

**CLASSICORUM
AUCTORUM E
VATICANIS
CODICIBUS
EDITORUM...**

EX CODICIBUS
VATICANIS

Ἐπειτα ἵκαν ἐν πρῶτῳ τοῦ γήμου τοῦ νόμου
ἀποφασιστικῶς πρὸς τὸν θεὸν πρὸς τὴν εὐ-
χαρίαν αὐτοῦ, τὰς δὲ ἀπορίαις ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου ἀποφασιστικῶς τὸν αὐ-
τὸν, τὰς δὲ ἀπορίαις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ἐπειτα ἵκαν ἐν πρῶτῳ τοῦ γήμου τοῦ νόμου
ἀποφασιστικῶς πρὸς τὸν θεὸν πρὸς τὴν εὐ-
χαρίαν αὐτοῦ, τὰς δὲ ἀπορίαις ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου ἀποφασιστικῶς τὸν αὐ-
τὸν, τὰς δὲ ἀπορίαις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται
καὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Τὸν νόμον οὖν τὸν ἀποφῶσις αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

Ὁ νόμος γάρ ἐστι πρὸς τὸν νόμον αὐτοῦ ἀποφῶσις ἔσται.

τῶν τεινόντων ἡμερῶν παρελθουσῶν ἢ ἐπελθόντων με τοῦ
 θανάτου καὶ τῆς ἀναπαύσεως τῶν ἀνδρῶν, ὡς ὁ Θεὸς
 Ἰσὶς προηγήρευεν· ἀλλ' ἐγὼ θέλω τοῦ Θεοῦ εὐταί· ἀλλ'
 εἰ με, σὺτε, ἀνάγκη παθεῖν - τίς γὰρ εἶδε τὸ βάθος τῶν
 σῶν κινήσεων; τῆς μὲν σῆς φιλανθρωπίας εἰσφέρει μου τὰ
 πάθη βδελυττομένης, τῆς δ' αὖ δικαιοσύνης ὁρώσης τὸ ἐαυ-
 τῆς - εἰς γὰρ τὸν ἐκδεχόμενον λῶξιν τόνδε χρόνον τὸ δεῦ-
 ναι εἶπεν ἡμεῖς παράσχον ἀλλὰ μὴ εἰς τὴν μέλλουσα ἀπεί-
 ραντον, ἔνθα οὐκ ἔστι μεταπεσθεῖσθαι τὰ πράγματα· ἐν-
 ταῦτά με τίνων ἀνακαλάρκας ἀπασί χρησάμενος τοῖς εἰς
 ταῦτα φέρουσιν, αὐτῶν τῶν τῆδε μεταστροφῶν ἄξιον τοῦ μὴ
 τῶν σῶν ἐκπεθεῖν σκετικῶς ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ φρατῇ παρ-
 ευσία σου. - Τὸ δὲ θέρος τοῦ αὐτοῦ πέ' ἔτους ἔσταλε πάλιν
 φωσάτον τὸ κατὰ Ναύπακτον, ἵνα ἐπαρῇ αὐτό, ἦτο εἰς
 τὴν ἀγίαν Μαίραν Ἰλθῇ, διὰ βολεύει Θεοῦ οὔτε τὸν
 Ναύπακτον ἀπῆρεν οὔτε κατὰ τῆς ἀγίας Μαίρας ἦλθιν,
 ἀλλ' ὑπὸστρέφεν ἀπράκτον.

T E A O S.

5682678

τῆς μαίρης θαλάσσης ἀπ' ἧς τὸ μέγα κάστρον, τὸν Κα-
ρῶν λεγόμενον·

υἱός.

Τὸ δὲ θῆρος τοῦ πρῶτου ἐπῆλθε κατὰ τῆς Βλα-
χίας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

υἱός.

Τὸν δὲ Σεπτέμβριον τοῦ πρῶτου ἐπέστρεφεν ἐλπί-
νοισιν ἢ νικῶν, καὶ τὸν μὲν Μπεῦλαρμπάν ἀρῆεν εἰς
τὴν Σοφίαν, αὐτὸς δὲ ἦλθεν εἰς τὴν Ἀνθρακίουπολιν καὶ
ποιήσας ἡμέρας τινὰς ἐξελθὼν ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινού-
πολιν· τοῦ δ' αὐτοῦ χρόνου τῇ α' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς
ἐπῆλθεν ἐμὸς βροχισμὸς εἰς τὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ γό-
νατα, καὶ ἐπῆλθεν ἀπὸ στόματός μου καὶ τῆς ῥινὸς καὶ
τῶν ὠτίων τοσαύτη ὕγρασις, ὅτι ἀπῆλπισάν με, καὶ τρεῖς
τῶν ἀρχόντων μυστήριον με ἐκινώσασαν τὸν ἀνάξιον· ἐπερ
καὶ εἶδε με ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ἡ Σεραπεία πάντων τῶν
ἐν ἐμοὶ δυσχερῶν, καὶ τοῦ γήραος λέγω καὶ τῆς ἀσθενείας
καὶ τῆς ἐνδείας ἐν τῶν πολλῶν καλῶν καὶ συνήθων ἀπὸ
νιότητος, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν σχεδὸν τῶν ἀναγκαίων, εἰ μὴ
ὅτι ἡ ὑπομονὴ τῶν ταυμάτων καὶ εὐχαριστία εἰς θεόν, θεῷ
χάρτι, αἰτία μέλλει εἶναι εἰς τὸ συγχωρεῖσθαι αὐτὸν περ-
λὰ τῶν ὧν πρὸς αὐτὸν ἔσταισαν· ἐν γὰρ γέγονεν ἐν τῷ
βίῳ ἁμάρτημα, εὐδὲ πράξις εὐδὲ κακία, ἣν ἐγὼ οὐκ ἐπληρ-
μίλησα ὁ αἰθλιός κατὰ νῦν καὶ λέγειν καὶ προαίρεσιν καὶ
θέσει καὶ γνώμῃ καὶ πράξει ἑξαμαρτήσας, ὥς ἄλλος εὐ-
δοὶς πίμπετε, ὅμως λυτρωθεὶς τοῦ θανάτου ἀπέμεινα κω-
φὸς μέχρι πολλοῦ, ὥς εὐδὲ τὰ πλησίον μου σήμαντρα ἀ-
κούειν, ἔτι δὲ καὶ κατακλιθεὶς ἀπὸ τῶν ποδῶν τὰς εὐνοίας
— ἀπέμεινον δὲ εἰς τὸν ἄνω πρόνκιον, ἢ νὰ σπαλλασθῶ

τοὺς Εὐγενείας· περὶ δὲ τὸ ἔαρ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξῆλθεν καὶ ὁ Ζουχασάκης κατὰ τοῦ τόπου Ἀμπεῖ τοῦ Μεχημέτου, καὶ διέθραμε τόπους αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἐξῆλθε καὶ αὐτός ὁ Ἀμπεῖς ἀπὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἀπῆλθε κατ' ἐκείνου μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ πλησιάσαντες εἰς τὴν ἀρχὴν, ἐκέκισεν ἐκεῖνος φρουρὰν τοῦ Ἀμπεῖ, ὅπου ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν κατ' ἐκείνου· ἐν ᾧ ἐσκότισσε καὶ τὸν Μπεϊλαρμπαὶν τῆς δύσεως, υἱὸν τοῦ ποτὲ Παλαιολόγου Θωμᾶ τοῦ Γίδου ἐκείνου καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν ὄντων εἰς τὴν δύσιν ἀρχόντων καὶ κεφαλῶν· ἔτα ἐπιδύοντες καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ Ἀμπεῖ ἐνακέθη, καὶ ἐπιστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, ὁμοῦς καὶ ὁ Ἀμπεῖς ἐπιστρέψας ἔλθεν εἰς τὴν εὐδιν. Περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπέθρην καὶ ἡ αὐθεντία τῶν Βενετικῶν τὸ πλεῖστον τῶν Κορυφῶν καστὶλλὲν Στρογγύλιν ἀνεμαζόμενον.

υἱὸς.

Τῇ δὲ ζ' τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τοῦ πρ' ἔτους τέθνηκε καὶ εἰς τὴν ἀγίαν Μαίραν καὶ βασίλισσα κυρὰ Ἐλένη ἡ Παλαιολογίνα, καὶ μοναχὴ γενομένη καὶ Ὑπομονὴ μετονομασθεῖσα· τῇ δ' τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τέθνηκε καὶ ὁ μὲν ἡμῶν εὐρισκόμενος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς, κύρ Ἰερόθεος ὁ καὶ διὰ τοῦ μεγάλου σχήματος μετονομασθεὶς Ἰωσήφ, ὃς ἦν ἐκ νεώτερος μὲν ἡμῶν καὶ συσχολῆτος καὶ φίλος μέγχι καὶ τοῦ τέλους αὐτοῦ.

υἱὸς.

Τὸ δὲ θύριον τοῦ π' ἔτους πενήσας ὁ τῶν ἀσέβων ἀρχὸν ἀρμάτωμα μέγα καὶ πύμψας αὐτὸ εἰς τὰ ἀνω μέρη

γαλὸν ἐχάλασαν μέχρι καὶ Θιβαίων, τὰ δὲ ἄλλα ἔχουσι· διαλθόντος δὲ αὐτοῦ μέχρι καὶ τοῦ Περικαπίτου ἐπιστρέψας ἐξῆλθε τοῦ Μορέως, τὸν δὲ ῥαθύντα καπετάνιον Νικολῶν Δεκανάλια, στείλαντες ἑτέρον καπετάνιον τὸν Θωμᾶ Μουτζενίγον, ἐπίσταν αὐτὸν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὸν γραμματικὸν, καὶ σιδηροῖς δεσμεύσαντες ἔστειλαν εἰς τὸν αὐθέντην αὐτῶν, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φθινοπώρου τοῦ εἴτους.

υσα.

Ἐν ᾧ δὴ χρόνῳ [τοῦ μηνὸς] καὶ ὁ εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν δεσπότης κύρ Δημήτριος τίθεται, γενοῦς καὶ καλόγερος καὶ Δαυὶδ ἐπισκοποῦς, πρὸ αὐτοῦ χρόνῳ ὀλίγον ἀπεθανούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ· ἔτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ βασίλισσα τίθεται μετὰ τινα καιρὸν ὀλίγον τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

υβ.

Τῇ δὲ κς' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τοῦ κ' ἔτους περιέπεσον ἰγὼ εἰς ἀσθένειαν τοιαύτην, ὥστε καὶ ἐποίησάν με καὶ τέλειον καλόγερον καὶ μεγαλόσχημον, μὴ ἐννοήσαντός μου τὸ τυχεῖν.

υγ.

Περὶ δὲ τὸ φθινοπώρον τοῦ πα' ἔτους ἐπαναστρέφων ἀπὸ τὴν ῥῆγαν τῆς Φραντζας καὶ τὸν δούκαν τῆς Μπεργονίας ὁ καρδινάλιος κύρ Βησσαρίων, - ἀπεστάλη γὰρ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν πρὸς τὸ εἰρνεῦσαι αὐτούς, - καὶ ὁδὸν τῇ ε' Νοεμβρίου ἀπέθανε· καὶ φέροντες αὐτὸν εἰς τὴν Ρώμην μετὰ τιμῆς ὅτι πλείστος ἔδειξαν εἰς τὸν ναὸν τῶν ἁγίων ἀποστέλλων, ἔβη δὴ καὶ προκατέμενε, καὶ τὸν τάφον αὐτοῦ προετόμωσε, πλάσειν τοῦ τάφου τῆς ἁγίας ἰσομετρ-

λογισμὸς διὰ τῶν οὐκ ἐν χειρὶν θηρεύειν, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τὸν τῆς δύσεως τόπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τῆς ἀνατολῆς πολλὴ γὰρ μάλλον. περὶ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἔργου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐστρατεύσας κατὰ τοῦ Εὐρέπου ὁ τῶν ἀσπερῶν ἀρχὸν ἦλθεν εἰς αὐτὸν περὶ τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου μηνός· τὸ δὲ ἀρμάτωμα αὐτοῦ τὸ διὰ θαλάσσης, πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν ἄπαν τὸ εὐρισκόμενον εἰς αὐτὴν Καλλιπόλιν, ἀπελθεῖν εἰς τὴν Ἀθῆναι ἀπὸ τοῦ Κότζικον καὶ τὰ εἰς ἅπαν τὸ νοεῖν εὐρισκόμενα χωρία ἀντὶ τοῦ Παλαικάστρου καὶ τῆς Σαλάς καὶ ἐπιστρέφειν ἐπελθεῖν δὲ τὸ τῆς πόλεως ἐκ Νικομηδείας καὶ ἐπὶ δὲ ἂν ἦν ὁμοῦ ἐξῆλθεν καὶ ἦλθε καὶ αὐτὸ εἰς τὸν Εὐρέπον, ἐποῦν ἰδὼν ὁ ἐξάρχων τοῦ ἀρματός τῶν Βενετιῶν ἀνέχοντο, ἵσως καλῶς ποιῶναι, καὶ οὕτως δὲ δει οὐκ ἦλθε βαλεῖν δύναμιν εἰς τὸν Εὐρέπον· ἐρχόμενον δὲ τὸ τοῦ Ἀμπεῶ ἀρμάτωμα κατ' ὁδὸν ἀπὸ τῆς Ἰμβρον αἶτα ἦλθεν εἰς τὸν Εὐρέπον, κατ' ὃν δὴ μῆνα καὶ ὁ Ἀμπεῶς, καὶ πολέμυσαντες σφοδρῶς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ θαλάσσης, τῇ ιβ' τοῦ Ἰουλίου μηνός ἀπῆλθον τὸ κάστρον καλέμωρ, καὶ τούτου γενομένου πάντα τὰ περὶ αὐτὸν νησώδη καὶ καστέλλια ἐδουλώθησαν ἐκυστῶς ὁμοσίνως· ὁ δὲ Ἀμπεῶς προσκατερέσας μακρὸν τι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· τὸν δὲ Μπαϊλαρμπεὶν αὐτοῦ ἐπαρῶς καὶ ἦλθεν εἰς τὸν Μορέαν· ἦλθε δὲ τὸ δεξιὸν μέρος παρὰ θαλάσσαν καὶ διερχόμενος οἱ περὶ τὴν Βεστίτζαν οἱ μὲν ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον, οἱ δὲ προσκολλησάν καὶ παρέδωκαν αὐτῷ ταύτην· διερχόμενος δὲ παρέμπροσθεν, ὁμοίως ἐποίησαν καὶ οἱ ἐν τῇ Βουμέρῳ καὶ τῇ Ὠλαίνῃ καὶ τῇ Κελαδῶν καὶ οἱ ἐν τῇ Πονταῶν· ὅπου ὡς εἶναι εἰς τὸν αἰ-

τας παρ' αὐτὴν τὴν εὐσίαν, καὶ ἀκτίστους εἶναι καὶ λε-
γόμενας θεότητας. ὁμολογῶ βεβαίως τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
οὐκ ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεσθαι ἅμα κατὰ
τοὺς Ἱταλοὺς, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς ὑποστάσεως τοῦ πατρὸς
ἐκταῖς (*), ὥσπερ ἀμέλει καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ἐξ αὐτῆς τῆς
ὑποστάσεως τοῦ πατρὸς ἐκταῖς γεννᾶται· πέμπεσθαι δὲ παρὰ
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τὸ πνεῦμα, εἶεν αὐτὴ ἡ χάρις
καὶ ἡ δωρεὰ αὐτοῦ δοῦναι. -

υἱθ.

Τὸ δὲ φθινόπωρον τοῦ εἴ' ἔτους ἀπῆλθεν ἡ βασιλεί-
σα κυρὰ Ἑλένη ἡ Παλαεολογίνα, ἡ τοῦ δεσπότης Σερβίας
γυνὴ, εἰς τὴν αἰθεντίαν τῆς Βενετίας, ἐγκαλιῦσα τοὺς τὸν
βίον αὐτῆς κλέψαντας εἰς τοὺς Καρφούς· καὶ τὸ ἔαρ τοῦ
αὐτοῦ ἔτους ἐγένοντο σεισμοὶ πολλοὶ καὶ μεγάλοι εἰς τε τὴν
ἀγίαν Μαῦρον καὶ τὴν Κεφαλονίαν καὶ τὴν Ζάκυνθον, καὶ
ἐχάλασαν πολλὰ τῶν αὐτῶν· τὸ δὲ τῆς Κεφαλονίας κῆρον
τελείως ἔσταν ἐχάλασε καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τεθνή-
κασι· τὸ δὲ θέρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπῆλθεν ὁ τῶν Βενε-
τοῶν κατέργων καπετάνιος, Νικολῶν Δακανάκιος, καὶ ἤχ-
μαλώτισσε τὴν μεγάλην Αἴνον, καὶ ἐπιστρέψας καὶ ἔλθων
εἰς τὸν Μορέαν, ἔκτισε τὴν Βαστίτζαν τῇ τοῦ θέρους καιρῷ
τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

υῡ.

Τὸν δὲ χειμῶνα τοῦ σθ' ἔτους Ἰαννουαρίῳ κ' ἔπεσον
εἰς τὸ καθολικὸν νοστὲν χάων τοσαύτη, ὅσων εὐθὺς εἶδον οἱ
τῶν Κορυφῶν ἄνθρωποι ἄλλοτε, ὥστε καὶ ἀλύπητος καὶ

(*) Sollemnis error Graecorum de processione Spiritus
sancti tantummodo a Patre. M.

Νεοτόμος ἐβλασφημία, ἀλλὰ τὸν ἐξ αὐτῆς γεννηθέντα
 δύο μὲν εἶναι μετὰ τὴν ἔκτασιν φύσεις, ἵνα δὲ τῇ ὑπο-
 στάσει τῇ θεῇ δηλονότι· διὸ καὶ τὴν αὐτὴν τεκοῦσαν
 κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκον εἶναι, καὶ εὐχρηστοτόκον κατ'
 ἐκείνων τὸν ἄρρητον. — Πιστεύει τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ μετὰ
 τὴν ἐκκαθάρσιν μὴ εἰς μίαν φύσιν τὰς δύο συναΐσαι,
 κατὰ τοὺς ἄρρητους Διόσκορον καὶ Εὐτυχῆν, οἱ τῇ θεώ-
 τητι τὸ πάθος προσῆπτον, ἀλλ' ἐν δύο φύσει καὶ μετὰ
 τὴν ἔκτασιν ἀσυγχύτως γνωριζόμενον, καὶ ἔτι μῆτε προῦ-
 πάγειν τὰς ψυχὰς τῶν σωματίων μῆτε τέλος εἶναι κολά-
 σης μῆτε ἀποκατάστασιν δαιμόνων, κατὰ τὸν ἄρρητον Ἀρι-
 γένην. — Πιστεύει τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
 Χριστὸν, μετὰ τὴν ἐκκαθάρσιν, εὐχ' ἐν θελήματι ἔχειν φυ-
 σικὴν καὶ μίαν ἐνέργειαν, κατὰ τὸν Ῥώμης Ὁρίγον (*) καὶ
 Πύρρον τὸν ἄρρητον, ἀλλὰ δύο θελήσεις καὶ δύο ἐνεργείας,
 θεϊκὴν θελαδὴ καὶ ἀνθρώπινην ἐνέργειαν καὶ θέλησιν, καὶ
 μηδετέρων τῶν αὐτοῦ φύσεων ἀνέλκτον εἶναι ἢ ἀνεέργητον. —
 Πιστεύει τὰς εἰσενεὶς ἀνατυπώσεις, οὐ λατρευτικῶς, ἀλλὰ
 σχετικῶς ἀσπαύζεσθαι τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ τιμᾶν,
 οὐ τῇ ὕλῃ τὸ σέβας ἀλλὰ τῷ πρωτοτύπῳ ἀπονέμουσαν· ἡ
 γὰρ τιμὴ τῆς εἰκόνος ἐπὶ τὸ πρωτότυπον διαβαίνει κατὰ
 τὸν μέγαν Βασίλειον. Πιστεύει μῆτε ἀνεέργητον εἶναι τὴν
 θεϊκὴν φύσιν καὶ ἐνεργειῶν εὐσιμῶς ἔργων, μῆτε ταυτὸν
 εἶναι οὐσίαν καὶ ἐνέργειαν ἐπ' ἐκείνης μῆτε κτιστὰς εἶναι
 ταύτας, κατὰ τοὺς ἄρρητους Βαρλαάμ καὶ Ἀκίνδυνον,
 ἀλλὰ καὶ ἐνεργείας θείας εὐσιμῶς, καὶ ἐτέρας εἶναι ταύ-

(*) Honorium a monothelismi laeae satis purgant theologi passim omnes. M.

καὶ ἀσθενὲς καὶ πτωχὸς ὑπὸ τῆς αἰχμαλωσίας· ἐκπέ-
στρεψα δὲ τῇ κῆ' τοῦ αὐτοῦ, εὐτελεῖ πάντα καὶ ἰδὼν καὶ
ἀπολαύσας ἀντὶ τοῦ ὑπερέχον ἐν τῇ μασταρδοῇ γίνε τὴν
πῶσαν ἀρχὴν αὐτοῦ· δεῖ γὰρ τοὺς ἀρχαμένους ἐξαμαρτῆσαι
τοῖς ἄρχουσιν. καὶ τὸν Ἰωνουάριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καὶ
ὁ τῆς Ἀλβαντίας αὐθεντός Σκαντάρος τέθνηκεν φυσικῶς
Σκανάτω· καὶ τὸ μὲν τοῦ τόπου καὶ τῆς αὐθεντίας αὐτοῦ
ἔλαβεν ἡ αὐθεντία τῶν Βεντικῶν· τὸ δὲ ὁ τῆς ἀδελφῆς
αὐτοῦ υἱός, Τούρκος ὢν, καὶ εἰς τὸν Ἀμπερὸν καὶ στα-
λαίς παρ' ἐκείνου· ἀπὸ δὲ τοῦ ἡμέτερος ἔαρος τοῦ αὐτοῦ
δηλονότι ὡς ἔτους καὶ ὅλου τοῦ θέρους διαβιβάσκοντός μου
κατῶς ἀπὸ τῆς συνήθους ἀσθενείας τοῦ ρευματισμοῦ, ἀ-
λλὰ θῆ καὶ τῶν κοσμικῶν φορημάτων μου διαλυθόντων, ἐκ-
σφαρξίσασμαι τῇ α' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς καὶ ἀντὶ Γεώρ-
γιος Γρηγόριος, ἀντὶ δὲ Ἑλένη Εὐπραξία ἐνομάσθημεν,
διδόντες πρῶτον τὴν εἰς Θεὸν τῆς πίστεως ὁμολογίαν ἡμῶν,
ἔχουσαν οὕτως· Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ μὴ κτίσμα εἶ-
ναι οὐδ' ὑπὸ χρόνου, κατὰ τὸν ἄφρονα Ἀρείον, ἀλλ' ὁ-
μοούσιον καὶ συναῖδον τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ Θεὸν ἀληθινόν
ἐκ Θεοῦ ἀληθινόν, ποιητὴν χρόνων καὶ τῶν κτισμάτων τῶν
πάντων, ὑπερὸν δὲ σαρκιδέντα δι' ἡμᾶς ἐκ πνεύματος
ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἀνπαρθένου. Πιστεύω τὸ πνεῦμα
ἁγίον μὴ κτίσμα εἶναι μηδὲ ἐτεροούσιον τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ, ὡς ὁ Μακεδόνας ὁ κενός τῆς αὐτοῦ χάριτος ἐβλα-
σφήμη, ἀλλὰ Θεὸν ἀληθινόν, ὁμοούσιον καὶ συναῖδον τῇ
πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ, ἐκ τοῦ πατρὸς πρὸς υἱὸν ἐκπερευγὴς,
ὡσπερ ὁ υἱὸς ἐξ αὐτοῦ γεννητῶς. Πιστεύω μὴ ἄλλον εἶ-
ναι τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν προαιώνιον, ἕτερον δὲ τὸν ἐκ
τῆς παρθένου γεννηθέντα Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς ὁ ἄφρων

καὶ διασκηρτισθέντων εἰ ἐχθροὶ αὐτοῦ, καὶ φυγέτωσαν
 ὁπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν· καὶ τούτου γενο-
 μένου ὡς ταύταμεν παρὰ τινων, ὁπίσπεμψε καὶ ὁ δεσπό-
 τας τὴν τοῦ Ἀμερᾶ πρὸς αὐτὸν πρόσθεν καὶ τὸ χρέος τῆς
 δουλείας εἰς τὰ φασάτα, εἰπόντος αὐτοῦ· ἐγὼ εἰμι γέρον
 καὶ ἀσθενής· ὁ ἐκπληρῶν τὴν δουλοσύνην ἀπέθανε· λοιπὸν
 ἢ πολλὰ πρόσθεν ὡς δοθῇ ὅπου ὀρίσης· ἐμοὶ δὲ ὡς δοθῇ
 ὅσον ἐὰν ζῶ καθήμενος ἐνταῦθα μετὰ τινων ὀλέων· ὁπε-
 λογήσατο ὁ Ἀμερᾶς καλῶς λέγει καὶ ὡς χωρίσῃ τοὺς θέ-
 λαι, καὶ ἐχάρισε· καὶ δέδωκε πρὸς αὐτὸν ἄσπρα χ', ἵνα
 ἔχῃ αὐτάς ἀπὸ τοῦ κειμήριου τοῦ αὐαίρου, τοὺς δὲ πλείονας
 τῶν ὑποχειρίων αὐτοῦ παρεύρας ἀπῆραν, ἵνα εὐρέ-
 σκωνται εἰς τὴν πόλιν· ἄλλοι δὲ εἶπον ἄλλως γεγονέναι καὶ
 μίλλμεν μαδίην καὶ διαγήμεσαν. τοῦ δ' αὐτοῦ χρόνου τὸ
 θίρος ἐγγένει τοσαύτη λαμψὴς νόσος εἰς τε τὴν Κων-
 σταντινούπολιν καὶ τὴν Ἀνδριανούπολιν καὶ τὴν Καλλι-
 πόλιν καὶ τὰ πέρας αὐτῶν πόλεις καὶ κωμοπόλεις καὶ
 χώρας εἰα εὐ γένοιε παρῆσαντε χρόνους πολλούς· τιθνή-
 κει γὰρ, ὡς λέγουσι, μυριάδες πολλὰ ἀνθρώπων, εὐ
 χιλιάδες· σὺν αὐταῖς δὲ καὶ ἡ τοῦ δεσπότου θυγάτηρ.

υἱο.

Τοῦ δὲ ὅς· ἔτους, Νοεμβρίῳ μηνὶ ἀπῴδου κατὰ εἰς
 τὴν ἁγίαν Μαῦραν, παρακινέσει τῆς βασιλέως κερᾶς Ἑλέ-
 νης καὶ πενθερᾶς τοῦ αὐθεντός τοῦ τύπου ἐκείνου κῆρ
 Λεονάρδου, ἵνα καὶ τὸν τόπον καὶ τοὺς ἐκεῖσε ἀναθω-
 ρήσω, καὶ ὡς δῶθεν ἀνέβη τοῦ μακαρίτου αὐθεντός μου
 τοῦ βασιλέως κῆρ Κωνσταντίνου καὶ ὑπὲρ τοῦ πατρὸς αὐ-
 τοῦ παθόντος μου ζημιάν μεγίστην, ὡς προεβίβασα ἐν τῇ
 λήϊται, ἀπολαύσω τινὰς εὐαγγελίας ἱεραίας, ὡς γέρον

τοῦ τόπου καὶ τῶν τοιούτων πλέον εἰσήμενος· ἀλλ' ἐπαρ-
 θείς ὁ Πρεβεδύρος καὶ σκληρὸς μᾶλλον φανείς καὶ πρὸς
 αὐτοὺς, πῶς οὐ δικάουσιν, ἐξιδέωξαν καὶ μὴ γινώσκοντες
 τοῦτο καλὸν μίχρι καὶ τῶν μύλων καὶ τοῦ Σαραβαλλέου
 καὶ ἐπίκεινα πρὸς τὸ ἀνέστην τοῦ Σιδερακάστρου· ὁ γοῦν
 Ἀμάρις ἰδὼν τὸν τοῦτον ἀνογμὸν ἀκαίρην καὶ ἀπρακτον
 καὶ ἀτακτον, καταλείψας εἰς τινὰς τόπους ἀνθρώπους εἰς
 ἐπιστρέφας κατ' αὐτῶν, ἐτρέφε καὶ εἰδύξεν αὐτοὺς, καὶ
 φθάσας ἀνέειλε τὸν Πρεβεδύρον ἐπὶ μουλαρίῳ καθιζήμε-
 νον, καὶ οἷς ἀπ' ἐκείνου πηδύοντα, καὶ ἄλλους ἀνέειλεν πολ-
 λούς, καὶ αὐτὸν δὴ τὸν Ῥαυλὶ Μιχαὴλ ἀλώσαντες τοῦ ἀλ-
 γου αὐτῷ συμπεσόντες, καὶ ἐκώδισαν αὐτὸν εἰς τὸν πάλ-
 λον. Καὶ τέλος ὡς καπεταὶ θεαμέντες εἰς τὸν αἰγυαλὸν, ἐν-
 θα τὰ κάτεργα, πολλοὺς εὐρόντες εἰς τὴν γῆν ἀνέειλον αὐ-
 τοὺς· ὑποκτείναντες δὲ ἵνασι αἰτίων, καὶ τὸν μητροπλί-
 ταν τῆς αὐτῆς παλαιᾶς Πάτρας τοῦ ἰλθῆν κατ' αὐτῶν τὸ
 ὄρημά τινα, λαβόντες εἰς τὸν πάλιν ἐκώδισαν ταῦτα δὲ
 παθόντες ἀπρακτοὶ καὶ ζημιωμένοι εἰ τῆς ὀρημάτας, ἐπα-
 νέστρεψαν· ἀπ' οὗ δὴ συμβεβηκότος κακοῦ καὶ ὁ καπετά-
 νος λυπηθεὶς καὶ πολλὸ ἀσθενήσας, εἰς τὸν Εὐρώπην εὐ-
 ρασκόμενος ἀπέθανε, καὶ γέγονε καπετάνιος Ἰάκωβος Λορ-
 δᾶς ὁ τοῦ Πέτρου Λορδᾶ ἐκείνου υἱὸς καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ
 Ἀλφόνσου Λορδᾶ καπετανίου προτεζάδελφος· ἀλλὰ ταῦτα μὲν
 τῷ τοῦ ἐνοστώτος χρόνῳ χειμῶνι παρακαλεώμενον τὸ δὲ
 τῆς Πάτρας τῷ πρὸ τοῦ φθινοπύρου Λυγύουστῳ. τῇ εἰς τοῦ
 Μαρτίου μηνὸς τοῦ σέ' ἔτους, ἐν ᾗ καὶ τὸ ἡμέτερον μέγα
 πᾶσχα γέγονεν, ἐκαπέφυξεν ὁ τῶν κακῶν πάντων τοῦ Μο-
 ρένης αἰτίας Ματθαῖος ὁ Ἀσάνης καὶ ἰδοὺ καὶ τὸ τοῦ Δα-
 υὶδ μελώδημα καὶ εἰς πεπλήρωται τὸ ἀναστήσει ὁ Θεός·

καὶ Παύλου προσκύνουσι· καὶ πολλῶν ἄλλων ἀγίων τῶν ἐκείσε τεταρμμένων, καὶ ἱστορήσας τὰ ἐν τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ καὶ περιβοήτῃ (καὶ) παλαιᾷ, τῇ ἐξ Ἰουλίου ἐξελθόντων καὶ ἤλθον διὰ τῆς εὐθείας ὁδοῦ εἰς τὴν Ἀγκῶνα, καὶ μικρὸν τι προσμείνας διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Βενετίαν ἀπῆλθον τῇ καὶ τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐποίησα ἐκείσε εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ σταυροῦ ἡμέρας κς', ἕως Αὐγούστου δηλονότι κγ'· ἐν ᾗ ἀργὰ σὺν Θέῳ ἐξιελθόντες ἀπεσώθημεν ἐνταῦθα εἰς τοὺς Κορρούς,

ὡς.

Τῇ ε' τοῦ Σεπτεβρίου μηνὸς τοῦ α' ἔτους καθ' ὃν δὴ καιρὸν ἡμεῖς εἰς τὰ περὶ τὴν Ῥώμην διατρίβουμεν, καὶ ὁ τῶν ἀσθεῶν ἐξάρχων Ἀμπράς, ἐλθὼν κατὰ τῆς Ἀλβανίας, καὶ δοῦκας τὸν αὐθέντην αὐτῆς τὸν Σκαντάρον, καὶ αἰχμαλωτεύσας καὶ ἀρανίσας τὸν τόπον, καὶ κτίσας κάστρον πλησίον τοῦ καθελικῷ κάστρου αὐτῆς, Κρείας ἐνομαζομένου, πρὸς τὸ ἀντιμάχεσθαι αὐτῷ, ἐναντίοτροφεν εἰς τὰ περὶ τὴν Κανσταντινούπολιν καὶ τοῦ αὐτοῦ α' ἔτους τὸ Θέρος, γεγνηὺς ὁ Βάκτωρ Καπίλος καπετάνιος τζενιάρης ἀπέλθων εἰς τὴν νῆσον Ἰμβρον καὶ πολιορκίας, ἀπῆρεν αὐτὴν καὶ πάλιν ἀπελθόντες αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀθήναν, πᾶσαν τὴν χώραν ἡχμαλωτεύσεν· ἐλθόντες δ' αὐτοῦ εἰς τὴν παλαιὰν Πάτραν περὶ τὸν Αὐγούστον, ἀπῆρε τὴν χώραν ἐποδραμέντος οὖν τοῦ Ἀμάρη εἰς βοήθειαν αὐτῆς ὁ Πρεβεδύρας μετὰ τῶν τῆς ἀρμάτας καὶ Ραούλ Μιχαὴλ ὁ Ἰσὴς μετὰ στρατιωτῶν πολλῶν καὶ καλῶν ἔτραψαν αὐτὸν κατὰ κράτος, καὶ πολλοὺς τῶν αὐτοῦ ἐσκότωσαν καὶ διώξαντες μέχρι πολλοῦ, οἷα ἐστράφησαν περὶ τὸ προκείμενον τοῦ ἔργου, καὶ μᾶλλον τούτο συμβουλευόντες εἰ Ῥωμαῖοι, εἰ καὶ

ὑς.

Τὸ δὲ ἔαρ τοῦ σγ' ἔτους ἀποστείλας ὁ δεσπότης κύρ
Θαμᾶς ἐκέλευεν, ἵνα οἱ υἱὸς αὐτοῦ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐκβῶσι
ἀπέλθωσιν, ἔπει κάκεινος· καὶ γινόμενου καὶ ἀπεσπείδεν-
των μετὰ παραβίου εἰς τὸν Ἀγκῶνα, καὶ μένου ἀκούσαν-
σαντος ὅτι ἀπεσπείδωσιν, εὐφράσαντος δὲ ἰδεῖν αὐτὰ Μα-
τῆν ιβ', ἐν Ρώμῃ εἰρισσόμενος τέθνηκεν, ὑπάρχοντος χρό-
νου ιγ' καὶ μακρόν τι πρὸς αὐτὰ δὲ ἐλθόντων καιρὸν διαβι-
βάσαντα εἰς τὸν Ἀγκῶνα, πέμψας ὁ πάπας ἐπιμαλίσκας
καὶ σπουδῇ καὶ βελθείᾳ τοῦ αἰδεσιμωτάτου καρδινάλιου
καὶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Βασσαριώνοος, ἀπέλ-
θον εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν εἰκονομασίαν
πρὸς τὸ ζῆν, ἣν καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν εἶχε· καὶ τὸν πρῶ-
τον υἱὸν τὸν κύρ Ἀνδρέαν τὸν Παλαιολόγον δεσπότην ὁ
πάπας τετίμακε.

ὑς.

Τῇ δὲ εδ' ἔτει Ὀκτωβρίου εἰ' καὶ ὁ πνευματικὸς
πατὴρ ἡμῶν καὶ ἀδελφός καὶ φίλος ἀριστος ὁ Διεσέθιος,
ἀπελθὼν ἀπαθανῶν εὐφραινόμενος ἐν εὐρανοῖς, ἡμᾶς δὲ κα-
ταλίλασε καὶ τὴν ἐκείνου λυπουμένους στήρσεν· καὶ οἱ δ'
ἀναγκασθεὶς ὑπὸ τῆς ἐνδείας, Ἀπριλλίῳ εἰ', ἐξῆλθον
καὶ ἀπέλθον εἰς τὸν Ἀγκῶνα τῇ ιε' Μαΐου, καὶ τῇ α'
πάλιν Ἰουλίῳ ἐξελθόντες μεν, ἀπέλθον διὰ τῆς ὁδοῦ
Βιτέλλου, ἐπεὶ κάκεισε εἰς τὰ Σερρά· εὐρίσκεσθαι τὸν
καρδινάλιον μεμαθήκαμεν· δι' ἡμέρας δ' εἰς τὴν Ρώμην
ἐφθασαμεν, καὶ πενήσας εἰς τὰ ἐσπῆτιον τῶν αἰδιντῶν
ἡμῶν, τοῦ δεσπότης κύρ Ἀνδρέου καὶ αἰδιντοπούλου κύρ
Μανουὴλ τῶν Παλαιολόγων, ἡμέρας ιε', ἐν αἷς ἡμέ-
ραις καὶ τοὺς τάρους τῶν μακρῶν ἀποστόλων Πέτρου

χίας Φίλαρκευλον αὐτῶν ὅπερ μαζὺν ὁ τῶν Βενετικῶν κα-
τέρηεν καπετάνιος καὶ πρὸς βοήθειαν ὁραμὴν εἰς τὴν ἀν-
τιπέραν πόλιν τοῦ Ἀμφρά Βοστίτζαν περάσας, ἔκασσε καὶ
ἠγματούκουντο πᾶσαν ἀνὰ μένου τοῦ Κουλά καὶ φέρων
τοὺς Βοστίτζιανούς ἐν τῷ Ναυπάκτῳ μὲ τοὺς αὐτοῦ ἐναλ-
λαγὴν ἐποιήσατο, καὶ δὴ προμελετωμένως οὗτος μάχος τοῦ
γινέσθαι μετὰ τοῦ Ἀμφρά παρὰ τῆς αὐθεντίας τῶν Βε-
νετικῶν, διὰ τὸ πᾶσι τρόποις χρήσασθαι τυχὲν τῆς ἀρ-
χῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ Μορέως· τοῦτο δὲ τὸ ἔργον ἀπεκά-
λυφεν αὐτὴν (καὶ) ἀρχὴ κατέστη καὶ ἰδόντες τῷ ἑξ-
ημέρῳ καπετάνειον Ἀλκιόου Λορδᾶ ἐκείνου, μετὰ πολλῆς
ἔτι παραστατικῆς καὶ θινόμενης, ἐπίσσε τὸ Ἐξαμίλιον καὶ
ἔκτισεν αὐτό· κακῶς δὲ ἀπὸ τῆς συντομίας· εὐ γὰρ ἐν
συντόμῳ τὸ ἀσφαλές, ὡς ὁ λόγος, ἀλλ' ἐπεὶ ἐπολέμη-
σε τὴν Κέρνυον καὶ οὐκ ἔτυχε τοῦ ἐλπιζομένου, ἀφῆκε καὶ
τὸ Ἐξαμίλιον ἀπῆλθε.

ὑφ'.

Τὸ δὲ ἡβ' ἔτος ἀπῆραν τὴν Μοναρχίαν οἱ Βενετικοί,
εὐ τοσοῦτον δαλέσει καὶ χάρετι τῶν κυρίων αὐτῶν, ὅσον
ἀνωφελεῖς τοῦ κρατοῦντος αὐτὴν ἀρχεῖτος, ὥσπερ δὲ ἐμνάς
ἀνωφελεῖς καὶ ἀπετυχίᾳ καὶ τοῦ κεραλεύοντος τὸ τῆς Λήμ-
νου κάστρον, τὸ λεγόμενον Παλαιόκαστρον, ἐκλόπης καὶ
ρᾶλλον ὁ τοιοῦτος Κουλάς αὐτοῦ καὶ παρὰ ἐξωτερικοῦ τυ-
χόντος καὶ ἰδέθη πρὸς τὴν αὐθεντίαν τῶν Βενετικῶν, καὶ
ἐξ αὐτοῦ δαλειότι τοῦ κάστρου καὶ ἅπαν τὸ νοστὶν ἐκλε-
μύσαντο· ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Λέσβον ἀπελθόντος αὐτοῦ δὴ
τοῦ καπετάνειου καὶ πολέμησαντες αὐτὴν, οὐκ ἔπραξέ τι,
ἀλλ' ἀπῆλθεν ἄπρακτος.

ζην ἐπύρασαν· ἡ δὲ εἰς τοὺς Καρρούς βασιλεῖσα καὶ μήτηρ αὐτῆς, κακῶς διαβιβάζουσα, ἐληθείσα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τῇ αὐτῇ ὁ ἔτι Αὐγούστη καὶ ἀπέθανε καὶ ἑτάφη ἐν τῇ τῶν ἁγίων ἀποστόλων μονῇ Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου· ὁ δὲ τῶν ἀρετῶν ἐξάρχων τὸν αὐτὸν δὴ χρόνον ἀπελθὼν κατὰ τοῦ Σπεντιάρη ἀπῆρε τὸ ἐκείνου περιβύτην κάστρον Σινώπην ὀνομαζόμενον, ὃ δὴ καὶ γὰρ ἰδεασόμεν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν ἄλλον αὐτοῦ ἅπαντα τόπον· ἔτι δὲ παρήμεραζεν ἀπελθόντος αὐτοῦ ἀπῆρε καὶ τὸν Κερασούντα καὶ τὴν Τραπεζούντα, καὶ ἄπασαν τὴν περίχωρον αὐτῶν δὴ τῶν βασιλειῶν Τραπεζούντος, καὶ πάντας σχεδὸν τῶν ἐκείσε ἀτυχῶν αὐθεντῶν καὶ ἀρχόντων ἐκβαλὼν, εἰς τὴν Ἀνθριακὴν πελοῦσον φέρον κατέσπεν, ἔνθα δὴ καὶ ὁ τοῦ Μορέως αὐθέντης· ὃ δὴ καὶ δέδωκεν ἔχειν εἰς ζωάρευσιν αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ τὴν μεγάλην Αἶνον, τὴν Λῆμον, τὴν Ἰμβρην, καὶ τὸ Σαμαθράκιον, τὸν δὲ Τραπεζούντος βασιλεῖα τὸν Κομνηνὸν κύρ Δαυὶδ χωρὶς περὶ τὸ μαῦρον ὄρος, ἐν δὴ καὶ μετὰ τινος χρόνου μακροῦ παρὰδραμῆν εὐρὴν τάχα εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν μικρὰν καὶ εἰς ἀλυσθῆ, πάντα τὰ αὐτοῦ ἔλαβε, κακῶν πνευμῶ ἐτελείωσε. τὸ δὲ ἔαρ τοῦ αὐτοῦ ὁ ἔτους διέβη ὁ Ἀμπράς εἰς τὴν μεγάλην Βλαχίαν, καὶ ἐδώρωσε τὰ κατ' αὐτοῦ ἐκείσε ἐνεργεζόμενα καὶ ἐπιστρώφας ἐποίησεν ἁρμάτωμα, καὶ πέμφας αὐτὸ κατὰ τῆς Λέσβου ἀπῆρεν αὐτήν.

ἔξ.

Τὸν δὲ Νοέμβριον τοῦ α' ἔτους ἐπιδραμόντος τοῦ υἱοῦ τοῦ Τουραχάμη Ἀμάρη, ἀπῆρε πάντας τοὺς περὶ τὸν Ναύπακτον καὶ τὴν αὐτοῦ περικυρίαν τὸν Γαλατῶν οὕτω Βενετικούς, ὡς τάχα καὶ χαρακτηρισίους τοῦ τῆς μικρᾶς Βλα-

μέν εις αὐτὸ δὴ τὸ χωρίον τὰ Μελιθεσινα, ὅπερ εὐρισκόμεν, ὅταν καὶ ὁ δισπότης (ἦν) εἰς τὸν Χλωμόν διὰ τὸν φόβον τοῦ θανατικοῦ, ὡς διδύλνεται, ὡς εὖρον μετὰ κυρὸν κάθισμα τὸ εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου Ἡλίου, πλησίον τοῦ κάστρου, ἀπελθόντος μου ἐκίσει,
 ὠβ.

Σεπτεβρίου ε' τοῦ ὁ' ἔτους, κατέμενον μετὰ τῶν ἱμῶν, καὶ μένου τοῦ Σεῦ διέμενες, ἵνα ἡμᾶς ἐλθέσῃ καὶ ἐξοικονομήσῃ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας καὶ ἀγαθότητος· διαβιβάσαντός μου εὖν ἐκίσει μῆνας ε' καὶ μικρὸν τι πρὸς, εἰς εὐδὴν ἐνεόσαμεν ἀνακουθῆναι μὲ τοὺς ἔχοντας τὸ τοιαύτον κάθισμα, καὶ διὰ τὸ καὶ ἐξῆκεν καὶ πλέον τὸν πλησιασμένον τοῦ καλικοῦ καγαθεῦ φίλου καὶ πνευματικοῦ πατρὸς Διοφάντου, εὐρισκόμενον αὐτῷ εἰς τὴν μενὴν τῶν ἁγίων ὁποστόλων, Ἰάσωνος καὶ Σισυπάρχου· εἰρόντες καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν λβ' ἱερῶν τὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου κάθισμα τὸ ἐπανεμαζόμενον τοῦ Ταρχανώτου ἀπῆραμεν αὐτὸ Μαρτίῳ ιε' τοῦ αὐτοῦ ὁ' ἔτους δευτέρῳ· ὁ δὲ δισπότης κύρ Θωμᾶς φθάσας εἰς τὸν Ἀγκῶνα καὶ ἀπ' ἐκὼ εἰς τὴν Ῥώμην εὐδὴν ἄλλο κατέφθωσεν, εἰ μὴ ὅτι εἶδωκε τῷ πάπῃ Πίῳ τὴν τοῦ ἁγίου ὁποστόλου καὶ πρωτοκλήτου Ἀνδρέου κάραν, κακῆινος πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸ μέλις καὶ ζῆ μὲ τοὺς αὐτοῦ αὐτὴν καὶ μένον τὴν ὀναγκαίαν τροφὴν· διαβιβάσαντος δὲ μερῶν κυρὸν, ἔδοξεν αὐτῷ καὶ ἐπανέστρεφεν εἰς τὴν αὐθεντίαν τῶν Βενετῶν καὶ πάλιν ἀπ' ἐκίσει εἰς τὸν Ἀγκῶνα, τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ βασιλίσσης Σερβίας ἐκίσει ἀπελθούσης, καὶ διατρίψας ἡμέρας τινὰς εἰς Σουρίαν αὐτῆς, ἐκίσεις μὲν διόβη πάλιν εἰς τὴν Ῥώμην, ἡ δὲ βασίλισσα εἰς τὸ Παρί-

γελωσάσθων ἐφθασε τὸν Ἀρηῶν εἰς τὰ περὶ τὴν Βαϊράϊαν καὶ εὐθὺς προστάξαντος αὐτοῦ, ὃ τε Ῥάλης καὶ εἰ σὺν αὐτῇ πάντες ἐδεσμεύθησαν καὶ εἰ πόδες αὐτῶν ἡσυχάλωσθον σιδηροῖς· διαβιβάσαντες εὖν σὺτως ἡμέρας τινός, ὡς ἐξῆλθεν ὁ Ἀρηῶς καὶ αὐτοὶ σὺτως δέσμοι μετὰ τῶνας εὐθὺς ἡμερῶν εἰς τὰ περὶ τοῦ μαύρου ἔρους βουὰ ἡλευθέρωσεν αὐτούς, εἰπὼν· ὅτι ἐγὼ ἐκδεχόμενος ἵνα πλησίον τοῦ Μορέως εὐρισκαμένῳ μου Ἰλθῇ ὁ δεσπότης ἢ στείλῃ υἱὸν αὐτοῦ μετὰ ἀρχόντων, καὶ γίνεται χάρις πρὸς αὐτὸν, καὶ κάθηται καὶ ζῇ· ἐπεὶ οὖν υἱὸν ἐγένετο, πάλιν λέγομεν, ἂν θείῃ, ἃς γενῇ, καὶ ἀπελθόντος σὺ ἃς Ἰλθῇ ὁ δεσπότης ἢ ἃς στείλῃ ἀπὸ τὰ παῖδιά αὐτοῦ καὶ θείωμεν ποτήριον εἰς ἐκείνους καλά.

ὑξα.

Ἐπιστρέψαντος δὲ τοῦ Ρασιλ ἀπράκτου τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἕξ' ἔτους, τῇ ις' τοῦ Νομβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐμβὰς εἰς ἓν τῶν κορρικτιῶν καραβοπούλων ὁ δεσπότης κύρ θωμῶς μετὰ καὶ τῶν πλείων ἀρχόντων αὐτοῦ διέβη εἰς τὸν Ἀγῶνα, ἵνα ἀπ' ἐκείσε εἰς τε τὸν πόπαν καὶ τὸν δεῦκαν Μιλάνας καὶ ἀλλαγῇ σπέλδῃ, εἰς τοὺς Κορρεὺς καταλείψας τὴν τε βασιλίσσαν καὶ τὰ παῖδιά αὐτοῦ καὶ τινὰς τῶν ἀρχόντων, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰς φαυλίαις τῶν ἐκείνων σκαλευθύντων· οὗ δὴ καὶ πολλὰ δεσμευμένῳ καὶ ζητήσαντος ἵνα ἢ μετ' αὐτοῦ ἀπέλθῃ ἢ ἐνταῦθα μετὰ τῆς βασιλέσσης εὐρίσχωμαι, καὶ ὡς ἀρχὴν τοῦ ἐσπασίου αὐτῆς, ἐγὼ ἀπὸ τε τοῦ ἐλέους τοῦ τὰ πάντα καλῶς ἀοιονομήντος Θεοῦ, ἀπὸ τε τῆς λύπης οὖν ἐγέννησα, ἀπὸ τε τῆς ἀταξίας πάντων τῶν τοῦ ἐσπασίου αὐτοῦ, ἀνήμερος ἐγενόμην καὶ εἰς ἀμφοτέρᾳ· ἀλλ' ἐπιμύνας καὶ ὕστερον κα-

τῶν Μπελλαρχικῶν, ὅπου εἶχον αὐτὰ, ταῦτα ἀφέντων κούφον, καὶ ἀπελθόντων καὶ αὐτῶν εἰς Κορρεῦς, ἤλθε μέχρι καὶ τῆς Πάτρας κἀκῆσε προσέμεινε, καὶ τὰ Καλαβρυτὰ λαβόντος παρὰ τοῦ αὐτοῦ εἰς δεσπότης αὐτοῦ εἰς Ἀμφιῶν ποταμοῦ Δοξᾶ, ἀλλ' αὐτὸς εἰς Θεὸν κινήθη, αὐτὸς μὲν ἔδωκεν δοῦν ἀξίαν ἐκδοαίς, εἰ δ' αὐτοῦ πάντες οἱ μὲν ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς, εἰ δὲ αἰχμαλώτοι ἀπέχθουσιν τὸ δὲ κώστρον ὁ Ἀμφιῶς καλῶς ἀσφαλίσάμενος καὶ παντὶ τρόπῳ ἐχυρώσας ἐγερθεὶς ἀπὸ τὴν Πάτραν, διέβη εἰς τὰ περὶ τὸ Σαλμενιακὸν καὶ Λήστραν καὶ Βοστίτζαν, ὡς τὴν μὲν Βοστίτζαν καὶ Λήστραν καὶ ἔλαβε, τὸ δὲ Σαλμενιακὸν ἐκράτησε μέχρι τινὸς Παλαιολόγου· ὁ τὸ ἐπικλῆν Γρέτζα· τοῦ δὲ δεσπότης, ὡς αἶπμεν, πανικῶς ἐλθόντος εἰς τοὺς Κορρεῦς, ἤλθεν πρὸς αὐτήν καὶ γράμματα ἀπὸ τὸν σὺμπασιν Ἀγγλικώστρου, διαλαμπρόντα, ὡς ὁ Ἀμφιῶς ἔχει ἐρεῖν ἀπελθεῖν εἰς ἐκείνους· τίς τῶν ἀρχόντων σου καὶ γενέσεται συμβίβασις μέσσω ὑμῶν ἀγάπης, καὶ δοθῇ παρ' ἐκείνου καὶ τόπος μετὰ τινος συμφωνίῃ πρὸς σί· συνδιασπερσάμενος εὖ μετὰ τῶν αὐτοῦ ὁ δεσπότης ἔδοξε καλὸν, ἵνα ὁ μὲν Ῥαυλ Γεώργιος ἀπέλθῃ εἰς τὸν Ἀμφιῶν, ὁ δὲ γαμβρὸς αὐτοῦ Ῥαυλ Ἰωάννης ἀπέλθῃ εἰς τὸν πάπα, ἵνα ὁ μὲν καὶ ταῦτα καὶ τὴν εἰς τοὺς Κορρεῦς τοῦ δεσπότης πλαμμέλιαν ὑπόλησιν τῇ πάπῃ, ὁ δὲ ἔδῃ, τίς ὁ τοῦ Ἀμφιῶς σκοπὸς τοῦ λόγου· εἰ καὶ ἀπέλθον, ὁ μὲν τῇ εἰ, ὁ δὲ τῇ κα' Λυγυῶστου. Θανατικῶς δ' ἐπιγεγονέτες καὶ εἰς τὸ κώστρον τῶν Κορρεῶν, ὁ δεσπότης καὶ ἡμεῖς ἀπὸλθοντες εἰς χωρία, ἐκδεχόμενοι καὶ τὰ τῶν ἀπεκρεσιζομένων ἀποτελέσματα. ὁ μὲν εὖν Ῥαυλ Γεώργιος διεβῶν διὰ τοῦ Ἀγ-

σης μετὰ καὶ τῶν παίδων αὐτῆς καὶ τῶν εὐρισκομένων ἐκείσε εἰς τὴν Ἀρκαδίαν ὀρχόντων· ὡς δὲ ὁ Ἀμφράς ἀπῆ-
 ρεν αὐτὰ, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν Καρύταιναν παρὰ τοῦ Σγου-
 ροῦαλ Παλαιολόγου καὶ γυναικαδίδου τοῦ μεγάλου Λευ-
 κῆνη, ὃς προεπέθανεν εἰς ἀπόπτου διαβόλας τὴν φυ-
 χὴν αὐτῆς ἐγκάτας, κατέλθιν εἰς τὰ περὶ τὴν Ἀδρούσαν,
 καὶ λαβὼν αὐτὴν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πάντα ἀπῆλθε θεά-
 σασθαι τὴν Κορίνθον, ἧτ' ἀπ' ἐκείσε διέβη καὶ εἶδε καὶ
 τὴν Μεθώνην, εἶτα εἰς τὸν Πύλον τὸν καὶ Ἀβαρινον,
 κατ' ἣν ἡμέραν καὶ ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς ἐξῆλθε προ-
 τίμασε γάρ τινα πλοῦκα, καὶ ἔλθιν ἐν τῇ πόρτῃ λόγ-
 γου ὀνομαζομένου, ἐν ᾧ ἐκείσε καιροῦ λαβόμενος εἰς τὴν
 Κέρκυραν ἀπέλθῃ, ὃ δὴ καὶ γέγονε. Καὶ τῇ κ' τοῦ Ἰου-
 λίου μηνὸς ἀπέσιωσεν ἐκείσε, ἦσαν τοὺς Κορροῖς, εἰς νῦν
 ὀνομάζεται ἡ Κέρκυρα· εὐρόντος δὲ κάραυ αὐλούμενον
 ἀπαγομένον ἐκείσε, ἐμβὰς τῇ ια' Ἰουλίου διὰ τὸ ἐπι-
 γινώσκειν μετὰ τῶν ἄλλων κακῶν θανατοῦν ἐν τῇ Με-
 θώνῃ, τῇ β' τοῦ Αὐγούστου ἀπεσιώθημεν ἔχοντός μου σκο-
 πὸν, εἶνα εἰς τὴν Κρήτην ἀπέλθω, ἥ εἰς τὴν πε-
 ρὶ τὴν Θεσσαλονίκην Βερέϊαν, διὰ τὸ ἔχιν με ἐκὶ
 καλλίστην μονὴν εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἥντιν
 τῆς μητρός μου ὁ πατὴρ ἀνέγαγεν ἐκ βάθρων· τοῦ δὲ
 Ῥαυλ Γεωργίου καὶ τοῦ γαμβροῦ καὶ τῆς θυγατρὸς αὐ-
 τοῦ ἀπελθόντων, εἶτι δὲ καὶ τοῦ δεσπότη μετὰ καὶ τῶν
 ἄλλων πάντων μετέπειτα, καὶ ἐμὲ παρώτρυνεν καὶ ἔβου-
 λέντο ἐκείσε ἀπελθεῖν, ὅπῃθεν καὶ γὰρ τοῦ δὲ Ἀμφρά
 λαβόντος τὴν Ἀρκαδίαν, καὶ ἀπ' ἐκείσε διαρχομένου εἰς τὰ
 κάτω μέρη τοῦ Μορίως, καὶ λαμβάνοντος πάντα τὰ ἐκείσε,
 ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ ισχυρότατον Χλαμύτζιν καὶ Σανταμῆριν

κυραν' καὶ αὐτοὶ μὲν ἠλευθερώθησαν τῆς δουλείας ἐπικ-
 θήποτε· ὁ δὲ πενθερὸς μὲν Μανουὴλ τοῦ Μπαχάλου Γεώρ-
 γιος ὁ Παλασιόλογος, πρωτεζάδελφος δὲ, ὡς προεδολώσα-
 μεν, τῆς μητρὸς τοῦ Μπεύλαρμπεϊ, βληθεὶς εἰς φυλακὴν
 ἤγετο· αὐτὸς γάρ, ὡς προείπεμεν, φυγὼν ἀπὸ τοῦ Λιων-
 τάρην μετὰ καὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Μυ-
 ζηδρᾶν, καὶ τὴν δουλοσύνην τοῦ δεσπότη κυρ Δημητρίου·
 πολέμου δὲ γεγενητοῦ περὶ τὴν Βορδονίαν καὶ τὴν Τρίπην
 κακῶς λαβωθεὶς ἰάλω, καὶ ἀπέγαγον αὐτὸν δέσμιον εἰς
 τὸν ποτὶ αὐθέντην αὐτοῦ δεσπότην κυρ Θεωμᾶν· ὡς δὲ
 ἰάθη ἀπὸ τοῦ λαβύματός, περικυλισμένῳ δὲ ὄντος καὶ φυ-
 λαττομένου ἐπισκευάσθη περὶ τὸ Δυρράχιον, ἀσπατή-
 σας τοὺς φυλάσσοντας· ἔφυγε· καὶ πάλιν εὐρίσκειτο εἰς
 τε τὸν δεσπότην κυρ Δημητρίου καὶ εἰς τὸ Ἀνάκλην, τὸν
 πλείονα καιρὸν τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν παίδων εὐ-
 μοσκομένων εἰς τὰ Βενετικά. Τῷ οὖν Ἀμπαῶ, ὡς δεδη-
 λώκαμεν, δουλώσαντος τὸ Λιωντάρην καὶ τὰ περὶ αὐτὸ
 ἰδοῦντος, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἄγιον Γεώργιον ταῦτα γὰρ
 ἰδόντος τοῦ Κρεκοντύλου ἢ μᾶλλον Κρεκοδεΐλου εἰπὼν εἰ-
 κειότερον, προσκίνησεν καὶ αὐτὸς τὸν Ἀμπαῶν, καὶ τὸ
 κάστρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ αὐτῷ δίδωκεν· αὐτὸς δὲ
 ἔλαβε χάριν τούτων τὸ Λαὸ ἢ μᾶλλον τὸ Ἐλωῖ Ἐλωῖ,
 τούτιστι θεέ μου! ἵνα τί μὴ καὶ αὐτὸν προσηγάγετες,
 τῶν προλεχθέντων κακῶν πρωτεργάτης· τούτων οὖν ἐκῆσεν
 γενομένων ἢ μᾶλλον γενομένων, ὁ δεσπότης κυρ Θεωμᾶς
 ἀφίς τὸν Καλομμάταν, καὶ περάσας εἰς τὰ περὶ τὴν
 Κοσμίαν καὶ τὸ Πιταλίδην ἦλθε καὶ ἐσέβη εἰς τὸν Ἀβα-
 ρῖνον, κάκιδεν εἰς τὸ Μαράδιον προγενέστερον τῆς βα-
 σιλείσσης καταλειφθείσης τὴν Ἀρκαδίαν, κάκιστοι ὀπλιτεύ-

μενος Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος κρατήσας τὸ κάστρον
 δόλωσεν αὐτὸ τῇ δεσπότη κυρίῳ Θωμᾷ, μετὰ ταῦτα
 καὶ αὐτὸς τάχα τῷ πάπῃ· ὁ δ' Ἀκχεῖας τὴν μὲν βασί-
 λισσαν καὶ τὴν θυγατέρα ἐκονομήσας ἔστειλεν ἔξω με-
 τὰ τινων τῶν αὐτοῦ καὶ αὐτῆς, τὸν δὲ δεσπότην ἔγχε
 καὶ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ ἰλθόντες σὺν εἰς τὴν Βορδονίαν
 καὶ τὸ Καστρίτζιν, οἱ μὲν εἰς τὴν Βορδονίαν γενναῖα ἀρ-
 χόντας αὐτῆς φεβηθέντες ἔφυγον ἀρίντας αὐτῶν, οἱ δὲ
 εἰς τὸ Καστρίτζιν τάχα μέχρι τινὸς ἀνισταθέντες καὶ
 πολέμησαντες τέλος προσκύνησαν, καὶ κατελθόντες στο-
 φακωθῆναι ὑπὲρ τῶν ἀνδραγαθημάτων αὐτῶν, οὗς μὲν αὐ-
 τῶν ἱερατόμησεν, οὗς δὲ εἰς πάλους ἐκάθισεν, τὸν δὲ
 Προνοικῶν ἐκείρας ἐτελείωσεν, ἄξιον τέλος τῶν ἐρ-
 γασίων καὶ πράξεων ἀπολαύσαντος· ἰλθόντος δ' αὐτοῦ δὴ
 τοῦ Ἀκχεῖα καὶ εἰς τὰ περὶ τὸ Λεοντόριν καὶ αὐτὸ τὸ
 Λεοντόριν, καὶ εὐρὺν αὐτὸ ἔρημον ἀνθρώπων, αὐτὸ μὲν
 ἀπῆραν· εἰς δὲ τὸ Γαρδόν, ἔνθα οἱ ἄνθρωποι οἷς ἰσχυ-
 ρότερον ἀπῆλθεν φυλαχθασόμενοι, ἀπῆλθον ἐπολεμήθη μέ-
 χρι τινὸς παρὰ τῶν Λεονταρινῶν· τέλος δὲ ἐδουλώθησαν
 καὶ ἐγένοντο πάντες παρανόμιμα μαχαίρας σὺν γυναίξιν καὶ
 παῖσι· τούτο ἂν καὶ οἱ ποτὲ ἀρχαγοὶ αὐτῶν Μποχαλίου
 ἔπαθον, εἰ μὴ φθάσας ὁ Μπεϊλαρμπέας Μαχουμπίτης ἐξε-
 ζήτησεν αὐτοὺς τῆς γυναικὸς Μανουὴλ τοῦ Μποχαλίου ἐξα-
 θέλης εὐσεως αὐτοῦ, εἰ καὶ κατὰ ἀντακρίδωσιν αὐτῷ ἀν-
 τὶ τούτων διδόντος γὰρ αὐταῖς ἀνθρώπους ἕνα μετὰ ἀνέ-
 στας καὶ ἀναπάνστας ἀπέρχονται τὴν ἐδὲν τὴν εἴρυσαν
 εἰς τὸν ἔξω τόπον, διερχόμενοι περὶ τὸν Ποτικὸν εὐρέ-
 τες πλύνεισαν καὶ δολίως ἀποκτείναντες τοὺς ἀπέρχοντας
 ἀνθρώπους τοῦ Μπεϊλαρμπέ, ἱμβάντες ἔφυγον εἰς Κίρ-

καὶ ἔτι, τῶν χθὲς τοιούτων φρακτῶν ἔργων λυθέντων, καὶ ἔπραττεν ὁ καθείς κατὰ τοῦ ἑτέρου τὸ ἡδύνατο τὰς ἐλπίδας, ὁ μὲν εἰς τὴν φιλίαν τοῦ Ἀμυρᾶ καὶ βοήθειαν, καὶ τὴν ἀδοκίαν, ἐποῦ ἠδικήθη εἰς τε τοὺς ὑποχειραίους αὐτοῦ καὶ τὰ κάστρα, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐπιτοκίαν τοῦ ἄλλου καὶ εἰς τὸ κατὰ τῶν ἀσθεῖν τάχα μάχεσθαι.

ἤ

Τούτων οὖν οὕτω κακῶς πραττομένων διέβη καὶ ὁ χειμὼν τοῦ ἔτος καὶ τὸν Μάιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἰδοὺ καὶ ὁ Ἀμυρᾶς ἦλθεν κατ' ἀμφοτέρων ἀπειλόντος ὁ αὐτοῦ. ἐξ ὁρῶν εἰς τὸν Μυζοθρῶν, ἐπεὶ ἐκτὶ εὐρίσκατο ὁ δεσπότης, διὰ τὸ εὐρίσκεισθαι τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐχθρὸν αὐτοῦ εἰς τὴν Καλαμμάταν καὶ πελειμίζοντας τὴν Μαντίνειαν, κατῆλθε καὶ ἀκουσίως ἐκασίως, καὶ ἰδουλόγη εἰς αὐτόν· λαβὼν δὲ ὁ Ἀμυρᾶς καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Μυζοθρῶν καὶ φυλακὴν περιεὶς εἶπε πρὸς τὸν δεσπότην· σὺ μὲν, ὦ δεσποτα, ἐπεὶ οὕτως ἦλθον εἰς σέ τὰ πράγματα, τὸν τόπον τούτων κλίον εὐδὲ ἡμπορεῖς νὰ τὸν ἀρχῇς· ἀλλ' ἐπεὶ πατέρα σου ἐστίασμεν ἔχειν, καὶ τὸ κορίτζιν σου ἐστίασμεν λαβεῖν εἰς γυναῖκα μας, τὸν τόπον τούτων δὲς ἡμῖν· σὺ δὲ καὶ τὸ κορίτζιν σου ἔλθετε μεθ' ἡμῶν, καὶ εἴλαμεν ὡς δύσιν ἕτερον κόσμον εἰς τὸ νὰ ἔχητε νὰ ζῆτε· ἀπὸρ στέφας καὶ ἀκουσίως ἐπαμφε καὶ ἀρχοντας αὐτοῦ καὶ Τούρκους, ἵνα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν βασίλισσαν καὶ τὴν θυγατέρα λαβῶσι καὶ φέρωσι, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν Μονιμβασίαν παραδώσωσιν· ἐκτὶ σὲ γὰρ αὐταὶ εὐρίσκοντο, ὡς τὸ μὲν ἐγένετο· ἐξῆλθον γὰρ καὶ ἦλθον ἐκασίως, ἵνα ἦσαν ὁ τε Ἀμυρᾶς καὶ ὁ δεσπότης· — οἱ δὲ Μονιμβασίῳται καὶ ὁ εἰς κυρὰν εὐρίσκα-

τὸν δῆμον αὐτοῦ Ἀμερῶν, καὶ ἀγάγη αὐτοὺς ζῆσαι πλείονα χρόνον· τόπον γὰρ καὶ τάξιν ἔχει καὶ αὐτὸς εἰς θεόν, εἴαν οἱ αὐτοῦ δῆμοι πρὸς αὐτὸν, εἴτινες πληροῦσι μὲν τῷ θαλήματι καὶ τῇ προσταξί αὐτοῦ, εἰσὶ δὲ μιστοὶ καὶ ἀποτρόπαιοι· καὶ τούτων δὲ τῶν προέφθιόντων κακῶν εἰς τὸν ἅπαντα τοῦ Μιρώως ἀδελφίου τόπον γενόμενον, ἐλθόντος καὶ ὁμοῦ μερικῶν ἔξωθεν, κατέδραμον τὸν τόπον ἅπαντα, ἕνα, ἅπερ κακὰ παρέλπιον οἱ εὐκότερος καὶ κύριοι αὐθένται καὶ ἄρχοντες, οὐκ ἀπὸ προαίρεσως ἀλλ' ἀπὸ ἀδυναμίας πράξουσιν αὐτοὶ, τοῦ μὲν ἐνὸς τῶν δεσποτῶν ἔχθρῳ ὄντες, τοῦ δ' ἄλλου τάχα φίλοι· ὃν δὲ δεσπότην καὶ ἔχθρὸν αὐτῶν κύρ. Θωμάων εἰς τὰ περὶ τὸ Λεοντόρειν εἰρόντες καὶ διώξαντες καὶ αἰχμαλωτίζαντες, ἑπτα φέροντες τὸ κατοικοτόπιον ἦτο τάς τένας αὐτῶν πλοσίον τῶν δεσποτῶν τοῦ Λεονταρίου ἔθικαν, αὐτ' ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὰ περὶ τὸν Μυζηδρῶν καὶ τὸν φόλου αὐτῶν δεσπότην, καὶ ἀπ' ἐκτὶ διέβησαν νηκταὶ καὶ μετὰ πολλῶν κέρδους ζῶον τε καὶ αὐθρόπων· μολὶς οὖν ποτὲ ἐνοήσαντες οἱ αὐθένται καὶ ἀδελφοὶ τὸ κακὸν τῆς αὐτῶν μάχης, καὶ συναχθέντες εἰς τὸ Καστρέτζιν ἐποίησαν τάχα ἔρκους εἰρήνης καὶ τοῦ τῆς Λακκοδαίμονας (ματροπολίτου) μετὰ τοῦ σῶκου αὐτοῦ λειτουργήσαντες, ὁπόταν τοὺς Χριστιανούς μετὰ φόβον θεοῦ καὶ πίστεως προσελθῶν ἐπβούσιν οἱ ἱερεῖς, προσελθόντες οἱ αὐθένται καὶ ἀδελφοὶ καὶ ἐμύσαντες, ἔμειναν, ὡς κρούσαμεν, ὁ δεσπότης κύρ. Δημήτριος ἐν τοῖς συμπεποιημένοις· μίχρη τινὸς καὶ πάλιν ἦν ὁ αὐτός, ὡς εὐδενὸς καινοῦ γεγονότος· ὡς τῆς ἀνοχῆς καὶ μακροθυρίας σου, Χριστὲ βασιλεῦ, καὶ εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς αἰτίους! καὶ ἔρξαντο πάλιν τὰ κακὰ

εργάσαντο καὶ ἐν ἀπιστοῦντες γὰρ δις τοῦ σαββάτου ἀπὸ τὸν ἓνα τῶν αὐθεντῶν εἰς τὸν ἄλλον ἀπέρχοντο· καὶ κάστρα, ὡς ἡ ἐκείνων γλῶσσα, εἰς κεφαλαιώεα ἀπέρχοντο, εἰ δ' οὖν, εἰς τὸν ἄλλον ἀπέρχοντο· καὶ οἱ ἄλλοι πρὸς τὸν ἕτερον τῶν δεσποτῶν ὁμοίως διὰ μέσου οὖν, εἴ τι ἄρα καὶ εὗρισκον τῶν ἀλλήλων τάχα Ῥωμαίων, ἀλλὰ δὴ καὶ Ἀλβανιτῶν καὶ συγγενῶν πολλὰς καὶ οἰκίαις αὐτῶν πάντα διέρπαζον καὶ ἠρπάζον· ἐγένοντο δὲ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα, ὅτι τίς ἀξίως αὐτὰ θρηνησέαι; ἀλλὰ δὴ, καὶ αὐτοὶ οἱ Τοῦρκοι, οἱ εἰς τὴν Κέρκετον (καὶ) τὴν Πάτρων εὐρισκόμενοι, καιροῦ λαβόμενοι δικαίως τοὺς μὲν ἤχμαλύνοντες, τοὺς δὲ ἀπέκτειναν, τοὺς δ' αὐθέντας καὶ τοὺς ἀρχοντας κατεγύλαν, βλέποντες καθ' ἑαυτῶν τὰ ἔργα ὠδυόμεντας· ταύτας δὴ τὰς ἐργασίας καμῶν ἐννόησαντος, εὐρισκομένου μου εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, ἐνθα δὴ καὶ ἐπράττοντο, καὶ τὰ αὐτῶν συμπεράσματα σκεπήσαντος, πρὸ τοῦ ἐξελθεῖν τὸν διαπότην ἀπὸ τῆς Ἀρκαδίας, ἐξῆλθον κατὰ πλάσας αἰτίας τινάς, καὶ ἀπῆλθον εἰς τὴν Πίδασον, ἣ νῦν Μεθώνη καλεῖται, περὶ τὸ τέλος τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ χρόσιμος ἀρχὸν ἀπὸ τε γνώσεως καὶ πράξεως Γεώργιος ὁ Παοῦλ, καὶ αὐτὸς ἀφ' οὗ καὶ αὐθέντην καὶ τὰ πλεῖστα τῶν αὐτοῦ ἔλθε καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Μεθώνῃ καὶ καθήμενος ἀμφοτέρωθεν ἐν λιμένι ἐκαραδοκῶμεν καθ' ὅραν τὸ τῆς τοιαύτης τραυμίας τέλος, εἰ καὶ τοῦ Θεοῦ μακροθυμήσαντος ἐμαυρούμεν, ἵνα οἱ ἀσύνετοι ποτὶ συνήσωσι καὶ οἱ μικροὶ ποτὶ φρονήσωσι, καὶ ὁμόνοια καὶ εἰρήνη γένηται μέσσω αὐτῶν, καὶ τοῦ Θεοῦ δοξάζωσιν, ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦ Ἀμφοῦ, καὶ ἐλεῖσθαι μὲν αὐτοὺς ὡς ἐλεῖται Θεός, προσταξὴ δὲ καὶ

ἐαυτὴν ἐραμεῦται, οὕτε τὸν παρρημιῶδη λόγον τὸν “πρὸς τοὺς δύο οὐδ’ Ἡρακλῆς”, ἀλλ’ ἐπανέστησαν καὶ πρὸς τοὺς καὶ ταούτους· καὶ τούτων οὕτως προβάτων πρῶτον μὲν θεὸς παρῆδεν αὐτοὺς, καὶ τί ἐπαρττον, οὐκ ἔγινωσκον· ἀλλ’ ὡς τοὺς ἰχθύας τοὺς μέσον σαγήνης ὄντας, εἰ ἀγνοοῦσιν ὅτι πάντες ἁμεῖν ἵκνυνται εἰς γῆν, ἐκείνοι δὲ, ὡς τοῦτο γίνεται, θαύκων καὶ θαύκονται καὶ ἀλίσκονται καὶ φθείρονται ἅ ἐλάττωτες ὑπὸ τῶν μεγαλυτέρων, οὕτω καὶ οὗτοι· ὁ μὲν γὰρ δεσπότης κύρ Θωμᾶς παρέκλιπε καὶ ἐπολιόρκει τὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Καλομμάταιν καὶ Μαντίνων, καὶ συνεργούς εἶρε πρωτοστράτορα τὸν ἀρεστον [πρωτοστράτορα τὸν] Σεβαστόπουλον Νικέλαον, (τὸν Εὐδοκίμω Ιωάννην Λέντα) μεσάζοντα σύγγαμβρον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ τὸν περιπέδητον γυναικαθεῖον, τὸν πλείον Κυδιανίδην ἢ Τζαμπλόκωκα· ὁ δὲ δεσπότης κύρ Δημήτριος πάλιν τὸ Λεονταρίον καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὸ Πέδημα διὰ τοῦ Παλαιολόγου Γεωργίου, περιπαθήτου ἐξαδελφου, καὶ μεσάζοντος τοῦ δεσπότης κύρ Θωμᾶ καὶ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ Μποχαλῶ Μαντιήλ, εἰ καὶ ὁ μὲν τάχα ἄπῃρε τὸν Καλομμάταιν καὶ τὸ Λεῦτρον καὶ πολὺ τῷ τῆς Μάνης ζυγῷ· τῷ δὲ δεσπότης κύρ Δημήτριος ἐρχόμενος ἐμβῆναι ἐν τῷ Λεονταρίῳ, ὡς ἔμαθε τοῦτο ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἰδραμε καὶ προλαβὼν ἐσέβη ἐν αὐτῷ, καὶ ἀπέμεινεν ἀπρακτος ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν Μποχαλίων φυγόντων μένου καὶ ἀπὲλθόντων εἰς αὐτόν, εἰς τὸν Μυζητρῶν ἐπαναστρέφοντα, ἔτι δὲ καὶ τὸ κάκιστον καὶ ἀνωφελέστατον γένος τῶν Ἀλβανικῶν, καιροῦ λαβόμενον τῆς ὑπολήψεως καὶ πλειονετικῆς καὶ ἀπρακτικῆς· αὐτῶν γνώρις ἐρμῶν, τί οὐκ ἐπραξαν, ἢ τί οὐκ

θέντων αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν τὸν δὲ Ἰακύνθου μῆνα τοῦ
 αὐτοῦ ἔτους καὶ ὁ καλὸς καγαδὸς Λαυράνης Νοταρὸς ἢ
 μάλλον Μοριφιδὸς, καὶ τῶν πρώτων καὶ πιστῶν ἀρ-
 χόντων τοῦ δεσπότη κυρ Δημητρίου λογιζόμενος, καὶ τι-
 νες ἄλλοι Ἀλβανιτῶν καὶ Μοραϊτῶν, οἷς καὶ αὐτοὺς πολ-
 λῶ πλὴν τὸ εἰς κακίαν ἐκείνων πρόχειρον ὁκονήσεν,
 ἐπεισαν τὸν δεσπότην κυρ Θωμᾶν, ἵνα καὶ κατὰ τοῦ Ἀμ-
 ρᾶ καὶ κατὰ τοῦ ὁδοῦ αὐτοῦ ἐπανέστησιν ποτὴρ, καὶ
 φάγῃ τοὺς ἔρκους ὡς λάχανα, οὗς πρὸ ὀλίγου μετ' αὐ-
 τῶν ἐποίησιν, καὶ ταῦτα τοῦ ἄλλου ἀγαθοῦ ἀνδρὸς Ἀσά-
 νη Ματθαίου πρὸ ὀλίγου ἀπελθόντος καὶ ὄντος εἰς τὸν
 Ἀμρᾶν ἀπαρτισταρίον διὰ τὴν δουλείαν δῶθεν τοῦ συνα-
 κισίου τῆς ἀνεψίας αὐτοῦ· ἐξελθόντος οὖν τοῦ δεσπότη
 κυρ Θωμᾶ εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Φερραρίου μὲνους τοῦ
 αὐτοῦ ἔτους ἀπὸ τῶν Ἀρκαδίων, καὶ ἐνωθέντος μετὰ
 τῶν ἐργαζομένων τὰ κατ' αὐτοῦ ἢ καὶ τὰ κατ' αὐτῶν,
 ὡς ὁ λόγος προῖν δηλώσει, ἀπῆραν ἀπὸ μὲν τοὺς Τούρ-
 κους τὰ Καλάβρυτα καὶ μένου ἐκ τῶν κάστρων, ὧν ἐδαρ-
 ρύσαν λαβεῖν, ἐξ ὧν ἐκρατεῦσαν οἱ Τούρκοι, ἀπὸ δὲ τοῦ
 τόπου τοῦ δεσπότη κυρ Δημητρίου, ἀπὸ αὐτοῦ οἱ ἐργά-
 ται τῶν κακῶν ἐκρατεῦσαν ὡς κεφαλατίαι, ἦγον Καρ-
 ταινακ, Βερδονίαν, Καστρίτζαν, καὶ ἑτερά τινα καὶ εὐ-
 τας, ἵνα πάλιν ἔχουσιν αὐτοὶ ταῦτα, ὡς αὐθένται αὐ-
 τῶν, εὐχ ὡς κεφαλᾶδες ἐκατέρωθεν οὐδὲν ἄλλο οἱ
 φρονίμοι καὶ πρακτικοὶ καὶ γενναῖοι ἀρχοῦντες, ἢ μόνον
 ὅτι ἐπῆραν κατ' αὐτῶν θιόν τὸν τοῦ παντὸς ποσιτῆν καὶ
 αὐθέντην τῶν ἐπὶ γῆς ἰσχυρότερων, καὶ ἀδελφὸν καὶ αὐ-
 θέντην ἐντὸς τοῦ τόπου, οὐκ ἐνωμεθύντες οἱ ἄδελφοι, αὐτε
 τοῦ ἀφειδοῦς τὸ λόγιον, ὅτι πᾶσα αἰὶα μαρεθῆσα καθ'

ἦν κεφαλὴ εἰς αὐτὴν, ὡς μὴ ὤφειλεν, ὁ δὲ Ἀσάνης δρα-
μὴν ἤλθεν εἰς αὐτήν, πότερον ἵνα ἢ καλλιὸν ρυλαχθῇ
ἢ συντομιωτέρως δεθῇ, οὐκ εἶδα, εἰ καὶ δῆλον ἐκ τῶν
πραγμάτων διδωσκότες εὖν τὴν κεφαλὴν τοῦ σώματος τοῦ
Μορέως τὴν Κόρινθον, τάχα καὶ ὁικαιοδικὰ ἀγάπην πε-
ποιήκασιν, οὕτως ὅτι καὶ ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς τὴν Πά-
τραν δώσῃ μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἔτι δὲ καὶ τὰ Κα-
λάβρυτα καὶ τὸ Γρεβενὸν, καὶ ἀπλῶς πάντα ὅσα ὁ μα-
καρίτης βασιλεὺς κύρ Κωνσταντῖνος δεσπότης ὦν καὶ εἰς
τὸν Μορέαν εὐρισκόμενος εἶχεν ἄπερ δὴ ἀκούσας ὁ σύ-
ζυγος μου καὶ κύριος αὐτῶν, - ἦν γὰρ εὐρισκόμενος εἰς τὴν
Μαντινείαν πανικαί, θραυρῶς εἰς τὰ περὶ τῆς Τρύπης
βουνά, ἔνθα δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἦν καὶ οἱ ῥηθέν-
τες καταστάται τῶν τεινύτων ἀξιοπαύτων ἔργων ἤλθον -,
ὡς βουλευσάμενος εὐδ' ἀναβολὴν τιν' οἰκονομίας, ἀλ-
λὰ πέμψας τὸν αὐτοῦ ὄντως μέγαν Πριγκίπων τὸν Λά-
ζαρον πάντα τῇ Ἀμπερᾷ παραδίδωκεν εἰς λάχνα κέπου
τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἡμέραν καὶ ὁ Ἀμπερᾶς, ἐπεὶ ἦν ἀνυ-
καζόμενος ἐξελθεῖν διὰ τινα αἰτία, καταλείψας Ἀράρην
τὸν τοῦ Τουραχάου υἱὸν, ἵνα αὐτὰ λάβῃ, ἐξῆλθε τοῦ
Μορέως.

— 5 —

Τὸν δ' Ὀκτώβριον τοῦ ξζ' ἔτους ἀπεκρίσμενος ὁ Ἀμπε-
ρᾶς ἔστειλεν εἰς τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον, ἵνα τὴν
Συγατρίαν αὐτοῦ εἰς γυναῖκα πέμψῃ αὐτῷ δὲ τῷ Ἀμπε-
ρᾷ εἰ δ' οὖν, μάχη μίσην αὐτῶν ἔσται, ὡς δὲ ἀπο-
κρίσας καὶ εἰς τὸν δεσπότην κύρ Θωμᾶν ἔλθων, εἰς
τὸν Ποντικὸν εὐρισκόμενον, ἔρκεις αὐτοῦ ἀπῆρεν ἀγά-
πης καὶ τὰ μὴ φθάσαντα δεθῆναι κάστρα εἰς τὸν αἰ-

αὐθέντων καὶ δεσποτῶν τοὺς Ἀλβανίτας ἐδούλωσαν ὅπως
ὅτι ποτε κακώσαντες καὶ τὸν ψευδοδεσπότην ἐδούλωσαν ἐν ᾧ
ὁ χρόνος, καὶ τῇ β' Ἰαννουαρίου ἐγεννήθη καὶ τῇ δε-
σπότη κυρίῳ Θωμᾷ καὶ ὁ κύριος Μανουὴλ ὁ Παλαμῆλος.
υγζ.

Καὶ τὸν Σεπτέβριον τοῦ ξδ' ἔτους ἀπέθανεν Θάμαρ
ἡ καλὴ μου θυγάτηρ ἐν τῷ τοῦ Ἀμπεῶ σαράγγιῳ λομώ-
δει νόσῳ-ἰού ἰού μοι τῇ ἀθλίῳ γενέτῃ! - εἶσα χρόνιον ἰδ'
καὶ μακρὴν ε' ἐμοῦ δὲ τοῦ ἀθλίου οὐα εἰδότες τοῦτο τῇ
κ' τοῦ Ὀκτωβρίου ἀπιστάλην ἀπεκρυσσάμενος εἰς τὴν αὐ-
θιγάναν τῶν Βενεταῶν, δευτέρῳ ὄντος αὐτοῦ δὲ τοῦ Φραντ-
ζίσκου Φούσκαρ' ὑφ' ὧν καὶ ἐτιμώθηκα καὶ εὐεργετήθη-
κα καὶ διὰ χρημάτων καὶ γραμμάτων. καὶ τῇ ε' Ἀπρι-
λίου ἐπανέστρεψα εἰς τὸν Πάτρην Θεῷ καὶ μένον βοήθειαν
ἀπὸ τοῦ υπερβόλλοντος τῆς θαλάσσης κακοῦ, ὥπερ καδ'
ἐδὸν ἡμᾶς συνήντησε καὶ τὸν Ἰούνιον τοῦ αὐτοῦ χρόνου
ἀπῆρην ὁ Ἀμπεῶς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων τὸν δὲ Ἰού-
λιον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπελθόντος τοῦ Ἀμπεῶ εἰς τὸ Μπε-
λοσγράδον τὸ πλέον μερικὸν ἀλώσαντος, αὐτὸς τίλος κα-
κῶς ἐδιώχθη παρὰ τῶν εἰς αὐτὸ ἐλθόντων εἰς βοήθειαν,
τοῦ Ἰάγκου δηλονότι καὶ τοῦ Καπιστριανοῦ, καὶ ἑτέροις
ἀξιολόγων ἀνδρῶν καὶ ἡττηθεὶς καὶ τοῦ χρησίου Μπεϊ-
λαρμπεὶ αὐτοῦ ἀποθανόντος, ὡς φυγὰς ᾤχετο.

υγζ.

Καὶ τῇ ξ' ἔτι ὁ τοῦ τῆς Οὐγγαρίας ρωσάτου ἀρ-
χην καὶ κυβερνήμενος ὁ Ἰάγκος ἐτελεύτησεν ἀλλὰ δὲ καὶ
αὐτὸς ὁ Καπιστριανός, ἔτι δὲ καὶ ὁ τῆς Σερβίας ἀρχὸς
καὶ δεσπότης κύριος Γιώργιος ὁ Βούλκας ἐτελεύτησε καὶ Μα-
ρί β' τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ βασίλισσα ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἀπέ-

σα, καὶ εἰς τὴν δουλοσύνην αὐτοῦ με προσεδίξατο, καὶ τὸ χάριν τῶν Κέρτασιν εὐεργέτησεν ἀργυροβούλλῳ, καὶ πρὸς τοὺς δεσπότης Σερβίας, τὸν συμπτέθεντα καὶ χαμβρόν αὐτοῦ, ἠτοίμασεν ἀπὸ τῶν με τῇ ἑαυτοῦ αὐτοῦ ἔτους διὰ πολλὰς καὶ ἀναγκαίας δουλείας καὶ ἀφελίμους ἀμφοτέρων, τοῦτο λέγω καὶ αὐτῶν καὶ ὁρῶντες ἀπὸ τῶν καὶ εἰς τὴν Μαθίαν, ἵνα διὰ πλεισίμου ἀπὸ τῶν εἰς τὸ 'Ραυίζο, καὶ ἀπ' ἐκτὸς εἰς τὴν Σερβίαν, εἰ καὶ ἐσθῆτι, εἰς τὸν Μορίαν μὲν τοῦ γυναικαδύλου αὐτοῦ Κενταρέωνος υἱοῦ τοῦ Πρωτόπου ἀπὸ τῶν φυλακῶν τοῦ Χλωμουτζίου φερόντες, καὶ σύγχυσεν ποιήσαντος εἰς τὸν τόπον, τοῦ δὲ 'Αμρᾶ κατὰ τῆς Σερβίας ἀπὸ τῶν, ἐν ᾧ δὲ καὶ τὸ 'Ομάρβριδον ἀπὸ τῶν ὡς δὲ πλὴν τὸ τῆς Σερβίας εὖ εἶχε καιρὸν πρὸς τῇ, ἀπὸ τῶν διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Πάτραν, καὶ ἀπ' ἐκτὸς πρὸς ἀπὸ τὴν Βοστίτζαν πέρα.

—
υνε.

Τῇ α' Σεπτεμβρίου τοῦ 89' ἔτους ἀπὸ τῶν εἰς τὴν 'Ανδριανούπολιν καὶ ἀπ' ἐκτὸς εἰς τὴν Αἴον, ἵνα ἀποκρύψῃς διαβίβασιν καὶ, ἕως οὗ ἀπὸ τοῦ τῆς Σερβίας μέλους ἐπαναστρέφῃ ὁ 'Αμρᾶς, καὶ ὁ τὴν ἀδελφὴν τῶν παιδῶν μου μπετέρων ἔχων εἰς χάριν μελαγχόλης αὐτοῦ εἰς τὴν 'Ανδριανούπολιν ἔλθῃ, ἥν καὶ ἐξαγαγῶν, ἐπιστρέφοντός μου τὴν 'Ανδριανούπολιν, ἀλλὰ δὲ καὶ τὴν μετ' αὐτῆς Χρυσοβέργιναν, ἐν τῇ Πάτρᾳ τὸν Φειρούριον ἐπανέστρεψα μετ' αὐτῶν, πολλὰ κακοπαθήσας καὶ ἐξοδιῶν τὸν δ' 'Οκτώβριον, ἐν ᾧ δὲ ἐγὼ εἰς τὰ περὶ τὴν 'Ανδριανούπολιν διέτριβον, ἐλθόντος τοῦ Τσερχάνη μετὰ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ πολλοῦ φασάτου, ὑπὲρ βοστιάς τῶν

ων, ὅτι καὶ θαρῇ πρὸς ἐκείνους ἡ Αἴητος καὶ καὶ ἐν κα-
τὰ τῶν Τούρκων ἐν τῇ θαλάσῃ αἰεὶ καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως
ἐν ἀνάγκῃ βοηθῆς, καὶ ἐπράττετο; τίς ἠπίστατο, ὅσα
δὲ καὶ χρήματα καὶ ἐπαγγελίας δέδωκε καὶ ἔστειλεν εἰς
τὴν Χίον διὰ τοῦ Γαλατᾶ, ἵνα στείλωσιν ἀνθρώπους καὶ
εὐκ ἔστειλαν; τίς καὶ νοστήσας καὶ δεήσεις ἐποιεῖτο καὶ
δι' ἑαυτοῦ καὶ διὰ τῶν ἱερέων διδοὺς αὐτοῖς χρήματα, ἢ
τοῖς πτωχοῖς πλείον ἐμεράπευσεν ἢ ἐπαγγελίας ἐπαήσαστο
πλείους εἰς Θεὸν εἰς τὸ ἐλευθερωθῆναι τοὺς Χριστιανοὺς
ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν Τούρκων· ἀλλ' ὅμως πόντος ταῦ-
τα μὲν παρέϊδε Θεὸς, τίσι κρίμασιν, εὐκ εἶδα· τὰ δὲ
ἠγνοῦσαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἕκαστος ἔλεγε κατ' ἐκείνου
τὸ ἦεν· ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον τοῦ λόγου ἐπανέλθω-
μεν τῇ αὐτῇ δὲ φθινοπώρῃ τοῦ ἔβ' ἔτους δηλονότι τε-
λείας ἐπανέστησαν οἱ τοῦ Μορέως Ἀλβανῖται κατὰ τῶν δε-
σποτῶν καὶ αὐθεντῶν αὐτῶν· καὶ τὸν, εὐκ εἶδα τί εἶ-
πεν, Καντακουζηνὸν Μανουὴλ δεσπότην τάχα πεποιθήσα-
σι. τὸν δὲ Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ χρόνου, ἐλθόντος πάλιν
τοῦ υἱοῦ τοῦ Τουρχάου μετὰ φροσῶτος ὑπὲρ βοηθείας
τῶν δεσποτῶν, καὶ κακίστατος μισθὸν τοῖς Ἀλβανίταις
καὶ τὸν αἰχμάλωτον αὐτοῦ ἀδελφὸν Χάρτηα λαβὼν ἐπα-
νέστρεψεν· ἐν ᾧ δὲ χρόνῳ καὶ μὲν ἀνέειλεν αὐτοχειρῇ
τὸν φίλιτάτον μου υἱὸν Ἰωάννην δ' ἀσεβέστατος καὶ ἀπη-
νέστατος Ἀμαρᾶς, ὡς δεῖν βουλευθέντος τοῦ παιδὸς ταῦ-
το ποιῆσαι κατ' αὐτοῦ - οἶμαι οἶμαι τῇ δυστυχίᾳ καὶ ἀθλίῳ
γενέτῃ! - χρόνον ὅντος ἐφ' καὶ μηνῶν ἢ παρὰ ἡμέραν, ἐρό-
νημα καὶ κορυτὴν ἔχων πολλῷ πλείονων χρόνων. τῇ αὐτῇ
δὲ Δεκεμβρίῳ καὶ εἰς τὸ Λεοντάρην ἀπῆλθεν κατὰ καὶ
τὸν δεσπότην κύρ Θωμᾶν τὸν πορφυρογέννητον προσεκίνη-

ἄδελόν, ἢ ἵνα ἀνθρώπων εἰς βοήθειαν ἢ φανερώς ἢ κρυφίως; εἰ Οὐγγαροὶ ἔστειλαν ἰσχυροὺς ἀποκρισασμένους λόγου-
 τας, ὅτι σκεπόμενου τοῦ νὰ ἔχητε καὶ μετὰ τῆς πόλεως
 ἀγάπην, ἐποιήσαμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ἡμῶν τὴν ἀγάπην·
 εἰ δ' οὖν, διέλογεν τὴν χαλάσαν· ἤλθε τὸ ἀποκρισασί-
 κιον σχεδὸν κατὰ τὴν ἐβδομάσαν, ἐν ᾗ ἤμελλον ἵνα πο-
 λιμήσω, καὶ εἰ μὲν ἐπάρουν αὐτήν, ἵνα εἴπωσι πρὸς
 αὐτοὺς· ἰδοὺ σπῆραμεν αὐτήν, καὶ ἡμεῖς ἀπέλθετε καὶ,
 ὡς ἂν διέλθετε, ἔχετε ἡμᾶς ἢ ἀγάπην ἢ μάχην· ὃ δὲ καὶ
 ἐγένετο· καὶ τοῦτο πρὸς ἐκείνους ἐβλήθη· εἰ δὲ καὶ εὐδὲν
 τὴν ἐπέρουν, νὰ σημαθῶσι καὶ νὰ εἴπωσιν ὅτι καὶ διὰ
 τὴν ἡμῶν ἀγάπην καὶ τὸν λόγον τῆς συμφωνίας ἐσκη-
 ῶμεν, ἢ καὶ νὰ ἐποίει καὶ ἀγάπην, ὡς ἠκούσαμεν, ὅτι
 ἔλεγεν, ὅτι, ἂν εὐδὲν ἐπάρω αὐτήν, εὐθὺς νὰ ποιήσω
 ἀγάπην, ὅτι εἰς πᾶσάν μου τὴν ζωὴν νὰ ἵσταται. ὃ δὲ
 μακαρίτης καὶ αἰθέριος μου ὁ βασιλεὺς, τί οὐκ ἔπραξεν
 κρυφίως καὶ φανερώς πρὸς βοήθειαν τοῦ ὁσπητίου αὐτοῦ
 καὶ τῶν Χριστιανῶν ἢ τῆς ζωῆς αὐτοῦ; ἢ ἐνεθυμῆτο,
 ὅτι, ἰὼν ἐπισυμβῇ τέποτε, νὰ φύγῃ, θανάτου καὶ εὐκόλου
 ὄντος; τίς γὰρ ἐπίστατο τῶν ἄλλων πάντων παρὲς τοῦ
 Καντακουζηνῦ· Ἰωάννου, ὅτι ὁ Ἰσάκος προεβόλετο νὰ
 τὸν δώσῃ ἢ τὴν Σελιμβρίαν, ἢ τὴν Μεσημβρίαν, καὶ
 νὰ ἔνι αἷς τῶν ὑποχειρέων αὐτοῦ, καὶ πολλοὺς τῶν ἀν-
 θρώπων αὐτοῦ ἐκίσει ἔχει, καὶ εἰς καιρὸν μάχης τῶν
 Τούρκων νὰ ἔνι ἐχθρὸς ἐκείνων καὶ βοηθὸς τῆς πόλεως·
 καὶ ὡς ἐγένετο ἡ μάχη, ἐβλήθη αὐτῷ ἡ Μεσημβρία, καὶ
 τὸ χρυσόβουλον δι' ἑμοῦ ἐγράφη· καὶ ὁ γαμβρὸς Θεοδο-
 σίου τοῦ Κυρίου ὁ τοῦ Μιχαὴλ υἱὸς ἐπέμισεν αἰς ἐκεί-
 νων· τίς ἠπίστατο τὴν τοῦ βασιλέως ζήτησιν τῶν Καταλῶ-

λῶν καὶ ἀποβαλάντων ἔτι, ἂν ἀλοιθῇ ἡ Κωνσταντινούπολις, εἰς πολλὴν ζημίαν θίλει ἥσαν καὶ τῆς αὐθεντίας αὐτῶν, οὐκ ἔσχωσαν. ἡ ἐκκλησία τῆς Ῥώμης καὶ τί περὶ τούτου ἐφρόντισεν; εὐρεθέντος καὶ γὰρ τοῦ Καρδηνάλιου Ῥωσσίας εἰς τὴν πόλιν, μέσος ἐγὼ παρ' αὐτοῦ γέγονα εἰς τὸν αἰδήμον καὶ μακαρίτην αὐθέντην μου τὸν βασιλέα ἵνα γένῃται πατριάρχης· καὶ (πάντα) νὰ γένῃται παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ τότε πάπα, ὃ καὶ ἐκ δευτέρου νὰ μνημονευθῇ ὁ πάπας· καὶ πολλῶν λόγων καὶ βουλῆς καὶ μελέτης γενόμενης ἔδοξε τῷ αἰδήμον βασιλεῖ, ἔτι τὸ ἐν νὰ λείψῃ παντελῶς, ὅτι πατριάρχου γενομένου ἐνί χρεῖα παντελῶς ἢ νὰ πείθωνται αὐτῷ ἢ ἔχθρα νὰ γένῃται καὶ πόλεμος μέσον αὐτοῦ καὶ τῶν μὴ πειθεμένων αὐτῷ· καὶ εἰς τοιοῦτον καιρὸν ὅπου μᾶς ἐπεμβαίνει ἐξωθεν πόλεμος, νὰ ἔχωμεν καὶ ἑσωθεν πόλεμον, πόσον κακὸν! τοῦ δὲ μνημονεύου, ὅς γένῃται διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς βοθείας ἡμῶν εἰς τὴν ἀνάγκην· καὶ ὅσοι ποτήσιον τούτου εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν, οἱ ἄλλοι θίλουν ἥσαν ἀναίτια καὶ εἰρηναῖα· καὶ γενομένου τῇ εἰς τοῦ Δεκεμβρίου μηνός, διέβησαν ἰδοὺ μῆνες ἑξ καὶ τοσούτων λόγων ἐποιήσαντο ὑπὲρ βοθείας, ὅσον ἐποιήσαντο ὁ Σουλτάνος τοῦ Κάρεος· ἀπὸ δὲ τῆς Σερβίας, δυνατοῦ ὄντος νὰ ἀποστείλῃ χρήματα καὶ κρυφίως ἀπὸ πολλὰ μέρη καὶ ἀνδράποδος ὁμοίως δὲ ἄλλου τρόπου εἰδή τις ἵνα ἐβόλῃ; καὶ ἀληθῶς ἔστειλαν πολλὰ καὶ χρήματα καὶ ἀνδράποδος εἰς τὸν Ἀμνρᾶν πολεμῶντα τὴν πόλιν· καὶ ἐβράμβυσαν αὐτούς οἱ Τούρκοι καὶ ἔδειξαν, ἔτι ἰδοὺ καὶ οἱ Σέρβοι κατ' ἡμῶν εἰσί· τίς τῶν Χριστιανῶν ἢ τάχα τοῦ βασιλέως τῆς Τραπεζούντος ἢ τῶν Βλαχῶν ἢ τῶν Ἰβήρων ἀπέστειλαν ἵνα

καὶ παύσῃ τρόπον ἀναβολῆς· εἰς τὴν ἀγάπην, ὅτι, ἂν γένηται ἡ μετὰ τῶν Οὐγγαρῶν ἀγάπη, εὐθὺς ὑπάγει ὁ Ἀλεξᾶνδρς κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐκεῖνος λόγον οὐκ ἐποιήσατο, οὐκ εἰδότες τοῦ ἀδελφίου, ὅτι, ἂν τυχὸν ἀφαιρεθῇ κεφαλὴ σώματος, τὰ μέλη εἰσὶ νεκρά. Εἰς τὴν Βενετίαν καὶ βουλῆς γενομένης μεγάλης ἀντίστα ὁ δοῦξ Φραγκτζίσκος Φύσκας ἐκ κατ' ἀγνοίαν· καὶ γὰρ καὶ ὁ βασιλεὺς κῆρ Ἰωάννης ὤρισέ μας· ἀλλὰ καὶ ἄλλοι οἱ ἰδόντες καὶ ἐμιλήσαντες αὐτὸν (εἶπεν) ὅτι φρονιμώτερον ἄνθρωπον εἰς τὴν Ἰταλίαν οὐκ εἶδον· ἀλλὰ διὰ κακίαν καὶ θρόνον· οὐκ εἶδε γὰρ ὁ θρόνος προτιμᾶν τὸ συμφέρον· ἦν δὲ τὸ αἷτιον τοῦτο τοῦ Ἀλέξσου Διέδου ἐκείνου μίσου γειγνότες, ἵνα ὁ μακαρίτης αὐθέντης μου κῆρ Κωνσταντῖνος δεσπότης ὦν καὶ εἰς τὸν Μορέαν αὐθέντης εἰρισκόμενος, ἐπάρῃ εἰς γυναῖκα αὐτοῦ δὴ τοῦ δουκὸς τὴν θυγατέρα καὶ μετὰ πολλῆς προαίης· ὁ αὐθέντης μου οὖν οὐ διὰ τοῦτο, ἀλλὰ διὰ τὸ γινώσθαι οἰνεῖ καὶ αὐτὸς καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ μετὰ τῆς Βενετίας ἐν, συνακατίβανεν τὸ τοιαῦτον συμπαιθίμεν, ἐμοῦ πλέον τῶν ἄλλων συναικύντος τοῦτο καὶ ἀναγκάζοντος· καὶ ἰδοὺ ἦν ἵνα γένηται· ὡς δὲ βασιλεὺς ἐγγένει καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀπῆλθε, τοῦτο ἔν παλιν ἀνέκυεν· τίς γὰρ τῶν τῆς πόλεως ἀρχόντων ἢ ἀρχοντισσῶν κυρίαν καὶ δέσποιναν κατεδίξατο Βενετικῶν θυγατέρα, ἐνδόξου μὲν ἴσως καὶ δουκὸς, ἀλλὰ προσκαίρους; ἢ τοὺς γαμβροὺς τοὺς ἄλλους αὐτοῦ ὡς συγγάμβρους ἢ τοὺς υἱοὺς ὡς γυναικαδέλφους τοῦ βασιλέως; λαβὼν τοῦτου γυνεύσαντος ἀπεπέμψθη καὶ ἐγένετο ὁ ἀνδρῆμος ἐχθρὸς, καὶ πολλὰ εἰπόντων τῶν ἀρχόντων τοῦ Ἀλέξσου Χευρῶ καὶ τοῦ Ἀντωνίου Διέδου καὶ ἄλλων πολ-

νικος· ὁ πέμπτος Ἰωάννης· ὁ ἕκτος Ματθαῖος· ὁ ἑβδόμος Ἰωάννης· καὶ ὁ ὄγδος Κωνσταντῖνος. ἔρχον δὲ καὶ βασιλεῖς αὐτῶν δὲ τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ τοῦτον γένος τῶν Παλαιολόγων χρόνους ἑκατὸν ἐνενήκοντα τέσσαρας καὶ μῆνας δέκα καὶ ἡμέρας θ'· αἰεὶς οὖν ἐγὼ καὶ πάντα τὰ δυσχερῆ καὶ κακὰ τῆς αἰχμαλωσίας ὑπευγχεῖν ὁ ἀθλίος, τέλος ἐξαγροαυθίς,

ὑμῶ.

Τῇ α' Σεπτεμβρίου τοῦ ξβ' ἔτους εἰς τὸν Μιχαήλιν ἀπίσωσα, τῆς γυναίκός μου καὶ τῶν παιδῶν μου ὑπὸ γερόντων καὶ καλῶν Τούρκων ἀλυσιέντων, καὶ παρ' αὐτῶν πάλιν κραδέντων εἰς τὸν τοῦ Ἀμκρά μελαγχρόν, ἦγον κἀκεῖ τῶν αὐτοῦ ἀλόγων, ὅς καὶ πολλὰς καὶ καλὰς τῶν ἀρχοντισσῶν ἡγόρασε, καὶ πολλὰ ἐκέρδισεν ἐπ' αὐταῖς· τοῦ δὲ κάλλους καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν τῶν παιδῶν μου οὐ δυναμίσου κριθῆναι, μαθόντες περὶ αὐτῶν τοῦ Ἀμκρά, ἀπῆραν αὐτὰ δοῦς πρὸς τὸν μελαγχρόν ἀσπρα χιλιάδας πολλάς· ἐναπέμεινε δὲ ὁ ἀθλίος μέγας μόνη μετὰ μιᾶς καὶ μόνης ἀνατροφῆς αὐτῆς, αἱ δὲ ἄλλαι δειμαρίαθισαν. ἐρωτήσῃς θ' ἂν τις, καὶ τί ἐγγενέι παρὰ τοῦ βασιλέως τὸν διὰ μέσου καιρὸν τῆς μάχης, ἐν ᾗ δὲ χρόνῳ καὶ καιρῷ ὁ Ἀμκρᾶς παρῆσιν αἴτετο, καὶ τί πρὸς βοήθειαν ἐπέκασαν οἱ ἔξωθεν Χριστιανοί· καὶ τῶν μὲν ἔξωθεν Χριστιανῶν ὁπλὸν ἔστιν ὅτι οὐδὲ τίποτε· ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἄς τὸν τῆς Σερβίας δεσπότην Γεώργιον ἀποσταλὲς ἄρχων τοῦ Ἀμκρά ἵνα γένῃται μέσος εἰς ὀγάπην μετὰ τῶν Οὐγγαρῶν, ἣν ἀνατιθαμένως ὁ μετὰ τοῦ ἀποκρυσταίου τοῦ ἀπύρχομένου γραμματικῷ Χριστιανὸς παρὰ τῶν Τούρκων τῶν τῆς βουλῆς, ἵνα εἴπῃ τῷ δεσπότη

ἔχον, ἀπὸ αἰτίας ταιαύτης· τοῦ γὰρ βασιλέως προστά-
ξαντος τῆς δημάρχου ἔγραφεν εἰς ἕκαστος τὴν δημαρ-
χίαν αὐτοῦ ἀκριβῶς, τοὺς δυναμένους σταθῆναι ἐν τῷ
κάστρῳ κοσμηκούς καὶ καλογέρους, καὶ τί καὶ τί ἄρμα πρὸς
ἄμυναν νὰ ἔχη εἰς ἕκαστος αὐτῶν, καὶ φέροντες εἰς ἕκα-
στος τῶν δημάρχων δέδωκε τὸ κατάστιχον τῆς αὐτοῦ δη-
μαρχίας τῇ βασιλεῖ· εἴτα ἔρριψε πρὸς ἐμὲ αὐτὰ ἡ δου-
λεία πρὸς σὲ ἀφορᾷ καὶ σὺ πρὸς ἄλλον τινὰ διὰ τὸ ἐπι-
σταθεῖναι σε καὶ καλῶς ἀριθμῆναι καὶ καλῶς φυλάσσειν τὰ
φυλακῆς δέδωκε καὶ ἀπεκρίθη· καὶ λάβε τὰ κατάστιχα
καὶ καθίσας εἰς τὸ δασκητήριόν σου λογάρισε ἀκριβῶς, πό-
σοι εἰσὶν ἄνθρωποι, καὶ πόσα ἄρματα, καὶ πόσα κον-
τάρια, καὶ πόσα σκουτάρια, καὶ πόσα τοξάρια, καὶ ἐκ-
τελίσας τὸν ὅρισμὸν αὐτοῦ φέρων δέδωκε τῇ αὐθέντῃ μου
καὶ βασιλεῖ τὸ κατάστιχον μετὰ λύπης καὶ σκυθρωπότη-
τος ὅτι πολλῆς καὶ ἔμεινε μόνον ἐν ἀπεκρίσῃ ἡ ποσότης
εἰς ἐκείνον καὶ ἐμὲ. Καὶ τῇ κδ' Μαΐου ἡμέρα, γ' ὥρα
τῆς ἡμέρας ἀρχῇ, ἦν ὁ πόλες ὁ Ἀμφράς, ἐν τῇ
ὥρᾳ καὶ ἀλώσει τῆς πόλεως καὶ ὁ μακαρίτης αὐθέντης μου
καὶ βασιλεὺς κύρ Κωνσταντῖνος σκοτωθεὶς ἀπέθανεν ἐμοῦ
πλησίον αὐτοῦ σὺχ' εὐρεθέντος τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ, ἀλλὰ προ-
στάζει ἐκείνου εἰς ἐπίσκοπον θῆναι ἄλλον μέρους τῆς πό-
λεως· ἐγὼ ἐγὼ καὶ οἱ, τῆς προνοίας οὐκ οἶδ' εἰς τίνα με καιρὸν
φυλαττούσης! Ἦν δὲ ἡ πᾶσα ζωὴ αὐτοῦ δὴ τοῦ μακα-
ρίτου βασιλέως καὶ μάρτυρος χρόνος μδ' καὶ μῆνες γ' καὶ
ἡμέραι ἡ', ἀπ' οὗ ἦν βασιλεὺς χρόνος δ', μῆνας δ'
καὶ ἡμέρας κδ', ὁ γδοὺς βασιλεὺς τοῦ γένους αὐτοῦ τῶν
Παλαιολόγων ὑπάρχων· ὁ γὰρ πρῶτος ἦν Μεχαὶλ· ὁ δεύ-
τερος Ἀνδρόνικος· ὁ τρίτος Μεχαὶλ· ὁ τέταρτος Ἀνδρό-

ὡς ἴδομεν, μὴ ποτε καὶ καὶ ἴδὼν συναντήσῃ σοὶ τι ἀπει-
καῖον. Ἰδοὺ τῇ κς' Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἐξηκαστοῦ ἔτους
ἦλθεν ὁ Ἀρμενᾶς, καὶ ἔπαιον εἰς τὸ στενὸν, ἵνα ἐκεί-
σε κτίσῃ τὸ κάστρον καὶ σήμερον νῦν ἴδομεν καὶ αὔριον
καὶ ὅτι διὰ τῆς στερειᾶς οὐδὲ τυχίνει, ἐπεὶ ἐπὶ κίνδυνον
θεῖται ἥσθεν ἰδοὺ εὐρεῖν θέλωμεν πλείυσμον. τὸν Ἰούλιον
τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπεσκευάσθη ἡ μάχη καὶ κηλαλήσαν-
τος φασστόου, εὖς ἔξωθεν εὗρον, ἀπῆρε, καὶ τὴν πόλιν
ἀπέκλεισε, καὶ τέλεισας τὸ κάστρον τῇ λα΄ τοῦ Αὐγούστου,
ἐγερθεὶς ἀπ' ἐκεῖ ἐλθὼν ἔπαιον εἰς τὰς σούδας τῆς πόλεως.
υγγ.

Καὶ τῇ γ' τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς τοῦ ζα' ἔτους διέ-
βη εἰς τὴν Ἀνδριανούπολιν, ὡς φαίνεται, ὅτι τὰς δύο
ἡμέρας αὐτὰς ἵνα κρυφίως ἴδῃ τὸ κάστρον καλῶς καὶ τὰ
τοῦ κάστρου καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ φθινοπώρῃ ἦλθεν ὁ
Τουραχάνης μετὰ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ πολλῶν φασά-
του εἰς τὸν Μορίαν, ἐν ᾧ καιρῷ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐάλω
ὑπὸ τῶν Μοραϊτῶν. καὶ τῇ ε' τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς τοῦ
αὐτοῦ ἔτους ἐγεννήθη καὶ ὁ τῶν Παλαιολόγων γένους δια-
δοχος καὶ κληρονόμος, ὁ πῦρ Ἀνδρέας ὁ Παλαιολόγος καὶ
τῇ δ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦλθεν πάλιν
Ἀρμενᾶς καὶ παρέπεσε τὴν πόλιν πολιορκῶν αὐτὴν πᾶ-
σι τρόποις καὶ πάσαις μηχαναῖς, διὰ τε γῆς καὶ θαλάσ-
σης περικυκλώσας καὶ τὰ ἐν μέλει τῆς πόλεως, τετρα-
κοσίων πλειούσμων ὄντων ἀπὸ τὴν θαλάσσαν μικρῶν καὶ
μεγάλων, διακοσίων δὲ χιλιάδων ἀνδρῶν ἀπὸ τῆς στε-
ρειᾶς, ἐχύσης τῆς πόλεως, τῆς τοσαύτης εἰς μέγας,
ἀνδρῶς πρὸς ἀντιπαράταξιν, ὅψ' ὡς ἄνεν τῶν ξένων μάλις
όντων σ' ἢ μακρὸν τι πρὸς. ἔγνωσαν οὖν ἐγὼ τούτο αὕτως

λει ἦσαν καὶ παρὰ τὴν ἀξίαν τους· σὺ δὲ ἔχει τὸ τοῦ
 μεγάλου λογιθέτου· τούτο δὲ καὶ μένει σι ζῶτω, ὅτι διὰ
 πολλὰ τοῦ καρῶ καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν αἴτια, νὰ μη-
 δὲν με προσκυνήσης εἰς παρόστασιν ἱερῆς ὑπὲρ αὐτοῦ·
 ἀλλ' νὰ σὶ τὸ γράφῃ ὁ γραμματικὸς ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἀδελ-
 φούς μου καὶ τὴν ῥηγίαν, καὶ ἀπλῶς πρὸς πάντας, οὓς
 μέλλει γράφειν, ὅτι ἔρχεται αὐτοῦ ὁ μέγας λογιθέτης·
 καὶ σὺ πάλιν θύλεις τὸ γράφειν ἰδῶ πρὸς ἐμὲ καὶ τοὺς
 σούς· καὶ θύλεις τὸ βάλλειν εἰς τὸ στόμα τους καὶ ἂν
 τοὺς φανῇ θειῶν ἢ πικρὸν, τέλος θύλουν τὸ καταπιῖν.
 Ἐγὼ δὲ ἀπειλογασάμεν· πολλὰ τὰ ἔτη τῆς ἁγίας βασι-
 λείας· ἀλλ' ἀνάμει σὺ καὶ παρακαλῶ, ὅτι δι' ἐμὲ μη-
 δὲν ἐνί τίποτε, ὅπου νὰ προεβήσῃ λύπην, ἀλλὰ μάλ-
 λον καὶ τὸ δέρμα μου ἀπαίρει, ἂν ἤμπορῃ νὰ εἶναι πρὸς
 εἰρήνην καὶ εὐφροσύνην τῆς ἁγίας βασιλείας σου· κἀκεῖ-
 νος ἐρίζει· ὡς καλὸς ὑποχείριος λέγεις, πλὴν μηδὲν τὸ
 ἔχεις τίποτε πρὸς γὰρ τὰς ὑπολήψεις αὐτῶν τῆς πρὸς σὶ
 τάχα φιλικῆς καὶ τοὺς τρόπους των ἀποδῶν ἐλυπέθηκα·
 ἀλλ' ἡλίσσόν μοι ἰδῶ τὸν γραμματικόν, τίς ἐν αὐτοῦ·
 καὶ ἀποκριθεὶς τις ἀπεβλήσεν αὐτὸν· καὶ ὡς ἔλθεν, ἐρί-
 ζει πρὸς αὐτόν· εἶπαμεν πρὸς σὶ, πρὸς τίνα καὶ τίνα νὰ
 γράφῃς· πιστεύουν ὅτι θύλεις μάθειν· καὶ γράφει ὅτι θύλεις
 μάθειν παρὰ τοῦ μεγάλου λογιθέτου τοῦ θείνου· καὶ ἰδὼν
 ζῶμεν καὶ παρέμπροσθεν, θύλω τὸν γράφειν καὶ συγγε-
 νῶν εἰς τὴν πομπὴν ἐκείνων, ὅπου νὰ τὸ καθίσουν μέ-
 νον· καὶ σὺ ἔχει τούτο, γραμματικῶς, ὡς ἂν ἀπέκρυφον μέ-
 χρι τινός· καὶ ἐξαικονομήσας τοὺς ὁρασμούς· ἔλαβον αὐτοὺς
 καὶ σήμερον νὰ προσκυνήσω καὶ αὐτίον ἀμείως, καὶ ὅτι
 ὁ Ἀμφρόσιος ἐξῆλθε τῆς Ἀνδριανουπόλεως καὶ ἔρχεται, καὶ

πάντων τῶν συνελκομένων αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ κινητοῦ μου βίβου
 τὸ πλέον μερόκεν, καὶ νὰ ἀπέλθωμεν τῆς στερᾶς καὶ νὰ ἴδῃ
 καὶ τοὺς τόπους καὶ νὰ παιδεύθῃ εἰς πᾶν εἴ τι χρῆσθαι ἐν
 τῷ βίῳ, καὶ πρὸς σὺ ἀναδοξάσωσιν ἡμῖν τὰ τοῦ Ἀμπεῖ, καὶ
 ἂν τυχήν, νὰ ἀφῇσω τὸν υἱόν μου εἰς τὸν Μορέαν μὲ τὸν
 βίβον μου εἰς τοὺς ἀπὸ μητρὸς γνησίους αὐτοῦ συγγενεῖς, ἢ
 πάλιν μετ' ἐμοῦ νὰ ἱκαναστρέψῃ ἐπερ αἴτιον καὶ τὴν μητέρα
 αὐτοῦ ἐδυσώπησεν, ὁ λογισμὸς θηλονύτι τῆς μάχης, καὶ
 συνεχώρησεν τὴν πάλιν ἐξίλασίν μου. ὡς δὲ πάντα τὰ χρω-
 ῶδη τῆς ὁδοῦ ὑκανόμωσα, καὶ ἔλεπον μένον αἱ γραφαὶ, μίαν
 τῶν ἡμερῶν ἀπελθόντος μου εἰς τὸ παλάτιον, εἰσέβηκα
 εἰς τὸ τοῦ βασιλέως κελλὶον ὡς σύνθησίς μοι καὶ ὡς οὐχ
 εὔρον ἐκίσει τὸν βασιλέα, ἱρωήσας, εἶπέν μοι ὅτι εἰς
 τὸ τετράσπαρον, ἕτερον τοῦ κελλίου αὐτοῦ πλοσίον ὁσπή-
 τιον, συντυχέει μετὰ τοῦ παπᾶ Ἀντωνίου τοῦ Ῥοδαίου
 καὶ προσμείνας μικρὸν, ἰδοὺ καὶ ὁ βασιλεὺς, θυμοῦ πνέων,
 καὶ ὀρίζει πρὸς με' εἰδὲς τὸν, καὶ παραλείπων τὴν ὕβριν,
 τὸν μεσάζοντά σου· σὺ ἐζήτησας τὸ ὀφείκειν τοῦ μεγάλου
 κοντοσταύλου· καὶ ἐγὼ εἶπον πρὸς αὐτόν· εὐτε ἄλλον τι-
 νὰ τὸ θέλω δοῦσιν, δι' ἧς αἰτίας εἶπον· εἶπον δὲ ἐγὼ
 τὸ τοῦ μεγάλου λογαθέτου· καὶ εἶπεν ἐκεῖνος, ὅτι θέ-
 λει ὑπάγειν ἵνα κρημνίσῃ ὁ Παλαμολόγος ὁ μέγας στρα-
 τοποδάρχης, ὅτι ποιῶ καὶ σὲ πρὸ ἐκείνου, καὶ σήμερον ἴστα-
 λε τὴν προβατείαν, τὸν παπᾶν Ἀντώνιον, ὅτι ἐζήτησεν
 ἵνα τιμίσωμεν τὰ μωσχαράκιά του, ζητῶν ἵνα πομπώμεν
 τὸν πρῶτον μέγαν λογαθέτην, καὶ τὸν δεύτερον μέγαν κον-
 τίσταυλον, ἐπεὶ καὶ τοὺς λογατάρους (ἔχει) τοῦ αὐτοῦ
 ὀφθαλμοῦ λοιπὸν λέγω σοι, ὅτι ἐκεῖνος, ἂν Σέλη, Σέ-
 λουν τοὺς ὤσαν ἄλλα μικρότερα ὀφθάλμια, ἃ ἀκίμω Σέ-

τάσταυλος, γεγνηὺς παρὰ τοῦ αὐθεντός μου τοῦ βασι-
λέως τοῦ πατρός μου εἰς τὸ Ἑξαμίλιον ἀμὴ νὰ τὸν δοί-
σω μεγαλύτερον τούτου, ἵνα τὸν ποιῶμαι μέγαν λογαθέ-
την, ὅπου ἔτι ὀφθαίεν τέταρτον καὶ τὸ τοῦ μεγάλου κον-
τοσταύλου ἔτι ἑβδόμων λέγει αὐτῷ ὁ μέγας δοῦξ, καὶ
τί νὰ γένεται μετὰ Παλαιολόγον τὸν Μιτοχίταν, ὅπου ἐποί-
κον (ἡ βασιλεία σου) τὸν υἱὸν τοῦ Καντακουζηνοῦ ζητή-
σει τοῦ δεσπότη τοῦ ἀδελφοῦ σου διὰ τὴν συγγένειαν τῆς
συγγαμφίας καὶ διὰ τὸν αὐτοῦ πατέρα πρωτοστράτορα,
καὶ ἐκείνος ὑπόγει νὰ δώσῃ τὴν ψυχὴν του τὸν δεσπο-
λον, αὐ καὶ νῦν ποιήσῃ καὶ τὸν Φρανεζὴν μέγαν λογο-
δίτην, ὅπου ἔτι καὶ αὐτὸ πρῶτον ἀπὸ τὸ τοῦ μεγάλου
στρατοπεδάρχου· τί θέλει γένῃ; ἀμὴ δὲ αὐτῷ τὸ μέγαλον
πριμικρίου, ὅπου ἔτι μετὰ τὸν μέγαν στρατοπεδάρχον·
καὶ ὀρίζει πρὸς αὐτόν· ἐκείνος προεῖπέ μοι, ὅτι οὐδὲν θέ-
λει κάνεμα, ἂν ἔτι τὸ μεγαλύτερον ἂν ἔχῃ αὐτὸ ἄλλος·
πῶς θέλει καταδέξασθαι αὐτό; ὁμοῦ εἶπε τοῦτο πρὸς αὐ-
τὸν καὶ ὡς ἀκούσαμεν. Ἐρχεται καὶ λέγει πρὸς ἐμὲ, ὅτι
περὶ τοῦ μεγάλου κοντοσταύλου τὸ ὀφθαίεν ὀρίζει, ὅτι
διὰ τὸ εἶναι τὸν πειθερόν αὐτοῦ μέγαν κοντοσταύλον οὐ-
τε σὶ οὔτε ἄλλον θέλει εἰργετήσῃν τοῦτο· ἀμὴ νὰ σὲ
εἰργετήσῃ τὸ τοῦ μεγάλου πριμικρίου, ὅπου ἔτι καὶ πρὸ
τούτου. Εἶπον δ' ἐγὼ πρὸς αὐτόν, ὅτι, ἰὼν ἦν καὶ πρῶ-
τον τοῦ μεγάλου δοικῆς, οὐδὲν τὸ θέλω· ἐπεὶ τὸ ἔχει καὶ
ἄλλος. Διελύθη ὁ σύλλογος· βουλευθέντος δέ μου μετὰ
τῶν συγγενῶν καὶ φίλων καὶ οἰκείων ἐρώσῃ καλὸν ὅτι τὸ
περὶ τῶν ὀφθαίων νὰ γένεται ὡς γένεται, νὰ ἀπέλθω δὲ
εἰς τὸν Μορέαν καὶ τὴν Κύπρον, καὶ ὅτι νὰ ἐπάρω καὶ
μετ' ἐμοῦ καὶ τὸν ἀριστόν μου υἱὸν καὶ κράττονα σχεδόν

σας καὶ εἶδες τὸ πρόσωπον καὶ συνέντυχες καὶ ἐπληροφόρηθες, πῶς ἡμερεῖ τὸ τέλος τῆς δουλείας νὰ γένηται παρ' ἄλλου; Ἀνέφερον αὐτῷ τούτο ἐμυλογουμένως οὕτως ἔχει, εἰς ὁρίζεις, καὶ συγκατατίθεται το καὶ ἡ δοῦλη σου, ἡ σύντροφός μου, ἐπεὶ καὶ τὸ πρᾶγμα τούτο ἀπειτῇ, καὶ ὅτι διὰ τούτου θύλακί ἔχον καὶ ἄπερ μοι ἔταξας, καὶ τόπον καὶ τιμὴν καὶ ἀναδοχὴν πλείω τῶν ἄλλων ἀργυροπασῶν ἁπλὴν εἰς τὰ ἄλλα εὐδὲν ἡξίωμι τί νὰ σὲ ἀναφέρω· καιροῦ δὲ ὄντος τοῦ ἀρίστου ἀπέλθω ἐγὼ εἰκαθε' ἀπὸ τοῦ γυμνασίου ἰλθόντος τοῦ μεγάλου δυνκὸς ὅμοιο πρὸς αὐτόν, ὅσα μετ' ἐμοῦ περὶ τῶν ὑπερσυχαιῶν ὄρισε, πρὸς τὸ νὰ ἀπέλθω, εὐ μὴν τὰ αὐτὰ, καὶ προσέθηκε καὶ τούτο, ὅτι ἐγὼ καὶ χρεῖα καὶ ἡμῖς νὰ τὸν τιμώμεν. εἰς γὰρ τὸ ὀφείκων, ὅπῃ ἔχει, χάρεν ἡμῖς εὐδὲν ἔχει, εἰ μὴ τὸν βασιλεῖα τὸν ἀδελφόν μου λαϊκὸν ἰδὲ αὐτόν πρὸς τοῦτο, καὶ ἐγρήψαν, πῶς τῶν ὀφείκων νὰ ἐρέγεται, καὶ πρὸς σὺ ἀκούσωμεν συνένυχέ μοι σὺν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐγὼ ἐν νῇ ἔχον ὅτι νὰ τὸν ζητήσω νὰ μὲ εὐεργετήσῃ ὀφείκων μεγαλύτην, πλὴν ἔπερ ἄλλος οὕτε ἔχει ἄλλ' εὐδὲ νὰ τὸ εὐεργετήσῃ ζῶντός μου, διότι καὶ οὕτως μοι φαίνεται πρέπον καὶ ἡγάπουν, καὶ ἀπ' οὗ μάλιστα εἰς τὴν Τραπεζοῦνταιν ἀπέλθω καὶ τοσαῦτα ὀνειδῆ καὶ κατηγορίας ἔλαυσα, πῶς εἰς τὸ αὐτὸ καὶ ἐν ὀφείκων εἰσὶν ἀρχιερεῖς τρεῖς ἐνταῦθα καὶ ἐτι ἐμβαβαῖωθη ὁ λογισμὸς μου εἰς τὴν ὁρεῖν ἐν ἔχον· λαϊκὸν ὥς μὲ εὐεργετήσῃ τὸ ὀφείκων τοῦ μεγάλου κοντισταύλου. Ἀπέλθε καὶ ἀνέφερε ταῦτα τῇ βασιλεῖ, καὶ ὁρίζει πρὸς αὐτόν· τοῦτο, Νοταρᾶ, τινὰ εὐδὲν τὸ θέλω δοῦναι, διότι ἐ πρώτος μου πενθερὸς ἦν μέγας κυ-

πνευματικῷ Ναοῦντι τοῦ εἰς τὸν Χαρσιανίτην ὁ δὲ καὶ ἔσπερξεν, ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, οὐκ οἶδα· καὶ μᾶλλον ἔδειξεν ὅτι κακῆτος ἔβουλετο τοῦτο ποιῆσαι, καὶ ὅτι μένον νὰ ποιῇ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ εἰς τητὴν καὶ ἰσταθῆν, εἰ καὶ οὐδὲν ἐτελείσθῃ, ἐπελθεῖσαι αἱ συμπεραὶ εἰς πάντας ἡμῶν καὶ ἄμωσιν, ὅτι ἐγὼ μὲν θέλω ἥσθην ὁ αἷς, καὶ ὅτι στοχάζεται πρὸς τὸν Γουδέλαν Νουάλεον, καὶ ἂν ἄρεστή ἐν ἡ συντροφίᾳ, νὰ γένηται καὶ μέσον ἡμῶν συμπενθέρμων, ὁ υἱὸς μου τὴν ἐκείνου θυγατέρα. Καὶ αὕτη μὲν ἦν ἡ δουλεία, ὅπου ᾤρεσεν ὅτι ἤθελεν παῖσιν εἰς ἐμὲ τὰ ἀποκριματικά· ᾤρησέ μοι δὲ ὅτι πέρφειν ἤθελε εἰς τὸν Μορίαν καὶ ἀπὸ τούτους τάχα τοὺς γιραιτέρους, ἀλλὰ θέλω νὰ δώσω οἰκονομικὸν μου ἀνάθεσιν ἔχουσαν κεφάλαια εἴ· ἵνα εἴπῃ τὸ πρῶτον εἰς συμβίβασιν, εἰ δ' οὖν, τὸ δεύτερον ἢ τὸ τρίτον ἢ τὸ τέταρτον ἢ εἰς ἀνάγκης τὸ πέμπτον· καὶ δοξάζω ὅτι, ὡς ἀπεστείλω ἀντὶ σοῦ, θέλει ὑπάγειν, καὶ νὰ τὸν τάξουν κἀνένα χωρίον ἀργυροβούλῃ ἢ ὅτι θέλει ἔχειν ἐκείνος καὶ τὰ παιδιὰ αὐτοῦ ὅσως καὶ οὕτως, εὐθὺς θέλει δώσειν τὸ πέμπτον, ὅπου θέλει ἥσθην εἰς ἐμὲ βαρὺ. Εἰς τὸ τῆς Κύπρου καὶ ἐπίστασαι τὸν καλόγερον, εἰς μοι συνετύχησε τὴν δεῖνα ἡμέραν; εἰπέ μοι ἀπὸ τὴν ἀνεψιάν μου, ὅτι τίποτε ἔχει τῶν ἀναγκαίων, ὅπου ἤθελεν, ἢ ἂν ἦν τῶν δυνατῶν, νὰ μὲ τὸ ἔλεγεν διὰ στόματος αὐτῆς ἢ, καὶ νὰ τὸ ἐμάνει διὰ πιστοῦ καὶ φρονίμου ἀνθρώπου αὐτῆς, ἂν εἶχεν· ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν οὐκ ἔχει, τὸ δὲ ἐν ἀδυνάτοις, νὰ στείλω ἐγὼ τὸν ὃν με θέλει φανῆν ἀρμόδιον νὰ τὸ ἀπέστῃ. τίς οὖν πρὸς τοῦτο ἀρμοδιώτερος; εἰς τὸ τρίτον, καὶ τοῦτε λόγου οὐ δέχεται· σὺ γὰρ ὅπου καὶ ἐπραξας καὶ ἔστη-

Κύπρον, εἰς τὴν ἀνεμίαν μου τὴν ῥηγίαν· καὶ ἡμεῖς
 ἰδὼ θέλομεν ἱταμάσαν τὰ εἰσὶν χρεῖας, ὡσάν ἔλθῃς ἀπὸ
 τὴν Κύπρον, νὰ ὑπόγῃς εἰς τὴν Ἰβηρίαν, ἵνα ἐπάγῃς
 τὴν μελλομενάν σου· ἀνέφικον δ' αὐτῇ· ἡ ἀγάπη καὶ τὸ
 χάρις τῆς δουλοσύνης μου ἀπαιτεῖ, ὅτι νὰ εἶπω εἰς τὸν
 ἔρσημόν σου· ἀμὴ πάλιν φησὺμαι διὰ τὴν δουλίαν καὶ
 συντέκνισσάν σου, μὴ ποτε ἀγανακτήσῃ, καὶ ἡ ἀπέλ-
 θη καὶ γίνηται καλογραφία ἡ ἀφήση με καὶ ἐπάγῃ ἀλ-
 λαν· χθὲς γὰρ ἦλθον, ποιήσας εἰς τὴν Ἰβηρίαν χρεῖ-
 νον καὶ μῆνας ἰα'· καὶ πάλιν νὰ ἀπέλθω νῦν, δοῖαντι
 θέλει ἔχων νὰ ποιήσῃ εἷον ἐκ τῶν δύο ποιήσῃ. Καὶ γε-
 λάσας ὀρέξα'· ἀλλὰ εἶπε αὐτῇ, ὅτι ταῦτα καὶ μένον τὰ
 ταξίδια νὰ σὲ συγχωρήσῃ νὰ ποιήσῃς, καὶ νὰ τὴν
 ποιήσω ἑνὸς ἐνὸς πρὸς ταγμα, ὅτι πλέον νὰ μηδὲν σε ἐνοχ-
 λῶω διὰ τοιούτον τι· καὶ μᾶλλον καὶ σὺ ἐπίστασαι, τί
 ἐνθυμούμεθα καὶ ἀμφοτέροι συντυχέμεν καὶ βουλευόμε-
 θα ποιῶσαι· καὶ τοῦτο βεβαιῶ καὶ χωρὶς ἐνόςκου προ-
 τήματος, ὅτι τὰ διὰ σοῦ ἀπεκριναιμία νὰ πείσῃ. ἔν
 δ' ἔπερ συντυχέμεν καὶ ἔβουλευόμεθα, ὅτι νὰ μηνύ-
 σῃ τὸν μέγαν δοῦκαν τὸν Νοταρᾶν, ὅτι τὸ μεσαστικὸν
 οὐδὲν ἔμπορεῖ νὰ ἔχῃ· καὶ οὐδὲν τυγχίνει νὰ [τῆς] τὸ ἐκ-
 ρωμεν διὰ τὴν τιμὴν ταύ· ἀμὴ νὰ τὸ ἀφήσῃ ἐκείνος, νὰ
 ἔχῃ δὲ καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς στάσεως καὶ τῆς βουλῆς,
 καὶ πρόσδόν τινα δι' ἄλλου τρόπου· ἐπεὶ ἔχω χρεῖαν νὰ
 ποιήσω ἀρχοντας δύο, ὡς ὁ βασιλεὺς ὁ ἀδελφός μου,
 εὐχὴ μεσάζοντας, ἵνα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἡμέρας ὡσι
 μετ' ἐμοῦ μέχρι πολλῆς ἑσπρας τῆς νυκτὸς καὶ τὰς δου-
 λείας μου πράττω, ὅπερ καὶ ἐγένετο· καὶ ἐμνησθὲ ὁ μέ-
 γας θεὸς διὰ τοῦ συντέκνου αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ ἱερομενέχρου καὶ

μενα, φρονίμως καὶ καλῶς ἔλυσας, καὶ εὐδὲς τὸν Παλαιολόγον ἔστειλα δι' ἄλλα μὲν τὸ φαινόμενον, ὡς ἀπὸ τῆς Δεῖας τοῦ δὲ τῆς πρωτοστρατορίας εἶπη τοῦτο, καὶ ἰδοὺ ἤκούσαμεν τὸ αἴτιον τοῦ κολήματος καὶ ἐπαύσαμεν λαπὸν σὺν Θεῷ ὡς τελώμεν τὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰβηρίας καὶ γεγενὸς χρυσοβούλλου καὶ ὑπογραφέντος, ὅτι ἐκείνου μὲν ἡ Συγάτηρ νὰ ἔνι γυνὴ αὐτοῦ καὶ δεσπότης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οὗτος δὲ νὰ ἔνι ἀνὴρ ἐκείνης εἰς τὰς συμφωνίας, ὡς μετ' ἐμοῦ ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἰβηρίας καὶ κληθεὶς ὁ αὐτὸς σταλὲς μεθ' ἡμῶν ἐκείνου ἀρχὸν ἀπὸ τῶν δευτέρων, ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐπέστηεν ὁ βασιλεὺς καὶ αὐθέντης μου οἰκισχεῖρας σταυροὺς τρεῖς μετὰ κινναβάρους εἰς τὸ ἀναλθεν μέτωπον τοῦ χρυσοβούλλου εἰς βεβαίωσιν, ὡς ἡ ἐκείνων συνήθεια καὶ λαβὼν τὸ χρυσόβουλλον ἀπὸ τῶν χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἀκούσας ἰδοὺ οὗτος (θεῖας ἐμεῖ), ὅς σὺν Θεῷ τὸ ἐρχόμενον ἔαρ ἔρχεται μετὰ κατέρων, ἵνα ἐπάρῃ αὐτήν, προσκυνήσας ἀπῆλθεν. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐφιδυρίζετο, ὅτι βούλεται ὁ Ἀμαρᾶς καὶ εἰς τὸ στενὸν περὶ τὸν Ἀσώματον κτίσαι κάστρον, ἐβουλευσατο ὁ βασιλεὺς, ἵνα εἰς τὸν Μορίαν ἀποστείλῃ φέρῃ ἵνα τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὅς ἂν καταδέχεται τοῦτο, καὶ τὸ συμπεποιημένον στέλῃ, ἵνα χρεῖας τυχεύσῃς πρὸς τὰ ἰδωσιν εἰς τὸν Ἀμαρᾶν, εἰς ἑκ τῶν δύο ἀπέλθῃ εἰς τοὺς τῆς δόσεως αὐθέντας καὶ τούτου σταθέντος, ὁρίζει πρὸς με μίαν τῶν ἡμερῶν πρωταβισταρίτα, εἰς τὸ ἐβουλευσάμεθα, σὺ λέγεις νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὸν Μορίαν, καὶ ὡς ἂν κατορθώσῃς τὸ ἐκείσε ἐκείνος μὲν νὰ ἔρχεται ἐνταῦθα, εἰς ὅς ἂν ἡ τῶν ἀδελφῶν μου ἐπεὶ θελήσῃ τοῦτο, σὺ δὲ νὰ ἀπέλθῃς εἰς τὴν

προκείμενης τὸ ἐνέκασας διὰ συμφέρον πλεον ἡμῖν, καὶ νὰ μὴ γράψῃς καὶ νὰ μὴ βουλευίσῃς ἄπὸρ μοι ἔγγραφας, τοῦτο ἦν μέγα τι ἐκμαρτύριον τῆς ἀληθεύς σου ἀγάπης εἰς ἡμὰ καὶ δουλοσύνης καὶ πίστεις· καὶ πληροφρόνητι ἀληθεύς, ὅτε θέλεις εἶναι καὶ παρ' ἡμοῦ ἀξίαν τὴν ἀντάμοφιν, εἴπερ ἐν ταῖς ζωῇσι εὐρίσκειται τὸ περὶ τούτου εἶναι παρεκλούθουσαν οὕτως, ὡς ἀπέθανεν ὁ Ἀμκράς καὶ τὸ τῆς θυγατρὸς δεσπότης Σερβίας οὕτως παρεκλούθουσαν· ἔλθουσα ἢ πρωτοστρατόμισσα συνένυχέ μοι περὶ τούτου, καὶ πολλὰς θέσεις καὶ ἐπαγγελίας εἰς τὸ μέλλον ἀρτίμους ἔταξεν, ἄπὸρ καὶ ἐγὼ ἀπὸ πολλῶν αἰτιῶν ἐνόμισα αὐτὰ, καὶ πολλὰ καὶ καλὰ, ἀληθῆ καὶ συμφέροντα· ἔμοις δὲ ἤθελεν εἰς τοῦτο καὶ ἄλλαν βουλὴν καὶ σκίψιν, πῶς ἂν τυχεῖν νὰ γένῃται, ἵνα καὶ γένῃται· τίνα σὺν νὰ ἐβουλεύεσθης; ἢ κυρά μοι ἡ θέσπισα καὶ ἀπέθανεν· ὁ Καντακουζηνός, ὅπου, ὡς ἀπὸ πολλῶν τῶν ἄλλων, ἀπρὸς παῖδας ἐβουλεύετο, καὶ ἐμοίως ἀπέθανεν· ὁ Νοταρῆς καὶ πάντα τὰ ἄλλα φανερώς καὶ ἀφανῶς λέγει ὅτι οὐδὲν ὠφελοῦσιν, εἰ μὴ μόνον τὸ ἐκείνου, καὶ πάντα λίθον κινεῖ, ὡς ὁ λόγος, ὡς καὶ σὺ κάλλιον τῶν ἄλλων ἐπίστασαι, ὁ μέγας δεμέστατος καὶ διάκειται ἐχθρῶδης εἰς τὰ τῆς Σερβίας· καὶ ἰδοὺ μετὰ Καντακουζηνοῦ Ἰωάννου ἐμνησθέντες αὐτὶ παρετρύνουσίν με εἰς τὸ τῆς Τραπεζούντος· περὶ νὰ ἐκδιώξω; εἰς καλογέρον; καὶ εἰσὶ τῶν τοιούτων ἀπαγμῶνες· εἰς ἄρχοντας; καὶ τίνα νὰ εἰρῃσκην ἀπρὸς παῖδ' καὶ νὰ μηδὲν πρόσκειται εἰς τι, ἢ νὰ μηδὲν τὸ ἐξέπῃ πρὸς τοὺς ἄλλους; λοιπὸν ἰδανοπαθεῖν εἰς τὴν σὴν βραδυτῆταν· ἔλθουσης δὲ τῆς γραφῆς σου, ἰδοὺ καὶ σὲ καὶ τὴν γνώμην σου ἴγνικα· καὶ τὰ εἶχαμεν καὶ ἡμῖς προσιστά-

βασιλεύσας τὸ τῆς Ἰβηρίας συμμαχίαν, αἰδώς τὰ τῆς Τραπεζουήτου ἑλάττωκα πολλὰ πλεον ἐκείνων - εἰπέ μοι γὰρ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰβηρίας ὅτι ἐφ' ἡμῶν τοῦτο οἷα ἔστι συνέθετο, ὅτι νὰ δίδωσιν αἱ γυναῖκες χρήματα τοὺς μέλλοντας λαβεῖν ἄνδρας, ἀλλ' οἱ ἄνδρες τὰς γυναῖκας, ὡς καὶ σὺ μαθὼν ἤθελες ἐνταῦθα· διὰ τοῦτο ποιῶμεν το μετ' αἰδοῦς καὶ (οὐκ) ἀσυμβουλευτοὺς ἀπὸ τοὺς εἴκοις καὶ δίδω τὴν θυγατέρα μου ἀντὶ τῶν φορημάτων καὶ σκευῶν τῶν εἰς ὑπερβολὴν αὐτῆς φλοῖα χιλιάδες λς' καὶ νὰ ἔχῃ καὶ κατ' ἑτος χιλιάδες γ' διὰ τὸ νὰ δίδῃ εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ πτωχοὺς, καὶ ὅπου ἂν φανῇται αὐτῇ· σὲ δὲ ἀκούω ὅτι ἔχεις παθεῖα δύο, καὶ τὸ ἀρσενικὸν ἐβάπτισέν το ὁ βασιλεὺς καὶ ἐν ἐκείνῳ, τὸ δὲ θηλυκὸν νὰ ἐν ἀπὸ τὴν σήμερον τῆς θυγατρὸς μου καὶ νὰ ἐρείλῃ νὰ τὸ ὑπανδρεύσῃ, ὅπου ἂν σὺ κρίνῃς ἄξιον καὶ εὐρὺς μετὰ βίου ἰδιωκτῆρον· ἔταν δὲ ἔλθῃς σὺν Δεῦ νὰ τὴν ἐπάγῃς, νὰ ἔχῃς παρ' ἐμοῦ γιομάτια τέσσαρα μεταξίον· ἐν δὲ φυλὸν (καὶ), ὡς ἠκούσαμεν, ἔχει τὸ γιομάτιον φλοῖον θ' ὡς εἴς πάντα τὰ τοῦ ἀποκρισιαρίου ἀπὸ μέρους ἀνέτερα, ἦλθον καὶ εἰς τὸ τῆς Σερβίας, καὶ ἤρτυσσα μαθῆν' καὶ ἄρσενί μοι οὕτως· ἐγὼ ἐρείλω σοι πολλὰ διὰ τὴν εἰς ἐμέ σου ἀγάπην παιδεύειν καὶ πίστιν καὶ δουλοσύνην, ἀλλὰ τοῦτο δὴ τὸ σὺν σήμερον τὸ περὶ τῆς Σερβίας ἦν βεβαίως καὶ ἐκσφραγισμα τῷ· εἰς ἐμέ σου ἀγάπης καὶ δουλοσύνης, ὅπου λέγω καὶ εἰς ἐμέ τοῦ νὰ χρεωστῶ νὰ ἀνταμείβωμαι· νὰ κοπιάσῃς γὰρ τοσαῦτα καὶ νὰ πασχίσῃς καὶ νὰ λίπῃς ἀπὸ τὸ ἀσπῆτιν σου τοσούτον δὴ καιρὸν, καὶ νὰ εὐρὺς δεκαεῦρες καὶ τοσαύτας καὶ τσαύτας ἐπαγγελίας ἐπὶ ἐργασίῳ καὶ τιμῶν, ἐὰν μόνον τὸ ἐκείνου τελίσῃ· σὺ δὲ νὰ

καὶ ἐσπέραν φαίνεται μοι κατ' ὕπνους, ὅτι ἐφθάσα εἰς τὴν πόλιν καὶ πεσόντος μου ἀσπασσάσθαι τοὺς βασιλικὰς πόδας, οὐκ ἄρῃκέ μοι, ἀλλ' ἐπιλαβὼν ἐτίλειπέ μοι εἰς τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ ἔξυπνος γενόμενος λέγω τοῖς περὶ ἐμὲ ὑπνῶντας, τὸ καὶ τὸ νῦν ἔδοξέ μοι κατ' ὕπνους, καὶ ἐνθυμίσασθε τὴν ἡμέραν· ὁ γὰρ αὐθιγόντος μου καὶ βασιλεὺς ἰδὼν ὅτι οὐκ ἦλθον ἐγὼ, ἀλλ' ἀπὸ τῶν σὺν ἐμοί, (ὡς) καὶ τὴν πρῶτην γραφὴν ἀνέγνωσι, περιλῦπος ἐγένετο καὶ ἐδυσφόρη, καὶ τὴν ἐμὴν κατηγορίαν βραδυτῆται· ὡς δ' ἐπὶ τὴν αὔριον τὴν ἄλλην γραφὴν ἀνέγνω, ἰδοὺ ἀπέμειναν ἀρκετοὶ, ὡς εἰ ἤρχομην καὶ γὰρ. Καὶ εὐθὺς αἰκνομήσας Μανουὴλ τὸν Παλαιολόγον τὸν ἀνεψιὸν Καντακουζηνῆς τῆς πρωτοστρατορείας ἐστειλεν εἰς τὴν Σεβρίαν καὶ ἐδοιμασάσθη τὸ περὶ τούτου, καὶ ἤκουσαν αἱ γυναῖκες αὐτῆς πόθους τὸν λόγον, καὶ ἐτοιμὰς εἶχον καὶ πρὸς τὸ ἔργον, ἀλλ' εὐρέθη ὅτι ἡ Ἀμύρσσσα ἐδεήθη τοῦ Θεοῦ καὶ ἔταξεν, ἵνα, εἰ διὰ τινος τρόπου ἐλευθερώσῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶ ἐσπῆτιον τοῦ τάχα ἀνδρὸς αὐτῆς, ὄνδρα ἕτερον εἰς ὅσον αὐτῆς τὴν ζωὴν νὰ μηδὲν ἐπάρῃ, ἀλλὰ νὰ μένῃ ἐλευθέρᾳ καὶ κατὰ τὸ δυνατόν θεραπεύουσα τὸν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῇ δεδοκότα. ἐναπέμεινον οὖν διὰ τούτων τὴν αἰτίαν τὸ περὶ τούτου ἄργον. Τὸν δ' αὐτοῦ τοῦ ἔτους Λαγυστοῦ διέβη ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς φυγὴς καὶ ὁ πατριάρχης κύρ Γρηγόριος.

ὑβ.

Καὶ ἐγὼ τῇ ιδ' τοῦ Σεπτεβρίου μηνὸς τοῦ ξ' ἔτους εἰς τὴν πόλιν ἀπέσωσα μετὰ τοῦ καραβίου τοῦ καλοῦ Ἀντωνίου Ῥίτζου, τοῦ καὶ ὕστερον μαρτυρέσαντος ὑπὲρ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως αὐτοῦ, τελείας ἢ μᾶλλον πλείον βε-

οὐκ ἀπὸ τῶν συγγένειαν, τὸ δτι εἶχεν ἄνδρα (Τεῦρικον) καὶ τέταρτον δτι ἔνι χρόνῳ πλείονος καὶ ἐνὶ λογισμῶς, μήποτε ἐλθόντος κἀκεῖ τοῦ τεκνῶν παιδὸς κινδυνεύσῃ, ὡς οἱ φυσικοὶ γράφουσιν, ὅτι οὐκ ἐπὶ τὸ πλείστον ἐπισυμβαίνει. Λεγόντων περὶ τοῦ πρώτου λέγω, ὅτι οὐδὲν ἔνι παράδοξον· ἐπεὶ οὐδὲν ἔνι ἐλαττωσὺς γένεσις τῆς κυρίας μου καὶ ἀειδήμου μητρός σου· περὶ τοῦ δευτέρου καὶ ἂν εἴποις· ἐλπίζομεν δτι, τὸ τῆς Τραπεζούντος ἂν γένῃται, θέλει συγχωρήσῃ αὐτὸ ἡ ἐκκλησία, δοθέντων χρημάτων εἰς τε τὰς ἐκκλησίας καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς, πολλὰ μᾶλλον θέλει συγχωρήσῃ τὸ τοῦ δεσπότης Σερβίας, ὅπου τὸν ἐντρέπονται καὶ χρησιμεύει τσαρῶν χάριτας καὶ ἡ ἐκκλησία καὶ ἱερόμόναχος καὶ μοναχοὶ καὶ μοναχὸς καὶ πτωχοί· περὶ δὲ τοῦ τρίτου καὶ οὐδὲν ἔνι παράδοξον· ἐπεὶ καὶ ἡ δεσποινὴ κυρὰ Εὐδοκία ἄνδρα προῦχε Τεῦρικον, καὶ μακροῦ καὶ ἐλίου τόπου αὐθιγνὴν, καὶ παιδία μετ' ἐκείνου ἐποίησεν· ἀπῆρεν δὲ αὐτὴν εἰς γυναικῶν ὁ πάππος σου· αὕτη δὲ ἦν τοσούτου μεγάλου αὐθιγνὸς γυνή, καὶ οὐδὲ κἀν μετ' ἐκείνου, ὡς τοκούμεν, ἔμεινε· περὶ δὲ τοῦ τετάρτου, καὶ τοῦτο ἄς ἔνι εἰς Διόν, καὶ ὡς ἂν τοῦτο εὐδοκῇ· ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα θέλει ἡθεὺς συμφορώτερον, καὶ οἱ γυνεὺς περικαρῶς θέλουσι δέξασθαι τοῦτο, σταλέ τινα ἢ τῶν τοῦ ὁσπετίου σου ἢ τῶν μοναχῶν, καὶ ἴδῃ τὸ περὶ τούτου, καὶ μηδὲν γένῃται ἀναβλεπὴ, ἀλλὰ πράξῃ αὐτό. Ἀποσυνθέντων οὖν τῶν γραμματικιστῶν ἐν τῇ πόλει τῇ κ' Μαΐου, τοῦ δὲ βασιλέως ἑνὸς εἰς χαροανήγμην, ὡς ἐλαλήθη, δτι ἦλθεν αἱ εἰς τὴν Ἰβηρίαν, σχολάσας ἦλθεν αἰεθῶν, χαίρων διὰ τὴν τῆς Σερβίας δουλείαν, ὡς παρακινῶν ὁ λόγος δηλώσει· ἔτυχε δὲ δτι τὴν αὐτὴν δὴ τῆς

γινῆ εἰς προτίμησιν μεγάλην· καὶ λέγει μοι· σὺ ἦσαι καὶ τῶν ἡσανίοων καὶ τῶν πρώτων ἀρχόντων τοῦ ἐσπατίου ἐκείνου, καὶ θύλεις γυνώσκεις καὶ εἰς τὰ ταυῦτα καλλίον· ὁ δὲ θυεὶς δυνατὸς ἔνι, καὶ τὸ ποιῆσθαι διὰ καλόν· καὶ εἶπον· οὕτως ἔνι ὡς ὀρίζεις· καὶ ἀπέμεινεν εἰς ἐκείνους· ἐγὼ δὲ ὡς ἤκουσα τοῦτο, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ Ἀμπαῖ, ἡ θυγάτηρ δεσπότης Σερβίας, ἐντίμως καὶ καλῶς ἐπαυίστρεφεν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς· ἐπεὶ ἐγὼ ἐμῶν μείναι εἰς τὴν Τραπεζοῦντα διὰ αἵτια πολλά· κλειύσιμον δὲ (εἰρὴν) ἀπερχόμενον εἰς τὴν πόλιν, ἔσταλλον καὶ ἄλογα καὶ παυδία δύο, ἅτινα ὁ βασιλεὺς Ἰβηρίας ἀπελθὼν περὶ τὸ Σαμαχὶν ἐκρούσεν καὶ ἔσταυλέ μοι χάρεν, καὶ ἄλλα τινα, ἃ καὶ ἱκετεύσθην καὶ ἐκτεσάμεθα ἄλλοτρόπως· καθίσας ἔγραψα πρὸς τὸν αὐθέντην μου τὸν βασιλέα, ὅσα καὶ εἰς τὸν Ἰβηρίαν ἔπραξα, καὶ ὅσα εἰς τὴν Τραπεζοῦνταν ὑποκταίω· ὅτι μέλλω πράξαι, καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἐκείσε προσημνη· ἔγραψα δὲ καὶ ἑτέραν ἀναγραφὴν, περὶ ὧν μέλλω δευῶσιν· καὶ δούς τὰς γραφὰς ἐνὶ τῶν σὺν ἐμοὶ ὀρχοντοπωλῶν ἔσταυλα αὐτὸν παραγγίλλας, ὅτι τὴν μὲν μίαν δὸς τῷ αὐθέντῃ ἡμῶν βασιλεῖ, ὡσάν προσκυνήσας αὐτῷ, καὶ διὰ στόματος πάντα καθ' ἡμῶν ἀνέφερε· ἔπειτα τὴν αὐμὲν δὸς τὴν ἑτέραν· ἔγραψα δὲ οὕτως· ἐγὼ ἔμαθον τὸν θάνατον τοῦ Ἀμπαῖ φθάσας ἐνταῦθα εἰς τὴν Τραπεζοῦντα παρὰ τοῦ βασιλέως· ἔμαθον σὺν καὶ τῆς ἐξαδέλφου αὐτοῦ τῆς Ἀμπαρίσσης ἐπεκαστροφὴν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τοὺς γονεῖς αὐτῆς· λοιπὸν συλλογισάμενος, φαίνεται μοι καλλίον καὶ ὀφέλιμον εἰς πολλὰ τὸ ἐκείσε αὐτὸ καὶ εὖρος καὶ τὸ πράξαι παρὰ ἀπὸ τὰ ἐνταῦθα· τέσσαρα γὰρ καὶ μόνον εἰρήσκω τὰ προσεστώμενα· τὸ ἐλαττεῖν τοῦ γένους, τὸ τῆς ἐκκλη-

βασιλείαν σου, ὅπου πᾶσι τρόποις εὐεργετῆς ἦμεν, καὶ
 θέλεις εὐεργετήσῃς καὶ νῦν τὰ καλὰ μαντάτα· ἀμὴ ἡμεῖς
 τί ἄξιον ἔχομεν νὰ ἀποδώσωμεν τῇ βασιλείᾳ σου; καὶ λέ-
 γει μοι τὸν θάνατον τοῦ Ἀμπᾶ, καὶ ὅτι ἐγένετο καὶ ὁ
 υἱὸς αὐτοῦ αὐθέντης, καὶ δέδωκε πάλᾳ τὸν βασιλεῖα καὶ
 ἔστερξεν, ἵνα ἔχῃ καὶ τὴν ἀγάπην, ἣν μετὰ τοῦ πα-
 τρός του εἶχε τὸ ὁσπῆτιον ἐκείνου· καὶ ἀκούσας τοῦτο ἐγε-
 νόμην ἄφρωνος καὶ οὕτως ὀδυνηθεὶς, ὥσπερ νὰ μὲ ἔλεγεν
 θάνατον τῶν ἐμῶν φιλότιμων· καὶ μέχρι τινὸς κατωφίσσης
 λέγω· δέσποτά μου, τοῦτο οὐ χάριν μαντάτων, ἀλλὰ καὶ
 ὀδυνηρὸν λίαν· καὶ λέγει· πῶς καλὴ; καὶ εἶπον· διότι ἐκεί-
 νος ἦν γέμων καὶ τὸ κατὰ τῆς πόλεως ἀπεκραιώθη αὐ-
 τῷ, καὶ πλείον οὐδὲν ἤθελεν, μένου τὴν ἀγάπην καὶ εἰ-
 ρήνην· ἀμὴ οὕτως, ὅπου ἐγένετο νῦν αὐθέντης, ἐν νίος
 καὶ παιδιᾶν ἐχθρὸς τῶν Χριστιανῶν, νὰ ὑβρίζῃ καὶ νὰ
 ἐκακεῖται, ὅτι θέλει ποιῆσαι τὰ καὶ τὰ κατὰ τῶν Χρε-
 στιανῶν· καὶ ἡ πόλις, εἴπερ ἄλλοτε, ἐν ἀπὸ τὴν ἀσθεν-
 νειαν τοῦ αὐθέντός μου τοῦ βασιλέως τοῦ γαμβροῦ ὑπο-
 ρμήνη, καὶ χρεὸς εἰς τὰ εἰσοδήματα ἐκείνης πολὺ, καὶ
 ἀπορία εἰς πάντα· καὶ ὁ αὐθέντης μου ὁ βασιλεὺς νίος
 αὐθέντης καὶ θέλει καιρὸν εἰρηνικὸν νὰ ἐξαικονομήσῃ τὰ
 ἐκείνης, καὶ ἂν παραχωρήσῃ ὁ Θεὸς, νὰ νοσηθῇ ἀπὸ τῆς
 νεότητος αὐτοῦ καὶ κακίας καὶ νὰ ἐρμήσῃ κατὰ τῆς πό-
 λεως, οὐκ εἶδα, τί νὰ γένηται. Ναί, ἂν εἶχεν εὐδοκίαν
 ὁ Θεός, νὰ ἀπέθνησκεν οὗτος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἰδοὺ εὐφρο-
 σινης κατὰ ἀλήθειαν ἀγγελία! ἐπεὶ ἄλλον οὐκ εἶχε, καὶ
 ἀπὸ τῆς λύπης ἤθελε γένῃν καὶ ἀσθενέστερος καὶ ἐλγυ-
 χρονέτερος, καὶ μέσον τούτου ἤθελεν ἀναβρῶσθῃναι καὶ
 τὸ ὁσπῆτιον ἐκείνου· καὶ ἀποθανόντος ἐκείνου ἤθελεν ὑπάρ-

ἡ ἀγάπη τῶν ἐν τῇ πόλει σχεδὸν πάντων τὸν κύριον Κωνσταντῖνον εἰς βασιλείαν κρείσσει, καὶ νῦν ἐπίσταται τοῦτο κάκεινος δὴ ὁ Ἀμερῆς, ὅπερ καὶ ἔσπερξε καὶ ἀπεδέξατο, καὶ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης καὶ ἀμὲν ὅσπερ ἐμψέτ' τὰς αὐτὰς δὲ ἡμέρας καὶ ἄρχοντες ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὸν Μορίαν ἐστάλησαν Ἀλέξιος Φιλανθρώπινος ὁ Λάσκαρις, ὃς ἐστάλη εἰς τὴν πόλιν παρὰ τοῦ αὐθεντοῦς ἡμῶν μετὰ τοῦ δεσπότη κυροῦ Θωμᾶ ὑπὲρ τῶν δουλειῶν αὐτοῦ δὴ τοῦ δεσπότη εἰς τὸν βασιλείαν καὶ αὐτὸς ἐπιμελεσθῆναι, καὶ Μανουὴλ Παλαιολόγος ὁ Ἰαγρός, καὶ βασιλείαν πεποιθήκασιν εἰς τὸν Μυρτινῶν τῇ ζ' Ἰαννουαρίου τὸν δεσπότην κύρ Κωνσταντῖνον. Καὶ τῇ ιβ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦλθε καὶ εἰς τὴν πόλιν μετὰ καραβίου καταλανικοῦ καὶ παρὰ πάντων ἀσπασίως ἐδέχθη· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτι, ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ἐξῆλθεν ὁ δεσπότης ὁ πορφυρογέννητος τιμαυτοῖς κύρ Θωμᾶς καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Μορίαν.

ιν.

Καὶ τῇ α' Σεπτεβρίου τοῦ νῦν ἔτους ἐξῆλθε καὶ ὁ δεσπότης καὶ πορφυρογέννητος κύρ Δημήτριος, καὶ ἀπῆλθε κάκεινος εἰς τὸν Μορίαν, εἰς τὴν πόλιν συμβιβασθέντων ἔμπροσθεν τῆς κυρίας καὶ ἀγίας μητρὸς αὐτῶν καὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ καὶ ἡμῶν τῶν ἐγκρίτων ἀρχόντων καὶ ὄρκους πεποικότων, οὓς καὶ κακῶς ἔσπερξαν καὶ κακῶς ἀπέλαβον, ὥς εἶδον ὅστερον καὶ γὰρ, εἰ καὶ, πῶς πρὸς ἀλλήλους διατέθουσιν, οὔτε τῶν ἀναγκαίων διηγεσθαι, οὔτε ἐν τῇ πόλει εὐρισκόμεν, ἵνα καλῶς αὐτὰ ἐπίσταμα· τῇ γὰρ ιδ' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐστάλην ἰγὼ εἰς τε τὸν τῆς Ἰβηρίας Μίκεν, ἦγεν βασιλείαν κύρ Γεώργιον, καὶ τὸν βασιλείαν Τραπεζούντος κύρ

—
υμδ.

Καὶ προσμνησθέντός μου ἐκεί τὸν Ἰούνιον τοῦ κς' ἔτους, ἀπίδανεν ὑπὸ λαμπάδους νοσήματος εἰς τὴν Σελυμβρίαν ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος, καὶ φέροντες αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἔβανον ἐν τῇ τοῦ πανταρχατοῦ μονῇ· καὶ τῇ εἰ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπίδανεν ἐμοὶ ὁ υἱὸς Ἀλέξιος, ζήσας χρόνους εἰ καὶ μῆνας ια'. οὗ δ' ὁ θάνατος καὶ σφόδρα μου κατήφατο, οὐκ εἰδότες μου τοῦ ἀδελφοῦ τὰ μέλλοντά μοι συμβῆσθαισι λυπηρότερα.

—
υμδ.

Καὶ τῇ λα' τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ κς' ἔτους ἀπίδανεν καὶ ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης χρόνους ὑπάρχων κς' καὶ μηνῶν εἰ καὶ ἡμερῶν ιε' καὶ ἑτάφη τῇ α' Νοεμβρίου εἰς τὴν μονὴν τοῦ πανταρχατοῦ, αὐταρχατερήσας χρόνους κγ' καὶ μῆνας γ', καὶ ἡμέρας εἰ καὶ τῇ ιγ' τοῦ αὐτοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν μετὰ καραβίου ὁ δεσπότης κύρ Θωμᾶς, οὐκ εἰδὼς τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ περὶ τὴν Καλλιόπην διερχόμενος ἀεκύσας αὐτόν· ἐκείνου δὲ ἐλθόντος ἔπαυσαν πολλῶ πλείον, ἅπερ ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος ἢ μᾶλλον οἱ αὐτοῦ σφετεριζόμενοι ἐπεργυῶσαν, ἵνα βασιλεύσῃ, τὸν οὐχὶ καὶ δεσπότην καὶ παρεμφορέντων παρὰ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν ἄξιον ὄντα κρίνεσθαι, ζῶντος τοῦ πρώτου καὶ ταυτοῦ ἀδελφοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ πάντων ἀγαθοῦς πρωτεύοντος· ἀνευ τοῦ ὀνητοχῆς εἶναι, ἔμως τὸ πρέπον καὶ δίκαιον ἰσχύσαν ἄρισμῳ τῆς αἰγῆς δεσποίνης καὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς τῶν δεσποτῶν καὶ ἀρχόντων βουλῇ καὶ γνώμῃ, τῇ ε' τοῦ Δεκεμβρίου, ἀπῆλθον ἐγὼ ἀποκρισάμενος εἰς τὸν Ἀμνραν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ τὸ πρωτεῖον τοῦ χρόνου καὶ ἡ ἀρετὴ καὶ

ἀρχὴν αὐτοῦ, ὅταν δὲ εἴμι ἐνταῦθα μετὰ σοῦ καὶ τοῦ Εὐδαμογεωγράνου καὶ ἄλλων, ὅτι, ὅταν σὺ θεῶν ἔχῃ καὶ γυναικῶν, διὰ σοῦ θεῶν ἔξῃ αὐτὴν, ἐνταῦθα τὸν κλεινὸν χρόνον θεῶν διαβιάσαν, καὶ θύλεις ἦσθαι καὶ σὺ δὲ πλέον γινώσκεις αὐτῆς εἰς τὰ τῆς θεραπείας αὐτῆς· νῦν δ' ἐγὼ μὲν ἀπέρχομαι πρὸς οἰκοδομὴν καλλιόνα τοῦ Ἐξαμῆλου, σὺ δὲ ἐνταῦθα εὐρισκόμενος ἄρχε καλῶς τὴν ἀρχὴν μου, καὶ παῦσον τὰς ἀδελφάς καὶ τὰς πολλὰς ἀρχὰς τῶν ἐνταῦθα εὐρισκόμενων, καὶ ποιήσον πάντας τοὺς ἐνταῦθα ἵνα σὲ μόνον ἔχωσιν ἀρχὴν, ὡς ἐμὲ μόνον αἰθύναντες προσκυνήσαντές μου ἐν αὐτῇ καὶ εὐχαριστήσαντες, ἀπέλθαι εἰς τὸ Ἐξαμῆλον τῇ ἡ' τοῦ αὐτοῦ Σεπτεμβρίου μηνός· τὸν δὲ Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐξῆλθεν ἀπὸ τῆς Γλαρύντης ὁ θυγάτηρ κυρῷ Θεωμῶ τοῦ δεσπότου κυρὰ Ἐλένη, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν Σαρβίαν καὶ Λάζαρον τὸν υἱὸν κυρῷ Γεωργίου ἀνδρα λάβῃ, ἔπει καὶ ἔγενετο καὶ διὰ τοῦτο καὶ δεσπότην καὶ αὐτὸν δὴ τὸν Λάζαρον ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης διὰ τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Γεωργίου τετίμηκε. τῇ δὲ κ' τοῦ Νομβρίου μηνός τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἦλθεν ὁ Ἀμπρᾶς κατὰ τοῦ Ἐξαμῆλου, καὶ τῇ ι' τοῦ Δεκεμβρίου ἀπῆραν αὐτὸ καὶ τὸ ἐχέλασε καὶ ἀπελθόντος αὐτοῦ καὶ ἕως τὴν Πάτραν, τὸν χώρον καὶ μόνον ἀπῆρε καὶ κατέκαυσε καὶ ἠράνισε. Καὶ τὸν Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐστάλην πάλιν ἐγὼ εἰς τὴν πόλιν, καὶ δι' ἀλλὰς μὲν δουλείας καὶ διὰ τὴν Τραπεζούνταν καὶ τὴν Γοθθίαν συνακαρίν διὰ τοῦ αὐθέντος μου δουλείαν· ἐπεὶ προσένετυχον ἀπ' ἐκείθεν εἰς ἃ μέρη καὶ ἱερομύναχον τὸν ὕστερον χρηματίσαντα καὶ ματροπολίτην Ἀθανῶν καὶ ἀνδράπους μου ἐστὶλα καὶ ἔγραφα.

αὐτοῦ ἔτους ἐγγόνει παγκόσμιος καύσων καὶ ἀλγος μνήμης,
ἐν ᾧ δὴ θίρει καὶ ὁ πνευματικὸς κυρ Γρηγόριος πατριάρ-
χος ἐγγόνει· καὶ τῇ ιε' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ
ἔτους ἐγκληθῆναι μοι υἱὸς Ἀνδρόνικος, ὃς ἔχσεν ἡμέρας
καὶ μένον ὁκτώ.

—
υἱός.

Καὶ τῇ νθ' ἔτει, Δεκεμβρίῳ μηνὶ πρὸς τέλος, ἐλ-
θόντος μου εἰς τὸν Μορίαν μετὰ τῆς πραγματείας Βενε-
τοῦται κατέρχων,

—
υἱός.

Σεπτεβρίῳ α' τοῦ νέ ἔτους εὐεργετήθην τὸ κεφαλα-
τίκιον τοῦ Μιζοθρῶ, μετὰ καὶ πάντων τῶν περὶ αὐτὸ,
ἤγειν Κυλλᾶ, Ἐβραῖκῃς Τρύπος, Τζεραμίον, Παγαίτων
καὶ Σιλαβοχουρίον, καὶ μετὰ πάντων τῶν εἰσοδημάτων
αὐτῶν, ὡς εἰς εἶχεν ἄλλος τις οὕτως πρόποτε τὸ τοῦ
Μιζοθρῶ κεφαλατίκιον· ὡροσὶ μοι δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐγὼ
δίδακά σοι τὸν Μιζοθρῶν εἰς κεφαλατίκιον καὶ διὰ τὴν σὴν
καλὴν δουλείαν καὶ τὴν ἐμὴν πρὸς σὲ ἀναδοχὴν καὶ ἀγά-
πην, καὶ ὅτι θέλω νὰ εἶναι καὶ τοῦτο ἐν, ὡς ἡ Κόρινθος
καὶ ἡ Πάτρα· ὡς τὴν μὲν ἔχει ὁ Καντακουζηνὸς Ἰωάννης,
τὴν δὲ Ἀλέξιος ὁ Λάσκαρις· καὶ γίνωσκε ὅτι ἕτερον μα-
σάζοντα οὐδὲν θέλω ποιῆσαι πέραξ αὐτὸν δὴ τὸν Εἰδα-
μενοῦσάνην ὃν ἔχω· ἀλλ' οὐδὲ ἐνταῦθα θέλω εὐρίσκειν
αἰεὶ ἀμὴ θέλω διέρχεσθαι τὸν τόπον μου διὰ πολλὰ ἀφέ-
λημα· καὶ ὅταν εὐρίσκωμαι εἰς τὴν Κόρινθον, θέλω πρῶ-
τον τὰς ἐμὰς δουλείας καὶ τὰς τοῦ τόπου ἐκείνου μετὰ
τοῦ Καντακουζηνοῦ καὶ τοῦ Εἰδαμενοῦσάνην· ἔστιν δὲ εἰς
τὴν Πάτραν ἀπέλθω πάλιν μετὰ τὸν Λάσκαριν καὶ τὸν Εὐ-
δοιμενοῦσάνην καταλιμπάνων τὸν Καντακουζηνὸν εἰς τὴν

τὸν Μιζηδρῶν ἐφθάσαι, πολλὰ τοῦ δεσπότητος κυροῦ Θεο-
δώρου ζήτούντός με καὶ παροτρύνοντος, ἵνα καὶ τὴν Ση-
λυμβρίαν ἔχω καὶ τῶν πλείων αὐτοῦ ὑποχειρίαν εὐρέ-
σκωμαι· διαρχόμενος δὲ εὖρον καὶ τὸ Ἐξαμίλιον κτισθὲν
παρὰ τοῦ αὐθέντός μου καὶ δεσπότητος τῷ παρελθόντι κα-
ρῷ τοῦ ἔαρος· φθάσάντός μου εὖν εἰς τὸν Μιζηδρῶν, με-
τὰ τινὰς ἡμέρας ὀλίγας, τοῦ καρδινάλιου καὶ βελισσαρ-
λαρέου καὶ λεγάτου καθολικοῦ τοῦ Πάπα ἀπερχομένου με-
τὰ πολλῶν κατέρχων εἰς τὴν πόλιν διὰ τὴν κατὰ τῶν ἀσε-
βῶν τοῦ ῥηγὸς τῆς Οὐγγαρίας ἐξέλευσιν, ἐστάλην καὶ
ἐγὼ πάλιν ἀποκρισιάρχιος πρὸς τε τὸν βασιλέα καὶ πρὸς τὸν
Ἀρχιεπὶν καὶ αὐτὸν δὴ τὸν ῥήγαν, ἀλλὰ δὴ καὶ πρὸς
τὸν λεγόμενον καὶ πρὸς τὸν καπετάνιον Ἀλαϊσιον Λαρόδαν δι'
ἀναγκάσας δουλείας πρὸς αὐτῶν προβῶσι τὰ πράγματα· καὶ
διαρχομένου μου τὸν Κόρινθον τῇ λ' τοῦ Αὐγούστου, ἵνα
εἰς τὸν Εὐρέπον τὰ κτήρια τῆς ἀρμάτας φθάσω, εὖρον
διαπτόμενος τὸν καλὸν κόραδον Κορίνθου Μάρκον, ὅς καὶ
ἐν τῇ αὐλῇ ἡμῶν ἐγεννήθη καὶ μεθ' ἡμῶν ἀντρέφα καὶ
ὑπὸ τοῦ κοκοῦ τῆς μητροῦς αὐτοῦ πολλά πιεζόμενος με-
γάλας θραπείας παρὰ τῶν γεννητόρων μου εὕρεσκεν· ἐκεῖ
ἀνιγκασιδὴς ἀπὸ τοῦ πολλοῦ κοκοῦ ἐφυγεν ἀπὸ τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν τῶν Ξανθοκυλίων μονὴν ἀπέλ-
θε· καὶ τοσούτος χρόσιμος ἀπεκατεστάθη.

ἡμε.

Φθάσας εὖν ἐγὼ εἰς τὸν Εὐρέπον, τὰ δὲ κτήρια αὐ-
τοῦ φθάσας, δι' ἄλλου πλεισίμου εἰς τὴν Λῆμνον ἀπεσώδην,
εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου τοῦ νγ' ἔτους· τῷ δὲ αὐ-
τῷ μηνὶ ια' ὁ ῥῆξ τῆς Οὐγγαρίας ἐσκατωῖθη παρὰ τοῦ
Ἀρχιεπὶ εἰς τὴν Βάρναν καὶ τῇ ιζ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τοῦ

καὶ ἀπελθόντες ὁ ἀπράκτου τοῦ στόλου βασιλεὺς Θεοῦ ἡ βασιλίσσα ἀπὸ τῆς περιστάσεως ἀσθενήσαντα καὶ ἐκτρανθίσαν, τὸν Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς τὸ Παλιόκαστρον τοῦ αὐτοῦ νοσίου τῆς Λημνου ἀπέδωκε καὶ ἐτάφη αὐγ.

Καὶ τῇ εἰς τοῦ Σεπτεβρίου μηνὸς τοῦ καὶ ἑταῦς ἐγένετο μοι ὁ ἕτερος νόσος Ἀλέξιος καὶ τὸν Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν ὁ δεσπότης καὶ αὐθέντης μου κύρ Κωνσταντῖνος καὶ τῇ α' Μαρτίου ἔλαβεν ἀπὸ τὸν βασιλέα τὴν Σηλυμβρίαν, καὶ ἀπέστειλεν ἐμὲ ἐκίπαι εἰς κεφαλήν, ἕκαστος ἀπὸ τὸν Ἀμυρῶν καὶ τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον καὶ αὐτὸν δὲ τὸν δευκατά βασιλέα προστάξας φυλάττω. Καὶ τὸν Ἰουλίον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν Φραγκόπουλος ὁ πρωτοστράτηγος καὶ ὁρισθεὶς κατὰ ἀπὸ τὴν Σηλυμβρίαν εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν καὶ συμφωνίαι γεγονόσιν, ὅτι ὁ μὲν δεσπότης καὶ αὐθέντης μου εἰς τὸν Μάρτιον ἀπέλθῃ καὶ τὸν τόπον πάντα τοῦ δεσπότην κύρ Θεοδώρου λάβῃ, ἐκεῖνος δὲ εἰς τὴν πόλιν ἔλθῃ, καὶ τὴν Σηλυμβρίαν λάβῃ, ἃ δὲ καὶ ἐγένετο.

καὶ.

Καὶ τῇ ε' Ὀκτωβρίου τοῦ καὶ ἑταῦς μετὰ παραβίου ἐξελθόντος ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ αὐθέντός μου καὶ δεσπότην, καὶ ἀπελθόντος εἰς τὸν Μάρτιον, καὶ πάλιν μετὰ αὐτοῦ δὲ τοῦ παραβίου ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος τὸν Δεκέμβριον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς τὴν πόλιν ἀπέστειλε. Καὶ τὸν Μάρτιον παρέδωκε ἐγὼ πρὸς αὐτὸν τὴν Σηλυμβρίαν, καὶ ἐμβάντος μου εἰς παραβίου τοῦ ἀπὸ τὴν Κρήτην Ἰαλινῷ Ἀντωνίου εἰς τὴν τοῦ Εὐρύπου Κόρυστον ἐπαφῆκε με καὶ τῇ γ' τοῦ Ἰουνίου διὰ τῆς στεριᾶς ὁδοῦ εἰς

τεῦ, ὁ αὐθέντης μου θάλλοιτο, ἤλθομεν εἰς τὸν Μορίαν μετὰ τῶν αὐτῶν κατέρχων καὶ τῆς Μιτυλήνης ἑτέρου ἐνός· καὶ τῇ κ' Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὁμοθυμῶν διέβην ἐγὼ εἰς τὸν Ἀμφίκλειον καὶ τὸν βασιλέα ἀποκρισάριος, ἔχοντός μου καὶ ἀπεκρίθη μυστήριον, ὅτι, ἐάν ἐνδύσῃ τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς, γὰρ ἀπέλθω εἰς τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον ὡς εἰς τὴν Μεσημβρίαν καὶ δώσω πρὸς ἐκείνων ἅπαντα τὸν τόπον, ἐν ᾧ αὐθέντης μου εἰς τὸν Μορίαν εἶχεν· αὐτὸς δὲ πάλιν ἔλθω εἰς τὴν πόλιν ἔχῃ τὴν Σηλυμβρίαν καὶ τὸν πρῶτον τόπον αὐτοῦ τὴν Μεσημβρίαν καὶ τὰ ἄλλα ὡς τῶν Δύρων, (διὰ τὸ) καὶ εἰς ἐλπίδα ἐῖναι τῆς βασιλείας, ὡς ἤρκα ὁ βασιλεὺς, ἐκείσε εὐρισκόμενον· ὁ δὲ καλῶς ἀπαδείχμενος ὁ βασιλεὺς, τὸν Ἰαννουάριον μῆνα εἰς τὴν Μεσημβρίαν πρὸς τὸν δεσπότην κύρ Δημήτριον ἀπέλθον· ἐκείνος δὲ ἐνεργῶς τὰ κατὰ τῆς πόλεως μᾶλλον τὰ κατ' ἐκείνου ἀπέπεμψε με ἄπρακτον· ἐν ᾧ μὲν καὶ ἐν ἀποπληξίᾳ θειῆς περικλοῦν Παῦλος ὁ Ἀσάκης ἐκπέφυγεν· ἐμοὶ δ' ἐπιστρέφοντος εἰς τὴν πόλιν, καὶ προσμένοντος ὁμοθυμῶν τοῦ βασιλέως πρὸς τὸ ἐπιστρέφειν εἰς τὸν αὐθέντην μου, τῇ κγ' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐκπλάλῃσι μετὰ Τούρκων καὶ ἀπέλειπε καὶ ἔφθαρε τὰ τῆς πόλεως ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος, ἐν ᾧ δὲ μὲν καὶ ἡμέρα ἐγενήθη αὐτῷ καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ καὶ τὸν Ἰούλιον μῆνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐρχομένου τοῦ αὐθέντός μου καὶ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος εἰς βοήθειαν τῆς πόλεως, καὶ διὰ τῆς Μιτυλήνης διελθόντος καὶ λαβόντος καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα τὴν βασιλισσαν, εἰς τὴν Ἀἴμον ἦλθε· καὶ εὐμενέστες ἐκείσε ἐπολεμήθη εἰς τὸν Κότζον ἡμέρας πολλὰς ὑπὸ τοῦ στόλου παντός τῶν Τούρ-

ἀπὸ τῆς συνέδου ὃ τε βασιλεὺς καὶ ὁ δεσπότης καὶ οἱ ἀπελθόντες ἄλλοι, τοῦ πατριάρχου καὶ μόνον καὶ τοῦ καλῶς Σαρδέων (μητροπολίτου) καὶ μὲν πλεῖστα φίλων ἐκείνων τελευτησάντων, τούτου μὲν εἰς τὴν Φεβρουάριον, τοῦ δὲ πατριάρχου ἐν Φλωρεντίᾳ ὕστερον. Καὶ τῇ κ' Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τῇ λαμπρᾷ κυριακῇ ἐγεννήθη μοι ὁ δεύτερος υἱὸς Ἀλέξιος, ὃς καὶ ἐπέζησεν ἡμέρας καὶ μόνον λ' καὶ τὸ ἔαρ τοῦ αὐτοῦ χρόνου ἐγένετο καὶ πατριάρχος ὁ πρότερον Κυζίκου κὺρ Μητροφάνης.

υἱα.

Καὶ τῇ ε' Δεκεμβρίου τοῦ μθ' ἔτους ἐρρωθεὶς ἀπῆλθον εἰς τὴν νῆσον Λέσβον, καὶ κατίστησα τὸ συμπενθέρων, καὶ ἰποίησα καὶ μνηστειὰν γάμου μετὰ κυρῆς Αἰκατεράνης τῆς θυγατρὸς αἰδεντός τῆς Μιτυλήνης καὶ τῶν ἐξῆς κὺρ Νοταρᾶ Παλαιολόγου τοῦ Γατελαυτῆ. Καὶ τῇ ιε' Ἀπριλλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους τῇ λαμπρᾷ πάλιν κυριακῇ ἐγεννήθη μοι θυγάτηρ ἡ Θάμαρ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαβὼν τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἀσανίαν τὴν Θεοδώραν Παῦλος ὁ Ἀσάνης, ἔφυγεν ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Μεσημβρίαν καὶ δίδωκεν αὐτὴν εἰς νόμιμον γυναικᾶ τῷ δεσπότη κὺρ Δημητρίῳ καὶ τῇ κ' τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μιτυλήνην μετὰ κἀτέρων βασιλικῶν, καὶ εὐλογήθη ὁ αἰδέντης μου δηλονότι τὴν ρωδίτικον κυρὸν Αἰκατεράνην, τὴν Γατελαυτέαν, Κασιτανίου ἑνὸς εἰς τὰ κἀτέργα τοῦ μετὰ ταῦτα γεγονότος μεγάλου δουκὸς Ἀσιακᾶ τοῦ Νοταρᾶ.

υἱβ.

Καὶ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα τοῦ ν' ἔτους καταλείβας ἐκίσει εἰς τὸν αὐτῆς πατέρα τὴν βασιλίσσαν καὶ γυνὴν αὐ-

εἰ δὲ μᾶλλον εὐδὲν ἐμνησθῆσιν, τότε μᾶλλον ἐξέβη ὁ λο-
γισμὸς, καὶ μὲ πλὴν θάρρος πόησεν τὸ θῆλαι· καὶ αὐ-
τὴ ἡ βουλὴ τὸν μὲν Ἀμφράν τοῦ σκοποῦ ἐκώλυεν· πρὸς
δὲ τοῦ Χαλὶ πασία τὴν βουλὴν δόντος τοῦ καιροῦ μα-
θεῖν ἡμᾶς ἄλλα τῶν ἄλλων, ὁ αὐθέντης μου δεσπότης
καὶ εἰ ἄρχοντες ἐξορῶσαν τὸν Παλασιόγον Θυμᾶν καὶ
(πρὸς) τὸν βασιλεῖα ἀπέστειλαν· καὶ λογισμὸς καὶ τρο-
κυμία τᾶς ἐν τῇ πόλει περιέπεισεν ὅτι πλείστη, ἕως οὗ
πάλιν ἐμάθονεν τὴν ισχύσανσαν βουλὴν τοῦ Χαλὶ πασία·
καὶ ἰδοὺ ἐκαρτυρία τοῦ ὡς μὴ ὥριε γενέσθαι τὴν σύ-
νοδον· ἀρήμα γὰρ τὰ ἄλλα ἃ παρεκωλύονσαν ἀπὸ τού-
του τοῦ δὲ αὐτοῦ μὲς ἔτους τῇ κς' τοῦ Ἰαννουαρίου μη-
νὸς εὐλογήθη ἐγὼ Ἐλέων, τὴν θυγατέρα τοῦ ἐπεὶ Κα-
νακλίου Ἀλεξίου Παλασιόγου τοῦ Τζαμπλάκου.

ὑλθ.

Καὶ Μαίτου α' τοῦ μζ' ἔτους ἐγεννήθη μοι υἱὸς Ἰωάν-
νης, ὃν καὶ βασιλεὺς ὁ αὐθέντης μου κύρ Κωνσταντῖνος
ἀνεγέννησε διὰ τοῦ Θεῖου βαπτίσματος, ὁ καὶ πρὸ τοῦ
ἡμᾶς στεφανώσας.

ὑμ.

Καὶ Δεκεμβρίου ιζ' τοῦ μό' ἔτους ἀπέθανεν ἡ δέ-
σποινα κυρά Μαρία, ἡ ἀπὸ τῆς Τραπεζούντος· καὶ τῇ α'
Ἰαννουαρίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπέθανεν ἡ δέσποι-
να κυρά Εὐγενεία ἡ τοῦ Γατελιούτζη θυγάτηρ, αἱ καὶ ἐτά-
φισαν ἐν τῇ τοῦ παντοκράτορος μονῇ, καὶ σφοδρῶ, εἴπερ
ποτὶ, χαίματος τότε γενεμένον· καὶ τῇ ιζ' τοῦ αὐτοῦ
Ἰαννουαρίου μηνὸς ἀπέθανεν ἡ βασίλισσα κυρά (Ζωὴ)
καὶ ἐτάφη ἐν τῇ τῆς κυρᾶς Μάρθας μονῇ· καὶ τὸν Φεβ-
ρουάριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπακρόστρεψαν εἰς τὴν πόλιν

χῆ, ἀλλ' εἰκονόμεν' καὶ φοβούμεαι, μήποτε ἐκ τῶν ἐν-
 θυμημάτων καὶ ἐπιχειρημάτων αὐτοῦ γένηται χαλασμός τοῦ
 ἐσπότης τούτου· προΐδου γὰρ καὶ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτοῦ,
 καὶ τὰ ἐδοξάζε καταρθῶσαι μὲ τὸν Μουσταφᾶν καὶ εἶδον
 καὶ τὰ τέλη τῶν κατ'ἐνθυμημάτων, εἰς τί κίνδυνον μᾶς ἐφε-
 ρόν, ἕτερον βεβαιῶν τὴν ποτὲ βουλὴν τοῦ ἀεοδέμου πα-
 τρός αὐτοῦ. ὡς ἐστάθη, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὴν σύνοδον,
 ἐστάλη εἰς τὸν Ἀμραῖν ἀποκρισιάρχης Ἀνδρόνικος ὁ Ἰαγρός,
 δεῦναι αὐτὸ πρὸς ἐκείνον ὡς τάχα φίλον καὶ ἀφελῆν'
 καθεύδων ἀπελογήσατο, ὅτι οὐδὲν μοι φαίνεται καλὸν νὰ
 ὑπάρχῃ νὰ κηρύσῃ τοσούτων καὶ νὰ ἐξεδιάσῃ· καὶ τί νὰ
 κηρύσῃ; ἰδοὺ ἐγὼ, καὶ ἴαν ἔχῃ χρεῖαν καὶ ἄσπερον δι'
 ἐξοδὸν καὶ εἰσόδημα καὶ ἄλλο τι πρὸς θεραπείαν αὐτοῦ,
 ἔτοιμός εἰμι νὰ τὸν θεραπεύσω· καὶ ἐγένετο πολὺς λόγος
 καὶ βουλὰ, πότερον νὰ γένηται τὸ τοῦ Ἀμραῖ, ἢ νὰ
 ἀπέλθωσιν εἰς τὴν σύνοδον· καὶ ἐγένετο, ὅπῃ ἤθελεν ὁ
 βασιλεὺς, ὃ μᾶλλον ἢ κακὴ τύχη ἐξελευσάμενος σὺν τῷ
 βασιλεὺς ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ ἀπερχομένου ἐβουλεύσατο ὁ
 Ἀμραῖς ὅτι νὰ ποιῇ μάχην εἰς τὴν πόλιν καὶ νὰ πέμ-
 ψῃ φασάτην κατ' αὐτῆς· εὐ τοσούτων, ὅτι νὰ ἐπάρῃ αὐ-
 τὴν, ὅσων ἵνα ποιῇ τὸν βασιλέα νὰ ἐπιστρέφῃ· καὶ
 τοῦτο ἐβεβαίωθη καὶ ἐστάθη παρὰ πάντων τῶν αὐτοῦ ἀνι-
 μένου τοῦ Χαλί παρί, ὅστις ἀντίρρητα λέγων· ὅτι μᾶλ-
 λον μὲν σὺν αἰτίαις θέλει ἤσθαι, ἴαν ποιήσῃς μάχην τὴν
 πόλιν, ἵνα ὁ βασιλεὺς εἴπῃ τοὺς Φράγκους ἀπὸ ὀνόματος,
 ὅτι, ὅπῃ λέγετε, στέργω τα· καὶ ἰδοὺ ἐγένετο ὅπῃ ἐφοβού-
 μεθα· ἀμὲν ἄρες τὸ καὶ ἰδὲ τὸ τί θέλει πράξαι· καὶ εἰ
 μὲν ἐμνησθήσῃ, σὺ ἀνάγκην ἔχεις μετ' ἐκείνων καὶ ἔρχου
 εἰς τὸ ἐμπροσθεν πάλιν, ὡς ἂν βλέπῃς, θέλεις πράττειν·

καὶ μεγάλη εἰς τὸ νὰ γίνηται ἡ κατὰ τῆς πάλαιος τῶν
ἀσθεῶν ἐφοδος καὶ ἀπὸ ταύτων πάλιν ἡ πολιτεία καὶ ἡ
αἰχμαλωσία καὶ τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα συμφορὰ ἡμῶν· καὶ
ἀκούσκατε λόγους ἀληθεῖς τὴν αὐτοαλήθειαν προβαλλομένου
μου μαρτυρίαν. Εἶπεν ὁ αἰεὶδμος βασιλεὺς πρὸς τὸν υἱὸν
αὐτοῦ τὸν βασιλέα κὺρ Ἰωάννην μόνος πρὸς μόνον, ἱστα-
μένω καὶ ἐμοῦ μένου ἔμπροσθεν αὐτῶν, ἐμπεισύντος λό-
γου, περὶ τῆς συνέδου· υἱέ μου, βεβαίως καὶ ἀληθῶς
ἐπιστάμεθα ἐκ μέσης τῆς καρδίας δὴ τῶν ἀσθεῶν, ὅτι
πολλὰ τοὺς φοβεῖ, μὴ συμφωνήσωμεν καὶ ἐνωθῶμεν μὲ
τοὺς Φράγκους· ἤκουετο γὰρ ὅτι, ἂν τοῦτο γίνηται, διέ-
λαι γενῇ μέγα τι κακὸν εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν τῆς φύσεως
Χριστιανῶν· δι' ἡμᾶς λαπὸν τὸ περὶ τῆς συνέδου μύθεα
μὲν αὐτὸ καὶ ἀνακάνον, καὶ μάλα δ' ἔστιν ἔχρης χρεῖαν
τοῦ φοβῆσθαι τοὺς ἀσθεῖς· τὸ δὲ νὰ ποιεῖς αὐτῶν, μη-
δὲν ἐπιχειροῦσθαι αὐτὸ, διότι οὐδὲν βλέπω τοὺς ἡμετέ-
ρους, ὅτι εἰσὶν ἀρμόδιοι πρὸς τὸ εὐρεῖν τινα τρόπον ἐκ-
σῆς καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονομίας, ἀλλ' ὅτι νὰ τοὺς ἐπιστρέ-
ψωμεν εἰς τὸ νὰ ἔσμεν εἰς ἀρχῇθεν· τούτου δὲ ἀδελφάτου ἐν-
τος σχεδὸν, φοβεῦμαι μὴ καὶ χεῖρον σχίσμα γίνηται· καὶ
ἰδοὺ ἀπεσκεπάζομεν εἰς τοὺς ἀσθεῖς, τοῦ δὲ βασιλέως,
ὡς ἔδοξε, μὴ δεξαμένου τὸν λόγον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μη-
δὲν εἰπὼν ἀναστὰς ἀπελθεῖ καὶ μακρὰν σύνουον γενομένης
ὁ μακαρίτης καὶ αἰεὶδμος πατὴρ αὐτοῦ ἐμβλέψας πρὸς με-
τόριζαι· ὁ βασιλεὺς, ὁ υἱός μου, ἐκ μὲν ἀρμόδιος βασι-
λεὺς, εὐ τοῦ παρόντος δὲ καιροῦ. Βλέπει γὰρ καὶ ἡμεῖς με-
γάλα, καὶ τοιαῦτα δια αἱ καιροὶ ἔχρηστον (ἐπὶ) τῆς εὐνομίας
τῶν προγόνων ἡμῶν ἀπὸ σήμερον, ὡς ἂν παρακαλεσθῶσιν
εἰς ἡμᾶς τὰ πράγματα, εὐ βασιλέα θίλιν ἢ ἡμῶν ἀρ-

κύρ Ἰωάννης μετὰ τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ δεσπότη κυρ
Δαμιανίου, καὶ πολλῶν ἀρχόντων τῆς συγκλήτου καὶ τῆς
ἐκκλησίας καὶ πάντων σχεδὸν τῶν ματροπολιτῶν καὶ ἐπι-
σκόπων διὰ τὴν μελετηθεῖσαν, ὡς μὴ ὠφελε, σύνεδορον
καὶ εὐ λέγω τοῦτο διὰ τὰ τῆς ἐκκλησίας δόγματα· ταῦτα
γὰρ παρ' ἄλλοις ἐδόθησαν κρίνεσθαι· ἐμοὶ δ' ἀρκεῖ ἡ πα-
τριαρχή μου διαδοχὴ τῆς πίστεως, καὶ ὅτι εὐδέποτε πα-
ρὰ τινος τῶν τοῦ μέρους ἐκείνου ἤκουσα ὅτι τὸ ἔμῳ κα-
κὸν, ἀλλὰ καλὸν καὶ ἀρχαῖον, καὶ τὸ ἐκείνων εὐ κα-
κὸν, ἀλλὰ καλὸν· καὶ νῦν εἶπω, ὡς ἐν παραδείγματι,
ὅτι τὴν μίσην ὁδὸν τῆς πόλεως, τὴν πλατείαν καὶ εὐ-
ρύχωρον, διερχόμεθα πολλοὺς χρόνους μετὰ τινων, δι' ἧς
ἐκταντῶμεν εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, εἴτα μετὰ τινος και-
ροῦς εἰρέθη παρὰ τινων καὶ ὅλη ὁδὸς καταντῶσα, ὡς λέ-
γουσι, καὶ αὕτη ἐκεῖ, καὶ νῦν μὲ παροτρύνουσιν, ὅτι ἐλθεῖ
καὶ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἧς εὐρομεν· καὶ γὰρ, εἰ καὶ
ἔστιν αὕτη, ὅπου ἀπέρχῃ, καλὴ καὶ ἀρχαία, καὶ ἡμῖν
ἀρχῆθεν σὺν ὑμῖν γνωστὴ καὶ διερχομένη, ἀλλὰ καὶ αὐ-
τὴ, ἣν εὐρομεν νῦν, καλὴ ἔστιν· ἐγὼ δὲ νῦν ἀκούω πα-
ρὰ μὲν τῶν, ὅτι καλὴ ἔστι, παρὰ δὲ τῶν, ὅτι εὐ κα-
λὴ, ὅτι τί νῦν μὴδὲν εἶπω, μετ' εἰρήνης καὶ ἀγάπης
ἀπέρχεσθε καλῶς εἰς τὴν ἁγίαν Σοφίαν, ὅπουθεν βούλε-
σθε· ἐγὼ δὲ πάλιν θείλω διερχέσθαι διὰ τῆς ὁδοῦ, ἣν
καὶ μετ' ὑμῶν πολὺν καιρὸν χρόνον διερχόμεν, καὶ καλὴν
αὐτὴν καὶ παρ' ὑμῶν καὶ τῶν προγόνων μου μαρτυρουμέ-
νον· εὐ δὲ ταύτην σὺν τὴν αἰτίαν εἶπον ὡς μὴ ὠφελειν·
ἤθελα γὰρ νῦν εἶχε γενῆν καλῶς ἐνώσει τῶν ἐκκλησιῶν καὶ
νῦν μὲ ἔλεπεν ὁ εἰς τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἀλλὰ διὰ τί ;
ὅτι ἦν καὶ αὕτη ἡ σύνεσις δουλεία αἰτία μία καὶ πρώτη

ἀδελφοὺς καὶ αὐθύντας ἔχοντας ὀχλοσὴν μάχης μεγάλῃς· καὶ γὰρ ὅπισθεν τοῦ κυρίου Κωνσταντίνου καὶ αὐθύντός μου σταλὴς μετὰ κατήργου καὶ ὁ κύρ Θεόδωρος ἐμάχητο τοῖς δυοῖν ἀδελφοῖς αὐτοῦ, ὡς καὶ φησάτων συναχθέντων ἐπ' ἀμφοτέραις τοῖς μέρεσι, καὶ πολέμου μερικῶν μίσσην αὐτῶν γεγονότος.

υλζ.

Τῷ μὲ ἔτι καὶ ἀποκρισάμενον ἀποσταλέντων παρὰ τοῦ βασιλέως - ὅταν δὲ ὁ καλὸς ἀγαθὸς Διονύσιος ἱερεμινάρχος, ὁ χρηματίσας καὶ μητροπολίτης Σαρδίων, καὶ Δουσπάτης Γεώργιος, τὴν μάχην ἀπὸ μέρους κατεπράυναν· τίλος δὲ πάλιν ἄλλων ἐλθόντων ἀποκρισάμενον τοῦ βασιλέως, Γρηγορίου ἱερεμινάρχου καὶ πνευματικοῦ τοῦ χρηματίσαντος ὕστερον καὶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ αὐτοῦ δὴ πάλιν Γεωργίου τοῦ Δουσπάτου συνεβίβασαν, ἵνα ὁ μὲν αὐθύντης μου δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος ἀπέλθῃ καὶ ἐν εἰς τὴν πόλιν, ὁ δὲ κύρ Θεόδωρος καὶ κύρ Θωμᾶς εἰς δεσπότης εἰς τὸν Μορέαν.

υλη.

Καὶ τῇ ε' Σεπτεβρίου τοῦ μς' ἔτους διέβημεν ἀπὸ τῆς Πάτρας διὰ τῆς στερώς εἰς τὸν Εὐρῆπον, μετὰ τοῦ αὐθύντός μου λέγω, καὶ ἐσβήσαμεν εἰς κατήργον Βενετικὸν ἀπὸ τοῦ καστέλλον τῆς Εὐρώπου, τὴν Κάμωστον· ἐν ᾗ δὴ κατήργῳ ἦν καὶ ὁ ποτὶ μὲν ἐν τῇ Πάτρᾳ Κανονικὸς Μάρκος, ὅταν ἀπῆλθον κατ' αὐτῆς, γεννῶς δὲ λεγόμενος παρὰ τοῦ πάπα Εὐγενίου τοῦ συγγενεὺς αὐτοῦ, καὶ παρ' ἐκείνου καὶ ὁπορισμῆτος εἰς τὸν βασιλεῖα. Καὶ τῇ κ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Σεπτεβρίου ἀπεσώθοντο εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ κ' Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους διέβη ὁ βασιλεὺς

ὡς τοῦ μὲν ἔτους εἰς τὸν Κωνσταντινούπολιν ἐφθάσαμεν.

ὡς.

Καὶ τῇ κ' Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἡ τοῦ Παρασκευάδου μεγάλου δαυὶς θυγατέρα Ζωὴ, μετὰ κατέργου βασιλεῦς, ὅπῃ ἐστάλη μετὰ Παλαιολόγου τοῦ Μανουὴλ, ἵνα φέρωσιν αὐτήν· ἣν δὲ καὶ μετὰ τινος ἡμέρας εὐλογηθῇ αὐτήν ὁ δεσπότης κύρ Δημήτριος μεθ' αὐτῇ κατέργου ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος, ἵνα ἐκεῖνος εἰς τὴν πόλιν εὑρίσκηται καὶ διαδόχος ὡς δεύτερος ἀδελφὸς τῆς βασιλείας· ὁ καὶ ὁ βασιλεὺς ἔστειρε μὲν καὶ ἀκουσίως, ἐπεὶ τὸν κύρ Κωνσταντῖνον τὸν αὐθέντην μου πολλὰς με ἐκλεροφόρησε καὶ ἐνέρωκε ὡς ἐν μυστηρίῳ γνῶσα καὶ ἤθελεν, ὡς καὶ ὁ λόγος προῖν δηλοῖται. ἐπεὶ δὲ οὕτως παρεκλήθησεν, ἐσπουδαζεν ἵνα εἰς τὸν Μορίαν καὶ τοὺς τρεῖς ἄλλους ἀδελφοὺς ἐγκατοικήσῃ· ὁ γοῦν αὐθέντης μου πάλιν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ κυροῦ Θεωφ. τοῦ δεσπότη, — ἦν γὰρ εἰς τὴν πόλιν μεθ' ἡμῶν ὁ πρῶτος ἄρχων τοῦ δεσποτίου ἐκείνου Ῥαούλ Μιχαήλ ὁ Ἰσῆς —, ἐσπουδαζεν, ἵνα αἱ δύο μὲν σὺν τῇ βασιλῇ εὑρίσκωνται εἰς τὴν πόλιν, αὗτοι δὲ αἱ διὲ αὐθένται εἰς τὸν Μορίαν διὰ ταύτην δὴ τὴν αἰτίαν καὶ τὸν Ἰωάννην τοῦ αὐτοῦ ἔτους διέβη ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὸν Μορίαν ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος ὡς φησὶ μετὰ Λαλίου καὶ ἐγὼ ἐστάλην παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀμνρόν διὰ ταύτην δὴ τὴν δουλείαν, ἵνα αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἔχουσιν καὶ ἀπέλθον καὶ καλῶς ἀκονόμενα τὰ ἀνατεθειμένα, καὶ διὰ τῆς σιτιρίας εἰς τὸν Μορίαν ἐφθασα· εἶρον δὲ τοὺς

ὅπῃ μετὰ τινος ἡμέρας, ἀπρακτος ἐγώ μιν ἀπὸ τοῦ Ἑξαμίλιου τούτου παραγγελίαν ἔχοντός μου. Εἰς δὲ τὰ Στυλάρια εὐσεβομένου τοῦ δεσπότη καὶ αἰδωνότης μου, καὶ τὰ τῆς πραγματείας κἀτέρῃ. Βονετικὰ ἀδοχμεμένου, ἵνα ἐμβὰς εἰς τὴν πόλιν ἀπέλθῃ, ἰδοὺ κατὰ ἀπρακτος ἐφθάσα. Καὶ ἐμβὰς κατὰ ἀπέρχόμεθα, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην φθάσαντες, ἐρῶν καλὴν, καὶ ἐστάλιν εἰς τὸν Τσαραχόντιν εἰς τὴν Θύβαν εὐσεβομένου, καὶ τὴν δουλείαν τὴν περὶ τῆς Ἀθήνας ἐκλεροποίησα αὐτῇ καὶ ἐκλεροποίησά μοι μετ' ἑαυτοῦ, ὅτι διὰ τὴν πρὸς τὸν δεσπότην καὶ οἱ ἐγνωρίαν καὶ ἀγάπην, καλῶς καὶ προθύμως ἤθελα παραχωρήσῃ ἵνα πρᾶξῃ τούτο, ἃν εἶχα ἐξέρειν τι πρὸ τοῦ ἐξελεῖν με ἀπὸ τοῦ ἐσπείτιόν μου καὶ ἐλθεῖν ἐνταῦθα· ἐπὶ ὅρασμῳ τοῦ μεγάλου αἰδωνότης εὐδὲν ἐπέεσσα τούτο καὶ εὐσεβομένου μου (ἐν τῇ οἰκίᾳ) εἶχεν πολλὰ σκεπάσματα, νῦν δὲ πλέον σκέπασμά τι οἷα ἔχω φιλοφρονεῖς δὲ φιλοτίμως παρ' ἐκείνου καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ φέροντος εἰς προσκύνειν μου καὶ παραδόντος αὐτοὺς πρὸς ἐμὴ καὶ τὸν αἰδέντην μου, ἐξ ὧν ἦν καὶ ὁ νῦν πολὺς καὶ μέγας Ἀμάρις, ἐπανέστρεψα καὶ ἐκείνους ἀπρακτος καὶ ἐπὶ προλαβόντες οἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐστάσαν τὸ γεογίον, καὶ ἀκουσίως ἐμείναμεν εἰς τὰς ἔξω τοῦ γεογίου πέτρας, διεβιάσαμεν εὖν ταυτέην νύκταν ἀπὸ τε κρίους, καὶ τῶν τοῦ Αἰγυπτίου, ἀπὸ τε πάντας ἀπὸ τε ξηρότητας τῶν πετρῶν, ἀπὸ τε φόβου καὶ κλεπτῶν τῶν ὅπου τοῦ φασάτου τοῦ Τσαραχόντι, διὰ τὰ ξένα ἀλγῆ, ἃ ἀπὸ τούτων ἐν τῇ κούτρᾳ ἐδανεισάμεθα, ὅτι παρομμία ἐγένετο ἐπὶ κακῇ ταῖς μετ' ἐμῷ τότε εἶσαν εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον. ἀναβάντες εὖν εἰς τὰ κἀτέρῃ ἐπὶ τὴν αὔριον, τῇ κ' τοῦ Σεπτεμβρίου μοι-

Καλύβουτα καὶ πάντα τὰ ἐκῆσε τοῦ κῆρ Θεμῶ· ὁ δὲ πό-
λιν τὴν Γλαρέντζαν καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀνδρουσαν πᾶντα.

υλγ.

Καὶ τῷ μα ἔτα τέθνηκεν ἡ τοῦ Μαλατίστα μὲν θυ-
γῆτηρ, γυνὴ δὲ τοῦ δεσπότης κυρίου Θεοδώρου τοῦ παρ-
φρογενήτου, κυρὰ Κλειώπη· καὶ ἐτάφη ἐν τῇ τοῦ Ζωοδότου
μνη.

υλδ.

Καὶ τῷ μβ ἔτα Ἰαννουαρίου ζ' πάλιν ἀπέλθον ἀπο-
κρίσματος εἰς τε τὸν Ἀντώνιον καὶ αὐθέντην τῶν Ἀθη-
νῶν, καὶ εἰς τὸν Ἀργεῶν, καὶ εἰς τὴν βασιλεῖα· ἐν ᾗ
δὲ Ἰαννουαρίῳ, τῇ κδ' αὐτοῦ, νικτὸς ἔρα γ', ἐπιτελέη-
σε τὸν ἐν Βλαχέρναις εἰς ὄνομα τῆς Θεωμήτορος περικαλ-
λῇ καὶ θείῳ ναὸν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ὅπερ ἀπο-
κάμειν ἐκῆσε ἀπερχόμενοι εἰς τὸν ποταμὸν τὸν Μίστον
ὀνομαζόμενον τῇ α' Φεβρουαρίῳ, ἔρα μετὰ τὸν ἱσπερὸν τῆς
δεσποτικῆς ἑορτῆς τῆς ὑπαπαντῆς· καὶ ἔλογισάμεθα αὐτὸ
ψῆδος, ἐπεὶ ὁ εἰρηκὴς οὐκ ἐγνώσθη, καὶ διελθόντες εἰς
τὸ ἔμπροσθεν μονὰς ε' καὶ οὐδὲν περὶ τούτου ἀκούσαντες,
τῇ εἰς τὸν Ῥιθεστὸν ζ' μνη ἡμῶν ἐμάθομεν τοῦτο ἀρε-
βῶς, ὅπως καὶ ὅποτε ἐγένετο· ὅπερ παράδοξον.

υλε.

Καὶ εἰς τὰς ὁρχὰς τοῦ θέρους τοῦ μγ ἔτους ἀπέ-
θανε καὶ ὁ τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεβῶν αὐθέντης κίρκος Ἀν-
τώνιος Ντελανζιώλης, καὶ ζητήσῃ τῆς ἐκείνου γυναῖκος ἐσά-
λιν ἐγὼ μετὰ ἐνόρκου ἀργυροβούλλου καὶ πολλῶν στρατιωτῶν,
ἵνα παραλάβω τὴν Ἀθήναν, καὶ ἄλλοι εἰς τὸν Μερῖαν αὐ-
τῇ δώσω τόπον ὅπου καὶ ὅπου φαίνεται μοι· προλαβόντες
δὲ τοῦ Τουραχάνη καὶ τὸν Θήβαν ἀποκλείσαντες, ἦν καὶ

κεφαλαιούσιν τῆς Πάτρας· καὶ τῇ αὐτῇ ἔτι ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, ἀπῆραν ὁ Μπελαρμπιὺς τῶν Τοῦρκων ὁ Συνάκης τὰ Ἰωάννινα καὶ τὴν αὐτῶν περιχώρην, καὶ τῇ κς' Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ τῇ αὐτῇ, ἐν ᾗ καὶ τὰ προγεγονότα μὲν συνέβησαν, ἰδεῖσθαι καὶ τὸ σπικεταῖον ἐμὰ μήνυμα δι' ὀρσμου τοῦ αὐθεντοῦ μου ἀπὸ τῆν Βοστίτζαν, ὅτι τῇ τοῦ παρελθόντος Ἰαννουαρίου ζ' τέθνηκε λαμπρὰς νόστον ὁ ἀριστος καὶ αὐτὸς φίλος, ὁ Μακάριος καὶ ὡς καὶ καλούμενος ὁ Μακρὸς, ὁ παρ' ὀφθαλμῶν μὲν πατριάρχῳ ὑπεροσάνῳ καὶ ἀπλήστῳ τῇ ὀγροσῇ καρδίᾳ αἰρετικὸς, παρὰ δὲ ὀφθαλμῶν παντοκράτορῳ ἀκοιμήτῳ καὶ ἀλοζύᾳ δεκαζύσῃ ὀρθόδοξος, ὅς καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπανῆλθεν ἀπὸ τοῦ ἁγίου ὄρους, καὶ τὴν μονὴν τοῦ παντοκράτορος Ἰλαβε παρακινήσει καὶ συνεργίᾳ ἰδιᾷ μου, οἷς οἱ πάντες ἐπίσταντο, καὶ συναρᾶν μὲν πρῶτον τοῦ παντοκράτορος Θεοῦ, ἱππια δὲ σπουδῇ καὶ ἐπιμελείᾳ ἐμοῦ τε καὶ αὐτοῦ, πᾶν εἴ τι καλὸν καὶ πρὸς σύστασιν καὶ εὐκοσμίαν εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν προεχρήσῃ καὶ τῇ τέλει τοῦ ἔαρος αὐτοῦ δὴ τοῦ ἔτους ἤλθεν ὁ Τουραχάνης, καὶ κατεχάλασε καὶ ἔτι τὸ Ἐξαμίλιον καὶ θανατακὸν ὅτι πολὺ εἰς τὴν Πάτραν ἐγένετο.

Ὡβ.

Καὶ τῇ λα' Ἰαννουαρίου τοῦ μ' ἔτους ὀρσθεὺς ἀπῆλθεν ἀποκρισιάρης εἰς τε τὴν βασιλείαν (καὶ) ὡς εὖ καὶ τὸ τοῦ πρωταβιστιαρίου τότε ὀφείκειν εὐεργετηθῶ, εἰς τὸν Ἀγορῶν ἐν ᾧ ἔτι κατὰ τὸν Μάρτιον μῆνα καὶ ἡ ἐναλλαγή τῶν τόπων ἀμφοτέρων τῶν ἀδελφῶν καὶ δεσποτῶν κίρ Κωνσταντίνου καὶ κυροῦ Θιμαῖ ἐγένετο καὶ ὁ μὲν ἀπῆρε τὰ

φυσικῶν υἱῶν αὐτοῦ δὴ τοῦ Καρόλλου, Ἐρικυλα καὶ Μανώων ἐποίησαν γὰρ ἐνόρκους συμφωνίας, ὅτι, εἰ τε ἄρα καὶ θακύνει ὁ ζήτησις ἡμῶν σταλαῖς ἄρχων τοῦ δεσπο-
του κυρ Κωνσταντίνου εἰς τὰ μέσον ἡμῶν διαφερόμενα,
στήριζομεν καὶ ἀμφοτέρω τὰ μέρη κατὰ τὰ πλησίον νηπύ-
θρια τῆς ἁγίας Μαύρας ἀπῆρσάν με οἱ Καταλάνοι μετὰ
πολλῶν καὶ ἀνθρώπων καὶ σκυῶν πολυτέρμων ὄντα με, καὶ
κρατήσαντες μέχρι τινὸς καὶ ἀπαγαγόντες μέχρι καὶ τῆς
Κεφαλονίας ὡς ὄλθεν περὶ αὐτοὺς εἰς τὰ περὶ τὴν Νέαν
πόλιν, τέλος ἐγυρίσαμεν εἰς τὴν Γλαρέντζαν καὶ ἐπύ-
λυσαν καὶ ἐμέ καὶ τοὺς σὺν ἐμοί ἐν ᾧ δὴ Μαρτίῳ μηνί,
καὶ Ἀπριλίῳ ὁ Μουράτμπεης τὴν Θεσσαλονίκην ἀπῆ-
ρξεν ἀπὸ τῶν Βενετικῶν πόλεμον ὁ δὲ δεσπότης καὶ αὐ-
θέντης μου κυρ Κωνσταντῖνος, τὸν Μῶων τοῦ αὐτοῦ ἔτους,
τὸν κυλῶν τῆς Πάτρας ἀπῆρξεν ἀπὸ λαοῦ καὶ τῆς ἀλ-
λας κακοπαθείας τῶν εὐρισκομένων ἐντός αὐτοῦ καὶ τῇ
ἡ' Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀπῆραν οἱ Καταλάνοι τὴν
Γλαρέντζαν, ἣν καὶ κρατήσαντες μέχρι τινὸς πάλιν ἐπύ-
λυσαν αὐτὴν καὶ τῇ Ἀγούστῳ μηνί τοῦ αὐτοῦ ἔτους
ἐπαναστρέφοντες οἱ ἀπὸ τοῦ βασιλέως κυρ Ἰωάννου πρὸς
τὸν πάπαν Μαρτίνον πρέσβεις, ὁ τε Μόρκος ὁ Ἰαγρός
καὶ μέγας στρατοπεδάρχης, καὶ ὁ μέγας πρωτοσύγγελος
καὶ ἡγουμένος τῆς σεβασμίας βασιλικῆς μονῆς τοῦ παν-
τοκράτορος ἱερομόναχος καὶ πνευματικὸς, Μακάριος ὁ Μα-
κρὸς ὀνομαζόμενος, ἀνὴρ ἄριστος κατὰ τε λόγον καὶ ἄρε-
τήν καὶ σύνεσιν, ἐποίησαν ὁμομῆ τοῦ βασιλέως δεσπό-
την τὸν αὐθεντόπουλον κυρ Θεομῶν.

ὕλα.

Καὶ τῇ λθ' ἔτει μηνί Σεπτεμβρίῳ εὐεργετήθη ἐγὼ τὸ

α

μέγαν αὐθέντην, ἰδοὺ ἄς ὀρίσῃ καὶ ὁ αὐθέντης σκλάβον
του καὶ ἄς ἔλθῃ μετ' ἐμοῦ, καὶ ἄς εἴπῃ τοὺς ὅρους
τοῦ μεγάλου αὐθέντος· καὶ ἔστειρε τοῦτο καὶ εἶπε· φρό-
νημα καὶ καλὰ λέγει· τοῦ Ἰσάγου ἰδὼς σκώπτοντος τοῦτο
εἰς ἐμὲ ὡς ἀπρακτον καὶ μόνον ἐπιζήμιον· ἐγὼ τοῦ Θεοῦ εὐ-
δοκῶντος, ἔπραξα τοῦτο καὶ ἀπῆρα Ἀρχοντοσκλάβον, καὶ
ἦν τοῦτο πρῶτον αἰτίων τοῦ λαβεῖν τὴν διάρθρωσιν τὸ πε-
ρὶ τῆς Πάτρας.

υἱ.

Καὶ τῇ λη' ἔτι ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, εἰς τοὺς κρα-
τανοὺς, ἔπραξαν τὸ συνακρίσειν τοῦ αὐθεντοκυρίου Θω-
μᾶ, οἱ αὐπάδελφοι αὐτοῦ οἱ δεσπότες, μετὰ τῆς θυ-
γατρὸς τοῦ πρίγκιπος Ἀσάνη Ζαχαρία τοῦ Κενταρίνου·
ἧ δὲ μηνὶ καὶ γὰρ πάλιν ἐκανίστραφα εἰς τὰ Τρόικαλα
πρὸς τὸν Τουραχάνην καὶ τὴν περὶ τῆς Πάτρας δουλείαν
τελείως διάρθρωσα· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτι ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ,
ἡ βασίλισσα κυρὰ Θεοδώρα εἰς τὸ Στάμιρον εὐρισκομένη
ἀπίθανε, καταλείψασα λύπην πολλὴν καὶ εἰς τὸν ἄνδρα
αὐτῆς καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς οἰκίους αὐτοῦ διὰ τὸ εἶναι αὐ-
τὴν καλλίστην· ἔταρε δὲ μέχρι τινὸς εἰς μίαν τῶν ἐκ-
κλησιῶν τῆς Γλαριντζας· καὶ μετὰ ταῦτα ἀπῆγαν αὐτὴν
εἰς τὴν ἐν τῷ Μυζηδρᾷ τοῦ Ζωοδότου μονήν, καὶ τῇ Ἰαν-
νουαρίῳ μηνὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους εὐλογήθη καὶ ὁ αὐθεντοκυ-
ριος κὴρ Θωμᾶς εἰς τὸν Μυζηδρᾶν κυρὰν Λίκατερήσαν τὴν
θυγατέρα τοῦ ῥοδέντος πρίγκιπος· τῇ δὲ κς' Μαρτίου τοῦ
αὐτοῦ ἔτους ἑτέρα καὶ ὥρα ὅπου μὲ ἐπίασαν οἱ Πατρινοὶ
ἀπερχομένου μου εἰς τὸ δεσποτάτον εἰς ἀπεκρυσσάριον ζη-
τήσει αὐτῶν ἕνεκα εἰρήνης μέσον τοῦ ἀνεμίῳ δεσπότη τοῦ
Καρὸλλου καὶ γυναικαδέλφου τοῦ αὐθέντος μου, καὶ τῶν

ρεῖναι καὶ ἐκείναι καὶ τὴν αὔραν, ἵνα πρῶτον μνησθῇ
 τοῦτο τῇ αὐθέντῃ μου, ὅτι καὶ γέγονε· καὶ παρ' ἐμοῦ
 τοῦτο πρῶτον ἔμαθεν· καὶ δεύτερον ἵνα καὶ, τίς ὁ ἐπίσκο-
 πος αὐτοῦ δὴ τοῦ μητροπολίτου, τὸ δυνατόν μάθω· μέ-
 σον δὲ γενόμενον καὶ τοῦ Μπερμάρδου Μαρτζίλλου ἐκείνου
 Καπετάνου Ναυπάκτου, εἶδομεν καὶ ἀλλήλους· ὃν ἰδὼν
 ἐθαύμασα ὅτι διέφερε πάντων ἀνδράκων εἰς τὸ δουσιδὴς εἶ-
 ναι· ἐξετάζων εὖν ἐκείνος τί βούλεται ποιῆσαι εἰς τὸν Ἀμπε-
 ρῶν, καὶ γὰρ ἐκείνον, τί κατὰ τῆς Πάτρας, ἀπῆρα ἐγὼ
 παρ' ἐκείνου, τὸ δὴ λεγόμενον, κουκουέλα, ἐκείνος δὲ παρ'
 ἐμοῦ βρύα· ὅμως δεδοκίμῃς ὁ μητροπολίτης τοῖς σκλόβοις
 χαρτίᾳ πρὸς τοὺς Ἀμπερῶν καὶ τοὺς Ταυραχάκων πολὺν λο-
 γισμὸν ἐπέβαλεν εἰς ἐμὲ, μὴ ποτε ὑποσχεῖται δοῦναι κα-
 στέλλια τινὰ τῆς Πάτρας, εἴπερ αὐτὸν βροθήσῃ, ἵνα
 ἐπάρῃ αὐτήν, ἣ πολλὰ τινα χρήματα· καὶ οὐκ ἔπαυσεν
 ὁ ἐμὸς λογισμὸς ἕως εἴ πολλαὶ κοπιᾶσαι καὶ μεθίσαις, -
 πολλὰς καὶ ἀκευσίως ἐμίδυσαι-, καὶ οὕτως τοσοῦτον ὅτι
 ἀπῆρά τοις τὰ χαρτίᾳ, καὶ ἀνέγνωσα καὶ μετέγραφα,
 καὶ οὕτως πάλιν ἐβούλεσα καὶ ὁφῆκα· ὡς δὲ ἔφθασα εἰς
 τὴν πόλιν, εἰδὼς με συναπεκρισιάρχης, Μάρκος Παλαμο-
 λόγος, ὁ Ἰαγρός, ὁ ὕστατος πρωτοστράτηγος, τότε δὲ πρω-
 τοβυσταρίτης, πλέον ἀνατεταίς εἶναι κατὰ τῆς δουλείας
 μου, ἣ ὑπὲρ αὐτῆς· οὐκ οἶδα δὲ ἄλλο τί αἴτιον, ἀλλ'
 ἢ τὸ φθόνος οὐκ οἶδα προτιμᾶν τὸ συμφέρον· ἀπειλῶντες
 δ' ὁμοῦ εἰς τὸν Ἀμπερῶν, ἀπῆραμεν ἀπολογία, ἵνα δώ-
 σουμεν αὐτὸν αἷς εἶχον· ἀπειλογησάμεν εὖν τῇ τότε πρῶ-
 τῃ βιζύρῃ καὶ ἄρχοντι, τῇ Μπραῖμ Πασίᾳ, ὅτι ταῦτο
 ἐγὼ τὸν αὐθέντην μου οὐδὲν τολμῶ ἵνα εἶπω, ἀλλ' ἐπεὶ
 ἐκείνος ὁπωσδήποτε ἄρχονταν αὐτοῦ ἀπίστατα πρὸς τὸν

δὲν τι ἐβλάψαν· εἰ γὰρ τοῦ μητροπολίτου κρατήσαντες τὸν Κουλάν, ἔτι δὲ καὶ τὰ αὐθεντικά πλοῖον αὐτοῦ ἐσπό-
 τικα καὶ σιταρχήσαντες καὶ ἀπερρώσαντες κατίσχον, ἐλ-
 πίζοντες ὅτι ἰλθίντος τοῦ μητροπολίτου, διὰ τούτου ἔξω
 πάλιν ἄπερ καὶ πρότερον εἶχον· ἡμῶν δὲ ἐπὶ τὴν αἴρην
 συναχθέντων ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου ναῷ καὶ πάντος
 τοῦ τῆς χάριτος λαοῦ δεδοκασιν ὅρον ὅτι ἐὰν ὡσι πιστοὶ
 δεῦλιν τεῦ αὐθεντὸς ἡμῶν τοῦ δεσπότη· καὶ ἐμὲ εἰς κε-
 ραλὴν αὐτῶν ἐξήτησαν· ἤκουσαν δὲ, ὅτι καὶ δύο καὶ πλεον
 τούτων τὸν χρειστοῦμεν, καὶ διὰ τὴν ἡμῶν αἰτήσιν θύλω
 ἦσαν αὐτὸς εἰς κεραλὴν ἡμῶν. καὶ τῇ εἰς τοῦ Ἰουνίου
 μηνὸς περάσαντός· μου εἰς τὸν Ναυπάκτον, ἵνα εἰς τὸν
 βασιλέα πρώτον ἀπέλθω, ἵνα καλεῖσθε τὰ εἰς τὴν Πάτραν
 παρακολουθήσαντα μάθῃ· εἴτ' ἀπ' ἐκείσε μετὰ καὶ ἄρχον-
 τας αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀμφῶν· καὶ γὰρ κατὰ τὴν εἰς τοῦ αὐτοῦ
 μηνὸς, ἐν ᾗ φθάσαντες ἐμείναμεν ἐν τῷ τοῦ ἁγίου Ἀν-
 δρίου ναῷ, ἰδοὺ καὶ ἀπὸ τὸν Ναυπάκτον ἐπέρασαν δύο
 Τεῦρα, ὁ μὲν τοῦ Ἀμφῶν, ὁ δὲ τοῦ Τσιραχάστ, λέ-
 γοντες ὁρισμὸν ὅτι τὴν Πάτραν ἵνα μὴ ἐπάμειν αὐτὴν·
 εἰ δὲ πάλιν ὑπέστρεψαν μετ' ἐμοῦ ἀπολογίαν λαβόντες,
 ὅτι, ἐπεὶ ὁ παρὼν ἄρχων ἐμοῦ ὑπάγει εἰς τὸν ἀδελφόν
 μου τὸν μέγαν Ἀμφῶν, ὡς αὐ ἐρέσῃ, θύλωμεν ποήσαιν.
 ὡς οὖν περάσαντες ἐν τῷ Ναυπάκτῳ ἐμείναμεν, πρὶν σκο-
 τίως εὐσεῖς, ἰδοὺ ἐκείσε καὶ ὁ παλαιὸν Πατρῶν μητρο-
 πολίτης, Παντεῦλφος Μαλατιέστας, μετὰ κατήγον κα-
 ταλανακοῦ ἦλθιν· διερχόμενος γὰρ ὡς ἔμαθε περὶ τὰ νη-
 σύδρια τὰ μέσιν τῆς ἐσθῆς, ὅτι ἐδόθη τὸ κἄστρον πρὸς τὸν
 δεσπότην, ἐπίσκει τὴν λεβήραν τοῦ μέρους τοῦ Ναυπάκτου,
 ἵνα πρώτον τοῦτο καλῶς μάθῃ ὡς ἐγένετο· εἰδὼς οὖν ἐπι-

γενεῦς μου ἐστὶν ὁ τόπος, ἀλλ' οὐ γινώσκουσιν τοῦ ἀδελ-
φοῦ μου λυπὸν προγενέστερον ἂν εἶχε ποιήσειν τοῦτο, καὶ
ὁ ἀδελφός μου εἰς εἰς ἱμὸν οὐδὲν ἤθελεν ἐπιχειρήσαν· τι
καὶ ἐγὼ εἰρωνικῶς ἤθελα ἔχειν αὐτὸ καὶ ὁ αὐθιγνὸς σου
ἀλλοτρίως· ἀμὴ νῦν (εἰ) αὐτὸ ἐπάρω, ἀναγκαῖον καὶ δια-
φερόμεθα μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου, καὶ οὐδὲν τυγχίνει διὰ
πολύ τι, πολλῶ· μᾶλλον διὰ τοσούτον· ἀλλ' ἀπελθε ἐν
αὐτῇ καὶ ὡς δύνασαι ποίει· ὡς δὲ ταῦτα ἔκυσεν, ἐξή-
τησεν, ἵνα καλῶς ἐφθῇ εἰς τὸ κᾶστρον αὐτοῦ· ὠρίσθη
ὅ' ἐγὼ καὶ ἀπῆρα αὐτὸν μετὰ στρατιωτῶν καὶ ἀπρὸς ἡμῶν
καὶ περὶ τὸ κᾶστρον εἰρεθεῖς· Ῥαυλὸς ὁ Θωμαῆς ἐνόμισεν
εὐαλόν εἶναι ἵνα ἐπάρῃ αὐτὸν ἀπ' ἡμεῶν καὶ εἰς κίνδυνον
ἦλθε τοῦ γενέσθαι μέσον τῶν ἀδελφῶν· μέγα τι μάχημα
καὶ λυπρὸν· ὅμως εὖν θεοῦ εὐδοκήσαντος, ἐκείνων μὲν
καλῶς ἀπεκατέστησαν εἰς τὸ κᾶστρον αὐτοῦ, καὶ ἐγὼ δὲ κα-
λῶς ἐπιστρέφας εὔρον τὴν αὐθιγνὴν μου ἐν τῷ τοῦ ἁγίου
Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου ναφί καὶ τόρῳ ἀποσιωθίοντα τῇ
ὅ' τοῦ Ἰαννουαρίου ἁγῆ· τῇ δὲ ε' πρὸ τῷ αὐτοῦ, ἡμέρᾳ τῆς
ἐβδομάδος α', ἐξελθόντες οἱ τοῦ κᾶστρου ἔρχεται καὶ πᾶς ὁ
λαὸς καὶ ἐλθόντες μέχρι καὶ τοῦ βελόντος ναφί τοῦ ἁγίου,
τῷ δεσπότη καὶ αὐθιγνῇ μου προσκύνουσιν καὶ τὰς κλείς
τοῦ κᾶστρου δοδῶσιν καὶ καθυλακύνουσιν μετὰ πλείστου
ὅτι χαρᾶς καὶ τοῦ ἐνὸς μέρους καὶ τοῦ ἄλλου ἐσθίοντες
εἰς τὸ κᾶστρον καὶ μέχρι τῶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νι-
κολάου ὁσποτῶν ὀπύλινον, τῆς μὲν οδοῦ πάσης κατεστρω-
μένης πάντων ὁσπίων καὶ εὐκαρμίας καὶ ἀπὸ τὰ ἐκ δεξιῶν καὶ
ἀριστερῶν ὁσπίτια πάντων βερέμενων διὰ βόδσταμμάτων καὶ
βόδων καὶ τρεκονταγύλων· ἀπὸ ὅ' ἀναδεν τοῦ Κουλά διὰ
σκυῶν καὶ τζαγγῶν κακῶς δεξιευμένων ἡμᾶς, εἰ καὶ οὐ-

τὸν ἀρχόνταν εἰς τὸν ἀδελφόν μου τὸν μέγαν Ἀριστῶν (δικυὸς ἐμὲ), καὶ θίλει δηλώσει καὶ τοὺς πλείους ἡμῶν λόγους· ὁ δὲ Τοῦρκος θαύσας τούτους τοὺς λόγους, ἔτι δὲ καὶ φιλοφρονηθεὶς καλῶς ἀπῆλθε χαίρειν· ἐκείνου δὲ ἀπελθόντος, ἤρσαν ἐμὲ, ἰδοὺ προετοίμαζε τὰ πρὸς χρείαν τῆς οἰκῆς, μὴ εἰδότες μου πρότερον τὸ τυχόν· ἐγὼ δ' ἀνέφικον αὐτῷ, ἔτι μόνον καὶ θύσῃ ὁ Θεὸς καὶ μηδὲν ἔλθῃ ὁ μητροπολίτης, καὶ καὶ θύσων ἡμᾶς τὸ κᾶστρον, καὶ ἐγὼ καὶ ἀναφράσω τί ποτε πλείον' ἀμὴ πάντα θείω τὰ ἔξω ἵσταμα εἰς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποδοχῆς σου. Τῆς δὲ πραδομιᾶς ἐλθούσης καὶ τοῦ μητροπολίτου εἰς ἐλθόντος, τῇ α' τοῦ Ἰουνίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθελικεύσαντες ἀπερχόμεθα εἰς τὴν Πάτραν. ἐν ταύτοις οὖν ταῖς ἡμέραις καὶ ὁ αὐθεντέπουλος κύρ Θωμᾶς τὸ τοῦ πριγκίπου Τζενταριῦ κᾶστρον τὴν Χαλαντρίτζαν τοῦ καὶ μετέπειτα γεγενοῦς πενθεροῦ αὐτοῦ ἐκολίμει· ὡς δὲ δῆρ' ἔρχετο ὁ αὐθέντης μου καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τὴν οἰκὴν τὴν φέρουσιν εἰς τὴν Πάτραν, κατελθὼν καὶ αὐτός δὴ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, ἔμεναν ὁμοῦ εἰς τὴν Καμενίτζαν· ὡς δὲ ἔμαθε τούτο καὶ ὁ εἰς τὴν Χαλαντρίτζαν τοῦ πριγκίπου εὐρισκόμενος ἀρχὼν, ὁ Ἰωαννικύτζις Παλότας, αἰτήσας ἀφ' ἐμῶν, ἵνα ἔλθῃ καὶ προσκυνήσῃ ἀμφοτέρους τοὺς αὐθέντας, ἦλθε, καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐβαλεὶν τὰς τοῦ κᾶστρου κλείς δέδωκε ταύτας τῷ αὐθέντῃ μου τῷ δεσπότη, εἰπὼν· ταῦτο ἐνὶ κᾶστρον ἰδῆς τοῦ αὐθέντη μου καὶ συγγραμμῶν τῆς βασιλείας σου· καὶ γὰρ ὁ τοῦ πριγκίπου υἱὸς προσηῖεν εἰς νόμιμον γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τῆς βασιλείσσης κυρᾶς Θεοδώρας· καὶ ἤρισέ μοι, ἵνα παραδώσω ταῦτα αὐτῷ· ὁ δὲ ἀπεκρίθη αὐτῷ· εὐτως ἔχα, ἔτι συγ-

Μαίην ἐμβαλέευσεν καὶ ἀπῆλθε μέχρι τῆς Σαλαβίτζας καὶ τοῦ 'Ριόλου τὰ ὅρια· δι' ἐμὲ δὲ ἐπαρῆκεν Ἰωάννου τὸν 'Ρωσσοῦ ἵνα με ἐπάρῃ· συζυμένον γὰρ τοῦ ἑλευθερινοῦ με ἔξουσι τὸ βέβαιον τὰ πραχθέντα· καὶ ἑλευθερινοῦς ἡμιδνῆς δὴ μόλις ἀπέσωσα, ἔνθα καὶ ὁ αὐθέντης μου, ὃς ἰδὼν με μετὰ χαρᾶς ὅτι πολλῆς καὶ λύπης, τὸ μὲν ὅτι ἦμεν οὕτως ἡμιδνῆς, τὸ δὲ ὅτι ἑλευθερινοῦ, καὶ ὀρίσας πολλοὺς λόγους πρὸς ἑαυτὸν καὶ παραιμωθῆναι μου, ὡς ἀπῆλθον εἰς τὴν κατοίκον μου, ἐστρέφον με εἰργασίαν αὐτοῦ, ταρπάσειν ἐπιπλῶν χαμενυχῶν πράσινον ἀπὸ τὴν Λεύκαν ἀξιόλογον, μετὰ καὶ πρασίνας τζόχας καὶ καλῆς ἐνδεδυμένον, σκούριαν Θεσσαλονικαίαν μετὰ χρωστικοῦ κασσίου ἐνδεδυμένον, καβάδιον χραιμίζον χαμενυχῶν μετὰ βαρίου καταράχου ἐνδεδυμένον, κουρτζουβράκιον χαμενυχῶν χρυσὸν πράσινον, καὶ φρετὰν πράσινον καὶ σπαθὶν ἰγκασμηνένον. Ἐπὶ τὴν αὔραν εὖν ἀπελθόντες εἰς τὴν Γλαρέντζαν ἰδοὺ καὶ ἄρχαν τοῦ 'Αμκρά μετὰ τινος ὀλίγας ἡμέρας λέγων, ὅτι ἡ Πάτρα δίδει με χαράττι καὶ θαυραίνει ἰδικά μου· σκεῖσθαι εὖν ἀπ' αὐτῆς καὶ μηδὲν πολέσκει αὐτήν· εἰ δ' εὖν, θέλομεν πέμψειν φροσάτον κατὰ σὺν ὁ δ' αὐθέντης μου πάλιν εἶπεν πρὸς αὐτὸν, ἡμεῖς ἠκούσαμεν ὅτι θέλει νὰ δώσῃ αὐτὸν τοὺς Καταλάνους· εὐδὴν οὖν ἐφάνη πρέπον ἐχθροῦς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ μεγάλου 'Αμκρά καὶ ἡμῶν νὰ τοὺς ἀφίσωμεν νὰ ἐπάρωσι τοσούτου κέστρου εἰς τὴν μέσσην τοῦ τόπου μας· διὰ τοῦτο ἀπῆλθον ἐκὼν καὶ ἐξετάσαντες τὸ πρῶγμα ἐστῆσαμεν νὰ μηδὲν γένεται· καὶ ἰδοὺ ὡς βλέπεις, ἐσκημάθμεν καὶ ἤλθομεν εἰς τὸ ἐσπέτιον ἡμῶν· εἰς ὀλίγας εὖν ἡμέρας ἔχω σκοπὸν νὰ στέλλω τούτων δὴ

των καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχεντισσῶν· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως καὶ ἄλλοις.

Ἐμῷ δὲ καμένῳ ἐν φυλακῇ ἡμέρας μ', ὡς ἦλθεν ἡ μὲνῆσι τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῶν αἰχμαλώτων, τῷ μεγαλομήτορος δηλονότι Γεωργίου, ἰδεῖσθαι αὐτοῦ, ὡς καὶ γὰρ Γεωργίος, καὶ παιδεύειν δοῦλος αὐτοῦ, (ἵνα λυτρώσῃ με τῶν δεσμῶν)· καὶ ἀρυπνισθεὶς ἔδοξε μοι ὅτι εἰδέσθην εἰς τὸν περικαλλῆ ναὸν τὸν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ τῶν Μαργάρων ἐπωνομαζόμενον, εἰς τὴν φάλακρον ἰστάμενος καὶ φορῶν καὶ τὰ σιδηρὰ διαρχομένῳ δὲ τῷ βασιλεῶς τάχα ἵνα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς ἐκκλησίας ἀπέλθῃ, ἰδεῖσθαι αὐτοῦ, ἵνα με ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὰ σιδηρὰ καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς διέβη ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, ἀρχων δὲ τις νέος ἐπιστρέψας πρὸς ἐμὲ λέγει μοι· ἄρσεν ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ βασιλεὺς, ἵνα σε ἐκβάλουν ἀπὸ τὰ σιδηρὰ· ἐξέστησέν το γὰρ καὶ ἡ κυρία ἡμῶν δέσποινα. Καὶ περὶ τὴν αὐγὴν αὐτὴν τῆς νυκτὸς ἐν ὧρα ἀσπνέειν, ἰδοὺ οἱ τοῦ κοιλῶ ἀρχοντες, καὶ ἕτεροι μετὰ σιδηραῶν, καὶ ἐκβάλλουσίν με ἅπαντα τὰ σιδηρὰ καὶ ἐξαιτῶνται καὶ λέγουσιν, οὐχ ὅτι ἐχθροὺς ἔχουσιν, καλῶς οὐδὲν με τρέφουσιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔχουσιν· καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐλθόντες πάλιν ζητοῦσιν με, καὶ δέδομαι τοῦ αὐθέντος μου διὰ γραφῆς, ὅτι νὰ ἐνδύσῃ νὰ ἐξέλθουν ἀρχοντες νὰ συντύχουν πρὸς συμβιβάζειν, ὅποι καὶ γέγονε καὶ συμβιβασθέντες δεδόκασιν αὐτῷ τὸ Σαραβάλε, οὕτως ὅτι νὰ σπουδῇ εἰς τὸ δασπέτιον αὐτοῦ τὴν Γλαρέντζαν· καὶ μέχρις ὅλου Μαΐου εἰ μὲν ἔλθῃ ὁ μητροπολίτης καὶ αὐθέντης αὐτῶν, παύσῃ ἐκεῖνος ὡς θέλει, εἰ δ' οὐκ, νὰ δώσωσιν αὐτῷ τὸ κῆστριν καὶ γεγονότων ἔργων καὶ παραλαβόντες καὶ τὸ Σαραβάλε τῇ ε'

σέβραμον μετὰ θαυμάτων, τί ἐστὶ τοῦτο; κυρία ἡμῶν ἀγία! ἢ δὲ πρὸς αὐτάς, μὴ θροῦσθε! ὁ Θεὸς ὁ συγχωρήσας τὸν πειρασμὸν θύλει χορογράφει καὶ τὴν βοήθειαν καὶ δόλυσιν αὐτοῦ δὴ τοῦ πειρασμοῦ· καὶ γαθίσαι ἐφάλλεν τὴν εἰς τὴν Θεόκεν παράλθειν μετὰ θαυμάτων· τοῦτο τί κρεῖττον ἐκμαρτύρειν τῆς εἰς Θεὸν ἐκείνης ἀρετῆς καὶ εὐκωσσεως; ζήσασα εἰς οὕτω καλῶς καὶ πολλὰ ἐκμαρτύρει τῆς ἀρετῆς αὐτῆς ἐνδείξας ὁ Θεὸς, τέλος καὶ ὁ θάνατος αὐτῆς τίμως ἐναντίον κυρίου καὶ τῶν ἀνθρώπων προσέβη· ἡμέρας γάρ τινας ἀσθενήσασα μακρὸν, καὶ πάσας κοινὰς νουθετήσασα, καὶ καταλείψασα εἰς τὴν ὑποταγὴν τῆς μητρὸς μου τῆς ἀδελφῆς, ἣ καὶ πρώτη εἰς ἀρετὴν καὶ ὑποταγὴν αὐτῆς ἦν, καὶ πάντα τὰ τοῦ καλλίου αὐτῶν ἐκείνης δικαιώσας, εἶτα ὡς ἐνθους γενόμενη ἐκάθητο, τοὺς μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχουσα κεκλεισμένους, τὸ δὲ στόμα ἀεικινῶσα πρὸς ἡμᾶς καὶ εὐχαριστίας πρὸς Θεὸν, μηδέτε προσλαμβάνουσα τροφίμου ἢ ποτίμου, μήτε ἐμιλοῦσα τὸ τυχόν ἄνου τοῦ κατ' ἡμέραν, ἐρχομένου τοῦ ἱερέως εἰς τὸ μεταλαβεῖν αὐτὴν τῶν Θεῶν μυστηρίων, τότε καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν αἴρουσα καὶ συγχωρήσιν αἰτοῦσα μετελάβανεν· ἀλλὰ καὶ τοῦ βασιλέως κυρίου Ἰωάννου καὶ τῶν δεσποινῶν καὶ ἄλλοτε πολλοῖς εἰς ἐκείνην ἀπελθόντων, ἀλλ' αὐτῇ καὶ τότε διὰ τελευταίαν εὐχὴν καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχιεπισκοπῶν, καὶ ἐγκρίτων ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν, ἀνένευ καὶ συγχωρήσας καὶ εὐχὴν ἐχορήγει καὶ οὕτως διακρίσασα ἡμέρας ζ' πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν· καὶ ἐτάφη φιλοτιμῶς συνδραμόντων σχεδὸν πάντων (τῶν) ἱερῶν ἱερομονάχων (κλητῶν καὶ) ἀλλή-

νὴν καὶ τῆς κυρᾶς Μάρθας, ἡ δὲ ἐν πλείους ἢ δύο καὶ δέκα προσελάβετο· καὶ ἦσαν τριαῦται εἰς τὴν ἀσκησούνην καὶ ὑπακτὴν καὶ σιωποσούνην, καὶ πᾶν ὅτι εἰς θεὸν εὐαπόδοιεν, ὅτι κατέλιπον οἱ τῆς πόλεως λέγειν, ἡ ἀγία, ἀλλ' αἱ ὅσκιαι, καὶ αὐτὸ δὴ τὸ ὄνομα εἶχον εἰς αὐτὰς ἀγίας· καὶ τὸ μὲν τῶν καλογραιῶν, τὸ κοινὸν τῆς τροφῆς καὶ φορεμάτων καὶ τὸ μὴ ἔχειν τι ἴδιον, καὶ τὸ μὴ ποιεῖσαι τὸ μικρότερον ἢ πρὸς κοινὸν ἢ πρὸς ἴδιον χρεῖαν, εἰ μὴ μετὰ συγχωρήσεως, καὶ τὸ ἀνυπόδητον καὶ ὀλιγότροπον καὶ τὸ χαμαὶ καθεῖσθαι καὶ ἐν εὐτελεῖ, καὶ τὰλλα ὅσα τῆς ἀρετῆς εἰσὶν ἐκμαρτύρια, τῶν περισσῶν ἐστὶ διαγίγασθαι· ἐμμεῖς δὲ πάλιν καὶ τῆς αὐτῶν ἐσθίας καὶ πνευματικῆς βοήθειας, τῆς εἰς ἐκείνων συνδρομῆς καὶ θεωρίας βασιλείας καὶ δισποικῆς καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχοντισσῶν, αἱ μὲν δι' ἐξουσιολόγησιν, αἱ δὲ δι' εὐχὴν καὶ θεωρίαν, τίς ἂν ἀμφότες καὶ ταῦτα καὶ τὴν ἐκείνης ἀρετὴν δυναίτο ἀμφότες διαγίγασθαι; ἐν δὲ καὶ μόνον διηγοσάμενοι δεῖξομεν πάντα ἀληθῆ· τῷ ρηδύνει μεγάλῳ σαββάτῳ ὑπερβαίνειν ἀπὲρ διηγοσάμενον, καθεμένης μετὰ τὴν τελευτὴν τῆς λειτουργίας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ σὺν αὐτῇ πᾶσαι αἱ καλογραιῖαι αὐτῆς καὶ προσμένουσαι ἵνα μικρὸν τι καὶ ἀπεργασθῶσι διὰ τὴν τοῦ ἀντιδώρου μετάληψιν, εἴτα εἰς τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων ταῦται (τὴν) ἀνάγκησιν, λέγει ἡ ὁσία, καλογραιῖαι, ἐγείρασθαι· αἱ δὲ, τί ἐστὶ σοι χρεῖα; κυρία ἡμῶν ἀγία! ἡ δὲ, τῷ κυρίῳ Γεωργίῳ προσῆλθε πικρασμός, καὶ ἵνα δεσδῶμεν τῆς διότητος ὑπὲρ ἐκείνων· τὸ δὲ ἀκούσασθαι πᾶσαι, ἐξαιρέτως δὲ αἱ τῆς μητρὸς μου ἀδελφαί· καὶ γὰρ ἐτέρα ἀδελφὴ καὶ ὑτέρα γέννησι καὶ ἐκείνη καλογραία καὶ ὑποτακτικὴ αὐτῆς καλῶ, προ-

γω τοῦ ἔλθοντος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ τὴν μονὴν κτίσαντος τὴν εἰς ὄνομα τῶν ἁγίων Θεοδώρων, ἐπονομαζομένην δὲ τοῦ Κυπριανοῦ. τῶν δὲ ἀσθεῶν τὴν Θεσσαλονίκην παραλαβόντων, ἐξελθούσα ἡ ὁσία Θωμαῆς μετὰ καὶ τῆς ὑποτακτικῆς αὐτῆς τῆς Κυπριανῆς ἔλθεν εἰς τὴν Λήμνον, ἵνα ἀπ' ἐκείσε πάλιν (ἀπὸ Λθ) εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν· ἐν ᾗ Λήμνῳ ὁ πάππος μου εὐρεσόμενος μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τῶν παίδων, ἰδύσα αὐτὴν καὶ τὴν αὐτῆς ἀρετὴν καὶ τὸν λόγον ἡ πρώτη τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτοῦ, τῆς κυρίας πρώτης θυγατρὸς αὐτοῦ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ἀπομεινῶσης μετὰ καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν παίδων, καταλείψασα γονεῖς καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφούς, καὶ τὸν ὃν ἐμνηστίασθε εἰς ἄνδρα, ἀπὸ Λθούσα γέγονε καλογραία καὶ ἐν ὑποταγῇ αὐτῆς δὲ τῆς ὁσίας· ἐκείθεν δὲ ἐξελθούσαι καὶ ἰδούσαι αἱ τρεῖς καὶ μένον ἐν Κωνσταντινουπόλει κατήντησαν ἀρχὴν ἐν τῇ μονῇ· ἡ ἐπονομαζομένη τῆς Κλεραίνης· διαδοθεῖσα δὲ ἡ ἀρετὴ αὐτῆς δὲ τῆς ὁσίας καὶ ἡ εἰς τὴν Δαίαν γραφὴν ἐμπειρία εἰς τε τὸν βασιλεῖα καὶ τὸν πατριάρχην καὶ πάντας τοὺς τῆς πόλεως, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐγύρευεν ἵνα καὶ λάβῃ μουσστήριον, οἷον ὅν ἐν τὸ μεγαλύτερον καὶ πολυμυσωδέωτερον, ὁ δὲ πατριάρχης τὸ δοῦναι αὐτὸν ἔνταλμα πνευματικῆς ἐξουσίας εἰς τὰς βουλευμένας τῆς πόλεως γυναῖκας· εἰ δὲ τῆς πόλεως ὅτι καὶ νὰ προσέρχονται καὶ νὰ βλέπουν καὶ νὰ διασκεύων εἰς τὰ πρὸς χρεῖαν αὐτῶν· οὐδὲ γὰρ ἦν ἐν ἐκείναις οὔτε ἀργύριον, οὐκ ἄλλο τι, εἰ μὴ τὸ ἐργόχειρον καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν ἀρχόντων προμήθεια· λαβεῖσαι δὲ μακρόν τι κάθισμα συνόδου εἰς ὑποταγὴν τοσαῦται, δοῖαι οὐκ ἂν ἐχώρησαν εἰς τε τὴν τοῦ Λιβὸς μο-

λὲν με καὶ σιδηρὰ μνησκάσαντα καὶ εἰς τὸν ἀριστερὸν πό-
δα αἰλουσιον στερεὰν εἰς τρέσαν μέγαν καρρωμέναν· καὶ ἐκα-
τέρωθεν ἐν τῇ τοιαύτῃ φυλακῇ πυρρῶς διαβιβάζων ἀπὸ τε
τῶν λαβημάτων καὶ τῶν σιδηρῶν καὶ τοῦ ξηροῦ καταστροφῆς
καὶ τῶν ἄλλων ὅπου εἶχεν, ὡς ἐδηλώσαμεν, τὸ ὁσπύ-
τιον κακῶν.

Ἐνταῦθα δ' ἐστὶ προσῆκον διηγήσασθαι καὶ περὶ τῆς
ὁσπύτης Θεομαίδος· αὕτη γένους χρησίου ὑπάρχουσα ἐν
τῇ ἀνατολῇ, ἀπεργασθεῖσα, φέροντες εἰς τὴν Κωνσταν-
τινουπόλιν εἰ συγγενεῖς αὐτῆς, δειδώσας τῇ ἀδελφῇ τῶν
τρίων ἀρχιερέων καὶ ἀδελφῶν, τῶν καὶ βασιλέων, καὶ μη-
τρὶ τοῦ σωματοῦ Καβασιλά Νικολάου· ἡ δὲ ταύτην ἔχου-
σα καὶ παιδεύουσα μετὰ καρὸν τεὰ ἀπέλθιν εἰς τὴν
Θεσσαλονίκην, Νικολάου τοῦ Καβασιλά καὶ ἀδελφοῦ αὐ-
τῆς ἀρχιερέως ἐκῆσε θυτὸς, καὶ εἰς τὴν μονὴν τῆς ἁγίας
Θεοδώρας ὥσπερ μετὰ Παλαιολογίνας γυναῖκες· ἐναρέτου
καὶ λογίου, περὶ ἧς πολλοὺς καὶ πολλὰς ἔκευσα παρὰ
τοῦ ἀσπίμου βασιλέως κυροῦ Μανουὴλ ἐπαίνους, καὶ πολ-
λοὺς κανόνας εἰς τε τὸν ἅγιον Δημήτριον καὶ τὴν ἁγίαν
Θεοδώραν καὶ ἄλλους ἁγίους ἀνέγνωσα ἐκείνης ποιήματα,
ἔχουσα σὺν αὐταῖς καὶ τὴν ὁσίαν Θεομαίδαν, καὶ παιδεύου-
σαι εἰς τὴν ἀρετὴν καὶ λόγον· ὡς δὲ ἦλθε τὸ τέλος αὐτῶν
κατέλιπον αὐτὴν πάντα τὰ αὐτῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν τοῦ
Κυπριανοῦ γυνῆν, ἥτις ἀγκυρακτῆσασα τὸ σκληρὸν τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς ἀπέλθουσα εἰς τὰς ῥηθείας μοναχὰς καλο-
γραῖα γέγονεν· ἐπὶ δὲ περὶ τὸ τέλος αὐτῶν ἐγένετο, πάλιν
εἰς τὴν κληρονόμην ἐκλήκυν καὶ τοῦ βίου, ὥπως δὴ πο-
τε καὶ τῆς ἀρετῆς, ὑπετάγη· καὶ καλῶς δεικνύει τὸν τῆς
ὑποταγῆς δρόμον μέχρι Σαυάτου. Κυπριανῷ δὲ γυνῆν λέ-

τὴν τοῦ αὐθεντοῦς ἡμῶν τέχνην, ἐμιμνῶντες περισσά· ἄνω
 δὲ ἐξαρέτησαν ἀπὸ τῆς πόρτας τῆς ἰβραϊκῆς ἢ τοῦ ζα-
 γαλατίου, — καὶ οὕτως γὰρ ὠνομάζετο —, καθάλλασμα ὀλί-
 γα, καὶ διωχθέντες ὡς ἐράνησαν, ἀπέλθον καὶ ἐσι-
 βησαν εἰς τὴν τοῦ αἰγυπιοῦ πόρταν, ἐκίεισε κατασκευα-
 στοαῖς πάντες οἱ τοῦ κάστρου ὑπάρχοντες μετὰ τζα-
 γρῶν καὶ τοξαρῶν καὶ σιλόπων· τοῦ δὲ δεσπότης κά-
 μῦ (προβαδίζοντων πρὸ τοῦ διωγμοῦ διὰ τὸ) εὐρεθῆναι
 κατὰ τύχην τὰ ἄλογα ἡμῶν ἔτοιμα πλησίον τοῦ γαιοῦρου
 τῆς οἰοῦ τῆς ἀπερχομένου εἰς τὸν ἄγιον Ἀνδρέαν, τὶς
 τῶν Πατρικῶν ἐτόξευσεν οὕτως τὸ τοῦ δεσπότης ἄλογον,
 ὅτι εὐθὺς ἔπεσε· καὶ θραυόντες ἵνα ἡ σκοτύωσιν ἡ πιά-
 σωσιν αὐτὸν, εὐρέθη ἐν ὑπέρμαχος, καὶ ἐκίεισε μὲν
 θεοῦ βοήθεια ἀποπλακίει ἀπὸ τοῦ ἄλογον ἔφυγε πεδίς,
 ἐγὼ δὲ καὶ δέδωκα· καὶ ἵνα καὶ ἐπίστασιν τὸν Σταρατὴ-
 λη, ἀλλὰ καὶ δέδωκασί με καὶ ἐμὲ, καὶ τὸ ἄλογόν μου
 τοσαῦτα ὅτι ὅτι ἀθνατῶσαν ἔπεσε καὶ ἐπλάκυσί με,
 ἄλογον ἄριστον, ἔπειρ ὁ Ἀμικρῶς δέδωκε τῷ Ἀσάνῃ· Ἰσακ-
 κίη, ὅταν ἐκυνήτησεν ἐκίεισε· ὁ δ' Ἀσάνης τῷ γαμβρῷ
 αὐτοῦ τῷ Φιλανθρωπικῷ Γαμβρῷ, κακίεισε τῷ ἀνιψῷ αὐ-
 τοῦ τῷ Κερνηῷ, τῷ τοῦ πρωτοστράτορος Καντακελινεῦ
 γαμβρῷ, καὶ φεύγοντος μετ' αὐτοῦ ἵνα εἰς τὸν Γαλατῶν
 ἀπέλθῃ, φθάσας ὁ ἀδελφός μου ἐπίστασιν αὐτὸν, καὶ ἐν-
 εργητῆθη ὁ ἀδελφός μου τὸ ἄλογον αὐτοῦ παρὰ τοῦ βα-
 σιλείως· ἐγὼ δὲ πάλιν ἀπῆρα τούτο παρ' ἐκίεισε, ἐρχόμε-
 νος εἰς τὸν Μορέαν· πιάσαντές με εἰν μετὰ πολλῶν λα-
 βωμαίων, ἀπαγαγόντες με, ἔβαλόν με εἰς τὸν Κευλῶν
 εἰς ὁσπότην σκοτανόν, ἔχον μίσημα καὶ σιταροφύρας
 καὶ πεντακίους, διὰ τὸ εἶναι ἐν αὐτῷ πρὸ τοῦ σιτάρου, ἰβ-

τῶ ἔτους ἵνα ἔλθωσι μετ' ἀρμάτων καὶ τῶν πλειόνων ἀνδράων τῆς ἀρχῆς ἐνὸς ἑκάστου αὐτῶν, ἵνα μετὰ τοῦ πρέποντος διέλθῃ τὸν τόπον τοῦ προγίγνου καὶ ἀπέλθῃ εἰς τὰ κατὰ τὴν Ἀνδροῦσαν ὁ νέος αὐθέντης τοῦ τόπου ἐκείνου ὁμοῦς ἐκινῶν καὶ Λάσκωρς Ἀλέξιος ἀπὸ τῆν Βοστίτζαν ἔλθόντες δὲ ὡς ἐκαβαλαεύσαμεν καὶ οὐδὲν ἐκίσταμεν τὴν περὶ τὸν Ἀλρεὺν ὁδὸν, ἀλλὰ τὴν ἀριστερὰν, ἐπαίμαζον καὶ πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον ἐρωτῶντες, ποῦ ἀπερχόμεθα; Ἐλθόντες δὲ περὶ τὸν συμφωνηθέντα τόπον περὶ ὅραν ἀλεκτοροφωνίας καὶ αἰρόντες καὶ τοὺς ἀνδράπους, καὶ ἰδόντες αὐτοὺς καὶ ἀπράκτους καὶ ἀπρακτα λέγοντας ἀπεπέμψαμεν ἐξημεριζόντες ὃ ἐκείσε βουλευόμενα, τί ἄρα νὰ πραχθῇ, τὸ φησάτεν καὶ παλαλήσῃ νὰ αἰχμαλωτήσῃ τοὺς εἰρησκομένους ἐξελθόν ἀνδράπους καὶ πᾶσαν τὴν τῶν Ἐβραίων οἰκισιν, ὡς ἐράνη ἀπρακτον διὰ πολλὰ αἴτια, ἰδοὺ καὶ ἀπὸ τὸ κάστρον ἰδόντες ἡμᾶς καὶ ἀπερέσαντες τί ἄρα καὶ ἐνι, — οὐδὲ γὰρ προενόησαν τὸ τυχόν — ἀπίστωλαν ἕνα τῶν ἀρχόντων, καὶ ἕνα κανονικὸν Μάρκον ὀνομαζόμενον μετὰ καὶ δραγουμάνου καὶ ἀνδράπων, ἵνα μάθωσι τίς ἐνι καὶ διὰ τί; ὡς δὲ εἶδον τίς ἐνι καὶ ἤκουσαν ὅτι ἤλθομεν ἢ νὰ μᾶς δώσαντε τὸ κάστρον, ἢ νὰ τὸ ἐπύρρωμεν μεθ' αἰου τρόπου ἐμπορέσωμεν, ἐπιστρέψαντες καὶ μετὰ σπουδῆς καὶ κρούσαντες λάβμα συνέχθησαν βίᾳ πάντες εἰ ἐκτὸς ἐντὸς ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὴν αὔριον, ἣ τῶν βαθίων καὶ ἡ ἐρετὴ τυχεῦσα, τιμέντες πάντες βάτῃ μωφίναις, τοῦ τόπου πληθὺς ἔχοντες, καὶ φέροντες ἀνὰ χεῖρας, ἔλθόντες ἐπέσαμεν περὶ τὰς πύργας τοῦ κάστρου ὡς δ' ἐκείμεθα τῇ κατὰ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς Μαρτίου μετὰ τὴν τοῦ μεγάλου σαββάτου ἀκαλουσίαν, ὡς ἐφύγομεν, ἐκαθήμεθα εἰς

ἀπὸ μέρους βεβαίησαι τῆς ἀπακρύου μελίτης. Ἀπὸ τῆς Βοστίτζης διαρχόμενοι δὲ τῆς ὁδοῦ τῆς Πάτρας, ἵνα εἰς τὴν Γλαρύντζαν καὶ τὸ Χλαμούτζιν ἀπέλθοιμεν, εἶθα καὶ ἡ βασίλισσα, ἐστὰλη Ἀνδρόνικος Λάσκαρις ὁ Παδιάτης εἰς τοὺς ἐν τῇ Πάτρᾳ ἄρχοντας διὰ τινος δουλείας· καὶ οὗτος προεμμέναντος συνέτυχον αὐτῷ ἰδίως καὶ ἱερεὺς καὶ λαϊκοὶ περὶ τοῦ, ὃν Σέλις ὁ αὐθέντης αὐτοῦ, ἔχουσι τρόπον ὅτι νὰ ποιήσουν νὰ ἐπάρῃ τὴν Πάτραν. Ἐλθόντες δὲ τοῦ Λάσκαρι καὶ εἰπόντος μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὰ τῶν Πατρινοῦ ἀπύκρυφα, ἀπεκίμωθη ὡς ἀδύνατα καὶ περισσὰ καὶ ἀκούσαντος καὶ λέγοντος· σταλαῖς σὺν εἰς κεφαλὴν εἰς τὴν Ἀνδρούσαν ὁ αὐτὸς Λάσκαρις, ἔτι δὲ καὶ εἰ ἄλλοι ἄρχοντες εἰς τὰ ἐκείσε κάστρα Κεφαλάδες, -ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ πρῶτος τῶν ἀρχόντων τοῦ ὁσπυτίου αὐτοῦ ὁ Λάσκαρις Ἀλέξιος εἶχε λάβῃν εἰς κεφαλαικὸν τὴν Βοστίτζαν καὶ ἐναπέμεινεν ἐκεῖσε - διαρχόμενοι, ὡς δεδήλωκα, τοῦ δεσπότη καὶ αὐθέντος μου μετ' ἡμῶν καὶ μόνου ἐνεργούντος τὸ περὶ τῆς Πάτρας, εἰρεσκομένα εἰς τὴν Γλαρύντζαν ἐγρόψαμεν πολλὰς, πάλιν ἔκρινεν τὰ παρ' ἡμῶν ἀδύνατα, ὡς καὶ ὁ καὶρὸς εἶδει. Τέλος ἐστήσαμεν ἵνα ἀπέλθοιμεν καὶ νυκτὸς οὗσης εἰρεθώμεν εἰς τόπον πλησίον τοῦ τέλους τῶν ἀμπελίων αὐτῶν δὴ τῶν Πατρινοῦ εἰς τρεῖς ἐκκλησίας ἐνομαζόμενον, ἐπὶ καὶ ἦσαν παλαιότερον, ἐκεῖσε δὲ εἰρεθώσι καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ θηλείαισιν εἰς πλάτος τὰ διὰ γραφῆς, καὶ, εἰ μὲν δυνατὰ εἴσι, νὰ ἐνεργηθῶσιν, εἰ δ' οὐκ, νὰ ἀπέλθοιμεν, φανερῶς νὰ ἀποκλείσθωμεν τὸ κάστρον καὶ ὡς γέροι τὸ γέρον· καὶ ἰδοὺ ἐγρόψαμεν ὁρισμένους εἰς πάντας τοὺς ἐν τῇ περιχωρίᾳ τῆς Ἀνδρουσῆς, ἔτι τῇ 16 τοῦ Μαρτίου μηνὸς τοῦ αὐ-

πλευσεν εἰς τὸν Καινισταντινούπολιν· ὁ δὲ δεσπότης κύρ Θεόδωρος ἀπέλθεν ὅπισθεν τὴν αὐτὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὸν Μιζηθρόν· καὶ ὁ κύρ Θωμᾶς ὁ αὐθεντόπουλος μετ' αὐτοῦ μέχρι τινὸς ἀπέλθεν εἰς τὰ Καλαβρυτά, ἡμεῖς δὲ μετὰ τοῦ αὐθεντός ἡμῶν κυρίου Καινισταντίνου τοῦ δεσπότη διὰ τῆς ἄλλης ὁδοῦ ἤλθομεν εἰς τὴν Βουτίτζαν· καὶ γὰρ εἰ καὶ καλὸς γέρος οὐκ ἐγένετο ὁ δεσπότης κύρ Θεόδωρος, ἵνα ἀπομείνῃ ἅπας ὁ τόπος αὐτοῦ εἰς τὸν κύρ Καινισταντίνου τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀλλ' οὖν καὶ οὕτως δέδωκε πρὸς αὐτὸν τὴν Βουτίτζαν, καὶ εἰς τὸ ἄλλο μέρος ἔσα δὴ ἤρχεν ὁ Φρογκέπουλος πρωτοστράτωρ, Ἀνδρούσαν λέγου καὶ Καλαμιάταν, καὶ Πίδημα καὶ Μάνην καὶ Νησίην καὶ Σπηταῖον καὶ Γραμπένην, καὶ Ἀστὸν καὶ Λαί, καὶ Νεοκαστρον καὶ ἕτερα πολλά· ἃ καὶ σταλαῖς ἐγὼ παρέλαβον ταῦτα παρὰ τοῦ ῥηθέντος πρωτοστράτορος· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ὃ τέθνηκεν ὁ δεσπότης κύρ Ἀνδρόνικος, ὁ δὲ τοῦ θείου σχήματος μετονομασθεὶς Ἀκάκιος· καὶ ἐτάφη ἐν τῇ τοῦ παντοκράτορος μονῇ, ἐν ᾗ καὶ κατέμεινε· βουλῆς δὲ ἀπαυρίφου μόνον εἰς ἐμὲ εὐσεῖς παρὰ τοῦ αὐθεντός μου καὶ δεσπότη, ὅτι νὰ ἀπέλθωμεν κατὰ τῆς Πάτρας, καὶ εἰ μὲν ἐπάρομεν αὐτὴν, ἰδοὺ νὰ εὐρεσκόμεθα εἰς τὸν Μορίαν, καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ ὁ τῆς μαίρης δηλονότι θαλάσσης δεξιῇ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν βασιλεῖα· εἰ δὲ οὐδὲν ἐπάρομεν τὴν Πάτραν, νὰ ὑπάγωμεν ὅπισθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ νὰ ἔχῃ ἐνταῦθα εἰς τὸν Μορίαν τὰ τῆς προκὸς αὐτοῦ κάστρα, καὶ ἐκίσει τὸν τόπον τοῦ, τὴν μαίρην δηλονότι θαλάσσαν· τὰ δὲ δεξιῖνα παρὰ τοῦ δεσπότη κάστρα πάντες νὰ δεξιῶσιν, ἐνθα ὁ βασιλεὺς διακρίνῃ, παρημελούσης καὶ τοῦτο, ὅποιον ἦεν

λαίς ἐγὼ παρέλαβον τὴν Γλαρέντζαν, καὶ ἄλλαι τὰ ἄλλα καὶ ἐπαναστρέφαντες εἰς τὸν Μιζηθρῶν, ἐνεργεῖτε τὸ τῆς καλογροῦς τοῦ δεσπότη κυρίου Θεοδώρου διὰ δὲ τὸ νὰ ἐκέρουν, ἂν ἱμπερέσουν, τὴν Πάτραν, ἀναγκαῖον καὶ χρῆσιμον τόπον, καὶ διὰ τὸ νὰ μηδὲν εὐρίσκονται εἰς τὸν Μιζηθρῶν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν βουλευμένου γενέσθαι καλογίρου, ἐξελθόντες τῇ πρώτῃ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἦλθον κατὰ τῆς Πάτρας οἱ τρεῖς τῶν ἀδελφῶν καὶ περὶ ταῦς μύλους αὐτῆς σκοπώσαντες ἐκείσε καὶ τὴν ἀνεψίαν τοῦ δεσπότη Κυρόλλου ἔχισον κυρίαν Θεοδώραν καὶ ἐκείσε αὐτὸς καὶ ὁ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος τὴν ἐπιλογίαν εἰς δὲ τὴν Πάτραν εὐδὲν ἐκατορθώθη τὶ πρὸς ἄλλωιν ἀλλ' ἦν μᾶλλον καὶ αἴτιον ὅτι καὶ ὅπερ ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν κύρ Θεόδωρος ὁ δεσπότης εἰς τὸν Μιζηθρῶν ἐστάσαν ἵνα ποιήσῃ, ἀθετήσῃ, ὅπερ αἴτιον πολλῶν κακῶν ὡς εὖν εἰς τὰ τῆς Πάτρας τὶ συμπέλασμα χρηστὸν εὐδὲν ἐκατορθώτο, ἀλλ' ἢ μόνον τρία κασιτέμπολα ὅπου ἀπῆραν ποιήσαντες εἰρήνην μετὰ τῶν ἐν τῇ κἀστρῃ καὶ ὅτι νὰ δίδουν καὶ κατ' ἔτος πρὸς τὸν δεσπότην κύρ Κωνσταντῖνον φλαβία ρ', ἐγεγυῖντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν βασιλεὺς δι' ἄλλης ὁδοῦ εἰς τὸν Μιζηθρῶν, ὁ δὲ δεσπότης κύρ Κωνσταντῖνος δι' ἄλλης εἰς τὸ Χλαμυνύτζιν μετὰ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ βασιλίσσης μετὰ δέ τινα καιρὸν ὀλίγον, ἐπὶ ὁ βασιλεὺς ᾔδεικεν ἵνα ἀπέλθῃ ὅπισθεν εἰς τὸ δεσπότην αὐτοῦ, μηνυθεὶς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Μιζηθρῶν ἀπὸ τοῦ Χλαμυνύτζιν κακῶς διαβιβάσαντες ὁμφοτέρωι οἱ δύο ἀδελφοὶ ἡμέρας ὀλίγας, τῇ Ὀκτωβρίῃ μηνὶ τοῦ(λ') ἔτους ἐκασβαλέυσαν ἑμῶ καὶ ἀπῆλθον μέχρι καὶ τῆς Κερύνθου καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐμβὰς εἰς τὰ κάτεργα ἀπέ-

φοῦ σου ἐξήτησεν ὅν τούτο τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ δι' ἑαυτοῦ μετὰ λόγων παρακλητικῶν καὶ αἰτίων ἀναγκαίων ὅπου τὸν ἠνάγκαζεν ἵνα ἔχῃ τὸ ἑμὸν χρεῖαν· ἐκείνος δὲ ἀπαλόγησθε, ὡς ζητοῦντα ἀδύνατόν τι αὐτῷ· ἄλλο τι ἀλλ' ἢ διὰ τὸν ἄριστόν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καὶ τὴν πρὸς ἐκείνων ἐμὴν διὰ στόματος παράδοσιν· ὁ δὲ πάλιν ἐξήτησε τοῦτο διὰ τῆς ἀγίας δεσποίνης καὶ μητρὸς αὐτῶν, καὶ ἔτι μετὰ τῶν μεσαζόντων αὐτοῦ· καὶ μόλις περὶ ὤρσει τούτο, ὅτι ἂς ἔλθῃ μεθ' ἡμῶν ὁ Φραντζῆς· καὶ εἰ μὲν ἀπομείνῃ ὁ ἀδελφός μου ἐκεῖ, νὰ τὸν ἀφήσω νὰ ἔχῃ αὐτόν· ἐπεὶ καὶ ἡ κυρά μου ἡ δεσποινα ὤρσει μοι περὶ τούτου καὶ συγχωρεῖ τὸ· εἰ δὲ ἐπακαστρέφῃ ἐδῶ ὁ ἀδελφός μου μετ' ἑμοῦ, οὐδὲν τυχίνει εἰ μὴ νὰ ἔναι εἰς ἐμὲ καθὼς ὤρσειν ὁ αὐθέντης μου ὁ βασιλεὺς ὁ πατήρ μου νὰ ἔχουμεν ὅλας νὰ ποιήσωμεν εἰς αὐτόν. Ἐρχόμενοι δὲ εἰς τὸν Μορέαν τοῦ μὲν ὑπῆρχεν τελείως ὑποχείριος ὡς προεῖπον, πρὸς δὲ τὸν ἀγάπῃ καὶ ἐλπίδι προσκαίβλεπον ἀποσπιδέντες ὅν εἰς τὸν Μορέαν καὶ κατὰ τοῦ τόπου πάντες οὗ ἐντὸς τοῦ Μορέως ἐκράτει δεσπότης ὁ Κάρουλλος, ἀπειθύντες πάντες αἱ αὐθέντες καὶ ἀδελφαί, τίλος ἐπὶ οὔτε αὐτοὶ ἦσαν τιθεσθῆναι ὅτι θύλων δουλεύουσιν εἰς ἑαυτούς ὅλον τὸν τόπον ὃν ἔρχεν ὁ Κάρουλλος, οὔτε πάλιν ἐκείνος ὅτι νὰ θυλωθῇ νὰ φυλάξῃ τὸν ἐπιλοικον τόπον ὅπου ἀπέμεινεν αὐτῷ ἀπῆραν γὰρ αἱ αὐθέντες ἡμῶν τι νὰ γῶν αὐτοῦ· ἐφάρη καλὸν ἵνα ὁ δεσπότης κύρ. Κωνσταντῖνος ἐπάρῃ τὴν ἀνεψίαν αὐτοῦ δὴ τοῦ Κάρουλλου δεσπότης εἰς νόμιμον γυναῖκα καὶ τὰ κάστρα, ὅσα δὴ καὶ εἶχεν εἰς τὸν Μορέαν, λάβῃ εἰς προίκαν αὐτῆς· οὗ δὴ γινομένου τελείως τῇ πρώτῃ Μαΐου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, στα-

μεν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὰ ἔρχομαι ἀπ' ἐκείνων πολλὰ καὶ
 ἀναγκαῖα, εὗρισκεν αὐτὰ δι' ἑμεῦ ἡγάπα καὶ τὸν ἑμὲ
 εἶχε καὶ ἰδίως εἰς τὴν δουλοσύνην του. Καὶ συνήθως
 καὶ τάξεις εὐσθῆς εἰς τὰ τῶν βασιλέων ἀσπῆτια ὅτι τοῦ
 πατρὸς· οἱ κελλῶται νὰ χωρῶσι καὶ εἰς τὰ κελλία τῶν
 υἱῶν αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ τῶν υἱῶν εἰς τὸ τοῦ πατρὸς· τούτο
 δὲ ὅσος ἂν ἐν τοῖς ζῶσιν ὁ πατὴρ εὐρίσκηται, οὐχὶ δὲ καὶ
 μετὰ θάνατον· ὡς ἀπέθανεν ὁ μακαρίτης καὶ αἰδῆμος πα-
 τὴρ αὐτοῦ μετὰ τὸ ἐκείνου πρῶτον μνημόσυνον ἐπιστρέφαν-
 τες πάντες ἡμεῖς οἱ ἐκείνου κελλῶται εἰς τὸ παλάτιον·
 ἔδοξεν γὰρ ἐνὶ καὶ τούτῳ ὅτι οἱ κελλῶται αὐτοῦ δὴ τοῦ
 βασιλέως νὰ καταμένωσι περὶ τὸν τάφον αὐτοῦ μέχρι καὶ
 τοῦ πρώτου μνημοσύνου ἀπῆλθον καὶ εἰς τὸ ἐσπῆτιον θειρ
 κατέμενον ὁ ῥηθεὶς διαπότης κὶρ Κωνσταντῖνος· καὶ ἐκά-
 θισα ἔξω ὡς οἱ πολλοί· μαθὼν δὲ τούτῳ ἔστειλε τὸν θεῖόν
 μου καὶ ἄρσετέ μοι, ὅτι σὺ μὲν ἐτήρησας τὴν τάξιν καὶ
 εὐδὲν ἤλθες εἰς τὸ κελλίον μου ἐξ ὄρθου, ὡς ἐποίεις ζῶν-
 τας τοῦ αἰθεντός μου βασιλέως τοῦ πατρὸς μου· ἀμὴ
 πάλιν ἡμεῖς διὰ τὸ χρέος τῆς εἰς ἐκείνον ἀγάπης σου καὶ
 δουλοσύνης καὶ τῆς εἰς ἡμᾶς, ἐπαγγετούμεν σοι, καὶ σὺ
 τως ὡς ἂν ᾗ εἰς τὴν δουλοσύνην τοῦ βασιλέως τοῦ ἀδελ-
 φοῦ μου νὰ ἔρχεται ἐξ ὄρθου εἰς τὸ κελλίον μου ὡς καὶ πρό-
 τειρον· ἀπὸ τούτων οὖν τῶν αἰτιῶν ὡς ἀρίστω παρὰ τοῦ
 βασιλέως καὶ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἔτι νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτῷ ἀπερ-
 χομένη εἰς τὸν Μορίαν δι' ἣν αἰτίαν προειρηλώσαμεν,
 ἄρσετέ μοι ἰδίως τὸ δὴ μέλλει γενέσθαι καὶ ἀγαπῶ νὰ ἡγα-
 γήσῃ νὰ σε εἶχον μετ' ἑμεῦ καὶ ἀνέτερον αὐτῷ καὶ ἐγὼ
 τούτῳ πᾶσι πλέον, οὐλομένου μόνον ὅτι νὰ ἐνὶ μετὰ ἀπο-
 δοχῆς καὶ ἑρμοῦ τοῦ αἰθεντός τοῦ βασιλέως τοῦ ἀδελ-

τῶν αὐτοῦ καὶ τῶν εισοδημάτων τῆς βασιλείας, εἰς πτω-
 χούς, εἰς τοὺς ἱατροὺς καὶ εἰς τοὺς αὐτοῦ καλλωπίας· ἐκί-
 τρηποι δὲ καὶ ὡς ὁ πνευματικὸς αὐτοῦ ὁ εἰς τῶν Ψαν-
 θουπίων Μακάριος ὁ ἐξ Ἰουδαίων, ὁ διδάσκαλος Ἰωσήφ
 ὁ εἰς τοῦ Χαρασιανίτου, καὶ ἐγὼ καὶ ἀναγνωσθεῖσης ταύ-
 τος δὴ τῆς προσταξέως παρ' ἐμοῦ ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ
 τῆς ἀγάπης δεσποίνης καὶ τοῦ βασιλέως καὶ υἱοῦ αὐτῶν καὶ
 μόνον τέλος ἄρσει πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ· υἱέ μου, ἤκου-
 σας τὸ σῶς προστάτην διὰ τοὺς ἰδίους μου ὅπου λατρεύου-
 σιν· ἔγραψον γάρ· εἰ δὲ καλλωπιά με, οἵτινες ἐδουλεύσαν
 μοι καλῶς καὶ εὐνοϊκῶς δάσκωνται καὶ δουλικῶς ὡς ἐν ἐκεί-
 νῃ εἰς ἐμὲ, ὡς ἔχουσιν παρὰ πάντων ὑμῶν τῶν υἱῶν μου ἀγά-
 πην τε καὶ ἀνικτοχὴν καὶ προμήθειαν κατὰ τὸ ἀναλογεῖν
 ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν. Ἰδίως δὲ πάλιν λέγω σοι διὰ τούτων
 ὅτι τὸν Φραντζῆν ὅτι ἐδουλεύσέ μοι καλῶς καὶ ἐτερόπυ-
 σέ μοι εἰς τὰ τῆς ψυχῆς μου καὶ τοῦ σώματος, καὶ νῦν
 εἰς τὰ τῆς ἀσθενείας μου πλέον τῶν ἄλλων μοι στρα-
 पेῖται, καὶ θαρρῶ ὅτι καὶ τὰ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου μετὰ
 θάνατον καλῶς τὰ θελεῖ ἐξοικονομήσειν· ἡ νείκος οὖν αὐ-
 τοῦ καὶ πῶ γῆρας τὸ ἐμὸν οὐδὲν ἀπῆκαν ἵνα γένηται πρὸς
 αὐτὸν ἀντάξιον τῆς ἀγάπης καὶ δουλοσύνης αὐτοῦ· ἀρίστη
 δὲ αὐτὸν εἰς σὲ καὶ καὶ ἔχῃς τὴν εὐχὴν μου, τὸ ἐτύχε-
 νεν ἵνα γένηται παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ οὐδὲν ἐγένετο
 δι' ὧς αἰτίας εἶπον, ὡς γένεται παρὰ αὐτῷ· ἐπειδὴ μετὰ τοῦ
 δεσπότης κυροῦ Κωνσταντίνου εἶχον ἀγάπην καὶ πληροφο-
 ρίαν ἣν ὁ θεὸς ἀπεδέχεται, ὅτι ὁ τοῦ πατρὸς μου ἀδελ-
 φός ἦν αὐτοῦ τατάς, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνανάτροφοι καὶ
 φίλοι καὶ δούλοι αὐτοῦ καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν· εἴτα ἔφερον
 ὁ κυρὸς καὶ οἰκίωσεν ἐμοῦ εἰς τὸν μακαρίτην καὶ ἀσεί-

ἐτάρῃ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν τῇ σεβασμίᾳ βασιλικῇ καὶ προκαλλεῖ μνητὴ τοῦ πανταρχάτορος μετὰ πένθους καὶ συνδρομῆς οἷας οὐ γέγονε πώποτε εἰς τινὰ τῶν ἄλλων· ἵσαν δὲ πᾶσαι αἱ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἡμέραι ἔτη αὖ καὶ ἡμέραι κ.

Καὶ τῷ (λδ) ἔτι μηνὶ Αὐγούστῳ διέβη φυγούσα εἰς τὴν αὐτῆς πατρίδα ἡ δέσποινα Κυρία Σοφία.

Καὶ τῷ (λε) ἔτι τοῦ Αὐγούστου κθ ἔφερον μετὰ κατήργων ἀπὸ τῶν Τραπεζούντων, κυρίαν Μαρίαν τὴν Κομνηνὴν, θυγατέραν κυρ Ἀλεξίου βασιλέως Τραπεζούντος τοῦ Κομνηνοῦ.

Καὶ τῷ (λς) ἔτι μηνὶ Σεπτεμβρίῳ εὐλογήθη αὐτὴν ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης· καὶ τῷ αὐτῷ ἔτι μηνὶ Νοεμβρίῳ ἐξῆλθεν αὐτὸς δὴ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τῆς πόλεως καὶ ἀπέλθων εἰς τὴν Μαρίαν τῇ κς Δεκεμβρίου μετὰ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τοῦ δεσπότη κυρ Κωνσταντίνου διὰ τὸ βούλεσθαι γινέσθαι τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν δεσπότην κυρ Θεόδωρον καλόμενον, καὶ ὁ κυρ Κωνσταντῖνος ἠπαρμένῃ αὐθέντῃ τοῦ Μορέου, εἰ καὶ μετεμελῆθη καὶ εἰς ἐγένετο· μεθ' ὧν [γάρ] ἐγὼ ἀρχῇ εἰς τὴν Μαρίαν ἦλθον, εἰς τὴν τοῦ βασιλέως μου δουλοσύνην ὑπάρχου, εἰς δὲ τὴν τοῦ δεσπότη κυρ Κωνσταντίνου ἀποβλέπων ἐξ αἰτίας ταυτέως· τοῦ γὰρ αἰοδίμου καὶ μακαρίτου πατρὸς αὐτῶν ἐγγιζόντος πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ὤρισέ μοι καὶ ἔγραψα ἰδίως, σὺχὶ διαθήκην αὐτοῦ· οὐ γὰρ διατίθενται οἱ βασιλεῖς, ἀλλὰ προστατεύουσιν· ὅτι καὶ ἔχῃ εἰς ἕκαστος τὸ καὶ τὸ, ὁ δὲ τότε ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀξιολόγων εὐδὼν· καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου αὐτοῦ ἵνα μερισθῇ εἰς τέσσαρα μερθεῖ, εἰς παραστάσιμα καὶ λειτουργίας ὑπὲρ αὐτοῦ κατεπέμψα τῶν συνήθων, ὧν πολυτελεῖς καὶ καλῶς ἐτελέσθησαν παρὰ

ὁ αὐτὸς εὐαγγελιστὴς ἐπὶ χαρίεντα μέλλει ἀναφέρειν ἐκείσε
 τῆς ἀγίας δέσποινος καθεζομένης καὶ τῆς νύμφης αὐτῆς
 τοῦ δεσπότητος λιπόντος εἰς τὸ κινῆσαν καὶ ἀναγνῶντος τὸν
 χάρτην ὅτι καὶ ὑγιαίνει καὶ ἀπέρχεται καλῶς καὶ εἰς τὰ
 περὶ τὴν μεγάλην Βλαχίαν, καὶ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὸ
 Κελλίον ἐνομαζόμενον λιμνῶνα κάτεργα ἵνα ἐπάρωσι καὶ φέ-
 ρωσιν αὐτὸν, ἔχαρσαν μεγάλας καὶ μετὰ μικρὸν ὀρίζει
 ὁ ἄγιος βασιλεὺς πρὸς τὸν χαμσυχᾶν αὐτοῦ, ὃς πρὸς τὸν
 Φραντζῆ τὸ καβάδι, τὸν μελὸν χαμσυχᾶν, τὸν μετὰ βα-
 ρεκαλίαν ἐνδεδυμένον, καὶ ἀμίλει καὶ τὸ σεντούκιον ὅπρι
 μοι ἐξήτησεν ἦν γὰρ εἰς τὰς χεῖρας μου σεντούκιον κά-
 λυσεν καὶ μέγα, ἔχον πολλὰ καὶ καλὰ εἶδη ὅπρι διεδό-
 θησαν τὰ μὲν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, τὰ δὲ ὑπὲρ τῆς ἀγίας
 ψυχῆς αὐτοῦ καὶ τέλος ἐξήτησα ἐγὼ τὸ σεντούκιον καὶ
 ὤρισέ με ὅτι αὐτὸ ἦτον τοῦ αὐθεντοῦ μου τοῦ βασιλέως
 τοῦ πατρὸς μου, καὶ εἶχα ἐν αὐτῇ μετὰ τῆς ψυχῆς ἐκείνου
 πολλὰ καὶ καλὰ καὶ πολλῶν πλείων τῶν ὧν εἶδες καὶ θέ-
 λω πάλιν νὰ τὸ δώσω καὶ ἐγὼ πρὸς τὸν βασιλέα τὸν υἱ-
 ὸν μου ἵνα ἐν αὐτῇ ἔχω καὶ ἐκείνος μετὰ τῆς εὐχῆς μου
 τὰ ἑαυτοῦ τότε δὲ πάλιν ὤρισεν ἵνα τὸ ἔχω καὶ εἶλον
 αὐτὸ μετὰ τῆς ἀγίας εὐχῆς ἐκείνου γεμάτων ἀπὸ πάντων
 τῶν χραισμών καὶ τιμῶν τοῦ βίου τούτου τοῦ ματαίου ἡ
 δὲ ἀγία δέσποινα ὀρίζει καὶ φέρουσί με χαμσυχᾶν καλὸν πρά-
 σινον ἡ δὲ νέα δέσποινα μνηύει με ὅτι τὸ δεῖναι μου βού-
 χον, ὅταν μέλλης λαβεῖν γυναῖκα, δέλει ἥσθαι ἐκείνης.
 Τῇ δὲ καὶ τοῦ Ἰουλίου μονῆς τοῦ αὐτοῦ ἔτους τέθνηκεν ὁ
 ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενος αἰδίδμος καὶ εὐσεβὴς βα-
 σιλεὺς κυρ Μανουὴλ, ὁ δὲ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχή-
 ματος μετανοησθεὶς πρὸ ἡμερῶν β' Ματθαῖος μοναχός, καὶ

ἔτους ἐποιήσαμεν ὁρκωμοτικά ἀγάπην μετὰ τοῦ Ἀμπεῶ τοῦ Μουράτη, ἀποκρισασάντων ἀπελθόντων Λισκῶ τοῦ Νοταρᾶ τοῦ γεγενῆτος ὑστερον καὶ μεγάλου δουκὸς, τοῦ Μελαγχρονῶ καὶ Μανουὴλ καὶ ἐμεῦ δὲ αἰτίας ταύτας· ὅτι ὁ μὲν Μελαγχρονὸς προεπῆλθεν εἰς τὸν Ἀμπεῶν, καὶ ἐγνώρισεν ὅτι θέλει γενέσθαι τὴν ἀγάπην· ὁ δὲ Νοταρᾶς ἵνα τελείῃ αὐτὸς καλῶς κατὰ τὸ δυνατόν ὡς χρῆσιμος καὶ καλὸς· ἐγὼ δὲ ὡς ἀπὸ τὴν ἀγίαν θέσπισαν συγγενίδα αὐτοῦ δὴ τοῦ Ἀμπεῶ ἀπὸ τὴν μητέρα του, καὶ ὅτι, ἂν δέσῃ, νὰ γράψω καὶ δὲ ὑφιλτῶν εἰς τε τὸν ὄχιον βασιλεῖα καὶ εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν βασιλεῖα εἰς τὴν Οὐγγαρίαν εὐρεστέμενον.

—
κα.

Καὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς τοῦ ᾧ ἔτους ἐπανῆλθεν καὶ εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ εἰς τὸν Δανουβίον ποταμὸν Κελλίου ἐνομαζομένου ὁ βασιλεὺς κὴρ Ἰωάννης, ἀπελθόντων κατέργων ἀπὸ τῆς πόλεως ἑκῆσαι. Προέπεμψε γὰρ ἀπὸ τὴν Οὐγγαρίαν ἀνδρῶν ἀλλόγλωσσων καὶ ἀλλογενῶν, τοῦ ἐλθεῖν διὰ τῆς στερεᾶς μετὰ πιττακίου ὑφελτοῦ, εὐπερ ἐλθόντος ἐχέται νὰ ἴδῃ τὸν βασιλεῖα ὅτι ἔχει τι τῶν ἀναγκαίων· τοῦτο πῶς ἔθελε γενῆν ἀνδρῶν τοιούτος νὰ ἴδῃ βασιλεῖα ἀσθενή· κατόικειτος γὰρ ἦν καὶ μόνος πρὸς μόνον· πολλῶν οὖν λόγων θάπανεσόντων τέλος ἐστύλθησαν πρὸς τὸν ἀνδρῶν δύο τῶν Κελλωτῶν καὶ συντροφῶν μου καὶ εἶπον τῷ ἀνδρῶν· ἢ τῷ παρόντι εἰπέ· τὸ εἶδεν (δείξαντες ἐμὲ) ἢ ἀπελθε ἔνθα εἶσαι· τότε παραλαβὼν με ἰδίως δέδοκεῖ μοι χαρτὴν τι ὑφελτὸν καὶ ἐδήλωσέ μοι καὶ εἶδεν καὶ ὅποτε ἐξῆλθεν· ὡς δὲ διήρθεον τὸ ὑφελτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἀναγνῶναι τοῦτο, ἀνέφερεν ὅτι

καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ ἄριστον ἐγένετο τὸ τῆς ἡμι-
πλοξίας νόημα τῷ ἁγίῳ βασιλεῖ κύρ Μανουὴλ, ὃν ἰδόν-
τες οἱ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μετὰ τοῦ Μουσαρροπούλου Τούρ-
και καὶ θουράσαντες καὶ ὅπ' αὐτῆς μόνῃς τῆς θουρίας αὐ-
τοῦ μετὰ θαύματος ἔλεγον ὅτι τὸν τῆς πίστεως αὐτῶν ἀρ-
χηγὸν Μαχαμέτ ὁμοιάζει· ὡς καὶ ὁ ποτὲ Παῖσις ἦτος καὶ
ἐχθρὸς αὐτοῦ εἶρηκεν, ὅτι τὸν βασιλέα καὶ ὅπου σὺδὲν
γνωρίζει αὐτὸν καὶ ἀπὸ μόνῃς τῆς αὐτοῦ θουρίας θάλα εἰπὼν
ἔτι “ αὐτὸς τυγχάνει νῦν βασιλεὺς ”, ὁ δὲ Μουσαρρόπουλος
πλημμυλῆσας καὶ πλείους ἡμέρας εἰς τὴν πόλιν ὅπου τὸ
συμβῆναι εἰς τὸν βασιλέα τὸν ἅγιον τέλος ἀπῆλθεν μέχρι
καὶ τῆς Σηλυμβρίας καὶ μικρὸν διατρέφας ἐπανέστρεφεν εἰς
τὴν πόλιν καὶ περάσας ἀπῆλθεν εἰς τὴν Προῦσαν· τὸ δὲ
ἔαρ πάλιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπῆρσε καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
κατ’ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνατολήν καὶ ἐσκότουςεν αὐτὸν προ-
δοσίᾳ τῶν ἰδίων αὐτοῦ καὶ τὸν Μαῖον τοῦ αὐτοῦ ἔτους
ἐχάλασε καὶ ὁ Τουρκαγῆς τὸ Ἐξαμίλιον εἰς τὸν Μερῆαν
καὶ πολλοὺς τῶν Ἀλβανικῶν ἐσκότουςεν καὶ τὸ θῆρος τοῦ
αὐτοῦ ἔτους ἐφυγεν ὁ αὐθεντόπουλος κύρ Δημήτριος μετὰ
Ἰωάννου Ντούρια καὶ Γιούργη Ἰσαὺλ καὶ γαμβροῦ αὐτοῦ τοῦ
Ντούρια καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλατῶν ἵνα ὑπάγωσιν εἰς
τοὺς Τούρκους, εἰ καὶ οὐκ ἀπῆλθεν, ἀλλ’ εἰς τὴν Οὐγ-
γαρίαν.

ἰαδ.

Καὶ τῇ ιε τοῦ Νοεμβρίου τοῦ λβ ἔτους διέβη ὁ βα-
σιλεὺς κύρ Ἰωάννης εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ Οὐγγαρίαν πο-
νήσας δεσπότην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν αὐθεντόπουλον
κύρ Κωνσταντῖνον, καὶ καταλείψας αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν
αὐτ’ αὐτοῦ τῇ δὲ κβ τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς τοῦ αὐτοῦ

λατίκων, εἰς τὸ, ὡς ὀνομάζῃ, καὶ κρατῶσι· εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Μουράτη τὴν δύσιν ὀφειλέτι· καὶ τοῦ Μουσταφᾶ πάλιν ἀπαλθόντος ἀπὸ τῶν Καλλιπόλεων, ἐκίασεν αὐτὸν δὴ τὸν Παιαζήτην καὶ τὸν ἐσκότωσε, καὶ τὴν εἰς τὴν δύσιν πᾶσαν ἀρχὴν τῶν ἀρεβῶν ἐκυράνευσεν· καὶ πάλιν ἐπιστρέψας ὁ Μουσταφᾶς εἰς τὴν Καλλιπόλιν τῇ αὐτῇ ἔτι ἐπύρασεν εἰς τὴν ἀνακτῆλιν κατὰ τοῦ ἀνεφίω αὐτοῦ Μουράτη εἰς τὴν Προῦσαν εὐμετακείμενον, καὶ ἡττηθείς ἐπονέερεφεν εἰς τὴν δύσιν. Καὶ τὸ θῆρος τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπύρασεν, καὶ αὐτὸς δὴ ὁ Μουράτης μετὰ γενναϊκῶν παραβίων, καὶ θυίξας τὸν Σείον αὐτοῦ ἐρῶσας καὶ ἐσκότωσε περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ λ' ἔτους.

ικβ.

Καὶ τῇ κ' τοῦ Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἔρχεται καὶ ἀπέκλεισε τὴν πόλιν διὰ τοῦ Μιχαήλμπεϊ· καὶ τῇ ιε' τοῦ αὐτοῦ ἦλθε καὶ ὁ Μουράτης καὶ αὐθέντης αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμασαν τὴν πόλιν, ῥέραν μετ' αὐτοῦ καὶ δεσμῆεις καὶ τοὺς ἀπεκρυσσάριους, οὓς προεπέριπλαν εἰς ἐκείνον διὰ κατάρσας ἀγάπης, Δημῶν τὸν Καντακουζηνὸν καὶ Ματθαῖον τὸν Λάσκαρον καὶ τὸν γραμματικὸν Ἀγγελαν τὸν Φιλεμμάτην· καὶ τῇ κβ' τοῦ Αὐγούστου μὲν ἐπέλεμασαν αὐτὸν δὴ τὴν πόλιν καθελομένην πόλεμον.

ικγ.

Καὶ τῇ ς' τοῦ Σεπτιβρίου μὲν τοῦ λα' ἔτους ἀπῆλθεν ἀπράκτος ἀπὸ τῆς πόλεως βασιλεὺς Θεω· καὶ τῇ λ' τοῦ αὐτοῦ μὲν ἦλθεν ὁ Μουσταφᾶπουλος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ δὴ τοῦ Μουράτη καὶ ἐπύρασεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπισιν ἔξω εἰς τὸν αὐθέντικόν περὶβολον· καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον τῇ α' Ὀκτωβρίου ἦλθεν εἰς προσκύνασιν τῶν βασιλέων·

ἔπεισαν εἰς ἑτέραν φροντίδα καὶ βουλὴν καὶ μελέτην, πότε-
 ρεν νὰ ἔχουσι (πρὸς) τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Μουράτην ἀγάπην καὶ
 νὰ παραχωρήσωσιν εἶναι αὐτὸν αὐθέντην, ὡς καὶ τὰ ἑρ-
 καστικά αὐτῶν διελάμβανεν, ἢ νὰ εἰράσῃ τὸν Μουρα-
 τὴν ἀπὸ τοῦ Μιχελῶ, καὶ ποιήσωσιν αὐτὸν αὐθέντην
 εἰς τὴν δύσιν, καὶ ὁ Μουράτος ἐν εἰς τὴν ἀνατολὴν αὐ-
 θέντης· τοῦ μὲν ἁγίου βασιλέως καὶ πατρὸς τὸν πρῶτον
 βουλευμένου καὶ κρίνοντος δικαίως ἐκ πολλῶν αἰτίων· τοῦ
 δὲ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ Καντακουζηνῷ Διηγητοῦ ὅτι νὰ
 ποιήσωσιν τὸν δεύτερον, καὶ ὅτι οἶδον τευς καὶ τὴν Καλ-
 λίπολιν, μέλεις δὲ ποτε οἶναι ὡς κατὰ παραχώρησιν δέδι-
 κεν ἐξουσίαν ὁ ἅγιος βασιλεὺς τῇ υἱῷ αὐτοῦ, “ὡς θύλεις,
 ἐπεὶ ποῦ” ποίωσιν, ἐγὼ γὰρ εἰμι, υἱὲ μου, καὶ γέρων καὶ
 ἀσθενὴς καὶ ἐγγὺς τοῦ θανάτου, τὴν δὲ βασιλείαν καὶ
 τὰ αὐτῆς δέδοκα πρὸς σε, καὶ ποιήσω εἰς θύλεις.,,

ΙΩΑΝ.

Καὶ ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ τοῦ κθ ἔτους μετὰ κατέρχων
 ἀπελθόντες εἰς τὴν Καλλίπολιν τοῦ βασιλέως κύρ Ἰωάννου
 Ἀμυράν τὸν Μουσταφᾶν εἶραν ἀπὸ τοῦ Μορέως αὐθέντην
 ἐξέβαλεν εἰς δύσιν, καὶ ἡ Καλλίπολις αὐτὸν προσκύνη-
 σεν καὶ μετὰ τινος ἡμέρας ζητηθεῖσα παρὰ τοῦ βασιλέως,
 τόχα κατὰ τὰς ὑποσχέσεις ἀπεκρίνατο, πάντες οἱ Τούρ-
 και λέγουσιν ὅτι ἡ πίστις ἡμῶν ἡ Καλλίπολις ἐν, καὶ
 οὐδὲν ἐμπορεῖ νὰ τὴν δώσωμεν, πολλὰ τοῦ Μουράτη ἀπὸ
 τὴν ἀνατολὴν δι’ ἀπακρίσιασίν τιμωμένου καὶ τρώσαντος.
 Περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος τοῦ αὐτοῦ ἔτους περά-
 σαντος τοῦ Παϊσαχίου ἀπὸ τὸ ἐπὶ σκιδὸν εἰς τὴν δύ-
 σιν, ἀνδρὲς χρυσίμου Μπελαρμπέ καὶ βιζέφου ἑντος τοῦ
 πατρὸς τοῦ Μουράτη, καὶ τὴν Ἀγκυραν ἔχοντας κρα-

τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπαναστρέφοντας εἰς τὴν θύειν διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Καλλιπόλεως ἀπῆλθον εἰς τὴν Ἀδριανόπολιν ὁ δὲ ἅγιος βασιλεὺς ἐτοιμάσας τὸν Λεοντάρην Δημήτριον ἔστειλε πρὸς ἐκείνον, ἵνα καὶ περὶ τῶν προμελετωμένων μάχῃ καὶ προμενοσῇ καὶ ἐκείνον ἐλέγχῃ διὰ τῆς καλῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς ἧς πρὸς ἐκείνον ἐπεδείξαντο, καὶ δοὰ τοῦ περάματος καὶ διὰ τοῦ τοιούτου ἀπαρισιοαράκου, τοῦ προσώπου λέγω καὶ τῶν ὁρῶν ὧν προσκείμεζιν. Ἰδὼν οὖν αὐτὸν ὁ Ἀμπαρὸς μετὰ τιμῆς καὶ ἀγάπης ὅτι πλείστως, καὶ τέλος εἶπε πρὸς αὐτόν· ἔχω ἡμέρας ὅτι σὺχ' ὕγιως ἔχω· ἄμα θάλω γενῆν καλὰ, καὶ θάλωμεν φάγειν καὶ πῖν ὁρεῦ καὶ ἐμιλήσαιν· ἐκείνος δὲ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπέθανε. Καὶ τὸν μὲν Λεοντάρην τὸ τυχὸν οἷα ἐπέσπασεν, ἀλλ' ἦν εἰς τὴν κατεῖχεν αὐτοῦ, καὶ τάχα θαυμάζων πῶς οὐδὲν προσκαλεῖται αὐτόν ὁ αὐθέντης, ἵνα καὶ τὰς δουλείας αὐτοῦ ἀκούσῃ· τοῦτου μαλόντος τὸν θάνατον αὐτοῦ κατ' αὐτὸν δὴ σχεδὸν τὴν ὥραν, ἐπειδὴ [δὲ] τὰς στρατάς ἐκλείσει κρυφίως τὰς θειούσας εἰς τὴν πόλιν, καὶ πολλοὺς γραμματοκομιστὰς ἀποστείλας ὁ Λεοντάρης, οὐδὲν τοὺς ἀφῆκεν καὶ διέλθουν, καὶ ἡμέραι παρήλθον, ἰδοὺ ἀπὸ τούτου τὸ κατὰ τῆς πόλεως ἀπεκαλύφθη μυστήριον, καὶ θροῦς μέγας ἐγένετο καὶ βουλὴ καὶ μελέτη, καὶ πολλοὺς ἐλέγχους ὁ ἅγιος ἔλαβε βασιλεὺς παρὰ τῶν βουλευόντων ἵνα πιάσῃ αὐτόν, εἰς τὴν μονὴν τῆς Παμβλήπτου δι' αἰτίαν θανατικοῦ εὐρισκομένου· μόλις οὖν ποτὶ δι' ἄλλης ὁδοῦ τῆς εἰς τὴν Μεσημβρίαν ἀπογούσης στείλας ὁ Λεοντάρης ἀνθρώπον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ διὰ θαλάσσης ἐλθόντος, ἔφερε γραφὴν ὅτι ὁ Ἀμπαρὸς ἀπέθανε· καὶ ἐγένετο τοῦτο δὴ τὸ, ἐσπέρως αὐλισθήσεται κλαυθμὸς καὶ εἰς τὸ πρὶν ἀγαλλίασης· καὶ ἰδοὺ

ὅτι ὑπάγει ἵνα τὰ τῆς ἀνατολῆς διαφθώσῃ, καὶ, ὡς ὅν ἐπιστρέψῃ, ἔχει σκοπὸν καὶ μελέτην ἔλθειν κατὰ τῆς πόλεως, πάντες οἱ τοῦ βασιλέως τοῦ ἀγίου ἐμπιστευθέντες τὸ μυστήριον ἄρχοντες καὶ τῶν ἱερομενάχων παροτρυνον καὶ ἐβούλευον τῷ βασιλεῖ ἵνα πιάσῃ αὐτόν· ἐκείνος δὲ εὐκατεπέσθη ποτὲ, λέγων, εὐκ ἀφ' ἐμοῦ τὸν ὄραον ὃν πρὸς ἐκείνους ἐποποιάμεν, ἂν ἐμβασιεύσῃ καὶ ὅτι, καὶ ἂν ἔλθῃ, μὴ ληι αἰγματοτεύσειν ἡμᾶς· εἰ δὲ πάλιν ἐκείνος ἀφ' ἐκείνου τοὺς ὄραους τοῦ, ἀπέμεινεν εἰς τὸν Θεὸν τὸν πολλὰ πλεον δυνάμενον ἐκείνου· διὰ ταύτων δὲ τὴν αἰτίαν, εὐδὲ ἵνα τῶν κῶν αὐτοῦ ἔστειλαν εἰς ἐκάντησιν αὐτοῦ δὴ τοῦ ἀσβεβοῦς, ἀλλὰ μόνους τὸν ἄριστον ἄνδρα Δημήτριον τὸν Λεοντάριον, Ἰσαάκιον τὸν Ἀσύην, καὶ Μανουὴλ πρωτοστράτηγον τὸν Καντακουζηνόν, μετὰ πολλῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ στρατιωτῶν καὶ θόρων· εἰ καὶ συνήντησαν αὐτῷ περὶ τὰ Κουτουλου, καὶ ἦλθον μετ' ἐκείνου ἕως τὸ Διπλοκόνιον, ἔλκον θελονόντι τὴν ὁδὸν ὁμιλῶν μετὰ τῷ Λεοντάρι· ἐκείσε δὲ εἰς τὸ Διπλοκόνιον εὐρεθέντες καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ ἀγιος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ μετὰ ἐνὸς κατέργου ἵνα παράσῃ ἐκείνους, καὶ ἐμβῶς εἰς αὐτὸ, εἰς τὴν θάλασσαν μέσσην ἐχαρετήθησαν πρὸς ἀλλήλους ἀπὸ τὰ κατέργα, καὶ ὁμιλοῦντες ἀπῆλθον μέχρι εἰς τὸν πέρα τόπον τῆς ἀνατολῆς, ὅπου νῦν Σκυτάριον ὀνομάζεται, πρότερον δὲ Χρυσόπολις· καὶ ἐκείνος μὲν ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ κατέργου ἀνέβη εἰς τένδας ἃς αὐτῷ προετίμασαν· εἰ δὲ βασιλεὺς μετὰ τῶν κατέργων τρώγοντες καὶ πίνοντες καὶ ἀποστολὰς τροφίμους πρὸς ἀλλήλους ἀποστέλλοντες, περὶ τὸν ἱσπερικὸν ἐκείνος μὲν καθαλακρούσας ἀπῆλθεν τὴν ὁδὸν τὴν περὶ τὴν Νικομηδείαν φέρουσάν· εἰ δὲ βασιλεὺς ἐπανίστατο εὐκαθε. Τὸ δὲ ἔαρ

ζώμεθα· καὶ ἀπὸ τοῦ ὅτι ὁ μὲν ἐμεῦ πρῶτος ἀδελφός ἦν εἰς τὸν Μορίαν μετὰ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ μετ' ἐμὲ Ἰετρος, ὡς ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ὅφεις καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ ἀδελφούς, εἰς τὴν τοῦ Χαρσιανίτου λεγομένην μονὴν, ἐν ᾗ ἦν καὶ ὁ κατ' ἀλήθειαν διδάσκαλος κυρ Ἰωσήφ, γέγονε καλὸς γέρονς. Τοῦ δ' αὐτοῦ θανάτου γενομένου περὶ τὸ ἕαρ καὶ τὸ θέρος εἰς τὴν πόλιν ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ ἀπέρχαι καὶ ἡ δέσποινα κυρὰ Ἄννα ἡ ἀπὸ τῆς Ῥωσσίας λαιμάδει νόση, καὶ ἐτάφη ἐν τῇ τοῦ Λιβῆος ἐκκλησίᾳ.

υπο.

Καὶ εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ κς ἔτους ἐξῆλθεν καὶ εἰς τὸν Μορίαν παρὰ τοῦ ἁγίου βασιλέως καὶ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ὁ αὐθεντόπουλος κυρ Θωμᾶς· ἐν ᾗ δὴ χρόνῳ ἐπιστρέψαι καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ ὁ βασιλεὺς κυρ Ἰωάννης· καὶ ἐμὲ ὁ βασιλεὺς ὁ ἅγιος καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰς τὸ καλλίον αὐτοῦ προσπαγάτο Μαρτίῳ ις, ὑπάρχοντός μου χρόνῳ ις, ἐκείνου δὲ τοῦ ἁγίου ξθ.

υθ.

Καὶ τῷ κς ἔτει ἐν μηνὶ Νοεμβρίῳ ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἡ δέσποινα κυρὰ Σοφία, ἡ τοῦ Μέντις Φερβάντες Μαρκεσίου θυγάτηρ. Καὶ τῷ ιθ τοῦ Ἰαννουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εὐλογήθη αὐτήν, καὶ ἐστέρηθη καὶ βασιλεὺς ὁ κυρ Ἰωάννης ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ· ἐν ᾗ δὴ στείφει ἐγγύοντι ὄντως ἑορτῶν ἑορτὴ καὶ πανηγύρις πανηγύρεων.

ια.

Καὶ τῷ κη ἔτει ἦλθεν ὁ Ἀμκράς ὁ καὶ κυρ Ἰτζής καὶ Μεχμέτης ἵνα ἀπὸ τῆς πόλεως περάσῃ εἰς τὴν ἀνατολήν· καὶ προμαθόντες ὡς ἐν μυστηρίῳ ἀπὸ τῶν ἐκείνου,

πόλεν· ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὴν ἀφ᾽ αὐτοῦ δὴ τοῦ ἁγίου βασιλείου
καὶ ὁ πατριάρχης κύρ Εὐδόκιμος ἀπέθανεν· καὶ τῇ κα Μαίῃ
τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγενόνη πατριάρχης ὁ Ἐπίσκοπος κύρ Ἰωσήφ.
κζ.

Καὶ τῷ κε ἀπέθανεν εἰς τὸν Μορίαν ὁ βασιλεὺς κύρ
Ἰωάννης ἐν ὄρα τοῦ θβινσπύρου, ἐν ᾧ δὴ κατὰ εἰς τὴν
Θεσσαλονίκην διερχόμενος τὸν πλαστὸν υἱὸν τοῦ Παϊζό-
του ἐκείνου τὸν Μουσταφᾶν ἀπῆρε διακείμενον παρὰ τοῦ τάχα
ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μεχμέτη, καὶ εἰς τὴν Λήμνον ἀπέστειλε,
μετέπειτα δὲ εἰς τὸν Μιζηδρᾶν. Ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τοῦ
αὐτοῦ δὴ ἔτους, θανατοῦ γυναικὸς ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσ-
σῃ, καὶ φαμιλικῶς εὐμεσεμένον εἰς κάστρον ἐν τῶν ἐκεί-
σε, κεραλατεύοντες ὁ γαμβρὸς μου Γρηγόριος ὁ παλαπο-
λέγης ὁ Μαρμινᾶς, ἀνὴρ ἀριστος, υἱὸς μεγάλου δουκὸς τοῦ
Μαρμινᾶ, καὶ αὐθέντης ποτὲ τῆς Μονεμβασίας καὶ τῶν πε-
ρὶ αὐτὴν· ἔτι δὲ καὶ ἡ ὀδὸν μου καὶ γυνὴ αὐτοῦ καὶ
παιδίον ἐν αὐτῶν θῆλον ἀπέθανεν, πρῶτον τὸ παιδίον, καὶ
εἰς ζ' ἡμέρας τοῦ παιδὸς ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ εἰς ζ' ἡμέ-
ρας τοῦ πατρὸς ἡ μήτηρ αὐτοῦ· ἔτι δὲ καὶ ἐξ τῶν ὑπο-
χειμένων αὐτῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· ἐκαπολειψθέντων δὲ
οὓς καὶ μόνον τῶν αὐτῶν, ἐλθόντες ἐν τῇ πόλει εἶπον ἐν
μοῦ φωνῇ ταῦτα τοῖς ἀδελφείοις μου γινέτας, οἱ καὶ ἀλ-
λοτρώπως ἀπέθανον ἀκούσαντες τοῦτο, εἰ καὶ οὐκ ἀπέθανον,
ὡς τελείως ἀπὸ τούτου μετέπειτα καὶ ἀσθενεῖς, ὅπῃ ἦν
καὶ αἶψαν τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὸν γεννησαντά με εἰς τὸν Μο-
ρίαν μετὰ τοῦ αὐθεντοπούλου κύρ Θωμᾶ εἰς τάξιν κατὰ
αὐτοῦ, καὶ ἐμοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς ὑπηρεσίαν ἐπὶ τραπέζῃ
καὶ κελιάριον αὐτοῦ, ὡς ἐφάσθημεν παρὰ τοῦ ἁγίου βασι-
λείου τοῦ πατρὸς τοῦ ρηθέντος αὐθεντοπούλου, καὶ ἡτοίμα-

νοῦν Κωνσταντίνου τὸν Σάκκον ἐν τῇ Μονεμβασίᾳ, ἀλλὰ δὴ καὶ δύο θυγατέρας αὐτοῦ· καὶ τῆς γεννήσεως εἰς τὴν πόλιν τοῦ αὐθεντοπούλου κὺρ Μερχήλ, καὶ τοῦ Σακάντου αὐτοῦ ὑπὸ λαμψέως νεσθήματος· καὶ τοῦ Σακάντου ὁμοίως τοῦ Τζαλαπῆ κὺρ Δημητρίου· καὶ τῆς γεννήσεως τοῦ αὐθεντοπούλου κὺρ Δημητρίου, καὶ τοῦ αὐθεντοπούλου κὺρ Θεωμᾶ, καὶ ἄλλων τινῶν μερικῶν ἀνγκαίων. Ταῦτα δὴ πάντα διὰ τὸ τῆς ἡλικίας μου ἀτελεῖς πάντα, οὐ καλῶς εἰδότες μου καὶ ἀρεθῶς, ἐν ᾧ δὴ χρόνῳ καὶ μὲν ἐγένοντο καὶ πῶς, σιωπῇ παραλείπω.

ωγ.

Τὸν δὲ Ἰούλιον μῆνα τοῦ κα' ἔτους ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπῆλθεν εἰς τὴν νῆσον Θάσον ὁ ἅγιος βασιλεὺς κὺρ Μανουὴλ.

ωδ.

Καὶ ἀπῆρεν αὐτὴν τὸν Σεπτέμβριον τοῦ κβ' ἔτους. Εἰτ' ἀπ' ἐκεῖ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ εἰς τὸν Μορέαν, καὶ ἔκτισε τὸ Ἐξαμίλιον.

ια.

Τῷ κγ' ἔτει Μαρτίῳ γὰρ ἔωσαν ἐν τῷ λαμῇ τῶν Καγγυῶν ἀνομαζομένη. Καὶ τῇ η' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς ἤρξατο ἀνοικαδαίρειν καὶ ἀνοικαδομεῖν αὐτὸ δὴ τὸ Ἐξαμίλιον, ὅπου ἐν τῷ μῆνι αἰγυαῖς ᾗ ἀνέστησε δὲ πύργους ἐπ' αὐτῷ ργ'. Εὐρέθισαν καὶ γράμματα ἐν μαρμάρῳ λέγοντα οὕτως “ὥς ἐκ φωτός, θεὸς ἀληθινὸς ἐκ θεοῦ ἀληθινοῦ, φυλάξῃ τὸν αὐτοκράτορα Ἰουστινιανόν, καὶ τὸν πιστὸν αὐτοῦ δούλον Βικτωρίνον, καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι οἰκούντας ἐκ θεοῦ ζῶντας.”

ιας.

Καὶ τῷ κδ' ἔτει Μαρτίῳ ἐπανέστρεψαν εἰς τὴν

αυδ.

Εἰς τὰς ἀρχὰς αὖν τοῦ ιβ' ἔτους ἐπανῆλθεν ἀπὸ τῆς
 δύσεως εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ ἅγιος βασιλεὺς κύρ Μα-
 νουὴλ ὁ παλαεολόγος,

αυε.

Καὶ τῷ εγ' ἔτει, μὲν Φεβρουάριον ἡ ἐγεννήθη αὐτῷ
 καὶ ὁ δεύτερος Κωνσταντῖνος, ὃς ἐγενόμην καὶ βασιλεὺς·
 ἀφ' οὗ δὴ ιβ' ἔτους μέχρι καὶ τοῦ κα πολλῶν γενομένων
 ἀσφαλείων καὶ μνημῶν ἄξιων, λέγω δὴ τῆς εἰς τὴν δύσιν ἀφί-
 ξεως τῶν ἐν ὠκείῳ Ἀμυρᾷ τοῦ Παϊσακῆτη, ἦγον τοῦ Μουλασε-
 μάου, τοῦ Μωσῆ, τοῦ Ἰσσαῖ, τοῦ Μεχμέτη, καὶ τοῦ
 Ἰουσούφ, ὃς ἐγενόμην καὶ χριστιανὸς καὶ Δημήτριος ἐπωνο-
 μάσθη· τοῦ Σανάτου τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου εἰς τὴν
 Θεσσαλονίκην, καὶ τῆς ἐλεύσεως ἐκτὶ τοῦ ἁγίου βασιλέως
 κύρ Μανουὴλ, καὶ θείου αὐτοῦ, καὶ τῆς τοῦ αὐτοῦ δε-
 σπότης κύρ Ἀνδρονίκου εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καταστάσεως·
 καὶ τοῦ Σανάτου τοῦ δεσπότης κύρ Θεοδώρου τοῦ πορφυ-
 ρογεννήτου εἰς τὸν Μωζουρᾶν· καὶ τοῦ ἁγίου βασιλέως καὶ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ κύρ Μανουὴλ· εἰς τὸν Μορέαν ἐλεύσεως· καὶ
 Σανάτου τοῦ Ἀμυρᾷ Μουλασεμάνου παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
 τοῦ Μωσῆ καὶ τῆς τριτοῦς μάχης αὐτοῦ δὴ τοῦ Μω-
 σῆ μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ ἁγίου κύρ Μανουὴλ· καὶ τῆς
 περὶ τὰ μέρη τῆς Λαρίσου ἐκτυρώσεως Ὀρχάνη τοῦ υἱοῦ
 τοῦ Μουλασεμάνου· καὶ τῆς ἐλεύσεως ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς
 εἰς τὴν δύσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μεχμέτη τοῦ καὶ κύρ
 Ἰτζά· καὶ τῆς ἥττης καὶ ἐπιστροφῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνα-
 τολὴν, καὶ πάλιν ἐλεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς πόλεως εἰς τὴν
 δύσιν, καὶ τῆς νήσης αὐτοῦ· καὶ τοῦ Σανάτου Μωσῆ· ἔτι
 δὲ καὶ τοῦ δευτέρου υἱοῦ τοῦ ἁγίου τοῦ βασιλέως κύρ Μα-

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΦΡΑΝΤΖΗ

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΜΙΚΡΟΝ.

Οικτρός Γεώργιος Σφραντζής ὁ καὶ πρωτοβουσιάρχης,
Γρηγόριος τόχα μοναχός, ταῦτα ἐγράφημεν ὑπὲρ τῶν κατ'
αὐτὸν καὶ τῶν μακαίων γεννημένων ἐν τῇ τῆς ἀθλήσεως ζωῇ
αὐτοῦ χρόνῳ.

ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως

αυα.

Καλὸν ἦν μοι εἰ σὺν ἐγεννήθην, ἢ παύειν ἀποθα-
νῆν· ἐπειδὴ τοῦτο σὺν ἐγένετο, ἵστίον ὅτι ἐν ἔτει 539
ἐγεννήθην Αὐγούστῳ λ', ἡμέρᾳ γ' ἀνεγεννήθην δὲ ὑπὸ τῆς
δουλοῦτης καὶ ἀγίας Θεομάδος, περὶ ἧς ἐν τῷ προσέκον-
τι τόπῳ μέλλομεν δευγῆσθαι ταλῆδας.

αυβ.

Καὶ τῇ κη τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τοῦ δεκάτου ἔτους
ἐσκοτώθη ὁ Ἀμερῶς Παῖσιζήτης παρὰ τοῦ Τερμέρι, ὅς δὴ
Παῖσιζήτης ἦν πέμπτος αἰδέντης τῆς γενιᾶς αὐτοῦ. Ἐρ-
τογρούλης γὰρ ἦν ὁ πρῶτος· καὶ ὁ δεύτερος Ὀσμάνης, ἐξ
αὗ καὶ Ἀτουμαλίδου· ὁ τρίτος Ὀρχάνης· ὁ τέταρτος Μο-
ράτης· ὁ πέμπτος Παῖσιζήτης· ὁ ἕκτος Μεχεμέτης· ὁ ἑβ-
δομος Μοράτης· ὁ ὄγδος Μεχεμέτης, ὅς δὴ καὶ ἡμᾶς ἤχ-
μαλύτουμε καὶ ἐξίμεσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

20 ἀπαρκετον, illic εὐπαρκετον; hīc pag. 24 lin. 1 οὐ, illic δεεστ; pag. 26 ἀσυνεργεῖν, illic συνεργεῖν; pag. 66 διὰ τὸ ἐπίστανθαι αὐ καὶ καλῶς ἀριθμεῖν καὶ καλῶς φυλάσσειν, quae verba ad sensum necessaria illic omittuntur; pag. 71 Χάρις, illic χάρις; et ibid. ὡς θαῖεν βουλαζέμενος τοῦ παιδὸς τοῦτο ποιεῖται κατ' αὐτοῦ, illic δε θαῖεν ἡγουμένος τὸν ἀξίμετον ποδομακὸν πρῶτον κατὰ τοῦ παιδὸς; demique pag. 67. ἀπαρκεφεῖς αὐτῆς, illic ἀπαρκεφούσε; αὐτὴν, quae verba prorsus nihili sunt.

Nihilominus etiam ex Chronico maiore, quaequam rarius, coacti sumus verba aliqua depromere, quae auctor epitomes omisit, ut pag. 21 ἐπεβελήσαντες πρὸ τοῦ διαγμοῦ διὰ τὸ -; pag. 25 ἀπὸδ3; pag. 25 κλητὴν καὶ; et paullo post pag. 26 ἵτα λωτρίω με τὴν δασμὴν; pag. 36 ἐν τῷ οἰκίῳ; pag. 44 διὰ τὸ, quae quidem verba uncis inclusimus.

Postremo ex illo nomen Ἰαγρεῖ in nostro obvium pag. 31, 32 in Ἰαγρε; corrigendum arbitrati sumus; ut facile possit intelligi, quemadmodum alterum Chronicum ex altero explicatur, ita nunc demum qui velit, eum iure suo posse ad emendandum Phrantzae Chronicum accedere.

IOHANNES FRANZIUS LECTORI.

Epitome Chronici, scilicet Chronicum hoc minus, etsi dialecto rudiore confectum, nihil habet, quod possit, stili gratia, ad legendum invitare, tamen, quum ex codice sit descriptum paullo meliore, quam quo Car. Alterus usus est in Chronico maiore edendo, certe propter lectiones varias, visum dignum est, quod typis exprimeretur. Quippe Chronicum minus, qui comparare volet cum Chronico illo maiore, facili operâ alterum altero explicari quodammodo et restitui posse in plurimis locis intelliget. Nos hic paucis defungamur. Et Chronicum minus quidem maiore recentius videri, nemo erit qui ambigat. Tanta enim inest in eo verborum constructionisque perversitas, ut, quamquam Phrantzen concedamus stilo malo usum esse, tamen cum eo, qui epitomen compilavit, multo prius actum esse appareat. Ille voces vel nomina recentiora certe studet evitare, hic infimo quoque maxime gaudet, opinor, quod orationem faciliorem ita fieri magisque dilucidam existinaverit. Quae quum ita sint, tametsi quispiam de diversis auctoribus cogitaverit, tamen causa nulla est, cur Phrantzen huius epitomes auctorem esse negemus, qui scilicet, ut in minore Chronico, minore curâ usus sit, idque, nescio quo consilio, dialecto negligentiore composuerit. Nam illud certe verisimile non est, primo Chronicum hoc minus esse confectum, ex quo maius illud Phrantzes concinnaverit.

Iam vero ad differentias ut accedamus, chronologicae quidem rationes raro immutantur. Sic in nostro pag. 42. *ἡρωαπία* est, in Chronico maiore *ἡρώα*; pag. 65 *λα* legitur, quod illic est *αἰωνὸς διδόν*. Maior in verbis est differentia, ut pag. 10 quod est in nostro *ἐκ τῆς ἱερᾶς*, illic omititur; quod hic pag. 14 legitur *ἀποσταλέως*, illic est *ἀποθέως*, et alia plura generis eiusdem. Sed ut Chronicum maius multis variisque vitiis scatet, ita nostrum hoc saepissime medelam suppeditat. Sic, ut pauca tantum proferamus, pag. 15 *ἐδ μὲν* legitur, quod illic est *ἐν μὲν* sensu cassum; hic pag.

GEORGII PHRANTZAE

CHRONICO MINORE

EDITORIS MONITUM.

Georgii Phrantzae prolixum Chronicon latine a se conversum Iacobus Pontanus libera quadam ratione olim ediderat; deinde graeco Carolus Alterus fideliter ante hos annos vulgaverat. Sed tamen praeter illud prolixum, ut dixi, Chronicon, aliud brevius ineditum eiusdem Phrantzae Leo Allatius commemoraverat in diatriba de Georgiis, et contra Creyghtonum, quod Allatii indicium Fabricius, Cavaeus, aliique bibliographi recte adnotaverant. Ego vero bibliothecae vaticanae olim praesidens, animadverti in codicibus graecis otthobonianis sub n. 260. p. 113-207. hoc ipsum Allatio cognitum Phrantzae scriptum; quod quum vix corpissem exscribere, bibliothecae otium cum graviore officio commutavi. Quia tamen vulgandi aliquando opusculi studium non dimiseram, benivolam nactus operam Cl. viri Augustini Theineri, apographum integrum ex otthoboniano codice manu eius confectum habui; quod typis mox traditurus, nihil opportunius me facturum putavi, quam si alterius Cl. viri Iohannis Franzii, Romae versantis, auxilium criticum ad editionem curandam invocarem; non tam quia Phrantzae patrono homonymo Franzio commendabam, quam quia barbariorem Chronici sermonem, qualem tum Graecia corrupta iam usurpat, peritissimo dialecti eius magistro exhibebam, qui grammaticos his tractatu eandem docuit et enucleavit. Sed cur ego plura? ipsum iam Cl. Franzium praefantem audiamus.

νο δὲ λέγεται μόνον ἐν καὶ ἔχει μετ' αὐτὸ πᾶν ἢ μόνος, ἔρχοντα τοῦ νοητοῦ ἀριθμοῦ· τὸ γὰρ ἐν διαιρείται τοῖς μονάδοις πρώτον μὲν, ὅτι ἡ μονὰς, ἀριθμοῦ καὶ πρὸς ἀριθμὸν· τὸ δὲ ἐν, πρὸς τὰ πολλὰ ἀντίκειται· δεύτερον δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἐν, ἀπλοῦν τι θελοῖ καὶ ἀπλοῦντον· ἡ δὲ μονὰς, τὸ μεμενημένον καὶ κατ' αὐτὸ θεωρούμενον· τρίτον δὲ, ὅτι ἡ μὲν μονὰς, ἀντιτίθεται πρὸς τὸν ἀριθμὸν· τὸ δὲ ἐν, καὶ ἐπὶ ποσῆδος λέγεται καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ· καὶ γὰρ ἕκαστος τῶν ἀριθμῶν, εἰς ἑστ' ἑνὸς δὲ οὐκ ἔχει ἢ ἀριθμὸς· τίτιστα, ὅτι τὰ πολλὰ, καὶ ἕκαστος ἀριθμὸς προσέχει, καὶ ἐπὶ αὐτῇ τῇ μονάδῃ· πολλὰ γὰρ καὶ ἡ μονὰς· οὐ μόνον ὅτι καὶ πᾶς ἀριθμὸς ἐξ αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι οὐ τὸ ἐν μόνον ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἐν, καὶ ἀρχὴ ἀριθμοῦ, καὶ θεωρημένη, καὶ ὅσα ἄλλα στοιχεῖα συνίστησι τῇ μονάδῃ· καὶ γὰρ τὸ ταμίον, πολλὰ· καὶ τὸ νῦν, πολλὰ· μῆρ δὲ πρὸς τὸ μὲν, πρὸς χρόνον· τὸ δὲ, πρὸς μέγεθος· ἡ δὲ μονὰς, πρὸς ἀριθμὸν τὸν ἀπ' αὐτῆς διαφέρων· ἐπὶ καὶ ἐν αὐτῇ ὁ ἀριθμὸς· πᾶντος δὲ, ὅτι ἡ μὲν μονὰς, εἰ καὶ ἐν, ἀλλ' ἀριθμητικῶν πάντως ἐν· ἔχει μὲν τοι καὶ τὸ ταμίον ἐν, καὶ τὸ νῦν· καὶ κατὰ πολλῶν ἄλλων τὸ ἐν τι ἄρα ἐν ἡ μονὰς· ἔκτον δὲ, ὅτι πῶν ἱερόταται πάντως τοῦτο τὸ ἐν τῇς μονάδος· ὅπου γὰρ ἱερότατος, οὐκ ἂν γίνετο ἀριθμὸς· ἰδιόταται μὲν, αἱ αὐταὶ πᾶσαι· ἀλλ' αἱ μὲν, γεννῶσιν· αἱ δὲ, γεννῶνται· καὶ αἱ μὲν, ἐλευκτίρως ἀριθμῶν εἰσὶ μέρη· αἱ δὲ, μεμεκτίρως· καὶ αἱ μὲν, ὁνομαζομέναι μᾶλλον· αἱ δὲ, μᾶλλον διακρίνονται· καὶ μὲν τινες μονάδες, τοῦδε ἀριθμοῦ· αἱ δὲ, τοῦδε ἡ ἄρα τῆς τριᾶδος μονὰς, τριᾶδις ἵστι κατὰ φύσιν· καὶ οὐκ ἂν γίνετο μέρος τετράδος, ἢ ἄλλου ἀριθμοῦ· μεμεκτὴ ἄρα ἑκάστη μονὰς, ἡ δὲ πρώτη ἀπλῶς· ὅτε αὐτῃ γινόμενα τινὲς ἀριθμοῦ, ἀλλὰ παντὸς ἀριθμοῦ οὐκ ἀρχὴ· δεῖ καὶ τὸν ἀπλῶς ἀριθμὸν, ἐν αὐτῇ συνίσταται μοναδικῶς.

T E A O Σ.

ἄλλο, καὶ ἐν ὧς τέκεται λόγῳ τὸ δι' ἐνσώματον, χαρακτηρίζεται καὶ συνάγεται καὶ ἄλλοις πρὸς ἑαυτὸ τὰ στοιχεῖα καὶ πολλοὺς ἀνέλεγκτον εἶναι βούλεται, ἥ δ' ἐστὶν οὖν τῶν στοιχείων ἕκαστον γὰρ ἐκείνου ἐστίν, καὶ κατὰ ταύτην ἔχειται τὴν ἀρχήν.

13. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἐκείνη προβλεψάμεθα εἰς ἐνσώματον κόσμον δύο εἰσὶν αἱ ἀρχαὶ πρὸ τῆς νεότητος τριάδος τῆς πρώτης, εἴτε πάντα ἄρρητος, καὶ ἡ ἀσύντηκτος πρὸς τὴν τριάδα, καθάπερ ἔβησαν ἰαμβλικὸς, ἥ ὡς οἱ πλαίσιαι τῶν μετ' αὐτὸν ἰδοκλήσαν, μετὰ τὴν ἄρρητον αἰτίαν καὶ μίαν εἶναι τὴν πρώτων τριάδα τῶν νεότητων, ἥ καὶ ταύτης ὑποθεσάμεθα τῆς ὑποθέσεως καὶ διὰ τὸν Πορφυρίου ἐροῦμεν τὴν μίαν τῶν πάντων ἀρχὴν εἶναι τὴν πατέρα τῆς πρώτης τριάδος τῆς νεότητος οὐκ οὖν ἡ ἀσύντηκτος αἰτία καὶ πάντως μία κοινὴ καὶ πάντα ἄρρητος, πῶς δὲ συναρμολογεῖται τοῖς νεότησι, καὶ μὴδὲ λέγεται τριάδος πατὴρ; αὐτὴ μὲν γὰρ ὡς εἴρεται κορυφὴ τῶν ὧντος ἐστίν· ἐκείνη δὲ τὰ πάντα ἐκβίβει καὶ ταύτης μὲν ἰδίως ἔχεται ἡ πατρὶαδὸς νεότης ἐκείνης δὲ, οὐδὲν ἴδιον καὶ αὐτὴ μὲν τῇ ἑαυτῆς νεότητι ὅπως δέχεται νεότης ἐκείνη δὲ πάμπαν ἄρρητος· ἀλλ' ἔστιν ἕρμεον κατὰ τὸν ἰαμβλικόν λέγειν· εἴτε γὰρ μονὰς καὶ ἡ ἀόριτος δυάς, καὶ ἐπὶ ταύταις τρεῖς, ὡς οἱ πυθαγόρειοι λέγουσιν, αὐτὴ ἐστὶν ἡ νεότης τρεῖς· πρὸ τούτων δὲ εἰς τὸ ἐν ὡς καὶ τοῦτο φασὶν ἐκείνη· εἴτε δὲ πᾶς καὶ ἀσύντηκτος καὶ μιστὴν ὡς ὁ Πλάτων, καὶ πρὸ τούτων ὑπόκειται τῇ Πλάτωνι τὸ ἐν· εἴτε ὑπερβίς καὶ δύναμις καὶ ἐκέργεια, καὶ πρὸ τούτων ὁμοῖω· ὑπόκειται τὸ ἐν παντί γὰρ ἐν κόσμῳ λάμπει τρεῖς, ἔς μονὰς ἀρχὴν φησὶ τὸ λόγιον· εἰ δὲ ἐν κόσμῳ, πολλοὺς μύθους ἐν τῇ ὑπερκοσμῷ βουδῶ· ὅμοια γὰρ ἐν ἐκείνῳ προσέχει ἀποπλάθους ἀρχιθεῖαι· εἰ τοίνυν πρὸ τοῦ προδικοῦ τὸ μονοθεῖς, ὡς καὶ παντὶ ἀρεθμῷ ὑπάρχει ἡ μονὰς, πρὸ παντός· ἄλλω ἀρεθμοῦ, καὶ πρὸ αὐτῆς· ἔχει τὸ ἐν· τὸ γὰρ ἐν, πρὸ μονάδος, ὡς καὶ παντὶ ἀρεθμῷ ὑπάρχει· ἕκαστος γὰρ εἰς ἀρεθμὸς, οὐ μὲν τοι καὶ μονὰς ἐστίν· ἡ δὲ ἀπὸ μονάδος εἰσὶν πρώτη τοῦ νεότητος ἀρεθμοῦ· ἐκεί-

ἔξ ἑνὸς καὶ πολλῶν ὡςτις τινὲς μὲν, καὶ ἐν τῷ ὄντι, μακρὸν διαμετρῶνται διὰ καὶ διαμετρῶνται καὶ ἑκατέρω τῶν στοιχείων· τί αὖν, καὶ τὸ ἐνμέσον στοιχείον; οὐ φανερόν· οὐδὲ γὰρ τὸ κοινότερον, οὐδὲ τὸ ἐξῆς· ἢ αὖτις γε διαπλαστέον· διὰ γὰρ τὸ ὄντι διαμετρῶνται κατὰ τὴν ἀπ' ἐκείνου κινήσεως· τὸ δὲ κοινότερον στοιχεῖον τὰς πνευματικῶν, οὐδὲν ἄλλο ἔστιν, ἢ τὰς περὶ τῆς ἐνέργειας· καὶ ἐν' αὐταῖς ὅμοιον· ἐκείνη γὰρ ἐνέργεια, ἔχει τινὰ καὶ μέγεθος ἐν ἐνέργειᾳ τῇ μετέχοντι· ἀλλὰ τὸ μὲν μόνον, αὖτις διαμετρῶνται, καὶ ἑκατέρω τῶν ἐν αὐτῇ μεμετρῶνται· ἔτι δὲ πνευματικῶν πρὸ τῶν διαμετρῶντων τὸ ἀδιαμετρῶν· καὶ τὸ πάντως συνεκτικόν, πρὸ τοῦ πάντως διαμετρήματος· αὖτις καὶ τῶν πάντων μίαν κοινότητα ἐπιβάλλειν τὸ ἐνμέσον, πανταχόθεν φέρον, καὶ μίαν πανταχοῦ τῶν δὲ τοιούτων, οὐκ ἔχει ὄραμα κατὰ ἀλλήλους· οὐδὲ νόημα τί τῶν διαμετρῶντων· ταῦτα μὲν γὰρ ἐν διαμετρῶντι τινί, καὶ πάντως εἰδόμεν· τὸ δὲ ὅν, πάντα ἀδιαμετρῶνται· οὐκ ἔστιν ἔκδοσις αὐτῶν ἢ ἀπεριγραφή τῶν ἐνομάτων ἰδιωτικῶν, καὶ τῶν κατὰ τὰ αὐτὰ νοημάτων, εἰς δέλωσιν ἢ περιλήψιν τῆς πόσεως καὶ πρὸ πάντων αὐτῶν μίαν ἐνέργειαν· ἀπλότατος· ὅσον γε οὐδὲ τῶν διαμετρῶντων εἶδον, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐσχάτων πάντων ἢ ὄραμα ἔχομεν ποτε, ἢ νοημα ἐλέγχον· προβαλλόμενα· σφαλῆναι τὸ τοῦτο δυνατὸν εἶναι, ἐπὶ τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ καὶ πανταχόθεν παρουσίας· τί διὰ πολλὰ λέγεται; ὅτι οὐδὲ τῶν μεμετρῶν συνεκτικῶν, οὐδ' ὅτι αὖν ἐνομήζοντες ἔχομεν πλὴν ἰσως ὅτι συνεκτικῶν καὶ μετῶν, ἢ ὅσα τοιαῦτα· οἷον καὶ τὸ ἐνμέσον σῶμα, ἐκ τῶν τισσάμεν στοιχείων, οὐκ ἔχει ἴδιον ὄραμα, οἷον ἡμέτερον· τὸ μὲν γὰρ σῶμα, καὶ τῶν ἀκλῶν ἐκείνων πόρεσιν τὸ δι' αὐτὸν ἢ ἀπὸ αὐτοῦ καὶ τῶν ἡμεῶν, ἀπὸ τινος τῶν ἐν αὐτῇ καλεῖται ὄντι· αὐτὸ δὲ οὐκ ἔχει τὸ κοινόν ὄραμα, κοινόν γε οὐ· ἀλλ' ἰσως ἀνδράσπειον, καὶ τὸ γυναικῶν, οἷον ζώον καὶ ἀνδραπόδον, μίαν τίς ἔχει τῶν πολλῶν ἐν τῇ μετῇ ἰδιωτικῶν· ἐπιγίνεται δὲ αὐτῇ τῇ μέγατι ὡςτις εἶδος· ὡςτις αὖτις καὶ ἑαυτῇ ἢ ὡς ἀνώνυμος· τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα, ἀλλοθεν ἔχει εἰς

λά καὶ τὸ ἀπειρον, ὅτι ἐκτίθειν ταῦτα τοῦ ἐνός, ἐπὶ τῆς τοῦ
 ἔντος γήνησεν· ὁ δὲ πατριεύς τοῦς, τὸ ἑνωμένον τὸ καὶ τὸ ἐν-
 κατὰ τὴν πρὸς τὸ ἐν τῷ πατριεῖν ἐπιστροφῇ διαμορφώσαν οὐ-
 δέον τῆς γνωστῆς· οὕτω γὰρ ἐκεί διακαρτερεῖ γνώσις· οὐδὲ
 τῆς ζωτικῆς· οὐδὲ γὰρ ζωὴ πως ἐν ἐκείνῳ διακρίθῃ· οὐδὲ ἄρα
 οὐσιώδης· καὶ γὰρ ἡ οὐσία πρὸς ταῦτα ἀντιδίδραται, μετὰ τὸ
 ἑνωμένον· ἀλλ' ἡ πρὸς τὸ πάντων ἀπλούστατον, καὶ ἀπλουτά-
 τε πασῶν, ἡ τοῦ ἑνωμένου πρὸς τὸ ἐν, τοῦ πρώτου πρὸς τὸ
 πρώτων καὶ οὕτως ἔχουσα διακρίσεις, μᾶλλον δὲ ἀδιακρίτου
 ὑπερβολῆς, ὡς ἔκαστος εἰσι μᾶλλον, ἡ ἐπιστροφῇ· ἀλλ' ἕως
 ἡ ἀναλογία, καὶ ἐπιστροφῇ αὐτὴν εἰσι μᾶλλον καὶ τοῦ ἐνο-
 μένου τὴν κατ' αὐτὴν ἐκτίθειν· διότι τοῦ ἰδίου, ἡ ἐπιστρο-
 φῇ ἐν γὰρ τὸ ὑπερούσιον, καὶ αὐτὴν τρεχῇ διαμορφώσαν αὐτὸ μὲν
 ἐν ἐκείνῳ μένον κατὰ τὸ ἐν· αὐτὸ δ' αὐτὸ ἄρ' ἐκείνου πρώτου πως
 κατὰ τῆς τριάδος καὶ ἡ τριάς αὐτοῦ ἔστι· οὐ διακρίσεις τῶν
 αὐτοῦ οὐσίαν, ἀλλ' ἐκείνης μόνον τοῦ ἐν αὐτῇ πλάθους· μάλιστα
 δὲ συλλαβῆς· ἡ καὶ ἐπὶ ταύτας, τὸ μὲν ἀπλόν, ἀπὸ τοῦ
 ἐνός· τὸ δὲ πᾶμελθες, ἀπὸ τῶν πολλῶν ὥστε κατ' ἀγρότερον,
 διακρίως ἐν καλεῖται τὴν ἑνωμένην ἀρχὴν, οὐσίαν καὶ ἐν· ἐστὶ γὰρ
 ἔκκευ κατὰ παντός ἀπὸ πλάθους, τὸ συναίρεμα τοῦ πλάθους· τῶν
 μὲν εἰδῶν, εἰδεταιῖν τῶν δὲ μερῶν, τὸ ἔλεον τῶν δὲ στοιχειῶν,
 τὸ στοιχειωτέον· τῶν δὲ γενῶν, γενεῶν· τῶν δὲ ἀπλῶς πολ-
 λῶν, τὸ ἑνωμα· τῶν δὲ πολλῶν ὅπως, τὸ ἐν, ἐν· ἐστὶ μὲν γὰρ
 καὶ τῶν ὄντων, κορυφὴ τις μία καὶ ἀπρότερος· ἀλλ' ὅπως μὲν
 ἀπλῶς, ὡς τὸ ἀπλῶς ἐν· ὡς δὲ πολλῶν καὶ διακατεργάσαν, ἐν
 τε καὶ ἑνωμένον· οὐκ ἄρα ταυτὸν εἶναι ἑνωμένον, καὶ ἐν· ἡ τὸ
 μὲν ὡς γένος, οὐ ταυτὸν.

12. Τὸ δὲ ὡς ἐκ τῶν γενῶν καλεῖται, ταυτὴν ἡ
 καὶ τὸ ἐκ τῶν γενῶν, ἀπὸ τοῦ γένους καλεῖται ἐν· ὡς
 ἰστέμενος, ἀπὸ γένους καὶ κινούμενος, ἀπὸ κινήσεως καὶ
 ταυτὸν καὶ ἔστιν, ἀπὸ ταυτέτετος, καὶ ἑταρότετος· οὐκ οὖν
 καὶ ἐν καὶ πολλὰ, ἀπὸ τῶν γενῶν τὸ δὲ ἑνωμένον ἐν, τὸ

δύνασθαι, τὸ πατρικὸν ἰδιωμα, οὐσία γέγονε ἀπλῶς ὥστε καὶ ἐαυτὴ μὲν, οὐσία ἐστὶ πρὸς δὲ τὸν πατέρα, ἐκέργειαι λέγεται τοῦ πατρὸς.

10. Δοκεῖ δὲ μοι μάλιστα τοῦτον διαρρίσσειν ταῦτα τὴν τρέπον· ἡ ὑπερβία ὡς θελεῖ τὸ ἔσομα, τὴν πρῶτην ἀρχὴν διὰ τὴν ὑπερβίαν ἐκείνην, εἰς τὴν θεμελίον τῆς πάσης ἐποικοδομήσεως· διότι καὶ τὴν πρῶτην τῆς ἀρχῆς προϊταξιν ἡ θεωρία· ὅτι ἐξουσία τοῦ θεοῦ προνοητικῶς ἀρχὴν τοῖς ὅπως δεῖποτε εἶναι λεγόμενοι· αὐτὴ δὲ ἐστίν, ἡ πρὸ πάντων ἀπλότης, ἐν ᾗ πάντα προσγίνεται σύνθεσις· αὐτὴ δὲ ἐστὶ, τὸ πάντων ἐπέκταση προνοητικῶς ἐν ᾗ ὅτι αἴτιον μὲν πάσης οὐσίας· οὕτω δὲ οὐσία· πάντα γὰρ οὐσία, σύνθετος· ἐκείνη δὲ ἐστὶ μόνον ἐν· διὰ δὲ αἱ μὲν σύνθεσις τις εἶναι, προνοητικῶς καὶ προνοητικῶς τὸ ἐν καὶ ἀπλῶς, ὡς εἶναι γὰρ τοῦτου, οὐδὲν ἄλλο παρελθόν· εἰς ὑπερβίαν ὑπερβίαν ἔρα πάσης οὐσίας τὸ ἐν ὥστε καὶ πατρικὴ πάντως ἡ ὑπερβία· εἰς ταυτὴν ἔρα ἔστι ἔρα, ἐν τῇ καὶ ὑπερβία, καὶ πατὴρ ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ πρῶτῃ ὑπερβίᾳ, καὶ ὑπερβία, προσγίνεται τις δευτέρα ὑπερβία, ἡ τῆς ὑπερβίας καὶ τοῦ ἐνὸς ἐκείνου δύναμις, ἐκείνη οὕτω ἐκείνου ἐπὶ δὲ ταύτῃ, ἡ τρίτη προσγίνεται ἀρχή, τὸ τελειότατον συλλαβεῖται καὶ παντὶς εἶδος· καὶ εἰς οὕτω ὑπερβία ἐκείνου· διὰ καὶ ἐκέρχεται πρὸς τὸν πατέρα ἡ οὐσία οὕτω καὶ ὡς τῇ εἰ, καὶ ἐκέρχεται, καὶ τῇ ὑπερβία ἡ οὐσία· ἡ δὲ δύναμις ἐκέρχεται μὲν ἡ τῆς τοῦ ἐνὸς ἀπλότης, οὐδὲ εἰς ἐκέρχεται περιγράφει· ἀλλὰ μόνον χύσις καὶ ἀπείρια τοῦ ἐνὸς· ἡ μὲν οὖν ὑπερβία, ἡ διαρρίσσει τῆς οὐσίας, ἐπὶ τοσούτων εἰρησθαι.

11. Εἰ ταῦτα τὸ ἐν ἀπλῶς ὑπερβία, καὶ τὸ ἐκέρχεται ἀπλῶς οὐσία, καὶ ἡ δύναμις ἐκέρχεται ἀπλῶς δύναμις· καὶ εἴη καὶ τὸ ἐκέρχεται, ὃ μάλιστα ἐστὶ τοῦ ἐνὸς καὶ τῶν πολλῶν, ἀπλῶς λέγεται ἐν· οὕτω ἐν ᾗ τὸ μὲν ἐν, ὃ πατὴρ τῆς τριῶν, ὅτι πρὸ τοῦ ἐνός, καὶ περιγράφει τοῦ ἐνός ὃ πατὴρ ἡ δὲ δύναμις τοῦ πατρὸς, τὰ πολ-

εἶναι αἱ πυθαγόρειαι διὰ μονάδας καὶ δυάδας καὶ τριάδας· ὁ δὲ Πλάτων διὰ τοῦ πηχτοῦ καὶ τοῦ ἀπείρου καὶ τοῦ μετὰ· πρὸς δὲ καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦ ἐνός καὶ τῶν πολλῶν καὶ τοῦ ἑωυμένου, τοῦτο αἱ χρεσμοὶ διὰ τῆς ὑπάρξεως καὶ δυνάμεως καὶ ἐνεργείας· εἰ δὲ ὁ μὲν πατὴρ ὑπάρξει, ὁ δὲ δύναμις τὸ πᾶν, πῶς οὐχὶ καὶ τὸ τρίτον, ἐνεργητὸν τε ἂν εἴη καὶ λέγοιτο; καὶ δὴ τοῦτο ταύτῃ θεωρεῖ καὶ ὁ μέγας Ἰάμβελιχος· τάχα δὲ καὶ ὁ νεὺς ἀπὸ τοῦ νεοῦ, ὃ ἔστιν ἐνεργεῖα ἀνεμάχουται ἂν, οἷοι ποτε ἂν θέλοιεν τὸ νεῦν, εἴτε τὸ γενώσκων, εἴτε τὸ ἐκτελεῖται καὶ πρὸς τὸν πατέρα καὶ τάχα ἂν, ὁ μὲν πατὴρ ὑπάρχει πᾶν· ὁ δὲ δύναμις, πρὸς τὸ ὑπάρχει καὶ τὸ δυνατόν· ὁ δὲ νεὺς πρὸς τοῦτοις, καὶ τὴν ἐνεργεῖαν προβάλλεται ἂν· καὶ ὁ τοιαύτη ἐκδεικνύει, πολλὴν ἂν εὐχὴ τὴν ἔωσιν τῶν πρώτων ἀρχῶν· εἴη τρεῖς οὕσαι, ὅπως ἕπονται πρὸς ἀλλήλας οὕτως, ὡς πρὸς ὑπάρξειν δύναμις καὶ ἐνεργεῖα· θέλον δὲ ὅτι καὶ μετρώμεν ἕπονται, ὃ πρὸς ἑαυτὸν ἢ μία γένεσις, ὑπάρχουσα τε καὶ δυναμένη, καὶ ἐνεργήσασα· καὶ οὕτω γὰρ μία τριμερής.

9. Εἰ τοίνυν ταῦτόν, οὐσία καὶ ὑπάρξει, ὁ δὲ ἀπλῶς οὐσία τὸ τρίτον, πῶς ἂν ἔχῃ λέγου, ἐπὶ τὸν πατέρα ταῦτον μετῴμεν; οὐχὶ δὲ καὶ τὸ πατρικεῖν ἴδιωμα, τοῦ εἶναι ἄλλο αἴτιον εἶναι βούλεται, ἀλλ' οὐκ αὐτὸ εἶναι κατὰ πατρικεῖν; οὕτως ὁ πρῶτος πατὴρ, καὶ ἀπλῶς πατὴρ, οὐκ ἄλλο τι ἂν· εἴη πατὴρ, ἀλλὰ μόνον πατὴρ· οὐκ ἂν μὲν αὐτὸς εἴη καὶ δὲ εἰδέναι τοῖς ἄλλοις αἴτιος ἔσται· καὶ πρῶτον γὰρ τῇ ἀπλῶς ὄντι, καὶ ὄντι πρὸ πάντων ὥστε καὶ ταύτῃ πρὸ πάντων ὑπάρξεως καὶ οὐσίας ὁ πατὴρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ δύναμις ὁ πατρικὸς, ὅτε οἰκτικὴ τῆς οὐσίας οὕσα, πρὸ αὐτῆς ἂν εἴη τεταγμένη· οὕτως τὸ τρίτον ἦν, ὁ πατρικὸς ἐνεργητὸς ὥστε καὶ ὁ ἐνεργητὸς πρὸ τῆς οὐσίας, ὅτε οἰκτικὴ τῆς οὐσίας καὶ πατρικὴ οὕσα ἐνεργητὸς οὐκ ἄρα τὸ ἑωυμένου ὁ ἀπλῶς οὐσία· εἰσὶν ἔτι πατρικὴ ἐνεργεῖα γενώσκων τὰ ὅντα ἢ μετῴμεν τὴν τρίτην ἀρχὴν, ἀκαλοῦμεν τὰς ἐνεργείας τῆς πρώτης· ὅτι συλλαβεῖσθα τὸ ἐνεργεῖν, τὸ

μέν, καὶ ὅτι πῶς οὐσίαν καὶ οὐκ ἀριθμὸν ἀρχὴ ἄλλ' οὐδὲ ἔχει πλῆθος ἐν ἑαυτῇ, πολλῶν ἀριθμῶν συνεισπεριλαμβανόν· ἀλλὰ πάντες ἀναριθμῶν τε καὶ ἀδιακρίτων, κατὰ τοῦτο μένον ἢ λέγεται ἑνωμένων· οὐκ ἔστι ὡς ἀληθείας τριῶς θεωρεῖται μένει διαμορφῶσα ἂν' ἀλλήλων τὰ τρία· τὸ ἐν, τὸ πολλὰ, τὸ ἑνωμένων· ἀλλὰ τὸ μέν ἑνωμένων ἀναχίται εἰς τὰ πολλὰ κατὰ γένεσιν τὴν ἐκπαράταυσιν τῆς δυνάμεως· ἢ δὲ δύναμις, ἅμα ἐκείνη διαχυθῆναι εἰς δύναμιν, εἰς τὸ ἐν ἀναπλοῦνται, ἁρτίαν τὴν ἑαυτῆς σχέσιν, καὶ εἰς τὴν τοῦ ἐνὸς ἀναδραμεύει ἀπλότατα πάντα οὖν αὐτὴ κατέχειν οὐκ ἔστιν φανῆναι τὸν τῆς τριάδος διαρισμὸν· ἀλλὰ πάντα τὸ ἐν ἀποσφύσσεται καθάπερ ἡ δύναμις καὶ τὴν τοῦ ἀποδείκνυσιν ἑαυτοῦ χάος, ἐν τῇ τῆς δυνάμεως ἐξάπτειν ἀορίστῳ πῶς οὖν τῇ ὄντι τριῶν; ἑκάστη γὰρ τριάδος αἱ μονάδες, χεῖρνες εἰσὶν αὐτῆς ὅλως, καὶ οὐδὲ μία μὲν τοι ἀρκεῖται τὴν οὐσίαν τριάδα· τοῦτον οὖν δὲ καὶ συνίστην· οὐκ δὲ τὸ ἐν, πάντων ἐστὶ κρείττεον, καὶ οὐδὲν ἔστι πρὸ αὐτοῦ· ἐστὶ δὲ καὶ ἀρκεῖται τὴν τριάδα τὸ ἐν κατεπίστανται γὰρ ἐν αὐτῇ ἅπας διαμορφῶς· διότι ἐν ἑνὶ τῇ ἐστὶ, μόνον ἐνὸς ἔστι καὶ λεγομένη τριῶν· ἐν δὲ τοῖς πολλοῖς δυῶν ἔστι καὶ ἡ τριῶν· δύναμις γὰρ ἐν δὲ τῇ ἑνωμένων, σαφὲς τοις ἐν εἶναι τῆς τριάδος ἑρμῆας, δοκὸν τὸ πρῶτον πεπρωμένον τὸ τε ἐν καὶ τὰ πολλὰ πρῶτος δὲ καὶ ἡ τριῶν ἀριθμῶν, ἐν γὰρ καὶ δυο· τοῦτο δὲ ἔστι καὶ ἑνωμένων, ἃ τοι μονάδιον τε καὶ δυαδίον.

8. Τῶν μὲν δὲ τούτων, ἅλως ἔστιν ἂν' ἐκείνη δὲ τριῶν τὴν δέχεται τὰ ζυγώματα, ὅσα τῆς φύσεως αὐτῆς πολυμαγεύονται· τῆς τριάδος, τῆς πατρικῆς, τῆς δυναμικῆς, τῆς νοερῆς· ὡς γὰρ κατὰ τὴν ὑπερίαν ἡ πατρικὴ, οὕτω δὲ κατὰ τὴν δύναμιν ἡ μέση διαμείνεται ἀρχὴ πασῶν δυνάμεων· ἢ δὲ γὰρ τρίτη ἡ νοερὰ λεγομένη, κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ὡς ἀπὸ δυνάμεως προϊούσα, καὶ οὕτω ἐνέργεια τῆς υπέρβιως· ἐν γὰρ ἔχει λόγον ἢ οὐσίαν πρὸς δύναμιν, καὶ δύναμις πρὸς ἐνέργειαν, τοῦτον ἔχειν εἶπαι τίς ἂν τὴν πατρικὴν ἰδιότατα πρὸς τὴν δυναμικὴν καὶ τὴν δυναμικὴν πρὸς τὴν νοερὰν καὶ ὡς ἀρχὴς ἀβυσσώδους ἐκδείκνυνται δι' ἄλλων ἄλλων.

τως ὡς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι τοῖς λόγοις, ὑπὲρ τῶν εἰς τὰ ἐπι-
κρινὰ ἀναγίντων, τοὺς πικρούς καὶ ζυῶς καὶ οὐσίας πραγμάτων·
τοῖσιν καὶ παραλλήλοισιν τὰς ἀλλοθίαις ἐκίνας, καὶ παρρησι-
άμεθα πρὸς τὰ κάτω καὶ μαρτυρὰ συγκατασπόμενοι τῇ ἀνάγκῃ
τῆς πεπονημένης ἡμῶν οὐδενίας· ἀλλ' εἰ καὶ οὕτως ἔχει ὡς
ἔχει κατὰ ἀλήθειαν ἡ φύσις, ὅμως ἀνάγομεν εἰς αὐτὴν σαφηνί-
ας ἕνεκα, καὶ συμπληρώμεν τῆς πρὸς ἀνθρώπους τὰ σημαντικὰ
τῶν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ μὲν αὐτὴν προειδόντων· εἶεν, τὸ ἐν, τὰ
πολλὰ, τὰ πάντα, τὸ πῦρ, τὸ ἄπειρον, τὸ μικτόν, τὸν πνεῦμα,
τὴν δύναμιν, τὸν νοῦν, ὅσα τί ἄλλα τοιοῦτα τρέμει· καὶ δὲ καὶ τοῦ
θεωρημένου τὸ πνεῦμα, καὶ πνευμάτιος ὕψους, ἡ δὲ τριὰς
ἔχει, καὶ ἡ τῆς τριῶν προόδος· ταῦτα δὲ πάντα, κατὰ μὲν
ὁράσεις, κατὰ τὸ θεωρεῖν ὁράεται, κατὰ δὲ αἰτίαν ἡ ἡμεῖς
ἡ ἀναλογίαν, ἐν τῷ θεωρεῖν· κατὰ δὲ αὐτὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀναγο-
μένης εἰς τὰ πολλὰ προσηλίου, ἡ προήμενη, ἡ προαναλογίαν
ὡς εἴτις ἐν τῇ μονάδι ἐνός· τισὶ ἀδύνατον τῶν ἀμετρώων προ-
σηλίου, καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ ὡς τὴν τῶν εἰδῶν· κρίσις δὲ βή-
ματι εἰς τὸ ἄνω ἀπὸ τοῦ χάους ἀνὸν τῶν πολλῶν ἐν τῇ αἰθέρῃ
τῆς πάντων ἀπλότητος, ὑπονοήσαι ταῦτα προειληθῆναι, καθόσον
αὐτὴ συνέρι καὶ αὐτῆς ἔστιν, ἥτις χωρὶς ἀπειρία, καὶ ἡ τοῦ θεω-
ρήσου ἀδιάκριτος σύμψηξις τῶν πάντων.

γ. Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ τριῖς, οὐ διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων κατὰ
διακρίσιν· ἀλλ' ὑπὲρ πάντων μονάδα πρὸς αὐτὴν θεωρεῖται, ἐκείνῃ
πρὸς ἀλλήλους θεωρεῖται, τοῦ ἐνός ἀπλῶς τῆς αὐτοῦ πρώτης ἐνω-
πείας δύναμιν, εἰς τὰς μετ' αὐτοῦ συνεχεῖς αὐτῶν ἀρχαίς ἀπεριειδο-
μένου, καὶ ἀναγκάζοντος αὐτῆς εἰς τὴν αὐτοῦ ἀφῆρτον ἐνωσιν· ἥς
τοσούτῃ ἐστὶν ἡ ὑπερβολὴ πρὸς τὴν μονάδα ἐνωσιν· ὥστε καὶ τὸ τρί-
τον ἀπὸ τοῦ ἐνός, ὑπὲρ καλούμεν θεωρεῖται, καὶ τοῦτο ὅμως τῇ αὐ-
τοῦ φύσει, καὶ πρὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνός ἀπλότητος, ὑπὲρ μονά-
δος ἐστὶν ἀναλογίαν· ἡ μὲν γὰρ εἶδος ἐστὶν· εἰ δὲ μὴ εἶδος,
ἀλλὰ τι θεωρεῖται· εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ γε θεωρηματικὴς συστάσεως
ἀρχή· τὸ δὲ θεωρεῖται, καὶ ὑπὲρ εἶδος, καὶ ὑπὲρ πάντα θεωρεῖται.

γράφει· μόνος οὖν ἄρα ὁ φύσις αὐτῶν ἀπλὴ ἄρα οὖσα, καὶ πολλὰ, καὶ πάντες πάντων γὰρ καὶ ἀπείρων ὁ ἀπλότερος περιεκτικὸς τὰ γὰρ πάντα καὶ πολλὰ, ἄριστος τῷ ἐνὶ ἐπειδὴ καὶ τοῦ ἐνός ἐν ἄρα οὖν μόνος μὲν τῷ ὑποκειμένῳ· τρία δὲ ἔχουσα ἰδιώματα· ἡμεῖς δὲ διαρίζομεν, οὐ δυνάμεθα συνελθεῖν ἐν πρᾶγμα τῶν τριῶν συναμεικταῖον· ἀπελθόν τοίνυν τὰ διαμεικτά ἰδιώματα, καὶ ἀνακρίναι ἐπὶ τὴν μίαν φύσιν τῆς ἀπλῆς καὶ τὸ κενόν τῶν τριῶν νοήσω, κατὰ τὸ ἐν τῆς τριάδος, ὡς δὲ τραχὺ διαζοδεύσαι τὴν μίαν φύσιν, εἰ χωρὶς οὕτω φάναι, τὸ μὲν ἀπλότερος αὐτός, τὸ δὲ πολλότερος, τὸ δὲ παντός· ἐν γὰρ πολλὰ πάντα, καὶ πάντα πολλὰ καὶ ἐν καὶ πῶς μία φύσις τὸ ἐν, καὶ τὰ πολλὰ καὶ τὰ πάντα; ὅτι τὰ πολλὰ, τὸ ἀπειροδύναμον ἐστὶ τοῦ ἐνός· τὰ δὲ πάντα ἐίργεται παντοῦχος τοῦ ἐνός· δύναμις γὰρ ἔστιν ἐκείνου ὑπερβλῆς ἐκείνου εἶδους, εἴσω μένεται εἰργεται δὲ, ἐκείνου δυνάμεις εἰς τὰ ἐνός· τρεῖς γὰρ λέγομεν τὰς ἀρχάς, ἐν, πολλὰ, πάντα, κατὰ, δύναμις, καὶ τοῦ· πῆρας ἕπεται παντὶν, μονάδα, δυάδα, ἄριστος, καὶ τριάδα, εἰ ἄρα οὖν, συναμεικτὸς τοῦτο· ὥστε τὸ ἐν, κατὰ τὸ ἐν, ἔχει τὸ τριπλοῦς ἡμετέρετον· καὶ δὲ καὶ ὁ δύναμις αὐτὸς δυὰς οὖσα, τῷ μὲν ἐνὶ συμπεριμένῳ, ἐννοεῖται γίνεται τῷ δὲ ἐκείνῳ, τραχὺ συνφαντάζεται· δυὰς ἄρα ἔστιν ἐν μίτῳ τοῦ ἐνός καὶ τῆς τριάδος· τὸ γὰρ ὑπερβλῆς, ὡς τρίτον κατὰ φύσιν ἐπὶ τριάς· οὐα ἄρα διαμεικτὸν ἐννοεῖται τὸ ἐν, οὕτω γὰρ τρία διαρίζομεθα, εὐχὸς ὅτι ἀρῶμεθα, οὐδὲ διαρίζομεν, ἀλλ' ὅτι προτίθεσθαι ἐν ἐκείνῳ τὸν τοῦ ἐκείνου τριπλόν· καὶ ὡς ἀρχὴ τῆς δευτέρας καὶ τρίτης ὑπομέμνης· ἔστιν γὰρ τὸ ἀπλὸς ἐν, ἀνέμενον καὶ ἀνοκέδιστον καὶ ἀρίμενον· οὐδὲ γὰρ μοναδικόν ἐστιν, ὅ γὰρ μὴ δὲ ἐν κατὰ ἀνάδεικτον· κατὰ δὲ ἐκείνῳ λέγεται μέγας.

6. Τοιοῦτον δὲ καὶ τὰ πολλὰ καὶ τὰ πάντα, τὸν αὐτὸν λεγόμενον τρόπον ἐκείνῳ παντὶς διαμετρεῖ καὶ προσδίδει· ἡμεῖς γὰρ ἀνεμετρίτως διαλεγόμεθα, περὶ τῶν ὑπερτάτων καὶ ὑπερδιεστῶτων ἀρχῶν, οὐκ ἐσχύομεν ἄλλως, οὔτε ἐννοεῖν, οὔτε ἀνοράζειν, ἢ οὐ-

τὸν ἐκείθεν προῦθόντων ἰσχυρὸν τε καὶ ἰδίῳ καὶ ἑμοῦ πάν-
 τα, ἐν τε καὶ πολλὰ ἔστιν ἑμοῦ καὶ τὰ πολλὰ ἀπὸ τοῦ ἐνός·
 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῇ ὕβρι, μετὰ τὸ ἐν τὰ πολλὰ αὐτῆς ἵσται·
 καὶ τὸ ἰσχυρὸν πάντων, οὐ τὰ πολλὰ, τὸ ἐν ἵσται· ὥστε τὸ
 ἐν πανταχοῦ πρῶτον καὶ ἰσχυρότερον ἵσται διὰ τὸ μὲν ἐν,
 ἀπλῶς οὖν ἐν ἀρεθματικόν, ἀλλ' ἰδίῳ τὴν μίαν ἀπλότητα τῶν
 πάντων καὶ ἡ κατὰ τὸ ἐν θυνὰς ἀρίστεος λεγόμενη, οὖν ἦν
 ἐπὶ δυοῖν μονάδοις θυνὰς· ἀλλ' ἡ πάντα γεννητικὴ τοῦ ἐνός
 αἰτία, δι' αὐτὴς ἰδιαιότατον καὶ ἦν κατὰ ἄρρη κατὰ, πάντα
 γενεῇς θυνάμενος καὶ διὰ καὶ τὸ ἑνωμένον, ἀπὸ θυνάμενος [ἐν-
 γνηα προῦθόντων· ἀπὸ μονάδος ἄρα τσακούτας, καὶ θυνάδος τσι-
 κούτας, ἑκείνη τριάς· κατὰ φύσιν ἔχουσα τὸ ἑνωμένον, τριάς γὰρ
 οὕτω πρὸς τὸ ἐν ἰσοπεραμένη· καὶ διὰ τοῦτο νεὺς περὶ τῆς
 ἀλλὰ ταῦτα λέγοντες, τρία πεποιήμεν τὸ ἐν; οὐκ ἀλλ' ἡ κα-
 τὰ ἵσται θυνάμενος γὰ καὶ ἰσοπερα· αὐτὰ εἰς τριάς· μονὰς
 ἄρα ἡ τριάς καὶ μονὰς οὖν ἀρῶντος ἀρχὴν ἀλλ' αἰτία μονά-
 δος τῆ, καὶ ἀρῶντος περὶ τῆς· οὐδὲ ἐν περιγραφῇ τριῶν, εἰς ἐν-
 δος μετῴμενον· ἀλλὰ μονάδος τῶν πάντων καὶ πολλὰς ἀπλό-
 τας· ταῦτα οὖν ἄρα τὰ γὰρ καὶ ἡ τριάς, μονὰς· τὸ γὰρ ἐν,
 οὖν ἰδιότης μίαν ἀλλὰ τοιούτων, εἰς πολλὰ καὶ τὰ πολλὰ
 οὕτως, εἰς πάντα καὶ τὰ πάντα, οὐ πάντα οὕτως, ἀλλ' ὡς
 ἐν καὶ τὰ πάντα πολλὰ ἔστιν ὡριμένη· τὰ γὰρ πολλὰ προσλα-
 βόντα ὅσον, πάντα ἔχοντες τὰ πολλὰ γὰρ ἢ πολλὰ, ἀπειρά
 ἔστιν ὡς περ καὶ τὸ ἐν πέρας· εἰ οὐ πέρας καὶ ἀπειρίας,
 τὸ ἑνωμένον.

5. Οὕτως ἐν μὲν ὁ παῖς· πολλὰ δὲ ἡ τοῦ ἐνός ἀ-
 ρίσει θυνάμενος· πάντα δὲ ἡ νεὺς τοῦ περὶ καὶ ἑρῆς εἴτι
 τὰ πολλὰ φύσει μεταξὺ τοῦ ἐνός καὶ τῶν πάντων· καὶ τὸ μὲν
 ἐν, ἀπλῶς μόνον τὰ δὲ πολλὰ, ἀρεθία καὶ ἀπειρία· γὰρ δι
 πάντα, ἑμοῦ πάντων ἑνωσις, κατὰ τὸ ἑνωμένον ἄρα συνίσταται
 ἡ νεὺς καὶ ὡς περ ἐν τῷ νεῖρῳ κατὰ εἶδος ἅπαντα περιγραφη-
 τας, οὕτως ἐν τῷ ἑνωμένῳ κατὰ ἐν πάντα συνίσταται ἀπει-
 ρας.

νῆ καὶ ὕψει· καὶ διαίρεσις· ἔτι γὰρ τι τῶν πάντων καὶ τού-
των ἕκαστον ὡς εἶναι οὐσίαν καὶ ζῆλον καὶ νοῦν παράγει, φέ-
ρε εἶναι, οὕτω καὶ μετὰ τούτων συναπογενεῶν τὴν διαίρεσιν
καὶ τὴν ὕψειν καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ πάντα ὅσα τῆς ἰτερό-
τατος ἔχεται· καὶ γὰρ καὶ ἡ ἰτερότης, μετὰ τῶν ἰτέρων δια-
κρίνεται ὥστε καὶ ἡ διαίρεσις, μετὰ τῶν διακρινόμενων· καὶ
ἡ πρόθεσις, μετὰ τῶν προϊέντων· καὶ ἡ ὕψεισις, μετὰ τῶν
ὕψιμένων· οὐκ ἄρα κατὰ συμβεβηκός πρόκειται εἰς διαίρεσιν· ἀλλ'
ἡ γενεὴ αἰτία, καὶ διακρίνεται, καὶ τὴν διαίρεσιν συμπαρά-
γει· μὴ ποτε οὖν ἄριστον λέγειν, ὡς τὸ ἐν, οὐκ ἐστὶ μέσον
ἐν, ὡς τὸ ὄνομα παραδείκνυσιν; ἀλλὰ πάντα κατὰ μίαν ἀπλό-
τητα τῆς πρὸ πάντων· διὸ πάντων ἐξίς αἰτίαν, κατὰ τὴν πέμ-
φορον αὐτοῦ ταύτην πάντων ἀελέγχετα· εἰ καλέσεν οὖν, ἐν οὗ-
τως ἀντικείμενον τοῖς πολλοῖς· ἀλλὰ καλέσας ἀρχὴ τῶν πάν-
των, καὶ πάντα ὡς ἀρχὴ τῶν ὁπάντων, οὕτω παράγει τὰ μετ'
ἐαυτῆ· τὰ τε πάντα ὡς μέν· καὶ τὰ πολλὰ ὡς ἐν· καὶ τὰ
ἐντα ὡς ὑπερούσης· οὕτω δὲ· τί γὰρ διακρίναι τὸν δημιουργοῦ-
κόν νοῦν πάντα ἐν ἐαυτῷ προειληφότα παραδειγματικῶς, πα-
ράγειν ἂν ἐαυτοῦ πάντα εἰκονικῶς, ἢ τὴν μίαν τῶν ὁλων ἀρ-
χὴν πάντα οὕτω ἀπλῶς ἔσα ἂν αὐτῆς πρὸ τῶν ἂν αὐτῆς,
ἀδιακρίτως; καὶ κατὰ μίαν ἀπλόθυτον φύσιν πάντα παράγειν
τὰ πολλὰ ἂν ἐαυτῆς;

4. Τὸ δὲ ἄκρον ἔν, πῶς ἂν ἐνὶς τὰ πολλὰ· οὖν δὲ
ἀπὸ τῆς πάντων ἀρχῆς τὰ πάντα πύργηεν· ἐστὶ καὶ ἀρχὴ, πάν-
τα ἔν πρὸ πάντων· εἰ δὲ τὰ προϊδόντα, καὶ ἐν ἐκ πάν-
των καὶ πάντα, οὐ κατὰ πλῆθος τὸ πάντων· οὐ μὲν τοι εἰ-
δέναι χρὴ, ὡς τὴν ἀρχὴν οὕτω διεῖλεν· τὴν μὲν, κατὰ τὸ
ἐν ἀπλῶς τῆς δὲ, κατὰ τὰ πάντα, ὅσοι αὐτὴν εἶναι φέρειν,
πολλὰ τοῦ ἐνός· οἷον δύναμιν ἐκείνου ἄκρον· κατ' ἂν ἡ μετ'
ἔς, πάντα ἐκείνου· καὶ πάντων γενεαί· καὶ ἐκείνῃ συμπε-
ρύσσουσιν αἱ πρῶται ἀρχαί, οὕτως ὡς ἐν τῇ πρώτῃ τὴν δευτέ-
ραν εἶναι, καὶ ἂν αὐτῆς ἐν αὐτῇ προϊδεῖν, διὰ τοῦτο καὶ

υπάρ, ὅτι τὸ ἐν, τρίτη ἀρχὴ ἢ δὲ ὑπαρξίς, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἐνέργεια, ἀπὸ τοῦ ὅπου ἐκείνου, καὶ ἐν τῇ ὄντι πρώτης· πλὴν ὅτι ἐν τούτῳ μόν, κατὰ τὴν ὑπαρξίν, καὶ δύναμις καὶ ἐνέργεια· ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ τάξει τῶν υἱατῶν, κατὰ τὴν δύναμιν, καὶ ἡ ὑπαρξίς, καὶ ἡ ἐνέργεια· ἐν δὲ τῇ τρίτῃ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν, καὶ ἡ ὑπαρξίς καὶ ἡ δύναμις· διὰ τοῦτο καὶ πρώτης ἐνέργειας ἔστιν, ἡ τοῦ υἱατοῦ καὶ τίς γὰρ ἔν εἰς πρώτης πασῶν ἐνεργειῶν, πλὴν τῆς ἐπιμεροποιήσεως εἰς τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ τρίτου; ἡ γὰρ τοῦ δευτέρου, οὕτω ἐνέργεια· οὕτω γὰρ ἀπείρασις ἀπὸ τοῦ πρώτου, ἀλλ' εἴην παραπληροῦ ἀπεριόριστος· ὥστερ δὲ καὶ τοῦ πρώτου τὸ εἶναι μόνον, οὐ δεξιόνον δύναμιν· ἡ ἐνέργεια· οὕτω κατὰ τὸ συμφασότερον εἶδος τῶν υἱατῶν· ὡς δὲ ἀποφαστικότερον εἶναι καὶ κατὰ ἐκείνην, ἡ μὴ τοῦ ὅπου, ὃ ἔστιν ἡ τίς τρίτος ἀρχὴς ὑπόστασις, ἔχει τὸ τρίτον· ἔτσι τὴν ἐνέργειαν· ἵνα δὲ ἐν τούτῳ πρώτῳ τὸ ἐνεργητικόν τοῦτο οὐκ εἰσποιοῖ τὸ τρίτον· τὸ δὲ δεῦτερον, δύναμις· ὅτι πρώτη ἐκείνου αὐτῇ καὶ οὕτω εἰς ἐνέργειαν προελεύσῃ· ἡ δὲ τοῦ πρώτου ὅπου τοῦ ἐνὸς ἀρχὴ, πρώτη ὑπαρξίς· ἐκινεῖται κατὰ ἐκείνην πάντων γὰρ ἔστιν τὸ ἐν ἐνεργητικόν· αὐτοῦ δὲ οὐδὲν· οὐ γὰρ ἂν. ἐν ἐν εἰς ἄλλ' αὐτὸ τε καὶ οὐ μὴ τῆς τοῦ ἐνεργητικῶντος ἐκινεῖται.

3. Τὸ μὴ οὐκ ἐν, ὅπως παρὰ γὰρ ζήτησις, ἀγνοοῦνται ἐστὶ τὴν ἀκρίτεστα τοῦ ἐνὸς· οὕτω γὰρ ἐν ἐκείνῃ ὑπαρξίς καὶ ἐνέργεια καὶ δύναμις· ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἐν ἢ δὲ δευτέρῃ ἀρχῇ, πρώτη ὑπαρξίς· τὸ γένος καὶ ἀπειρασις, εἰς πλείους, καὶ τὴν εἴην τοῦ ἐνὸς ἀπείρασις, καὶ οὐδὲν ἄλλορον ἀπὸ τούτου τὰ πολλὰ πλείους, πολλὰ γὰρ οὕτως, καὶ τὰ πρὸ πάντων πολλὰ ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀπείρασις τοῦ γένους· τοῦτο γὰρ πάντα ὅς ἐστι κατὰ τὸ ἀπείρασις εἰσποιοῦται· τοῦτο γὰρ πάντα ἐστὶ τῶν πάντων, ὡς ἀρχὴ τῶν πάντων ἢ ἐκινεῖται· ἀλλὰ πῶς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τὰ πολλὰ διεκρίθη, ποῖα ἔν τις; ἡ ὅτι ἡ ἀρχὴ πάντα οὕτω, καὶ πλείους ἔν καὶ με-

αὐτοὶ γὰρ ἀν' ἐκείνων ὥστε ἰδεῖν τὴν ἀπλῶς οὐσίαν, μέν
 δύναμιν ἔχει μέν ἐνέργειαν· ἡ ταύτης μὲν οὐκ ἔχει τὰς μεθ'
 ἐαυτῆς, ὡς ἔπεται· αὐτὸς εἶναι τιθέμεθα· οὕτω γὰρ τις ἐστὶ
 διακρίσις· ἀλλ' ἐν ᾧ εἶναι τις ἐν εἶναι τῇ πρὸ δυνάμεως καὶ
 ἐνέργειας οὐσίᾳ, δύναμις καὶ ἐνέργειαν συνουσιώμενον, καὶ ἐν
 γινώσκει καὶ προβάλλεται τὴν μεθ' ἐαυτὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν
 ταύτης ἢν τις καὶ ἐπὶ συμφυεῖσιν ἀπολείπει σὺν τῇ πρώτῃ οὐ-
 σίᾳ, δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δὲ πρὸ ἐνέργειας, δύναμις μέ-
 νων καὶ ὑπαρξίς· πρὸ δὲ τῆς δυνάμεως, ὑπαρξίς μένων καὶ
 οὐδ' ἀποσπῶν ἐκτὸς οὔτε δύναμις, οὔτε ἐνέργεια, ἀλλὰ τὸ πᾶν-
 των ἀπλοῦς, ἡ ὑπαρξίς.

2. Ἐκ τριῶν ἄρα συνουσιάζεται ἰδιωματικῶν ἡ οὐσία· τοῦ
 ὑπαρξιακοῦ, ὃ καὶ ἔστι, καὶ εἶναι καὶ ὑφίστασθαι λέγομεν·
 τοῦ δυναμιατικοῦ, ὅπερ τὸ γινώμεν ἔστι τῆς ὑπάρξεως· καὶ
 τοῦ ἐνερgetικοῦ, ὅπερ εἶδη πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀποτελεῖται καὶ τὴν
 ἐαυτοῦ χρεῖαν ἐκπιδεικνύμενον· τοιαῦτα γὰρ ἡ δύναμις ἐπὶ
 εἶναι μένουσα, οἷα προελθεῖσα εἶδε πρὸς τὰ ἐκτὸς ἡ ἐνέρ-
 γεια· τοιαῦτα δὲ ἡ οὐσία ἐξῶς πάμπαν, οἷα παρασκευαζο-
 μένη πρὸς πρίσθον ἡ δύναμις· καὶ τοῦτο ἔστιν ἡ οὐσία, ὑπαρ-
 ξίς δυναμικὴ τε καὶ ἐνερgetικὴ, ὃ ἔστιν ἐνέργειας οὐσία· ἔ-
 τοι σὺν ἐνέργειᾳ ὥπερ καὶ τὸ δυνάμει, σὺν δυνάμει τοι·
 ἀλλ' ὅτι ἐνέργεια ἐστὶ τὰ τρία ἀριστά· ἐνέου· ἐκ τούτων
 τοῖσι τῇ ἐπιστῇ χωριζόμενοι, εἰς τὸ ἀπλοῦστερον ἀνα-
 γόμεθα, ὃ τοι εἰς τὰς πρώτας ἀρχάς· ἀπὸ μὲν τοῦ ὑπάρχειν
 μένων, εἰς τὸ ἐν ἀπὸ δὲ τῆς δυνάμεως, εἰς τὴν δευτέραν, ὃ τοι
 τὴν ἀρίστην δύναμιν ἀπὸ δὲ τῆς ἐνέργειας, ἐπὶ τὴν τρίτην
 τὸ ἐνέργειαν, ὃ τοι τὸ ἐν οὕτω μὲν σὺν ἄλλοι παρὰ τὴν οὐ-
 σίαν ἡ ὑπαρξίς, ὡς ἰδιώτης μὲν γινώσκμενος τῶν ἄλλων εἰς ἐν-
 δειξιν τῆς πρώτης ἀρχῆς· ὡς δὲ καὶ ὑφίσταται γένει, καὶ
 ταῦτόν ἢν εἰς ὑπαρξίς τῇ οὐσίᾳ, ὃ γὰρ μετὰ δυνάμεως καὶ ἐνέρ-
 γειας ὑφίσταται ὡς ἀλλοθι· τὰ γὰρ πρὸ τούτων ἔστι, καὶ
 πρὸ πάντων ἔστιν ὑπάρξας, καὶ ἐν μένῃ ὥστε διὰ πάντων φα-

εἰς αὐτὴν φύσει τὸ ἐν, καὶ τὸ ἄγνωστον ἄλλο παρὰ τὸ ἐν τὸ δὲ, καὶ οὗτο βούλεται εἶναι, εἰς ἄλλω δὲ εὐδαιμόνεια· τὸ μὲν δὲ ἀντιδιαφασίσαν τῇ γνωρῇ ἄγνωστον, τὸ ἐκτετακὸν τοῦ εἰς πάντο ἀπέρριπτον· οὐ τῇ γινώσκῃ, καὶ τὸ ἐν ἐκτεταγμένον· ἐγγυσιώ-
τω γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ ἀρχῇ, εἰ δὲ οὕτως εἰσὶν, ὡστε ἐν αὐτῶν μὲν τῇ ἀρχῇ εἰσὶν· εἰ οὖν μὴτε ὡς ἐν, μὴτε ὡς πάντα γινώσκονται, τί ἐν εἶναι; ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ μὴ προστιθέντος τὸ ἐν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο σοὶ ἀποδίδωμι πρὸς τὴν ἐκτετακὴν γινώσκῃ, ὅτι εἰς τί ἀκούσας θάρ· τὸ δὲ, εἰ ἀπὸ τοῦ τὸ τί καὶ ποῦ, φαίνεται σοὶ ὁ ἔστι κατὰ τὸ δυνατόν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο ἔστι, τὸ μὴ τί μὴ δὲ ποῦ· ἀλλὰ ἄλλο τι, ὅτι οὕτως εἰσὶν, οὕτε νοῦν μὴδ' ἄλλω· πᾶν γὰρ ὅσον τί ἔστι, καὶ τινὲς δια-
κρίσις· καὶ πᾶν νόημα, τί ἔστιν, καὶ ποῦ τινὲς καὶ πάντα ἐκ τοῦ συναγωγῇ, ποῦ ἔστι καὶ τινὲς· ποῦ γὰρ καὶ τινὲς ὥστε καὶ ὁ νοῦς, ὃ νοῦς, τῶν ποῦ τινὲς διακρίσις ἔστιν.

C A P. IX.

1. Φ εἶπε δὲ νῦν κατὰ ἄλλαν ἐπιβολὴν ἀποδείκναι τὴν τρίτην ἀρχὴν, ὅπως ἂν ἔχῃ λόγον, πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν· οὐκ οὖν τοῦτο λέγομεν εἶναι, ὃ δύναιται τι καὶ ἐνέργει· ὃ γὰρ ἔστι μὲν, οὐκ ἐνέργει δὲ, τοῦτο εὐδὲ εἶναι φαίνεται οὐκ οὐκ ἢ μὴ πρῶτη ἀρχὴ, κατὰ ὑπαρξιν θεωρεῖται· ὃ δὲ δεύτερα, κατὰ τὴν δύναμιν· οὕτω γὰρ καὶ λέγεται ὃ δὲ τρίτα κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἔστιν ἄρα καὶ ὑπάρχοντα καὶ δυναμῆς καὶ ἐνεργουμένων· τοῦτο δὲ, οὐσία καλεῖται καὶ ἐν δὲ καὶ τινὲς· δὲ κατὰ τὴν ὑπαρξιν ὃ οὐσία· ὅτι συνδυασμὸς καὶ ἐνέργει· πρὸ δὲ τοῦτων, ὃ ὑπαρξιν αὐτὸ οὐκ οὐκ τὸ πάντων ὑπαρξιακῶν εἶναι· ὡς ὃ δύναιται τὸ πάντων δυναμικῶν· ὡς ὃ τρίτα, τὸ πάντων ἐνεργητικῶν, εἰς ἐνέργειαν· αὐτῇ δὲ τοῦτων πᾶσι οὐσίαις γινώσκονται τῇ ἄρᾳ ὑπαρχούσης καὶ δυναμῆς καὶ ἐνεργουμένης καὶ νῦν πᾶσι οὐσίαις, πρὸ δυναμῆς καὶ ἐνεργίας ἔστιν.

τε καθ' ὅπως ἐστι ἐν οὗτοι κατ' αὐτόν, ὅτι μὴ δὲ αὐτὸς ἔχει ἐν ἑαυτῷ τῶν αὐτῷ αὐτοῦ τινός, οὐδὲ γὰρ τι ἐκεί παρὰ τὸ ἐν, πῶς αὐτὸ φέροισιν εἶναι καὶ γνωστόν; οὕτω γὰρ ταυτὸν γνωστὸν καὶ ἐν, οὕτω εἰ ἕτερον ἐστὶ ἐν ἐστὶ τὸ γνωστὸν, ἑρπετός ἐστι τοῦ γνωστοῦ ἢ ἄρα γνώσις, ἐπερὶ οὗ ἐστὶ τοῦ γνωστοῦ πρὸς τὸ γνωστὸν πᾶσα δὲ ἐπερὶ οὗ, συνεκρὶ ἐστὶ συνεκρὶ δὲ τὸ αὐτὸ ἐστὶν τῷ αὐτῷ, ἢ κατὰ γνώσιν, ἢ κατὰ ζωὴν, ἢ κατὰ τὸ εἶναι πρὸ τῆς μὴν ἄρα κατὰ γνώσιν ἐπερὶ οὗ, ἢ κατὰ ζωὴν πρὸ δὲ ταύτης, ἢ κατ' οὐσίαν καὶ πρὸ ταύτης, ἢ ἐκείνη ἐπερὶ δὲ καὶ τὸ ἐν, πρὸ τι τοῦ καὶ ζωὴς, καὶ οὐσίαν ἐπερὶ δὲ καὶ γνώσιν, ἢ ἐκείνη τὸ ἄρα πρὸς τὸ ἐν ἐπερὶ οὗ, οὕτω ὡς γνωστὸν, οὕτω ὡς πρὸς γνωστὸν ἐπερὶ οὗ ἀλλ' ὡς ἐν, πρὸ ἐν δὲ ἐκείνη ἀλλ' οὐ δὲ καὶ γνώσιν καὶ γὰρ εἶναι πρὸς τὸ πρῶτον, δὲ τῆς πρῶτης ἐπερὶ οὗ ἐπερὶ οὗ οὐ ἐστὶ δὲ πρῶτα ἐκείνη, ἀλλὰ τοῦλάχιστον, τρίτη ἄρα οὐν ἀναβάντες ἐπερὶ οὗ αὐτῷ ὡς γνωστῷ, ὁ βουλεύμενος ὡς τοιοῦτον ἐπερὶ οὗ, ἀναβάντες εἰς τὸ ἄγνωστον ἐπερὶ οὗ ἄρα τὸ γνωστὸν εἰς τὸ ἐν εἶναι περὶ οὗ αὐτῷ γὰρ ἐν ἢ συνεκρὶ τοῦ ἐκεί, ὡς πρὸς ἐν, καθὼς εἶπται.

8. Ἀλλὰ πῶς περὶ αὐτοῦ ταῦτα λέγομεν εἰ μὴ ἐστὶ γνωστὸν; οὕτω μὴ ὡς ἀντιπρὸς τὸν γνώσιν, οὐ γνωστὸν, οὐδ' ὡς ἐκείνη λογισμῷ, ὅ καὶ τὴν ἐκείνη γνώσιν καὶ τοι τὸ γνωστὸν οὐν ἔχουσιν εἶδος γὰρ τι τὸ γνωστὸν, ἢ τι τῶν ἐκείνων εἰ δὲ ἐστὶ μὴ ἐν, καὶ ἐκείνη: ὡς οὐν τὸ ἐκείνη τὸ ἐπερὶ οὗ φανερὸν, οὕτω καὶ τὸ γνωστὸν τὸ ἄγνωστον καθυπονοούμενον τρόπον δὲ ὅπως καὶ οὕτως γνώσιν: γνωστὸν ἄρα καὶ ἐκείνη κατὰ τοιοῦτον: ἐπερὶ οὗ προσδίδεται μὴ ἢ γνώσις: διακρίσις: πλεονάζουσα δὲ τῷ ἐκεί, συμπέσεται εἰς ἐκείνη ἢ διακρίσις: ὡς καὶ ἢ γνώσις ἀναχίται εἰς ἄγνωστον καὶ γὰρ τὸν αἰὼν τὸν μὴ πρῶτον ἐπερὶ οὗ ὁρᾷ καὶ τελευταῖον, οὕτω αὐτὸν οὕτω ἄλλα ὁρᾷ, ἀναχωρῶμενος ἀπὸ τοῦ πῶς γενόμενος ἄρα οὐν ἄγνωστον τῷ

πάντα οὖν αὐτοῦ ἀποδύσεται καὶ ταύτη αὐτοῦ ἀπολέσει ἔχόμενα ὡς αὐτοῦ· οὐδὲν οὖν ἀπ' αὐτοῦ τοιοῦτον, εἴην αὐτὸ οὐδὲ γὰρ εἴην γε ἢ ἐν αὐτῷ ἑαυτοῦ διακρίσθαι κατὰ ὑπόθεσιν, οὐδέτις ὅμως τοῦ διακρίνοντος οὐδὲ θίγας ἢ τὴν ἀδιάρκον φύσιν, ἐν διαμερῇ τοῦ γινώσθαι πρὸς ἑαυτὴν οὐδὲ τὴν πάντων ἀπλότητα, εἰς διπλῆν τισὶν προσκείμεν ὅπου γε καὶ τὴν εἰς ἴσχυτος ἀνερρύσσειαν ὅλην περιέσχει τῇ αὐτοῦ ἀδιάρκῃ περιεσχὲ τῆς πανταλοῦς ἀπλότητος· εἰ τοίνυν οὐδὲν ἀπ' αὐτοῦ, πῶς πάντων αἰτίων; ἢ οὕτω πᾶν ὡς διαμερῆμεν αἰτίαν, καὶ γὰρ ὡς αἰτίαν διαμερῆμεν ἔνοιαν, οὐκ ἔστιν αἰτίαν, ἀλλ' ὡς ποιεῖσθαι ὅτι οὖν ἄρα τι ἐκείνης; πάντως πάντων· ἀλλ' οὐχ' εἴην ἐκείνη· ἀλλ' εἴην τὰ μετὰ τὴν φύσιν ἐκείνης· ἀλλὰ πᾶν ποτε ἢ μετὰ τὴν οὐκ εἴην ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἄλλο· δίδωσιν ἄρ' αὐτοῦ τοῖς μετέχουσιν· ἀλλ' αὐτοῦ ὃ ἔστιν ἢ τοῦτο τῇ ὅλῃ προήκει· ἀλλ' ἢ γε ὅλη οὐκ ἔχουσα τι μεθ' αὐτοῦ ὃ τι δοῖα, δίδωσιν· αὐτοῦ τῷ κόσμῳ· ἢ ἢ πᾶν ὅλη κατὰ τὸ χεῖρον, ἐκείνη δὲ ἴσως κατὰ τὸ πλεον, αὐτοῦ τοῖς πᾶσι καὶ ἐκείνη ἐνδίδωσιν· οὐχ' ὡς ὅλην· οὐδὲ γὰρ ὡς εἶδες· ἀλλ' ὡς αἰτίας τῆς πρώτης τὴν πρώτην μετὰ τὴν αὐτοῦ δὲ φύσιν καὶ ὑπαρξιν ἐν τοῖς μετέχουσιν οὖσιν οὐδὲ διαμερῆσθαι ἀπ' αὐτῶν ἐξελθούσας· εἰ καὶ ἐκείνη πρόσωπον ἀπ' αὐτῆς καθ' ὅσον τοῦ πλεονος μετέχει· ὡς οὐδὲ ἀπ' αὐτῆς ἢ πρῶτος, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πλεονος ἀπογεννέσθαι ἀπ' ἐκείνης δὲ, πάντα ἐν οἷον ἢ μετὰ πάντα πρὸς τὸ εἰλεχθῆς καὶ τῆς τῶν κλάδων ἐκ φύσεως εἶναι ὅλην οὖσα τὸ δίδωρον, ἢ εἴην κέντρον ἐν ᾧ πάντα τὰ πέρατα γὰρ εὐδαίμων τῶν πολλῶν ἑαυτὸ κατὰ τὸ ἐν, τὰ πάντα πρὸ τῆς τῶν πολλῶν εὐδαίμων διακρίσεως· μετὰ δὲ τὸ κέντρον, ἢ διακρίσεις καὶ οὐκ αἰτίαν αὐτῆς τὸ κέντρον, ἀλλ' ἢ φύσις τοῦ συνεχοῦς καὶ ἐκείνους τοῖς πολλοῖς αἰτίαν ἄρχαι τῶν προέδων· τῆς μὲν ἐκείνης, τὸ ἐκείνων τῆς δὲ οὐδαίμων, τὸ οὐδαίμων.

7. Εἰ τοίνυν τὸ ἐν, αὐτὸ μόνον ἐστὶν, καὶ οὐδὲν ἄλλο τῶν πάντων, οὕτω κατὰ μέγεθος, ὅτι μετὰ πρὸ αὐτοῦ οὐ-

5. Μὰ δὲ αὐτοῦ ζῴσιον τις αἰ παράγει, ἐνεργεῖ καὶ αἰ ἐνεργεῖ, καὶ δύναται καὶ ἐνέργειαν τρία οὗν ταῦτα, ἀλλ' οὐχ' ἐν, ἐνεργεῖς, δύναται, ἐνέργειαν· ἀλλ' εἴρηται ὅτι ἐκείνο, πρὸ ἐνεργεῖας, καὶ δυνάμεως, καὶ ἐνέργειας ἐν αὐτῷ γὰρ, ὡς ἐν τὰ τρία· ἀλλ' οὐ τρία θεωρεῖται· μὴ δὲ λογίω τις ἀπερίετος τὰς ἀπ' αὐτοῦ μέγεθος, οὐτε ἰδίως ἐκείνου γινώσκων, οὐτε κοινῶς μίαν ἀκρότητον, ἔτι μετέχον αὐτοῦ τὰ ἀπ' αὐτοῦ προελθόντα καὶ ἐκείνο διδόν τὸ ἐκείνου τοῖς προελθούσιν· ἢ αἰ μὴ ταῦτα, μὴ δὲ ἐκείνου ἔχον τὸ αἶμα μὴ δὲ τι κοινόν αἶμα μάλιστα πρὸς ἐκείνο· τὸ γὰρ τοιοῦτον εἶδος τῶν ἀπορροῶν, ἰσχύειν φαίνεται, ἐπὶ τῷ κατὰ διαίρεσιν παραγόντων καὶ προϊόντων· αἰ γὰρ τοιαῦτα πάσαι ἀναδίετοι, ἐν διαίρεσιν· τὸ δὲ εἶναι, ὡς εἴρηται πολλὰκις, ἀδιόριστον· ὥςτις ἅμα ταῦτα πάντα ἐν ἐκείνῳ φαίνεται, καὶ αὐτοῦ οὐδὲν· τὸ δὲ ἀναδιόριστον, οὐδὲ πάντα· ἀλλὰ πρὸ πάντων, ἐν ἑαυτοῦ πάντων τοῦτων ἀπλῶς αὐτῶν οὐτε ταῦτα ἀπ' ἐκείνου διακρίβει· οὐδὲ ἐκείνο ἀπὸ τούτων· ἀλλ' οὐδὲ μὲν ζῶνται ἀλλήλους, οὐδὲ τὰ αὐτὰ εἶναι, οὐδὲ ἴσως, οὐδὲ ἕρως, οὐδὲ ἀνέμωσι, οὐδὲ ἐν, οὐδὲ πολλὰ, οὐδὲ ἑρμηνεύει, οὐδὲ ἱεραρχεῖ· οὐδὲ γὰρ τὸ πρὸ πάντων ἀρμόζει ἐκείνου, οὐδὲ ἅμα τοῖς πᾶσι τὸ μετ' ἐκείνο, οὐδὲ πρῶτον, οὐδὲ δεύτερον, οὐτε αἶψαν, οὐτε αἰετικόν· ἐν διαίρεσιν γὰρ τινι τὰ τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλα· τὸ δὲ εἶναι ἀδιόριστον, οὐ τὸ ἀντικείμενον τῇ διαίρεσιν, ἀλλὰ πάντα ἀπλοῦς, καὶ ἰδιωτέως οὕτω καλούμενον.

6. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ὁ δὲ νῦν λέγων τοῦτο εἶναι· ὅτι ἡ μία ἀρχὴ τῶν πάντων τοσούτων ἀπέχει τοῦ διακρίεσθαι, ὥςτις οὐδὲ ἐκείνο· οὐδὲ γὰρ ποιεῖ τι· ἐν γὰρ τι καὶ τὸ ἐκείνο, ὡς περ καὶ τὸ διακρίνεται καὶ οὕτε μετεχόμενος εἶναι, οὕτε ἀπείκετος· ἀλλὰ τρόπον ἄλλον τὸν πρὸ ἀπορροῶν, εἶτι τι, καὶ τὰ ἄλλα σώζει καὶ τέλει· καὶ παράγει ἑαυτοῦ πάντα κατὰ τὸ ἐν ἐκείνῳ περικυκλωθέν ἐνέργειαν· ἔπειτα οὕτε περικυκλωθέν, οὕτε τέλει αὐτῶν κλητὸν, οὕτε ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδὲν· ἐν διαίρεσιν γὰρ καὶ ταῦτα· τὸ δὲ ἐν, εἶτι ἐν' ἀμφοτέρων, κατὰ μίαν δὲ φύσιν

σὺν οὐδὲ πεποιημένην τοῖς φύσιν· οὐδὲ τῇ πρὸς ἀρχὴν οὐδὲ τῆς πεποιημένης οὐσίας· ἀλλ' ἐπικείμενα τῶν τοιοῦτων ἀπέναντον νοημάτων· ἵνατοι γὰρ γούτων, μακρόν τε ἐστὶ καὶ διατριβήσαν.

4. Ἀκόλουθον ἐστὶ τοῖς τοῖς ἀν εἰς ζήτησιν, εἰ πρόκειται ἢ ἀπ' ἐκείνων εἰς τὰ μὴ· αὐτὴ δὲ οὐθένος αὐτοῖς μεταδίδωται· εἰ γὰρ οὐθένος μεταδίδωται τοῖς ἀπ' αὐτοῦ παραχθέντι, πῶς αὐτὸν παρὰ γνησιον; ὅπως ἔχοντα ἀνοικτίως πρὸς αὐτὸ, ὥστε μοθενὸς ἀπολαίαν τῆς ἐκείνου φύσεως· πῶς δὲ αὐτῶν αἴτιον ἐστὶ κατὰ τὴν ἐαυτοῦ φύσιν, ὥς αὐτοῖς οὐ μεταδίδωται; πῶς δὲ ἐπιτρέφεται ἐκείνου πρὸς αὐτὸ; καὶ πῶς αὐτοῦ λέγεται, οὐ ματίχων οὐ δύναται; πῶς δὲ σώζεται τὰ προελθόντα, μὴ ἐναρρίζοντα τῇ σφῶν αἰτίῃ; εἰ δὲ προέται, πόθεν αὐτὸ ἀπορροῖα τοι, ὅν τινα τρόπον προέται ἀν· τί γὰρ αὐτῷ τῆς διακρίσεως αἴτιον ἔχει; πῶς γὰρ πρόεδρος, μετὰ διακρίσεως· πάσας δὲ διακρίσεως, τὸ πλῆθος αἴτιον· πολλοποῖν γὰρ καὶ διακριτικόν· ἐκείνου δὲ, ὅν πρὸ τοῦ πλῆθους· καὶ ἀδόκιμος αὐτοῦ σύμπαν ἡ φύσις· οὐκ ἔρα ἐαυτοῦ γι' ἐκρίσεως ἀν εἰς τὴν τῶν πολλῶν πρόεδον· ἀλλὰ μὲν οὐδὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ τῶν γι' αὐτῶν· οὐδὲ μὲν τοι τῶν μετ' αὐτὸ· τί γὰρ ἀν καὶ δράσαν τὸ διούτερον καὶ αἰτιατὸν, εἰς τὸ πρότερον καὶ αἴτιον; οὐ τοίνυν πρόκειται ἢ κατὰ ἑρσιν, ἢ κατὰ μαρμαρὸν πρὸς δὲ τοῖς τοῖς, εἰ πρόκειται καὶ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ τῶν ὅτων καὶ γαστρίαν τὸ εἰς αἰτίαν μέτρον, φασίον ὅτι ἐν ἐκείνῳ τὸ ἐκπύλλον ἐκδίδωται· τοῖς δὲ φθαρτοῖς καὶ θνητοῖς, εἰ μὲν οὐδὲν, πῶς καὶ τοῦτων αἰτία ὑμῶνται; εἰ δὲ ἐκδίδωται, οὐ τὸ αὐτὸ ἢ καὶ τοῖς ἀνοικτοῖς· φθαρτὸν ἔρα καὶ θνητὸν τὸ ἐκδιδόμενον τοῖς τοῖς καὶ τίς ἐν γένεσι φθαρτὸν τοῦ ἐνός; ἔτι εἰ τὰ ἄλλα ἀπ' αὐτοῦ πρόκειται, ἔχωρίσθη αὐτοῦ· καὶ ἐκείνου ἔρα τοῦτων ἔχωρίσθη· εἰ δὲ θῶται, οὐ προελθὼν ἄλλος γὰρ ὁ τρόπος ἐκείνος τῆς ἐνείας προέδου, ὅν ἡμῖς οὕτω συννοοῦμεν, ὅτε μαρμαρῶναι εἰς μόνον καὶ πρόεδον καὶ ἐκστρεφῆν· τὸ δὲ ἔστιν ἐκείν· τὸν διατριβὴν τῶν τοιοῦτων· ἐκείνου γὰρ πρὸ ἀμφοῖν, ἀδόκιμος.

ρον ἐν, ἀλλὰ κατὰ μέγεθος ἢ δι' ὑπερβολῆς αὐτοῦ, καὶ οἷον ἰδιό-
 τες, πολλὰ μένον, καὶ ἕκαστον μόνον· πρὸ δὲ τῶν πολλῶν, αὐ-
 τὸ δᾶτον τὸ ἐν τῷ μόνον ἐν δὲ καὶ ὑπερβολῆς ἐναρμόζεται ἡ ἀρ-
 χὴ ἰσότης, ὅτι μένον κατ' ὑπερβολῆς ἢ δι' εὐερίαν μετέχοντα
 τῆς πρώτης, εἴτα καὶ ἰσοῖς προσβάλλεται τῶν ταύτης ὑπερβολῆς
 τῶν πολλοποσίων διὰ καὶ τὸ συνδικόν, ἐν αὐτῇ πρώτῃ πύρρῃ
 καὶ τὸ προσδικόν, ὅτι πρώτη προσέλθει καὶ τὸ τοῦ χείρους ἰδιώ-
 μα, ὅτι πρώτη ἐχώρεται τὴν πρὸ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐνός ἀνωπεύου
 πρώτη ἐξίθι· ἔτι τοῖον ἐν τῇ τρίτῃ, καὶ δύο μετρίαι, ἡ τοῦ
 ἐνός, καὶ τῶν πολλῶν μία, καὶ τρίαις δὲ τὸ τρίτον· ὥστε πᾶν-
 τα μὲν ἐκείνη ἀρχὴ τῶν τριῶν ἐστὶ καὶ πρὸ πάντων· ἀλλ' ἡ μὲν
 πρώτη πάντα κατὰ τὸ ἐν· ὡς ἡ ἀπλότης μία ταύτης· ἡ δὲ εὐερία
 πάντα καὶ αὐτὴ ὡς πολλὰ· ὡς ἔστι πάντα· οὐ γὰρ δὲ εἶνα ταύ-
 τε γὰρ τὴν πολλὰ· ἡ δὲ ἔστι ἀπλότης πολλὰ καὶ πάντα μὲν, ἀλ-
 λ' οὕτε διωρισμένα, οὕτε ἐναρμόζοντα· οὐ γὰρ τὰ μετέχοντα, ἀλλ'
 αὐτὴ ἡ ἀπλότης καὶ παντότης.

3. Ἀρμόσει δ' ἐν καὶ οὕτως αὐτὰς διορίζουσιν· ἡ μὲν ἔστι ἐν πρὸ
 πάντων· ἡ δὲ, πάντα ἐν· ἡ δὲ τρίτη, ἐν πάντα κατ' ἑωσιν· δῆλον
 δὲ, ὅτι οὕτε ἀποταγῆς εἰσιν, οὕτε δύο εἰσιν· εἴηεν κῆς ἀριθμὸς
 αὐτῶν καὶ αὐτὸ ὁ μόνος· οὕτε διωρισμένα εἰσιν ἀπ' ἀλλήλων· οὐδὲ
 γὰρ ἐν τῇ τρίτῃ ἀρχὴ διορισμός· ἀλλὰ μένον προσημαίνει τῶν διο-
 ρισθεσμένων ἀπ' αὐτῆς· οὕτε ἐπεὶ αὐτὰς διορίζονται αὐτὰς· εἴηεν
 οὐδὲ ταυτέτης ἰσότης· ἀλλ' ὡς ἔχει ὑπερβολῆς, καὶ δύναμις τῆς
 ὑπερβολῆς, καὶ νόστις τῆς δύναμιος πάντως· δι' οὗτορδον ὅτι οὐδὲ
 ταῦτα ἀλλοτρίως ἀλλοτρίως ἐπ' ἑαυτῶν· ἀναχωρήματα δὲ ὅμως
 τοῖς δυνάμει ἐπ' ἑαυτῶν, ὡς μὴ ἔχοντες ἀξίας ἑαυτῶν ἐκνο-
 μίας· οὐδὲ γὰρ νοήσις ἔχουσιν ταυτέτης· οὐδὲ γὰρ αὐτὰ τὰ νοή-
 ματα λατὰ ταῖς νοήσις ἐπὶ ταῖς ἐπερίαις· οὐ τοῖον δύο
 μετρίαι τῆς ἀρχῆς· οὐδὲ γὰρ μία, ὡς ἀρμερόντων· ἀλλὰ κατὰ
 τὴν ἰδιότητα πολλοὺς ὑπερσύνων, ἥτις γὰρ εἶνα δύναμις τὴν
 καὶ μετρίαις· δύας γὰρ, ὅτι συνδικόν καὶ μόνος, ὅτι μετρίαις
 καὶ γὰρ οὕτω καὶ ἐν καὶ πολλὰ αὐτῇ ἀριθμῶ· οὐδὲ ὅμως τὸ πρ-

τον ἐν, ὡς τὸ ἐκείνου· οὐ μὲν τοι ἀνίσταται τὸ ἐκείνου τοῦ ἐκείνου πρὸς τὸν ἀλλὰ παρέχει τοῦ ἐκείνου τὸ ἐκείνου ἐξεν ἄρα μεταξὺ τῶν δύο, σχίσαι διαμερούμεν, οἷος σύνδεστος τῶν ἀρῶν ταῦτα ἐπεί, τὸ ἐκείνου, ἢ σχίσαι, τὸ ἐν καὶ ὡς τὸ ἐν, ἐξαι τὸ ἀρῶν, ἔχον ἢ ἀρῶν ἀρχὴ ἢ διὰ λεγομένη σχίσαι, ἐξαι ἢ δύναμις τοῦ ἐκείνου πρῶτος γὰρ ἢ δύναμις σχίσαι πρῶτος αὐτὴ διὰ λεγόμεν πρὸς μὲν τοῖς, ἄρῶν πρὸς διὰ τοῖς, πλῆθος καὶ πρὸ ἐκείνου μὲν, ἀρῶν δυνάμεις πρὸ ἐκείνου δι, οὐχ' ἐν, καὶ πρῶτος, καὶ πολλὰ καὶ ἐξαι ταῦτα ἀρῶν, τὸ ἀρῶν τὸ αὐτὸ ἐν, τὸ οὐχ' ἐν, καὶ τὸ ἐν, καὶ τὸ ἐκείνου, εἰς τὸ ἐν διὰ γὰρ τοῦτο λεγεται τὸ ἐν, ἐκείνου, εἰς τε τοῦ ἐκείνου, καὶ οὐχ' ἐκείνου σύγκειται τὸ γὰρ ἐκείνου, οὐχ' ἐξαι μόνον ἐν ταῦτα γὰρ ἐν ἐν τῷ ἀρχῆ ἐν ἀλλὰ καὶ οὐχ' ἐν οὐδὲ ἄρα μόνον οὐχ' ἐν, οὐ γὰρ ἐν ἐν ἐκείνου ὡς πρὸς οὐκ ἐκείνου καὶ οὐχ' ἐν ἐξαι πρὸ αὐτοῦ ἢ καθαρῶς ἐν ἐξαι, οὕτω καὶ εἰς ἐν, ἀλλ' οὐχὶ καθαρῶς, οὐχ' ἐν, ἐξαι πρὸ αὐτοῦ τὸ καθαρῶς οὐχ' ἐν, τῷ ἐκείνου ἐκείνου πρὸς ἐκείνου λεγομένου· οὐ δύνανται ὡς τὸ πρῶτον τοῦτο γὰρ ἀνεκτότατον ἀλλ' ὡς τις γένεσις ἐκείνου τὸ οὐχ' ἐν ἐν τοῖς οὐκ ἐν καὶ τὸ πρῶτον ἐν, οὐχ' ἐν ἐξαι ὡς πρὸς ἐν, διὰ τὸ ἐν καὶ ἐκείνου δι' ἐκείνου.

2. Πάλιν διὰ λεγομένη εἰς τὸ ἐν, ἢ ἐξαι, ἢ πολλὰ ἢ τὸ συναρπύζον ἐν μὲν οὐκ ἐξαι οὐ γὰρ ἢ αὐτὸ ἐκείνου ἐκείνου καὶ ἐκείνου οὐδὲ μὲν πολλὰ διὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνου εἰ διὰ τὸ συναρπύζον, οὐ δύνανται καθ' ὅσον γὰρ ταῦτα ἐν καὶ πολλὰ, οὕτως ἐν καθ' ὅσον ἐκείνου, ὡς πρὸς πολλὰ ἐξαι οὕτως πολλὰ, ὅτι συναρπύζονται τῷ ἐκείνου ὡς οὐκ ἐκείνου πρὸς τὸ ἐν, οὕτω καὶ τὰ πολλὰ ἢ πρῶτος ἄρα τῶν ἀρχῶν συζυγία, τὸ ἐν καὶ τὰ πολλὰ ἐξαι τὸ γὰρ ἐκείνου ἐκείνου ἐξαι καὶ πολλὰ καὶ ἐκείνου εἰ καὶ μόνον δύνανται ταῦτα ἐν αὐτῶν ἐκείνου διὰ ἢ ἀρχῆ, πολλὰ μόνον ἐξαι διὰ καὶ ἀρῶν καθ' ὅσον ἐκείνου τὸ γὰρ ἐκείνου τοῦ ἐκείνου πλῆθος ἐκείνου, ἀρῶν ἀρῶν ἐξαι μὲν οὐκ καὶ τὸ ἀρῶν

ψεύδος· ἄρα οὖν ὡς ἤρην ἀγνοῦσαν αὐτὸ τίθμεν, εἰς ἃ καὶ τῷ πολυτημένῳ ἐφ' ἀγνοῶντος; ἀλλ' εἰ γινώσκοντες καὶ ἐκείνο μὲν τῶν ἄλλων, ἔχει καὶ αὐτὸ τῶν πάντων· καὶ οὐ γὰρ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἔχει, τὸ γνωστὸς εἶναι· καὶ συντάσσεται κατὰ τοῦτό γε τοῖς ἄλλοις, ὅπου ἀδύνατον· ἀλλ' εἰ δὲ ἐξίτηται τὰ ἀφ' αὐτά, καὶ ἐννοεῖν τὰ ἀνεύχτα, ἀξιούμεν ἡμῶς ὑποτίθεσθαι τὸ ἀσύρρατον πρὸς πάντα, καὶ ἀσύστατον, καὶ οὕτως ἐξηραμένον, ὥστε μὴ δὲ τὸ ἐξηραμένον ἔχειν κατ' ἀλήθειαν· ἐξηραται γάρ τις τοῦ ἐξηραμένου· σχίσας γὰρ καὶ τοῦτο· τὸ δὲ, καὶ ἀσχετόν ἐστιν· ὥστε καὶ τοῦτο αὐτοῦ ἀπορροῖται ἀνάγκη· ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόφασις λόγος τις· καὶ τὸ ἀπορροῖται, πρᾶγμα· τὸ δὲ, οὐδὲ ἔστιν, οὐδὲ ἄρα ἀπορροῖται, οὐδὲ ὅπως λεγόν, οὐδὲ γνωστὸν ὅπως οὖν, ὥστε οὐδὲ ἀπορροῖται τὴν ἀπόφασιν δυνατόν· καὶ εἰ πῶς ἔχει τοῦ λόγου πλὴν σιγῆς ἀμαχάου καὶ ἀολογίας τοῦ μηδὲν γινώσκοντος, ὥς μὴ δὲ θίμης εἰς γινώσκον ἄλθης; ἄρα τοῖσιν οὐδὲ ἔστι τι ἂν αὐτοῦ εἰς τάδε· ἐπὶ γὰρ τοῦτο ζηταίον καὶ πῶς οὐκ ἂν ἔχοι, εἴπερ ἂν αὐτοῦ τὰ πάντα ἔστιν· ἂν' οὐ γὰρ ἕκαστον πρᾶσι καὶ μετέχει αὐτοῦ, εἰ μηδὲν ἄλλο, τοῦτο δ' ἔστιν ἔχειν ἐκείνου καὶ ἀναπεινῶν τὴν αἰκίαν ἀρχὴν, καὶ εἰς ἐκείνου ἐπεσφραγμένον κατὰ τὴν ἐκτουθ' οὕτως· τί γὰρ δὲ καὶ καλύπτει ἐκείνο διδόναι τί ἐκτουθ' τοῖς ἂν αὐτοῦ; πῶς δ' ἂν καὶ ἡμεῖς τοῦτα περὶ αὐτοῦ ὑπονοοῖμεν; ὅπως θέποτε, εἰ μὴ τι ἦ ἐν ἡμῖν ἰσχυρὸς ἀμύδρῳ ἐκείνου; μὴ ποτε οὖν ἀπόρροτον ὅν, ἀπόρροτον μεταδίδωσι τῆς τοῦ πᾶσι μεδίχως καθ' ἃν ἔχει τι καὶ ἐν ἐκείνῳ ἀπόρροτον;

C A P. VIII.

1. **Μ**ία μένη ἡ πρὸ πάντων ἀρχὴ καὶ μετὰ τὴν μίαν, αἱ δύο πῆμας, καὶ ἄπειρον· καὶ τρίτον τὸ ἡμεῖς μὲν τὸ γὰρ ἡμεῖς μὲν τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον πεπονηδὸς τὸ ἐν τὸ δὲ ἐν, δ' μέ-

εἰ μὲν τοῦτο, πῶς λέγομεν, ὅτι πάντα ἄγνωστον; εἰ δὲ γινώσκωμεν, γνωστὸν ἔστι· ἢ ἄγνωστον γινώσκεται ὅτι ἄγνωστον· ἀλλὰ πῶς ἡμεῖς ἢ γινώσκωμεν, ὅπως οὖν ἑαυτοῦ ἀποφάσκωμεν, ὃ ἐν νοούμεν παντάπαστι; ἡμεῖς γὰρ ὡς εἰς ἐκ γνωστὸς τυφλὸς, ἀποφαινομεν θαυμάσια μὴ ὑπάρχουσιν χρώματα· ἢ τόχα μὲν καὶ οὕτως ἔχει δεκαδύο, ὅτι τὸ χρῶμα, οὐκ ἔστι θαυμάσιον τὸ μὴ γὰρ ἄπτεν, καὶ εἶδε τοῦτο διὰ τῆς ἀφ᾽ ἐκ δὲ χρώμα, ὅπως οὐκ εἶδε, πλὴν ὅτι οὐχ ἄπτεν· εἶδε γὰρ ὅτι οὐκ εἶδε αὐτὸ καὶ γὰρ ἔστι ἀπλῶς ἢ τοιαῦτα γινώσκω, οὐκ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τῆς οὐσίας ἀγνοῶμεν· καὶ δὴ καὶ ἡμεῖς ἄγνωστον ἑαυτοῦ λέγοντες, οὐκ αὐτοῦ τι ἀπαγγέλλομεν· ἀλλὰ τὸ περὶ αὐτοῦ πᾶσις ἡμῶν ἐπιλογεύμεν καὶ γὰρ οὐδὲ ἐν τῷ χρώματι ἢ τοῦ τυφλοῦ ἀναστροφὴν, οὐδὲ γὰρ ἢ τυφλότης, ἀλλ' ἐν αὐτῷ καὶ ταῖς ἐν ἡμῖν ἢ ἀγνοσίᾳ, ἑαυτοῦ ὃ ἀγνοοῦμεν· καὶ γὰρ ἢ γινώσκω τοῦ γνωστοῦ ἐν τῷ γινώσκοντι· ἀλλ' οὐκ ἐν τῷ γινώσκοντι· ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων ἢ τοῦδε στήθεσι, ἀλλ' ὅτι καταλείπει· καὶ γὰρ τὸ ἀσώματον εἰ καὶ ἀόρατον, ἀλλὰ νοητὸν ἔστι· ἐπὶ τοῦτου δὲ πᾶσαν ἔννοιαν καὶ ὑπόθεσιν καὶ γινώσκω ἀποφαινομεν καὶ ταῦτα εἶναι φαίνεται τὴν παντάπαστι ἡμῶν ἀγνοῖαν· ἢ πᾶν ἔμμη μύθεον· ὃ δὲ λέγομεν, οὐχ' ὅτι αὐτοῦ λέγομεν τι, ἀλλὰ τὸ μὴ μὲν αὐτοῦ παρεχόμενον ἀντιλαμβάνει· οὐδὲ γὰρ μόνον ἄγνωστον αὐτὸ φαίνεται, ἵνα ἄλλο τι ἐν, ἐχρησίσαι τὸ ἄγνωστον· ἀλλ' οὐδὲ ἐν, οὐδὲ ἐν, οὐδὲ πάντα, οὐδὲ ἀρχὴν τῶν πάντων, οὐδὲ ἐπέκεινα πάντων, οὐδὲ τι ἀπλῶς ἄπτεν μὲν αὐτοῦ κατηγορεῖται· οὕτως οὐδὲ τὰς γῶνις αὐτοῦ τὸ οὐδὲν, καὶ τὸ ἐπέκεινα πάντων, καὶ ἄρκεον καὶ ὑπεράπειον καὶ τὸ ἀσύμμετρον πρὸς πάντα· ἀλλὰ μόνον ἀσώματως τῶν περὶ αὐτό.

12. Τί οὖν, οὐ δοξάζομεν περὶ αὐτοῦ ταῦτα ἢ λέγομεν; εἰ δὲ ἔστι δοξᾶ αὐτοῦ, καὶ δοξαζόμεν ἔστι· ἢ ὅτι οὐκ ἔστι ταῦτα, δοξάζομεν· καὶ ἀληθὺς γε αὐτὰ ἢ δοξᾶ· τὸ γὰρ μὴ εἶναι γνωστὸν, τοῦτο ἀληθὺς· ὡς τὸ ἀληθὺς ψεύδης· ἀληθὺς γὰρ ὅτι

πρῶτον ὁλοτερον τοίνυν ἐξί τὸ σημαντικόν πάντων πάντας ἐνοίας τὴ καὶ ὑπονοίας· ἐπειδὴ καὶ ἐν τοῖς τῆδε τὸ ἀναρῶ-
 γος ἀπὸ πρὸς τὸ ὅν τι τὰς ἐπιτάρας ἐνοίας, σημαντικόν τοῦ προ-
 χειροτέρου· εἰ δὲ τοῦτο οὐδὲν ἔστι, ἔγωγε διττὸν τὸ οὐδὲν· τὸ
 μὲν, πρῶτον τοῦ ἐνός· τὸ δὲ, ἑστὸν δι· εἰ δὲ ἀπερβατοῦ-
 μεν ταῦτα λέγοντες, διττὸν καὶ τὸ ἀπερβατὶν τὸ μὲν, ἐ-
 νήκτον εἰς τὸ ἀρρίκτον τὸ δὲ, εἰς τὸ περὶ ἀπὸ μὲν ἀνάρ-
 χου ἀρρίκτον μὲν γὰρ καὶ τοῦτο, ὡς φασὶ Πλάτων· ἀλλὰ κα-
 τὰ τὸ χεῖρον· ἐστὶν δὲ κατὰ τὸ πρῶτον· εἰ δὲ χεῖρον αὐτοῦ
 τινὰ ἐπιζήτεον, αὐτὸ ἐξίς ἢ πάντως ἀνεγκαισιότα χρεῖα,
 τὸ ἐκείθεν ὡς περ ἔξ ἀδύτου πάντα προέχει ἐκ τοῦ ἀπέρρικτου,
 καὶ τὸν ἀπέρρικτον τρόπον· οὐτὶ γὰρ ὡς ἐν προόγει τὰ πολ-
 λὰ, οὐτὶ ὡς ἐν, τὰ ὅντι· οὐτὶ ὡς ἀναρῶν τὰ διαπερῶντι·
 ἀλλ' ὡς ἀπέρρικτον, ἀπέρρικτος τὰ πάντα· εἰ δὲ αὐτὰ ταῦτα
 λέγοντες περὶ αὐτοῦ ὅτι ἀπέρρικτον, ἐστὶ ἀπερῶντον, καὶ τὰ
 ἄλλα περιπερῶντι τῷ λόγῳ, εἰδέναι χρὴ ὅτι ταῦτα ἐσόμε-
 να τῶν ἐπιτάρων ὠδίνω, ὅσα πολυσημασίᾳ ἐστὶν τοιρῶ-
 σιν ἐν προτέραις ἐξαιρέσει τοῦ ἀδύτου· καὶ οὐδὲ μὲν τῶν ἐστί-
 νου ἐξηγγελλουσιν, τὰ δὲ οἰκτιρὰ πάντα περὶ αὐτοῦ καὶ τὰς
 ἀπερίας καὶ ἀνευξίας ἐκινῶν φανουσῶν οὐδὲν σαρῶς, ἀλλὰ δι'
 ἐνδείξεως· καὶ ταῦτα τοῖς ἐκείνῳ καὶ τοῦτω δυναμένῳ· εἰ
 δὲ μάχη τοῦ ἐνός ἢ Πλάτων ἀναβῆς ἐσιώσῃ, καὶ τοῦτο Πλά-
 τωνα προηῶδες περὶ τῶν πάντων ἀρρίκτων, πάντα σιωπῇ ἀρ-
 χαιοτέρως.

11. Θίρε οὖν σπεῖόμενα, καὶ πᾶς λέγεται ἄγνωστον εἶ-
 ναι παντελῶς· εἰ γὰρ τοῦτο ἀληθές, πῶς ταῦτα πάντα περὶ
 αὐτοῦ διαταττέμενοι γράφομεν; οὐ γὰρ δὴ λογοποιούμεν πολ-
 λὰ λερόντως περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν· εἰ δὲ ἔστιν ἀπὸντῶν καὶ
 ἄσχετον πρὸς πάντα, καὶ οὐδὲν τῶν πάντων οὐδὲ αὐτὸ τὸ ἔγ,
 αὐτὰ ταῦτα φέροι αὐτοῦ ἵστί, ἢ ὡς γνώσκοντες διακαίρε-
 θα, καὶ ὅλους διατεῖναι σπουδάζομεν· ἐστὶ δὲ αὐτὸ τὸ ἄγνω-
 στον αὐτοῦ, ὃ γνώσκοντες ὅτι ἄγνωστον, ἢ ἀγνοούμεν· ἀλλ'

ἀρχῇ· ἵκιντο γὰρ ἡ ἀρρήτους, οὐ λόγῳ ἔστιν ἀρχὴ, οὐδὲ γνώσει, οὐδὲ ζῶει, οὐδὲ ὄντων, οὐδὲ νοῶν, ἀλλὰ πάντων ἀπλῶς ὑπὲρ πάντων ἰσχυρότερη· μετατρέπεται ἔργα ἡμῶν ἡ ψυχὴ τῶν ἰπποκράτους πάντων ἰπποκρατίου εἶναι ἀρχὴν ἰσχυρίσθαι πάντων ἀπόντων· πρὸς πάντα· οὐδὲ ἔργα ἀρχὴν, οὐδὲ αἴτιον ἰσχυρὸν κλεινόν· οὐδὲ ἰσχυρὸν πάντων· οὐδαμῶς ἔργα πάντα αὐτὸν ὑπερτίειν, οὐδὲ νοετίαν, οὐδὲ ὑπερνοετίαν· ὅτι γὰρ ἰπποκράτης, ἡ ἰπποκράτης, τῶν πάντων τί ἔστι· καὶ εἰς τὸ ἀπλούστατον ἀναβαίνειν, ἀναλυσάσης τε καὶ ἀναλύμενου· ἡ πάντων ἐπὶ περιεκτικώτατον τὸ αὐτὸ ἐν τοῦ γὰρ ἑνὸς ἀπλούστερον οὐδὲν ἔχομεν ἰσχυρὸν, τοῦ πάντος ἑνὸς καὶ μένους ἑνός, οὐδὲ ἔργα γνωστὸν, οὐδὲ ἰσχυρόν· ἀλλ' εἰ τὸ ἐν πάντων αἴτιον, καὶ πάντων περιεκτικόν, τίς ἡ ἰσχυρία καὶ τοῦτου ἀνάγκης ἡμῶν; μέντοι γὰρ κενωρεστέμεν εἰς αὐτὸ τὸ μέδον ἀνατείνεσθαι; ὁ γὰρ πᾶς ἐν ἔστι, τοῦτο οὐδὲν ἐπὶ κατὰ τὸ δικαιοτάτον; πῶς γὰρ ὁλοῦν, ὅτι καὶ ἐπὶ τοσούτου ἑνὸς ἰσχυρία; ἄλλου γὰρ οὐδεὶς χρεῖται τὰ πολλὰ, ἡ τοῦ ἑνός· δεῖ μόνον τὸ ἐν αἴτιον τῶν πολλῶν· τὸ γὰρ οὐδὲν, οὐδεὶς ἐπὶ αἴτιον.

10. Πρὸς δὲ ταῦτα πάντα, τοῦτο ἡμῖς λέγομεν ὅτι ἀβύσσος καὶ ἀρχαίος ἡ τοιαύτη φροντίς· ἀλλ' ὅμως ἐκ τῶν ἡμῶν γνωριμότητων, ἀνταρτίου τῆς ἐν ἡμῖν ἀρρήτους ὁδῶν εἰς τὴν ἀρρήτων συναίσθησιν τῆς φαινομένης ἀληθείας· ἐπὶ γὰρ ἐν τοῖς τῆδε τὸ ἄσχυτον πάντε τιμωτέρου τοῦ ἐν σχίστι, καὶ τοῦ συνεπικρατέου τὸ ἀπόντων, ὡς τὸ ἐν τῶν εἰδῶν καὶ τὸ ἐν τῶν πολλῶν· ἐν ἀρχῇ τὸ ἐν οὐκ καὶ ἀπλῶς αἴτιον καὶ αἰτιατὸν καὶ ἀρχὴν ἀπερὶ καὶ ἀρχομένης, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτα ἐκβαθύνει· καὶ ἐν οὐδαμῶς συντάξει καὶ σχίστι ὑπερτινόμενον· ἐπὶ καὶ τὸ ἐν τῶν πολλῶν φύσει προϊέται καὶ τὸ ἀπλούστατον, τῶν συνεπικρατέων ὁμοσθέν καὶ τὸ περιεκτικώτατον, τῶν εἰς περικρατέων· τὸ δὲ, ἰσχυρία πάσης ἐπὶ καὶ τῆς τοιαύτης ἀνταρτίου· καὶ οὐ τοῖς ἐν ὁρατοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὡς πρώτοις, καὶ μετὰ τὸ

ὅταν τὸ νοερὸν εἶδες· δείκναι ἄρα τὸ ἀπλὸς ἑωυμένου, τὸ τῷ ἑωυμένου, καὶ τὸ εὖν ἄλλω τῷ κατ' αὐτὸ, καὶ τὸ κατὰ μέθε-
ξιν, τοῦ κατ' ὑπαρξιν, κατὰ ἄρα τὸ ἑωυμένου, ἀπὸ τοῦ ἀπλὸς
ἑωυμένου παραχθῆσεται· πρὸ τοῦ ἄρα εἰδέναι, τὸ ἀπερίγρα-
φον, καὶ ἀδόκρυτον εἰς τὰ εἶδη· καὶ ὅτι λέγομεν, ἑωυμένου
δεῖ εἶναι· ὅτι δὴ ἐν οἱ σοφοὶ κατέλασσαν, ἐν μὲν συναρμίσσει
πάντα τὰ ὄντα ἔχον· αὐτὸν ἰσταῖον γένετες ἀναπειλούμεν,
καὶ διαλεγόμεθα, εἰ ἔστιν ὁ ζυγισμὸς πάντων ἀρχὴ, τοῦ-
το τὸ ὄν· καὶ τί γὰρ ἐν εἴη τοῦ ὄντος ἀπτόχου; ὅτι δὴ
ἔστιν, αὐτοῦ γε τοῦ ὄντος ἐστὶ καταδείκναι· ὁ εἰ τὸ ἑωυμέ-
ναι τοῦτο ἔστι, δεύτερον ἔσται τοῦ ἰσῆ· δείξει ἑαυτοῦ μα-
ταχθόν, ἑωυμένου γένοντι ὅπως δὴ, εἰ τι ἄλλο μὲν ἐκείνου
τὸ ἐν, ἄλλο δὲ τὸ ὄν, εἰ τὸ ἐν πρὸ τοῦ ἰσῆ εἴη, οὐ μὲν εἴη
τοῦ ἰσῆ· ἔστι ἄρα διακεκριμένον, καὶ οὐχ' ἑωυμένον· εἰ δὲ
εὖν τῷ ὄντι εἴη τὸ ἐν, καὶ τὸ ἐν εὖν τῷ ἰσῇ, ὁ ὁμοταγὴς
εἴη, ὁ διακρίσας ἀπ' ἄλλων καὶ ἵστανται δύο ἀρχαί· ὅτι
ἵστανται ὁ ἔσται μὲν εἴη ἄλλων· καὶ ἔστι τὰ δύο χοιχία,
ὁ μὲν ἄλλω τοῦ εἴη ἀρσῆ· καὶ εἰ τὸ συναρμίσσει αὐτὸ πρὸς
ἄλλω; εἰ γὰρ τὸ ἐν πρὸς αὐτὸ ὅπως τὸ ὄν ἔσται ἐν, εἴη
γὰρ ἔσται καὶ τοῦτο, πρὸ τοῦ ὄντος ἀπερίσσει τὸ ἐν, ἵνα
προσαρμίσσεται καὶ ἀπερίσσει τὸ ἐν πρὸς ἑα' αὐτὸν εἰ δὲ τοῦ-
το, ἄρα τὸ ἐν αὐτοτελές, ὁρίσκει πρὸ τοῦ ὄντος· ἐστὶ δὲ τὸ
ἀπλούτερον αὐτὸ πρὸ τοῦ συνδεδωμένου· εἰ εὖν ἀρσῆ; ἀπλὸ καὶ
δύο εἰ ἀρχαί, ὁ ἐκ δυοῖν μὲν, καὶ ἔστι συνδεδωμένος πρὸ πάντων
ἄρα τὸ ἀπλὸν καὶ πάντα ἀπύσταν· ὅτι δὴ ἐν, ὁ οὐχ' ἐν·
καὶ εἰ οὐχ' ἐν, ὁ πολλὸν, ὁ οὐδὲν ἄλλὰ τὸ μὲν οὐδὲν, εἰ τὸ
πάντα πρὸς αὐτὸν, μάταιον τι θελοῖν· εἰ δὲ τὸ ἄρσενον,
ἑαυτὸ γε οὐδὲ ἀπλὸν· εἰ δὲ πολλὸν, οὐχ' ἀπλὸν· ἀπλὸ γὰρ
εἶναι βούλεται τὸ ἀπλὸν, κατὰ το γερμανικὸν τῶν πολλῶν καὶ
ὅπως ἀπλουρίων τοῦ ἰσῆ, οὐκ ἔστιν ἵστανται ἀρχὴν ἄρα τὸ
ἐν, πρὸ τοῦ ὄντος· ἀρχὴ ἄρα τῶν πάντων ἑαυτοῦ.

9. Καὶ ὁ Πλάτων ἐπὶ ταύτων ἀναδραμῶν, οὐκ ἰδούσα ἄλλως

αἰται μὲν πρὸς τίς διακρινόμεναι καὶ περιγραφῆν οὕτω δὲ ἐν τῇ διακρινέσθαι, καὶ περιγραφῆθαι, τελείως ἰσθῆναι· διὸ δὲ τούτων καὶ ἡ τάξις, ἀδικήριτος, διακρινόμενος, καὶ διακρινόμενος ἔχει δὲ πρὸ τούτων, καὶ ἀνακατακρινόμενος πᾶσι, τὸ ἐν οὐ γὰρ ταυτὸν ἐν καὶ ἡμῶν τούτοις γὰρ ἦν τὸ ἀδικήριτον ἵνα δὲ περιγράφον εἶπω, ἰσχυρῶς ἦν τὸ ἀνακατακρινόμενος ἀκρίτων αἰτίων, ἔχει ἦν καὶ ζωὴν, καὶ οὐσίαν οὐ γὰρ ἀκούσιος, καὶ αἰσῶς ὁ νοῦς ἡ δὲ ἐν αὐτῇ ζωῇ, νεκρὰ πῶς ἔστι· καὶ οὐ μόνον ζωὴ, οὐδὲ ἀκλήδης, ἀλλὰ τίς ζωὴ δαί δὲ πρὸ τῆς ἐν ἀλλῇ οὕτως καὶ συγκατακρινόμενος, ἀλλῇ ἰδεῖται εἰδησὶν εἶναι τὴν ὑπερβαίνον ζωὴν καὶ μέγαν ζωὴν καὶ ἰαυτὴν ὡς οὕτως, ἐν τῇ διακρινέσθαι μόνον οὐκαρῶντος, ἀλλ' οὐχὶ διακρινέσθαι ἵσκει δὲ καὶ ἡ ζωὴ οὐσίαν ἔχει· ζωτικὴ δὲ αὐτὴ ἡ οὐσία, ἀλλ' οὐχ' ἡ ἀκλήδης οὐσία καὶ διακρινόμενος, ἀλλ' οὐχὶ ἀκλήδης ἡμῶν, δαί πρὸ ταύτης εἶναι τὴν ἀκλήδης οὐσίαν, καὶ μέγαν οὐσίαν, καὶ τελείως ἡμῶν δαί δὲ πάντως καὶ τὸ μέγαν, ὡς ἐν πρὸ τῆς οὐσίας εἶναι, ὅρ' οὐ θῶται ἡ οὐσία· καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἵνα δὲ τὴν τοῦ λόγου συνέχισιν ἐκπαιδεύωμεν περὶ ζωῆς τοίνυν εἰ τὸ ἀκρίτων ἀρχὴ ἔστιν ἡ κυριώτατη καὶ πῶς αἴαν τε εἶναι· τὸ γὰρ ἀκρίτων, τοσαῦτά ἔστι ἀκρίτων, ὅσα τὸ αὐτοκίνητον αὐτοκίνητος· οὐδὲν δὲ αὐτοκίνητον, θῶνται πρῶτον εἶναι δαί τὰς εἰρημίας αἰτίας.

8. ἵνα δὲ σαφὲς εἶπω ὁ λόγος, τὰ ἄλλα παρακινῶν, ἵνα τριῶν ποιητοῖται τὸν λόγον· ἑρῶται γὰρ ἐν τῇ αὐτοκίνητου φύσιν τρία τὰ κυριώτατα, οὐσιώδης, ζωτικόν, γνωστικόν· ἔστιν ἄρα καὶ ἐν τῇ ἀκρίτων πλήρωμα τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν ἡμῶν μὲν τοι τὸ ἄρα ἀκρίτων, ἐν ἄρα ἐπὶ καὶ πολλὰ ἡμῶν τὸ ἄρα καὶ διακρινόμενος ὁ δὲ καὶ νοῦς ὡς ἀκρίτων· διὸ δὲ ἵνα τὸ ἡμῶν ἐν αὐτῷ, τοῦ διακρινόμενου φύσει πρότερον καὶ τιμωτέρων· αἶν γὰρ ἡ διακρίσις ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς ἰσχύος· οὐ μὲν τοι τὸ ἀκρίτων· ὁ δὲ νοῦς οὐκ ἔχει τὸ ἡμῶν καὶ μὲν τοῦ διακρινόμενου συνουσιῶται γὰρ τῇ διακρινόμενῃ κατὰ τὴν φύσιν,

ὅτι μὴ τοῖσιν ἵσται τὰ ἐρεῖς, ἀναγκαῖον ὑποτίθεσθαι, τὸ ἱερακίον, τὸ αὐτοκίνητον, καὶ τὸ ἀκίνητον, ἰσχυρῶς καὶ οὐ παλαιότεροι δεικνύουσι δι' ἀναγκῶν ὑποδείξιναι· εἰ γὰρ ὅγ' ἱερακίον κινεῖται τὸ κινούμενον σῶμα, ὃ σῶμα τὸ κινεῖν, καὶ αὐτὸ ὅγ' ἱερακίον· οὐ γὰρ ὅγ' ἑαυτοῦ καὶ τοῦτο ἐν' ἄπειρον, ὃ ὅτι ἀκίνητον· καὶ πῶς τοῦτο ποτὶ μὴ κινεῖται, ποτὶ δὲ οὐ; τὸ γὰρ ἱερακίον, ἐν μεταβολῇ θεωρεῖται· τὸ δὲ ἀκίνητον, οὐκ ἐν ἐξέρχοι μεταβολῆς, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸ μεταβάλλεται ὑπόκειται δι' ἀκίνητον ὃ εἰ τοῦτο ἀδύνατον, τὸ αὐτοκίνητον ἄρχει μεταβολῆς τῆς τε αὐτοῦ, καὶ τῆς τοῦ ἱερακίοντος· ἀνάγκη ἄρα πρὸ τοῦ ἱερακίοντος, τὸ αὐτοκίνητον ὑποτίθεσθαι καὶ μὴ τὸ κινεῖν εἰ κινεῖ, πάντως ἀκίνητον· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο κινεῖται, ἐν' ἄπειρον ἔχουσαν.

7. Εἰ δὲ τὸ αὐτοκίνητον λόγῳ τίς εἶναι τὸ πρῶτον κινεῖν, ἀκίνητον ἐν εἰς καὶ οὐκ αὐτοκίνητον· εἰ δὲ ταυτὸν ἄρα καὶ κινεῖν καὶ κινούμενον, καὶ ὃ μὴ κινεῖν ἀκίνητον· ὃ δὲ ὅγ' ἑαυτοῦ κινούμενον, αὐτοκίνητον, οὐκ ἔχει καθαρῶς ἀκίνητον· ἀλλὰ πρῶτον μὴ τῶν κινουμένων, ὅτι οὐχ' ὡς ἄλλου, ἀλλ' ὅγ' ἑαυτοῦ ἔσχατος δι' τῶν κινουμένων, ὅτι οὐ μόνον ἐκ κινεῖν, ἀλλὰ καὶ κινούμενον· διὰ δὲ τὸ ἀμεγέθες πρὸς τὸ χεῖρον πρὸ τοῦ μεγέθους τίθεσθαι ὡς πρῶτον· εἰ γὰρ δεῖ εἶναι πρὸ τοῦ κινουμένου τὸ κινεῖν, ὡς ἐκ ἀνάγκης ἀκίνητον, οὐ δύναται πρῶτον κινεῖν εἶναι, τὸ ἄρα κινεῖν καὶ κινούμενον οὐδὲ γὰρ κυρίως τοῦτο ἐκ τὸ κινεῖν· τί γὰρ πολλὸν κινεῖν ὃ κινούμενον τὸ αὐτὸ; καὶ τί πολλὸν τῶν ἀκινήτων, ὃ τῶν κινουμένων εἶναι λόγιστος; αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ αὐτὸ μεταβάλλει, μεταβάλλεται ἑμῶν· οὐκ ἄρα ἀκίνητος ἀκίνητον· δεῖ ἄρα πρὸ τοῦ αὐτοκίνητου τὸ ἀκίνητον ὑποτίθεσθαι· ὃ πάντες ἡμεῖς ἐκ τῆς φύσεως, νεκρῶν, ζωντανῶν, οὐκ ἐκ τῆς τῶν μὴ, ὡς ὑπερακύνων· τὸ δὲ, ὡς κινῶν αὐτὸ; τὸ δὲ, ὡς κινῶν ἄνθρωπον εἰσιν οὐκ ἐκ, ζῶν, νεκρῶν ὃ πάντες τὸ μὴ, ὡς τίς εἰς περιγράφει, καὶ διακρίνει· τὸ δὲ, ὡς ἀπεριγραφῶν καὶ ἀδιακρίτων· τὸ δὲ, οὕτω μίαν· ἔχει, ὡς ἕνα

μερῶ· θεοὶ γάρ πως καὶ καθ' ἑαυτὴν ὑπερέκειναι τοῦ ὑποκειμένου χωρὶς ἴδμεν καὶ ἀρροθευόμενός ἐστιν ἐντέρον αὐτοκινήτου, ἢ ἐκτεταμένους ἐστὶν παλὺ γὰρ τὸ τῆς αὐτοκινήσεως ἔκτος· ἀλλ' οὐχ' ὡς τὸ ἀπεδοῦναι τι καὶ εἰς ἑαυτὸ ἐνεργημένον, καὶ διὰ τοῦτο πάντα τοῦ ὑποκειμένου περιεργασμένον· ἢ δὲ φυσικὴ ψυχὴ, μέντοι πῶς ἔχει διὰ τοῖς μὲν, ψυχὴ θεοῖς εἶναι τοῖς δὲ, φύσιν· πάλιν δὲ ἐπὶ τὰ προσκείμενα μεταβατὶον τὸ δὲ τοσούτου, αὐτοκίνητον, ὃ γὰρ ἐκτετακότερον συμπεριγέρται, πῶς δὲ εἰς πρῶτον· οὐτε γὰρ ἑαυτὸ ὀρίσσει, οὔτε τελειοῖ ἑαυτὸ ἀπὸ τῶ ἀπεδοῦς· ἀλλὰ δίδται πρὸς ἐκτέρον ἐκτερον τοῦδ' καὶ ἐστὶ γὰρ πρὸ αὐτοῦ γὰρ ὅπως αὐτοκίνητον, τὸ ἀνθρώπινον.

6. Καὶ δεῖναι, ὅτι πᾶς λογικὸν εἶδος, ἀπὸ τοῦτου λεγόμενα ἡνὲν ἀνερχόμενος γὰρ τὰς ιδιότητας πρὸκειται λεγόμεναι τῶν πραγματικῶν· ἄρα οὖν ἀρχὴ γὰρ πρὸς αὐτοκίνητον, καὶ οὐδέναις ἐκιδίδται κρείττενος εἶδος, ἢ γὰρ κινεῖται καὶ πρὸ τοῦ κινουμένου κατὰ φύσιν ἐστὶ, καὶ ὅπως ὅπαν εἶδος τὸ καθαρὸν τοῦ ἐκτετακίου πρὸ τοῦ συμμιγέος ἐκτετακίου, καθ' ἑαυτὸ ὀρίσσει, καὶ τὸ καθαρὸν τοῦ συμμιγέος αἰτίον· τὸ γὰρ ἄλλως συνευκρίνεται, καὶ τὴν ἐέργειαν ἔχει τὴν ἐκτετακίου συμπεριγέρται· καὶ ἄλλως ἄπορον μὲν γὰρ κινούμενον εἶναι, οἷον τὸ σῶμα· γὰρ δὲ μόνον κινεῖται, μὴ εἶναι πρὸ κινουμένου καὶ αὐτοκινήτου· καὶ γὰρ καὶ τὸ αὐτοκίνητον καθὼς κινεῖται, κρείττερον ἐστὶν, ἢ καθὼς κινεῖται· δεῖ ἄρα πρῶτον εἶναι τὸ κινεῖται ἀκίνητον ὡς τρίτον τὸ μὴ κινεῖται κινούμενον· ὡν ἐν μίση τὸ αὐτοκίνητον ὃ δεῖσθαι τοῦ κινουμένου ἐρεῖται, ἵνα αὐτὸ πολεῖται κινητικόν, ἔχεται ἄρ' ἑαυτοῦ· πᾶν γὰρ εἶδος, ἄρ' ἑαυτοῦ ἀρχεται τὰς αἰετίας ιδιότητας καὶ ἐνεργείας· ὅπως δὲ οὐ μόνον κατὰ γὰρ τοσούτου ἔσται κινητικὸν εἰ δὲ κινεῖται, δεῖ μὲν καθέσθαι κινεῖται οὐκ οὖν τὸ μέναι, μέναι ἔστι, ἄρ' ἑαυτοῦ γὰρ ἢ τὸ κινεῖσθαι μόνον, ἢ ἄρα τὸ μέναι καὶ τὸ κινεῖσθαι, κατὰ τὸ ὅλον· ἀλλὰ τὸ μέναι ἀπλῶς, μέναι; ἢ ἀπὸ τοῦ μέναιτος ἀπλῶς· τοῦτο δὲ ἢ γὰρ ἀκίνητον αἰτίον· πρὸ ἄρα τοῦ αὐτοκινήτου, γὰρ ἀκίνητον ὑπεδοκίμειν ἔστιν.

δος ἐν αὐτοκινήσει, καὶ τοῦ μετασχηματίζεσθαι τοσάδε γὰρ τις ζῷη καὶ ἡ αὐτοκίνητος φύσις· φύχῃ γάρ καὶ ἡ φύχῃ δὲ διττῇ ἢ μὴν, γεννᾶται ἡ δὲ, καὶ ἢ ἐν οὐσίῳ τῷ ἐμφύχῳ· ὁ καὶ ἐκδοθεὶς αὐτὸ ἐξ ἐκτουθ' ὁμοίᾳ κινεῖσθαι, οὐκ ἐκόντος τοῦ ὅγ' οὐ κινεῖται, ἀλλὰ τοῦ καὶ, ὁ καλοῦμαι ἐμφυχίαν.

5. Ἰσως δὲ καὶ τοῖς τοιαύτοις συγχωρήσας τις, εἰσέσται κοινὰ ταῦτα εἶναι, καὶ τοῖς φυτοῖς καὶ τοῖς ἀφύχῳ σώμασιν· καὶ γὰρ καὶ ἡ λίθος ἐπὶ τῆς γῆς ἐκδοθεὶς κινεῖται καὶ τὰ φυτὰ ὁμοίως· καὶ εἴ τι ἄλλα ζῷα, τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον· καὶ τὰ λογικὰ ζῷα ὁμοίως ὡς οὐδὲν, ὁ μὴ αὐτοκίνητος πρὸς δὲ τοῦτο ἔροῦμαι· ὅτι ἐκδοθεὶς μὴ κινεῖται πᾶς φυτὸς καὶ φυτικὸν εἶδος· καὶ εἴ τι ζῷον ἑαυτὸν ἄλλ' οὐ πᾶσι κίνησιν· ὅπως δὲ τοιαύτη ποιεῖται τὴν κίνησιν, αὕτη γὰρ ἡ κυρίως αὐτοκίνητος· κατὰ δὲ ταῦτα, τὰ ἄλλα ὑπερκίνητα φασί, ὅσα μὴ ταῦτα ἐκδοθεὶς κινεῖται ὡς γὰρ κατὰ τὴν φύσιν ἐκδοθεὶς, κινεῖται τὸ μὴ πᾶς ἔσω· τὰ δὲ γῆ· κάτω, καὶ ὡς κατὰ τὴν φύχην τὴν φυτικὴν τὰ φυτὰ τρέφεται καὶ αὐξάνει, καὶ γεννᾷ ὁμοίαν καὶ ταύτης ἐκδοθεὶς. οὕτως τὰ ζῷα· κατὰ τὴν ἐκδοθεὶς τῇ φύσει τε καὶ φυτικῇ αὐτῶν σώματι ζῷης ὁρατικῆς, καὶ ὁρατικῆς καὶ συνουσιαστικῆς, κατὰ ταύτην ποιεῖται τὴν ὁλοκλήρως αὐτοκίνησιν· εἰ δὲ τις ὁρῶν τὰ ζῷα λογιζομένης ἀρετῆς ἐκτελεσθῆναι καὶ ταῦτα μετρίχει τοῦ πρώτου αὐτοκινήτου, καὶ ἔχει φύχην πρὸς ἐκτὴς ἐκτελεσθῆναι ἀκούειν παρ' ὁρῶν, ὅτι οὐ καὶ ὑπερβῇ· ἀλλὰ κατὰ μέτρον ἀμυδρῶτάτην ὥστε καὶ τὴν λογικὴν φύχην φαίη τις ἐν νοερῷ κατὰ μέτρον, ὅτι τὰς ἀσκήσεις ἐκτελεσθῆναι ἀπὸ προβλεπόμενης ἀδικηφόρου· πάντως δὲ τὸ χωρίζον, ἐν πλείοσι θεωρεῖται· καὶ ὅσον μὴ τοῦτο πλεονάζει· ὅσον δὲ, ἐκτελεσθῆναι εἶναι μὴ γὰρ ἕκαστὸν τὸ πάντα χωρίζον· οἷον τὸ λογικὸν εἶδος καὶ τὸ πάντα ἀχωρίζον· οἷον, ὁ ποιότης· ἐν μίᾳ δὲ ἡ φύσις μὴν, πρὸς τῷ ἀχωρίζῳ μετὰς ἑαυτῶν ἔχουσα τοῦ χωρίζον· ἡ δὲ ὁλοκλήρως φύχῃ, πρὸς τῷ χω-

σωματικῆς διακρινόμενον τοῦ ψυχωτερίου, ἀσωμάτως δὲ τοῦ πάθους ἀντιλαμβάμενον· ὥστερ οὖν τὸ δρῶν εὐαθτεον οὕτω καὶ τὸ πάσχον ἢ ἕψις, εὐαθτεόν τι ἔστιν, ἐκ θανάτου ἐκτελικῆς ἀσωμάτου καὶ ὑποκειμένου σώματος.

4. Τοιοῦτον ἄρα θάτερον αὐτοκινήσεως εἶδος ἐστίναι τῇ ζωῇ, εἰς καὶ ἐκ τῶ μὴν μὴ ἐναργεῖν· μὴ δὲ γὰρ ὑφίστασθαι· τῇ σώματι δὲ ἐγγεγραμμένον, καὶ ποιῶσιν αὐτὸ κατὰ δὴ τινα ἀξιολογητικὰς ποσότητας καὶ ἑλκεῖς, ἀποτελεῖν τὸ ὅλον φαινόμενον αὐτοκίνητον· δὴ τὸ δὲ λέγομεν φαινόμενον· ὅτι οὐκ ἀπαρτῆ· καὶ τὸ αὐτὸ κινεῖν, καὶ κινούμενον· ὡς καὶ περιγραφόμενοι ἀλλήλων εὐθείας, τρόπον δὲ ἄλλον συνευθεῖσαι· καθάπερ ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ τὸ ζῶον· καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτῃ, τὸ μὴν, κινεῖ· τὸ δὲ, κινεῖται· διότι οὐκ ἔστι τὸ μὴν, ὑποκείμενον· τὸ δὲ, ἐν ὑποκειμένῳ· ὅταν δὲ οὕτως ἔχῃ τὸ εὐαθτεον εἶδος, οὔτε ἑκατέρω ἐπὶ ἐναργεῖται, οὔτε γὰρ ὑφίσταται, οὔτε ἐν τῇ συνείδει, τὸ μὴ ἔστι κινεῖν, τὸ δὲ κινούμενον· πάλιν γὰρ διακρίνεται ταῖς ἐναργείαις, ὥστε καὶ ταῖς ὑποτάξεσιν· ἀλλ' ἕτερος ἢ τρόπος οὗτος τῆς αὐτοκινήσεως· ἐν ᾧ τὸ συνεκρότερον κινεῖται κατὰ τὸ ἕτερον, εἰς τὸ εἶδος· ὁθεν καὶ δεξιὸν τοῦτο εἶναι τὸ κινεῖν οὐχ' ὅτι ἐπὶ τοῦτου τὸ ἕτερον, ἀλλ' ὅτι κατὰ τοῦτο τὸ συνεκρότερον διττὸ δὲ καὶ ἡ κίνησις· ἡ μὴν, ἐγγεγραμμένη τῇ κινουμένῃ πλάτος αὐτοῦ γινόμενα· ἡ δὲ, ἔξω οὕσα καὶ ἐκείνης ἐκδιδοῦσα· κινεῖται τοιοῦτον ἐπὶ ταύτης μὴν, κατ' ἐκείνης δὲ· εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ ταύτης ἐκδιδοῖται τινὰ, καὶ αὐτὴ κινεῖται ὡς ἐκείνης, τῇ κινουμένῃ ὡς ἐκείνης, ἐστὶν ἄρα ἔχει τὸ πάθος, καὶ ἡ καὶ ἐν κινεῖται τὸ κινούμενον· καὶ ἐπ' αὐτὸν ἔχοντες ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ ζωῆς ἁλεθῆς ἢ λόγος ἡμεταζόμενος· ἡ μὴ γὰρ ζῶοντι, καὶ ζωὴν ἐκδιδοῖται τῇ ὡς ἐκείνης ζῶοντι· ἡ δὲ ἔστι καὶ ἐν ζῇ τὸ ζῶον ἐπ' ἐκείνης· εἰ γὰρ καὶ αὐτὴ ζῶοντι, καὶ αὐτὴ δύνει ζωὴν ἑτέρῃ· καὶ τοῦτο ἐπ' αὐτὸν οὕτω δὲ καὶ τὸ τῆς αὐτοκινήσεως εἶδος· τὸ μὴν, ὡς αὐτὸ τὸ αὐτοκίνητον εἶναι δεκνόν, αὐτοκινεῖται· τὸ δὲ, καθὼ τοιοῦτον εἶναι δεξιὸν, κα-

τι ἐκπῆς ὁρᾷ μὴ ποτε εὖν αἱ ἐνέργειαι κινεῖνται ὑπὸ τῆς οὐσίας, καὶ ταῦτα αὐτοκίνητος ἢ ἄλογος ψυχὴ ὡς οὐσία γεννητικὴ τῶν οὐκ ὄντων ἐνεργειῶν; ἀλλὰ τοῦτο κινεῖν ἐστὶ πάσης οὐσίας καὶ τῆς ἐτεροκινήτου· ταῦτα μὲν τοιοῦτον, οὐκ ἂν ἔχει χάριν ὅτι λεγόμενον μὴ ποτε δὲ ἐστὶ ἐν ὑποκειμένῳ ὑποκείται εἶναι τὸ τοιοῦτον εἶδος, εὖ καὶ αὐτὸ λεγέσθαι πῦρ ὡς ἐνεργεῖν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου ἐν ᾧ ἔστιν ὡς γὰρ ἔστιν, οὕτω καὶ ἐνεργεῖ· καὶ ἄλλοι γὰρ τὸ διακρίνουν τῆς ὅλης οὐχ ἔν ἢ λευκότες, οὐδὲ τὸ σῶμα τὸ ἄπειρον, ἀλλὰ τὸ συναμφοτέρων, οὕτω καὶ ἡ ἄλογος ἐνέργεια· οὕτε τῆς ἀσώματου ἐστὶν ἄλογον φύχης, οὕτε τοῦ αἰσθητοῦ σώματος, ἀλλὰ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν, ὡς μὲς συνδέτου οὐσίας, οἷον τῆς ἐξ ὕλης καὶ εἰδους συγκειμένης· εὖ γὰρ ἐργάζου τῆς ἄλογον φύχης τὸ σῶμα, ἀλλ' ὑποκείμενον ὡς ἐκούσης, ἀλλ' οὐχ' ὡς χωρικής· εἰ μὲν δὲ ἔχρητο, πρὸ τοῦ ἐργάζου ἂν ἐκπῆς ἐκίναται, ἴσα κινήσῃ καὶ τὸ ἐργάζου· νῦν δὲ τῇ ὑποκειμένῳ συναμφοτέρη, καὶ οὐδὲ μίαν ἔχει χωρικής ἐνέργειας· καὶ ἐνεργεῖ μὲν κατὰ τὸ συναμφοτέρων ὅπως μὲν τοι κατὰ τὸ εἶδος ἢ ἐνέργεια πράττει· καὶ ἄλλοι ἢ τοῦ ζήνους κατὰ τὸ σχῆμα τορᾷ· καὶ τοῦ λευκοῦ σώματος ἢ διακριτικῇ τῇ ὁφείως κατὰ τῆς λευκότητος· τί εὖν ἐν τῇ συνδέτῃ τὸ κινεῖν; καὶ τί τὸ κινούμενον; ἢ κινεῖ μὲν ἡ ψυχὴ, κινεῖται δὲ τὸ σῶμα; ἀλλ' οὕτω πάλιν, ἴδια μὲν ἡ ψυχὴ κινεῖται, ἴδια δὲ τὸ σῶμα κινεῖσθαι· καὶ ἔστι πρὸ τοῦ κινούμενου ἡ κινούσα, χωρική ἐνέργεια ἔχουσα τῆς κινούσης πρὸ τῆς κινουμένης· οὐκ ἄρα τὸ μὲν, κινεῖται ὁρῶν, τὸ δὲ, κινεῖται· ἀλλ' ἐν τῷ ζῶον σώμα γιγνόντος σώμα αἰσθητικόν· ἢ συμπαντικῶς αἰσθητικόν, ταύτην ἐνεργεῖ τῆς κινούσης αὐτοκίνητον ἐνέργειαν· εἰ γὰρ ἴσθι καὶ ἡ τοῦ συνδέτου ζῶον τις οὐσία, πάντως δεῖ καὶ σύνδετον ἐνέργειαν ζῶον τῇ ὅλῃ πρίπουσαν τιθέσθαι, ὅλον τιτὸ καὶ αὐτὴν οὐσαν· ἐν ᾧ τι καὶ ἀσώματον ἐκέρχεται καὶ συμπαντικῶς ἄρα συναμφοτέρη· ὡς ἐν τῇ διακριτικῇ τῇ ὁφείως ἐνεστὶ τὸ συναμφοτέρων· δεῖ καὶ πάσχωμεν ὑπὸ τοῦ λευκοῦ σώματος ἐκκίνας,

τες ἄρα, καὶ αἱ φύσεις εἰσι μᾶλλον, καὶ εἰσι μετρώσις ἢ φύσις ζωῆς, τὸ ἀνώματον διακρίνεται καὶ ἐκ αὐτῆς.

2. Ἄλλ' ἔπει καὶ ἄλλης ἢ αἰσθητικῆς ἀποδείκνυσσι πραγματικῶς ζωὴν, τῶν κατὰ ἔργον ἔθε καὶ κατὰ τόπον κινουμένων, ταύτων πρὸ ἐκείνης ζωῆς, ὡς κυρωτικῶν ἄρχων, καὶ ὡς ἡμῖν αὐτοῖς τινος εἶδους χορηγόν τοῦ αὐτοκινήτου ζώου, προτιμώμενος φύσιν τοῦ κατὰ γὰρ ἡμῶν ζώου φύσιν καὶ μὴ τὸ ζῶον, οὐκ ἀκριβῶς αὐτοκίνητον· οὗ γὰρ εἶναι διόλου τοιοῦτον· ἀλλὰ μέρος μὲν αὐτοῦ καὶ, μέρος δὲ καίτιται φαινόμενον ἄρα τοῦτο εἶναι αὐτοκίνητον· διὰ ἄρα πρὸ αὐτοῦ εἶναι τὸ ἀληθινόν, ὃ κατέλειον αὐτὸ κινεῖν εἰσι καὶ κινούμενον· ἵνα τοῦτον εἰδῶμεν ὃ τὸ φαινόμενον καὶ διὰ τὴν κινῶσαν τὸ σῶμα ψυχὴν, κυρωτικῶν ζωῆς αὐτοκίνητον φύσιν· δοτὰ μὲν οὖν καὶ αὐτῇ ἢ μὴ, λογικῇ ἢ δὲ, εἰσ- γογῇ· ὅτι μὲν καὶ ἡ εἰσγωγὴ ψυχῇ καὶ τὰ σώματα ἀπὸ τόπου εἰς τόπον αὐτῇ πρότερον κινουμένη καὶ ἐκινή, ἄλλοτε ἄλ- λην ἔργον προβαλλομένη, διόλου καὶ ἀπὸ τῆς αἰσθητικῆς ἀπο- ρήσκει δ' ἂν τις εἰ αὐτὴ καὶ ἀπ' ἄλλης εἰς ἄλλην ἔργον, ὃ ὕψ' ἐτέρου κινεῖται εἶναι, ὡς φασί, τῆς εἰσῆς ἐν τῷ κόσμῳ λογικῆς ψυχῆς· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἄσπερον φαίνεται ἐκείνης ἀλόγου ψυχῆς ἐνεργείας, οὐκ αὐτῆς λέγειν ἐκείνης, ἀλλὰ τῆς ζωοτικῆς λογι- κῆς καὶ τῆς ἀκέραιας εὐσεας καὶ ἀκρίβους, καὶ πολλὰ τῷ αἰσ- χρῷ καὶ ἀτελεῖ συμπεριγμένας· ἔρπον γὰρ τὰς ἀλόγους ἐνερ- γείας ἡδῶναι, τὰς λογικὰς εἶναι ψυχῆς καὶ τὴν εὐσείαν αὐτῆς ἀλογον ἀποτίθεσθαι, τῆς τὰς ἀλόγους ἐνεργείας προβαλλομέ- νων ἄσπερον δὲ καὶ εὐσείαν ἀποτίθεσθαι, μὴ γεννητικῆς οἰκίαν ἐνεργειῶν· εἴτις γὰρ εὐσεία τίς εἶναι ἀλογος, ἔχει ἂν ἰδίαν αὐ- τῆς ἐνεργείας, οὐχ' ἐτέρωθεν ἐκδοθῆναι, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς προ- τεύουσι· πῶς γὰρ εὐσεία, γεννητικῆς εἶναι τῶν οἰκίαν ἐνεργειῶν· αὐτὴν ἄρα καὶ καὶ ἡ ἀλογος ψυχὴ πρὸς τὰς ἄλλας ἄλλας ὁρίζεται τὴ καὶ ἑρμῆς.

3. Ἄλλ' ἔπει τις εἶναι, εἰ αὐτὴ καὶ καὶ ἡ ἀλογος ψυχὴ, εἰσιγέρπει πρὸς αὐτὴν εἰ δὲ τοῦτο, χωρεῖ εἰσι καὶ λογικῇ,

C A P. VII.

1. **Ε**ἴτις δὲ καὶ δι' ἑτέρας ἐπέδον ἀναδραμῶν ἐπὶ τῇ μίαν τῶν παρόντων ἀρχῇ, εὐταῖα αὐτίκα τὸ δυνάμει, ποταχθεὶ τοῦ ἐνεργεῖα διέτρεπον· ἰσα γὰρ ὧς εἰς τὸ ἐνεργεῖα, καὶ μὴ μάλιν μᾶλλον δυνάμει, τοῦ ἐνεργεῖα προσδέεται· οὐδὲ ποτε γὰρ ἀπὸ τοῦ χείρονος ἀναβλησάναι τὸ κρείττον· ἔγω γὰρ ἄνιν καὶ τοῦτο προδιωρισμένον κατὰ τῆς κοινῆς ἐννοίας ἀπαντῶντας ἀδιαιτητοῦν εὐκαὶον ἢ ὧς πρὸ αὐτῆς ἔχει τὸ ἐνὸς, εἶδος· ὅτι δυνάμει ἔστι τὸ εἶδος ἢ ὧς, εἰ τι ἢ πρῶτε κατὰ τὸ πᾶν τοῦ ἀπείδιον εὐπιστομένη, εἰ τι ἢ δευτέρα κατὰ τὸ ἄποισιν ἱεράμην σῶμα· καὶ δεῖλον ὅτι αἱ ποιότητες καὶ ὡς αἱ διαφοραὶ συνίστανται τοῦ ἁπλοῦ σώματος, ὑπερέχουσιν αὐτοῦ ὡς ὧς τοις ἄλλοις προεπάρχουσιν· διότι γὰρ ἔστι τὸ ποιεῖν τὸ μὲν, εὐσιώδες· εἶναι τοῦ πυρός ἢ θερμότης καὶ κρυψότης· ταῦτα γὰρ συνελθόντα ἐν τῇ ὧς, πῦρ γίνονται· τὸ δὲ, ἐκποσιώδες, ὡς τὰ συμβαδύοντα, ἅπτερ τῇ πεποσιωμένῃ ἐκγίνονται σώματι· εἰ κείττον· ἄρα πρὸ τοῦ ἁπλοῦ σώματος, τὸ πεποσιωμένον ταῖς μαζαῖς καὶ τοῦτο ἔστιν ὁ φανερόμενος ὅδε κόσμος· ἀλλ' ἐπὶ τῶν τοιοῦτων σωμάτων τὰ μὲν, ἐνδοθεν ἔχει τὸ διακεῖν ὡς τὰ φυσικὰ· καὶ δὲ, ἔξωθεν ὡς τὰ τεχνητὰ, διὰ καὶ φύσιν καὶ προτινόντιν, ὡς τι κρείττον οὖσαν τῶν ποιότητων, ἐν αἰτίας τῶν ἐνδοθεν διακεκρυμένων, τὰ μὲν, εἶναι μόνον δεσπῶν· τὰ δὲ, καὶ ἐπρέσθαι καὶ αὐξάνει καὶ τὰ ἑρῶα γενεῶν· ἔστιν ἄρα τις αἰτιὰ ἄλλη πρὸ τῆς εἰρημένης φύσεως, ἢ φυσικὴ αὐτῆς δύναμις καὶ ζωὴ· φανερόν δὲ ὅτι πάντα ὅσα τῷ σώματι ἐκγίνονται προεποσιωμένῃ, ἁπλοῦτά ἔστι καὶ ἑαυτὰ, εἰ καὶ συμπροσιωδῇ γίνονται, κατὰ πᾶσι τὸ ἐν ᾧ ἔστιν ὡς ὧς καὶ λήγειν καὶ ὑπάρχει κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὧς κενένδεσιν· καὶ αἱ ποιότη-

μιν, αὐτὸν τὸν πολυτίμητον νοῦν· τί γὰρ καὶ ἐκιδεῖ τῇ πάν-
 τα συλλαβούσῃ οὐσίᾳ, ἐν αὐτῇ τὰ αὐτῆς πληρώματα, καὶ ἥ
 οὕτε πρὸς τοῖς, οὕτ' ἀφαιρέσει μεταβάλλει τι τῶν ὑπαρχόντων·
 ἢ καὶ αὐτὴ ἐν ἑστὶ καὶ πολλὰ καὶ οὐσία δὲ αὐτοῦ καὶ ζωὴ
 καὶ γῆσις, οὐκ ἔστιν ἢ ἀπλῶς οὐσία, καὶ ἀπλῶς ζωὴ, καὶ
 ἀπλῶς γῆσις· ἀλλὰ τίς οὐσία, καὶ τίς ζωὴ, καὶ τίς γῆσις·
 ὥστε ἐκείνης ἔστι καὶ αὐτῆς τῶν εἰρημέων πάντων· οὐκ ἄρα ἡ
 νοῦς ἀρχὴ ἢ πρώτη· μέντοι οὐκ τὸ τῶν ὄντων ἀκλόουτος ἢ
 κορυφαία εἰς ἀρχὴν, ὅπερ καὶ Πλάτων ἐν ἐν, εἰσθε· καλεῖται·
 μηδενὸς γὰρ ἐστὶ διακυριεύμενον πάντων, μηδὲ τινος ἐκείνης πλη-
 θύνος, ἢ διπλῆς, ἢ τριπλῆς, ἢ πρὸς αὐτὴν ἀπορρογῆς· τίς ἂν
 οὐκ ἐκείνη φανταίᾳ τῇ πάντα ἀνωμαλῶς· διὰ καὶ ἐπὶ ταύτης τὴν
 ἀρχὴν ἀσφαλισάμενος εὖσαν Παρμενίδης ἀνέβη ὡς ἀνεκδιαιρέτην·
 ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα πάντως ἐκείνο ἐκείνῃ, ὅπερ Πλάτων διακρί-
 νεται, ἐπὶ τὸ ἀνωμαλῶς, οὐκ ἔστιν αὐτὸ τὸ ἐν, ἀλλὰ τὸ πνευ-
 σθὸς ἐκείνου· καὶ δίδωκεν ὅτι μετ' ἐκείνου τι τῶν ἐκείνου· οὐ μὲν τοι
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν παρόντα τρόπον τῶν λόγων, τὸ ἀνωμαλῶς
 ἐκείνου· ἐν αὐτῇ ἔχουσιν, τότε ἐκείνου καὶ τὸ ἐκείνου· εἰ
 καὶ τελείως εἰς κατακυριεύμενον τὸ ἐκείνου ὑπὸ τοῦ ἐκείνου·
 συμπροβαλλόμενον ἅμα αὐτῇ καὶ τὰ αὐτοῦ· οὐ γὰρ γε-
 μὲν διακρίνεται, ἀλλὰ τῇ αὐτοῦ ἐπὶ διδόμενος· τοσοῦτον μέ-
 νον προβαλλόμενον, ὅσον ἐκείνο μετέστι ἐν εἶναι, ἀλλ' ἄνωμαλῶς
 ἐν ὅτῃ ἀντι ἐκείνῃ, εἰς αὐτὴν ζωὴν καὶ νοῦς προέρχονται ὅπως τὸ
 ἐκείνῃ, οὐδὲ τούτων πικρῶς ἀποκρίνεται τὴν φύσιν· ἀλλὰ μὲν
 ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοῖς ἐν πάντα ἂν εἰς ἀνεκδιαιρέτης· οὕτε γὰρ τοῦ
 μετ' ἐκείνου ἐκείνῃ πρὸς τὸ εἶναι· ὅπερ γὰρ τὸ εἶναι κατ'
 ἐκείνῃ γὰρ ἔστι τῶν πάντων ἀχωρισμένοι· τὸ γὰρ ὡς ἀλλοθι ἐν,
 οὕτε τοῦ ἐν αὐτῇ χείρως ἢ κριτικῶς· οὐδὲ γὰρ ἐν αὐτῇ
 ἐστὶν παρ' ἐκείνῃ· ἐν δὲ ἐστὶν, ἐπὶ οὐδὲ ἔχει διπλῆς τινὰ πρὸς
 ἐκείνῃ.

λων ἐνέργειαι, καὶ περὶ τὰ ἔξω εὐτάξιαι, ὅμως μὴ τοι περὶ αὐτὰ τὰ χεῖρα ἐποθέμενται βουλευόμενοι ὅπως αὐτῶν τύχῃαι καὶ ἐκτελέσονται, ὅτι βουλῇ, χρεὶα πρὸς τὸ δρᾶσαι τι, παθεῖν τῶν φαινομένων ἀγαθῶν, ἢ ἐκλείπει τι τῶν ἐκτελέων· αἱ δὲ τῶν ἀλλόγων ζώων ἔρμαι, μουσιδεῖς τί εἰσι καὶ αὐτοφυεῖς καὶ τοῖς ὀργάνοις συγκινούμεναι, καὶ κινεῖσθαι μόνον πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἡδέως αἰσθήσεις, καὶ ἀποσπρόβηναι τὰς λυπηρὰς εἰ τοῖσιν τὸ σῶμα κοινωαὶ τῆς λύπης καὶ τῆς ὀδύνης, καὶ διακίδεται πως ἡν' αὐτῶν, δῆλον ὅτι καὶ αἱ ψυχὴ καὶ ἐνέργειαι συμπεφυμέναι τοῖς σώμασι προέρχονται καὶ οὐκ εἰσὶ καθαρὰς ψυχικαί, ἀλλὰ καὶ συμμορφωθεῖς· ὥστε οὐδὲ τὸ ψυχικόν μόνον τοῦ χρώματος, ἀλλὰ τοῦ καχυμομένου σώματος· οὐδ' ἡ τοῦ αἵματος μόνον, ἀλλ' οὐδὲ τοῦ σχηματῶς μόνον, ἀλλὰ τοῦ συναμφοτέρου, ὃ ἐστὶ ἕξις ἢ πῦλσις· οὕτω γὰρ καὶ τὸ αἰσθητικόν, καὶ τὸ ὀρίσασθαι τοῦ ἡμφυχμομένου σώματος, ἢ τῆς συμμορφώσεως ψυχῆς· εἰ καὶ μᾶλλον ἐν τοῦτοις τὸ ψυχικόν διαφαίνεται τοῦ συμμορφωτοῦ· ὥστε ἐν ἐκείνοις τὸ συμμορφῶν ἐκτελεῖ κατὰ τὴν διάταξιν τι καὶ ὑπόστασιν· ἀλλὰ γὰρ καθέστιν ἐν ἄλλῳ ἔχει τὸ εἶναι καὶ ἐκείνης ἐστὶ τοῦ χεῖρα· οὐκ ἔν εἰς ἄρχῃ καὶ μὴ καὶ ἵπῃ ταῦτα τὰς οὐσίας ἑωμεν χωρεῖν εἶδος, ἢ τὸ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸ ἐκτελεσάμενον, οἷον τὸ τῆς λογικῆς ὑπερθέσεως.

4. Εἰ γοῦν ἡ ἐκτελεῖσα ψυχὴ ἐκτελέσῃ τῆς οὐσίας ἐνέργειαις, καὶ ἐκτελεσθῇ αὐτὴν, δῆλον ὅτι πρὸς αὐτὴν ἐκτελεσθῇ οὐκ ἔν δὲ τοῦτέ γε, εἰ μὴ χωριστὴν εἶχε τὴν οὐσίαν, ὥς καὶ Ἀριστοτελεῖ δοκεῖ· οὐκ ἄρα αὐτὴ δίδεται τοῦ χεῖρα· ἄρ' οὖν ὀρχῇ αὐτὴ τελειωθήτω· οἴμεσθαι· διὸ τι μεταβάλλεται αὐτῆς ἡ ἐνέργεια· εἰ καὶ τὴν οὐσίαν ἔχει αἰώνιον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἢ τὰς μεταβάλλομεναις ἐνεργείαις προβαλλομένη, οὐκ ἔν εἰς ἄρχῃ· διὸ ἄρα καὶ πρὸ ταύτης εἶναι ἐνὶ τὴν πάντα ἀμετάβλητον, κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ ζῶν καὶ γινώσκον καὶ κατὰ πάσας τὰς δυνάμεις καὶ ἐνεργείας· οἷον τὴν αἰώνιον κατὰ πάντα, καὶ αἰώσιον εἶναι φα-

εως οὐρανὸν καὶ ἑρμῆας, ἐν αὐτῷ οὐρανῷ τῷ κεκοσμημένῳ καὶ ἡραμιζομένῳ, καὶ αὐτὸ καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός· ἀπλουσι-
 ρά γάρ τις αὐτῷ ἐστὶ καὶ δημιουργτικὴ τῶν συνθέτων εἰ-
 δών, ὡς ἐσχάτῃ ζωῇ τὸ μὲν γὰρ σῶμα, τὸν πάντα διάτασσε
 δίδωσιν ἢ δὲ ποιῆτες, τὸ ἰσοπλήρες φαινόμενον καὶ τῷ αἰ-
 σθῆσαι προσπίπτων ἢ δὲ φύσει, τὸν ἐνδεῆδιν προεῖδοντες ἐνέ-
 γκασι φυσικῶν, εἴτε κατὰ τύπον μόνον, εἴτε καὶ κατὰ τὴν τρέ-
 φειν καὶ αὐξάνειν· καὶ ἔρως γεννᾷ· ἔδε γὰρ καὶ αὐτὴ φύσις
 ἀβυσσολογικῆς, οἷα ἢ τῶν φυτῶν· ἀλλ' ἐν αὐτοῖς ἐστὶ τοῖς θε-
 ρμιουργοῦσιν, καὶ χωρὶς αὐτῶν οὐδὲ πρὸ αὐτῶν ὑφίστανται·
 ἀλλὰ δέχεται αὐτῶν πρὸς τὸ εἶναι ὃ ἔστιν· ἐχέτω μὲν τι ἐξαι-
 ρητος πρὸς αὐτὰ, τὸ συμπλάττειν αὐτὰ· ἀλλ' ἐνδεῆς δὲ ἔρως
 αὐτῶν ἐστίν, ὃ γὰρ οὖν αὐτοῖς ἔχει τὸ εἶναι, καὶ ἐν αὐτοῖς ἔστιν
 ἀχώρητος· καὶ ὅπως οὐκ, καὶ μὴ ὅπως οὐκ οὐκ, διὰ τὸ
 πάντα ἐν αὐτοῖς ἐγκαταθεῖναι ἢ δὲ φυσικῇ ζωῇ μὲν γὰρ τις καὶ
 αὐτῷ, καὶ ἄλλῃ παρὰ τὴν τοῦ φυσικοῦ σώματος, καὶ τραπέζι-
 ρα τῆς ἐν τούτῳ κατασκευασμένης ὑπ' αὐτοῦ φύσεως τῆς ἐνδε-
 ῆδιν πως ἐνεργούσης, οὕτως δὲ ἡρωίους, οὕτως αὐξήσους, οὕτως
 τὰ ἔρως γεννώσας· ἀλλὰ γὰρ καὶ αὐτῷ, ἀχώρητός ἐστι τοῦ
 ὑποκειμένου καὶ ἐνδεῆς· ὥστε οὐκ ἂν εἴη ἀρχὴ τὸ ἐνδεῆς ἔχου-
 σι τοῦ χείρονος.

3. Τῷ δὲ αὐτῷ λόγῳ διαλέγουμεν καὶ εἰς ἀρχὴν ὑπο-
 θέτοιτε τὴν ἀλογον φύσιν· εἰ γὰρ καὶ θεοὶ τι χωρεῖν τε-
 ρον ἔχον αὐτῷ κατὰ τῆς ὁρμητικῆς τι καὶ γενετικῆς ἐνε-
 γίας, ἀλλ' ἐνδεῆδιν ὥμως καὶ αὐτῇ τῷ σώματι, καὶ ἔχει τι
 αὐτοῦ ἀχώρητον, εἴπερ οὐ δύναται πρὸς ἑαυτὴν ἐπερίβειν, ἀλ-
 λὰ τῷ ὑποκειμένῳ συμπέμπεται αὐτῆς ἢ ἐνέργειαν· δέλον γὰρ
 ὅτι καὶ ἡ οὐσία τοιαύτη τίς ἐστιν· εἰ γὰρ ἔν· ἀπλότως αὐτῇ,
 καὶ ἐλευθέρῃ ἐν ἑαυτῇ, καὶ ἐκτετακτό τινα καὶ τοιαύτην
 ἐνέργειαν, καὶ οὐ πρὸς τὸ σῶμα αἰ, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἐπε-
 ριγμένη κοτῇ· καὶ εἰ αἰ πρὸς τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ χρητικῶς τε,
 καὶ ἑαυτῆς ἑξαρτημένη· αἱ γοῦν τῶν πολλῶν ἀνθρώπων καὶ παύ-

C A P. VI.

Τίς ἡ ἀνάβασις ἐπὶ τὸ πρῶτον αἴτιον πάντων τῶν ὄντων,
καὶ τίς αὖτε τρόπος ἐπιτελευτήσας.

Τὸν οὖν τρόπον γίνεται ἢ ἐκ' ἐκείνου τὸ ἀρχαῖον, τῆς
ἡμετέρας διανοίας ἀνάβασις, λέγομεν ὅτι· ἀπὸ τῶν ἐσχάτων καὶ
αἰσθητῶν τὴν ἀρχὴν ποιεῖται, ἐκ' ἐκείνου ἀναβησόμεθα, καὶ
εἰς τὴν περὶ αὐτοῦ καθορμασόμεθα, τὰς τῆς ἀληθείας ὁδούς.
ὡς οὖν ἂν τις ἐξ ἀρχῆς ἀπὸ τῶν ἐναργῶν ἐρρώμενος, τὸ ὅλον
ποιήσῃτο ταύτης ἀνάβασις; οὐκοῦν ἄξιωμα τοῦτο προβλεπόμεν,
ὅτι ἐπεχόμενοι, ὑπερβησόμεθα ἐντεῦθεν ἐκείνῃ κατὰ δύναμιν ὡς
εἴς τι ἀπελθόντες. λεγίσθω τοίνυν τὸ ἀνωθείς, φύσει πάντως
εἶναι πρὸ τοῦ ἐνδεοῦς· τὸ γὰρ ὅλον θεόμενον, δουλείῃν ἐκεί-
νῃ πέφικται ἐξ ἀνάγκης εὐ ἔχει ἐνδεΐας· εἰ δὲ ἀλλήλων ἀντιθε-
ται, κατ' ἄλλο καὶ ὅλον ἐκότερον ἐνδεόμενον, οὐ οὐκ εἰς ἀρ-
χὴν τῇ γὰρ ὄντως ἀρχῇ, τὸ ἀνωθείς εἰσιότατον· εἰ γὰρ τοῦ
δίοιτο, κατὰ τοῦτο οὐκ ἂν εἴη ἀρχὴν διὰ δὲ τὴν ἀρχὴν, αὐ-
τὸ τοῦτο μένον εἶναι ἀρχὴν· πρὸς αὐτὴν αὖ καὶ τούτῃ τὸ ἀνωθείς
καὶ τὸ μεθαρμῶς τι πρὸ αὐτῆς εἶναι ἐμελεγεῖν· ἐμελεγεῖται δὲ,
τὸ ἐνδεΐας ἔχουσα κατὰ τι· ἔγωγε τοίνυν σῶμα πεποιμένον· τοῦ-
το γὰρ ἔχει τὸ πρῶτον ἡμῶν αἰσθητὴν ἀρ' οὖν τοῦτο πρῶτη ἀρ-
χὴ; ἀλλὰ δύο τοῦτο ἔστι, σῶμα καὶ εἰδικὸν νοεῖται· ὅτι ἐν
ὑποκειμένῳ ἐστὶ τῷ σώματι ποτὲρα οὖν φύσις ἐστὶ πρῶτη; ἢ
γὰρ συναμφοτέρας ἐνδεΐας ἔχει τῶν εἰδικῶν μερῶν· εἴ δὲ μερι-
ζόν ἐστι πάντα τὸ σῶμα καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ ἕκαστον, ἐνδεΐας
τὸν ὅλον καὶ τοῦ ὅλου καὶ τὸ ὅλον τῶν πάντων ἐνδεΐας· εἴ
δὲ, εἰ οὐχ' ἐν ἔστιν ἄλλ' ἑνωμένων, δέχεται τοῦ συνεχόντος ἐκός,
ὡς περὶ Πλάτωνος· ὥς οὖν ἀρ' αὐτοῦ παράγεται, ἀλλ' ἔστι τις
ἄλλη ἀρχὴ πρὸ αὐτοῦ.

2. Καὶ δὲ ὑποκεισόμεθα ἔνι καλούμεν φύσιν, ἀρχὴν κατέ-

μιν περιωρτερον ψυχῆς, καθ' ὑπέβαινε πάντως περιωρ-
 ότα ἐκείνη ὁμοιω: τῆς δὲ φύσεως τῆς περὶ τὰ σώματα περι-
 ρῆς, κατὰ πρόθεον, ὡς εἰκότως ἐκινή; , εὐθέως τὸν αὐτὸν
 ψυχικὸν λόγον ἔχουσαι, ἀλλὰ τὸν ἔμμεον πρὸς τὴν ψυχὴν,
 διὰ ζῶντων ἰδιωμα μόνον χρὲ ρήτους εἰδέναι, ὅτι τὰ μὲν πολ-
 λὰ καθό πολλὰ, μίαν αἰτίαν ἔχει τὸ ἐν· οὐ γὰρ ἀλλεχρόθεν
 πᾶν πλῆθος ἔστιν, ὃ ἐκ τοῦ ἐνός ἐκεί καὶ τῶν ὅντων πλῆθος καθ-
 ὅσους μὲν ὄντα ἔστιν, ἐκ τοῦ ὄντος ἔστιν καθόσους δὲ πλῆθος
 ἐκ τοῦ ἐνός ἐφ' ἑαυτῶν· εἰ γὰρ ἦν τὸ πλῆθος ἐκ τινος ἄλλης αἰ-
 τίας παρὰ τὸ ἐν, ἐκείνου ἀναγκαῖον ἦν πᾶν, ὃ ἐν εἶναι, ὃ
 οὐδὲν, ὃ οὐχ' ἐν· ἀλλ' εἰ μὲν οὐδὲν ἦν, οὐδ' ἂν αἰτίαν εἴ-
 ναι δυνατόν αὐτὸν εἰ δὲ οὐχ' ἐν, πᾶν οὐχ' ἐν εἶναι, μο-
 δῶς διαίρειν τῶν πολλῶν, τῆς αἰτίας πανταχοῦ διαμερούσης
 τῶν πολλῶν ἀπ' αὐτῆς λείπεται οὖν ὃ ἀνάγκη εἶναι τὰ πολ-
 λὰ, καὶ ἀπόντακα ἄλλοις, καὶ ἀπείρακι ἀπείρα, μηθένος
 ἐν αὐτοῖς ὄντος ἐνός· ὃ τὸ ἐν, αἰτίαν εἶναι τοῖς πολλοῖς· ὃ γὰρ
 οὔτε ἔαζεν τῶν πολλῶν ἐν, οὔτε τὸ ἐκ πάντων καὶ οὕτως
 ἀπείρακι ἀπείρα, μηθένος ἐν αὐτοῖς ὄντος ἐνός, ὃ τὸ ἐν αἰ-
 τίαν εἶναι τοῖς πολλοῖς· ὃ γὰρ οὔτε ἔαζεν τῶν πολλῶν ἐν,
 οὔτε τὸ ἐκ πάντων· καὶ οὕτως ἀπείρακι ἀπείρα ἔχει πάντα·
 ὃ ἔαζεν μὲν, ἐν· τὸ δὲ ἐκ πάντων οὐχ' ἐν, καὶ ἀπόντακα
 ἔχει ἄλλοις· συνεπαχθέντα γὰρ, ἐνός ἀνάγκη μετέχιν, ὃ ἐρ-
 παλιν καὶ ἔαζεν ἀπείρακι εἶναι ἀπείρα, μηθένος ἐν ἐνός με-
 ἔχον· ὃ ἔαζεν ἐνός μετέχιν, καὶ δεῖ πρὸ αὐτῶν εἶναι, τὸ
 ἀναπερὶν ἀμφοτέρων καὶ τῶν μερῶν καὶ τοῦ ὅλου· ρῆτε ὅλον
 ἐν, ρῆτε μέρος ἔχειν πᾶν καὶ τοῦτο ἐκείνης ἔχει ἐνός· καὶ
 εἰ ἂν ἀπείρα ἦν, ἔξορον εἰς τὸ πρὸ τοῦ ὅλου καὶ τῶν με-
 ρῶν ἐν· πρὸς τοῦτοις καὶ εἰ ἀλλό τι αἶτιον, ὃ παρὰ τὸ ἐν
 τῶν πολλῶν, οὐκ ἂν ἦν πλῆθος ἐκείνου ὡς παράγει τὸ ἐν· εἰ
 ἄρα εἴσι πολλοὶ ἐκεί, αἶτιον τῶν πολλῶν καθό πολλὰ τὸ ἐν·
 τὸ γὰρ ἐκείνου πρῶτως αἶτιον τὸ ἐν· διὸ καὶ ἐκείνης λέγονται·
 τὸ δὲ ὄντων πλῆθος ἔστιν ἐκ τοῦ τῶν ἐκείνου πλῆθους· ὡς πᾶν
 πλῆθος, ἐκ τοῦ ἐνός ἔστιν.

πάντων τῶν ἐκείνως ἔργων· οὐ γὰρ ἔν θίμῳ τῶς τῶν ὧλων
ἰσοπεδοῦς αἰτίας, αὐτὰς ἀντιστάσθαι ἀλλήλων, καὶ διαρρησίως
εἶναι· αἱ δὲ ῥευσταί, πᾶσαι ἢ ἰσότητες· οὐ γὰρ ἄλλοθεν, ἢ ἐξ
ἐκείν· ἀλλ' τοῖσιν ἐκ τοῦ ἐκείν τὰς πολλὰς ἐκείδαι· ἐκ δὲ τοῦ-
των, τὰ πλεῖστα, τὰ τε πρῶτα καὶ τὰ ἑπείκεις, καὶ αἱ τὰ
πολλώτατα τοῦ ἐκείν, πλεονέσκειν μάλλον τῶν πρὸ αὐτῶν πάν-
των δι' ὅπως πλεῖστος, ἔχειν ἐκείδαι διττὸν τὸν μὲν, συντεταγ-
μένον τῶν δι', ἐξερρήνουν ἴδι γὰρ αὐτὸ πρῶτον ἐκ τῶν εἰ-
δῶν εἶναι, ὅπως ὁ ἀνθρώπος διττῶς ἢ μὲν, ἐξερρήνουν· ὁ δὲ,
μετεχόμενος ἄλλος μὲν, ὁ αὐτοκινῶν ἄλλος δὲ, ὁ ἐκ τοῖς
καθ' ἑαυτὰ καὶ ἐκείνους μὲν, αἰώνας· οὗτος δὲ, καὶ μὲν δια-
τός, καὶ δ' οὐ· καὶ ἐκείνους μὲν νεκτός, οὗτος δὲ αἰσθητός·
ἄλλος δὲ ἀμείβετος· ψυχὴ, καὶ ἄλλος ἢ μετὰ τὴν ἢ μὲν, συνδι-
οισιν τὸ πλεῖστος τῶν ψυχῶν ὁ δὲ, ἀπογενέσθαι τὸ πλεῖστος καὶ
ἄλλος μὲν ὁ ἀμείβετος νοῦς, ἄλλος δὲ ὁ μετὰ τὸν ὁ μὲν, παρ-
άγων τὸ νεκρὸν πλεῖστος· ὁ δὲ, συνδύων· καὶ ἐν τοῖσιν ἄλλο
τὸ ἀμείβετος· ἀπ' οὗ τὰ ὅντα πάντα, καὶ ὁ τῶν ὄντων ἀμει-
βίς· καὶ ἄλλο τὸ μετὰ τὸν καὶ ἐν τὸ μὲν, ἀρπάζει ἐαυτὸ πρὸ
τῶν ὄντων τὸ δὲ, ὑπὸ τῶν ὄντων μετεχόμενον.

32· αἱ τοῖσιν ἐκείνως τῶν πραγμάτων τοῖς ἐκεί-
δαι μὲν ἐξερρήνουν ὧλων, καὶ ἐκείδαι κατὰ τοῦ πλεῖστος ὧλων· ἐκεί-
ναι τὸ πλεῖστος οὕτω καθ' ἑαυτὸ μετὰ μετέχον τῆς εἰστίας ἐκείδαι·
πάντα γὰρ αἱ τῶν ἰσομενῶν εἶναι λεγόμενοι ποσότητες, τὰ μὲν παρ-
άγουσιν ὡς ἀπὸ ἐκείνων αὐτῶν, καθ' ὑπόθεσιν διαρρησίως τὰς
ἰδιότητας τῆς αὐτῆς μενούσης, μερσιωτέρας δὲ τοῖσιν γινόμε-
ναι· τὰ δὲ, κατ' οὐσίαν ἐκείδαι, ὡς ἀπὸ παραδειγμάτων εἰ-
κότως γίνεσθαι πρέσβους· πάντα γὰρ αἱ εἰκότως, ἐκείδαι γινόμε-
ναι κατ' οὐσίαν βούλονται εἶναι τῶν εἰκότως παραδειγμάτων, καὶ
μακρὴ τὴν αὐτῶν λόγον ἔχουσιν, ἀλλὰ τὴν ἑρμῆν οὕτω δὲ αὖν,
ὁ μὲν ὧλος νοῦς ὑπάρχει τοῖς μερσιωτοῖς καθ' ὑπόθεσιν τὰς
δὲ ψυχὰς· κατὰ πρέσβους τοῖς μὲν, ἐξ ὧλων ἐαυτοῦ μερσιω-
τῆς δὲ, ἐκ παραδειγματος ἐαυτοῦ εἰκότως· ὁ δὲ ὧλος ψυχὴ τῆς

ἑαυτοῦ τὸ ἐν, ἢ οὐχ' ὀρίσασιν; εἰ μὲν γὰρ οὐχ' ὀρίσασιν
 δύο ἔστιν τὰ πρῶτα, τὸ ἐν, καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐνός, διαφε-
 ρόντων ἀλλήλων· εἰ δὲ ὀρίσασιν, ἀνάγκη ταύτης ὀρίσασιν, τὸ
 ἐν πρὸ ἐνεργείας, καὶ ἔν' ἑαυτοῦ δομεν, ἐνέργειαν πρὸ ἐνε-
 ρείας τιθέντες· ὥς τε τὸ ἐν ἀνάγκη πρὸ ἐνεργείας παρὰ γὰρ αὐ-
 τὴν τὴν ἐνέργειαν· εἰ δὲ τοῦτο, διαφερατὴν εὐδὴν, εἰ καὶ τὸ
 πάντων αἴτιον, οὕτως εἴη πρὸ πάσης ἐνεργείας· εἰ μὴ ἔρα τὸ
 πρὸ πάσης ἐνεργείας τὸ πρῶτον ἔν' αὐτοῦ παρὰ τοῦτο, ἐνέργειαν
 αὐτοῦ τις ἰδίῃσι καλεῖν πᾶσι καὶ ἐν τῶν τῆς πραγμα-
 τως τὰ ἀποτελέσματα καλούντων ἡμῶν ἐνεργείας τῶν ἀποτε-
 λισθέντων αὐτῇ καὶ εἰ τοῦτο λέγει τις, δὴλον ὅτι οὐκ ἐν
 αὐτῇ ἡ ἐνέργεια, ἀλλὰ μετ' αὐτὴν ὥς τε ἐν οὐ διεξὶν ἐνε-
 ρείας ὑπάρχει, ὃ πρῶτον ὑπάρχει· ὡς δὲ πρῶτον, οὕτω
 καὶ πᾶς ὑπάρχει· πάντα ἔρα μὴ ἐνεργῶσι, ὑπάρχουσιν· εἰ δὲ
 αὐτῇ τοῦτο λέγοντες ὑπάρχει, καὶ παρὰ γὰρ ἐνεργείας ἐνέμα-
 τα, λέγομεν, εὐδὴ τοῦτο χρὴ διαμείβειν· ἀπὸ γὰρ τῶν ὄντων
 αὐτῇ τὰ ἐνέματα προσέγομεν ἐνέμασι ἐνεργητικοῖς τὴν ἐνε-
 ρείαν, ἔν' ἐαυτοῦ τῶν πάντων σημαίνοντες ἐφανοῖσιν καὶ μοι
 δοκεῖ καὶ ὁ διαμείβων· Ἀριστοτέλης δὲ τούτου τὸ κατ' ἐαυ-
 τὸ πρῶτον ἀπελάθοντος φυλάττων, ταύτην αἴτιαν τῶν πᾶ-
 των κατὰ μένον· ἵνα μὴ ποιοῦν πάντα διδούς, ἀναγκασθῇ δεῖ-
 ναι τὴν πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ ἐνέργειαν αὐτῇ· εἰ γὰρ μόνον τα-
 λείῃ ἐστὶ, πάντα μὲν πρὸς αὐτὴν ἐνεργεῖ, αὐτὴ δὲ πρὸς εὐδὴν.

31. Ἄλλ' ἐκπολεβόντες τὸν λόγον, πάλιν λέγομεν· οὔτε τὸ
 πᾶσιδος ἀπέναντον ἐστὶν οὐδαμῶς τοῦ ἐνός καὶ ἔν' ἐαυτοῦ δι-
 στανκαρμῶν, οὔτε τὸ ἐν ἔχοντες καὶ ἔραμεν τοῦ προσέχοντος αὐ-
 τῇ πᾶσιδος· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δευτέρως ἐγείναι μενέδων καὶ
 τὸ πᾶσιδος ἔχει τὴν αὐτῇ πρίπουσαν ἐαυτοῦ πάντα γὰρ τὰ
 πᾶσιδος τὰ τε νοητὰ καὶ τὰ νοητὰ, καὶ ὅσα ὑπὲρ τὴν πᾶσιδος
 καὶ ἐν τῇ πᾶσιδος, μενέδων οὐκ αἰεὶν ἐξέρχεται, καὶ συνεύεται
 ἀλλήλοις· εἰ δὲ μενέδων ἐν μετὰ μενέδων πάλιν· ἵνα καὶ τὸ τῶν
 μενέδων πᾶσιδος, μὴ ἔν' ἐαυτοῦ διεραζέσθω, καὶ πᾶσιδος

τους λόγους, ὅτι τὴν ἐνέργειαν οὐ δεῖ ἀπὸ οὐσίας γίνεσθαι, οὐδὲ ἄλλαν ἐνέργειαν τῇ πρώτῃ δαδέναι· πᾶν γὰρ τὸ ἐνεργεῖον, δύναται τοῦτο πάντως ὃ ἐνεργεῖ· διὸν οὖν ἔστι καὶ δύναμιν τῇ πρώτῃ δαδέναι τοὺς τὴν ἐνέργειαν συγκαταθέντας· δυνάμεις δὲ ἔσσι καὶ ἐνεργείας οὐσας; πλείους ἄρα ἐν τῇ ἐνὶ πᾶσιν ἀναπαύσονται καὶ οὐχ' ἐν ἑστὶ τὸ ἐν εἰρησθε γὰρ τὸ θεοῦ, καὶ τὸ εὐθὺς μετὰ τὸ ἐν, κριτὸν εἶναι δυνάμεις ἑαυτὸ καὶ ὑπερταταῖν τῆς δυνάμεως, καὶ πολλὰ μᾶλλον καὶ ἐνεργείας· εἰς γὰρ τῆς πρώτης τριάδος τῶν νοητῶν ὑπερβίς πάσης ἔστι ἑταίρενα δυνάμεις, καὶ πάσης ἐνεργείας· πόσων ἔρα μᾶλλον τὸ ἐν, τὸ πᾶσαν ὑπερβίς ὑπερβίον, κριτὸν εἶναι θεοτάτα τοῦ ἐνεργεῖν; καὶ οὐ θεοκατάστατα πᾶσι πάντα ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἐκείνου μὴ ἐνεργοῦντος· ἀποδυναύει γὰρ τὸ τῷ ἐνεργεῖν τι παράγει, δι' ἑλπίαν τοῦτο πάσῃς δυνάμεις· κριτὸν δὲ εἶναι τὸ τῷ εἶναι μόνῃ παράγειν τοῦτο γοῦν ἐνεργεῖν ἐπὶ ποιήσεως· οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ζῶει ποιεῖ παντί, ἢ ἐν παρῇ τῷ εἶναι ζῶει μόνον οὐκ ἄλλαν ἔχουσα τὸν ἐνέργειαν παρὰ τὸ ζῆν· ἀλλ' ἐν τῷ ζῆν μόνῃ παντί τῷ δυναμένῳ ζῆν μεταδίδουσα τῷ ζῆν· καὶ τοὺς ὑπέρχει τὰ μετ' αὐτὸν, τῷ εἶναι ὃ ἔστιν· οὐκ ἔχων ἄλλαν ἐνέργειαν παρὰ τὸ εἶναι, τῆς δαδέναι τὸ εἶναι εἰς διδωσιν.

30. Ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνον τὸ εἶναι ποιεῖ, νοῦς ὡν, ἀλλὰ καὶ ποιεῖ ἡ ποιεῖ, καὶ ἡ ψυχὴ γενώσκει τοῦτο, ὅτι ποιεῖ ζῆν, τὸ ζῆν· διὸ θεοῦ καὶ νοῦς καὶ ψυχὴ δι' ἐνεργείας γνωστικῆς ποιεῖν, ποιεῖ δὲ κατ' ἀλλόθεν μετ' ἐνεργείας γνωστικῆς, οὐ δι' ἐνεργείας δὲ γνωστικῆς ἡδὴ ἄλλως ταύτης κατελευθύν, τῇ πᾶν τῷ εἶναι ζῶει, ὃ ἔστι παρῇ καὶ ψυχῇ καὶ νοῦς, ἡ δὲ μετὰ τοῦ γνωστικῶς παράγει· εἰ δὲ ταῦτα τῷ εἶναι παράγει, πολλὰ μᾶλλον τὸ ἐν ἐκείνῳ ἀπὸ τούτων πρὸς τὸ ἐν ὑπάρχειν, παρῇ τὰ πάντα μετ' ἐνεργείας μετὰ τὸ εἶναι ἐν δαδέναι καὶ γὰρ εἰ δι' ἐνεργείας παράγειν, εἶναι τὸ ζῆν, ἐπειδὴ ἐνεργεῖ, πότερον ὑπέρχει τὴν ἐνέργειαν

εὐς, καὶ αἰσώσις ἰδρυμένη, καὶ συνέχων ἄνωθεν πάντα τὴν νοερὰν εὐσίαν καὶ τῶν πολλῶν νοητῶν τὸ πρότερον ὑπερέπιπται νοητὸν, τὸ ἄμικτον καὶ καλὸν ἐκ τοῦ μονοθεοῦς ὑπερεπείκει. Ἄλλο γὰρ τὸ ἐν ἐκείνῳ νοητὸν, καὶ ἄλλο τὸ ἐν ἐκείνῳ προἰδρυμένον καὶ τοῦτο μὲν μένος νοητὸν ἐκείνου δι' ὡς νοερεῖς νοητὸν καὶ τῶν πολλῶν ἄρα καὶ μετεχόντως ἐνάδων ἐπίσταται τὸ ἀμείψαντον ἐξῆς ἐν πάντων ὡς περ εἶρεται τῶν θεῶν διακόσμον ἐξερμηνεύει.

28. Πάλιν ἄρα δεύσαμεν ἡμεῖς τὴν ἀρετὴν τοῦ νοητοῦ λέγειν τὸν θεὸν τὸν πρότερον, ὡς περ ἀκούω τιναὶ ἐν διολογίᾳ φρασσάντων, καὶ τὸν ἐκείνῳ πατέρα πάντων τῶν πάντων τὸ ἐν αὐτῷ αὐτὸς μὲν γὰρ, ἐκείνῳ ἐν μαθητῇ νοητὸς γὰρ λέγεται πατὴρ, καὶ ἡ τῶν νοητῶν ἀρετὴς, καὶ παντός τοῦ νοητοῦ συνειστικός, ἀλλὰ πατὴρ ὁ δὲ πρότερος θεὸς ὁ διὰ τῆς πρώτης ὑπαθέσεως ὑμνούμενος, οὗτος πατὴρ, ἀλλὰ κρείττων καὶ πάσης τῆς πατρικῆς θεότητος ἐκείνος μὲν γὰρ ἀντιδιέρεται πρὸς τὴν δόξαμιν καὶ τὸν νοῦν ὡς λέγεται πατὴρ καὶ συμπληρεῖ τρεῖς μίαν μετ' ἐκείνου οὕτως δι' ὁ πρότερος οὕτως θεός, ἐξήρηται πάσης πρὸς πάντα καὶ ἀντιδιερίσσεως καὶ συντάξεως οὐκ ἐν πολλῇ πλείον νοητὸς πατὴρ οὐδέ τις γὰρ ἐστὶ τῶν διευκρίνων· οὐδὲ μαθητὸς ὅπως ἐστὶν οὗτ' ὡς ὑπὸ νοερὰν, οὗτε ὑπὸ νοητὴν εὐσίαν· ἀλλ' ὑπερέπεται μὲν παρὰ τῶν μετεχόντων ἐνάδων ὑπερέπεται δι' παρὰ τῶν τοῦ ὅτερος προσδωρ σκεπῆς μὲν οὖν οὕτως ἐκείνῳ νοείτω τῆς πρώτης ὑπαθέσεως ἀναδραμῆς ἀπὸ τοῦ ἐνός ὄντος, ἐν' αὐτὸ τὸ ἐν, ὡς ἀπεδοῖς καὶ θεωρεῖται πῶς ἐξήρηται τῶν ὅλων ἐκείνῳ, καὶ πῶς οὐδὲν συμμεινόμεναι τῶν θεῶν διακόσμον.

29. Ἄλλ' ἐκείνῳ ἀποδοῖαι τιναὶ λίγοντες ἐν τῷ πρότερον ἐνέργειαν, εἰς τὰ δεύτερα πάντως ἀναγκαῖον διδῶσι γὰρ αὐτοῖς τῆς ὅλης πᾶσι καὶ ἐν πάντων αἰετον τῶν μετεχόντων ἐκείνῳ εἶδον ἐν τοῖς οὖν καλῶσι, τούτῳ αὐτοῖς τῆς ἐνέργειας, κίεσιν ἀκαταλείψ; συντόμως πρὸς τοῦ-

27. Εἰ δὲ καὶ πᾶν τὸ πλάτος τῶν Διδῶν, καὶ πᾶν τὸ ἐν τῷ μετα-
 χέμενοι ὑπὸ τοῦ ὄντος, ἔχουσιν ἐν τῇ δευτέρῃ παραθεσμένῳ
 ὑποθέσει, τοῦτο ἵκνουσιν ἐπεὶ ζητοῦντες, συνωλοῦσι τὸν περὶ Διδῶν
 λόγον εἰς τὴν πρώτην ὑπόθεσιν, εἰ γὰρ πρῶτον ἐνταῦθα τὸ
 λόγου τοῖς περὶ τοῦ πρώτου σέμμεσιν προστιθέντα τὴν περὶ τοῦ
 πλάτους τῶν Διδῶν ἐξηγοῦν; τί γὰρ ἄλλο ἐστὶ τὸ ἐν ἑκείνῳ,
 τὸ τῷ ὄντι συντεταγμένον, καὶ μετὰ τοῦ ὄντος προῖον, ἢ τὸ
 πλάτος τῶν Διδῶν, τὸ πάσης ἐκθεωτικῆς τοῦ ὄντος ὑποστάσεως,
 καὶ παντὸς τοῦ εὐσιώδους πλάτους συνεκτικόν; πᾶσα γὰρ οὐ-
 σία, ταῖς ἐκείνῃ ὑπείχεται τῶν Διδῶν, καὶ πᾶν τὸ μετέκτεον
 ἐν, οὐσίας ἐστὶν ἐκθετικῆς, νοητῆς, ἢ νοερῆς, ἢ πρὸς ταύτην
 καὶ ψυχτικῆς, ἢ συμπροσπειθεῖς· καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶ ἱκανὸς τῶν
 Διδῶν, ἢ τὸ μεταχέμενοι ἐν· ὡς γὰρ ὁ κυρίως ἀνθρώπος κατὰ
 ψυχὴν, οὕτως ὁ κυρίως θεὸς κατὰ τὸ ἐν· κατὰ γὰρ τὸ κυ-
 ριώτερον, ἱκανὸν ὑπάρχει τῶν πάντων ἀναγκαῖον ἄρα τὴν πρῶ-
 ταν ὑπόθεσιν, περὶ θεοῦ μόνον εἶναι, καθόσον ἐστὶ γεννητικὸς
 αὐτοῦ τῶν πολλῶν Διδῶν αὐτὸς ἐξηγημένῳ τοῦ πλάτους· καὶ
 ἀσύστακτος ὡς πρὸς ἀπ' αὐτοῦ προελελυμένης· διὸ καὶ πάντα
 ἀπορρέουσι αὐτοῦ τοῦ ἐκείν, ὡς πάντως ὑπερδουλοῦν, καὶ
 ἀπὸ πάντων ἐξηγημένῳ· καὶ πάσας μὲν παράγοντος τὰς τῶν
 Διδῶν ιδιότητας· αὐτοῦ δὲ ἀπεριόρου καὶ ἀπεργερόντος τοῖς πα-
 σιν ὑπάρχοντος· οὐ γὰρ τὸ ἐν ἐστὶν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐν· καὶ οὐδὲ
 νοητὸν ἢ νοερὸν, ἀλλ' ὑπερθετικόν, καὶ τῶν νοητῶν καὶ τῶν
 νοερῶν ἐκείνων· πάσης γὰρ ἀρχικῆς τάξεως ὑπερθεῖναι γὰρ πρὸ
 τοῦ μεταχέμενου πλάτους, τὸ ἀμιδνικόν αὐτῶν, καὶ πρωτευ-
 γὲν εἶδος, καὶ εἶδῶν κρείττονος αἰτίαν· οὕτω περὶ καὶ πρὸ τῶν
 ἐνύλων εἶδῶν τὰ εὐλῆα, καὶ πρὸ τῆς ἐν ἄλλῃ γενομένης ζωῆς,
 ἢ χωριστῇ καὶ ἐκείνης οὐσα καὶ ἀμυγῆ· καὶ πανταχοῦ τῶν γε-
 νομένων προεγίγιναι τὰ ἐν αὐτοῖς ὑπερθεῖναι· καὶ τῶν πολλῶν
 ἄρα ψυχῶν καὶ τὰ σώματα κατασκευασμένων ἡγίεσαι κατ' οὐ-
 σίαν ἢ ἀμιδνικὸς ψυχῇ, τῶν ὑπερνομένων τέτοιον ἀπεργερόμε-
 νο, καὶ τῶν πολλῶν νόμος ὁ εἰς καὶ ἀμιδνικὸς νοῦς, ὁ χωρι-

τῶν ὄντων, συνεκτικῶς δὲ τῶν πολλῶν· οὐδὲ γὰρ περὶ ψυχῆς
τι ἀριθμεῖται καὶ τῆς μαθητικῆς ὁ αὐτός λόγος· οὐδὲ τῆς με-
ταφυσικῆς ιδιότητος ἐφαρμόζεται ὡς ποτε τῇ ἀριθμικῇ· οὐδὲ αἱ
τῆς ἀρετῆς, ταῖς τῆς κατασκευαστικῆς· οὐδὲ γὰρ ἂν ἡ μὲν
ἐξήρτων τῶν πολλῶν πρὸς καὶ ἀπὸ τῶν, ὁ δὲ συνεκτικὸς τῷ
πλεονεξίᾳ τῶν ψυχῶν· ἀλλ' οὐδὲν αὖ τῶν ἀριθμικῶν συναριθμεῖν
χρὲ τῶν πολλῶν· οὐδὲ αἱ αὐταὶ πάντων ιδιότητες· οὐδὲ ἂν
ὁ μὲν μονάδος ἐπέχετο λέγειν, αἱ δὲ ἀριθμοὶ περὶ τῆς μονάδος
ταύτης ὑπερεκκρίναι.

αἶ. Ταῦτα γοῦν γράφουσι περὶ τῆς Πλάτωνος θεωρίας·
πῶς ἔστι κατὰ μίαν ὑπόθεσιν θεὸν καὶ θεούς τῶν ἄλλων, καὶ
τὰς αὐτὰς ἀποφάσεις ἑστῶς πᾶσιν ἐφαρμόζεσθαι; ὅτι μὲν
γὰρ, καὶ πῶς θεός ἐν, ἀλλ' οὐχ' οὕτω χωριστὸν ἐαυτῷ τὸ
ἐν, οὐδ' οὕτως ὁργανοῦν, οὐδ' οὕτως ἀπερίγραπτον, ὡς αὐ-
τὸ τὸ πρῶτον ἐν εἰ δὲ καὶ αὐτός· ὁ Πλάτων ἐπὶ τῇ αἰ-
τιᾷ τῆς πρώτης ὑπόθεσεως, οὐδὲ οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι, περὶ μετέχουσιν
τὸ ἐν, οὐδὲ εἶναι τὸ ἐν, τὸ ὑπὲρ οὐσίας τινός μετεχόμενον,
πῶς ἐπὶ τοῦτο ταῖς ἄλλαις ἐνότησι ἐφαρμόσκει δύνατον, πᾶσαι
δ' ὑπὲρ οὐσίας μετέχουσιν ταύτης αὐτῆς εἰς πᾶσι σώματι
μετέχου τὸν ψυχὴν ὄντος, οὐ περὶ πᾶσις ἂν ἵκοντο ψυχῆς
τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀριθμικῆς φύσεως· καὶ εἰ μὴ δὲ ὡς
μετέχουσαι τὸν νοῦν ὑπὲρ ψυχῆς, μένον ἂν ἔχει γὰρ νοῦν τὸν ἀρί-
θμικον κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν ὑπερβύσκειν παντελῶς τι-
θήμενος πᾶσις οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι παντὶς ἐξηραμένης, μέ-
νον τὸ πρῶτον ἐν λέγει καὶ ἀριθμικόν· ἀλλ' οὐ πᾶν τὸ ὑπο-
νοῦν ἐν οὐδὲ δὲ καὶ τοῦ ἐνός ἐκτετακτοῦ τῆς οὐσίας φεσθαι, αὐ-
τός εἶναι τὸ ἐν· οὐδὲ γὰρ τοῦτο κυρίως ἐκνοητέον· πῶς
γὰρ ἂν ἐπὶ τῶν πρῶτων ἐνάδων ἐκτελέσσεται; τὸ γὰρ ὑπὲρ
πλεονεξίας μετέχουσιν ἐν, καὶ τὸ τῶν οὐσιῶν συνόν, οὐκ ἐπὶ
πρῶτον καὶ τοῦ ἐν ἐκτελέσσεται παντελῶς, ὁ μὴ δὲ αὐτὸ ἐξέρ-
ττειν τὸ ὄντος ἔρπον ὡς εἰ τις καὶ τὴν ψυχὴν τῶν σώμα-
σι κοινωμένην, κριτέοντα ἔλεγον εἶναι ψυχῆς.

τάων πρὸς τὰ χεῖρονα τῶν εἰδῶν ἐπρότερος, τὴν ὑπερ-
σχὴν λατρίαν ἐν τοῖς ὑπερουσίαις· ἀντὶ δὲ τῶν χειρόνων
πρὸς τὰ κρείττενα τῶν εἰδῶν ἐπρότερος τὴν ὑπερσχὴν λα-
τρίαν ἐν τοῖς ὑπερουσίαις· ἀντὶ δὲ τῆς τῶν χειρόνων πρὸς τὰ
κρείττενα τὴν ὑπέρσιν· ἀντὶ δὲ τῆς ἀπ' ἄλλων διακρίσεως, τὴν
ἰδιότητα πάντα οὖν ὑφαίται τοῦ ἐνός· καὶ πάντως ὑπερέχει τὸ
ἐν καὶ οὐτε τὸ ἐν ἑαυτῶν τῶν ἄλλων, οὐτε τὰ ἄλλα ἑαυτῶν τοῦ
ἐνός· εἰ δέπου καταχράματα τοῖς ὁνόματι, τὰ ἄλλα τοῦ ἐνός
λειτουργοῦν, συγγνώμην ἔχουσιν δὲ πρὸς τὴν συνέστιαν ἀποβλεπόν-
των ἐπὶ οὐδὲν κυρίως ἐπὶ τοῦ ἐνός· λέγομεν· λέγομεν δὲ ὅπως
τί περὶ αὐτοῦ διὰ τὴν αὐτοφυῆ τῆς φύξε, ὥσπερ παρὰ τὸ
ἐν· ἀνάγκη τοῖσιν ἑκαστῶν μόνος καὶ ἄπας τὸ θεῖον, ὑπὲρ οὐ-
σίαν ἔστιν, ἢ τοῦ πρώτου θεοῦ μόνος εἶναι τὴν παρόντα λό-
γον, ὅς δὲ μόνος ἐστὶν ὑπὲρ οὐσίαν, ἢ περὶ πάντων θεῶν καὶ
τῶν πᾶν· ἐκείνου· ἐπειδὴ γὰρ πῶς θεὸς ἐνός ἐστὶ καθὼς θεός;
τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ πάσης οὐσίας ἐκθεωρεῖν τὸ ἐν· διὰ δὲ
τοῦτο, συνάπτειν ἄριστοι τῇ περὶ τοῦ πρώτου θεοῦ θεωρίᾳ,
τὴν περὶ θεῶν ἀπέναντον ὑπέχουσαν· πάντες γὰρ εἰσιν ἐνάδης
ὑπερούσιοι, καὶ τοῦ πλεόντος τῶν ὅτων ὑπερνεύχουσιν, καὶ
ἀσπρότεροι τῶν οὐσανθῶν.

25. Ἀλλ' εἰ μὴν ὡς οὐτως τὴν τε πρωτίτην οὐσίαν, ἐν λέγομεν·
καὶ τοὺς ἄλλους θεούς, ἴδαι μίαν αὐτοῖς ὑπόθεσιν ἀποληραῖον οὐ-
δίην γὰρ ἄλλο μᾶλλον περὶ τοῦ πρώτου ἐνός, ἢ τῶν λοιπῶν ἐνάδων
φασὶν αὐτοῖς ποιεῖσθαι τὴν λόγον· εἰ δὲ τὸ μὴ πρωτίτην ἐν ὡς δευτέ-
ρου, καὶ αὐτοῖς μάλιστα πάντων μόνος ἐστὶ καὶ ἀσύντακτος πρὸς
τὰ ἄλλα πάντων καὶ ἀνέστικτος ἀρπάσκον φασὶν αὐτὸ πρὸς τὸν ἑαυ-
τοῦ καὶ ὁμοῦτον, τοῖς πᾶσιν ἐξαρτέμενον· ἐκείνη δὲ τῶν ἄλλων ἀσύντακτος,
μεικτὴ πῶς ἐστὶ καὶ οὐ μόνος ἐνός, ἀλλὰ καὶ πλεόντος εἰκίβου
μετέχουσα καὶ οὐσία· ἢ νοστής ἢ νεστής ἢ φύξις ἢ καὶ συ-
μαψιχὴ· μέχρι γὰρ ταύτης, πρᾶσιον ἢ μέλιτι· τί χρὴ τὸ μὴ
συνεπιβεβῆκεν τοῖς οὖσις ἐν, μὴ δὲ συνεπαιγόμενον ὅπως τοῖς
πολλοῖς, εἰς μίαν ὑπόθεσιν ὑπάρχειν ταῖς μετέχουσιν· μὴ ἀπὸ

τότος, διὰ τὴν ἄριστην αὐτοῦ καὶ ἄρῃστον ὑπερήνουσιν· δεχὼς δὲ λεγόμενον καὶ τοῦ ταυτοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου λέγεται γὰρ ταυτὸν καὶ ἡ ταυτότης καὶ τὸ μετέχον τῆς ταυτότητος· καὶ ἕτερον ὁμοίως, ὅτε ἑτερότης, καὶ τὸ μετέχον τῆς ἑτερότητος· τοῖον κατ' εὐθέτησαν τρέπον τὸ ἐν ἑτέρῳ ἢ ταυτὲν· οὕτε γὰρ ὡς ἑτερότης, οὕτε ὡς ἑτερον τῶν ἄλλων ἑτερον· οὕτε ὡς ταυτότης, οὕτε ὡς ταυτοῦ μεταλαμβάνει, ἑαυτοῦ ταυτὲν· καὶ τὰ μὲν, προσωπαδίδεινται ταύτων τὰ δὲ, προεόντες γνωστέμεθα.

23. ταύτων δὲ δεδιωγμένων, εἰ τάχα ἄλλα τοῦ ἐνὸς ἑτερα ἢν εἰς αὐτοῦ τὰ γὰρ ἄλλα συνεστέρηται δοκῇ καὶ τὴν τοῦ ἑτερα εἶναι γήμεν αὐτὰ τοῦ ἐνὸς· ταῦτα μὲν γὰρ εὐδαρῶς· οὐ γὰρ ὅτι καὶ ταῦτα ἐν μὲ ποτε δὲ ὡς εἰπομεν, τὸ πολλὰ τοῦ ἐνὸς· ἑτερα μὲν τοῦ πολλῶν, καὶ ἄλλα πάντα πᾶντως ἐξίν, οὐχ' ἑτερα δὲ τοῦ ἐνὸς· ὡς γὰρ αὐτὸς προείρηκται τὸ ἑτερον, ἑτέρῳ ἑτερον. καὶ εἰ λέγοιτο εὖν ἄλλα καὶ ἑτερα τοῦ ἐνὸς, οὐχ' οὕτως λέγεται· ὡς δ' ἑτερότητας ἢν ἐκείνου ποιεσάμενα μὲν τὴν πρόθεον ἢν γὰρ ἢν δευτέρα μετὰ τὸ ἐν ἢ ἑτερότης, καὶ μέση τοῦ ἐνὸς καὶ τῶν πολλῶν· ἢν καὶ ταῦτα προεῖ κατ' αὐτὴν· ἀλλ' ὅτι μὲν ταύταις ὕστερις περὶ τὸ ἐν οὐ πᾶσα δὲ ὕστερις, ἑτερότητας ἐξίν ἐκγονος· ἀλλ' ἢ ἐν τοῖς εἰδητικοῖς διακρίσεως ὕστερις· ὅθεν δὴ καὶ πᾶν τὸ ἑτερον, τῆς οὐκείας αἰτίας, καὶ ὑφίσταται αὐτῆς· οὐ πᾶν δὲ τὸ ὑφίσταμενον ἑτεροῦται πρὸς ἐκεῖνο αἰτίας ἑαυτοῦ· τάχα δ' ἢ καὶ οὕτως λέγεται· τὰ ἄλλα τοῦ ἐνὸς εἶναι ἑτερα τοῦ ἐνὸς διὰ τῆς εἰσιλθεύσαντων αὐτῶν ἑτερότητα τῆς ἀπέχουσι ποιεσάμενα, τὴν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἑτεροῦσθαι· τὰ γὰρ αὐτὰ τοῦ ἑτεροῦσθαι διὰ τῆς ἀετέρετα τάξιν ὑφίσταμενον ἐλαχιν· ὅτε καὶ ἄλλα μετέχονται τοῦ ἐνὸς, ὡς διὰ τὸ ἀλλῶν ἄλλα γενέσθαι, χωριζόμενα τοῦ τὴν ἀλλῶν προσωπαδίδειν ἀντιροπόμενον ποιεσάμενον ἐνὸς.

24. ἁπλῶς εὖν, πολλὸν δὲ τριτὸς, ἐν τοῖς οὖν οὖσαι τῆς ἑτερότητας, τῆς μὲν τῶν κριετόμων, τις δὲ τῶν κριετόμων, τις δὲ τῶν ὁμοστοίχων, ἀντὶ μὲν τῆς τῶν κριε-

τινάς ποιείσθαι, καὶ μὴ ἄλλου λόγου δι', εἴαν εἴ τι ἐπὶ ἀνθρώπου ἴτερον, τοῦτο λόγῳ οὐκ ἀνθρώπου· καὶ εἴ τι λευκοῦ, τοῦτο οὐ λευκοῦ·

22. Οὕτω δ' ἂν ἀποδείξῃς καὶ τὴν ταυτότητα αὐτὴν, ἵσται ὅτι ταυτότητα μὴ εἶναι, εἴπερ εἴη πῶς τῇ ἰσότητι ταυτὸν, ἡ ἄλλῃ τοῖς τῶν ἑνὸς παρ' ἑαυτῆν λαμβάνω γὰρ ὅτι ἡ ταυτότης, ταυτὸς ἵσται ἰσότητι, καὶ ὅσον μετέχει τῆς ἰσότητος· εἰ γοῦν τὸ ἰσότητι ταυτὸν, ἴτερόν ἵσται καὶ οὐ ταυτὸν, ἡ ἄρα ταυτότης, ἴτερον καὶ οὐ ταυτὸν· καὶ οὐδὲν γε ἄποδόν ἵσται τῇ μὴ γὰρ οὐσίῃ τῇ ἑαυτῆς, ταυτότης ἵσται τῇ δι' μετουσίῃ τῇ ἑαυτῆς, ἴτερον γίνεσθαι δι' ἑαυτὸν ταυτὸν, τὸ μετέχειν ἑαυτῆς, ἡ καὶ παραδοξοτάτος ἵσται τὸ ἴτερον γίνεσθαι τὸ πρὸς τὴν ἑαυτῆς γινόμενον φύσιν καὶ αὐτὸς δ' οὐκ ὁ λόγος, ἐμπειρίμως ὑπὸ τοῦ ἐκείνῃ ἵσταιν ἀληθὲς· δίδει τὸ ἂν, οὕτω γένος ἔχει τι παρὰ ἑαυτοῦ, οὕτω εἶδος· τῇ μὴ παρὰ ἑαυτῆς ἔχοντα γένος, ἡ εἶδος, εἴαν ἀνθρώπου καὶ ἵππου, ταυτὰ ὅντα κατὰ τὸ γένος ἡ εἶδος, οὐκ εἴη καὶ ἀλλήλους ἀπλῶς ἵσται ταυτὰ μὴ εἶναι δι' ἀνάγκην πρὸς τοῦ ἐκείνῃ γένος ὅτι εἶδος, εἰ μὴ γίνεσθαι τὸ ἂν ἡ γένους μετέχειν ἡ εἶδους, οὐχ' ἔν· τὸ γὰρ μετέχειν τοῦ γένους, ἔχει τί παρὰ τὸ γένος· καὶ τὸ μετέχειν ὡσαύτως τοῦ εἶδους, ἔχει τί παρὰ τὸ εἶδος· καὶ καθάλου πῶς τὸ μετέχειν τινός, ἔχει τί παρὰ τὸ μετέχοντος· εἰ γὰρ μὴδὲν, αὐτὸ ἂν ἑαυτὸ εἴη παντελῶς καὶ οὐ μετέχειν ἑαυτοῦ· εἰ οὖν τὸ ἔν, μᾶλλον ἔν γένος ἵσται, μᾶλλον εἶδος, ταυτὸν δι' ἑτέρῃ τοῖς αὐτὸ ἂν ἑαυτὸ εἴη ὅ ἵσται ταυτὸν οὐκ ἄλλο ὅν· ἀλλὰ τῶν δύο προβλημάτων, ἔν τοῦτο ποιεῖται συμπέρασμα, κατενόηκεν ἔχοντος καὶ ὅσον ἀνταφύσιν ἀλλήλους λαμβάνεται· τὸ μὴ ἴτερον, πρὸς ἑαυτὸν τὸ δι' ταυτὸν, πρὸς τὰ ἄλλα· δοκῇ γὰρ τὸ μὴ ἴτερον, οἰκτίως ἔχοντος τῇ πρὸς τὰ ἄλλα ἀναλήψει· τὸ δι' ταυτὸν τι πρὸς ἑαυτὸν μᾶλλον γὰρ ἵσται τοῦ ἐκείνῃ ἑγγίς, ἡ μὴ πρὸς τὰ ἄλλα ἰσότητος διὰ τὴν ἀναλήψιν τοῦ ἐκείνῃ ὑπεροχῆ· ἡ δι' πρὸς ἑαυτὸν ταυ-

καὶ γὰρ ἐτι ταυτὸς τοῖς ἄλλοις, οὐκ ἔστι δῆλον· καὶ εἴτι ἱε-
ρον ἑαυτοῦ οὐκ ἔστι· τὰ δὲ λεκτὰ δύο, δυσματηχίριστα· πῶς
γὰρ ἂν τις παραδείξαιτο, ἐτι οὐκ ἔστις ἑαυτοῦ ταυτὸν, ὃ γὰρ
ἔστις; ἢ πῶς ἂν πειθῇ τις, ἐτι οὐκ ἔστις ἱερον τῶν ἄλ-
λων, ὃ γὰρ εἰρηται αὐτῶν; πῶς δὲ αὐτὸ τοῦτο δείκνυται; τῶν
τεσσάρων τὸ πρῶτον ἐτι οὐχ' ἱερον ἑαυτοῦ τὸ ἐν, νῦν ἤδη
βελίον· ἔπειτα αὖτις, περὶ ἐκείνου τῶν ἄλλων ἱερον· δείκ-
νυται μὲν οὖν τὸν τρόπον τοῦτον εἰ τὸ ἐν ἑαυτοῦ ἱερον,
ἐνός ἂν εἴη πάντως ἱερον· αὐτὸ γὰρ ἔστι ἐν τὸ δὲ τοῦ ἐνός
ἱερον, οὐχ' ἐν· καὶ γὰρ τὸ τοῦ ἀνθρώπου ἱερον, οὐκ ἀν-
θρώπος· εἰ τὸ ἐν ἱερον ἄρα ἑαυτοῦ, τὸ ἐν οὐχ' ἔστι
ἀλλὰ μὲν καὶ ἄπορον τοῦτο παρὰ τὸν ἥδη εἰς τὴν ἀντίφασιν
ἐτι τὸ ἐν, οὐχ' ἐν· οὐκ ἄρα αἶτιον ἑαυτοῦ τὸ ἐν.

21· Ἀπορίται δ' ἂν τις πρὸς τῆς ἀπεδείχθαι ταῦτα μὴ ποτε
καὶ ἡ ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, μὴ οὐκ ἱερον ἑαυτοῦ· καὶ
ταῖς τοῦτο ἀναγκαῖον ἕκαστον γὰρ τῶν ὅσων ὄντων, ἄρ' ἑαυτοῦ
τὴν ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, καὶ ὡς εἴρηται πολλὰς· καὶ ὃ δὲ οὐκ
μὲν τῶν καὶ τῆς ταύτης οὐκ ἔστι τῶν ἄλλων γενῶν, ἱε-
ρον οὐκ· κατὰ τοῦτο ἑαυτοῦ εἶναι μὴ ὄν, ὡς τῆς κινήσεως καὶ
τῆς στασεως· ἀλλ' εἰ ἑαυτοῦ ἱερον ἡ ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, ἔστι
ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι καὶ τὸ ἐν, οὐχ' ἐν· οὐκ ἄρα καὶ ἑαυτοῦ ἱε-
ρον ἡ ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι· μάλιστα οὖν ἄρ' ἑαυτοῦ μὲν ἀρχεται τοῦ ἐπὶ
τῆς οὐκ ἀποδείχθαι καὶ ποτε ἱερον ἑαυτοῦ, οὐχ' ἑαυτοῦ δὲ ἱε-
ρον, ἀλλὰ τῶν ἄλλων; καὶ γὰρ ἑαυτοῦ ἀρχεται ἄρ' ἑαυτοῦ
ὄντα, καὶ ἑαυτοῦ ἄρ' ἑαυτοῦ πολλὰς ἀρχεται καὶ οὕτως
εἰς ἑαυτοῦ ἀρχεται πολλὰς καὶ ἑαυτοῦ ἀρχεται τοῖς ἄλλοις·
εἰ δὲ ἐτι βούλει λέγειν ἀρχεται, καὶ ἡ ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, καὶ
ὄντα ἑαυτοῦ ἱερον ἔστι, οὐκ ἔστι ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι· ἑαυτοῦ γὰρ
ἱερον ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι τῶν ἄλλων γενῶν ταῦτα οὖν οὐχ' ἐπὶ
τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, καὶ οὐδὲν ἄπορον ἐπὶ γὰρ τῆς
ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι· πᾶσι γὰρ ἔστι ἐπὶ τῆς οὐκ ἀποδείχθαι, ὅτι
γὰρ ἔστι μόνον, ἀλλὰ δὲ οὐδὲν· δὲ δὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ

τὸ ἐν, διὰ δέου τοῦ αἵτιον τὸ πρὸ αὐτῶν, μαιζόμενον αἷτιον εἶναι καὶ καλλίστων, τοῖς ἐφεξῆς· τὰ γὰρ ὑψιλότιμον τῶν αἷτιων, ὑψιλότιμον ἐστὶν ἀγαθῶν τοῖς αὐτῶν δευτέροις παρατακῇ· ἢ οὐν τοῦ ἐνὸς καὶ τῆς ἐκείσεως· Διότι; ἔξει τὰ πρόγματα, παρ' ἐκείνης τῆς αἰτίας, ἐν τοῦ ἐνὸς ἐκείσεως τάττειν ἀξιοῦμεν· εἰ μὴ γὰρ μεθεῖ δώσει τοῖς μὲν αὐτῶν, ἀγνοεῖς ἔσται καὶ ἀκρινέστερος πρὸς πάντα· καὶ οὐδὲ οὐκ ἔστιν εἰσέσθαι, μετὶ μίαν ἔχοντες πρὸς αὐτὴν κοινωνίαν· οὐ γὰρ αὐτοφωδῆς πάντες τὸ ἐν ἐκείσεως, καὶ ἀντικεινόμενα πρὸς αὐτὸ· πρὸς δὲ ἐκείνην τὸ συνόφον οὐκ ἔν· ἔχομεν, εἴπερ μεθεῖ ἀπ' αὐτῆς· εἰ δὲ τι δώσει κἀκείνη τοῖς οὖσι, πότιρον καὶ τί τοῦ ἐνὸς ἔσται κρείττον, οὐδὲ πλῶσαι δυνατόν· πάντα γὰρ τὰ ἀλλὰ, κρείττω καὶ χείρω λέγεται κατὰ τὴν τοῦτου μίαν καὶ ἐκείτω μετευσίαν· καὶ αὐτὸ οὐν καὶ τὸ κρείττον, ἐνὸς μετευσίαν κρείττον· καὶ ὅπως οὐκ ἂν ἢ τοῦτο πᾶσι περιποιῶσθαι ἐν, εἴτε κρείττον εἴχομεν αὐτοῦ· οὐδ' ἂν, πάντων δυνάμεων τῶν ἄλλων καταπορεύουσι, ἢ ἐν ἐκείσεως· καὶ τὸ δίκαιον παρερῶντες, καὶ τὸ καλὸν οὐ προσποιούμεναι, διὰ τῆς τοῦ δεχομένου ἡμῶν ἐνὸς προσποιῶσθαι· εἰ τοῖνον τοῦ μὴ ἐνὸς χάριν πάντων τῶν ἄλλων καταπορεύουσι, ἢ δὲ ἐν οὐδὲ ποτε τῶν ἄλλων ἔσται τινὸς παρερῶμεν, σημαντάων ἂν εἴη τὸ ἐν εἰσέτερον, ὡς συνέχον πάντα καὶ σῶζον τὰς ἐνομοῖαις ἡμῶν· ἢ ἄρα τῆς ἐκείσεως παρακλίον, πρῶτιστον ἂν εἴη τῶν πάντων· τοῦτο ἄρα πρῶτιστον τῶν πάντων· οὐκ ἄρα ἐστὶ ἢ τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τῆς κρείττων· αἷτιον οὐκ ἄρα ἐν ἄλλῃ τὸ ἐν· ἀλλ' ὅτι μὴ οὐκ ἐστὶν ἀπ' ἄλλης αἷτιος τὸ ἐν, διὰ τοῦτω δέου.

20. Τετάρτην δὲ δέλωα περὶ τὸ ταυτὲν, καὶ ἕτερον προβλεπόμενον ἀπορατίζων τοῦ ἐνὸς, καὶ ἡμῶν εὐληπτοτέρων, ἀρχόμενος οὕτω πρῶται· διὰ τῶν λοιπῶν· ἐστὶ δὲ τὰ τῆς αἰτίας προβλεπόμενα, ταυτὲν τὸ ἐν, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ἕτερον· τὸ ἐν, οὐκ ἔστιν τῶν ἄλλων ἕτερον· τὸ ἐν, οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ταυτὲν τὸ ἐν, οὐκ ἔστιν τοῖς ἄλλοις ταυτὲν· τοῦτω ἀπρόστατα μὴ ἐστὶ τὰ ἄρα·

ἔχει πάντως τὸ πῦν, περιέχον· τὸ δὲ, περιεχόμενον· τὸ δὴν ὡς ἀληθῶς ἐν, οὐκ ἔστι· ἐν αὐτῷ· διδύκεται δὲ, ὅτι οὐδὲ ἐν ἄλλῳ, τὸ ἐν δὴν, οὐκ ἐν αὐτῷ ἔστιν, οὐκ ἐν ἄλλῳ· καὶ τοιούτοις πῦν αἱ τοῦ προκειμένου διαιτητικοὶ συλλογισμοί.

18. Ἄλλ' ἔσως ἐρεῖ τίς· πῶς ἔστι τὴν λέξιν ἀραυόμεναι, τοῖς τοῦ ἐν τοῖς τρόποις πολλοῖς οὕτως· τὸ γὰρ σημαίνει ἐν τῇ γραμμῇ λέγεσθαι εἶναι, ὅθεν ὡς ἐν ἄλλῳ· καὶ γὰρ ἄλλο μὲν σημαίνει, ἄλλο δὲ γραμμῇ, καὶ οὐκ ἀπειδῆς ἐν ἄλλῳ ἔστι· διὰ τοῦτο περιέχεται ὑπὸ τῆς γραμμῆς· καὶ πολλοὶς αὐτοῦ μέρεσι ἀναγεῖν ὑπὸ τῆς γραμμῆς· ἔστι πῦν δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαντῆν λίγοντων, ὅτι εἰ καὶ πᾶσι διασηματικῶς περιέχει τὸ σημαίνει ἢ γραμμῇ, ἄλλὰ τρόπον ἄλλον αὐτὸ περιέχει· τὰς γὰρ ιδιότητας αὐτοῦ περιέχει· πῶς γὰρ ἔστι τὸ σημαίνει μόνον· ἢ δὲ γραμμῇ, καὶ πῶς καὶ ἄλλο τι μένος οὕτω ἀπλῶς καὶ ἀδιόστατον μὲν ἔστι· αὐτὸ δὲ κατὰ μένος διασηματικῇ· καὶ γὰρ ὅπως ἐκεῖ οὐ ταυτὸν ἔστι σημαίνει καὶ ἐν, ἀνάγκη πολλὰ εἶναι τὸ σημαίνει· οὐχ' ὡς μᾶρ ἐχον διασηματικῶς· ταύτῃ γὰρ ἡμῖν· ἄλλ' ὡς ιδιότητος πλείονος συμπληρωτικῶς αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο μέρων ἔχουσιν λόγον· ὅς ἡ γραμμῇ περιέχουσα, κατὰ ἃς λέγοντο τῇ σημαίᾳ συνάπτεσθαι· ἐκεῖ δὲ οὐ ταυτὸν ἔστι σημαίνει, καὶ ἐν, ὅθεν· τὸ μὲν γὰρ, ἀρχὴ πάντων· τὸ δὲ, μετὰδὲ μόνον· ἄλλ' οὐδὲ τὸ σημαίνει πρὸ τοῦ ἐνός, καὶ γὰρ ὁ μόνος, ἐν· καὶ τὸ ἐν τῷ χρόνῳ ἀραυόμεναι· λείπεται οὖν τὸ σημαίνει εἶναι μετὰ τὸ ἐν· καὶ περιέχον τοῦ ἐνός· ὥστε καὶ οὐχ' ἐν ἔστιν· εἰ δὲ τοῦτο, καλύπτεται οὐδὲν ἀσφαμένους ἔχον ιδιότητος πολλῆς, εἰ εἴσι καὶ ἐν τῇ γραμμῇ, περιέχεται ὡς αὐτῶν· οὕτω πῦν οὖν δυνατὸν ἀπαντῆν.

19. Τὸ δὲ ἐν, οὐκ μᾶρ ἐχει, οὐκ ὅθεν ἐν μέρων, ὥστε οὐ δυνατὸν αἰτίαν εἶναι πρὸ αὐτοῦ ἄλλαν, ἀλλ' ἔστι ἀπῆλκτον πάντων, ὡς αἰτίαν κρείττονα οὐκ ἔχον· πᾶσι γὰρ αἱ τάξεις, ἀπρώτως ὑπὸ τοῦ ἐνός ὡρίσθησαν· καὶ τὸ ὑπὲρ πάντα πάντων αἰτίον ἔστι τῶν ὅσων, τὸ ἐν αὐτοῦ δὲ αἰτίαν, οὐδὲν ἔστιν· εἰ γὰρ αἰτίαν ἔχει

τό μὲν, ὡς πρὸς τὰ μετ' αὐτὸ λεγόμενα· ὡς ἔστιν ἡμέτερον τὴν πρῶτον παρεῖναι πανταχοῦ, τῇ μετέπειτα ἀποσταταίῃ τῶν αὐθιγῶν· ἀλλὰ πάντα σώζειν καὶ συνείχαι, καὶ διακοσμεῖν, δι' αὐτῶν τῇ μεταθέσει διέκοντα· τὸ δὲ, ὡς πρὸς πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ τὰ μετ' αὐτὸ κυρίως γοῦν πανταχοῦ τοῦτο ἔστιν, ὃ καὶ ἐν τοῖς δευτέροις ἔστι, καὶ ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐν τοῖς πρὸ αὐτοῦ· διὸ τι καὶ κυρίως πάντα ταῦτα ἔστι· καὶ τοῦτο τοῦ πανταχοῦ ἀπόρασις ἔστι τὸ οὐδαμοῦ, τὸ νῦν περιλαμβανόν· καὶ τοῦτο τὸ οὐδαμοῦ καὶ πανταχοῦ κριτέον, καὶ μέντοι τοῦ ἐνὸς ἐξαιρέτον· ἄλλο δὲ ἔστι μεδαμοῦ τὸ τῷ πανταχοῦ σύσσειχον· ὃ πρὸς τὰ δεύτερον μέντοι λέγεται εἰσάγειν· ὡς ἐκείνου ἀληθείας ἔστι διὰ τὸ λεγόν· οὐδαμοῦ γὰρ τὸ δὲ διότι πανταχοῦ· τὸ γὰρ ὑπὸ τισις τότε κρατούμενον, ἐν τινι ἔστι· τὸ δὲ πᾶσιν ἰσοίως παρὸν οὐδαμοῦ ἔστιν ἀκριβοστάτως· καὶ διότι πᾶσι οὐδαμοῦ, διὰ τοῦτο πανταχοῦ· διὰ τὸ πᾶσι ἰσοίως ἐξαρτῆσθαι, πᾶσιν ἰσοίως πάρεσθαι· οἷον εἴ τις τῶν πάντων ἀριστός.

17. Ταῦτα μὲν οὖν εἰσσεῖχα ἄλλοις· ἐκεῖνο δὲ τὸ μεδαμοῦ, κριτέον παντός τοῦ πανταχοῦ καὶ τῇ ἐνὶ μέσῳ διακρίσει ἐκκαλεῖται· ὡς ἀπέρας τοῦ ἐν τινι· παντός γὰρ τοῦ ἐνδεσχεῖς λεγόμενου τρόπου, τοῦ ἐν τινι κριτέον ἔστι τὸ ἐν εἰ δὲ πᾶν τὸ ἐν τινι φύδις, ἀληθείας ἡ ἀπέρας τοῦ οὐδαμοῦ· τὸ γὰρ ἐν τινι, τῷ οὐδαμοῦ ἀντίκειται· καὶ ἄρα δὲ καὶ τὰ τίς, τῷ οὐδαμῷ ὃ μὲν τοι οὐκ τοῦ συμπέρασματος ἀπόδειξις, τοιαῦτα τίς ἔστι· τὸ ἐν, οὔτε ἐν ἑαυτῷ ἔστιν, οὔτε ἐν ἄλλῳ· πᾶν δὲ τὸ ἐν τινι ὅν, ὃ ἐν αὐτῷ ἔστιν, ὃ ἐν ἄλλῳ· τὸ ἄρα ἐν, οὐδαμῶς ἔστιν ἐν τινι· τὸ δὲ μεδαμῶς ἐν τινι ὅν, οὐδαμοῦ ἔστιν· τὴν δὲ πρῶτον τῶν πρῶταστων, ἀποδείκνυσθαι οὔτε τὸ ἐν οὐδαμῶς ἀπτεσθαι δύναται πολλοῖς· τὸ ἐν ἄλλῳ, ἀπτεται τῶν ἐκείνου πολλὰ ἐν ᾧ ἔστι· τὸ ἄρα ἐν, ἐν οὐδαμῷ ἄλλῳ ἔστι· πᾶσι τὸ ἐν, οὔτε ἄρχην ἔχει, οὔτε τελευτήν· οὐδ' ὅπως περιέχον ἔστι καὶ περιεχόμενον· τὸ γὰρ ἐν αὐτῷ ἐν,

τον κρείττον μὲν μέχρι τῶν ἐν στήθεσιν ψυχῶν τοῦτο δὲ μένουν ἀπὸ τῶν θείων ἀρχῶν καὶ ὅπως ἀσχιῶν καὶ οἷς μὲν ὑπάρχει τὸ δευτερον πάντα γὰρ ἐν τοῖς ἐκείνῃς ἰστίαις αἰτίαις, καὶ οὐκ ἔν εἰς τῶν αἰτίων ἐκποικίλονται τελέως· οἷς δὲ τὸ πρότερον ἐν τοῖς ἰσχήτοις οὖσι, οὐκ ἀσχύει καὶ ἐν τοῖς πρώτοις εἶναι πάσας δ' οὖν θείας φύχεις, ἐν τοῖς πρὸ αὐτῶν εἶναι μένους· οἷον ἐν τοῖς τοῖς ὡς ἔχουσιν τὸν δὲ τοῦν λαμπρὸν, ἐν αὐτῷ τε καὶ ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ πατρὶ λέγει· καὶ ἐν τῷ δυναμῆ τοῦ πατρὸς εἰ βούλει πάντα γὰρ ἔχει τοῦτον τῷ ἐν ἄλλῃ ἔχει· αὐτὸς δὲ πῶς ἔχει, πότερον ἐν ἐκείνῃ μένον, ἢ καὶ ἐν ἄλλῃ, μετὰ ταῦτα σκεπτικόν, ἐκείνου περὶ τοῦ αἰδουποτάτου λέγομεν.

15. Τὸ τοίνυν οὐδαμοῦ, τοῦτο γὰρ ἥμιν προκείμενον ἔν καταδίει, τοῖς μὲν ἔχουσι τὸ ἐν ἄλλῃ, τοῦτο δὲ τὸ τοῦ ἐν αὐτῷ καταδιδεότερον, οὐδαμῶς ἔν ὑπάρχει πῶς ἔν τοῖς ἐν ἄλλῃ γεγονόσι, ἐφαρμόσεται οὐδαμοῦ, τὸ ἐν τῷ μαχόμενον; τοῖς δὲ ἔχουσιν ἐκείνῃ τὸ ἐν αὐτῷ κρείττον, ἐν ἄλλῃ πάρεστι μὲν· ἀλλ' οὐχ' ἀπλῶς· ἔστι γὰρ ἐν τοῖς αἰτίαις ἐκαστα ταῖς ἐκείνῃς μένῃ δὲ τῷ ἐν πρώτως ὑπάρχει τὸ οὐδαμοῦ ἀπλῶς· οὗτε γὰρ ἐν τοῖς μετ' αὐτό, εὐ γὰρ θήμῃ· οὗτε ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ· εὐ γὰρ ἔστιν οὗτε ἐν ἐκείνῃ, εὐ γὰρ πίνουσαν· τὸ μὲν, ὅτι ἀσχετον· τὸ δὲ, ὅτι πρώτιστον· τὸ δὲ, ὅτι μένους ἔστιν ἐν· οὗτε οὐδαμοῦ· τοῦτο μὲν παντάκτως ἀληθές, τὸ δὲ πανταχοῦ.

16. Μετὰ τοῦτο ζητητικόν πότερον κρείττον ἔστιν τὸ οὐδαμοῦ καὶ τελειότερον, ἢ καταδιδεότερον· εἰ μὲν γὰρ κρείττον, διὰ τί μὴ τῷ πρώτῳ τὸ κρείττον ἀπονήμαται, ἀλλὰ τὸ οὐδαμοῦ διδάσκειν; ἀλλ' οὐ φαίνεται, ὅτι οὐδαμοῦ ἔστι μένον· εἰ δὲ καταδιδεότερον, πῶς οὐκ ἔστιν, ἐπὶ τοῦ μὴ προεῖναι, τοῦ προεῖναι· τὸ μὲν γὰρ προεῖναι, πᾶσι πάρεστι τοῖς τῆς προεῖας ἀξιομήτοις· τὸ δὲ μὴ προεῖναι οὐδαμοῦ τῶν δευτέρων εἶναι διενόγηται· μὴ ποτε οὖν τὸ πανταχοῦ διττὸν

ἐκαστῷ ἵσταν αὐτοπόσεται· καὶ ἐπεὶ περιέχεται γὰρ ὑπὸ τῆς οὐκίας αὐτίας, εἰ μὴ βούλει διελογικῶς γνῶσι, τὴς πατρὸς πᾶς γὰρ ὁ νοῦς, πατὴρ ἐστὶ νοῦς· ὁ μὲν, τοῦ διὰ πατρὸς· ὁ δὲ, τοῦ τῆς οὐκίας τριάδος πατὴρ περιέχεται αὖν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ὁ νοῦς.

14. Εἰ δὲ κατὰ τοῦτον βούλει τὸν τρόπον οὐχί, ἀλλ' ὅτι πᾶς νοῦς ἐρίεται τοῦ ἐνός, καὶ ἐν τῷ ἐνὶ κρατεῖται· καὶ διὰ τοῦτο φέρεται οὐδαμοῦ γνῶσι τὸν νοῦν· μόνον δὲ τὸ ἐν ἀπλῶς, οὐδαμοῦ ἐστίν· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς μετ' αὐτὸ ἐστὶν, ἅτε ἐξηραμένοι ἀπὸ πάντων· ὅπου οὐδὲ ὁ νοῦς, οὐδὲ ἡ ψυχὴ αἱ μετὰ τὸ ἐν ἀρχαί, οὔτε ἐν ἐκαστῷ, ἅτε ἀπλεῖον ἐν, καὶ παντὶς πλεθους ἄδικτον, οὔτε ἐν τῷ πρὸ αὐτοῦ· διότι οὐδὲ ἔστι κρατὶον τοῦ ἐνός τοῦτο ἄρα τὸ ἀπλῶς οὐδαμοῦ· πάντα δὲ τὰ ἄλλα, δευτέρως ἔχει τὸ οὐδαμοῦ· καὶ πᾶς μὲν ἐστὶν οὐδαμοῦ, πᾶς δ' οὐκ ἐστίν· εἰ γὰρ διήλθεις δευτέρως πᾶσι τοῖς τῶν ἐνὶ τοῦ ἡμῶν, ὅφει τὰ μὲν εἶδη τὰ ἐνὸς, ἐν ἄλλοις ἐνὶ, καὶ ἐν τοῖς ὑποκειμένοις ἰδρυζόμενα· τὰς δὲ γνῶσι, ἐν ἄλλοις μὲν καὶ ταύτας· δύναται γὰρ κατὰ τῶν συμπτῶν, καὶ ἐν ὑποκειμένῳ πως εἶσιν· ὅσα μὲν τοῖς αὐτοῖς ἐν ἐκαστοῖς φερόμεναι ἀπὸ τῆς γνῶσι καὶ εἰδῶν φερούσιν κατ' ὅσον ζῶσι· ὅσα καὶ οὐκ ἐστὶν καὶ πάντων ἐνός μερίον τινα, καὶ αὐτοῖς συμπαύουσι· τὰς δὲ ἐν σχίσιν ψυχῆς, ὡς μὲν σχίσιν ἐχούσας, ἐν ἄλλῳ καὶ τούτῳ αὐτῷ γὰρ ὁ σχίσιν ὁ πρὸς τὰ δευτέρως, τὸ ἐν ἄλλῳ πάντα συνεισφέρει κατὰ τὸν δὲ ἐπιστρέφειν εἰς ἐκαστὸς δύναται κατὰ πᾶσι ἐν ἐκαστοῖς οὐκας· αἱ μὲν γὰρ γνῶσι, πᾶσι ἐνέργειαν περὶ τὰ σώματα συνείνουν· καὶ ὅτι ἐν πεισῶν, εἰς ἄλλο ποιοῦσιν· αἱ δὲ ψυχαί, ταῖς μὲν τῶν ἐστῶν γνῶσι περὶ τὸ σῶμα χρῶνται, ταῖς δὲ εἰς ἐκαστὸς ἐνεργεῖν, καὶ πρὸς ἐκαστὸς ἐπιστρέφουσι· τὰς δὲ ἀσχιλλοῦς ἐν ἐκαστοῖς ὅσα καὶ ἐν ἄλλοις μὲν οὐκ ἐστὶ τοῖς δευτέρως, ἐν ἄλλῳ δὲ τῷ πρὸ αὐτῶν οὐκας· διχῶς γὰρ τῷ ἐν ἄλλῳ τὸ μὲν, τοῦ ἐν αὐτῷ καλυπτόμενον, τὸ σχίσιν πρὸς τὰ δευτέρως· τὸ δὲ, ὅσα κρατε-

διαρρέειν· ἐὰν μὲν γὰρ ὡς πᾶντιν ἰσχυρίσθαι καὶ ὡς ἀπορίξαι πάντας τὸ τι εἶναι καὶ τῆς δύναμιν καὶ τὴν τελειότητα· ἐπεὶ οὐκ ἐστὶν, ὡς αὐτοκράτης οὐδενός· οὐδὲ ἄλλου μίτρου διαρρέειν, ἀπαιρὼν εἶναι δίδωκεται· πάντα γὰρ ὡς αὐτοῦ πρὸς αὐτὸ διὰ τούτων ἀπομακρύνεται· ἀπαιρὼν οὖν, ὡς ἑαίρ πᾶν πᾶσι· οὐδὲν γὰρ ἴσται ἐν ᾧ πρὸς αὐτὸ πᾶσι· οὐδὲν γὰρ ἀρχή, καθάπερ εἶπαμεν, οὐδὲν μίτρον, οὐδὲ τίλος· ὁδὸν ἑαίρ· εἰς ταυτέν ἡγάγεμεν τὸ ἀπαιρὼν τοῦτο τὸ ἔσχατον μὴ ἔχειν· ὡς τὸ ἀμείβειν τὸ μὴ μείρειν μὴ ἔχειν καὶ ἐκείνῳ λέγομεν ἀπομάκρυνεσθαι τὸ ἔσχατον ἔχον διὰ τοῦ ἀπαιρὼν· μέτε δύναμιν εἰς τὸ ἐν ἀνεκτιμώμεναι, μέτε πλεῖστας ἀμείβεσθαι, μέτ' ἄλλο τι τῶν ὑπὸ τοῦ ἀπαιρὼν σημανομένων, ἀλλὰ τὸ παρ' οὐδενός ἀμείβεσθαι, οὐδὲ ἔχον εἰκότως ἀρχὴν ἢ τελευτήν· ἀπὸ ἔσχατον λέγεται τῶν ἔσχατων αὐτὰ μόνον εἰς τὸ ἐν ἀνεκτιμώμεναι· ἰσχυρίσθαι τοῖς ἐν τῇ δευτέρᾳ ὑποθέσει καταπραγιᾶς διακρίσεως· ταῦτα μὲν καὶ ταύτῃ διαρίζομεν.

13. Ὅτι δὲ τὸ οὐδαμοῦ κυριώτατα καὶ ἀπλῶς ἐπὶ τῆς πρώτης αἰτίας λέγομεν, ὑπονοουμένην λέγεται μὲν γὰρ καὶ ἡ ψυχὴ πολλὰς οὐδαμοῦ, καὶ διαρρέοντος ἢ ἀσχυρῆς· ὅτι οὐδενός γὰρ κατέχεται τῶν δευτέρων· οὐδὲ περιέχεται, διὰ δὲ τινος σχετικῆς ἢ ἐμφυτικῆς αὐτῶν, καθάπερ σχετίζει τοῖς διδιδόμεναις, πρὸς τὰ μετ' αὐτὴν λέγεται δὲ καὶ ὁ νοῦς εἶναι· πανταχοῦ γὰρ ἴσται ἑαίρως καὶ πᾶσι πόρροισιν ἐξ ἴσου· πολλὰ μάλιστα καὶ διὰ τῆς τοικυίας παρουσίας ἐν οὐδαμὶ κατέχεται τῶν αὐτοῦ μετεχόντων· λέγεται ὁ διὸς εἶναι οὐδαμοῦ, ὅτι πάντων ἐξήρηται· ὅτι ἀμείβεσθαι περὶ τῶν πρῶτον ἀρχικῶν ὑποστάσεων· ἑαίρ εἶπον ἐκείνῳ τούτων ἐρῶς λέγεται· ἀλλ' οὐχ' ὁ αὐτός τρέπος· ἐπὶ πάντων τοῦ οὐδαμοῦ· ψυχὴ μὲν γὰρ οὐδαμοῦ τῶν μετὰ ταύτην· ἀλλ' οὐχ' ἀπλῶς οὐδαμῶς· πάντως γὰρ ἴσται καὶ ἐν ἑαυτῇ ὡς αὐτοκράτης, καὶ ἐν τῇ αἰτίᾳ τῆς ἑαυτῆς· ἐπειδὴ καὶ πανταχοῦ τὸ αἰτίον, προεἰσὶναι τὸν τοῦ ἀποτελειομένου, καὶ περιελαθεῖν ἐπειδὴ δύνωμεν τοῦ δὲ οὐδαμοῦ καὶ αὐτῶς μετ' αὐτὸν· ἐπὶ καὶ ἐν

ὅσον τὸ πᾶν διὰ γὰρ ὧν ὑποκείμενον αὐτὸ λέγεται τοῦ παντός· δίκαιον, αὐτὸ τὸ ἐνυλον εἶδος, ὃ κατέχει τὴν ὕλην καὶ περιορίζει τὸ ἀόριστον αὐτῆς καὶ ἀμειβοῖν εἰς ὃ καὶ ἀπιδόντες τισὲς, μένειν εἰς ὕλην καὶ εἶδος ἀκίνητοι τὸ πῆμα καὶ ἀπαιρῶν τοσαύτως πᾶν εὖν καὶ αἶ τοῦ πῆματος τάξεις, ὡς συλλεβθεῖν εἰπείν.

12. Λογικὴν δὲ ἐπισκεπτίον πρότερον οὕτως ἀπαιρῶν εἰρεται τὸ ἐν, ὡς τὴν ἐν τοῖς οὖτοις ἀπαιρῶν λαμβάνομεν καταφατικῶς, ὃ ἄλλως πως· ἀλλ' εἰ πρὸς τοῦτο λέγοιτο τὸ ἀπαιρῶν, ὅτε μᾶλλον αὐτὸ λέγειν οὐκ ἀπαιρῶν· ἐπὶ πάσης γὰρ ἀντιθέσεως, ἀνεγκλίον ἢ ἐξηρῆσθαι τὸ ἐν ἀμειβομένων τῶν ἀντικειμένων, καὶ μὴ εἶναι μὴ δ' ἕτερον αὐτῶν, ἢ τῷ τοῦ κρείττονος αὐτὸ μᾶλλον ἀνάγκη προσαναγορεύσθαι· καὶ γὰρ τῷ πάντως ἀρίστῳ χρὴ προσεῖραι τὸ ἄριστον· ἀλλ' οὐ τὸ ὁμοῦν καταδείκνυνται οὕτως ἀντιθέσεως οὕτως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸ πλεονος, ἐν ἐκείνῳ πρότερον, καὶ αἴτιον πρὸς αἰτιατόν, αἴτιον ἐκείνῳ προσαναγορεύομεν· κρείττον γὰρ τοῦ μὴ αἰτιατοῦ, τὸ αἴτιον τοῦ δὲ πλεονος, τὸ ἐν· ὅθεν δὲ ἐν ἢ ὑπεράτιον αὐτῶν καὶ ὑπὲρ ἐν ἀποκλείειν ἢ ἐν καὶ αἴτιον ἀλλὰ μὴν πλεονος καὶ αἰτιατόν· τίς γὰρ ἀποκλείομεν τὰ σμυρότερα, τὰ χεῖρονα αὐτῶν εἰς τὸ ἐν ἀναπείκοντες; εἰ τοῖον καὶ τὸ πῆμα τοῦ ἀπαιρῶν κρείττον, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀπαιρῶν τι ὅσον ἐκείνῳ προσοίκομεν· εὐδὲ γὰρ ἐν θίμας ἀπὸ τοῦ χεῖρονος εἰς ἐκείνῳ τὰς ἰσχυρίας ἀναπείκον· ἀλλ' ὅπερ ἀντιθέσθαι καὶ πρότερον κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τοῦ κρείττονος· τὸ γὰρ ἀπαιρῶν τοῦτο, ταυτὸν τῷ οὐ πῆμα ἔχοντι, ὡς τῷ ἀμειβομένῳ τὸ οὐ μῆμα ἔχειν, ὅταν τάνταται τὸ ἀμειβοῖν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς· εἰ δὲ μὴτε ἄν' ἄλλας αἰτίας ἐστὶ, μὴτε ἐστὶν αὐτῷ ἄλλο τέλειον αἴτιον, εἰσέως ἀπαιρῶν· παραποῦται γὰρ ἐκείνῳ ὑπὸ τοῦ αἰτίου, καὶ ἐστὶ τοῦ αἰτίου τέλειον· εἴτε οὖν νεότερον ἐστὶ πῆμα, εἴτε νεώτερον, ἐκείνῳ τὸ ἐν ἐστὶ πάσης τῆς τοῦ πῆματος σμυρότης· εἰ δὲ ἐν νόμοις μέτρον λέγεται τῶν ὧν ὁ εἶδος, οὐ χρὴ

γὰρ ἵσταν ἑαίνου· καὶ ἡ ταύτης περίοδος, διὰ τὴν τοῦ χρόνου συνέχει καὶ ἀνέλεικτον δύνανται ἀνελίττεται τὴν αὐτὴν ἀρχὴν πεποιμένη καὶ τελουμένη διὰ τὸ εἶναι τὸ χρονικόν· καὶ ὁ χρόνος ἀπείρους ἐκτετατὶ, διὰ τὴν ἀπείραν ἀπειρίαν τὴν αὐτὴν ἐξέσταν· τὸ γὰρ κατ' ἀριθμὸν ἴσων, ὅταν ἄπειρον ᾖ δὴ τὴν μένουσαν αἰτίας, ἄπειρον πρὶ ἧς ἀνελίττεται τοῦτο καὶ ἦν, ὡς ἀπείρους περιχορεύει καὶ ὁ νοῦς ἐπ' ἄπειρον ζῇ δὴ τὸν αἰῶνα· τὸ γὰρ αἰῶνος, πᾶσι ἐν τοῦ αἰῶνος· καὶ οὕτως ἵσταν ἴδεν ἐξήραται πᾶσι, τοῖς μὲν ἀμερότερον τὸ εἶναι τὸ καὶ ζῆν, καὶ ὁ αἰὼν ἄπειρος διὰ τὴν πηγὴν τῆς ἀπειρίας· ἡ καὶ οὐσίαι πάσης καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργείας, καὶ περιόδου καὶ γένεσιν ἔκωδιν χορεύει τὸ ἀνέλεικτον καὶ μέχρι ταύτης ἐνοῦσι καὶ ἀπὸ ταύτης κατεῖσται ἡ τῶν ἀπειρῶν τάξις· καὶ γὰρ ἡ τῶν καλῶν, ἀπὸ τοῦ αὐτοκάλους· καὶ ἡ τῶν ἰσοτέτων, ἀπὸ τῆς πρώτης ἰσοτέτος· καὶ ἡ τῶν ἀπειρῶν, ἀπὸ τῆς αὐτοκαπειρίας· ἀλλὰ πρὶ μὲν τῶν ἀπείρου τάξεων, εἰρηάζω ταῦτα.

ΙΘ. Τῆς δὲ τοῦ πέρατος πειρῆς, ταύτη συμφοροῦσταν, ἔκωδιν ἐπισκεπτόμενος δύο γὰρ ταῦτα· αἰτίας ἅπα προέγαγεν ὁ θεός, πέρας καὶ ἄπειρον· ἡ ἐπὶ βούλει λέγεται ἡμῶς ὁρεκῶς αἰδέσθαι καὶ χῶς· τὸ μὲν γὰρ ἄπειρον, χῶς ἵσταν ὡς χορηγεῖν πάσης δυνάμει καὶ πάσης ἀπειρίας, καὶ ὡς περιληπτικὸν τῶν ὅλων καὶ εἶναι τῶν ἀπείρων τὸ ἀπειρότατον· τὸ δὲ πέρας, ὁ αἰδέσθαι ὅτι οὕτως ὁ αἰδέσθαι τὰ πάντα περατοῖ καὶ μετροῖ· πρῶτον εἰς πέρας, τὸ αὐτὸ πέρας, πηγὴ καὶ στήλη πάντων ἵσταν τῶν περάτων, νοστήων, νοστήων, ὑπερκοσμίων, ἐγκοσμίων, μέτρον αὐτὸ τῶν πάντων καὶ ὅρος προύταρχον· δεύτερον δὲ τὸ κατὰ τὸν αἰῶνα· αἰὼν γὰρ ἑμεῦ καὶ ἄπειρος ἵσταν, ὡς εἴρηται, καὶ πέρας· καθὸ μὲν γὰρ ἀνέλεικτος, ζωὴς ἵσταν αἰτίας· καὶ ὡς δυνάμει τοῦ αὐτὸ χορηγός, ἄπειρος ἵσταν· καθὸ δὲ μέτρον ἐστὶ πάσης νοστής ἐνεργείας, καὶ ὅρος τῆς νοῦ, ζωὴς ἔκωδιν αὐτὴν ἐριζῶν, πέρας ἵσταν καὶ ὅλος καὶ αὐτός τῶν μικτῶν ἵσταν τοῦ ἐν πέρατος καὶ ἀπειρίας ὑπερκοσμίων ἴδεν αὐτὸν οὕτως τὸ πρό-

9. Ἐτι πρὶ τὰς ψυχὰς ἐν αὐτοῦ τοῦ χρόνου διαίτης τοῦ μεταρρώτου τὴν ψυχὴν πῶς περιέδον· καὶ γὰρ οὗτος ἐστὶν ἀπειρος ὅλος· διότι ἢ ἐκέρχεται αὐτοῦ δι' ἧς ἀνελίσσεται τὰς κινήσεις τῶν ψυχῶν, καὶ δι' ἧς μεταίρει τὰς περιόδους αὐτῶν κατ' ἀριθμὸν ἰσῶσα, ἀπειρός ἐστι κατὰ τὴν δύναμιν· οὐδέποτε γὰρ ἀπολέγει μίνουσα καὶ πρὸςθεσα καὶ τοῦ ἐνὶ ἀντεχομένη καὶ τὸν ἀριθμὸν ἀνελίσσουσα τὸν τῶν κινήσεων τῶν ὅλων μεταρρώτων· ἀλλὰ δὲ καὶ πρὸ τοῦ χρόνου διαίτα τὸ ἀπειρον ἐν αὐτοῦ τοῦ νοῦ καὶ τῆς νοερᾶς· αὐτὴ γὰρ ἀπατέλλεται καὶ αἰετὶ πῶς καὶ ὁδρῶν πάρεστιν αἰώνας δι' καὶ ἀπεροδύναμος· τὴ γὰρ αἰνεῖται αὐτῆς καὶ ἀνελίσσεται, οὐσίας ἐστὶ καὶ δυνάμεις, οὐκ ἐπὶσταμένης, ἀλλ' αἰετὶ τὸ ζῆν ὁργανοῦν ἔχουσας· δι' ἧν καὶ πᾶν τὸ κινούμενον αἰετὶ θύεται κινεῖσθαι μετέχον ἐν τῇ κινήσει τῆς ἐκείνης ἀπειρίας, καὶ οὐκ ἄλλα τοῦτως μένει τὸ ἀπειρον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νοῦ πάντως αὐτῆς ὁ κινούμενος αἰὼν ἀπειρος, ὅς καὶ πῶς περιέχει τὴν νοερὰν ἀπειρίαν· πᾶν γὰρ τῇ νῦν κινήσει ζῆν, ἢ ἐκ τοῦ αἰώνας; οὗτος οὖν ἀπειρος πρὸ νοῦ κατὰ τὴν δύναμιν μᾶλλον διὰ τὰ μὲν ἄλλα, κατὰ τὴν δύναμιν ἄπειρα· ὁ δὲ αἰὼν, δύναμις· καὶ γὰρ οὐκ ἄλλο τί ὁ πρῶτος αἰὼν, ἢ δύναμις· ἐν αὐτῷ δὲ τὴν πρωτίστην μετὰ τῆς ἀπειρίας ἀνέδραμμεν ἰσότην καὶ τὴν κρείστην αἰτίαν πάντων τῶν ὁποσούτων ἀπειρον γένεσθαι, καὶ ἀναδραμῶν, ὅφει κατὰ τὴν δύναμιν πάντα ἐκείδιν ἄπειρα· τοσούτον γὰρ εἰ βούλει τὸ αὐτὸ ἀπειρον τοσούτον παρ' Ὀργῆς τὸ χάος· ὁ μὲν γὰρ αἰὼν τί καὶ διὰ τὸ αἰετὶ ἀπειρος, ἀλλὰ καὶ ὡς πᾶνθεν ὅπου τῶν αἰώνων, καὶ πῆρας ἐστὶ τὸ χάος πρώτως ἀπειρον, καὶ μένως ἀπειρον, καὶ παρὰ πάσας ἀπειρίας νοητῆς, νοερᾶς, ψυχικῆς, φυσικῆς, σωματικῆς, ὑλικῆς· ὅφει οὖν ὅσαι τάξεις τῆς ἀπειρίας; καὶ ὡς αἰετὶ αἱ διώτερες τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐξέρχονται, ὅτε γὰρ ὑλικὴ ἀπειρία, συνίσχεται διὰ τῆς αἰγινωσίας· ὅτε αἰγινωσία, διὰ τὴν αἰγινωσίαν τοῦ αἰθέρος, ἐστὶν ἀνελίσσεται· αὐτὴ δὲ πάντα, διὰ τὴν τῆς Διὸς ψυχῆς ἀπαστον περίεδον ἀποτελεῖται μέγαμα

χθι' τρεῖς γὰρ εἶναι τὰς ἀρχικὰς ὑποστάσεις· ὡς τὴν πρῶτην ἐξερῆσαι τοῖν δυοῖν ἡμῖς δι' ὑπερβολὰς μὲν καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα νομίζομεν, εἰ καὶ τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἥττον ἀποδιδόμενα· ποσώματα δὲ τῷ ἡμετέρῳ καθαρῶσι, πάσῃσι σφάδρα, καὶ ἐν τοῖσις ἰσχυρίσας τὸν τοῦ Πλάτωνος ταθαρκαῖος δίκονον· καὶ ἠξιώσαμεν τοῦς τῆς ἀληθείας φιλοθεάμονας ὄρεσ'· πρῶτον μὲν, πείσαι τόλεις εἶσι ἐν τοῖς οὖσι τῆς ἀπειρίας ἐπιτα πολεῖται ταῦτα· καὶ μετὰ ταῦτα λοιπὸν ἐπισκιάσασθαι, τί τὸ ἰσχυρὸν ἀπειρον· τοῖς γὰρ τὸν τρόπον τοῦτον μετρίῃσι τῆς τοῦ προκείμενου ζήτησις, ῥαδίως ἀναγνωσέσθαι πᾶν τὸ τοῦ Πλάτωνος βούλημα.

8. Τὸν τοῖνυν ἀπειρίαν, ἵνα κάτωθεν ποσώματα τὴν ἀρχὴν, διατίθεν μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης δοῖται ἀόριστος καὶ' αὐτὴν καὶ ἄμορφος καὶ ἀνείδιος· τὰ δὲ εἶδη καὶ αἱ μορφαί, πέρατα τῆς ὕλης· διατίθεν καὶ ἐπὶ τοῦ ὄντος σώματος κατὰ τὴν διαίρεσιν· ἐκ' ἀπειρον γὰρ ταῦτα πρῶτον διαμετῶν, ὥς πρῶτον διαμετῶν, ὥς πρῶτον διαστατῶν· διατίθεν δὲ, κατὰ τῆς τὸ ἀπειρον πρῶτον ὑποστάσεως ποσότητων, ἐν αἷς τὸ μᾶλλον ἔστι καὶ ἥττον πρῶταις· τοῦτοις γὰρ καὶ ὁ ἐν Φιλήβῳ Σωκράτης ἐχαρακτήρισε τὸ ἀπειρον· διατίθεν δὲ καὶ ἐπὶ πάσας τῆς γένεως· καὶ γὰρ αὐτὰ τὸ ἀπειρον ἔχει κατὰ τὴν αἰ γένεσιν καὶ τὸν ταύτης ἀπαιρῶν κώλον, καὶ κατὰ τῆς ἀρίστους τῶν γεννητικῶν ἐκκαλλυγῆς γινόμενων αἰ καὶ φθαιρόμενων· ἐν αἷς καὶ ἡ κατὰ τὸ πλεῖθος ἀπειρία τὸν γένεσιν ἔχει ἐν τῷ γίνεσθαι μένον οὖσα· πρὶ δὲ τοῦτων, τὸ ἀπειρον διατίθεν ἐπὶ τῆς οὐρανοῦ κυκλοφορίας· ἔχει γὰρ καὶ αὐτὴ τὸ ἀπειρον, διὰ τῆς ἀπαιρῶν δύναμις τοῦ κινουμένου· σῶμα μὲν γὰρ καὶ' ὁ σῶμα, δύναμις ἀπαιρῶν οὐκ ἔχει διὰ δὲ τῆς τοῦ νοῦ μετρίαν, καὶ τὸ σῶμα αἰ ἔστι, καὶ ἡ κίνησις ἀπαιρῶν· καὶ οὖν τοῖσις ἐπὶ τῆς φύσεως τὸ ἀπαιρῶν λαμβάνον· μεταβατικῶς γὰρ νοῦσα δύναμις ἀπαιρῶν κινήσεως ἔχει· καὶ ἔστιν ἀκίνητος, συνάπτουσα τῆς περιόδου ἀλλήλαις, καὶ ἄτρεπτον ποιοῦμένη τῆς ἐξουσίας, καὶ μίαν αἰ καὶ ἀνταλίσσεν.

οὕτως αὐτὸ μαθαίνας ἐν, καὶ οὐδὲν ἔστι πρὸς τὸ μὴ εἶναι διὰ πάσης ἀποκρίτουσιν ὑποστάσεις, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐνὸς ἀρρημαίνον· λέγεται οὖν οὐδὲ ἐν, ὡς πρὸς τοῖς ἄλλοις πάντε καὶ τούτου πεπιττωδῶς ἀνέχον ἐν ἔρχοντο γὰρ ἀποκρίνεται τὰ πρῶματα· τὸ γὰρ μὴ δὲ ἐν ὑπάρχον πρὸς τοῖς ἄλλοις πάντων ἀναγκαῖον ἐκπεπρωμένον καὶ τούτῳ ἔστι τὸ μαθαίνας ἐν· τὸ δ' αὖ πρὸ τοῦ ἐντος ἐν, μὴ ἐν μὲν ἔστιν· οὐ μόνον καὶ οὐδὲν μὴ ἐν οὖν αὐτῷ φάμεν, καὶ νοῶμεν τῷ ἐν ἔχον ἑρπύην· καὶ γὰρ ἐν ἑμὲν ἔστι εἰ σπέρμα ἐκείνου τοῦ μὴ ἐντος, καὶ οὕτως ἐξηραίνον αὐτὸ τῶν ἐντος λίγαν μόνον ἐν· μὴ πρὸς τὸ ἀόριστον ὑπερβαλόντες λάβωμεν, καὶ φανταστικῶς τὸ μὴ ἐν, οὐκ ἐκπεπρωμένως παραβάλλωμεν· τοῦτο γὰρ ἑμὲν οὐ τοῦ ἐνὸς ἀποκρίνεται μέν, ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ ἐντος γνώσεως· ὅπως μὲν οὖν οἰκίσαι πρὸς τὸ ἐν αὐ ἀποφάσεις, καὶ τίνα τρόπον ἀποφάσεται πάντα ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ὅτι πάντα γνώσις τοῦ ἐνὸς δὲ ἀποφάσεις ἔστιν, ἐν τούτῳ δέξιν.

7. Χρῆσθαι οὖν ἐν τούτοις πάντα εἰσάγωμεν, πῶς ἀπαιροῦν τὸ ἐν καὶ οἱ μὲν οὕτω φασί, ἀπαιροῦν προτιμῶμεθα τὸ ἐν, ὡς ἀδιαίτητον καὶ ὡς πῆρας τῶν ὧν διχῶς γὰρ λέγεται τὸ ἀπαιροῦν τὸ μὲν, οἷον τὸ ἀπαιροῦν καὶ ἀδιαίτητον· τὸ δὲ, οἷον ὑπὲρ ἔστιν, τὸ μὴ ἔχον ἄλλο πῆρας· καὶ τὸ ἐν οὖν ἀμφοτέρως εἶναι ἀπαιροῦν ὡς ἀληπτόν τε καὶ ἀπαιρέγμενον πᾶσι τοῖς δευτέροις· καὶ ὡς πῆρας τῶν ὧν καὶ μὴ διαίρεται αὐτὸ πῆρας· ἄλλου μετέωρ· οἱ δὲ, ὡς ἀπαιροῦν καὶ ὡς πάντως γεννηταῖον· καὶ ὡς πάσης τοῖς ἐν ταῖς οὐραῖς ἀπαιρίας αἴτιον· καὶ δ' ὧν τῶν ἐντος ἐκείνου τῶν αὐτοῦ δέον· πάντα γὰρ τῷ ἐν κατέχεται, καὶ ἔστι διὰ τὸ ἐν καὶ οὐδ' ἂν ὑποστήναι δύναται μὴ ἐν γενόμεον· οἱ δὲ, ὡς ἀπαιρὲς πῆρας ἔστιν ὅτι ὑπὲρ οὐδὲν τὸ ἐν, διὰ τοῦτο καὶ ἀπαιροῦν εἰρήκαμεν δύο γὰρ, φασί, ταῦτα μόνον εἶναι τοῦ ἐνὸς ὁ κλεινόν, τὸ τε ἀπαιροῦν καὶ τὸ ἀκρίτον· ἐπειδὴ οὐδὲν μὲν πῆρας, ἔδὲ φύχῃ κίσεως· ἐνδεκνόμενος ὅτι πρῶτον ἐκείνο καὶ τοῦ καὶ φύ-

ἄρρηκτος φύσις οὐ δύναμις τὴν ἀπλότητα τοῦ ἰνός παραλαβεῖν δι' ἐκβολῆς τοῦ ἐξ ἐκπεριστάως καὶ θίως καὶ γνώσεως ἐκπεριστάως, ἢ καὶ τὰ κριτέονα τῆς ἐκτέρας ψυχῆς κατὰ τὸ ἀνάλογον ἀποφατικῶς γνώσκει τὸ ἐν· φαίνεται γὰρ, ὅτι καὶ νοῦς τοῖς μὲν συζύγοις πρὸς τὰ εἶδη νοήσας αὐτὰ γνώσκει, καὶ περιλαμβάνει τὰ νοητὰ, καὶ ἔστιν αὐτὴ καταφατικὴ τῶν γνώσεως· ἔνν γὰρ ἰσχύει πλάττειν καὶ ὁ νοῦς, τοῦτο ἔστιν· ὁ δὲ λέγει τοῦτο νοῦς· ἢ ἄρα ἔστι, τοῦτο λέγει· πῶς ὁ νοῦς διὰ τῆς ἐκπεριστάως, τῇ δὲ ὑπὲρ νοῦν ἐνάδει συνάπται πρὸς τὸ ἐν καὶ διὰ τῆς γνώσεως ταύτης, γνώσκει τὸ ἐν τῇ μὴ ὄντι τὸ ἐν ἀποφατικῶς ἄρα γνώσκει τὸ ἐν· διαττὰς δὲ ἔχει τὰς γνώσεις· τὴν μὲν, ὡς νοῦς· τὴν δὲ, ὡς μὴ νοῦς· καὶ τὴν μὲν, ὡς ἐκπεριστάως· τὴν δὲ, μεθύνων φασὶ τις, καὶ αὐτὸν ἐκτείνων τῇ εὐστατῇ καὶ τὴν μὲν, ὡς ἔστι· τὴν δὲ, ὡς οὐκ ἔστι· τὴν μὲν ἄρα ἀποφατικῶς ἔχει τῶν γνώσεων· τὴν δὲ καταφατικῶς· οὐδ' αὐτὸς ὁ πολυόμενος νοῦς καὶ αἱ θείαι ψυχαί· τῇ γὰρ ἐκπεριστάως περὶ τὸ ἐν ἐκτείνων, τὸ ἀποφατικόν ἔστι καὶ ἐν αὐτοῖς τῆς γνώσεως· οὐ γὰρ ὅτι ἔστι τὸ ἐν, γνώσκουσιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι, κατὰ τὸ κριτέον τοῦ ἔστι· οὐδὲ τοῦ ὅτι οὐκ ἔστι νόσος, ἀπόφασις ἔστι· ὅτι τοιοῦτος καὶ αἱ θείαι ψυχαί, καὶ αὐτὸς ὁ πολυόμενος νοῦς, δι' ἀποφάσεως γνώσκει τὸ ἐν, τί χρὴ καταγινώσκειν ἀδυναμία τῆς ἐκτέρας ψυχῆς, ἀποφατικῶς αὐτὸ τὸ ἀπερίληπτον ἐνδείκνυσθαι σπουδαζούσης.

Θ. Τοῦτο τοῦτο ἔστιν τὸ πάντων αἴτιον τῇ ψυχῇ καὶ τὴν ἰδέεσσι τοῦ πρώτου ζῆτον, καὶ λογισμῶ τὴν ἐκείνου γνώσιν ἐκπεριστάως δέοντως, ἀσχυρίσας τὸ ἐν ἑμὶν ἐν, ἴσα τῇ ἐμῇ τὸ ἔμοιον εἰ θίμης εἰσὶν γνώσεως καὶ κατὰ τὴν ἐκτέραν τάξιν δυνατοὶ γινώσκον· ὡς γὰρ αἰσθάνεται τὰ αἰσθητὰ γινώσκοντες, καὶ φαντασιὰ τὰ φανταστικά, καὶ δόξαι τὰ δοξαστικά, καὶ διανοεῖς τὰ διανοητικά, καὶ τῇ ἐν ἑμὶν νοσῇ τὸ νοητὸν, οὕτω καὶ τῇ ἐν τῇ ἐν ἑμὶν, τὸ ἐν τοῦτο δὲ ταυτὴν τῇ μὴ ὄντι τὸ ἐν· τὸ δὲ αὐτὸν τῇ τῇ ἀποφάσει τὸ ἐν ἀπόφασις γὰρ τὸ μὴ ὄν· ἀλλ' οὐχ'·

ἀρρωτίζουσιν ἐν τῇ ζωῇ γυνῆς καὶ σιγῆς· καὶ πάλιν τὴν γυναικα, οὔτε λουάν, οὔτε μύλων, ἀλλὰ ἀχχόματον, καὶ ἀφίστατον ἄρ' οὖν οὕτως ὡς τὴν ὕλην; οὐδαμῶς· κρείττω γὰρ ἔστι τῶν ἀπορροσφύμων· ἀλλ' ὡς γυναικῶν καὶ χρωμάτων παντοίων καὶ διαστάσεων, ὁμοίως τοίνυν ἀνδράδων τὴν μονάδα λέγομεν οὐχ' ὡς ὑπερβάν τῶν ἀνδράδων καὶ ἀόριστον, ἀλλ' ὡς γυναικῶν τὴν ἀνδράδα, καὶ ὡς ὀρίζουσιν, λέγω δὲ τὴν πρωτίστην μονάδα, καὶ ἣν πάντα ἔχουσιν τὰ εἶδη σαρὲς τῶν ἀνδράδων· ὁμοίως λέγομεν ἀσώματον τὸν νοῦν, καὶ τὴν στήγην· ἀλλ' οὐχ' ὁμοίως τὸ ἀσώματον ἄρως καταγορεύομεν· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ νοῦς τὸ ἀσώματον, ὡς κρείττον σωματῶν ἀσώματον· ἐπὶ τῆς στήγης, ὕψους ἀπόστασις σώματος νοσῶν· πάντα οὖν ἕκαστον ἀπορροσφύμων τοῦ εἶδους, εἴ αὐτοῦ πρότερον· διὰ γὰρ αὐτὸ μεθὲς εἶναι τῶν πάντων ἕκαστον ὡς πάντα ὡς αὐτοῦ· διὰ μὲν ὅτι πολλὰς, καὶ ἀντιστρέφουσιν ἀπορροσφύμων· οἷον, οὔτε ὅλον, οὔτε μέρος, οὔτε ταῦτόν, οὔτε ἕτερον, οὔτε ἰσότης, οὔτε κινούμενον· πάσης γὰρ εἰρήνηται ἀντιθέτως· πάσης ὑπερβάνεται σχέσις· πάσης διώδους καθαρῶς παντὸς πλάθους αὐτῶν καὶ τῶν συστοίχων τῶν διωτῶν, αἴτιον ἐν, καὶ τῆς πρώτης διώδους, καὶ πάσης σχέσις, καὶ πάσης ἀντιθέτως· καὶ γὰρ ἡ γυνὴ αἰτία πάντων τῶν σωματικῶν ἀντιθέτως· καὶ ἡ ψυχὴ πάντων τῶν ζωτικῶν αἰτιῶν καὶ ὁ νοῦς τῶν ψυχικῶν γενῶν· τὸ δὲ ἐν, ἀπὸ τῶν τῶν διαμέτρων ἀπλῶς· τὸ δὲ πάσης ἀντιθέτως αἴτιον, αὐτὸ πρὸς οὐδὲν ἀντίκειται· διὰ γὰρ ἐν καὶ ταύτης εἶναι τὴν ἀντιθέτως αἴτιον ἄλλο, καὶ οὐκ ἐπὶ πάντων αἴτιον τὸ ἐν· εἰ μὴ δ' ὡς τῆς ἐπιστήσεως εὐλόγως, εἰ δὲ τὴν ἀρχὴν μεθὲς ἑτέρου μετρίως· διότι τοῦ μετρίως, διότι τῶν ἀναγκῶν εἶναι τὸ μετρίως ὡς διαμένον ἄλλο τῶν καὶ οὐ ἰσῆται μετρίως, καὶ πλεονεῖται τοῦτο δ' ἴσῆται· ἀλλ' οὐχ' ὡς αὐτὸ μόνον καὶ οὐχ' ὡς πλεονεῖται τὸ ἐν.

5. Ἄλλ' ἴσως ὅτι τῆς αὐτῆς τοῦτο τοιοῦτον ἔργον ἰκανοποιεῖται πότερον ταῖς ἀπογοικαῖς χρώματι, δι' ἀσθένειας τῆς ἀ-

3. Τὸν οὖν ἀπερίληκτον καὶ ἀπρόσμετον τοῦ ἐκείναις αἰτίας, εἰκότερον εἶναι ἐνδείκνυσθαι διὰ τῶν ἀποφάσεων ἀποτετραμαχίζουσαι γὰρ αἱ καταράσεις τὰ ὄντα, ἀνεκπληκτικαὶ δὲ εἰσιν αἱ ἀποφάσεις, ἀπὸ τῶν περιγεγραμμένων ἐπὶ τὸ ἀπείρητον καὶ ἀπὸ τῶν διηρημένων ἑκαὶ οἰκίοις, ἐπὶ τὸ ἄριστον κρείττους ἄρα τῶν καταράσεων αἱ ἀποφάσεις καὶ πρέπουσαι ταῖς ἀναγεμέναις ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ πρὸς τὸ ὅλον, καὶ ἀπὸ τοῦ τετραγμήνου πρὸς τὸ ἀκατάτακτον, καὶ ἀπὸ τοῦ τετραμαχισμένου τῆς γνώσεως εἰδους, ἐπὶ τὸ ἀπρόσμετον καὶ ἐνέηκον, καὶ ἀπλοῦν τῆς ἐνεργείας εἶδος· ὡς γὰρ ἀσώματος οὕσα ἡ ψυχὴ, τὸ^ς σῶμα παράγει· ὡς ὁ νοῦς ἀψυχος ὢν, ὅτι μὴ ἔστι ψυχὴ, τὴν ψυχὴν ὑπάρχει, οὕτως τὸ ἐν ἀπλόῳ ὄντων ἐν, πᾶν τὸ πλῆθος ὑπάρχει· καὶ ἀνέριθμον ὢν, τὴν ἀριθμὸν καὶ ἀσχημάτιστον ἐν, τὸ σχῆμα καὶ ἐπὶ τῶν ἑλλαν ἑμοίως· οὐδὲν γὰρ ἔστιν ὢν ὑπάρχον· πάντα δὲ ὑπάρχον οὐδὲν ἄρα ἔστι πάντων· αἱ οὖν πάντα καταρατικῶς γενόμεσαν, ἐκείναις ἀπορατικῶς, ἀφ' ἑκάστου τῶν πάντων ἐνδείκνυμαί· καὶ οὕτω τοῦτο τὸ εἶδος τῆς ἀποφάσεως, γενεατικῶς ἔστι τοῦ πλῆθους τῶν καταράσεων ὅλον τὸ ἀσχημάτιστον ἐπὶ τοῦ ἐκείναις οὐκ ἔστι τοιοῦτον, ὅλον τὸ ἐπὶ τῆς ὕλης, ὃ κατὰ τὴν στήθεσιν διαμερίζεται τοῦ σχήματος· ἀλλ' ὃ γεννῇ καὶ παράγει τὴν κατὰ τὸ σχῆμα τάξιν.

4. Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς ὕλης, αἱ ἀποφάσεις χεῖρους τῶν καταράσεων, ἐκτεθέσθαι στερήσεις εἰσὶν· αἱ δὲ καταράσεις μαθήσεις ὢν ἐστέρας καὶ αὐτῇ· ἐπὶ δὲ τῶν ὄντων, οὐζυγαι πρὸς τὰς καταράσεις· οὐ γὰρ παρέκατο τὸ μὴ ὢν οὐσίας μετέχει τοῦ ὄντος, ὡς εἴρηται ἐν σοφιστῇ· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐκείναις αἰτίας θελεῖσθαι ὑπεροχὴν καὶ ταύτῃ κρείττους εἶναι τῶν καταράσεων διὰ καὶ τῶν μετὰ τὸ ἐν τὰ αἴτια τῆς ἀποφάσεως τῶν δευτέρων οὕτως ἔχει κατ' αὐτῶν ἐκτεθειμένους· οὕτω γὰρ καὶ τὴν ψυχὴν ἔτιμ' ἀγαπᾶν μᾶλλον ἢ διδάσκειν καὶ μᾶλλον οὐχ' οὕτω ἀγαπᾶν ταῦτα περὶ αὐτῆς, ὡς περὶ λίθων καὶ ζώων, ὃ ἄλλοις τινέσι ἀπιστοῦντος πράγματος· ἀλλ' ὡς γενεατικῆς οὕτως

τὸ εἶναι, τοῦ μὴ εἶναι καὶ ἡ κατάρσις οἰκιστήρῃ τῆς ἀποφάσεως ἐστὶ· τὸ μὲν γὰρ ὄν, τῆς κατάρσεως ἐστὶ παράδειγμα· τὸ δὲ μὴ ὄν, τῆς ἀποφάσεως· ἐπειδὴ δὲ πολλὰ ὡς τὸ μὴ ὄν, τὰ μὲν ὡς κρείττον τοῦ ὄντος, τὸ δὲ ὡς τῷ ὄντι συνταπτόμενον, τὸ δὲ ὡς ἐπείρσις τοῦ ὄντος, θάλλον διπλοῦναι, ὅτι τριπλῶς καὶ ἀποφάσεων εἶδη θεωρούμεν· ποτὶ μὲν ὑπὲρ τὴν κατάρσιν· τὸ δὲ κατάρσεως λατόμενον· τὸ δὲ περιεσφαιρόμενον πρὸς τὴν κατάρσιν· οὐκ ἄρα μονοειδῶς ἡ κατάρσις αἰετῆς τῆς ἀποφάσεως κρείττων· ἀλλ' ἐστὶν ἕκον καὶ τὴν δευτέραν εἰληχε τάξιν, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐκείνη λέγῃ τὸ μὴ ὄν, ὃ εἶναι ἐπικείμενον τοῦ ὄντος· ἀλλ' ἐπειδὴ δευτέρῃ καὶ τοῦτο τὸ μὴ ὄν, τὸ μὲν ὡς ὑπὸ τοῦ ὄντος μετάρχμενον, τὸ δὲ οὐδέτι· τῶν ὄντων συνεπιθερούμενον, θάλλον ὡς ἐπὶ τούτῳ κυρίως, οὗτε κατάρσις ἀμύσσειν, οὗτε ἀπόφασις ἐν' ἐκείνῳ δὲ μᾶλλον ἢ ἀπόφασις· ἐστὶ δὲ οὗτο καὶ ἡ κατάρσις, καὶ ὅσον τῷ ὄντι κοινοῦνται· ἀλλ' εἰ καὶ μαθεῖς ἐν' ἐκείνῳ κυρίως λόγος ἀληθείας, λέγεται δὲ τοῦ ἀσυντάκτου πρὸς τὸ ὄν, κυριώτερον ἢ ἡ ἀπόφασις ἐν' αὐτοῦ μάθειν τῆς κατάρσεως· ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν ὄντων αἱ κατάρσεις, αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος· ὥς γὰρ ἡ κατάρσις, εἰδὼς θάλει δράττεσθαι τινας· καὶ ὅταν ἡ ψυχὴ ἄλλο ἄλλῃ λέγει παρῖσσι, καὶ παντὶ κατάρσιν, τίθησι τῶν ἐαυτῇ συγγενῶν· τὸ δὲ πρῶτον ὑπὲρ εἶδος ἐστὶν καὶ οὐδὲν αὐτὸ προσέχει τῶν ἐν τοῖς δευτέροις προσέγειν· οὐδὲ τὰ ἐπὶ οἰκίᾳ μετάρσιν ἐν' αὐτό· εἴη ἄρα κατάρσεως ἐν' αὐτοῦ χρητόμεθα δεινῶς, ἀλλὰ μᾶλλον ταῖς τῶν δευτέρων ἀποφάσεσιν· καὶ γὰρ αἱ μὲν κατάρσεις, γινώσκουσιν τί σπεύδουσιν ἄλλο ἄλλῃ ὑπάρχον· τὸ δὲ πρῶτον καὶ ἀγνωστον, ἐπὶ ταῖς συμβάλοις πρὸς τὰ ὄντα γινώσκει, καὶ οὐκ ἐστὶν αὐτῷ τί λαβῆναι ὡς ὑπάρχον, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς μὴ ὑπάρχον· συνδίδεσθαι γὰρ πάσαι καὶ μετέξουσιν· καὶ τοὶ πρὸς τούτοις, αἱ μὲν κατάρσεις, ὠρισμένοι τι δελεῦσαι· αἱ δὲ ἀποφάσεις, ὠριστοὶν ἐχουσι δύναμιν· τὸ γὰρ οὐκ ἀνδρῶς, ἀπειρότερόν ἐστι τοῦ ἀνδρῶς.

καὶ τοῦ νοητοῦ πλάτους, καὶ τῆς θείας ἐνάδος· καὶ δεῖ τὰς ἐν ἡμῖν ἐκείνῳ δυνάμεις ἀνεγείρειν πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῶν προ-
κειμένων ἢ πῶς ἰγγεντῆρα τοῦ ἐνὸς ἰσάμεθα μὴ τὸ ἐν τῇ ψυ-
χῇ ἀνεγείρωμεν, ὃ ἔστιν ἐν ἡμῖν εἶον εἶνα τοῦ ἐνὸς· καὶ δ' ὃ
καὶ πόλλισιν τῶν ἐκδοσιασμένων γίνεται φασὶν εἰ ἀρεβίστατοι
τῶν λόγων· πῶς δ' ἂν τὸ ἐν αὐτῷ τοῦτο καὶ τὸ ἄλλος τῆς
ψυχῆς ἀναλάβηται ποιάσωμεν, εἰ μὴ κατὰ τοῦτον πρότερον ἐπε-
γώσωμεν; ἢ γὰρ κατὰ τοῦτον ἐνάργεια, πρὸς τὴν ἔσται κατὰ-
στασιν καὶ ἐνάργεια ὄγει τὴν ψυχὴν· πῶς δ' ἂν τὰς νοερὰς
ἐνεργείας τέλειως τόχωμεν, μὴ διὰ τῶν λογικῶν ἐκφράσεων πε-
ρνούμεντες; καὶ πρὸ τῶν ἀπλουστηρίων νοήσεων ταῖς συνθεταῖς
χρησόμενοι; δεῖ τοίνυν ἀποδεικτικῶς μὴ δυνάμεις ἐν ταῖς
προσλήψεσιν, νοερὰς δὲ ἐνεργείας ἐν ταῖς τοῦ ὄντος διαρε-
νέσεσιν· αἱ γὰρ τοῦ ὄντος τάξεις ἀποφάσσονται τοῦ ἐνὸς· ἐκ-
δοσιατικῶς δὲ ἑρμῆς, ἐν τῇ συνθέσει τῶν πάντων ἔκρημαίνον
τῶν ὄντων· ἵνα μὴ λάβωμεν ἐκ τῶν ἀποφάσεων εἰς τὸ μὴ εἶναι,
καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀρίστου φωνητικῆς ἀκωαδόντες·
ἀλλὰ τὸ ἐν ἡμῖν εἶναι, ἀνεγείραντες, καὶ ἀναλαμβάνοντες διὰ τοῦ-
του τὴν ψυχὴν, συνάφωμεν πρὸς αὐτὸ εἶναι καὶ εἶον ἐρρηδωμένον
ὑπερ πάντων τῶν ἐκυτῶν νοητῶν σπάντων, καὶ πάντων ἄλλων
ἡμῶν ἐνεργειῶν ἀγείροντες, ἵνα ἐκείνῳ μόνῳ συγγενώμεθα, καὶ
ἐκεῖνο παραχωρούμεν, ἀπολαπόντες τὰς περὶ τὰς δευτέρας στρε-
φόμεθα τῆς ψυχῆς νοήσεις.

2. Ὅ μὲν οὖν τρόπος τῶν λόγων, τοιοῦτος ἔστιν ἔστιν· λογικῶς,
νοερῶς, ἐκδοσιατικῶς· οὕτω γὰρ ἂν τῆς προαιετινῆς ἐκδόσεως ἀντιπα-
βούμεθα δέοντως· εἴτα πρότερον κρείττους εἰσὶ τῶν ἀποφάσεων καὶ
ἀποφάσεις, ἢ χείρονες, κατασκευάμεθα· δεκά· γὰρ πάντες ἢ κατάρτη-
σις σημαντικῆς τῆς ἀποφάσεως εἶναι· ἀνέμοις γὰρ ἢ ἀπόρρησι· ἢ δὲ
κατάφασις, εἰδούς παρρησίαν καὶ ἔξει τίς ἔστιν· ἀλλὰ τοῖς μὴν εἰδούς
καὶ τοῖς εἰδωτοποιημένοις, προσηγορίᾳ τῆς ἀποφάσεως ἢ κατὰ-
φασιν· αὐτὸ γὰρ τοῦτο δεῖ τοῖς εἰδούσιν ὑπάρχειν τὴν ἐκυτῶν
εἶσιν καὶ τὴν τῆς ἀπόφασεως φύσιν· καὶ ὅλως τοῖς οὖσι, καὶ

ταί κίνησιν, ἰσχύας ἔχουσιν τῆς οὐσίας· αἱ δὲ μετὰ ταύτην ἑστὰ, κινουμένη μὲν καὶ τοῦτων ἰσχύει ἔρσειν τὴ καὶ ἑρῆμιν τινὸς οὐσίας, ὅποιαι καὶ ἡ πρὸ αὐτῶν· οὐ μὲν μόνον τήνδε κινουμένην ἀλλ' ἐξ ἐκινῶν κινεῖται ἰσχύει, ἢν κινεῖται καὶ περιφερόμεται ἀνά-
 παλιν ἑαυτῇ, τῷ θείῳ τὴ καὶ τάξιν τοιαύτην ἔχοντι κινεῖται δὲ καὶ δευτέραν κίνησιν ὑπὸ τῆς πρώτης περιφερόμενης τὴν αὐ-
 τὴν ἰσχύει· τῆς δὲ διπλῆς τούτοις αἰτία κινήσεως, τὸ εἶναι μὲν εἶναι τὴ καὶ ἕλκε σῶμα παρὰ τὸ αἰδέσθαι τὴ καὶ θείῳ· ἢν ἢν
 γινώσκῃ· τὴ καὶ φθορᾷ, ἔπει πρὸς τὴν αἰδέσθαι αὐτῆς περιφορὰν
 συντελεῖ καὶ τὸ τοιόνδε σῶμα· οὐχ' οἶόν τὴ δὲ τὸ τοιοῦτον
 σῶμα κατ' εἶδος αἰδέσθαι μόνον, μὴ τοῖς ἐκείνου ποσὶναις κί-
 νησιν κυβερνούμενον· ἐπειδὴ τῆς τοῦτον χάρις τεταγμένως μετα-
 βολῆς καὶ αἰδέσθαι κατ' εἶδος διαφορῆς κινεῖται κινεῖσθαι τοῦ
 κυβερνημένου σώματος αἱ μετὰ τὴν πρώτην τὴ καὶ ἄπλαντῇ
 καλούμενην ἑστὰ σφαιρῇ τὴν κίνησιν τὴν δευτέραν· δοῦν γὰρ
 εἶναι τοῖς γινόμενοις καὶ φθορούμενοις ποσὶναις κινήσεως, οὐχ
 οἶόν τὴ ἢν ὁμοιότητος ἔχοντα πάντα τὰ θεία, ἔπει μὲν γινώ-
 σκεις ἑαυτὸ δὲ φθορᾷ τεταγμένως, αἰτία τοῖς τῆδε γίνεσθαι·
 δὲ ἢν γινώσκεις καὶ φθορᾷ τοῦτον γινόμενος τὴν τρόπον, αἰ-
 δία καὶ ταῦτα κατ' εἶδος μίαν, μινούσας τινὸς καὶ ἢν ἐκείνου
 ποσὶναις κινήσεως.

G A P. V.

1. **Π**ερὶ τοῦ ὑπερουσίμου ἐνὸς λίαν ἀρχόμενος, πρῶτον μὲν
 κατέδεικται, ποῖος τρόπος ἁρμόσει τῷ λόγῳ πρὸς τὴν τοιαύτην
 θεωρίαν, καὶ πῶς ἢν πρεσβύτης ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς τῶν προ-
 κείμενων ὑψηλότητος· καὶ λογικῶς φαίνεται ἢν ἐγὼ καὶ νεώτερος
 ἑαυτὸ καὶ θείῳ ἐντρύχει δευτερεύον· καὶ πρὸς τὴν ὁρμήσαν
 καὶ ἀντρίχοντον τοῦ ἐνὸς συνελθούσης ἐκστατικῶς ἀναδράμω-
 μεν ἔχοντα γὰρ δὲ καὶ ἑαυτὸς ἄτε κατὰ ψυχῆς τεταγμένως τῶν
 πρωτίστων αἰτίων αἰένως· καὶ μετέχοντα τῆς τὴν ὅλης ψυχῆς,

δοξ, ἐντελέθειν δὲ διακρίσασθαι κυρίως νοητόν, τὸ εἶδος ἢ γὰρ ὅλη εὐθεὶν οὐσα τῶν ὄντων ἐνεργεία, κατ' ἀναλογίαν ἐστὶ νοε-
τὴ, καὶ ὡς ὁ Πλάτων φασί, νόθῳ λογισμῷ λεγτὸν τὸ δὲ εἶ-
δος, νοητὴν ἐνεργείαν τι ὂν· καὶ τῶν εἰδῶν πολλὸν νοητόν τὸ
ἐν οὐσίᾳ ἢ τὸ ἐν ἄλλῳ τοι, ὅτι καὶ πολλὸν καὶ τῶν ἐν τῇ οὐ-
σίᾳ, τὸ μάλα καὶ ἀπλοῦν καὶ αἰεὶ ἐν ἐνεργίᾳ· μάλιστα γὰρ νοητόν
τοῦτο· τῷ τε μάλιστα εἶκει καὶ ἐνεργείᾳ ὂν, καὶ τῷ τῇ ἑαυτοῦ
φύσει τὸ ἀπλοῦν νοητόν· καὶ γὰρ τὰ ἐν τοῖς συνθέτοις, τὰ τε νοε-
τὰ εἰσὶν, ὅταν ὁ νοῦς αὐτὰ χωρίσῃ τῶν ἐν οἷς ἐστὶ, καὶ ὥσπερ
ἀπλῶς αὐτὰ ἐνεργῇ· ταπεινὰ δὲ ἡ κινητικὴ τοῦ παντός οὐσία, μά-
λιστα αὐτὰ νοητὰ· ἀλλὰ μὴν καὶ μάλιστα ὁρατὰ· μάλιστα γὰρ
ὁρατόν τῇ αὐτοῦ φύσει, τὸ τῇ αὐτοῦ φύσει καλόν· μάλιστα
ταπεινόν δὲ τοῦτο· τὸ γὰρ καλόν, ἐν τῇ εἰδεί μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ
ὕλῃ· ἐν γὰρ τῇ ποιοῦντι μᾶλλον, ἢ ἐν τῇ πάσχοντι· καὶ ἴτι πάσ-
χον μὴν, τὸ θυνάμει τί ὂν, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ ὂν, ποιοῦν· καὶ ἐν
τῇ ἁρεσίμῃ μᾶλλον ἢ ἐν τῇ ἁρεσίᾳ· ἐν τῇ εἰδεί ἔρα τὸ καλόν
μᾶλλον ἢ ἐν τῇ ὕλῃ· καὶ τῇ ἐν οὐσίᾳ μᾶλλον, ἢ ἐν τινι ἄλλῳ τῶν
γενῶν· διὰ γὰρ ταῦτα, καὶ τὰ ἄλλα ἐστὶ· καὶ τῶν ἐν οὐσίᾳ, τῇ
μάλιστα ὂν, καὶ ἀπλοῦν καὶ ἁπλοῦν, τοῦ θυνάμει καλὸν μάλιστα·
τοιούτῃ δὲ οὐσα διδάσκεται ἢ προεργαζέσθαι φύσει· κυρίως αὖν καὶ
πρώτως αὐτὰ ὁρατὴ τῇ καὶ νοητῇ.

3. Τὰς οὖν πρώτας οὐσίας αἱ εἶναι τὴν καὶ ἀσμάτου καὶ ἀκινήτου ὑπερχρόνους, ἐραμένους τὸ θεῖον σῶμα, κινεῖται τὴν αἰδίαν περιφοράν· ἡ δ' ἔστιν αὐτῶν, οὐ τοῦ λαβεῖν αὐτό, ἀλλὰ τοῦ ἐραμεῖσθαι κατὰ θένοντες αὐτῶν ἡμεροῦται δ' αὐτῶν κατὰ τὴν αἰσχρῶν, τῶν τε αἰδίων καὶ τῶν ἐραίων τετι καὶ ἡμεροῦται τῶν κινήσεως· στάσις γὰρ εἰσὶν πᾶς ἡ περιφορά, ἡ αἰὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσπεὶς ἔχουσιν· ἐπὶ τὴν ἡμεροῦται τῶν τε- λείων, καὶ ἡ καὶ εἰσὶν ἡ δύνανται ἔσονται τῶν ἡμεροῦται αὐ- τῶν τελείων· τελείων δὲ τοῦ κυκλοφοροῦται σῶματος, ὡς τοιαύτη περιφορά· πλείονος δὲ σφαιρῶν οὐσῶν τῶν τοῦ θεῖου σῶματος, ἡ μὲν πρώτη τὴν καὶ ἔσονται, ἀπλῶς τὴν καὶ μίαν κινεῖ-

ἄλλο ἐξ ἄλλου σῶμα διαδίδχεται αὐτὴν, πρῶτον μὲν οὐ συνε-
χῆ τὴν κίνησιν ποιῆσαι καὶ μέν· ὃ γὰρ συνεχῆς, εἰς ὅσους
τοῦ κινουμένου αὐτὸ ἐστιν, ἐστὶ ἐνδιχομένον ἔσται τὸ ἐκλει-
πτικὸν τὴν κίνησιν, εἰ μὴ τι ἄλλο ἄλδιον ἐν τῇ κινήσει τὴ καὶ
ἀρσενικῆς τῶν κινουμένων διαδίδχης κίτριον εἰς ἄλδιον σῶμα τὸ
τῆν ἄλδιον κίνησιν κινούμενον· ἀλλὰ μὴν ἄλδιος καὶ συνεχῆς
μόνη τῶν κινήσεων ἡ κυκλοφορία· τὸ καὶ τὸν ὅρα κινούμενον, ἄλ-
διον, καὶ ἀρσενικὸν δὲ τῶν σωμάτων· τοῦτο γὰρ ἄλδιον, τὸν οὐκ
ἄλδιον, ἔρανον· καὶ τὸ τῆν πρῶτην κίνησιν ἔρανον κινούμενον
καὶ ἐμφυχον· τὸ γὰρ ἀρσενικὸν τῶν σωμάτων, ἐμφυχον· ἔρανον
γὰρ σῶμα τὸ ἐμφυχον τοῦ ἀφύχου· τὸ δὲ κυκλοφορητικὸν σῶμα,
ἔρανον, ὥστε καὶ ἐμφυχον· ἀλλὰ μὴν πᾶν κινούμενον, ὑπὸ τινος
κινεῖται, καὶ τοῦτο δὲ καὶ τὸ κατὰ ψυχὴν κινούμενον πᾶν, ὑπὸ
τινος· εἴγε τὸ μὲν κατὰ ψυχὴν κινούμενον, καὶ ἔρανον κινεῖται
ἢ δὲ ἔρανον, κατ' ἔρανον τινός· ὥστε εἴς ἂν καὶ τὸ ἄλδιον σῶμα,
καὶ ἔρανον καὶ κατ' ἔρανον τινός κινούμενον· δεῖ οὖν εἶναι τι,
οὐ ἔρανον τοῦτο κινεῖται τῆν ἄλδιον κίνησιν, ἄλδιον καὶ αὐ-
τὸ δὲ καὶ ἐνεργίᾳ· πᾶν γὰρ τὸ κινητικὸν τινός ἐνεργίᾳ τί δὲ,
καὶ τὸ καὶ αἰ καὶ συνεχῶς κινεῖν, αἰ τὸ αὐτὸ ἔσται ἐνεργίᾳ,
ἔρανον παντάπασιν τοῦ δυναμένου· εἰ γὰρ ἔσται δυναμὸν, εἴς τε
ἔσται καὶ τὴν κίνησιν φθαρῆναι, μὴ ὅσους ἐνεργίᾳ τοῦ κινητου-
τος αὐτὴν· ἀλλὰ καὶ ἀκίνητον ἔσται· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο κίνησιν
κινούμενον, δεῖται καὶ τοῦτο πᾶν ἄλλου κινουμένου τινός· ἀλλ'
εἰ ἀκίνητον, ἀκίνητον πᾶν γὰρ σῶμα καὶ ὃ σῶμα, κινητὸν
ἔσται οὖν τις ἄλδιος οὐσία, ἀπλὴ καὶ ἀκίνητος καὶ ἀσώματος
ἐνεργίᾳ οὕτω, τῆς τοῦ κυκλοφορητικοῦ σώματος ἄλδιον τί καὶ
συνεχῶς κινήσεως αἰτία· κινεῖται δ' ὅτι αὐτοῦ τὸ δέον σῶ-
μα τῇ πρῶτῃ τὴν αὐτῇ, καὶ ἔρανον καὶ ὁρᾶν ἔχειν τῇ ὁμοιώσει
αὐτοῦ· πᾶν γὰρ τὸ κινούμενον, ὡς ἀκίνητον τινός καχυπομένον,
τοῦτον κινεῖται τῶν τρόπων.

2. Ὅτι δὲ καὶ πρῶτον κινητὸν, καὶ μάλιστα καὶ πρῶ-
τον ἔρανον, καὶ μάλιστα τὸ κινητικὸν τῆς κύλης κινήσεως εἰ-

7. Ταῦτά γε καὶ τὰ ἐν τῷ θινύτρῳ κεφαλαίῳ εἰρημένα, ἰκανὰ εἰσι βιβαιδικοῖσι οἷσι τὸ ἔσσι κατόλεθρος ἀπεδοτότε τῶν ἑντων; καὶ ἑπὶ τῆς τοῦτων ἀναμφιβόλος· πᾶσα γὰρ ἰνῶσις ἐκ τοῦς προερχομένης, ἀπεδοτότε ἴσιν· ἢ γὰρ τοῦ τοῦ γινώσκου, ἀναμάρτητος ἔσται· καὶ τὴ ταῦτα λόγος ἔσται γε οὐδὲ τὰς δι' αἰσθητικῶν γενόμενης καταλήψεως, δικαιοσύνης χάρις, ἢ ἀμφιβόλλου· διὰ τοῦτων γὰρ ἡρώδου τὸν εὐρανό, καὶ τὰ ἐν εὐρανό πάντα, τὴν γὰρ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ· καὶ τὰ τῶν μέσων πάντα, εἴ ἂν ἡ τῆς φιλοσοφίας εὐρίσκει ἵππο· στήριξ· οὐ μόνον δι' ταῖς ἡμετέρας αἰσθητικῶν ἀμφιβόλλου χάρις, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς τῶν ἑτέρων μαρτυρίας ἀπιστεῖν διὰ· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἔσται τὰς πόλεις καὶ χώρας, ὅς ἡ γῆρας ἐνέστησαν ἡμῖν· οὐκ ἔσται τοῦς πρώτοις γενομένους ἀνθρώπων, καὶ τὰ τοῦτων ἔργα· καὶ τὰ κατ' ἐκείτην ὁδὸν θίγεται ἀπεγγελλόμενα· οὐκ ἔσται ἐν τοῖσι τέτοις καὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἑρμην· ταῦτα γὰρ πάντα καὶ τὰ τοῦτοις παρακλήσια, ταῖς ἑτέρων ἵππο· στήριξ· μαρτυρίας· καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῦτοις περὶ δὲ τῶν ἑτέρων, ἐν τοῖς ἡμετέροις μεθίσταται.

C A P. IV.

1. **Α**γίνεσθαι τὴν κίνησιν ἀποκαταστάσεως Ἀριστοτέλης, οὕτω πως κατασκευάζει τὸν λόγον· εἰ ἐγένετο φανερὸν ἡ κίνησις ἐπὶ πᾶσι τὸ γινώμενον, ὑπὸ τινος καὶ ἐκ τινος γίνεσθαι· εἴη ἂν καὶ τὰ εἴη ἂν ἡ κίνησις, αἰεὶ μὲν οὕτως εἴχε, ὥστε τὸ πάσχειν πρὸς τὸ θύνασθαι τὸ μὲν πάσχειν, τὸ δὲ ποιεῖν δεῖσθαι τινος μεταβολῆς ἔν καὶ ἡ κίνησις ἔσται· ἀλλ' οὐκ ἐγένετο· εἰ δὲ εἴη ἂν ἡ κίνησις ἐκείνη, εἴη τινὰ κίνησιν γινώσθαι· ὥστε τὸ μὲν, παύσασθαι τὸ δὲ, παύσασθαι καὶ γινώσθαι τὴν κίνησιν· εἴ οὕτω οὕτω δὲ ἀκόλως ἔσται πρὸ τοῦ γινώσθαι τὴν κίνησιν, κίνησιν εἶναι οὐ γινώσκον· ἀλλ' ἡ κίνησις ἐν τῷ κινουμένῳ ὥστε καὶ ἡ ἀδίδως ἐν τῷ ἀδιδῶν κινουμένῳ· οὐ γὰρ οἶον τὸ ἀδιδῶν τὴν κίνησιν κινώσθαι μὴ ἀδιδῶν· εἰ γὰρ τοι λόγος ἀδιδῶν εἶναι κίνησιν τὸ

λέγουσιν μὲν, ἀλλ' ἐσχυροτάτους καὶ βεβαίους καὶ λίαν ἀνακτιζόμε-
 νους, ἐν αἷς αὐτοῖς παρὰ τὸν τῶν ἐκτετακῶν λόγον ἐστὶ ἀπατό-
 μαζα· εἰ γὰρ εἴπω ἐν ἀληθείᾳ καὶ βεβαίως γινώσκω ἐνὶ ζῶ, τί πρὸς
 ταῦτα φέροι ὁ ἐκτετακός; εἰ γὰρ εἴπω ἐν ἀπατόμαζι ταῦτα ὑπο-
 λαμβάνων, φέρεται καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀπατόματος, ζῇ· εἰ δὲ ἴσως
 ἔρῃ ἐνὶ καθεύδοντι καὶ ἀγνοεῖ καὶ ἐν ὕπνῳ βλάντις ὅπου λέ-
 γεις, καὶ τούτῳ φέρεται προδήλως· καὶ γὰρ καὶ ὁ καθεύδων,
 ζῇ, καὶ ὁ ἀγνοῶν· εἰ δὲ εἴπω ἐν μάτη καὶ ἀγνοεῖς, ἐμοίως
 φέρεται· καὶ γὰρ καὶ ὁ πατεμένος, ζῇ· οὐδὲ ποτε ἔρη ἀπα-
 τομάμαζι, οὐδὲ φεύσαςθαι δύναται ὁ φάμενος εἰδέναι ἑαυτὸν ἐν
 ζῇ· τοῦτο δὲ τὸ μέγα εἰ καὶ ἀπλοῦς καὶ μονοειδὴς ἔστιν, ἀλλ'
 οὐκ ἐν' ἀπειρῶν δύναται προχωρεῖν· ὁ γὰρ λέγων ἐνὶ εἰδᾷ
 ἑαυτὸν ἐνὶ ζῶ, ἐν μὲν τοῖς λέγει· εἰ δὲ εἴπω εἰδᾷ ἑαυτοῦ
 εἰδέναι ἐνὶ ζῶ, δύο θάπου λέγει· εἰ δὲ εἴπω πάλιν, ἐνὶ εἰδᾷ
 ταῦτα δύο, τρίτος εἰδέναι ἔστιν· οὗτοι δὲ δύναται καὶ τίμη-
 τιν προεἰδέναι καὶ πειρητὸν καὶ τοῦτο ἐν' ἀπειρῶν χωρεῖ
 ὡς εἴρηται· εἰ δὲ εἴρη πάλιν, ἐνὶ εἰδᾷ ἑαυτὸν καὶ ὅ-
 τε καὶ ζῶντι καὶ νοοῦντι, τίς ἂν ἔχων νοῦν ἀμφιβάλλει;
 πάντες γὰρ ἑαυτοὺς γινώσκουσιν καὶ νοοῦντας καὶ ζῶντας καὶ
 ὄντας· καὶ οὐδεὶς ἔστιν ἀμφίβελος τὸ μὲν τινα νοῦν τὸν ζῶν-
 τα, μὲν τινα ζῇ τὸν μὴ ὄντα· ἑτέρωθεν ἔρη ἔστιν, καὶ εἴ-
 ναι καὶ ζῇ τὸν νοῦν, ἐνὶ θάλλοντι ἑαυτοῦς γινώσκουσιν, καὶ
 πνευμονώοντες δὲ ἑαυτοὺς ἴσασιν, καὶ ἅμα ἴσασιν, ὡς οὐδεὶς
 ἂν πνευμονώοι, μὴ ὡς μὴ δὲ ζῶ μὴ δὲ νοῦν περὶ πολλῶν μὲν
 πραγμάτων ἀμφισβητῶν εἰ ἀδύνατον καὶ ἄλλος μὲν τοῦτο,
 ἕτερος δὲ ἑαυτὸν εἰδέναι· εἴπω δὲ ἑαυτὸν καὶ ζῇ καὶ νοῦν
 καὶ πνευμονώοι καὶ θάλλει καὶ λογιζέσθαι καὶ κρῖναι, οὐδεὶς
 ἀμφιβάλλει ὅπου καὶ εἰ διατάζει, καὶ ἔστι καὶ ζῇ καὶ νοῦν·
 εἰ διατάζει, διατάσσεται ἑαυτὸν νοῦν· εἰ διατάζει, μίμνηται ἐνὶ
 διατάξει· εἰ διατάζει, εἶδεν ἑαυτὸν μὴ εἰδέναι, καὶ πληροφορηθεῖ-
 ναι βούλεται· εἰ διατάζει, ἀπολογίζεται· εἰ διατάζει, κρῖναι
 ὅστις γοῦν ἐν ἑτέροις διατάζει, περὶ τούτων πάντων διατάσσων
 οὐκ ἂν δύναται.

τις δὲ, παντελῶς ἄσπον· τῷ γὰρ ἀγίνεσθαι εἶναι μάχεται, τὸ μὲν τι μέγα τὸν θεόν πιστοποιεῖναι, εἰ μὴ τὸν κόσμον ἐξημεύεργηται καὶ τὸ μὴ δύνασθαι παρατείνεσθαι ἀπείρῳ χρόνῳ προνοεῖν καὶ τρίτον ὅτι μὴ διὰ τὴν ἀρχὴν διατίθεται τῆς τοῦ θεοῦ προνοίας ὁ κόσμος· εἰ γὰρ ἀγίνεστος, καὶ ἡρδάρτος δέ- που καὶ ἀπαθὲς ὁ γὰρ οὐδ' ὅλως ἔσχε γένεσις ἀρχὴν, οὐδ' ἂν ἐν γέβῳ ποτὲ κατασταλὴν φθορῆς· οὐκ οὖν ἐτι προστασίας διέ- ται· τὸ δὲ γεννητὸν ὅτι εἰ περ ἦν ποτὲ χρόνος ὅποτε κόσμος οὐκ ἦν, ὁ ἀρχὴς τῶν καλλίστων ἦν ὁ θεὸς ἑαυτοῦ, ὁ ἀδύνατος· ὡς οὐδέτερον εἶπεν ἐπὶ θεοῦ· τὸ γε γὰρ ἑκόντα καθύπευχέσθαι, καὶ μὴ βούλεσθαι ποιεῖν τὴν ὕλην, ἀμελείας ἔσχετο· τὸ δὲ βούλεσθαι μὲν, μὴ δύνασθαι δὲ, ἀδυναμίας· ἐτι δὲ καὶ ὁ πε- ρίφωκός τις καὶ κρῖσις μὲν τοι γε, καὶ ὁ περὶ ψυχῆς λόγος, οὕτως ἐστὶ χαλκός, ὡς πολλὰ πράγματα παρέχιν τοῖς φελο- σόφου· αἱ δὲ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ τὴν εὐφρίην φαντασίας, ἅρ' οὐκ ἐπέχιν πολλὸν ὁ ἀρελογεῖν βιάζονται· τῶν μὲν ἀγαθῶν εἶναι νομιζόντων καὶ θεωρουμένων αὐτὸ ἐν ψυχῇ τῶν δὲ πρὸς πλεί- ον καταπρασιζόντων, καὶ ἔχει σώματος καὶ τῶν ἐκτός ἀπο- ταιεύοντων, οἱ τινες λέγουσιν, ὅτι τὰς μὲν τυχερὰς εὐπραγίας θεοφύρους εἶναι σώματος, ὕψους τὴ καὶ ἰσχύος καὶ τὸ ἐλάττωρον καὶ ἀρεβέων αἰετουτέρων, καὶ ὅσα ἀρεσιγρονα τῆς βασιλείας ψυχῆς· τρεῖς γὰρ φρεσὶ τ' ἀγαθοῦ φύσεως καχεῖται τάδε· τὴν μὲν τρίτην καὶ ἕξω, τῆς δευτέρας πρόμαχον εἶναι τὴν δὲ δευ- τέρην, τῆς πρώτης μέγα προβλημα καὶ φυλακτέριον· καὶ περὶ αὐτῶν μὲν τοι καὶ βίον διαφοράς, καὶ τέλος πρὸς ἡς χρὴ τὰς πράξεις ἀναφέρεσθαι καὶ πορίων ἄλλων, ὅσα τὴ ὁ λογικὴ καὶ ἡθεὶς καὶ φυσικὴ πραγματεία παρέχει, γιγνέσθαι εὐφρίης ἀνά- δευται, ὡς ἔχει τοῦ παρόντος, οὐδὲ μία παρὰ ταῖς τοῖς σκεπτι- καῖς συμπεράνεσθαι οὐκ εἰκότως εἶναι, τὸ ἐπέχιν δοκεῖ, ἀλλὰ καὶ λίαν ἀρεβέσθαι καὶ ταῦτα μὲν ἐκ πολλῶν καὶ μακρῶν, ὀλίγη καὶ βραχὺ συνωγνόντες περιβήματα.

6. Πρὸς ταῦτα δὲ πάντα, ἀνταπόκριτον ἔσθαι λόγον· βραχυτε-

ἄλλος κακοτίμας θίας ἀγόμενος ἐντοκαρήσας τῷ εἰρημῷ πε-
 φαλαίῳ τὰς ἐκείνων ἀγωγὰς τε καὶ ἔδη καὶ νόμους ἀπείκει,
 χωρῶν, ἰδῶν, πολεῶν, τόπων, ἡγεμόνων, ὑπεκῶν, ἐνδοξῶν,
 ἀδελφῶν, διαδέρμων, οἰκτιῶν, ἐποτρυνόντων, ἰδωσῶν, εὐχ' ἡρίκεν
 οὐδὲ δέος, ἀλλ' οὐδὲ μῆνα ἢ ἐνικυτὸν, τὸν δὲ ὅπαντα
 ἐκτοῦ κακωτρήσαι βίον, καὶ οὐδὲν ἔπτον πολλὰ ἀδαιρείοντα
 καὶ ἀπερίσμετα λῆσι καταλιπὼν οὐκ οὐδὲν ἔλλων παρ' ἄλλους
 οὐ βραχὺ μόνον διασπέντων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὅλοις ἀπαθόντων
 ὡς ἀντιτατίζε καὶ διαμάχισθαι, ἀνάγκη καὶ προσσηκτούσας δια-
 φέρειν φαντασίας, καὶ τὰς κρίσεις ἀλλήλαις πεπολεμώσθαι ὡς
 ὑπαρχόντων, τίς οὕτως ἔμμενον ἐξί καὶ παράλληλος, ὡς φέρεται
 βιβλίοις, ὅτι τὸ ποιεῖν δὲ ἴσσι δικαίον, ἢ φόνον, ἢ συμ-
 φέρον ὃ γὰρ ἂν αὐτὸς ὀρίσῃ ὃ τῶκαντρία ἐκ παιδῶν μαθητα-
 γῶς, ἴτερος ἀκυρώσει καὶ οὐ διαμαρτύνει πεφορημένος καὶ μέ-
 γας ὄχλος ἰδῶν καὶ νόμων τῶν ἰσχυροῦν εἰσεργαμένων ἀκλήδης
 δεύλος, ἀπ' αὐτῶν ἐστὶ συναργήσαν ὑπακούοντες ὡς ἂν διασπέντων
 ἢ τυράννων ἱμαδῶν κακωκακορδύλισσάμενος τὴν ψυχὴν, καὶ μέ-
 γη καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν μὴ δυνάμενος, περὶ τοῖς πε-
 πολεμώσιν ἀπὸ τῆς καὶ τὸν νότον ἰδῶν ἀγόμενος, ἀδαιρείοντος
 καὶ ἀεξιστάζοντος συνίστασι τε καὶ ἀνέστησι χρεῖται.

5. Ἄλλ' ἔδε καὶ τῶν φιλοσόφων ἢ πλεονέχει μὴ δυναθίσαι τὸ ἐν
 τοῖς οὗτοι παρὲς καὶ ἀφαιδῆς ἔξευρεῖν, κατὰ στίβη καὶ λέχους δια-
 κέριται καὶ δόγματα ἀσύμμενα, πολλὰς δὲ καὶ ἐκκεντρία, οὐ κατὰ
 ἐκείνους τῶν τυχεύοντες, ἀλλὰ σχεδὸν περὶ πάντων εἰς αἱ ζε-
 τάσεις συνίσταται οἱ γὰρ ἄπειρον τὸ πᾶν εἰσεργασμένοι, τοῖς πε-
 πολεμώσιν εἶναι λέγουσιν ἀντιφρόνουντες καὶ οἱ τὸν κόσμον ἀγνο-
 ντων, τοῖς γεγενημένον ἀπορριπτόμενοι καὶ οἱ χωρὶς ἐκείνων
 καὶ ἡγεμόνων ἀλόγων καὶ πύσματιζοῦσας ἐξήλεκτες φερὲν,
 τοῖς ὑποκαρβάνουσι πρὸς οὐκ οὐ καὶ ἡμετέριον ὅλον καὶ τῶν με-
 ρῶν ἀλλὰ τί ἂν τις εἴποι περὶ τοῦ γεννητῶν ἢ ἀγίνεσθαι εἴ-
 ναι τὸν κόσμον, φασί, παρ' ἡμῶν ἐρωτώμενος; ὑπέρτερον γὰρ αὐ-
 τῶν εἶναι χρὴ τὸ ἀληθές, τρίτου γε μεθεῖς ἐκιδύμενον ὃ πέ-

ρίζεται δοκιᾷ προσωτέρῳ γὰρ τῆς χωρῆτος τῶν πραγμάτων, καὶ εὐλαβεσιώτερον αὐτὰ αὐγασάμενος, εἴπεται τοῦτο, ὅτι ἐν οὐδὲν καὶ ἁπλὴν ἔχει τὴν ἑαυτοῦ προσκείμεν ὄψει, ἀλλὰ πάντα ριζίαις πολυπλοκωτάτας καὶ κρήναις ἔχοντα· αὐτίκα τῶν χωρμάτων ἀντιλαμβάνομεθα πῶς ἄρ' οὐ σὺν αἴρε καὶ φωτὶ τοῖς ἐκτός καὶ τῷ κατ' αὐτὴν τὴν ὄψιν ὕψῳ; γλυκὺ δὲ καὶ παρὲν, τίνα τρόπον διακρίνεται; μὴ δίχα τῶν καὶ ἱσθὲς αὐτοὺς ἐνστομίῳν χυλῶν, ὅσοι τὴ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν; οὐδέπου· τί δὲ αἱ ἀπὸ τῶν ἐπιθυμημάτων ἔσται, μὴ τὰς ἀπλῶς εὐλαβηθεὶς τῶν σωμάτων φύσεις περιστῆσις, ἢ τὰς κερκαλέας ἐκ τῆς αὐτῶν καὶ αἴρος; ἔστι δ' ὅτι καὶ τοῦ τίκοντος τὰ σώματα παρὸς, καὶ τὴς κατὰ τοὺς μυκτῆρας δυνάμεως ἐκ δὲ τούτων συνάγεται, ὅτι οὐτε χρωμάτων ἀντιλαμβάνομεθα· ἀλλὰ τοῦ συνιστάμενου κρήματος ἐκ τῆς τῶν ὑποκειμένων καὶ φωτὸς· οὐτε ἄσπερον, ἀλλὰ μέγματος ὅπερ συνίστα διὰ τῆς τοῦ μέντος ἀπὸ τῶν σωμάτων καὶ τοῦ κινδύου αἴρος, οὐτε δὲ χυλῶν· ἀλλὰ τοῦ γινωσκόντος διὰ τῆς τοῦ προσκείμετος γινωσκτοῦ, καὶ τῆς κατὰ τὸ στέγαν ὕψῳς οὐσίας.

ῥ. Τούτων δὲ ἔδη τοῦτον ἔχοντων τὸν τρόπον, τί ἂν εἴη λοιπὸν, ἢ τὸ ἐπὶ χεῖν ἀνεγκλίον; ἔκτιστο δ' ἡμῶς οὐ παρκαλίει μὴ λίαν τοῖς ἀπαθείς ταυτίων, ἢ σχεδὸν κατὰ σύμπερ τὴν εὐκαρμένην ἀνακρίχεται κενὸν ἔλκεσιν ἡμῶς καὶ βαρβάρους ἐπάγοντα τὴν ἐκ τοῦ κρήναις ἔλκεσιν τίνα σὺν ταῦτα εἶναι; ἀγνοῖαι αἱ ἐκ καὶ δὲ καὶ ἔδη πᾶν καὶ νόμοι ὡς ἐν οὐδὲν ἐμμελοῦνται ταυτὸν εἶναι παρὰ πᾶσιν, ἀλλὰ κατὰ χώρας καὶ ἔδου καὶ πᾶσι καὶ κόρας καὶ εἰσίας, ἀνδρας τὴ καὶ γυναικας καὶ νέους τὰ γὰρ αἰσχυρὰ παρ' ἡμῶς, ἑτέροις καλὰ καὶ τὰ κρήναις, ἀπρὸς καὶ τὰ δίκαια, ἄδικα καὶ ἀνόσιτα μὲν, τὰ εἶναι νόμιμα δ' ἂν, τὰ παρὰ νόμοις· ἐπὶ δὲ, φερετὰ τὰ ἐκαστοῦ καὶ ὑπὸ δίκαια, τὰ τῆς τιμῆς δίκαια καὶ ὅσα ἄλλα ταῦτα νομίζουσι καὶ τὴ δὲ παρὰ νόμοις τὸν ὑπὸ ἑτέρων ἀνεγκλίον τῶν μετὰ δίκαιον; αἱ μὲντοι βουλαιδία τῆς ὑπὸ μετὰ δίκαιον

τοὺς εὐδυνάτους νότας καταλαβόντας καὶ ὁδούσας τὰ γὰρ μὴ πορρωτάτω προβαλλόντα φαντασίας φησὺς, τὸν ναῦν εἰσὶν ὁπαιτῶν δόρυχα γὰρ ἐνὶ οὐκ ὑπερταύτῃ ἐμφύχα, καὶ τοῦναντίον ἐπὶ δὲ τὰ ἐσώτα κινούμενα, καὶ τὰ κινούμενα ἐξώτα· καὶ τὰ μὴ προσέοντα ἐξουχυρίν, τὰ δὲ ἀπώοντα πάλιν προσέρχονται· καὶ βραχύτατα μὲν τὰ περιμετρήματα, περισσὰ δ' ἂν τὰ πολυγώνια καὶ τῆς μὲν ναὺς ἐξώσαν, κινούμενον· τοὺς δ' ἂν πύργους ἐσώτας κινούμενους· καὶ μυρία ἄλλα ὑπὸ τῆς φαντασίας φησὺς φαντασθῆναι, οἷς οὐκ ἂν τις ἀγνοῶν, ὡς βιβλίοις συνεπιγράφονται· τί δὲ καὶ ἐν τοῖς σκελετοῖς ποσότητες; παρὰ γὰρ τὸ πλεῖον ἢ λιγότεον, αἷ τι βλαβεῖ καὶ ὠφέλειαν συνίστανται καθότιον ἢ τοῖς ἄλλοις, καὶ μάλα τῶν κατὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἔχει φαρμάκων ἢ γὰρ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ποσότητες, ἔξωκ μάλιστα· ὡς οὐτα ἐν τῇ συντετακῇ, οὐτα ἐν τῇ ἐντείνῃ ἀσφαλῆς, τὸ μὲν λιγότεον χαλερ, τὸ δὲ πλεον ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις λειότεσι τε καὶ τραχύτεσι, πυκνότεσι τε ἂν καὶ πλεῖστοι, καὶ τοῦναντίον μανότεσι, καὶ ἐλαττωμένοι τῶν τοῖς βλάπτουσιν καὶ βλάπτον, ἀλλοτρίως ἐκφυγῶς συνίστανται.

3. Ἀλλὰ μὴ οὐδὲ ἔστιν τις ἀγνοῶν, ὅτι τῶν ὄντων σχῆμα, ἢ αὐτοῦ καὶ καὶ αὐτὸς, ἀνίσταται τὸ παράπαν οὐδὲν· τῇ δὲ πρὸς τὸ ἐκτελεῖν παραβῆσι δοκιμάζεται· εἶεν, τὸ μακρὸν παρὰ τὸ μέγα· τὸ θερμὸν παρὰ τὸ ψυχρὸν· παρὰ τὸ ὑγρὸν, τὸ ξηρὸν· παρὰ τὸ βαρὺ, τὸ κοῦρον· τὸ λευκὸν παρὰ τὸ μέλαν· τὸ ὀλίγον παρὰ τὸ πολὺ· τὸ ἁπλοῦς παρὰ τὸ ἐσχυρὸν· τὸ κλειδῶδες παρὰ τὸν τόπον· παρὰ τὴν δύναμιν τὸ φορτίον πρὸς τὴν δυνάμειν, αἱ ὁδοὶ καὶ λήναι κατὰ τὸ παρακλίσιον, καὶ ὅσα ἐπ' ἀρετῆς ἢ κακίας ἀναφέρονται· τὰ ὠφέλιμα, διὰ τὴν βλαβερότητα ἀγνωρίζονται τὰ καλὰ, τῇ τῶν αἰσχυρῶν ἀντιθέσει τὰ δίκαια καὶ κακοὶς ἀγαθὰ, τῇ τῶν ἀδίκων καὶ κακῶν παραθέσει· καὶ πάντα τοῖσι τὰ ἄλλα, ὅσα ἐν κόσμῳ σκοπεῖν ἂν τις εὖροι κατὰ τὴν αἰσθῆσιν τύπον λαμβάνοντα τῆς ἰατρικῆς, ἢ αὐτοῦ μὲν ἰατρῶν ἀμετέλεστον, ἐκ δὲ τῆς πρὸς ἑαυτὸν συγκρίσεως γινώ-

διαφοραί, αἱ περὶ τῶν γίνεσθαι καὶ καταστῆναι αὐτῶν, αἱ περὶ τὰς τροπὰς καὶ διαίτας, αἱ περὶ τὰς αἰρέσεις καὶ φυγάς, αἱ περὶ τὰς αἰσθητικὰς ἐνεργείας τὴ καὶ κινήσεις, αἱ περὶ τὰς τῶν κατὰ σῶμα τὴ καὶ ψυχὴν ἀμυδρῶν καὶ ὀπίσθιων ἰδιότητων· χωρὶς γὰρ τῶν κινήσεων, καὶ τῶν κινήσεων, ἵνα ἴδῃ οἷα τὸν χαμῆλλοντα, τὸν πολύποδα, τὸν δὲ αὐχὴνα τῆς περιστερᾶς ἐν ἑλικαστῇ αὐγῇ κατεκκαστὴ τις μυρία χρωμάτων ἀλλοτρίοντα ἴδῃ· καὶ γὰρ καὶ ποικίλους καὶ ποικίλους, πυρρῶν τε ἂν καὶ ἀνδροκυττῶν, εἴτι δὲ ὥχρῶν καὶ ἐρυθρῶν, καὶ ἄλλα παντοδαπὰ ἴσχει χρώματα, ὧν οὐδὲ τὰς κινήσεις ῥῆδιον ἀπομαρτυροῦναι τί δὲ τὴν τοῦ θέρους Τυράντου δι' ἄλληλιν τῶν χρωμάτων δι' ὅς λαοθάλας τοὺς ἐντυγχάνοντας εἴπομεν ἂν; ταῦτα δὲ καὶ τὰ τοῦτοις ὅμοια πιστεύει ἐνεργεῖς ἀκαταλήπτως εἶναι· ἔπειτα δὲ, αἱ μὴ μένον τῶν ζώων ὁπῶντων, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπων ποικίλλει, περὶ πάντα ἴδῃ· οὐ γὰρ μένον ἄλλοτε ἄλλως τὰ αὐτὰ κινήσονται, ἀλλὰ καὶ ἑτέρως ἑτέροι, ὅθενός τε καὶ ἀπείνης ἡμετέριον τῶν αὐτῶν λαμβάνοντες· οἷς γὰρ διαφερόμενοι ἵνασι, ἀνθρώπων ἄλλοι καὶ τὸ ἀνέκαλον.

2. Ἀλλὰ τί ταῦτα φησὶν; αὐτός τις εἰς ἂν ἕκαστος ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ παραδοξέστατον μυρίας μεταβολὰς καὶ τροπὰς δεχόμενος, κατὰ τε σῶμα καὶ ψυχὴν, τότε μὲν αἰσθεται, τότε δ' ἀποστρέφεται, οὐδαμῶς μεταβάλλοντα, ἀλλ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς μένοντα καταστῆναι· οὐ γὰρ τὰ αὐτὰ ὑγιαίνουσι καὶ νοσεῖσι προσκείμεναι φίλῃ, οὐδὲ γεγενημένοι καὶ κοιμημένοι, οὐδὲ ἔβωσι, καὶ γεγενημένοι, καὶ θαρρόμενοι καὶ δειδέμενοι, καὶ ἔρῳσι καὶ κινουμένοις, εἴτι γε μὴν λυπουμένοις τὴ καὶ χαίρουσι, φιλοῦσι τὴ καὶ μεσοῦσι καὶ τί δὲ μακρογυροῦντα περὶ ταῦτων ἐνοχλεῖν; παρὶ γὰρ οἷα πᾶσα ἡ σῶματος καὶ ψυχῆς κατὰ φύσιν τὴ καὶ παρὰ φύσιν κίνησις, αἰτία τῆς περὶ τὰ φαινόμενα διαφορᾶς γίνεσθαι, μαχόμενα καὶ ἀνόμενα προσβαλλούσας φαντάσματα γίνεσθαι δ' οὐχ' ἔπειτα τὸ περὶ τὰς φαντασίας ὁρῶνται καὶ παρὰ τὰς δυνάμεις καὶ παρὰ τὰ διακείμενα καὶ παρὰ τοὺς τόπους οἷς ἕκαστα ἐμπεριέχεται· ἢ οὐχ' ὁρῶμεν

C A P. III.

1. **Π**ερὶ τῆς ἐν ἡμῶν γνώσεως τὸν ὁδοὺν λέγομεν ἐν ἡμῶν τὰ ὅταν γινώσκονται· γινώσκονται δὲ τὰ πάντως ἀληθῆ· εἰ δὲ μὴ, οὐκ ἔν ἐγνώσκοντο. οὐδεὶς γὰρ τὰ ψευδῆ γινώσκει· εἰ μὴ ἡμεῖς δὲν ψευδῆ εἶναι γινώσκαι, καὶ οὕτω πᾶσι τὸ ἀληθὲς γινώσκαι· ἀληθὲς γὰρ ἔστιν ὅτι ψευδῆ εἰσὶν· ἡμεῖς γὰρ δύο εἰσὶ τὰ τῆς γνώσεως κριτήρια τῶν γνωστικῶν πραγμάτων, νοὺς καὶ αἴσθησις, κατὰ μὲν τῶν τοῦ σώματος αἰσθημάτων, δι' ἃν ὁ νοὺς ἐντὶς καταλαμβάνει, πλεῖστα εἰ δὲ τῆς ἀσθητικῆς φιλοσοφίας, οἱ καὶ ἔρχονται ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς διελίξεως κληθέντες, ἐρη- νόφρονες, ἐπιχειροῦντες διὰ τούτων ἀνελθεῖν τῆς τῶν ὄντων γνώσεως ἢ ὡς τὰς παραγράφοντας, τὰς ἐγκαταρραμένους αὐτῶν διάνους ἀνακαλύψαντες, εἴτα καὶ κατὰ δύναμιν ἀπελίσχῃσι περ- ρασθέντα· λέγουσι γὰρ ὅτι πολλοὶ σκότος τῶν ὄντων καὶ πραγμάτων καὶ πραγμάτων καταπεχόμενοι, οὐκ ἔρ ἡμῶν τὴν ἰσχύος φύ- σιν ἰδεῖν· ἀλλὰ πᾶν βρασμένον· τοῖς ὑπὸ περιστογίας ἢ τοῦ πε- λημαθοῦς ἰδελῆται διακλύσαι, καθάπερ οἱ πεπαραμένοι προσπαθί- ω τοῖς ἐν ποσὶ ἡμῶν τι λαβεῖν ἀναπνοῶν ὑπερίξιν· ἢ ταῖς χιρ- σὶν ἐραπτόμενοι, τὰ ὅσα εἰσὶν ἐραπτόμενα πρὸ ἀληθείας νύκτοντες· εἰ μὴ γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτῶν τῆς αὐτῆς ἀπὸ συνέβαινε προσπίπτειν ἀπαλλοτρίως φαντασίας, ἢ ἰσως ἀναγκάσειν τὰ τε ἐν ἡμῶν αὐτοῖς φύσει κατασκευασθέντα διττὰ κριτήρια, ὡς καὶ ἀδίκασα διακρίναι, καὶ παρὰ μεθῆναι ἐνδολεχόντας ἐπὶ- χεῖν, ἀλλὰ τοῖς ἀπὸ φαντασίας περνούοντες· ἐπειδὴ δὲ διαφόρως ἀπ' αὐτῶν εὑρισκόμεθα κινούμενοι, βίβαντες περὶ αὐτῶν οὐ- δὲν ἐν ἔχοντες εἶναι· ἀπὸ μὴ ἔχοντες τοῦ φανέντος, ἀλλὰ πο- λυτρόποις καὶ πολυμέρεσις χωρῶν τοῖς μεταβολαῖς ἀνάγκη γὰρ ἀνδρῶν τῆς φαντασίας οὐδὲς, ἀνδρῶν εἶναι καὶ τῶν ἐκ' αὐτῆς κρίναι· αἰτίας δὲ τούτου πολλαί· πρώτον μὲν, οἱ ἐν τοῖς ζώοις οὐ κατ' ἐν μέρος, ἀλλὰ σχεδόν περὶ πάντα ἀμύδοντες

ἀρραβαστὰς, εἰ τῷ αὐτῷ ἀρραβῶ ἀρραβασί ἴσται, καὶ ἄλλοις ἴσται ἢ δὲ γεγραμμένα, τὰ τοῖς αὐτοῖς παρὰθεσται· ἢ δὲ μυστικῶς, εἰ τοῖς αὐτοῖς φθόγγου ἴσται· καὶ ἐκάστῃ πρὸς τὸ εἰσέναι γινώσκ· πῶσαι δὲ χρῶνται τούτῳ καὶ τοῖς ὁμοίοις ἀναποδείκτου· οὐδὲ μὲν δὲ αὐτῶν περὶ τούτων ζητεῖν, ὥσπερ καὶ τὸ, αὐτὸ ἅμα ὑπάρχειν τὸ καὶ μὴ ὑπάρχειν, ἀδύνατον. ὅτι βεβαιωτέστε ἐστὶν ἀρχὴ· ἀδύνατον γὰρ ὅτι τοια ὅν τὸ αὐτὸ ὑπολαμβάνειν καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι· εἰ δὲ μὴ ἐνδέχεται ἅμα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τῷ ἐναντίῳ· ἐναντία δὲ ἐστὶ δόξα δόξῃ ἢ τῷ ἀντιφάσκει, φανερόν ἐστι ἅμα ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὸ αὐτό· ἅμα γὰρ ἂν ἔχοι τὰς ἐναντίας δόξας περὶ τούτου· διὰ πάντας ἀποδεικνύοντες, εἰς αὐτὸν ἀνάγουσιν ἐσχάτην δόξαν· καὶ μᾶλλον εἰ δ' ἀδύνατον· ἐπὶ παντός γὰρ φανὶν, ἢ κατὰρας, ἢ ἢ ἀπόρας· ὅσους γὰρ ἀρχὴ τῶν ἄλλων ἀξιοματῶν ἐστὶν· αὐτῶν πάντων σημαίνει γὰρ τι καὶ ἑαυτῷ καὶ ἄλλῳ, ὅταν λέγωμεν τι ἢ καταρατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἀνάγειν. πῶς γὰρ λόγος σημασίαν ἔχει· οὐδεὶς γὰρ λέγων δύναται τὰ ἐναντία ἑαυτῷ λέγειν· ἐναντία δὲ τὸ γράφειν καὶ μὴ γράφειν· τὸ τρέχειν καὶ τὸ μὴ τρέχειν· τὸ καθέσθαι, καὶ τὸ μὴ καθέσθαι· ἂν γὰρ οὐδὲν τι σημαίῃ τῶν ἐναντίων, ἀνίσταται καὶ τὸ διαλέγεσθαι πρὸς ἀλλήλους· ἐπὶ δὲ καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον διακρίσεως ἂν ἀλεσθεῖς αἱ ἀντιφάσεις ἅμα κατ' αὐτοῦ πῶσαι, δόξαν ὡς ἀπαντα ἔχειν ἔν· τί γὰρ διαφέρει γράφειν καὶ μὴ γράφειν εἶναι ταυτὸν; καὶ τοῖχον καὶ ἀνδραπον εἶναι ταυτὸν; μᾶλλον δὲ καὶ πλεον ἢ ἐν' ἐκείνοις; ἐπὶ τούτοις δὲ, ταυτὸς ἐστὶν· οὐδ' γὰρ ἀνίσταται τὸ τοίχος πρὸς τὸ ἀνδραπος· τὸ δὲ γράφειν καὶ μὴ γράφειν, ἀντιστεμένά εἰσιν· ἐπὶ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν πράξεων φανερόν· ἐπειδὴ γὰρ τὸ βαδίζειν ἀθέναζε, καὶ τὸ μὴ βαδίζειν ἀθέναζε τὸ αὐτό, ἵνα τί βαδίζει τις ἀθέναζε; καὶ ἐπὶ τὸ βαδίζειν, τὸ μὴ βαδίζειν συνετρέχει, καὶ τὸ ἴδιον καὶ γενεσθαι εἰς ἄλλους, τῷ μὴ ἴδιον μὴ δὲ γενεσθαι· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πάντων· ὥς ἐκφραστὶ πᾶσα βουλὴ καὶ σκέψις, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ὁρμὴ καὶ κίνησις.

2. Εἰ οὖν καὶ τὸ ἐν, ταυτὸν καὶ οὐχ' ἕτερον, καὶ μία φύσις τὰ ἀκολουθεῖν ἀλλήλοις· ταυτὸν γὰρ εἰς διδρυμους καὶ ὡς διδρυμους καὶ οὐχ' ἕτερόν τι θελοῖ κατὰ τὴν λίαν ἐκταρακταίμενον τὸ εἰς ἕστιν διδρυμους, καὶ ἕστιν διδρυμους, θέλον ὅτι περὶ ἑαυτοῦ, καὶ πλὴθους, καὶ ἑντος, καὶ μὴ ἑντος, καὶ ἡντιού, καὶ ἕτερου, καὶ ὁμοίου, καὶ ἀνομοίου; καὶ ἐκαστίου, καὶ οὐκ ἐκαστίου, καὶ διακρίνοντας, καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιοῦτων διὰ σκοπεῖν ἐν τῷ παρόντι· ἐπεὶ γὰρ μοῖς ἐπερχόμεν τὰ ἀντακρίμενα διακρίσαι, ὥσπερ καὶ μοῖς αἰσθάνεσθαι τῶν ἀντακρίμενων αἰσθάνεσθαι ὥστε τοῦ αὐτοῦ ἕστιν ἐπιστήπτεσθαι, εἰ ταυτὸν ἱσχυρότερον, καὶ ἱσχυρότερον καὶ ἡμῶν ἐπεὶ τοῦ ἑντος ἢ ἐν, καὶ τοῦ ἑντος ἢ ἐν, ταῦτα καὶ αὐτὰ εἰσι πάντα· ἀλλ' οὐχ' ἢ ἀρῶμεν, καὶ ἢ γράψωμεν· εἰσι γὰρ καὶ ἀρῶμεν ἢ ἀρῶμεν ἴδια πάντα. οἷον περισσώτερον, ἁρτίωτερον, συμπατρία, ἰσότης, ὑπεροχὴ, ἑλλειψίς· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῶν ἄλλων, οἷον καὶ τοῦ ἑντος, ἢ ἐν, τινὰ ἴδια πάντα εἰσι τὰ ῥαδιόντα· πάντα δὲ τὰ ἐκαστία ἀκρίβηται εἰς τὸ ἐν, καὶ πλῆθος, καὶ ἐν καὶ μὴ ἐν, ἀρχαὶ γὰρ τῶν ἐκαστίων ταῦτα καὶ πρὸς αὐτὰ ἢ ἀναγωγὴ τῶν πάντων γίνεται ὥστε οὐ μόνον τῶν οὐσῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς καὶ αὐτὴ διακρίνεται, τῶν τε εἰρημένων· ἀλλὰ καὶ περὶ τελείου, καὶ ἀτελοῦς, καὶ προτέρου, καὶ ὑστερίου, καὶ γίνους, καὶ αἰδους, καὶ οἴου, καὶ μίρους, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιοῦτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς ῥαδιόντων ἀξιώματων, τὰς αὐτὰς ἐστὶ γινώσκων.

3. Ἐπεὶ γὰρ μία ἰσότης τῶν ἐπιστημῶν τοῖς ἰδίαις ἀξιώμασι χρήται, οὐκ αὐτὴ δὲ ἀποδείκνυσθαι ταῦτα, ἀλλὰ λαμβάνειν ὡς ἀναπόδεικτα, λείπειται περὶ τούτων λέγειν τὴν πρῶτον ταύτην φιλοσοφίαν· τῇ γὰρ τὰ τῇ αὐτῇ ἴσιν καὶ ἀλλήλοις ἴση ἀξιώματα ἐντι, χρήται μὲν καὶ ἀρῶμεν, καὶ χρήται δὲ καὶ μόνον, καὶ γινώσκων ὁμοίως καὶ τῶν ἄλλων ἰσότης· ἐν τούτοις δὲ τούτῃ χρήται ἰσότης, ἐν ὅσων οὐκ ἰσότης· τούτοις δὲ ἔστιν, ὅσων ἰσότης καὶ τὸ γίνος καὶ τὸ ὑποκείμενον, περὶ οὗ τὰς ἀποδείξεις γίνονται· ἢ πᾶς

καὶ θεός λέγεται τε καὶ ἔστιν· ὃ γὰρ ἐκείνων γένεσις καὶ πόσις, εὐκλείδης τε πρὸς ἐκείνα καὶ μετοχὴν θεὸς καὶ καλῶς εἴρεται, ὡς φύσις μὲν σῶμα, ἐπισημονική δὲ θεωρία, καὶ σπουδαία πρᾶξις ψυχὴν ἀποκαθίζουσι πρὸς τινα τελειότητα· νοῦν δὲ ὃ τῶν νοητῶν ἐπιβάσεις τὸ ἐνεργεῖν δοῦναι, ὃ ἐκείνους δυνάμει εἶχε, θεὸν ἀπέδειξε· ταῦτά εἰσιν ἃ τὸ παρὸν βιβλίον καταπαγγέλλεται.

C A P. II.

1. **Ε**στὶν ἐπιτήρησις τις, ἥτις θεωρεῖ τὸ ὄν, ὃ ὄν, καὶ τὰ τοῦτο ὑπάρχοντα καθ' αὐτό· αὕτη δὲ ἔστιν ἡ θεωρία, ὡς εἴρηται· οὐδαμῶς γὰρ τῶν ἄλλων ἐπισκοπῇ καθέλου περὶ τοῦ ὄντος, ὃ ὄν, ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ τι ἀποτεμνόμενα, περὶ τούτου θεωρεῖται τὸ συμβεβηκός· εἰς, ἀριθμητικὴ μὲν, ἀριθμοῦ· μουσική δὲ, ᾠδῶν· γεωμετρικὴ μὲν, μεγάλῃ ἄρρητοιότητι δὲ σφαιρῆς καὶ τὰ κατ' οὐρανόν· ἐστὶ δὲ τὰς ἀφροσύνης ζητούμεν, δῶλον ὡς φύσις τῆς ἀναγκαῖον αὐτὰς εἶναι καθ' αὐτὴν εἶδεν τοῦ ὄντος, ὃ ὄν, τὰς πρώτας αἰτίας λατάν· τὸ δὲ ὄν, διαμαχόμενος λέγεται κατὰ τὰ σχήματα τῶν κατηγοριῶν· ὡς· ἐνός δὲ εἶναι ἀπὸ τῆς οὐσίας, καὶ ὁμονόμως· ἔχουσι δὲ τὰ ἑρ' ἐνός, πλὴν τῶν ὁμονόμων· ὅτι μὴ μόνον ὁμόματος, ἀλλὰ καὶ πράγματος κατὰ τι μετέχουσιν τὸ γὰρ ἱερικὸν βιβλίον, καὶ τὸ ἱερικὸν ἐπιχρίσμα, καὶ τὸ ἱερικὸν φάρμακον, ἀπὸ τῆς ἱερικῆς τὰ πάντα λεγόμενα, μὴ μόνον ὁμόματος αὐτῇ κοινωνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος ταύτῃ τῇ λογικῇ ἀποβλέπουσιν· οὕτω καὶ αἱ ἑνὸς κατηγορεῖται ἀπὸ τῆς οὐσίας ὄν τὰ λεγόμενα, οὐχ ἁπλῶς αὐτῇ τοῦ ὁμοματος μόνον κοινωνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ πράγματος· οὐδαμῶς γὰρ οὐσία, δῖχα τούτων ἀποῖν ἁπλῶς ἐστὶ· πάντα γὰρ ταῦτα τῆς οὐσίας τί εἰσι, καὶ οὐ χωριστὰ ταῦτες φαίνονται· μὴ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ ὄν, εἶναι μὴ ὄν φαμὲν· τούτου γὰρ ἡ δύναμις τοῦ εἶναι καὶ τοῦ ὄντος, ὥστε καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος χωρεῖν.

αἱ μεμενέμεναι πλημύρας ὑπεκκύνονται, καὶ τῶν ὑπὲρ αἰσθητῶν, ὡς εἶον τε ἀνθρώπους διὰ τὰς θεωρίας ἡμιστοῦς ἐπιδράττεσθαι, ἀνάγκη τῇ νῦν διὰ τοὺς συνδέτους τὰ τοῦτοις σύντροφα αἰσθητὰ συγκαταίεναι, καὶ ἕκαστ' εἰς αὐτοὺς πάλαι πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρέφειν, καὶ τὸ εἰκόλον ἀνεκκρόμενον θεωρεῖν· τὸ δὲ, ἔστιν αὐτὸ τὸ ἐν δίχῃ παντός τοῦ ἐκ' αὐτῇ φαινομένου· τὸ γὰρ ἐν καὶ ὄντος ἐν καὶ' αὐτὴν ἔστιν ἡ οὐσία, δίχῃ τῶν ἐν αὐτῇ παθεμάτων· ὡς ἡχώριστα ὄντα ἐν αὐτῇ θεωροῦνται καὶ αἱ μὲν αἰσθήσεις, τὴν περὶ τὴν οὐσίαν ἐπιδράττενται· εἰ μὲν σκληρὸν τὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀπὸ· εἰ δὲ γλυκὺ, ἡ γλυκεῖς· εἰ δὲ εὐώδης, ἡ ὀσπερής· εἰ δὲ εὐαχρον, ἡ ἀσπὸς· εἰ δὲ λευκὸν, ἡ ἄσπρος· ὁ δὲ νοῦς αὐτὴν καὶ' αὐτὴν τὴν οὐσίαν δίχῃ τούτων ἀπάνευθεν γινώσκει.

2. Ἐκεῖ δὲ καὶ ἡ οὐσία τρεχῶς· ἡ μὲν, ὡς εἶδες· ἡ δὲ, ὡς ὕψος· ἡ δὲ ὡς τὸ εὐόδοτον ἐξ ὕψους καὶ εἰδους· ἡ μὲν πρῶτα, νῦν μόνον καταλαμβάνονται· ἡ δὲ δευτέρα, νῦν λογισμῶς· ἡ δὲ τρίτη, αἰσθάνεται ἐν τοίνυν κυρίως καὶ πρῶτως ἡ οὐσία· τὰ δὲ ἄλλα διελόντες τὰ ἑνὸς καὶ τοῦ ἑτέρου γένος τῶν κατηγοριῶν, ὡς περ ἐν αὐτῇ τὸ εἶναι καὶ τὴν ὑπαρξίν ἔχουσι, καὶ οὐκ εἰσι χωριστὰ τὴν φύσιν· οὕτως ἐξ ἐκείνης καὶ τὴν προσεγομένην εἰλήφασκεν, ὅσα καλούμεθα, ὡς τὰ ἀπ' ἐνός· ἀπ' αὐτῆς γὰρ ἐκείνη καλοῦνται καὶ ὅσα λέγονται· καὶ εἰσι καὶ ταῦτα καὶ ἄλλα ἄλλαι καὶ ἡ οὐσία ἐστὶ· τοσούτου γὰρ τοῦ εἶναι ἡ χωρητικὴ ὅτι καὶ ἐκὶ τῶν μὴ ὄντων χωρεῖ καὶ φανὲν τὸ μὴ ἐν, δοξάζειν ἔστι καὶ ἀληθὺς μὲν πρὸς τὸ δοξάζειν ἔστι τὸ ἐστὶ· θέλει γὰρ αὐτοῦ ἔστιν, οὐχ' ὅτι ἰστίς, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι· ὅπως γε μὴν τίς καὶ' αὐτὸ τὸ εἶναι τὸ μὴ ἐν τί ἔχον δοξάζειν, ἢ φανταζέμεν, ἢ τι ἄλλο, ἐπιδράττεται ποσῶς καὶ τούτου τὸ εἶναι, ὅτι κατ' εὐθυμίαν δοξάζομεν τούτου, τὸ ὅτι, τὸ μὴ ἐν οὐκ ἔστιν· οὐ γὰρ νοῦς ἢ ἡσυχία καὶ διάθεσις καταλαμβάνει περὶ τοῦ ὄντος ὅτι οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ θέλει· πάντα τοίνυν οὐσία, αἰώνας, καὶ ἀμείροτος· ἡ δὲ περὶ τὰ σώματα, μερὶς· νοῦς δὲ δύναμις τὰ νοητὰ ὄν, ὡς αἰσθήσεις· δύναμις τὰ αἰσθητὰ δὲ ἐκείνων τελειούμενος ἐνεργείᾳ γίνεσθαι, ὡς περ ἐκείνη,

ΕΡΕΝΝΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΕΞΗΓΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ.

CAP. I.

1. **Μ**ετά τὰ φυσικά λέγονται, ὅπου φύσεως ἐκπεφικται, καὶ ὑπὲρ αἰτίας καὶ λόγου εἰσι· περὶ δὲ ἐκτελλέει τὸ παρὲν βιβλίον διακρίνας, ὅτε ἔχειται τοῖς ὑπὲρ φύσει, καὶ περὶ τῆς οὐσίας καὶ τοῦ οὗτος ζητεῖ· τί ἔστιν αὐτὸ καὶ αὐτὰ τὰ ὅν, ἢ ὅν· ἀλλ' οὐχ' ὅ ἀρετῆς, οὐδ' ὅ μέγεθος, οὐδ' ὅ ὄργαν· περὶ τούτων γὰρ ἐκίσταται οἱ μερικοὶ ἐκτελλόμενοι διακρινόμενοι· αὐτὰ δὲ ἡ πραγματεία καθεύου οὐκ καὶ πασῶν ἐκτελλόμενα, καὶ ὅ ὄντα, τὰ ὄντα ζητεῖ· ὡς ἡ γνώσις ἡ σοφία· ὁ δὲ ζητῶν εἰδέναι, φιλόσοφος· γνώσις γὰρ ἔστιν αὐτὰ τῶν ὄντων, ὃ ὄντα εἰσι, καὶ δὲ ἐκτελλόμενα σοφία· θεωρία γὰρ τῶν ὄντων καὶ οὐχ' ἀπλῶς γνώσις ἡ σοφία· οὐ γὰρ εἰδέναι μέν, ἀλλὰ καὶ ἀποκτ. ἀπλῶς ἐντρέφεται· οὐ διακρίνομεν τισιν ἐπέδοις τῆς ἐκτελλόμενης λαμβάνουσα, ἀλλ' εἰς καὶ τῶν ὄντων ἐκτελλόμενα· ὄντα δὲ τὰ ὅντα εἰ πάντα καὶ αἰδέναι· ἀλλ' εἰ μὴ ἀπλοῖς τισιν ἔστιν καὶ ἀσύνθετοι καὶ τῶν φύσει ἐκτελλόμενοι, μέντοι ζῶντες καὶ, ἀπελλεγμένοι τῶν αἰσθητῶν τὰ καὶ τῶν αἰσθησίων, τάχα δὲ τότε ἡ περὶ τοῦ τοῦ ἀσυχολία μέντοις ὅν, εἰ περὶ ἀσυχολίας· καὶ τίχως κατεργάζονται, καὶ πῶς περὶ τὰ εἰδικὰ διακρίνεται· ἐπεὶ δὲ συνθετὰ ὄντα ὅν καὶ τῶν ἐντρέφεται· ζῶντων αἰσθησίων, ὅτε γνώσις δαδέναι, ὡς μέντοις ὅν τῆς

XX. πως εἰσάκουστο ἔχει; τοῦτο λατύνει καὶ κοῦφον ὡς κελευστέ-
ων· εἰσέλαθε τὸν θυρῶν, ἵνα πιστευθῇ ἡ ἀνάστασις, ταῦτα δει-
κνύται· καὶ τρώγει διὰ τοῦτο αὐτό.

30. Περὶ ποῖων σημείων λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς, καὶλλὰ μὲν οὖν
καὶ ἄλλα σημεία ποιεῖται ὁ Ἰησοῦς; ἵνα δὲ δοκῇ τὰ μετὰ τὴν
ἀνάστασιν ἐπιφέρει γὰρ ἰσχυρίων τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἄλλ' οὐχί
τῶν ὅχλων.

Ἵνα οὖν ἐγγραφῶν ἔκοντα εἰ εὐαγγελισται, ἀλλὰ ἄλλος ἄλ-
λα φεύγοντες τὸ φιλότιμον καὶ κινέδοξαν ὅσον δι' ἑαυτοὺς πρὸς
πίστιν συντελεῖ, διὸ καὶ ἐπιφέρει ταῦτα δι' ἡγήσανται, ἵνα πι-
στεύωσιν.

Cap. XXI. Ὅτι μετὰ τὴν ἀνάστασιν οὐκ ἐβλήντο εἰ μὴ συγκατέθε, διὰ
v. 1. τὸ λοιπὸν ἔρραπτον εἶναι τὸ σῶμα καὶ ἀκέραιον.

5. Ὅτι εἰ περὶ Πίτρον καὶ Ἰωάννην τὴν οὐρανίαν τέχνην πατή-
σαν, ἐπεὶ μετὰ αὐτὸς Χριστὸς αὐτοῖς συνέχε, μετὰ τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον δοθεῖν ἔν· ἵνα οὕτως δὲ αὐτοῖς κἀμύνουσι περὶ τὴν ἔργον λέ-
γει· περὶ μὴ τι προσθήσω ἔχετε; τοῦτο δι' λέγει, ὡς μί-
λων εἰ ἀνέστανται παρ' αὐτῶν.

9. Ὅτι τὴν ἀνδρακίαν καὶ τὸ ἰσχυρίμενον ὁράμιον, καὶ τὸν ἔρ-
πον, οὐκ ἐξ ὑποκατάστατος ὕλης εἰργάσαντο ὁ Χριστὸς, ἐπὶ τῷ θυ-
μαστικέρον ἔργον τὰ σημεία ἐκάλυψε διὰ ἐκ τῶν ὁφείλων ἐν
ἀνίστασιν ἀποκατεῖν, δείκνυς ὅτι τὸ ἐρώμενον οὐκ ἔν· ἡντιμεν
καὶ ὅτι μὲν αὐτὸς ἔν· ὅτι οὖν, ἡν· ἔτι καὶ ἐπιφέρει τὸν μαρτὴν
ἐρροφούντο δι' ἐρωτῶναι.

17. Ἄρα τί ἐρωτῇ αὐτοῦ τρίτον τὸ εὐαγγ· μα; τὸ τρίτον ἐφα-
λάσαν τῆς ἀνάστατος, καὶ δείκνυς ὅσον τοῦτον τὴν προστάσιν
τῶν οὐρανίων προβάτων, λέγει γὰρ αὐτῷ· βέσσει τὰ ἀρνία μου.

18. Ὅτι ἐπὶ τοῦ σκαυροῦ τέλειος ἀνὴρ ἔν· ὁ Πίτρος, λέγει γὰρ
ὁ Χριστὸς ὅτι ἔς νῦν, εἴπα καὶ ὅτ' ἔν· ἡν γὰρ ἔτι.

19. Τί σημαίνει ἐν τῷ λέγειν ποῖον θυμῶν δοξάζει τὴν θεόν;
δείκνυται ὅτι τὸ ὄνομα Χριστοῦ παθεῖν, δόξα τοῦ πάσχοντος
ἔστι καὶ τιμὴ.

T E A O L.

σπάτας, μήτε παρ' αὐτῶ θανατοῖς ἀσφαῖται πρὸς τὸν πατέρα **IX.**
 λέγων μὴ μου ἄπτον· γνώσκεις γὰρ βλάπτεισθαι τὸν μετὰ τοι-
 αῖς αὐτῶ προσερχόμενος ταπεινότητος προσλήψεις.

Διὰ τί λέγει αὐτῇ Μαρία· εἰρωνεῖς νόσον τῆς τοῦ ἀνό- **16.**
 ρμοτος ἐκρώσων· ἀκούει δὲ τοῦτο, διὰ τὸ ὡς νεκρὸν αὐτὸν ζο-
 τεῖν χαμαιζέλον εἶσεν.

Διὰ τί λέγει μὴ μου ἄπτον· ἐβούλετο ὡς ἂν ὄντος αὐτοῦ **17.**
 πάλιν συνεῖναι αὐτῷ, ὃ δὲ ἀπέγνω αὐτὸν ἀπὸ τούτου λογα-
 σασθ', λέγει αἰτίαν τοῦτο, τὸ εἶπω γὰρ ἀναβήσκα πρὸς τὸν πα-
 τέρα ὡς ἂν ἔλεγεν ἐκεί σπαίδω καὶ ἐπαίγωμαι· τὸν δὲ ἐκεῖ μὴ-
 λοντα ἀκούει, οὐκ ἴδρι μετὰ τῆς αὐτῆς ὀργῆς δικαιοῦς ὡς καὶ
 πρὸ τούτου.

Τὸ λέγειν αὐτὸν θεῖν μου καὶ θεῖν ὕμῳ, καὶ πατέρα ὕμῳ
 καὶ πατέρα μου, καὶ τὸ ἀσφαῖται, εἰκουρίας εἰσὶ μέματα καὶ
 λέγει πρὸς τὴν μὴ μεγάλη φανταζομένη περὶ Χριστοῦ.

Ὡς αὐτὸν φάνησεν οὐκ ἐτέρους εἰσελθόντα καλεσμένον **19.**
 τῶν θυρῶν καὶ ἀνδρῶν· οἱ γυνὴ προσέειπεν αὐτοῖς, καὶ πολλὴν
 τὴν πίστιν εἰργάσασθε· ἄλλως δὲ καὶ τρανὴ καὶ ἡμερον ὄφιν αὐ-
 τοῖς ἐπεδείχασθε.

Τὸ καθὼς ἀπεσταλὰ με ὁ πατὴρ, καὶ γὰρ πάλιν ὕμῳ, τὴν **21.**
 ἰστορίαν δείκνυσιν αὐτοῖς.

Τὸ λέγειν πατέρα ὄντος πῶς νοεῖται, εἰκόντος αὐτοῦ ἕκ **22.**
 μὴ ἐγὼ ἀπῆλθω οὐ μὴ ἔλθῃ ἐκεῖνος· τοῖς φασὶν οὐτὸ τὸ πνεῦ-
 μα ἔδωκεν, ἀλλ' ἐπεκτείνει αὐτοὺς διὰ τοῦ ἐμπροσφατοῦς κατε-
 σκευάστων, ἧ ὅτι κατὰ ἀμνηστέρτων ἔλασεν ἰδέσθαι αὐτοῖς τοῦ-
 το, ὅτερον δὲ διὰ τοῦ πνεύματος καὶ τὰ μέλιστα, ὃ ἔστι θεο-
 ματα, λέγει γὰρ οἱ τότε λέγεσθαι δύναιεν.

Ὡς πάντως συνεγγίνων ὁ θυμὸς ἀπελμπάνοντο μόνος· εἰ- **24.**
 κός ἔν ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης τῆς ἑδῆ· γενομένης μεθ' αὐτὸν ἡμα-
 ρολογῶν.

Διὰ τί μετ' ἑτέρας οὕτω ὀρᾷ αὐτὸν καὶ οὐκ αὐτῶς· ὅπως **26.**
 δεσχεθῇ διὰ τῶν ἀποστόλων καὶ διακόντων γίνεσθαι.

Ὡς ἀρθεῖον σῶμα αὐτὸν ἐγένετο· θανάτῳ χιρὶ καὶ τοὺς τό- **27.**

- XIX.** *μη; διατιθέντες ὅτι ὅτι ἰβουλῆτο, τότε καὶ ἀπέθανε· πρότερον γὰρ οἱ ἀποθνήσκοντες ἀποθνήσκουσιν καὶ οὕτως κλίνουσι τὴν κεφαλὴν· οὕτως δὲ τὸ ἀνάστα.*
- 34.** *Ὅτι χαρίζονται τοῖς Ἰουδαίοις μετὰ τὸ ταπεινῆσαι, νύ-
τουντες αὐτῷ λέγουν.*
*Ὅτι αἶμα καὶ ὕδωρ ἔβλετο, τὸ μὲν δὲ διακρίνον αὐτὸν ἀ-
θροῦν, τὸ δὲ ὑπὲρ ἀθροῦν· ἡ δὲ τὸ μὲν ὕδωρ σημαίνει τὸ
βλέπτοντα, τὸ δὲ αἶμα τὸ πόμα ἡμῶν τὸ πνευματικόν.*
- 37.** *Τι ἐστὶν εἰς δεξιὰς τῆς κεφαλῆς; ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς ἄλλοις προσ-
κλίνων· καὶ οὐκ αἶπεν ὅφοντα ἐν δεξιᾷ τῆς κεφαλῆς, ἀλλ' εἰς δε-
ξιὰς τῆς κεφαλῆς· τί ἐστὶ τὸ εἰς δεξιάς; ἔνδεκα εἰς δεξιὰς τῆς κεφαλῆς· πρὸ
δὲ τῆς παρουσίας τοῦ σταυροῦ, ὥστε βασιλικὴν σημαίνει τὴν λα-
γόμενον κατὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν αἶψον· προτρέχει τῆς Χρι-
στοῦ παρουσίας καὶ βασιλείας ὑπὸ τῶν ἀγγέλων δοξαζόμενον, καὶ
φανήσεται ὁ σταυρὸς ἐπὶ γῆς, σάπουν ἔλινον, ἀμφόλινον σάπουν.*
- 38.** *Διὰ τί εἰς τὸν ἄλφειον αἶμα τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἔξ ἑξεν
ἰσθῆς; ἐκεῖ δὲκα τῶν ἐπιστημῶν εἶναι καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ γινώσκων.*
- Cap. XX.** *Εἰς τί φέρουσι τὰ μέλη; εἰς συντήρησιν τοῦ σώματος, ἐπὶ
v. 1. πολὺ γὰρ πέρουσι ταῦτα φυλάττειν ἅπαντα τὰ σώματα.*
- 5.** *Ὅτι οὐδὲς κλίνειται μετὰ σχολαστικὸν ἐργαζόμενος ἀρίστη
τῇ ἐξέτασιν, μάλιστα συγκαταληγμένων ὅπως αὐτῶν τῇ σαρκὶ ἀπὸ
σφύρας.*
- 12.** *Διὰ τί φαίνονται αὐτῇ οἱ ἄγγελοι καθήμενοι, εἰς ἐρώτησιν
ἐπαγγέλλονται αὐτὴν, καὶ ὥστε πρὸ θροῦνθαι.*
- 14.** *Τίνος ἔσκεν λαλοῦσα πρὸς τοὺς ἀγγέλους ἱστῶσα εἰς τὰ
ἐπίσω καὶ ὀφρὶ τὸν κύριον; ἐκεῖ δὲκα ὅτι οἱ ἄγγελοι μὲν τὸν
κύριον ἐρωτῶντες, αὐτῇ δὲ τοὺς ἐρωτῶντας αὐτὴν ὀφρὶ κατενόησαν
ὅτι τὰ πρὸς τὰ ἐπίσω αὐτῆς βλέπουσι καὶ ἱστῶσα· οὕτως τοῖς
μὲν ἀγγέλοις, θεωρηστέος ἀναρῶν· τῇ δὲ γυναικὶ οὐχί· ἵνα μὴ
θροῦσθαι, καὶ ὅλιν ἔξ ὧν καὶ κεκοιμήσθαι αὐτὴν ἐκείνη.*
- 15.** *Ὅμοιον τῶν ἐν γυνέσει καὶ φθορᾷ θεοποιουμένων νομίζων τὸν
κύριον, εἰς κεκοιμήσθαι αὐτὴν γινώσκει κατὰ τὴν Μαγδαληνὴν Μα-
ριαν· διὰ πρὸς ὀφρὶ τῆς φούρας τοῦ τοσούτου τὴν ἁρὴν ὁ δε-*

* nota vo-
cab. lati-
num.

ταῦτο ποιεῖται καὶ ἀπεκλύσασθαι τοὺς χιτῶνας, οὓς ἔλαβεν ἐκ-
βαλλόμενος ὁ Ἀδάμ ἐκ τοῦ παραδείσου· ὁ πάντα γὰρ τὰ ἡμῶν
δεῖ ἡμᾶς ἀναθετέμενος, ἐκδύσασθαι ταῦτα ἵνα καὶ ἀποκλύσεται,
καὶ ἀντὶ τούτων ἡμᾶς ἐνδύσῃ ζῶν καὶ ἀρταροῖαν· εἰς τίσταρα
δὲ διαμερίζονται, ἰσχυρότερον ὑπὲρ τὰς ἡμετέρας· τὰς τετραμυροὺς
εἰσευρέμενος, ἀνατελὲς καὶ δύσεως, ἤριτον καὶ μεταφθίνας ἐφί-
ρει ταῦτα.

Τούτων ἐκδύσασθαι τὸν χιτῶνα, ἵνα πιστεύσωσιν οἱ Ἰουδαῖοι
ὅτι οὐκ ἀπὸ γῆς, ἀλλ' ἀναδεν ἐρχόμενος ἦν ὁ λόγος· καὶ ὅτι οὐ
μαριστός· ἀλλ' ἀμείριστός ἐστι τοῦ πατρὸς, καὶ ὅτι γυνόμενος ἀν-
δρωτός οὐ βραχυμένον εἶχε τὸ σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς,
ἀλλ' ἐκ παρτίου μόνος ὑγαμμένον τῇ τοῦ πνεύματος τέχνῃ· ἴδεν
τὰ πρὶν ἄλλα διαμερίζονται, μαριστὰ γὰρ ἦν, τὸν δὲ χιτῶνα μέ-
νον οὐκ ἀδυνατῆσαν σχίσαι, φέβῃ τοῦ δεῖ αὐτοῦ γυμνωμένου
σπαρῖαν· καὶ τοῦτο γὰρ οὐκ αὐτῶν, ἀλλὰ τοῦ κρημαμένου σωτῆ-
ρος τὸ ἔργον ἦν· ἵνα τούτου μείναντος, μέλλῃ καὶ ὁ κατὰ τὴν
Ἰουδαίαν ἑλεγχος· ὁ πατ' οὐ πολὺ γυνόμενος· ὅτι τὸ πρὶν κατε-
πίσταρα ἰσχυρίζαι, ὁ δὲ χιτῶν τοῦ στωρεοῦ οὐδὲ ὑπὸ θαμῶν
διερρίθῃ, ἀλλ' ἔρπεται ὀλέκτερος· μένει γὰρ τὸ εὐαγγέλιον διὰ
παντός ὀλέκτερον, τῶν σπῆων διαμερυνόμενον.

Διὰ τί στωρεούμενος τῇ μαθητῇ τὴν μετέρα παραδίδωσι; 26.
παιδεύων ἡμᾶς πάλαι ἰσχύτος ἀναπνοῆς τῶν γονέων προντίξιν.

Πάλιν καὶ ἐνταῦθα περὶ αὐτοῦ λόγος ἐπαίρει τὸν μαθητὴν ὡς
ἐγγύς πατρίδων, ἡμεῖς καὶ τὴν αἰτίαν εἶπεν ὡς δεῖ ἂν ἀγαθῶς.

Διὰ τί πρὸ τοῦ στωρεοῦ ἄγωνος καὶ ἰσχυρὸς καὶ φοβέσθαι,
ἐνταῦθα δὲ τῇ μαθητῇ λαλεῖ καὶ τῇ μετρί, καὶ τῇ λεπτῇ; ὅτι
ἡμεῖς πρὶν τὸ ἀνδρωπνεῖν δεικνύμεν, ἐνταῦθα δὲ τὰς θείας δύνα-
μεις ὡς οὐ δίδωκεν.

Τί ἐστι τὸ εἰδώς· δεῖ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ὅσα τετελεσται; 28.
ἀντὶ τοῦ τὰ τῆς εἰσεννομίας ἀκνοῦτα πεπλήρωται.

Ὅτι καὶ μετὰ τὸ κατεπιδόξαι ἔλθον, λέγει τὸ τετελεσται· ἄν- 29.
τι τοῦ πεπλήρωται ὁ προφητεία.

Διὰ τί λέγει ὅτι καὶ κλίσεως τῆς καρπῶν παρίδωκε τὰ πνεύ- 30.

XIX. ¹⁴ Πᾶς ὁ μὲν Μάρκος τρίτην ὥρην λέγει σταυρωθῆναι, ὁ δὲ Ἰωάννης ἑτέην; ὁ μὲν τῆς ἀποφάσεως λέγει τὴν ὥρην, ὁ δὲ τῆς σταυρώσεως αὐτῆς, λήγονται γὰρ ἀπὸ τότε τεμαριεῖσθαι ἀπὸ τοῦ ἀπέφικεν ὁ κρετὴς δαίς.

Τὸ λέγειν τὸν Πιλάτον ἰδεῖ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν, εἰρωτευομένου ἐστὶ πρὸς αὐτοὺς ὡς ἂν εἶπεν ὅτι εὐδαιμόνως αὐτοὺς εὐρίσκω ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ ἡμῶν δὲ ἰδεῖ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν.

15. Ὅτι ἐν τῷ λέγειν αὐτοὺς οὐκ ἔχοντες βασιλεῖα εἰ μὴ Καίσαρα, δείκνυνται ὅτι διὸν βασιλεῖα μὴ βουλόμενοι ἔχουσιν, ἀνδρωπὸν ἀρετίσμενον ἔχουσιν διὰ τοῦτο τίλαν καὶ ὑπὸ Ῥωμαίους παρεδεδόσαν.

17. Καὶ αὐτοῦ ὁ κύριος τὸν σταυρὸν ἐβάσταξε καὶ ἡγοῖτο Ἰωάννης, καὶ πᾶν Σίμων ὁ ἀνδρῶπιος ἔφερον αὐτὸν κατὰ τοὺς ἑλλοιους εὐαγγελιστὰς, καὶ γὰρ ἀμφοτέρω γέγονεν ἐκ τούτου ὡς μὲν οὖν κατὰ τὸ διαφέλον τρέψαντες ἐβάσταξε πρῶτος τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ γὰρ οὐκ ἀναγκαζόμενος ἔρχετο εἰς τὸν θάνατον καὶ πᾶν ἐβάσταξε αὐτὸν Σίμων ὁ ἀνδρῶπιος, ἵνα γνωστῇ πάντις ὅτι οὐ τὸν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸν ἀνδρῶπιον ἀπαθῆσκει θάνατον ὁ κύριος. Καὶ ἕλλως.

Διὰ τί ὁ μὲν Ἰωάννης αὐτὸς τὸν Χριστὸν λέγει τὸν σταυρὸν βαστάξαι αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ εὐαγγελισταὶ Σίμωνα τὸν κύριον ἀνατίθεντες ἀγαπᾶντες αὐτὸν εἰς τὸ βαστάζειν; (deest solutio.)

18. Ὅτι εἰς τὸν χρονίον τόπον σταυρωῦται, ὡς αὐτὸ ἐκεῖ λέγεται ὁ Ἀδάμ τιθάριζα ἐκεῖ οὖν ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν, ἐκεῖ τὸ τρέψαν ἰσχύει.

19. Διὰ τί ἐκγράφει τὸν σταυρὸν ὁ Πιλάτος; ἀμυνόμενος τοὺς Ἰουδαίους ὡς οὐ κατὰ ἁγρὴν ἰσχύει, ὥστε καὶ οὐ μίς γλώττη ἀλλὰ τροσσὶς τὴν μάχην αὐτῶν ἀπασὶ δολῶν ὥσπερ καὶ αὐτῇ τῇ γραφῇ βασταίνοντες εἶπεν, μὴ γράψαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων ὡς οὐκ ἐμὴν δὲ γράφεται καὶ διὰ τὴν εὐρεσίαν αὐτοῦ ἔρχεται.

25. Ἀδὰμ εἰς τὸν παράδεισον ἐξεδύοντο τὰ ἡμέτια, ἰδεὶ γὰρ

ἔλθε γὰρ εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος· ἐπειδὴ μεγάλων XVIII.
 τινῶν ὑπόστασις εἶχον περὶ αὐτοῦ, καὶ ἰβουλίου μὴ διαρροῦντων
 Ἰουδαίων πάντα ἀκριβῶς μετρίει.

Δὲ τί λέγει Χριστός, ἂν' αὐτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ὃ δὲ 34.
 λοι σοι εἶπον· τὴν πενητὴν τῶν Ἰουδαίων ἐκκαθάρτησιν γινώσκων,
 καὶ ὑπὸ τοῦ Πιλάτου καταγοραζέσθαι αὐτοὺς βεβήκοντας, ὡς ἐπι-
 νοοῖ τοῦτο λέγουσιν.

Δὲ τί ἀπεκρίθη τὸ ὃ βασιλεία ἢ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κο- 36.
 σμου τούτου· ὅπου ἰδεσθῆναι τίνας ὁ Πιλάτος, δίδωσας Χριστὸς
 τὴν τῆς τυραννίδος ὑποφάνην· ὃ δὲ λέγει ταυτὸν ἐστὶ, βασι-
 λεύς μὲν εἰμι, φεσὶν, ἀλλ' οὐ τοιοῦτος.

Πῶς τοῦ Πιλάτου εἰσάγουσιν ὅτι οὐκ οὐκ βασιλεύς εἶ σὺ, ὃ 37.
 Χριστὸς λέγει εἰς τοῦτο γεγεννημένος· ἰδιώτην ὅτι οὐδὲν μετὰ ταύ-
 τα προσηλάζων ἔχιν· ὥστε καὶ δεῖ ἂν ἀκούσμεν ὅτι καὶ οὕτως ὁ πα-
 τὴρ ἔχει ζῶν, οὕτως ἴδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζῶν ἔχιν, μετὲν ὡ-
 λο ὃ ἴδον γέννησεν νομίζομεν.

Τὸ λέγειν αὐτὸν εἰς τοῦτο ἐλέλυθα εἰς τὸν νόμον, ἐπαί-
 νων βούλονται ὅτι ἴσα τοῦτο αὐτὸ δέξω καὶ πάλιν πάντας ὅτι
 βασιλεὺς καὶ κύριος καὶ δεσπότης εἶμι, ἐπιστάμενος δὲ ὅτιον διὰ
 τούτων τὸν Πιλάτον.

Δὲ τί εἰπὼν τί ἔστιν ἀλλήθια, ὃ Πιλάτος ἀνίσταται καὶ πρὸς 38.
 αὐτοὺς ἔρχεται· συνελθὲν ὅτι καιροῦ δέσται τὸ ἐρώτημα· ἔδει δὲ
 αὐτὸν ἐξηγήσασθαι τίνας τῆς τῶν Ἰουδαίων ἑρμῆς· δὲ τοῦτο ἐξέ-
 θε πρὸς αὐτοὺς.

Δὲ τί ἐρωτήσμεν αὐτὸν ὃ Πιλάτος· βουλόμενος ἰδεῖν Cap. XIX.
 τὸν ἑρμῆν αὐτῶν καὶ παρακαλεῖσθαι τὸν ἑρμῆν καὶ τὸν φθό- V. 1.
 νον αὐτῶν· καὶ ὅτι τοῦτο ἀληθὺς, ἔκουσεν λέγοντος τοῦ Πιλά-
 λτου· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐδέμιαν
 αἵτιαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ.

Πῶς νοστήειν τὸ εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ὡμαδεν· τὸ δεδο- 11.
 μένον ἐνταῦθα, τὸ συγκαταφάσκον ἐστίν· ὡς ἂν φηγοι, εἴπασι
 μὲν ταῦτα γινώσκοντες διότι· εὐ μὲν δὲ τοῦτο τῆς ἀμαρτίας ὑμεῖς
 ἐπεὶ ἐπεθε, τοιοῦτον προήρουν πενητὴν κατεργάται.

XVIII. μέμνηται ὅτι γνωστός ἦν τῷ ἀρχιεπί, ἵνα δείξῃ ὅτι ἐδόξετο συναλεῖσθαι.

19. Διὰ τί καὶ ἦσαν ἐν τῷ ἱερῷ ἔργον αὐτῶν ὁ ἀρχιερεὺς, τὸν ἱρωτῇ τὸν διδουχὸν αὐτοῦ, καὶ τοῦ εἶναι αὐτὸν μαθηταί, καὶ τίνας ἔπειτα αὐτοὺς συνέλεξε, καὶ τί βουλευμένους, καὶ ἡπὶ τίσι; ταῦτα ἐρώτα ὡς συστατῆν καὶ νωτεροποιῶν ἐλέγχει δίδωσι, ὡς ἱερωματερίου τοιῶς ἔντος ποταροῦ.

20. Πῶς λέγει ὁ Χριστὸς ἐν κρυπτῇ βλάβει οὐδὲν, καὶ περ πολὺ λήθους τοῖς μαθηταῖς ἐν κρυπτῷ; περὶ ὧν ἐκείνοι ἐξέμυζον ἀποκρίνεται, σπάντως λέγει καὶ ταραχῇ δειλῶ.

21. Τί εἰπὼν εἰ με ἱπρωτῆς, ἱπρωτῶσαν τοὺς ἀπεκρίτας, οὐκ αὐθαδικαζομένου ἵσθαι, ἀλλὰ παρῆσταζομένου εἰς ἀθέτητον.

23. Τὸ εἰ μὲν καὶ ἐκείνου, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέχεις; καὶ διὰ τί μὴ ἱστῶμαι καὶ τὴν ἄλλην, ὡς ἐδίδουκα; καὶ λέγουσιν τινες ὑπόφυχμα καὶ ἄπιστοι· ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι ἡ Χριστοῦ νομοθεσία, πρὸς γαίους, πρὸς ὁδοῦντας, πρὸς τοὺς ἐν οἴκῳ, πρὸς πολιμίους αὐτοῦς, ἀλλ' οὐ πρὸς κρητῆρα ἐνθα φυλάττεσθαι τὸ δίκαιον βούλεται· ἵνα γὰρ ἡ συνὴ κατεδίκεν εἰσθῆναι ὡς καλῶς τυρῶντος αὐτοῦ, ὃ οὐκ ἔστι.

28. Διὰ τί ἐγούσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Καίσαρος εἰς τὸ πρατῶμεν; ἐπειδὴ ὑπὸ Ῥωμαίων ἔσται, καὶ χωρὶς αὐτῶν ἵπποιον οὐδὲν ἐν τοῖς θεμασίαις πράγματι, καὶ ἐδιδόκεισαν δὲ μὴ δώσουσι δίκην ὡς κατηγορήσαντες ματαίως.

Τί ἔστιν ἐν τῇ λέγειν ἵνα φάγωι τὸ πάσχα; καὶ πῶς Χριστὸς ἦν αὐτὸ πτωχεύων τῇ μιᾷ τῶν ἡζύρων; πάσχα ἐνταῦθα τὴν ἱερτὴν πόσιν λέγει.

29. Ἐρωτῶντες τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἀπεκρίνονται· εἰ μὴ ἦν αὐτὸς κακοποιός, οὐκ ἂν σοὶ περιδιδώκεν αὐτὸν· αὐτὸς πονηχοῦ προκατοῦνται τὴν ἐξ εὐθείας κατηγορίαν.

31. Διὰ τί λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ τὰ ἔξῃ; ἀπαλλαγέναι ἀδικίας βουλευμένους.

33. Διὰ τί οὐκ ἐπ' αὐτῶν προεῖπεν τὴν ἐξετάσιν, ἀλλ' ἰδίᾳ; εἰς-

ταί μὲν σε γινώσκουσιν, ἐπεὶ δὲ σε ἠγάπησαν· ἀλλὰ τοὺς κτείνον· ἰακὼ XVII.
οὐκ οὖν ἠγάπησάν σε, ἐπεὶ δὲ σε ἐγίνωσκον καὶ γινώσκω.

Τὸ ἐγινώσκω αὐτοῖς τὸ ὄνομα σου καὶ γνωρίσω πῶς νοη- 26.
θῶσιν· καὶ τί λατύνω. τὸ πνεῦμα γνωρίσει αὐτοῖς· τοῦτο λέ-
γει, ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ τὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ ἴσται· καὶ λέ-
γει γὰρ ἄλλαχού ὅτι ἐκ τοῦ ἰσὺς λαμβάνει.

Ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἀγάπησάς με ἐν αὐτοῖς μέλλῃ· ἵνα γὰρ γέ-
θωσι, φασὶν, ὅτι οὐκ ἀπέχιστα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ, ἀλλ' ἐπὶ γυ-
σιος υἱός σου καὶ σπένδρα ἀγαπήματος καὶ συνεκτιμένος, πάντως
τῆς πίστεως τὴν εἰς ἐμὴ καὶ τῆς ἀγάπης τὰρῆσεναι ἀρεθῶ· ἀγα-
πήτων δὲ αὐτῶν ὡς χρᾶ, κήγῳ μὲν ἐν αὐτοῖς.

Τίνος χάριν ἰστέῃ, τίνα ζητεῖτε· δείξαι θείων ὅτι ἰσὺς ἐστὶ Cop. XVIII.
τὸ πάθος ἐρχεται. v. 4.

Ἰάδων εἶχεν ὁ Πέτρος μάχαιραν· ἐπεὶ θεοὶ πρὸς τοῦτο πύ- 10.
τὸ παρεκτείνοντες· ἡ ἀπὸ τῆς θυμίας τοῦ ἁγίου τοῦ πάσχου.

Καὶ πῶς μὴ ἀρνήσασθαι κτείνουσι, ἀρνήνται· οὐκ αὐτῷ ἄλ-
λὰ τῇ διδασκαλίᾳ βραβείᾳ ὡς θεοὶ· ἵνα οὐδὲ τίλλουσιν πῶς ἔν,
οὐδὲ ἀπεκτείνοντες εἶδεν ὁ Πέτρος.

Διὰ τί τὸ ὄνομα τίλλειν τοῦ θεοῦ ἐνυγγιστῆς· ὥστε
τοῖς τότε ἀνεχόμενοις εἶναι ζητῆσαι καὶ παρειργασθῆναι εἰ
ὥτως γένοιτο τὰ γενησέμενα ἐπ' αὐτῆς οὐκ ἄρματα τὴν κερ-
λῆν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ δείξαι ὥτιον λέγει.

Διὰ τί θαυματουργεῖ Χρῆτος· καὶ τὴν ἰσχὺν θεοκτόνου, καὶ
τὸ μὴ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ποιεῖν τοῖς, μὴ δὲ τοῖς κερμῆς, δεικνύει.

Τὸ πάντως εἰ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποδιδούμεναι,
ἐπεὶ θεοὶ τὸ οὐ πάντως, ἀντὶ τοῦ πολλοῦ αἵματος, ὡς τὸ εἰ-
ποῖναι τε πῶς.

Διὰ τί λέγει ἐκπορεύει αὐτῷ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς· 15.
ὅτι μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ σπένδω ἀνέστησαν, εἰκότως χάριν ἀφελαν-
μῆς τοῦτο κρύβει, οὐκ δὲ τί· διὰ τούτων αὐτίκων, ἵνα μὴ θό-
βη παρακρίσει ὅτι πάντως φυγόντων, μένος ἐκπορεύσεται· ἀναγ-
νίσκω δὲ καὶ ἵνα τοῦ ἐκπορεύσθαι, ἵνα δείξῃ ὅτι ἀρεθῶς πά-
σκει οὐδὲ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ, ὅτι εἶδον συνεκτιμένον· διὰ τοῦτο καὶ

XVII. δι' ἃ ἐτι οὐ δύνανται πρὸς αὐτὸν καὶ ἔφατο τοῦ πλάτους τοῦ με-
 ροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνάρκτει τὸ πλάτος τοῦ μεροῦ αὐτοῦ ἐν τῷ πα-
 λαιῶν αὐτὸν μετ' αὐτοῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ παλαιῶν ἀποστεί-
 λέν με, ἀνέβη γὰρ ὁ ἑρμῆς· ὁ δὲ εἶπεν, οὐ μὲ σε ἀποστείλω
 ἔαν μὴ με εὐλογῇς· καὶ εἶπεν αὐτῷ, οὐ κληθεῖσθαι τὸ ὄνο-
 μά σου Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομα σου, ὅτι ἐνίσχυ-
 σαι μετὰ Θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσθ'· τίς ὁ λίγων
 Ἄριστ' ἀποστείλόν με, ἀνέβη γὰρ ὁ ἑρμῆς· εὐχὴ ὁ Θεὸς καὶ πα-
 τὴρ· πρὸς τίνα δὲ ὁ Ἰακώβ ἔβη, οὐ μὲ σε ἀποστείλω, ἔαν μὴ
 με εὐλογῇς· οὐ πρὸς τὸν τῶν ὅλων Θεόν καὶ πατέρα· εἶδεν
 γὰρ Θεὸς φανερῶς πρὸς πρόσωπον, καὶ ἰσώθη ἡ ψυχὴ μου·
 ἀλλὰ τί περὶ υἱοῦ λέγῃ εἰσθῆναι; ἀλλὰ καὶ οὕτως κινῶν σεὶ τὸ
 σῶμα· Θεὸς γὰρ ὡς καὶ ὁ υἱός, ὅς' ἐλάττωτος ἀνδρὲς ἀπε-
 στάλῃ καὶ τὸ τῆς ἀποστολῆς ὄνομα οὐκ ἔδειξε τὸν ἀποσταλμέ-
 νον ἐλάττωτα· οὐκ οὐκ εἰ παρὰ ἀνθρώπου Θεὸς ἀποσταλῆναι βού-
 λεται, ἐλάττωτος ἀνθρώπου, οὐκ ἔρα οὐδὲ ὁ υἱός ἐλάττωτος πα-
 τρός, παρὰ πατέρος ἀπεστάλῃ λεγόμενος· ἀλλ' ἰσὺί, καὶ, συγ-
 καταθέσθαι καὶ εἰσενεμίαις ὁ λόγος ὑπάρχει· ἐγὼ γὰρ τίς περὶ
 τῆς σαρκὸς εἰσθῆναι τὸν λόγον· ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ τῆς ἀποστολῆς
 ὄνομα, τὸν μονογενῆ καταμαρτυροῦν οὐκ εἶδεν, ὅτι καὶ πατὴρ
 οἰκονομικῶς κρυπτότατος ἀπεστάλῃ, καὶ τῆς αἰδοῦς φύσεως οὐ-
 δαμῶς διατεθεῖται.

23. Τὸ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἡμοῖς, οὕτως χρὴ νοεῖν, ὅτι
 ἴδωκε τῆς δόξης αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς γενέσθαι, καὶ τὸν πατέρα
 ἔχων μετ' αὐτοῦ, ὥστε αὐτοὺς συγγενεῖν· ἀλλὰ καὶ δι' οὗ οὕ-
 τως φασὶν οὐ γὰρ δι' αὐτοῦ τὸν πατέρα παραγινώσθαι, ἀλλ'
 αὐτὸν καὶ τὸν πατέρα παραγινώσθαι, καὶ ποῦθεν παρ' αὐτῷ ποιεῖν.
24. Πῶς νοεῖται τὸ ἡγάπησας αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς ἡμᾶς ἡγάπησας; πῶ-
 λιν τὸ καὶ ὡς ἀνθρώπους ἡγαπηθῆναι ἡγαρηεῖ νοεῖται ἡμᾶς
 διδόναι ἑαυτὸν ἕξιναι ἡμᾶς.
25. Ἀπὸ τί λέγει τὸ πᾶτερ εἰκναι καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω,
 ἐγὼ δὲ σε ἔγνω; ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν Ἰουδαῖος λήγουσας αὐ-

εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ παραδείσου τμήν καὶ τρυφὴν σὺ πάλε ἀπο- XVII.
καταστήσω· ὅτι διὰ ταῦτα ὅτι ἔλεγεν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶχε τὴν
δόξαν ἴσμεν τῇ πατρὶ, αὐτὸς ἔλεγεν ἰσὺ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἑαυτῷ
καὶ ὁ ἰσχυρὸς ἡμεῖς, ἰσχύει τὴν πατρίκα· καὶ ὁ Ἰωάννης βοᾷ· ἰστα-
σάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός,
πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

Τὸ νῦν ἔγνωκεν, εὐ δὲ ἑαυτὸν λαλεῖ, ἀλλὰ διὰ τοὺς μα- 7.
θητάς.

Τὰ ἑκὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ ἐκ ἑκὰ τὴν μεγίστην ἰσο- 10.
ταμίαν δελεῖ.

Τὸ τίθετον αὐτοῖς πάτερ, καὶ τὸ ὅτι ἔμεν ἐν τῇ κόσμῳ 15.
ἰσὺ ἐτάρουν αὐτοὺς, πρὸς τὴν ἐκείνων ἐκείνοισι λέγεται· ἐνό-
μοζον γὰρ ὅτι τιθετὶς αὐ τερπόμεν αὐτοῖς.

Τὸ καθὼς οὐκ εἰμι ἰσὺ ἐκ τοῦ κόσμου· οὐκ ἐστιν ἀπαράλ- 16.
λαστον ἀκρεβείας· ὡς περ τὸ καθὼς ἰσὺ καὶ σὺ ἐν ἑαυτῷ, ἔμεν
ἐκ τῶν τὰ κοσμικὰ προσοόντων.

Τὶ ἔμεν ὁγιάσαν αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου; τοῦτέστιν ὁγίους 17.
ποιήσαν αὐτοὺς διὰ τῆς τοῦ πνεύματος δόσεως παιδείων διδάξαν
αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν.

Τὶ ἐστὶ τὸ ὅτι αὐτῶν ὁγιάζω ἑμαυτὸς; τοῦτέστιν προσ- 19.
φίλω σοι θεοὺς ἑμαυτὸν· αἱ γὰρ θεοὶ αἱ, ὁγίαι λέγονται· ὡς
τὸ ὁγιάσεις μας τὸ πρέβητον ἐν τῇ παλαιᾷ.

Τὸ ἵνα πάντες φασὶν ἐν ᾧ εἰ, καθὼς σὺ πατὴρ ἐν ἑαυτῷ, καὶ γὰρ 21.
ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ᾧ εἰ ἐν σοὶ, πάλιν τὸ καθὼς οὐκ ἀκρι-
βοῦς ἐξήκωσας ὡς ἐπ' αὐτῷ· οὐδὲ γὰρ δυνατόν, ἀλλ' ὡς περ ἐπ'
ἐν λέγει· γίνεσθε οἰκτιρήμενοι ὡς ὁ πατὴρ ὅμοιος, αὐτῷ καὶ ἐν-
ταῦθα· τί δὲ ἐστὶ τὸ ἐν ᾧ εἰ; τὸ ἐν τῇ πίστει τῇ εἰς ἑαυτὸν.

Ἄνω καὶ κάτω διὰ πάντων τὸν υἱὸν ἀποστελλόμενος ἀποφάσει
ᾧ Ἄρει, ὡς μελλόντος μὲν τοῦ ἀποστελλέντος ἔντος, ἐλάνθοντος
δὲ τοῦ ἀποστελλομένου· ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς θεῖας γραφῆς καὶ τὸν πα-
τέρα σοὶ δεῖξω ἀποστελλόμενος ᾧ Ἄρει, καταλείψας τὸν πατέ-
ρα σου πρὸς τὸν υἱὸν μακρῶς, ἐκτελέσθω γὰρ φασὶ Ἰω-
άννης μένος, καὶ ἐκάλειτο ἑαυτοῦ πατ' αὐτοῦ ὡς πατὴρ εἶδε

XVII. εἰς καὶ πάντες θεοὺ καὶ ἀνθρώπων, ἀδελφοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸ γὰρ τὸ ἀποστείλαι εἰς ἀνθρώπους φῶς σημαίνει· ὁ γὰρ καὶ πρὶν τῆς ἐκπαίδευστος ἐν τῷ κόσμῳ ὢν, καθὼς φησὶν ὁ εὐαγγελιστὴς, ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, πῶς ἀποστέλλεται ὁ ὢν ἐν τῷ κόσμῳ; ἀλλὰ τίς ἀπεστάλη; ὁ βλαπομένη μαρτὴ· τί εὖ φησι βούλεται, καὶ ἐν ἀπείrais Ἰησοῦν Χριστόν, πάλιν ἐρατῆς ἀπει· ἵνα μὴ τῆν οἰκονομίαν ἀρήσῃ· ἵνα μὴ δοξολογῶν τῆς θεότητος τῆν οἰκονομίαν χωρίσῃ· ἀλλ' ἅπα θεότατι συσκευασθὲς τὸ λαο· διὰ ἵνα μίαν μὲν τὴν θείαν φῶς ἐν τῷ κόσμῳ γενέσθῃ· τὴν δὲ ἐν' ἐσχάτῳ λαοδείῃ καὶ ἀποσταλείτω μαρτὴν ὡς χαρακτηρὸν, βίβλιν θεότητος, ὡς πρόσωπον ἀειμένον ταύτης.

4. Τὸ ἐγὼ σε ἐπέσταλκα ἐπὶ τὴν γῆν, τὴν δὲ αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν πατέρα λατρίαν λέγει.

5. Πῶς νεώτερος τὸ, ἔργον ἐπιτέλεισθαι ὁ ἰδικὸς μοι ἵνα ποιῶμαι, καὶ τοι γε ἀρχὴν ἔτι εἶχε τὸ πρῶτον; τὸ μᾶλλον ὡς παρὸν λέγει· ὅτι τὸ ἔργον τοῦ πᾶν ἐποίησεν.

Πῶς νοεῖται τὸ, δοξαστὸν με τῇ δόξῃ ἣ εἶχεν πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί; διὰ τὸ περιλαίματος ἰδύμεν τῆς σαρκὸς λέγει· τὸ δὲ παρὰ σοί, ἀντὶ τοῦ πατὸς σου καὶ σὺν σοί· οὐ γὰρ εἶπεν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἄλλως.

Οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ ταῦτα λέγει ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ Ἀδὰμ ἐν καὶ ἀνέλαθεν· ὥστε γὰρ τίς εἰσέρχεται εἰς τὸ δικαστήριον καὶ πᾶν· τα τὰ ἐγκλήματα τοῦ κατηγορουμένου ἰσθύνεται, καὶ ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ λέγει ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ, καὶ τοι ὡς πᾶσι ἀκούοντες, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἀναλαμβάνει τὰ ἡμῶν ἐγκλήματα ἀναμάρτους ὡς· ἡμαρτίας γὰρ οὐκ ἐποίηται, καὶ ὑπὲρ ἡμῶν προσβῆναι δέξασθαι με τῇ δόξῃ ἣ εἶχεν πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί· ἐπὶ ἀνθρώποις γὰρ ἦσαν πεποιημένοι ἐγὼ ὁ Ἀδὰμ, συνάμεινος θεῷ ἐν τύχῃ· ἡμῶν ἡμῶν ὑποτάκτους, πτωχούς, ἁγίους χάριν καὶ δόξαν ἐν ὅλῳ· ἔργον ταῦτα διὰ τῆς ἀμῆς παραθέμενος ἀπόλασθαι νῦν ἐκ τῶν δέξασθαι με πατέρα τῇ δόξῃ ἣ εἶχεν πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι· διὸ ἡμῶν ἀντιπρόσβηται ὁ πατήρ, καὶ ἰδοὺσθαι τότε ἐν τῇ παραδείσῳ, καὶ πάλιν δοξάσθαι,

τὴν φανερώσαν εἶδεν, οὐχὶ τὴν θεότητα αὐτοῦ μένον· τὸν δὲ XVII. παθεῖντα, οὐ δὲ βλαβερῶν μένον, ἀλλὰ καὶ διὰ πραγμάτων χρὴ παθεῖντα.

Αἰτεῖται εἶπαι οὐκ ἔστιν ἐπὶ τὸ πάθος ἔρχεται φεσίν, πατὴρ εἰδέναι ἢ ὥρα, διέκταός σου τὸν υἱόν, καὶ τὸ εἶξεν· ἰδοὺ γὰρ εἴχεται τοῦτο γινέσθαι, καὶ εἶπεν τὸ πρῶτον καλεῖ.

Ἰνα γινώσκωσι σε τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν πρὸς ἀνταπόδω- 3. στάλην τῶν οὐκ ἔντων, οὐχὶ πρὸς σύγκριστον τοῦ υἱοῦ.

Τί οὖν ὦ Ἀρεῖ; ὁ λόγος ἐγὼ εἶμι ἡ ἀληθεία, τὰς ἀληθείας ἐκκαταστήσω; οὐκοῦν εἰ μὴ ἔστι Θεός ἀληθινός ὁ υἱός, οὐδὲ Θεός ἂν καλοῖτο δικαίως· τὸ γὰρ μὴ ἂν ἀληθὺς; πῶς ἂν κληθεῖς Θεός; τί οὖν ἐκείνου ποιῶμεν τὴν φωνὴν τὸ ἢ ἄρχῃ ἢ ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεός ἦν ὁ λόγος ἀκούσας Θεὸν τὸν λόγον καὶ τοῦτο φεσίν ἦν λόγος, ἔκταρ ἐκείνης ἦν πρὸς ἢ ἦν τοῦτέστι Θεός· οὐκοῦν εἰ μὴ οὐκ ἔστι Θεός ἀληθινός ὁ υἱός ἀνάγκη σε τοῦτον φευδῇ νομίζειν Θεόν· εἰ δὲ φευδῇ, τοῦτον Θεόν οὐκ ἂν τοιμάσκει εἶπαι· ἀνάγκη Θεὸν ἀληθινόν· αὐτὸν εἶναι ἀληθινός· διὰ Θεός· ἀληθινὸς Θεὸς ὁμοούσιος ἂν καλοῖτο δικαίως· τῆς παρ' ἐκείνου μὲν ἀληθείας μίμη καὶ τὴν εὐσίαν δείκνυσεν· εἶτα ἀναγκαῖως μὲν τὸ μόνος ἀληθινός Θεός· ὡς δὲ ὑπερῶς προσηύχεται τῇ μένῃ τούτῃ, μὲν τῇ πατρὶ προσημύει· πᾶν εἰπὶ μοι περὶ τοῦ πατρὸς εἰρησθῆαι μαθὼν τὴν φωνήν; ἐκ τῆς λίξεως; ἀλλ' οὐκ ἐνομάζει πατέρα, οὐ γὰρ εἶπε ἰνα γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν καὶ πατέρα, ἀλλ' ἀφίπτεται τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν, Θεὸν δ' ἔστι προσηγορία τρεῖδος καὶ σημασία· ἀλλ' οὐδὲ πᾶν ἂν ἀπέστειλες υἱόν μονογενῆ εἶπαι, ἀλλ' Ἰησοῦν Χριστόν· εὐδὲς τῇ Χριστός προσηγορίᾳ νότῳ σου τὸν διαλεγόμενον τῆς εἰσνομίας μεταθεῖναι· εἰ μὴ γὰρ εἶπαι, ἰνα γινώσκωσι σε τὸν μόνον ἀληθινόν Θεόν καὶ πατέρα, ἀναγκαῖως ἐπὶ γε Θεὸς προσηγορία· ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἶπε πατέρα, διὰ τοῦτο παρέτεν εἶπαι καὶ υἱόν· οὐ γὰρ ἀρίστωμα, ἀλλὰ φύσις ἥδη παρεθίδου· τὸ μὴ ἀληθινόν, τὴν εἶπαι φύσιν· τὸ δὲ ὡς ἀπέστειλες Ἰησοῦν Χριστόν, τὴν ἀδραντικῶς· καὶ ὡς Παῦλος φεσίν

XV. ὤμιν; καὶ πόλλας ἀλλοχοῦ λέγειν αὐτοῖς, πολλὰ ἔχω λέγειν ὤμιν, ἀλλ' οὐ δύναμαι βραχέστερον εἶπαι; οὐδὲν ἄλλο δὲκ τοῦ πάντων καὶ τοῦ ἀποστόλου καθ' ἑαυτοῦ λέγει, ὅ ἐστι οὐδὲν ἀλλότρου φθιγγεται, ἀλλὰ τὰ τοῦ πατρὸς.

18. Εἰ ὁ κόσμος ὤμιν μιστὶ κέσμεν τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους λέγει, τοὺς τὰ κοσμικὰ φρονεούτας.

26. Τὸν παράκλητον λέγει ἐν ἑγῷ πνεῦμα ὤμιν, ὅτι ὡς ὁ πατήρ πνεῦμα, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τὸ ἅγιον πνεῦμα, οὐχ ὡς δοῦλον δὲ, ἀλλ' ὡς συμπουλάς καὶ ὑποταγὴς ὁ ἵστιν ἐνεργείας.

Cap. XVI. v. 7. Τὸ ἴκν μὴ ἐγὼ ἀπείλω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται λέγειν, οὐ δοῦλον δείκνυσιν τὸ πνεῦμα ἀλλὰ ἴσον καὶ ἑρμεν.

8. Περὶ δικαιοσύνης δὲ ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὁσὼν καὶ οὐκ ἐστὶ θαυμαστὸν με, τοῦτό ἐστιν ὅτι ἀνεπίληπτον περισχύοντος καὶ τούτου τακτικὰ τὸ πρὸς τὸν πατέρα περιούσιον με.

11. Τὸ ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κίρται, ἀντὶ τοῦ κτεν-δεδικασται παλαιῶς μετ' ἡμοῦ.

13. Τί ἐστιν, οὐ γὰρ λαλεῖται ἀπ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἐν ἀκούσῃ λαλεῖται; ἡμεῖς ἔχον ὁ καὶ περὶ αὐτοῦ οὐ λαλῶ, δείξαι δὲ-λων τὸ ἀπαράλλεπτον καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγ-γίλει ὤμιν, ἔχον τὸ πνεῦμα αἰμι, καὶ ὅσα ἄλλα.

14. Πῶς ἄνω καὶ κάτω τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἴσον δείκνυσιν τοῦ πατρὸς καὶ αὐτοῦ, ἐκτείνω λέγει ὅτι ἐκ τοῦ ἡμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγίλει ὤμιν; οὐδὲν ἕτερον ἡμεῖς λέγει ὅτι ἴσον ἐστὶ καὶ οὐ μείζον, ὅτι ἐν ἐκ τῶν ἡμῶν λαμβάνων καὶ δὲκ τὸ λέγειν ἐκτείνω ἐκ δεξιῶν καὶ ἀπερίφει ὅτι ἐκ τοῦ ἡμοῦ λαμβάνει.

Πῶς δὲ νεκρῶσται τὸ ἡμῶν ἐκ δεξιῶν; ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ ἐνὸρμῃ μου δώσει τὰς ἐνεργείας ὤμιν.

32. Περὶ πνεύματος ἡμῶν λέγει ὅτι ἐρχεται ὡς ἐστὶ οὐκ ἐστὶ ἐν παρ-οισίαι λαλῶν ὤμιν; τὰς τὰς ἀναστάσεις αὐτοῦ χρίνον (λέγει) καὶ γὰρ ἐπὶ μὲν ἡμῶν συνευ ἡμῶν αὐτοῖς.

33. Τί ἐστὶ τὸ ταῦτα λαλῶν ὤμιν ἵνα ἐν ἡμοῖς αἰρήντες ἔχο-τε; τοῦτό ἐστιν ἵνα μὴ ἐκβάλλεται με ἀπὸ τῆς ὤμιν διανοίας.

Cap. XVII. v. 1. Δὲκ τὸ ἀλλοχοῦ καὶ γόναν κίρται καὶ οὐκ ἐστὶ; ὅτι ἀπ-

ταύτου· μείζων, φασὶν, ὁ προφητιῶν ὃ ὁ λαλῶν ᾠήσῃ, οὐ
 μὲν ὄντας οὐσίας, καὶ οὐκ ἐγγεγραμμένον ἐν γενεαλογίᾳ γυναικῶν
 μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· τί οὖν; ἑτεροουσίας Ἰωάννης τῶν
 ἐν γενεαλογίᾳ γυναικῶν; καὶ ὁ μακάριος Ἰακώβ, καὶ οὗτος ὀψι-
 θήσεται, ἀλλ' ὁ ἀδελφός αὐτοῦ ὁ νεώτερος, μείζων αὐτοῦ ἵστα-
 ῖται εἰ καὶ τῷ τῆς θεότητος λόγῳ τὸ μείζον ἐκλήθη, ὁ τοῦ
 ἑτεροουσίου καὶ πολλὸν διαλύεται λόγος· τοῦ δὲ ἑτεροουσίου λυ-
 θήντος, καὶ τὰ τῆς εἰς θροναίης ἐκλήνεται καὶ σπρίγγων τὸ
 μείζον, ἵκοι τὸ ὁμοούσιον σπρίγγας· τὸ δὲ ὁμοούσιον σπρίγγων,
 διαλύεται τὸ μείζον· οὐκ ἔχει γὰρ οὐσίας μέτρα θεός· οὐ δέχει-
 ται τὸ μείζον καὶ ἔστιν ὁ ἀπεριγρηγὸς φύσις· τί γὰρ μείζον
 πατὴρ υἱός; πῶς; χρόνῳ· ἀλλ' ἄχρονοι ὁ πατὴρ· ἀλλ' ἀπερί-
 γρηγος οὗτος· σταθμῷ; καὶ τί τὸ τῆν οὐσίαν ἐκείνην σταθμί-
 ζον; ὥστα· ἀλλ' ὅς ὥστα πατὴρ καὶ υἱός· τὰ γὰρ ἡμὰς φασί,
 πᾶτερ, πάντα σὰ ἔστι, καὶ τὰ σὰ ἡμὰ· καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς
 τὸν θεόν, καὶ θεός ἦν ὁ λόγος· θεός ὁ Ἄρας τὸ πολλὸν καὶ
 ἔστιν οὐκ ἔχει· τὸ μείζον καὶ τὸ μικρόν· ἐπ' αὐτοῦ περιτέτν
 ἀπαράβλητος ὁ φύσις ἐκείνη, ἀσύγκριτον τῆς οὐσίας ἐκείνης τὸ
 μέγιστον· ἢ κατὰ σύγκρισιν ἐκείνης τὸ μείζον, τῇ συγκρίσει
 τῆν οὐσίαν ἐλαττώσεις; καὶ τὸ μείζον ἐπὶ θεοῦ εἰ μὴ συγκριτα-
 βῶσι πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀπολαβὴν φύσιν, τῆν οὐσίαν τὴν θεϊκὴν
 περιμένει· τὰ γὰρ ἀσύγκριτα κατάνηκε πρὸς σύγκρισιν ἐλαττοῦ
 τῆν αἰκίαν οὐσίαν, οὐ θεόζῳον ἐκίσταται.

Τίνα λέγει ἔρχοντα τοῦ κόσμου; τὸν διάβολον· τὸ δὲ λέ-
 γειν ἔτι ἐν ἡμῶν τύρῃσι οὐδὲν, ἄλλων φασὶ θεοῦ οὐδὲν δι-
 ξει κατ' ἐμοῦ· ἄλλοι δὲ νοοῦσι τὸν Πιλάτον· ἔρχοντα δὲ τὸν διὰ-
 βολον λέγει, ἐκεῖ ἔρχει τῶν ἑαυτοῦ παραιδόντων αὐτῷ· ἐκεῖ
 εἰ ἔρξῃ γῆς καὶ θαλάσσης, ἀνέστρεψεν ἢ πάντα.

Διὰ τί αὐτὸν ἐγγίρειτε ὁ γυναικὲν ἐνέλθετε; ἐκεῖ ἔσαν ἐν κα-
 ταβολῇ χωρὶν ἀπόγνω οὖν αὐτοὺς τίως φόβου, τοῦτο καὶ λέ-
 γει καὶ ποιεῖ.

Πῶς νοεῖται τὸ πάντα ὡς παρὰ τοῦ πατρὸς μὲν ἐγγράφει Cap. XV.
 v. 15.

XIV. καὶ τοὺς τοῦ Σαββᾶ καὶ Ἀρείου τῷ μὲν γὰρ εἰσὶν ἄλλοι, τὰς ὑποστάσεις τὸ διαφορὸν δείκνυσιν· τῷ δὲ εἰσὶν παρὰ τὸν ἑαυτοῦ, τὰς οὐσίας τὸ ἕκαστον· ἵνα δὲ μὴ νομινασθὶν παρεκτινόμενον αὐτὸ, ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν ὃ κόσμον τοὺς νεκροὺς λέγει.

19. Εἰπὼν οὖν ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήτετε, οὐχὶ τὴν παρουσίαν ἀλλὰ τὴν μέλλουσιν λέγει ζητῆναι.

Ἵνα καὶ καθὼς ἀπέκλειψεν με, καὶ γὰρ ἀπεκλείψω ὑμᾶς, τὸ ὑποσώσας ἐλεῖν· εἰ γὰρ μὴ οὕτως αὐτὸ ἐλαβόμεθα, οὐδὲν διαίσεις τῶν ἀποστόλων ὁ Χριστός.

22. Τί ἐστι τὸ λεγόμενον, κόσμος τί γίγνεται, ὅτι ἦν μέλλειν ἐμφανίζεσθαι σαυρὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ἐκείνην οὖν ἐφάρθεσαν αὐτοῖς, ὃ ὡς τοὺς νεκροὺς ὁρᾶται.

24. Ὅτι τὸ ὃ λόγος οὐ δύναται εὖ εἶναι ἑμὸς, ἀλλὰ τοῦ πατρὸς με πατὴρ, δείκνυσιν ὅτι οὐδὲν ἔξω τοῦ πατρὸς φθίγγεται.

23. Τίς ὁ παρεκτινόμενος πρὸς τὸν πατέρα ὁ Ἄρειος; ὁ θεὸς λόγος· ἀλλ' ἐν ταῖς οὐσίαις ἦν καὶ εἶναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς· τί γὰρ ἐχωρίσθη πατὴρ; ἵνα παρὰ τὸν πατέρα· ἔκκεται τῶν κοινῶν ἵνα ἐκκεκλῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς· τί οὖν ἐστιν; ὃ βλέπομεν φέρεται πρὸς τὸν πατέρα κορυφῶνται· τὸ συγγενὲς ἑμῶν, τὸ ἐκ γῆς, πρὸς τὴν ἐν οὐρανοῖς, οὕτως ἐστὶ μέζων ὁ πατήρ· ὡς παρὰ τὸν βραχὺ τι παρὰ ἄγγελους ἐκτετασθαι λεγόμενος, οὕτως ἐστὶν ἐκτετακὸς ἄγγελος, τὸ γὰρ βραχὺ τι παρὰ ἄγγελους ἐκτετακόμενος, βλέπομεν ἵστασθαι διὰ τὸ πάθος τοῦ θεοῦ καὶ φερεται εἰς τὸν Χριστὸν θεοῦ γέννησθαι, οὕτως οὐ περιέχουσιν ἄγγελος· οὕτως ἐκτετακὸς ἐκτετακὸς λέγων πατήρ, οὕτως ἐστὶν ἐκτετακὸς πατήρ, ἀλλ' ἐγὼ φερεται κατὰ τὴν τῆς θεότητος λέγον· ἐκτετακὸς λέγων τὸν υἱὸν τοῦ πατρὸς, καὶ τὸ μέζων ἀκούειν περὶ τοῦ πατρὸς· νομὴ καλῶς· ἀλλ' οὕτως τὸ μέζων διαφορὰν ἐργάζεται φέρεται· πᾶν γὰρ τὸ μέζων, ὁρατὸς μέζων ἢ καλῶς· ὥς δὲ ὡς μέζων λέγει, διὰ τοῦτον ὑποσώσας λέγει· τὸ γὰρ μέζων καὶ ἐκτετακὸς, ἐπὶ τὰς μετὰ οὐσίας παρεκτινάζεται· καὶ ἵνα τὸν ἑαυτοῦ τὸν κατελέγη τοὺς ὄρους, ἐκ τῆς θείας γρηγορίας μέζων

μός ὢν πολλὰς ἀποκριθεὶς ἐπετομίεθη, τοῦτου χάριν δεδοικώς XIII.
διὰ μέσου τοῦ Ἰωάννου βούλεται μαθεῖν.

Διὰ τί ἐρωταθῆναι τοῦ κυρίου τις ἔστιν, εἰπὺν ὃ ἐγὼ βῶ 26.
φας τὸ φῶς ἐκιδῶται; ὦρα δὲ καὶ εἶπας, καὶ οὐδὲ οὕτως
νοοῦντες ἰδόντες ὅτι διδάσκει τις ἐστὶ, λέειν πρὸς Ἰωάννην εἶ-
πον τοῦτο· ὥστε μὴ δὲ ἀκούσαι τινὰ καὶ γὰρ ὁ Ἰωάννης καὶ
διὰ τοῦτο πρὸς τὸ σταθὸς ἀκροατῶν ἐμετῇ πρὸς τὸ οὗς διὰ
οὐδὲ συνέειπεν, ἡ τάχῃ αὐτὸν δεισιπάσκοντο καὶ μάλα τὸ Πέτρος.

Διὰ τί φῶς ἐκιδούς οὕτως ἐλέγχεται; ἐπελεόμενος αὐτὸν
εἰς οἶκτον, καὶ βουλόμενος ἐντρέψαι αὐτόν.

Πῶς νοστήει ὁ εἰπὼς αὐτῷ ὁ Χρυστός· ὅτι ἡ πόσις, τάχῃ 27.
ποίστωρ; οὐ προστάσκοντος ἐστὶ τοῦτο, ἀλλὰ ἐντοφίζοντος καὶ
εἰρωνευμένου.

Πῶς αὐτὸς κλέων μὴ πῖραν μὴ χαλκὸν μὴ ῥάβδον ἐπιτί- 28.
μεισθαι, γλωσσόκομον ἐπιτρέψαι; ἵνα μάθωμεν ὅτι καὶ τὸν ἐρ-
οδρα ἀνέτηκα, πολλὴν δὲ πρὸς αὐτὸν τῶν πνήθων ποιῆσθαι.

Διὰ τί τὸν καρπὸν ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει, ἢ δὲ νῦν ὅτι ἐξέλ- 30.
θεν Ἰουδαίας; ἵνα μάθωμεν αὐτοῦ τὴν ἰσχυρότητα, ὅτι οὐδὲ ὁ καρ-
πὸς αὐτὸν ἔχει τὰς ἐρημίας.

Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν, δείκνυσθε ὅτι 36.
ὁ θάνατος αὐτοῦ, μετόπισθε τις ἐστὶ καὶ μετὰ τῆς ἀφίκεσθαι
εἰς τόπον σώματα δεχόμενον ψυχὰς πρὸ τοῦ ἀπαθανεῖν.

Διὰ τί ἐμετῇ ὁ Πέτρος κέραι, καὶ ὑπάγει; οὐ τοσοῦτον 37.
βουλόμενος μαθεῖν, ὅσον ἀκολουθεῖν διὰ θερμότητα.

Πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε· τὸ ἐροῦ- Cap. XIV.
σεν δὲλεῖ. v. 1.

Τὸ λέγειν τὸν Θεοῦ, κέραι οὐκ οἶδμεν καὶ ὑπάγει, ἀπὸ 5.
θείας τοῦτο λέγει.

Τὸ δίδως ἑμὲ τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἑμὲ, αἰδομένους ὅρ. 8.
θαυμάσις ἦν αὐτοῦ ἰδεῖν· εἰ οὐ ὁ υἱὸς ἐκτρέφει τὸ οὐκ ἔγνω-
σάς με· τοῦτο γὰρ ἴσται αὐτός, ἀπὲρ ἐστὶν ὁ πατήρ.

Διὰ τί λέγει καὶ ἄλλον μακάριον εἰμὲν; κατισχύων 16.

- XIII. 6. Τι ἔστι τὸ ἐρχέσθαι πρὸς τὸν Σίμωνα Πέτρον; ὑπόκειται διδόναι ὅτι τοῦ προδότην πρῶτον ἔλεγε, τὸ σὺ μου νέπτης τοῦς πόδας; τοιοῦτόν ἐστιν, εὐὸ δὲ τῶν χειρῶν τοῦτου τυφλοῦς ἀρρατώσης καὶ λαποῦς καθαρίσας.

Πῶς οἱ ἑταίροι οὐκ ἐκβίζονται; ἐπειδὴ πρῶτον ἔλεγε τὸν προδότην, ἔπειτα δὲ διὰ πολλῆς ἱταρότητας κατακλίθη, καὶ τότε πρὸς Πέτρον ἔλθε δεύτερον ὅπως τὴ κατακλίσει, ὅθεν οἱ λαοὶ ὑπὸ τῆς ἀγκυκατόσσης ἐπὶ Πέτρῳ γενόμενης παιδευθίντες ἀνίσχυντο.

7. Τι σημαίνει τὸ ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ εἶδες ἄρτι; τὴν εἰς ἔσχοντες ἐκ τούτου ταπεινοφροσύνης λέγει φανήσασθαι.

9. Ἐνόμισεν ὁ Πέτρος ὅτι ἡ ἀπάντησις αὐτῆ, ἀμαρτιῶν ἦν ἀρεσις, καὶ εἶπε δι' ὅλου τοῦ σώματος λαβεῖν ἀρεσιν· ἡ δὲ οὐχ ἀμαρτιῶν ἀρεσις ἦν, ἀλλ' εὐλαβείας ὑπὸ πίστεως· ὑπὸδείγμα γὰρ ᾗς τὸν ἴδιον ὄρεῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὄρεῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.

10. Τι λέγει ὅτι ὁ κλεισμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν ἡ τοῦς πόδας νύφασθαι μένον, καὶ τὰ εἶλε; διὰ τοῦ λόγου τούτου μεταμύθεσαι τὸν προδότην διδάσκων καὶ τῆς ἐπὶ προδοσίας ἐδοῦ ἀρίστασθαι.

Πῶς λέγει καθαρὸς ἔχει, οὐδὲν τῶν ἀμαρτημάτων ἀπὸλλεγμένοι, οὐδὲ πονήματος ἐξουμένοι; διὰ τοῦτο τὸ ᾗς αὐτοὺς διέχεσθαι, καὶ τῆς πλάνης ἀναχωρεῖσαι τῆς ἰουδαϊκῆς.

Ἦδε γυμνοὶ τὴν αἰσθησίαν, εἰξάλε τὴν τοῦ θούλου μορφὴν, καὶ εἰσάγει τὴν τοῦ Θεοῦ.

23. Διὰ τί ἀνέστη ὁ Ἰωάννης ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ Χριστοῦ; δεικνύει ὅτι πόρρω προδοσίας ἐστὶ τὸ τοιοῦτον διαβῆναι ἐκ' αὐτοῦ καὶ πῆλιστακχεῖσθαι· ἡ δὲ Χρυσὸς συγχωρεῖ, τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ διαρκεῖσαν.

Διὰ τί ἀπέκρυψε τὸ εἰκλεῖον ὄνομα λέγων ὃν ἠγάπα ὁ Ἰωσὺς; διὰ τὴν πολλὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὸ μὴ ἐκδιδίκαυσθαι.

24. Διὰ τί ἐνευσεν ὁ Πέτρος τῷ Ἰωάννῃ ἰρωτήσαι; ἐπειδὴ δια-

Οὐκ εἶπεν καλῶς, ἀλλ' ἐλάσω τοὺς πάντας· τὸ βίβλον δε- XII.
κνῆς τοῦ κηρύγματος· τὸ τῶν εὐαγγελίων θραυστικὸν ὑπομαίωσιν,
τὸ τῆς χάριτος θάλασσαν ἀνεκπερίεστον· ὅτι πάντας προσάγει ἐπι-
στει, ὅτι πάντας εὐαγγελίῳ μαχνηύεται.

Τί ἐστὶ τὸ ἴνα οἱ αὐτοὶ φωτὸς γένωσθαι· τοῦτέστιν ἔρρι. 36.

Πῶς νοεῖται τὸ ἴνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν Ἡσαΐας· 38.
τοῦτο τὸ ἴνα, οὐκ αἰτιολογίας ἐστίν, ἀλλ' ἐκβάσεως.

Πῶς νοεῖται τὸ ἰσχυρῶς κεῖν τοὺς ὀρθολογισμοὺς καὶ πε- 40.
πάραιεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· τοιοῦτον καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς
ἀθέτησιν νοῦν, τοῦτο ἐξι συντήχρωσεν ἄρῃεν· οὐ γὰρ ἐνεργούν-
τα αὐτὴν ταῦτα λέγει, ἀλλ' ἐκ τῆς αὐτοπειρίας ταῦτα γινώ-
σκοντα, διακρινόν· οὕτως καὶ ὁ ἕλεος τῶν ἀποβιβούντων πλήττει τὰς
ὄψεις, οὐ παρὰ τὴν ἀπεθέσειαν τῶν ὑποδεχομένων.

Ὅτι οὐκ εἶπεν ὁ πιστεύων ἔρρι, ἀλλ' ὁ πιστεύων εἰς ἔρρι 44.
τὸ ἀπαράλλικτον πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν διακινῶν· ἔρριον
δὲ καὶ τὸ ὁ θεωρῶν ἔρρι, θεωρεῖ τὸν πύμφοκτῶ με.

Πῶς νοεῖται τὸ ὁ ἀρετῶν ἔρρι, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτὸν· 48.
τίνα ἔχει τὸν κρίνοντα· εἰ γὰρ ὁ πατὴρ οὐδέποτε κρίνει, καὶ σὺ
λέγεις οὐκ ἔλθον κρίνει τὸν κόσμον, τίς κρίνει τοὺς μὴ περὶεόν-
τας· ὁ λόγος φησὶν ὅτι λαλῶντα, ἰακίως κρινεῖ αὐτὸν· ἀντὶ τοῦ
ὅτι τῷ καταγέρῳ σταθεῖται.

Ὅτι ταπεινώσεως τελείας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐκδειξίς τὸ 49.
λέγειν αὐτὸν, ὅτι ὁ πατὴρ ἰακίως μοι ἐπελάει ἔδωκε, τί εἶπω
καὶ τί λαλήσω.

Ὅτι μετέβηκεν τὸν θάνατον καλεῖ· τὸ δὲ εἰς τέλος ἐγάπη- Cap. XIII.
σεν αὐτοὺς, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἐπέλαθεν ὅτι ἔδωκε τὸν σφόδρα ἀγα- v. 1.
πῶτα ποιῶντα.

Ὅτι ἰδίους αὐτοὺς λέγει κατὰ τὴν τῆς εἰσενώσεως λόγον,
ἐπεὶ καὶ ἄλλους ἰδίους καλεῖ κατὰ τὴν τῆς δημιουργίας λόγον·
ὡς ὅτι· ἂν λέγῃ εἰ ἰδιοὶ αὐτὸν οὐ παρελάβον.

Τὸ πάντα δίδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ, τὸν τῶν πιστῶν σωτη- 3.
ρίαν λέγει.

- XII. Πῶς νοεῖς τὸ ἴαν μὲ ὁ κόσμος τοῦ σίτου πικρὸν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπεδῆν, αὐτὸς μόνος μένει· ἴαν δὲ ἀπεδῆν, καρπὸν πολλὸν φέρει; ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι παύσας μου καὶ θανάτους, πᾶλλον αὐξήσῃς τὸ κέρημα.
25. Τί ἐστιν ὁ φόβος τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὁ τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ ποιεῖν τὰς ἀπόρους· ὁ δὲ μισὸν, ὁ μὲ εἶπεν αὐτῇ κελυεύσῃ τὰ βλάπτοντα.
26. Τί ἐστι τὸ ὅ ἐμοὶ διακοῦν, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω; ὁ τῆς διαταλαιῶν καὶ ὑποταγῆς ἐπιτεκνώματος φρεσὶ, καὶ τὸν θάνατόν μου μετὰθεῖν εἶτα τιθεῖς τὸ ἐπαλῆν, ἵνα ὅπου εἶμι ἐγώ, ὁ θάμνος ὁ ἐμὸς ἐκεῖ ἐσται.
27. Ὅτι ἡ περὶ τὸν θάνατον διόλις εἶεν τὸ πᾶντι σώσιν με ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης καὶ ὅσα ἔρπον, τὴς οἰκονομίας ἐστὶν οὗ τῆς θείας τῆς ἁγίας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως.
28. Πῶς νοεῖς τὸ πᾶντι δοῦναι σου τὸ ὄνομα; τοῦτό ἐστιν, ἄραγε ἰσχυρὸν ἐπὶ τὸν στανρόν καὶ ὅτι ὑπερ ἀληθείας ἀπεδύνηται, δοῦναι εἰς τὸν θεόν τὸ πρᾶγμα καλῶν.
29. Τί λέγει ὁ ἀνάνη φωνῇ, καὶ ἐδίδασκα καὶ πάλιν δοῦναι; ὅτι ἐδίδασκα μὲν ἐν τοῖς πρὸ τούτου· δοῦναι δὲ καὶ μετὰ τὸν στανρόν.
30. Δὲ τί ὁ ἔχλος ἀκούσας τῆς φωνῆς, ἦλγε βροντὴν γεγενῆσθαι; ὅτι τρανὴ καὶ εὐσφαις ἦν, καὶ διὰ τὸ ταχύως ἀσπετόως ἀνομιᾶς τοῖς παχυτέροις βροντὴ τὸν ἔχον ἀκούσαντες οἱ δὲ εἰκόντες ἄγγελος αὐτῷ λαλάσαντι, ἐκρῆπον μὲν τῆς φωνῆς ἤδισαν, τί δὲ ἰσχυρὸν, οὐκ εἴτι ἤδισαν.
31. Πῶς νοεῖς τὸ νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέρταται; θέλει ὅτι ἐκεῖ ἐξ ἀρχῆς ἐπατίθη ὁ ἀνθρωπος καὶ ὑπεύθυνος ἐγενέσθαι καὶ ἀπειθῆναι, ἐπισημαίνεται καὶ ἐν ἐμοὶ, καὶ οὐ πρᾶξει ὅσα βούλεται, καὶ διὰ τοῦτο ἐδικασθῆσθαι ὁ κόσμος· ἄλλοι δὲ περὶ Πιλάτου τοῦτο νοεῖσιν.
32. Τί ἐστι τὸ ὅπως ἐν ἑμῷ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐκδύσω πρὸς ἡμεῖς; περὶ τοῦ στανρόν λέγει· τὸ δὲ πάντας διὰ τὰ ἔδω πρόσθενται. Καὶ ἄλλως.

Τὶ περιέβαινε ὁ λόγις ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ; ἰσὺς XI.
 δείξῃ ὅτι ὄντως ἔσαν αἱ ἀρχαὶ τῶν ἱερῶν· ἀλλὰ καὶ οὕτως πα- 40.
 ρὲν τὸ πνεῦμα· προσφέτεται γὰρ καὶ ἄλλων ὁ Καλῆρος.

Ὅτι τὸ συμφέρον ἰσὺς εἰς ἄνθρωπος ἀπαθάνη καὶ μὴ ὢν τὸ 50.
 εἶδος ἀνέλκεται, οὕτως τῷ στόματι κίχεται ὡς ἱερὸς, τὰς δὲ
 μικρὰς καρδίας οὐχ ἔφατο· οὕτως Ναβουχοδονόσορ, καὶ Θα-
 ρακῶ, καὶ Βαλνῆρ.

Δὲ τί λόγις ἰσὺς τὰ τίνα τοῦ Θεοῦ τὰ διασκοπεύματα συν- 52.
 αἰνῶν εἰς ἐν ; τίνα Θεοῦ τὰ εἶδη καλεῖ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος
 ἵσταται.

Δὲ τί κλέπτῃ ὄντι τῷ Ἰουδᾷ ἐναχίρῃ τὰ γλωσσόκομος ; Cap. XII.
 ἰσὺς τὴν φιλανθρωπίαν αὐτοῦ ἐκείνη. v. 6.

Δὲ τί μένεται ἵσταται ὁ Χριστὸς ἐναχίρῃ ; ἐντέλλεται 7.
 τὸ Ἰουδᾷ βουλεύματος, καὶ δείξαι ὅτι τὸν προσδοκῶν νοεῖ.

Δὲ τί εἰς τὸν τὰ βῆτα τῶν φαντασίων καὶ τὸ ὡσυνὸν ἴσ- 13.
 γον, ὁ ἱερουργεῖται εἶπεν δὲ ; ἀπειθὲς μέλλων ὁ προσφύτης αὐ-
 τὸν εἶχον, θαυμάζοντες διὰ τὸν Ἀλέξανδρον.

Πῶς οἱ μὲν ἄλλοι, φασίν, εὐαγγελιστὰς λέγουσιν ὅτι ἐπαρθε 14.
 καὶ εἶπεν, λίσσεται τὴν ὄντα καὶ τὸν πῶλον· οὗτος δὲ, εὐδὲς
 τοιοῦτον· ἀλλ' ὅτι ὁκρῖνον εὐρὴν, ἐκείνους ἦν αὐτὸς ; ἀμφότε-
 ρα ἐγένετο· ἀπίστατα γὰρ καὶ ἐσέχθη, καὶ ἐσεχθὲν ὡς εὐρὴν
 ἐκείνους.

Ὅτι εἰ εἰσόντες φαρμακίαι πρὸς ἑαυτοὺς θαυμάστε ὅτι οὐκ 19.
 ἀφελείτε εὐδὲν, ἰδεὶ ὁ κάσμος ἐπὶ αὐτοῦ ὁκρῖναι, τῶν περυσίνων
 μὲν ὄντα, οὐ τολμώντων δὲ παρρησιάζεσθαι.

Τίτες ἔσαν αἱ ἄλλοις οἱ συναναβάντες ἰσὺς προσκεντήσαντες 20.
 τῷ ἱερῷ ; οἱ τίτες προσέλθον καὶ τῷ Φίλιππῳ λέγοντες, θέλω-
 μεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν· οἱ ἕγγυς ὄντες λουμένων τοῦ προστάτου
 γινώσκουσι, τοῦτόστις τῷ ἰουδαϊσμῷ προσέλθει.

Πῶς νεκρίων ἐκείνους ὁ ἄρα ἰσὺς δοξαζοῖ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ; 23.
 ἀπειθὲς ἄλλοις καὶ τὰ εἶδη συνερχοντο· Ἰουδαῖοι δὲ κηρύττοντες,
 κακὰς φωνὰς ἐπὶ τὸ πᾶν ἐκείνους πάντων πεπληρωμένων.

- XI. Πῶς εἰλεγον νοεῖται τὸ αὐτοῖς πιστεύειν ; ὅτι διὰ τὸ ἐκπαι-
 12. σαι ἐκεῖ παραγίνεται, δοὶ καὶ λέγουσιν, εἰ κεοίρεται, σιωδόν-
 ται· οὐ περὶ ὅπου νομίζουσι λέγειν αὐτὸν, οὐδὲ περὶ θαλάσσης·
 ἀλλὰ ἀνερχομαι νομίζουσι τί αὐτὸν λέγειν· ἐκεῖ πῶς πῶς στάδια
 πορευομένου αὐτοῦ, οὐκ ἂν ἐφθασεν ἐξέσπαισι ;
26. Πῶς λέγει ὁ θυμὸς ὁρᾶν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποδέκαμεν μετ'
 αὐτοῦ ; τοῖς μὲν οὖν προδουλομένοις αὐτὸν τοῦτο λέγουσιν εἰ-
 πέν· τοῖς δὲ δειλῶτα καὶ εἰρωνεύμενοι.
23. Πῶθεν ἡ Μάρθα εἰλεγε πρὸς τὸν Χριστὸν, ὅτι οἶδα ἀναστῆ-
 ναι ἐκ τῆ ἐσχάτης ἡμέρας ; ἐκ τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας ; ἔσπουτε
 γὰρ αὐτοῦ πολλά τοιαῦτα.
28. Διὰ τί λέει καλεῖ τὴν ἀδελφὴν ; ἵνα μὴ ἀκούσαντες ὅτι
 περὶ Χριστοῦ λαλεῖ αὐτοῦ, ἀναχωρήσωμεν· εἰλεγε γὰρ ὅτι εἰ τις
 Χριστὸν καλεῖται, ἀποσυνάγωγος γίνεταί.
33. Τί ἐστι τὸ ἐκβεβηκότα τῷ πιστεύειν ; τοῦτό ἐστιν ἀπὸ τοῦ
 ἐκείνου τῷ πᾶσι ἐπιστῶν τὴν σύγχυσιν τῶν διακόνων.
34. Διὰ τί ὁ πᾶσι εἰδώς, πῶ τελέεσθαι αὐτὸ ἐρωτᾷ ; οὐκ ἄγνοον
 ἀλλὰ μὴ βουλεύμενος ἐκείνους ἐκείρηναι τῷ θαύματι.
37. Διὰ τί λέγουσι τὸ οὐκ ἔδυνάτο οὕτως ὁ ποιητὴς ἀναρχθῆναι
 τοὺς ἐρμηνεύοντες τοῦ τυρλοῦ, ποιεῖται ἵνα καὶ οὕτως μὴ ἀπαθῶν ;
 διαδιακρίνων σκοπῶς ὡς ἐνδιαβάλλοντες τὸ θαῦμα ἐκείνο ὡς μὴ
 γεγενώς.
41. Διὰ τί εὐχεται ; μᾶλλον δὲ εὐχῆς σχῆμα ἀναλαβόμεν· ἡτοί
 γὰρ διὰ τὸν περιστάσει ὄχλον εἶπον ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σὺ με
 ἀπέστειλας· ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν, ἵνα μὴ ἀντιθεῖον με νο-
 μίσωσι.
44. Διὰ τί λέγει ἔρχετο αὐτὸν ὑπόγειον ; ἵνα μὴ ἐπαγγέλλων αὐ-
 τὸν δεῖξαι κομμάζον.
48. Διὰ τί λέγουσιν ὅτι ἐὰν ὁρᾶν αὐτὸν, ἐρχονται οἱ Ῥο-
 μαῖοι καὶ αἰρουσιν ἡμῶν τὸ ἔθνος καὶ τὴν πόλιν ; τὸν λαὸν ἐπι-
 σείσαι σπουδάζοντες, ὡς μάλιστα αὐτῶν προδυνάμειν δι' αὐτὸν
 ἐκὶ ὑποφῶς τυραννίδος.

Και πῶς ἀπερίεται τὸ ἔργον αὐτῶν θεοὶ ἔστε; τοὺς χάριτι μου X.
 πιστεύοντες υἱοὺς, λατρεῖς χάριτι ἡλεγε αὐτόν, τοῦτο δὲ κή- 34.
 ρίνας ἔσαν· ὁ λόγις τοσοῦτόν ἐστιν· εἰ οἱ χάριτι τοὺς λαβόν-
 τας οὐκ ἠγαλοῦνται θεοὺς αὐτοὺς καλοῦντες, πῶς ἔγωγε δικαίως
 κατακαίωμαι ὁ φῶσι τοῦτο ἔχων; καὶ ὅτι οὕτως ἐστίν, ἀκούσαν
 τί ἀπερίει.

Εἰ γὰρ εὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε; 37.
 μὴ εἰ δὲ ποιῶ, κἄν ἔποι μὴ πιστεύετε, τοῖς ἔργοις πιστεύου-
 τε· ἐπειδὴ γὰρ τὴν εὐσίαν αὐτοῦ ἀρχαίον ἦν ἰδεῖν, ἀπὸ τῆς
 τῶν ἔργων ἰσότητος καὶ ταυτότητος τὸ τῆς ἀπαρρέτης παρ-
 ἔχεται.

Ὅτι ἔγωγε ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ τοῦτό ἐστιν 38.
 οὗδὲν ἄλλο εἰμὶ ἔγωγε, ὃ ὅπερ ὁ πατὴρ μένει υἱός, καὶ οὗδὲν
 ἄλλο ἐστίν, ὃ ὅπερ ἔγωγε μένω πατὴρ.

Ἀπὸ τί οὗδὲν σημαίνει Ἰωάννης ὁ πρόδρομος ἐπεισε; καὶ 41.
 γὰρ φατε σημαῖον ἐποίησαν οὗδὲν· εὐαγγελίος ἔργον ἔν καὶ τοῦτο
 τῆς θείας, μὲν σημαῖον τὴν Ἰωάννην ποιεῖται ὡς ὁ ἀληθὺς
 λόγος διεχθεῖς, μὴ θυνώμενος φαίνεται παρόντος ἔστιν.

Ὅτι ὁ παρὰ τῷ Ἰωάννῃ ἀντίθετον τὸν κύριον μέν, οὐκ Cap. XI.
 ἐστὶν ὁ αὐτὸς ὁ παρὰ τῷ Ματθαίῳ, οὐδὲ ὁ παρὰ τῷ Λευκῷ, ἀλλὰ 7. 2.
 γὰρ καὶ ἄλλο ἐστὶν ἐστίν· αὐτὸ δὲ ἑῷ ἐστιν ἐστίν, ἀλλὰ σημαν-
 τὶς καὶ σπουδαία, καὶ γὰρ περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐπεσφύζει τοῦ
 Χριστοῦ.

Ὅτι σπείρει διακρύπτει εἰς Χριστόν οὐκ ἔρχονται αὐταί, ὡς 3.
 ὁ ἐκπύκνωτος καὶ ὁ ἀρχὸν τοῦ βασιλείου, ἀλλὰ ἀποστέλλουσι
 μανύσαντι.

Ὅτι τοσοῦτον ἔσαν πιστεύουσι τῷ Χριστῷ καὶ περὶ Μάρ- 4.
 θου, ὅτι ἀκούσαντες ὁ ἀκούσιον αὐτὸ οὐκ ἐστὶ πρὸς θάνατον,
 ἀποθνήσκοντες τοῦ ἀδελφοῦ οὐκ ἰσκανδαλίσθησαν.

Τί ἐστὶ τὸ λεγόμενον παρὰ Χριστοῦ, οὐκ δώδεκα εἰσὶν ἔποι 9.
 τῆς ἡμέρας; ὁ λόγις τοσοῦτόν ἐστιν, εἰ ὁ τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦ-
 του βλεπόντων ἐν ἀσφαλείῃ ἐστὶ, πολλὰ μᾶλλον ἔμετ' ἐμοὶ ὡς δικ-
 παστὴς τοῦ θεωρητοῦ τοῦ φωτός;

- X. Πῶς δὲ φαίνεται τὸ ἰνα ζῶν ἔχωσι καὶ περὶ τούτων ἔχωσι;
 10. ζῶν μὲν τὸν διδασκαλίαν, τὸ δὲ τούτων περιεπότερον τὸν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν.
11. Τί δελεῖ τὸ ὁ πατὴρ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθειεν ὑπὲρ τῶν προβάτων; τὸ ἰερούσιον πάθος εἰσάγει.
12. Ποῦ περιήρπεται ἐπ' αὐτῷ τὸ ἰκαρίδιον τὸ λεγόμενον παρ' αὐτοῦ ὅτι θεωρεῖ τὸν λόγον καὶ ἀφίστηεν αὐτὰ καὶ φεύγει; ὅτι αὐτὸς συνέλαβεν οὐκ ἔργον, ἀλλ' εἶπεν μᾶλλον ἀφ' ἑστέ τούτους ὑπάγειν· εἰ δὲ περὶ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ οὐκ οὕτως ἐποίησεν.
15. Ὅτι τὸ καλῶς γινώσκαι ὁ πατὴρ, κήρῳ γινώσκαι τὸν πατέρα, τὸ ἴσον καὶ ἐροῦσιον δελεῖ.
16. Τί ἰστέον ὁ λέγει Χριστός, καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω; περὶ τῶν ἰστέων τῶν πιστευουσέων λέγει.
 Ὅτι κήρῳ μὲν δὲ ἀγαγέτω ἐνταῦθα τὸ δὲ οὐκ ἀνάγκη εἰσάγει, ἀλλὰ τοῦ πόντου ἰστέων δελεῖται.
18. Περὶ ποίας ἰστέας λέγει ὅτι ταύτης διαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς μου; τὸ ἀπεδεικνύν ὑπὲρ τοῦ κόσμου.
20. Αἰὶ τὶ θαυμάσιον ἔχεις λέγουσιν αὐτῷ; ἵνα μὴ κλίον ὁ καλὸς ἀνθρώπος ἢ τὰ λεγόμενα παρ' αὐτοῦ καὶ οὐ τῆς κοινῆς συνείδειας.
22. Τίνα λέγει ἠρίφην ἰκαρίδιον γινώσκαι ἐν ἱεροσολύμοις; χρεὶ γινώσκοντες ὅτι μεγάλη τις ἦν αὐτῇ ὁ ἰστέα καὶ θαυμάσιος τὴν γὰρ ἠρίφην καὶ ἦν ὁ ναὸς ὑπερεμψατο ἰκαρίδιον ἀπὸ τῆς μακρῆς αἰχμαλωσίας τούτων ἔργον.
24. Τὸ ἰστέον ὁ ποιούμενος λέγοντας, ἵνα πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρει, δοκεῖ πείθει τινός καὶ φιλομαθείας ἵνα δὲ μετὰ διανοίας ἐκθαυμάζει καὶ ὑπεύλιν τῶν γὰρ ἔργων βεβαιῶνται ἡρώωντες μαθεῖν ἱστοροῦντες αὐτὸν ἀπὸ τῶν λόγων βουλόμενοι.
30. Τὸ ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἑμὶν, ἦν ἱστορῶντες ἱστορῶντες καὶ τὸ ἐροῦσιον ἔδει καὶ αὐτοὶ οὕτως νοήσαντες τὸ λεχθέν, λέγουσι ἑαυτοὺς αὐτὸν λέγοντας, περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λισσομένην σε, ἀλλ' ὅτι ἀνθρώπος ἦν, ποιῆς σταντὸν δέον.

Τίνας εἰσὶν οἱ εἰσόντες τῷ τυφλῷ, εὐ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ; IX.
οἱ συνερχομένοις ἀπὸ τῶν ἄλλων· ἔχει γὰρ οὕτως, ὅτι σχίσμα 17.
δὲ ἐν ἐν αὐτοῖς.

Διὰ τί ἔσθυσαν τοὺς τοῦ τυφλοῦ γονεῖς μέσος; ὅπως εἰς 18.
ἀγνοῖαν αὐτοὺς ἑββάλουν καὶ μετὰ κακουργίας ἐρωτῶσιν αὐτὸς
ἵσταν· ὅν ὁμοῖς λέγεται ὅτι τυφλὸς ἑγενήθη; μοινοῦσιν λέγοντες
ὅν ὁμοῖς ἠποκρίσασθε τυφλὸν τῇ γῆρι.

Πῶς λέγουσι δὲ; δίδαν τῷ Θεῷ, ἡμεῖς οἰδομεν ὅτι ὁ 24.
Θεὸς οὕτως ἀμαρτυλὸς ἐστὶ; καὶ πῶς ὅτι ἔλεγον ὁ Χριστὸς
τίς εἰλάττει με περὶ ἀμαρτίας, εὐκ εἶπον τι; ὥστε τὸν μαρτυρο-
λογεῖν· τὸ δὲ δὲ; δίδαν τῷ Θεῷ, ὡς ἐκείνου φερεῖ μαρτὶν ἐπι-
γινώσκοντες.

Ὅτι ὁ τυφλὸς ἐστὶ ἂν λέγῃ μὴ καὶ ὁμοῖς θύλαται αὐτοῦ μα- 27.
ρτυρὶ γινώσκοντες, καμάρων τοῦτο λέγει ἑρέμια καὶ διακρίβων αὐ-
τοῦς, καὶ θεικὸς ὅτι ἐγὼ ἔδωκα μαρτυρὸς αὐτοῦ εἶμι.

Διὰ τί λέγοντες ἐν ἀμαρτίας οὐ ἑγενήθη ὅλος, καὶ εὐ δὲ 34.
θῶσιν; ἡμεῖς; ἦν τύφλωσιν αὐτοῦ διὰ τοῦτο αἰσταντομεν.

Τίνας ἐκείνη ἐρωτῇ ὁ Χριστὸς τὸν τυφλόν, εὐ πιστεύσεις εἰς 35.
τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; καὶ τότε μετὰ τούτων ἀντιρῶσιν ἐν ἡποκρί-
σασθε πρὸς Ἰουδαίους εὐκ ἀγνοῖαν, ἀλλὰ βουλέμενος αὐτοὺς γνω-
ρίσαι, ὅτι πολλοὶ τυφλοὶ τὴν αὐτοῦ πίστιν.

Τί ἵσταν ὁ λέγει Χριστὸς, εἰς κρίμα ἐγὼ ἔλθω εἰς τὸν κόσ- 39.
μον; ἀντὶ τοῦ εἰς κρίμα κέλευσεν φερεῖ καὶ κατάκριμα τῶν μὴ
πιστευόντων.

Τί ἵσταν ὁ λέγει Χριστὸς ὅτι πάντες ὅσοι ἔλθω πρὸ ἡμεῶν, Cap. X.
ἐλπίται ἔσθαι καὶ λαοὶ; εὐ περὶ τῶν προφητῶν λέγει, καθὼς οἱ 7. 8.
μὴ δεχόμενοι τὰ μωσικὰ Μανευχῆται λέγουσι· δὲ ἐκείνων γὰρ ἐπι-
στεινται εἰ πιστεύσαντες τῷ Χριστῷ· ἄλλως τι εὐκ ἐν αὐτοῖς
ἐλπίτας ἔλεγον ὁ παρὼν λέγει· τί ἐκείνη Μωσῆς καὶ τῶν γρα-
φῶν, ἐκείνη ἐν ἡμεῶν· ἀλλὰ περὶ τίνος λέγει; περὶ Θεοῦ καὶ
Ἰουδα καὶ τῶν λοιπῶν στανισμένων εἰ εἰς Χριστοῦ ἔλθω δογμα.

Τίνα λέγει νεμὸν εὐρίσκει; ὁ νεμὸν λέγει, ὁ κυρίως 9.
τούτῳ ἐκείνη μένει, καὶ οὐδαὶς αὐτῶν ἔγω θῶσιν.

VIII. τὴν ἡμίραν τὴν ἡμῶν, καὶ εἶδε, καὶ ἔχοντα ἡμίραν ἐνταῦθα λέγει τὴν τοῦ σταυροῦ, ἣν ἐν τῇ προσφορᾷ τῇ τοῦ Ἰουᾶκ προστάσσον· ἡμῶν δὲ ὡς εὐφρανθέντα διὰ τὸν σταυρὸν τὴν Ἀβραάμ, θαῖσαι θύλων ἐπὶ οὐκ ὄντων ἐπὶ τὸ πάθος ἐρχέσθαι.

57. Ἀλλὰ τί λέγουσι πιστεύοντες ὅτι οὕτω ἔχουσιν, καὶ Ἀβραάμ ἰσχυραί; οὕτως ἐνέμελλον αὐτὸν τοσούτων εἶναι ἐτῶν, τρακέντα τριῶν ὅλῳ.

58. Τί λέγει πρὶν Ἀβραάμ γένεσθαι, ἐγὼ εἶμι; ὅτι ὡς θεὸς δηλοῦνται τὸ δὲ ἐγὼ εἶμι λέγουσιν ἀλλ' οὐχὶ ἐγὼ ἔμην, ἔφαρτεν ἔχει τοῦτο τὸ ῥῆμα διειρηθείς εἶναι καὶ σημαντικῇ ἰσχύϊ αὐτῇ ὁ βόσκει, παντός ἀπελλεγμένα χρόνον διὰ καὶ βλάστησαν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι τὸ ῥῆμα.

Cap. IX.
v. 2. Ἀλλὰ τί οὕτως ἀλόγως ἰσχυάζονται ὅτι τίς ἔφαρτεν, οὗτος δ' οἱ γενεῖς αὐτοῦ; ἀλογον δὲ ἔστι τὸ ἐρώτημα, ἰσχυρὸς γὰρ πρὶν γενεσθῆ πῶς ἂν ἔφαρτεν; ὑπερ δὲ γενέσθαι πῶς ἂν καὶ διαίκα ἔδωκε, πρὶν γενεσθῆ; μᾶλλον μὲν εὖν γενεῖς ὑπερ τέκνων, ἔστιν ἔτι εἰς τοῦτο τὸ ἐρώτημα ἐγκαγὼν αὐτοῖς, τὸ τοῦ παραλυτικῶς θύλακα ἐκεῖ γὰρ εἶπεν αὐτῷ ὁ Χριστὸς· μενέτω ἁμαρτήν ἵνα μὴ χεῖρον τί σοι γένηται.

6. Ἀλλὰ τί ἔκτισσε καὶ παλὸν πενήτας ἔχει τοὺς ἐρθυλμοὺς τοῦ τυφλοῦ; δείκνυναι ἔτι ὁ καὶ τὸν Ἀδὰμ πλάσας, αὐτὸς ἔστι. Καὶ ἄλλως ἵνα μὴ νομισθῇ τὸ θύλακα τῆς κακοβήδρας.

8. Ἀλλὰ τί ἀρρηβύλλουσιν οἱ γείτονες αὐτοῦ καὶ οἱ λοιποὶ λέγοντες ὅτι οὐκ ἔστιν οὗτος ὁ προσκυλῶν; διὰ τὸ παράδοξον ἐγὼ δὲ λέγω διὰ τὸ ἀνοβλῆσαι, καὶ τρέπον τινα τῶν ἐρθυλμῶν αὐτοῦ ἀνταχθόντων, ὡσπερ ἔτερον ἀπὸ τούτου τὸ σχῆμα μικρόν διαλλεγμένοι τῇ τῶν ἐρθυλμῶν ἀνωθεί.

Πάσαι ἐγίνεσκον ὅτι διὰ τοῦ πτύσματος ἰάθη; τὸ μὲν ἀπὸ τῆς ἀγῆς, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀπεθῆς τῆς γενομένης πρὸς γέν.

10. Ἀλλὰ τί οὐκ ἰσχυάζονται τὸν τυφλὸν πῶς ἀνέβλεψας, ἀλλὰ πῶς ἀνωθεί σου τοὺς ἐρθυλμοὺς; διδόντας αὐτῷ πρόσωπον τοῦ δευβαλεῖν αὐτόν.

που, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι; ὁ λίγαι τιμωρὸν ἔστιν· ὅτι VIII.
ἐγὼ εἰμι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Διὰ τί ἐπιστραφέσκει ὁ εὐαγγελιστὴς λέγων, ταῦτα αὐτοῦ 3ο.
λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ποῖα ταῦτα; τὰ τα-
πεινὰ ῥήματα· ποῖα; οἷον τὸ ἄν' ἑαυτοῦ λαλῶ οὐδὲν, ὡς τὸ
ἶσον πρὸς τὸν πατέρα περιβαλεῖ· ἐκείνους δὲ τὸ ἐκτετον νεοῦσθαι
καὶ αὐτοὺς οὐκ ἔρχετο μὴ μόνον ὁ πατὴρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἄραστά
αὐτοῦ ποῶν πάντοτε.

Τί ἔστιν πῶς ὁ ποῶν τὰς ἁμαρτίας, θεούλος ἔστιν τῆς ἁμαρ- 34.
τίας, ὁ δὲ θεούλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ
ἔξῃ; διὰ τούτων ἔρχεται καὶ τὰ διὰ τοῦ νόμου καταβάλλει, καὶ
αὐτὸς συνιστᾷ ἐν τῇ ἐπιγίμῳ, ὁ δὲ υἱὸς εὐκοδοσιμότητος ἔστιν·
διὰ τῆσιν μένει εἰς τὸν αἰῶνα· εἴτα δευτέρως τὸ ἁποδοῖσθαι, λέ-
γει· ἔκ· ὁ υἱὸς ὡς ἐλευθερώσῃ, ἐλευθεροὶ ἔσονται.

Ἦμας ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὶ, καὶ τὰ ἔξῃ· τοῦτο 44.
λέγει αὐτοῖς διὰ τὸν γένον, καὶ ὅτι τοῦτο ἐπιγίμῃ· ἐκείνους ἄν'
ἄρχῃς ἄνθρωπονότητος ἔστιν, ὡς περ φησὶ καὶ ὡμας.

Καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ φέουτος· ὁ πατὴρ τοῦ φέουτος τοῦτέστιν
ὁ διαβόλος, ὁ γενέσθαι τὸ φέουτος, φέουτος ἔστιν.

Τὸ τίς ἐξ ὡμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας, τοῦτο ἐκ τοῦ 46.
ὡμα συνάγεται· φετοῦ· ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν ὅτι φέουτος ἔστι, καὶ
τοῦ τὸ φέουτος γενέσθαιτος διαβόλου ἔστι, ὥστε μὴ δυναίμηναι
ἁλῆθως ἐλέγχειν, κατ'επαρροῦντες δὲ παταίως φέουται ἔστι φέ-
ουτος πατρὸς τοῦ διαβόλου τίς· καὶ οὕτως Ἀβραάμ φησὶ οὕτως
τοῦ Θεοῦ.

Ὅτι εὐδαμον συμπεριέτην αὐτὸν λεγόντων Ἰουδαίων, πῶς 48.
λέγουσιν, ὅτι οὐ καλῶς αὐτὸν ἐλέγχαμεν; θαλερόντι πολλὰς αὐ-
τῶν εἰπόντων.

Ἦδὲ νεώτερον εἶναι ἐγὼ δεξιῶν ἑαυτοῦ, ὁ δεξιὰ μου οὐδὲν 54.
ἔστι; τοῦτο δὲ πρὸς τὸν ἐκείνους εἶπεν ὑπόδεικναι· ὡς περ καὶ τὸ
ὁ παρτυρία μου οὐκ ἔστι· ἁλῆθης.

Τί ἔστιν ὅτι Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ὡμῶν ἐγγυλλόσμετος ἔσθ' ἔσθ' 56.

VIII. Δίνα; ὅτι τοῦτο οὐ περὶ τοῦ μέλλοντος λέγει καὶροῦ, ἀλλ' οὐ καὶ περὶ τῆς δευτέρας παρουσίας.

16. Εἰπὼς δὲ ὅτι μένος οὐκ εἰμι ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέρφας με πατήρ, δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἐγὼ μένος καταδικάζω ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ· ἢ ὡς ἐγὼ, αὐτὸς ἐγὼ, εἰ μὴ ὡς ὁ πατήρ· διὰ τοῦτο καὶ ἐπαίρει, ὅτι καὶ ἐν τῷ νόμῳ τῇ ὑπερίσῃ γίγνεται, ὅτι οὗτο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθὴς ἔστιν· ἢ τοῦτο λέγει, ἵνα δείξῃ ὅτι ἀποστόλος τοῦ πατρὸς ἔστιν.

Τι ἔστι τὸ οὕτω ἐκκληθεῖν ὁ ὅρα αὐτοῦ, τοῦτό ἐστι τὸ οὐδὲν καίριος ἢ ἐπιτίθειαι καὶ' ἐν ἔθελον στανρωθῆναι.

21. Ἐν τῇ λέγειν τὸν Χριστὸν συνεχῶς ὅτι ἐγὼ ὑπόγω καὶ ζοτιῶντά με, διὰ τὸ καταστῆναι αὐτῶν τὰς ψυχὰς, ἵνα ἐν ἐπαίρει μὴ ἀποκτείνῃ αὐτὸν καὶ τὰ ἔξῃς, αὐτὸς ἀναρῶν αὐτῶν τὴν ὑπόψιν φασί· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ὀψω εἰμι· ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου ὄντες καὶ ἀνθρώποις πεποιηστές, τοιοῦτα λογίζεσθε.

24. Τι σημαίνει ὅτι ἔγω μὴ ποτεύσασθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθάνετε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν; ἵνα δὲ ἔλθῃ ἵνα ἀφ' τῆς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, ἵνα οὐκ ἰδῆσθε, εἰ ἀνάγκης ἐν ταῦταις αὐτοῦ ἀποθάνειν λέγει.

25. Ἐρωτᾷτε δὲ αὐτὸν οὐ τίς εἰ, ὁ δὲ ἀποκρίνεται τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστιν ἵνα δὲ θωμάσῃ καὶ διδασκαλίας ἀκούοντες καὶ ἰδόντες ἱρωτᾷτε τίς εἰμι, τὸ ὅπως ἀκούειν τῶν λόγων τῶν ἁμῶν ἀκούει ἔστι, μὴτι γὰρ καὶ μαθεῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι· ὑμεῖς γὰρ πάντα παρακλίνοντες ἐπὶ ἁγγοῦ, ἵνα μὴ πρὸ νοήσῃτε ὅτι τοσαῦτα ἀκούων παρ' ὑμῶν, δι' ἀσθένειαν οὐκ ἐξιστοῦμαι· ἢ ὅτι οὐκ οἶδα ὑμῶν τὰς διανοίας, ἰδοὺ λέγω ὑμῖν ὅτι δύναμαι ὑμᾶς ἐκλεῖναι οὐκ ἐκλεῖναι δὲ μένον, ἀλλὰ καὶ νοήσασθε τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ πολλὰ ἐγὼ λαλεῖν περὶ ὑμῶν καὶ κρίναι· τὸ δὲ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ἴδῃτε ὅτι εἰς τὰ ἔθνη μέλλει.

28. Τι ἔστιν ὁ λέγει ὅτι ἐγὼ ἐν ὁρώμεν τὸν νόον τοῦ ἀνθρώπου

Πῶς νεώτερον τὸ ὁ πιστεύων εἰς ἑμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, VII. ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥέουσιναι ὕδατος ζῶντος; κοιλίας 38.
ἐνταῦθα τῆς καρδίας λέγει· καθάπερ καὶ ἀλλοχρῶ λέγει, καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.

Πῶς εἶπεν ἡ γραφή ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥέουσιναι; ἡ ἐνταῦθα δεῖ ὑποστίλλαι εἰς τὸ καθὼς εἶπεν ἡ γραφή· λέγω ἵνα ἡ τὸ ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥέουσιναι τῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως· ἐπειδὴ γὰρ ἡ γραφή μαρτυρεῖ ὅτι ἐλεύσεται ὁ Θεός, διὰ τοῦτο τῆς γραφῆς ἐκτελέσονται· τὸ δὲ ῥέουσιναι τὸ θαυμάσιον τῆς χάριτος αὐθέντων· ζῶν δὲ λέγει, διὰ τὸ ἐκέρχυναι αὐτὸν· ὡς δὲ τοῦτο φερεῖ περὶ τοῦ πνεύματος.

Τί ἐστιν ὅτιρ εἶπεν εἶπω γὰρ ἔν πνεῦμα ἁγίῳ δεδομένον; 39.
ὅτι τῶν πραγμάτων διὰ πνεύματος ἁγίου λαλῶντων, συνιστάτω ἡμῶς ἐν τῷ μέσῳ ἡ τοιαύτη χάρις· ἐπιπλεῖ δὲ δεδιδοῦναι μετὰ τὸν σταυρὸν διὰ τοῦτο ἐκτελεῖται ὅτι ἑστέον εὐδίκων ἐδοξάσθη· δεῖξεν δὲ ἦν σταυρὸν καλῶ· ἰσὺ δὲ τῆς ἀκρίβειας τῆς τελείως διείκτου ὅτι ἐστι Θεός· ἡ τὸ εἶπω ἔν, νοέωμεν, οὐκ ἔν γυναικίδην ἀνθρώπων τὸ πνεῦμα.

Ὅτι χρὴ γινώσκωμεν ὅτι οἱ ἀπέσταλται πρὸ τοῦ πάθους τῆς ἰσότητος οὐ πνεύματι ἁγίῳ, ἀλλὰ τῇ παρὰ τοῦ Χριστοῦ ἡγουσίᾳ ἐκτελεῖται ὅτι δὲ ἀπέσταλθεν αὐτοὺς εἰς τὴν οἰκουμένην, τότε λέγει λήβετε πνεῦμα ἁγίον καὶ πάλιν τῇ πανταχόθεν ἔλθον ἐκ' αὐτοῦς τὸ πνεῦμα.

Διὰ τί λέγει τὸ ἰσὺ εἶπω τὸ φῶς τοῦ κόσμου; ἐπειδὴ ὡς Cap. VIII.
γεν αὐτῶν ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶπον, ἐκτελεῖται ὅτι οὐκ ἐξ αὐτῶν καὶ V. 12.
οὐ δὲ αὐτὸν ἔλθον φερίν, οὐδὲ διὰ τῆς Παλαιστίνης, ἀλλὰ διὰ τὸ τὸν ἀπὸ πανταχοῦ φωτίσαι· τὸ δὲ οὐ περὶ παντὸς ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλὰ τοῦ ἐν τῇ πλάνῃ κίεται.

Τὸ ὥστες κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, τὸ ὥστεως κρίνετε λέ- 15.
γει καθάπερ καὶ τὸ κατὰ σάρκα ζῆν, τὸ φώτως ζῆν.

Διὰ τί ἀλλοχρῶ λέγωμεν ὅτι ὁ πατήρ κρίνει οὐδίκων, ἀλλὰ τὸν κρίνει πάντων δίδωκεν τῷ υἱῷ, ἐνταῦθα λέγει ἰσὺ οὐ κρίνει οὐ-

VII. ἰσχυρίζεσθαι ὡς ἀναμφισβήτητοι τὸν νόμον ὅτι τοιούτιστα ἀνθρώπων.

22. Τί λέγει καὶ διὰ τί Μωσὴς διδάσκει ἑρμὴν τὴν περικοπὴν; οὐχ' ὅτι ἐκ τοῦ Μωσίου ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων ὁ νοῦς τοιοῦτός ἐστι· διὰ τί φασὶν οὐδεὶς ἐπαύλιστα Μωσὴν ἢ ἀντίθετον κληρόντι διὰ τὴν περικοπὴν λύσειν τὸ σάββατον; θεωροῦνται ὡς σαφές, τῆς περικοπῆς οὕτως κυριότητος, καὶ τοι οὕτως ἐστίν ἐκ τοῦ Μωσίου ἡ περικοπὴ· ταῦτα δὲ ἔλεγε Σίλων δείξαι ὅτι μείζον ἔργον ἔπαισεν τῆς περικοπῆς αὐτίς· ἀλλ' ὅτι τοῦ εἰπεῖν ἅλον ἀνθρώπων, δείκνυσιν μάρτυρον ὑγιαίνει τὴν περικοπὴν πρὸς τὴν τοῦ παραλυτικοῦ τελείαν γνῶσιν.

28. Τὸ καὶ ἡμεῖς οἴδατε καὶ οἶδατε πόθεν εἶμι, ἀλλ' εἴτε ὁ πᾶν φας με, εἰπὼν δὲ ὅτι ἡμεῖς οὐκ οἴδατε, τὴν δὲ τῶν ἔργων ἀγωνιστὴν λέγει· οὐ γὰρ ἡγωνίσας ἦν τὸ ἁμάρτημα ἀλλὰ κακίας· τὸ δὲ παρ' αὐτοῦ εἶμι, ἀντὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ εἶμι· τοῦτο δὲ εἶπεν ὡς μὴ νομισθῆναι ἄλλοθι τοῦ Θεοῦ.

30. Τί δείκνυσιν τὸ εἰς τὴν ἰσορροπίαν αὐτῶν αὐτῶν ζητεῖν πᾶσαι; τὴν γνώμην αὐτῶν τὴν αἰσίων, ὅτι οὐδὲ ἐν ταῖς τοιαύταις ποιεῖν ἐρεθίζοντο.

31. Πῶς ἔχει ὅτι τῶν ἔχλων οἱ μὲν ἀγαθὸν αὐτὸν εἶχον, οἱ δὲ οὐ, ἀλλὰ πλάνον; ἐστὶν μὲν οὖν ὡς δοκῇ ἡ δόξα τῶν πολλῶν ἐστίν, αὐτοὶ δὲ τῶν ᾤοντων ἐρηχρίων.

34. Τὸ ὅπου εἶμι ἐγὼ, οὐ δύνανται ὑμεῖς εἰπεῖν, σημαίνει ὅτι οὐκ ἔμελλον ἐκπεριμένειν τῇ θανάτῳ· ἐπεὶ γὰρ πάντες ἡμεῖς ἀπερχόμεθα.

35. Τί σημαίνει ἐν τῇ λέγειν δικαιοσύνην; οὕτως τὰ εἰρησίων οἱ Ἰουδαῖοι ὡς πανταχοῦ δικαιοσύνην.

37. Διὰ τί λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ; διὰ τὸ τὴν πρώτην καὶ τὴν τελευταίαν μεγάλαν εἶναι· τὰ γὰρ μεταξὺ μᾶλλον εἰς τρυφὴν ἀπέλειπον· ἔδει δὲ ἐν τῇ ἐσχάτῃ διδασκαλίᾳ ὥστε μετνοήσασθαι τὰ λεγόμενα, καὶ εἰς λήθην εἰσελθεῖν οὐδὲν ὑπὸ τῆς τρυφῆς τῶν μέσων ἡμερῶν.

Τι ἴσται τὸ ὁ καὶρὸς ὁ ἑρὸς οὕτω πάντες, ὁ δὲ καὶρὸς VII.
ὁ ὑμῖνος πάντες ἑρῶς; καὶρὸν ἴδιον τὸν τοῦ καιροῦ λέγων, 6.
καὶρὸν δὲ ἑρῶν πάντες, ὅτι φησὶν οὐκ ἀναμνηστικὸν ἑρῶς,
καὶ ἀνὴρ μετ' αὐτῶν ἔστι.

Πῶς νοεῖται τὸ ὁ καὶρὸς ὁ ἑρὸς οὕτω πικλῶνται; ὅτι ἴδιον
καὶ ταῦτα γινώσκουσιν.

Οὗ δύνανται ὁ κόσμος μορφῇ ἑρῶς ὡς τὰ αὐτοῦ βουλομένη 7.
νοεῖν ἡμὲ δὲ φησὶ μορφῇ, ὅτι ἐλέγχω αὐτόν.

Διὰ τὴν οὐκ ἀναμνηστικὴν μετὰ τῶν ἀδελφῶν, ἀλλ' ἔσχατον; τοῦ 8.
το πρὶν μὴ βουλομένης δῆλον ἑαυτὴν καταστήσειν, καὶ οὕτως ἑαυτοὺς
ἐβουλομένην ἀναμνηστικὴν δὲ, ἵνα μὴ δαυὶδ εἶναι νομίσαιεν ἑαυ-
τοὺς τὸ μένειν καὶ 7ω.

Τίνας ἔσχατον ζητοῦντες αὐτὸν οὐκ ἀποραστὶ ἔλεγον, ἀλλὰ τοῦ 11.
ἴσται ἑαυτοὺς; ἀπὸ πολλὰς εἰρωνείας καὶ φθίνου.

Πῶς νοεῖται τὸ ὁ ἑρὸς δαυὶδ οὐκ ἴσται ἡμὲ, ἀλλὰ τοῦ πρὶν 16.
φαντός με; ὁ λέγει τοιοῦτόν ἴσται· οὐδὲν ἔχω παρελλοιγμένον
εἰ καὶ ὑπόστασις ἄλλο εἶμι· ἀλλ' οὕτω καὶ λέγω καὶ πράττω ὡς
μὴ νομίζεσθαι ἑτέρων τι παρὰ τὸν πατέρα.

Τι δεῖται τὸ ἴδιον τις διῆλθ' τὸ διῆλθον αὐτοῦ ποιεῖν; τοῦ 17.
ἴσται ὁ ἑρῶν τοῦ βίου τοῦ κατ' ἀρετὴν γινώσκεται περὶ τῆς
δοξαῖας· ἀντὶ τοῦ ὅς ἀποβλέπει εἰς τοὺς προφῆτας, γινώσκεται
τὸν ἑρῶν δαυὶδ.

Ὅτι χρὴ σκοπεῖται ὅτι τοῦ ταπεινὰ ἐδέχθησθαι αὐτόν, πολ- 18.
λαί εἰστιν αἰτίαι, οὐκ ἐπὶ τὸ μὴ ἀγένητον εἶναι νομίζεσθαι
διὰ τὸ μὴ ἀντιθεῖν· διὰ τὸ σάρκα περιβέβλησθαι· διὰ τὸ ἀντι-
θεῖν τῶν ἀκούοντων· διὰ τὸ δαδῶσθαι τοὺς ἀδελφούς μετρί-
ζων, τὰ δὲ ὑπερὰ ἐδέχθησθαι μέγα εὖρος τῆς αἰτίας διὰ τὸ
μέγαθος τῆς δόξης φύσεως.

Τι ἴσται ὁ λέγει ὅτι οὐ Μωσὴς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; 19.
ἀπειλὴ γὰρ ἐτελέσθη αὐτῷ ὅτι τὸ σάββατον εἶμι, πρὸς τοῦτο
ἵσταται ὡς οὐκ ὁ νόμος εἶπεν οὐ φονεῖσαι, ὑμῖς δὲ φονεύ-
τε· ἀρετῆς οὖν τὸ ἑαυτοὺς καταδικάζειν, περὶ τοῦτον ἡροί

- VI. Κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα πῶς νοεῖται; ὅτι καὶ ὡς ἐστι ζῶν
 57. ὁ πατήρ, οὕτω καὶ ἐγὼ ζῶ καὶ ὁ τρώγων με, κητείνος ζῆσται
 δι' ἐμὲ ζῶν λέγων συνεχῶς τὴν ἀνάστασιν τῆς ἐκείνου.
 Αὐτὸ τί ζωὴς μένεται πενταχοῦ; οὐκ ποιεῖται τούτο ἀν-
 θρωποις, καὶ οὐδὲν αὐτῶς ἰδὼ ὡς τὸ μὴ ἀποθανεῖν.
 59. Αὐτὸ τί ἐν συναγωγαῖς καὶ ἐν ἱερταῖς ἰδίδασκεν; ἔροῦ μὲν
 τὸ πλεῖστον θαρράσει θύλων, ἔροῦ καὶ δεικνύων ἑαυτὸν οὐκ ἑκα-
 τὶος τῷ πατρί.
 62. Αὐτὸ τί εἰργεν, ἴδεν ἰδῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαί-
 νοντα ὅπου ἔν τὸ πρότερον; καὶ διὰ τούτων ἀπάγων αὐτοὺς ὡς
 οὐκ ἐστι τοῦ Ἰωσήφ.
 63. Τί ἐστιν ὅπερ εἶπεν, τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιόν; τὸ πνευ-
 ματικῶς ἀκούει αὐτοὺς τῶν παρ' αὐτοῦ λεγόμενων· ὁ γὰρ σαρ-
 κικῶς ἀκούων, οὐδὲν ἀνελήθηται· σαρκικὸν δὲ ἐστι τὸ ἀκούειν
 πῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκε, καὶ πῶς ἰδοὶ τὴν σάρκα φε-
 γγίσαι, ὅπερ ἰδοὶ φωτισθεὶς καὶ πνευματικῶς νοεῖν· διὰ καὶ ἐπάγει,
 τὰ βήματα ἃ ἐγὼ λαλῶμαι ὑμῖν, πνεῦμα ἐστὶ καὶ ζωὴ, τού-
 τισι πνευματικὰ ἰστέ, οὐδέτις ἔχοντα σαρκικόν.
 64. Πῶς νοεῖται τὸ ὅτι γὰρ ἢ ὅρχας οἱ τῶς εἰσιν οἱ μὴ πι-
 στεύοντες; ἀπὸ καταβολῆς φασὶ κέραι· τούτο δὲ περὶ Ἰουδα
 καὶ τῶν ἀποστατούντων Ἰουδαίων.
 66. Τί θελοῖ ὅτι πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπελθόντες εἰς τὰ
 ἰστέ; οὐ περὶ τῶν δώδεκα λέγει, ἀλλὰ περὶ ἄλλων μαθητῶν
 αὐτῶν τῶν ἀποστάντων· ὅτι δὲ οὕτως ἰστέ, θελόντες ἐκ τοῦ λέγειν
 τοῖς μαθηταῖς· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλατε ὑπάγειν;
 68. Αὐτὸ τί εἰκότος τοῦ Πέτρου καὶ ἀπεκυσσόμεθα, οὐκ ἔμ-
 κέραι αὐτὸν ὁ Χριστός; ἵνα μὴ δόξῃ δὲ τὸ ἁμαρτάναι αὐτοὺς,
 κολακίζοντες αὐτούς.

Cap. VII.
v. 3.

Αὐτὸ τί λέγουσι πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, μετόξῃδε ἐν-
 τισθῆναι εἰς τὸν Ἰουδαϊσμόν; δοκεῖ μὲν ἀπὸ φιλίας εἰρησθῆναι ἵνα
 δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διὰ τῆς καὶ φιλοδοξίας σκέπτονται· τὸ μὲν
 γὰρ εἰσθῆναι οὐδὲ ἵνα ἐκρυπτοῦ καὶ, διὰ τῆς ἐγκαλούμενος ἵνα
 τὸ δὲ καὶ εἰσθῆναι ἐν φανερό· εἶναι, φιλοδοξοῦναι.

Ὡς νεοτίον τὸ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἔστιν ὁ καρβίας ἐκ τοῦ οὐ- VI.
ρανοῦ καὶ ζῶν διδούς τῷ κόσμῳ; οὐκ Ἰουδαίοις μένον, ἀλλὰ
καὶ τῷ οἰκουμένῳ ζῶν δι' λίγει, ἐπὶ πάντας ὅσων νικαρθεύ-
τες τῇ ἁμαρτίᾳ.

Τί ἐστι τὸ πᾶν ὃ δίδωκεν μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἃς ἔχει; ὅτι 37.
οὐ τὸ τυχεῖν πρῶγμα ἢ πίστις ἢ εἰς αὐτόν, ἀλλὰ τῆς δοθεῖν
δεῖται βοτῆς, καὶ ψυχῆς νέας γεννάει καὶ ἐγγνώμους διχο-
μίας πιστεῖ τὸν τοῦ πνεύματος ἀποκάλυψιν.

Δὲ τί εἰσέτιον αὐτῶν οὐχ' οὕτως ἔστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰω- 42.
σὴν, μὴ ἀπεκρίθη αὐτοῖς οὐκ εἰμί; διὰ τὸ μῆπω δοῦναι τὸν
δομαστίον τέκον ἀποδοῖαι τὸν ἐκ καρβίου; εἰ δὲ τὸν κατὰ σάρ-
κα οὐκ ὀδύνατο ἀποδοῖαι, πολλῶ μᾶλλον τὴν ὑπέρβου καὶ ἁπο-
γένεσεν.

Δὲ τί εἶπεν ὅτι οὐδεὶς δύναται εἰσεῖν πρὸς με, ἢν μὴ ὁ 44.
πατήρ μου ἔλθῃ αὐτόν; οὐ τὸν ἐκ βίας αἰείτῃται, ἀλλὰ τὸν
πολλῶς ἐκ Θεοῦ ἀποκαίοντα συμμαχίας.

Τί ἔστιν ὃ λίγει γραμικόν, ἔσονται πάντες διδασκατοὶ Θεοῦ; 45.
ὅτι τότε δι' ἀνθρώπων ἡμέραν τὰ τοῦ Θεοῦ, νῦν δι' αὐ-
τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Ὡς ἀκούσκειν, τὸν πατέρα οὐδεὶς ἔμαρκεν εἰ μὴ ὁ ὢν ἐκ 46.
τοῦ Θεοῦ; οὐ χεῖρ δι' κατὰ τὸν τῆς αἰτίας λόγον νοτῇ ἐνταῖ-
θα, πάντες γὰρ ἐκ Θεοῦ ἐμαίν, ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ἀλε-
θούς γεννήσεως.

Ὅς ἂν γάγγ ἐκ τοῦ ἄρτου τούτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα 51.
ἢ τὸν σάρκα λίγει ἢ τὰ σωτήρια διδάγματα.

Δὲ τί ἀλεθῶ βρῶσιν καὶ ἀλεθῶ πόσιν; διὰ τὸ σῶζειν τὰς 53.
ψυχὰς τῶν πιστεῖ λαμβανόντων, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύνει ὥσπερ τῆς
πρόσκαιρος βρῶσιν.

Ὅτι ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, ἐν ἡμέρᾳ μένει τῆς δι' αὐτοῦ 54.
τοῦ ἐν αὐτῷ Χριστῷ ἀνέκραςιν λίγει τὸν διὰ τῆς μεταλήψεως.

Τί ἔστιν καὶ ἐγὼ ἀπατάσω αὐτόν ἐν 7ῃ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ; τὸ 55.
ἡγῶ, δείκνυσιν αὐτόν ἰσοστάσεων τοῦ πατρός.

- VI. μᾶλλον γινώσκει; ἀπεργεῖ· ἀλλὰ διὰ τὸ εἰρησύναι τὸν Θέωνα περὶ διακρίσεων θανάτων καὶ τὰ εἴης· εἰρηναίος ἦν τὸν λόγον ποιεῖται.
11. Δὲ τί ἐστὶ μὲν τοῦ παραλυτικοῦ καὶ τοῦ λαζάρου καὶ ὅτι τὴν θάλατταν ἐχάλισεν εὐκ εἴητε, νῦν δὲ εὐχεται; τότε οὗτοι ἦν διδόντες ἵνα ἐν τῇ τροπῇ μεταλαμβάνετε ἡμᾶς, εὐχόμεθα.
12. Δὲ τί συνιᾷτε περισσεύει ταῦτα; οὐ δὲ ἐπιθείξιν, ἀλλ' ἵνα μὴ φαντασία δόξῃ τὸ γενεῖν· εὐκ ἴδωκε δὲ τοῖς ὄχλοις βαπτίζιν, ἀλλὰ τοῖς μαθηταῖς· ἰκανὴ εὐότους μάρτυρας ἰδεῖ εἶναι μᾶλλον καὶ κήρυκας τῶν θαυμάτων.
13. Ὅτι χρὴ θαυμάσαι ὅτι ἰσχυρίζεται τὸν μαθητῶν τοὺς κήρυκας τῶν λαφάρων ἱκανοὺς περισσεύειν, ἵνα ἐν τῇ βαπτίζῃ μαρτυρήσονται.
14. Δὲ τί θαυμάζετε ἐπὶ ὄχλοι τοῦτο μᾶλλον τὸ σημειῖν, δὲ ὑπερβολὴν γαστριμαργίας.
- Τί λέγει μὴ μαρτυρήσετε, φασίν, εἰς τὴν πόρεν; δολοὶ δὲ εὐ τὸ μὴ μαρτυρῆν, ἀλλὰ τὸ μὴ προσελθεῖν τῇ πέτρῃ καὶ τοῖς βωμικοῖς πράγμασιν· ἔστι δὲ ἐργαζόμενον κατὰ εἰς τὴν πόρεν θαυμάζουσιν· οὐ γὰρ ταυτὸν μέριμνα καὶ ἐργασία.
- Τί ἐστὶ, τὸ ἐνός ἐστιν χρῆμα; εὐ καὶ ἐργασίας, ἀλλὰ περὶ τοῦ εἶναι κατὰ εἰδέναι, καὶ μὴ τὸν τῆς ἀκροάσεως πρὸς τὰ σαρρικά ἀναλίσκεσθαι οὐ τοίνυν ἀργίαν νομοθετῶν, ἀλλὰ προσελθὼν τῇ ἀκροάσει ταῦτα λέγειν.
17. Τί ἐστὶ, τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἰσχυρίζεται; ἀπὸ τοῦ ὅτι εἰς τοῦτοισιν ἀπέδειξε διὰ τῆς αὐτοῦ μαρτυρίας.
18. Τίς ἐστὶν εἶπεν, οἱ πατέρες ἡμῶν ἐργασίαν τὸ μένειν ἐν τῇ ἐρήμῃ; νομίζοντες αὐτὸν ἐπαίδειν εἰς τὸ παθεῖν τι σημειῖν τοιοῦτον, ὅπερ αὐτοῦς θράβει σαρκεῶς, τοῦτο γὰρ ἐκτελέσας διὰ γαστριμαργίας ὑπερβολὴν.
19. Δὲ τί λέγει, εὐ Μωσὴς διδωσκὼν ἡμῖν τὸν ἄρτον καὶ τὰ εἴης; ἄρτον δὲ ἀλαθινὸν καλεῖ, οὐκ ἰκανὸν ψευδὲς ἦν τὸ θαῦμα τὸ ἐπὶ τοῦ μένειν, ἀλλ' ὅτι τύπος ἦν εὐκ αὐτοελάτεια.
24. Δὲ τί λέγουσιν, κύριε δὲ ἡμῖν πάντοτε τοῦτον τὸν ἄρτον; ἰκανὴ ἐστὶν ἀλαθινὸν πρῶγμα ἐνέμειν.

καὶ ἡβήσῃς ἔστιν ἡ σπουδὴ· εἰ γὰρ ἐπὶ μέλει, ταχὺς ἂν αὐ- V.
τοὺς ἐχταρῶντος πρὸς Χριστόν.

Τί δὲ ἵσται τὸ ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μίσην; τοῦ Ἰωάν- 36.
νου, καὶ ποίαν ταύτην θαλῶν, λέγει, τὰ ἔργα ἢ ἰδὼς μοι ὁ πα-
τὴρ ἵνα ποιῶ, αὐτὰ μαρτυρεῖ ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπίστευεν.

Ὅτι ὁ πῆψας με πατὴρ, αὐτὸς μαρτυρεῖται περὶ ἑαυτοῦ ποῦ; 37.
ὅς' ἐν εἴπῃ, εὐτὸς ἴσται ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός.

Τί ἔστι τὸ οὗτος φωνῇ αὐτοῦ ἀπελάττει; τοῦτο λέγει, ὅτι περὶ
θεῶν οὗτος φωνὴ ἴσται εὐτὸς εἰδὼς· τοῦτο δὲ εἴπῃ ἵνα μὴ ἔχωσι
λέγειν ὅτι Μωσὴ ἐλάλησεν ὁ θεός.

Οὐκ εἴπῃ ἀσέβως, ἀλλ' ἐρευνᾷ· οὐ γὰρ ἡ φύλις ἀσέβως 39.
οὐκ ἀποστῆ τῆς γνώσεως, ἀλλ' ἡ ἀρεβὴς καταπόσις παρίσταται
τὸ ζητούμενον.

Περὶ τίνος λέγει ὅτι ἰὼν ἄλλος πλὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἔστιν ἄλ- 43.
φαις; περὶ τοῦ Ἀντιχρίστου λέγει.

Ἀπὸ τί ἀπέλθῃ πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τε- Cap. VI.
βερσαίδος; διὰ τὸ μὴ ἐκ τῶν εἰρημένων γινόμενον κινεῖσθαι. V. 1.

Ἀπὸ τί οὐκ ἀνέλθῃ οὐκ εἰς τὸ πάσχα ἀλλ' εἰς τὴν Γαλι- 3.
λαίαν, ἀναλθῇ εἰς Καπερναοὺν; ἡρῆμα λοιπὸν ἐπελύνει τὸν νό-
μον, ἀπορρῶν λαμβάνων ἀπὸ τῆς ἰουδαϊκῆς ποιεῖας.

Τί ἔστι τὸ ἀναβλέψας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, εἴπῃ; ὅτι αὐ- 5.
τοὶ δὲ ὁπλῶς ἐκείνῃ, ἀλλὰ μετὰ καθαρωνίας γὰρ πρὸς τοὺς
μαθητάς.

Τί ἔστιν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι εὐαγγελιστοὶ τοὺς μαθητάς φασὶ
προσείδοντας ἑαυτοῦ καὶ παρακαλεῖν ὥστε μὴ ἀπολῦσαι αὐτούς
νόστως, οὗτος δὲ ὁ εὐαγγελιστὴς τὸν φίλεσκον ἑαυτοῦ παρὰ
Χριστοῦ; δοκεῖ οὖν μοι ἀρρώτερον εἶναι ἀληθὲς, ἀλλ' οὐκ ἐστὶ
τοῦ αὐτοῦ γενόμενα καιροῦ.

Ἀπὸ τί ἑαυτὸς τὸν φίλεσκον; ἐπειδὴ ἔγνωσκει, τίς ἰδίῃ
ἐπίστονος διδασκαλίας· οὗτος γὰρ ἴσται ὁ λέγων, θεῶν ἑστὶν τὸν
πατέρα καὶ ἀρεστὸν ἑαυτῷ.

Ἀπὸ τί λέγει πᾶσι ἵνα γέγνωσι οὗτοι; ἤρα ὡς ὀνομαζὸν τὸ

V. 30. Τὸ καθὼς ἀκούω κρῖναι, θελοὶς εὐ δοῦσθαι καλῶς, ἀλλὰ τὸ τῆς φωνῆς ἰσχυρὸν ὡς ἂν ἔλαττε εὐτως κρῖναι ὡς καὶ αὐτὸν ὁ πατὴρ ὁ κρῖνων εἶπε.

Τί λέγει ἡ κρίσις ἢ ἡμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζῆλον τὸ διδοῖναι τὴν ἰσχυρίαν, καὶ τὰ εἶπε; τοῦτο δὲ τοιοῦτόν ἐστιν ἐπὶ πολλοὺς λέγειν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, ἅντις οὐ μαρτυροῦντες περὶ αὐτοῦ, ἢ μαρτυρία αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἀληθείας· διὰ τοῦτο οὐκ ἀποδέχονται τοῦτο εἶπεν ὡς καὶ ἔλαττε, ἰσχυρὸν ἰσχυρίαν καὶ οὐ πιστεύουσιν· οὐδὲ γὰρ αὐτοὶ μαρτυροῦντες ἀξιόπιστος ἐν ἀνθρώποις· οὐ τοίνυν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὑπόνοιαν τὴν ἑαυτῶν, καὶ τὴν μάλιστα παρ' ἑαυτῶν ἐκτίθεισαν ἐπὶ αὐτοῦ, δείκνυς αὐτοῖς ὅτι οἶδεν αὐτῶν τὰ ἀπόκρυφα τῆς διανοίας· ὅταν δὲ λέγει ὅτι ἀληθὴς ἐστὶ ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, αὐτῶν δείκνυσι τὴν πρὸς τὸν πατέρα τὴν φωνήν.

31. Ὅτι ὡς θεὸς ἀξιόπιστος αὐτὸν εἶδε, νομίζετε, τρεῖς παραχαρὸν μαρτυρίας τῶν λεγόμενων, τὰ ἔργα τὰ ὡς αὐτοῦ γινόμενα, τοῦ πατρὸς τὴν μαρτυρίαν, τὸ Ἰωάννου κήρυγμα ἐπιφάνει γένε, ἄλλας ἔστιν ἡ μαρτυρία περὶ ἑαυτοῦ, καὶ οἶδεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ, περὶ Ἰωάννου λέγων· ἰσχυρὸν δὲ μὴ λέγουσιν ὅτι χαροῦνται σὺς τοῦτο ἐπιστάσαν, ἀπερίειν ὑμῖς ἀπιστοῦν καὶ πρὸς Ἰωάννην καὶ μαρτυροῦνται τῇ ἀληθείᾳ· οὐκ ἂν δὲ γινώσκον ἀπιστοῦντες, εἰ μὴ ἀξιόπιστος αὐτὸν ἔγνωθε.

34. Τί ἐστὶ τὸ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν οὐ λαμβάνω, ἀλλὰ τοῦτο λέγω ἵνα ὑμεῖς συνάψετε; ἐγὼ μὲν γινώσκω οὐκ ἰδέσθαι τῆς τοῦτου μαρτυρίας, θεὸς ὢν, τῆς ἀνθρωπίνης ἐπιστῆς δὲ μὴ ἄλλαν αὐτῷ προσέχετε ἔπειτα ἡμῶν, διὰ τοῦτο ὑμεῖς ἀπιστοῦντες τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ.

35. Αὐτοῦ δὲ καίμενον λέγει τὸν Ἰωάννην, διὰ τὸ μὴ εἰκόθεν ἔχειν τὸ φῶς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τοῦ πατρὸς χάριτος.

Τί ἐστὶ τὸ ὑμεῖς ἐπακούετε ἀγγελλοῦσθαι πρὸς ἡμᾶς ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ; δελεῖ ὅτι ἀπεδίβαντο μὲν τὰ εἰρημικά παρὰ Ἰωάννου, καὶ ὁρῶν περὶ αὐτοῦ κρῖναι εἶχον, ἀλλὰ πρὸς τὸν πατέρα ὡς

λευταίας ρένας προβάλλουν· ἄλλ' εἴηαι ἐν πάσι διανοίαις ἐρδύγ- V.
γουν, σὺν πάντως τὰ κεφάλαια τῶν γραφῶν προήματα.

Διὰ τὴν αὐτοῖς λέγει ὅτι τὸν κρίσει πᾶσαν δίδωκε τῷ υἱῷ·
εἰς φόβον αὐτοῦς ἐρρῶλλον· ὥσπερ δὲ τὸ ἰδὼκε ζωὴν, ἀντὶ τοῦ
ἐγένεσθαι αὐτὸν ζωτὴ ἐστιν, οὕτως καὶ τὸ ἰδὼκεν αὐτῷ κρί-
σειν, ἀντὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἐγένεσθαι.

Πάλιν ἐκ τοῦ εἰπεῖν ὁ πατὴρ σου ἵνα ἔρρῶζεται, ἐγὼ
ἐρρῶζεμαι, ἰδοὺ τὸ ἐρρῶτερον· ἐρρῶτερον αὐτὸν διὰ τοῦτο ἀπο-
κτείνει· ἰουδαίον· διὰ τὴν λέξιν μὲν καθυρίσσει, τὰ νοήματα δὲ
τὰ αὐτὰ πρὸς αὐτὸν οὕτω λέγων· οὐ δύναται ποιεῖν οὐδὲν ἄρ'
ἑαυτοῦ ὁ υἱός· εἴτα πάλιν ἐν τὰ ὑψηλὰ ἀνάγει λέγων, ὁ γὰρ
ἄνθρωπος ποιῇ, φησιν, ταῦτα καὶ ὁ υἱός ἁμῶν, φησὶ, ποιεῖ
εἴτα πάλιν ἐν τῷ ταπεινότερον· ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς
νεκροὺς καὶ ζῶσιν, οὕτως καὶ ὁ υἱός· εἴτα τὸ ταπεινὸν ἄνω
καὶ ὑψηλόν· οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὸν κρίσειν
πᾶσαν δίδωκε τῷ υἱῷ· εἴτα ἐν τῷ ὑψηλότερον· ἵνα πᾶντες τα-
μῶσι τὸν υἱὸν καθὼς ταμῶσι τὸν πατέρα· οὕτως τὸν λέγων ποι-
κίλλει· ὥστε τοῖς μὲν τότε γενέσθαι εὐχαριστέον, καὶ τοῖς νῦν
ἠγαθήσθαι ἀπὸ τῶν ὑψηλῶν· εἴτα ὅτι συμπέλεκται ἡ τιμὴ τοῦ
υἱοῦ τῇ τιμῇ τοῦ πατρὸς, λέγει· ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱόν, οὐ τιμᾷ
τὸν πατέρα.

Τὸ δὲ εἰς κρίσειν οὐκ ἐρχεται, ἀλλὰ μεταβιβάζει ἀπὸ τοῦ πα- 24.
τὸς πρὸς τὴν ζωὴν, τὰ εἰς κρίσειν ἀντὶ τοῦ οὐ κολάζεται οὐ
κατακρίνεται· δόξαν δὲ οὐ τοῦτον, ἀλλὰ τὴν αἰώνιον· ὥσπερ
καὶ ζωὴν οὐ ταύτην, ἀλλὰ τὴν αἰώνιον.

Ἐρχεται ὅρα καὶ νῦν ἴσθαι, ὅτι εἰ νεκροὶ ἀποδῶσι τὰς 25.
φωκὰς τοῦ υἱοῦ ἀνθρώπου καὶ ζήσονται· περὶ Ἀλζάρου καὶ τοῦτο
ἁμῶν λέγει.

Ἵσθαι γὰρ φησιν ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἰδω- 26.
κε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν αὐτῷ· τὴν τοῦ ἰδὼκεν λέξιν ἐν-
ταῦθα εἰσάγει ἐν τῷ διὰ τὴν μόνον τὰ δύο πρόσωπα· ὁ τοῦτο
λέγει τὸ ἐγείρειν νεκροὺς, οὕτω καὶ τῷ υἱῷ δίδωκε· τοῦτο δὲ,
τὴν ὑπεστάτως τὸ ἀπαράλλεκτον εἰσάγει.

V. τὸν ἀκατηγόρητον διέχον· εἰ γὰρ ἰσχυρὸς τῷ πατρὶ ποιεῖ, θαλασσοῦ μετὰ αὐθεντίας ποιεῖ, θάλασσαν ὡς οὐχ ἰσχυρὸς ποιεῖ· μάταιον κατὰ εἰς γε βροτῶν ἢ γὰρ ἂν ὁ πατὴρ ποιεῖ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ἰσχυρὸς ποιεῖ· τὸ γὰρ ἴσχυον φερόμενος, εἰ μὴ κατὰ πάντας ἴσχυον, ἢ διὰ τοῦτο κατήγορος.

Οὐχ ἵνα μὴ ὁ πατὴρ, ἵνα δὲ ὁ υἱὸς ἀπεργάζεται, ἀλλὰ ταῦτα ποιεῖ ὁ πατὴρ ἰσχυρὸς ποιεῖ· τί οὖν εἴποι εἰ μὴ τὰ αὐτὰ ὁ υἱὸς τῷ πατρὶ ἀκατηγόρητος διὰ θυνάμει καὶ τρώῃ προσηγορεύων; διὰ τοῦτο φησὶν εἶπεν, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ἰσχυρὸς ποιεῖ· ἀκούεις ὦ Ἀραεὶ τὸ ἰσχυρὸς, καὶ τὸ ἀνέμεσον λέγεις; ἰσχυρὸς ποιεῖ μετὰ τῆς αὐτῆς αὐθεντίας, μετὰ τῆς αὐτῆς ἰσχυρίας· εἰ γὰρ ὡς ἰσχυρὸς ποιεῖ, οὐχ ἰσχυρὸς ποιεῖ· εἰ ἰσχυρὸς ποιεῖ, οὐχ ὡς ἰσχυρὸς ποιεῖ· εἰ ὡς κτίσμα ποιεῖ, οὐχ ἰσχυρὸς ποιεῖ.

20. Πῶς νεκρίον τὸ καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργον; ἵνα ὁμοίως ἀναμείβεσθαι τὸ δὲ δείξει, πάλιν λέγει ἵνα τὴν μακρίαν αὐτοῦ συνταίῃ· τὸ δὲ μείζονα ποιῶσαι Χριστόν, τί ἴσθιν ἄλλο, ἀλλὰ νεκροὺς ἡγίρει;

21. Τὸ ὡπαρ ὁ πατὴρ ἡγίρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὗς θέλει ζωοποιεῖ· τὸ μὴ γὰρ ὡπαρ ὁ πατὴρ ἡγίρει, τῆς θυνάμει δέκνεται τὴν ἀπαρῶναι· τὸ δὲ οὗς θέλει ζωοποιεῖ, τῆς ἰσχυρίας τὴν ἰσχύοντα. Καὶ ἄλλως.

22. Τὴν πρὸς τὸν πατέρα ταυτότητα διὰ τοῦ ὡπαρ καὶ οὕτως ἰσχυρὸς, εὐ τοῦτο πρῶτον, τοῦτο μένον τὸ εὐθὺς ἀνέλεον· θον ἔργου· οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα ἄλλῃ τὴν κρίσιν πᾶσαν δίδωκεν τῷ υἱῷ· ἐκ τοῦ δίδωκεν, ὡς ποτερὸν, τὸν υἱὸν διαβάλλειν θέλοντας· δίδωκεν γὰρ πᾶσαν γράφει τὴν λίαν ἔχουσαν οὕτως, ὡπαρ γὰρ ὁ πατὴρ ἡγίρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὗς θέλει ζωοποιεῖ, οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, πᾶσαν δὲ τὴν κρίσιν δίδωκεν τῷ υἱῷ· εἰ γὰρ ἦθις συνεχροσθεσθε σοὶ τὴν γραφὴν, οὐκ ἂν ἐνίδωκεν ταύτην, οὐκ ἂν ἐκρούς τὰ ὄφελος τοῦ Χριστοῦ, οὐκ ἂν τὰ μὴ τὰς γραφὰς παραποιήσας, ἴδωκεν δὲ τὰς ἀρχὰς μόνως προγράφας, τὴν δὲ τὰς τε-

ὡς θεός· ἐπὶ ὁ προσηγορεύθῃ δύναται καὶ ἐν καθάρτη θεῶν· καὶ γὰρ V. τὸ θεῶν καὶ περιλαμβάνει πάντα καὶ αὐτοὺς καὶ κατείνεται.

Τὸ οὐ δύναται ὁ υἱὸς ἄρ' αὐτοῦ ποιεῖν οὐδὲν, ἀπὸ τοῦ 19. ὡς τοῦ πατρὸς· ἔχουν οὐδὲν ἄλλοτερον οὐδὲν ἔχον· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ ὁ πατὴρ μου ὡς ἔστι ἐργάζεσθαι καὶ ἐργάζεσθαι, ἐκπεμπόμενοι τοῦτο τὸ κατ' αὐτόν· ἡ γὰρ φωνὴ ὁ πατὴρ ποιεῖ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ· καὶ τοῦτο δὲ πάλιν τὸ ὁμοιωσὼν τυροῖ. Καὶ μετ' ὀλίγα.

Τὸ οὐ δύναται, οὐκ ἀδυνατεῖς, ἀλλὰ τὰς δυνάμεις πρὸς τὸν πατέρα τυποποιεῖ με πίστασι· τὸ γὰρ ἀδύνατον ἐφ' υἱὸν οὐ τὸ ἀνεγχώρετον δείκνυσιν, ὡς τὸ ἀδύνατον φέρεσθαι θεῶν οὐκ ἀδυνατεῖς· ἀλλ' ἄρας δυνάμεις ἐδειξί· ἐπέδρα γὰρ ἐν τῇ ἀλειτουργίᾳ πολλὰς ἔχον τὴν δύναμιν, οὐκ ἂν ἡ ἀδυνατεῖς κατεργασθεῖς πρὸς τὸ φέρεσθαι· οὕτως τὸ οὐ δύναται ὁ υἱὸς ἄρ' αὐτοῦ ποιεῖν οὐδὲν, ἀνεγχώρετον φασὶ τὸν υἱὸν διερχόμενον τοῦ πατρὸς ἔχει ἐνέργειαν· οὐ γὰρ δύναται τὸ γέννημα δίχα τοῦ γενήσαντος τί ποτε, οὐκ ἐγγυρεῖ τὸ ἀπαύγαμα δίχα τοῦ πατρὸς ἀνατίλλειν· οὐκ ἐστὶ τὸν κλάδον δίχα τῆς ῥίζης μένει καρπὸν· οὐ δύναται ρεῖν ποταμὸς τὰς βλοσυρὰς διερχόμενος πυλῆς· πᾶς οὖν μακάρις ἐρμηνεύσας ἡμῶν εὐαγγελιστὰς τὸ τοιοῦτον εἰπὲ τὸ ἀκρίβειον ὁ ἀπερὸφεν Ἄρειος. Καὶ μετ' ὀλίγα.

Ἄσπερ εἰ τις κακοῦργος καὶ τὸ καὶ εἶναι θεῶν ἐκ τῶν γραφῶν ἀποδεικνύει τοιοῦτον· εἰ γὰρ τις τὸ, εἴπω ἄρουν ἐν καθάρῃ αὐτοῦ, τῆς ἀρχῆς ἀπελάμενος, λέγει τὴν γραφὴν εἰσελθεῖν καὶ εἶναι θεῶν, προερίπων μόνον τὸ εἶναι ἐστὶ θεός, ἄρ' οὐ δοξίζει τοῖς ἁγνοῦσιν ἐκ τῶν γραφῶν διαβλέπεσθαι; ἀλλ' ὅπως κατατιμὴν τὴν γραφὴν ἀπὸ τοῦ, ἀλλ' οὐχ' ὡς ἐκ γραφῆς λαλῶν εὐσεβὲς ὁ τοιοῦτος, τὴν γραφὴν ἐκαστὴ πολέμευσεν διανοῶν τῆς ἀλειτουργίας φέρεσθαι διαβόλῃς περικταὶ τοῦτο καὶ οὐ ποιεῖς ὡς Ἄρειος· ἀλλὰ εἰ γὰρ γράφει, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ἄρ' αὐτοῦ ποιεῖν οὐδὲν, οὕτως προσέειπεν τὸ ἀκρίβειον, ἡ γὰρ ἂν ὁ πατὴρ ποιεῖ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ; ἀλλ' ὁμοιωθεὶς τοῦτο προσέειπεν, εἰμιας

V. Ὅτι τὸ ἐν τῇ προβατικῇ καλυψίδι τειλούμενον, τύπος ἔσται τοῦ βαπτισματος.

6. Ὅτι οὐκ ἀπείκει πιστὸν οὐ πρὶ τῶν θαυμάτων, ἀλλὰ μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτὸν θαύματα πεποιθότα ἀπῆται.

9. Ἦρε δὲ τὸν ἑαυτοῦ κρήβαττον, ἵνα ἰδῇ ἅμα θύευσαι, περὶ τῆς ἡγίως.

Διὰ τί οὐκ ἐρωτᾷ αὐτὸν τίς ἴσται ὁ ποιήσας ἡγίως, ἀλλ' ὁ εἰπὼν σοι ἔσται τὸν κρήβαττον σου; ἀπὸ πολλῆς κακουργίας, ὅτι γὰρ καὶ κάτω τὴν δεκάουσαν παρέβαται εἰς μέσον ἔγον τοῦ σκῆπτρου.

13. Διὰ τί ἐβόησε ποιήσας τὸ θαῦμα; ἵνα μὴ κλίον παρασκευάσῃ αὐτοὺς ἐκκαθεῖν· οἶδε γὰρ καὶ ὅτις μόνη τοῦ θαυματοποιεῖν οὐ μακρὸν τοῖς βασιλευσιν ἐστὶν σπουδαῖον.

14. Διὰ τί λέγει, ἴδε ἡγίως γίγνεται, μακάρι ἡμέραν; ἅμα μὲν ὅτι ἔξ ἡμαρτιῶν ἐτέχθη τῷ ἀνθρώπῳ τὸ νόσημα· ἑστὶ δὲ ἵνα μάθωμεν ὡς ἡ ἀτελεύτητος κίλις, οὐκ ἔχει ἀποκατάστασιν· οὕτως γὰρ ἡμαρτίας μακροῦ θένει ἄλλαν ζωὴν ἀνθρώπων ἐκώλίζετο· οὐδὲ γὰρ ἐν χρόνῳ τὰ ἡμαρτήματα κρίνεται, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ψυχῇ τῶν πεπλημελημένων· καὶ τοῦτο δὲ μαρτυροῦμεν ὅτι κἂν χαλεπὴν δώμεν ὑπὲρ ἡμαρτιῶν θίκην, εἴτα τοῖς αὐτοῖς περισσομένην, χαλεπώτερα πολλὰ παύσονται μᾶλλον ὡς ἀναίσθητος γὰρ καὶ καταρροητὴς κολάζεται τέταρτον καὶ διὰ τὴν οὐ πάντας ὡς παιδεύονται; ὅτι μακροτέρως δίδονται κολάσεως, ὁ κατὰ χρόνον ζωὴς ἀνθρωπίνης· καὶ ὅτι τοῦτο ἔχει, λέγοντες ἀκούσαν Παύλου· κρινόμενοι δὲ ὑπὸ κυρίου παιδεύονται, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακρινώμεθα.

Ὅτι τὰ νόσηματα ὁ δὲ ἡμαρτίας ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς βασιλείαις ὁρῶμεν τινὰ πεδάλωσιν κατεσχίζονται, καὶ δὲ εὐδοκίαν ὡς ἐπὶ τοῦ ἰού· γίνεται καὶ ἀπὸ ῥαθυμίας καὶ ἀπὸ γαστριμαργίας.

17. Ὅτι τὸ ὁ πατήρ μου ἵως ὅπου ἐργάζεται καὶ ἐργάζομαι, τὸ ὁμοούσιον δείκνυσιν· καὶ ἀνάγνωσ αὐτοῦ ἵνα προσέχωμεν αὐτῷ

καὶ τοὺς τῆς θεουσίας καὶ τοῦ σώματος λόγῳ καὶ γὰρ ἰσχυρῶν IV.
 λούειν τὸ πλῆθος τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐρχόμενον.

Ὁ γὰρ Βασιλεὺς ποτὶ μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει παρ- 36.
 πὸς εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ στείρων ἑμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ Βα-
 σιλεὺς ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστι· προσέτι, ποτὶν, ἔσται, ἀλλ'
 οὐκ ἐλπίσαν· οὐ μὲν ἀπεστήριοντα ἰδόντες, ἀλλὰ σὺν ἡμῖν χαί-
 ρουσι, εἰ καὶ μὴ σὺν ἡμῖν Βασιλεύον· τοῦτο δὲ οὐ συμβαίνει ἐν
 τοῖς μισθωτοῖς· οὐχ ἑμοῦ γὰρ χαίρουσι, ἴδὼν ἄλλος στείρῃ καὶ
 ἄλλος Βασιλεὺς.

Ὅτι ὁ Καπερναὺμ οὐκ ἔστιν αὐτὸν πατρίς αὐτοῦ οὐσα· ἡ 44.
 γὰρ συνάθεια εὐκταφρονήτου ποιεῖ εὐαδεν.

Ὅτι καὶ Ἰσραηλίται καὶ Ναζαρενοὶ καὶ Γαλιλαῖοι πιστεύου-
 σιν εἰς αἰσχύναν Ἰουδαίων τῶν λεγόντων αὐτὸν σαρμαεῖτα· καὶ
 πάλιν, ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι καλὸν εἶναι;

Αὐτὸ τί καλεῖ βασιλεὺς; ἡ τοι ἀπὸ βασιλικῆς καταγωγῆς 46.
 σαρῆς, εἴτε ἀξιωμα ἐστὶν ἀρχῆς αὐτῷ καλούμενον· τούτῳ μὲν σὺν
 αὐτῷ ἰσχυρῶς νομίζουσι τὸν παρὰ τῇ Ματθαίῳ δέκνυνται δὲ ἑτε-
 ρος ὢν παρ' ἰσχυρῶν, οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀξιωματος μόνον, ἀλλὰ καὶ
 ἀπὸ τῆς πίστεως· ἰσχυρῶς μὲν γὰρ καὶ βουλόμενον τὸν Χριστὸν
 ἔλθειν, ἀξιοὶ πάντες· οὗτος δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἔσται κτήνιος μὲν
 οὐκ εἰμὶ ἄξιος λέγει· αὐτὸς δὲ καὶ κατασεύγει κτήνιου μὲν ὁ
 καὶ παρῶν καλεῖχτο, τούτου δὲ πυρετῷ.

Αὐτὸ τί λέγει αὐτῷ, παρούς, ὁ υἱός σου ζῇ; ἵνα δαίξῃ αὐ- 50.
 τῷ ὅτι καὶ ἁπὼν Βασιλεὺς· ἡσυχίας γὰρ ἔν ἐν τῷ λέγειν, ὅτι
 κατάρθῃ κῆρυξ πρὶν ἀπεθῆναι τὸν υἱόν μου.

Ὅτι οὐχ ἁπλῶς τὸ διούτερον προσέθηκεν, ἀλλὰ διωνύς, ὅτι 54.
 καὶ δευτέρου σημείου γενομένου, οὐδὲ πρὸς τὸ ὕψος τῶν Ἰσ-
 ραηλιτῶν ἐγθῆσαν τῶν οὐδὲ ἐν σημείον ἰσχυρότων.

Ἐορτὴν ἐνταῦθα τὸν πενήκοντον ποιεῖ συνεχῶς δὲ ἐν ταῖς Cap. V.
 ἑορταῖς ἐπιχωροῦν· τοῦτο μὲν ἵνα δαίξῃ μετ' αὐτῶν ἑορτάζον V. 1.
 τοῦτο δὲ διὰ τὸ πλῆθος· μάλιστα γὰρ ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις
 οἱ ἀγαλλοτατοὶ συνάττειν.

- IV. Πόθεν ἐστὶ τὸ ὕμνον τὸ ζῶν ὃ λέγει Χριστὸς παρίχται; ὁ
 14. καθαρὸς ἐξ αὐτοῦ, καὶ ὁ παρὰ φύσιν ὁ ἐκ πίστεως.
20. Τὸ εἰ πατέρες ἡμῶν ἐν τῇ ἐκείνῃ προσκυνοῦμεν, τοὺς
 περὶ τὸν Ἀβραάμ θεοὺς, καὶ γὰρ ἐκεῖ φασι τὸν υἱὸν ἀνακυ-
 νοῦναι.
22. Πῶς λέγει ὅτι ἡμεῖς προσκυνοῦμε ὃ οὐκ οἶδατε; ὅτι μαρ-
 τὸν θεὸν καὶ τοσικόν ἐνόηζον εἶναι· αὐτοὺς γὰρ καὶ Πέτρος πεί-
 ρωντες ἀπήγγειλεν, ὅτι ὁ τοῦ Ἰάκωβ θεὸς αὐτοὺς λατρεύεται.
- Πῶς λέγει ὅτι ἡμεῖς προσκυνοῦμε ὃ οἶδαμεν; πρὸς τὴν ἐπέ-
 λειον τῆς γυναικὸς λέγει· εἶχε γὰρ αὐτὸν ὡς προφῆτην Ἰουδαίου.
23. Τισούτους γὰρ ὁ πατὴρ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ζητεῖ,
 τοὺς μὴ τότε περικλείοντας τὴν λατρίαν.
24. Πνεῦμα ὁ θεὸς τὸ ἀσώματον λέγει, καὶ ὅτι ὁ λατρεῖα αὐ-
 τοῦ, ἀσώματος θέλει εἶναι· καὶ δοκ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀσώματου προί-
 χεσθαι.
25. Πόθεν Σαμαρίται τὸ προσδεῖν τὸν Χριστὸν εἶχον, τὸν
 Μωσὴ μόνον ἀλλ' οὐ τοὺς προφῆτας ἔχοντας; ἐκ τοῦ λέγειν τὸν
 Ἰακώβ ὅτι οὐκ ἐκλείψει ἔρχων ἐξ Ἰουδα καὶ ἐγούμενος ἐκ τῶν
 μαρτῶν αὐτοῦ, ἵως ἐν εἰδῇ ὃ ἀκούσεται· καὶ αὐτοὺς Μωσὴς, προ-
 φῆτην ὅρην ἀναστήσει κύριος.
27. Καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς εἰλόμει· τί ἐθαύμαζον; τὸ
 ὄντορον, τὸ μὴ ὁπρὸς τοῦ τυκινόν, ὅτι πτωχὸς καὶ σαρκαί-
 τος θαλίγας θεὸς ὦν.
29. Αὐτοὺς ἴδετε μὴτε οὕτως ἔστω· ὁ Χριστὸς· δοκ τί λέγει τὸ
 μὴτε; οὐκ ἐκ τῆς οὐκίας αὐτὸν ἀπομάστωσιν παρυσταγαγεῖν βου-
 λόμενος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοσικὸς φέρων ποιῶσι κοινωνοὺς
 βουλόμενος.
31. Τὸ ἐρώτων δι' εἰ μαθεταὶ τὸν Χριστὸν μαρτῶν, γὰρ· τῇ ἰσχυ-
 ρῇ αὐτῶν φωνῇ τὸ ἐρωτῶ, παρακαλῶ σημαίνει.
33. Οὐχ ἡμεῖς λέγομε ὅτι τετράμενός ἐστι, καὶ ὁ θεοπαρὸς ἐρ-
 χεται; χώρος μὲν καὶ θεοπαρὸς τὸ πλάθος τῶν ψυχῶν λέγει τῶν
 ἐτοιμῶν πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ κερύματος· ἐφθαλμοὺς δι' ἐνταῦθα

ἐξεδίδεν εὐτόμως ὡς καὶ κοιμάσθαι· οὐ γὰρ ὑπερυψίως ἐπέχετο IV.
 το, κοιμάμενος ἔπιν τὸ ἀπέρριπτον καὶ μὴ πολλῶς δεῖσθαι ἐπὶ γυν
 δι ἄλλ' οὐκ ἐπὶ θρόνου καθίζηται, καὶ παρὰ πηγὴ διὰ τὸ ψύ-
 χος· διὰ τοῦτο καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἰδὼν, ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα
 ἔστε· τὸ δὲ ἔκρυπεν αὐτοῦ φαίνεται ἐκ τοῦ μόνον καταλειφθε-
 ναι ἐν τῇ ἰδιῳ, καὶ τὸ περὶ τῆς τροφῆς ἐπιτεμένον ἐκ τοῦ ἀπει-
 θῆναι τοὺς μαθητὰς ἀγορεύει τροφῆς δίδονται. Καὶ μετ' ὀλίγα.
 Πῶς δύναται φρεσὶ ἴσως εἶναι ὁ υἱὸς τῷ πατρὶ; ὁ γὰρ θεὸς οὐ-
 δάποτε κοιμᾷ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐκοιμήσθαι ἔκουσεν γὰρ τοῦ προφήτου
 λέγοντος· Ἦσαντες ὁ θεὸς ὁ εὐάννης, ὁ θεὸς ὁ κατασκηνώσας τὰ
 ἄνθρωποις τῆς γῆς, οὐ παύσεται, οὐδὲ κοιμάσθαι· οὐδὲ ἔστιν ἐξουσί-
 ας τῆς φρονήσεως αὐτοῦ· σύμφημι κἀγὼ σοὶ Εὐδόρμῃ ὅτι θεὸς
 οὐδέποτε κοιμᾷ· ἄλλ' ὅτ' ἂν ἀκούσης Ἰησοῦν κοινοποιήσας ἐκ τῆς
 ἰδοιμορίας, μὴ τὸν θεὸν λόγον τὸν ἐν αὐτῷ φαντάξου κοινοποι-
 ῆσαι, ἀλλὰ τὴν τοῦ δούλου μορφήν, θεὸς γὰρ οὐδὲ πώποτε
 κοιμᾷ, πᾶσις οὐκ ἐπιδίδεται ὅτι δὲ ὁ θεὸς λόγος ἦν τῇ τοῦ
 δούλου μορφῇ, λαγέτω καὶ ὁ Ἰωάννης, καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγέν-
 ητο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· οὐ τραπὶς καὶ μεταβληθεὶς, ἀλλὰ
 σάρκα προσλαβὼν· ἵνα οὖν διαχθῇ ὅτι καὶ ἀνθρωπὸς ἔστι, κοι-
 μόσκειν.

Πῶς ὁ λέγων εἰς πόλιν Σαμαρείων μὴ εἰσελθεῖν, Σαμαρεί- 7.
 ταις διαλέγεται; κατὰ τὴν ἑξῆς ἐξελθεῖν ἢ γυνὴ ἀντιλέσαι ὕδωρ τῇ
 δὲ Χριστῷ ἢ καθίδρα διὰ τὸν κόπον γέγονεν, οὐ μὴν διὰ τὴν
 γυναικα.

Πέδον αὐτὸν ἰουδαῖον ἐγνώρισεν ὅτι; ἀπὸ τοῦ σχήματος 9.
 καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς.

Τὸ πόδον ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν, εἶπεν πρὸς τὴν πηγὴν 11.
 ἐξετάζουσα τοῦ ὕδατος, τὸ ἐκείνου ὕδωρ· οὐδὲ γὰρ φρεσὶ κριτ-
 των εἰ τοῦ Ἰακώβ, ἵνα κρείττον ὕδωρ δῷς.

Πῶς λέγει; Ἰακώβ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔδωκεν ἔπιν τὴν πηγὴν Ἰα- 12.
 τος; χρὴ γινώσκαι ὅτι ὁ τόπος ἦν εἶδη περὶ τῆς δεινῆς οἱ περὶ
 τοῦ Δαυὶ καὶ Συμῶν ἀγνοοῦντες, τὸν χαλεπὸν ἐκείνου εἰρ-
 γάσκειτο φόνον.

IV. Εὐδοκὸν ἐβλίσθησαν Σαρμαῖται, καὶ πῶς συνίστασαν; Σαρμὰ τὸ ὄρος ἐβήγχε ἀπὸ τοῦ περσικέου· καὶ δὲ καὶ Ἰουδαίαι παρὶ καὶ ἡ περσικὴ Σαρμὰ, Ἐρραῖμ· ἀλλ' οἱ οἰκούντες οὐ Σαρμαῖται, ἀλλ' Ἰσραηλῖται ἐλάγοντο· χρόνου δὲ προϊόντος προσέβησαν τῷ Σαρ, καὶ βασιλεύσαντες θάκτι ἀνέλθε θεὸς γαμασάρ, πόλεις τε εἴλε, πολλὰς, καὶ ἐπέβητο τῷ Ἠλῆ, καὶ ἀνέβη πόντον, Ἰσραὶ τὴν βασιλείαν ἔδωκε καὶ ἐπὶ τοῦτον ἔβη ὁ Σαλαμανασάρ εἰς πόλεις ἱέρεις, καὶ πόρους ἵπποις ἐποταλίσαι· ἀλλ' οὕτως τὸ μὲν πρῶτον ἔβη· ὥστερον δὲ ἀπῆγε τῆς ἀρχῆς, καὶ πρὸς τὴν τὴν Αἰθίοπιν κατέφυγε συμμαχίαν· ἔγνω τοῦτο ὁ ἀσσύριος, καὶ ἐπερπαύσας καὶ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ, οὐκ ἐπὶ τὸ ἔβη ἐκτὶ μόνον ὥρῃσι διὰ τὴν τῆς στάσεως ὑπερίαν· ἀλλὰ ἐπὶ αὐτῶν, τοὺς μὲν εἰς Βαβυλῶνα ἔγαγε καὶ Μήδους ἐπέβη δὲ ἔβη διακρίων τέκων ἀγαθῶν, κατέβαινε ἐν τῇ Σαρμαίᾳ, ὥστε λαμπρὸν ἀσφαλὲς αὐτῷ τὴν ἀρχὴν εἶναι, τὸν εἰσέβη· ἐχόντων τὸν τόπον· τοῦτον δὲ γενομένων, βούλεται· ὁ θεὸς διέβη τὴν πόντον δύναντο, καὶ ὡς οὐ δὲ ἀσθενέτω ἐβλίσθη Ἰουδαίους ἀλλὰ δι' ἀμαρτίαν, ἐπαρίσκει λένων τοῖς βαρβάρους οἱ τινες ἐλυπαίνοντο τὸ ἔβη ἀπὸ ἀπὸ ἀπεργαλῆ οὐκ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, καὶ πῶς ἐπὶ ἱερὰ τινὰ τὸν παραδόντων αὐτοῖς τὸν θεὸν νέμον· ἀλλ' οὐκ· οὐδὲ οὕτως ἐπὶ ἀνακλῆσαν τῆς ἀσθενείας ἀπείσταν· χρόνου προϊόντος, τὸν μὲν εἰδὼς ἀπερῆσαν, ἰσθῆντα δὲ τὸν θεόν καὶ τὸν πρηνῶν ἐν ταύταις ὄντων, ἐπὶ δόντες οἱ Ἰουδαῖοι, ζελότητος πρὸς αὐτοὺς εἶχον, ὅτι πρὸς ἀλλοφύλους, καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους Σαρμαίτας αὐτοὺς ἐκάλουν· καὶ οὐ μικρὰ ἐνέσθεν ἦν φιλονικίαν· οὐδὲ γὰρ ταῖς γραφαῖς ἀπόστα· ἐχρῶντο, ἀλλὰ Μωσαῖα, τοὺς δὲ προφῆτας, οὐχὶ ἐφελοναίοντο μὲν τοι εἰς τὴν εὐγένειαν ἰσχυρίζονται αὐτοὺς, καὶ ἐφελοναίοντο ἐπὶ τῷ Ἀβραάμ, καὶ πρόγονον αὐτοῦ ἀπεργάζοντο, ὅτι ἀπὸ τῆς Χαλδαίας ὄντα· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι μετὰ πάντων τῶν ἔθνων ζώντων, καὶ τοῦτον ἐβλίσθησαν.

6. Εἰπὼν ὅτι κενονικίαν ἐκ τῆς ἰσοπορίας, ἔβησαν ὅτι οὕτως

πρὸς τινὰ Ἰουδαίους περὶ καθαρισμοῦ· τὴν ζηλοτυπίαν αὐτῶν ἦν III.
εἶχον αἰετὶ πρὸς τοὺς τοῦ Χριστοῦ μαθητὰς· πρὸς αὐτὸν τε τὸν
Χριστὸν, ὡς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ βαπτίσματος πλέον ἔχοντας τῶν
τοῦ Χριστοῦ μαθητῶν· ὅτι δὲ τοῦτό ἐστι, τὰ ἑξῆς ἐξηλεῖ· ἤλ-
θου γὰρ πρὸς τὸν Ἰωάννην λέγοντες· ραββί, ἵς ἦν μετὰ σοῦ,
τούτῳστιν ἵς τάξιν ἔχει μαθητοῦ, ἀποσχίσας βαπτίζει· ἀντὶ τοῦ
ὅτι σὺ μαρτυροῦναι, ἀντὶ τοῦ ὅτι σὺ ἔβαπτισας.

Τί ἐστὶ τὸ χαρῆ χαίρω; διὰ τὸ ἕκ τῆς φωνῆς τοῦ νομρίου 29.
τὴν νόμῳ ἐπεγνώσκει αὐτόν· ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ἀντὶ τοῦ
εἰ μὴ προσελθὼν ὁ νόμος, τοῦτίσθαι ὁ λαὸς ἔχουν ὁ ἐκκλησία τῇ
νομίῳ Χριστῷ, τότε ἂν ἔλασσα, νῦν δὲ τούτου γινώσκου ὡς
φίλος· χαρῆ χαίρω.

Τί σημαίνει ὁ ἀκούων ἐρχόμενος, ἐκείνου πάντως ἐστὶ; τὴν 31.
ὑπερβάλλουσαν τῆς δόξης αὐτοῦ ὑπερεχέει· τὸν δὲ ἕκ τῆς γῆς
ἐστὶ καὶ λαλοῦντα, ἐκείνῳ φασί, οὐχ' ὅτι δὲ γῆρα πλεονεξίαν,
ἀλλὰ παραβάλλων τὰ αὐτοῦ πρὸς τὸν Χριστόν.

Ὅτι δὲ εἴπω τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει, ἀντὶ 32.
τοῦ ὀλίγου φῶτος· ὡς γὰρ τὸ πάντες ἐπὶ τῶν πολλῶν νοεῖ-
ται, οὕτω καὶ τὸ οὐδεὶς ἐπὶ τῶν ὀλίγων.

Τί ἐστὶν ὁ γὰρ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐπαράγειν ὅτι 33.
ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστιν; ἀντὶ τοῦ ὅτι ὁ μὴ τούτῳ περὶ τῶν, καὶ
τῇ περὶ ἀπορίᾳ· τὸ γὰρ ἐπαράγειν ἐνταῦθα ἔδειξε σημαίνει.

Τί ἐστὶ τὸ οὐ γὰρ ἕκ μητρὸς διδωσεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα; ἐν- 34.
ταῦθα τὴν ἐνέργειαν λέγει· ἡμεῖς μὲν οὖν φασί· μητρὶ τὴν ἐνέργειαν
λαμβάνομεν· αὐτοὶ δὲ ἀλλόκληρον πᾶσαν τὴν ἐνέργειαν παρέχει.

Ὅτι αὐτός ὁ Χριστὸς οὐκ ἔβαπτίζειν ἀλλ' οἱ μαθηταί, οἱ Cap. IV.
δὲ ἀπαγγέλλοντες πλεονεξίαν τοιοῦτον, ὅπως διεγείρωσι τοὺς ἀκούον- v. 2.
τας ὅτι ὁ Χριστὸς βαπτίζει· πλεονεξίαν δὲ μὴ γινώσκοντες τὸν τοῦ
Ἰωάννου σκοπόν· ὅτι εἶχεν εἰς Χριστόν.

Πῶς νοεῖται τὸ εἶναι δὲ αὐτόν· δεικνύμεθα δὲ τῇ 4.
φύσει; ἐπ' αὐτῷ φασί· ἀπὸ τῶν αὐτῶν οἱ Ἰουδαῖοι, ἐπὶ τὰ ἑξῆς
ἔρχεται.

- III. τοῦ βαπτίσματος καὶ τὴς κατὰ χάριν γεννήσεως, πῶς ἔαν εἴπω
 ἴμην τὰ ἱκανώματα, τοῦτοστι περὶ τῆς ἀπερίετου καὶ ἀγράφου
 γεννήσεως; ἄλλοι δὲ τὸ ἐπίγειον, περὶ τῆς τοῦ κοίτου ἐνταγίας
 νοούσης· εἰ δὲ τὸ βάπτισμα, ἐπίγειον λέγει ἢ διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ
 τελεῖσθαι, ἢ πρὸς σύγκρισιν τῆς ἀνωθεν αὐτοῦ γεννήσεως.
13. Ἀλλὰ τί εἶπεν τὸ οὐδαίς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ
 ὃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβὰς; Ἰωὴ τὸν Νικαίῃθεν διαρβάζεται,
 ἰαὶ ἰαὶ τὸν εἶπεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλάλυδας διδάσκαλος· ἰαὶ τὸν
 οὖν αὐτοῦ τὸ φρόνημα εἰς τὸ μὴ ἔχειν αὐτὸν διδάσκαλον.
14. Διὰ τί εἶπεν καὶ καθὼς Μωσὴς ὤφισεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἱερ-
 ῳ; πρῶτον μὲν, ἰωὴ μάρτυρεν ὅτι συγγενὲ τὰ παλαιὰ τοῖς νέοις,
 καὶ ἰωὴ γινώσκοντες ὅτι οὐ κακόν· ἰαὶ τὸν εἶπεν ὅτι εἰ πρὸς εἰκόνα χαλ-
 κὴν ἔγραψεν βλῆσκοντες οἱ Ἰουδαῖοι διαφύγοντες θύσαντες, πολλὰ μάλ-
 λον εἰς τὸν ἐσταυρωμένον πιστεύοντες· διὰ τοῦτο ἐπὶ γινώσκοντες, ἰωὴ
 πῶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, μὴ ἀπείσεται.
17. Τὸ οὐκ ἀπέριττον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰωὴ κρίνει τὸν κόσμον, ἀλλ'
 ἰωὴ ὡς τὸν κόσμον τῆς γὰρ κρίσειν, φρεῖν, ἐν τῇ δευτέρῳ
 βιβλίῳ διὰ γινώσκοντες.
18. Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν, οὐ κρίνεται· φυλάττειν θελονόντι
 καὶ τῆς ἐκείνου ἐντολῆς· ἰαὶ τὸν εἶπεν διὰ τὸ οὐ κατακρίνεται νόμοις.
 Ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἔδη κέρταται πῶς; ὅτι αὐτὸ τὸ ἀπο-
 στρεῖν, κώλασις ἐστι, τῇ τοῦ πρῶτου κατὰδικασίᾳ φέ-
 σαι· ὡς περὶ ὃ φωνῶν, καὶ μὴ κρινόντες τινος μὴ καταδικασθῇ,
 τῇ τοῦ πρῶτου κατὰδικασίᾳ φέσται.
21. Ὁ ποιῶν τὸν ἀλλόθιον, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς· ὃ τῇ χρι-
 στικισμῷ προστρέχων θελονόντι.
22. Ἀλλὰ τοῦ εἶπεν ὅτι μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Ἰου-
 δαίαν γὰρ, δείκνυσιν ὅτι ἐν ταῖς ἱερταῖς εἰς τὴν πόλιν ἀνέγει
 καὶ διδάσκει καὶ διαμαρτυρεῖται.
23. Ὅτι καὶ οἱ μαθηταὶ καὶ ὁ Ἰωάννης ἐβάπτισαν, τὸ δὲ τέλος
 ἰαὶ τὸν εἶπεν Χριστὸς τὸ πνεῦμα χαριζόμενος.
25. Τί σημαίνει ὁ λογιζόμενος ζητήσεις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου

θρῆνος· καὶ οὐχ' ἄλλος, ὡς ἀρεθὺς ἐπιστάμεθα· καὶ διὰ τοῦτο III. τῷ διπλῷ καὶ συναξενώμεν τὰ συγγενῆ καὶ ὅμοια φάσματα πρὸς θραυσίαν ἀπελευρώμε· πάρετε μὲν τῇ φαινομένῃ, ὕδαρ τὸ αἰσθητὸν· ψυχρὸ δὲ τῇ ἀρετῇ,· πνεῦμα δὲ ἀρετῆς· πίστει καλούμενον, ἀρρήτως παραγενόμενον· ὕδαρ δὲ ὑπερατεῖ πρὸς ἐνδοξίαν τῆς καθάρσεως· ἐπειδὴ γὰρ εὐδαρῆς καὶ ἴσως βορβόρου τὸ σῶμα καθαριάζειν, ὁδεῖτε ῥύποντας καθαρὸν ἀποκαίειν, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς μυστικῆς πράξεως αὐτὸ παραλαμβάνομεν· τῷ αἰσθητῷ ἐπρόκειται, τὴν ἀσώματον δηλοῦντες λαμπρότητα. . . .

Καὶ περὶ ὀλίγα.

Πρὸς δὲ χάρις, αἱ τρεῖς καταθέσεις παραλαμβάνονται· τοῦτο συγγένει· τίς ποτε στοιχείῃ γνωρίζομεν, ἀγ' ὡς ὁ κόσμος ἔχει τὴν σύστασιν, πῦρ, ἀήρ, γῆ, καὶ ὕδαρ· ὁ τοῖνον διὸς ἡμῶν καὶ σωτὴρ τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρῶν τὸ τίτρεται τοῦτον ὑπελθεῖν τὴν γῆν, ἵν' ἐκείθεν τὴν ζωὴν ἀνατίλῃ· ἡμεῖς δὲ τὸ βάπτισμα παραλαμβάνοντες εἰς μέμνην τοῦ κυρίου καὶ διδασκάλου καὶ καθαγερόμενος ἡμῶν, εἰς γῆν μὲν οὐ θραυσόμεθα· αὐτὴ γὰρ τοῦ νεκρωθέντος πνεύματος σώματος γίνεται σκῆπη, τὴν ἀσθίνειαν καὶ εὐδορίαν τῆς φύσεως ἡμῶν περιστέλλουσα· ἐπὶ δὲ τῆς γῆς τὸ συγγενὲς στοιχεῖον τὸ ὕδαρ ἐρχόμενος, ἐκείθεν ἑαυτοὺς ἐγκρύπτομεν, ὡς ὁ σωτὴρ τῇ γῇ καὶ τρίτον τοῦτο περικύπτει, τὴν τριήμερον τῆς ἀναστάσεως χάριν ἐξικονίζομεν.

Τὶ ἐστὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμα ἔστι· 6. γίνεσθαι ἐνταῦθα τὴν κατὰ τμήν καὶ χάριν λέγει διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀναγέννησιν καὶ ἰωδίστην.

Ἀλλὰ τί φέρει παρόμοιον λέγων, τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, 8. καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, οὐκ εἶδας δὲ πότε ἐρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· ἔστι δὲ τὸ πνεῦμα τοιοῦτον· εἰ γὰρ φρενὶ τοῦ ἀνθρώπου οὐ πῶς αἰσθάνεται διότι τὴν ἀκρόν, τὴν ἑρμὴν δὲ ἐμμενέσκει οὐκ εἶδας, πῶς τὴν ἀπὸ τοῦ θείου πνεύματος ἐκέρχεται· περιτογάζει νοῦτον;

Εἰ τὰ ἐπίγραμμα εἶπον ὅπου καὶ οὐ ποτε φρενὶ, τοῦτόστις περὶ 12.

11. ὁ γὰρ προσέειπεν αὐτοῖς· καὶ τοῦτο ἰδὲν αὐτῶν, καὶ οὗ Κα-
περναίου ὃ ἔως τῶν οὐρανῶν ὑψώθητα, ἕως ἧδεν καταβῆκεν.
12. Ἀπὸ τοῦ εἶπεν ὅτι ἦν ἰγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, δι-
κνυσκε ἦν ὅτι οὐ πρὸ πολλῶν πάλιν ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἱε-
ρῶντο.
13. Ὅτι τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱε-
ροῦ λέγων, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμ-
πορίου· ἑταίρος δὲ εὐαγγελιστῆς λίγαι στήλαιον ληστῶν ᾤδεν αὐ-
τὰ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἀμρότερα γέγονεν· ἐκεῖ μὲν γὰρ πρὸς
αὐτὸ τὸ πᾶθος ἔβδω, ἐσταθῆα δὲ ἐν προσεμίαις τῶν σημείων
ὁραμένους τῇ ἐπιστάσει· ἐκεῖ οὖν καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος δια-
φορῶν, διὰ τὸ πρᾶξιόν.
14. Ὅτι τὸ λέγειν αὐτοῖς, τί σημαῖον δεικνύετε ἦν ὅτι ταῦτα
ποιεῖς, ἰσχυρῶς ἀποκρίσας ἐπὶ· ποιοῦ γὰρ σημαῖον χρῆμα ἦν ὡς
τὰ κακῶς γεγόμενα παῖσαι, ὅθεν τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐπιστρι-
φασθαι;
15. Ὅτι τὸ λέγουσι καὶ ἰγερῶ, δύο εἰσάγει νοήματα, καὶ ὅτι
ἀναστῆναι, καὶ ὅτι θιός· ὁ ἀναστῆσεν, ἐκιντὸν γὰρ εἶπεν ἰγερῶ.
16. Πῶς νοστήν τὸ ἐν ἱεροσολύμοις καὶ ἐξ ἑταίρων ὑποδομῆς
ὁ ναὸς; τὸν ὑπάρχον οἰκοδομῆν ἰδὲν αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ Κύριον ἔρχε-
ται τὸ ἔργον, εἴτα ἀνατίθη· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἔρχετα ἐπὶ Ἀ-
ριεῖον· ἐπὶ γὰρ ἱεροσολύμοις, εἰς εἰς αὐτὸν ἔτε ἐκτίσθη.
- Cap. III.
γ. 1. Ὅτι ὁ Νεκόδემος, νυκτὶς ἔρχετο· ἐρεβῆτε γὰρ αὐτὸς ἐπὶ
ὁ λαλῶν ἐν μέσῳ τοῦ εὐαγγελίου ὑπὲρ Χριστοῦ· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν
κρίνει τινὰ, ἢ μὴ ἀκούσει πρῶτον τί λαλεῖ; οὕτως καὶ τοι-
μῶς ἠτήσκει τὸ εἶμα, καὶ ἑταίρον δὲ ὁ Νεκόδემος λέγει πρὸς
Χριστὸν· ὅτι οὐδεὶς δύναται τὰ σημεῖα ἃ ποιεῖς ποιεῖσαι, ἢ μὴ
μὴ ὃ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ.
3. Τί ἔστιν ἢ μὴ τις γεννηθῇ ἀνωθεν, αὐτὸ δύναται παρὶ ἐμοῦ
καλῶς δοξάσαι; τὸ δὲ ἀνωθεν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
5. Ἀπὸ τί· τὰ δύο καὶ οὐχὶ μόνον τὸ πνεῦμα αὐταρκες ἐνομι-
εῖτο πρὸς τὸν συμπλήρωσιν τοῦ βικητήματος; σύνθετος ὁ ἀν-

καίματος, οὐδὲ ἄρας παρατερούμενος ὁ χρέων θρασυγυρῶς· ἀλλ' II.
ὅτι πάντα μετὰ καιροῦ προσηκόντως ἐργάζεται· ἐπεὶ εἰ μαθε-
ται οὐδέποτε ᾗδεναι· οὐδὲ τις τῶν φίλων παρεκάλει εἰς τοῦτο,
οὐδὲ δέσας ἦν πρὸς θαύματα· διὰ τοῦτο λέγει, οὕτω ἔκει ἡ
ἄρα μου.

Ὅτι τοῖς θακύνουσιν εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὃ τι ἂν λέγῃ υἱὸν 5.
ποιέοντα· ᾗδει γὰρ ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἢ ἡ παρὰ λησας, ἀλλὰ
τοῦ μὴ δέξαι ἐπιβλέπεντες αὐτὸν τοῖς θαύμασιν.

Οὐχ ἁπλῶς δὲ εἶπεν κατὰ τὸν καθαρῶς τῶν Ἰουδαίων, 6.
ἀλλ' ἵνα μὴ τινες τῶν ἀπίστων ὑποκρίνυσθαι ὅτι τρυφῶσι τὴν ἐκ-
πομπήν, εἴτα τοῦ ὕδατος ἐπιβλεπόντες καὶ κραδόντες, οἷνος λε-
πτότητος γίγναι, δείκνυσιν ὅτι οὐδέποτε ἔπεινα γίγνεται αἵνου
δοχεῖα· ἐπειδὴ γὰρ ἄνδρες ἔργον ἡ Παλαιστίνη, καὶ οὐκ ἦν πολ-
λαχρὸν κτήνος εὐρίσκειν, ἐκλήρου δὲ τὰς ὕδρας ὕδατος, ὥστε
μὴ τρέχουσιν εἰς ποταμούς· εἰ γίνονται ἀκάθαρτοι· ἐξ οὐκ ὄντων
δὲ οὐ καὶ αἶνον, παραδόντων ἑαὶν τὸ μέγαθος τῶν θαυμάτων.

Ὅτι πρῶτον τῷ ἀρχιεπισκόπῳ θαῖθαι κελεύει, ὡς νήρον· 8.
τι· καὶ γὰρ οἱ τὴν τοιαύτην θακύνειν πεπιστευμένοι μάλιστα εἰσὶ
νήροντες, ὥστε ἐν κόσμῳ καὶ τόξῳ πάντα διατίθενται· εἰ γὰρ
τοῖς ἄλλοις ἰδόντι, εἶπον ἂν οὐ μαθόντες, καὶ ἀλόγως καὶ μὴ
θακρίζουσιν ἔδεικε καί·.

Διὰ τί τὸν νεφέαν ἐφώνησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ οὐ τοὺς 9.
θακύνουσιν; οὕτω γὰρ ἂν καὶ τὸ θαῖμα ἐξικαλύφθη· κατ' εἰκο-
νομίαν γίγναι τοῦτο ἵνα μὴ πάντες γινώσκωσι.

Ὅτι ὁ βασιλικὸς διὰ τοῦτο αὐτὸν πρὸς τὴν τοῦ παιδὸς ὑγίαν
προσεαλίστατο, διὰ τὸ μαθεῖν τοῦτο κινεῖν πεποιμένον τὸ θα-
μαῖον ἔκρη καὶ παραβλῶν ὁ εὐαγγελιστὴς εἶπεν, ὅπου ἐποίη-
σε τὸ ὕδωρ αἶνον· οὐχ' ἁπλῶς δὲ αἶνον ἐποίησε, ἀλλὰ οἶνον
καλλίστον.

Διὰ τί ἐκτίθη εἰς Καπερναοῦν; ἢ διὰ τὴν εἰς μετῆρα ταύτην, 12.
ἐν' ἀποκατάστασιν τὴν μετῆρα καὶ τοὺς ἀδελφούς.

Καὶ διὰ τί εἰς Καπερναοῦν οὐκ ἐποίησε σαρφῆα; ὅτι οὐχ

I. Ὅτι ἀβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει ἴδε, ἵνα δι-
56. τῶς καὶ διὰ τῶν ἐρμηνευτῶν, καὶ διὰ τῆς φωνῆς τοῦς μὴ προ-
τοχρώτως ἰκονήσονται.

39. Ἀὐτὸν τί ἐρωτᾷ τί θύλαται, ὃ πάντα γινώσκων; ἵνα ἐρμηνεύ-
σεται αὐτοῦς διὰ τῆς ἐρμηνείας.

40. Ὅς ἀλλοχοῦ λέγει ὅτι οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, πῶς ὡς λέγει ἐρχεσθε καὶ ἴδετε; οὐ γὰρ
μὴ μένει ἐν οὐκίᾳ ὡς ἐστὶν ἐκεῖ, ἀλλὰ τὸ μὴ εὐνοεῖν οὐκίαν καὶ
εὐκτερον ἰδίαν.

Ἀὐτὸν τί ὅτι ἤλθεν πρὸς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, ὁ εὐαγ-
γελιστὴς ἡγουμένω λέγων, ὡς ἔν ὡς δεκάτῃ; ἵνα τὴν σπου-
δαὴν αὐτῶν ἐκ τῆς ὥρας ἐπιδείξεται.

41. Ἀὐτὸν τί τὸ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἐγνωρίσθη δοξαί, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ἀν-
δρίου μένον; διὰ τὸ αὐτὸν εἶναι τὸν λέγοντα.

43. Ἀὐτὸν τί λέγει σὺ κληθὲς Καρῆς, καὶ ὅτι οὐχὶ ἐγὼ σε κα-
λέσω; ὅτι τῶς ἀρχὴ ἦν, καὶ οὐκ ἔβουλοτο τὴν αὐθεντίαν δείξει.

49. Τί σημαίνει τὸ πρὸ τοῦ σε φίλων φωνῆσαι δοξαί ὑπὸ τῶν
συνῶν εἰδῶν σε; τὸ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν ὅτι ἐν τῇ συνῇ οὐδε-
νός παρόντος, μόνος ὁ φίλος τῷ Ναθαναὴλ κατ' ἰδίαν περὶ
Χριστοῦ διαλέγεται.

50. Πῶς εἶπεν τῷ μαθῆτι, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βα-
σιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ; υἱὸν Θεοῦ οὐχ ὡς ὁ Παῖς ὑστερον φέ-
ρει, ἀλλ' ὡς ἐν ἀρετῇ δοξαί καὶ ὑστερον προσδοκώμενον.

52. Ἀὐτὸν τί εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἀπάρετι ἔφραδε τὸν οὐρανὸν ἀνω-
γόντα καὶ τὰ ἔξω; ἀπὸ τῆς γῆς αὐτὸν καταμετρῶν, ὅτι Θεὸς
ἐστὶν τὸ εἰ ἀναβαίνοντες θεοὶ, ἐπὶ τοῦ σπουδοῦ καὶ τῆς ἀνα-
λήψεως καὶ τοῦ γάρου καὶ τοῦ ἰδρύματος.

Cap. II.
v. 4.

Τὸ εἰ τί ἐρεῖ καὶ σοὶ γύναι; οὕτω ἔχει ἡ ὥρα μου· τούτου
ἵνα καὶ εἰπὼν ὡς μὴ ὑποστεινύσθαι τὸ γινόμενον θαύμα· καὶ γὰρ
οὐ πρὸς τῆς μητρὸς καταλεθῆναι ἔχρη, ἀλλ' ὑπὸ τῶν κλη-
θόντων.

Τί ἐστὶ τὸ οὕτω ἔχει ἡ ὥρα μου; οὐκ ἀπὸ τῆς ὥρας ὑπο-

ἐμπροσθίν μου, ἀντί τοῦ λαμπρότερος ἐντιμότερος· τὸ δὲ πρῶ- I.
τός μου ἦν, ὅτι οὐκ ἔα τινος προκοπὴς γασὶ πρῶτόν με ὅτι
ὁσίτω παύοιεν εἶναι, ἀλλ' ἀπὸ πρώτος ἤ· αἱ καὶ ὑστερον πα-
ργίνονται.

Τι ἵσται τὸ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἰδῶ- 16.
μεν; ὅτι οὐ μαθητὴν ἔχει τὴν θυρεὸν, ἀλλὰ αὐτοπαγῆ καὶ αὐ-
τορίζαν, ὥστε ἀντὶ τοῦ υπερτάλειου βούλειται λέγειν τὸ ὄνομα
τοῦ πληρώματος.

Καὶ χάρις ἀντὶ χαρίτος ἀντὶ τῆς παλαιᾶς, τὴν κατέν.

Ὅτι τὸ ὡς εἰς τὴν κλίπον τοῦ πατρὸς, τὸ ὁμοούσιον θαλεῖ. 18.

Ὅτι τὸ ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ λέγειν αὐτὸν πῶς 23.
νοήσαν; ἐπὶ τὸν προῆλθεν κατέσχευεν, ἀξιώσιμον λόγον ποιεῖν
καὶ γὰρ ὁ Ἡσαΐας τοῦτο φασίν.

Ὅν ἡμεῖς οὐκ εἶδατε, ἀντὶ τοῦ περὶ εὐ ἡμεῖς ἄλλαθ' 26.
ἐαν οὐκ ἔχαιτε.

Ὅς οὐκ εἰπὶ ἄξιος τὸ ὑπέδραμα λύσαι· τὴν ἐσχάτην διακονίαν 27.
ἐν τούτῳ θαλεῖ.

Διὰ τί μαρτυροῦμαι ὅτι ταῦτα ἐν Βεζθαβαρᾷ ἐγένοντο; ἵνα μὴ 28.
τις εἴπῃ ὅτι ἐν γωνίᾳ καὶ οὐκ ἐν πλῆθει ἀπαγγελλέσαστο.

Χρὴ δὲ γινώσκαι ὅτι τὰ ἀρχαῖα τῶν ἀντιγράφων ἐν Βεζθα-
βαρᾷ, ἡ γὰρ Βεζθανία οὐχὶ πέραν τοῦ Ἰερδάνου ἀλλ' ἐγγὺς τῶν
Ἱεροσολύμων ἐστίν.

Ἰδε ὁ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ, ἄνθρωπον αὐτὸν καλεῖ, τῆς προφητείας 29.
ἀναμνηστικῶν αὐτοῦ τοῦ Ἡσαΐου, καὶ τῆς σκιάς τοῦ τύπου.

Ἐμπροσθίν μου γέγονεν· ἀντὶ τοῦ ἐντιμότερος· ἐντιμότερος 30.
δὲ διὰ τὸ βαπτίσαι ἐν πνεύματι ἁγίῳ, διὰ τὸ τῆς ἁμαρτίας λε-
βεῖν τοῦ κόσμου.

Κεῖν οὐκ ἔδωκεν αὐτὸν λέγει, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν συγγενὴ 33.
κατὰ σάρκα· καὶ γὰρ ὁ ἄγγελος πρὸς τὴν Μαρίαν, ἰδοὺ Ἐλισά-
βετ ἡ συγγενὴς σου ἵνα οὖν μὴ διέξῃ χαρίζεσθαι διὰ τὴν συγ-
γένειαν τοῦτο, φασὶ καὶ ὅτι τιθίσαι τὸ πνεῦμα καταβαίνον· ἐπ'
αὐτὴν καὶ ἐρ' ὅν ὡς ἰδὲς τὸ πνεῦμα καταβαίνον· ταῦτα πάντα,
ἀληθεύειν μὲν λέγει, τὴν δὲ ὑπόνοιαν ἀποιρεῖ.

- I. Ὁ μὲν θεὸς ἀπέσταλες Παῦλος τὴν τοῦ λόγου γνώσιν ἐκ μέρους ἔφη γνώσκουσιν ὃ δι' ῥῆθους εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης, τετιθεῖσθαι λέγει πλήρη τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας· καὶ ῥησὶν ὃ μὲν ἄγιος Παῦλος τὴν ὡς τοῦ λόγου γνώσιν ἐκ μέρους ἔφη γνώσκουσιν ἐκ γὰρ τῶν ἐκτεργειῶν ποῶς μόνον γνώσκονται· ἡ γὰρ ἐκ' αὐτοῦ κατ' εὐσίαν τε καὶ ὑπόστασιν γινώσκουσι, ὁμοίως πάντες ἀγγέλοις τε καὶ ἀνθρώποις καθίσταται ἄβυστος, κατ' οὐδὲν αὐθενὶ γνωσσομένη· ὃ δι' ἄγιοι Ἰωάννης τίλειον ἐν ἀνθρώποις τὸν τῶς ἐκτεργειῶν τῷ λόγῳ μεθεῖς λόγον, τὴν ὡς σῶμα λόγου δόξαν ἔφη διδάσκαλοι· τοῦτόστιν τὸν λόγον, ἔγνω τὸν σκοπὸν κατ' ὃν ὁ θεὸς γίγνεται ἄνθρωπος, πλήρης χάριτος ἐκτέτακτο καὶ ἀληθείας· οὐ γὰρ κατὰ κατ' εὐσίαν θεὸς καὶ τῷ θεῷ πατρὶ ὁμοούσιος· ὁ μονογενὴς ἀγαπᾷται· ἀλλὰ κατὰ φύσιν κατ' οἰκονομίαν γίγνεται ἄνθρωπος, καὶ ἡμεῖς ὁμοούσιος δι' ἡμᾶς ἀγαπᾷται τοὺς χαρίζοντας χάριτος ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, δὸς παντός κατὰ πάντας ἡμῶν προσηκόντες τὴν ἀναλογουμένην χάριν δεχόμενοι· ὥστε ὁ τὸν λόγον τίλειον ἐν αὐτῷ φυλάξας, ἀβίβητον τοῦ δι' ἡμᾶς παρακαθήμενος τοῦ λόγου τὴν πλήρη χάριτος καὶ ἀληθείας κομίσσεται δόξαν τοῦ δι' ἡμᾶς ἐκτετακτοῦ κατ' ἡμᾶς δοξάζοντος, καὶ ἀγιάσαντος κατὰ τὴν αὐτοῦ παρουσίαν· ὅτι ἡ γὰρ, ἦσαν, ἐκείνος φανερωθῇ, ὁμοίως αὐτῷ ἰσομεθῶν.

- Δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας· τὸ δι' ὡς ἐνταῦθα οὐχὶ παραβόλη, ἀλλ' ὁραώσιμος· ἀντὶ τοῦ οἷαν ἡρπῆεν ἔχειν μονογενεὴ καὶ γνήσιον υἱὸν ὄντα.
15. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, τίτος χάριν τοῦτο λέγει, ὅτι μεγάλη ἐν ἡ δόξα τότῃ τοῦ Ἰωάννου, καὶ τοσοῦτον μεγάλη, ὅτι καὶ ἰώσπος διὰ τὴν τοῦτου τελευτῆν λέγει τὴν πόλιν ἄρκεισθαι.

Τὶ ἔχει τὸ κλέπτειν· τὴν παρρησίαν αὐτοῦ διὰ τοῦτου δελεῖ.

Τὸ ἑμπροσθὶν μου γέγονε, ὅτι πρῶτός μου ἐν, τὸ ἐπίσω μου ἔρχομαι· τὸ ἐπίσω, ἀντὶ τοῦ ὃ μετ' ἐπὶ κερύττων· τὸ δι

Οὐ γὰρ διὰ τὴν τελείαν σοφίαν οὐδὲ ἐν ἀποδείξει, κατὰ τοὺς I.
ἀφ' ὧν, ἀλλ' οἱ γὰρ οὕτως λέγουσιν· ὁ γάρ, ἐν αὐτῇ ζωῇ
ἦν· βουλεύσας τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, κτίσας λέγει· εἴπα εἰπὼν
παρὶ τῆς δημιουργίας, ἐπαύει καὶ παρὶ τῆς προνοίας· ἵνα γὰρ
μὴ ἀπιστήσωσι ὅτι πῶς ἔστι, λέγει ἐν αὐτῇ ζωῇ ἦν· τοῦτέστι
ὅτι ἐν αὐτῇ ζῇ πάντα καὶ ἐν αὐτῇ προνοεῖται· ὁ καὶ παρὶ τοῦ
πατρὸς· ὅτι ἐν αὐτῇ ζῶμεν, καὶ κρούμεθα, καὶ ἔσμεν.

Τὶ ἔστι καὶ ἡ ζωὴ ἢ τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων; νοετὸν φῶς 4.
λέγει τὴν ψυχὴν φωτίζει αὐτὸν.

Τὶ ἔστι ὅτι τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει; σκοτία λέγεται, 5.
ὁ τὸν θάνατον ὁ τὸν πλάνον· ὁ δὲ μέγας Γρηγόριος, τὸν κατὰ
εἶδος τοῦ Χριστοῦ λέγει· ἄλλοι δὲ τὴν διδασχὴν λέγουσι φῶς.

Ἡ σκοτία δὲ αὐτὴ οὐ κατέλαβεν, ἔτι οὐτὶς ἡ πλάνη ἐί-
κησεν αὐτόν, οὐτὶς θάνατος, οὐτὶς τὰ ἀνθρώπινα πάθη.

Ἐγένετο οὐ τὸ γεγονέναι ὁ τὸ εἶναι ἀπλῶς δηλοῖ, ἀλλὰ τῆς 6.
ὑποστάσεως αὐτῆς τὸν τρόπον δηλοῖ.

Τὸ φωτίζειν πάντα ἄνθρωπον, καὶ πῶς ἀρώσσεται πολλοί; 9.
τότε ἦσαν εἰς αὐτόν πάντα ἀρώσσον.

Καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω· κόσμον ἐνταῦθα τὸ χυδαῖον 10.
καὶ θαυμάσιος λέγει, καὶ τὸ τῷ κόσμῳ προσηλαμίνον.

Εἰς τὰ ἴδια ἔλθε, παρὶ τῶν Ἰουδαίων λέγει ὡς ἐξαίρετον 11.
λαοῦ καὶ περισσεύον· ποῖον τόπον ἄρεις ὁ τὰ πάντα πληρὸν ἔλ-
θε; τόπον γὰρ οὐδένα ἔμελλε, τῇ δὲ πρὸς ἡμᾶς συγκαταβάσει
τοῦτο εἰργάσθαι.

Ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν εἶναι θεοῦ γενέσθαι· οὐκ εἶπεν ὅτι 12.
ἐποίησεν αὐτοὺς, ἀλλ' ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν· καὶ ὁ λόγος σὰρξ·
ἐγένετο, οὐ τῆς φύσεως αὐτοῦ μεταστροφῆς εἰς σάρκα, ἀλλὰ
γενεῶν αὐτῆς ὅσην ἦν, τὴν τοῦ θεοῦ μορφὴν ἀναλαβούσας·
τὸ δὲ ἐγένετο, πρόσκειται παχέως οὕτως οὐκ τοὺς λέγοντας
αὐτόν ἐν φαντασίᾳ.

Τὶ ἔστι τὸ ἐσθῆσθαι ἐν ἡμῖν; τὸ ἐσθῆσθαι οὐ ταυτὸς ἐστὶ 14.
τῇ σαρκοῦ· ὥστε ἐκ τούτου ἠλάθη, καὶ τὸ ὁ λόγος σὰρξ
ἐγένετο.

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

C A P. I.

- γ. 1. **Δ**ιὰ τί ἀπὸ διολογίας ἤρξατο; ἵνα μὴ τῇ τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν κατὰ σάρκα γεννήσει ἀκολουθεῖν, νομίσαι τὸν Χριστὸν εἰ ἄνθρωπος φίλον ἄνθρωπον· ἀλλ' εὖν εὐθεὶς οὕτως τῆς εἰκονομίας ἠρτίσεν· ἀλλ' εὐθεὶς ἑστίναι τὰ κατὰ σάρκα λέγοντες, τῆς θείας γεννήσεως ἠρτίσεν.
- Διὰ τί εἶπεν ἐν ἀρχῇ; διὰ τὸ τοῖς ἀνθρώποις τὸ πρεσβύτερον ταῦν, καὶ τιθεσθαι θεόν.
- Διὰ τί ἠρτίξεν τὸν πατέρα, περὶ τοῦ υἱοῦ διαλέγεται; διότι ἑστίναι θεὸς ἐν, καὶ μὴ ὡς πατήρ, ἀλλ' εὖν ὡς θεός· ὁ δὲ υἱός ἡγοῦντο.
- Τὸ δὲ ἐν εὐθείᾳ ἑτέρον θεοῖς, εἰ μὴ τοῦ εἶναι θεωματοῦν, καὶ ἀκείρως εἶναι.
- Λέγον δὲ αὐτὸν καλεῖ, ἵνα μὴ παθετὸν τὸν γένεσιν ἡπολάβωμεν, καὶ διὰ τὸ ἀπαγγεῖλαι τὰ τοῦ πατρὸς.
- Διὰ τί λέγον εἶπεν μετὰ τῆς τοῦ ἄρθρου προσθέσεως; ὅπως τῶν λοιπῶν λόγων χωρίον· οὐσίᾳ γὰρ ἀπαθείς οὗτος καὶ θεός.
- Ὅτι θεὸν καὶ θεόν εἶπον, καὶ γὰρ θεός φασὶν ἐν ὁ λόγος, εὖν ἡραρίσκει τί μίσην τῆς θεωματοῦς· ἡμεῖς δὲ οὐχ ἴπτον θεός ὁ υἱός.
2. Ὅτι διὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ ἐν, τὸ ἰδίον αὐτοῦ δαίανον· διὰ δὲ τοῦ οὗτος ἐν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν θεοῖς· ὅτι μὴ νομίσας πρεσβυτέρων εἶναι φασὶν τὸν ὑπαρξίν τοῦ πατρὸς· ὡς γὰρ τὸ ἀκινῆστον τοῦ ἁλίου ἐξ αὐτῆς ἐν τῆς τοῦ ἁλίου φύσις, οὐχ' ὑστερον εἶναι φασὶν τῆς κινῆτος φύσις, οὕτω καὶ ὁ λόγος καὶ ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐχ' ὑστερον αὐτοῦ.
3. Ὅτι τὸ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· τοῖς ἑστίαις εὖ τὰ αἰσθητὰ καὶ ἀπτά, ἀλλὰ καὶ τὰ νοητά.

Ποῦ περιέρχεται τὸ λεγόμενον, ὅτι ὅτ' ἔκ' ὄψωθ' αὐ, τότε πάλιν ἔλθω πρὸς ἑμαυτὸν; τοῦτο καὶ ἐν τῷ σταυρῷ περιέρχεται, καὶ ἐν τῇ ἀναλήφῃ· ἐν μὲν τοῦ σταυροῦ, ὅτι ἔρξαι παρηγοῖεν πολλοὺς, εἶπεν καὶ ὁ ἱκατόνταρχος ἰδὼν τὰ γυνώσκοντα, ἰδέσθαι τὸν θῖον· καὶ ὁ λῃστὴς, μὴ ἰδὼν· ἔκρυπτον δὲ καὶ τὰ στήθε τῶν Ἰουδαίων τινός, κατακυντίζοντο πάντως καὶ εἰς ἐπιγνώσειν ἔρχόμενοι.

Διὰ τί ἐκταίνονται τοῖς μαθηταῖς τοῖς παρενοχλοῦσι εἰς Ἐρμαῖος; ἐπειδὴ ἀπιστοῖα εἶχοντο τῶς· καὶ πῶς, ἀκούσαν· λέγουσι γὰρ ὅτι ἡμεῖς ἀπιστοῦμεν ὅτι αὐτός ἐστι καὶ τῶν γυναικῶν δι' οἱ λόγοι ὡσαύτως λέγουσιν, καὶ ἄλλα λίγουσιν τοσούτω πολλὰ.

Cor. XXIV.
v. 15.

Διὰ τί μετὰ τῆς ἀνάστασιν ὁμιλῶν αὐτοῖς ἄρκετος ἔγενετο 31. ἀπ' αὐτῶν; ἵνα εἰς πλείονα πᾶσον αὐτοὺς ἐπικλύσεται, ἄλλως γὰρ καὶ οὐκ εἶχε, φρεῖν, ἐν τῷ σώμα τῷ θείῳ ἐκείνῳ αὐτως ὡς πρότερον συνδιώγειν μετ' αὐτῶν καὶ λεπτότερον γὰρ ἦν καὶ θεοειδέστερον.

- * Ὅτι οὐκ αὐτὴ τῇ ὥρᾳ εὗρον τοὺς θάδεκα καὶ ἀπεγγέλαν 33. τὰ κατὰ τὸν κύριον καὶ τὴν ὁδόν, ἀλλὰ μετὰ τινος ὥρας ἔσας εἰσὶν ἔν αὐτοῖς ποιῆσαι τὸ θέλημα τῶν ἐξῆκοντα σταδίων βαδίζοντες· ἐν αἷς διὰ μέσου καὶ ὁ διασπότης ὡρᾷ τῷ Ἰερωνί· κήρυξεν μὲν πάλιν τοῖς δυοῖν ὅτι οὕτως ἤγερθη ὁ κύριος καὶ ὡρᾷ τῷ Ἰερωνί, αὐτοὶ δὲ ἐξηγούοντο τὰ ἐν τῇ ἰδῇ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλήσει τοῦ ἁγίου· ταῦτα δὲ φρεῖν λαλοῦντων αὐτῶν, αὐτός ἐστι ἐν μέσῳ αὐτῶν, εὐκτε κρητουμένων τῶν ὁρῶντων αὐτῶν.

Ὅτι τὸ εὐλογῆσαι αὐτοὺς ἀπερίετο εἰς τὸν οὐρανόν, μετὰ 52. τισυμάρκοντα ἡμέρας χρὴ νοεῖν γεγονέναι.

XXIII. πᾶσιν ἀνιρίαις οἱ Ῥωμαῖοι στρατιώται καὶ ὁ τοῦτων στρατηγὸς Πιλάτος, τί θράσουςιν ὅρην τῇ ξερᾷ ἑὸν καὶ ἀκέραιον τῇ λαῷ τῶν Ἰουδαίων προσπολιεύοντά τὰ τῶν Ῥωμαίων στρατόμεθα, μηδὲν ἐπ' αὐτῇ τῇ λαῷ τῶν Ἰουδαίων θηλονέει τεταυραστρέψων καὶ καρπὸν δικαιοσύνης ἔχόντων βλῆκοντες, ἐφ' οἷς ἐν εἰσὶς τομῆς καὶ φθορᾷ ἀξιολόγων τῆς παρ' αὐτῶν; μᾶλλον δὲ κατακτείνουσιν ὅρας ὥσπερ ἑὸν ξερὸν, ἔχουν πελιουραχθῆσους τῆς εἰς τὸν πατέρα θυσιβίας ἱσταν.

39. Πῶς Ματθαῖος μὲν καὶ Μάρκος τοὺς δύο λέγουσι ληστὰς διειδέντας τὸν κύριον, Λουκᾶς δὲ τὸν ἓνα; ὅτι ἐν ἀρχῇ μὲν οἱ δύο λησταὶ παρεκλήσθη τοῖς Ἰουδαίοις ἐρθῆγγοντο, χαριζόμενοι αὐτοῖς εἰπὼς τοῦ βοῶντος εὔρατε παρ' αὐτῶν ἱεσιθὲ δὲ ὅσπερ προσεδέκοντο ἔρχεσθαι, δεύτερος τῶν ληστῶν, αὐτὸς τε ἀνένοφα καὶ τὸν ἄλλον εἰς τοῦτο προετρέπετο· πᾶσαν δὲ ὁ εἰς ἀνένοφον, οὕτω γὰρ ἦν τὰ κατὰ τὸν ζουρὸν δεκαήμερος θανάτου; ἐκ τῶν λόγων ἴσως ὡς παρ' ὁ κύριος παρήρσις εἶπεν πρὸς τὸν πατέρα, πᾶτερ ἄρα αὐτοῖς τὸν ἁμαρτίαν τούτων· οὐ γὰρ εἰδασί τι ποιοῦσιν.

42. Ὅτι ὁ μὲν Ματθαῖος καὶ Μάρκος ἐπιγόμενοι πρὸς ἑτέρα εἰπόντες ὥς οὐ ἀνείδιζαν αὐτὸν οἱ λησταὶ, τὰ λαυὰ τῆς ἱστορίας τῆς περὶ τὸν σταυρὸν κατέλιπον, Λουκᾶς δὲ ἀγόμενος τῶν προτέρων, ὡς κατὰ τοῖς ἄλλοις εἰρημῶν, τὰ παραλειπόμενα ἐκείνοις, τοῦτέστι τὴν τοῦ ἐνὸς ληστοῦ ἐπιγύμνωσιν ἱστορεῖ, ἀπὸ τῆς φωνῆς ἀρξόμενος ὅτι ὁ κύριος εἶπεν, πᾶτερ ἄρα αὐτοῖς.

43. Πῶς ἡ τοῦ διειδέτου ὑπέσχεσις εἰς τὸν ληστὴν εκπλήρωται; ὡς θεοῦ· εἰ γὰρ καὶ ἐν ἡδὴ ὑπέρχει, καὶ ἐν οὐρανῷ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρεδίτῃ ὡς θεός.

Ὅτι καὶ τοῦ ἀποστόλου λέγοντος ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τέλειωθῇ, πῶς ἀπελήβην ὁ ληστὴς τὸν παράδεισον; ὅτι οὐκ αὐτὸ ἔσται ἡ ἐπαγγελία ἣν Παῦλος λέγει, ἀλλὰ τὰ οὐράνια ἀγαθὰ· οὐ γὰρ εἰς παράδεισον ἡμῶν ἐπαγγέλλεται ὁ θεός· εἰσελθεῖν (1).

(1) Recolle dicta ad Procopium in Proverb. p. 121. n. 1.

αὐτὸς οὐκ ἦν, πεζὶς γὰρ ὤδουν· καὶ τοῦτο ἐνόησε· μὲν ὁ Παλά-
της· ἰσχυρῶς δὲ χλευάζων αὐτούς, εὐ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰου-
δαίων, εἰ καὶ ὁ κύριος τὸ ὄνομα εἴηαι βασιλεὺς οὐκ ἄρκεῖται.

Διὰ τί πρὸς Ἡρώδην παρὰ Παλάτου πεμφθεὶς, οὐδὲ ἀπο- 7.
κρίνεται, ἰσχυρῶς οὐκ ἔδει πρὸς ἄνθρωπον ἀποκρίνεσθαι οὐδὲν
ἄξιον ἀποκρίσεως ἔχοντα· πάλιν δὲ οὐδὲ διδασκαλίας ἦν ὁ και-
ρὸς, οὐδὲ ἐπιδείκνυσθαι σπουδῶν δύνανται, τῷ πρὸς τιμασίων
ὄντι φιλοτιμώμενι μᾶλλον, ἢ σπουδαίᾳ δυνάμει ἰδίᾳ βου-
λομένῳ.

Ὅτι Ἡρώδης χλευάζει τὸ σπένειν καὶ τίμειν μαρτυρεῖ δι' 11.
δὲ ὡς χλευάζει ὅτι μηδὲν ἔδωκεν ἱσχυρῶς Χριστός, εὐ γὰρ ἐπαθ-
τος ἰδεῖν λαμπρῶς ἡμεῖς τοῦ κακῶν τι διδραμότος ἢ εὐφρότος· ἔδωκεν
Ἰουδαίῳ καὶ οὕτω καταισχύνονται, ἐκ τοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς
κατηγορίας αὐτῶν, ἀποκρίνας τοῦ κατηγορουμένου κατὰ λαμπρῶς
ἐπαθῆτος· εἰ καὶ διανοήζων Ἡρώδης ἐπισείη τοῦτο, οὐκ ἂν δὲ τοῦ-
το διαπερᾶτο ἑστέρ ἔργος ἢ καιρὸς· μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸς καὶ
ὁ Παλάτης ὅτι φέρος ἦν αὐτῷ τοῦ Ἡρώδου, μηδὲν ἐδικαίνετο
τὸν κύριον· ἐξ ὧν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἀρχοντας (εἶπε),
ὅτι προσεβήκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τούτον· ἀπεστρίβοντα τὸν 14.
λαόν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὖρον ἐν τῷ
ἄνθρωπῳ τούτῳ ὡς κατηγορεῖτε αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης.

Ὅτι πάτριον ἦν αὐτοῖς κατὰ ἱερτὴν ἀπολύσειν ἔκ· ἑστέρ 17.
ὡς ὁ Παλάτης, συνιβούλου αὐτοῦ μᾶλλον ἀπολύσαι, ἀλλ' ὁ
φθόνος οὐκ εἴσπε.

Διὰ τί ἐπιτιμῶ τὰς κλισύσους γυναῖκας ὅτι ἐπὶ τὸν σταυ- 28.
ρὸν ἄρχιτε; ὡς τροπαιοῦχος τοῦ θανάτου· τῷ μὲν γὰρ δοκεῖ
σπουδαίᾳ παρόλκεσιν εἶναι, τῷ δὲ ἰσχυρῶς, ὕβριν· διὰ τοῦτο
ἐπιτιμῶ αὐτάς· καὶ τὰ μάλιστα συμβιβασθεῖαι προσημύνας,
ἅπας ὁ Ῥωμαίων πόλεμος εἰργασματο.

Εὐλὸν ὕψος αὐτὸν λέγει, διὰ τὴν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ 31.
δαίμονος ζωὴν τὴν ἀράσαντον, καὶ τὸ ἰσχυρὸν καὶ εὐδαλὲς· ὃ δὲ
λέγει, τοσοῦτο ἴσταν· εἰ ἰπὶ φρεσὶ τοιαύταις δαιμόσις ὑπεβιβάζ-

XXII.
35.

Πῶς πρὸ τούτων μὴ πείραν καὶ χαλῶν καὶ μάθων καὶ τὰ ἄλλα λέγει μὴ निकησθαι, νῦν λέγει ὅτι ὁ ἔχων φρεὶ βαλάντιον ἑαυτῷ ὁρεῖται καὶ πείραν καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἑαυτοῦ αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιρας; κατ' ἀρχὰς μὴ πείραν τῆς αὐτοῦ δυνάμεως διδοῦς, ἰδεῖται ὅτι ἐκίπουν ἔχοντες, οὐδενὸς δύνανται τούτων εἰς τὸ κέρυγμα, ὡς πρὸς τὰ εἶναι ἀπερχόμενοι πρὸς δὲ τῇ τίλῃ τοῦ πάθους, τῆς ἐν Ἰουδαίᾳ νῦν ἰσομένην αὐτῶν πτωχείαν αἰσιντῆται, ὅτι καταδύσονται πολλῶν τίμῃ καὶ πτωχέσονται καὶ γυμνοὶ ἵστανται, καὶ ἐν τοῖς τῶν εἰσέων φιλοσοφίαν ἐνδείκοντες ὅτι δὲ τούτο λέγει Ἰωὴ καὶ μετριάξιν μάθων ὅτι δὲ Ἰωὴ καὶ παρ' ἑαυτῶν τί εἰσενήγκων, ἀλλὰ μὴ τὸ πᾶν ὥστερ ἐν ἀρχαῖς τοιοῦ τῆς τοῦ Θεοῦ βοήθειας νομίζεται ἐν δὲ τῇ λέγειν ἀγοράσαι μάχαιρας, τῆς ἡμετέρας τῶν Ἰουδαίων προλήγει τῆς κατ' αὐτοῦ, ταῦτα λέγων δὲ αἰνέματες καταμαρτυρῶν δὲ οὐ βούλεται λέγειν τὴν προδοσίαν, Ἰωὴ μὲν περὶ τῆς αὐτοῦ εἰσέναν δὲ ἰδοὺ κύμα ὡς δύο μάχαιρας, καὶ τὸ λεχθῆναι μὴ συνείναι, αὐτὸς φασιν, ἰκανόν· εἰ μὴ οὐκ ἀδρανῆς βουθείας ἰδεῖται, οὐδὲ εἰ ἰκανὸν ὅσον μάχαιρας ἰκαναὶ ὅσον ἡμετέρας δὲ μὴ τούτο, καὶ αἱ δύο περὶ τῆς ὥστε χάρις μενίσκας τὰς προδοσίας ταῦτα λέγει Ἰωὴ γινώσκον ὅτι προτρέψονται, οὐχ' ἵκανον τοῦ χρῆσθαι τὰ αἰνέματα.

44. Ὅτι ἰδρυσεν ὡς δὲ βρόμβους αἵματος, τὴν ἀδρανῆσιν δαλῶν τὸ δὲ εἰσέχοντες αὐτὸν ἀγγέλος, οὐχ' ὡς δαίμονες, ἀλλ' Ἰωὴ περὶ τῆς τῶν λέγων, καὶ ἐντεχνάτωσαν αὐτῷ πάντες ἀγγέλοις Θεοῦ τοῦτο ὅτι δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς θαυμασιότητος θαυματολογῶν αὐτῶν· ὁ ἀγγέλος ἐκείνου οἷα λέγων, πᾶσι ἔστιν ἡ ἰσχὺς διδόνται, σὺ γὰρ ἰσχυρὸς κατὰ θανάτου, διευθερώσεις τὸ γένος τὸ τῶν ἀνθρώπων.

Cap. XXIII.

V. 2.

Ὅτι ἀπιστος ἦν ἡ κατηγορία ἢ κατηγορήσαντος Χριστοῦ ὡς Ἰουδαίου· οὐτε γὰρ φόρον ἐκάλει Καίσαρι δοῦναι, ἀλλὰ μάλιν καὶ αὐτὸς δίδωσιν· οὐτε γὰρ βασιλεύσαι ἠφροῦντο, ἀλλὰ καὶ βουλομένην αὐτῶν τούτο ποιεῖται, ἀνεχώρησιν ἰαίαν ἀλαξο-

ἀγαθὸν οἱ δὲ μὴ θελήσαντες τὸν εὐγενὲς ἄνθρωπον βασιλεύσαι XIX.
ἐπ' αὐτούς, κατεσφάγησαν ἑμπροσθεν αὐτοῦ· λέγει δὲ ἄπειρ ἑπα-
θεῖς ἐσχάτην ἐν τῇ ἀλώσει· καὶ ἐν τῇ φοβερῇ αὐτοῦ ἐλεύσει, πάν-
τες ὡς σπεγγὴ τῇ κελύσει παραδοθήσονται.

Ὅτι ἰδόντες ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ὁ φιλικόδωρος κύριος· ἵνα 41.
δείξῃ ὅτι λυπῶνται περὶ αὐτῆς, ὥθεν καὶ μετὰ τριακονταπέντε
ἔτη τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, ἡ ἄλυσις γέγονεν, ἀναβλέψαν μετανοίας
τοῦ Θεοῦ ποιουμένου περὶ αὐτῆς· τὸ δὲ εἰ ἔγνωσ καὶ σὺ τὰ πρὸς 42.
εἰρήνην, τοῦτό ἐστιν, ὅτι χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ εἰρη-
νεύσαι θεῷ διὰ τῆς πίστεως καὶ τῆς χάριτος, οὐκ ἂν τοιαῦται
σε θλίψεις περιέμενον, ἀλλ' ἐκέρβη φεῖν ἀπὸ ὀρθολογῶν σου·
ἀπὸ τοῦ ἰουδαίου οὐκ ἔθελον εἰδέναι· καιρὸν δὲ λέγει τῆς ἐπι-
στοπῆς· ἐν ᾧ αὐτὸς ἐπιστάτω καταλθὼν ὡς ἐπισκεψάμενος αὐτούς.

Ὅτι ἡ χεῖρα δύο ὀφθαλμοῦ προσέγαγε, ταῦτα γὰρ εἶσι τὰ Cap. XXI.
λεπτά, προσετίχθη δὲ ὑπερβαλλόντως· ὅτι ὥστερ ἀποσπαιμένο v. 2.
ἔλον αὐτῆς τὸν βίον, μεγαλοφύχως πάντα προσέγαγεν.

Ὅτι εἰπὼν ἐπιδήμιον τοῦτου τοῦ πάσχα φαγεῖν μετ' ὑμῶν, Cap. XXII.
δείκνυσιν ὅτι ἐκαστὸς ἐπαθεῖν. v. 15.

Πῶς νοεῖται τὸ λέγειν αὐτὸν ἐγὼ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἶμι ὡς δια- 27.
κονῶν; τοῦτο διὰ τὸ πρότερον λέγει.

Τὸ ἵνα ἐσθίει καὶ πίνετε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βα- 30.
σίλει μου, διὰ τὸν τῶν ἁγίων ἐκείθεν λαμπρότητα λέγει, ἀπὸ
μακαριότητος τῶν συναριστώσεων τοῦ βασιλεύοντος.

Αὐτὸς τί τοὺς ἄλλους ἄρεις, πρὸς τὸν Πέτρον φεσὶ, Σίμων Σί- 31.
μων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξέτρεψε ὑμᾶς σιναῖσαι ὡς τὸν οἶτον;
ἵνα παιδεύσῃ αὐτὸν μὴ ταυτὶ θαρρῆναι· τί δὲ ἐστὶ σιναῖσαι; τα-
ράξαι, βλάψαι· ἔως γὰρ τῇ σατανῇ τοὺς εὐδακρυμένους ἐξαιτεί-
σθαι, ὥστερ καὶ ἐπὶ Ἰάβ.

Τὸ δὲ λέγειν αὐτὸν ἐγὼ ἰδεῖν περὶ σοῦ, ἰδοὺ ἐν ὅτι ὡς 32.
ἄνθρωπος προσεύχεται· τὸ δὲ ἐπιστρέφας στήθεον τοὺς ἀδελ-
φοὺς σου, ἵνα μὴ εἰς ἀπόγνωσιν ἑμπέσωσι, ἀπὸ τοῦ γενοῦ ρε-
πρῆμα καὶ διδάσκαλος τῶν διὰ πίστεως ἰόντων.

XVIII. 35. Ὅτι ὁ τυράννης ἀκούων τῶν γραμμῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ καὶ θεῶν εἶχεν αὐτόν, καὶ ἐκτερομυζόμενος οὐκ ἔπαυεν εἶπεν καὶ ἀκούει ἡ πίστις σου εἰσπαιεῖ σε· ἤρξατο δὲ αὐτὸν λαλεῖν καὶ βροῦν, τὴν πίστιν αὐτοῦ διακινῶν τοῖς συνεσθῶσι.

43. Ὅτι φῶς γίνονται ἡ φωνὴ τῷ τυράνῳ, ἐκ φωτός γὰρ ἦν ὁ λόγος ἀλαθινού· οὕτως ἰαδίαις ἀκολουθεῖ αὐτῷ.

Διὰ τί ὁ Ζακχχαῖος ὁ τελώνης ὑπερβέβηκεν Χριστόν, τοῖς ἡδικομένοις τετραπλοῦν ἀπέδωκε· κατὰ τὸν νόμον τοῦτο πιστοῖται τὸν κατέσταντο ἀντὶ ἐνός τίσιμα πρὸς ταῦτα ἀποτινύσκει.

Cap. XIX. v. 8. Ὁ μὲν Ζακχχαῖος ἀγνοῶν ὁ ἵπποις διερχόμενος καὶ λαῖψ ἔρωτι φιλόνομος, ἐπὶ συκομοραίαν ἀνέτρεχεν· ὁ δὲ γε νόμος μυστικῶς τι διαρρήσας, λέγει κατὰβηθεῖ ἐνταῦθεν, κατὰβηθεῖ ἀπὸ τῆς συκομοραίας· μνίσθηται ὅτι ὁ Ἀδάμ γυμνωθεὶς, ἐπὶ τὴν σκεπὴν ἐκρύπτετο· σὺ δὲ οὐκ σκεπάζεις, ἐπὶ σκεπῇ μὴ ἀνέτρεχε· δαί με τοῦτο τὸ συκομέρον ἐκράναι, καὶ ἄλλο φυτεύσαι στανυρόχριστον δένδρον.

12. Ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης παραβολῆς, ὅταν παρυστῇ τῆς Χριστοῦ εὐκωνορίας τὴν δύναμιν· ἀνδραγαθὸς γὰρ ὢν αἰεὶ λαβεῖν ἑαυτοῦ βασιλείαν· θελονόντι ἐνανδρωθήσονται τῷ νόμῳ ὁ πατήρ καὶ ἡ τοῦ λόγου ἐκδόσις διδῶναι τῷ προσλήμναι τὴν βασιλείαν· εἰ δὲ μεταυνοῦντες αὐτὸν οἱ πόλῆται, αὐτοὶ εἰσιν οἱ Ἰουδαῖοι ποιεῖς διὰ δούλους καλέσας τοῦτοις δίδωμεν τὰς δέκα μωῶς· τοὺς τελείους τὴν ἔξω, τοὺς μυζαγωγῶν ἐτέρους εἰδότες· ὑποστρέψαντες μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ εὐγενοῦς, εὐγενοῦς διὰ τὴν διόκλητον αὐτοῦ, ἐνδρωθήσονται διακινεῖσθαι καὶ πεντηπλασιάζουσιν· ἰσχυρὸν οὖν δίκαιον πόλῆται ὁ πιστὸς γενήσονται· τοῦτόστιι δεξιωθήσονται πλείονος ἢ πρότερον· ἀτιμία δὲ ἔχει τοῖς ἄνω κακῶσι· τῷ δὲ πρὸς ταῦτα τὸ τέλος, τοῦτόστιι τὴν χάριν ἔν ἑαυτοῦ λαβεῖν λέγει· διὰ τί τοῖς τραπέζιταις, τοῦτόστιι διὰ τί μὴ προύβηται εἰς ἀπολείπον τοῖς εὐ εἰδῶσι δοκιμάζειν τὰ παρὰ σοῦ; ἰσὺ γὰρ ἰσῶν, ἔραβη ὢν, τοῦτό ἐστιν ἀπῆρτα σὺν τῷ τῷ ἰσὺν καὶ οἱ μὲν ἀπὸ λαβῶν τὰ

Πᾶσα ψυχὴ ἐκκλησιαστικὴ ἢ τὸν ποτὶ διάβολον ἄνθρωπον ἰδ-
 ούσα καὶ ἀπαρτίθεται, καὶ Χριστὸν ἐκτιμωμένην, χάριν τυγ-
 χύνει, καὶ δείται καὶ ἐκείνην κείραν καὶ νότον τοῦ ποταμοῦ,
 λέγουσα ἐδικαίωσάν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδικου μου· τίς δ' ἔτι εἰς ὁ
 ἀντιδικὸς καὶ οὐ εὐχόμεθα νυνὸς καὶ κείρας, λήγεται ὁ ἀπό-
 σταλὸς Πάπας· τικαί, ὁ ἀντιδικὸς ἡμῶν διάβολος, ὡς ἴδωμεν ἡμετέ-
 ροις δείχεται ζατῶν τὴν κατανάστιν.

Ὅτι ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας, οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς, ὡς εἰ πολλοὶ ὁ
 γλυκοῦντες λέγουσιν, ἀλλὰ τίς ἔν κριτὴς ἀδικίας κατ' ἐκτεσε-
 κειροῦ, ὡς ὁ Χρυσόστομος λέγει, πρὸς ὃν ἐξ αὐτοῦ τῆς παρα-
 βολῆς ποιεῖται Χριστὸς· βούλεται δὲ διὰ τούτου δείξαι, μὴ ἰσ-
 τακτὴν ἐν τῇ προσεύχῃ· ἐν δὲ τῇ λήγειν, πόση μᾶλλον ὁ πα-
 τὴρ ἡμῶν ὁ εὐράνιος, ἄλλω ἴδωμεν τὸν ἀδικὸν κριτὴν, καὶ ἄλ-
 λων τὸν Θεόν.

Ἄλλ' ὅτι ἀκούσας τὸν Θεὸν κριτὴν ἀδικίας, μὴ φοβῆσθαι εἰ-
 πὼν αὐτὸν κριτὴν ἀδικίας καὶ οὐ δικαιοσύνης· δικαίῳ γὰρ νό-
 μοις οὐ καίται.

Τοῦ φοβεσίου καὶ τοῦ τρώου ἢ παραβολὴ ὑποδείκνυσιν 10.
 ὅτι ἐπιστημένως δεῖ προσεύχεσθαι· πολλὰ γὰρ αὐτοῦ τὰ ἐγ-
 κλήματα· ἰδιώματα γὰρ αὐτὸς αὐτόν, καὶ πολλοὺς ἱερεὺς οὖν
 τῇ τρώῃ κατέκρινεν· ἀληθὺς οὖν τὸ γυγραμμένον ματὸν, ὅτι ἐστὶ
 δικαίος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ.

Ὅτι πῶς ὁ μὲν φοβεσὶς μεγαλοφρονήσας ἐπὶ τοῖς εἰσέσις 14.
 δικαιοσύνης κατακρίνεται, ὁ δὲ ἰσθ' ἐπὶ τούτῳ αὐτῷ μᾶλλον καὶ
 δεδικαίωται· ὅτι οὗτος μὲν μαθεὶς ἀντιτίκτοντος καὶ παρακα-
 τοῦντος ἢ ἐραδίζοντος, μεγαλοφρονεῖ· ὁ δὲ ἐν μὲν τῇ εὐδοκί-
 μῃ, ἐκρυβεν ἑαυτὸν· ἐν δὲ τῇ κατακραίεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἐλεῖν
 ὁ τοῦ διαβόλου, ἀποδύεται τὰ ἐκτερεῖα ἐγκλήματα· τοῦ Πα-
 λουσιώτου.

Ὅτι λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι οὐδὲν τοῦτο συνεκκε, ἀλλ' ἔν 34.
 τοῦτο τὸ βῆμα περιγυρῶν ἀπ' αὐτῶν· ἔγινε περὶ τῆς ἀναστά-
 σεως· δεῖ τι· ἐπειδὴ οὐδὲν ἤδειται ἀκριβῶς· τὰ παρὰ τὴν προ-
 γατῶν· ἐκ' αὐτῇ λεγόμενα ὡς ἀληθῆς.

XVI. σιν, ἔξ αὐτοῦ ἐγίνεσκιν· ὅτι δι' ὃ μὴ Μωσῆς ἀκούων, οὐδὲ ἀπο-
κροῦ ἀπιστοῦμένου ἀκούσει, ἰδοὺσαν οἱ Ἰουδαῖοι μᾶτε Μωσῆς πο-
σεύσαντες, μᾶτε τοὺς ὑπὸ Χριστοῦ ἐγαρδίνοντας· κήλους δι'
Ἀβραάμ, τὰς ζωοτάτας λέξις ὁ ἄγγελος ἀκούσιος λέγει.

Cap. XVII.
v. 5.

"Οτι περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων ἄγγων φησὶν ὁ ἀπίστολος διὰ
πίστεως κατεργασίαντα βασιλείας· οἱ ἀπόστολοι οὖν τοῦτο εἰ-
δότες, λέγουσι τῷ Χριστῷ· πρόσδεε ἡμῖν πίστιν· οὐκ αἰτοῦσι
δὲ πίστιν ὡς πᾶς, οὐ γὰρ ὅσων ἀπίστοι, ἀλλὰ προσδεύοντες πί-
στεως, τοῦτίστι τὴν εἰς τοῦτο βασιλείαν.

7. "Οτι τὸ τίς ἐξ ἡμῶν δούλον ἔχων ποιμαίνοντα καὶ τὰ ἔξῃς,
διδάσκαι ὅτι τὰς δεσποτικὰς ἐξουσίας ὁ θύναμις ὡς ὄργανον πα-
ταχού παρὰ τῶν οἰκτιρῶν ζητεῖ τὴν ὑποταγὴν· οὐ γὰρ χάριν φη-
σὶν ὑπολογίσει, κἄν εἰ-γένοιτο παρ' αὐτοῦ πᾶν ὅτιρ ἰδεῖ γενέ-
σθαι· ἀλλὰ μὴ πληροῦντος μὲν, κλειδύοντες· πληροῦντες δὲ, οὐ-
δαμία ἐστὶν χάρις.

21. Ἐν τῇ λέγειν ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ἡμῶν ἐστιν,
τί λέγει; ὅτι ἐν ταῖς προαφάσεσιν ἡμῶν, φησὶ, κίτται τὸ ἐκλέ-
ξασθαι ταύτην.

22. Τί λέγειν βούλεται Χριστός· ὅτ' ἂν φῇ, ἐλευθέρωνται ἡμεῖς
ὅτε ἐκιδυρᾶμεντες μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ νιού τοῦ ἀνδρῶντος ἰδεῖν,
καὶ οὐκ ἐφείσθε· τοῦτίστι γὰρ ἐπὶ γὰρ συνδικηγῶντος αὐτοῦ· καὶ
τοι καὶ ἰσχυρὸν συνέντες αὐτῷ· τοῦτο δὲ ἐλατὲ διὰ τὰς δι-
φῆς ἡς ἡμεῖς ὑποκρίνεται ὑπὸ τῶν τυράννων.

Cap. XVIII.
v. 2.

Τι ἂν εἰς ὁ κρετὴς οὗτος, λέγεται Δαβὶδ, ὁ Θεὸς κρετὴς δι-
καιοῦ καὶ ἰσχυροῦ καὶ μακρόδουμος· ὡς ἔστιν αὐτοῦ ἀκούσαι καὶ
πάλιν λέγοντες· ὅτι οὔτε ἐξ ἡμέδων, οὔτε ἀπὸ θυμῶν, οὔτε
ἀπὸ ἡτῶν ὡρίων, ὅτι ὁ Θεὸς κρετὴς ἐστίν· ἔχει δὲ ὡς πάλιν
ἰδεῖν ὁ Θεός, ποίαν ταύτην; τὴν ἐκκλησίαν· διδοξασμένην ἡ-
λάθε περὶ σοῦ ὁ πᾶς τοῦ Θεοῦ· αὕτη ἡ πᾶς μίσητά ἐστι τὰς
οὐρανῶντων Ἱερουσαλὴμ. Μᾶτε Θεὸν φοβούμενος μᾶτε ἀνδρῶντος
ἐντραπέδωντος· ὁ γὰρ Θεὸς οὔτε Θεὸν ἔχει ὅν φοβηθήσεται, οὐδὲ
ἀνδρῶντος ὃν ἐντραπέδεται· προσωποποιεῖα γὰρ οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ.

τῶν δεικνύσιν διὰ τούτων ὅτι περ εἰ μὴ βούλουτο τίνας κτλ. XVI.
 σκε τὸν ἐκεί γὰρ αὐτῶν καταλαμβάνει παρουσίαν, τὴν οἰκονομίαν
 γινώσκοντα τῶν πτωχούτων, συμμετρίας τῶν ὑπαρχόντων τοῦ-
 των πεισόμενοι, ὅπως φίλους καὶ μάρτυρας τῆς εὐσεβελυχίας
 κτησόμενοι, ὅτ' ἂν αὐτοῖς ἡ ἐπίγειος ἐκλείπει ζωὴ, τύχῃσι τό-
 πων τοῦτ'· εἰ δὲ μὴ βούλουτο, ἀποπειροῦνται πάντως τῆς οἰ-
 κονομίας· καὶ διὰ τὴν ἀσκηθροσύνην, τῷ αἰσινῷ παραδεδό-
 σονται περὶ.

Τι ἔστι τὸ ὁ πιστός ἐν ἐλαχίστῳ; ἔστι ἐν τῷ γοῖμῳ καὶ 10.
 εὐτελεῖ τοῦτ' πλοῦτον, καλῶς δεκτικὸν εἰς τοὺς δευτέρους· τοῦ-
 τον τὸν πλοῦτον καὶ ὁδίκον μακροῦ λόγου ἐν τοῖς πνευματικοῖς·
 ὁ δὲ τοῦναντίον καὶ ἐν ἐκείῳ ἀπότης.

Ὅτι ἄλλοτερον τὸν τῶν πλεόντων παρουσίαν ὠφείδουσιν, ὡς 12.
 οὐκ ἐκ φύσεως, ἀλλ' ἐκείνους ἔχει ὄντα· ἐγὼ γὰρ καὶ τὰ ἐμὰ
 καὶ τὰ ἑμῶν ὡς οἱ ἔγω λήγουσιν.

Ἀνδραγάς· τις ἦν ἀνδραγάς· τὸ ἄνεργον οὐ λέγει τοῦ πλου- 19.
 σίου· λέγει γὰρ ὁ Θεὸς περὶ τῶν μὴ φοβημένων αὐτόν, οὐ μὴ
 μνηστῶ τῶν ὁσιότητων αὐτῶν διὰ χυλίων μου· ἔχει δὲ ὁ λό-
 γος, ὡς ἦν ἐν Ἱερουσολύμοις· Ἀδελφοί· τις ἀνδραγάς, κατ' ἐκείνους τοῦ
 καιροῦ ἐρχάμενον νεσῶν πλοῦτον καὶ ἀφώρυστα· εὖ μεμαρμένους λέ-
 γεται τὸν κύριον ὡς εἰς παραδείγμα λαβόντα αὐτόν γνωρίζε-
 τον· μηδεὶς δὲ νουθετεῖται ὅτι γέγονεν ἔδη ἀνταπόδοσις· ἔστι γὰρ
 παραβολὴ τὸ λεγόμενον.

Διὰ τί ἐν τοῖς κέλοις αὐτόν Ἀβραάμ ὀρέξῃ; ἵνα λάβῃ συναι- 23.
 σθεῖσιν τῆς μεσεστινίας τὸν φιλέξενον Ἀβραάμ.

Διὰ τί πρὸς τὸν Ἀδελφον οὐ λέγει, ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀβραάμ; 24.
 ἀπειθὴς ἐνέμελλε μνηστειάζειν αὐτῷ πάντως· οὐκ ἔχει δὲ ὅτι ἐλα-
 βες, ἀλλ' ὅτι ἀπέλαβες ὡς ἀπεβίβης τῆς αὐτοῦ προκοπῆς· τὸ
 δὲ χάσμα μέγα ἐστὶν ἐκείνῳ, τὴν τῶν δικαίων διακρίσιν αἰνιττα-
 ται πρὸς τοὺς ἀμαρτανεῖς· αἰτεῖ δὲ τὸν Ἀδελφον ἀνταπεῖται,
 ἵν' ἰδόντες αὐτόν, φησι, πεισώμεθα· ταῖς γὰρ προφάσεσι, οὐχ'
 ὄντως πιστεύουσιν· τοῦτο δὲ ὅτι ὡς μύθους τοὺς προφάσεις ἔχουσιν·

XV. λιπὲς τοῦ ἀκούσθαι λόγον θεοῦ· ἐκολλήθη δὲ, φησι, ἐπὶ τῶν πολιτῶν ἔχουν θείων· διὸ ἐκάρφην εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βέβαιον χοίρους, χοιράδα βίον ἔχειν· οὕτως γὰρ τομῶσιν αἱ θείωνες τοὺς τρωάντας αὐτοὺς, ἔφασκε δὲ χοίρου· χρόνιος γὰρ τῇ κακίᾳ, καὶ διδάσκαλος ἀσωτίας γίνεται· τὸ δὲ ἐπιθύμει ἐκ τῶν καρτίων ὧν θεῖον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς εἶδεν αὐτῶν, τοῦτο ἔστιν· ὅτι ἄλλους διδάσκων γὰ κακὰ, αὐτὸς τῶν κακῶν οὐκ ἐλάβηκε κέρως· κερῆτι δὲ τὸν ἀμαρτίαν εἰκόζει, ὅτι γένεσις ἐστὶν ἐκείνη καὶ τραχὺς, ὥσπερ καὶ ἡ ἀμαρτία· εἰς ἐκὼν δὲ ἐλθὼν, τοῦτό ἐστι, λογιζόμενος τὰ πρότερον, εἴπειτα, πόσοι μισοῖται τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἄλγῃ, τοῦτέστι κατεχούμεναι ἀπὸ γράφων· ἀναστὰς ἔλθε πρὸς τὸν πατέρα· ἀναστὰς ἐκ τῆς ἐδουῆς, ἔλθε πρὸς τὸν θεόν· ἐπὶ δὲ αὐτοῦ μακρὸν ὄντος, ἀπὸ τοῦ προελθεῖν ἡ εὐαγγελία τῆς μετάνοιαν καὶ τὰ ἔξῃς ἔχει τὸν ἀκολουθεῖν· εὐαγγελίᾳ τῆς γαλῆς τὴν πρώτην, τοῦτέστι τὴν εἰς· καὶ δοτὶ τὸν δευτέριον τὴν σαρραγίδα, τοῦτέστι τὸ βύπτισμα· καὶ ὑποδείματα τῆς εὐαγγελικῆς ἐδόν· μόσχον δὲ σιτινὸν τὸν τοῦτον Χριστόν ὑπὲρ τῆς εἰκουμένης τῆς μεταλήψεως καὶ ἔρξατο εὐρακίσσασθαι· χαρὰ γὰρ γίνεται ἐν εὐαγγελίᾳ ἐφ' ἧν ἀμαρτωλὸς μετανοοῦσι· τὸ δὲ ὅτι ἐγγύγωνε ὁ πρεσβύτερος, εὐ φησὶν εἰσάγει τῇ ἡγίᾳ ἐν τῇ σώσει· τοὺς ἀμαρτωλοὺς, ἀλλὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν φιλαδελφικὴν ἐμφάνει βουλόμενος τοῦτο λέγει· ὅτι δὲ ἡ παραβολὴ οὕτως λέγει, εὐ χρεὶ πάντα τὰ τῆς παραβολῆς ἱερυνθῶν, ὅμως οὖν ὡς προσηγορίζεται τοὺς ἀγαθοὺς τοιαῦτα λέγων, μὴ δέξασθαι φθόνον ἐπὶ σωτήρος ἀμαρτωλῶν ἀλλὰ δὲ λέγουσι τὸν μὲν πρεσβύτερον, ἀγγέλους· τὸν δὲ νεώτερον, ἀνθρώπους· ἑταροὶ τοὶ μὲν πρεσβύτερον, τὸν κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ θελοῦσθαι· διὰ δὲ τοῦ νεώτερου τὰ εἶναι· ὁ δὲ ἅγιος Κεράλλος ταῦτα οὐ δίδχηται.

Cap. XVI.

v. 1.

Ἀνθρώπος τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχε εἰκονόμενον, καὶ τὰ ἔξῃς ἔστιν οὖν ὁ σκοπὸς ὡς πρὸς παραβολὴν μὴ πάντα ἔχουσιν· βούλονται γὰρ ὁ τῶν ἔλων θεός ἐν ἀπειρηκώσως ὑπεριπόμεν ἀν-

καὶ ἀγαπᾷ τὸν δαύκιον ὡς τῷς ἑχάστες καὶ ἀρεγγῇ καὶ χα^ρ_{IV}.
 λούουσιν· ὅμοις δὲ καὶ εὐρωστοὶ διὰ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως·
 τὸ δὲ ἔτι τόπος ἐστὶ, λέγει τὸν διακεκολλημένον, διὰ τοῦς ἀγροί-
 καίρους· λέγει πάντες καὶ πτωχοπαιδεῖς.

Τὸ ἐκ τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς ἡμῶν υποθαλούμενος τοῦ- 28.
 τό ἐστιν· ἵνα οἱ τὴν εὐκλείᾳ ζωῇ καταρθεύοντες ἴδωσιν, τὸν ἄρ-
 καύσαν ἐν ταύτῃ προθυμίαν, τῇ ἑαυτῶν ἡγυκαταθήκεναι νοὶ δεικ-
 ταλῶσιν.

Τὸ δὲ ὅτι βασιλεὺς πορευόμενος ἐν ἑτέρῳ βασιλεῖ συμβα- 31.
 λειν εἰς πόλιν καὶ τὰ εἶξαι, τοῦτο σημαίνει, ὅτι πρὸς τῆς ἐκκο-
 τίσεως δυνάμεως ἐστὶν ἡμῶν ὁ ἄγων, καθὼς ὁ ἀπώτερος φασὶν· ἐτι
 δὲ καὶ πρὸς τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς· διὰ τὸν θεὸν ἔχοντες βασι-
 λείαν, μαθόντες περὶ εἰρήνης τοὺς ἐχθρούς ἡμῶν θείοντες ἐρω-
 τήσωμεν, ὅτι ἐστὶ δουλωθῆναι τοῖς πάθεσιν· ἀλλὰ μᾶλλον ἀν-
 τιπείνομεν αὐτοῖς, τὸν κρατυῶν θεὸν ἡμῶν εἰς ἀντικρίαν ἀλοφύ-
 χως καὶ ἀδωλευσίτως ἀνταποδίδωμεν.

Περὶ τῆς δραχμῆς φασὶν ὁ ἅγιος Γρηγόριος οὕτως· ὅτι λύχ- Cap. XV.
 νον ἔφη Χριστὸς, θαλονέτι τῆς ἑαυτοῦ σάρκα, καὶ τὴν οἰκίαν v. 8.
 ἐσώρυσεν τῆς ἁμαρτίας τὸν κόσμον ἀποκαθαίρων· καὶ τὴν δρα-
 χμὴν ἐξήραται, τὴν βασιλείαν εἰκόνα συγκοιχωμένην τοῖς πάθε-
 σιν· καὶ συγκοιλεῖ τὰς φῆλας δυνάμεις ἐπὶ τῇ τῆς δραχμῆς εὐ-
 ρείᾳ καὶ κοινωνοῦς ποιεῖται τῆς εὐφροσύνης, ἥς καὶ τας οἰ-
 κονομίας μύστιδας ἀντιποιέται.

Εἰπὼν ὁ διακόντος Χριστὸς ἐτι δοθῆναι τις εἶχε δύο υἱούς, 11.
 ἁμαρτωλοὺς λέγει καὶ δικαίους· νωτέρων δὲ λέγει τὸν υἱόν, οὗ
 διὰ τὸν χρόνον, ἀλλὰ διὰ τὸν τρόπον· τὸ δὲ δὲς μοι τὸ ἐπι-
 βάλλον μέρος τῆς εὐσίας, ἀντὶ τοῦ ἀντιθέουτος ἰδίῳ εἶναι καὶ
 οὐχ' ὑπεκλίνῃ ἐσεῖ· ἰδοὺς δὲ αὐτῷ ὁ πατὴρ τὸ ἐπιβάλλον τὴν αὐ-
 τελευσιότητα, τὸν φυσικὸν νόμον· τὸ δὲ ἀπαθῆκεν, οὗ τοπι-
 κῶς νοήσας ἀλλὰ πραγματικῶς, ἀπὸ θεοῦ ἀέιστος, καὶ ὁ θεὸς
 ἀπ' αὐτοῦ· τὸ δὲ ἀνέλωσε τὴν εὐσίαν αὐτοῦ, ταύτισεν τὸν ἡ-
 ρωτον λογισμόν, τῆς σωφροσύνης καὶ τὰ εἶξαι· γέγονε δὲ αὐτῷ

XIII. 11. Ἡ συγκύβητος χαρμῇ, ἀπαθεῖ τοῦτο ἐκ οὐκ ἐκείνης ἀγρίο-
τατος, ὡς παρρηγομένη παρὰ τοῦ δι' εὐεχία θαλινότης πτα-
σματα.

31. Τὸ ἔλθε καὶ παρὶν ἐνταῦθα τὴν φαρμακίαν λέγοντων,
ἐκ φθόνου ἐπὶ, οὐδὲ γὰρ ἐβόλον ἀφαιλεῖσθαι τινὰς, οὐδὲ θεο-
σφείας γίνεσθαι ἀπὸ φθόνου ἐν δὲ τῇ λέγει αὐτοῖς Ἡρώ-
δες οὐ θύλα ἀποκτείναν, προμαρτυρήσαντες ἔλεγον καὶ ἐπαρκοῦν-
τες· διὸ καὶ ὡς γινώσκων ὅτι φεύδονται, λίγισ· εἰπατε τῇ ἀλώ-
πει τοῦτον καὶ τοῖς μὲν ἐθέμεται, ἀλώμεται τὴν Ἡρώδην λέ-
γειν· οὐχ' οὕτως δὲ ἔχει· ἀλλὰ ἀλώμεται λέγει τὴν ἐκείνου δε-
κτικότητα καὶ σκαπίτητα· ἐφύλασσεται μὲν χρώμενος φωνῇ, οὐ
γὰρ εἰπὼν ἐκείνη τῇ ἀλώμεται ἀλλὰ τοῦτον ἐπιπλήττων δι' αὐ-
τοῦς, λίγισ· ἰδοὺ ἐκείνην ἐξέβαλλε καὶ ἰσχυρὴ ἐκτετατὴ διὰ τοῦ
εἰπεῖν τὴν αὐτοῦ, τὸν θάνατον αὐτοῦ μόνον, καὶ ὅτι ἴσων, καὶ
οὕτως Ἡρώδης οὕτως αὐτοῖς, πρὸ καιροῦ τί ποιεῖται.

33. Τὸ εὖ ἐνέχεται προφάνει, ἔγω· ἱεροσολίμ· ἀποδυνάμει λέ-
γει αὐτὴν, ὡς κατηγορίαν εἰσάγει τὸν λόγον.

φ. XIV. 15. Ὁ αἰὼν μακάριος ὃς τις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν, οὐ τίλλει· ἔν· ἐνέμεται γὰρ σωματικὴν βρῶσιν αἰ-
μα ἐν τῇ οὐρανῷ.

16. Τὸ ἀδρανὴς τις ἵσχυος δίδων· ἀδρανὴς, τὴν διὸν καὶ
πᾶν λέγει· αἱ γὰρ εἰσὶν τῶν παραβλαῶν, πλόντους ἀλά-
δειαν· οὐκ οὕτως δὲ πάντως εἰσὶν ἀλάδειαν δίδων· φασὶ πει-
πέσιν οὐκ ἄρτον· ἐπὶ γὰρ συντελεῖς τὸ Χριστοῦ πᾶν τὴν
εὐκωντικὴν πύργον· ἐπὶ δὲ πολλοὺς, τὰ πλῆθη τῶν ἱε-
ραίων· τίς δὲ ὁ ἀποσταλμένος ἐν καὶ δεῦθεν φασὶν αὐτὸς ὁ Χρι-
στὸς διὰ τῆς σάρκα· μαρτὴν δεῦθεν ἀνέλαβε· τί δὲ ἵσχυος
τοῖς ἐκτεταμένοις· ἀμαρτιῶν ἄρτον, οὐδενίας λαμπρότητα· τὸ
δὲ ἔχοντες ἀπὸ μακρῶν παραβλαῶν, τοῦτο ἔστι· τὸ ἐξ ἐνός συν-
δράματος μεθ' ἑαυτὸν λέγον· παραβλαῶν τῆς κλήσεως, γεωδιστίρως
ἀσυνεχῶς προστεταμένως· κίλινται δὲ ἀντ' ἐκείνων οἱ εἰς τὰς
πλάστιξ καὶ τὰς βόρας, οἱ ἐκ τῆς ἰουδαϊκῆς πλάστιξ ἀφαιρῶν τε

Τὴν ἑαυτὸν τὰ σκευάσματα λῆγει, εἰς ἣ βούλεται ταχίως ἀνα-
ρῶναι τὴν ἐξουσίαν τῆς διδασκαλίας αὐτῶν καὶ διεισπεῖν
πρῶτον.

Περὶ δὲ τῶν Γαλιλαίων ὡς ἀπήγγειλαν τῷ Χριστῷ ὅτι τὸ
αἶμα αὐτῶν ὁ Πιλάτος ἔμειε μετὰ τῶν θυσίων, χρὴ γινώσκειν
ὅτι αὐτοὶ εἰσιν οἱ τοῖς δόγμασι ἱκανοποιησάντες Ἰουδα τοῦ γα-
λιλαίου, οὗ καὶ αὐτὸς ὁ Λευκῆς ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστό-
λων μένεται· ἐν δὲ τῷ δόγμα τοῦ Ἰουδα, ὡς Ἰωσήπος λέγει,
ἐδίδασκε γὰρ μηδεὶς κέρει λέγειν μήτι κατὰ φιλοσοφίαν καὶ
τὰς θυσίας δὲ τὰς ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων βασιλέων προσπερεμένης
καὶ τὰς αὐτῶν σωτηρίας ὡς μὴ ἐκ τοῦ Μυσθίου εὐσεας, ἀπέκο-
πεν· ἐπὶ τοῦτοις ἀγανακτήσας ὁ Πιλάτος παρ' αὐταῖς ταῖς κα-
τὰ τὸν νόμον προσπερεμένης θυσίας ὑπ' αὐτῶν, κατέσφαξε αὐ-
τοὺς· λέγει οὖν αὐτὸς Χριστὸς ἀμνηστους οὐ μὲν τῶν πεπο-
νθέντων χείρωνας, ἀμνηστους δὲ διὰ τὸ στασιάζειν αὐτούς.

Ὅτι ὁ κύργας ἐρ' οὗς ἔπεισε, καὶ τοὺς δεκανετὰς κατέσφαξε, 4.
ἐσθαιεν διὰ μὲν τοῦ κύργου, τὴν πόλιν· διὰ τῶν καταχωρηθέν-
των, τοὺς ἐκλωστας ὑπὸ Τίτου.

Ἡ τῆς συνεὲς παραβολὴ, τὴν ἀκαρίαν ἐλέγχει τὴς Ἱερου- 6.
σαλῆς, φύλλα μόνον περὶ παρούσης καὶ ἡμετέρας τῇ φαίνεσθαι,
καρπὸν δὲ μὴ ἔχούσης· τρίτον λέγει διὰ τὴν πόλιν, διὰ Μωυσεως,
διὰ τῶν προφητῶν, δι' ἑαυτοῦ.

Ἡ εὐαγγελικὴ συνὴ, ἡ ἀκαρίαν ἐστὶν ὁ εὐαγγελιστὴς,
ὁ θεὸς καὶ πατὴρ· ὁ δὲ ἀμπελουργός, ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ φέ-
ροντος καὶ ἐκκαθάρας τὸν ἀμπελῶνα Ἰ. 36. ὁ δὲ θεὸς καὶ πα-
τήρ ὁ καὶ εὐαγγελιστὴς, ἐκτενέως ἵσται ὁ καλεῶν τὴν συνὴν ὡς
ἀκαρίαν ἐκκατίναι· τὸ δὲ ἄγει αὐτὴν καὶ τοῦτ' ἐν τῇ ἐκτὲ λέγειν,
διὰ νόμον καὶ προφητῶν οὐκ ἰβητιώδεως, καὶ τοῖς ἑαῖς ἀρ-
θρουθῆναι δόγματι, ὡς εἰ μὲν ποιῶσαι καρπὸν εὖ· εἰ δὲ μὴ,
εἰς τὸ μᾶλλον ἐκσφῆας, εἰς τὸν ἑαυτα αἰῶνα καὶ εἰς τὸν κρι-
σιν· ἐστὶ δὲ ἡ μὲν πρώτη ἀδείκνυσι, ἡ ἐν τῇ παραδείσῳ· ἡ δευ-
τέρη, ἡ ἐν τῇ νόμῳ ὁ τρίτη, ἡ ἐν τῇ χάριτι.

Cap. XIII.
v. 1.

- XI. τοῦ προδρόμου· καὶ ἐπειδὴ οὐκ ἀπεχώρισται μετὰ τὸν ἄρθερον τέκον τὴν πανάγην· θεοτόκον Μαρίαν τοῖς παρθενοῖς ἀποκαλεστέον· τοιοῦτον ἐν τῷ ναῷ, ἔνθα οὗτος ὁ τύπος μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιστηρίου, κατέστανεν.

Cap. XII.

v. 13.

Δὴ τί πρὶς τὸν εἰπόντα αὐτῷ, διδάσκαλε εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μαρτυρεῖσαι μετ' ἡμεῶν τὴν κληρονομίαν, ἡκουσάντες εἶπεν, ἀνδραγαθὸς τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μαρτυρᾶν ἐν' ὑμῖν; εἶπεν δὲ τοῦτο καὶ δὴ τὸ προκρίναι αὐτὸν τὰ γένηα τῶν θείων, καὶ διὰ τὸ προκρίναι ἀπὸ τοῦ αἵματος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτεται οὐ γὰρ ἰστέ γένει ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἢ ζωῇ, διὰ τὸ μὴ τῷ πλεονεξῇ συνεκτιθέσθαι τὸ τῆς ζωῆς μέτρον.

32. Τὸ δὲ μὴ φοβῆσθαι τὸ μικρὸν ποιμνιον, τοῦτο ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπιστίας· κριταὶ μικρὸν δὲ ἐνομάζει τοὺς ἁγίους, ἃ ἐπειδὴ παρέρχεται μικρότης τοῖς ἁγίοις ἐν τῇ κόσμῳ, ὡς ἐκουσίως ἀντιμαρτυρεῖται· ἢ διὰ τὸ ἐκτάσθαι τῇ τῶν ἀγγέλων πληθύνει.

35. Ἐκπονεομεν αἱ ἐσθλὴς ὑμῶν περιζωσμέναι τὸ τῆς διανοίας ἔσχατον εἰς φιλαργίαν τῶν χρηστῶν ἔργων· δέσπειρ ὁ διδάσκαλος λόγος φυλάττω καὶ ἀρδεύω ὑπὸ τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς· γάρτοι δὲ ἐνομάζει, διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐκείθεν τί κατὰρ ἡμῶν νυκτῶν λίγαι, διὰ τὸ ἄδελφον· τὸ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ φυλακῇ λίγαι αὐτὸν, τοὺς ἀναμείνοντας τὴν παρουσίαν αὐτοῦ· μακάριοι γάρτοι αἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, περιζώσονται γὰρ καὶ θαυμάσουσι αὐτοὺς, τοῦτο ἔστιν ὅτι τοῖς ἰσοῖς ἡμᾶς ἀνταμείψονται, καὶ οἷον κἀμύοντες ἀνακτιθέσονται, τρυφᾶς ὅτιν παραδίδας τῆς πνευματικῆς· ἢ πρώτην μὲν φυλακὴν, τὴν πρώτην ἡλικίαν· δευτέραν, τὴν δευτέραν ἡλικίαν· τρίτην τὴν ἐπὶ τὸ γῆρας.

48. Δὴ τί ὁ δοῦλος ὁ μὴ γινούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ ὑπέχετο λόγους; δίδωκε μὴ ἐβίβησεν εἰδέναι, δυνάμενος μαθεῖν· ποῖος ἀπαλλάξει λόγους τοῦ χεῖναι πολλὰς ὑπομεινῶσαι πληγὰς τὸν εἰδῶτα καὶ βεβαιούμενον.

Εἰπὼς, περὶ τοῦ εἰδῶτα πολὺ, πολὺ ζητεῖσθαι παρ' αὐτοῦ, εἰδέναι ὅτι φορτωσιώτερον τῶν δοξαζομένων ἐστὶ τὸ κρῖμα.

Ὅτι κριτὸν τὰς φιλοφρονίας, ἡ πίστις καὶ τοῦτο δεῖξαι Χρι-
 στός ἐν τῇ Μάρθῃ καὶ τῇ Μαρίᾳ· ἰσχυρὸς γὰρ περὶ τὸν δια-
 κρινόντα ἀσχολευμένους, ταύτας προέβλεπε Χριστὸς ὡς τὸν λόγον
 ἀκούσαν αὐτοῦ· ἀλλ' ὅμως τὸν μὲν οὐκ ἀπέχεσθαι ἀπ' ὧν ἰσχυί-
 ται, τὴν δὲ προσεβίβαστο ἐγ' εἰς προσέχην.

Τὸ ζητεῖτε καὶ κρύνετε καὶ ἀνοιγέσθαι ἵδαν, καὶ τὸ πο-
 ρεύσθε ἐν νυκτὶ πρὸς τὸν ἥλιον εἰς τὸ λαβεῖν τί, τὸν ὀχλο-
 σιν καὶ τὸ μὴ ταχίως τὰς εὐχὰς ἀρτίστασθαι λέγει· νύκτα δὲ
 εἶπεν, μᾶλλον δὲ μεσονύκτιον, τὰς ἐσχάτως καὶ πρὸς τῇ τέλος
 διαίτας ἡμῶν οἰκοδομήσαντες δὲ, τὸν Θεὸν αὐτὸν· τριπλῆς δὲ ἔργα
 ὡνόματι, τὸν εἰς πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον πνεῦμα πίστει· ὁ
 δὲ φίλος ὁ παρακρινόμενος ἐκ ἰδοῦ ἐπιβουλεύει αὐτῷ, νοεῖται
 ὡς εὐχόμενος ὁ ὀργιστός, ἔργον οἱ ὀργιστός οἱ πρὸς τὰ ἐσχάτα πα-
 ρακρινόμενος παρακλεῖσθαι ἡμᾶς· φιλοῦσι γὰρ ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ὡς φι-
 λάνθρωπον Θεοῦ φιλόανθρωπος ὑπερίστα· τὰ δὲ παιδία τὰ ἐπὶ
 τῆς κλίμας ἀνακρινόμενα, τοὺς στραφέντας ὡς τὰ παιδία καὶ ἐν
 ἀπλῇ καρδίᾳ πεπιστευκότας τῷ εὐαγγελίῳ, καὶ ἑξομνέοντες τῷ
 κυρίῳ συνηνωμένοι· ἀναβάντες δὲ ἐνταῦθα λέγει τὸν πατ' ὑπο-
 μόνως ἰσπεταμένους προσεχῆς.

Διὰ τί τῆς γυναικὸς εἰποῦσας, μακάρι ἡ καὶ ἡδὴ ὁ βαπτισ-
 μένος σε, αὐτὸς εἶπεν, μετέσχε μακάριος οἱ ἀκούσαντες τὸν λό-
 γον τοῦ Θεοῦ; διὰ τὸν κυρίον καὶ τοὺς παρισταμένους τοῦτο λέ-
 γει καὶ διὰ τὸ φιλέτατον.

Τίνας ἔστανεν πονηρῶν ὄντων τῶν Φαρισαίων, πρὸς αὐτὸν
 ἐλεεινὸς παρ' ἑαυτῶν ἀπέλθε; νοεῖσθαι τούτους βουλόμε-
 νος καὶ ὑπερβῆναι ἐκκενδρῶν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὅτι οὐ πρὸ τοῦ
 ἁρίστου ἐβλάντισθε, ἀνοετῶς· Μωσὴς γὰρ εὐδαίμων προσείταξε
 τοῦτο ποιεῖν· ἡ γὰρ διὰ τῶν ἰδίων ἀνέμους, χριστόδους ἔστιν
 πρὸς ῥύπον σαματιῶν, ἀκαθαρσίαν δὲ ψυχῆς ἀπαλλάξαι οὐ δύ-
 νатаι.

Περὶ τοῦ Ζαχαρίου οὗ εἶπεν κύριος, ὅτι μεταξὺ τοῦ ναοῦ 51.
 καὶ τοῦ ὕψιστου ἱερῶς, ὁ Νύκτας γένει ἔτι ὁ πατήρ ἦν

X.
42.Cap. X.
v. 9.

37.

37.

51.

X. τῷ λέγειν τίς ἐστὶ μου πλησίον, τοῦτο ὑποτίθεται· τίς φασὶν ἴσως μοι; πλησίον νοῶν τὸν δίκαιον τῷ δίκαιῳ· αὐτὸς δὲ τῷ συμπαθεῖσι Πάτερ, καὶ τῷ τρόπῳ τῆς διαπραγμάνσεως.

30. Τὸ ἄνθρωπος κατέβηκεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, ἀπὸ τῆς ἐν παραδείσῳ ὁδοῦ καὶ εἰρηνικῆς διαγωγῆς· τοῦτο γὰρ εἰρήνην σημαίνει.

Πρὸς τὴν Ἱεριχώ τὴν κοίτην καὶ χθαρράν καὶ κυματώδη καὶ περὶ γὰρ κατωλισθεῖσαν, ἔγχευε τὴν ἑκατάδην ζώνην.

Ἀφ' οὗτος δὲ λέγει τῶν διαπραγμάτων τὸ σύστημα ἢ τὰ καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἀμαρτημάτων τῆς ἀρετῆς ἐκδύσαντες αὐτὸν, τὰ τῆς ἀμαρτίας τρώματα ἐπίθεται.

32. Αὐτοῦτος δὲ καὶ ἱερεὺς, τὸν νόμον λέγει, ὡς μὴ τὸν πεποισμένον διαπραγμάνοντα.

Τὸ δὲ ἀντιπαρῶν, ἀντὶ τοῦ ἰδῶν τὴν ἐκκοίτην ἰδοὺς πόλιν ὄντα ἔλθε, μὴδὲν ὠφέλειαν.

33. Ὁ δὲ συμπαθεὺς, ἢ ὁ δοῦν ἐντέλῃς εἶναι ὡς αὐτὸς ἐνομιζέτω καὶ ἐκκαλεῖται παρ' αὐτῶν· ἢ ἐκ τούτου τὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ φερόμενος πόνην καὶ ἰουδαῖον καὶ ἰδουκαὶν προσλαβόμενον λέγει.

34. Ὑποζύγων δὲ, τὸ αὐτοῦ σῶμα λίγαν ἔχουσι γὰρ τῇ ἀνδραγαθίᾳ τὴν δεινότητα ἰσχυρῶς, ἀμαρτίας ἰδιωμάτων ἔγχευε τὰ τρώματα.

Οἶνον δὲ τὸν δοξαζομένον τρόπον τὸν σπύροντα καλεῖ.

Τὸν Πάτερ δὲ, ὅτι φιλοφρονεῖς τοῦτον ἐκράσε τὸν λόγον τοῦτο δὲ διὰ τὸ συνανακλίνεσθαι τιλώνας.

Τὸ δὲ ὑπὸ τὸ ἴδιον ὑποζύγιον ἀνιβίβηκεν αὐτὸν, ἐν ἑκατὶ γὰρ ἡμέρᾳ ἐγρόρει, ἵσμεν γὰρ μέλη τοῦ σώματος αὐτοῦ.

Πανδοχείον δὲ, τὴν ἐκκλησίαν καλεῖ τὴν πάντας διχομήναν· ἀλλὰ μὴ κατὰ τὸν νόμον λέγουσαν ἀρμάνιτας καὶ μαφίται· εἰς ἐκκλησίαν κυρίου οὐκ εἰσιλεύσεται.

35. Τὸ δὲ δοῦναι τῷ πανδοχείῳ δύο θενέρεα εἰς ἐπιμίλειαν αὐτοῦ, σημαίνει τοῖς τῆς ἐκκλησίας ἐκπλητῆς ἀποστόλοις καὶ διδασκάλους λέγειν, ὅτι ἐν τῇ διευτήρᾳ ἡλείου μου τὸν μεσθέν τοῖς ἐπιμιληταρίοις διδασκάλους ἀποδώσω.

των τῶν μαθητῶν πρὸς Χριστὸν, κῆρι θύλαις εἰσῆλθον πῶρ κατω- IX.
βῆσαι ἀπὸ τοῦ οὐρῶν καὶ ἀναλίσκει αὐτούς, ἐκτείνουσιν αὐ-
τοῖς; παρετίλλων τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ ἀπάντα, ἀναξαρ-
τεῖν αὐαί, οὐ μόνον οὖν· τοῦτο δὲ εἶπον πρὸς Ἰησοῦ ἀπαρῶντες·
οὕτως οὐ τέλος τῆς χάριτος κυριατείας, ἀλλὰ καὶ πρὸς
νόμον ἐκτείνουσιν τὴν παλαιάν.

Ὅτι ὁ εἰπὼν ἀκολουθήσω σοι κύριε, ἀλλὰ πρῶτον ἐπίτρα- 61.
φέν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς ἐν τῇ οἰκῇ μου, ἀξιοζήλωτον μὲν
ὁσέωςχον ἐκτείνετο· τὸ δὲ ζητεῖν ἀποτάξασθαι, μακροτηρίνου
ἐστὶν τῇ διακονίᾳ.

Ὅτι οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐν' ἄστρον καὶ στρατῶς 62.
εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὡσαύ-
τῳ γάρ, φησι, ὁ γαστήρ τοῦ ἀστροτρίβη ἀξιώματος, ὅτ' ἂν ἐκπύρ-
πρὸς τὸ λείπειν, τὸ μὲν ἀπώλεται, οὕτως καὶ ὁ κατὰ θεὸν ἐρ-
γαζόμενος, εἰ πρὸς ἄλλὰ τι ἀσχολούμενος ἐμειδῇ.

Διὰ τί ἄλλους ἰβδορῆκεν μαθητὰς προσελέβητο; ἐπειδὴ Cap. X.
πολλὰ ἑμῶν ἡ διδασχὴ γίνεται, καὶ πολλὰχρὸ καὶ πρὸς Ἰου- v. 1.
δαίους καὶ πρὸς τὰ ἴδια.

Τί σημαίνει τὸ ἐκπύρην τὸν σκεπτικὸν ὡς ἀστροτρίβη πεινῶντα 18.
ἐν τοῦ οὐρῶν; τοῦτο δηλοῖ, ὅτι εἰ ὁ ὄρχων αὐτῶν κατέπα-
σεν, οἱ δοῦλοι τί προσδοκᾷ παθεῖν δι' ὕμῳ; ὡς ἀστροτρίβη
δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ φανερὸς ἦν τὴν φύσιν, εἰ καὶ σκοτεινὸς γί-
γνοιεν τὴν ἀφανίσαν· ὁ γὰρ ἰποίησεν ὁ Θεός, τοῦτο καλὸν ὁ
δὲ μεταποίησεν ὁ διάβολος, τοῦτο κακόν· ὁ τὸ ἐξ ὕψους εἰς γῆν
κατακαταγμένον δηλοῖ ἐκ δόξης εἰς ἀτιμίαν.

Ὅτι τὸ παθεῖν ἰπῶν ὄρων καὶ σκορπίων, περὶ τῶν θα- 19.
μόνων λέγει.

Τὸ μὲ χαίρειτε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῶν ὑπετάσσεται, ἀντὶ τοῦ 20.
μὲ κενδοθεῖσθε.

Τὸ χαίρειτε δὲ, ὅτι τὰ δυνάμεις ὑμῶν ἐγγράφω ἐν τοῖς σῶ-
μασιν, οὐ διὰ μέλανος ἀλλὰ διὰ πνεύματος Θεοῦ λέγει.

Ὅτι ὁ νεμεσίς ἰτέρως εἰσέβη τὸ πλῆθος, κενδοθεῖσθαι ἐν γὰρ 21.

- IV. 34. Διὰ τί εὐφημαί αὐτόν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον λέγων, εἰδὼς
 αἱ τίς εἰ ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ; ὑπονοεῖται δὲ τῆς τοιαύτης εὐφημίας
 ὅτι καὶς δόξας αὐτόν ἱερastὴν ἀποκαλεῖται.
35. Διὰ τί συνιχόραστον αὐτῷ ὁ κύριος ρίψει τὸν ἀκάθαρτον ἐν
 ᾧ ἦν; ἰσα δεῖλον γίνεται πάντων ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐβλήθη, καὶ
 οὐκ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἀνθρώπου κύριος.
- Cap. V.
 v. 2. Ὅτι διὰ τῶν ἁλιευτικῶν ἐπιτετευμένων ἁλιεύων τοὺς μαθη-
 τὰς καὶ ἁγίους ὁ Χριστὸς εἰπὼν, χαλῶσθε τὸ δίκτυον.
- Cap. VI.
 v. 1. Τί ἐστιν ὁ λόγος ὁ εὐαγγελιστῆς ἐν σαββάτῳ δυνειροπρώ-
 τῳ; ὁ ἅγιος Ἰσίδωρος ὁ παλουστῶτης οὕτως λέγει, ὅτι δυνει-
 ρόπρωτον εἰρηται ἐκείνῳ δυνειροτῳ μὴ ἦν τοῦ πάσχῃ, πρῶτον
 δὲ τῶν ἀγγέλων· εἰ δὲ σάββατον εἰρηται μὴ θαυμάσιον· σάββατον
 εἰρηται πάντα ἱερτῷ, δεῖλοι δὲ καλῶσθαι καὶ ἀργεῖν.
12. Διὰ τί ἐβλήθη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ὄρος προσεύχεσθαι, καὶ
 ἦν φασὶ διακονεῖσθαι ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ; ἰδούτε διὰ τοῦ-
 του, ὡς Κύριλλος φασί, τότε ἀκαρτεῖον, ὑπεδουκῖον διὰ πρην-
 μάτων αὐτοῖς ὡς καὶ διὰ λόγων, ἔτ' ἂν λέγγ' αὐτὸν δὲ ὅτ' ἐν
 προσεύχῃ, κλείουσιν τὴν θύρην σου.
- Α. VII.
 v. 57. Ὅτι ἡ ἐν τῇ εἰσὶν τοῦ Φαροσαίου ἡλδοσκα γυνὴ, ἡ τις ἦν
 ἀμαρτωλὸς, οὕτε ἡ παρὰ τῷ Μάρκῳ ἐστίν, οὕτε ἡ παρὰ τῷ Ἰωάν-
 νῃ, οὕτε ἡ παρὰ τῷ Ματθαίῳ· ἐκείνη μὲν γὰρ πρὸς αὐτὸ τὸ
 πάθος τοῦτο ἐκείνη, αὐτὴ δὲ ἐν μέσσις ταῖς σφαιρίσις.
50. Διὰ τί λέγει τῇ γυναικί, ὁ κύριος σου σέσωκε σε; διὰ τὸ
 πιστεῖσθαι αὐτὴν ὅτι δύναται ἀρτίως ἀμαρτίας.
- Cap. IX.
 v. 49. Ὅτι τὸ λέγειν τοὺς μαθητὰς πρὸς Χριστὸν, διδασκαλε εἰ-
 δομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματι σου θαυμάσια ἐκβάλλοντα, οὐκ ἐστι
 φθονοῦντων ὁ λόγος ἀλλὰ μαθεῖν ἐβελόντων εἰ καὶ ἄλλοις τοῦ-
 το δοδῶσται.
- Ὅτι τὸ ὅς τις εὐ κατ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστὶ, τοῦτο λέγει,
 τῶν ἀμαρτωλῶν μα, εἰ τινες εἰς δόξαν μου πληροῦν θέλουν, τῇ
 παρ' ἡμῶν χάριτι στερησόμενται.
50. Διὰ τί ἐν τῷ ἀπιστῆσαι τοὺς ἀποστόλους τινὰς καὶ εἰπῶ-

καὶ τὸν Ἡλὶ συγγενὸν πατέρα· ἀλλὰ κατανοήσαντες τὴν δικαιο- III.
σύνην εἶπαι διαμαρτυρίαν· τρίτος ἀπὸ τίλους κατὰ τὴν Ματθαίου γε-
νωμένην ἐστὶν ὁ Ματθαῖος, σήμερον δὲ ἀπὸ τίλους κατὰ τὸν
Λουκᾶ ὁ Ματθαῖ· τοῦτοις τῶν δύο κατὰ διαφόρους χρόνους γε-
γεννημένοι ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς· τοῦ γὰρ Ματθαίου προεπιγράφεται αὐτῷ καὶ
παιδοποιήσας· ἐξ αὐτοῦ τὸν Ἰακώβ καὶ τελευτήσας, χρόνον
αὐτὸν οὖσαν ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἄλλας δὲ συγγενείας, ἐγένετο
ὁ Ματθαῖ, καὶ ἐκπαίδευσεν ἐξ αὐτοῦ τὸν Ἡλὶ· ὁ Ἰακώβ τοε-
γοροῦν καὶ ὁ Ἡλὶ ὁραμένοις συγγενέσιν ἀδελφοὶ ἐκ τῆς Ἑσθᾶ·
ἀγαγομένου δὲ τοῦ Ἡλὶ γυναῖκα ὡς ἄτικον τελευτήσας, κατὰ
τὸν νόμον ἐστῆλθεν ὁ Ἰακώβ πρὸς αὐτὴν ὡς ἀδελφός παιδοποιή-
σας τῷ τελευτήσαντι ἀδελφῷ τῷ Ἡλὶ· ἐκπαίδευσεν οὖν τὸν Ἰω-
σὴφ, καὶ ἐτίθει ὁ Ἰωσὴφ, οἷός μιν φέρον τοῦ Ἰακώβ, νόμον
δὲ τοῦ Ἡλὶ· ὁ Ματθαῖος δὲ τὸν κατὰ φύσιν λόγον πατέρα τοῦ
Ἰωσὴφ, τὸν Ἰακώβ εἶπεν, καὶ τὸ γένος εἶπεν ὁ Ἰωσὴφ κατὰ γε-
ναι· ὁ δὲ γε Λουκᾶς τὸν κατὰ νόμον λόγον πατέρα τοῦ Ἰω-
σὴφ, τὸν Ἡλὶ εἶπεν, καὶ τὸ γένος εἶπεν ὁ Ἡλὶ κατὰ γεναι· εἶπεν
τῶν δύο πατέρων εἰς τὸν βαθεῖον ἀνταρραχόντων, πάντα περιήρα-
ται ἀμφοτέροισι.

Ὡς νοεῖται τὸ ἐδείξιν αὐτῷ πάσαις τὰς βασιλείας τοῦ κό- Cap. IV.
σμου ἐν στιγμή χρόνον· ἀντὶ τοῦ δείξαι τῷ λόγῳ τὴν οἰ- v. 5.
κουμένην, καὶ ὡς τρέπων τὰς ἐκπαίδευσεν ὡς ἦτο ἐν τῇ δικαιο-
σύνῃ αὐτοῦ πάντα.

Ὡς νοεῖται τὸ ὑπερβαίνει Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύμα- 14.
τος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· δεῖ τὰς δεσποτίας λέγει τοῦτο, ὥστε
ἐκτείνει τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου πνεύματος, ὡς εἰσὶν αὐτοῦ δυνά-
μει τοῦτοις χρόνοις, ἀλλ' οὐχ' ὡς οἱ ἅγιοι ἐξῆλθεν καὶ πεπε-
ρημένον ταῦτα λαβόν.

Ὅτι τὰ ἐν τῇ προφῇ Ἡσαΐα γεγραμμένα, ἐν αὐτῷ ἐτελε- 18.
ράθη, αὐτὸς γὰρ ὁ χριστὸς· τῇ δίδωται, αὐτὸς ὁ τοῦς αἰσῶς
ἐκπληρούμενος, αὐτὸς ὁ τοῦ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀρχαλιωτικῶς
ταῖς μυστήτοις.

- Cap. III. Διὰ τί μένεται τοῦ χρόνου τῶν ἀρχόντων λέγων ἐν ἑνὶ πεντηκονταετηρῇ Τιβερίου Καίσαρος; ἵνα γινώσκῃ ὅτι ἐν ταῖς τῆς ἐνανθρωπήσεως χρόνους καθόλου ἀρχῶν Ἰουδαίος ἐβίβηκεν.
2. Διὰ τί γίνονται τὸ ῥῆμα τῷ Ἰωάννῃ ἐν τῇ ἐρήμῃ; ἐπειδὴ πολλὰ τὰ τέκνα δι' αὐτοῦ ἐπύλλε γινώσκειν τῆς ἐρήμου καὶ ἀκούειν ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.
3. Ὅτι τὸ μὲν τῶν Ἰουδαίων βάπτισμα πάντα ἀπέλλε ἦν, τὸ Ἰωάννου τελειότερον διὰ μετάνοιαν· τὸ δὲ Χριστοῦ ἐξελείπον χωρὶς μετενοίας ἁμαρτίας.
5. Πῶς νοεῖται τὸ πᾶσα φάραγξ πληρωθῆσθαι, καὶ πῶς βου- νός κατακυβηθῆναι; ἐπειδὴ γὰρ εἶπεν ἱεροφάντης τὴν ὁδὸν κυ- ρίου, ἀπαρίνεται ὡσπερ ἐκ τοῦ διακροῦντος πῶς ταῦτο ἐνδι- χεται, λέγων ὅτι πᾶν τὸ πρὸς τὸν τῆς ἀρετῆς δρόμον ἐκπεδι- ζον, διεραβυθίσταται ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ὅτι ἐστι ὁρὸς, καὶ βά- θος κακίας ἔχει πρὸς ἐξίτησιν ἱεροφανθῆσθαι.
6. Τί λέγει καὶ ὁφείτω πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ; τοῦ- τισιν εὐαγγέλιον Ἰουδαίος, καὶ ὁ τις καὶ ὁ τις, ἀλλὰ πρὸς τὰ πό- ρητα τῆς γῆς κερυχθῆσθαι.
11. Ὅτι ἐρωτώμενος ὑπὸ τῶν ὄχλων ὁ Ἰωάννης, ἐκίστη αἰτίαν βοήθημα τίθει· τοῖς μὲν ὄχλοις, φιλαλλέλῃς φρονήτατι πεχε- σθαι, τελώνας δὲ τῆς πλεονεξίας κυλίειν, στραπύλωτας δὲ με- δέον διακρίνειν.
23. Διὰ τί τρεσκονταετής ἐρχεται ἡμεῖς τὸ βάπτισμα; ἐπειδὴ μα- μαρτυρημένη ἐστὶν ἡ ἡλικία ταύτη· οὕτω καὶ Ἀδάμ τέλειος ἐπλό- σθη, καὶ νόμον ἐδίχιστο φυσικῶς.
- Διαρρηκτικὴ τις εἶναι δεσφὴ περὶ τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ δεσποῦ τοῦ Χριστοῦ· τῇ τὸν μὲν Ματθαῖον, ἀπὸ Ἰωλεμάντος αὐ- τὸν γενεολογεῖν, καὶ φθάνειν εἰς τὸν Ματθῆαν, καὶ Ἰωάννῃ, καὶ Ἰωσήφ· τὸν δὲ Λουκᾶν, ἀπὸ τοῦ Νάθαν, καὶ φθάνειν εἰς τὸν Ματθῆαν, καὶ Ἠλὶ, καὶ Ἰωσήφ, ἀναμνηστικῶς ἔκτισεν αὐτὸν ἱε- ρον καταλέγοντα γένος· καὶ δεσφὴ τῶν ἀδυσώκτων εἶναι τὸν Ἰω- σὴφ τὸν νομιζόμενον ἄνδρα τῆς παναγίας διαδόχου τὸν 7ε Ἰω-

τοῦ πάθους λέγει τοῦ Χριστοῦ· τὸ δὲ ὅπως ἂν ἀπεκαλυφθῶσι II. ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί, θελοῖ ὅτι μετὰ τὸν σκεπτικισμόν τὸν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ γινόμενον τοῖς τε μαθηταῖς καὶ αὐτῇ τῇ Θεοτόκῃ, τάχιστα τις ἴσως ἀπεκαλυφθῇ εἰς τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἰδέως ὅπως ἂν ἐκείνου ὁ λογισμὸς ἀποδειχθῇ ὅπως ὑποτίναξαι περὶ αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ ἀγαθὸν αὐτόν καὶ τίς ὁ μισθός.

Τὶ λέγει ὅτι ἡ προφητεία Ἰσραὴ ἀπομυολογῆτο τῷ Θεῷ· ἀντὶ 38. τοῦ εὐχαρίσταν· ἑλπίς δὲ περὶ αὐτοῦ, ὅτι αὐτός ἐστι ὁ λυτρωτής, αὐτός ὁ σωτὴρ, οὗτος εἰς χαρὰν περιτρέφει τὴν κατ' ἔρηκεν.

Ἠδύναται σοφίᾳ καὶ χάριτι, οὐκ ἐν τῇ προσλαμβάνειν τί, ἀλλ' 40. γὰρ εἶχε τὴν πλήρως, ἀλλὰ τοῦ Θεοῦ λόγου τῇ τοῦ σώματος ἡλικίᾳ συνεκτιθέμενος κατὰ βραχὺ τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος τὴν ἔρηκεν.

Ὅτι πῶς λέγει ἡ πικρυμία Θεοτόκος, ἰδοὺ ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ 48. σου ἰδυνάμενος ἐξελεῖσθαι σε· ἀποσταθμῆς ὅτι ἐκ παρθενίας ἔστιν ἀμολύντου, διὰ τοῦς ἀκούοντας διδασκάλους, ἵνα δὲ ἐνέμζον αὐτόν ἐκ πορείας εἶναι.

Πῶς ἐνέμζον αὐτόν ἀπεκαλυφθῆναι; ἤρα ὡς πληρώμενον ὁ ὅτι ἀπόλλυται; οὐχί· ἀλλ' ὡς νομίζοντες ὅτι κατέλειπον αὐτοῦς ὁ ἀπίστη ἀπ' αὐτῶν· διὰ καὶ αὐτὴ ὡς ἐκείνου πατέρα τὸν Ἰωσήφ ἀνέμαρτε διὰ τοῦς Ἰουδαίους· αὐτὸς τὴν ὑπόνοιαν ἐκείνων καίτην πάλιν εἶπεν, οὐα ᾗδεῖτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς μου δεῖ εἶναι με· πατέρα αὐτοῦ θελῶν τὸν Θεόν, ἀλλ' οὐ τὸν Ἰωσήφ ἐν τοῖς τοῦ πατρὸς δὲ εἶπεν διὰ τὸν κατὰ ἐν ᾧ ἦν ὅπου καὶ εὐρίθῃ ζητούμενος.

Διὰ τί γράφει καὶ ἐν ὑποτασσόμενος τοῖς γονεῦσιν αὐτοῦ; 51. ἀπαράδειγμα τὸν αὐτοῦ βίον καὶ χωρὶς τῆς διδαχῆς ποιεῖσθαι νος ἔσθιν.

Ὅτι τὸ εὐξενε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, σημαίνει ὅτι συμπάρηγε 52. τῷ χρόνῳ τῆς ηλικίας, τὸν ἑλαφύον τῆς Θεοτόκος.

- II. Δὲ τί εἶπεν ὁ εὐαγγελιστὴς τὸν νόον αὐτῆς τὸν πρωτότο-
7. κον; ὡς πρωτεύοντα ἐν πάντιν.

Ὅτι ἐν τῇ φάτῃ εἶπεν, ἵνα ἡμᾶς τῆς ἀλογίας λυτρώσεται.

19. Πάλιν εἶπεν ὁ συντάκτης πάντα ἡ Μαρεμ; ἔτι εἶπεν αὐτῇ
ὁ ἄγγελος, ὅσα νῦν ἡμεῖς οὐκ ἔχουμεν, ὅσα λέγουσι ποιήσεις·
συνέριξε δὲ ἐκ πάντων, ὅτι θεὸς ἔστιν ὁ ταχθεὶς ἐξ αὐτῆς.

21. Ὅτι τὸ τῆς περιτομῆς κοπὴν, οἱ μὴ εἰς τὰ τίς ὅρα στοι-
χητικὰ ἀναλυθῆναι λέγουσιν, οἱ δὲ ἐπὶ γὰρ ἰσχυροὶ ἵνα ἡγήσῃ
τὸν γέν, ὡς καὶ τὸ χιθὼν αὐτοῦ κῆμα καὶ τὸ ὄδυρ· οἱ δὲ ὅτι
ἐτίθειεν αὐτὸ ὡς εἶδε τρέφω, ἐν τῇ αὐτοῦ ἀκυστάσει προσλα-
βόμενος αὐτό, καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ ἀκυστάσει τὸ σῶμα τὸ
ἡμέτερον πλήρως ἀπολαβόμεθα.

22. Ὅτι τὸ λέγειν τὸν εὐαγγελιστὴν τὸ ὅτι ἐπλήσθησαν αἱ ἡμί-
ραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον, καλῶς ἐπεγγαγεν,
μόνον γὰρ ἐν ἀκαθάρτου καθαρὸν τιθεῖν.

25. Ὅτι τὸ περὶ τοῦ Ἰσραὴν εἰρημῶν ὅτι ἐν προσδεχόμενος πα-
ράλυσεν τοῦ Ἰσραὴλ, ταῦτό ἐστιν πότε διὰ τοῦ Χριστοῦ πα-
ράλυσεν, ὅπου παραμυθίαν εἶρε ὁ Ἰσραὴλ.

29. Τὸ νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου εἰσοπτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου
ἐν εἰρήνῃ, ὅτι μὴ ἀπολύεις, περὶ τῆς ἐν σαρκὶ ζωῆς εἶπεν· ὅτι
κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ὅτι χρηστὸς ἐν αὐτῷ τοιοῦτος δεδις.

34. Τὸ εἰσθῆναι τὸν κύριον ἐκ πτώσιν πολλῶν, καὶ ἀνάστασις
ἐν τῇ Ἰσραὴλ, ἡλικιῶς μόνον νοούμενον εἰς πτώσιν μὴ κί-
ται τῶν ἐκείσθῃ τῶν πιστευόντων παθῶν τε καὶ πονηρῶν λο-
γιτῶν, ἀνάστασις δὲ τῶν ἀρετῶν καὶ ἀκαθάρτου λογισμοῦ.

Πῶς νοεῖται καὶ εἰς σημείον ἀντιλεγόμενον; σημείον διὰ τὸν
σῶμα καὶ τὸ ἐκεί πᾶθος ἀντιλεγόμενον δὲ, ὅτι οἱ μὴ πα-
θεῖν αὐτοῦ τὸ πᾶθος εἶπον, οἱ δὲ οὐ καὶ οἱ μὴ χροῖον, οἱ
δὲ ἐπορεύσαντο λέγουσιν· ὅτι δὲ σημείον ὁ σῶμα, ἔκαστος καὶ
ἔχει Μωϋσῆς τὸν ὅριν ἐπὶ σημείον, τοῦτοστιν ἐπὶ ἔξω.

35. Ὅτι τὸ, σὺ δὲ αὐτῆς τὸν φυχὴν διελύσεται ῥομφαία, περὶ

Ὅτι οὐχ ὅπως εἶπεν ὁ Ἐλεάβετ Ἰωάννης πλεῖστον, ἀλλὰ ἡ
ὡς προφητεία, οὐδὲ γὰρ ἰγίνεσται τὸ χρηματισθῆναι τῷ Ζαχα-
ρίᾳ, εὐλοῖας γὰρ ἔσθαι ἐν.

Ὅτι Ἰωάννης χάρις Θεοῦ ἱερωνεύεται, ἀπὸ τῆς ἱσραήλδος 66.
γλώττης εἰς τὴν ἑλληνίδα μεταβιβάλλομαι.

Διὰ τὴν προσημασιωμένην ἡ σωτὴρ Ζαχαρίου, εἴτα τὸ λα- 67.
λοῦ αὐτοῦ διδόναι; ἵνα πάντες θεωρήσωσιντες ὡς ἀκούσαντες τὸ
παρόδοξον, δίδωσιν τὸν Ἰωάννην κατόπτοντα, ἔχοντες τὴν μὴ-
μῃ ἑαυτοῦ τὸ δῶμα.

Ὅτι τὸ εὐαγγελιὸν κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἐπιστά- 68.
θετο καὶ ἐπολεῖ λῆτρεσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ οὕτως ὁ προφη-
τεῖα εἰς Χριστὸν καὶ περὶ Χριστοῦ ἐστίν.

Ὅτι τὸ παθεῖν εἰς μετὰ τὸν πατέρων ἡμῶν τοιοῦτόν ἐσ- 72.
τιν' ὅτι τὸ ἐπ' ἡμᾶς γενόμενον εἶπε; καὶ πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῶν ἀντιτίχειν κενωσὶ γὰρ εἶπε τῆς εὐφροσύνης ἡμῶν, φασί,
καὶ αὐτοὶ ὡς εἰσαθενόμενοι.

Πῶς νοστήσει τὸ ἔργον ἐν ἡμῶν, καὶ εἰς; ὅτι εἶπεν αὐτῷ 73.
ὁ Θεὸς πλεῖστον πλεῖστον τὸ σπέρμα σου ἐπληθύνθη γὰρ τὸ
σπέρμα Ἀβραάμ εἰς σπέρμα, καὶ τὸν Ἰωάννην λογιζόμενον αὐτῷ
διὰ Χριστοῦ εἰς ἐν ἐκείνῳ πιστεύσαν.

Ὅτι παρόδοξον ὡς γέννησιν ἔσχηε ὁ Ἰωάννης, οὕτω καὶ 76.
παρόδοξον αἰδομένον ὅτι ἂν γὰρ λέγῃ καὶ οὐ παιδίον, ὡς πρὸς
ἀκούοντα λέγει καὶ ἐκτελέζον.

Προσημασιωθεὶς δὲ ἐν τῷ λέγειν, προσημασιωθεὶς γὰρ πρὸ προσώπου
κυρίου ἐτοιμάσθαι ἑαυτοῦ αὐτοῦ τοῦτο δὲ σημαίνει ὅτι μετ' ὀλί-
γον οὐ μίλλαις ἔσται αὐτὸν παρ' ἑαυτοῦ τρεφόμενον.

Γινώσκον σωτηρίας τίνα λέγει ὁ Ζαχαρίας; τὴν εἰς Χριστὸν 77.
σωτηρίαν πείρει, καὶ ὅτι ἡ γνώσις 78ς σωτηρίας, ἐν ἀρίστῳ ἀγα-
πῶν ἐστίν.

Ὅτι ὁ ἀπογραφεὶς, χρήσιμος γίνεται ἵνα πληρωθῇ ἡ γραφὴ 79.
ἡ λέγουσα, καὶ οὐ βασιλεὺς εἶπεν τοῦ Ἑρμῆδα. 79. I.

Ἡ ἀπογραφή γίνεται, τὴν διατάξιν ἐκείνου ἐκτελέσασθαι.

1. εἶχε τὰ παρθένια· πολλοὶ γὰρ σταίρας ἔτινον, παρθεῖος δὲ εὐδαίμων· ἔδινε καὶ συγγνώμης ἔτυχε λέγουσα, πῶς ἔχει μοι τοῦτο ὅτι παρθεῖος οὕτω τίθεμαι;
- Πῶς συγγενὸς λέγει τὴν Ἐλεσθήβητ τῆς Θεοτόκου; ἡ ὡς ἔξ ἑνὸς προπάτορος τοῦ Ἰακώβ, εἴτε διὰ τὸ πρὸ τῆς παρθενίας λαβεῖν τὸν Ἀδὰμ ἐκ τῆς τοῦ Αἰὶ τοῦ φύλης ἑντα γυναῖκα τὴν Ἐλεσθήβητ, θυγατέρα οὖσαν τοῦ Ἀμεινδάμ τὴν ἀδελφὴν Νακασίον ἐκ τῆς τοῦ Ἰούδα φύλης ὑπάρχοντες.
39. Ὅτι διὰ τὸν τοῦ ἀγγέλου, φωνὴν ἀκούσαν ἡ παρθεῖος τῆς τὴν ἑρμενῆν· εἶπεν γάρ· ἰδοὺ Ἐλεσθήβητ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὸ συναληφύει.
41. Ὅτι τότε ἐπλήσθη πνέοντος ἁγίου ὁ ἐν γαστρὶ ὢν Ἰωάννης, καὶ μετεδίδου τῆς χάριτος τῇ μητρὶ, καὶ ἐπροφῆταις λαοπῶν ἡ Ἐλεσθήβητ, εὐλογεῖν σὺ ἐν γυναίκῃ, λέγουσα, καὶ εὐλογεῖν ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας.
42. Ὅτι καλῶς καρπὸν κοιλίας ἀνέματι τὸ ἐν αὐτῇ, ὅτι χωρὶς ἀνδρὸς ἦν, οἱ γὰρ ἐκ πατέρων ἐκείνων εἰσὶ καρποὶ ἀλλ' οὐχὶ πατέρες.
46. Ὅτι τὸ μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, καὶ ἐγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου· πνέοντα καὶ ψυχὴν τὸ αὐτὸ λέγει.
51. Ἐποίησε πρῶτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· βραχίονα πατέρος τὸν υἱὸν λέγει, ἀντὶ τοῦ ἰσχύος.
53. Πνεύματος ἐπέπλησεν ἁγαθῶν καὶ ἔζη· τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὰ ἔθνη λέγει, εἰς ἀπόστασι καὶ ἡ προσελήβετο.
54. Ἐμνήσθη τοῦ ἔλεους αὐτοῦ, καὶ οὕτως ἐλάλει πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διὰ τὸ, ἐντελογαδίονται ἐν τῷ σπέρματι σου πάντα τὰ ἔθνη, λέγει.
56. Ὅτι τὸ ἔμενεν Μαριάμ ὡς πῶτος τρεῖς παρὰ τῇ Ἐλεσθήβητ, ἀντὶ τοῦ ὅτι τῆς γενέσεως Ἰωάννη, τῷ ἑντα γὰρ ἔλθε μοι. Ὅτι τὸ ἔμενεν δὲ, τοῦ παρθένου Θεοτόκου τὴν ἑρμενῆν καὶ ἐπὶ τοῖς καὶ ἰουτὴν ἀπορούσιν, καὶ τί δεῖται γενέσθαι βουλομένη.

πιστεύετε τῆς πίστεως· ἡ εἰσαγωγή αὐτοῦ ποσῶνται ἀνδρῶν I.
κατ' εἰκόνα ἑμεῖς καὶ κατ' ὁμοίωσιν· οὐ γὰρ ἐβόλλεν ἐπὶ πάν
τοῦ ἀγνώμονος Ἀδάμ τοῦ πρώτου παρῆναι, τῷ δὲ δευτέρῳ μὲ
συνῆρθαι λαμπρῶς, πνεῦμα ἅγιον· ἰδοὺ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
καὶ δυνάμεις, ἰδοὺ πάλιν ὁ υἱὸς· Χριστὸς γὰρ Θεοῦ δυνάμεις καὶ
Θεοῦ σοφία, ὁφιστος· ἰδοὺ πάλιν ὁ πατὴρ τῇ φωνῇ ταῦτα κε-
ρῶνται.

Καὶ δυνάμεις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· τὸν υἱὸν λέγει· Χρι-
στὸς γὰρ Θεοῦ δυνάμεις καὶ Θεοῦ σοφία.

Τὸ ἐπισκιάσει σοι, ἀντὶ τοῦ περιβαλεῖ σε καὶ χαρακώσει σε
καὶ κύβητ σου ἵσται.

Οὕτως ἀγνωστὸς, δοὶ καὶ τὸ γεννώμενος ἐκ σοῦ ἅγιον
ἐκβάλλεται υἱὸς Θεοῦ· οὐχ ἁπλῶς ὁ ἄγγελος τὸ γεννώμενος τὸ
ἅγιον εὐθὺς ἐπιβίβει, ἀλλ' εἰπὼν τὸ γεννώμενον, ἐπειδὴ κοινὴ
τις ὑπάρχει ἡ φωνὴ πρὸς τοὺς ἐκ γυναικὸς τεκταμένους, ἵνα μὴ
τὸ θαῦμα τῇ κοινωίᾳ τῆς λίξης σκερναθῇ, εἰπὼν διὸ καὶ τὸ
γεννώμενον ἐκ σοῦ, εὐθὺς ὡσπερ τινα φίλῳ κραταδίῃς πρὸς ἐκ-
πικεῖν καταστῶσιν, καὶ λογιζόμενος τοῦ τεκταμένου τὴν δύνα-
μιν καὶ ὅτων ἁγαθῶν πρέξινος ἵσται τῷ γένει, φοβερῶς ἐκ-
κρητύσσεν ἅγιος, τὴν αὐτὴν ταῖς στερὰν φωνῇ ἐπὶ ταῦτα βοᾷ·
οὐ γὰρ ἔγω τῆς τριάδος ἐρῶ, οὐ γυνέον αὐτὸν βλεῖν τῆς ἁ-
δίου Διότητος· διὰ τοῦτο κήγῳ μνηστὴν τῆς τριάδος πιστοῦμαι.

Ἐμφαντικὸν τὸ συγγενὲς σου, δικαιοῖαι τινὲς· μαθεῖς σε φε- 36.
σι ὃ παρίτω διὰ τὸ τοῦ τέκνου ἀπαρόδοξον, ἄλλας τινὲς φύ-
σεως νομιζέτω· μαθεῖς διὰ τὸ ὑπὲρ ἀνδρῶν θαῦμα, γὰς ἀν-
δρῶνινος φύσεως ἔγω ποιεῖτω· μαθεῖς ἀντιεῖναι τὴν ὑπὲρ σοῦ λαμ-
βανόμενον μορφήν, συγγενὴ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχων· συγγενὲς
τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχεις, κἄν δισπότις τῆς Ἐκκλησίας γενῇ,
τῆς αὐτῆς ἐκείνης καθύστερας φύσεως, τὸ αὐτὸ ταύτης σῶμα φο-
ρεῖται, τὴν αὐτὴν ἔχουσα ψυχὴν.

Καὶ ἄλλως· πῶς τῷ μὲν Ζαχαρίᾳ οὐ συγγινώσκει ὁ ἄγγε-
λος, τῇ δὲ παρίτω ἀπιστοῦσιν συγγινώσκει· οὗτοι ἐκείνους πολλὰ

τὸ παραδοῆτον τοῦτο ; μὴ ἄδικα παρὰ τῇ θεῷ ; μὴ γίνετο Ζα- I.
 χαρίαις μὲν οὖν εὐκρίτως ἰδοὺς δίκην ; ἔχον μὲν παραδείγματα
 πλείονα τοῦ σταίρας καὶ γεγενησίας ταυτῶν, ὅπως εἰς οὐδὲν ἀπο-
 βιάσας τῷ πατρί, καὶ τοι νομομαθὴς τις ὢν καὶ τὸν νόμον
 ἐξαγορεύωντας πάντων· ἔχρην γὰρ αὐτὸν εἰς Ἀβραὰμ ἐκείνῳ καὶ τὴν
 Σάρῃ· ἔχρην αὐτὸν ἐκδομαθῆναι Ῥαββίον· ἔχρην ἐκδομαθῆναι
 τοῦ Σαβῶν τὴν μητέρα· ἔχρην τὸν Ἑλάναν καὶ τὴν Ἄνναν καὶ
 τὸν Δαβὶδ· φάλλοντα, ὃ κατακίζων ταῖραν ἐν οἴκῳ, μητέρα ἐπὶ
 τέκνοις εὐφραυνόμενον· διὰ τοῦτο γοῶν ἐπὶ τῇ γλώττῃ δέχεται
 δίκην τὰς μητέρας ἐκ τῆς ἀκαταστάσεως ἀρετῆς τοῦ νόμου· ἢ
 διὰ παθόντος ἀμφιβάλλουσα, δίκην οὖν ἰδοὺς, πρῶτον μὲν ὅτι
 μέγας ἡμέλλει εἶναι τοῦ μέλλοντος κλέων τὸν κόσμον· οὐκ ἐτόλ-
 μα δὲ Γαβριὴλ δίκην ἐπιβαίνει τῇ μητρὶ τοῦ κρετοῦ, προσκί-
 νει δὲ ἁγίτων, ὅρων ἐν αὐτῇ τὸν πλαστοποιοῦντα θεῶν· ἔχρην
 γὰρ ἐκείνην ἀδύνατον τὴν γαστέρα φυλάξει, ἐν ᾗ τὸν δεύτερον
 ἄδελφον ἐξωγάγει· χωρὶς δὲ τούτων οὐδὲ δίκαιος ἐν τὴν παρδί-
 νον ὑποστῆναι δίκην τῆς λήξεως τῆς ἀμφιβολίας· οὐ γὰρ εἶχε ὁ
 παθὼντες εἰκόνα τῶν ἐν αὐτῇ τελουμένων, οὐκ εἶχεν ἰσοπρό-
 σασθαι τὸ τελευτῶντος μυστήριον· διὰ τοῦτο φασὶ πῶς ἵσται μὲν
 τοῦτο ; οὐ γὰρ ἔχοντα παρθένον διχὺ μίσητος γεγεννησέως ποτὶ
 εἶδα τεκνύσας πολλὰς, ἀλλὰ μετέστας παρθέτους μετὰ τὸν τό-
 κον οὐκ εἶδα.

Δὲ τί ἐκ τῆς σταίρας ὁ θεοτόκος γεννᾶται ;

Ἐκεῖ οὖν ἡμέλλει ὁ θεοτόκος παρθένος ἐκ τῆς ἄννης τίκτε-
 εσθαι, οὐκ ἐτόλμα ἢ φύσις προλαβεῖν τὸ τῆς χάριτος βλάστημα,
 ἀλλ' ἔμενον ἄκαρπος ἕως ἢ χάρις τὸν καρπὸν ἐβλάστησεν· ἔδει
 γὰρ προλήτσον τεχθῆναι τὴν τελευτῶντος πρωτότοκον πάσης κτί-
 σεις, ἐν ᾗ τὰ πάντα συνέστηκε.

Τὸ διελγίζετο ὁ παρθένος κοίτης εἰς ὁ ἀσπαρμὸς αὐτός, 29.
 ἔντὶ τοῦ, μὴ ὅρα τις ἀποπας ὡς ἐξ ἀνδρός πρὸς κόρην ὁ θεός·
 ἐπειδὴ καὶ θεοῦ μόνου ἵστις ἐν αὐτῇ, διὰ τὸ λέγειν αὐτὴν ὁ
 κόσμος μετὰ τοῦ.

1. μὴ φοβῆς Ζαχαρίᾳ· πρῶτον μὲν αὐτοῦ διηλύει τὸν φόβον, ἵν' ἀπαρῇ τῇ ψυχῇ τὴν ἀγγελίαν εἰσδίδεται· ὥστε γὰρ ἐπὶ σκελευομένη ὁρᾷ οὐκ ἔστιν ἀποβῆς τῇ ἑστὶ ἐνοπριζισθαι, εὐτως φόβῳ σκελευομένη ψυχῇ, εὐχ οἷά τε δίδασθαι διδασκαλίαν· τὰ μὲν καθαρὰ ἐστὶν τῇ ψυχῇ· διὰ τοῦτο εἶπε πρὸς αὐτὸν μὴ φοβῆ· εὐχ ἔστω σοι φέρων λυπερὰν ἀγγελίαν, οὐκ ἀπειλὴν κατὰ τοῦ ἔθους κομίζων, εὐχ ὥστε ὁ Σαρωνὶ τῇ Ἠλῖα ἀνατρεψῆς ἱερουσίαν· μνησίων.
11. Διὰ τί ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου εἰσέρχαι ὁ ἄγγελος; ὅτι δεξιὸν μένος κομίζων παρῆν.
- Διὰ τί εἶπεν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος; ἵνα δὲ ἡ καὶ ἑτέροις χηλαῶν θυσιαστήριον τῶν κατηρυμάτων.
13. Ποία ἔστιν ἀπελούθια; ὅτι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ παρακαλούμενος Ζαχαρίᾳ, εἰσκαταβῆναι φασὶ τῇ δόξῃ σου ὁ ἄγγελος, καὶ περὶ τίνος εἶπεν, καὶ λόγῳ υἱόν; ἵνα δὲ ὁ Ἰωάννης ἐμελλε διακονῆν τῇ λαῷ τὸν Χριστὸν λέγων, ἴδε ὁ ἀγαθὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἄρα τοῦτο εἶπεν.
17. Τί ἐστι τὸ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλιοῦ; τὸ μὲν ἐν πνεύματι, ὅτι τὸ αὐτὸ ἅγιον πνεῦμα ἔχει καὶ ὁ Ἠλίας· τὸ δὲ ἐν δυνάμει, διὰ τὸ μέγεθος τῆς διακονίας· ὁ μὲν γὰρ τὰς δευτέρας ὁ Ἠλίας πηρουσίας ἔσται κερυξ, ὁ Ἰωάννης δὲ τὰς πρώτης· ὁ δὲ ἐν προφητεῖαι Ἠλιοῦ καὶ θαύματι νεώτερος, ὡς ἡγοῦμαι.
- Πῶς νεώτερον τὸ ἐπεγράφη καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα; τέκνα τοὺς ἀποστόλους λέγει, πατέρας δὲ τοὺς Ἰουδαίους· ἐπιστρέφει οὖν τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὴν τῶν ἀποστόλων διδασκαλίαν· ὁ γὰρ περὶ Χριστοῦ τοιαῦτα μαρτυρήσας, συνεισέγαγε τῇ αὐτῇ μαρτυρίᾳ καὶ τοὺς Χριστοῦ μαθητὰς· καὶ τὸ ἀξιώσιμον αὐτοῖς ἐκ τούτου ἀντιστοιχεῖν· οὕτως δὲ καὶ τὸ ἀπειθεῖν ἐν φρονήσει δικαίων νεωδύναται.
20. Τίνος ἔστιν Ζαχαρίας μὲν ἀμφιβάλλον κατεπρίθη, παρθένης δὲ ἀμφιβάλλουσα πρὸς τὸν ἄγγελον εὐδαμῶς κατεπρίθη; πῶς γὰρ ἔσται μοι, φασὶ, τοῦτο, ἐπεὶ ἑδρα οὐ γνώσκω; Τί ποτ' οὖν

ΣΧΟΛΙΑ ΠΑΛΑΙΑ

ΕΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

EX ANTIQVIS MEMBRANIS
BIBLIOTHECAE VATICANAE.

C A P. I.

Επειδὴ πολλοὶ ἐπιχείρησαν ἀντιτάξασθαι διαγρῆσιν ἀντὶ τοῦ v. 1. ὅτι χωρὶς χαρίσματος ἔλθον εἰς τὴν ἀναγραφὴν τοῦ εὐαγγελίου· τί οὖν ἔστιν ὃ λέγει; τὸ ἐπισημασμένον κατὰ Αἰγυπτίους εὐαγγέλιον, καὶ τὸ ἐπισημασμένον τῶν δώδεκα εὐαγγέλιον ἀναγράφοντες ἐπιχείρησαν, ἀλλὰ φευδῶς εἰς ἄλλον ἔνομα· οἱ δὲ εὐαγγελισταὶ οὐκ ἐπιχείρησαν καὶ ἀπέλασαν κατέλιπον, διὰ τὸ μὴ καλῶς γράψαν· ἔγραψαν γὰρ ἀληθῶς· ὅτι ὃ λέγει ὁ Παῦλος αὐτὸ ὁ Ἰππαιος ἐκ τοῦ εὐαγγελίου, τὸν Λουκᾶν λέγει τὸν ἀπόστολον.

Τί λέγει ἐξ ἑρμηνείας Ἀββί; ὅτι δύο ἔσονται κατὰ διωδοχῆν 5. ἱερεῖς τὴν λειτουργίαν ποιῶντες ὁ Ἀββί, καὶ ὁ Ζαχαρίας, ἐπὶ οὖν ἐκείνος ἐκτελείργουσι μετ' ἐκείνων λειτουργεῖ, θεοὶ, Ζαχαρίας.

Πρῶτον μὲν τῷ σχήματι τὸν ἱερεῖα φερεῖ, ἵνα' εὐλαβηστέρας ἐκείνος τῷ θεῷ γινόμενος, διέξεται περιχαρῶς τὸ μυτήρεον· τί τοῦτο γὰρ θεοὶ πολλὰς θυσίας προσπαγῶν ἀγγέλου οὐκ ἐβλασῆσαν; οὐκ Ἀαρὼν ὁ πρῶτος ἀρχιερεὺς ἀγγέλου εἶδεν εἰς τὴν ναὴν εἰσελθὼν, οὐκ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· ἐν ἀπείροις τοῖων ὑπάρχοντι τῷ Ζαχαρίᾳ, καὶ θεῷ πολλῷ κατεχομένῳ, ὡδαλος γὰρ τίως ὁ σκοπὸς τῆς ὑψίως ἔν, μέσαι φωνὴν πρὸς αὐτὸν ὁ Γαβριὴλ χιτοπαγῶν ἀραβία· εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ἀγγέλος·

VIII.

Ἀπολεικρίον.

Τὸ θὶ γόνυ, τὴν κίρσιδον ἐβίβην ἑσθδον, καὶ τὴν εἰς
 ἀπείραντον ἀναχώρησεν ἐρη λήγουσιν εἰς ἅπαν ἀναιούγουσιν Πα-
 ροὶ καὶ θεράπιδες, ταῖς τῶν δικασόντων ἔφισιν ὡς αὐτοὶ γίνου-
 νται, τῶν ἀρμαμάτων θελούστων τὸ εὐδιδες τῶν εὐρακίων καὶ
 καθερέν.

τ α λ ο ς.

Κ Α Ρ Π Ο Υ

ἀποσπασματιον
 περὶ αἱμορροσύσης.

Ὅς οὐ μόνον γλώσση χρητεύεται πρὸς τὸ σῶσαι, καθάπερ
 θέν τοῦ ληπτοῦ, ἀλλὰ καὶ λογισμῷ ἐν ἐκότη ἢ αἱμάρτους, ὡς
 ἐκ μόνον ἔφημαι τοῦ κρασιῶδου τοῦ ἡματιου αὐτοῦ, σκιδ-
 σμαι.

οἱ δὲ ὑποβιβαζόμενοι τῷ ἄρχιερεὶ λειτουργοῖσι, προσέχουσι τὴν VIII. ἐκκλησίαν παιδεύοντες· εἴτα φεσὶν ὁ κύριος καὶ ἡ ἐκκλησία πρὸς πάντα πιστὸν· φύγε ἀδελφεοὶ μου· ὁ γὰρ κατὰ θεὸν ἡθρυνεται, εἴλωκε τὸ ὄρθ' καὶ φύγει τὴν ὑμερίαν· ἔφαθ' ὁ ἄρχιερεὺς, ὁ ὡφθαλμὸς τυγχόν' ἰωσὴφ ἐν σωφροσύνῃ, καὶ λαβὼν, πρὸς εὐς ἔτι φανερίον· φύγε εὖν ἀπὸ τῶν γυναικῶν καὶ κοσμητῶν πρὸς τοὺς ἐκτελείας ἁγίας· ὑπὸ τούτων γὰρ ὁδοιοῦμαι, μέτοχος γενέσθαι τῆς βασιλείας τῶν σούκων.

Κυρίλλου.

Ὁ μὲν καθήμενος ἐν κήποις, τὰς ἐκκλησίας ἐπισκοπεῖ, οἱ ἱεῖρες δὲ προσέχουσιν οὐδὲ κλίνουσιν, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν ὁ κύριος ποιεῖ· ἐπιθυμεῖ δὲ ὁ νόμος ἀκούσαι εἰσελθεῖν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου· ἄξιός δὲ αὐτὸν καὶ τοὺς ποιητοὺς ἐκτελεῖν, φύγε λήγουσα ἐπὶ τοὺς ἁγίους εἰσελθὲν.

Ἐργασίους.

Εἰδὼν ὁ νόμος τὴν νύμφην ἀνακηρύττειν ἐν τοῖς κήποις, καὶ τοὺς ἱεῖρας αὐτοὺς προσέχοντας αὐτοῦ τῇ φωνῇ ἔειπεν αὐτῷ· καὶ βούλεται αὐτὴν εἴλωκε καὶ διοικητικῶς ἔρποντα ἀπὸ τῶν τῆδε πραγμάτων ἐκκλίνειν, τάχιστα μὲν καὶ ὀξυδερκέα, ὁμοιωμένον δορυκῶδι, νεφρὸν δὲ τοῖς τῶν πολιτῶν ὡς ἔργον καὶ σκοπιῶν καταφρονετικῶς ἔχειν, καὶ ἐκτελεῖν πρὸς τοὺς ἀνισταμένους ὡς ὄρθ', καὶ πάσης πνέοντος εὐωδίας· περὶ αὐτοῦ, οἱ θεομύητοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς ἁγίοις· καὶ ταῦτα κατὰ τοὺς ἰβριδόμενους καὶ θεοθετίμενους, καὶ τὴν πᾶντων ἐκδοσιν· ὁ μὲν τοι ἄκουε, ὁ κλητὸς ἐν κήποις, εἰσέλθωμεν· ὁ δὲ ἰσχυρὸς, ὁ κτενοῦντος ὡς λέγουσιν τὰ πρῶτα πρὸς τὴν νύμφην καθήμενον παρὰ τοῖς ἰδίῳι καρποῖς, καὶ τοὺς ἱεῖρας αὐτοῦ προσεκτικῶς αὐτὴν ἀποδέχεται χαίροντας.

Τῇ φωνῇ καὶ αὐτὴν αὐτῇ παραρριζώματα παρασκευάσει τὰ τῆς ἀκούης ἡλίκ' αὐτοῦ, τὰ δὲ τελευταῖα παρὰ τῆς νύμφης· τὸ φύγει ὡς ἐν ἱστορίαις, καὶ τῇ αὐτῇ διὰ τὸ τέλειον δυναμῆς.

VIII.

Καλοῦστος ἰστί φωνῇ, τό, ὃ καθήμενος ἐν κήποις· καί σπαρμένοντος τὸν ἄγριον τῷ καθεμένῳ· τὸ γὰρ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν οὐχ' ὁ καθήμενος ἐν κήποις φρεὶν καὶ ἀσθενῶν, τροφῇ, λαχάνεσι παραμένον, φυλάσσει τὸν ἀμειδῶνα· ἐταῖροι γὰρ εἰσιν οἱ προσέχοντες ταύτῃ· οἱ καὶ αὐτοὶ διὰ πικρὸς ἐρωτὸς συντόνῃ σπεδῇ· καὶ οὐ κήπου ὁ λάχανα, ἀλλὰ καρπὸν τέλειον ἀμπέλου φυλάττοντες· τὸ μὲν γὰρ καθίσθαι, τὴν τοῦ φυλάσσοντος ἀμείλικον θελοῖ· ὁ δὲ κήπος σημαίνει τὴν τῶν φυλασσόμενων ἀσθενεῖαν· τάχα καὶ διὰ τὸ καθίσθαι τὸν φύλακα, κήπος· οἱ φυλασσόμενοι γέγονον· τὸ δὲ τὴν φωνὴν σου ἀκούσασίν με, παρὰ τοῦ νόμου πρὸς τὸν νόμον λέγεται, βουλομένων ἐκ τῆς φωνῆς γινώσκειν τὸ φρόνημα τῆς ψυχῆς, εἰ δύναται καὶ τὰ τῆς ἀκαλήφειας εἰδέναι μυστήρια, παρακαλοῦσα γραμματικῶς προσητάκι· αὐτὰ· διαπαρ ἰσοίμως ἀποκρίνεται λέγουσα· φύγε, καὶ τὰ εἴδη· ἀραιοῦδες μὲν γὰρ πρῶτον τοῖς ζώουσιν τοῖσι ἐνὶ ἔρῃ βασιλεῖ, ἰκανοῦσιν· ποῦθεν ἐνὶ τῇ ἔρῃ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ· δευτέρου ἀραιοῦδες αὐταῖς ταῖς ἐν ᾧδον ψυχαῖς, κατιῶν κηρύξαι τὴν ἐκείνου ἐκκαθάρσιν· ἐνὶ ἔρῃ καλυπτόμεν νῦν ἐπειδὴ καί τις ἐκκαθάρσιν τὴν μεγαλοπράτειαν σου ὑπερέσω· τῶν οὐρανῶν, καὶ καθίσαι ἐν δεξιῇ τῆς μεγαλειότητος ἐν ὑψηλοῖς· φύγε καὶ ἀραιοῦσαι αὐταῖς πάλιν ἐνὶ τῇ ἔρῃ τῶν ἀραιομάτων· ἔρῃ τῶν ἀραιομάτων, τοῖς ἐν τῇ ἔρῃ Ἱερουσαλὴμ ὄντας ἁγίους· λέγει· τοὺς βιβλαῖον διὰ τὸ ἐν ἀσφαλείῃ εἶναι ἔχοντας τὸν τῶν κατορθωμάτων κύριον, ἐν ἐκτίσσειν ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ τοῖς πάλαι μαχόμενοι, καὶ ὑπὲρ τῆς ἡμῶν κλήσεως ἀγωνιζόμενοι· ἐν τρεῖσι δὲ χωρίοις γενόμενος, τῷ περὶ τοῦ τῷ καταχθονίῳ τῷ ἐκσυρκαίῳ, δευτέρῳ δὲ καὶ τρίτῳ ὁμοῦται, ἔρῃ ἐκκαθάρσιν τοῖς κατ' ἑαυτὸν χωρίον ἁγίοις, ἵνα πάντες γένωσιν κήφοι αὐτῷ ἐκσυρκαίων καὶ ἐκγυίων καὶ κατὰχθονίων.

Φύλακος.

Ἐκκαθίσταται γὰρ ταῖς ἐκκαθάρσεσι ἰσχυρῶς ταῦτα ὁ κύριος·

ὅς ἐδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· καὶ φύλαξ τοῦ ἀμπέλωνος αὐτοῦ· ποτὶ κούρην ἔσθην εἰς ἑμέραν Χριστοῦ· ἀλλ' ἐπεὶ Χρὸς οὗ χέρετι κατορθοῦται τὸ πᾶν, αὐτῷ πλὴν ἀνάκει τήλαον· καὶ δὲ καὶ τὸ τῶν ὑπερεῶν, καὶ δὲ καὶ παραβολῶν ἔσθην περὶ τοῦ δευλασιώσαντος τὴν γῆν, καὶ τοῦ πενταπλασιώσαντος· πάλιν ἐπισταστέων εἰσπαρῶν τῷ πολυπλασιωσῶν· καὶ δὲ οὗ Matθαῖος ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ, καὶ πᾶσι τοῖς ἁγίοις εἰσέτην καὶ πιστὸν εἰκονόμεν· εἰ δὲ μὴ ἔσθην ἀποστήλων διαφορά τῶν χιλίων εἰς τοὺς ὑπερέτας διακρίσεις γίνεται· ὅτι τὰ τοῦ κυρίου λαμβάνουσιν ἀνὰ διακρίσεις πενταχθὲ διακρίσθη· ὅτι καὶ πᾶσι παρδίνους ὁ κύριος ἀπεστέλει τοῖς ἀποσταστέων τῶν ἁγίων· ἑαὶ αὖν ὁ ἀπαραμῆτος ἀμπέλων, καὶ ὁ τοῦτον καρποφορεῖα παρδίνους τοῖς τιλίοις ἐξ Ἰου, κατὰ τὴν ἑμὴν μετυσίαν, εἰς τὰ γῆματα πᾶσι, ἀποστέλους, ἀποστέλους, διδασκαλίας, μαρτυρίας, εἰ καὶ κλήματα οἱ αὐτοὶ καὶ γαυροὶ καὶ ἐπιστάτας· πολυτῶν γὰρ οἱ αὐτοὶ διελθόντες.

Καίλου.

Τοῦ ἀληθινοῦ Ἰωλφάντος ἔστιν ὁ φωνὴ τὸ ἔλεον τῆς φυλάκῃς τοῦ ἀμπέλωνος ἐκὺν μαρτυροῦντες· εἰδὼς γὰρ τὸ τῶν ἀνθρώπων περὶ αὐτὸν ἀσφαλίζεται τὸ πρὸς τὴν οἰκον ἑλεσθῶν· μάλιστα ἡγουμένην εὐχαρίας, ἐπὶ τῷ ἀξιώματι τῆς ἀρχῆς φυλακῶν· ὡς μὴ σφραγίζεσθαι τύφῃ καὶ ἀπεινοῖα τὰ τοῦ διακρίσεως, τῆς φυλάκῃς τοῦ ἀμπέλωνος τῇ ἐκὺν σφραγὶς ἐπιγράφοντας· ἐπειδὴ γὰρ φωνὴ ἰσχυρὸν μου ἔστιν ὁ ἀμπέλων, καὶ οἱ ὀρθαί μου δὲ πᾶσι ἐπιβίβουσιν ἐπ' αὐτόν, διὰ τοῦτο καὶ ὁ σπουδὴ τῶν τερπόντων ἰσχυρὸν καὶ οἱ ἐκβουλοὶ φεύγουσι τὸ ἑμὸν ὄνομα ἁπλῶς τῇ ἀμπέλῃ προσέχον φρίσσοντας· δὲ δὲ τοῦ διακρίσεως τοῖς τερπόντι τὸν ἀμπέλων οὐ συμπαρδίζεσθαι φωνῇ, ἀλλὰ παρδίνους ὡν προσέχοντες τὴν ἀποστέλους διακρίσεις.

Ὁ καλὸς ἑμὸς ἐν κήποις, ἐκείνους προσέχοντες τῆς φωνῆς σου· 13. ἀκούσιν με· φῶν ἀδελφίδι μου, καὶ ἀποστέλους τῇ δακρύδι, 14. ὁ τῷ νεβρῷ τῶν ἰσχυρῶν ἐπὶ ὄρε ἀρωμάτων.

VIII. Σκαρπείων, ὡς ἀργύρεον εἰσεται, τοῦ ἀμπελῶνος ὄξιος καρπός· ὁ δὲ τὸν χύλων ἀραθμός, ἔχει πρὸς τὴν μονάδα συγγένειαν, διό και περιλαμβάνει φύλακας δὲ τοῦ ἀμπελῶνος οἱ ἀργύρεοι.

12. Ὁ ἀμπελῶν μὲν ἑρὸς ἐκείνῳ μὲν· οἱ χύλων Ἰαλορῶν και οἱ διακρίσεις τοῖς ταρβούσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

Ταῦτα, εἴτε τῆς ἐκλογῆς, εἴτε τῆς νόμου τοῦ λόγου φύχης, ἐφ' ἑκατέρας ἀμπελῶν καρποφόρος νοεῖται και οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου· ἦδη δὲ και σωτήρες τοῦ ἀνθρώπου εἰσραγισαὶ λόγος οὖν ἐν τοῖς χριταῖς πρὸς τὰ ξύλα ἢ ἀμπελῶν, ἀρίστη τὸν οἶνον μὲν τὸν εὐφραδύνει θεοῦ και ἀνθρώπων, πομπιζόμενοι ὄρχην τὸν ξύλων· οὐκ οὖν ἀκόλουθον και τὸν Χριστὸν ἀπὸ καρποῦ τῆς τοικιότης ἀμπελῶν λαμβάνειν θεοῖς, τὸ οἱ χύλων τοῦ Ἰαλορῶν εἰσός δὲ και τοὺς φύλακας ἀγγέλους μεταλαμβάνειν τοῦ τῆς νόμου· ἀμπελῶνος ὅταν παρίσταται, διὰ τοῦ και οἱ διακρίσεις τοῖς ταρβούσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ· οὐ γὰρ πόνοι τις φυτεῖται, ἀλλὰ τίς και ταρβὺ ἀμπελῶνα, και οὐ φάγεται τὸν καρπὸν αὐτοῦ· τὰ περὶ θεοῦ θέγματα τοῖν, οἱ χύλων εἰσὶ συγγενῶς ἔχοντες τῇ μονάδι, τῷ Ἰαλορῶν ἀπεικονίζονται τὰ δὲ περὶ κατὰ τὸν ὕλον και τὰ αἰσθητὰ, τοῖς διακρινόμενοις ἐν τῇ ὕλῃ διακρίσεις, πρὸς τὴν μονάδα συγγένειαν ἔχουσιν περὶ ὧν τὸ, τῇ γὰρ μαρτυρεῖται ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ' ἑαυτῇ, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα μετακίσεις γὰρ ἡ ὕλη και τὰ συμπεριεῖ· οἱ δὲ καρποὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ἀφ' ὧν οἱ χύλων και οἱ διακρίσεις διδόνται, οἱ ὑπὲρ τῶν λεγῶν εἰσὶ φαιμεῖ, ὅτι οἱ καρποὶ τοῦ ἀμπελῶνος ἐκπαιδεύονται, τὸν εὐφραδύνει θεὸν και ἀνθρώπους, και τοὺς ταρβούντας οἶνον παύσονται.

Ἀπολιναρίου.

Ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν Πλεγον· οἱ ἀμπελῶν ἡμῶν κυριζομενοι· ἐν δὲ τῇ τέλει τοῦ βιβλίου τέλειον εἰσάγαγε τὸν καρπὸν· και τῷ γὰρ βιβλίῳ πολλὴν τὴν ἐκ τοῦ οἶνον ταρβὴν και τοῖς φύλαξιν· ὅτε ἐκφύεται μὲν ἐκείνων ὁ διακρίσεις, Παῦλον λέγοντας· ὅταν ἡ-

ζητούντες αὐτὴν εἰσέρχουσιν εἰρήνην, τείχος εἰμι δυσεκπεπαι- VIII.
 γον, δι' ἣν εἰρήνην οὐ δίδουσα πολέμου ἔφεδον· τείχος δὲ καὶ
 θύρα ἀκούουσα, τὸ μὲν ἀντιδίδωκε πρὸς δὲ τὸ κλειθῆναι θύ-
 ρα διὰ τῆς σωπῆς ἀπέκρινεν· τὴν τοιαύτην προσηγορίαν τῷ κυ-
 ρίῳ ταῦτάς τ' ἔδωκε· μόνος γὰρ οὗτος τῆς πατρικῆς γνώσεως εἰσεδός.

Ἀμφιλὼν ἔγενετο τῷ Σαλομῶν ἐν Βαβυλωνίᾳ ἔδωκε γὰρ ἀμ- 11.
 πιλῶν αὐτοῦ ταῖς ταρεῦσεν· ἀπὲρ οἷσι ἐν τῷ καρπῷ αὐτοῦ
 χιλίους ἀργυρίους.

Ναλλου.

Ὁ ἀμφιλὼν, καὶ ἐν πᾶσι ἔγενετο τῷ ὑπακμήνῳ, ὁ ἔστι
 Χριστὸς· ἐν Βαβυλωνίᾳ δὲ ἵσται, ἐν πλῆθει, ἀμφιλὼν δὲ ἐν
 πλῆθει ἐστὶν ἡ τῆς ἐκκλησίας πάσης ἐργαζομένη· ἔδωκε οὖν τὸν
 ἀμφιλῶνα τοῦτον ταῖς ταρεῦσι, ταῖς ὑπομνήταις τῆς ἐκκλησίας,
 οὗς καὶ γυμνάσιον καὶ παιδοσχολίαν ἐκάλεσεν· ὡς ἂν οὖν ἀπὲρ ἐν
 ταῦταις εὐρεθῇ, οἷσι καρπὸν αὐτῷ χιλίαι ἀργυρίαι, τὴν τι-
 λειάν των ὑποστηγμένων προκατὲν τῆς ἐν τῇ Διοσφείᾳ καρ-
 ποφορίας.

Κυρίλλου.

Τῷ πνευματικῷ Σαλομῶν ἀμφιλὼν ἔγενετο· λέγει δὲ τὸν ἐκ-
 κλησίαν· τὸ δὲ ἐν Βαβυλωνίᾳ, ἐν ταῖς πεπονημέναις ἀρμητύ-
 ναι· τίνας δὲ πεπονημένους, ἢ οἱ τὰς ἐντολάς αὐτοῦ διαβήμενοι;

Χριστὸς ὁ εἰρημὸς Σαλομῶν ὁ τὸ μετέπειτα τοῦ φραγ-
 μὸς λόγος, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρὶ αὐτοῦ πᾶσαν εἰρήνην· μα-
 δεῖς οὖν ζητεῖται ἔξω τοῦ Βαβυλωνίᾳ, τοῦτέστι τοῦ ἔχοντος πλῆ-
 θος ἀδελφάματος, ἐν οὐρανῷ Ἰησοῦ Χριστοῦ συνεγερμένου τὸν
 καρποφόρον ἀμφιλῶνα τοῦ λόγου καὶ Χριστοῦ· ἔς καὶ παρέδωκε
 φύλαξιν, ἵνα μὴ λησθῇται αὐτὸν ὡς ἐκ θησαυροῦ, καὶ μοναῖς ἄγχις
 κατημερεύεται αὐτὸν, μὴ δὲ τραγέσῃται αὐτὸν οἱ παραπορευό-
 μενοι τὴν ἰδὴν· καὶ τοιοῦτος ὁ ἀμφιλὼν, ὡς τὸν καρπὸν αὐτοῦ
 φέρειν, ὑπὸ κατεργατέας ἀνδρῶν τὰ τοῦ νοητοῦ καὶ εἰσὶν
 ἔξω ἀργυρίων χιλίων· λόγου γὰρ τιμίου καὶ πολλοῦ ὄψιου καὶ

VIII.

Ὅταν κορυβῶσι τὰς μηχαναῖς εἰ λόγῳ, βούλονται ποιῆσαι τὴν ἀδελφὴν τὰ λείποντα γὰρ πρὸς τελειότητα· εἰ γὰρ τέλχος φασὶν ἔστιν ὁ ἐκκλησία, ὡς περ σῦλος καὶ ἰδρυάμα τὸς ἀλλοθίας, ἐκπαινερωσόμεν αὐτὴ τὰς λογικὰς τελειότητας· ὥς καὶ ἐκκλησίαι εἰρήνευ· θύρα δὲ βεβαιώτατος διακηρυγμένη εὐμύκῃ ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζώντος· ὥς ἐπὶ θύρας δὲ καὶ σπείδα φασὶν, ἐσχηματισμένη πρὸς θύρας τελειωσιν· ἡ δὲ κἀδὲν τὴν ἀρδαρταν δελεῖ τοῦ πνεύματος περιβελὸν αὐτοὺς γὰρ ἐργαίαν τὴν ἐκδραμίσαν ἀσθίναν· ἐρωτῶσι τοῖσι· οἱ ἄγιοι περὶ τῶν νεοφύτων, καὶ δέχονται ἀπάντησιν· εἰ ζητᾷ πέρα ἐγάνη καὶ πίστις ἰδρυαῖα, προδίδωκε τὰ διὰ λόγον· εἰ δὲ θύρα ἔστιν εὐεργετος, καὶ ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐπίσταται, ὑπογράφωμεν αὐτῇ τὴν ἀσπασιν τῶν πατροπαράδωκων πολιτείαν, καὶ περιεργώμεν αὐτὴν ἐκκλησίαι κύριον.

20. Ἐγὼ τέλχος· καὶ μαθηταὶ μου ὥς κύριον· ἐγὼ ἔμεν ἐν ὀρθολογίᾳ αὐτοῦ ὡς εὐρίσκοντα εἰρήνην.

Ἐγὼ μὲν νομίζετε μαθητοὺς ἔχειν καὶ τὰ ἑξῆς· ἐγὼ δὲ τὰς πολλὰς εἰς ἐπὶ χάριτες τοῦ νομίου, καὶ τὰς ἑαυτῶν μηχαναῖς αἰσθανόμεν πρὸς μέγιστος ἰδέεσα περιπεποιημένη καὶ ἄλλοις εἰς ἀποδείξαν καὶ εἰς πλεῖστος διαμερμάτων, ὡς διητοις ἀπαικίζεσθαι κύριον· δελεούστων τὴν περὶ τῶν αἰσθητῶν λόγον, καὶ τὴν περὶ τῶν νεοφύτων ἐκτίστην· καὶ ἐπὶ ἑξῆς τὴν εἰρημὴν καὶ ἰδρυαῖαν αὐτὴν, τοιαύτη τις ἔμεν ἐν ὀρθολογίᾳ τοῦ νομίου· μαθεύσκει καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ πνεύματος, ὅτι εἰ ἑρως ζητησάντες αὐτὸν εὖρον εἰρήνην, ὃ τις ἐστὶ Χριστός.

Αὐτὴ τὴν ἀρδαρτὴν τοῦτο, οὐκ ἀνεχόμεν νομισθῆναι ὡς ὑποκίπτεται λαοθάλας, φασὶν, ἡμᾶς εἰσέτω γὰρ κατὰ τὴν φύσιν πλεονεκτήματα· ἐγὼ δὲ ἐν ὀρθολογίᾳ τοῦ νομίου τετελειώμεν· εἰ γὰρ εἴρη ἐν ὀρθολογίᾳ αὐτοῦ εὐρίσκοντα εἰρήνην, εἰ δὲ ἑρως

σαι δὲ τὴν κατέσταν αὐτῆς, καὶ μεδίω τῆς πρὸς ἄνδρα συ-
ζυγίας ὥρκα ἔχειν νομίσεις, ἀποροῦσι πρὸς τὸ πρακτικόν· καὶ
τοῦ μυστήριος τῆς σπουδῆς ἐπὶ τὴν γάμον ἐπείγοντος, ἑρᾶται
καὶ τὴν τῆς νόμφης ὡς ἐνέμεζον νεπιότατα· καὶ τοιαῦτα πρὸς
ἀλλήλους λέγουσιν· οὐδὲν ὦν λίσσεται τῇ νόμφῃ, τῆς ἐκείνης ἑρ-
τάται σπουδῆς καὶ συνεργείας, προσδίδουσι δὲ αὐτῇ προσηκόντων
ἐπιστῆς, τῶν οὐκ ἐφ' ἑλπίν· εἰ μὲν γὰρ ἔν τεύχεος ἐπώλξεισι λι-
πόμενον, οὐδὲν ἐκώλυε τὸ χειρῶδες ὑπερβῆναι τῇ φιλοτιμίᾳ, καὶ
ἀργυρὰς ἀπώλξει· ἀντὶ λαβίνας ἐπιστήσεται τῷ τεύχεϊ· ἡ γὰρ πο-
λυτέλεια τὰς προθυμίας πλεονεξίας ἐγγίγνεται· καὶ ἡ καθεμερία, τα-
μήριον ἀναμφίλεκτον διὰ τῆς διαθέσεως· τελειότατα δὲ προσδίδου-
σαι νεπιότατα, καὶ μακροῦς διαγίγναι πρὸς ἕνα, οὐς ἡ φύ-
σις οὐδέποτε πρὸς τοῦτο ἐπέχεσθαι, μᾶλλον ἀνθρωπίνως ἐστὶ δυν-
άμει· οὐ γὰρ θείσκειν αὐτῆς τὴν ἐν τῇ κρυπτῇ τελειότατα,
νύμφης· οὕτως καὶ φύσις ἀκαλουθία προσέχουσιν· λαβάναι γὰρ
πάντα ἀνθρώπινον ἐρῶναι κατέστασις φύχης, μάλιστα τοῖς
κρύπτειν ἐπιστάται· τὰ κατορθώματα.

Φίλωνος.

Τοῦτο πρὸς τοὺς πιστεῖν μὴν ἔχοντας, οὕτως δὲ γινώσκιν τῶν
δύο διαδεχόν· διὰ τὸ νοσηγίης εἶναι, καὶ μὴ δύνασθαι καὶ ἐπὶ-
ρᾶν τρέφειν.

Ἐργίβουτος.

Ὅτι μικρὰ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύχῃ, καὶ ἐπὶ γὰρ ἐστὶ ἐπισκευα-
ζομένη τοῦ Θεοῦ ἐκκλησία, καὶ νοήματα, τοῦτο γὰρ οἱ μαθηταί,
μέμνη ἔχουσα, ἐπιβιδέουσιν εἰς μέγαθος βίου καὶ νοημάτων· ἐπ' ἂν
τραπώσῃ τὰ νοήματα καὶ προφητικὰ διαγράμματα, ἡ τὴν σύμ-
πνευσιν τε καὶ ἐνέργειαν χωρὶς θυνάμει· αἱ καὶ ταῦτα φασὶ
μετὰ τῇ προφητῶν καὶ διακόνων πνεύματι.

Τὶ ποθέμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν ἐν ἡμέρῃ ᾗ ἂν λαβῇ ἐν αὐ- 9.
τῇ· εἰ τεύχος ἐστὶν, οὐκ ἐκδομήσεσθαι ἐπ' αὐτὴν ἐπώλξεις ἑρ-
γυρὰς καὶ εἰ δύρα ἐστὶ, διαγράφμεν ἐπ' αὐτὴν σκεῖτα κα-
δρέσκον.

Ἦν ἔχει ὁ κύριος πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην, οὐδὲν αὐτὸν σβίβει δύσκειται, οὐδὲ ὕδωρ πολλὸν ἔως ἀνταρμιάνης θυνάμης, οὐδὲ ποταμοὶ περικορῶν φλεγμαίνοντι βελίθρη φερόμενοι· διὸ καὶ δὴ τις πάντα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἔξουθενώθησεται, οὐδὲν τὰς τοῦ δεσπότης ἀγάπης ἄξιον ἐπιεικίζασθαι θυνάμης.

Πᾶν, ἐνὶ τῇ ἐξ ἡμῶν πῶρ κατακλίσειον, ἐν δὲ καὶ κατὰ θεὸν ἀγάπη, πῶρ κατακλίσειον ἐν τῇ ἀγάπῃ· ἔς καὶ τὰς ἡμέρας ἔχει πυρὸς φλόγας· οὐ τὰς θυνάμης κισθόουσιν αἱ τῷ πνιγμῷ ζήοντες· ὕδωρ δὲ νῦν αἱ ἀνταρμιάνης τὰς αὐτὴν ἀνταρμιάνης ἐκέρχεται· πάντα γὰρ ὑπομένει, καὶ οὐδὲν ποταμῶν· περὶ δὲ τῶν μὴ συγλυζόντων αὐτὴν εἴρεται ποταμῶν, πνιγμῶν γὰρ ἐν αὐτῇ θυνάμης, καὶ τὰ ἐξ ἑ.

Ἐάν δὲ ἀνὴρ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἔξουθενώσιν ἔξουθενώσιν αὐτὸν.

Τίνας ἄλλας, ἢ αἱ τὰς ἀγάπης ἀλλότριαι; ὁ γὰρ αὐτὸν ἐκδοῦς τῇ ἀγάπῃ παύλος φανερὸν· λειδορούμενος ἐκλογόμενος, φιλοσφοδρούμενος περικορῶν, καὶ τὰ ἐξ ἑ· καὶ δὲ βίος, ἐκλογόμενος μὲν, ὅσα εἰ κατακλίσειον, ἵνα Χριστῷ περικορῶν καὶ τὴν αὐτὴν ἀνταρμιάνης ἄγειν ἢ τὸν περικορῶν περικορῶν· ὅσα δὲ ἐκλογόμενος τὰς αὐτὴν περικορῶν, πάντα πράττει ἐν ἀγάπῃ, τὸν βίον ἀνταρμιάνης αὐτὸν· ὅς ἐν αὐτῇ περικορῶν ἐν ἀνταρμιάνης τὰς ἀγάπης ἄξιον πράττειται· καὶ πάντα τὰς ἐν ἀγάπῃ διακλίσει· τὸν βίον, ὅς περικορῶν ἄξιον δράσης ἔξουθενώθησεται.

8. Ἀδελφὴ ἡμῶν περικορῶν, καὶ περικορῶν αὐτὴ ἔχει.

Τὸ μὲν περικορῶν τὸ περὶ τῆς νόμης καὶ τὸ ἐκδοῦμενος ἐκδοῦμενος αἱ περικορῶν, αὐτὸς τῷ λόγῳ τὸ περικορῶν ἀγνοοῦ-

και ὁπὴρ τῆς ἀλαθείας· καὶ ἐν τῷ ᾧδρ δι τὸν Χριστὸν ἐξῆλθον· VIII.
σαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὑποβιβάζοντες τοὺς στρατιώτας.

Ναῖλον.

Τὴν ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἀγαπηθεῖσαν ψυχὴν, δίδει καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμίαις, καὶ ἐν ταῖς πράξεσιν ὁ Χριστὸς ἐνσφραγισαὶ ἑαυτοῦ, καὶ μόνην ἔχειν τὴν τοῦτου μνήμην, ἵπτερον δὲ πεθενός, τὸ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ διαγεγόμενος ἐνδεερον, καὶ τοῦ ζήλου τὸ σκληρόν καὶ διακρινόν· ὅτι φασὶν ἀγαπᾶ σφοδρὰς ἀγαπώμενος, καὶ ζητῶ σφοδρότερον ζητούμενος *· ὁ γὰρ ἰσὺς ζήλος *cod. ἀθην. πυρὸς ἔστι θερμότερος καὶ ᾧδου σκληρότερος· καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ αὐτοῦ κρατισταίρα πυρὸς, φλόγας ἔχουσα τὰς ἐρμᾶς.

Περίπτερον αὐτῆς, περίπτερον πυρὸς· ἐκδρακὺς πυρὸς, φλόγας αὐτῆς· ὕδωρ πολὺ, οὐ δύνασται σβῆσαι τὴν ἀγάπην· καὶ πο- 7.
ταροὶ οὐ συγκλύουσιν αὐτήν.

Τὰ οἰκοδομήματα αὐτῆς, τὸ πᾶντων ἔστι λεπτομερίστερον στοιχείων καὶ καθαρώτερον· ἵν' ὡς θεὸς ποιῇ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνιόμενα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, τρεπόμενους, ὅσοις ἔν καὶ ὁ τῷ Μωσὶ ἐκ τῆς βάτου ἐν πυρὶ φλογι γυναιξί, οὕτως ἀγκυλῶν ποιεῖται φλόγα πυρὸς, παραπλασίως τοῖς ἑαυτοῦ λειτουργοῖς· καὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαζίζοντας τῆς ἑαυτοῦ θεότητος, καθὼ πῦρ ἐστὶ κατακαλίσκων, οὕτω γὰρ πᾶν ἑαυτοῖς ἀνακαθίσταται.

* Ἡ καὶ περίπτερον τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐκ καὶ πάλαι· καὶ ᾧδον πᾶν πύρρον γλῶσσαι, ἑστὶ δὲ πυρὸς βάτος.

Κυρίλλου.

Τὰ τοῖχος φασὶν τῆς ἐκκλησίας πῦρ ἔστί.

Καὶ ἄλλως. Κατὰ τὸ, ἔσχατοι αὐτῇ τοῖχος πυρὸς κύμαθεν, λέγει κύριοι· τὰς οὖν φλόγας τῆς ἀγάπης πειρασμοὶ οὐ συγκλύουσιν· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, τῆς ἡμῶν χωρίσσι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ;

VIII.

Μᾶλλον τὴν εὐσεβορίαν ἐλάττωμεν, ὡς ὑπερμαχηόμενος τῆς θεότητος τῇ ἀνθρωπότητι· ὅγ' ὁ ἡμίγαιος τὸν νόμον, ὃ καθεύδειν δίδουσαν ἡ κατεξομίουσα, ἀπὸ τῶν χοίρων ἐπὶ τὰ εὐρένια κύντας διαγίρει· τὸ φρόνημα ἐκεῖ δὲ ὠδονεῖσθαι καὶ τατίζθαι ὑπὸ τῆς μητρὸς φασί, ὑπὸ τὸ μέλον, δαίονέτι, τὴν δακ τοῦ βαπτίζοντος ἀναγίνσκον· θολῶν· μητέρα δὲ τὸ πνεῦμα λέγει, τὸ γεννῶν τοὺς βαπτιζομένους· τὸ δὲ δις αὐτὴν ὠδονεῖσθαι, οἶμαι μᾶλλον μὲν ὠδῖνα λέγεσθαι, καὶ ἐν ἐντυπώται τῷ λόγῳ τὰς διδασκαλίας τὸ κατ' εἰκόνα τῇ γεννωρίῳ τοιαύτην γίνεσθαι φύχῃ· ἑτέραν δὲ καὶ ἐν δακ τὰς ἀγαθὰς πολιτείας ἐν ταύτῃ μερφοῦται τὸ καὶ ὁμοιωτὴν· μήτηρ γὰρ τὴν σχίσιν, τεκοῦσα δὲ θολοὶ τὴν τὰς σχίσιναις ἐνέργειαν.

Ἐκεῖ ὠδινεσθί σε ἡ μήτηρ σου· ἐκεῖ ὠδινεσθί σε ἡ τεκοῦσα σε.

Ἡ σάρξ τοῦ Χριστοῦ ἐν ταῖς ὠδίσι τοῦ σταυροῦ ἐγένετο· σὲ τὴν ἐκκλησίαν, τῇ μένεται ἐξ αὐτῆς αἵματι καὶ ὕδατι.

6. Θέε με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν βραχίονά σου· ἵτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἡ ἀγάπη, σκληρὸς ὡς ἥθος ζῆλος.

Ἐργάσεις.

Προτρέπεται αὐτὴν ὁ νομὸς πᾶν νόημα καὶ πράξις μορφοῦται τῇ ἐκτουῦ χαρακτῆρι· ποιεῖν δὲ ταῦτα φασὶν τὴν ὡς θάνατον κραταιὴν ἀγάπην· πάντα γὰρ ζήγει, πάντα ὑπομένει· θεὸς καὶ κραταιὰ κατὰ θάνατον νεκροῦντα τὴν ἁμαρτίαν· ἔχον ἐπιστάδῃ πάντων ἐκράτουν ὁ θάνατος, δακ τὸ ἐν τῇ Ἀδὰμ πάντας ἀπεθνήσκον· καὶ ὁ ἥθος ὁμοίως· τοιαύτη φασὶν ἡ ἀγάπη καὶ ὁ ζῆλος· θεὸς δὲ ζῆλον τῷ θεῷ, σκληρὸς κατὰ τὴν ἁμαρτανόνητον ὑπόρχων, ὡς ὁ τοῦ Ἥλιου καὶ τοῦ Φωαῖς· ὁ ταῦτο λέγει ὁ νομὸς πρὸς αὐτὸν, θέε με ὡς σφραγίδα πρὸς τὸ σφραγίζαν τὰς ἐκδουλεύσεις σου καὶ τὰς πράξεις σου, καὶ ὡς θάνατον ἀγωνί-

ὅν δι' διδύξασα τὸ αἶμας τῆς ἡγέρσεως τῆς ἐξηγέρσεως καὶ τῆς VIII.
 ἡγέρσεως εἰσὶν παρίστανται, ὅτε ἔρπουσα ἡμῶς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔρπου-
 σαι, τὸ ἡγείρεται καὶ ἐξηγείρεται.

Ὅραίξει τὰς τῶν ἡγίων ψυχὰς, προσβύθουν ὑπὲρ τῶν ἀμαρ-
 τωλῶν, ὡς ἂν παραλάβῃ ἡμῶς ὁ Θεός.

Τίς αὐτὴ ἡ ἀναβαίνουσα λελευκαντισμένη, ἐπιτεριζομένη ἐπὶ 5.
 τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς;

Οἱ ἄγιοι τοῦτο φασὶ θεωμεῖντες τὴν κάθαρσιν τῆς νόμφης.

Ναῖλον.

Οἱ τῆς συνεγωγῆς ἐκπλήσσονται, ἀπὸ 7ῃ γὰρ καὶ λατρεὺς ἀνα-
 βαίνουσιν αὐτὴν ἔρποντες, αὐτὴν συγχεύοντες τὴν νῦν αὐτῆς λευ-
 κίστατα τῇ προτέρῃ μελαίνῃ· μελάνως δὲ θεωμεῖντες τὸ ἐπιτερι-
 ζομένην αὐτὴν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀναβαίνον· ἄσπετος γὰρ ὅπως
 γίνεται παρὰ, καὶ προσεπὶ ψυχῆς λόγῳ χειραγωγῆται περραμένης.

Προφασίζεται τῆς νόμφης ἡ ἡσυχία τῆς μακαρίας μονῆς,
 πεντηλὺς ἀποδεμένης τοῦ σκότους τῆς κακίας, καὶ τὴν τῆς ἁρε-
 τῆς ἀκαλεβοῦσας λαμπρότητα, ἐκπεμένη τῇ λόγῳ ὥστε αἱ ἡμε-
 ραὶ θανάτου θεωμεῖντες τὴν ἐπὶ τοσοῦτον τῶν ἀνθρώπων μεταβολὴν.

ὑπὸ μύλων ἐξήγηται στ.

Τοῦτο τὸ φυτόν, ὅρα καὶ θῆς καὶ βρώσει καὶ ἀφ' ἧθεν
 ὑπάρχον ἐστὶ καλόν· ἡ δὲ οὖν τῶν αἰσθητηρίων εὖ τρεφείας,
 λέγοιτο μύλων· παρὰ ταύτῃ τῇ μύλῃ ὠδίνει ἡ ἡμε-
 λῆ, καὶ τίκεται τὰ τίκεα τῆς ἡλευθερίας· διὸ φασὶν ὁ ἱερεὺς
 βῆκα καὶ φοινῆ καὶ μύλων καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ὄρου, δώ-
 σαι τὸν καρπὸν αὐτῶν.

Φύλωνας.

Τὸ μύλων ἐπὶ τῆς μυστερικῆς τρεφείας ἡγέρσεως τιθεσθαι στ·
 τρεφὲ γὰρ καὶ ποτὶν ἐργάζεται.

VIII.

Ἐργεῖνους.

Εἰρήσευσεν γὰρ αὐτὸν τῆς ἑοῦ πειρασθῆς ἐκβάντα περιπατῶ-
 ξεντο αὐτόν.

Κυρίλλου.

Ἦγεντο ἔγω Ἱερουσαλὴμ ὅπου ἐσταυρώθη.

Φίλωνος.

Τὸ δὲ οὐκ ἐξουθενώσασσι με, αἱ τὸ τῆς πνευματικῆς φιλίας
 ἀκατάγνωστον εἰδότες· ἢ ὅτι οὐκ ἔστιναι ἔτι ὡς τὸ πρὶν εὐά-
 λωτος τοῖς ἰχθύσι· εἰσάγω δὲ αὐτὸν εἰς αἶον πατρός μου, τῆς
 γῆς καὶ τῆς ἐν τούτῃς σαρκί· ταμίαν δὲ αὐτῆς ὁ ἁῶς, ἐνθα
 ἔσονται αἱ ψυχαὶ ἀποτιμῶμενοι τῶν ἁγίων· οἷνος δὲ μυρεφτικῆς τὸ
 ποτίσκειν τὸ κεκραμένον ποτόματι, ὃ πίνει διὰ τῶν πιστευόντων.

3. Εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ
 περιλόβεται με.

Κυρίλλου.

Ἦ τὸν ἐνταριασμένον λίγισ, ὃν ἔνεγκαν Ἰωσήφ καὶ Νικόδη-
 μος· ῥῶον δὲ λίγισ τῶν ἁγίων.

Ἦ οἷνος μυρεφτικῆς, λόγος εὐφροσύνης πνευματικῆς, ἀπὸ τῶν
 ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς πνευματοδικῶν νοσημάτων ἡρτυμένος· ἀπὸ
 δὲ νοσημάτων ῥῶον τῶν τεταγμένων, καὶ ἐν εὐκαίῃ καιρῷ τελου-
 μένων πράξεων.

Ὁ μὲν νόμος ὑποστηρίζει τὸ ἡγεμονικόν, τὸ δὲ εὐαγγέλιον
 τοῦ παντός ἐστι περιληπτικόν· ἡ εὐώνυμος ἡ πρώτη ἐπιστολή, δε-
 ξικὴ δὲ ἡ δευτέρα· ἡ εὐώνυμος ἡ παρὼν αἰὼς, τῇ μύλλοντι πα-
 ραλοῦσιν, εἰσάγει εἰς τὰς ἑοῦ μονάς.

4. Ἦρκεσα ὡς θρυγαίρας Ἱερουσαλὴμ, ἐν ταῖς θυνάμεις καὶ
 ἐν ταῖς ἐσχάταις τοῦ ἁγροῦ, τί ἡγείρεται καὶ ἡγείρεται τὴν ἀγά-
 πην ἕως ἂν θιλήσῃ;

Ἐργεῖνους.

Ἦθῃ δεύτερον ὥρκεσιν· ἀλλ' ἀπερβώλλουσιν προτιθεὶς τὸ ἑαυ-

στοῦ ἔχουσιν εὐχεταί τὴν ἐπιθεμίαν τοῦ σωτήρος εἰς τὴν ἰου- VIII.
δαίαν ἢ ἐκκλησίαν γενέσθαι, κατὰ πρόνοιαν τοῦ διδόντος αὐτὸν
τοῖς ἀνθρώποις, ἵνα θαλάτῃ τῆς διαδόσεως.

Φίλωνος.

Ἐν γὰρ τοῖς ἀρτιγενέτοις ὑπὸ τοῦ πατρὸςτος μαρτυρούμενος
ὁ Χριστὸς, θαλάτῃ τὴν σοφίαν δι' αὐτῶν.

Ναῖλου.

Τὴν ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ παρνοῦσιν ἐπιθυμεῖν ὁ νόμος φαίνει
ἐν ᾗ συγκαταβαίνων διὰ τὸ ἀνθρωποπαθὲς, εὐχετοῦ αὐτὴς ἔσ-
ται, καὶ τῆς αἰετίας καταστάσεως ἔγω εὐρεθεὶς μένων ὃ ἔν, μετὰ
παθήσεως αὐτῆς κατασκευάσει, γενεῶν καὶ ἔδων ἐλπίαν πο-
νεύοντων ἀπολαύσει λόγων· ἐπὶ τοῖσι γὰρ τοῖς φιλέμοισιν οὐκ
ἔξουθενούσιν, ἕκαστον ἔχουσιν οὐ κατέγνωσιν παραλήφεται δι'
αὐτὸν αὐτὸ, ἐπειδὴ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον· εἰσέξει δὲ καὶ
εἰς οἶκον μητρὸς αὐτῆς καὶ εἰς ταμεῖον τῆς συλλαβούσης αὐτῆς
τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας· ἴδτε γὰρ αὐτὸν ἀνδρῶν γενέμενον,
πάντων αὐτῇ κοινωνῶν, καὶ ἀνταποδοῖν τὰ τῆς χάριτος, καὶ
λαβεῖν τὰ τῆς πίστεως· τὸ γὰρ εἰς οἶκον εἰσελθεῖν τῆς μητρὸς αὐ-
τῆς, τὴν τῶν ἀνθρωπίνων παιδῶν χωρὶς ἁμαρτίας ἀνάκλησιν δε-
λαῖ· τὸ δὲ παραλῆφαι σημαίνει τὸ πρόθυμον τῆς πίστεως, καὶ
τὸ διορατικὸν τῆς κατὰ τὸ μυστήριον ἀρκινοῦς θεωρίας· εἶπον
δὲ μυρμηκῶν καὶ νόμν βοῶν, τοὺς φυσικοὺς καὶ ἄψικους τῶν
ἔγω λίγει λόγος, οὐκ ἐκ πίστεως ἔχοντας τὸ εὐλόγιον, ἀλλὰ ταχ-
νικῇ σκιμασίᾳ παρεργόμεν· ἀπ' οὗ ποτίσεν αὐτὸν ἐπαγγέλλε-
ται μυρμηκῶς τὸ ἑδὼ προσλαβόντος ἡμενοῦς ἀνθρωπίνους· ὁ γὰρ
τοῦ νομίου οἶκος, φυσικῇ χρήσει τῆς εὐπροσούμεν ἔχει καὶ οὐκ
ἐπίστατον.

Εὐροῦσα ἔγω γελῶν σε· καὶ γὰρ οὐκ ἐξουθενώσιναι με· πα- 2.
ραλῆφαι σε· εἰσέξω σε εἰς οἶκον μητρὸς μου· καὶ εἰς ταμεῖον
τῆς συλλαβούσης με· ποτίω σε ἀπὸ οἴνου τοῦ μυρμηκεοῦ, ἀπὸ
νόμου βοῶν μου.

VII. οἷον ἐν χερσὶ τῶ ἀγαθῷ τῶν τῆς εὐαγγελικῆς πολιτείας καρπῶν· ἑστὶν οὖν, πρὸς τῇ φιλακῇ μὲν τῶν νῦν παραγγελλόμενων, καὶ τὰς παλαιὰς ἐντολὰς τετήρηται.

Ἐκτὶ δώσω τοὺς μαθητοὺς μου σοί.

Τοῖς γὰρ πιστοῖς τὰ βῆδε τῶν δύο θαυμάτων ἀποκαλύπτεται· ἀπαγγέλλεται τοῖσιν τὰ ἐν ταύταις νόημα τῷ νομῷ ἀκαταβήκῃ.

13. Οἱ μαθηταὶ γὰρ ἴδωκεν ἱερὸν.

Οἱ μαθηταὶ γὰρ ὑπὸ γέν οὐκ ἐκ μέρους ἔχοντες βίβας· οἱ ἀπὸ πρῶτον οὖν ἑαυτοὺς διὰ Χριστοῦ, ἴδωκεν εὐαγγελίου ἔργον ἀγαθόν· ἢ οἱ νεκροὶ τῆς Χριστοῦ παρουσίας αἰσθανόμενοι, τῆς ἀναστάσεως δίδωκεν τὴν ὁμῆν.

Καὶ ἐπὶ τούτοις ἔωκεν πάντα τὰ ἀπόδρα· νῦν πρὸς παλαιὰ ἀδελφεοὶ μου ἐτήρησά σοι.

Τὰ ἔδη καρποφοροῦντα πρὸς ταῖς τούτοις ἑστὶν· δελοὶ δὲ τοὺς κατὰ τὴν παλαιὰν καὶ νῦν ἀνδρῶντας.

Φίλωνες.

Ἦγουν καλεῖται ἑστὶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς· ἔωκεν τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας· καὶ ὅτι τὴν παλαιὰν ἢ καὶ διὰ τῆς ἀποκαλύψεως.

C A P. VIII.

V. 1. Τίς δώσω, ἀδελφεοὶ μου, δεκόμενα μαθητοὺς πατέρας μου;

Τὰς δὲ ἱερουσαλὴμ ἑστὶν, ἡ σὺν ἡμεῖς ἢ ἐπὶ γὰρ κατένευ, βεβούσας γὰρ καὶ μέν, ἐν ᾧ βούλεται τῷ νομῷ συνιστάσθαι γὰρ δὲ νῦν, ἢ ἀδελφὸς καὶ τρυφερὸς τρυφῇ.

Κυρίλλου.

Ἀγιάζεται τοῖσιν ἢ τρυφῇ τῆς νύμφης, συνισχυομένη Χρι-

προσὶν δὲ τοὺς λευκανθέντας ἐν τῇ βαπτίσματι· πρὸς δὲ τὰς VII. ἐκκλησίας ἢ τῶν ποσῶν τὰς ψυχὰς, εἰ καὶ φαίνεται ἐπὶ κατηγορίας Διαβόλου, ἀλλὰ τὸ κρίναι οὐκ ἀποδίδωσιν ἑαυτῇ.

Ἐργάτους.

Τελειωθεὶς ὁ λόγος ἐπὶ μαθητῶν σκοποῦσθαι ἀνάγκασται εὐρεῖται, ὅπου ἑαυτὸν ἐπιστρέφει ὡς παρ' ἑαυτοῖς.

Ἐλθὲ ἀδελφεοὶ μου· ἔξωθεν εἰς ἄγρον· αὐλοῦσθαι ἐν II. κώμας· ἐρπύριον εἰς ἀμπέλους· ἴδωμεν εἰ θεύσετε ἢ ἀμπέ- 12. λος, θεύσετε ὁ κυριεύς, θεύσετε αἱ βέαι.

Ἐργάτους.

Περὶ τῶν ὑποδοστέμων ἡ νόμος παρακαλεῖ· ὡς ἐν τῶν ἐνδοστέμων καὶ μακαρίων διακρίβων εἰς τὴν τοῦτων ἐπισκοπῇ ἐξελθὲν· οὗτοι γὰρ ἄγροι καὶ κώμας καὶ ἀμπέλους καὶ βέαι.

Ναῖλου.

Ἀπὸ τῆς σωματικῆς ὥρας διαγράφει τὴν πνευματικὴν ἄγρον καὶ κώμας καὶ ἐρπύριον ἐπὶ τοὺς ἀμπέλους ἔξωθεν, τῇ νομῇ ὑπαδμεῖν· ἄγρον τοῖνον φασὶ τὸν κόσμον, κώμας δὲ θύλακας λέγεσθαι αἱ ἐκκλησίαι καὶ αἱ χωρεῖται τοῦ λόγου ψυχαι· αὗται γὰρ ἀμπέλοι λέγονται, καὶ βέαι ἀνθοῦσαι διάφοροι ταῦτα· αἱ ἀρέται, αἱ δὲ μὲν τῶν θλίψεων, οὗτος γένεσθαι ἀμπέλου· αἱ δὲ τὴν ἐλπίδα δι' ὑπομονῆς ἀπαλίζουσαι βέαι· ἐπὶ δὲ πᾶσιν ἐπαγγέλλεται δώσειν τοὺς ρασδαύς, ἐπὶ τὴν τελειότητα μεταβληθευμένους, καὶ ἐπὶ εὐσέτεια ἀπὸ γαλακτότητας· λέγει δὲ καὶ τοὺς μαθητὰς δεδωμένους ὅρμον· τόχα τοὺς ἀπὸ μαρτυρίας τοῦ Χριστοῦ τὸ εὐαγγέλιον τῶν καλῶν ἔργων πυνόντας, καὶ γὰρ ὁ μαθητὰς μαρτυρεῖται τὸ τοῦ μέλου σχῆμα καὶ τὴν εὐσέτην· τοιοῦτος ἐν Παῦλος, ὡς μαθητὰς κατ' ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ μέλου Χριστοῦ μαρτυρεῖται· εἰπας δ' ἂν καὶ τοὺς ἀναστασάτους Χριστῷ εἰναι μαθητὰς, ἐν τοῦ τῶν βίβλων εἶναι ἀδελφικόν, δι' ἧς σκεπάζεται ἡ νεκρότης· καὶ ἐπὶ θύρας δὲ ἐνταῦθα ἀκρόβρια, εὐκρίτως καὶ ἀκαλόπως εὐαγγελίζεται νῦν πρὸς πᾶσι· τὴν ἐκκλησίαν λέγουσιν· ἐπὶ θύρας γὰρ ἐνταῦθα καὶ πᾶσι·

VII. νησιώτερος ἑρδασαν, κατ' ἑλίγον προσιφκότες, καὶ τῆς ὑπῆς τῶν βροχῶν σου ἀντιλάβοντο ὡς μέλων· τὴν τῆς Διότητος εὐωδίαν, ἐν τῇ ἀεθρῶν σου· ἐν κεκρυμμένῳ διὰ τῆς βροχῆς ἀναπύκναι τὸ ἄσμα παλαιῆς καὶ νέας γραφῆς· καὶ λάρυγγ σου φερεῖν, ὡς οἶνος ἀγαθός· ὁ εὐδύνων πρὸς σὲ τοῖς ἀρετακτέας σε λόγος ἱκανός ἐν χεῖρσι καὶ ἰδοῦσιν, οὐκ ἐν τῇ γαστρὶ μέσση· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ χεῖρτι τὴν ἱκανότητα παρέχων· χεῖρ γὰρ τὴν γαστρὴν, ἰδόντες δὲ τὴν πλουσίαν ἀπέκρινον θαλοῦσαν· εἰ δὲ ὁ νόμος ταῦτα λίγη τῇ νόμῳ, τὰ μὲν κλειστά εἰρεται ἡμῶν· τὸ δὲ εἶκα ἀναβύσσεται καὶ τὰ ἔξω, τρεῦσιν ὡς τοῦ διασπέντου Χριστοῦ νικῶντος· πᾶσαι τὰς ἀνθρωπίνων σπουδῆς ταῖς χάρισι καὶ ἐπὶ τοῦ κρηττοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁρμηθῆαι δὲ ὁ δρῶν· οὐκ ἀναβύσσεται δὲ καὶ ὑπερβύσσει καὶ πλεονεκτῆσαι τῇ ὕψει νοσημένῳ· ὅπου γὰρ ἐν ἐκταθῇ δυνάμει ἀνθρωπίνῃ περισσεύονται ταῖς ἀρεταῖς φιλονικεῖται, τῇ μεγαλοθυμίᾳ, καὶ πόνους κατορθωμένων ἐκτεταται τὰς προσηγορηθῆαι χάριτας, ἐκταθῆσθαι πάντως, ταῖς υπερβαλλούσαις νικητικῇ τοῦ Διὸς εὐφροσύνῃς.

10. Ἐγὼ τῇ ἀδελφῇ μου ἐπ' ἐμὴ ἡ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ.

Ναῖλον.

Ἐκ τρίτου τοῖσιν τὸ αὐτὸ φερεῖν προσβίβει τὸ ἐπ' ἐμὴ ἡ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ· ἀντὶ τοῦ, ἵνα τῇ ἐγὼ ἀεθρῶν αὐτῷ ἡσυχῇ, κίνησθαι ὅτι καὶ περισσεύσῃ μακρὸς ἐπὶ τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλὸτα εἶεν Ἰσραὴλ, ἐπ' ἐμὴ ἐπιστροφῇ.

Κυρίλλου.

Ἡ οὖν ἐγὼ τὴν ἡμελογίαν προσέγω, καὶ ἐπ' ἐμὴ ἡ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ· ἡ ἐν τῇ παρουσίᾳ τῇ διεντήρᾳ, ἡ καὶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.

Φίλωνος.

Ἡ καὶ ἄγρην τὴν πόμπην καλεῖ, πόμπη δὲ τὰς ἐκκλήσεις, ἀντιλάβωντες δὲ τῆς εὐαγγελίας φυχῆς, τὸ δὲ ὁρμηθῆαι, τὴν ὄντως ἀντιλάβωντες ἀεθρῶν δὲ ἡσυχῇ τὴν ἀεθρῶν, τὴν κα-

Φίλων.

VII.

Ἐκ προσώπου δὲ τοῦ νομίου νοούμενα δελεῖ· ὥς ἐκ πρῆ-
τις τοὺς δικαίους ὁ κύριος, ὅπως ταύτων μίση· τὰ ὅφρα καὶ
ὡς βέτρους διλιβέντες εὐφροσύνης εἶον προχέουσιν· οὕτως ἐν ταῖς
διλιβίαις εὐφραίνουσιν οἱ δικαίοι τὸν Χριστὸν· μὲν δὲ αὐτῆς ὁ
ἀπόστολος γεγονώς εὐδοκῶς ὁμῶς τῷ Χριστῷ ὡς μέλλον, βράδυν
παρέχων καὶ πόσις τῶν τοῦ Χριστοῦ μυτηρίων.

Ἐργάζου.

Ἀπαιτοῦμαι φοῖνιξ, φοῖνιξ τὸν νομίου καλῶν, τὸ ὅφρα
καὶ μέγαθος τοῦ λόγου κατανοήσας· ἐγ' ἃ καὶ ἔλαστον ἀνελθὼν
ἐπὶ τῆς τῶν ὁσμάτων· ὅτε τὰς ἐκ τῆς ἐνέργειας· ὅτε καὶ ἀν-
τιθέσται τῶν τοῦ νομίου μακθῶν, δελεούτων τὰ πικρῶματα·
διὰ καὶ ἀρκίαν βέτρουν ὁπαικίζονται· παρὶ ἐς εἶπεν ὁ σωτὴρ·
ἐγὼ εἶμι ἡ ἀρκία· ὁ ἀλαδινὴ τὰ δὲ ἐκ τῶν τοῦ λόγου προπῶν
ἐκπορεύονται, ἐπὶ τρεπόμεν ἰδύμεν τε καὶ εὐφραίνεσθαι, ὥστε λέ-
γειν ὅτι δεῖ, καὶ οἷς δεῖ, καὶ ὅσον δεῖ· τὰ μὲν γὰρ χεῖρα,
τὸν λόγον· οἱ δὲ ὁδοῦτες, τὸν ἰχθυμῶν ἐμφαίνουσιν· κατὰ τὴν
τῷ στόματι σου ποίησον θύραν καὶ μαχλὴν, καὶ ταῖς λόγοις σου
μῆτρον καὶ σταθμὸν· τῶν δὲ τοιούτων αὐτὸ μόνον ἀσφαλὲς τὰ νοῦ-
ματα, ἀλλὰ καὶ τὰ χεῖρα κισθῆται δίδεται. εἶνος δὲ ὁ ἀγαθός,
ὁ ἐξ ἀγαθοῦ διακυροῦ τῆς καρδίας προσηγόμενος.

Ἐπειδὴ ἐπαπορητικῶς ἔλεγεν ὁ νομῖος· τί ὠρμώδες καὶ τί
ἐδύδες, καὶ τὸ μέγαθος σου ὠρμώδες τῷ φοῖνιξ, τὸν αἰτίαν
τοῦ πρὸς ὅφρα ἐκτετακέναι ἑαυτὴν λέγει· ἐπειδὴ γὰρ φησὶν σὺ ὁ
νομῖος φοῖνιξ εἶ, παραπεύουτεσθαι δὲ καὶ σοὶ τῷ φοῖνιξ, τῷ
σὺ ὅφρα ἀναβαίνουσα, εὐκρίτως ὠρμώσαι, ἐγγίσθαι τῷ σὺ ὅφρα ἐπι-
δραμεῖσθαι, ἵνα κρατήσω τοῦ σοῦ ὅφρους, καὶ γένημαι μενούμενη
σε, ὑπερ εἰ σὺ τῷ ἀπραξίᾳ τῆς φέουσας· διὰ τοῦτο γὰρ κατῆδες
ἵνα ἐγὼ ἀνέλθω καὶ ἰδῶ τοὺς σοὺς μακθῶς, ὡς βέτρους τῆς
ἀλαδινῆς ἀρκίαν, ποτίζοντας ἵαν διλαδῶσαν εὐφροσύνης, τοὺς
τὰ κισθῆταιρα γεγονυσιμένα ἔχοντας· εἰς τοῦτο γὰρ ἀπὸ τῆς

VII. ἐν ταῖς συμβατικαῖς τρυφαῖς ἡ πολυτιμὴ εὐωχία περιεσφαινεται, οὕτω τοῖς τὴν πνευματικὴν τρυφήν τρυφῶν, ἢ ἀγάπην τῆς δι-
 σοῦ αὐτονομίας κερκίτες παρὰ τοῖς ἄλλοις, λέγει ἅν τῇ ἀγά-
 πῃ ἐντρυφῇ πλείον τῶν ἄλλων τοῦ πνεύματος κερκῶν ὡς πάντα
 δι' αὐτὴν στήγειν πάντα ὑπερέβαιν' ὥσπερ δι' σωμάτων ἐξί βρω-
 χὸ τοι καὶ πόσιος ἐτέρων, οὕτω καὶ ψυχῆς ἀναλόγως εἰς δια-
 κρινόμεται.

Ναύλου.

Τάχα μὲν ἔνομα αὐτῇ διατίθεται, τὸ ἀγάπη, ὁρακόμεθα λέ-
 γων αὐτὴν ἐν ταῖς τρυφαῖς ἢ γὰρ ἐν τοῖς θείαις λόγους τρυφῇ,
 καὶ τὸ ἄλλος φιλοπόνητον διακρίνει, καὶ τὴν συνουσίαν ἰδίῳ ἐρ-
 γάζεται· τάχα δὲ τὸ μακρότερον αὐτῆς ἄλλος διακρίνει ἐν δὲ
 ταῖς τρυφαῖς αὐτῆς, κλίσσεται τὴν ἀγάπην λέγει· διὰ δὲ τοῦ
 εἰς θεὸν τὸ ἐπὶ λόγοις συμβατικῶς ταύτῃ ἐκφρασεῖται ὕψος
 τῶν ἀρετῶν ἀνεγκλίως δὲ καὶ οἱ μαθητοὶ αὐτῆς τοῖς βέτρωνι
 ἐκφρασεῖται, διὰ τὴν κατὰ θεὸν ἀγάπην συνειδηθῆναι· τίως δὲ
 τοῖς μαθητοῖς ἀπογλασκώδους πιστάτος εἰς μελετώδη μεταβίβλη-
 σθαι ἠδυνῶν λέγει· πλείον γὰρ τι πρὶ' ἑλέγον αὐτῆς μαρτυρήσει
 ἀπὸ ταύτης τῆς καταστάσεως ἐπὶ τὸ μᾶλλον προσέφασκεν.

Κυρίλλου.

Ἡ καὶ ἐν τρυφῇ σου, τῇ ἀγάπῃ σου, διὰ τὸ τοια καὶ αὐτῶν
 τῶν δικαίων κομίζονται τοῖς δὲ βέτρωνι οἱ μαθητοὶ ἀντιλαμβάνον-
 ται τοῖς ἔχουσι τὴν πνευματικὴν εὐφροσύνην.

Παργένους.

Ἦγουν τὰ νοήματα σου φαίνε τρέφειν τι καὶ πόσιος, καὶ
 οὐδυνῶς ἐκφραζέονται.

Φίλωνος.

Ἡ τοῖς τῶν φαιδρῶν ἀντιλαμβάνονται βέτρωνι πρὸς τὸ εὐδὸς
 τι καὶ πεπλάσμενον.

8. Εἶτα κομίζομαι ἐν τῇ φαιδρῇ κρατίσω τῶν ὕψων αὐτοῦ
 καὶ ἔσονται δὲ μαθητοὶ σου ὡς βέτρωνι ἁπλῶν· καὶ ὁμοῖ ῥηθῆς
9. σὺ ὡς μέλη· καὶ λέργυξ ὡς οἶνος ἀγαθῆς, πορευόμενος τῇ ἀδελ-
 φιδί σου εἰς εὐδυνάτην ἱκανόμινος ἐν χιλίαι σου ὁδοῖται.

Ἐργήσεως.

VII.

Ὁ δὲ καθάρων ἔχων τὴν διακονίαν, καὶ διὰ τῆς αἰσχύσεως τοῦ θεοῦ λόγου θυνόμενος ἐπίσω αὐτοῦ εἰς ὁρὰν ῥύπον αὐτοῦ θραύειν, ρυκτὰρ ἔσται αἰσθανόμενος εὐωδίας πνευματικῆς σκοπιῶν εἰ τι ἀποκαίῃ ἐν ἑαυτῷ δόγμα δοκῇ· ἀμαρτίας γὰρ τὰ ἔθνη παρίστανε τοῦ δὲ ἱερωνοῦς καὶ καλοῦ τὸ πρῶτοντος σόφιστον· ὃ δὲ λήθωνος ἀναγέρνεται ἐπὶ τὸ θυσιάζειν τοῦ θεοῦ· ὃ δὲ κόρηλος ἐπίγνους περὶ τοῦ ἱεροποιεῖν γινώσκει ὅτι περὶ τὸν ὃ μετὰ παύσεως λέγεται θυνόμενος· ἡμεῖς ἴσμεν ὅτι περὶ τὸν ὃ ἀπὸ δὲ τῆς καρπῆς τοῦτοτε Χριστοῦ ἐπίγνους πνευματικῆς ἰσχυρότατος περὶ τοῦτο.

Τὶ ἡρωϊκῶς καὶ τί ἰσχυρότατος, ἀγάπη ἐν τρυφῇ σου· τοῦτο ὁ ἡρωϊκῶς σου ἡρωϊκῶς τῇ φωνῇ καὶ εἰ μαρτυρῇ σου τοῖς βί-
τῃ σου· διὰ τὴν ἡρωϊκῶν σου τὸ ἡρώημα· καὶ οὐδὲν τῶν γυνῶν ἡρωϊ-
κῶν.

Φίλωνος.

Πόσιον δὲ τῆς καρπῆς, πολυάριθμον πλῆθος τῆς ἐκκλησίας θεοῦ, τῇ ἀγάπῃ περικυκλωμένοι εἰς κόσμον τῆς νύκτος ὡς παρ-
φύρον δὲ τὸ πλῆθος αἴρεται, διὰ τὸ βιβλάσθαι τὸ πλῆθος ἐν αἵ-
ματι Χριστοῦ· καὶ τοῦτο καθάπερ ἐκδοτὰ περιβεβλημένοι βασι-
λεῖν ἔχουσιν ὁ κόσμος τοῦ πλῆθους ὁ βασιλεὺς τῇ ἀγάπῃ αἴρεται,
ὡς καὶ ἡρωϊκῶς ἀπαυδόμενος τὰς ἀρχάς.

Κορέλλου.

Ἡ καὶ εὐδωκίᾳ, σφαιροειδὲς τῆς τῶν λαῶν ἀγάπης ἀγαθῆς
φασὶν εἰς βασιλείαν ἰσχυρότατον.

Ἐργήσεως.

Ὅτι ταῦτα φασὶν ὁ νυκτὶς ἀπαυδόμενος αὐτὸς τὴν ἐπὶ τὸ
κρίνον μεταβλῆναι ὡς γὰρ ἡ τῶν στοιχείων εὐκτασία, σφαι-
ρων ἡρωϊκῶς ἐκδοτῇ, οὕτως ἐκ τῶν ἡρωϊκῶν καὶ ἐκκλησιῶν, ὡς
πῶς καὶ ἄλλος ἐκδοτῇ τῇ φωνῇ ὡς δὲ αἰσχυρὰ τῆς οὐκ ἐκ
καρπῆς ἡ νύκτος, μετὰ τὴν ἐκδοτῇ εἰς ἡρωϊκῶς, οὕτως οὐκ
καρπῆς, γίνετον ἐκδοτῇ τῇ αὐτῇ καὶ γλυκύτῃ φωνῇ τοίνυν, ὡς

Ἄλλὰ καὶ ἡ συναγωγὴ τοῦ πλῆθους ἡ ἐξ ὁμοειδίας, κίρναται κρίνειν τοὺς εὐσεβεῖς λόγους τοῦ Θεοῦ.

Ἐργήτους.

Κρίνει δ' ἂν εἴη καὶ τὰ ἑαῖα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἡ συναίθετος ἀπὸ μέσου τῶν τοῦ βίου ἀκαθάρτων.

Κυρίλλου.

Τρόχον δὲ αὐτῆς, τοὺς δικαίους τοῦ Χριστοῦ λέγει· διὰ τὸν Χριστὸν βασιλεύει τῆς ἐκκλησίας τὴν κεφαλὴν βασιλεύουσι γὰρ αὐτοῦ τὸ ἅγιον πᾶν, ἐν καθαρῇ συνειδήσει, ἐμλογούντες αὐτοῦ τὰ μυστήρα· διάσωρ ἠλεηρόντινον εἴραται, ὁποῖους ἡ Παῦλος φρεῖν δικαίους σημειῶς, μὴ εἴη πολλῶ προσέχοντας.

Ἐργήτους.

Ἦρτοι δὲ ἐκλήθησαν, οἱ τὰ ἁρετὰ τῇ νουφίᾳ ποιοῦντες σκοπευτήριον ἔχοντας τῆς θεωρητικῆς ψυχῆς, ἐκ μετῶρου σκοπεύουσιν ἁπαντα· ἠλεηρόντινον δὲ, διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ λαῖον εἶδεν γὰρ ἀπὸ κακίας τραχύ, ἐν τῇ τῆς νόμης τραχὺ· οὐκ εἶται δὲ περὶ τῶν νουφῶν εἶπεν, οἱ νουφῶντες ἐν κρίναις ὑπεράνω γὰρ ἠλεηρόντινον κρίνουν τῶν ἐν μέσῳ ἁπαντῶν βούλονται δὲ ἁπλῶς καὶ ἠλεηρόντινον· ἔντας πολλῶν ἔχαι τῆς ψυχῆς θυγατέρα σοφῶν καὶ ἐν εἰσαγωγῇς γενέσθαι μαθημάτων πολλῶν, ἡς ἐκλέγει πύλας ἰσοῦσιν, φρεῖν, γνώσας τοὺς ἐν σοὶ δοκασίαις περιισιν χάρις, ὡς μὴ μόνον τοὺς παρὰ σοὶ ἀπολαίαν αὐτῶν τῆς παιδιόσεως, ἀλλ' ἔδη καὶ τῆς ἠλεηρόντινον καὶ ἀνέφροντες τῆς αὐτῶν ἀπολαίαν ὠφέλειαν.

Φίλωνες.

Ἄλλὰ καὶ τὸ θεωρητικὸν αὐτῆς περικερῶσθαι φρεῖν εὐσεβῶς λογισμῶν· Ἐσεβῶν γὰρ ἠρτυεῖται λογισμοί.

Ἀποκρίνεται δὲ λίμνας τοὺς νεαροὺς ὀρθοδόξους ποταμοὶ γὰρ ἀποβιόζουσιν ἐκ τῆς καλίας τῶν διαχεμένων τῶν λόγων.

ναι διαρροῦντων ὅτις γὰρ τις χλευάζων τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ VII. παρατρέχει τὸ δόγμα ὡς ρωρὸν καὶ χλιδὴς ἄξιον εἶναι ὃ μὴ πίπτειν ἑκαστον εὖρε μανίᾳται προσηγορίᾳ μαρτυροῦντων, ὡς σπαρτῖν διαρροῦντος, τῷ θίῳ λόγῳ παραμένει εὖν ἰδιώτου τῶ-
 ξιν ἔχων, ἀλλὰ βασιλῆως λαλοῦντος αἰῶνος βασιλείᾳς οὐρανῶν καὶ πόλεως ἀπορρίπτου τῆς αἰῶν Ἱερουσαλὴμ· καὶ εἰ τοῦ Χριστοῦ διὰ λόγους διδάσκοντες τὰ αὐτά, καθάπερ πλοῦς τὸν παρατρέχοντα διαρροῦντος.

Ἐργάζου.

Πολύχρως τάττει τοὺς μαρτύρους καὶ τὰς γενέσεις ἡ γραφὴ θελοῖ τοῖς ἐκείνοις τῆς νόμους τὸ τεταγμένον, ἐν τῇ τῆς γενέ-
 σως, χωρίῳ καὶ εὐρυθύνῃ, ὁμοίᾳ περὶ τὰς ἀλλοτρίους κατασκευ-
 αμένους τῇ ἀρετῇ.

Κυρίλλου.

Τεχνίτες διὰ τὸν θεμελιωτὴν ἀναμάξῃ Χριστῶν ὡς γὰρ ὑπὸ-
 κτος γίγονεν οὕτως ἡ ἐκκλησία.

Θίλωτος.

Ἀλλοῖ διὰ τὸ τεταγμένον καὶ ἑρμηνεύον καὶ ἀδελφῶν τῆς
 μαρτυρίας, ἐν ᾧ ὁ τεχνίτης εὐρύτατος τὸν ναὸν ἑαυτοῦ.

Κυρίλλου.

Αἰεὶ διὰ καὶ τὸν μαρτυρῶν αὐτῆς καὶ τὸν ὑποταγῶν τῆς
 ψυχῆς τούτης ὑποταγμένης τῇ πίστι, τοῦ διὰ σώματος τῇ μα-
 ρτυρίᾳ.

Ἐργάζου.

Ἐπὶ τὸν ὁμοίαν διὰ τὸν κρατῆρα ὁ σοφὸς συγκολλεῖ λίθους
 διῶτε πιστὸς οἶον ὅν κτεράκα ὅλιν· καὶ θελοῖ τὸ πνευματικὸν
 πνεῦμα καὶ προσέθηκε καὶ θεμελιῶν οἶον, ἵνα τῆς πνευματι-
 κῆς προφάνειας τὸ γὰρ θεμελιῶν ἀπὸ τοῦ συγκολλῶν ἀρετῶν
 πλῆθους εἰς ἐν τῇ ὁμοίᾳ συντεταγμένης.

Κυρίλλου.

Ἀλλοῖ διὰ καὶ τὸ ἱερατικὸν αὐτῆς λέγων μὴ ὑποταγόμενος
 κρέματι, θελονότι τῷ τοῦ Χριστοῦ αἵματι· τοῦτο γὰρ τοῖς ἱε-
 ρεῦσι ἐν χερσίν.

VII. κίεσται ὥστες δι' αἰεὶ ἀρρίσκει, ἔργον χειρὸν τεχνίτου· οὐ γὰρ ἐπεμμένον φρονέματι συνὸν τοῖς προκείμενοις, ἀλλὰ ταπεινῶ καὶ συγκαταρμένῳ δίκῃ ἀρρίσκει· διὰ δὲ τὸ ἐπιστομῶς τοῦτο ποιεῖ ἔργον χειρὸν τεχνίτου εἶναι λέγεται· καὶ τὸ δικαστικὸν δὲ, τὸ πάντοτε πεπλεγμένον νεφελάτων τῶν αἰώνων κρημνίσαν, πρὶς τὴν τῶν μεθυσάντων ἐπιταχύνεται· πᾶσι δὲ τιτορπόμενον ἔνομον αἰσχροῦ, ἀρραλὸς ἐστὶ τοσαυτὸς, οὐχ ὑπερβύσσας κῶμα· ἡ δὲ τῶν θείων βρωμάτων δικτὴ καὶλὴ μὴ τοῦ τρεφίμου τὸ εὐκαλὸς ἔχουσα, θερμανία οἷου παραγμένη ἐν κρήναις λέγεται· τάχα δὲ καὶ ἡ ἀμείνων δαίνοια, καὶ τὴν βασιλικὴν μαρτὴν αἰτούσα, θερμανία ἐστὶ οἷου παραγμένη ἐν κρήναις· ἡ δὲ τρέχουσα, ὅτε μὴ ἐπὶ ταπεινοφροσύνης ἐκτρέφτο, ἐρμίσκος ἰλλέγοι· ὅτε δὲ τοῖς κληρίσις ἦν ἀπρόσμετος, πύργος Δαβὶθ· οὗ δὲ πύργος ἱεροκάντης λαῖος τίς ὢν, καὶ μετὰ μίαν ἔχων ἀντιλήξην, καὶ πᾶσι περὶ καὶ ἐρπίσι· ἀπρεσπύλατος, ἔλη μόνῃ βρεῖς· τοιοῦτον γὰρ τὸ εὐτελὲς φρόνημα, οὐ πάθει καρπύρεται, οὐ δόγματι εἶον κίρτικοις, ἀλλὰ μόνῃ Χριστῷ ἀνακαίμενον· καὶ τὸ θεωρητικὸν δὲ ἐκ πολλῆς μαθήσεως βελτωδὴν, λήκει ἐκείνων πλεγμασίαις τὸ τῶν ἐσπερίων λογισμοῦ ὕψος παραβάλλεται· Ἐσπερίων γὰρ ἡμενοῦμαι λογισμοὶ ἐν πύλαις θυγατρὶς πολλῶν· ὅσοι γὰρ προῖται καὶ ἀπέρολοι, τοσούτων θυγάτηρ ἡ νόμος καὶ ὁ μυλῆρ δ' αὐτοῦ ὡς πύργος τοῦ Αἰθέρος σκοπεύων πρόσωπον Δαυκτοῦ, ὃ τις ἡμενοῦται, αἶμα πίνασι· ὃ οὖν καὶ τῇ πολιτικῇ ὑψαίς, καὶ δόγματι ἐπιβεβηκὸς διαγογρημένος, καὶ προγενώσκων τῆς προβολῆς τῶν παθῶν, καὶ τῆς ἐρέσεως τῶν ἐκαστῶν δυνάμεων, καὶ τὴν δυσωδίαν αὐτῶν εὐαλῶς ἀντιλαμβάνομενος, ρυκτὴρ ἐστὶ τῆς νόμου· αὐτὸς σκοπεύων τὸ πρόσωπον Δαυκτοῦ, καὶ τὴν προσβολὴν ὡς κεφαλὴν τοῦ ἔργου γυλαττόμενος· τῇ Κερυλῇ δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτῷς ὠκυώσας, ἐπιθετὴ κεφαλὴ ἐστὶ τῆς ἐκκλησίας ὁ Χριστὸς· ὁ δὲ Κάρμαλος τῶν προφαιτῶν ἦν ἐνδοκίμη τῶν περὶ τῆς κεφαλῆς μαρτυρούντων, καὶ τῇ πλοκῇ τῶν λόγων τῶν βασιλικῶν, τὴν παραδραμὴν ἀντιγύρει·

ὕποδῆμασι δὲ, τοῖς βυβαλοῖς λέγει ἱστοῖσιν· καὶ τοῖς δὲ VII.
 ἔρη τα διαβήματα, ὡς καὶ ὁ ἀπώστελος, ἀντιλήψεις, κυβερνή-
 σεις· συγκαταίῳ δὲ τοῖς ὑποδεσπείροις, ὑποδεσπείδαι λέγει τὰ
 διαβήματα, σωματικώτερον αὐτοῖς φανέμενος· Ἀμινωδᾷ δὲ ἄρ-
 χων, ἔργον ἡγίων ἢ ἐκουστωζόμενος ἐρμηνεύεται· οὐ θυγάτηρ
 ἢ κόρη· εἰς δ' ἂν ἄρχων, ὁ λίγων, ὡκυσεον θυγάτηρ· ὁ δὲ
 αὐτὸς ἐκουστωζόμενος· ἐκούσεα γὰρ πάντα θεῶ.

Νέλλου.

Ἵπερμνήσκουσιν αὐτὴν τοῦ κέρους τοῦ γενομένου ἐκ τοῦ
 πρὸς τοὺς χρεζόντας αὐτῆς συγκαταβόσκας· ἅμα καὶ τὴν ἔκταν
 παραμυθίζοντες ὅτι Πλεγειν, ἐνέφημιν τοὺς πόδας μου, πῶς με-
 λύνω αὐτούς· οὐκ ἂν ὠρκαύθουσαν διαβήματα αὐτῆς ἐν ὑποδῆ-
 μασιν, εἰ μὴ τὴν ἄκαρπον ἐπέλυν ἔκταν λύσασθαι, ἂν ἐπὶ λογι-
 σμῶν συμβέροντι, καὶ ἔγω γενομένη τῆς εὐχίας καταβόσκας διὰ
 τὴν τῶν διορίων ὠφέλειαν· τὸ γὰρ πρὸς αὐτὴν λεγόμενον τοσ-
 οῦτον ἔστιν ἐπειδὴ, φρεῖν, ἐξῶσα ἐν τότῳ ἡλίῳ, καὶ ὑπελευσ-
 μένη τὸ ὑπόδημα διὰ τὴν τῶν χρεζόντων σου βοήθειαν, πάλιν
 ἐγέρσας τοῦτο, μολῶσαι τοὺς καθαρὸς καταβιζόμενος πόδας· ἡπαν-
 ἔρχη δὲ νῦν συγκύπτειν δεκάουσα τοῖς προκάπτουσι· διὰ τοῦτο
 ὠρκαύθη διαβήματά σου ὡς τοῦ τῶν εὐαγγελλιζομένων εἰρήνην
 ἐγουμένου· τοῦτο γὰρ Ἀμινωδᾷ ἐγοούμενος.

Ῥυθροὶ μαρῶν σου ὅμοιοι ἐρμίσκοις, ἔργον χειρῶν τεχνί- 2.
 του· ὀφθαλμοὶ σου, κρατὴρ τορευτοῦς, μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα· 3.
 κοιλία σου, θυρωρία οἴτου παραγωγμένη ἐν κρίνοισι· δύο μαστοὶ 4.
 σου, ὡς δίδυμοι δύο νιβροὶ δερμάδης· τράχηλός σου ὡς πύρ-
 γος ἱλαρόντινος· ἐφθαλμοὶ σου ὡς λίμναι ἐν Ἰερριῶν, ἐν πύλαις 5
 θυγατρὸς πολλῶν· μυκτάρ σου, ὡς πύργος τοῦ Λιβάνου· σκα-
 πύων πρόσωπον λαμπρῶν· κερὰ σου ἐπὶ σὲ ὡς Κάριος, καὶ
 πλέων κερὰς σου ὡς πορφόρου βυβίλους διεδάμενος ἐν πε-
 ραδρμαῖς.

Φίλωνος.

Ῥυθμοὺς μαρῶν λέγει τὸν εὐχαῖον μὴ τῶν προκαπόντων

VI. βασιλεύουσα γάρ ἐστι δι' ἡ νύμφη τοῦ λόγου ψυχὴ, ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία διὰ τὸν ποιῶσαντα τὸ ἐν, καὶ τὸ μετόπισθεν τοῦ φραγροῦ λύσαντα· ἐκ δὲ ἡ Σουλариὰς ἡ ἐκκλησίαν κατὰ Σύμμαχον, λέγει ἂν πρὸς αὐτὴν ὁ νυμφίος, ὡς ἐκκλησίαν καὶ ὑπὸ τῷ αἰχμαλωτιστικῷ σε γεγεννημένη, ἐπιστρέφει εἰς τὴν προτέραν εὐχέλεια· νῦν μὲν ὡς ἐν ἀπαρχῇ λαμβάνουσα τῆς υἱοθεσίας τὸν ἀβραάμ, καὶ τὴν τῆς ἀναστάσεως ἰλιθίαν· ἐκ δὲ τῆς ἐκπαγγελίας καὶ τῆς ἀβραάμ τοῦ ἰσχυροῦ πυκνότερον δὲ εἰς προτροπὴν, τὸ ἐπιστρέφει· τότε γὰρ ἡσυχίαν κυρίως ἐστὶν ἰδεῖν σε· τὸν ἑαίρων δὲ τοῦ νυμφίου πρὸς τὴν νύμφην εἶναι τὸν λόγον δοκῶν πρὸς εὐς ὁ νυμφίος τί ὄψεσθε φεῖν ἀποκαθίσταται δι' νεανειότητων στρατῶν· ἡ μὲν γὰρ νύμφη πλῆθος ἐν ἐκτῇ ἔχει παρεμβολῶν· τὰ γὰρ μὴ τῆς νύμφης συστήματα τυγχάνουσι πλείονα, χοροὶ μὲν οἱ, τῷ τῷ δὲ οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς διαλεγόμενοι· αὐτῶν τῷ δὲ καθέλει τοὺς πολέμιους παρεμβολῶν εἰσενεκῶν ἔχοντες· ἀλλ' εὐαίετι εὐχρη πλείονα, τὴν ὑπὲρ τῶν ἐν χειρῶν καμώσεων καὶ σκυλείων δι' αὐτοὺς προσκαλοῦνται οἱ φίλοι τοῦ νυμφίου· ἐκκλησίαν γὰρ ἱερουσαλήμ Σουλариὰς ἐπιστρέφει λέγοντες, ὁβριθὶ ἐν σοὶ· ἴσμεν γὰρ αὐτὴς τὸν σκυλὴν, οὐκ ἀκάρπιον, ἀλλ' εἰς χρυσὸν τέλειοντα πύργον, ὅπως τοὺς ἐν τῇ χειρῶν κατακλιθέντας παραδιδόμενους τῷ σατανᾷ εἰς ὁλοθνήσκοντες παρέδωκε, καὶ ἐκδιδόντας τὸ τοῦ χειρῶν ὕδωρ, νεκρῶν ἐκ μὲν ἐκείνης, ἐρχομένη ὡς χοροὶ παρεμβολῶν, τῶν ἐκ πολλῶν ἐκπαρρησίμων, καὶ κατὰ διάφορα συστήματα χορεύοντων, καὶ ἰσχυρίων ὁδόντων καὶ λεγόντων· κίρσι ὡς ὅλην εὐδοσίαν ἐκπαρρησίμων ἐκείνης.

C A P. VII.

V. 1. Τὴν ὁραζόμεναι διαβλήματα σου ἐν ὑποθήκῃ σου Σύγκατερ Ἀποκαθίστα;

Τῆς νύμφης τῆς προσηνέως ἀποκαθίσταται, ὡς ἡσυχία διαβλήματα

ἔβλεπες, τὸ τάχος; θίλεις καὶ δείξαι τῆς μεταβολῆς· οὐκ ἔγωγε γὰρ VI.
οἶν ἡ ψυχὴ μου, πῶς ἐγνώριον ἄρματα Ἀμιναδάβ, τοῦ ἐρα-
νευομένου ἔρχων λαοῦ μου· λελυθὼς γὰρ ἡ μὲν κατώδης ὑπὲρ-
βύσει παραλθούσα κατὰστασις· ἔχοντα δὲ γήρουν τοῦ ἀρχαίου
τοῦ λαοῦ μου, ὅς ἐστι Χριστὸς· ἀμφιέδωκεν λαοῖς τρέχουσιν
καὶ ἱππέδατον τῆς 7ῆς ἀληθείας ἰδοὺ· ταῖς ἀρματοτροχίαις ἐν-
σημασμένῃ τῆς ἀγαθῆς πολιτείας τὰ σύμβολα, καὶ ἔχον κα-
ταλαμβάνουσα ταῖς ἐδεύουσι τὸν βίον, προποῖοντες διοτιθεῖν ἐπι-
λόντα ζωῆς.

Φίλωνας.

Τὸν συναγωγὴν κήσιν καὶ πρὸς τὸ νυμφεῖον λελεχθαι
φασὶν· ἔστι δὲ μέγας Ἀσὼν ἡ καρμὴν καὶ τὸ κατὰ ἐν τὸ
καρπὸς τοῦ πάθους, εἰ ἔλθουσιν ἡ ἀρετὴς ἡ τῶν Ἰουδαίων, εἰ
ἔλθουσιν εἰ βίαι, εἰ διακρίσις ἐν αὐτῇ· ἐκτείνχθῃσι παιδείας·
δοκ τὴν ἔλθουσιν στόφιν, καὶ τὸν ἔλθουσιν αἰρετικῶν καὶ τετραγώνων
καρπῶν.

Τοῦ αὐτοῦ.

ἔστι φασὶν ἡ νύμφη, ἐκεί δὲ τὸν κατὰ μου σοὶ· τὰς
δύο διακρίσεις ἐκτείνχθῃσι ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ προσοίσει σοι· οὐκ
ἔγωγε ἡ ψυχὴ μου· ἐν ἀγνοίᾳ, φασὶν, ἔμεν τὸ πρότερον, ἕως οὗ
ἔμεν με ἄρματα ἡ τοῦ πατρὸς εὐδοκία· οὕτω γὰρ Ἀμιναδάβ ἐρ-
μηνεύεται· ἵκει γὰρ Ἀβραάμ· ὅτι ἐπιβίβησιν ἐπὶ τοὺς Ἰσραήλ
σοὶ καὶ ἡ ἱπποσύνη σου σωτηρία.

Ἐπίστρεψε ἐπίστρεψε ἡ Σουλαβίτις· ἐπίστρεψε ἐπίστρεψε καὶ 12.
ἐφόρεθαι ἐν σοὶ· τί ἐφόρεθαι ἐν τῇ Σουλαβίτιδι; ἡ ἐρχομένη ὡς
χρὴς τῶν παρεμβολῶν· ἀνίβη γὰρ ἐκ τοῦ λουτροῦ, ὡς τὰ ἁγ-
γελικὰ τέγματα.

Φίλωνας.

Ἐτίμη γραφὴ Ὁδολογίτις ἔχον, ταυτίσιν ἡ εὐνοία καὶ ὁ ζῶ-
μαθ Χριστὸν τὸν λίγοντα, ἐκείσθω ἐν αὐτοῖς καὶ ἀμειψομένη.

Ἐργαίους.

Ἀκούεις καὶ ἡ πέμπτη ἐδεύει, τὸ Σουλαβίτις ἐξιδωκαν· εἰ-

VI. σὺ τὰ παραδίδας πρὸς τὸν ἐπίμαχον τούτου ζῶν, ἰδίᾳ παραδίδων τί γένημα τοῦ χειμῶνος ῥέοντος μαῦρον ποταμῶς· ἢ κατὰ Σόμαχον, κατίφη παθεῖν εἰ ἡ φόρυξ τὸ βίον ὠπώρας ἔχῃ· ἀλλὰ καὶ ἰδίᾳ, εἰ ἔλθῃσι ἡ ὁμηλοὶ διατριβήσου τὸν χειμῶνα καὶ τὸ ἐπὶ γῶσσοισι, τὸν καιρὸν τοῦ πάσχα καὶ τῆς τῶν ἀνέμων ἐστῆς· τότε γὰρ φατέῃ ἀνδρῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἡ ὁμηλοὶ καὶ εἰ ἔλθῃσι αἱ ῥέαι, ὧν ὁ καιρὸς πολλός, καὶ τότε περιπαρμίνες ὑπὸ τοῦ λίκου· ἢ ἐμείνῃσι τὸ μέλαν τῆς νύμφης· ἐπεὶ δὲ φετι δώσω σοι τοὺς παστούς μου, τούτιστα τὸ ἐγχεύσαν· ἀλλ' ἄγνοες, γαστρί, ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὴν ὑπόσχισιν ἔφευγας, μὴ δυναμένη ἀγ' ἑαυτῆς τί ποιεῖν· ἀλλ' οὐκ ἀπειλείδων ἐν τούτοις· ἡ γὰρ πατὴρ τοῦ Ναασῶν ὁ ἄρχων τοῦ λαοῦ μου Ἀριστάδης, εἰπὼς με ἑαυτῷ εἶμαι ἄρχων· Ναασῶν δὲ ἐρωτῶν ἐρησιέσται ὁ ἄρχων τοῦ λαοῦ τῆς νύμφης· Ἀριστάδης δὲ οὗτος ἢ ἐν ἀρχαῖς πατὴρ τοῦ ἄρχοντος τῆς φυλῆς Ἰούδα Ναασῶν· ὅς μεταλαμβάνεται εἰς τὸν Χερὸν· δοκὸν τὸ, καθὼς Μωσὴς ὤφκει τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως, γαστρί, ἄρχοντά με εἰπὼς ἑαυτῷ ἐνέσχων μου τοὺς λογισμούς.

Ναῖου.

Ἡ νύμφη διαγίνεται ὡς καταβῆκα εἰς κήπον καιρὸς πρὸς τοὺς ἐπ' ἁμαρτήματι παιδευσμένους, οὗ τῇ τυχούσῃ μέδδῃ, ἀλλὰ καιρὸς, πολὺ τὸ πλεόν ἔχουσα καὶ ἐκτείνων, ἰδίᾳ τὸν ἀπὸ τῆς παιδείας καρπὸν, ἰδίᾳ ποῖον γένημα γεμγρῶσιν, οἱ ἐν τῇ χειμῶνι τῶν πικρῶν καταλειπόμενοι, εὐχαρίως φέρουσι τὰ τῆς παιδείας δεινὰ, ἢ δυσκολεσχετιῶσι καὶ δυσχερείας καρποὺς ἀποδίδουσι τῇ ἰατρικῇ· ἀλλ' οὗ τερμασχετιῶς παιδεύοντι· ἰδίᾳ εἰ ἔλθῃσι ἡ ὁμηλοὶ, ἢ ῥέαι· οἱ ἐκ μεγάλων καταρρωμάτων δοκὸν ῥαθυμίας μικρὰς, εὐκολως ἁμαρτίᾳ ἀλέοντες· καὶ εἰ ἔλθῃσι οὗτοι εἰ περὶδόντες τὸ τοῦ χειμῶνι ἀνυπόστατος ὕδωρ, μὴ παρρησιάζονται πρὸς βλάστησιν ἐκείνου· εἶτα, γαστρί, ἐπεὶ δώσω τοὺς παστούς μου σοί· τοὺς ἐπὶ τὸ τῆς νουσιότητος ἔχοντας γὰρ ἐκ βελτιωθῶσιν ἀπὸ αἵσου τῆς σοῦ διδασκαλίας· καὶ ἐπεὶ ἐβρίσθῃ

μὴν ἴσται τῇ καταστάσει, οὐδὲν ἔχουσα πληρωμὴς, οὐ δὲ συγ- VI.
 πηγνύμεν· καλὴ δὲ ἵσται ὡς σιλῶνα, καὶ ἰκλεκτὴ ὡς ἕλιος· ἵπτο-
 δὲ καὶ τὰς ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ φωτίζει ἐκώστη καταστάσει τῶν
 ἀνελκυμένων προσφύων ἀποσφαιρῶν· καὶ ὡς ὁδρος δὲ ἐκρύπται
 τῆς οὐκείας ἕως συγκυκαβατικῶς· οὐχ ὅταν δὲ αὐτὴν διακνύ-
 σαι τοὺς ὄντας ἰδεῖν οὐ δύναμιν, ἀλλὰ μαρτυρῶς ἐκκρύπτουσα πρὸς
 τὴν ἀναλογίαν τῆς τῶν ὁρώτων δύσεως· καὶ ἐκκρύπτουσα ὡς
 ὁδρος, οὐχ ὡς μεταβρία οὐδὲ ὡς φάγγος ἡμερινόν· διὰ μὲν
 τὸ ὅτι τυγχάνειν ἡγέσεως τὰς ἀποκρίσεις, δύναμιν ἔχει
 εὐδίας μετέχου ἀκτίνας· διὰ δὲ τὸ παρὶκλυθῆναι τὴν ζο-
 φώδῃ κατάστασιν, χρῆζοντες ὁδρουῶς καὶ προσπαστίου φω-
 τὸς ὥστε μὴ ὁδρῶς ἕλκεως ἀκτίνας εἰληρ καταλογηθῆναι ἀδι-
 καθῆναι τὸν ἐν τῇ σκότει ἐκόντα ὁρθαμένον.

Ἀποκρινόμεν.

Καὶ κατὰ διαφόρους δὲ δυνάμεις, διαφόρους ἀπεικονίζεται
 πρῶτον· ἔχει γὰρ τῆς μὲν σιλῶνος τὸ προσφύον, τοῦ δὲ ἕλιου
 τὸ καλῶδες.

Φίλωνος.

Ἐπειδὴ γὰρ ὁδρος πρὸς μικρόν τῷ θανάτῳ ὡς σιλῶνα, καὶ
 ἀκινετοῦται τῇ ἀναστάσει ὡς ἕλιος διὰ τὴν τῆς ἀρετῆς λαμπρό-
 τητά, ὁδρῶντος ἵπτοι ἕλιος, ὡς ἀγγελοὶ γενόμενοι ἐμειδίστας.

Εἰς κλίπον καρίας κατῆγον ἰδεῖν ἐν γενέσκει τοῦ χειμῶ- 10.
 βου· ἰδεῖν αἱ ἔλθουσι ἡ ἀρετῆς, αἱ ἔλθουσι αἱ ῥέου· ἰκλε δῶτα
 τοὺς μαστούς μου σὺ γὰρ ἵσται ὡς ἡ ψυχὴ μου· ἵσται με ὁρ- 11.
 ματα Ἀποκρίθ.

Ἐργένους.

Κατὰ τὴν παρὰδειγμα αἱ δίκαιαι καρίας εἰσι, φέροντες καρ-
 πὸν διὰ τὴν πρὸς θεόν διαρκίαν ἡμερικὴν, διὰ τὸ ἕλκεος ἔχειν
 περὶ αὐτὰ· ὁ μὲν τι μικρόν καὶ χαλῶδες, ἕτερον δὲ τι σκλη-
 ρὸν τῶν πειρασμῶν· ἀλλὰ καὶ χειμῶντος ὁ πειρασμός λίγεται·
 κατὰ τὸ, χειμῶντος· διὰ τὸν ἡ ψυχὴ ἔλκεος· ἵσται τοῖς
 νόμῳ κατὰ τὴν εἰς τὸν κίτον τῆς καρίας, τοῦτῃ ἐκκρύπτου-

VI. ὅρα μὲν μὲν ἐπὶ σὺ δὴμι γὰρ σὺ προαπαύεσθαι, δὴμι προλαβὼν.

9. Τίς αὖτε ἡ ἐκπύευσμα ὡσεὶ ὕδρος, καλὴ ὡς σὺλῃ, ἐκ-
λεπὴ ὡς ἕλως, δάρυος ὡς τετραγώνου;

Νέας τὴν νόρην ἀνακατασκευάζει τὸν νομῖον, τοὺς πολ-
λοὺς αἰδουμένους ἐκείνου· παραταίς δὲ ταύταις τὰς τῶν ἑλλῶν
τῶν προσελθούτων φυγὰς ὁ νομῖος, διαμαρτύνει τὴν ἀπορίας
τὴν τελειότητα, ἐπ' οἷς αἱ διαμαρτυρίαι συνκρίνεται μὲν τὸ κάλ-
λος, μακρύνεται μὲν καὶ αἱ παλλὰ καὶ βασιλίσκου ὡς δι-
μαρτυρία αἰνέουσαν ἐπ' οἷς ἡ νόρην καθάπερ ἐπὶ στενῆς λαμπρο-
τάτης γενεῆς φανερῶν καὶ τοῖς ἐκείνου ὁ νομῖος, τὰ προ-
καίματα λέγειται περὶ αὐτῆς· ἡ προαπαύευσμα γὰρ ἐκ στένους φυ-
γὰς, ὕδρην πρῶτον εἰσάγειται, διὰ τὸ ὅτι ἀρχομένης ἡμέρας κατ-
αυγάζεσθαι ἐκπύευσμα δὲ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ, γίνε-
ται ὡς ἐκλεπὴ σὺλῃ, τοῦτοισι ἡ προσέλλωνος, μὴ ἔχουσα ἐν
ἐκτὲρ μέρος ἀπώτερον τοῦ τῆς διακρίσεως ἑλλῶν· ἀλλ' ἐπὶ ἡ
σὺλῃ εἰς ἀρχὰς τίταται τὴν νομῖος, οὐχ ἵσταται δὲ τὴν
ἀπώτερον καὶ ἀπὸ τῆς ἐκλεπείας, κατὰ τὸ τῆς σὺλῃος παράδειγμα,
διὰ τοῦτο κατὰ τὸ παρ' Ἡσίο, ἵσταται ἡ σὺλῃ ὡς ὁ ἕλως· τὴν
δὲ φῶς αὐτῆς οὕτω καταπλεμπόνη, ὡς ἐκλεπείσθαι τοὺς ἐκ-
δοστήρους· ἵσταν δύνανται τῶν ἐν αὐτῇ διαμαρτυρίων τὸ πλῆθος
καὶ τῶν ἐκ τούτων ἔργων, ὅλη τῇ πλῆθει τῶν ἐν τῇ παντὶ τε-
τραγώνου τάχα δὲ ἐκ τοῦ νομοκλῆναι τὴν ἐν τοῖς λόγοις τά-
ξιν καὶ πάντων ἀνελθῆναι τὴν λόγον, τύποι ἐγγενέμενοι μὲν τοῖς
τῶν τετραγώνων ποιεῖσιν αὐτὴν εἶναι ὡς τῆς τετραγώνου ἐν τῇ
παντὶ δυνάμει.

Νέλλου.

Τὸ ἐκπύευσμα αὐτῆς πολίτευμα καταπλεμπόνη· αἱ φίλοι
τοῦ νομῖος ἐκλεπείσθαι καὶ ἀπολογεῖται τὴν ἐκλεπείν, τὸ φῶς
τῶν ἀπώτερον αὐτῆς βλίσσαντι· λέγουσιν ἐκπύευσμα τῶν ἀνθρώ-
πων· ὅπως πάντα εὐσεβέως καὶ κατὰ τὴν ποίεσιν, τετραγ-

τῆς διανοίας ἔχεται, τῇ ἐνταῦθα διακροαῇ τῶν νοημάτων τῶν κοι- VI.
νωημάτων ὑπὸ Χριστοῦ, καὶ τὰ παρὰ ἀποστόλου λεγόμενα περὶ ἀνα-
κρίσεως νεκρῶν λόγων τάγματα φάσκοντες· ἵνα ἰδῇ γὰρ δι' ἀληθινῶς
ζῶντες, καὶ δι' ἀληθινῶν ἀνάστασις νεκρῶν· ὡς περ γὰρ ἐν τῷ
Ἀδᾶμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωο-
ποιεῖσθαι· ἵνα οὕτως ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ὁ γὰρ ἐκείνου βίος
καὶ λόγος καὶ διήσεις ποιῶσι προκρίθῃσι ἐκάστου κατ' ἄξιον.

Τοῦ αὐτοῦ.

Μὴ θαύμαζε, εἰ ὁ νομῖος ὧν ἔχων καλὴν νόμην, καὶ τόχην
δουλείας καὶ τρίτην καὶ πλείονα· ἴδεν νοῆσαι αὐτοῦ καὶ τὰς νό-
μας, οὐ φοβηθεὶς λίγην ἀπὸ τοῦ ἄσματος· ἔβλεπόν τε βασι-
λιστικὴ καὶ ἀγδοκίμενα παλλακαί, καὶ νιόβιδες ὧν οὐκ ἔστιν ἄριθ-
μός· μία δὲ ἵστί περιστέρα μου· λόγος ἵστίς ἐστιν ὁ νομῖος· λογικὴν
ζῶον ἢ νόμα· ἴδεν νοῆσαι ψυχὴ καὶ λέβη· ὁ νομῖος τῶν νόμων·
ἀλλ' ἵστί ἵστίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος, οὐ μὲν ψυχῇ κοινωνῶν, ἀλλὰ
πλείστοι καὶ διαφόροι, τινὲς βασιλικῇ καὶ δοκρανεύουσιν, λα-
γύνει τελεία περιστέρα· ταῖς δὲ βασιλικαῖς μὲν, ὑποδείκνυται δὲ,
διὰ ταῦτα ἔβλεπον βασιλεύσαν· ἱερίαις δὲ ψυχαῖς κοινωνεῖ κοι-
νωγενομένης φάβη θεοῦ· αὐταὶ εἰσὶν αἱ παλλακίδες· εἰσὶ τινες
καὶ ἄλλαι ψυχαὶ ὑποδείκνυται, βλάπτου φάβην ἔχουσαι· αὐταὶ εἰ-
σὶν αἱ νιόβιδες ὧν οὐκ ἵστί ἄριθμός· ὁ νομῖος τοῖον καὶ ἐν-
θάδε καλὰς καὶ δουρικίνας αὐτῷ εἶναι καὶ κοινωνοῦς, ἔβλεθεν ἀπὸ
τοῦ παρὰ τοῦ ἀποστόλου, κοινωνεῖ ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους,
αἱ τινες εἰσὶν αἱ νόμοι τοῦ λόγου, καὶ θρόνοι καὶ κυριότητες.

Αἴτιος οὖν γενεῶς τῆς ἀγαλλιόμενης αἴτιος οὖν γενεῶς τοῦ

(*) S. Gregorii nysseni sermo XV, sive postremus, in Can-
tica desinit in cap. VI. 8. Neque desinere in codice vaticano, un-
de hanc patrum catenam edimus, nomen Gregorii legitur. Quare
inducunt eruditi lectores, utrum de auctore Procopio, an de alio
quovis cogitandum sit, ubi loci occurrunt ἀδίστοτοι. Mihi quidem
otium ad hanc inquisitionem non suppetit.

VI. τὰν ἐν αἰ θυμαίρας μακαρίων· πολλοὶ γὰρ προφθάνει καὶ βασιλεὺς ἐκιδόμενοι ἰδεῖν ἢ ἰδεῖν καὶ οὐκ εἶδεν.

Ἀποδείξεις.

Καὶ ἄλλως τὸ τελευταῖον αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς θεὸν εὐχαρίσσει δολεῖται, παραβαλλόμενος τῇς τελείας ἐκκλησίας τοῖς τε ἐν ταῖς προτίραις κλήσεως ἐπιφανοτέρους, καὶ τοῖς νῦν διευτέροις μὲν αὐτὴν κοσμητὴ δὲ ἡ τοῦ προτίρου λαοῦ κλήσις, καὶ τῇ ἑξῆς σύρτοιχος τῇ κοινογόνῳ ἡγμονικῇ δὲ αὐτὴ καὶ ἡ ἐκ βασιλείας κερήμεν· ταρτίται δὲ τῇ γένει τῇ ἱσραηλιτικῇ τὸ βασιλεὺς ἀξιωμα παρὰ Χριστοῦ κατὰ τὰς προφητείας, τὸν τοῦ Δαβὶδ ἐπαγγελισμένης θρόνον, καὶ τὸν τούτου κατορθωτὴν Χριστὸν κατὰ τὸ ἐν εὐαγγελίοις καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν αἶον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἵνα δὲ τῇς νίκης διαθήκας, ὁδηγούμενα δίκαιου ἀριθμοῦ.

Ἰακώβου.

Τι ἔστιν ἑξῆς αὐτὸς βασιλεύσει, καὶ τὰ ἑξῆς, ἴσως ἔχεται μὲν ἡ ἀριμύτης καὶ παρτίνας ἐκκλησία, ἡ ἑρδὴ καὶ ἐπὶ τὸν θεὸν πόρην ἔχουσα τὰ πρωτεία, καὶ αὐτὴ καλεῖσθαι περιστὰρ τελεία, ὡς τῶν ταυράτων ὑπερβαλλόντων τὴν ἀξίαν αἱ δὲ καὶ εἰς πράξεις αὐτὸ ἐλαβεῖν χάρι, λαλέχθω καὶ τὰδε ἑξῆς αὐτὸς βασιλεύσει, αἱ τῇς βασιλείας ἵναται εὐ πράττουσαι ψυχαι· καὶ ὁδηγούμενα παλλομένη, αἱ φόβη ἵνα καλῶς ἀπεχόμενοι κακοῦ καὶ νεύοντες ἐν οὐκ ἔστιν ἀριμύτης, αἱ δὲ τῶν προφθάνει κοσμητὴς συμφρονέουσαι, καὶ τὸ δίκαιον δίκαιον· δι' ὧν αὐτὴ πάλιν τῇς βασιλείας, αὐτὴ φόβη τῇς κρίσεως τὸ δίκαιον πράττουσαι, ἀλλ' ἵνα πλοῦτον ὁ δοξῆς ὁ τοῦ μὴ στερηθῶν· πάλιν ἐστὶ περιστὰρ τελεία ἡ τὸ καλὸν πράττουσα, τὴν ἀρετὴν ἁγίου σύνοδος, ἡ αὐτὴ διὰ μισθὸν, αὐτὴ διὰ τιμωρίαν, αὐτὴ διὰ πρέσβειον ἵνα βασιλεύει, ἀλλὰ διὰ τὸ τῇ θεῷ φίλον πράττοντα τὸ δίκαιον.

Ἀριμύτους.

Αἱ νεκροὶ ἀριμύτοι οὐκ ἔχουσιν οὐ τῇ μὴ ὑποκρίνται ἀριμύτῃ, ἀλλὰ τῇ ἀξίᾳ αὐτῆς αἰσῆς ἀριμύτῃ καὶ τέχῃ τῇς αὐ-

ἐκπεσεύμενον τὴν σπουδὴν ἔχων ἰσως ἐν πάντων ἐν γεννητοῖς VI
τῶν πρὸς τὸν αὐτὸν τῆς ἐπιθυμίας βλεπόντων σκοπὸν, καὶ
μὴ ἐν μεγάλῃ κακίᾳ ὑπολειπομένης, γίνεται ὁ Διὸς τὰ πάντα
ἐν πᾶσι τοῖς διὰ τῆς ἐνότητος ἐν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνίᾳ συγ-
κεντραμένους.

Ναῖου.

Ἐξήκοντα βασίλισσαι, τάχα τοὺς ἐν τῇ ἐνδοκίμῳ λέγει
βασίλειον γὰρ ἦσαν πατὴρ ἱερῶν καὶ ἰδὼς ἄγιον· ὁδοῦν-
ται δὲ παλλεῖς, τὰς διὰ μὲν τὸ τῆς ἀναστάσεως μυστήριον τῇ
ἐγδῶς δεκάδι ἀριθμῶνται· διὰ δὲ τὸ μὴ γνωστὸν τὴν πρὸς αὐ-
τὸν ἔχειν συζυγίαν, τῇ τῶν παλλεῖδων ἐνόρῃ σημανομένης
μυστήριος· ἐκείνης δὲ, ὥς οὔτε ἀριθμὸς ἔχεται, τὰ εἶναι τὰ ἀπαλ-
λοτραιμένα τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶναι τῶν δεκτικῶν τοῦ πατρὸς· οὐ
γὰρ διὰ πλεθρὸς αὐτὰς ὁ τὸ πλεθρὸς τῶν ὑπερῶν ἀριθμῶν οὐκ
ἀριθμεῖται, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀνείηεν τοῦ ἀριθμοῦ· ταῦτα γὰρ ἔχουσιν
ἀριθμῶν, ὅσα τὴν τάξιν ἐλλογίμων ἔχει καὶ ἀξιόπιστον· μία δὲ
περιστρεφὴν λέγει τὴν ἐκλογίαν, ἣ τις διὰ τὸ κακομεθεῖναι ἀπὸ
μέσων τῶν κληρῶν, περαιτέρω γέγονε τελεία, τὰς πτέρυγας ἔχα-
σα περιπερυρωμένης, καὶ τὰ μετάρηνα ἐν χλωρότατι χρυσίῳ·
διὰ τὸ τίλειεν τὰς κατ' ἀρετὴν ἔξω ἀρραβάνων τῇ ἐν οὐρα-
νοῖς τελείᾳ πατρί, καὶ ἐκλεκτὴν οὖσαν τῇ μητρὶ αὐτῆς, τῇ ἐν
τοῖς τὰς κληθείας δόγμασι αὐτῇ τικτούσῃ σοφίᾳ ἐν οὐκ μὲν εἰ-
δασκεν θυγατέρας βασίλισσαι καὶ πωλλοκαί, οὐκ ἴσθαι δὲ,
οὐδὲ συνεχεῖν τὸ περὶ αὐτῆς οἰκονομεῖν μυστήριον· αἰνίσκουσι
δὲ ἐν τῇ καρτῇ τῆς ἀναπεδέσεως· ἄξιωμα τὴν πρὸς τὸν Χρι-
στὸν συνάειαν· τὸ μὲν γὰρ, ἐπὶ τοῦ παρὶδόντος· τὸ δὲ μα-
καροῦ καὶ αἰνίσκουσι, ἐπὶ τοῦ μέλλοντος.

Φίλωνος.

Ἡ ἑξήκοντα βασίλισσαι, τὰς ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν ταῖς
πέντε καθ' ἑαυτοὺς αἰετίζουσι ψυχὰς· περαιτέρω δὲ ἡ ἀπὸ
ἐκλογίας Χριστοῦ· τῇ δὲ μητρὶ αὐτῆς ἔτι μία τῇ ἐν οὐρανῷ σο-
φίᾳ, τῇ καρτῇ Χριστοῦ ἐκλεκτῇ οὖσῃ, ἐν τῇ ἀναγεννάσθαι αὐ-

VI. *Θέας* μυτήριον παραβέλοισθαι φησὶν πρὸς ἃ βλέποντες οἱ φόβῳ παιδευγόμενοι, τὰς τῶν κακῶν κοινωνίας ἀπέργονται· οὗτω γὰρ ἐν ταῖς ψαλμοδίας ἐκείδεται, ἐν αἷς προτίταται διὰ τῆς ἀπογραφῆς ἡ ὁρθεὶς μαστιγομένη· γὰρ ἄσπερος οἱ φωναὶ τῇ φόβῳ τῶν ἐκείδμενων εἰς ἑαυτὸν ἐποκάμπτονται τὴν ἀκοήν· φησὶ γὰρ πρὸς τὸν κριτὴν ὁ πρὸς τὴν ὁρθεὶν βλέπων, κύριε μὲ τῇ θυμῷ σου ἐλέγης με, μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παθεύσῃς με· ἐλέησέν με κύριε ὅτι ἀσθενὴς εἰμ· ἔσται τοίνυν καὶ ἐν τούτῳ ἀναλόγως τὰς ἐντολὰς, ἡ ἐν τῷ διακαλάσιον ἀξίσεις, γινέσκει ὁρθεύοντα πάλλακα, τὴν δευτέρην τάξιν ἔχοντι μετὰ τὴν βασιλευσάν· αἱ φόβῳ δουλαὶ καὶ εὐχὴ ἔρωτι νυμφαὶ τῇ ἀγαθῇ προσεγγίζουσιν· πλὴν εἰ ἔγω βύλλαι τελείως ἡ ἀγάπη τὸν φόβον, καὶ μεταποιεῖς ὁ φόβος ἀγάπη γίνωτο, τότε εὐρίσκειται ποτὶς τὸ σωζόμενον, ἐν τῇ πρὸς τὸν μόνον ἀγαθὸν συμπλοῇ πάντων ἀλλήλοις ἐκείδοντων, διὰ τῆς κατὰ τὴν περιστέρην τελειότητος· ἵνα καὶ οὗτος ἐν εὐαγγελίῳ, ἐν ᾧσι, καὶ οὗτος ἡμεῖς ἐν ἑαυτῷ· τὸ δὲ συνδεδεμένον τῆς ἐσώτους ταύτης τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ὁ τοίνυν ἐκ μὲν νυμφὸς εἰς ἄνδρα τίλειον ἀναδραμὼν διὰ τῆς αὐξήσεως, καὶ φθάσας εἰς τὸ μέτρον τῆς νεότητος ὁμοίας, ἐκ δὲ τῆς δουλίας τε καὶ πάλλακίδος τὴν τῆς βασιλευσῆς ἄξιαν μεταλαμβάνων, δικαίως δὲ τῆς τοῦ πνεύματος δέξας γαστέρας· δι' εὐπαθείας καὶ καθαρότητος, αὗτος ἔστιν ἡ τελεία περιστέρη· μετὲρ δὲ αὐτοῦ λέγει εἶναι τὴν περιστέρην ἐσώτην, τὴν ἐν τῇ Ἱερουσάμ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταπτύσαν· τῇ γὰρ ἴκαυ πένθος, ἡ τοῦ γεγεννησέντος ἐκιδυμείσθαι φύσις· ταύτην τὴν ψυχὴν μακαρίζουσιν αἱ νεκίδες· ταύτης αἰνεῖσαι πάλλακα καὶ βασιλευσάν· ποτὶς γὰρ ἐν πνευτὶ τάγματα πύσας ψυχῆς ὁ δρόμος, πρὸς τὴν τοιαύτην μακαριότητα· φύσις δὲ ἐστὶ πᾶσι πρὸς τὸ μακάριον τε καὶ ἐκαινεύμενος τῆς ἐκιδυμίας συντίθεσθαι· ὥστε εἰ μακαρίζουσι τὴν περιστέρην αἱ θυγατέρες, ἐκιδυμῶσι πάντως γινέσθαι περιστέρη καὶ αὐτὰ· καὶ τὸ αἰνεῖσθαι παρὰ τῶν πάλλακιδων καὶ βασιλίδων, ταπεινὸν ἐστὶ τοῦ καὶ αὐτῆς πρὸς τὴν

μα σωτηρίας κωιδικοποιήσας· ἄλλοι καὶ αὐτοὶ τῶν σωζομένων VI
 τῶν δὲ διὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας αὐξάνοντων τῇ δοκιμαίᾳ,
 καὶ καταλείποντων ἔθελον τὴν νουσιότητα, διπλὴν ὑπὸ τοῦ λόγου
 τὴν διαφορὰν διδασκόμεθα· γίνονται γὰρ οἱ ψυχὰς σύσσω-
 μοι τῇ λόγῳ καὶ αὐταὶ κρείσσον· ἀλλ' αἱ μὲν ἱερτικαί, τοὶ δια-
 θέσει προσκαλλῶνται· αἱ τινες διὰ τῆς τέλειότητος διαθέσεως
 ἀνεκρεμάσθαι τῇ τοῦ Θεοῦ καθρέφτι, βασιλεῖσαι ἐκτρέφονται,
 διὰ τῆς τῆς βασιλείας κοινωνίας· εἰς τὴν ἡ τοῦ Δαβὶδ λέγουσα·
 ἱσὶ δὲ τῇ προσκαλλέσθαι τῇ Θεοῦ ἀγαθόν· ἐστὶ καὶ ἡ τοῦ Παύ-
 λου· οὐδαίς ἡμῶς χωρῆσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ· αἱ δὲ
 φόβῳ κολάσεως τῆς μετρίως ἀποτρέφουσας πείρας, μένουσαι καὶ
 αὐταὶ ἐν ἀρεταῖς καὶ ὁσιότητι, ἀλλὰ φόβῳ μᾶλλον ἢ πόθῳ πα-
 ραγωγόμεναι, αἱ τινες πύλλαι ἀπὸ τοῦ λόγου κατακρίνον-
 ται· οὕτω γὰρ τοὶ αὐτοὶ μῆτερ βασιλείας, καὶ κοινωνοὶ τῆς ἀγά-
 πης· ἀποκρίνεται διὰ τὸ μὴ ἀναλογίζεσθαι τὸ ἀδίκιστον καὶ αὐτο-
 κρατὲς τοῦ ἐκκρίνου προέμεναι· ἡ δὲ κατὰ τὴν ἀρετὴν δια-
 φορὰ τῆς τῶν δύο τμημάτων διαστολῆς, τοιοῦτόν μοι δοκεῖ
 νοεῖν εἶναι.

Γρηγορίου.

Ἐξ εἰσὶν ἐντολαὶ δι' ὧν ἡ βασιλεία τοῖς διεσπασμένοις ἐκτρέφε-
 ται· λογισμὸς τούτων ἐκείνων, τὸ διασκοπεῖν εἶναι τάλαν-
 των προσέχει· διακρίνεισθαι παρὰ τοῦ πιστοῦ εἰσέτι παρὰ
 τῆς ἐργασίας· εἰ τοῖνυν διὰ τῶν ἐξ τούτων ἐντολῶν, ἡ τῆς βα-
 σιλείας γίνεσθαι κοινωνία τῇ ψυχῇ, τὸ δὲ τίλειον τῆς ἐργασίας
 ἐφ' ἐκείνης ἐστὶ, τὸ διακαταλείπειν τὴν ἐντολὴν, καθὼς ῥησὶν ὁ
 ἀγαθὸς δούλος ἐκείνος, ὅτι εἶδε ἔκκα τάλαντα τὸ ἐν σοὶ τάλαν-
 του ἵποισεν, εὐρίσκωμεν ἐκ τοῦ ἀκολουθεῖν τὴν μίαν βασιλείαν
 εἰς ἐξέχοντα ἐντολῶν εἰς κοινωνίαν τῆς βασιλείας παρατεταχθεῖσαν· ὡς
 πολλὰ εἶναι τὴν μίαν, τῇ πολυτρόπῳ χαρακτὲρ τῶν ἐντολῶν
 ἐμμετρίσθαι, καὶ ἐκείνη τῶν κατεργασμάτων ἰδιαζέσθαι ἐρ-
 μορροδεῖσθαι ἀκολουθίας καὶ διὰ τῶν ἐγδεχόμενα, τὸ τῆς ἁγ-

VI. Ἰσται· ἐπεὶ δὲ διὰ κακίας θανάτῳ παρεδόθη, οὐκ ἄνθρωπος πάλιν ἐπαναλαμβάνει τὴν τελευταίαν, ἀλλ' ὁδῷ ἰσὶ καὶ τάξει πρῶτισιν ἐπὶ τὸ μέλλον, κατ' ὀλίγον ἀποσπαραζομένη τὴν πρὸς τὰ ἱκανῶτα προσπάθειαν, δι' ἥς τοσούτας διαγωγὰς περιεφυμένη τὴν συμφύειν τοῦ χείρονος· ὧθεν καὶ πολλὰς μὲν εἶναι παρὰ τῇ πεντρὶ μαμαζήσαντες, κατὰ ἀναλογίαν τῆς ἐκείνου πρὸς τὸ καλὸν σχέσεως καὶ τῆς τοῦ χείρονος ἀποστάσεως, ἰσομαζομένης καὶ τῆς ἀντιθέσεως· ὁ μὲν γάρ τις ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ βελτίονος ἐξὶ βιώσεως ἔσται καὶ ἄλλοι ἐν βυθῷ τινος τοῦ κατὰ κακίαν βίου, πρὸς τὴν μετουσίαν τῆς ἀλεξείας ἀναφερόμενος· τῇ δὲ τις γέγονεν ἔθνη δι' ἐπιχειρήσεως καὶ προσπάθειας τοῦ κρείττονος· ἄλλος ἐπὶ πλείον διὰ τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἀγαθῶν ἐκτελέσθη· ὁ δὲ μέσως ἔχει τῆς τῶν ὑψηλῶν ἀναβάσεως· ἕτερος καὶ τὸ μέγιστον παρελθόν· εἰσι δὲ τοὶς οἱ καὶ τοῦτον ὑπερέχοντες· ἄλλοι κρείνους παρέλκον· καὶ ὑπὲρ τούτους ἕτεροι πρὸς τὸν ἄνω θρόνον συντίθενται· καὶ ὧς κατὰ τὴν ποσὶν τῶν προσεχόντων διαφορὰς ἵκαστον ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ προσδέχεται τάγματι, τὰς οἰκίας ἐκείνου ἁρμόσας ἀποδιδούς· ταῦτα διὰ τῶν προσεχόντων μετῶν φιλοσοφίᾳ τὸν λόγον ὑποστήσαντες, τὴν διαφορὰν τῶν φυγῶν, οἱ πρὸς τὸν υψηλὸν ὁράσιν, ἐν ταῖς εἰρημικαῖς ἡμῶν διασταλλέντα· οἱ μὲν γὰρ ἔσται καὶ ἄλλοι καὶ ἄλλοι, τὰς ἐν βῆθαι κινήσεως ἀπὸ τοῦ ἔξω γινόμενης, ἀρτηγινόμενης ὅσας, καὶ οὕτως διεξέρχονται τὸν λόγον ἐν ἱκανοῖς χωρίοις, τῇ ἀλογικτῇ συγκαταθείσει τὰς πίστις ἐν ἀπείρῳ διαμερύντες πλάθει· συταρίαν μὲν εἶναι πιστοποιούσας τοῦ μυστηρίου τὸν λόγον· οὐ μὲν ἱκανοὶς τῶν καὶ τῇ διὰ τοῦ λόγου πληροφορίᾳ καθυδριμένην ἔχοντες ἐν ἱκανοῖς τῶν ἀλλήλων· αὗται εἰσι οἱ ἀνομαζόμενοι καὶ ὁδῶν, διὰ τὸ ἐν οἷς ἄγαν τὸν πεταματικὸν ὕψιστον· οἱ γὰρ καὶ οὕτως μὲν τῇ λόγῳ τὰς πίστις, οὕτως δὲ διὰ τῆς προσεχούσης αὐτῶν τοιαύτης γιγνώσκοντες ὡς ἐπὶ γάμον ἄνθρωπον προσελθόντες, καὶ ὁδῶν εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέγιστον γαμικὴν ἀλεξείας· ὧς τῇ φήμῃ τοῦ κυρίου δύνασθαι καταφερόμενοι, καὶ πει-

φανερῶν κἀλλει τοῦ βίου, τὸν ἑαδὸν αὐτῆς θαυμάριον περιέχει· VI
 οὕτως οὖν ἔστιν ὁ κρυπτός θαυμάριος τῶν ἰκιδίων, ὁ ἰδίος
 καρπὸς τῆς ψυχῆς, τῇ ἐνερῇ βίῳ καὶ πᾶσι τινι ῥόνῳ λειτουργ
 κρατούμενος· τὸ δὲ ἐκτὸς τῆς σιωπῆτός αὐ τοσούτον ἔστιν, ὅτι
 ὁ ἑκπνοὸς οὐκ ἐκ τῶν φανερῶν τοσούτον ἔστι ὅσα τῇ λέγει
 μαίνεται, ἀλλὰ πᾶλλον ὅσα τῇ σιωπῇ ἀπεκρύπτεται, τῇ τοῦ λό-
 γου διατρέγοντι μένουσιν· ὥστε γὰρ τὸ ἐκτὸς τοῦ λόγου σιω-
 πῇ νοεῖται, οὕτω καὶ τὸ ἐκτὸς σιωπῆτος, τὸν λόγον νοήσεις·
 ἐκτὸν γὰρ σιωπῶμεν, ὁ δὲ τῶν λόγων· ἡ ἀγγέλλειν ἀδυνατοῦ-
 μεν· ὅστις οὖν ἐστὶ καλὰ μὲν καὶ μεγάλη τῇ λέγει φαντασί· δυ-
 νάμενα δὲ ἐκτὸς ἔστι τῆς σιωπῆτος· τὰ δὲ τοῦ λόγου ἐκτὸς τὰ
 τῇ σιωπῇ καλυπτόμενα, τὰ ὁρατά τε καὶ ἀκαρπώμενα, μάλισ-
 πάντως καὶ θαυματούτερα τῶν ἐκρυπόμενων ἔστιν.

Ἐξήκοντα εἰσὶ βασιλῆες, καὶ ἐγδοκάοντα παλλακίαι, καὶ 7.
 καὶ οὕτως ὡς οὐκ ἔστιν ἄριστος· μία ἐστὶ περιτομή μου τέλει 8.
 μου· μία ἐστὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς· ἑλεκτή ἐστὶ τῇ τιμῇ αὐτῆς·
 εἶδεν αὐτὴ θυγατέρας, καὶ μακαροῦσαν βασιλῆσσαν καὶ παλλο-
 καί, καὶ αἰδέσουσιν αὐτήν.

Γρηγορίου.

Λόγος ἐστὶ τῶν ἀσυναστέρων ἐν ταῖς ῥητοῖς τοῦτοις, φι-
 λωσοφίαν διὰ τῶν ἑαδῶν τῆς νόμης παρατιθεῖται· ὅτι οὐ μετὰ
 τῆς αὐτῆς τάξεως καὶ ἀκολουθίας κτίσσεται τὰ ὄντα καὶ ἀκαπτι-
 ζεται· ὅτι μὲν γὰρ κατ' ἀρχῆς διὰ τῆς θεῆς δυνάμεως παρέχ-
 ον ὁ κτίσις, ἡρ' ἐκείνου τῶν ὄντων ἀδικήτως τῇ ἀρχῇ συ-
 κπερίσθω τὸ πῆρας· πᾶσι τοῖς ἐκ τοῦ μὲ ὄντος εἰς τὸ εἶναι
 παραγενόμενοις, ὅρα τῇ ἀρχῇ συνεισχεύσας τῆς τελειότητος·
 ἐν δὲ τῶν κτισθέντων καὶ ἀδρακτικῶν φύσις ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνάρ-
 ξης συμπλασθεῖσα τῇ τελειότητι· κατ' εἰκόνα γὰρ Θεοῦ ἐγένετο
 ὁ ἀδρακτικός· καὶ ὁραῖσεν· θεωρῶντος τοῦ λόγου τὸ ἀπρόκτανον
 καὶ τελειότατον· τί γὰρ ὑπέρτατον τοῦ πρὸς Θεὸν ὁραῖσεντος ;
 ἐπὶ μὲν οὖν τῆς πρώτης κτίσεως ἀδικαστέως τῇ ἀρχῇ συναν-
 τῶν τὸ πῆρας, καὶ ἀπὸ τῆς τελειότητος ὁ φύσις τοῦ εἶναι ἡρ-

- VI. κεν τῶν ἀρετῶν δεδομένους, τῆς δακλῆς καθαρότητος γίνεσθαι πατέρας· τῆς τε κατὰ ψυχὴν καὶ τῆς κατὰ σῶμα θεωρουμένης· καὶ μεθὲν ἔχει ἀγνοεῖν ἐν τῇ κριτικῇ.

Ἐργάτους.

Ἐξέρχεται δεύτερον ταῦτα τῇ νόρμῃ, πρότερον εἶμαι τοιαύτη φανίσις κατὰ τὸ ἐδεχόμενον, ὥστε εἶναι ἐν τῇ βίῃ τούτῳ ἐτύγχανεν διότερον ἐκείνῃ ἔλθῃ ἐπὶ τὴν τελειότητα· δοῦ καὶ οὖν μόνον παρατίξω· ὁδόντες σου ὡς ἄγλαι τῶν καταρτίων· κατὰ δὲ τὴν Ἀκρίαν καὶ Σύμμαχον, ὁδόντες σου ὡς ἄγλαι τῶν προβίων, ἡ τῶν ἀνιδίων· καὶ ἔρρεται εἰρᾶσθαι ταῦτα ἐπὶ τῆς τελειότητος· ὡς εἶμαι τὸ ἀπὸ τοῦ λουτροῦ οὐκ εἶναι προτίμῃ, ἀλλὰ τοῦ δυνάμει· δεδομένους δὲ τάχα, ὡς τραφεῖναι τῇ τῶν νοσῶν καὶ αἰσθανῶν θεωρίᾳ· καὶ ὡς μεθίμην ἀγνοεῖν εἶναι τῆς περιουτικότητος λόγου τρωπῆς.

- Β. Ὡς σπαρτίον κέκρικεν χεῖρα σου· καὶ ἡ λαλὴ σου ὥραιν· ὡς λίπυρον τῆς ρόας, μέλας σου ἐκτός τῆς συμπεθέας σου.

Ἐργαρίον.

Μέτρον θεωρεῖ τὸ σπαρτίον· τὴν μὲν οὖν μαματραμένην τοῦ λόγου δοκοντικὴν θέλει, ἣν ὁ φαλμαδὸς φυλακὴν καὶ θύρον παροχῆς ἀνέσταν· τότε δὲ μέλιστα τυγχάνει τοῦ μέτρον ὁ λόγος, ὅταν τῇ τοῦ σωτῆρος περιέχεται αἵματι· ὁ τοῖνον λαλοῦντα ἔχων ἐν αὐτῇ τὴν Χριστὸν, αὐτὸς ἔχει τὸ σχετικόν ἐπὶ τοῦ σώματος τὸ γεωμετρικόν, τῇ τοῦ λυτρωτοῦ καλλωπιστικῇ αἵματι· λαλῶν δὲ ὥραιν ἀνερᾶζει τὸ σπαρτίον τὸ κέκρικεν, δι' οὗ πάλιν σηκώνει τὸ καθαρὸν καὶ ἑμμετρον· τὸ γὰρ ἀερφῶς ὥραιν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρφῇ τῆς ἀρχῆς προσετρίμενον, οὗτε ὥρην ἔστιν, οὗτε ἔξωρον· τῇ δὲ λιπόρῃ τῆς ρόας τὸ μέλον τῆς καρφῆς ὥραιν, μέγαν τὰς προσημαρτυρεῖ τῇ νόρμῃ τὴν ἐν τοῖς ἀγαθῶς τελειώτετα· σημαίνει γὰρ πᾶ ἐν ὧν τὸ τὴν θεωρητὸν αὐτῇ παρασκευάσθαι, ἀλλ' αὐτὴ εἶναι θεωρητὸν αὐτῆς, κατὰς ἀγαθὸν παρασκευῶν ἐν ἐκτῇ περιέχονταν ὡς γὰρ τῇ λιπόρῃ περιέχεται τῆς ρόας τὸ ἐδάδιον, οὕτως ἐνδείκνυται τῇ

Γρηγορίου.

VI.

Μόνον τοῦ σώματος αἱ τριχες ἀμειβοῦσιν αἰσθήσεως· ἃς γνωρίζειν εἶναι κόσμον εἶπετο ὁ Παῦλος, ἀρριζούσης τὴν κεφαλὴν διδόνταί ταινον ὅτι χρὴ τοὺς περὶ τὴν κεφαλὴν τῆς νύμφης διανοημένους, δι' ὧν ἡ ἐκκλησία δεξιάζεται, κριτέους τῶν αἰσθήσεων εἶναι· κριτέους διὰ τῆς σοφίας τὴν αἰσθάνειν κατὰ τὴν παρομίαν· εἴτε σοφοὶ κριτέους αἰσθάνει· οἷς εὐχ' ἔραται τοῦ καλοῦ κριτέους γίνεσθαι, οὐ γινώσκει τὸ ἀγαθὸν δοκιμάζεται, οὐκ ὁρατῆσαι, οὐκ ἄρα· νεκρώσεως γὰρ φασὶ τὰς αἰσθήσεις, ἐκπνέουσι δὲ μόνος τῆς ψυχῆς τῶν κατ' ἐνοσίαν ἀγαθῶν ὁρατόμηναι· καὶ οὕτω δεξιάζουσι γνωρίζειν τῆς ἐκκλησίας, οὐτε τιμὰς διανοηόμενοι, οὐτε μικροψυχίας πρὸς τὰ λυπηρὰ συλλέγονται, ἀλλ' ἐν τῇ πείρᾳ τῶν τριχῶν ἀνασθάνειν ὑπεκρινόμενοι· εἰλαρε δὲ τὰς αἰγὰς εἰς παρομίαν, ἡ δὲ τὸ φῶς τοῦ σώματος, ἡ ὅτι τῶν ὁρῶν ἐκπνέουσι τὸ ζῶον, οὐ περιολισθάνει ταῖς κίτταις· ὅπερ τοῖς τῶν τριχῶν τῶν ἁγίων ὁδὸν κατεργάζουσι, προσηύχας ἀρριζοῦται· ἡ δὲ τὸ πρὸς πολλὰ τῆς νομικῆς ἐργουρίας περιολισθῶν συντελεῖν πρὸς ἡγώμην τῇ κεφαλῇ· κἄν ταῖς παρομίαις δὲ ἐν ταῖς τίσεσσι ταῖς ἐνοδουμέναις, ὁ τῶνος ἐκπνέεται, τοῦ αἰσθάνειν ἔργουμένης· λακτίαν οὖν ὡπερ εὐρεθὴν ἐκπνέουσα, διὰ πολλῶν τῶν ἐκπνέων διατρέχον, ἐπὶ τὸν κύριον ἀνατρέχεται· ὡς ἐπὶ τὸν Θεὸν ἡ χαλεπότης, καὶ ἡ ποικιλικὴ ἐπὶ τὸν Ἀβελ, καὶ ἡ γουρικὴ ἐπὶ τὸν Κάλν, καὶ ἡ ἀρριζουρικὴ ἐπὶ τὸν Νῶε· οὕτως ἐκπνέει τοῦ Θεοῦ ζῆλον διακρινόμενος ἡλίας ἐκπνέουσα, ὅσοι μὲν ἐκπνέον ταῖς ἐκπνέων ἐκπνέουσαν, τὸν ἐκπνέον μισοῦμένης βίαν, αἰσθάνειν γένουσι τοῦ ἐκπνέοντος τῆς τοικίτης ζωῆς· οἱ τῶνος δὲ καὶ ἡμῶνος τῆς ἐκκλησίας γίνονται, εἰς τὸν τῶν τριχῶν ἀνατρέχεται κόσμον, ὅς ἡ αἰσθάνειν ζωὴ καχέριται τε καὶ ἡλλιερίται· διὰ δὲ τῶν κίτταιν, καὶ τοὺς τρέφοντας τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας ὁδόντας ἐκπνέει· οὗς εἶναι βούλεται διὰ παντός, ὡς ἀπὸ λουτροῦ ἐκπνέουσι, καὶ τῆς τριχῆς ἔχουσιν ἀντρέχεται ὡς ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου· καὶ κατὰ τὸν τό-

- VI. δυναμίζε τῇ πλείω· προσηύχῃ, κατανοῶν αὐτοῦ τὴν διόττην καὶδὲ πάντα δι' αὐτοῦ ἰγίνετο· εὐφραιόμενος δὲ ἐπὶ τῇ δυνάμει τῶν ἐρῳαλῶν, τῆς εἶτα ἀκλυσίας εἶτα νόμος τοῦ λόγου ψυχῆς· περὶ αὐτὴν λογικῆς ἀποστραφέντοι καλοῖσι πρὸς τὸ μετέωρον ὡς ἂν ἐπ' ἄκρον ὀδῶν τὰς τελειότατος, ὡς ἂν κῆ· πῶς βίλην τοῦτον ἐπιτεταμένον, καὶ μετέτα συγκαταβαίνοντα δι' αὐτὴν καὶ δύναται λέγειν, εἰ καὶ ἰγνώσκων κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ οὐκ ἔτι γνώσκων· τῇ σὲ τοῖον συνειδήσει προσηύχῃ, φρεσὶν, χωρησάσης σου ἑαυτῇ, καὶ μετέτα παρατήρω τῆς εὐνοίας· ζῆτιν.

Ναῖου.

Πολλὴν τῆς νόμου παύσεσιν δολεῖ, ἐκ τοῦ ἐκτενίζεσθαι ἄλλως τῇ νομῇ· εἰ δὲ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ νομῆς, ἀναπαύεται καὶ ἐπὶ πλείον οὗτος ἀναβαίνει πρὸς ἑξῆς διαρκείας χωρῶν, ὅταν εὖρος διαρκείας ψυχῆν, τῇ νομῇ παρακαλεῖσθαι δυναμῆσιν, ἰν' αὐτῇ εἶπω, ἀκριδῶς πᾶσι ἐκτενίζεσθαι τοῖς διαρκείας· ἀλλὰ παρανοῶν καὶδὲ νομῆς, μὴ ἀκρίδῃς ἔχεις πάντοτε τὸ τοιοῦτον ὅμα· καὶ ποτὶ δὲ ἀποστρέφειν αὐτὸ καὶ καμῶν· ἵνα μὴ πολὺ παραμένοντος τοῦ ἀκρίδῃς ἀκρίδῃς πρὸς τὴν συνειδήσειν καὶ τῶν ὑπὲρ φύσιν ἐρατῆν· καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ νομῆσιν, ἀρβύλωνιστικὰ γίνονται.

Φίλωνος.

Ἦγεν τὰς ἡμᾶς ἰδοῦς εἰ μεταστραφέντοις ταπεινῶσιν ὀρῳαλῶν· τὸν οὖν γὰρ μοι τοῦτο πᾶσιν ἰργάζεται.

Κυρίλλου.

Ἀπὸ τῶν ἀπειθεύτων σοι τοὺς οὗτος ἀποστρέφειν ἐρῳαλῶν, καὶ εἰς ἐπὶ κλίμα· αὐτοὶ γὰρ, φρεσὶν, τὴν ἀγάπην ἐξογαίρνει σι.

5. Τρίχημά σου ὡς ἄγλιαι τῶν αἰγῶν, αἱ ἀνίστανται ἀπὸ τοῦ Γαλαδὶ· ἰδόντες σου, ὡς ἄγλιαι τῶν κρημνῶν αἱ ἀνίστανται ἀπὸ τοῦ λατοῦ· αἱ πᾶσι διδουμένους, καὶ ἀκρίδῃς οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.

ἐκλεξίαν τοῦτο γὰρ ἡμενεύει τὸ δῶδες τοσούτων εἶναι ἐν ταῖς VI. τεταγμέναις ἰστίαις.

Ἠριγίνους.

Ὅσον πλησίον γίνεται τοῦ νορήσιον, κρείττοσις ἀπαικώζεται τῇ γὰρ καλῇ καὶ ὁραῖα καὶ πλησίον, προσίθεται τὸ ὡς ἱεροσολῶν καὶ κατακληταὶ δὲ τὴν τεταγμένην φρεῖν ἐκλεξίαν πᾶ μὲν, ἐν ταῖς ἀνταγμέναις δυνάμειν, οὐ δυνάμειν ἐναυτιζέτω τῇ καλῇ τοῦ προσώπου αὐτῆς πᾶ δὲ καὶ ταῖς ὑποδυστήραις αὐτῆς, ἰσχυρίαις ταῖς τεταγμέναις ἐν τῇ παντὶ κατακώσται· ὁ δὲ Σύμμαχος οὐ τεταγμένη παρατάξας δῶδες γὰρ εἶναι, ὡς τάγμα παραβέλων τοὺς πολεμίους ἐκπλέττειται.

Ἀποστρέφον τοὺς ὀφθαλμούς σου ἀπὸ παντίου μου, ὅτι αὐταὶ ἀνταγμέναις με.

Γρηγορίου.

Τοὺς μὲν παρὰ τοῦ δευτέρου πρὸς τὴν καθαρὰν ταῦτα εἰρηθεῖαι ψυχὴν λέγουσι, ἐγὼ παρὰ τῆς νόμης τοῦτο εἶμαι εἰρηθεῖαι· ἐπεὶ γὰρ ἀποβήτως τῇ γραφῇ πτέρυγας εἶναι περὶ τῆς θείας εἰρεῖας φῶσι, κατὰ τὸ ἐν σκέπῃ τῶν πτερόγων σου σκαπώσις με· καὶ διαις τῆς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς· ὁ δὲ ἀνδραγαθὸς ἐγένετο κατ' εἰκόνα θεοῦ καὶ ἡμεῖς οὖν πτερὰ τὴν συμβαίνει λέγουσιν καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὴν φρεῖν, ἐν ᾗ τὸ κατ' εἰκόνα ἐφυλάττει· ἀπυγόμενοι δὲ αὐτῶν τῶν τοιούτων πτερῶν ὁ κακὸς δυνάμεις τε φρεῖν καὶ μακαριότητες, καὶ ἀνδραγαθίας τοῦτων τοσούτων· ἀλλ' ἐπαύει ὁ Χριστὸς ἡμᾶς δι' ἐκείνους καὶ δικαιοσύνης αὐτῆς πτεροφυλάττει· ἡμεῖς τε γὰρ φιλοπρόσωποις ἡμᾶς εἶδτε ὀφθαλμοῖς ὁ θεός, καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν φρεῖν ἀναπτερύσκει· ὅταν οὖν οἱ ὀφθαλμοὶ σου εἰς ἐμὲ ἐπιβλέπωσιν, ἀποστρέφονται ἀπὸ τοῦ ἐναντίου· οὐ γὰρ ὄφονται τε ἐν ἐμοὶ τῶν ἐναντιουμένων τῇ πτέρυγας περιστρεφῆς ἀναμείβειν διὰ τῶν ἀρετῶν, καὶ μεταδίδου καὶ καταπαύσαι.

Ἠριγίνους.

Ἡ ἐκλεξία τῇ ὁρατότητι καὶ τῇ καλῇ ἐνερῇ τοῦ Χριστοῦ.

VI. Θραύσεις ψυχάς, έκείνο συλλέγων ὡς ἔξιν τοῖς ἑαυτοῦ ποι-
μαῖς ποματευθῆς.

Φίλωνος.

Ἦγουν ἐγὼ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἔποι τὸν μισθόν.

Ἀπολωνίου.

Ὡς ἂν μὴ τις νομίη διαστῆναι τὸν κῆπον αὐτῆς, καὶ τὴν
ἐκεί τοῦ νομίου διατριβὴν, δείκνυσιν ἑαυτὴν εἶναι τὸν ὕψ' αὐ-
τοῦ νομαίνεν· καὶ αὐτὴν εἶναι τὰ κρίνα· ταῦτα εὐποιήσας, ὁ
νομῖος ἐκτελείνεται, ἐγκώσιμ' τε λέγων αὐτῇ, καὶ τὸ εὐδοκῆν
ἐν αὐτῇ, κατὰ τὸ ἔργον τοῦς ἐπὶ φιλοφρονέας ἀγαπῶ.

Κυρίλλου.

Ἔγω αὐτῇ τὴν πίστιν, καὶ αὐτὸς ἔποι τὴν βασιλείαν· ποι-
μαίνει δὲ ἐν τῇ καθαρότητι τῶν γραμῶν καὶ τῶν ὧγων δογ-
μάτων.

3. Καλὴ εἰς ἐκείσιν μου, ὡς εὐδοκῆν ὥρασα, ὡς Ἱερουσαλὴν
Σάββας, ὡς τεταγμένη.

Γρηγορίου.

Ἀναθίστα ἑαυτὴν τῇ ἀδελφῇ, καὶ δεξιμίνε τοῦ ἀγαπο-
δότης τὸ κάλλος ἐν τῇ ἰδίᾳ μορφῇ, εἰς αὐτὴν ἔξοιται παρ' αὐτοῦ
εἰ δὲ ἴσται ὁ φῶς, ἐκδεικνύται ὁ λόγος τὸ διὰ τῆς κατερ-
ευμένης ἀνάδου μέχρις ἑαυτοῦ τὴν ψυχὴν ὑψώθησθαι, ὡς πρὸς
τὰ τοῦ διαπύτου θαύματα ἑαυτὴν ἀπυλῖναι· εἰ γὰρ ὁ ἐν κελ-
ποις τοῦ πατρὸς ὑπὲρ τῆς ἡμῶν ἐκκαθάρσεως εὐδοκίας, ἵνα γί-
νεται ἐπὶ γῆς εἶρη, διελύσται τὸ κάλλος ἑαυτῆς πρὸς τὴν εὐ-
δοκίαν ἐκείνησιν γέν αὐτοῦ, Χριστὸς μενουμένη τοῖς κατερ-
εύμασι, γίνεται τοῖς ἄλλοις ὑπὲρ ὁ Χριστὸς τῇ ἀναθρόνῃ γί-
γενεὶ ᾧσιν· καὶ λέγεται Ἱερουσαλὴ πάλιν τοῦ μεγάλου Θεοῦ εἰς
εὐχὴν καὶ περίπλουτον χωρίσασθαι τὸν ἀχώρετον, καὶ τῇ τοῦ
ἐκκαθάρσεως ὥραιότητι καλλωπισθῆναι, καὶ πάντα εὐσχημένως καὶ
κατὰ εὐχὴν ποιεῖσθαι κατὰ μέτρον τῶν ἀναθρόνων, εἰ το-
νὸς ἐπὶ Θεοῦ εἰσι τεταγμένοι, καὶ μὴ ἀκρίως ἀνατρεπούσας
αὐτὰς τὴν εὐταξίαν· ὡς κενὸς ἐπ' ἑαυτῆς τὸ θαῦμα καὶ τὸ

Γρηγορίου.

VI.

Κανὼν καὶ ἔρος τῆς κατ' ἀρίστην τελειότητός ἐστιν οὗτος· μακρόθεν γὰρ διὰ τούτων τὸ μὴ εἶναι πλὴν τοῦ Θεοῦ μὲν ἔχιν· μετὰ πρὸς ἑαυτὸν τὴν καταδραμένην φύσιν, ἀλλ' οὕτως ἐκὺν ἐκκαθάσαι παντός ὕψους πράγματός τε καὶ νοήματος ὡς ὅταν δι' ἑαυτοῦ μετατιθεῖσιν πρὸς τὸν νοστήν τε καὶ αὐτὸν, ἐπαργεζάμενος εἰσελθεῖν τοῦ ἀρχιτέκτονος κάλλους ἐκὺν ἐπαργεζάσθαι λέγει οὖν τὴν φύσιν ταύτην ὃ νόημα τὸ προαιρουμένον τε καὶ ἡ φύσιν κατέστησαν· ὅτι ἐκὺν δὲ ὅλην τὴν φύσιν ἐγὼ τὸ τοῦ ἀδελφικοῦ πρόσωπον βλέπω, διὰ τοῦ ὅλου τῆς ἐκὺν μορφῆς τὸ κάλλος ἐν ἑαυτῷ καταρτίζω· οἷος ἦν Παῦλος ὃ εἰκὼν ἑαυτοῦ τὸ ζῆν Χριστός· οὐδὲν γὰρ τῶν ὕψους καὶ ἀνθρωπίνων μαθημάτων ἐν αὐτῷ ζῆ, οὐ λύπη, οὐ θόρυβος, οὐ φόβος, οὐ δειλία, οὐ τύφος, οὐ θράσος, οὐ φιλοδοξία, οὐκ ἄλλο τι τῶν τῆς φύσιν διὰ τῶν σχέσεων καὶ ἐκὺν· ἀλλ' ἑαυτὸς μόνος ἐστίν, ὅς οὐδὲν τούτων ἐστίν, ἀλλ' ἡ ἀγαπῆς καὶ ἀφθαρσία, καὶ γῆς, καὶ ἀλάδεια, καὶ τὰ ἴσα πάντα, ὅσα ποικίλονται φύσιν· οὐκ ἐν χρόνῳ ἢ ὀργάνῳ, ἀλλ' ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων καὶ ὡς ἐπὶ ἐπὶ ὑψίστου σκύτους, οἷον ἂν ἢ τὸ ἡβηλλόμενον διαφανὲς γίνεται· οὕτω τρέφεται μὴ φύσιν τοῖς κρίσεσι, εἴτ' οὖν ταῖς ἀρεταῖς· ὡς ὃ τῆς ἀγαθῆς πολιτείας ἡρμοσθεῖς, ἐπιδόξουν ποιεῖ διὰ τοῦ βίου ἐκάστης ἀρετῆς τὸ εἶδος, διὰ τοῦ ἔθους ἐπιδόξουν.

Νεῖλου.

Ὅτι ζηλοτύπως ἡ λίξις ἐσχημάτισται· ἵνα γὰρ μὴ νομίμως κοινὸν εἶναι πάντων, καὶ οὕτω τίνας ἀξίως τὸν πρὸς τὸν τοιοῦτον ἔρωτα, μόνον μόνον ἐκὺν ἀνατίθεται· πῶς δὲ οὖν ἐν κρίσεσι ποικίλονται; ποικίλονται ἐν κρίσεσι πρότερον ἢ πάντων προοφάντων τῶν ποικιλομένων.

Ὅτι ἐπὶ τὸ σῶμα, οὐ τῇ ποικίλει, ἀλλὰ τῇ κυρίῳ, οὕτω καὶ ἡ νόημα τῇ κυρίῳ καὶ ἡ φύσιν· εἰ δὲ τι ἀγαθὸς ὁρᾷται ἐν ἀν-

VI.

Ναῖον.

Ὅταν μὲν ἐπὶ τῇ λέξει ζοιστοσύνην ἔχῃ τὸ βετιόν, διακροῦται γὰρ τῆς μετ' αὐτὴν ζήτησις βουλομένης, ἀπελευθερίαν λέγουσα αὐτόν, ἵπου δυσχερὲς ἢ ἀδύνατον ἵστας καταβῆναι ἢ δι' αἰώνιον θάλασσαν, ὅτι καταβίβησεν ὁ νομῆς εἰς κήπον οἰστοῦν λαχώνων, ἢ ἵσσι ἀσθενῶν τροφῇ καὶ ἐλεγομίστων ἰδέσθαι τάχα οὐκ ἂν καταβῆς, εἰ παράδεισος ὁ κήπος ἐτύγγαται ὡς, εἰσέρχεται γὰρ εἰς τὰ τελευταῖα ὡς ἐπιπίπτει ἑραλῶς ἐσβαίνων τοῖς ἱστοῖσι· καταβῆναι δὲ εἰς τὰ ὑποδείσθηκα, τὴν τῆς συγκαταβύσεως εἰκονομίαν ἐνομάζων καταβῆσεν· καὶ τοῦ ποικαίνων δὲ ἐν κήποις τὴν πρὸς τοὺς ποικαινομένους συγκατάβησιν δηλοῖ· οὐ δύνασθιναι πρεβῆναι δι' ἀσθενείαν τοῖς ἑσσι τὰς φυσικὰς καὶ ἀρχαίας εὐδαιμονίας νομῆς, πρὶν ὁ ποιρὴν πρὸς αὐτοὺς καταβῇ· ἐπεὶ δὲ πρὸς αὐτοὺς γενόμενος, ἵπου αὐτοὶ καταβῆσεν δι' ἀμείνων ποικαίνων δι' τοὺς ἀσθενεστέρους, ἐν τοῖς τῆς συγκαταβύσεως κήποις, εἴπου εὖρε κρῖον ἀσθενῶν ἀρξαμένων τὴν τῆς ἐπὶ θεῶν πεποιθέντος ἀλγος· καὶ τὴν μέμνηται τῆς συμφορῆς ἀνάγκης ἐκτελεσθέντα ἐπ' αὐτόν· συλλέγει δὲ ταῦτα μεταφυσικῶς ἐν ἐκτελεστέῳ τόπῳ πάντως καὶ τάχα· κρῖον γὰρ ἐπιπίπτειν τούτοις τὴν ἐν κήποις διαγωγὴν· ἵνα μὴ καὶ τοῦ ἐνθεοῦ ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ἕλκοντος κατὰστασις, καὶ τῆς πρὸς τοὺς τοιοῦτους πολλῆς κοινωνίας ἐραδιζούσης πρὸς ζῆλον μαρτυρίας, ἐπὶ τῇ παλαιᾷ κατενέχθῃ συνήθειᾳ.

Φίλωνος.

Κατὰ πρὸς τὰς ἐν ᾧδῳ τῶν δικαίων ψυχῆς φιλίας γὰρ αὐταὶ τοῦ ἀρώματος· πρῶτον γὰρ οἱ πατριάρχαι τὴν εἰς Χριστὸν ἐκτελεσθῆναι πίστιν· καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν τὰς κατὰ τόπον ἐκκλησίας ποικαίνων συλλέγειν δι' κρῖον τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας· ἢ τὴν λόγον τῆς ἐραλῶς αὐτῶν.

3. Ἐγὼ τῷ ἀδελφίδῳ μου ἀδελφιδῆς μου ἐροῖ ὁ ποικαίνων ἐν τοῖς κρῖνοις.

C A P. VI.

Ἀδελφεός μου κατέβη εἰς κήπον αὐτοῦ· εἰς ψάλας τοῦ ὁρά- V. 1.
ματος ποιεῖσθαι ἐν κήποις, συλλέγειν κρίνα.

Γρηγορίου.

Αὐτὸ μὲν ὁ σημεῖον τοῦ λόγου πρὸς τὰς νεκρὰς ἐστὶν
ἔδαφια· δι' ὧν μακιδύουσι καὶ ὅπου ἐστὶ, καὶ ὅπου βλάπτει· διὰ
τούτων δὲ τὸ εὐαγγελικὸν μυστήριον μακιδύομεν· ἀδελφεός γάρ
παρ' αὐτὸς ἐνομάζεται, διὰ τὸ ἀδελφειοῦς ὑπάρχειν τῶν τε ἐξ
ἰσῶν λαῶν, καὶ τῶν ἐξ ἰουδαίων· τὸ δὲ κατέβη διὰ τὸν ἀπὸ
Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὴ κατεβάντα, καὶ γενόμενον ἐν λεηταίᾳ κατ-
έβη γὰρ ἐκ τῆς ἀφράτου μακαριότητος φανερωθῆν ἐν σαρκί, τοῦ
ποιῆσαι πάλιν κήπον τὴν ἔρημον, τῇ τῶν ἀρετῶν φωνῇ καλ-
λωπίζομενον· ἀναγορεύει γὰρ τὸ ἑαυτοῦ γεώργιον ὁ ἀλατρινός
γεωργός ὅπως τοὺς ἀνθρώπους· ἡμεῖς γὰρ ἰσμεν αὐτοῦ γεώργιον·
αἱ δὲ τοῦ ὁράματος ψάλας, ἐν μὲν τῇ τοῦ κήλλους ὑπεργραφῇ
πρὸς τὸ τῶν σαρκῶν ἐγκώμιον περιλήρηται· ἐνταῦθα δὲ τό-
πος εἶναι τοῦ νομίου καὶ ἐσθιαίτηκα παρὰ τοῦ λόγου μακιδύ-
ται· τοῦτο μακιδύνειν ἡμῶν, ὅτι οὕτε ἐν ἔργῳ τῶν ἀρετῶν
φυγῇ ὁ νομὸς λόγος αὐλίζετα· ἄλλ' εἰ τις ψάλα ὁράματος γέ-
νοιτο φύσει μαρτυρικῇ, ὁ τοσούτος κρητὴρ τῆς σοφίας γενόμε-
νος, δίδχεται ἐν ἑαυτῷ τὴν διάνοιαν ἀκέραιον εἶναι· δι' ὧν γίνεται
τῇ διελκυστῇ εὐφροσύνη· νομὸν δὲ νηματα τοῦ νομίου· τὸ
ποιεῖν, οὐκ ἐν ἔργῳ ἀκάνθας, οὐδὲ πόνον χειρώσθαι, τὰ δὲ
ἐκ τῶν κήπων ὁράματά τε καὶ κρίνα, ἃ τίνα ἐστὶν ὅσα ση-
νά, ὅσα δίκαια, ὅσα πραπίδη, ὅσα εὐαρετα· εἰ τις ἀρετὴ καὶ
εἰ τις ἰουδαίος· ἅπαντες εἰς τρωπὴν αὐτῆς ὁ κηλὸς συλλέγει ποι-
μὲν· τὰ μὲν γὰρ κρίνα τοῦ λαμπροῦ καὶ καθαροῦ τῆς δικαιοῦς
αἰνιγμα γίνεται, ἃ διὰ τῶν ὁραμάτων εὐνοεῖα, τοῦ πάσης ἀρεπ-
τιῶν διανοήσας ἀλλοτρίως ἔχουσιν.

V. Ποῦ ἀπὸθεν ὁ ἀδελφεός σου ἡ καλὴ ἐν γυναικί; καὶ ἀπὸ
 27· βλάψαν ὁ ἀδελφεός σου; καὶ ζητούμεν αὐτοῦ μετὰ σοῦ.

Γρηγορίου.

Πρώτον μὲν περὶ τοῦ τι ἔστιν ἐκείσαντο τὸν λόγον αἱ παρ-
 θίνοι ψυχαί, ὅπου ἐδιδάχθησαν δι' ὧν αὐτὴν ἀπάγαγεν· διὸ ἄρ-
 τίας περὶ τοῦ καὶ συνιδέσθαι, ἵνα ὅπου μὲν ἐστὶ μαθεύουσι,
 προσκυνήσωσιν εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστασαν οἱ πατέρες αὐτοῦ· ὅπου
 δὲ ἀπίθλασαν, οὕτως ἑαυτὰς στήσωσιν, ὥστε καὶ αὐταῖς ἐπαρ-
 ῖσθαι τὸν δόξαν αὐτοῦ, οὗ ἡ ἐπαρκέτω στερὰ τῶν ἐπαρτίων
 τῶν γίνεσθαι καθάγεται τοῖσιν αὐτῶν πρὸς τὴν τοῦ ζητουμένου
 κατάληψιν· καθάπερ Φίλιππος πατὴρ τῷ Ναθαναὴλ, ἔρχου καὶ ἴδε·
 ἄντι τοῦ ἰδε, τὸν τόπον ὑποδεικνύουσα ἐν ᾧ ἔστι ὁ ζητούμενος,
 καὶ ὅπου βλάψαν γένειν εἶν.

Ναῖου.

"Ἐκείσιν αὐτὰς ἐξηγουμένη τὸ κάλλος τοῦ νομίου, καὶ διέ-
 δακτεν ὡς ἐβούλετο· εἶπε καὶ τῇ λέγῃ συνεφερίσαντο τῇ τῶς νόμ-
 ος ἔρωτι, καὶ τοῖς ἔργοις βεβαιούσι τὴν πίσυν· καὶ τῇ ἐρώσει
 συμπάσχουσι καὶ ἐρωτικὸν μαθεύσαι τι πρὸς αὐτὴν ἐκ τῆς δια-
 γίσεως τοιοῦτα γὰρ τὰ ὅπως καλὰ, καὶ ὁρώμενα χιροῦται πρὸς
 πίσυν, καὶ ἀκουόμενα ἐφάπτεται πρὸς δόξαν· διὸ καὶ ζητεῖν
 αὐτὴν μετ' αὐτῆς λοιπὸν σπουδάζουσα.

Ἀπολειπλου.

Πανταχθὲ μὲν πάριστοι ὁ νομὸς λόγος· πρὸς δὲ τὸ ἐκεί-
 σαι ποιῆται τὰς ἐπαρτίας, ὡς ἐν τῇ Ἰσραὴλ πρότερον, καὶ
 νῦν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τὸ ἔλεος τοῦ σωτῆρος ἡ παρουσία, ἐξακρίτως
 δὲ ἐν τοῖς ἁγίοις· ἐνταῦθα τοῖσιν διὰ τῶν συμβόλων δείκνυσθαι
 αὐτὸν διακρίβοντα τὸν καιρὸν ἀνιξάντα καὶ ὅς ἐστι πατήρ·
 σκεῖται, καὶ τρυματίζεσθαι, καὶ τὴν περιβολὴν ἀκριβεῖσθαι.

φαιή τὸ βλεπόμενον· ὁ δὲ τὴν κατ' ἑκαστον μελῶν τῶν συμ- V.
 πλερούμενων τὴν ἐκκλησίαν συμπλοκοῖσι ὁ ἀπόστολος· ἐν γὰρ
 εἶδος αὐτοῦ φασὶν εἶναι τὰς μαριάδας τῶν κήδρων, αἷς διαίτε-
 ρται πικνολογῶν ὁ Λιβανος· θαλοῦσα δὲ τῶν λεγομένων ὅτι
 οὐδὲν ταπεινὸν καὶ χρημίζηλον συντελεῖ πρὸς τὴν εὐμερσίαν
 τοῦ σώματος, ἔκ μὲ τι κατὰ τὴν κήδρον ὑψηλὸν ἤ καὶ πρὸς τὴ
 ὁμοιότητι ἀρετῇ ἐπιεργάμενον· ὁ Λιβανος δὲ ὅρος ἐστὶ περιφανὴς τε
 καὶ λείπτον· καὶ ἐπειδὴ πολλάκις καὶ ὁ θεόφιλος Λιβανος ἐνομι-
 ζεται, καὶ κήδροι οἱ θαύματος, ὡς τὸ, καὶ συνερέφει κυρίως
 τὰς κήδρους τοῦ Λιβανου· οὗν ἡ νόμῳ τῇ ἐκλεκτῇ Λιβανου τὸ εἶ-
 δος τοῦ νομίου παρίσταται, ἐπὶ τὸ κρείττον ἐκλαμπρόνους τὴν
 ἐνομασίαν· ὡς ἐν τῇ, δικαίως ὡς φασὶν ἄνδρως, ὡς κήδρος ἡ
 ἐν τῇ Λιβανου πλεονάζουσα· διὰ τί δὲ ποτὶ μὲν ἐπὶ τοῦ λαοῦ λαμ-
 βάνεται ὁ Λιβανος ὅρα τοῖς κήδροις, ποτὶ δὲ ἐπὶ τοῦ ἑκαστοῦ;
 ἐπειδὴ πῶποτε παρρησιάζεται τῇ ἀρετῇ ἡ κακία, καὶ ἔφαρμιση-
 σθαι αὐτῇ ὅστις καὶ ὡς Λιβανος ἐκλεκτός φασὶν· ἐκλογὴ δὲ πάν-
 τως διὰ τὰς τοῦ ἑκαστοῦ παρρησίας γίνεται· διὸ ἐρώμενον ἔστι
 τὸ ἀγαθόν, ἐπὶ τε τοῦ ὄντως ὄντος τοιοῦτον, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄν-
 τος μὲν, ὑποκρινόμενον δὲ δι' ἀπάτης καὶ δολοφονίας εἶναι ὃ οὐκ
 ἔστιν· ὁ μὲ διαμαρτάνων τοῖσιν τὰς τοῦ καλοῦ κρίσας, τὸ
 ἐξαιλεγμένον ἀγαθόν, ὡς τὸ ἐκπηγμένου προσηύλετο· ἐπειδὴ
 τοῖσιν τὸ σῶμα Χριστοῦ διὰ τῶν κατ' ἑκαστον πλερούται με-
 λων, καὶ τὰ πολλὰ μέλη ἐν σῶμα γίνεται κατὰ τὸν ἀπόστολον,
 τοῦτον χάριν τοῦ νομίου τὸ καλὸς τὸν ἐκλεκτὸν ἀνέμω-
 σε Λιβανον, τὴν πρὸς τὸν ἀπόβλητον διαγορῶν τῇ ἐκλεκτῇ δια-
 ρίψασα· ἐπειδὴ δὲ κατὰ μέλιτος οἱ καλοὶ εἰσὶ λόγοι, ἡ δὲ τὰς
 φωνὰς γένεσις ἐκ τοῦ φέρουγγος, ἐν ᾧ τὸ πνεῦμα προσηύλετο ἐκ
 τῆς ἀρετῆς ἔχει· ὅστις δὲ διὰ ταύτας τοὺς ὑπερίτας τοῦ λό-
 γου θαλοῦν, ἐν αἷς λαλεῖ ὁ θεός, τὸ μέλι τὸ λείον διὰ τοῦ φέρ-
 ουγγος τοῦ ἰδίου περιζήσαντας· χαρακτηρίσασα δὲ δι' ὧν ἡθέ-
 νοντο τὸν παθόμενον, τότε δικταίως οὗτος ἐστὶ φασὶν ὅς διὰ
 τοῦ ἀδελφὸς γένεσθαι ἐξ ἑοῦδα ἡμῶν ἀντιτίκας πλεσίον ἐγένετο.

- V. γιναι. ἡ δὲ Γουόλφ κοιλία, τὸ κοῖλον τὸ Παρόντιον, ἐκβέβηκε λίθῳ σαρκοῦ, ὅς ἐστι Χρυσός· ὅσοι οὖν εἰσι κοιλία τοῦ λόγου, οὗτοι ἀπὶ τοῦ φάρυγγος ἐν γαστρὶ λαμβάνουσι, καὶ πίπτοντι πνεῦμα σωτηρίας· διὰ τοῦτο καὶ ἡ κοιλία τῆς Σουρίας ἐν τῷ λευτικῷ πλύνεται, ὡς μαθὲν ἔχων καταβάς.
15. Κεῖται πύτου στόλοι μαρμάρειοι, τιθαμιζόμενοι ἐπὶ βάσις χρυσῆς.

Κυρίλλου.

- Εἰς δ' ἐν αὐτοῖς καὶ βάσις· οἱ γὰρ εὐαγγελιστάται ἐποικοδομοῦνται τῇ θιβαλίῃ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν ἀκαλού· πως τῆς κτήρας μετὰ τὴν κοιλίαν ἐκταταί, ὡς φασὶ τῶν ἐθνῶν μαρμαρίνους τιθαμιζόμενους ἐπὶ βάσις χρυσῆς· στόλοι δὲ τῆς ἐκκλησίας, οἷον Πέτρος καὶ Ἰωάννης, οἱ θιβαλίον τὸν Χριστὸν χρυσοῦν λαχόντες· μαρμάρειοι δὲ, οὕτως εἰσι Παῦλος Ἰδραῖμα· διὰ τὸ Ἰδραῖον καὶ ἀτάλιτον, καὶ τῷ λαμπρῷ βίῳ καὶ τῷ ὑγιαίνοντι λόγῳ τὸ κοῖον σῶμα τῆς ἐκκλησίας βασιλεύοντες τε καὶ ἡγούμενοι· ἄλλα καὶ τὸ τὸν Θεὸν ἁγαπᾶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ τὸν πλητὸν ὡς ἐκόντ, ὡς διὰ στόλων μαρμαρίνων, τὸ κοῖον σῶμα τῆς ἐκκλησίας βασιλεύειν· ἡ γὰρ ἐν ταῖς δυοῖς ἰσότηας τελευτᾷς ἐστολαίς, τῶν καὶ Ἰδραῖμα τῆς ἐκκλησίας κατασκευάζονται· ὡς ταῖς δυοῖς τούτοις καταρθώμεναι, ὅλον τὸ σῶμα τῆς ἐκκλησίας, καθάπερ κτήρας τῶν ἀνταρτίδων τοῦ χρυσοῦ θιβαλίον τῆς κατὰ κρίσιν βάσις τὸ ἀκλεῖς καὶ ἀμετάθετον· καὶ τῇ ἐν παντὶ ἁγαθῇ σῶγιν ταῖς λογιστοῖς ἡμαιοῦντας.
16. Εἶδες αὐτοῦ ὡς Λίθινος ἐκλεκτός, ὡς κέρει φέρυγι πύτου γλυκαστός καὶ ὅλος ἐπιθυμία· οὗτος ἀδελφεός μου, καὶ οὗτος πλησίον μου θυγατήρ· Ἱερουσαλὴμ.

Γρηγορίου.

Μετὰ τοὺς κατὰ τὸ μέρος ἐκλεκτοὺς, καθάπερ κεφαλαιοῦμεν εἶναι τοῦ νυμφίου τὸ πᾶν ταῦτα φασὶ· θαλοῦσα, ὡς οἶμαι, ὅτι περὶ τὸ φιλοτάμενον πᾶν τοῦ νυμφίου ἐστὶν ὁ ἡμῶν· ἡμεῖς

κοινὰ τῆς ἐκκλησίας εἰς τὰς τῶν ἐντελῶν χεῖρας διαχωρίζονται. ὅς ἐκπινος τὸ ἐρμουθῆναι τῇ τῆς καρτῆς γούτι κατὰ τὸ καθαρὸν τε καὶ ἀκαρτέρητον καθαρὰ γίνεται ἡ χεὶρ ὅταν διὰ τῆς τορλας ἀποξίσσεται τὸ ἐμποδίζον ὅταν τῇ πύλῃ· εἰς τὸ ἀκαρτέρητον, τὸ φιλονικεῖν, τὸ φιλοκέρδι· καὶ τὰ ἄλλα· τῆς δὲ θαρρείας λήξας, ποτὶ μὲν λαμβανόμενης ἐπὶ κεφαλῇ, ὡς τὸ συντρίβειν πλεῖστα θαρρείας· ποτὶ δὲ ἐπὶ τοῦ μακαρισμένου καὶ ἀγαθοῦ, ὡς τὸ ἐν Ἡσαΐᾳ (Ἰεζεκιήλ) καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ, ὡς εἶδος θαρρείας· τῇ τοῦ ἐπὶ τοῦ κρείττους ἐχρήσθητο σαρματίᾳ, δολούσης τῆς λήξας τὸ ἀκαρτέρητον καὶ νοστήν καὶ ἀσώματον· τότε οὖν γίνονται αἱ χεῖρες χροσκαὶ πλήρεις θαρρείας, ὅταν ἀκριβῶς ἄρ' ἐκινῶν πᾶν τὸ περιττὸν καὶ συμφορικὸν ἀποταρῆσθαι ἐκ προσημέρας, πρὸς τὸ θύειν τε καὶ νοστήν μεταβαίνειν, τὴν ὁλόκλη πῦσαν καὶ βαρεῖαν περὶ τὰ πράγματα σχίσιν ἐκτιναζόμεναι.

Καθὼς αὐτὰς πυλῖον ἐλαφύνουσιν, ἐπὶ λίθου σαρμάρου.

Γρηγορίου.

Καίτοι, τὸ διακοσμητικὸν καὶ λογιτικὸν τῆς ψυχῆς, ἐν ᾧ ἀποτίθεται καθαρὰ τε ἐστὶ καὶ λίαν καὶ εὐθρονὲν καθότι τὸ πυλῖον τὸ ἐλαφύνουσιν ὥστε τραπῆναι τε καὶ ἀσύγχυτον τῆς τῶν θείων λόγων ἐντυπωσθῆναι γρηγορῶν· ὁ εὐρανοποιὸς δὲ πάντερος, σὺμβολον τοῦ τῆν καρδίας ἔρως ταῦτα διεκρινέναι τὰ μαθήματα τὰ αὐα γροσύν, ὅπῃ τὸν θησαυρὸν ἀναποτίθεται· καὶ τῆς ὁφείας τῇ ἐκείδῃ προσαναπαύειν ὥστε μὴ κἀμινεν ἐν τῇ προσοχῇ τῶν θείων παραγγελμάτων· τῆς εὐρανοίας ἐκείδους τὸ ἀποκινῶν τῶν τῆς ψυχῆς ἑρμῶς ἀναπαυόμεναι· ὥστερ γὰρ τὴν λίθον ταύτην διὰ τοῦ κυκλίου χρώματος προσαναπαύειν τὸν ἐρηθλὸν κἀμινεν.

Ὁριγένους.

Καθὼς ἐστὶ τοῦ λέγον, οἱ χωρετικοὶ τῶν μυτηρίων, τοῦτο· ὅστις οἱ καὶ πρὸς ὑποδοχὴν πυλῖον δὲ, οἱ πρὸς διακρίσιν ἀποτίθεται· κατὰ δὲ τὸ λαμπρὸν καὶ σαφὲς ἐλαφύνουσιν εἶναι λέ-

Υ. ματος νίκῃσιν· ὁ τοῖνον τίλεις καὶ καθαρὸς ὀρθαλμὸς ὁ τὴν σκεχθὸν φάλαξ ποσὸν τὴν τὰ μῦρα ἐξ ἐκντὸς περᾶζουσας, οὗτος ἀκρίβει τὰ κρήνα τῶν λόγων διὰ τοῦ σώματος, τῶν τῇ θύῃ κικαλλισμῶν λαμπρότατος οὗτος γὰρ τοὺς δι' ἀρετῆς εὐπεριεσσομένους ὀνομάζει ὁ λόγος· ἀρ' ὧν γίνονται ἡ τῆς σφύρας σφάρα, ἀνέλλιπώς πληροῖται τὴν τῶν διαχευμένων δαΐσεσιν· ὅπου ἐστὶν ἡ τῆς ὕλης ὑπεροφία, διὰ τὴν τῶν ὑπεραισθησάντων ἀγαθῶν ἐπιθυμίαν, ἀνεκτρέφεται τε καὶ νεκρῶν γενομένων.

Κυρίλλου.

Τὰ σπάζοντα σφύρασι λίγαι, τὰ ὁμοιογεύοντα χιλιὰ τὴν θάλατταν.

Ἀπολινερίου.

Αὐτοῖς μὲν οἷα κρήνη ἀκμάζει, ἐπεὶ δὲ τὴν διὰ θανάτου πρὸς ζωὴν εἰσπαύεται μετέδισιν.

14. Χεῖρες αὐτοῦ τρυφεραὶ χρυσαί, πεπλασμέναι θαρσέϊ.

Θίμωνος.

Τρυφεραὶ αὖ διατρεφέσθαι χεῖρες· χρυσαὶ διὰ τὸ ἀσπράττον· πεπλασμέναι τῆς ἐκτρέφει τῶν ἐθνῶν· θαρσέϊ γὰρ ἐπιστροφῇ χερῶν.

Γρηγορίου.

Ὅτι μὲν ἀτέλεις ἔστιν ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας ἡ τοῦ ὀρθαλμοῦ χέρη, τὰς τῶν χειρῶν ὑπουργίας δοκτευγμῇ, παρὰ τοῦ ἀποστόλου μαμαδῆκαμεν λέγοντος· οὐ δοκεῖται ὀρθαλμὸς εἶπέν τῇ χερὶ, χρεια σου οὐκ ἔχω· τότε γὰρ μάλα τῶν ὀρθαλμῶν ἡ ἐνέργεια δαίκεται· ὅταν τὰ ἔργα μαρτυρεῖ τὴν ἐξουσίαν τῇ ἡμῶν, διὰ τῆς ἐπὶ τὰ καλὰ σπῆδης τὴν ἐδουλίαν ἐπισμαίνοντες αἱ τῶν οὖν τὸ τῆς κεφαλῆς εἶδος ἐγκομῶνται, διὰ τῶν αὐτῶν καὶ ταῖς χερσὶ κεφαλὴν δὲ τὸν Χριστὸν ἐσθ-σμεν, χρυσίον παρὰ τοῦ λόγου κατονομασθέντα, διὰ τὸ πάσης ἀρετῆς ἐκτός εἶναι· χρυσὸς οὖν καὶ τὰς χεῖρας δι' ὧν τὸ καθαρὸν τὸ καὶ ἀσπράττον, καὶ πόσης κακίας ἀργεῖς τε καὶ ἀσπράττετος ἐμφαίνει· χεῖρα δὲ νοούμεν πάντως, τὴν τὰ

πρὶν ἢ εἰς τὸ πλῆρωμα τοῦ λουτροῦ τῆς καλλιγενεσίας δοῦναι καὶ V. ἐν τῇ τῆς κακίας λουκάζεται, ἐπὶ πλεῖρωμασι τῶν ἐκλογῶν καθεζομένους τοὺς ἱερεῖς.

Σιγγόνος αὐτοῦ ὡς φαῖται τοῦ ἀρώματος, εἴςουσαι μαρτυρεῖται. 13.

Γρηγορίου.

Ἀκολουθῶς ἐπακροῦνται μετὰ τοὺς ὀρθολογισμοὺς αἱ σιγγόνες· ὡς ἔργον ἐπεὶ, τὸ λικνύουσιν τὴν ψαῖαν γραφῆν δι' ἧς ἡ τοῦ σώματος τῆς ἐκλογῆς συντηρεῖται δύναμις· ὡς εἴησι πάντα ταλαιαυγῇ καὶ νεκρίοις κατὰθελα, καὶ δίχα τινὸς θολερῆς καλύπτεται· τοῦτο γὰρ ἡ ψαῖα κινεῖται· μῆτε ἄγε βαδισομένου τοῦ σχήματος αὐτοῦ, μῆτε δι' εὐθείας ἐκπαιδιζοντος· ὡς μῆτε πύλον ἀκρεβῶς εἶναι δεκίον, μῆτε ἐπιπιδόν· αἱ εὖ τοιαῦτα εἶσιν αἱ φαῖλαι τοῦ λόγου, οὐκ ἐκ γῆρας ὅλης ἀφαιρούσι συντήσονται, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀρώματος αὐτῆς ἵσται ἡ εἴσις ἐκείνου τοῦ ὡς πάντα τὰ ἀρώματα, καθὼς ἐν προαιμίῳ φησὶν ἡ νύμφη.

Πριγκίπου.

Σιγγόνος Χριστοῦ τοὺς διακονομένους λόγῳ Θεοῦ καὶ τροφῇ πνευματικῇ νοστήον· διὰ μὲν τὴν πληρώματα τῆς εὐδοκίας τῶν καλῶν ἔργων καὶ λόγων, εὐκρίτους φαῖλαις τοῦ ἀρώματος· διὰ δὲ τὸ ἐκπαιδιζόμενον ἐν αὐταῖς περικλῶν ἐν πάσῃ συνθείᾳ γραφῆς λόγον αἰὲ καρποφοροῦντας μαρτυρεῖται.

Χαίλα αὐτοῦ, κρινὸν στάζοντα σπέρμα.

Γρηγορίου.

Ἐκκινεῖται μετὰ τῆς σιγγόνας τῇ χαίλῃ, δι' ἣν ὁ λόγος ἀρμακτίζων προέρχεται· διὸ καὶ κατὰ τινὲς μαρτυρεῖ ἀρετὰς τῇ λόγῳ διὰ τοῦ διαπλοῦ ὑποδείγματος· ὡς μὲν γὰρ ἵσται ἡ ἀληθεύσα λαμπροτέρα τε καὶ φωτεινότερα, ἐν ταῖς λαγομίνοις διαμενομένη ὥσπερ κρινόν· ἵκταν δὲ, τὸ μέγεθος τὸν νοστήν καὶ ὅλον ζωὴν ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας προδείκνυσθαι, διὰ τῆς τῶν νοστήων διαμείας, ἀποκαρτερμένης τῆς κάτω ζωῆς, τῆς διὰ σαρκοῦ τε καὶ αἵματος ἐκτερουμένης. Ἡ γὰρ ἀπεργάσασθαι τοῦ στόματος σπέρμα, καὶ τὴν ἀποχρίνουσαν πληροῦσαι ψυχὴν, ἐκφαίνει τὴν τοῦ σώ-

V. Θυρεῖν ὁδῶν πυγῇ, καὶ καθαρῶτερον αἰε ποιεῖσθαι τοὺς ὀρθαλοὺς· εἶναι πυγὴ καθαρῶν ὁδῶν, ἢ συμφερόντων ἄλλῃ πυγῇ ταπεινοφροσύνης, ἢ ἀλλοτρίᾳ τε καὶ δικαιοσύνης καὶ ἐνδρείᾳ, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἃ ἵνα ὁδὰ ἴσται, ἐκ μᾶς εἶναι πυγῇ, θεωροῦν δὲ μέγαν εἰς ἐν ἀφροσύμῃ πικρῶν· δι' ὧν πάσαι ἱμαθεὺς λύπης γίνονται τοῖς ὀρθαλοῖς τὰ καθάρσια· ἀλλ' εἰσὶ μὲν ἐπὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὁδῶν οἱ ὀρθαλοί, διὰ τῆς ἀκραιψύτης 7ε καὶ ἀκακίας, ταῖς περιστάσις ἐροῦμένους· τὸ δὲ γὰρ αὐτῶν εἶναι λευτέρον φασί, ὅτι μόνον ἐν ὑγροῖς τοῦτο εἰδῶν τοὺς ἀνεπίδαντος καὶ ἱμαθίας· οὐδὲ γὰρ ἡ ἐκκλησία μέγα εἶναι τε καὶ πεπλημένον καὶ ἀνυπόστατον, ἐν αὐτῇ τιμωροῦν κατὰ τὴν ἀλήθειαν· τὸ δὲ ἐκγόμῃν, νόμος ἐστὶ τοῖς ἱμαθίαι· περὶ ἧ χρὲ τοὺς ὀρθαλοὺς ἔχει· τὴν δικαιοσύνην γὰρ προσδίδειν τὰς περὶ τὰ μαθήματα προσεχῆς, τὴν καθάρσιον ἐπὶ πλεῖστα ὁδῶν διὰ τοῦ καλῶς ἐροῦντος τοῦ ἑλίου τοῦ παρὰ τὰς διαίτας τῶν ὁδῶν περιττωμένων· οὕτω γὰρ ὅτι καρπὸς ἐπὶ τοῦ ἰδίου καρποῦ προβιβάζεται, καὶ ὁ κλάδος ἀποδοτικῶς φυλαχθήσεται· τοιοῦτους εἶναι βούλονται τοὺς ἑρῶντας καὶ ἐπισκεπόμενους ὁ λόγος· ὧν χρὲ προβιβάζει μὲν τὴν τῶν θείων διαγμάτων ἀσφάλειαν, ἐπιεκλύπτεσθαι δὲ τῇ ταπεινοφροσύνῃ, καθ' ἣν τῶν περὶ τὴν τὴν καθάρσιον τε καὶ στίλβον τὰς πολιτείας· μέγα δὲ τῇ οἰκτικῇ θεῷ ἐπισκεπτοῦσα τῇ καθάρσιν τῆς πόλεως, ἱμαθίαν γίνονται πρὸς τὴν ἑρῶν.

Φίλωνος.

Εἰ σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἡ ἐκκλησία, εἰς ἣν αὐτοῦ ἱσμενός μίλος, ἱσμενός τάγμα τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ πρώτων γε οἱ πατριάρχαι, εἰς ἣν τὸ κατὰ σῶμα Χριστός, τῆς πόλεως αὐτῶν διὰ τὸ ἰσχυρὸν, ἀπικαλύπτει χριστὸς τῶν ἰσχυρῶν· παρὰ γὰρ πῶτα ἱσμενός εἰς τὸν τοῦ ἀποστόλου, ἐκείνης λόγος καὶ μέλλων, τῆς κατεπείγουσας αὐτῶν σωμαίων καὶ ἐκκαθαρίσεως δὲ τοῦ ἁγίου πνεύματος θένοντες ἱσμενός τὴν ἐκκλησίαν, ὀρθαλοί αὐτοῦ εἰσονται πλεῖστα δὲ τῶν ὁδῶν τούτων ἡ ἀγία

γὰρ πρὸς τὸ εὐρέσιον ὄρος, προσθῆται τοῦ κάλλους γίνεσθαι τοῦ V. νεφέου τῆς δεξιᾶς κεφαλῆς ἐκπρὸςκοντες ἑαυτοὺς, καὶ τῇ τοῦ πνεύματος ἔρα περιτεβοῦμενοι· δι' ὧν εἴμαι δελεῶσθαι τοὺς ἀποστόλους ὧν τινὲς ζαρῳδαί· ἐν οἷς ἐκραττον ἦσαν, ἡ τήλων, ἡ ἰερὴ, ἡ δαίοντες, κατὰ τὸ μέγα τε καὶ σαρραβέρων καὶ τῶν ὀρθαλμῶν ἀρκασιτικῶν, τὸν ἀρχοντα τῆς ἔξουσις τοῦ πλάτους.

Ἐργασίους.

Οἱ βίοντροχοὶ διὰ τὸν πυκνότητά παραβῆλλονται ταῖς τῶν φοινίκων Πάταις, ὡς φασὶν ἀντὶ σπέρματος εἶναι ταῖς θαλάσσις φοινίξιν, ὥστε καρπὸν φέρειν ἰσχυρότερον· διὰ δὲ τὴν βαρύνοντά των ὥστερ ἐκπνέων ἀντὶ τριχῶν λογασιμῶν, μέλαινας ἱκανότηας ἐνερμύζονται, τῇ τοῦ νεφέου συρβαλλόμενοι κάλλει· τὸ δὲ ὡς κόραξ, οὐχ ὥσπερ εἶμαι διὰ τὸ χρῶμα· σύμβολον δὲ τῶν βαρυνάτων· εἶναι καὶ περιληρωμένων σπασίον ὕδατος ἐν νεφέαις ἄρων· περὶ ὧν εἶπεν ὁ 'Ισθ'· τίς δὲ ἡτοίμασε κόρακι βορῶν; νεφεοὶ δὲ αὐτοῦ πρὸς κόριον κερμάζονται· ἡτοίμασε γὰρ ταῖς βαρυνήσεως τὸν νοῦν, πολλὰν ἰσορροπία ὡς δεξιὰ, ὧν οἱ μαθηταὶ νεφεοὶ εὐχαίς σχολάζοντες, πρὸς κόριον κερμάζοντες· πλανώμενοι καὶ ζητεῖν τὰ ἐν αὐταῖς ἱκανοποιούμενοι ὡς αὐτῶν σιτά.

Οἱ ὀρθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστρέφει ἐπὶ πληρώματα ὕδατων, 12. λαιουμένων ἐν γάλακτι, καθήκοντι ἐπὶ πληρώματα ὕδατων.

Ἐργασίους.

Εἶναι ἂν ὀρθαλμοὶ οἱ τῆς ἐκκλησίας καθήκοντες καὶ ὡς δὲ τῶν τοιοῦτων ὀρθαλμῶν καὶ ἱκανῶς ἡ ἀκακία· ἂν καταβῇ, μετέτι τῇ σαρραβδαί βίον ἐργαζόμενοι, ἀλλὰ ζῶντες καὶ στενοχωρεῖν τῇ πνεύματι· ἡ γὰρ σπασίονος τε καὶ εὐχὴς βίος, τῇ τῆς περιστρέφει εἶδει χαρακτηρίζεται, διὰ τὸ ἅγιον πνεῦμα ἐν εἶδει ἁγίου πνεύματος ἐν τῷ 'Ισθ'· χρὴ τοῖσιν τὸν ἀντὶ ὀρθαλμοῦ τῇ σάρτι τῆς ἐκκλησίας ὑπὸ θεοῦ τεταγμένον, εἰ μέγα καθήκον ἐπισκοπεῖν καὶ ἰσορροπία πλάτος τῆς ἐπὶ τῆς κακίας λόγου ἀκακίαν τῇ ὕδατι· πολλὰ δὲ τῶν ρυτιμῶν ὕδατων εἶναι φασὶ τὰ πληρώματα· ὅσα γὰρ ἔρπει, τρεπόμενοι κα-

V. ὡν γὰρ Παῦλος, οἱ δοκῶντες σφόδρα εἶναι καὶ ἑκάστης κατὰ τὴν διαφοράν τῶν λοιπῶν χρησμάτων ὁ μὲν σπαργάνων ἐπέχει τόσων φουσσῶν μαρμαρέα, ὁ δὲ χιτῶνων κρήναις ὑπερσφύων ρέζουσι τὴν σφύρην πλήρη· οἱ τὸ χρυσίδας καὶ ἑκατοντὶς παρανοήσαντες τοῖς ὑπεκρίσεσι, καὶ νεκροὺν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι δ' ἂν βόστροχος, οἱ τὴν ἀνιδεικνύον φέροντες τῶν Χριστοῦ παθμάτων καὶ ἀφ' αὐτοῦ πάντες οἱ τὸ τοῦ βαπτίσματος φυλάσσοντες ὁράματα, καὶ ἐπὶ τὸ πλήρωμα τῶν ὑδάτων ἀγρόνως καθήκοντι νοσηροῦσι δὲ, παθητὴ ἔκστασις λειτουργοῦν γὰρ εἶναι ἐν γάλακτι καὶ καθάριον ἐπὶ πληρώματι ὑδάτων καὶ τὸ ἀέριον τῆς περιστροφῆς, καὶ τὸ ἀσκαρὸν τῆς γαλακτοτροφουμένης ἔχοντες ἔκστασις· λοιπὸς δὲ ἵσται διὰ τὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγον φῶς λεγόμενον τοῦ κόσμου πυρρὸς δὲ δὲ ὅν ἀνέλεσθαι καθάρων, ἐκ γῆς πλεονάζοντα πυρρὸς εἶδος δὲ ὑποβαίνων, καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως φανερὰν τοῖς ἀποστόλοις διακονῶν τοῖς τύποις τῶν εἶων καὶ τῇ τῆς λόγους ἐσθ' καὶ ἡλικιότης ἵσται ὡς κίδρος· περὶ ὡν εἰλεῖν δικαιοῦς ὡς φαίνεται καθάσαι, ὡσεὶ κίδρος ἡ ἐν τῇ Αἰθάλῃ πλεονάζουσα τὴν γὰρ φέρουσα ἔχει γλυκαρπὸν οὐ γλυκαρπόμενον, ἀλλὰ γλυκαίνοντα οὐ γὰρ πισύται, ἀλλ' αὐτὸ πύοντες ἵσται· ἐπὶ πᾶσι δὲ ἵσται ὅλος ἐκκαθάρσις, οὐ μετέχων τῆς ἕως, ἀλλ' αὐτὸ ἕως τυγχάνων ταῦτα δὲ φαίνει ἡ νόημα, ἵνα διὰ δικαιοῦς ἐρῶσιν ἑαυτὴν ἀπολογίαν τοῦ πάθους, τὸ καὶ ἄλλος τοῦ ἀγαπημένου προβαλλόμενος.

II. Κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον κεφαλὴ βόστροχος αὐτοῦ ἰλάται μέλανες ὡς κίραξ.

Γρηγορίου.

Ἡ μὲν κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ἡ πάσης τῆς φύσεως ἡμῶν ἀπαρχὴ Χριστός, τὸ καθάρων τε καὶ πάσης ἀμυγῆς κακίας χρυσίον ἐστὶ· τοῦτο γὰρ τὸ κεφαλὴ βόστροχος δὲ οἱ ποτὶ ζουμάδας κατὰ τοὺς κέρατας εἰς ἔργον ἵσται τὸ τοῦς ἐρῶντομοὺς ἐκκόπτειν, ὡς ἡ παροιμία φαίνει οὗτοι ἰλάται, τὰ ὑψηλὰ τε καὶ εὐρανομήκη διδῶν γεγέμενοι, διὰ τοῦ ἀναδραμεῖν ἐκ

καὶ εἰς ὃ προελεύσεται μένουσιν, διὰ τοῦ τόκου τῶν ἐπιγενετή- V.
ων ἡ φύσις ἐπὶ γὰρ τῆς ἀπειρογάμου τῆς λογικῆς δύναμις,
οὐκ ἔστι κυρίως εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἀπενδύσας μὲν ἡ κυροποιία, ἀρ-
έοντες δὲ ἡ λογικὴ, ἀνάδινος δὲ ἡ ὥδιν· θάλασσαν δὲ ἡ τοῦ
ὀφίτου δύσμητις, οἷόν τις νεφέλη τῆς παρθεϊκῆς ἐπισκιάζουσα·
πυρρὸς δὲ γρηῃτις, ἡ τοῦ ἁγίου πνιόμενος ἐκλαμπής· κλίση δὲ
ἡ ἀπάθεια, καὶ γάμος ἡ ἡρθαρσία· τούτων χωρὶς λογικῆς ἡ γέ-
νεσις, ὡσπερ καὶ χωρὶς γάμου ἡ σύστασις· ἢ οὐχὶ συνήργεστοι
πρὸς τὸ γενέσθαι ἡ φύσις, ἀλλ' ὡσπερίταται· οὐ μὲν δὲ ἀλλή-
λοι καὶ ἡ ἐκ τοῦ ὕδατος γένεσις τῆς λογικῆς πύθης· οὐ πορι-
δίζονται· καὶ ἡ ἐκ τῶν νεφῶν παλογγενσία, καὶ ἡ τῆς θείας ταύ-
της πίστεως πρωτοτοκία, ἀλλ' ἐν πᾶσι τούτοις καθαρμαῖς τῆς λό-
χου ὁ τόκος.

Νήλου.

Ἄνωτέρω μὲν τὰ μέλη τῆς κόρης προέγραψεν, ἃ τινα τοῖς
τῆς ἐκκλησίας ἐνέχυρονται διακρίσεις τάγμασι· νῦν δὲ τὰ τοῦ
νοητοῦ περιγραφεῖ, πολλὰν ἔχοντα τὴν ἀπράλειαν· εἰ μὲν οὖν
ὁ θίος λόγος ἐν τούτοις διαγράφεται, θείαις δυνάμεισι ἴσονται
ὡς ὅπως ἐν τοῖς μέλεσι ἐκείναις χαρακτηρίζονται· οὐ γὰρ με-
λὸν συνείδει σχηματίζεται τὸ ἀσώματον· ἐνεργείας δὲ νοεταῖς
ὡσπερ εὐρεῖ τὸ πνεύματον, διὰ τὸ ἄλλως τὰ περὶ Θεοῦ πα-
ραδίδχεται, τὴν ἀνθρωπίνην αὐτογενεῖαν ἀφείδον· ἡρθαρμῶς
γὰρ, τί ἄλλο ὡσεὶ ἄβυσσος Θεοῦ, ἢ τὴν ἰσοπεδικὴν δύσμητιν; καὶ
κλίσην ἢν λέγει γενεῆς, τὸ γένος τῆς ὥδινος; πύθης καὶ πο-
ρίαν ἐπίσταν, τὴν προνοητικὴν ἐνέργειαν; ὡς ἐν ἔχοντι τρη-
νῶς τοῖς καθιμοσιτικῶς συμβαινουσιν ἐκώστη κατ' οἰκουμένην τοῦ
κρίττοντος θαυμασμένον· ὁμοίως ἐπὶ τῶν λοιπῶν· εἰ δὲ ὁ κυρι-
κὸς ἀνθρωπος σφαιρῶντο, εἴη ἢ κεφαλὴ, χυνοῖσι κυρτῶς περι-
καρπῶν, ὡς ἐν ἰσχυρίσκει πύρρα, ὁ κυρτωμῶτατος τῶν ἀπο-
στόλων Πέτρος· καὶ τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ὁμοιο-
γίᾳ τῆς πίστεως οἰκοδομηθῆναι παρασκευάσας· κοιλία ὁ Πέτρος,
ὁ τοῦ ἐν Χριστῷ μερμημένους ὥδινον· στήλοι μερμημένοι περὶ

V.

Γρηγορίου.

Αἱ ὁμοιωθεῖσαι θυγατέρις Ἰερουσαλὴμ, πνεύθενται ὅσους ἔχει κατὰ τοῦ νοσήριον, ὡς εἰ περιτόχουσι αὐτῶ ἐπίγονοι αὐτῶν ἐν τῶν περὶ αὐτοῦ δεδωσμένων σερμίων διὰ καὶ χαρὰς παραδίδωσιν οὐχ' ὅτι ἄρχῃ ἀβήκτος γὰρ οὐχ οὐδ' εἰς τὸ θνήσκει λόγων φανερώνεται· ἀλλὰ πρὸς τὸν διὰ σαρκὸς ἐπιγόνον χριστογονοῖ τὰς παρθένας, ὥσπερ καὶ ποιοῖται Ἰωάννης· ὁ μὲν ἐν ἁπ' ἀρχῆς σιωπῶν· ὁ δὲ ἐμύσησεν καὶ ἀπεκόσμεν, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐπαλάσσαντο περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς, τοῦτο μετ' ἐπιμαλείας διαγυσσάμενος.

το. Ἀδελφιδές μου λευκοὶ καὶ πυρρῶς, ἐκλελεχισμένοι ἀπὸ μυριάδων.

Φίλωνος.

Λευκοὶ μὲν, διὰ τὸ ἀνμαρττετον πυρρῶς δὲ, διὰ τὸ αἶμα τὸ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας χυθῖν.

Παργίνους.

Ἡ λευκὸς ἐκτεθὴ ὁ θεὸς ἁλθεῖνός, πυρρῶς δὲ διὰ τὸν σάρκασιν.

Γρηγορίου.

Ἡ τελεία ψυχὴ ταῖς παρθένοις ὑπογράφει ψυχαῖς, τοῦ ποθυμῶντος καὶ ζητουμένου τῆ γνωρίσματος, διὰ τὸν ἐπὶ στερῆς φανερώνοντον ἑπὶ καὶ πᾶσαν τὴν ἐκκλησίαν ἐν σάρκι τοῦ νοσήριον παθήσασα, ἴδεν τι νόημα δι' ἐκείνου τῶν παλῶν ἐν τῇ ὑπογραφῇ τοῦ κήλως ἐνδείκνυται· διὸ ὡς εἶλες ἐκ τῶν κατὰ μέρος διωκουμένων τὸ τοῦ σώματος κήλως συμπαρεκκλίσσεται ἐκ τοῦ σώματος ποιοῦν τῆς κατεχούσης ἀρχεται, καὶ καὶ Μαρθὰς πεποιθεῖται· ἵνα δὲ μὴ τὴν κατὰ σάρκα τὴν ἀκούων γίνεσθαι πρὸς τὰ τῆς φύσεως πάθη κατελεσθῆναι τῇ δεικνύει, τοῦτον χάριν τὸν κοινωνήσαντα ἐπὶ σαρκὸς καὶ αἵματος, λευκοὶ μὲν εἶναι φρεσὶ καὶ πυρρῶν, τὴν τοῦ σώματος δι' ἀρροῦμένων φύσιν κινετομένην οὐ μὲν ἐμοίετρον αὐτοῦ τὴν λογίαν τῇ κοσμοῦ τῶν· ἔχιν γὰρ κατ' ἐξαιρέτην τὸ μὴ ἐκ λόγων γινώσκονται· τοῦτο γὰρ τὸ ἐκλελεχισμένοι· ἀπὸ μυριάδων δὲ τῶν ἁγ' ὡς γινώσκοντες καθάρτοι,

εἰ τίς τινος τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔρχην ὅπως ἔστιν ἰδεῖν τὸν παθούμενον V.
 νον· ἔαν γὰρ ἔρχοιτο ἐκείνῃ προσέωμεν τὸν τε πρακτικὸν καὶ θεω-
 ρητικὸν βίον, ἐφάρμακα καθαρῶς τὸν νομὸν τῆς ἀγάπης το-
 ξότεον ἐς διὰ βάνους ἐκείνου· τὸ ἐκείνου βίος, τὴν τῆς θεο-
 τατος φωνὴν κενωσάτω τῇ ψυχῇ διὰ τῆς κατὰ τὴν πίστιν ἀκρίβειας
 γνομάνης.

Ναῖλον.

Εἶδε τὸ σφάλμα ἐαυτῆς, καὶ τῆς ἀγκυλώσεως ἐπὶ γὰρ τοῦ
 παθούμενου ἐκ πολλῆς ἀποστερήσας, καὶ ζοῖται ὅτι δέποτε κρέμα
 γνωσθῆναι τούτῳ, παθεῖν καὶ τὴν ἐδύνατο οὐ φέρεται τοῦ χω-
 ρισμοῦ· ἔδει ἐκείνους ἀντιλαβεῖσθαι παρακαλεῖσθαι πρὸς τὸν
 νομὸν, καὶ διελθεῖν τὰ παρ' αὐτῆς ἐκείνη· αἷς πρὸ ἐλπίδος συμ-
 νορήσει τῷ ἀλλώματι, ἔλγαν· εἰσέγκει με ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν
 ταμίαν αὐτοῦ, δεικνύς πῶς μέγα συνείδεσται πεκαρήμενος, καὶ
 πῶς πάλιν ἱκανοὺς παρήστας ἀπαίρειται.

Φίλωνος.

Παρήρσιδάζεται ἡ ὁγία ἐκκλησία ἐν τοῖς ἐκείνους τέκνοις τοῖς
 μάρτυσι, δι' οὗ ἐπράξα· καὶ φασὶν τοῖς ἀποστόλοις ταῦτα καὶ
 προσέταται.

Τι ἀδελφεῖός σου ἀπὸ ἀδελφοῦ ὁ καλὸς ἐν γυναιξίν; 9.

Ναῖλον.

Ἀπορεῖται αἱ νεκροὶ· ὁρατοῦται, τίς ἄρα εἶναι καὶ πο-
 τικὸς ὁ ἀγαπώμενος, ὅτι τοιοῦτον ὁρατοῦται ὅραμα· ἔδει καὶ
 οὕτως ἀναπτειρωθεὶς αὐτὸς ἰδεῖν καὶ ὁ νόμος, διαγράφει τὸν
 ζητούμενον χωρίζοντα τὸ πᾶν αὐτοῦ τῆς τῶν φίλων κενω-
 νίας, ἵνα μὴ τῶν πᾶν εἰς λογίζεται ὁγίον, δεικνύοντα τὴν
 διαφορὰν τοῦ ἐκείνου ἀδελφοῦ, καὶ τῶν ἀδελφῶν τῶν νεκ-
 ρῶν.

Κυρίλλου.

Ἦγουν τί πεποιθεὶς ὁ ἀδελφεός σου, ἡ εἰς ἀπὸ ἀδελφοῦ
 σου ἔχεις;

Τι ἀδελφεός σου ἀπὸ ἀδελφοῦ, ὅτι οὕτως ὁρατοῦται ὅραμα;

- V. ται διὰ τῶν φυλάκων, ὡς τοῦ ἀναγίσταν ἐξ ἑ' δι' ἐν πλῆθει-
ται καὶ τραυματίζεται τῇ τοῦ ποδουμένου ἀνελκυσίᾳ· ἀλλὰ περ-
αιεῖται τῆς λύπης· τὸ δὲ στρεφν τῷ μαδίῳ ἐτι προέκτει ἀπὸ
διὰ τοῦ ζεταίν· καὶ τὸ μαδίον τῆς ἀνάδου πείσεται, τοῦτο
ἴσται ἢ ἀλγίδης τοῦ ποδουμένου ἀπώλειαι· ὡς οὖν περιελάτο
τῆς ἀνελκυστικῆς τὸ δὲ στρεφν, καὶ εἶδε τὸ ἀνάγειν τε καὶ ἀπε-
ριγματοῦ τοῦ ἡγπαμένου κάλλος, ἐν πόσῃ τῇ κίθιδετι τῶν
ἀνδρώων κριτεῖται ἀπὸ εὐρατάμενον, σφοδρότερον γίνεται πό-
δι καὶ μένει τῷ ἡγπαμένῳ διὰ τῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ θυγατέ-
ρων, τὴν τῆς καρδίας διάδοσιν, καὶ φησὶ.
8. Ὁρῶσα ὥρῃς θυγατέρας Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς θυνάμοις καὶ
ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τοῦ ἄγρου· ἴδον εὐρατε τὴν ἀδελφιδὸν μου τί
ἀπαγγέλλαις αὐτῇ, ἐτι τετραμένη ἄγρου· ἰδὼ εἰμι.

Τραγηδίου.

Ἵτι οὐχ' ἔτερχα παρὰ τὰ ἐν εὐαγγελίοις εἰρημῶν τὸ μὴ ἐρ-
σαι ἔως, ἀλλὰ τὸ καὶ καὶ, καὶ τὸ οὐ οὐ, ὅθεν ἐν γίνονται
ἐκ τούτων· ἐν ἑτέρῃ γὰρ ἐκδόσει, ὥρῃσα ὥρῃς κατὰ τῶν θυ-
γάδων καὶ τῶν ἰδόνων, εὐράδω· καὶ δοξαζόμεθα διὰ τούτων,
ἐν τίτῳ ἢ τοῦ κόσμου τούτου ἰσχύς τε καὶ θύναμις· ἢ πρὸς
βιβαιοῦσι τῆς ἀληθείας δι' ὅραον παρεληφται· ὅς τε τοῖνον ἡμῶς
οἰκιστὴ τῷ θεῷ, πίστις ἐρδὴ καὶ τρέπος ζωῆς· δορεῖς μὲν γὰρ
ἀπλυνῶς ὁρῇ, Ὁραος δὲ τῶν ἰσχύων ἰσθὶν ἀκαίρηται· ὑποτί-
θεται τοῖνον ταῖς νεύουσιν ἢ νόμῳ κἀθαρσιν καὶ ἀλγίδων· οὐ-
τω γὰρ τὸ ἀματόμετον ἐρδὴν βιβαιοῦται ὁ καὶ τῶν ἀλγίδων πι-
στούμενος ὁρῶς, ἐν ᾧ πᾶς ὁ ἡμῶν ἡμενοῖται κατὰ τῆς τοῦ
προφῆτου φωνῆς· ἀλγίδω· γὰρ ὁ ἐν τοῖς δυοῖ τούτοις, τὸ ἀσφα-
λὲς ἐν ἑαυτῷ κατορθώσας, ἐν τε τῷ λόγῳ τῆς πίστεως, ὅπως
ἀπλυνῶς πρὸς τὴν ἀλγίδων βίβλιν, καὶ ἐν τῷ τρέπῳ τῆς ζωῆς,
ἵταν πικρὸς καθαρῶς τοῦ ἐκ πονηρίας μελίσματος· οὗτος ἡ-
μῶς τῷ κυρίῳ μὴ ἀναβῆναι ἐπὶ κλίνας τραμῆς, μὴ δοῦναι ὕπνον
τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἔως οὐ εὐρῇ τόπον τῷ κυρίῳ, σπινώματα τῷ ἐν
αὐτῷ εὐκύνει γινόμενος· μέλμερον οὖν καὶ ἐρεῖς ἐκ τῆς νόμης

Ταῦτα ἴσως διῆμι τοῖς ἰδιωτικοῖς μύλλοις, ὅτε εὐφραίνονται εἶναι τὰ μέγιστα οὐκ ἔστι δὲ, ἀλλ' ἢ μύλλοις ἰσχυροῦς· εἰ γὰρ κινῶναι ᾗδου εὖρον αὐτῶν, ἢ ληραῖς αὐτὸν εὐρεῖσθαι λόγι, χαλεπὸν ἔσται τῶν τοιοῦτων αὐτὸν εὖρον γίνεσθαι· εἰ δὲ οἱ φίλοι αὐτῶν εὖρασι οἱ καλεῖσθαι ἐν τῇ πόλει, μακροτέρῳ ἔστι τῆς εὐρίστως· ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ φιλῶτος εὐραδίῃτα ψυχῇ, ἢ τοῦ ἔστι λειτουργικὰ ποιήματα, φρασεύονται τὸν πόλιν, ἢ τις ἐστὶ ψυχῇ, τὸ τοῦ θεοῦ εὐκλείστως, ὅτε ληστῶν εὐραδίῃτα οὐ δύναται ἢ δὲ θεῖα μέγιστος ἢ δὲ τοῦ ποιήσας ἐνταύθην τὴν ἑσπέρην, τὸ ποιῶν ἔστιν, οὐ μακρὸς καὶ ἢ ποιητῶν τῆς ἐνταύθην ποιητικῆς ἐγκρατῆς· ἐστὶ δὲ ταῖς τοιοῦταις πλεοναῖ καὶ Παύλος ἰσχυροῦς ὡς τὰ εὐραδίῃτα τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μου περιήγῃται· δεικνύς τὴν ἐν παντὶ κατὰ ἀσθένειαν διὰ καὶ λόγιον εἶχεν· ἢ γὰρ κατὰ Χριστὸν δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τέλειται, ἐστ' οὖν ἐν ἀρετῇ, δὲ τοῦ τοιοῦτου τραύματος, ἢ τοῦ διήκοντος γέγονε αὐτῇ ἀφαιρέσει· ἢ τις νοεῖται ἐν πᾶσι διηκνύσας τε καὶ κρημαίνοντας διόσω, ὡς ἀνεκκαλυπθῆναι τῆς ψυχῆς τὸ κάλλος, καὶ ἐπισκεπτόμενος ἐστὶ τοῦ ἐπιβλέποντος, ἀλλὰ καθαρὸς πρὸς τὴν ἀλήθειαν βλέπει· πόθεν δὲ τὸ διήκοντος τῇ ἀποβλεπῶν τὸν παλαιὸν ἔδε χιτῶνα, πρὸς τὸν ἐπισκεπτόμενος τῆς ἀδελφικῆς ψυχῆς τὰς διόδους; δεικνύς ὡς ἀπὸ τῆς κρημαντικῆς καθήκοντος γὰρ τρεῖς, ὡς πρὸ τοῦ του δοκῶν, εὖτως ἀποβλεπῶν τὸν παλαιὸν χιτῶνα· τοῦ γὰρ κατὰ θεὸν ἀνεβαίνοντος καὶ πρὸ τοῦ μακρότερον· τὸ δὲ διήκοντος, περιβλεπῶν νομικῶν, συγκαλύπτου αὐτοῦ τὴν κρημνὴν καὶ τὸ πρὸς τὸν νομικὸν γὰρ καὶ περὶ ῥητικῆς ἐκείνου· τὸ δὲ ἐν τοῦ ἀποβλεπῶν αὐτῆς, ἔδειξε λόγιον ὁ Παύλος· ἔπειτα δὲ ἐπισκεπῶν πρὸς κρημνὸν, περιβλεπῶν τὸ κάλλος· καλὸν δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ καλῶς ποιήσαντος πρὸς τὸν καὶ ἢ δεικνύς ἐν τοῦ λύχου, ἐπ' ὃ χαίρουσι πάντες οἱ φίλοι καὶ γείτονες· εἰσὶ δ' ἐν καὶ οὕτως, ὡς ζεῦσθαι ἐν οὐχ' εὖρος καὶ καλεῖσθαι τὸν ἀρετῶν, διόσωται.

V. πεινάει τῇ λέγει, τότε μένει τὸν χιῶνα καὶ τινες ἰακοῦ τοῦ δέ-
λαι· πράξεις περιλάλουν, ὡς μαθεῖται τὸ πλὸν εἰς διὰς χωροῦ-
σαι τὰς νόμους· ὅμα δὲ καὶ οἰκονομί πλὸν αὐτῆς ἐπιτίθεται τὸν
ἐρωτῶν ἐξέρχεται καὶ ἐκδομαί τοῦ σώματος ἡ ψυχὴ διὰ τὸν τοῦ
νομίου λόγον ἔχουσα ἐν εὐρανό τῷ πολιτεύματι.

Ἐξέτεστα αὐτὸν, καὶ οὐχ εἶπεν ἐκείνοισιν αὐτὸν, καὶ οὐχ'
ἐπέκειντο μόν.

Ἄρθρον.

Συνεχῶς ἡ ψυχὴ τὸν νομίου λόγον ἐκτελεῖ καὶ εὐρεῖται
πλὸν ἑτέροις ἀποροῖς ζητεῖ· κρείττω θεωροῦσασα παθεῖ τὸν ἐπί-
ρυν ἀποκλίνῃν καὶ τυχεύειν τούτων, ἐκ' ἄλλοις εὐχεται τὸν
νομίου ἐπιδομαίν.

Γραγορίου.

Ὅτε κλέβει διὰ τοῦ θανάτου, ὅτε ἐπιλαρόμεν τῆς σφύρας, ὅτε
προσέγγει τῇ κλειδῶν διὰ τὸν ἔργων τὰς χεῖρας, καὶ εἰσε-
κίταται τὸν ποδωμένον ἔλπει, τότε ἡ μὲν περιέρχεται, ἡ δὲ
ἐξέρχεται, οὐκ εἰς μένους ἐν οἷς ἔν· οὐδὲ γὰρ ἐν τῇ κλη-
λαμβάνουσας τὸ μέγαθος τῆς διὰς γνωρίζεται φύσει, ἀλλ' ἐν
τῇ παρῶν πᾶσαν καταληπτικὴν φαντασίαν καὶ δύναμιν· ἡ γὰρ
ἐξέδοκα ἔδει τὴν φύσιν ψυχῇ, ὡς ἐν μαθεῖται τὸν συνέδων πρὸς
τὸν γὰρ τῶν ἀρετῶν καλύπτει, ὅτε ζητοῦσα τὸ μὲ εὐρε-
σάμενον ἵσταται, ὅτε καλοῦσα τὸ ἀνεκφώνητον πύεται· πῶς
γὰρ ἐν καὶ εὐραδίῃ, ὅν μενέει τὸν εὐραδίαν οὐδὲ; οὐ τί-
πος, οὐ σχῆμα, οὐ χρῶμα, οὐ ποσότης, οὐ περιγραφή, ἀλλὰ
πᾶσαι καταληπτικῆς ἐρέδων ἔστιν ἐξώτερον· ἐξέτεστα τοῖνον αὐ-
τὸν διὰ τὸν εὐρετικὴν τῆς ψυχῆς δυνάμεων ἐν λογισμοῖς καὶ
νοήματι, καὶ πέντων ἐξώτερον ἔν, τὸν προσεγγιστὸν τῆς δικ-
νοίας διαδοχάμενον· καὶ ἐκάλειν ὅσα δύναμις ἵπνεοῦσα φωνῆς
ἐνδοτικῆς τῆς ἀφράστον μακροτέρας· ἡ δὲ κρείττω ἔν τῇ
τῶν σαρκομενῶν ἐνδοξίῃ.

Ζ. Εὐρεσάν με φύλακις οἱ ευλοῦντες ἐν τῇ πόλει· ἐπατάξάν
με, ἑταυράτισάν με, ἔσαν τὸ θύρετρον ἀπ' ἐμοῦ φύλακις τῶν
τειχέων.

τοὺς θαυτῶλους ἐκιδέξαι τῆς σφύρας· οὐ γὰρ διὰ πάντων φαί-
νεται τῶν ἐπιτεθειμένων ἢ τοῦ κακοῦ νικῶντες· οὕτως γὰρ δι-
πλῆς ἐν ἑαυτῇ τῆς ζωῆς, τῆς μὲν παχέας καὶ ὑλικοῦ καὶ βασιλείας,
τῆς δὲ νεαρῆς καὶ κοῦρας, μίσην ἄρρωστὴν ἐκείνην ἢ αὐτὴν ἐξοί-
στος ἑμῶν προκρίσεις, ἐν ᾗ ὅς μοι μέλει γίνεσθαι, τοῦτο διδῶσι
κατὰ τοῦ ἄλλου τὰ νεκρώματα καὶ ἐν ᾗ ὅς μοι ζῆ, τῇ ἐνέῳ πάν-
τως ἀπεκθνήσκω.

Ἐπὶ χεῖρας τοῦ κλειθροῦ, ἔσσεξαι ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου. 6.

Γρηγορίου.

Πρὸς τοσούτον μέγεθος ἐκπαρθεῖται, οὕτω ἔγωγε καθὼς δεῖ
γινώσκει οὐδὲ λογίζεται κατ' ἐαυτὴν καταλεργῆναι, ἀλλ' ἐπὶ πρὸς
τὸ ὑπερκαίμενον πρῶτον, τοῖς ὑποκαίμεν ἐκείνην ἐκτεταίνουσιν· ἡ
γὰρ πλήρης γενεμένη τῆς σφύρας, πῶς τοῖς τοῦ βίου ἐπιτε-
θειμένοι τὴν πρὸς τὸ κακοῦ ἐπισταλαίνουσαν νικῶσιν· καὶ τὸ ἐκεί-
νων τῆς ἀρετῆς διὰ τὸ εὐκαίμεν ἀποσάξαι τῶν χειρῶν τὴν σφύ-
ραν· ἀφασθαι ποτὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τοῦ κλειθροῦ ἔργον τὰ
ἔργα αὐτῆς ἐγγίσκει τῇ γενῇ καὶ ταῖς ἐκείνης ἐξ ἧς τὸ κλειθρον
ἐγγυριζοι τοῖς κατὰ Πίερον ὁ λόγος· ἀκούγει ταύτην ἑαυτῇ τῆς
βασίλειας τῆς θύρας, διὰ τε τῶν χειρῶν ἢ τὰ ἔργα θαυμάσι,
καὶ διὰ τοῦ κλειθροῦ τῆς πίστεως· δεῖ ἄρρωστῶν γὰρ τοῦτων
ἢ εὐλαί τῆς βασιλείας τοῦ λόγου ἐν ἑαυτῇ κατασταναίεσθαι.

Ἀδελφιδός μου παρῆλθε· ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτοῦ.

Γρηγορίου.

Ὅτι φησὶ κατὰ Μωσθε γνωστῶς ἰδεῖν τὴν παθούμενον, τότε
παρῆλθε τῆς κατάληψιν αὐτῆς ὁ ζετούμενος· παρῆλθε δὲ, οὐ κα-
ταλείπων τὴν ἐκείνην αὐτῇ ψυχῇ, ἀλλὰ πλέον αὐτὴν ἐκτεταίνου-
σιν· ἡ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐν ᾗ ἐσθὲν ἔξοδος, τῶν ὑπερκαίμενων ἀγα-
θῶν εἰσόδος γίνεται αὐτὴν οὗ ἐξῆλθεν ἡ ψυχὴ τὴν ἔξοδον, ἔδο-
γῃ παρκαίμεν τῇ λόγῳ εἰσόντι· ἐπὶ ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα καὶ ἡ ἐξοδος
καὶ ἐπὶ δεῖ ἐμοῦ εἰσόντις εἰσελθῇ, διαλείπεται καὶ ἐξελίσσεται.

Ἐργασίου.

Ἦεικα ἐρῶσιν ἡ γέφυρ τὸ κλειθρον, ὥς τὴν ψυχὴν ἀνα-

V. ὤρθε ὁ κύριος καὶ τοῖς ἀνδράσιν συνεστράφη, τότε καθάρεις τε καὶ ὅλους τοῦ νομήου κάλλος, διὰ τῆς τῶν ἐργειῶν χειρὸς, ὅταν τῆς τῶν θαμάτων δυνάμεις ἐγνωρίσθαι. Ταῦτα πάσχει, ἐπεὶ μὴ προθύμως ὕψιστος τῇ λόγῳ ἰκὸν διεχθῇ, ὅτι καὶ ὁ πολυτίμος θεὸς, ὅστις δέων, καὶ ἀνακεντυνῶς καταπρο- νίεται, καὶ ταραχῆς πείραν λαμβάνει· ἀπείσιλα γὰρ φρεσὶ τῆς παιδείας τὸς ἀπειθεῖς χεῖρα, καὶ κατέρλαξε· ὡς ἐν τῇ ἀγω- νίᾳ θρησθεῖται τὴν καλίαν· διὸ καὶ σπουδαιότερον μετὰ τὴν τῆς παιδείας ἀποδοχῆς ἀέσταν ἀνοίξει· καὶ διὰ τὸ μὴ ἐκ προαιρέ- σως, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης τοῦτο ποιεῖται, αἱ χεῖρες μὴ ἐστῶσαν σφόδ- ρον, τὴν νεκρὴν ὡς εἰσὶν ἐνέργειαν· πᾶν γὰρ τὸ ἀπροκαίματος γενόμενον, νεκρὸν ἐστὶ καὶ θύλακατος ζωτικῶ ὄραρον· ἐπεὶ γὰρ εὐθετέρωνόν τινα καταπροναῖν τῶν ἐντολῶν, ὅταν διὰ πείρας λά- βῃ παιδείας, εὐδὺς ζητεῖ τὸν θεόν· ἀλλ' ὁ προσέχων οὐ τοῖς γενόμενοις, ἀλλὰ τῇ ποιούσῃ διατίσκει, παρῶν καὶ ἐξουλοῖται ἐκ μεταβολῆς, τῇ προδίσει παρῶν εὐσευεῖς ἰδεολώσας ὡς πᾶν- τα περιελάβουσιν αὐτὴν καὶ διὰ τὸ ἐγκαταλειφθῆναι τραυματι- σθείσαν ὑπὸ τῶν φυλασσόντων τὴν πόλιν δυνάμεων, καὶ τὴν κα- λύπτει τῆς παρθεναῆς αἰδοῦς, ὅπερ θίγειν ὀνομάζει, ἀκα- ματίσκει.

5. Ἀνίστατο ἐγὼ ἀνοίξει τῇ ἀδελφεῖ μου· χεῖρες μου ἵσταζαν μύρα δάκτυλοι μου σφόδραν πλήρη.

Γρηγορίου.

Ἐλαβον φρεσὶ δύναμιν ἀναστάσεως διὰ τοῦ νεκρῶσαι μου τὰ μέλα τέ ἐν τῇ γῆ· ἐκουσίως μοι τῆς τῶν μελῶν ἐνεργειῶν νεκρώσεως· ἀπέβλεπον γὰρ αἱ χεῖρες σφόδραν, αἱ τινες εἰσὶν αἱ ἐνεργατικαὶ τῆς ψυχῆς κινήσεις, ἅρ' ἐκτῶν γέζουσας τὴν σφόδ- ραν, καὶ οὐκ ἔλλειπεν ὑποδιζόμεναι, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐφῆς προαιρέ- σως· ὡς ἐν πᾶσι τοῖς κατ' ἀρετὴν ἐπιτελούμενοις, ὅπερ δακτύ- λους ὠνόμασεν, ἀελλίπῃ τὴν τοικώτην ἐνεργάσθαι διατίσκει· ὡς μὴ τιθέναι μὴ ἀκαλασίᾳ τυχεῖν, ζῆν δὲ τότῃ ὁ θυμὸς, ὁ φυ- λακμακτικὸς, ὁ τινε τοῦτῃ οὐ κακῶς ζῶντος οὐκ ἐστὶ πλήρης

αὐταὶ τῆς ἐπιθυμίας τὸν νοῦν ἰδίῳ ἢ τοσούτων ἐκίρξαν V.
 μόνον, ὅσον γινώσκῃ ὅτι ἡ χεὶρ οὕτω δὲ σκοπεύμεται ἡ ἀν-
 δρωτική ψυχὴ, δύο φύσεων οὖσα μαθήριος, ὡς ἡ μὴ ἀσώμα-
 τὴς ἐστὶ καὶ νεκρὰ, ἡ δὲ ἑτέρα σωματικὴ καὶ ὁλώδης καὶ ὁλο-
 γος, ἵνα δ' ἂν τάχιστα τὰς πρὸς τὸν παχὺν καὶ γαῖαν βίαν ἐχέ-
 στως ἐκκαθαρίσῃ δι' ἁρτίου, ἀναβλήθῃ πρὸς τὸ συγγενὲς καὶ
 διαίτητον, οὐ παύεται διεκινούμενη καὶ ἀναζητοῦσα τὴν τῶν ἐν-
 των ἀρχὴν πάντα δὲ περιεργαζομένη, ὥστε ἀπελαύειν τὸ ζητού-
 μενον, ἔργον ποιεῖται τῆς καταλήψεως τοῦ Θεοῦ τὴν ἐνέργειαν,
 τὴν μίχριν ἑαδὴν κατιόνταν, ἥς δὲ τῆς ζωῆς ἑμῶν ἀισθανόμεθα
 εἶναι ὅρῃ τὴν κλίμας τοῦ εὐκλεοῦ, τῶν ἀστέρων τὴν ποικίλιν,
 τὰς πολυειδέας τῶν ζώων φύσεις, τὰς τε τῶν φυτῶν ἰδέας, καὶ
 τὰ λοιπὰ πάντα, ἵνα μὴ καθ' ἑαυτὴν λίγη, δι' ὧν ἡ ἐνέργεια
 τοῦ Θεοῦ δαίτυται. Ταῦτα τοῖον ἑρῶσα διὰ τοῦ δαιμόντος τῶν
 φαινομένων, ἀναλογίζεται τῇ δικαιοῇ τὴν διὰ τὴν ἔργων νομίαν
 ἵσον γὰρ κατὰ τὴν αἰσθὴν τὴν μέλλουσα ἑτέρως γνωστέμεθα τῆς
 τοῦ ἀγαθοῦ φύσει, καὶ τροπωτέρας καταλήψεμεθα τὸ εἶδος τῆς
 ἀρδάρτου μακαριότητος· τίως δὲ ἀγαπαιτὸν τῇ ψυχῇ, ἡ ἐμπνευ-
 μένη τοῖς αὖτις ἐνέργεια ἡ τις ἐμπνεύεται χεὶρ τροπικῆς, ἡ
 ἀπείστοιλα διὰ τῆς ἁγίας· οὐ γὰρ ἐχώρει ἡ ἀνθρωπίνη πνεῖα τῆς
 ἀόρατον καὶ ἀπερίληπτον φύσιν ἐν ἑαυτῇ δέξασθαι· πῶς δὲ αὐ-
 τῆς ἡ δυνάστη δύναμις, ἡ τις ἐστὶ καλὴ, ἰδρωθεὶς συγκα-
 ταίσεια πρὸς τὸ δαῖμα τῶν διὰ τῆς βίαις χειρὸς ἐνεργουμένων
 ὡς ἡ καταπόσις ὑπερπλήνη τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως, τὸ ἀκα-
 τάληπτον τῆς τοῦ ἐνεργοῦντος φύσεως δι' ἑαυτῆς ἐμπνεύει πῶ-
 σα γὰρ ἡ τῶν ὄντων κτῆσις τῆς χειρὸς ἐστίναι ἔργον, ἐστὶ κατὰ
 τὸ, ἡ χεὶρ μου ποιεῖται πάντα· εἰ οὖν τὰ τῆς ἐνεργείας
 ἐκείνης καταλάβειν ἔργα οὐ χωρεῖ, πῶς τὴν ὑπερπλήνην τοῦ-
 των καταλήψεται φύσιν; τόχα δὲ καὶ τοῦτο δελεῖ, ὅτι ἡ τῶν
 πάντων ποικίλη χεὶρ διὰ σαρκὸς ἑμῶν ἐμπνεύεται, ὁρᾷται ἑαυτοῦ-
 ρας καὶ ἐννομεῖται ταῖς ψυχαῖς· πῶς διὰ τῆς ἐν σαρκεῖ; πῶς λόγος
 εὐρῇ; πῶς ἐν καρδίᾳ τόπος; καὶ τὰ λοιπὰ· ὅτι γὰρ ἐστὶ γὰρ

- V. Ἰμνους τῶν ὑποδραμάτων ἔκρη Ἰωάννης ἐπὶ μόνον τοῦ κύριου μὴ δύνασθαι ποιεῖται διαπραγμάτευ· πῶς γὰρ ἂν ἔλυσαι, τὸν μα-
 δι τὴν ἀρχὴν τῇ ἰμνῶν τῆς ἀμαρτίας ἐνδεδραμένον; αὐτὸς τοῦ
 πιδῆς ἐκίβητο, πάντα γίνεσθαι ῥύπον συναποβαλεῖσθαι τοῖς ὑπο-
 δραματι· φυλάσσει τοῖσιν ἐπὶ τῆς ἰδοῦ τῆς πεπλατυμένης τῆς βί-
 σιν ἀμύνοντος.

Ναῖλον.

Οὐ τὸ ἀνοῖξαι παρακαλεῖται ἀπὸ τῆς ἡδονῆς ἐννοεῖται· ἀλλ'
 ἐννοεῖ τὸν πόσον ἂν ὑπῴσταν, ἵνα ἀπαδύσεται τὸν τῆς κοσμητικῆς
 μερίμνης χιτῶνα· καὶ ἵνα τὸν ἐκ τοῦ ἐκκαθαρεύεσθαι τοῖς γυμ-
 νασί προσγειώσαντες τῇ λόγῳ ῥύπον τῆς ψυχῆς ἀπόδυσται καὶ με-
 λουδῶσιν πάλιν ἐννοεῖ, ἀνοῖξαι μὴ βουλομένη, μολύνει δὲ τοὺς
 ἀπὸ τῆς γῆς ἀναχωρήσαντας οὐ καταδραχμένη πόδας· ὅμως οὐκ
 ἀκίνδυνος πρὸς τὸ ἀνοῖξαι ἢ μίλλεσαι, ὡς δεῖται τὰ ἐπιτελέμενα·
 πῶς γὰρ γίνεσθαι τὸ καλόν, μὰδ' ὑπερδύστας δὲ οὐκ ἔξω ἐστί
 μερίμνη· κατὰ γινώσκω τὸν ἔκτον, τῇ μὴ σπουδαίῳ ἐκτελέσαντι
 φερεῖται.

4. Ἀδελφεός μου ἀνέτειλε χιτῶν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἰσῆς· καὶ ἡ
 καὶ μὴ μὴ ἐξῆλθε ἐκ' αὐτοῦ.

Φίλωνος.

Λέγει δ' ἂν ἀπὸ τῆς ἰσῆς· ἐπὶ τῇ ἐλατῇ τῇ θυμῷ, βάλλει τὸν
 δάκτυλόν σου εἰς τοὺς τύπους τῶν φωνῶν· δάκτυλοι μὲν ὑπάρκοντες
 πλέθρη· ὅπως εἴη τὸ σῶμα τὸ ταρὲν, αὐτὸ καὶ ἀνίστα.

Γραγορίου.

Ναῖλον ὑπερτιμῶν ἀνοβόστας ἀπενταῖ ἡ καθαρὰ ψυχὴ
 μετὰ φωνῆς τὴν καρδίαν ὑποπροσπούσας, ἀλλ' αὐτὴς τῆς βίαιας
 χειρὸς ἐπὶ τὰ ἐντὶ παρασκευάσεις· ἀνοίγει τὴν θύραν περικλειμένην
 τὸ τῆς καρδίας κέλυμα· διασχυρὰ τὰς θύρας τὸ τῆς σαρκὸς πα-
 ρακρίσματος· πῶς ἀνοίγει τῆς ψυχῆς ἡ πόλις, ἵνα εἰσέλθῃ ὁ βα-
 σιλεὺς· τὰς δέξας ἀλλ' ἀπεδύχθη τὰς φωνὰς ἡ εὐρυχωρία μικρά
 τις ἐπὶ δὲ ἢ οὐκ αὐτὸς ὁ τυχεύς, ἀλλ' ἡ χεὶρ αὐτοῦ μό-
 γος ἐχώρει ὥστε δὲ αὐτὴς ἐπὶ τὰ ἐντὶ γινώσκειν, καὶ ἀφα-

τε φνυκιδὸν βύστιον ἀπεκρίσας τὸν βύστιον ἀνέειπε τῷ λόγῳ τῆς V. εἰσεδόν, ἐν ἑσθὲν γεύομαι ἐνδύεται· ἱεροὺς δὲ ἵσσι τὸ ἐσθῆμα· ἡ δὲ περὶ τοῦ μακρῆς τὸν ἀποβληθέντα χιτῶνα πάλιν ἐπακαλῶσαι, εἴτ' οὖν μὴ ἐπιτρέψαι εἰς τὰ πρόσω τὰς νύμφας ἡμελογίᾳ, ἀνοίγει τῷ νομίῳ τὴν θύραν πρὸς εἰσεδόν τοῦ ἁγίου· καὶ μαθὲν δύο χιτῶνας ἔχειν, ἀρκεῖσθαι δὲ τῷ ἐνί, κατὰ τὸν θαδίντα νόμον τοῖς μαθηταῖς· ἐν δὲ τῇ ἀνωτέρῳ γεννήσεως ἀνακαταβιβάζει, μεταφράσεται· καὶ μαθητῶς ἐπιτεθῆσθαι τὸν τῆς ἁμαρτίας χιτῶνα· τίς γὰρ κοινωσία τῇ σκοτεινῇ ἐσθῆματι, πρὸς τὸ φωτεινὸν τε καὶ ἥλιον; οὐδὲ τοὺς πόδας νυμφῶνα πάλιν τῇ βύστει τὸν ἐκ τῆς γῆς μελυσμὸν παραδίδεται· οὐδὲ γὰρ Μωσὴς ἐν τῇ τῆς ἁγίας γῆς ἐσθῆσει τὴν δερματίναν νύμφαν τῶν ποδῶν ἐκβάλων, ἀντιλήρῃται ταύτης αὐτῇς ἰστίοντα· οὐδὲ γὰρ τὸν ἱερὸν ἐσθῆτα, κατὰ τὸν ἐν τῇ ἡμερᾷ διεχθίνον τόνον φιλοτεχνήσας, τοῖς ποσὶ τινὲς κόσμον ἐπιτεχνήσονται· ἱερωνεύου δὲ ποδὸς ἡ γενομένη γέγονε νύμφη· χρὴ γὰρ αἰετὶ βῆσαι ἐπὶ τῆς ἁγίας γῆς τὸν ἱερὸν, ἥς μετὰ νεφύων δερμάτων ἐκφανεύεται ὡς θύμῃ· διὰ τοῦτο καὶ τοῖς μαθηταῖς ὁ κύριος ἀπαγορεύει τὰ ὑποδήματα· ἐπειδὴ αἰετοὺς αὐτοὺς εἰς ἰδίον ἔδωκεν μὴ παρῆσθαι, ἀλλὰ διὰ τῆς ἁγίας ἑσθῆς προῖναι· οὐκ ἀγνοεῖς δὲ πάντως τὴν ἁγίαν ἑσθῆν, δι' ἣς οἱ μαθηταὶ τρίχυν αἰετούσων, μαθῶν παρὰ τοῦ αἰπόντος, ἐγὼ εἰμι ἡ ἑσθῆς· ἥς οὐκ ἔστιν ἀφῆσθαι, μὴ ὑπολυσάμενον τὴν τοῦ νεφροῦ περιβόλην· ἐπὶ οὖν ἐν ταύτῃ ἔγχετο τῇ ἑσθῇ ἡ νύμφη, ἐν ᾗ τῶν δὲ αὐτῆς περιπατούντων ὁ κύριος νύπτει τοὺς πόδας τῇ ὕδατι, ἐκράσσει τῇ λουτῇ ἢ θαλάσσῃ· δύναμις δὲ ἔστι καθαριστικὴ τὸ τοῦ κυρίου δάκρυμα· διὰ τοῦτο καθαρίζεται τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς ἑσθῆς τῆς βασιλικῆς ἑαυτὴν φυλάττει, οὐκ ἐκλήισεν εἰς δεξιὰ ἢ ἄρσενον, ἵνα μὴ κατ' ἱερόν τιμιον εἶμι τῆς ἑσθῆς περιπατήσας τὸ ἔχειν, μελύνῃ τῇ περὶ τὸν πόδα νοτί· δὲ πάντως τὸ διὰ τὸν αἰρεμένον θαλούμενον, ὅτι ἀπαῖς διὰ τοῦ βαπτίσματος ὑπολυσάμενα τὰ ὑποδήματα· ἴδιον γὰρ τοῦ βαπτίζοντος ἔργον, τὸ λῦσαι τοὺς

- V. ἀγνοίας ἐν αὐτῷ ἔρχομένης καλεῖ· εἰ γὰρ καὶ ἠκουσάτωι ἡ δρόσος ἐν τῇ γραφῇ, ἀλλὰ μετὰ προσθήκης τῆς ἀπὸ τοῦ ἀνδραμου· ἥτις κληροδοῖται τὴν ἐκείνου κεφαλὴν ὁ νομῖος ἀπομαζικαζαῖ ἐν τῇ εἰσῷ τῆς νόμου γαστρίαν· οἷος δὲ τῆς νόμου, ἡ τὸ ἐκείνου τῶν ποιημάτων ὁρμησάν, ἡ αὐτὴ ἡ ἐκκλησία· εἰ δὲ τις ἴδωι βούλεται πῶς ἀπὸ τῆς ἰουδαϊκῆς βλάβης φεκάδας ἀπομάσσει τῆς κεφαλῆς τοῦ νομίου ἡ νόμος, βλεπόμεν τὸν λοστῶν πῶς μετὰ τὰ δεῖδε τῶν ἀρχαίων καὶ γραμματίων βοῇ τὸ μυσθῶν· Ἰερουσαλὴμ γὰρ ἡ δοξα αὐτῆς τῆς δυσφημίας ἐκείνης.

Ἐργασίους.

Ἀναγκαῖως ἡ τοῦ ροι προσθήκη τοῦ ἀνοίξαν· ἔστι γὰρ καὶ ἀντιστοιχίαις δυνάμεισι ἀνοίξαν· ὡς περὶ ἔχληρδς δι τῆς δρόσου λέγειν δοξαί, ὡς καὶ περὶ τῶν τῆς νυκτὸς φεκάδων ἀνάπαυλιν γὰρ ἔσται ἀπὸ τούτων ἐπιζητεῖν. Ἀκούουσα ταῦτα τοῖς πρώτοις· μετὰ γὰρ τὸν ἀκούσαν εἰσέλθε τῶν θυρῶν κλεισμένων· καὶ καλεῖ τὸν θυρῶν, καὶ δι' αὐτοῦ πᾶσαν ἀπερὸν φυγὴν, ἀνοίξει τὴν ἰδίαν καρδίαν καὶ τὴν τῆς ἀναστάσεως χωρῶσι πληροφορίαν· καλεῖ δὲ αὐτὸν τίλειαν εἰσόντα, ὁ κύριος μου καὶ ὁ θεὸς μου· ἡ δρόσος δὲ δελεῖ τὴν κατὰ τὸν ὄρθρον ἀνάστασιν, ὅτι κάττει δρόσος.

3. Ἐξεδυσάμεν τὸν χιτῶνα μου, πῶς ἐκδύσασαι αὐτὸν; ἐκφύμεν τοὺς πόδας μου, πῶς μελινῶ αὐτούς;

Γρηγορίου.

Καλῶς ἔκρινεν τοῦ κλινομένου ἀδελφῆς αὐτὸν καὶ πλεσίον καὶ τίλειαν καὶ περιστορὴν γενέσθαι· ἵνα διὰ τούτων εἰσέλθῃ τῇ τῇ φυγῇ ἡ ἀληθεία· ἐποίηται γὰρ ἄπειρ ἔκρυπτε, ἐκδυσάμεν τὸν διερμῆνον χιτῶνα, ὃν μετὰ τὸν ἁμαρτίαν περιβέβληται· καὶ ἀπονοήμεν τῶν ποδῶν τὸ γινώσκειν ἢ ἐκτελεῖται ἀπὸ τῆς ἐκ παραδείσου διαγωγῆς εἰς τὴν ἀναλύσασιν, διὰ τούτων ἐκείνη ἐπὶ τὸν φυγὴν τῇ λέγει τὴν εἰσόδον· οὕτως ὁ τὸν παλαίον ἀπεδυσάμενος ἁδρματον, ὁ ὅστις ἡ ἁμαρτία καὶ ὁ θάνατος, καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος περιλὼν τῆς καρδίας τὸ κάλυμμα, τῶς

ἀπὸ τῆς θείας νυκτός περιείχεται καθ' ἑν ὃ νυμφίος περιγυ- V.
νεται μὲν, οὐ φαίνεται δι' ἄλλ' αἰσθάνων τινὰ τῆς παρουσίας
δίδωσι τῇ ψυχῇ· ἀπαιτείται δὲ τῆς σωματικῆς τῶν ἐνομήτων δυνάμεως
ὁ λόγος· αὐτὰ γὰρ δύρα δέ' ἔς εἰσσεύεσθαι τὸ ζυγαύμενον· ἐμ-
φύγει δὲ τὴν ἐν ἀρχῇ κατακλίσειν, τῇ ἀσάτῃ τῆς φύσεως πρό-
πότερος· ἔγω τοίνυν ἐξῶσα τῆς φύσεως ἡμῶν ἢ ἀλάδεια, διὰ
τῆς ἐκ μίθους γνώσεως καθὰ φασὶν ὁ ἀπόστολος, ἐν ὑπνοίαις
τισὶ καὶ αἰνίγμασι, θυροκρουεῖ τὴν δόκτειν, ἀνοίξας λίγω-
σα· καὶ μετὰ τῆς προτροπῆς ὑποτιθαμένη τὴν τρέπον, ὅπως ἀνοι-
γῆναι προσέειπε τῇ θύρᾳ, εἰάν τις (κλειδας) ὀρίγῃ σου τὰ
κατὰ ταῦτα ὁράματα, εἰ' ὧν τὸ κλεισμένον ἀνοίγεται· κλειδὸς
γὰρ εἰσὶν ἄνθρωποι αἱ τῶν ἐνομήτων ἐμφύσεις τὰ ἀντικτὰ δυνάμει-
γούσων· ἀδελφὴ καὶ πλῆσιον καὶ περὶ τὴν τίλειαν· εἰ γὰρ βού-
λῃ σὺ, φασὶν, ἀνοίγῃαι τὴν θύραν, καὶ ἵστανται τῆς ψυχῆς
σου τὰς πύλας ἵνα καὶ εἰσέλθῃ ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης, χρὲ σε
ἀδελφὴν μου γενέσθαι ἐν τῷ τὰ θελήματα μου ποιῶν· χρὲ δὲ
καὶ προσγγίνας καὶ πλῆσιον γινώσθαι, καὶ ἐν τῇ φύσει τῆς περ-
σσοῦρας ἔχιν· τὸ τίλειον· τοῦτο δὲ ἔστι, τὸ ἀντίλατῃ καὶ πε-
πληρωμένον εἶναι πᾶσις κλειδας * καὶ καθαρότητος· ταῦτα δὲ * ita cod.
γινόμενα ἔσται σοι κίρδος ἐκ τοῦ εἰσεδέξασθαι ἢ ἐκ τῆς κερ-
λῆς μου θρίσας, ἔς ἀλλήρας εἰπὶ, ἢ τις ἰσχύς ἔστι κατὰ τὸν
προφῆτην καὶ αἱ φηκίδες τῆς νυκτός· ἐπεὶ μὲ δύνασθαι τὸν ἐν-
τὸς τῶν ἁδύτων γενέμεναι, ἔμβρα τινὰ τῆς γνώσεως ἐντυχίειν·
ἀλλ' ἀγχατὴν εἰ λεητὸς τισὶ καὶ ἀνυδραῖς δυνάμεις ἀπεφά-
ζει τὴν γνώσειν αὐτῇ ἢ ἀλάδεια τῆς λογικῆς σαγήνης ἀπεφά-
σας· βασιλεύουσ γὰρ αὐτοῦ τῆς κερλῆς ἀπεφάσθαι φησὶ, προ-
φῆταις, ἀποστόλους, εὐαγγελιστάς· αἱ τινες ἔσων ἐχώρου, ἐκ
τῶν σκετινῶν τι καὶ ἀποκρίων καὶ ἀσάτων θηταυρῶν ἀφύ-
μνοι, ἔργον μὲν ποταμοὶ γίνονται· πλῆρες ὑδάτων, ὡς δὲ πρὸς
τὴν ὄντως ἀλάδειαν θροσώδεις εἰσι φηκίδες.

Νέλλον.

Ἀπόστον καὶ φηκίδας νυκτός, τάχα τῆς ἀπὸ τῆς ἰουδαίας

V. δίδωσι δὲ ἰσότητα τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας διὰ τὸ πάντως τοῦ ἡμετέρου, μεγαλοπρεπέστερον εἶναι τὸ προσηνέμενον· ἔβην εἰ καὶ ὡςδε, ὡς μέγα φεσὶς, δὲ ἡμεῖς ἐαυτοῦ τὴν ἡμετέραν ἐπαγγελίαν ὡς οὐ φεσόμενος καὶ φεσόμενος πρὸς τὴν ἡμετέραν δικαιοσύνην· ἐνδοῦσα δὲ ταῖς ἀρεαῖς ἡσυχίαν, ἀκούει τοῦ δὲ τῆς φωνῆς προσηνέμετος λόγου, ὅτι ἀνεστῆς ἐκείτω τοῖς μαθηταῖς τῶν θυρῶν κατεστράφηκεν.

Ἀναστὴν ῥα ἀδελφε μου, κλησίον μου, περιστέρα μου, Ζελεῖα μου, ὅτι ἡ καρδιὰ μου ἐπλήσθη θρόνου, καὶ εἰ βέβρυχαί μου φεσόμενος κατὰς.

Φίλωνος.

Τῷ μεγάλῳ Μωσὶ διὰ φωτὸς πρότερον ἐνεγκνίσθη θεὸς ἐπὶ βῆτον· εἶτα δὲ καὶ νεφέλαι αὐτῷ διαλέγονται· εἶτα ὑψηλότερος ἔσθι γενόμενος, ἐν γούρῳ θεῶν βίβωσι· ἡ δὲ διὰ τούτων μακάριον, τοιοῦτός ἐστιν, ἡ πρώτη ἀπὸ τῶν φηδῶν καὶ πεπλανημένων πρὸς θεοῦ ὑψηλότερον ἀναχώρησις, ἡ ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς φῶς ἐστὶ μετέστας· ἡ δὲ προσηνέμετος τῶν κρυπτῶν κατανοήσεις, ἡ δὲ τῶν φησόμενων χειραγωγούσα τὴν ψυχὴν πρὸς τὴν ἀόρατον φύσιν, εἰς τις νεφέλαι γίνεται, τὸ φησόμενον μὲν ὅταν ἐκσεσιάζουσα, πρὸς δὲ τὸ πρόφην βίβωσι τὴν ψυχὴν χειραγωγούσα· ἡ δὲ διὰ τούτων ὁδεύουσα πρὸς τὴν ἡμετέραν ψυχὴν, ἐστὶν ἐπιπτόν ἐστι τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, καταλείπουσα ἐντὸς τῶν ὁδῶν τῆς θεωρητικῆς γίνεται· τῇ θεῷ γούρῳ πανταχόθεν διαλεγεμένη, ἐν ᾧ τὸ φησόμενον τὴν καὶ κατελεγεμένην κατὰς, ἐξῆς τοῦ κατελεγεμένου, μένον ὑψηλότερον τῇ θεωρίᾳ τῆς φύσεως, τὸ ἀερόν τε καὶ ἀκατέλεστον ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ θεῷ· ἐν οὖν ποτὶ καὶ ἡ νόρμα μέλλει τῷ ἀφωτιστῇ δόγματι, τῇ δὲ σφῆρι τοῦ φωτὸς διὰ τοῦ μυστικοῦ φιλέματος προσηνέμενος τὸ στέρεα παθεῖται, καλὴ γίνεται, καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀγνοίας ἀπὸλείπει· ὁδεῖται εἶτα ὡς ἡμεῖς θραύουσα, καὶ ὡς περιστέρα διπνέσῃ, πρότερον μὲν τῇ σφῆρι τοῦ μέλου μετ' ἐπιθυμίας ὑπεκαταλείπειται, μέλον ἀντὶ νεφέλης τὸ ἐκσεσιάζον κατενομήζουσα· οὖν δὲ ἔσθι

εως· ἀλλὰ πῶς συμπαθεῖς κατακρήματα εἶναι, γοῆς τε V. καὶ καθαρῇ τῇ διαβολῇ τῆς θύρας ἐγγεγραμῶς, δέχεται τοῦ θεοῦ τὴν ἐμφάνειαν. Τὸν ἐν τοῖς συμπαθεῖς εἶναι παρρησίαι, καθι-
δαν λέγει ὡς γὰρ ὁ βασιλευσὶς τῇ ὕμνῳ, ἀγρυπνεύοντες ἔχον
τὴν καρδίαν αὐθιγὰν, οὕτως ὁ ἐκβαλὼν τὰς συμπαθεῖς
ἀσυχολίας, κείθεν τῆς φωνῆς τοῦ νοητοῦ λαμβάνει εἰς γὰρ
πολυμέτρεον ψυχὴν φωνὴ οὐ φθάνει θεοῦ· αὐτὴ δὲ οὕτως ἐκ-
βαλὼν ὡς κείθεν τῆς τοῦ νοητοῦ φωνῆς· τὸ ἐκπέλειον γὰρ
καὶ χρεῖδες τῆς συμπαθεῖς ἀσυχολίας ἐκτὸς ἐκβαλὼν· πρῶτα γὰρ
θεοῦ, νοητοῦ πρῶτ· καὶ μετὰ ἐστὶ τὸν ἀσυχολίας φροντίς·
φωνὴ δὲ ὁ λόγος, ὅταν ὡς τῇ ἔχῃ τις ἀδελφωτός προσέειπεν
τῇ ψυχῇ νόημα· πρῶτα δὲ ἐπὶ τὴν θύραν, ὅταν ὁ ἐκπέλειος
τὴν λόγον εὐαγγελίζονται εἰσέρχεται δὲ ὅταν σαφῶς θεωρεῖ τὸ
καρδίαν, καὶ τρεῖς δίδεται τὸ νόημα τὸν τύπον.

Κυρίλλου καὶ Φιλωνος.

Ἐν τῷ σταυρῷ φρεῖ τὸν ὑπὲρ ἀνθρώπων ἀνατιθέμενος δά-
νωτον ἀγρυπνεῖ δὲ ἡ καρδία, καθὼς ὡς θύρας τὸν ἄδην ἐκ-
κρίνει.

Φωνὴ τοῦ ἀδελφικοῦ μου πρῶτα ἐπὶ τὴν θύραν.

Γρηγορίου.

Ἡ καρτερικὴν τοιαύτην ὅσα ἐν τοῖς φθόνοις ἐκβαλὼν ὁ
λόγος, καὶ γινώσκων πολλὰς ἔδωκε τὸν νοητόν, ὡς νῦν αὐτῇ πρῶ-
τον ἐμφανίζοντος δίδεται· εἰ γὰρ καὶ ἔγνω ἴσον καταλαβόν, ἀλλ' ἀπειροπλάστιον τὸ μῆκος καταλαβόντων ὡς τῇ γὰρ εἰ τις πλο-
εῖον γινώσκων πρῶτος, θεωρεῖται μὲν τὸ ἀπειρον ὕδωρ, οὐ μὲν αὖτε
ὅλον ἐκβαλὼν τὸ ὕδωρ· πῶς γὰρ τὸ τὰς λαγῶς τῆς γῆς κρυ-
πτόμενον; ὥς τῇ ἐπὶ πάλῳ παραμένει τῇ βρώσει, αὐτὴ ἐν ἁ-
ρχῇ ἐπὶ τῆς θεωρίας τοῦ ὕδατος· οὐ γὰρ πρῶτα τὸ ὕδωρ αὐτῇ
τε μῶν καὶ αὐτὴ τοῦ βρώσει ἀρχόμενον· οὕτως ὁ πρῶτος τὸ θεῖον
ἐκείνου καὶ ἀρετῶν κάλλος βλέπων, ἀπειρὸς τὸ πάντα τὸν εὐμετρή-
μενον, ἀπὸ τῆς τε καὶ ἀκαταμέτρητον πάντως παρὰ τὸ ἔδωκε
καταλαβόντων ἔδωκε, θεωρεῖται μὲν τὸ αὐτὸ προσηνόμενον, οὐ-

V. τίς δὲ αὐτὸν κήπων λίγαι εἰκότως διὰς ὧν καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς δοκίοντα μεγάλα, ταπεινά κλίνων τῇ ἑαυτοῦ παραμετρήσει· αὐτὸ δὲ ἐπὶ οὐκ εἰς κήπον σου, ἀλλ' εἰς κήπον μου, τὸν ἰαυτῆς παραδίδωκεν αὐτὸς κήπον ποιεῖν· τὰ γὰρ ἀνθρώπινα πράγματα, εἰ καὶ αὐτὰ παραμετρούμεθα λάμβαι, ἀλλὰ τοῖς δούλοις καὶ νοστιεῖς παραβλλόμενα, ἐκβλήνεται· διὰ δὲ τὰς σφόδρας καὶ τῶν ἀρωμάτων τὸ πάθος καὶ τὸν θόνατον καὶ τὴν ἀκόσῃσιν ὑπογράφει σφόδρα γὰρ ὁ θόνατος· ἀρώματα δὲ, ἃ τῆς θεότητος ἐνέργεια, ἢ τὰς ἀναστάσεως τῆς εὐωδίας ἐκπύρρουν· τὸ δὲ ἔργον ἔρπον καὶ τὰ ἱζῆς, τὴν ἑδονὴν τοῦ σώματος καὶ τῆς νεψώδης ἐπιπίπτει· μεθ' ὧν τὰς μέριμνας καὶ τὴν χλιδὴν ἐν θυγατρὶ καμαρδόμενος θελοῖ· ἐπιθυμῶν γὰρ φασὶ ἐπιθυμῶσα φανέν· τὸ πάθος δὲ καὶ τὸν σκαρῶν, τὸ ἔργον ἔρπον μετὰ μέλλετος μεθελοῖ· τὸ δὲ βασιζόμενος, ἐκπαιζόμενος, καλῶν τυπτόμενος ἐκπαιζόμενος φέρει, ἔσπον εἶναι μετὰ γόλας τῆς μου· φάγεται οἱ πλοσίον μου καὶ τὰ ἱζῆς· τάχα τοὺς μαθητὰς λέγων, ὅτι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν τῶν μυτηρίων ἐκάλει μετουσίαν· φάγεται λέγων τὸ σῶμα μου, καὶ πιάτῃ τὸ πῆμα μου.

2. Ἐγὼ καθιούδω καὶ ἡ καρδία μου ἀγροικεῖ.

Γρηγορίου.

Ἀπολοῖδως διαδίδχεται τὴν μέδων ὁ ὕπνος, ὡς ἂν διὰ τῆς πύθους ἀποδοδεῖται τοῖς δασυρίσιν εἰς εὐέλιν ἢ δύναι· διὰ τοῦτο μετὰ τὴν πανδακτίαν ἐκίνησεν, ἐν τῷ ὕπνῳ ἢ νόμῳ γίνεται· ὕπνος δὲ τις ὁ ὕπνος, καὶ τὰς φυσικὰς συνεθείας ἀλλέτρες, ἐν ὧν γὰρ ὁ θεὸς μένη τῇ θεωρίᾳ τοῦ ὄντος ἐυφραίνεται, οὐδενὶ τῶν αἰσθητέριων παρενοχλούμενος, ὡς ὕπνῳ τιμὴ πάρετος ἢ τοῦ σώματος γίνεσθαι φάσις πάσης φυσικῆς κατακοινηθεῖσας ἀνέστησεν· διότι γὰρ οὕτως ἐπὶν ἑδονῆς, τὰς μὲν ἐν φυχῇ δὲ ἀπαθείας, τὰς δὲ διὰ ἀπάθους ἐν σώματι, ἕκαστον ἐν ἡ προαίρεσις δίδεται, αὐτὸ κατὰ τῆς ἰδέας ἔχει τὸ κρῖνον· διὰ τοῦτο ὁ ψυχὴ, ὅταν μόνῃ τῇ θεωρίᾳ τοῦ ὄντος ἐυφραίνεται, πρὸς οὐδὲν ἐργάσθαι τὸν ἐκπαιζόμενον κατ' ἑδονὴν δὲ ἀποδο-

κρίδων ἐκθεύμενος, ἀλλ' ὅφον ἑαυτοῦ τὸ μῆλ' ἀποσώζωντος· ὧς V.
 ἐν τῷ ἰδίῳ καρπῷ ὁ καρπὸς τῆς ἀρετῆς καταγλυπταί· τὰ τῆς
 ψυχῆς κισσοειδέα· τῷ δεξιῷ δὲ κρατὶ γίνονται κλέρες αἰ-
 νων καὶ γάλατος· πέντως δὲ οὐκ ἀγνοούμεν πῶς διὰ τὸν ἥν
 σπινθηρόν οὗ Παύλος· νεκρῶν ἐσθίειν τὰ μῆλ', καὶ δι' ἀπα-
 θίας ἀναμαρτίζων ἐσθῆν τοῖς σωζομένοις ζῶει· πῶς δὲ σιτοποιεῖ
 τῷ δεξιῷ τὰ ἐρπύχα τοῦ κήπου φυτά; κατὰ τὸ, ἐπεισενα καὶ
 ἰδῶμαι· μοι φαγίην· ἄρτος δὲ εὐφροσύνης ἐστίν ἡ εὐνοία, τῷ
 μέλει τῆς ἐπιτολῆς γλυκαίνεμενος· πῶς δὲ πάλιν οἶνοχαί τὰ εὐφ-
 ρα· τοῦ κήπου φυτά; πρὸς τοῦτο φασί, ὅτι ἰδίφρα καὶ ἐσθί-
 σαι με, γάλακτι τὸν οἶνον καράσκοντες, τῇ τῆς ἀνδραγαθίας φά-
 σις τροφῇ, ἢ τις καθαρὰ καὶ ἀπλὴ καὶ νεποώδης ὄντως καὶ ἀδο-
 λος καὶ πάσης πανερῆς αἰτίας ἀκαθάρτου· κατέλυν δὲ ἡ πρὸς
 τὸν οἶνον μίξις τοῦ ὕδατος· ὅπου δὲ ἐσταῖα λόγῳ τοῖς φίλοις
 περιελίσσεται, τοῦτο ἐν τοῖς εὐαγγελίοις δὲκ τῶν ἔργων ἐπαι-
 σον, δὲκ τῆς διαιας ἐκείνης βρώσεως τε καὶ πόσεως· φασί οὖν
 τοῖς δι' ἀρετὴν γαστροῦσι πλεσίον, τὰ τοῦ εὐαγγελίου μυστή-
 ρα παρατιθέμενος· φάσιν οἱ πλείους μου καὶ σίτες, καὶ μεθύ-
 σαιτε, λίγων, ἔκ τῆς τοιαύτης βρώσεως τε καὶ πόσεως, δι' ἧς
 μέδεις αὐτῶς ἑαυτοῦ τίς ἐξίσταται πρὸς τὰ δεξιότερα ἀδελφοὺς
 δι' ἐλπί, ὅτι ὁ ποιῶν τὸ δόγμα αὐτοῦ, ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ
 μήτηρ ὀνομάσεται.

Nellou.

"Hesousen ὁ νεκρὸς τῆς παρακλήσεως, τοιαύτη γὰρ ὅν ἡ πα-
 ρακλήσιον, ὡς μὴ παρακουσθῆναι, καὶ φασί· εἰσέλθον εἰς κή-
 πον μου καὶ τὰ ἔξω· ἐστὶν γὰρ καταβῆναι παρακλήσειν, ἢ
 μετρησθῆναι, ἢ μάλιν πρὸς τὸν ἀξίαν ὁρᾶν καὶ τὸ ὕψος τοῦ
 νεκροῦ· οὗτος δὲ οὐ καταβιβασθῆναι, ἀλλ' εἰσελελυθῆναι λέγει·
 τὸν κατέβασεν τῷ τῆς ἰσοτηρίας σημειῶναι ὀνόματι, δὲκ τὴν πρὸς
 αὐτὸν διάδοσιν καὶ ἀγάπην· καὶ κήπον δὲ τοῦ παραδείσου ἑαυ-
 τῆς, ταπεινωσθῆναι καλεῖ· οὐ γὰρ ἂν εἶχε ἀποδιδόναι, εἰ κή-
 πος ἐνέγγασεν ὡς παραδείσω γὰρ καὶ κήπου τὰ ἀνθρώπων αὐ-

- IV. κίεσαι τοῖς ψυχαῖς· περί σὲ τὸ, ὃ δίδας ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλ, τοῦτο-
 ἵσται ἐκ νότον.

Καταβῆτω ἀδελφεός μου εἰς κήπον αὐτοῦ καὶ φυγίτω καρ-
 πὸν ἀροδρίων αὐτοῦ.

Γρηγορίου.

Παροῦνται πρὸς ἐμὴν, πᾶσι τοῖς οὖσι τὸν ζῶν ἐκ τῆς ἰδίας
 πατρὸς ἐπαφύρουντο ὃ νόμον προστίλλει τρέφειν, καὶ οὐκ ἀπὸ
 τῶν ἐκφύλων δένδρων παραΐτινεν· καί· διὰ τὰ δένδρα· εἴτε
 δὲ καὶ καί· οἱ τρεῖς αὐτῷ προστιθέντες τὸν τῶν ψυχῶν ἥσαν
 σωτηρίαν· κατὰ τὸ, ἥσαν βρώμα ἵστιν ἵνα πτωχὸς τὸ δίδαγμα τοῦ
 πατρὸς μου· καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν προστίλλει· ἵνα δὲ οὐκ ἔστιν ἡμῶν
 ἀλλὰ ἀποκατασταθῇ πρὸς τὸν ὄψον, εἰ μὴ πρὸς τὸ χυδαῖον
 τρεῖς ἵνα κατασταθῇ ὁ ἀποκατασταθῇ πρὸς τὸν ὄψον· οὐκ αὖτε τὸ
 καταβῆτω φρενί, ἵνα κατασταθῇ τῷ Θεῷ τῶν τῶν ἀρετῶν ἀροδρίων
 τὸν αὐτοῦ.

C A P. V.

- V. 1. Εἰσεβῆεν εἰς κήπον ἀδελφὲ μου νόμον· ἐτρέφειν σφόδρα
 μετὰ ἀρωμάτων μου· ἔφαγον ἔσται μου· ἵνα οὐκ ὦν μετὰ
 γάλακτος μου· φέγγει οἱ πλεονεξίαν μου, καὶ πιστεῖ· καὶ μετὰ
 σκεδῇ ἀδελφεοὶ μου.

Γρηγορίου.

Ἦρπον καὶ οὐκ τὸ, ἵτι σου λαλοῦντες, ἵδου πάραυτα· γε-
 γονός γὰρ εὐδὸς ἐν τῷ κήπῳ τῶν τῶν ἀρετῶν ἀροδρίων ἵνα
 φορῶν· καὶ δίδαγμα τὸν νόμον ποιῶν· εἰ τι δὲ καλὸν παρ'
 ἑαυτοῦ, καὶ τοῖς μακαρίους κήπου, ἵνα οὐκ ἔστιν παρὰ
 ζεῖ· τὸ τῷ μὴ γὰρ τῶν εὐδὸς τρεφόντι σφόδρα γίνεται με-
 τὰ ἀρωμάτων, διὰ τῶν τῶν ἐπιγίνων μετὰ νεφρότερος, τὸν καλῶ-
 νεν καὶ εὐδὸς μετὰ οὐκ ἔστιν βίον, τὸν ἐκ ποιῶν τὸ καὶ δε-
 φέρων τῶν τῶν ἀρετῶν ἀρωμάτων· συγκατασταθῇ· ἵτι δὲ τῶν
 τιλοποιῶν ἵνα κατασταθῇ τρεφόν, ἔσται γίνεται, οὐκ ἵτι ἵνα

τοῦ ἡλίου τῇ νοτιάῃ μῆτι ἀπὸς τῆς δυσῆς ποιεῖσθαι αὐτῷ IV. τοῖους ἢ κατὰ τῶν παθῶν καὶ τῆς ἀντικειμένης δυσῆτος τὸ κρᾶτος ἀποδιδόναι, κατ' ἑξοίαν τῆς ἰδίας ἀρχῆς τὸ ψυχρὸν πικρὸν ἀποδιδόναι προσκαλεῖται δὲ τὸν πιστηθεῖν καὶ θεράν, ὅτερ ἐυαγγέλιον νότον· δι' αὐτῆς τρυφῆς ὁ χιτρώδης μέν, ὥς τῇ βιαίᾳ πνεύ, καθάπερ ἐν τῷ ὑπερώῳ τοῖς ραβδαῖς τοῖς ἐμφύχαις φυτοῖς ἐκκισσόντα, κενῶσι τοῦ θεοῦ τὴν φυτίαν, πρὸς τὸν τῶν ἁμαρτῶν φάρῶν καὶ παρασκευάσαι διὰ στόματος μέν τὴν εὐαγγέλιον προσετίθει καὶ τὰ σωτήρια τῆς πίστεως δόγματα· τοιοῦτος γὰρ ποταμὸς ἁμαρτῶν ἔν, ἐκ τοῦ κήπον τῆς ἐκκλησίας μέν διὰ τοῦ πνεύματος ὁ μέγας Παῦλος· αὐτὸ τὸ μέγιστον Χριστοῦ εὐαγγέλιον ἔν τοιοῦτος ἄλλος, ὁ Ἰωάννης, ὁ Λουκᾶς, καὶ οἱ λοιποὶ.

Ναῖλου.

Τῶν προσημαίνων φυτῶν δείξαι βουλευμένη τὸ εὐγετικὸν καὶ δόκμον ἢ νόμον, τῶν παρακρῶν προσκαλεῖται τὰ πνεύματα καὶ τὴν μὴ βροβῆν ἐντελίστα ἀποσιμνται· τὸν δὲ νότον ἁγνοοῦντες προσκαλεῖται ἢ πάντας ἅμα καλεῖ διαβόλου τῇ ἐκ γυναικὸς καὶ συνεργίας θεοῦ προσέσθαι αὐτῇ δυνάμει οὐκ ἄλλως γὰρ τῶν ἀρετῶν τὸ δόκμον φαίνεται, εἰ μὴ πλάθας παρακρῶν τῇ καρτερικῇ προσβολῶν, τὰ τῆς ὑπομονῆς κρουνοῦν εἰς τοῦτο φανὲς ἐξηγάγῃ, δίκην μύματος, ἁρώματα καὶ φανερὸς αὐτοῦς πᾶσι δείξαι, ἀποδείξαι αὐτοῦς ἀπεργάσθαι μετὰ τοῦτο οὖν εἰς τὸν κήπον παρακαλεῖ καταβῆναι τὸν νομῶν τῆς ἐσθῆς τῶν ἁμαρτῶν ἀνταποφάντων, καὶ βρωσόμενον καρπὸν ἀποδιδόναι βρωσῆς γὰρ ἀλλοτῆς τοῦ νομῶν, ἀγάπη, χαρὰ, εὐχὴν, καὶ οἱ τοῦς πλωχοῦς δὲ τρέφοντες, βρώσιν ἱσομαζοῦσι τῷ Χριστῷ· ὅσοι δὲ παραβῶσι πίνοντα, σὺν εἰς αὐτὸν ἀκαρπὸς καὶ ἐστὶν.

Ἐργάτους.

Ἐκκεῖν ἐκτετακὴν ὁ νόμος τῇ βροβίᾳ, τὴν ἑξοίαν λαβῶσα παρὰ τοῦ ἀποκαθάρσαντος τῷ ἁγίῳ νομῶν· διὰ παρὰ τοῖς τρισὶν εὐαγγελισταῖς ἐκτετακθῆναι τῷ ἁγίῳ εἰρηται· οἱ δὲ ἀνταίς ἁπλῶς ὑποκαθίσταν αὐτῷ· Χρεῖς οὖν ἐκκαθαρμένους τοῦ διαβόλου, εἰσεί-

IV. *νάρδων*, τοὺς τῇ ἀκμῇ τῆς διατροφῆς τὸ θερμὸν καὶ διέκρινον τοῦ ζῆλον κατακλίνουσιν· νάρδος δὲ καὶ πρῶτος καὶ κάλλος καὶ κενόμακρον, ὅτι αὐτὸ συντελεσμένα ποιεῖ τὸ ὅγιον τῇ νόμῳ θυρίσματος, εἰ τῇ ἀποτυχῇ ἀποστακταρόντες τίσιν πρώτα δὲ μύρα, εἰ τὴν περὶ τριῶδες γὰρ οὖν εὐλαρόντες· σφύρα δὲ καὶ ἄλως, εἰ τὸ μὴ νεκρώσκειν καὶ συντερίντες· Χρυσῶν· παγὴ δὲ κήπων, ὃ τοὺς ἀσθενεστέρους ποτιζὼν λόγος· καὶ ἡσυχία ὕδατος ζῶντος, ὃ τὰ βαδύτερα τοῖς πολλοῖς ἀσθενεστὰ παραδιδούς· μυρία· βολίζουσιν δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ λιθάνου εἶπεν τὴν παγὴν ἢ τὴν ἡσυχίαν, διὰ τὸ τοὺς διδασκάλους τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ λουθαίου ἐρμηνεύειν γένος· τοὺτους γὰρ σημαίνει ὁ λιθάνος, καὶ τὸ βολίζοντα τῆς παγὸς, δείκνυσιν ὁ Παῦλος Ἀθηναῖος διαμυγρῶν, καὶ ποταμοὺς λόγων ἀναστειλῶν τῇ εὐκαίᾳ βολίσαν τοῦ λόγου· ταῦτα παράδεισον ὁ λόγος ἀνέραςιν, ἔδωκε τῆς νόμῳς ἔντα· οἷς αὐτῇ πρὸ γάμου προσήγγιν ἢ ἀπίσταντες, τὸ σημαν καὶ ἐν ταύτῃ τῆς παρθενικῆς φυλάττουσα καταστάσεως· οἱ γὰρ ἀπορροαὶ ταῦτα σημαίνουσιν· ὅτι εἴσαι μένουσα καὶ θαλασσιεῖρας, αἰσθημένως τὴ δῶρα δὲ ἐν ἔξῃον ἔν τῇ νύμφῃ προσήγγιν.

16. Ἐξίτηλθεν βορρᾷ, καὶ ἔρχου νότον· διαπνεύσου· κήπον μὲν, καὶ βουκόλῳσαν ἀράματα μου.

Γραγγορίου.

Καὶ ἡ νόμῳς μεμνῆται τὸν ἐγερθέντα νομήριον, καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιταρῆσεντα, καὶ οὐχ' ἐργῶν ἐπιτάρσεν, ἀλλ' ἀποχωρεῖν καὶ φύγειν διακλύεται ὡς ἐν ἀνελύτῳ· ὁ νότος μὲν, μετὰ μὲν ἀντιπνεύσεως ἐμποδίζουσας αὐτοῦ τὴν φερέν· τί δ' ἐν λόγῳ βορρᾷ; ἢ τὴν ἄρχοντα τῆς ἡγεμονίας τοῦ νότου· τὴν τῆς κατὰ τὴν τοῦ χειρῶν τοῦ νοτεῦ ἐργάταν, ἐς ἐν ταῖς περιουσίαις ἐκκληρῶς θεωρεῖται, διὰ τὸ τῶν ψυχῶν ἀκαλὸν φύσει, ὕδατος δὲ ἀπολιθοῦν διὰ τῆς πίψεως καὶ σιλαρὲν ἀπεργάζεσθαι· διὰ τὴν δὲ ταύτην τῇ νόμῳς περιουεῖται· διὰ τὸ ἐκτείναν τέπος ἀργαγῶν τε εἶναι καὶ κατιφθυμένον εἰς αὐτὸ διακλῆναι· μετὰ λαμπρόμενον ὡς τῶν ἡλικιῶν ἀπέναν, μετὰ θαλασσίμενον διὰ τὸ τὴν κίνεσιν

μέρος τοῦ ὕδατος τοῦ χρέματος· ὁ πρὸς τοῦτο δὲ φθάσας τοῦ IV. βίου τὸ μέτρον, διὰ πάντων ἐν αὐτῷ τοῖς βίοις δεικνύει χαρακτηριστέρας ἑνὲς ἡραίνει τὸ ἀπὸ πάντων ζώων τοῦ Αἰθέρος· οὐ γὰρ μενεαῖος τὸ ζῶον τοῦ λυόνου εἶναι ληκνωτός· ἀπαρβαί, ἀλλ' ἔστι τις ἐν τοῖς ζώοις σκοροχὸς τὸ τοῦ ἀράματος σχῆμα, τῷ εἶδει τοῦ ζώου συνεξηλλόσσονται ὁ τοῖνον ἐπιστραφύων ἐν οἷς πρῶται τῶν τοῦ Αἰθέρου ζώων τὸ κάλλος, οὗτος ἐν ᾧ τὸ βίον εἶδος χαρακτηρίζεται· εὐδαίς δὲ τῆς βίαις δόξης, κοίμωνός γίνεται, μὲ σύμμορφος πρῶτον τῷ ἀραρώματι τοῦ θανάτου γενόμενος· δεῖ ἐκείνηται ἡμέρα καὶ ἄλσα, τὴν παρὰ ἐνδεκάκις πρῶτον δὲ μῶρον ποτὶν τῷ ἀριγίτις ἐκδόσεις κατηλίας ἡραφύων καὶ καθάρων τῶν διαγμάτων· ἡ δὲ παρὰ ἑταμος πρὸς πόσει καὶ τῇ αἰτιούσι λόγον· τὸ δὲ φέρει, τὸ βίβας τοῦ πλοῦτου θαλαῖ οὐ δὲ παρὰ καὶ τὸ ζωτικόν φέρει ἀπὸ Αἰθέρου, τοῦτοισι δεῖξιν εἰς αὐτὴν εἶδὲ καθάλαμ τῷ βίβρον.

Κυρίλλου.

·Αἱ γὰρ ἀρταί μὲν, διὰ τῶν ἀραμάτων συμπόισονται ζῶα δὲ τοῦ Αἰθέρου, τοὺς προφάτας φαίν· διὰ δὲ τῆς σφύρας καὶ τῆς ἄλσας, εἰς ἐνταρμεσθεῖς ὁ Χριστὸς ἐκωνάσας τοῖς προλαβούσις ἁγίοις· κατὰ τὸν γὰρ εἰς ᾧδε τοῦτους ἀνάγωγε.

Βαίλου.

Τὰ δῶρα τῆς χάριτος παρὰ δέσποντον ἐνοράζει Χριστὸς, διὰ τὸ πάντα ἔχει τὰ παρὰ ἀνθρώποις τίμια· ἔχει δὲ οὗτος ὁ παρὰ δέσποτος, βίαις μὲν, τοὺς τῷ αὐτοτεροῖν βίον τὸ ἰδιώματον τῆς ἀρετῆς ἐγγράφονταί, τὰχα τοὺς τὴν μοναδικὴν καὶ ἡγαρὰ τρέπον ἐκωνεμενόμεν· καρποὺς δὲ ἀκαροδρών, τοὺς τῷ καρπῷ κερῶντας τοῦ πειράματος, ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη, μετὰ τοῦ ἐκέρτου καὶ τῷ πάλιχρον ἔχοντα· οἱ μὲν γὰρ τῷ βίῳ ἐκωνόμενοι, ἔχουσι τὸ ἀγαπᾶν καὶ ἀγαπᾶν ἐκωνόμενοι· οἱ δὲ τοῖς ἀκαροδρῶσις παραπλάσιαι, τὸ πρὸς πάντας προσποιεῖ· ἀγάπη γὰρ καὶ χαρὰ καὶ εἰρήνη τοῦτων ὁ καρπός, ὡν χρητέτερον εὐδαί, φαυδρὰ διαδίδει δέξουμένων τοῖς ἐκωνοχάνοντα· ἔχει δὲ καὶ κέρτους μετὰ

IV. τοῦ στέμματος σου ἀποστελλόμενος παρὰδείσας ἐστὶ βίω· αἱ δὲ βίαι, πεπραγμένα τὰς τῶν ἀρεθρῶν ἐργασίαι, τὰ ἀρεθρῶν, κίβρις καὶ νάρδος καὶ τὰ ἔξερ· τίς δὲ ὁ λόγος, ἢ ὁ τῆς πίστεως; ὅς ἐν ταῖς ὑποδεχομένους παρὰδείσας γίνεται διὰ τῆς ἀκοῆς ταῖς καρδίαις ἐργαζομένης; βίω δὲ πλῆρε γαστρί, ἵκεν δὲ πρὸς ὁ δίκαιος ἐν ταῖς περὶ τοῦ βίου περιστάσεσιν, μάλιστα καρποφορεῖ, καὶ ἐν αὐταῖς ἔχει τὸ γλυκὺ καὶ τρώμενον, ὥστε ἢ βίαι, ἔσθαι τοῦ ζυμνοῦ τὸ ἐσθίμενον διὰ τοῦτο τοῖνον δίκην βίω παραδείσου ἐν ταῖς τῶν ἀκούτων ψυχαῖς ὁ ἀποστελλόμενος παρὰ τῆς νόμης λόγος ἐργάζεται· ἵνα μάθωμεν διὰ τῆς λειτουργίας, μὴ διὰ τινος ἐκλύσεως καὶ τρωγῆς κατὰ τὴν παρούσαν ζωὴν μαλακίζεσθαι, ἀλλὰ τὴν κατεσκληρότητα διὰ τῆς ἐγκρατείας αἰρεῖσθαι βίον· οὕτω γὰρ ἐν ἀρεταῖς γένοιτο ταῖς κλέταις ὁ τῆς ἀρετῆς καρπός, τῇ εὐνοῇ τῆς ἐγκρατείας προβολῇ περιεργαζόμενος· χρὸ δὲ καὶ πάντας εὐνοῖαν τὸν τῆς ψυχῆς φέρει παρὰδείσας, διὰ τῆς πολυειδοῦς τῶν ἀρωμάτων φύσεως, ἐν ταῖς ἀρεθρῶνς εὐρισκομένης· καὶ πρῶτον μὲν, κίβρις μετὰ νάρδων, τὸ βαρύν καὶ εὐώδες ἔχοντες, ἵνα γένηται τῇ ἀγίῃ πνεύματι ζῆλον· ἔπειτα δὲ κρόκος, ὅς πεπραγμένῃ τῇ εὐνοῇ, μίσως τὴ φύξως ἔχων καὶ θερμότητος· οὕτω γὰρ αἱ ἀρεταὶ μίσως ἔχουσιν ὑπερβολῆς τε καὶ ἁλιεύσεως· ἢ τὴν τῆς πίστεως λόγον διὰ τοῦτο περιεργάζει, τὴν εἰς κλήρη καὶ νόον καὶ ἄγωνα πνεύμα ἐρελογίαν, διὰ τὴν τριπλῆν τὴν εὐρισκομένην ἐν ταῖς διδασκαλίαις ταύταις· καὶ ἐν τῇ τριῇ ὑπάρχοντα κατὰ τὴν εὐχρηστικὴν καὶ εὐνοῖαν· εἴτε κλήρος καὶ κινέμενον, τὰ ἀρεθρῶν τὰ ἐκ τῶν βίω τῶν παρὰδείσας καρποφορούμενα· ἀλλὰ κλήρος μὲν τοσοῦτον εὐνοῖαν ὑπερέχει, ὥς πρὸς τὸ ἱερατικὸν θυμὸν ὑπὸ τοῦ νόμου παραλαβέναι τὰ δὲ κινέμενον ποσειδὼν ἐνέργειαν διὰ τινος φυσικῆς θυνάμειος ἐπαγγίλλεται· καὶ γὰρ ἐν ταῖς θαλάμῃς ἐμβαλλόμενον ἀποφύχει διακόντος τοῦ λόγου, ὅτι ὅταν τις δι' ἐπιθυμίαν ζῆλον ἢ τῇ θυμῷ πεπραγμένος, τῇ λειτουργίᾳ χρὸ καλεσθῆναι τὴν πύλιν· ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλως καὶ αὐτὸ

ἡ νόσος καὶ τούτων τῶν λαχάνων ἐστὶ κῆπος, καὶ ἀσθενούν- IV.
των ἐστὶ παραμυθία, ἀλλὰ καὶ πρὸς φίλων καὶ χόρον παρατί-
θενται. ἔστι γὰρ καὶ λάχανα τὸν τῆς νόσου ἔχοντες παρὰδίδου-
ντα μὴ τῶν νοσούντων ἔχόντων γὰρ, καὶ τῶν τελείων ἄνθρωποι καὶ
αἵμα τρωσόμενοι, καὶ τῶν ἐντροφέντων τοῖς λόγοις μέλει γλυ-
κυνόντων, τὸν τῶν θείων νοσημάτων αἰσθόμενος λόγον γὰρ μένος
οἱ ἀσθενέοντες ἀποστρέφονται τῆς καταλλέλου τροφῆς κικλίσμα-
τος δὲ ἐστὶν αὗτος διὰ τοῦ παραπορευομένου καὶ διὰ τὸν λυ-
μαινόμενον τὰ ἀπειρίμακτα ὡς ἐκ θρυμῶν καὶ πυλὴ δὲ ἐστὶν
ἐσθραγαμένη, ἵνα μὴ πρὸς χυμὸν ἢ τοῖς ἀναξίσις ἀντιλεῖν ἐπι-
χειρούσιν· αἰρετικῶν γὰρ ὑπερβολαῖς καὶ δυναμῶν ἀντεκρίβειν
ἀδύνατον εἶναι θύλον τῆς νόσου, πυλὴν αὐτῆς καλεῖ ἐσθραγα-
μένην, τῇ σφαργίδι τὸ ἀναποδύλατον σφακίον.

Παυλόνους.

Διούτρον, τὸ κῆπος κικλίσματος ἐγγύς, τὸ μὲν ἐπὶ προ-
αίτητον, τὸ δὲ ἐπὶ τελείου, ὅτε τὸ ὑγιμονικόν αὐτοῦ κατ-
εραδία, τῇ τῆς θεωλογίας σφαργίδι τεύεσται· ἡ καὶ νῦν μὲν
ἡ νόσος κῆπος ἐστὶν κικλίσματος μόνον, ἐν δὲ τῷ μέλλουσι αἰσ-
τεῖ δὲ τὴν τελειότητα καὶ τὸ βέβαιον, καὶ πυλὴ ἐστὶν ἐσθρα-
γαμένη· παντὶ γὰρ τῷ ἔχοντι δοξάζεται καὶ περισσευδοξάζει·
ὡς μὲν εἶναι ἡ γρηγὴ κῆπος εἶναι ἀπλῶς· ἀλλὰ τοῦ δὲ ὡς περὶ
ἐτέρου, καὶ τὸ λαχάνειας προστίθεται.

Ἀποστολαὶ παραδείσου ῥόδον μετὰ καρποῦ ἀραδρύων· κί- 13.
προι μετὰ νέρδων· νέρδος, καὶ κρέας, καὶ κάλαμος, καὶ κι- 14.
νήμιον, μετὰ πάντων ἔϋλων τοῦ Αἰβάσου· σφόδρα, ἄλκις, με-
τὰ πάντων πρῶτων μέρων· πυλὴ κῆπος φέρει ὕδατος ζώουτος 15.
καὶ μέζοντος ἀπὸ Αἰβάσου.

Γρηγορίου.

Ὅρα τὴν διόδον, εἰς τοσούτον γὰρ ὑφάρξα τῆς ἐπὶ τὸ μέ-
ζον αἰξίσεως, ὡς ἐκ στόματος αὐτῆς βλαστάνειν παραδείσον·
οὗτω γὰρ τὸ ἑβραϊκὸν ἀντὶ τοῦ ἀποστολαί σου, ἐκ στόματός
σου παράδεισος ῥόδου ἔχει· ἔστιν εἶναι ὅτι ὁ λόγος σου ὁ θεὸς

IV.

Κυρίλλου.

Κάλεσται μὲν τῷ κόσμῳ, τῷ δὲ ἐκ' οὐρανῶν νύμφην ἐνέω-
σται· ἡ δὲ παγὰ τῷ ἁγίῳ πνεύματι ἐσφράγισται ἢ χρωματι-
σται τὸ βάπτισμα.

Γρηγορίου.

Διὰ τούτων πᾶσι μαθηταῖσιν, πᾶς ὅς τις γένοιτο τοῦ κό-
ριου ἀδελφεῖ καὶ ἀδελφῆς· νύμφη μὲν γὰρ γίνεται, διὰ τοῦ προ-
καλεσθῆναι τῷ κυρίῳ· ἀδελφὴ δὲ, διὰ τοῦ τὸ βίβλακον αὐτοῦ κατ-
εργάζεσθαι· ἡ δὲ τσοῦτος κῆπος εὐδαλὸς γενέσθω· πάντως ἔχων
ἐν ἑαυτῷ τῶν φυτῶν τὴν ὥραν καὶ καρπὸν, προβαλλόμενῳ τοῦ
πνεύματος· καλαιομένης δὲ τοῖς ἔχθροῖς τῷ τῶν ἐντολῶν παρ-
εργάσθαι· ὡς μὲν μὲν καὶ ἐκείνου παρεσχίον· τῷ κλέπτῃ καὶ
τοῖς θέρσις τὴν πόρεσιν· ἀλλὰ τῷ κῆπῳ τούτῳ καὶ παγὴς ἐπὶ
χρῆσι, ὡς ὅς εὐδαλὸς διακρίνει τὸ κάλλος τῷ ὕδατι, εἰς τὸ δι-
νοῦναι πικρομένον· διὰ τοῦτο συνάγειν ὅς τοῖς ἐκείνους τῆς
παγῆς τῷ κῆπῳ· αὐτὸ δ' ὅς εἴη ἡ διακριτικὴ τῆς ψυχῆς ἡμῶν
δύναμις· ἡ παντοῖα ἐν ἡμῖν λογισμοὺς βρούσά τε καὶ παγί-
ζουσα· ἀλλὰ τὸ ἑκτέρας γίνεται ἡ παγὴ, κατὰ τὸ ἡ παγὴ τοῦ
ὕδατος ἔγω σοι ἰδὶα· ἔχουν τὸ τῆς δικαιοῦς ἡμῶν εἰνακα ἔτας
πρὸς τὰ συμφέροντα ἡμῶν κινεῖται, πάσῃ συνέργειαν πρὸς τὴν
τῶν ἀγαθῶν κτήσιν παρεχόμενον, καὶ μὴ πρὸς ἄλλοτριους καὶ
πενερούς λογισμοὺς ἐκχεύμενον, ἐξ ὧν γίνονται διακρίναι ἐκεί
δὲ καὶ ἡ σφραγὶς τὸ ἄστυλιν σημαίνει, τὴν ἀρετῶν ἐκείνιν ἀρε-
τῶν παρτυρεῖν τῷ νύμφῃ, ὅτι ἀνέπαρος αὐτὴς μίσει τοῖς ἔχθροῖς
ἡ δίκαιοι, ἐν καθαρότητι καὶ ἀναδείξῃ φυλαττομένη τῷ ἰδίῳ δι-
σκότῃ ἡ καὶ μὴ τοῖς σωματικαῖς ἐνασχολεῖσθαι, ἀλλὰ τῆς τῆς
ψυχῆς ἐκφάσκειν δὲ ἀρετῆς ποιεῖσθαι παρακλιούται.

Ναίου.

Ἔστι λέχωνα πολλὰς κριῶν προσηνόμενα, ἕως μάλιστα
μὲν ταῦτα ἐκκλησιαστικῆς συγκαταθέσεως· τῶν ἀρετῶν παρ-
αίνοντες πρόσθετος· τὰ δὲ κριῶν, αἰρετικῆς διδασκαλίας ὡρὰ καὶ
ἀκτεργαστα· μετὰ ταῦτα εἶσι καρπῶν παντοίων ἀρετῆς κήποι.

ποὺς ἀπεσταί· ποῖός τις γὰρ τόμος ἐν βιβλίῳ κρύπτεται, τοῦ IV. ὑπὸ τὴν γλῶτταν βίβλος διαγχαμένον· κοινωμία γλῶττης ἱέρως καὶ καρδίας διαθέσεις, γνώσει τοῦ τὰ κρυπτὰ διακρίνοντος καταλαβήσεται· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τοῦ περισσυσώματος τῆς καρδίας τὸ στέμν λαλεῖ, σλοχάσσεται ἔστι τὸ κάλλος τῶν νεμάτων τῆς νόμης, ἐκ τοῦ ἀπεσπόμενου τῶν χαλῶν αὐτῆς κέρειν ἰσχυρὰ δὲ ἡμῶν αὐτῆς· πρὸ μακροῦ μὲν ὡς πᾶσι τὰ ἀράματα, νῦν δὲ εὐχ' ὑπὲρ λιβάνου, ἀλλ' ὡς ἰσχυρὰ λιβάνου ἀπὸ τοῦ ὑπερβολικοῦ, συγκριτικῶς ἰσχυρὰ θελημάτων· πάλιν δὲ τὴν τῶν προκτιπῶν ἀρετὴν, τῇ τῶν θαυμασίων ὁρᾷ, διὰ τὸ πρὸς θεὸν καταβύσσεται ὡραίων· ὁρᾷ λιβάνου τὴν τῶν ἔργων εὐωδίαν εἰρημῶς.

Καὶ ὁρᾷ ἡμῶν σου ὡς ὁρᾷ λιβάνου.

Γραγγορίου.

Ἦγεον κλειόμενοι θεολογίας κρύπτου ἡμῶν· ἡμῶν τοῦ μονασίου· τίς ἔστιν, οὐδὲ μόνος τοῦ κατ' ἀρετὴν πολιτεία, ἀλλ' ὡς πρὸς ἐπὶ τῆς τῶν ὁραμάτων κατακτιπῶς, διὰ τῶν πολλῶν νεμάτων ἡ ὁρατικὴ τέχνη τῆς ἰσχυρᾶ ποιᾷ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἐκείνου ζωῆς· πολλὰ γὰρ συνεδραμῶν, δι' ἧν ὁ ἁγίος ἐμφανίζεται βίος· ὡς καὶ ἀπαρτίζεται ὁ βίος ἀπόστολος, χαρῶν, εἰρήνης, μακροθυμίας, καὶ τὰ τοιαῦτα· τοῦτο χάριν ἀποδέχεται τὸ ἐν ἰσχυρᾷ κείμενον τῆς νόμης, ὡς τῇ λιβάνῳ κατὰ τὴν ὁρᾷν ὁμοιωμένον· καὶ φανερὸν ὅτι σοὶ ὡς νόμῃ τῶν ἀρετῶν ἡ περιβολὴ, τῆς θεῆς μαίνεται μακροθυμία, διὰ κατὰ πρότερον καὶ ἀκαθάρτου τῇ ἀπορίᾳ φάνει ὁμοιωμένη· τοιαῦτα γὰρ ἡ τῶν ἡμῶν ὁρᾷ, ὡς πρὸς τὸν λιβάνον ἡμερῶς ἔχειν τὸν ἀντικείμενον εἰς τὸν τοῦ θεοῦ τράχυν.

Κῆπος κλειόμενος, ἀδελφὲ μὴ νόμῃ· κῆπος κλειόμενος, 12. πηγὴ ἰσχυρομένη.

Ἀπολινάριον.

Κῆπος δὲ ὡς κλειόμενος ἡ νόμῃ, διότι πλείονα τοῦ φανερούμενου κατὰ διάνοιαν ἔχει.

- IV. δι' ἧς ἀπὸ οἷου ἐκκαλιώδουν, εἰς τὸ τῆς ὑπερμαρμῆς τοῖς λογικοῖς τραπίζος, καὶ τοῦ μαθίσκοντος ποταρῆς ἀπολείπειν ῥηθασάντων· οὐ ταυτὴν γὰρ γάλα καὶ οἶνος· τὸ μὲν γὰρ νεπίων, τὸ δὲ τελείων τροφὴ· ἐπὶ οὖν τοῖς σπείοις τῆς μητρὸς ἐξορμιοῦται τὸ γάλα, καὶ τοὺς τοῖονομάους τρέφει καταλλήλῃ ποτόντι, τότε ἀπὸ οἷου τῆς νόμφας οἱ μαστοὶ ἐκκαλιόυνται, ὅτε τοὺς μαθητευομένους τῇ λόγῃ τελείων πρὸς εὐφροσύνης πνευματικῆς καυδεύουσι διδασκαλίαν, τῇ μυστικῇ τεινοῦντες αἵματι τὰ αἰσθητήρια τῶν γνωρίμων, πρὸς τὴν τῶν συμπερέντων ἐπίγνωσιν· ἔσχαθ δὲ ἡρώτως σου τῆς νόμφας εἰσὶν οἱ πρακτικοί, καὶ τοῖς ἔργοις τῶν ἀρετῶν εὐνοδιάζοντες· ἡρώτιν γὰρ, αἱ ἡδισταί ἀρεταί· ὡς καὶ Παῦλος ἐκδόσαςθαι λίγων χρυστότατα, ταπεινοφροσύνην· πρόβεις γὰρ πρὸς σωτηρίαν, θεωρίας ἐπιτελειούσιν.

- II. Καρίον ἀποστάζουσι χυλὸν σου νόμφας· μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τῆς γλώσσης σου.

Φίλωνος.

Μέλι τὸ εὐαγγέλιον, γάλα ἡ νόμφα.

Γρηγορίου.

Πόλλες σοί, θεοί, γίγονεν ἡ καρδία τῶν τῆς ταπεινοφροσύνης καυδεύουσας καρίων· ἔστιν προστρέψας ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θεωρητοῦ τῆς καρδίας τῆς μελιχρᾶς τῶν λόγων στεγνόντος, ὡς αἶμα μέλι τῶν λόγων συναναμιγεγνόμενον τῇ γάλακτι· οὐ γὰρ μονοιδοῖ τοῖς ἀκαῶσι τὴν ὡρίστηαν τορλίχει, ἀλλὰ καταλλήλως πρὸς τὴν τῶν διεχρημένων δύναμιν· ὡς καὶ τοῖς τελειοτέροις καὶ τοῖς νεπιόζουσιν οἰκίως ἔχον, τοῖς μὲν τελειοτέροις μέλι, τοῖς δὲ νεπιόζουσι γάλα γίνεται.

Ναίου.

Τὸς τοὺς ἔξω ὑπαρχούσας πρὸς πᾶσαν κατάνστασιν ὡρίλινρον διδασκαλίαν τῇ νόμφῃ, μέλιτος καὶ γάλακτος ἐσσημαζόμενος, ἡ κατ' ἐπίργισιν καρίον εἴρεται· αὐτὴ γὰρ ἀποστάζει πᾶσιν, ἐν προσηρῇ τοῦ λόγου θελωμένῃ· ἐπίσηθ δὲ ἔστιν ὑπὸ τῆς γλώσσης ἐκκαλιώδουν, πλὴν τοῦ καυνομένουτος αὐτῇ νομφῇ, τοὺς λο-

Ἰερρυέου.

IV.

Τὸ ἔλθωμ εἴρεται παρὰ τὸ ἐνέδωσθαι καὶ ἐνεργῆσθαι τῷ τραχήλῳ τῆς νύμφης· εἰ δὲ ὡς δύο νύμφαι θαλάσσης, ἔπεισαν οἱ μαστοὶ τῆς νύμφης, τὸ τί ἐκκλιῶμενος· οὐκ ἔνι ἰσχυρὸν θαυματικῶς περὶ τοῦ ὡς ἔραν διανοητοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ διπλοῦν τοῦ θαύματος, τὴν αὐξάνου τῶν ἀλλοῦς ὑπείκωζεν· ὥστεν τὸ ἐκκλιῶμενος ἐκ δευτέρου φαῖν' ἰσχυρὰ δὲ τῆς νύμφης, οἱ ἑνδοδυμῖνοι Χριστοὶ Ἰησοῦς, συνάλλαγμα οἰκτιρῶν καὶ χρηστότητα καὶ ταπεινοφροσύνην· χεῖρα δὲ οἱ διδάσκαλος καὶ κερία φιλιότητος λόγῳ καλοῖ· εἰργάσμενο δὲ κερὶον καὶ μέλι, προῖεται καὶ ἀπέσταλλε.

Τὶ ἐκκλιῶμενος οἱ μαστοὶ σου ἀδελφὰ μου νύμφη· τί ἐκκλιῶμενος μαστοὶ σου ἀπὸ οἶνου· καὶ ὁρᾷ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἔσπερμα. 10.

Γρηγορίου.

Ἐκτετραγώνισεν τῆς νύμφης ἡ νυμφίος τὴν παρὰ τῶν φίλων ἐγκώμιον, ἰπαινὼν αὐτὴν ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν διδωγμάτως πεγυῖς, οἶνον ἄλλ' οὐκ ἐνὶ γάλα' προχέουσιν· δι' οὗ ταῖς τελειωτέρας καρδίαις ἡ εὐφροσύνη· ἡ δὲ τῶν ἁρετῶν εὐωδία πᾶν ἔσπερμα φεσὶν νεύματα νομίζον, μαρτυροῦμενος τοῖς εὐαγγελισταῖς ἐπιτάγματος· ὁραὶ δὲ τὰ τοῦ νυμφίου, ταῖς ἐν ἀρχῇ παρὰ τῆς νύμφης πρὸς ἑαυτὸν εἰρημίνους· ἐνὶ ἀγαθοῖς οἱ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἶνον, καὶ ὁρᾷ ράβδον σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἔσπερμα τριεῖς γὰρ τὸ θεῖον ἔργον, ἔκτε ἑστίους ἑαυτούς αὐτῷ διὰ τῆς προκρίσεως θαύμαζεν· δεῖ οὖν ἡ νύμφη τὴν ἰσχυρίαν ἀνέκρινεν· δέχεται πρὸς τὸ πρεῖτεον ἄλλοιμνίστω· ἔδωκε καὶ ἀδελφὸν αὐτὴν καλεῖ διὰ τὸ οἶνον πεγάζειν ἑστίως αὐτῷ.

Καλλίου.

Βελτίωσαν καὶ προσέστη τῶν μαστῶν διαγίγεται τῆς νύμφης· πρότερον μὲν ἐνὶ κρίνοισι δύο νύμφαι διδωμαι θαλάσσης ἐκμονον· τέχνη τῶν περαιοποιῶν ὑπὸ τοῦ κέρου, καὶ εἰς τόπου χλοῆς κατασκευάζονται, προβάτων τὴν κατέστασιν ἔχοντων τὴν

IV. ψυχὴ μία δὲ καὶ τὸ μὴ πρὸς διακρίτους διακρίσεις περιέχεται καὶ ἡ θέσις τοῦ τραχήλου σου τὸ τίλειον ἔχει τὸν θῆλον ζυγὸν ἐφ' ἑαυτὴν ἀρπάσσει· τοῦτο γὰρ τὸ ἐνδύματα τραχήλου σου εἴς' εὐὴν ἡ τοῦ κυρίου ζυγόν· τοῦτου χάριν ἀπολογούμεν ὅτι τοῖς δικασταῖς ἡμῶν ἐκαρδίως· ὅτι οἱ ἐστὶ ψυχὴν τὴν καὶ δάκνουν πρὸς τὴν τοῦ φωτὸς κατανόησιν δι' ἑαυτὴν ἡμῶν ἐκπεύουσι· καὶ γὰρ ἐν σοὶ τὴν τῆς δικαιοσύνης θέσιν ὡς ἐν κατέστη κατεκκοῦμεν· διὰ δὲ τῆς δουλειώσεως ἀξιοπιστίας προτιθέμεν τῇ λογικῇ.

Καίτοι.

Ὁ νομῆς ἐκ προσώπου πικρὸς τοῦ χροῦ ταῦτα φεῖν τὴν μὴ ἐκλεῖξαι ἐπὶ πάντας γέρον, τὴν δὲ εὐαιδέτητα τῆς νόμης, ἐπὶ μόνον ἑαυτὴν, ἀδελφὲ μὴ λέγων νόμην, καὶ οὐχ ἡμῶν· ἡμῶν γὰρ διακρίνεται κατὰ τὴν εὐσίαν ἑγγέλαι τῆς ψυχῆς, ἡμῶν τοῦτον τῇ ἀξιώματι τῆς ἐκπορεύσεως Χροῦ, καὶ ἀπ' ἀρχῆς γνωρίζεται τοῦ ἐκτείνου φερόμετος· καὶ τῆς ἡμέρας πάσης ἀρχῆς καὶ ἡμέρας καὶ θανάτου καθίσταται ἡμῶν καὶ διὰ τοῦτο τοῦ νομῆς ἀδελφὴν ἐκτρέφεται καὶ ἡμῶν αὐτῇ κατὰ τὴν τῆς σαρκὸς εὐκοσμίας γνωρίσει καὶ ἀπογέγονος ἐκαρδίως δὲ αὐτοῦ ἐπὶ ἀπὸ ὁρμῶν, ὡς τὰ θεῖα κατεκκοῦναι πράγματα· οἱ γὰρ ὁρμῶν, ὁ μὴ ἀριστοῦς τοῖς συμπτωτοῖς προσέχει, ὅς καὶ ἐκαρδίως τοὺς ἐτέρους τοῦ νομῆς, καλῶς ταῦτα διακρίνει· ὁ δὲ ἑτέρος τοῖς νομοῖς ἐκτενίζει, καὶ τοῖς μάλιστα προσέχει, ὅς καὶ ἐκαρδίως τοὺς ἐτέρους τοῦ νομῆς περισσεύει καὶ μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης περιέχων τὰς τῆς δουλειῆς λυμπεύοντας παρῶναι, καὶ τὸ εὐαῖον αὐτοῖς τερπύνας· καὶ ἐν μὲν ἐνδύματι τραχήλου τῆς νόμης ἐκαρδιώδους· ὅτι οἱ λοιποὶ ἐν ἐπὶ ὁρμῇ, τράχηλός σου πιστεύει· τάχα εὐὴ ἐπὶ ἀνωτέρω τράχηλός σου λέγων ὡς ὁρμῆται, τὴν ἐπὶ πάντας τοῖς ἀρεταῖς ταπεινοφροσύνης ἐκτενίζει· ὅτι ἐν ὁρμῇ τοῦ τραχήλου ἐκτενίζεται ταῦτα· ὅτι καὶ νόμην γνωρίσει τοῦ βασιλέως, τὴν αὐτὴν κατέστησε τῆς ταπεινώσεως οὐκίαν.

βέβαιον μηχανάς μετουσίαν, τῇ δὲ δόξῃ παραμυθευμένη τὴν IV. ἐπὶ τῇ ποίτῃ κἀκταν· διὸ καὶ τὰς μάθρας τῶν τῇ πραγματικῇ ἐπιβουλευόντων λόντων, καὶ τὰ ἑρμῶν τῇ θεωρίᾳ ἀναιτίων παρδάλων παραλδοῦσα, ἐκπλαῖον παύσχει τοῖς προσεκλήμενοις αὐτῶν ἐν τῇ τόχῃ· ἵσως δὲ καὶ λόντας καὶ παρδάλεις, τὰ ποτὲ τῶν ἰδιωτῶν ἔξῃ λίγας· ἑρμῶν δὲ τῶν πεπλημενένων αὐτῶν τῆς εὐδαιμονίας ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν θρησκευτικῶν καὶ μέθρας, τὸ τῆς γένεως εὐνορον· ἅγ' οὐ κινούμενοι φυσικῶς ἐπιγίνωσκον τὸ καλὸν· μέθρα γάρ προβάτων ποταμινομένης αὐτῆς, οὐχὶ δὲ θερίων κατωγύγιον· λόντας δὲ καὶ παρδάλεις, μουσικὰ καὶ οὐ σύνορα· τὰ ἱεῖρα οὖν δὴ τούτων θεοὶ, θρησκευτικὰ μὲν ἀσπίδ', διὰ πλάτης ματερρχόμενα· παλίστις δὲ ἵσως εἶχον, εἰ καὶ μὴ λεγαῖον, ἀλλὰ προβάτων τίμας εὐκατεον καὶ συμβαίνοντονα, οὐ τῇ ἰουδαίῳ, ἀλλὰ τῇ χριστιανικῇ διαγωγῇ· ἀπὸ εὐστίας οὖν ἀρξάμενη ὁδεύειν πρὸς τὸν νομόν ἢ νόμον, καὶ διὰ τῶν εὐερμεῖων ὁδεύσασα πολλοὺς μετ' ἐκντὸς παρίστασι τῷ ἱερραμῶν, ἰδὼν καὶ φερὲν αὐτὴς προσεγγαυοῦσα τῷ Χριστῷ.

Ἐκφράσις ἡμῶς ἀδελφὲ μου νόμον· Ἐκφράσις ἡμῶς ἐπὶ 9. ἀπὸ ὀρθαλμῶν σου ἐν μοῦ ἐνδύματι τραχήλου σου.

Κυρίλλου.

Ἦγον εἰς πᾶσαν ἡμῶς ἡγάγεις σκευτὴς, ἐπὶ ῥήματι τῆς ἀπολογίας· ὅτι ἔσχει ἑρῶς ἑρῶς τοῖς ἐνδον ὀρθαλμοῖς· οὐ ὑποταγίσκον γάρ ἐνδύματι τοῦ τραχήλου σου, τὴν ἀπολογίαν ἐπέθεσας. Ταῦτα παρὰ τῶν φίλων τοῦ νομοῦ, ἀγγελικῶν φερὶ δυσάμων, λέγεται πρὸς αὐτὴν· διττῆς γὰρ εὐσεας τῆς ἐπιταγῆς ἐπρυγίας, καὶ τὰς μὲν τὴν ἀλάττωσιν ὁρώσας, τῆς δὲ ἑτέρας περὶ τὰ μέτρια πλουσιόμενας, ἐπιταγῇ περὶ μόνον τοῦ ἀγαθοῦ τὴν φύσιν ἀνεκταται τὴς νόμους ὁ καθαρὸς ὀρθαλμὸς, ἀργὴ δὲ ὁ ἱεραρς, τούτου χάριν ἐπὶ τῶν ὀρθαλμῶν προσέγυσεν οἱ φίλοι τὸν ἱκανόν· ἀδελφὸν μὲν αὐτὴν καλοῦντες, διὰ τῆς ἀπαθείας συγγίνων· νόμον δὲ, διὰ τῆς πρὸς τὴν λόγον συνάφειαν· ἐπὶ οὖν, φερὲν, ὁ ὀρθαλμὸς σε εἰς ἐν τῇ πρὸς τὸ ἐν βλέπεται, καὶ

- IV. διὰ τῆς ἀναγκῆς, οὐκ ἔτι μικρὰ, ἀλλὰ νόμῳ γινώσκοντες ἀπὸ τοίνυν τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἣ τοι ἔστιν ὁ κίρις, ἐλεύσῃ καὶ διαλεύσῃ τοῦτόστιι καὶ νῦν ἔστις, καὶ εἰς αἱ διαρχαίης διὰ τῶν τοιούτων ἀνάδων οὐκ ἀπολύεις, ἀπὸ παραλῆς Ἰανίρ καὶ Ἀερμῶν διὰ τούτων δὲ, τὸ τῆς ἀνάδων γινώσκεις ὑποφαίνει νοῦτον· ἐνταῦθιν γάρ, φασί, τὰς τοῦ Ἰερδάνου παγὰς, ὡς ὑπάρκονται τοῦτο τὸ ὄρος, δύο λογίαι μετρίζοντες, αἱς ταῦτα ἐπινασται ὑνόμεται· τὸ δὲ ἀπὸ λαόντων τὴ καὶ παραδύλλων, ἀπὸ διαβολαίου εἰρησίων καὶ πτωχίων ἀναπαράμους, ἅρ' ὧν φύχῃ κατασσίζονται ἀνάγκαι δὲ τῶν λαορῶν, διὰ τῶν διαρίων τούτων, τοῖσι πτωχοὶ τὰ εὐφραίνονται· καὶ ἵνα πολλοὶ ἐστρωφῶν τοῖς παρὰ οὗτοι καλεῖται μετρίωνται διὰ τῆς παραδύλλων οὐκ ἂν δ' οὐκ ἐνλάξαι; καὶ ὅσα τῇ ἀποτροπῇ τῶν χερσίων τὸ ἀκρίως τε καὶ ἀκαρτέραιον ἐν τοῖς ἀγαθοῖς καταρτίζονται.

Ναῖου.

Πόλιν προσκαλεῖται μὲν τις τὴν νόμῳν ὁ δὲ προσκαλεσάμενος ποιοῦνται· εἴτε δὲ αὐτός ὁ νομῆας ἔστιν, εἴτε οἱ τοῦ νομῆου φίλοι, ἢ ἀπὸ τοῦ πουργίου τόπου καλεῖσθαι αὐτὴν, ἢ ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀπογωγῆς· οἰκιστῆριον γὰρ λαόντων καὶ παραδύλλων εἰδότες τὸν Αἰθῆνον, ἀπολινεῖν αὐτὸν αὐτῇσιν σφραγισμένον· καὶ ὡς ἴσμεν ἀρξάμενον ἀκαρχαίῃς ἑκατόντες, καὶ ἀρξάμενον μετὰ πάσης σπουδῆς, ἐκ τῆς προθυρίας τὴν σπουδὴν σφοδραίνοντι, λέγουσιν· ὅπως ἐλεύσῃ καὶ διαλεύσῃ ἡ γὰρ τῆς πίστεως ἀρχὴ, καὶ ἡ ἐν προαίμας σπουδὴ, τὸ τάχος σημαίνει τῆς μέλλουσας διαφύσεως, ἡμεῖς πολλὰν ὑποτιμῶμεν τῆς πρὸς τὸν σπουδαζόμενον σπουδῆς ἀρίστης· ἐλεύσῃ οὖν ἀπὸ Αἰθῆνον τοῦ τῶν διαρίων χωρίου· διαλεύσῃ δὲ αὐτὰ τὰ διαρία ἐφλεβῶς· ἀπὸ παραλῆς γὰρ πίστεως ἰδίως ἀρξάμενος, καὶ ἀπὸ καφάτης Ἰανίρ, ὡς ἔρμηνεύεται ἐδὲ λόχων· καὶ Ἐρμῶν, ὡς ἐρμηνεύεται ἐκ κίριος ὁ δόριος, εἰκότως πάντα τὰ παρὰ τὸν διαφύειν καὶ τὰς ἐνδράς τῶν ἀντισταμένων δυνάμεων παρέρχεται τῇ ἰδίᾳ τοῦ λόχου φασίζόμενος· καὶ καταφύγει τῆς τῶν ἐπι-

IV. μένος καὶ τῆς σιγῆς· σιγὴ γάρ ἐστιν ὁ παρὼν βίος· τίτι γὰρ ὡς τίλειτο, ἀλλ' οὐχ' ὡς νύφει νεμεσσύμεθα.

Κυρίλλου.

Ἦ καὶ δύο νύφει, ἡ ἁδικὴ καὶ δογματικὴ διδασκαλία, οἱ δὲ τῆς νόμφης ματτοὶ· ἐξ ὧν οἱ τριγύμνοι ἐξίστασι βιάσονται πρὸς θεόν· ῥίπα δὲ τῶν ἀποστολικῶν καὶ εὐαγγελικῶν λόγων τὴν εὐαίθετον, ἀπὸρ νεμέμεθα μέχρι συντίλειας.

Παρεύομαι ἑαυτῷ πρὸς τὸ ἔρος τῆς σιγῆς, καὶ πρὸς τὸν βουόν τοῦ λυβάνου.

Γρηγορίου.

Κατὰ μέρος ἱκανώσας τὴν νόμφην, εἴτα πολλὰν ὁλοσύμμετον ποιήσας τὸν ἑαυτὸν, καὶ εἶτα ὅτ' ἐν ὀγκυμώζειν, μετὰ τὴν αἰτίαν τοιαύτην εἶμαι παραβίβλας λόγων πορεύομαι ἑαυτῷ, καὶ τὰ ἑξῆς· δεῖ μὲν οὖν τῆς σιγῆς, τὸ πάθος διὰ δὲ τοῦ λυβάνου, τὴν δοξῶν τῆς θεότητος ἐνδελεχόμενος· εἰπὼν δὲ ἑαυτῷ, παρήκατον ὅτι οὐδαίς αἶρει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἡγουσίαν ἔχει θεῖναι αὐτὸν, καὶ ἡγουσίαν ἔχει πάλιν λαβεῖν αὐτὸν· διὰ δὲ τοῦ ἔρους, τὸ μέγα δείκνυσσι τοῦ μετὰ ρίου καὶ ὀφελόν· εἴτα ἐπιγυγναι.

Νεῖλου.

Ἐπειδὴ οὕτω καλῶς (εἶπε) τὴν νόμφην, εἴτε ψυχὴν, εἴτε καὶ τὴν ἀκαλῆσιαν, σπεύδει λατὸν ἐπὶ τὸν θάνατον· ἵνα παραστήσῃ ἑαυτὸν ταύτης, μὴ ἔχουσα στίβον ἢ μετὰ δὲ τῶν τοιαύτων· καὶ ἵνα καθαρὴ τῇ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι πορευομένη δὲ οὐκ ἄνω, ἀλλ' ἐπὶν ἔρος γὰρ τὸν θάνατον ἰδὼ· λυσι· μετ' ἐν βουόν τῆς ἀνάστασις, καὶ τὴν εἰς οὐρανὸς ἀνάληψιν ἔρος μὲν τὸν θάνατον, δεῖ τὸ παρὲν· βουόν δὲ τὴν ἀνάστασιν, διὰ τὸ τῇ ἐκείνῃ τοῦ θανάτου τὸ θειόν· ἐπιληφρίζται· κατὰ μέρος δὲ ἱκανώσας τὰ μέλη τῆς νόμφης, δεῖ τοῦ ἀπαγομένου εἶναι αὐτὴν ὀγκυμώζειν, ἕρμενος καὶ εἶναι καλῶς προσηγορεύων.

7. Ὅτε καλὴ εἰ ἡ πλεσίον μου, καὶ μένος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.

λαί τῆς ἐκκλησίας τὸ δόγμα· ὅτι καθ' ἑκάτερον εὐδοῦναι πρὸς IV. τὴν τῶν καθαρῶν κρίνωσιν νορὸν ὀφειδόμενος, καὶ διακρίνωσιν τοῦ τραφίμου τὴν ἀποκρίαν· καὶ ὅτι περὶ τὸ ἡγερτικὸν ἀναγρίσκειται· οὐ σύμβολον ἢ καρδίαν ἔστιν, ἢ δὲ ἑκαστὸς τοὺς μαζικοὺς ἀναγρίσκει· καὶ ἔτι πρὸς ταῦτοις, ὅτι οὐκ ἐν αὐτῇ καταλείπει τὴν χάριν, ἀλλ' ἑπιτελεῖ τοῖς δεομένοις τοῦ λόγου τὴν θέλησιν· ὡς φασι μετέπειτα οἱ σικκὰ πρῶτοι τὰς περὶ τὸν βίον σπουδαζομένους ἀπάντες· ἀλλ' ἤδη τοῦ φωτὸς πανταχῇ διαλάμπωντος, καταναγνώσκει τὰ πάντα τῆς ἡμέρας τὰς ἐνυθίας διακρίσεις, ἔργων τοῦ παναγίου πνεύματος τὰ φῶς.

Καίλου.

Τοὺς νεώτους ἐν Χριστῷ καὶ γαλακτοτροφουμένους ἔτι, ἔτι μαζικοὺς ἐνερθεῖν νεφροῖς θερμῶδων παρακαλήσεως· ἡμετέροις καὶ οἱ ἀρχαῖοις τῆς διανοίας διὰ τὴν τῆς κρίσεως εὐγένειαν, τὸ τῶν θερμῶδων ἔχοντες ὀφειδόμενοι, διακριτικῇ πυγμῇ, τῇ Πωπιδε βλάνοντες ὡς παρόντα τὰ μέλλοντα καὶ ἐν ἐπαγγελίας κείμενα· καὶ ἐν κρίσεσι δὲ νύκτας οἱ νεφροί, τῇ τῶν ἀκαταστάσεων τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀπροστίδων ἀνταρᾷ τραφόμενοι· πρὸς γὰρ τὴν ἑρμείνιν ζῆλον φθάσει παθεύοντες, τρέφονται τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐν λαίμῳ σκαρτῶντες τῇ τῶν ὀφειδόμενων πολιτείᾳ· τοῦτο δὲ ποιῶσιν ὡς τὰ παρόντα σικκὰ ἑραρμένα ἐννοῶν· διακρίσεις καὶ ὑποκρίσεις ἀρξάμενης τῆς ἐκ τοῦ νοητοῦ ἡλίου γενεῆς ἡμέρας· δίδουσι δὲ οἱ νεφροὶ καλῶς εἰρηνεῖν, μετὰ κοίτης καὶ ὡδίνος ὄντες σύγχρονον· καὶ γὰρ οἱ τῆς ἐκκλησίας τέκνοι, μετ' ὡδίνι διὰ τῆς χάριτος ἀπεκλύθησαν.

Ἠριθέους.

Τὸ ἡγερτικόν, ὡς ἐπὶ νόμους μετεῖ· ὅτι ἔστιν ὀφειδόμενον· διὰ μετέπειτα δύο νεφροῖς θερμῶδων νεμεμένων ἐν ὁρίσει τόποις καὶ εὐδαιμονίᾳ· σημαίνει τὰ τε νοητὰ καὶ αἰσθητὰ· νεφροὺς δὲ, ἡμετέροις νῦν ἐκ μέρους γνωστόμεν· ὅταν δὲ τὸ τίλειον εἴδῃ, καταργούμεν τὴν νεμεμένην· ὅταν ὁ καλῶν τοῦ παρόντος βίου κατέστηται, καὶ κατὰ τῆς ἀναβύθου ἐπιστῇ, λυο-

- IV. δι' ὅρατος καὶ τὰς περικοπὰς τῆς πίστεως αἰτεῖν· τὸ δὲ θαλάσιον, ἐν ἐπιλήξειν ἱσχυαίνονται ἐκάνω εὖν τῶν πειρασμῶν ὡσαυδοῦναι τὸν πόρον· φασίν.

Ἐργαζίνου.

Ἀκούεις τὸ θαλάσιον ἐπιλήξας ἐκδιδωκεν· ὁ δὲ Σύμμαχος, ὅψα ἢ ἀκολουθεῖ τὸν ὑπὲρ τὰς ἐπιλήξεις πόρον εἶναι τὴν σοφίαν, ἥς ὁμοίως ἔρτηνται θυρεοὶ μὲν τὰ πεπιστευμένα δόγματα, ἀπὸρ εἶπον· ἐπειδὴ ὁ ἀπώστολος θυρεὸν πίστεως· βελίδες δὲ τῶν δυνατῶν, αἱ δυνατῶς ἀντιρρήσεις λόγου, τῶν ἐπιστῶν τῆς ἀληθείας τὴν πειθαρχίαν· ἀντὶ δὲ τοῦ ἐπιλήξας, ἐπεὶ οὐκ ἐκδιδωκεν ἢ πείρατε ἐκδοεῖς, τὸν τοῦ μᾶλλον ἢ τὴν λίαν ἱσχυαίνουσαν· μὴ προσπειθόμενον γὰρ ἐντολῶν, αἰσθησάμενον τὴν ἀρετὴν γὰρ αὐτῶν ἀδύνατον.

5. ἄλλο μαρτοῖ σου, ὡς δύο νεβροὶ διδύμοι δορυῶδες αἱ νε-
6. μέντοι ἐν τοῖς κρίνοισ· ὡς οὗ διακινύσας ἢ ὁμοῖα καὶ κινεῶ-
σιν αἱ σκαῖ.

Γρηγορίου.

Δίδυμοι ἴσιν ὁ ἄνθρωπος, ὁ τε ἔμψεν καὶ γενόμενος, καὶ ὁ ἐμψεν καὶ τρυπτός, κατὰ ταυτὴν ἀλλήλους συνεισδεχόμενος τῷ βίῳ· οὗτε γὰρ προῖπτόρχει τοῦ σώματος ὁ ψυχὴ, οὗτε προσκατακινεῖται τῆς ψυχῆς τὸ σῶμα· ἀλλ' ὁμοχρόνως ἐν τῇ ζωῇ γίνονται· τρυπὴ δὲ τούτου, κατὰ φύσιν μὲν ἡ κατὰρῆτος καὶ ἡ εὐμελία, ὡς ἱσχυόμενος αἱ ἀρεταί· ἴσιν δὲ ἔστι τὸ θελατόρχειν το-
εἶν, ἀντὶ τοῦ τρυπόμεν σπυδαίεσθαι, αἱ οὐχὶ τὰ ἄλλα τῶν ἀρε-
τῶν ἐπιβόσκονται, ἀλλ' ἀκάνθαις καὶ τρυβίοις ἐπιτίρπονται· ἐπὶ τοῖσιν διακριτικῶς χροῖα ὁρῶμεν τῶν δυνατῶν ἐν ἀρεταῖς διαγινώσκει τὸ κρίνον τὸ καὶ τὴν ἀκαθάρτην, καὶ τὸ μὲν σωτῆρον προελέσθαι, τὸ δὲ φθοροποιὸν ἀποτίμῃσθαι, διὰ τοῦτο τὸν κατ' ὁμοιότητα Παύλου μαζὶν τοῖς νεύοις γινόμενον, καὶ γαλακτο-
τροφοῦντα τοῖς ἀρεταῖς τῆς ἐκκλησίας, διὰ δὲ μαζῶν ἀλλή-
λοις συγγενεθίνων, τῶν τοῖς νεβροῖς τῆς δορυῶδες ὡμοματῆ-
νος ὁ λόγος ἀπέεικται· διὰ πάντων μαρτυρῶν τῷ τοιοῦτῳ μέ-

διὰ τοῦ Δαβὶδ, τὸν τοῦ βασιλέως πατέρα, ἐν περιόδῳ τοῦ IV.
 τόμῳ καὶ ὑφ' αὐτοῦ· τοῦτο γὰρ τὸ Θεωρεῖν ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸν ὁ-
 θρωπον κατασκευάσει εἶναι πύργον καὶ οὐχὶ σύμπταμα· καὶ διὰ
 τὰς χάριτας αὐτοῦ πᾶσι προσέμεναι, ἀσφαλισμένους τοῖς πολ-
 λεῖς θυροῖς, καὶ ταῖς βαλίσκαις τῶν θυραίων, οὐ καίμενοι ἐπὶ
 γὰρ, ἀλλὰ διακρίσις κρημνίσαι, οἱ τινες εἰς ἀγγαλιὰς φε-
 ραί, ὡς μετέειπεν τῶν πολέμων ἐπιδόσις ἐπιβλεπὼν γίνεσθαι, ἀλλὰ
 καὶ φόβον ταύταις ἐκποιεῖν, τοῦ μετὰ τὸν ἀρχὴν ἐγγυηθῆαι κα-
 ταδραμεῖν τὸ δὲ χίλιαι, εἰς ἐνδείξιν πλεῖστος λαμβάνονται· ὥρως
 δὲ νόστιμα, εἰς πλῆθυν οὗτος ὁ τράχηλος, τὰς πρακτικὰς τε
 καὶ ἐνεργητικὰς σπουδὰς, δι' ὧς οἱ βραχέστεροι ἐπὶ τὴν σωτο-
 ρίαν αὐτῶν καταργήσονται· ὅταν ταῖς τις βασιλέως μὴ πύ-
 γος ᾖ, ἐπὶ δὲ τῆς ὑψηλῆς πολιτικῆς βαθμικῶς τύχῃ, τότε κλο-
 ρεῖται τὸ παρὰ τοῦ κυρίου λογάρεον· οὐ δύναται πᾶσι κρυβέ-
 ναι ἐπὶ αὐτοῦ ὅπως κερμένον· οὐκ δὲ μοι τὸν πύργον ἀπὸ τῆς πό-
 λεως. Εἰ μὴ ταῖς ὁπίω ὁ τράχηλος τῆς νόστιμης, ὡς ὁρμίσκος
 διὰ τὸ καμπύλιον ἐλέγχοι, νῦν δὲ ὡς πύργος Δαβὶδ, διὰ τὸ ἐρ-
 θιον καὶ ἀνεστῆκε· ἀλλὰ τῇ μὴ καμπύλῳ τὸ ἑρθιον ἐκωστήει
 ἢ δὲ ὡς ὁρμίσκος κατέστησε, τῇ ὡς πύργῳ διέφορος μὴ, οὐ
 μὴ ἐναντία· ἔτι μὴ γὰρ τὸ πρὸς τοῦς ἀσθενεστέρους συγκα-
 ταβητικὸν οὗτος, καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς ταπεινοφροσύνην βού-
 λεται θελεῖν ὁ λόγος, ὁρμίσκος τὸν τράχηλον αὐτῆς ἐναρμόζει,
 τῇ μετὰ κρημνίσαι φρονέμεται· ὅτι δὲ τὸ πρὸς τὴν πᾶσιν καὶ
 τὰς ἐνταπειμῆστος δυνάμεις ὑπερκεῖσθαι καὶ διανεστῆκε, πύργον
 Δαβὶδ ἀπερίσπαστον· θεληδὲ ταῖς πολιτικαῖς· χίλιαι δὲ θυροὶ κρέ-
 μονται ἐπ' αὐτὸν, καὶ πᾶσαι βαλίσκαι τῶν θυραίων, αἱ τῶν πρὸς
 αὐτῶν ἀγωνιστικῶν δυνάμεων· ὡς χειρωσμένη καὶ ἑξῆς ποσὶ-
 σμα, τοῦ ἐκωστήει ἐξήρτασε τράχηλον, σπρίον τοῦ παρ' αὐτῆς
 κατακρημνίσαι πλεῖστος ἐσπερίως· οὐδὲν ὑπερκεῖσθαι τοῖς ἐχθροῖς
 βίβλος, ἢ πᾶσιν βαλίσκαις δυναμέναις κατ' αὐτῆς· οὐ γὰρ ἀρετὴν
 βαλίσκων, ἀλλὰ πᾶσας ἔχει λαβοῦσα παρ' αὐτῆς· οὕτω καὶ ὁ κρη-
 μίσκος οὗτος ἐκωστήει τοῦ ἐχθροῦ πολέμοις τὴν δύναμιν· ἔστι

IV. τὰς βέας ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ τιμαυματοποιήσας ἐν τῷ ἁγιασμένῳ δού ἐπέχεσθαι ἐκτός τῆς συνήθους αὐτῶν δουλίας τὰ σωματικά θέγματα ὡς πότους βέας ὑπὸ τῷ λίπτον αὐτῆς.

4. Ὡς πύργος Δαβὶδ τράχηλός σου, ὃ ὑποδομαίνεις ἐν θαλοσῷ· χίλιαι θυραὶ κλείνεται ἐν αὐτῷ πύλαι βελίδες τῶν θυραίων.

Γρηγορίου.

Ἐκ τούτων μαθησόμεθα ὅτι τὰ παρὰ τῶν ἁγίων γενόμενα, τούτοις τίς καὶ διδασκαλία τῶν εἰς ἀρετὴν καταβαλλόμενων ἐγένοντο· εἰς οἱ γὰρ, δι' ὧν τὸν τῶν ἀρετῶν συνεκτικὸν ἦεν δι' αἰνεμάτων υποκείμενα ἡ ἀποκεία, καὶ γὰρ τοῦ ἐναρίτου βίην τὸν οἰκιστὴν ὑπεβάλλει· οἱ τῶν οἰκοδομημάτων κατασκευαί, τὴν γὰρ δι' ἀρετῆς οἰκοδομημένην ἐκκλησίαν ποιεῖσθαι διακελεύεται· ὃ κατὰ τῶν ἀλλοφύλων πόλεως, δεικνύει κατὰ τὰς ἀδικίας ἡμᾶς ἀνδρίζεσθαι· οὕτω τοιοῦτον καὶ ὁ παρὰ τοῦ Δαβὶδ πύργος αὐτοῦ πύργος, ἐν ᾧ τὰ ἀρετῶν τῶν λαόνων ἀείθεται, πρὸς τὴν προνοίαν τῆς ἐκκλησίας βλέπει· διὰ τούτου μακαριώτατος οἶσιν τινὲς εἶναι τοὺς ἐν τῷ λαῷ τὸν τραχήλου τύπον ἔχοντας διδασκάλους, οἱ τινες τὴν ἀληθινὴν κεφαλὴν τὸν Χριστὸν βαπτίζουσιν ἐν ἑαυτῶν ἔχοντες καὶ τὴν θραυστικὴν ἐνέργειαν, γὰρ δὲ τὴν διδασκαλίαν δι' ἧς τῷ σώματι τῆς ἐκκλησίας συντελεῖται ὁ δόνατος· δεικνύει τε τοῦ πνεύματος ὄντας, τοῦ ἴσου καρδίας ἀνταρθεῖν ποιοῦντας καὶ ἐκτεμενίζοντες, καὶ διὰ τῆς εὐαγγελίας ὡς ὑπηρετοῦντες τῷ λόγῳ, καὶ τὴν ἐκτεμενισμὸν τῶν σπουδαίων διδοῖν, διὰ τοῦ συνδίστου τῆς εἰρήνης φέρεσθαι, καὶ ἀνταρθεῖν ὡς ἐν τῷ τῷ ἑαυτοῦ φρονεῖν, καὶ πρὸς τὰ πλάγια μεταστρεφόμενον εὐαγγελίῳ· ἐν ᾧ τὰς ποικίλας τοῦ διαβόλου μεθεδίας ἐκκλίνειν καὶ ἀνταρθεῖσθαι δεικνύοντες, οἷος ἦ καὶ ὁ μακάριος Παῦλος, ὃς τὸ ἔνθα τοῦ Χριστοῦ ἤβασται, σκεπὴς ἐκλογῆς γενόμενος, καὶ εὐαγγέλιον ἀρετῶν κατόντων τὸ εὐαγγέλιον, καὶ τὸν Χριστὸν ἔχον λαλοῦντα τε καὶ φεγγόμενον ὁ τοιοῦτος οὖν τράχηλος, ὅπως παρὰ τὸν Δαβὶδ ὑποδομαίνεται· οὕτω δὲ

καταβυθίζοντες ἡ μὲν καθοράται τῷ εἰς τὰ κρήνη βλισκόντι IV.
διὰ τοῦτο φεσὶν ἐντὸς τῆς σιωπῆώς σου.

Ναῖλου.

Ἐπὶ μὲν τῆς φύξε, τὸ αὐτοῦτον τοῦ βίου καὶ τοῖς πόντοις ἀπρέσταν, μὲν ἐστὶ παρὰ τὴν λιπὴν βίαν διὰ τὴν σπουδαιότητα παρακλῆσεων· τοῦτο γὰρ μάλιστα τῇ μῆτι κρίνεται ἡ κατὰστασις, τοῦ μὲν σύμφρονος συνδρασκέουσα, καὶ τοῖς ἀελλᾶστοις ἐρδαιαῖς τῷ ἀμειδίῳ σχήματι, τὸ ἀγευστον σφαιρίουσα τῆς ὁφείας· τοῦ δὲ δικαιοχρήνου, ὡς αὖτις ὑπερβιδύουσα καὶ κίχλασπινθη καὶ ἰσχύουσι προσταλυνόμενῃ πόντῳ ὀρδαιαίου· καὶ τὸ τῆς ἰδέας αὐτοῖς πόντος· εὐαγγέλιον τῆς φαιδρότητι· ἐπὶ δὲ τῆς ἐκλογῆς τὸ τοῦ παραδεισίου τῶν τῶν καὶ ἀποκρίσεως τὸν σιμῶνται, αὐτοχρησίων καὶ δυστηνῶν τοῖς αἰσθητοῖς ἱερῶν δεικνύντων τὴν ἐξουσίαν τῆς νόμης καὶ οὐδὲν ἔχουσα τῇ ἐκείνῃ γένεσι ἰσχυρῶν λιπὴν γὰρ βίαν, τοῖς μὲν ἡμῶν γενεαῖς ἀποσφίει, ἀποτρέπαις ἔχον τῇ γένεσι ποσότητα κρύπτει δὲ τὸν ἰσχυρῶν ἀσφαλῶς· λαοὶ δὲ καὶ παρακλῆτος πνευγύει πλῆθος ἀγάθης συνδεδιμένῃ, ὃ τῆς βίαν κρύπτει· αὐτὸς ἔχει κραταιῶ τῇ εἰς φλοῖφ ἡμετέρας, ἀλλὰ καὶ ὑμῶν κατὰ τὴν εἰς διάφορα διεγερθεὶς συστήματα καὶ μισοῦμενος τὰ τῶν τῆς ἐκλογιστικῆς ἀελλᾶδος τάξας· τοσοῦτον διεγερμένα, ὅσον μὲν συνεκχρίσθαι τὴν ἐκλογὴν πρὸς τὸν νόμον, καὶ λαὸς θεοῦ καθέκουσαν κατὰστασις φυλάττεισθαι· ἀξιώματα ὅτετις καὶ λειτουργίας ἱερῶν οἰκονομικῶς μεταξόμενα, καὶ οὐ κίχλασπινθη διαδίδει, ἀλλ' ἀγάθης συνδεδιμένῃ· καὶ ἐντὸς δὲ τῆς σιωπῆώς τοιούτῃ ἐστὶ ἡ καρδιά τῆς νόμης, καὶ τὸ σιμῶνται μετὰ αὐτοῦ κατέχουσα τῆς κατὰστασις.

Προγένοις.

Προστίθεται τῷ τῆς σιωπῆώς ἐκείνῃ, τὸν ἀπὸ τῆς σιωπῆς ἐπισταμένης τῆς νόμης καὶ τοῖς λαοῖς ὡραίας καὶ ἡμετέρας οὐγῆς καὶ ἐπὶ ποσότης πνεῦ κρύπτει πρᾶγματα καὶ ὃ νόμος ἐν τῇ βίᾳ κρύπτει τὰ διεγερματα τοῖς εἰσὶν κόκκους

IV. *αὐτίως ἐν τῇ καρδίᾳ σου εἶσι δ' αἱ αὐτὴν ὑπερῶν ἐκ νεφρῶν, σωθῆσθ.*

Καὶ τοῦτο.

Καὶ τοὺς πολλὰς τὸν λόγον ἀναρᾷς ἡ γραφὴ ὡς τὸ, ἔξαλο-
θρῶσαι κύριος πάντα τὰ χεῖλε τὰ δόλια καὶ ἐξαχρῖς ἡ χά-
ρις ἐν χεῖλεσι σου· εἴτε οὖν ἡ τελεία ψυχὴ, εἴτε οἱ ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ διδασκαλοὶ, ὅταν ζῶντα τὸν λόγον ἔχουσιν καὶ διαμῖναι τὸν
ἀεροκτὴν δυναμένον, ὡς μακάρι τὸν ἅπασι ἀκούοντα ἀναχωρεῖν
δύνασθαι, σπαρτίον κόκκινον ἔχουσιν τὰ χεῖλε· σπαρτίον μὲν διὰ
τὸ διαμῖναι, κόκκινον δὲ διὰ τὸ ζωτικὸν τὰς τοῦτων δυνάμεις
καὶ πεφυμένον· τοιαῦτα γὰρ καὶ ζῶσα σῆρξ, τὸν ἰσχυρότητα
μάρτυρα τῆς ζωῆς ἀπεργασμένη· τοῦτο θελὼν ὁ κύριος ἔλεγεν· οἱ
ἡμεῖς λόγος, πνεῦμα εἶμι καὶ ζωὴ διὰ μὲν τοῦ πνεύματος τὴν
διαμῖναι τοῦ σπαρτίου, διὰ δὲ τῆς ζωῆς, τὸ κόκκινον παραῖνον·
καὶ ἡ λαλῶν δὲ τοῦτων ὥραϊα, πολὺ μετὰ τοῦ ὠριλῆσθαι καὶ τὸ
τεμπνόν ἔχουσιν.

Ἐργαζόμενος.

Ἦγουν ἔστι δάκτυλος ἡ τοῦ λόγου παρασκευὴ ὡς κερδε-
σαι τὸν ἀεροκτὴν δυναμένη, ἥ καὶ τὸ ἵνα μὴ καὶ ζωτικὸν θα-
λασ τῶν διὰ τοῦ χιλιεὺς ἐξίστημι βρομάτων, οἰκνῶν βαττομένης
ἐν τῇ ἀλαδίᾳ πέσει τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἦς λίπυρος τῆς βίας μέλον σου ἐπὶ τὴν σωματικὴν σου.

Εργαζόμενος.

Ἀρίσκειται κατὰ τὴν τοῦ σώματος ὥραν ὁ νυμφίος, τῇ τῆς
παρθενίας ἰσχυρότητι, ὅτι μᾶλλον καλεῖ ἢ συνήθειαν καὶ προσ-
σεκτεῖ αὐτὸ λίπυρον τῆς βίας· αἰδοὶ γὰρ ἰσχυροῦνται καὶ σω-
φροσύνη· ὡς γὰρ τῆς βίας ὁ καρπὸς ὑπὸ τρυφεροῦ τε καὶ ἐξέρ-
σου τῆς ἐπιφανείας φυλάττεται, οὕτω καὶ ὁ εὖρος τὴ καὶ ἐγ-
κρητὴ καὶ κατεσκευασμένος βίος, φύλαξ γίνεται τῶν τῆς σωφροσύ-
νης καλῶν ἵππων· δὲ καὶ τὴν προσηκὴ καὶ τὴν ἔσθον ἀγασσά-
μενοι γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἵππων· διὰ τὰ τῶν πραγματομένων κα-
τὰ τὴν εὐσχεύοντα βίον, καὶ διὰ τῶν ἐν τῇ τῆς ψυχῆς ἀπαθείᾳ

τες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ, καὶ τὴν τροπὴν πεντὶ παραπτῶ- IV.
ποντας τῷ σώματι διὰ τὸ σύμψυξεν καὶ ὁρόφυγεν, ὡγίῃ ὁραθῆ-
ναι διὰ δὲ τὸ καῦρον καὶ ἀνέμινον ἦς ἀνιχνεύουσας, πᾶσαι
ὕλην πλοῦτον ἀποκατεμάττει, κατακρίσεις ἐνοητίζονται· καὶ ἀπὸ
τῆς τοῦ λυγροῦ δὲ ἀναβόσκας, εἰσι διδυμείοντες, οὐκ ἔπαινον
ἀλλὰ καρποφόρον τῆς τῶν ἐκατέρων ἔργων ἐσχυρότης μέτρον, καὶ
τοῖς καταλλήλως ἐκάστη μῖνει, τῷ τε πικρῶντι καὶ τῷ μύλλοντι
δωρὲρκεσι διδυμείσκεται· ἵσως δὲ διὰ τοῦτο ὁδόντες, ὡγίῃ
κατακρίων παραπλήσιοι εἰ διδυμείουσιν· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐστὶ εἰσι
τρίχης, τὸ τῶν ἀμαρτημάτων ἄχθος ἀποκατεμάττει.

Ἐργήτους.

Διδυμείσκει δὲ ἄλλως, διὰ τὸ διττὸν τῆς νοσηρίας ἦς τα-
ρπτός καὶ πνευματικός.

Φίλωνος

Ἢ ἐστὶ μένει κατελθεῖσθαι εἰς τὸ ὕδωρ τὸ μυρτικὸν σὺν ὡγίᾳ
ἀνέψεως πνέουσι.

Ὡς σπαρτίον κέκλειον χεῖρα σου, καὶ ἡ λαλιὰ σου ὥραϊα. 3.

Γρηγορίου.

Κέκλειον σπαρτίον ἵατι, μίστος δὲ ὡγάσας ἐκτελεσμένον
ἐκπαιεῖ τοῖνον τῆς ἐκκλησίας τὸν σύνδικον, καὶ τὴν ἐρογυ-
μοσύνην ἅμα καὶ τὴν ὁμολογίαν, δι' ἧς ὁμολογεῖ τὸν ὑπὲρ αὐ-
τῆς σταυρωθέντα καὶ ἦν ἡ ἐκκλησία συγκυνοῦσα ἐν γίνεται
χεῖρας, καὶ μία φωνὴ ἐκ διαφόρων τοῦ ἱεροῦ τοῦ νοητοῦ συγ-
κελευσμένη καὶ ὡς σπαρτὶ διὰ δὲ τοῦ αἵματος κεκλεινοῦ διδάσκει-
ται τὴν ὁμολογίαν διὰ ζώματος φέρειν, τοῦ ἐξαγορεύοντος ἑαυ-
τοῦ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος· δι' ἀρετῶν γὰρ ἐστὶ πληρουμένη τοῖς
ἐκκλησίας χεῖλεσιν ἡ εὐπρέπεια· ὅταν καὶ ἡ πίστις τῇ ὁμολογίᾳ
πρελέσται, καὶ ὡγάτῃ τῇ πιστῇ συμπλέκται διὰ μὲν οὖν τοῦ
σπαρτίου ἰδῶσιν τὴν ὡγάτην διὰ δὲ τοῦ κεκλεινοῦ τὴν πί-
στιν· καὶ οὕτως ἡ λαλιὰ τῆς νόμης γίνεται ὥραϊα, τοῦ ῥήμα-
τος τῆς μίστης ὁ κηρύσσων, ὡς φασὶν ὁ Ζήσιος ἀπόστο-
λος· ἴδὼν ὁμολογῆσαι ἐν τῷ ζώματι σου κύριον Ἰησοῦν, καὶ πο-

IV. ἅπρ τις ψυχὴ δύναισι λεπτοποιεῖται ἐπιτήδεια, πρὸς τὸ παρα-
παραθεῖται τοῖς εἰσὶν ἐπὶ ἀνάγκῃσι παρασκευάζουσα τοὺς τοί-
ων κριτικούς τε καὶ δικαστικούς τῶν θεγμάτων καθάγαγας, οἱ
τὰ βία φυσικά δοκ σαφέστερα ἐξεγέσθαι λεπτοποιεῖσιν, ὡς εὐ-
καρπάζονται τὴν πνευματικὴν ταύτην τροφὴν γινέσθαι τῇ σώ-
ματι τῆς ἐκκλησίας, ἰδόντας ἐκάλειν ὁ λόγος, οὗς καὶ βούλε-
ται πικρὸς ἄχθους ὕδατος γυγμωμένους· τοῦτο γὰρ τὸ κεραι-
μίζον· καὶ λέγει τῆς συνειδήσεως πικρὸς μολυσμὸς σαρκὸς κα-
θαίρουσας· καὶ πρὸς τοῦτοις ἀπὸ θεοῦ ἀποκαθάρσις ἀναβιβάζονται·
καὶ μετέπειτα εἰς τὸ ἱερὸν κατασφραγίζονται εἰς τὸ βάρβαρον·
καὶ διδωμένοι τῇ μὲν ψυχῇ τὴν ἀπάθειαν, τῇ δὲ σωματικῇ βίῃ
τὴν εὐχαριστήσαν γενέσθαι, καὶ ὅπως ἐν μετέπειτα τῶν καλῶν ἐπι-
τεθυμάτων ἁγνοῦν.

Ναῖλου.

Ὅμοιος καὶ τοῦτο, κατὰ τὴν λέξιν ἐδικαστήτων πρὸς δὲ διώ-
ναισι γίγνεται περὶ φαντῶν ἰδόντων· ἰδόντας ἀκρυβυλῶς συν-
έτριψας, καὶ ἐκεί ἐστι ὁ βρυγμὸς τῶν ἰδόντων· περὶ δὲ ἱπαι-
νιτῶν, ἰδόντες αὐτοῦ γὰρ καὶ τὸ παρὲν μετὶν· τάχα δ' ἂν
εἶν δυνάμεις ψυχῆς, δι' ὧν προτρέβηται λόγῳ αὐτῇ, τὴν δικ-
κρισίαν τοῦ λόγου πιστοποιῆσαι καὶ λεπτοποιεῖσιν, καὶ εἰσὶν
μυριαζόμεναι, τὴν τῆς ἀδρυμείζονος διὰ τῆς ἀεσθῆς παραδείχ-
θέντα λόγον· συνετρέβονται δὲ οὕτως οἱ ἰδόντες, ὅπως κίρηντας
διδασκαλίας εὐχόμενοι ἑρμηνεύει· ὁμοειδισκόντες γὰρ, ὁχρεῖται γί-
νεσθαι τὸ λέγειν τὴν ἀληθεῖ τροφὴν ἀγίῃ εὖς κακαρρίων ἱεροῖς
τοὺς ἰδόντας τῆς νόμου· διὰ τὸ μεθεῖν ἔχειν τοιοῦτον, εἰν οἱ
προειρημένους εἶχον ἰδόντες τῶν ἀειθῶν· ἀλλὰ καὶ παρακαλεῖται
πάντα μένον διὰ τὸ λευκόν, καὶ πικρὸν διὰ τὴν κουραν·
διδωμένοι δὲ οὕτοι οἱ ἰδόντες, ὅταν καὶ πρὸς τὸν παρόντα
βίον χρῆσται σκίπτονται, καὶ πρὸς τὸν μέλλοντα τῇ πρὸς τὸ
νυνεργεῖν διδωμένοις, τῇ αὐτῇ ἔργων προσκλίνοντες εὐτελείαν·
ἀπονοῦσα γὰρ εὖς ἔστι ἐν αὐταῖς· ἀπὸ τοῦ γοῖρα καλῶν πρῶ-
ξιν καὶ ἁγνοῦς εὐδὲ μὴ ἐστὶ καὶ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ δὲ κοινῶν

Ναίλου.

IV.

Ὅτι μὲν πρὸς τὸ βεβαίον, οὐδὲν ἔχει κατένευ ἡ σύγκρισις· τί γὰρ ὅμοιον τρίγωνον καὶ ἄγωνα αἰγῶν; ὡς δὲ πατρις τῆς φιλοσοφίας, πολλὰ τις ἵστίη ἡ συμφωνία· εἴτε γὰρ ψυχὴ ἴστίη τέλεια πρὸς τὴν ταῦτα εἴρηται, εἴτε ἡ ἰσοδύναμος ἐκκλησία, ἔχει τοὺς ἀπολαύσαντες ἡ θεωρία τῆς λήξεως· καὶ γὰρ τῆς τελείας ψυχῆς τὰ εἰσωνεῖ ἀποβλήματα καὶ κίρηντα, ἃ τὸν ἴστίη τὰ διὰ τοῦ σώματος ἐπιτελούμενα χρεώδεις πράγματα, ἐπειδὴ καθεκόντως γίνονται, καὶ μετὰ τοῦ πρίπουτος κίρηντος, ἁγίως αἰγῶν ὁμοιοῦται συντεταγμένη καὶ εὖ περιγραμμένη καὶ οὐδὲν ἔχουσα διατεταρμένον, διὰ τὸ ἔχεται τοῦ τῆς φύσεως ἱερῶς λόγῳ, καὶ ὑπομονεῖσθαι ὡς αὐτὸς διόντως· ὅταν γὰρ τὸ περιγόμενον τῆς ἀσώτου τρυφῆς εἰς τὸ χρεώδεις καὶ ἀκατακτάς στήληται, ἴστίη ἁγίως αἰγῶν τὸ λεγόμενον τρίγωνον παρακλήσων· τὰ τοίνυν σωματικά, ἐν μὲν τοῖς ἀδιαφόροις ἀδιώροισι, ἐν δὲ τοῖς ἐπιτελετήροις σπουδαῖσι καὶ χρέουσιν· ἔκνε δὲ ἡ ἐκκλησία ἴστίη πρὸς τὴν λέγεται ταῦτα, τρίγωνον αὐτῆς εἶναι οἱ μετανοοῦντες ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήματι· διὸ καὶ ἁγίως αἰγῶν, ἀλλ' οὐ προβάτῳ, παραβάλλοντα· ἀποκαλύπτουσαν δὲ ἀπὸ τοῦ Γαλαθῆ τοῦ μετοικίσαντος ἀπὸ τοῦ Ἰουδαίου ἐπὶ τῷ ἔθνε λόγῳ Γαλαθῆ γὰρ μετοικίαν μαρτυρίας ἔρμενεύεται· εἴτε μὲν γὰρ τῷ Ιουδαίῳ ἔθνε ἔθνε· ἡμεῖς καὶ μετὰ καὶ πρὸς τὰς ἐκκοινωνίας μετὰ, ἵπνουν ἐν ἡ μαρτυρία· εἴτε δὲ τὰ ἔθνε καὶ ἐκκλησία ἵπνουν, τοῦτον γένοντι μαρτύριον, μετοικίσαντες ἀπ' ἵπνουν ἐπὶ τοῦτον.

Ὅθεντις σου ὡς ἁγίως τῶν περιγόμενων αἱ ἀκρίβειαι ἀπὸ τ. τοῦ λουτροῦ· αἱ πῦσαι διδωμένους, καὶ ἁπλοῦστα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.

Γραγυρίου.

Πρῶτον λέγει περὶ ἰδόντων, παραδραμῶν τοῦ σώματος καὶ τῶν χειλέων τὰ ἑαυτοῦ· καὶ εἰς οὗτω περὶ χειλέων· πρῶτον γὰρ τις ἐκκρίνεται τὰ πνευματικὰ μαθήματα, καὶ οἷον καταλαβαίνει ὥστε τὴν τρυφὴν τοῖς σωματικοῖς ἰδοῦναι, καὶ τότε λέγει περὶ αὐτῶν·

IV. Τρίχωμά σου ὡς ἀγέλας τῶν αἰγῶν, εἰ ἀνέβησκαι ἀπὸ τοῦ Γαλααθ.

Γρηγορίου.

Ἀπὸ τούτων τὴν ἐνάρετον πολιτείαν ἐν ἑπαύρῃ ποιεῖται ὁ λέγων· διὰ γὰρ τῶν ἀνακαλύψεων τριχῶν, τῆς πρὸς τὰ κοινὰ ἔργα ἀναστροφῆς τῶν τῶν πνευματικῶν ἐργασίᾳ μετεόντων τοῦ βίου πεποιθέντων· τρίχωμα γάρ, τὸ ἐντὶ παραβολαίου δεδομένου τοῖς γυναιξὶ κατὰ τὸν ὁρίσαντα αἰδῶς τε καὶ σωφροσύνη νοεῖται μετὰ τῆς ἐν κόσμῳ νεκρόσεως· ἀνακαλύπτει γὰρ ἡ θρηξὶς διὰ τοῦ πλεονακτῆντος τῶν τριχῶν, ἀγέλας αἰγῶν παραβάλλεσθαι ταῖς ἀπὸ τοῦ Γαλααθ ἀνακαλυφθείσας· οὕτω γὰρ στοιχίζονται, οἷοι ὥσπερ τὰ ζῦλα τοῦ Λιβάνου, εἰς χρυσὴν τε καὶ πορφυρὰν μεταποιήσας, παρίου ἐκαστῆς ὁ βασιλεὺς κατασκευάσκει, οὕτως αἶθεν ὁ παρὴν ὁ καλὸς, αἰγῶν ἀγέλας παραλάβας, εἰς πείσμα μεταβαλεῖν τὰ αἰσθήματα τοῦ ὅρου Γαλααθ· ἀλλοτρίου δὲ ὅρου ὄνομα τοῦτο, τοῦ τῆν τοιαύτην χάριν ἀνακαλύπτοντος, ὥστε τοὺς ἐξ ἰδίων τῇ καλῇ ποίειν ἀκολουθούοντας, εἰς τὸ τρίχωμα συντέλειται τοῦ τῆς νύμφης κάλλους· δι' ἣν σωφροσύνη τε καὶ αἰδῶς, καὶ ἐγκράτεια, καὶ ἡ τοῦ σώματος ἐκέρως διασημαίνονται· ἡ τὴν συμβάλλεται τι πρὸς τὴν τῶν αἰγῶν θεωρίαν, καὶ ὁ ἥλιος τῇ ἑρμὶ τῇ Γαλααθ ἐρηλοστορήσας χρόνον πολλόν, ὅς μάλιστα τοῦ κατ' ἐγκράτειαν καθυγίαιτο βίου· αὐχμηρὸς τὸ αἶδος, λάμπας τὴν τρίχα, δέχεται αἰγὸς σπιναζόμενος· πάντες οὖν εἰ κατ' ἐκείνον τὸν ἑκατὼς καταρθεύοντες βίον, πόσους γίνονται τῆς ἐκκλησίας, ἀγαγεθὲν κατὰ τὸν εὖν ἑωκρητοῦντα τῆς φιλοσοφίας τύπον, τὴν ἀρετὴν μετ' ἄλλῳμα ἑμπονεύοντες· τὸ δὲ ἐκ τοῦ Γαλααθ τῆς τοιαύτης ἀποκαλύψεως ἀγέλας, μαίζονα τοῦ ζωώματος τὴν ὑπερβολὴν ἔχει· οἷοι ἐκ τοῦ ἰδνικοῦ βίου γίγοντι ἑρμῖ, ἡ πρὸς τὴν κατὰ Διὸς φιλοσοφίαν μετὰβασιν· εὖ γὰρ ἴδωκε ὅρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ τῆς τοιαύτης καθυγίαιτο πολιτείας, ἀλλὰ τὸ τοῖς εἰδύλοις ἀνακαίμενον ἔδρας εἰς τοιαύτην ἔλθει τοῦ βίου μεταβολὴν, ὥς ἀσπείσκει τὴν κεφαλὴν τῆς νύμφης τοῖς κατ' ἀρετὴν πληρωμένοις.

φανερωθῆναι· διὰ δὲ τῆς ἡλικιότητος τοῦ ἰσχυροῦ IV, τῆς μαρτυρίας ἐκτίθενται· ἐν γὰρ τῇ δευτέρᾳ μαρτυρίᾳ βεβαιώσθαι τὴν ἀληθείαν ὁ Θεὸς ἀποφαίνεται λόγος· ἐπειδὴ δὲ ἐν σώμα ἡ ἐκκλησία, ἐν δὲ τῷ ἐνὶ σώματι μὴ πολλὰ, οὐ τὴν αὐτὴν ἔχοντα πρῶτον, τοῦτο χῆρον ὁ ἀρχὴς τοῦ καλλῆς διαμαρτῆς, τῶν ἀρεσκόντων αὐτῇ μελῶν ἐξ ὅλου τοῦ σώματος, ἰδίως τε καὶ πρόσφορον ἐκαστον ποιεῖται ἵνα ἰσχυρὸν ἔρχεται δι' ἀπὸ τῶν ὀρθολογῶν· οὗτοι δ' ἂν εἴεν, εἴην ὁ Σαρκελ, ὁ βλίσπων γὰρ ἀνομάζετο· καὶ ὁ Ἰαζικελ, ὁ σκοπεύων ὑπὸ Θεοῦ τεταγμένος ἐπὶ τῇ τῶν φυλοσκοπῶν παρ' αὐτοῦ σωτηρίᾳ καὶ Μιχαῖας ὁ ἄρων, καὶ Μωσῆς ὁ Σωμρεός, καὶ διὰ τοῦτο Θεὸς ἀνομασχεῖνος· ὀρθολογοὶ πάντες ἐκείνοι εἰ εἰς ἰδρυμὸν τοῦ λαοῦ τίταγμένοι, εἰ καὶ ἄρῶντες ἀνομάζοντο· καὶ νῦν δὲ εἰ τῆς ἐκκλησίας προσετώτες, εἰ τὸν αὐτὸν ἰσχυρὸν τρόπον ἐπύχοντες, καὶ πρὸς τὸ ὡς τῆς ἀληθείας τὸ λατὸν σῶμα καθοδηγοῦντες· περὶ τῶν δὲ, φασί, εἴως πνευματικοὶ καὶ πρὸς αὐτὸν βλέποντες ὡς αὐτὸν ὁ καὶ τὴν ἀκαρκεσίαν διὰ τούτων ᾔδειντο. Ἡ δυνὰς τῶν ὀρθολογῶν ἐκπαινεῖται ὡς ἂν ὁ λόγος γίνοιτο ἐν ἰσχυρῷ ὁ ἀδυσμῶς ὁ φανερῶν τε καὶ νοούμενος· διὰ γὰρ τοῦτο φασί, ἐπὶ τῆς σιωπῆσώς· οὐ γὰρ ἀγαθὸν βίαι, τὸ μὲν ἀνθρώποις πρόδελον, τὸ δὲ μόνον Θεῷ· μαρτυρεῖ τῶν ὁ τὰ κρυπτά βλέπων, πλέον εἶναι τοῦ ὁραμένου τὸ σιωπῶμενον.

Ναῖλου.

Ἐκτὸς τῆς σιωπῆσεως προσέβη· τὰ γὰρ πνευματικὰ θεωροῦσα, μᾶλλον ἂν ἤτις καλὴ καὶ λέγουσα αὐτὰ· σιωπῶσα δὲ ἐξ ἡμῶν εἰ καλὴ, τὰ πρὸς ὠφέλειαν τῶν πολλῶν ἐσυχάζουσα, καὶ μαρτυροῦσα τοῦτο ποιεῖ· πρῶτα γὰρ ἔργον ἀρετῆς καλόν, ὅταν ἡ πράξις μέγας ἐπὶ τὸ φιλόδοξον· λόγον δὲ τοῦ ἀκούοντος εὐκαταμένον δυνάμενον, οὐχ' ἐσυχάζειν καὶ πρὸς ἡμῶν οὐ δίδωται ὁ τοῦ λέγοντος βλίστη σκοπέ.

Κυρίλλου.

Ἡ σιωπὴ αὐτῆς σημαίνει τὴν εἰς ἄπαν ὡμότην κατὰ τὸ, σῶμα καὶ ἄκουε Ἰσραὴλ.

III. πρότερος νόμος, ἀπὸ τοῦ, ὁ δὲ δεύτερος ἀπὸ τοῦ ἐπειδὴ τοῦ-
 νον ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου ἐκάθεται τὰ ἔθνη, προσκαλε-
 ται αὐτοὺς τάχα ὁ ταῦτα εἰρηνῶς προφάτως λέγων· ὁ λαὸς ὁ
 καθήμενος ἐν σκότει ἐξέλθεται καὶ ἴδεται· τί δὲ, ἰσχυροὶ θαυ-
 μάζων τὸ τέλεμα· ἐν τῇ στερόνῃ ᾧ ἐξηράνωσεν αὐτὸν ἡ μέ-
 τηρ αὐτοῦ ἐν ἐμὲ νικησίως αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ νικησίως τοῦ
 Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εὐφροσύνης καρδίαι αὐτοῦ ἐν, ἡ τοῦ γυν-
 ροῦ ἡμεῖς, ἐν ᾗ τὴν ἐξ ἰσχύων ἐκλήσεις ὡς νόμον ἐλαβε με-
 μνηστευόμενος αὐτὸν διὰ τῶν προφητῶν ἔργον οὖν τὴν πολλὰς
 εὐφροσύνης συναγωγὴν ὁ προφάτως, οὐ δικαίως ἀπο-
 δοῦσεν τῷ Χριστῷ, ἀλλ' ἀκούσας ἐκείθεν στίβου τῇ κε-
 ραίᾳ, ἐκκλητίζομενος ἐπὶ τῇ τοιοῦτον παρενοχλήματι φασὶν ἐξέλ-
 θει καὶ ἴδωσι ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ στερόνῃ ᾧ ἵστα-
 νόμενος αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ· πατέρα δὲ αὐτὸν λέγει Χριστοῦ,
 ἐπειδὴ ἐξ ἐκείνης καλέσεται καὶ τῇ γινώσκῃ καὶ τῇ κατὰ σάρ-
 κα οἰκονομίᾳ.

C A P. IV.

V. 1. Ἰδοὺ εἰ καλὴ ἡ πλῆσιον σου, ἰδοὺ εἰ καλὴ οἱ ὀρθοί σου
 περισσεύει, ἵατός τῆς συμπληρώσεώς σου.

Γεωργίου.

Διὰ τῆς προφητείας τῶν προειρημένων τῆς νόμους τὴν φιλα-
 θρουνίαν ὁ λόγος ἀποδείκνυται, ὅτι κατὰ μέγεθος τοῦ θεοῦ
 καὶ αὐτὸς θέλει πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἰσχυρίαν ἀναστῆναι·
 ἔλθῃν, εἰς ἀποστερνόντες, καὶ θαυμάζει τὸ κῆδος, ἡμεῖς τοῦ
 Χριστοῦ τῷ λόγῳ τοῖς κατὰ ἵσχυον μέλλουσιν ἰδεῖν ἰσχυρίαν διὰ
 συγκρίσεως τῆ καὶ ἐκείνης χαριζόμενος τὸ ἰσχυρίαν καὶ οὖν
 φασὶν πρὸς αὐτὸν ὁ λόγος, τῇ ἀγαθῇ προσιμέναι τῇ καλῇ προ-
 σγγίσσας πλῆσιον δὲ αὐτὸν καλεῖ, διὰ τὸ μνησθῆναι τὴν αὐ-
 τοῦ φιλαθρουνίαν, καὶ ἐκκλητίζεσθαι ταῖς λοιπαῖς ψυχαῖς κα-
 τὰ τὴν πλῆσιν, καὶ ἐκκλητίζουσιν ἰδεῖν τὸν νομὸν γε-

Γρηγορίου.

III.

Προεργάσων ὁ λόγος αὐτός παρέλκει πρὸς τὰς θυμαίρας Ἰερουσαλὴμ παρὰ τῆς νόμης τῶν σαρκῶν ἐξελθὼν, οἱ τινες νομοῦτο ἂν καὶ τῶν σωζομένων ψυχῶν ἕως ποῦτε, φρεῖν, ἐν τῇ σπηλαίῳ τοῦ βίου συγκαταίωθε, ἐξέλθετε τῶν προκατακρυμμένων τῆς φύσεως, καὶ εἶδετε τὸ θυμαστὸν διάγραμμα, Ἰωάν θυμαίρας γεόμεναί, ὥς ἀπὸ στασιᾶς ὑψηλῆς, αὐτῶ γὰρ ὁ Ἰωάν ἐρηπνύεται, θυμαστὸν διατάσσεται γεωμετρούμενα τὸν νομῖον γέρας δι' αὐτῶ ἡ ἐκκλησία γίνεται, διὰ τῶν ἐμφύλων λίθων τῆς κεφαλῆς ἐν κόλῳ διαλαμπρόνους στεφανηφόρους δι' τοῦ τοιαύτου στεφάνου ἡ ἀγάπη ἐστὶν ἢ εἴτε ἀγάπην, εἴτε μέτρα τίς λίγη, οὐχ' ἀμνηστέται· Ἰωάν γὰρ ἐστὶν ἀγάπη κατὰ τὸν Ἰωάννη φωνῶν· οὐδὲν δὲ διακρίνει ἐπὶ θεοῦ λεγόμενον· οὐτε γὰρ ὄρεον, οὐτε θάλασσα γὰρ διείκον· ὡς γὰρ ἐπὶ τῶν οὐδὲ ἔστιν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸ δικαιοῦς παραμένει, ἀλλ' ἔστιν ἐν Χριστῷ ἐν πάντις γινόμεθα, τὰ σημεῖα τὰς διαφορῶν ταύτης μετὰ οὐκ τοῦ παλαιῦ ἀνθρώπου συνικνούμεθα· καὶ τῇ εὐαγγελίῳ ὁ πατὴρ λέγεται ποιεῖν τῇ νύφ' τοὺς γάμους· καὶ ὁ προφῆτης φρεῖν, ὅτι ἔδεικται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον· ἐκταῖ δὲ παρὰ τῆς μετρῆς φρεῖν ἐκταῖται τῇ νομῖν τὸν γέρας· ἐπὶ οὖν εἰς ἔστιν ἡ γάμος καὶ μία ἡ νόμος, καὶ παρ' ἑνὸς ἐκτελλέται τῇ νομῖν γέρας, οὐδὲν διακρίνει ὁ νόμος θεοῦ τὸν μονογενῆ λίγον θεοῦ, ὁ νόμος τῆς ἀγάπης αὐτοῦ· μὲν οὕτως καὶ ἐκτερεῖν ὅραμα τῆς νομοστολοῦσας αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἐκτερεῖν συνοικῶσαι θυμαστῶν· ἐκτερεῖται δὲ τούτῳ τῇ στεφάνῳ λίγη κούρην ὁ νόμος τῇ νομῖν πᾶσι ἐκτελλόμενον· χάρις γὰρ ὡς ἀλλοῦς συνοικῶν ἐκτερεῖ τῆς ἐκκλησίας ποιητάμενος, ταῖς ἀρταῖς διακρινόμενος ἐν αὐτῇ στεφανοῦμενος ἐκτερεῖται.

Ναῖου.

Τίς μὲν ὁ ταῦτα λίγων, ἀλλοῦ· ἔστι δὲ οἱ τοῦ νομῖν γέρας· ἔστι πλὴν ὅς ἂν ᾖ, τοῖς ἀπὸ ἑνὸς καλεῖ· Ἰωάν γὰρ ἔστιν ἡ τούτων μέτρα ἡ τὸν τοῦ Χριστοῦ νόμον βλαστήσας· ὁ μὲν γὰρ

- III. Ἰδοὺ λίθοις ἀναλεγούτων ἔστων ὡς δὲ λόγῳ ἀπεσπερμέναις ἐργάσιον λέγονται εἰσὶ δὲ καὶ ἀνάκλιτον τοῦ ἀνακουρμένου λόγῳ, καὶ ἔχοντες πρὸς τὴν περὶ αὐτὸν κλίναρ τὸ δὲ χρυσίον ὁ νοῦς· ἵπταίη δὲ τοῦχεν ὁ Παῦλος ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς περιπέτοις καρτίων μὴ νοεῖν, εἰσὶν τοὺς βαρὺ ἑαυτῷ ποιεῖται νοχόμενος· πρὸς τὸν πορρῶν τῷ ἐν αὐτῷ βασιλεὶ λόγῳ ὑπογράφεται τῇ τῷ ἀποστόλῳ περὶ τῆς περιπέτοις ὑπογράφ· τὸ δὲ ἐν ταῖς τοῦ πορρίου λιθόστρωτον ἱστῶται, ἢ ἐν ἑκάστῳ ἑαυτῷ συνάγει λίθων τριῶν ἱπποδρόμων χρυσίον ἄγγυρον καὶ λίθους τριῶν.

Κυρίλλου.

Ἡ ποιμαστική δὲ συνάγει καὶ τὸ χρυσίον, ἢ τὰ καὶ εἶτα καὶ τὴν κατὰ τὴν ἱστορίαν γὰρ κριτικὴν ἱστορίαν καὶ ἱστορίαν, χρυσίον ἱστορίαν εἰς ἱστορίαν τῆς εἰσὶν ἐκείνης· ἵπταίη δὲ πορρῶν τῷ πλάθει τῶν εἰς βασιλείαν κληθέντων ἐν' ἢ ἐν δὲ τις κριτικὴ, δίδεται τῇ καρδίᾳ Χριστῶν, ὅς ἐστι τριῶν μαρτυρίαν· ἀλλὰ καὶ τὸ πορρίον χρυσίον, ἐν τῷ πορρίῳ καὶ πορρίαν τῆς ἱστορίας δὲ μόνον ἔχοντες οὕτω γὰρ ἔχοντες ἐν τῷ κόσμῳ, ὥστε τὴν πορρίαν αὐτοῦ ἀποτίθειν οὐδὲν ἔχοντες ὅς ἐστι τὸ πορρίον εἰς αὐτὸν μὴ ἀποτίθειν ἀλλ' ἔχοντες αὐτὸν.

11. Ἐξιδίτε καὶ ἴδτε πορρίαν τῶν ἐν τῷ βασιλεὶ Παύλῳ, ἐν τῇ πορρίᾳ ἢ ἱστορίᾳ αὐτοῦ ἢ μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ.

Κυρίλλου.

Ἐξιδίτε καὶ ἴδτε πορρίαν τῶν ἐν τῷ βασιλεὶ Παύλῳ, ἐν τῇ πορρίᾳ ἢ ἱστορίᾳ αὐτοῦ ἢ μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ.

Κυρίλλου.

Ἐξιδίτε, πορρίαν τῶν ἐν τῷ βασιλεὶ Παύλῳ, ἐν τῇ πορρίᾳ ἢ ἱστορίᾳ αὐτοῦ ἢ μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ πορρίᾳ αὐτοῦ.

πιστώσαν· ὁ καὶ διὰ τὸ καὶ τοῖς περὶ περιθρημεῖν τὴν οἰκου-
 μὴν τῇ σπουδῇ τοῦ κερύγματος. Φορεῖον οὖν ἐστὶν οὗτος, τὸν
 μὲν οὖν ἔχον ἀνάκλητον χρίσιν, ἐφ' οὗ ἀνακηρύσσεται ὁ νομ-
 φίας· τὸν δὲ λόγον στίλους ἀργυρίου· τῇ γὰρ ἀποσταλῆς λό-
 γῃ χαρίζεται τὸ κέρημα τὸ ἐκκλησιαστικόν. Στίλοι οὖν αἱ λό-
 γοι, διὰ τὸ ἰδραῖον καὶ ἀρετὰς· ἀργύριον δὲ διὰ τὸ θέ-
 κειν καὶ ἀκαπλιστον τοῦ ἀποστόλου· καὶ ἡ ἐπίβασις δὲ τοῦ-
 τος ἐπὶ πορφυρᾷ· αἱ γὰρ διὰ τῶν τούτου λόγων ἰδύοντες εἰς
 βασιλείαν φθάσκουσιν οὐρανῶν, τῇ ἡλικίᾳ ἐπιβαίνοντες ὡς πορ-
 φυρᾷ, καὶ λέγοντες μετὰ τοῦ Παύλου, ἡμῶν δὲ τὸ πολιτεύμα ἐν
 οὐρανῷ ὑπάρχει· καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτοῦ λαβόμενον, ἡ τιμὴ τῶν
 ἀρετῶν καὶ καλὰ ἐν ἀπορίᾳ διὰδιδου· ὥς ὅταν μὲν διημιλῇς
 ἐν τῇ Χριστῇ, ὡς λαβὼν τιμὴν τούτῃ ἀποκοδομῇ· ὅταν δὲ
 βῇς τῇ τοῦ φορεῖ ἰδῶνι φορολογῇ, παύειν καὶ εὐνοηστέα-
 τιν τοῖς βασιλείαις περὶ κατασκευάζει τὴν ἐπιβασιν· καὶ τοῖς
 πολιτευομένοις κατὰ τὴν ἀποσταλῆς παράδοσιν, εὐμαρῇ καὶ λείαν
 τὴν προσκοπὴν ἐργαζόμενος· ὁ τάχα καὶ τὸ ἀνείραντον καὶ ἀνέ-
 γαυτον θεοῦ· τὴν γὰρ τοῦ ἐκείνου πολιτείαν κρυφίαν εἶναι
 βούλεται εἶναι καὶ διὰ τοῦ ἐντός αἰετοῦ, τὸ ἀδελφείοντος ἰδι-
 λωσι τῆς ἀρετῆς· καὶ ἀγάπην δὲ συγκατασκευάζει φορῇ τῇ τοῦ
 φορεῖον κατασκευῇ· χωρὶς γὰρ τούτοις οὐδὲν τῶν λοιπῶν ἀρε-
 τῶν ὄφελος· ἀπὸ ἑξέως δὲ τοῦ Αἰθίου ἐπὶ τὸ φορεῖον ἐν τῷ
 κατὰ σῶμα συγγενῶν αὐτοῦ ἰσχυριστῶν· τούτους γὰρ ὁ Αἰθί-
 ας σφραῖνει. Φορεῖον Ἰαλομῶν, αἱ ἡγίαι ἐν αἷς Χριστῇ ἀνα-
 κηρύσσεται· ἑὸν δὲ Αἰθίου αἱ ἀπὸ Ἰσραὴλ τροπικῶς· ἀλλ' ὅταν
 μὲν συνερβῇ κύριος τὰς κίβρους τοῦ Αἰθίου καὶ ληπτύνει αὐ-
 τὰς ὡς τὸν μέσχον τὸν Αἰθίον, περὶ τῶν μὴ ταρπέντων λί-
 γει τὸν Διοσέβειον ἐν ᾧ κατηνυεύδουσιν· περὶ ὧν καὶ Ἡσυχίας,
 ὁ δὲ Αἰθίον οὖν τοῖς ὕψελαις πεσείται· ὅταν δὲ διὰ τὴν τοῦ
 κατὰ κατασκευῆν λέγει τῇ Χείρῃ ὁ Ἰαλομῶν, καὶ οὖν ἐνταῖθα
 καὶ κοφάτωσθαι μοι ἑὸν τοῦ Αἰθίου, περὶ τῶν ἀναρρεμῶν
 ὁ λόγος ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἐκ λείων ζώντων εἰσεδορῶν, τοῖς

III. ἡ εἰς χίρας κατασκευαί, ἡ ἀντὶ ποδῶς ὑποσφαιζών· οὕτω καὶ ἐν τῇ τοῦ φορέου κατασκευῇ, ἡ μὲν τις εὔλη, ἡ δὲ ἐπίβασις γίνεται, ἑτέροις τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ μέρος, ἡ ἀνέκαλκτον φασίν· εἰσι τοῖσιν ἀργύρεον μὲν, οἱ εὔλη τοῦ φορέου· αἱ δὲ τούτων βάσεις, πορφύρεα· ἐν χρυσῷ δὲ τὸ ἀνέκαλκτον, ἐν ᾧ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κλίνει ὁ νομήριος· τοῖς δὲ τομίαις λίθαις τὸ ἑξῆς ὅσων κατασκευαίεται· οὐκ ὅν εὔλη· μὲν νομήριος, τῆς ἐκκλησίας τοῦς πτόλους· οἱς ἀκριβῶς ἀργύρεον καθαρὸν καὶ πεποιημένον ὁ λόγος ἐστίν· ὁ τῆς βασιλείας, ἐν τῇ ὕψει τῆς πολιτείας ἐπιβεβαῶς· ἐφαίρειτο γὰρ γνώρισμα τῆς βασιλείας ὁ πορφύρεα νομήριος· τὸ δὲ ἐγχευμένον αὐτῶν ἐν ᾧ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ κλίνει ὁ τὸ φορέον κατασκευάσας, τὸ τῶν καθαρῶν θυγατρῶν χρυσῶν ἐστίν· ἵσα δὲ ἀφ' αὐτῆς καὶ κρίρια τῇ καθαρῇ συνειδέσθαι τῶν τομίαις λίθων ἐκκαλεῖται· δι' ὧν ἀπώστων, ἀγάσῃ ἀπὸ τῶν θυγατρῶν ἱερουσαλὴμ συνείραται· αἱ δὲ βούλοισι τῆς, φορέων μὲν πῶσων λόγοι τῆς ἐκκλησίας, καταμαρτίζει δὲ καὶ τὰς τῶν ἐνιργειῶν διαφοράς εἰς πρόσωπα τοῦ φορέου τὰ μὲν, πολλὰ καὶ αὐτῶς εὐκολίαν ὁ λόγος ἔχει, ἐκείνῳ τόγματι τῶν κατὰ τὴν ἐκκλησίαν λειτουργούντων, ἐργασίαι τοῦ φορέου τὰ μέρη· ἔστιτο γὰρ ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφῆτας, καὶ τὰ ἑξῆς· ὡς διὰ τῶν ἀνομάτων τούτων, τῶν πρὸς τὴν τοῦ φορέου κατασκευὴν συντελούντων, ἱερίαι νομίζονται, καὶ θεοδικαίους, καὶ τὴν σιμὴν παρθεσίαν, τῆν ἐντός τοῦ φορέου τῇ καθαρότητι τῶν αἰώνων, οἷον τοιαῖς λίθων αἰώνις ἐκκαλεῖται· καὶ διὰ τῆς τοῦ βίου καθαρότητος τῆς ἐκκλ. ἱερουσαλὴμ θυγατρὸς δαίκεσθαι, ἐν αἷς ὁ τοῦ θεοῦ ἀγάπη ἐνεργεῖς γίνεται.

Ναῖου.

Τὸ φορέον, σπουδὴς θρόνου παρακλήσειον δεχόμενον τὸν καθ' ἐξέτατον· τοῦτο δὲ τάχῃ ὁ Παῦλος ἐστὶ τὸ σπουδὸς τῆς ἐκκλησίας· καὶ γὰρ θρόνον αὐτὸν καλεῖ ὁ σοφὴν λέγουσ ἀλλεχοῦ· συμπέριεον ἑλίκον ἀράριζε τὸν ἐκτεθῆ θρόνον ἐν' ἀήμιων ἐν' ἀνέμων δι' ἀρωμίσθη, διὰ τὸ πλῆθος τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν πε-

Λιβάνου· στέλναι αὐτοῦ ἐποιήσας ἀργύριον, καὶ ἀνάλκτον αὐ- ΠΙ.
10.
του χρυσίον· ἐπιβήσας αὐτοῦ πορφόρον, ἐντός αὐτοῦ λιθόστρω-
τον· ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλὴμ.

Θεοφίλου.

Σίλῳ τοῦ Λιβάνου, Ῥοῦθ ἡ ρωμφοῖτις, ἐξ οὗ ἱσταί· φο-
ρεῖν τοῖσιν ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ κυριακόν.

Γεωργίου.

Ὅτι πῶς οὖν ἐν πολλοῖς Ἱσλαμῶν, εἰς τόσον τοῦ ἀλλοθινοῦ
βασιλέως παραλαβάνεται, θέλον καὶ τὸ περὶ τοῦ κυρίου μυρί-
μιον ἐν ἐκείνῃ τῇ προσώπῃ διαγράφεται· διὰ τῆς τοῦ φορέου
τοῖσιν κατασκευῆς, ἡ περὶ ἡμῶν εἰκονομαία τοῦ κυρίου διατη-
ρεῖται· πολυτρόπως γὰρ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἀξίαις ἑαυτοῦ γίνεται·
καθὼς ἂν ἕκαστος ἔχῃ δυνάμειός τε καὶ ἀξίας, οὕτως ἐν ἐκείνῃ
γινόμενος· ἡ ἱκεὶς εὐχόμενος διαχόμενος ἐφ' ἑαυτοῦ τὸν ἀγαθὸν ἀνα-
βέτην· οὕτως οὖν καὶ ὁ τὸν Θεὸν ἑαυτῷ φέρων, φορεῖν ἂν εἰ-
κότως τοῦ εἰρημικοῦ βασιλέως θεωρεῖται· πολλαχῶς δὲ πάλιν ὁ
Λιβάνος ἐν τῇ γραφῇ τῆς ἀντακαμίνης ἐνδείκνυται δύναμιν· ὡς
ἐν τῇ, συντρέφει κύριος τὰς κίδριους τοῦ Λιβάνου, καὶ λειπνοῖ
αὐτάς, καὶ τὰ ἀξίᾳ· θαλαύοντας τοῦ λόγου, ὅτι αὐτὸς μόνον τὰ ἐκ-
φύετα παρὰ τῆς ἀντακαμίνης δυνάμειος κακὰ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ
ἔρος, ἡ πρώτη τοῦ κακοῦ ρίζα, τὸ ὑπερβῆναι τῶν τεινόντων κί-
δριον τὴν ὕλην εἰς τὸ μὴ ὂν περιεσφάσσειναι. Οὐκοῦν ἡμεῖς ἤμεν
ποτὶ τοῦ Λιβάνου ἕξιν, ὡς ἂν ἐκείνῃ ἡμεῖς ἐριζούμενοι, διὰ τε
τοῦ πονηροῦ βίᾳ καὶ τῆς τῶν εἰδώλων ἀπάτης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεί-
νη ὑπὸ τῆς λογικῆς ἀξίτης ἐγυρόμενη, καὶ ἐν ταῖς τοῦ τεχνί-
του χερσὶν ἡγεύμενη, φορεῖν ἡμεῖς ἑαυτοῦ ἐποιήσας, μεταφρε-
χισώσας τοῦ ἕξιν τὴν φύσιν, διὰ τῆς πλεγγυσσεῖας εἰς ἀρ-
γύριον καὶ χρυσίον, καὶ εἰς εὐκαλὴ πορφόρον, καὶ εἰς τῆς τῶν
χαρισμάτων διακομῆς· ἥ πῶς γὰρ δίδεται κατὰ τὴν ἀπίστο-
λον λόγον σοφίας, ἀλλὰ χαρίσματα πρεσβείας, ἀλλὰ δὲ ἄλλό τι
τῶν ἐκτεργμάτων, πρὶς ὃ πῶς τε καὶ δύναται ἑκαστος τὴν χά-
ριν διέκασθαι· ἡ ὁρθαλμὸς τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας γινόμενος

III. θελοῖς, ἢ ἐπιτεταμένους ἐν ἀναδίῳ καὶ καθαρῶτι ὡς ἐνδομυθῶν τοὺς ἐν σπύτῃ καὶ νοτῇ ἐπερῶζοντας θάιμονας· κλίμα δὲ πῶτος ἐπὶ γυναικὶς θεοῦ, δὲ ἢ ἐκκατακρίνεται τοῖς πρὸς αὐτὸν ἐγγίζουσι.

Ναῖου.

Κλίμαν εἶπεν τὸ κυριακὸν σῶμα· ἐξέκοντα δὲ θανάτους, εἴτε τις τὰς ὁγίας ἐρεῖ θανάτους κύμα τοῦ κυριακοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τὸ, προσέδωκεν καὶ διακρίνας αὐτῶν καὶ τοῖς ἁγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ· εἴτε τὰς τῶν ὁγίων ψυχὰς τὰς δὲκ τὸ διδιδυμάχου τὸν κύμαν τὸν κατὰ τοῦ ἔχθρου οὕτως ὡσαυτοῦ· οὐχ ὁμῶς τοῦ προσέκοντος· εἰ τὸν βερμῶν ἐπὶ τοῦ μέρους κατέχουσιν· εἰ γὰρ καὶ τὸ πρακτικὸν λόγῳ κοπῶσιντες, καὶ τὸ κατὰ τὸν λόγῳ κερῶσιντες, ἐκλόγως καλεῖται τὸν βασιλικὸν τῷ ἐξέκοντα δὲ ἐπερῶζονται ἀνδρῶν, τίλλει κατὰ πάντα γινεσθῆναι, καὶ βιβλῶτες ἰδρῶν καὶ παγίως κίβος γὰρ καὶ τετράγωνος ἀνδρῶν, ὁ ἐξέκοντα, ἴσας πᾶσι τοῖς ἰσότητος πάντων μέρους καὶ ἀπάλυτος, ἐκ τίσσων πᾶσι καὶ διακρίνων, καὶ ἔξ καὶ διακρίνων, καὶ πέντε δὲ καὶ δύο, καὶ τριῶν εἰσὶ συνιστάς, καὶ τούτων ἔχων τὸ εἰρηκὸν σῶμα· διὰ τοῦτο γὰρ οὕτως τοιοῦτοι καὶ ἀπὸ θανάτων Ἰσραὴλ ἐξελίχθησαν ὡς θανάτων θανάτων· τάχα δὲ καὶ οἱ οὗτοι προσηκόντες τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ λόγῳ καὶ πράξει ὡσαυτοῦ τοῦ σώματος Χριστοῦ, κύμα εἴτε τῇ κλίμας τοῦ Ἰσραὴλ· δὲκ μὲν τοῦ ἀνδρῶν καὶ τῷ λόγῳ τοῖς αἰρετικαῖς, ἐν τῇ χειρὶ κατέχοντες βερμῶν· δὲκ δὲ τοῦ σωφρονῶν καὶ ἡγεμονῶν βίβος, ἐπὶ μέρους τῶν βερμῶν φοροῦντες διὰ τοῦ νοκτινῶν φέβου· ἄνθρωπος γὰρ φερε βερμῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μέρους αὐτοῦ ἀπὸ θανάτων ἐν νοτῇ οὐ μόνον γὰρ τοῦ σωφρονῶν ἔχθρου· ἐκείνους τοῖς τῇ ἀναδίῳ ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τῇ καθαρῶν διακρίνεται ἡγεμονῶν, δὲκ τοῖς ἐν σπύτῃ τοῖς κλίμας, καὶ ἐν νοτῇ ἡμεῖς ὡσαυτοῦ, τὰς ἐκκλησίας τῶν ἐκκλησιῶν ὡσαυτοῦ.

9. Φορεῖον ἐκείνους ἰσότης ὁ βασιλικὸς Ἰσραὴλ, ἀπὸ κύματος τοῦ

καὶ ἐπιθυμίας καταβρυσόμενον· οὐκ οὖν ἀναγκαίως ὁ νῆφειν τοῦ III βασιλέως κλίση, τοὺς ἀπλίταις ἐν κύλῳ διαλαμβάνεται· ὡς ἡ τοῦ πολεμίου ἐμπειρία, καὶ τὸ πρὸ χειρὸς ἔχειν ἐπὶ τοῦ μεροῦ τῆν ῥομφαίαν, δόρυς καὶ ἑπικλεῖν ἱκανοὶ τοῖς σκοτεινοῖς λογιμαῖς, τοῖς ἐν νυκτὶ τε καὶ σκοτασμένῳ τοῖς εὐδίσαι τῇ καρδίᾳ λαχρῶσι καὶ τοξέουσιν· ἐπεὶ γὰρ ἀνακεταῖς τῶν ῥομφαίων ἰδόντων λογιμαῖς ἵσταν, ἡ τῶν περιστοχομένων τῇ κλίῳ ἐξέπληται, δολαν ὡς γίνετο διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ λόγου· πάντες γὰρ δεδογμένοις ἐπὶ τῶν, ἀνὰ, καὶ ὁ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ· ἀλλὰ γὰρ εἰδόμεναι ἵσταν, ὅπως ἀντιστρατιώταις χρὴ τῇ σαρκεὶ τε καὶ τῇ αἵματι· ἐν τῇ τῶν ῥομφαίων τῇ μερῇ ἔχειν ἡγεμονίαν· ὁ τοῖς τῇ τῆς σωροσύνης ῥομφαίᾳ δεζόμενος, οὗτος ἵσταν ὁ τῇ ἀρσενικῇ κλίῳ ἡμέμιος, εἰς τὴν θανάτων Ἰσραὴλ, καὶ τοῦ λόγου τῶν ἰδόντων αἵας· ἐπειδὴ δὲ Ἰσραὴλ γίνονται ὅπως ὁ σωζόμενος, ὅτοι τοὺς ὁρῶν τὸν θεὸν ὅσοι γὰρ βλέπουσι τὸν θεὸν ἐκ τῆς ἐργασίας, κυρίως τῇ προσγορίᾳ ταύτῃ κατανεμάζονται· ἴδων δὲ τοῦ τοιοῦτου, τὸ μεδὲν τῶν αἰσθητικῶν πρὸς ἀμαρτίαν βλέπειν· τοῦτε χάριν μία κλίση λέγεται γίνεσθαι τοῦ βασιλέως πᾶν τὸ σωζόμενον· δώδεκα γὰρ τῶν τοῦ Ἰσραὴλ φυλῶν ὄντων, ἐνὸς μὲν ἁπ' ἐκείνου μέρους λαμβανόμενον τοῦ τῶν ἁρσενικῶν πληρώματος· εἰς πᾶν τε δὲ ὁπλίτας κατὰ τὴν ἀρετὴν τῶν αἰσθητικῶν, τοῦ ἐνὸς τοῦτου μερῶν, οἱ δώδεκα φυλαὶ τοῦ Ἰσραὴλ ποιοῦσιν ἰδόντων· εἰ τινες μία παράταξις, καὶ στρατός εἰς, καὶ μία κλίση, τοῦτ' ἐστιν ἐκκλησία μία, καὶ λαός, καὶ νύμφη μία εἰ πάντες γινώσκονται, ὡς ἐπὶ ταῖς ῥομφαίαις καὶ ἐκκλησιαισὶ καὶ νύμφῃ πρὸς ἐνὸς σώματος κοινωνίας προσαρμολύμενοι, δοκ τῶν μερῶν τῆν ῥομφαίαν προβαλλόμενοι· εἰς τὸν ἐκείνῃ αἰσθητικῇ τὴν πρόθεσιν ἐκτὸς ῥομφαίας εἰς κατέπληξιν τῶν ἐναντίων λογιμαῶν προβαλλόμενοι· τοιοῦτοι τοῖς οἱ τῶν θεῶν ἐν ταῖς αἰσθητικαῖς ἐκδοσόμενοι πανοπλίαν, κυκλοῦντες τοῦ βασιλέως τὴν ἰδίαν δολανὴν καρδίαν, ἐν ᾗ ἀνακαίεται ὁ νύμφης· διὰ γὰρ τῆς κλίσης τὴν ἀνέκλεισιν

III.

Θέματα.

Κλίνας τὸ μνηστὴν Χριστοῦ λέγει· ἔχοντα θυμητοί, τὸ πλέγμα τῆς τελειώσεως οἱ ταρβύντες τὸν τάφον· οἱ καὶ τοῦ σπασμοῦ γενομένου, ἐξιδιαιβίσθησαν καὶ ἔν ἀνίστα ὁ Χριστὸς νότα· δύο δὲ βαρύνειας ἔχουσιν οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν μὴ εἰργασκὸν τὰ σπασματικά, ἥ τις ἔστι ἐνὶ μερῶν, διὰ τὴν τῆς συμπεσόντες ἐγκράτειαν τὴν δὲ τὰ φευδὴ διακρίπτουσιν δόγματι· ἡ δὲ βαρύνει, πρὸς τὸ μὴ θυμίσθαι τὸ σκότος.

Γραγγορίου.

Μετὰ τὴν ἐνὶ τῇ κλίσει μαρτυρίαν, οἱ φίλοι τοῦ νοσή, καὶ παρασκευασταὶ τοῦ ἁγίου θαλάμου, καὶ τῆς καθαρῆς νόμας προνήτορες, ὑποδεικνύουσιν αὐτῇ τῆς βασιλικῆς κλίσεως τὸ κλίσιον ὡς μέλλειν εἰς ἐκταμίαν τῆς νόμας ἀγώγων, τῆς θείας τε καὶ ἀχρῆντος μετ' αὐτοῦ συμβαίνουσας. Ὅτι μὴ οὖν ἐκ τῆς ἱστορίας ὁ περὶ τῆς κλίσεως λόγος οὐκ ἔστιν, εἰδόμενον ἐκ τῶν συμπτωμάτων περὶ τοῦ ἱερομάντιος ἱεροποιήτων, οὗ καὶ τὰ βασιλικὰ καὶ τὴν τρόπον, καὶ τὰ λοιπὰ, ὁ λόγος ὑπεργραφεὶς ἀπεφῶς· κατὰ γὰρ τι καὶ παραλλαγήμενον περὶ τῆς κλίσεως οὐδὲν εἶπεν ὡς ἀνάγκη μὴ παρακλίσει τῇ γράμματι, ἀλλὰ δι' ἀκριβοῦς κατασκευάσεως μεταβαλεῖν τὸν λόγον εἰς ποικιλοτάτην δομῆν, τις ὡς ἐκ τῆς ἐμφάνσεως τὸν νοῦν ἀπερὶστασε· ἵνα τὸ θεῖον κλίσιον, ἐν τῇ φοβερῇ τῇ ἐμφάνσει ἔχον, ἀπὸ τῶν ἐκταμίων τῇ συμπτωτικῇ κλίσει διακρίπτουσιν· ἵνα γὰρ ἡ ἐμφάνσις τῶν συμπτωμάτων ἐκταμίαν τοῖς τῆς σαρκὸς μέλλουσιν ἐγκαταστήσῃ, καθάπερ τι σπασματικὸν ἐκταμίαν τὸν νοῦν καὶ αἰχμαλωτὸν ἄγει, πρὸς τὸ ἐκταμίαν βούλημα συναρπάσκειν, διὰ τοῦτο ἀεὶ ἐκταμίαν ἔχον ἐκ τῶν ἐκταμίων τῆς συμπτωτικῆς διακρίσεως τὸν θεῖον ἱερὸν γίνεται ὡς ἐκ τῆς ἐκταμίαν γίνεσθαι λύσις καὶ ἁγίας καὶ βλακώδης διακρίσεως, ἵνα τὴν ἐκταμίαν τε καὶ ἀκατάστατον ἀνδρῶν, ὡς τοῦ θεοῦ ἱερὸς γίνεται τοῦ γὰρ ἀνδρώδους θυμοῦ τὸν τῆς ἐκταμίαν λόγον κατακτείνουσιν· καὶ ἐκταμίαν, οὕτως τὸ καθάπερ τῆς ψυχῆς ἀκαταστάται κλίσιον, μετέχει πάσαις συμπτω-

ἐν μορφῇ, τῇ ὑφ' αὐτῆς πολιτείᾳ τὴν τῶν δογμάτων εὐδοκίαν ἀνα- III.
 κεραιμένην ἔχουσα· δύναται δὲ καὶ δογματικῶς περὶ τῆς ἐκ-
 κλητικῆς λέγεσθαι· ἀπὸ ἱερῶν γὰρ τὰς μὴ ἔχουσας ἄδρα, αὐτὸ
 ἀνίστη· σφύραται καὶ λίσσεται πνεῦμα διὰ τὸ συντελεῖσθαι Χρι-
 στῷ· καὶ διὰ τὸ τὴν κοινοῦ τῶν κοσμικῶν πραγμάτων τὸ εἰς
 εἶδος χρεοκτεῖναι τοῦτοις, κοινοῦ τὸν ποιεῖται μορφῇ· καὶ διὰ
 τὴν εὐλογίαν χρεοκτεῖναι, τὸ κοινοῦ τῶν μεταβαλεῖν εἰς εὐδοκίαν Χρι-
 στοῦ· ὁ γὰρ τὰ μὴ ἔχοντα ἄλλα φερόμενα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τις
 κοσμικῆς αἰσῆς, διὰ ἡλεκτισμένην ποιῶν εἶμα, τὸν κοινοῦ τῆς
 γῆς ἡλεκτιστὸν μορφῇ· τῇ εὐλόγῃ χρεοκτεῖναι τῶν ἀετι-
 κῶν, τὸ κοινοῦ τῶν αὐτῶν καὶ ἡλεκτισμένων, μεταβαλεῖν εἰς
 ἡλεκτισμένην εὐδοκίαν καὶ φέρονται ὅπως Θεοῦ.

Κυρίλλου.

Σφύραται μὲν, ὅτι συντελεσθῆναι Χριστῷ διὰ τοῦ λείψαν· λεί-
 ψας δὲ, ὅτι συνεκτιστὴς αὐτῷ κοινώνηκε τις θεότητος αὐ-
 τοῦ· καὶ οὐ μόνον τοῦτοις ἡ ἐκκλησιαστικὴ τεθιμίκεται ψυχὴ,
 ἀλλὰ καὶ πολλοὶς γνώσεως θεωρήματι· ἡ γὰρ αἰσῆς διακρίνει
 καὶ μέχρι τοῦ τυχεύοντος λεπτοῦς ἱερῶν τὰ πράγματα, λέγει·
 ἂν μορφῆς πῶς εἶναι, λεπτοῦν καὶ εἰς κόσμῳ ὅλων πάντα τὰ
 τῆς εὐδοκίας λέγει· ἡ νῦν ὁ νόμος λέγεται τεθιμίκεται· τάχα
 δὲ καὶ ὁ μὴ κατὰ σάρκα βίου, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα, μεθ' αὐτῶν πα-
 ρουσιῶν τὴν καρδίαν τὸ πολλοὶ καὶ πνευματικῶς σῶζειν τῆς εὐ-
 δοκίας, εὐδοκίαν ἀπὸ πάντων ποιεῖ τῶν νῦν οὕτως ἡλεκτισμένων
 κοινοῦ μορφῇ· λέγει δ' ἂν τις καὶ ὡς ὁ ἅγιος καὶ ἐκκλησια-
 στικὴ ψυχὴ, τὸ τέκνον ποτὶ ἱερῶν Θεοῦ, ἀπὸ συναγωγῆς ἱε-
 ρῶν ἀναβαλεῖται ἀπὸ τῆς ἱερῶν· καταλαμβάνει μὲν δόγματα καὶ
 λόγους καὶ πράξεις, τὰ ἱερῶν Θεοῦ ἀναβαλεῖται ἐν τῇ τοῦ
 Θεοῦ.

Ἰδοὺ ἡ κλίμα ἱερῶν· ἡλεκτιστὸν δύναται κλίμα αὐτῶν ἀπὸ γ.
 δυνατῶν ἱερῶν· πάντες κατέχοντες ἱερῶν, διδιδυμῶν πύ- B.
 λαιον· ἡλεκτιστὸν αὐτοῦ ἐν τὴν μέρων αὐτοῦ ἀπὸ θέρμους
 ἐν τοῖς.

III. νεν· τὸ δὲ τὸν θίβαιον εἶναι Χριστοῦ εὐαγγέλιον ἐν παντί τόσῃ τοῖς σωζομένοις, τεθυρωμένη νοῦται παρακλησίῳι ἐτελλέχῃ, καπνὸς ἑδὺν ἀναπνεύσει, εὐραίνοντα τὰς τῶν μακαριζόντων ἀναπνοάς.

Ναῖλου.

Ἐκκλησίῳν παρέχῃ τοῖς ἑρῶσιν ἡ νόμῳ· δεῖ καὶ ἀπὸ ἑρῶ-
μον ἀνάβαιναι, καὶ ὡς ἐτελλέχῃ καπνὸς τεθυρωμένη, καὶ δεῖ οὐκ
ἀλλοθεν τεθυρωμένῃ, ἀλλ' ἀπὸ σφύρας καὶ λίθων, καὶ κο-
νωρτῶν πυρρῶν· ταῦτα δὲ πάντα σημαίνει τὴν ἀναχώρεσιν τῶν
γελῶν· ἡ γὰρ ἀποσχερῆσι τῆς καρδίας φύχῃ, καὶ τῶν πάλιν
πρόβῳν ἀργίαν ὄψον, καὶ τὸν τῶν ζιζανίων σπορῇ ἀρροπα-
μένη ἐν ἡρίῳ ἐστὶ, προσκέντρουται ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις δι,
ἀρχεται ἀναβαίνειν ἀπὸ τῆς ἑρῶς ὡς ἐτελλέχῃ καπνὸς τεθυρω-
μένη· ὡς γὰρ ὁ καπνὸς ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γῆς, ἐτελλέχῃ δὲ
ἐπὶ τὸν ἄρα, ἑρῶς δέχεται ὡς βίβῃ τῆς συνεκαμυγμένης τοῖς
ἐλλοῖς φλογέ· δεῖ δὲ ἐλλοῖς κάτωθεν ὁ ὕλη, διαζευχθεῖς τῆς
γῆς, ὅπως ἀναχωρεῖ τῇ ἰδίῳ μέρει συνεκαμυγμένους καὶ ἀνα-
χωρεῖσθαι εἰς ἑαυτὸν, οὕτως ὁ τῶν γελῶν ἀναχωρεῖται φύ-
χῃ, καὶ προσκέντρεται ἐπὶ τὰ οὐράνια, οὐ πρότερον μελίσταται τε-
λίως ἐπ' αὐτὰ, πρὶν ὁλοσχερῶς ἐλλοῖς τὰ γέλῳν· τὸ δὲ σφύ-
ραν καὶ λίθων εἶναι τὴν συνεκαμυγμένην εὐαγγέλιον τῇ ἐτελλέχῃ
τοῦ καπνὸς, τὴν νίκωσιν τοῦ σώματος, καὶ τὸν ἐξ ἐγκρατείας
ὕποπινον ὁλοῖ· μετ' ὧν προσκέντρουται ἑρῶσιν τοῖς παρατυγ-
χάνοντι· καὶ ὁ κωνορτὸς δὲ τῶν ἀρρωμάτων, σύμμενος ἐξ τῇ
τοῦ κερύματος νεύματι καὶ γὰρ οὗτος ἀπὸ τριβῆς τῆς παχίας
γῆς, λεπτός ἐπιπλεάζει τῇ προσώπῃ ταύτης· κινούμενος δὲ τοῖς
τῶν ὁδοιπορούντων ποσὶ μετῶρος αἵρεται, πρὸς ὕψος χωρῶν·
ἀλλ' ἔκιν αἵρεσις φύχῃ ὅσον τύχῃ, ἡ τὸ καλὸν δεῖ τι ποιεῖται
καὶ τὸ δὲ ἑαυτὸν, κωνορτὸς ἐστὶ γῆς, ὀλίγον ὑψομένη, καὶ
πάλιν εὐχάρις πρὸς τὸν οἰκίαν κατατριβήσιν τέπει, δεῖ τὴν
πρὸς τὰ κάτω προσπᾶσθαι· ἔκιν δὲ ἐκλεπτατικῇ πίστιν σκοπῇ
τῆς πρὸς τὸ θεῖον εὐαριστίας· τὸ ὅσον γυρὸν ἔχοντα, κωνορτὸς

λαβόντων σημείων περί αὐτὴν καθορώμετες, ἀλλὰ τὸ τῶν ὑψο- III.
 λοτήρων χωροκαταλαμβάνοντες, διαμαρτυροῦνται, εὐ μένον τὴν ἀσέβειαν
 ἀλλὰ καὶ εὖθις ἀνιδρύμεναι· τοῦτο γὰρ ἵσταναι ὃ καὶ ἐκείναισι ποιεῖ
 τῆς ἐκπλήξεως· ὅπερ μέγιστον τῆ νύμφῃ ἐγνώμενον, μαρτυροῦν τὴν
 πρὸς τὸ κρείττον παρὰ τὴν κατὰ φύσιν καὶ μετὰ τὴν φύσιν γὰρ ἔχειν,
 ὅτις, ἑωρῶτα πρότερον, αὐτὸς ὁ ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς ἐρήμου
 καὶ πῶς τὴν σκεπταμένην μαρτὴν ἀπεδύνατο; πῶς αὐτῇ χιτῶνιδι
 ἀπεκρῆνται τὸ κάλλος; ἢ ἐρημὸς ἔστιν ὡς οἶκον καὶ αἰτίαν τοί-
 των, ὃ καὶ ἄνευ ἑρως ἀναβάλλειν αὐτὴν εἰς ὕψος ποιεῖσθαι καὶ
 πρὸς τὸ τρεῦσθαι μεταβάλλουσιν κάλλος; εἰ εὐκλείης γὰρ πόνην
 δι' ἐγκρατείας τε καὶ ἱπποκλείας ἐκείναιτο· τοῦτο γὰρ τὸ ἐκ τῆς
 ἐρήμου ἀναβαίνειν αὐτὴν· οὕτω ποτὶ καὶ ὃ τοῦ προτέρου φύχῃ
 δοξάμενος ἐγένετο τῆς θείας πυγῆς, ἐπειδὴ αὐτῇ ὁ σῶς ὁρῶν
 τε καὶ ἔρως καὶ ἄνδρος γενεομένη, τὸ δίδον διφῶς ἐκτὸς παρ-
 εδύετο· διὰ πολλῶν τοίνυν ὑπερδυναμίας τὸ κάλλος αὐτῆς ἐρ-
 μεύεσθαι· ἐπειδὴ δι' ἐνὸς ἄκου περιληφθῆναι οὐχ' οἶόν τι ἔν-
 περῶτον μὴ γὰρ στέλλει τὴν ἄρκα αὐτῆς εἰσάξουσι, καὶ οὐδὲ
 τοῦτο ἐνὶ· ἀλλὰ δὲ τὸ πλάθους τὸ πολυειδὲς καὶ ποικίλον,
 τῶν ἁρετῶν ὑπεργάρουσαι· αἶτα κατὰς ἐκ θυμωμάτων, εἰς τὴν
 εἰκόνα τοῦ κάλλος παραλαμβάνεται· καὶ οὐδὲ οὕτως ἀπλοῦς, ἀλ-
 λὰ σφόδρῃ καὶ λυγρῇ συγκαταρμένης, ὡς μίαν γενέσθαι τῶν ἁρ-
 τῶν τὴν χάριν· ὃ τοίνυν μέλλων ἐκείνῃ ἀνακτιθῆναι τῇ τοῦ Θεοῦ
 διακρίσει, οὐκ ἄλλως ἔχει λυγρὸς τοῦ Θεοῦ θυμωμένος, τοῦτο
 γὰρ τῇ τοῦ Θεοῦ τιμῇ ἀφίερται, εἰ μὴ πρότερον κερῶσαι τὰ
 ἐν τῇ γῆς μέλα· ἢ γὰρ σφόδρῃ πρὸς τὸν ἐταρμασμένον τῶν συ-
 ρμάτων εἰκότως ἔχει· ὅν γε γενεομένην, πῶς εἶδος τῶν κατ' ἀρετὴν
 ἁμαρτῶν ἐν τῇ κίλῃ τοῦ βίου, καθάπερ θυσιᾷ τοῖς λεπτύν-
 θέντων τὸν ἔθον ἐκείνους κροκοτῶν, ὅν ἀνελκῶν ἐν τῇ ἀσθμα-
 τι εὐφρῶς γίνεται τοῦ μαρμαρισμένου πνεύματος πλήρης γενόμενος.

Ἱεραγέτους.

Καλὴ λίαν ὁ ἀναβαίνοντα βίῃ καὶ λόγῳ φύχῃ, φυγοῦσα τὰ
 παρὰ τοῖς πολλοῖς ἁμαρτήματα, ἅπερ εἰς ἐρίων λήγεται ἀναβαί-
 νουσα.

III. χαίρειτ' διό φασιν ὡς μικρὸν παρεῖλθεν ἐκ' αὐτῶν ὡς εἶπον· καὶ οὐκ ἄξιον κύνῃν ἐπρότεροι γὰρ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔκουσιν μὴ μοῦ ἄπειν· οἶκον δὲ μετρίως τὴν συναγωγὴν ἀποστέλλων φασί, εἰς ἣν ἀπελθούσιν εὐαγγελίζεσθαι τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀνάστασιν.

5. Ἄρματα ὡς θυμαίρας Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς θυνάμεισι καὶ ἐν ταῖς ἐσχύσεισι τοῦ ἁγροῦ ἵαν ἱγίρειτε καὶ ἱξηγίρειτε τὴν ἀγάπην, ὡς ἐν Βελήτῃ.

Γρηγορίου.

Πάλιν ὑπὸ φιλαλληλίας, καὶ ταῖς μαθητευομένους ψυχαῖς διηλύεται· ὥς ἐν τοῖς ἑμπροσθεῖν συγκρίσει τοῦ τῆς νόμους κήλων τοῦ παρισκαθόντος τῇ κρίσει, ἀκούσας ὁ λόγος ὠνέμασται· καὶ διὰ τοῦ ὅρου τῶν ἐν τῇ κρίσει θυνάμειον πρὸς τὸ ἵσον τῆς ἀγάπης διακρίνεται· ὥστε τὸ θίλαμα τοῦ νομοῦ καὶ ἐκ' αὐτῶν ἐνεργὸν γενέσθαι· τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τῇ φθίσκειτι λέγειν διεδόλωται.

Νεῖλου.

Τοῦτο δεύτερον ἐπαίξει τὸς θυμαίρας Ἱερουσαλὴμ ἡ νόμος ἱγίρειται τὴν ἀγάπην πάντως καθιδέχεται· ἡ δὲ ἔνοια διεδόλωται.

6. Τίς αὐτὴ ἡ ἀναβαίνουσα ἐκ τῆς ἱέρους ὡς ἐτέλλετο καπνοῦ τελευτημένης; σμύρνα καὶ λίβανος ἀπὸ πάντων κοινοῦ τῶν μύσθου.

Γρηγορίου.

Ἐν ταῖς κατ' ἄρεσιν προκοπαῖς οὐ πάντοτε τῇ αὐτῇ παρμένονσι χαρακτῆρι, οἱ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν διὰ τῆς τῶν ὑψηλοτέρων ἐπιθυμίας μεταμορφούμενοι· ἀλλὰ πρὸς τὸν λόγον τῆς αἰετῆς κατεργαζομένης ἐκείνῃ διὰ τῆς τῶν ἀγαθῶν τελειότητος, ἰδίως τις χαρακτῆρ τῇ βίῃ ἐπιλαμβάνει, ἄλλος ἢ ἄλλου γενόμενός τε καὶ φανερότερος, διὰ τῆς τῶν ἀγαθῶν ἐκτελέσεως· διό μοι δεκνύται ξανθίσθαι πρὸς τὸ φανερόμενον οἱ φίλοι τοῦ νομοῦ· οἱ πρότερον μὲν αὐτὴν ἠγνοοῦντες καλῶν, ἀλλ' ὡς ἐν γυναιξὶ καλῶν, μετὰ δὲ ταῦτα δι' ὁμοιότητος χρυσοῦ μετὰ σιγημάτων ἀργυρίου, τὸ καλλίως αὐτῆς ὠραίζοντες· νοῦν δὲ μὲν τῶν προ-

ταὶ γὰρ αἱ ἀγοραὶ ᾤδον τί χρησιμὸν ἔτι λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν III. ταῖς πλατείαις σοφία γὰρ ἐν εἰδήσεσι ὑμνείται, ἐν δὲ πλατείαις παθήσεσιν ὄγει· κατελύεσθαι δὲ καὶ ἡμῖς ἐπὶ τὸ πλεόντες τὰς καρδίας ὑμῶν γράφει· μείζονα δὲ ζητοῦσα ἢ κατ' ἀγορὰς καὶ πλατείας μὴ εὐραχθεῖαι φεσὶ· πλὴν ὁδοῦ ἐπὶ τὴν εὐρεσιν, εὐραχθεῖσθαι ὑπὸ τῶν τερπόμενων τῆς πόλεως καὶ καλεόντων αὐτὴν εἶναι ἢν τὰ λειτουργικὰ ἀντίρρηνται· οὕτως εἰσὶν οὓς ἐξακρίβως κέρως παραδεῖσθαι τὴν γῆν· ὡς δὲ περὶ τοῦ παθουμένου πυνθίσκονται· οὐκ ἀνεγύρησθαι δὲ τούτων ἀσώβητοι· διδασκόμεθα δὲ εἰ μέλλομεν εὐρεῖν τὸν παθούμενον, εἰλίγει τί παραλβεῖν, καὶ κριτέας γενέσθαι τῶν τοιούτων ἀγέμων· περὶ ὧν εἶπεν ἐν ἑποστολῇ λόγιος ὁ Πέτρος διδάσκων τὴν ὑπεροχὴν τῶν τοῖς τελείοις ἀποκαθήμενων· εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἀγγελοὶ παρακαλεῖν· ἀγαπᾶσθαι δὲ βραχύ τι τοὺς τοιούτους παρενεγκασθαι, ἐν εὐριδίῃ τὸ παθούμενον, καὶ εὐραδίῃ κραταδίῃ, καὶ κραταδίῃ μὴ νεκρῇ ἀνένετος γὰρ ἡ κρᾶσις, εἰ μὴ τὸ νεκρὸν συνεχῆς μέλιτι κρατῆται· διὸ φεσὶν, οὐκ ἄρξαι αὐτὸν, ὥς οὐ εἰσέγνων αὐτὸν εἰς οἶκον μου· ἵνα καὶ μετὰ τὴν ἐνταῦθεν εἰσθόν, εἰσέλθαι αὐτῷ εἰς τὸν οἶκον τῆς ἡμετέρας σαλῆς, ἕκτα εἰσάγῃ τὰ κενώτερα τῶν τοῦ λόγου θεωρημάτων· τὰ δὲ ἀποβήτατα εἰς τὰ ταμῖα τῆς συλλαβούσης τὴν νόμην· ἡ αὐτὴ δὲ μέτηρ καὶ συλλαβούσα διαλεῖται, διὰ τὸ ἐν τῇ συλλέξει τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως εἶναι· μέτηρ δὲ λεγομένη μετὰ τὴν μόρμην, καὶ τὴν τοῦ συλλαβέντος τελείωσιν.

Κυρίλλου.

Τὰς γενεὰς διελθὼν, τὰς εἰδήσεις μὴ σφθάρων ὄψρου βαδίζας ἐπὶ τὸ πνῆμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ μὴ εὐρεσας αὐτόν· τὸ εὖν ἐπὶ τὴν κοίτην, ἢ ἀπὸ κοίτης φεσὶν, ἢ κοίτην ἑαυτῆς τὸ τοῦ κυρίου πνῆμα καλεῖ, καὶ οὐ συναντῶμεθα αὐτῷ· ἀλλ' οὐχ' εὖρεν αὐτόν ἀκούσασα, οὐκ ἔστιν ἡμεῖς ἡγήθη γὰρ καὶ εὖρεν αὐτὸν οἱ τερπόμενοι ἀγγελοὶ, οὓς καὶ ἑμὲ ποῦ ταῖς κατὰ τὸν κύριον· ἀλλὰ παραλβεύσῃ τοὺς ἐρωταζήντας, ὑπενεσσι λίγων,

III. ὡς παρῆλθον ἀπὸ αὐτῶν, εἶπον δὲ ἀγάπησεν ἡ ψυχὴ μου τῇ γὰρ παρῆλθον τὰς προσηρμένους καταστάσεις, καὶ ῥηθῶσιν ἐπὶ τῆς τελειότητι, ἀνυπερβίτως εὐρίστανται ὁ θεὸς συνιργῶν ὡς πρὸς τὴν κατάληψιν τοῦ ζητουμένου· ὅπερ γὰρ ἐστὶ πρὸς ὁρῶμαις, τοῦτο ὡς ἀλλοδαπὸν μέγα δὲ ἰσχυρίσιν ἐν ταῖς ἑξέσι εἴρεται τὰς νόμους, τὸ ἐπρότερον αὐτὸν καὶ ἑξῆς κτῆσασθαι μὲν γὰρ πῶς τὸ καλόν, ἵσως πολλῶν γυλῶσαι δὲ τὴν ἱσχυρίαν, εἰδῶν αἱ μὲν γὰρ πολλοὶ ἔσαν φθάρτοι ἐπὶ τὸ σπουδαζόμενον, ἡ πόρρον λαβόντες αὐτοῦ τῇ χάριτι, ἡ περὶ ἑτέρα τῆς προθυμίας ἀπεκρίναντες, ἀρίστηνται καὶ μικρὸν ἀμείβεσθαι, ἐκρίπτουσι τὰς ἀρίστες ἑξῆς, πολλὸν ἀχρησύντες πῶς· αὐτὸ δὲ καμῶν εὐρεῖται τὸ ἀγαθόν, οὐκ ἐνδραστὸν εἰς τὰ ὅπια, ἀλλ' ἔσαν ἐπὶ τῇ προθυμίᾳ, ὡς γησίως ἠμειώσαντο τὸ παθεύμενον· μέχρι τῶν ἐνδοτάτων ταμίῳ εἰσεκοίταται τὴν ἀρετὴν, εἰσάγαγεν αὐτόν οὐκ ἐν προθύροις ἢ προαυλίας, ἀλλ' ἐν τῇ ταμίῳ τοῦ οἴκου.

Ἐργάτους.

Περὶ τῶν πρὸ τοῦ γάμου μυστηρίων εἰπὼν, νῦν αὖτὸν δεῖ νυκτός ἐπὶ τὴν κοίτην καλεῖ· ἀπαρξενότατον ἰδίῳ κενονοῖν, καὶ τὰς τελειοτάτας μετασχὼν ἀσπασιόσας· τοῦτο γὰρ ἡ κοίτη· τὸ δὲ ἐν νυκτί, ἐν ἡσυχίᾳ καιρῷ, καὶ πόρρον τῆς ὁρῶς γὰρ μὴ τὰ τοιαῦτα διαρῆν δυνάμειν· δεῖ δὲ ἀγάπῃ τὴν ψυχὴν προτερεῖσθαι τοῦ ἐπὶ τὴν κοίτην ζητοῦντος τὰ τοῦ θεοῦ λόγῳ βαδίστα· περιμένει δὲ τὴν τῆς παθεύσεως ἀνάγκην ὁ παθεύμενος· ὡς ἐν ἡμετέροις τὸν ἔργον κατὰ καιρὸν ἐκινῶν ἐμπαύσει τῇ καμῶσι πλεῖστα παρὰ τὴν ζήτησιν τὸν αὐτοῦ εἰποῦσα γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην μου ἐν νύκτι ἐξήρτα ἐν ἀγάπῃ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐπὶ ἐξήρτα αὐτόν καὶ εὐχ εἶπον, ἐπὶ γὰρ ἀναστῆσθαι δὲ καὶ κυλῶσαι εὐνοῖαν ὡς τῆς καὶ τὴν κατὰ τὴν ἀποδείξει, δακρυρῶν παθεύμενος τῇ λέγοντι, ἔργον δὲ ὁ καθεῖδων ὅλος δὲ ὁ κόσμος, ἡ πόλις ἐν ἱεραλῶν δεῖ τῇ περὶ αὐτοῦ διαρῆς γυνάμενον ἐν ταῖς σφαῖς δεδρακταῖς· αὐ-

συλλαβοῦσαι μητρὶς· ἢ τις ὂντιν ἢ πρῶτε τῆς συστάσεως ἔρως III.
αἰτία.

Ναῖεν.

Καταστάσεις ἑστέης ἐν αἷς ἐγίνετο ἡ νόσος διαγίνεται τὸν λόγον ζητοῦσα καὶ τὴν τιμωρίαν καὶ τὴν ἐν τιμωρίᾳ ἐπιμύνην· καὶ ταῦτα ποσὶ πρὸς τὴν τῶν λατῶν ὁμιλίαν· δεδύσασα ὅτι οὐκ ἔστι μετὰ ἀναπαύσεως ζητοῦντα τὸ παθοῦν ἐρεῖν· ἀσπῆσι γὰρ τῶν καλῶν, ῥητόντι πολλόν· τί γὰρ ἐπὶ τῆς καὶ τῆς μὴ ἐν νοσῶν ἐξέτασι ἐν ἀγασσῶν ἡ ψυχὴ μὴ, τοιοῦτον ἐστὶν ὡσαυτὶ τῆς νόσου διαγνωστικῆς καὶ νόσου, ὅτι ἐννοεῖται καὶ ποσὶ αἰσὶ καὶ εὐχέρει, τὴν πᾶσαν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν σφαιρὴν οὐκ ἐκτετασμένην καὶ ἐξέτερον οὐ μετὰ πόνου, ἀλλ' ἀναμνηστικῶς καὶ ῥητόντι, καὶ τοῖς σωματικαῖς ὡς κλίνῃ ἀνακαταμένῃ· ἐπὶ δὲ ἡ ἐξέτασι αὐτῆς τῆς καταλήψεως ἔρχεται, μετὰ τὴν ἐπὶ τὸ ἐργάζεσθαι τὴν ἀρετὴν· διὰ αἰσὶν, ἀνακαταμένῃ δὲ, καὶ τὰ λατῶν, καταληπτικῶς τὴν κλίνῃ, ἐπὶ τῇ δὲ ἔργων ποιητικῶς τὴν ζήτησιν· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο με πρὸς τὴν εὐρίαν ὡδήγησεν· διὸν γὰρ ἐργαζομένης τὰ τῆς ἀρετῆς κρύφα τὸν πόνον, ἐκτετατικῶς τοῦτον ἰδεοποιεῖται ἐν κλίνῃ, καὶ ἀγορεύει, τὸν τῶν ἀνδρῶν ἔκτατον διαμνηστικῶς διὰ οὐδ' οὕτως εἶρην δεδύναται· οὐδὲ γὰρ συντελεῖ πρὸς τὴν τῶν ἀγαθῶν κτῆσιν πόνον, ὅταν μετὰ φιλοδοξίας γίνετο· ἀλλ' ὅταν εὐρίαν αὐτῆς οἱ φύλακες εἰ ταρβύνται ἐν τῇ κλίνῃ· οὗτοι δὲ αἰσὶ λειτουργικῶς πνέοντα διακονοῦνται τῇ σωτηρίᾳ τῶν ἀνδρῶν, ὅταν διακλίνῃ τοῦ βίου ἐρεσῶν· καὶ ἐρωταζομένης περὶ τοῦ ἀγαθῶν, σιωπῇ παρελθόν αὐτὴν ὡς οὐκ ἔστιν ἀναμνηστικῶς ἐν τῇ ἀποτροπῇ στοχαστικῶς ὡς οὐκ ἔστιν αὐτῆς εὐρίαν ἢ τοιοῦτος βίος, ἀλογιστικῶς δεινῶς μὴ ἀνέκτα μετὰ τὴν μὴ δὲ τὸ τραχὺ τῆς ἀρετῆς ἐπιμύνησιν, ὅταν τῆς πρὸς τὴν δὲ τῶν ἀνδρῶν ἔκτατον καὶ οὕτως εὐρίαν τὸ ζητοῦνται· οὐδὲν ἐστὶν χάριν, ἢ αὐτὸ τοῦ καλοῦ τὸ ἀγαθὸν ἐργαζομένη· καὶ διακλίνῃ τὸ δεινῶς δεινῶς ἔστιν καὶ οὐ μετὰ πόνου, ἀλλ' οὐδὲν εὐρίαν λίαν· μετὰ γὰρ

III. εἶναι, καὶ τὴν θεωρίαν καὶ τὰ λόγια τῆς τῆς κοίτης καὶ τὴν διὰ δὲ τοῦ ὁράματος τῆς νυκτός, ἐκδίδονται τῶν ὁράτων τῶν θεωρίων, κατὰ τὸν ἐν τῇ γνώσει Μωσίου, ἐν ᾧ ἔν ᾧ θεὸς ἐς ἐλθε-
 το σκότος ἀπεκρυφέν αὐτοῦ, κατὰ τὴν προφάνειαν, πάλιν αὐτοῦ ἐν ᾧ καταστάσκει τότε διδάσκονται τοσοῦτον ἀπὸ τῆς τοῦ ἰσο-
 βῆναι τῆς τελειότητος, ἔσται αἱ μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν ἐγγυρῶσαν-
 τας· ἀλλὰ γὰρ φασιν ὡς τῶν τελείων ἀξιοδοτεῖται, καθάπερ ἐπὶ καί-
 τας τινὲς τῆς τῶν ἱγνοῦμένων καταλήψεως ἑαυτὴν ἀναπαύσασθαι
 ὅτε τῶν ὁράτων ἐντὶς ἱγνοῦμεν καταλειπούμεν τὰ αἰσθητὰ καὶ
 ὅτε περιεσχίζον τῇ θεῇ νυκτί, τὴν γνώσει κατεργασμένην ἀνα-
 ζεῖσθαι, τότε μὲν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ πεποιθόμενον ἔχον· αὐτὸ
 δὲ τὸ ἀγαπώμενον, διὰ τῶν λογισμῶν τῶν συλλεξέν ἐξέλεον
 γὰρ αὐτὸν ἐπὶ τὴν κοίτην μὴ ὥστε γινώσκει τίς ἐν νύκτι ἡ σύ-
 σις, πόθεν ἔρχεται, εἰς τί καταλήγει, ἐν τίνι ἔχει τὸ εἶναι, ἀλλ'
 οὐχ' εἶπον· εἰτα φασί, ἐκείθεν αὐτὸν τὴν ἀκατανόητον ὡς
 ἐκ τῆς θεωρίας καὶ οὐχ' ἐκ τῆς νοήσεως· αὐτοῦ γὰρ ἔν ᾧ ὁράματος
 ἔργον· ἡ καθικουμένη τοῦ ζητουμένου· τότε τῶν ἔργων, ὅτι
 τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς δόξης τῆς ἁγιοσύνης αὐτοῦ οὐκ ἔστι πῆ-
 ρος· ὅθεν δικαιώσονται αὐτὸν καὶ περιποιῶν τῇ δικαιοῇ τὴν ὑπερ-
 κόσμον φῶς, ἢ ἐκείθεν πάλιν, ἐν ᾧ ἀρχαὶ καὶ τυραννίδες καὶ
 αἱ τοῖς ἐξουσίαις ἀποστερηγμένοι θρόνοι· ἢ τε τῶν ἐκτετακμένων
 παντογυρίων· ὃ τὸ τῆς πλεονείας διατηρούμενον ὁράματι· μὴ εὐρύσκει
 δὲ ἐν αὐτοῖς τὸ πεποιθόμενον, καθ' ἑαυτὸν λογίσκον· μὴ ἔρα
 καὶ ἐκείθεν λατὴν ὅτι τὸ παρ' ἡμεῶν ἀγαπώμενον· διὰ δὲ τῆς
 σωπῆς ἐκδιδόμενον τὸ ἀκατάληπτον, πᾶν τὸ εὐρεσκόμενον ἀπεί-
 σον μόνον ἔργον τὸ ζητούμενον, ὡς ἐν τῇ μὴ εὐρίσκασθαι τί ἴσ-
 τιν, ὅτι ἐστὶ γινώσκεται διὰ φασί, ὅτι μικρὸν παρελθόν ἀπὸ
 πάσης κτίσεως, πᾶσι ἀπείσων καταληπτικῶν ἔργων, τῇ πίστει
 τὸν ἀγαπώμενον εἶπον· δὲ ἔς αὐτὸν καὶ κρατῶν, ὡς ἐν ἐν-
 τὸς γίνεσθαι τοῦ ἡμεῶν ταπεινῶν, εἰτα καρδίας· ἢ τότε γινώσκει
 δικαιοῇ τῆς θεῆς αὐτοῦ ἐκείθεν, ὅτι ἐκ τῆς πρὸς τὴν κα-
 τάστασιν ἐκείθεν ἐν ᾧ τὸ κατ' ἀρχὰς ἢ ὅτι ἐκείθεν ὑπὸ τῆς

C A P. III.

Ἐπὶ τὴν καίτην μὲν ἐν νοῦν ἐξίτηται ἐν ἀνάγκῃ ἡ ψυ- v. 1.
 χὴ μου· ἐξίτηται αὐτὸν, καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν· ἐπέλειπται αὐτόν
 καὶ οὐχ' ὑπέκουσέ μου· ἀνεστήσομαι δὲ καὶ κηλεύσω ἐν τῇ πό- 2.
 λει, ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις· καὶ ζητήσω ἐν
 ἀνάγκῃ ἡ ψυχὴ μου· ἐξίτηται αὐτόν, καὶ οὐχ' εὔρον αὐτόν·
 ἐπέλειπται αὐτόν, καὶ οὐχ' ὑπέκουσέ μου· εὔροσάν με εἰ τεροῦν- 3.
 τας, εἰ κηλεύοντες ἐν τῇ πόλει· μὴ ἐν ἀνάγκῃ ἡ ψυχὴ με ἴδει-
 τε; ὡς μακρὸν ὅτε παρήλθον ἐπ' αὐτῷ, ὥς οὐ εὔρον ἐν ἀνάγκῃ- 4.
 σεν ἡ ψυχὴ μου· ἐκρέτηται αὐτόν, καὶ οὐκ ἤρξατο αὐτόν· ὥς
 οὐ εἰσέβησεν αὐτόν εἰς οἶκον πατρὸς μου καὶ εἰς τὸ ταμιεῖον τῆς
 συλλεβούσις με.

Γραγυρίου.

Τὸ τῆς νόμης δόγμα, φιλοσοφίης ἐστὶ· δι' ὧν τὰ περὶ
 αὐτῆς διείρεται· ὅπως δὲ περὶ τὸ ζῆλον ἔχουσιν τοὺς ἑρατοῦς
 τοῦ ὑπερηφανοῦς καὶ ἄλλης διακριτικῆς· διὰ γὰρ τέρεται κατὰ
 τὴν ἀνωτάτω διαίρεσιν ἡ τῶν ὅρων φύσις· τὸ μὲν γὰρ ἵσταν
 αἰσθητὸν καὶ ὁρατὸν, τὸ δὲ νοητὸν καὶ ἀόρατον· πάλιν δὲ τὰς νοη-
 τὰς φύσεις διὰ διαιρεῖται, ἡ μὲν ἀκίνητος ἐστὶ καὶ ποιητι-
 κή, πάντοτε ὁμοῦτως ἔχουσα· ἡ δὲ κίνητος, καὶ τῇ μεταβολῇ
 τοῦ ὑπερέχοντος ἐν τῇ ἀγαθῇ διὰ παντός συνταρτεῖται· καὶ πρὸς
 αὐτὸ κίνηται καὶ πρὸς τὸ μᾶλλον ἀλλοιοῦται· καὶ πρὸς τὸ κρείτ-
 τον ἐπικίνηται, καὶ μετὰ πᾶσι τῶν ἑρῶν λέγουσα· ἐπὶ οὖν
 καὶ ἡ νόμης τρεπόμενος ἀνέδοις ὑφίσταται, καὶ ἐκ δυνάμεως εἰς
 δύναντα μετατρέπεται, τοῦ ἀποστάτου τῶν ἀγαθῶν ἐκπέδοντος τε-
 τυχαῖως ἰδέσθαι, ἰδιωτὴ δὲ ἐκείνου τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ μέρος, εἰ-
 κῶς ἀποδύεται· καὶ ὡς μέγα σπῆσται τὸ τῆς προθυμίας προ-
 κείμενον ἀναχαιτίζεται καὶ διασπαρμένον καὶ τὴν τοιαύτην ἀνα-
 χαιτὴν διασπείρει τῇ διαγίγῃ· καὶ ὅπως εὔρα τὸν ζητούμενον
 ὑπερέχοντα τῇ λέγει· τὴν μὲν οὖν τελειότητα τοῦ ἀγαθοῦ μετα-

- II. λέει τὸ ἀπορρέοντες· ἐκεῖ γὰρ εἶπεν ἐπὶ τὰ ἔργα Βασιδῶν, ἐνταῦθα δὲ, ἐπὶ τὰ ἔργα κοιλωμάτων· τάχα οὖν, τὸ μὴ σημαίνει τὸν περιγίοντι τύπον, τὸ δὲ τοῦ ᾄδου, ἀπὸ τῆς κοιλώσεως ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον τοιοῦτον· ἔδει μὴ φύσει ὡμοειδῆς ὡς νομίζετο τῷ δέροναι καὶ νεφρῷ ἰλάων ἐπὶ τὰ ἔργα Βασιδῶν εὐεργετίας τοὺς τῆδε, καὶ τὰς ἐκτελεῖς δυνάμεις ὑποτάξας· λαίπεται δὲ καὶ τοὺς ἐν καταχθονίᾳ τότε καταχρήμενους διὰ τὸν ἐπὶ πάσης βασιλεύσαντα θάουτον ἀπολαῖσαι τῆς σὺς εὐεργείας, ἐπὶ δὲ καὶ τὰς ἐκεῖ κρυπτοῦσας δυνάμεις τῇ ἀσκήσει καθάπερ ἑαυτοὺς ἀνομασμένους κατάργησεν.

Ἐργεῖους.

Τὰ πρότερα πρὸς τῆς νεκρίδας εἶπεν ἡ νόμος, τὰ δὲ νῦν πρὸς τὸν νομῖον ὥστε τῷ παρόντι κακῷ ἀρμύττουσιν ἀκαλαβίᾳ ἐκείνῃ πρὸς πᾶν τὸν δέροντα, διὰ τὸ διαμαρτυρῶν πρὸς δὲ νεφρὸν ἰλάων, δι' ἀρκεσμένων τοῦ τῶν ἄρτων γένους· ταῦτα δὲ ποῦθεν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν κοιλωμάτων, ἀπέστρεψεν λέγοντα, ἐκ τοῦ ἐν μαρτῇ ὑπάρχοντι θεοῦ· καὶ ἀνάλαιβε ταῦτα διὰ τὴν ἀγάπην τὴν πρὸς ἡμῖν τοῖς ἀνθρώποις ἐπιθεμένην ὣν οἱ πλείους διὰ τὴν ἐκείαν ἐν κοιλώματι δοκτρίβουσιν· ἔργα δὲ κοιλωμάτων, οἱ τῶν κακῶν ὑπερκεντρικῶν δίκαιον· ἀπερρέφας δὲ ὁ λόγος ὁμοειδύται, ἐν πᾶν τοῖς ἀνομασμένοις τῇ θείᾳ, δέρονται· ἐν τοῖς προκτικτοῖς δὲ καὶ καθαραιτικοῖς τῶν ἀνομασμένων δυνάμεων, ἰλάων νεφρῷ τὸ δὲ, ὁ νεφρῷ, παραδιδωκεῖται· ὁ δὲ θεοδοτῶν εἶπεν, ἐπὶ τὰ ἔργα θυμακμάτων οὐδὲν ἔττοι τοὺς ἁγίους δαλῶν.

Φίλωνος.

Ἡ καὶ ἀπέστρεψεν ἀπὸ τῶν ἰουδαίων εἰς τὰ ἔργα ἔργα δὲ τοὺς δικαίους ἔργα διὰ τὸ ὑψηλὸν κοιλωμάτων δὲ διὰ τὸν ταπεινωρεσύναν.

Κυρίλλου.

Αἰτίει τὸν νομῖον, τὴν ἀκαρπὸν ἀπολαῖσαι συνεγνωτὴν, καὶ ἰλῶν ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς κοίτης καὶ ἐνταπεινωμένης πύλης καὶ αἰδωλατρύσεως φυχῆς ἐπὶ οὐράνιον ὕψος ἀναβάντας.

παρίγινται, εἰς τὸ ἀκράδαιον μὴ ἔμπιπτον τὰ ποικιλομένω, ὡς II: αὐ διωκτοῦσθ ἡμέρα καὶ παρῆλθουσιν αἱ σκαῖ· διὸ καὶ αὐχρὶ μω-
 ρωδὲς λέγειν ἐν ἰακώβ τὸ ἐγγόμενον τῆς ἡμέρας συγκαταμινεῖ τῇ
 καύματι ἐν τῇ τοῦ παρόντος γὰρ βίῳ καύματα διαίμαθα τοῦ
 ποικιλομένου, διὰ τὰ μεταβιβὰς διαμένον· λέγει γὰρ πρὶς τὴν
 εὐπειδίαν αὐ φοβηθήσεται ἀπὸ θαυνοῦ μεταβιβέντου· ὁπότεν καὶ
 τὸ, ὃ ἔλεος αὐ συγκαταίει στ' ἀντίπτρ ὃ τὰς ἀσθενείας ἡμῶν γί-
 ρων καὶ περὶ ἡμῶν ἰδυνάσεις ἐγέμετο ὑπὲρ ἡμῶν συγκαταμινεῖ
 τῇ καύματι ἰσὺν ἡξαγρότης ἡμῶν ἀπ' αὐτῶν ὡς καὶ ἀπὸ τῆς κα-
 τήρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατόμα· ποικιλίαι δὲ καὶ
 ἐν κρίσεσι καὶ μέχρι παρῆλθουσιν αἱ σκαῖ τοῦ βίου· κατὰ τὸ, ὡς
 σκαῖ ἡμεῖς ἡμῶν παρὰγινεται· ἰσως δὲ καὶ πρὸ τῆς ἐποδῆρας
 αὐτοῦ, διὰ νόμον καὶ προσηγῶν, ἐν κρίσεσι ἐποικίμαται ἐπὶ καὶ
 σκωῖς ὄντος· μετὰ δὲ τῇ ἐποδῆρας, ποικίλονται μὲν, ἀλλ' οὐκ
 ἐν κρίσεσι· ὡς γὰρ τῆς ἡμέρας διακρινόμενος εἴρεται τὸ, ἀγα-
 παταὶ γενόμεναι ἐπὶ ἐσχάτῃ ὥρα ἰστί.

Ἀποστρέψον, ἡμεωδεται αὐ ἀδελφιδί μου τῇ δαρκίδι ὃ νο-
 βρῶν ἡλέμων ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν κοίλων.

Γρηγορίου.

Ἀποστρέψον τὴν κοίαν τὴν φορὰν ἴδε ὡς δαρκὶς ὃ τὰς
 ἐκδιμήσεις τῶν ἀνθρωπίνων βλήπων· ἀφάνισεν τὴν γέννη τῆς κα-
 τήρας ὡς νεβρὸς ἡλέμων ἡξαλίσκειν τὸ γένος τοῦ ἔργου· ἔρως
 γὰρ τῇ κοίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου· πᾶν γὰρ τὸ κατὰ τῆς ἀλε-
 γείας ὑφόμενον βόμαθρον ἔστι καὶ οὐκ ἔργον, κοίλων καὶ οὐκ
 ἀνάρτημα· ἰδὼν οὖν ἐποδῆρας ἐπὶ τῷ τῶν, φρεσὶν, πᾶσι φάρμακ
 πλεμνύσεται, καὶ πᾶν τὸ τσοῦτον ἔργον ταπεινωθήσεται.

Ναίου.

Ὡς ἔδω εἰποῦσα ἐπὶ ἔργου ἔστιν ὃ ἀδελφιδίς μου τῇ δαρ-
 κωνι, καὶ τὰ ἔργα, νῦν πᾶσι φρεσὶν ἀποστρέψον οὐκ ἐπὶ ἔργ
 θεοῦ, ἀλλ' ἐπὶ ἔργ κοίλων· τὸ μὲν ὡς ἔδω γενόμενον εἰ-
 ποῦσα, τὸ δὲ προστακτικῶς ἀναλαβεῖν αὐτὴν παρακαλεσάμενη
 ἀλλὰ μέποτε ὃ διαφορά τῆς πᾶν ἔργων ὁμοιοῦς ἐν οἷς γίνεται

- II. Ἰω: τοῦ διακινύσκει τὴν μέλλουσαν ἡμίραν, καὶ κινεῖται τὰς σκιὰς τῶν παρόντων πραγμάτων· ὁ δὲ Σόρμαχος, πεπεισμένος ὁ ποιμαίνων τὰ βόδια εἰδεῖν, ὅτι οὐκ ἐν τότῃ κρῖνον, ἀλλ' αὐτὰ τὰ κρῖνα ποιμαίνει τὰς ἀμερίμους ψυχὰς, καὶ τῶν γυναικῶν οὐ φροντισύσας, καθὼς ἀπεδίδεται ἱερῶν δι' ἀνωτέρω βόδιε λέγεσθαι, τοὺς ἐν τῇ χειρικοιτρῇ ἀνδρόκετας ἀγῶνας· καὶ ἐπαυθὼς αὐτὸς ταῦτα ποιμαίνει τὰ βόδια· καὶ τὸ κινεῖσθαι δι' αἱ σκιὰι, τὴν τῶν νοματῶν ἔργων περιπίπτειν σφαλαίῃ, σκιὰς ὑπὸ τοῦ Παύλου πολλὰς αἰετίζοντες.

Ἐπιγήμευς.

Ἡ νόμος πρὸς τοὺς ἱταίρους τοῦ νομῆος φασὶν ὡς οὕτῳ ρίαν ἔχοντα πρὸς τοὺς ἀλάστορας μετουσίαν ἐκτείνονταν γὰρ ἡμῖν, φασὶν, αἰματος καὶ σαρκός, κατ' ἡμέας αὐτῷ τῇ ἀρθρασίᾳ. Ἡ ἐστὶ ὁ Διὸς ἐν ψυχῇ γίνεται, καὶ ἡ ψυχὴ εἰς Διὸς μετακίεσται· οὕτω καὶ ὁ Παύλος· τὸ σῶμα οὐ τῇ πορείᾳ, ἀλλὰ τῇ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῇ σῶματι· σῶμα γὰρ ἡ νόμος ἐκκλησία Χριστοῦ, τὸ μαθητῶς τῇ πορείᾳ, ἀπὸ δὲ τῇ κυρίῳ καὶ αὐτοὶ δὲ ὁ σωτὴρ, μένουσι ἐν ἡμῇ καὶ ἐν ὅρῳ ἐν δὲ τοῖς ἔξῃ ἀνάπαλιν γίνονται· ἐγὼ τῇ ἀδελφιδῇ μου, καὶ ἡ ἀδελφιδὴ μου ἡμῇ. Ἡ τάχα δεῖ τὸ τὴν ἀρχὴν τὰς εὐεργεσίας ἀπὸ τοῦ νομῆος γινώσκειν· μὴ ἡφανίσκεται· γὰρ ἐκ τούτων αὐτῇ, οὐδ' αὐτὴ τῇ νομῆῳ ἀνέκειτο· τὴ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῦ κἀλλος διασπείρων, ἐπὶ σωτήριον ἀρίκτο φιλέρον, μετὰ ἀνταπόδοσιν ἐκείνου τῇ κἀλλει, λίγει, καὶ γὰρ αὐτῇ· αὐτὴ τὴν τάξιν ἀντίλαβει πρὶν μὲν εἰδῆναι τὸ τέλειον λέγουσα, ἐγὼ τῇ ἀδελφιδῇ μου· ὅταν δὲ τελείως ἀπεκαλεσθῇ, μετὲν κενταλέῃ κεκρυμμένης, εἰσδουλομένη τοῦτο λέγει· καὶ ἀδελφιδὴς μου ἡμῇ· εἴρεται δὲ πεν ταῖς ὑπερβολαῖς αὐτῆς νόμος παρῃναί ἡμῶς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀλλ' οὐχ' ὡς νῦν ἐν κρίσει ἡμῶς παρῃναί· ταῖς ἐν μέτρῳ ἀκαταδῶν τειγαροῦν εἰπόν, ἐγὼ βλάδας τοῦ ποδίου, κρίνον τῶν καλῶδων, ἐπάγει· ὡς κρίνον ἐν ρίσῳ ἀκαταδῶν, οὕτως ἡ πληστὶς μου καὶ μέγας τῶν θυγατέρων· καὶ τῆρι ὡς ἐπὶ τῇ νόμῳ οὐκ εἰλέει· διὸ καὶ πε-

τις τοὺς ἀρξαμένους γράψαι καλῶς· οὗς εἰ μικροὺς ὄντας βού-
 λεται συλλεγεῖσθαι πρὶν ἐπιπλεῖν ἀσκήσεις προκαίψαι· μίγας γὰρ
 ἀλώπηξ γινόμενος, ἐκείνος μὲν ἀνάλωτος, ὑπὸ μόνῃ δὲ τοῦ νυμ-
 φίου θριψέσθαι· ἀρχόμενοι γὰρ ἐνεργεῖν τὰ χεῖρνα, καὶ τοὺς
 φίλους εὐέλκωτοι· λέγει δ' ἂν καὶ μικρὸς τοὺς ἀσπιλῶναι· οὐ δύ-
 νηται γὰρ κατὰ τῶν μεγάλων ἀλώπηξ.

Ἀδελφεός μὲν ἡμεῖς, καὶ γὰρ αὐτῷ, ὁ ποιῶν ἐν τοῖς κρήναις 16.
 ὡς οὐ διακινύσῃ ἡμῖν καὶ κινηθῶσιν αἱ σκαῖ.

17.

Γρηγορίου.

Εἶδον γὰρ αὐτὸν φθεῖν πρὸς πρόσωπον, τὸν αἰ μὲν ὄν-
 τα, δὲ ἡμεῖς δὲ ἐκ τῆς ἀδελφῆς μου τῆς συνωμοτῆς ἀνδρωπικῶς
 ἀσπιλῶνται· καὶ ἐν αὐτῇ ἀναπαύομαι καὶ γίνομαι αὐτῇ κατω-
 κτήριον· ὅς οὐ χέρην ποιᾷται τὴν τῶν ποιῶν νομὴν, ἀλ-
 λὰ καθυπαρξὶς κρήναις τρέφει τὰ ἀσπίδια, τοῦτοισι θείοις λο-
 γίοις· ὅπως ἂν οἱ τῇ καθαρῇ τε καὶ εὐνοουμένη τῷ τῇ τροφῇ τὴν
 ψυχὴν πικαιόμενος, πᾶσαν τε καὶ σκευὴν φαντασίαν τῶν κατὰ
 τὸν βίον τοῦτον σπουδαζομένων ἐκινῶν ἀποτρέποντες, ἥς σκαῖς
 ὁ λόγος ἀσπίδια, τὰς τοῦ Θεοῦ πνεύματος ἀκτῖας, πρὸς τὴν
 ἀλλοθιαν τῶν πραγμάτων ὑπέρτατος διαβιβήσωσιν, οἷοι φωτὸς καὶ
 ἡμῖνας γινόμενοι· ταῦτα φθίσσονται ἡ ψυχὴ, ἢ ποιεῖται ἡ λό-
 γος, οἷα ἐν ἀσπίδιαις τοῖς ἡ χέρτοις, ἀλλ' ἐν τῇ εὐνοίᾳ τῶν
 κρήνων τῆς καθαρῆς πολιτείας, καὶ κατεπίγει τὸν λόγον διὰ τέ-
 χνης εἰς ἔργον προάγειν τῶν ἀγαθῶν τὴν ἐπιδοῖν.

Ναῖλον.

Μόνον ἐκινῶν ἀσπίδιαται τῷ νυμφίῳ, καὶ τὸν νυμφίον πᾶσαν
 μόνος ἐκινῶν λέγει, διὰ τὴν ἐκ τῶν κατωρδωμάτων εἰσιστάσθαι
 ἵπποδ' γὰρ τὸ σῶμα ἐκινῶν οὐ τῇ πορείᾳ ἀλλὰ τῇ κυρίῳ θέ-
 λει, διὰ τοῦτο καὶ ὁ κύριος τῇ ἐκείνης σώματι ἐκαστῶν
 γαλήνηται ποιεῖν οὐκ ἐκινῶν ἐν τοῖς κρήναις, τὰς ἀσπί-
 νους λέγει ψυχὰς ὑπ' αὐτοῦ ποιεῖν οὐκ ἐκινῶν σκαῖναι, ὡς τῶν
 περισπωμένων ὑπὸ τῆς σωματικῆς ἀσχυλίας ἦν τῆς τοῦτο πο-
 ρωτικῆς ἐκινῶν ποιεῖται δὲ ἐν κρήναις οὐ διὰ πωρῆς, ἀλλ'

II. τελειότετος οὐκ ἔρχεται τῶν πεπονημένων ὑπελόντων ἐπιτηδεύ-
 μάτων διακρίνοντων, ἀπὸ τῆς βίβλικας καὶ ἐκτικῆς καταστά-
 σεις· ἀνεδοξίη γὰρ λαμβάνεται πύρρις τὸ τῶν ἀρετῶν ἄθος·
 καὶ ἀλαζονεία τοῖς ἀρχομένοις τὰς διοικήσεις ἐμποδίων γίνεται
 προεκτῆς, τὰς βελτιώσεις τῇ εὐθείᾳ ἀποστρέφουσα, καὶ ἐν ἀ-
 δει παρατηρούμενον ἐμφανίζουσα τὸν καρπὸν· συμβαίνει τοῖσιν ὁ
 λόγος, ὅτι μακρὰς πόδας ἀλώπειται· τοῦτέστιν ἀπαλὼν ἐστὶ κρη-
 τήσαι καὶ ἀσθενῶν τῶν παλῶν, πρὶν ἔχει διασφαλισμένης τὸ
 ἔδος· γίνεται τοῦ κκεῖ· ὃ τοῦτο οὖν ἐστὶ τὸ λεγόμενον κητὰ
 τὴν εἰρημένην διακρίσιν, ἢ διακρίοντες ἀνεγνώσκαι, μακροὺς ἀνα-
 γίζον ἀπαλῶνας· αἶτουν κρητῆσαι καὶ πύρρις τὰς ἀλώπειται· ἐπὶ
 μακρῶν οὐσῶν τῶν ἀπαλῶνων· μαγνέως γὰρ ἀνεγνίσκειν ἀπαλῶ-
 νας καὶ ἀλώπειται οὐ δύναται, ἐν ἔχει τοῦ ἀγαθοῦ γενεαμένους·
 καὶ γὰρ τῶν μακρῶν ἴδιον τὸ σκανδαλίζεσθαι· ὥσπερ δὲ ἐπι-
 γίνων τὴν ἐκ τοῦ φόβου ἀπορίαν, φησὶ· καὶ αἱ ἀρεταὶ ἡμῶν συ-
 κριζοῦσιν· οὐ μένον γὰρ ἔσσαι δεδωκεῖναι, ὅτι τρωχεροὶ καὶ νο-
 κωγεῖς εἰσὶν αἱ ἀπαλῶνας μοῖραι τυγχάνοντες, ἀλλ' ὅτι καὶ πρὸς
 κυριότητα εὐχρίστες ταῖς ἐκτινασσούσαις τὸ ἄθος ἐν ταῖς
 ἀλώπειται· τοιοῦτον ἐπισημαίνει εἶδεν ὁ γραφεὶς περὶ ὧν φησὶν,
 οὕτως οἰκί τῶν ἐκ τετυκωμένων οὗς Παῦλος κλάδους ἐκπελα-
 σμένους ἔλκει· καλεῖ· ὁ δὲ λαβὶς χέρτων δωμάτων· ὁ δὲ κύριος,
 κλέμα ἔξω τῆς ἀρετῆς βελτιούμενον, τὸ ἄκαρπον καὶ ἀπέβλητον
 αὐτῶν αἰνιττόμενος.

Ἐπιγίνους.

Ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ νεώτερος, ἔτοι ἀγγέλοις, ἢ ἀνδράσιν
 ἁγίοις, ἔσαι τὰς ἐκκλησίας δεδωκεῖναι· ἐπεὶ σωτερίαν δὲ τῶν
 ἀπαλῶνων ἡ προτροπὴ ἐκ τῶν πεπονημένων συλλαμβανόμενων δυ-
 νάμεται, καὶ διακρίνεται τὸν ἀρχὴν τῆς ἐκ φύσεως τοῦ καρποῦ,
 δυναθῆσαι αἱ ἀρεταὶ προεβλεῖν ἀπὸ τοῦ κρητίζειν μέλχρῃ τῆς
 τοῦ καρποῦ τελειώσεως, ἐπὶ τοῦ τοῦ γινωσκόμεναι· διὰ δὲ τὸ
 αὐτιζήσαντος δυνάμεται ἐνέγκαι καρπὸν τε, καὶ μὴ ὁ τάχα καὶ
 ἀκαρπῆς, ἀλώπειται τὴν δὲ ἀταροδίζου δριμύτατος ἐκπεδίζον-

τὸν φωνὴν ὡς ἰδίῳ διακρίζων προτιχίσμα δι ἴστω, ἰσὺρ II. Ἥτατος περίτιχος διακρίζει λόγων· θήσει τίχως ἢ περίτιχος· βούλειαι τοῖους τὸν σωματικὸν ἐξαιδεύειν, εὐ μέντοι ἐν τῇ τίχῃ γίνεσθαι, ὅτιρ εἶναι τὸν περ τοῦ νόμου λόγον νορήσω, ἀλλὰ καὶ ἔχοντα τοῦ προτιχίσματος· δις λόγος μὲν ἴστω τελευταῖς τῶν σωματικῶν, ἀρχὴ δὲ τῶν ἀσωμάτων.

Ἡέτατος ἔστιν ἀλλοτρίως μικροῦς ἀρκαρίζοντας ἀμπελώνας· καὶ 15. εἰ ἀμπελὸς ἡμῶν κομρίζουσιν.

Γραγγορίου.

Τὰ προγγραμμένα τῆς νόμου εἰποιόσας, καὶ τῆς εὐχῆς αὐτῆς πρὸς τὸν νομὸν κατανοθεύουσας, μὴδὲν αὐτῆς ἑαυτὴν ἡμῶν καθεστῆς, πρῶτον τοῦς διακρίτως παρορμῶ, εἴτε ἀγγελοκῆς τινος δυνάμεις, εἴτε καὶ ἀποστολούς πρὸς τὸν τῶν ἀλλοτρίων ἄγγελον, αἱ τινος εἶναι ἀποστατικά δυνάμεις, διὰ τὸ θελήρην αὐτῶν κατανοθεύουσας· μικροῦς μὲν ὅσας εἶδε τῇ δυνάμει τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ, ἀφανιστούς δὲ τῶν ἀμπελώνων ὑπάρχοντας· ὡς μακάρι τὸν ἀμπελῶνα τῆς ἀειδραμίνης γένει δι' αὐτῶν πρὸς κομρμῆν καὶ βοτρίων φερὰν ἡποδιζισθαι, εἴτ' οὖν τὴν διαγωγὴν τῆς ἰσάρετος πολετικῆς· τοῦτῃ γὰρ γενομένη μεταχωρεῖ τὰ δύο εἰς ἄλληλα· ὃ τι γὰρ θεὸς ἐν τῇ ψυχῇ γίνεται, καὶ πάλιν εἰς τὸν θεὸν ἡ ψυχὴ μετακρίζισται· εἶδεν οὖν ἐν τῇ δυνάμει τοῦ κλειόμενος ἑαυτὴν, τῆς ἐκ τῶν διακρίων νόμης τοῦτῃ καταδραμίνου, ἢ ὡς ἀμπελὸς εὐδυνούσκα νόμης, καὶ εὐθὺς δίδωσιν ἑαυτὴν τῇ γεωργῇ τὴ μετέτασχεν τοῦ φραγμοῦ λίσκων· οὐκ ἔτι γὰρ τῇ τοίχῃ τοῦ νόμου πρὸς τῆς συνάρεταις τοῦ καθευμένου διακρίζισται, ἀλλὰ φρεῖν. Τεῖς τῆς ἐκκλησίας τροφίταις προτάσσει λατὸν τοῖς· ἔτι τὸ ἔκδοξ ἡποδικομύνας τῆς ἁρετῆς, καὶ δυναμῆος εὐχρίως ἠδισταθῆναι ὑπὸ τῶν καθεῶν· οὐχ' αὐτῶ γὰρ ἀνδραμίνου βλάπτειται ἢ ἀμπελὸς ὡς ἐν προοιμίῳ ἡποφουλισμένη· ὡς γὰρ ἡ ἀνδρῶσκα γεφυρὴ ἴδεν τινεχθῆς, ἁρίσκει μὲν τὰς βόγας, ἀσθενῶν ἡπὶ τῶν γεωργῶν ἡπορταμῶν, αὐτῶς ἄμπος ὑπὸ τῶν καθεῶν ὀλονοθεύου ἢ ἁρετῇ, πρὸς ἀκρίτη τῆς

II. οὐ δύναται ἓκ καταξέρματα ἐν τῇ αἰσῇ ταῦτα τῆς αἰσῆς
 μὲν αὐτῇ δίδεται ἐν τῇ δικαιοκρατίᾳ παρὰ τῶν ἀνταγωνιστῶν
 δύναται ἔχειν ποικίλως καὶ ἰχέρως διὰ τοῦ προτεχνίσματος
 αὐτῆς καλεῖ, καὶ βυλόμενος ἀκούει διὰ τῆς ἰδέας αὐτῆς φωνῆς,
 καὶ κατανοοῦσι τὸ ὅρατον αὐτῆς πρὸς τὸν φωνῆ διὰ ἰδέας
 ἑστῆς, ἀδικῶς μὲν, σφαιροὶ λόγοι καὶ χάριν διδόντες τοῖς ἀκού-
 σιν δογματικῶς δὲ, ὃ τοῦ ἐν σφαιρῇ βούτος λατοῦ, μὴ δυνά-
 τι μὴ κύριε ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ βασιλείᾳ σου ἔδωκε πρὸς μὲν τὴν
 ἐκκλησίαν φωνῆ, ἡ φωνὴ σου ἰδέα βούτα διὰ τῆς ἀναρχίας
 τοῦ λατοῦ τὸ μὴ δυνάτι πρὸς δὲ τὴν συναγωγὴν τὴν λέγουσαν
 σταύρωσον, ἐν καὶ μιστῇ, φωνῇ διὰ τοῦ προτάτου ἐπὶ φωνῆς
 αὐτῆς ὡς λυγρῇ, καὶ ἔδωκε ἐπ' αὐτῇ τῇ φωνῇ αὐτῆς, διὰ τοῦ-
 το ἰδέσθαι αὐτῆς ὅπως δὲ ἔστιν ὅρατα, ἡ ἐκ τῆς αἰσῆς κα-
 ταξέρματος γαλακτώδους δειλὸν μοι εἶναι, φωνῆ, τὴν ὅρα σου,
 καὶ ἀκούσας μοι τὴν φωνῆ σου καὶ ἔδωκε καὶ λόγῳ πρὸς ἑμὲ
 καταξέρματα ὁρίσκειαν, καὶ ἄλλος πρὸς τὴν καὶ ἰμμελίαν δογ-
 μῶντος σύμφωνον ἐκδοκασμῶν: εἰ δὲ τις εἴπῃ ταῖς τὸν νό-
 μον, προτεχνίσμα τὴν φωνῆν ἐπὶ νόμον, οὐ ἰχέρως ἐστὶν ἡ
 αἰσῆς μᾶλλον γὰρ τοῦ μεταῖ νόμος ὁ φωνῆς κατανόητος ὡς,
 τυγχάνει Χριστοῦ ἐν ᾧ κατεσκευάσθησαν οἱ ἅγιοι εὐαγγελιστῶν τῇ
 δικῇ φωνῆς ὁρατῇ γινώσκοντες τὸ δίκαιον καὶ διδόντες τὴν
 κατανόησιν αὐτοῖς ἰσχυρῶς γενόμενοι καὶ ὁ Παῖς δὲ φωνῆ,
 νόμος δὲ καταξέρματα, τὴν ἀρχαίαν καὶ τὴν ὑστάτην μίαν εὐ-
 σκην μεταξὺ τῆς κατανόησιν.

Ἀργεῖους.

Βούλονται τὴν φωνὴν ὑπερβῆναι τὰ αἰσθητὰ ὡς ἐπὶ πλείους
 διὰ ταῖς καὶ προτεχνίσμα, τὴν αἰσθητὴν κόσμον καλεῖ: διὰ οὖν
 τὴν τῇ λόγῳ κατανόησιν φωνῆν ἐν αἰσῇ τῆς αἰσῆς, οὐ μόνον
 ἔξω τοῦ ταῖς τῆς πλείους, ἀλλὰ καὶ τοῦ προτεχνίσματος
 γινώσκοντες ὡς πλείους γενόμενοι ἀκαταξέρματος προσώπων τῇ
 δόξαν τοῦ κυρίου κατανόησιν κατανόησιν τῇ λέγοντι, διδ-
 δον μοι τὴν ὅρα σου ἰμμελίαν δὲ καὶ διανοησμένης ἀκούει,

σπουδὴν, ἀλλ' ἰδούην πρὸς τὸ κρεῖττον τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας II. ἔχουσ' αὖτο γάρ φησι, σπουτὴ τοῖς ἰδίοις λογισμοῖς τὴν πρὸς τὸ καλὸν προθυμίαν ἐπιβρώσκει· οὐκ ἀνάγκης καθυγχαίνουσ' ἀδίσποτον γὰρ ἢ ἀρετὴ καὶ δικαιοσύνη, καὶ ἀνάγκης πάσης ἐλευθεροῦν· καὶ εἰ ἐλευθερίας ὡς φυγὴ τῷ νόμῳ, εἰ τὰς διὰ τῶν προσηγορῶν θυρίδων αὐγὰς τῇ δικαίᾳ τιθίσκας, μακρὴν ὑπὸ τῆς τοῦ νομοῦ τοῖχου σκιάς μένει· ἐπὶ δὲ τὴν πύρραν, ἣ τις ἐστὶ τὸ εὐαγγελικόν, ἀπὸ τούτου μεταβάδον· ἔχεται γὰρ ἡ πύρρα τοῦ προσηγορευμένου· ἐπειδὴ τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως ὁ νόμος προτείχισμα γίνεται, καὶ ἔχεται ἀλλήλων τὰ δόγματα γινωσκόμενα κατὰ τὴν δύναμιν· πλὴν ὅτι πνευματικὴ μὲν ἡ πύρρα, χοϊκὸς δὲ ὁ τεῖχος· ἢ συμπέλασται τὸ σωματικόν καὶ γὰρ δὲ· ἢ δὲ εὐαγγελικὴ πύρρα, τὸ σαρκοῦς τῶν νοσημάτων πάλιν οὐκ ἔχει· καὶ κατὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον, ὁ νόμος πνευματικὸς ἵσται· ὁ γὰρ οὕτως ἐλαφρόμενος τὸν νόμον πνευματικῶς, ὑπὸ τὴν σκῆπτον τῆς εὐαγγελικῆς γίνεται πύρρας, τὴν ἐχομένην τοῦ σωματικοῦ προτειχίσματος. Ταῦτα διὰ τῶν θυρίδων τοῦ λόγου ἡρθεύοντες, ἀποκρίνεται ἡ περιστορὰ ἢ περιλαμβανόμενα διὰ τῆς τῶν νοσημάτων αὐγῆς, καὶ τὴν πύρραν νοήσας τὸν Χριστόν, καὶ φησὶ· δείξον μοι τὸν ὅφον σὺ μακρὴν δὲ τῶν πλαινῶν αἰνεγμάτων διαλεγόμενος· ὡς δὲ ἰδεῖν δύναμαι, δείξον μοι σπουδὴν ἡμετέρως ὡς ἡ ἐντός σου γίνωμαι τῆς εὐαγγελικῆς πύρρας, καταλιπεύον τὸ τοῦ νόμου προτειχίσμα· εἰ γὰρ ἡ διὰ τῶν θυρίδων φωνὴ οὕτως ἐστὶν ἡμετέραν, πόσῳ μᾶλλον ἢ κατὰ πρόσωπον;

Ναῖεν.

Ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἀναγέτας αὐτὴν, ἐπὶ μὴ ἰσθήμεν τόπον ἐνθα ἔσται αὐτὴν ἐκδιδουσι, νῦν πάλιν καλεῖ αὐτὴν καὶ τὸν τόπον δείξων· ἐπὶ γὰρ ἦν ἡμετέρεστα τὸν νομίον ποῦ περιαινοῖς, ποῦ κοιτάξεις, καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο τέτα, νῦν γωμίζει τὸν τόπον αὐτῇ τῆς νομῆς· ἵνα ἔσται ἐκείνη ἵσται γίνεσθαι ὡς περιβαλλομένη ἐν' ἀγλαίαις ἱταίρουν· ἐλθὲ λέγων ἐπὶ σκῆπ τῆς πύρρας τῆς σαρκοῦς Χριστόν· ἐν' ἣς ἔχουσ' κακίαν ὁ ὅρος ποθεῖται

II. σῶμα περιτμήνοισι τοῖς καίροις, ὃ τῆς τῶν περιστάντων ἀποδείσεως, οὗτος δὲ ἔστιν ὁ τῆς αὐτοῦ παρρησίας, ἐν ᾧ διὰ τὰ σωματικὰ τοῦ νόμου, καὶ τὰς ἐν ταῖς προηγουμέναις ιστορίαις, περιτμημένον τοῖς πνευματικοῖς περιτμήνοισι καὶ μένει τὰ κρείττω· καίτοι δὲ πάλιν καὶ τῆς τῶν ἀρετῶν ἀποδείσεως καὶ ἀρετῆς διὰ λουτροῦ καλυπνυσίας· καὶ μὴ θεωρήσας εἰ ὁ νομὸς ὡς παρ' ἑτέρου λέγει τοῦ τρυφέντος, πολλὰ γὰρ τοῦτο ἔχει τῆς γραφῆς ἐστὶ.

14. Ἄνθρωπε ἰδοὺ ἡ πλυσίον μου, καλὸν μου, περιστρά μου· καὶ ἰδοὺ σὺ περιστρά μου ἐν στήθεϊ τῆς ἡτέρας ἐχόμενον τοῦ προτιχίσματος· δείξον μοι τὴν ἑβὴν σου, καὶ ἀκούσάν μου τὴν φωνὴν σου· ὅτι ἡ φωνὴ σου ἔδειξεν, καὶ ἡ ἑβὴ σου ὤρεται.

Κυρίλλου.

Ἡ πόρτα ἐστὶν ὁ Χριστός· αὐτὸς γὰρ ἦν καὶ τείχος γίνεται τοῖς πιστοῖς καὶ σκέπη, καὶ πᾶσα ἀσφάλεια διὰ τοῦ προτιχίσματος δηλωμένη· ἰδοὺ γινώσκεις, φησὶ, τοῦτο πᾶσι ἐκνευρίας.

Ἀπολεωνίου.

Ἡ καὶ τείχος, τὸν ἐνός ἀνδραπον· προτιχίσμα δὲ τὸν ἐκτός, ὅπερ Ἀκύλας ἐν ἀπεκρύφτοις ἐκδέχεται· ἐν ᾧ καὶ τὰς εὐχὰς ἐπιδραμεῖται καλεῖται Χριστός.

Γρηγορίου.

Οὗτος τῆς τοιαύτης ἀνοστήσεως, οὗτος τοῦ τοιαύτου θράους πόρτα ἔστιν· αἰεὶ τε γὰρ ἀνίσταται χρὴ, καὶ μηδέποτε ἐν θανάτῳ προστάττειντας παύσασθαι· ὅταντι οὖν λέγει τὸ ἀνοστήσει καὶ ἰδοὺ, τοιοῦτάκις τῆς πρὸς τὸ κρείττον ἀνοστήσεως τὴν δύναμιν δίδωσιν· ὡς ἐκ καλῆς γενέσθαι καλὴν, καὶ κατὰ τὸν ἀπόστολον τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἀπὸ δείξει εἰς δείξαν μεταμορφώσθαι· οὕτω τοιοῦτον περιστράν οὕτως ἐν ταῖς προκατεργασμένοις, οὐδὲν ἔστιν περιστράν οὐδὲν πάλιν διὰ τῆς πρὸς τὸ κρείττον μεταμορφώσεως γενέσθαι διακρίνεται· λέγει γὰρ, δείξον σκευὴ περιστρά μου, τοῦτόστις μοῖται πρὸς τὴν τῶν ἐργασμένων βίαντιν.

χαρὸν ἔν κατὰ τὸν καρὸν ἐκίνον· οὐ παρὰλόντος ὁ υἱός· ὁ **II**.
 προφητικῶς, καὶ ὁ νομικῶς λόγος ἐκπύοντο· τῆς γὰρ φωνῆς τοῦ
 τρυγόνος ἀκούσθαις τῆς λεγούσης· δεῦτε πάντες οἱ κοπιῶντες
 καὶ περιτριμμένοι, κήγω ἀναπαύσασθε ὑμᾶς· οὐκ ἔτι ἔν χρῆμα τοῦ
 καταβαίνοντος ὡς ὑποὺ ἀπερδύχατος νομικοῦ λόγου· καὶ τῶν
 ἀνδρῶν ὀρδίντων ἐν τῇ γῇ τῶν ἐν τῇ χριστιανικῇ ὁρίων ἀν-
 δρῶν, κυρίως τῆς τοῦ ἐρῶναι τῆς ἀποβολῆς τῶν ἑσθίων καὶ
 ἡ σὺν ἡν κέφα δὲ τὸ μὴ φέρει καρπὸν ὁ εὐκατεπρότερος ἐκ-
 λυσεν, τοῦς τῆς μετανοίας ἐξέντατος ὀλέθους, μετὰ τὴν ἐπι-
 θερῶν Χριστοῦ, τὰ τῆς βίωτικῆς δοξασιῶν· διὰ τὴν κίπρον
 καὶ ὁ ἁμαρτωλὸς δὲ ἐν τῆς ἀλεθινῆς ἀμαρτίαν μετρητοειδίαν
 ἐν τῇ κυριότητι ἔδωκεν ὁρῶν, οἱ λέγοντες τοῦ Χριστοῦ εὐα-
 δία ἔργον τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπελλοιμένοις· καὶ
 αὐτοὶ γὰρ οἱ ἀπορῶντες τῇ εὐαγγελίῳ, καὶ τὸν λόγον ἐπαύμα-
 ζον τοῦ περὶ γένους, καὶ τῶν σημείων ἐκπλήσσοντες τὴν δύναμιν.

Κυρίλλου.

Ἦ καὶ τὸ τῆς τοῦ ἐρῶναι τοῦ νομοῦ διερῶν· περὶ οὗ ὁ σω-
 τὴρ φασὶν· ὁ μὲν διερῶν πολὺς.

Ἰερωνύμου.

Ἀνάστα, φασὶν, ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν πρὸς τὰ νοετὰ ἐκ σνα-
 ζων· ὁ υἱὸς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἀπομαρτύνει ἐν τῶν γεγονέναι, τὸν πρὸ τῆς
 ἐπιθερίας καρὸν, τοῦ θεοῦ ἐνταύχοντος ταῖς νομίαις οὐκ τὸν
 νομικὸν καὶ προφητικὸν λόγον· παρὰλόντος δὲ τοῦτον, ἐκπύει ὁ
 νόμος καὶ οἱ προφῆται ὡς ἰσχυρῶν· ἐκ δὲ καὶ θίρος μετὰ τὴν
 ἐπιθερίαν· ὅτι μετὰ τῶν χρῆμα ὅτε τὰ διὰ Χριστοῦ ἀνδρῶν
 ὡρῶν ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιθερίας αὐτοῦ, ἡ σὺν οὐκ ἐκ-
 σπύεται ἀκαρπὸς ἐν τῇ προτίμῳ γενόμεναι κατὰ· νομὶ γὰρ ὀλέθ-
 ρους ἐξέντατος, καὶ κυριζουσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ δὲ φασὶν ἐν τῶν
 κλημάτων Χριστοῦ, εὐαδία ἔργον τῷ θεῷ.

Ἄλλως.

Καὶ τρυγόνος λίγαι τῆς ἀπορῶντος καὶ ἀγνώστου σημείων·
 ἐκπύοντος γὰρ τὸ ζῶον, ἔς τὸ φωνὴ ἀκούεται τοῖς ἐν γένειον

II. ἑσὶς ἐστὶ, τῆς τε χειμερινῆς κατηρίας, καὶ τῆς ἐν τῷ θέρει τῶν καρπῶν μεταβολῆς διὰ τοῦτο τὸ μὴ παρεχέσθαι τὰ κακὰ, διαφέρουσαν εὐαγγελίζεται, τοὺς δὲ καρποὺς τῆς ἀρετῆς, οὕτω τελείως προδίδουσαν· ἄλλὰ τοῦτος μὲν ἐν τῇ καθήκοντι καιρῷ ταμιεύεται, ὅταν ἐνσθῇ τὸ θέρος ὅπῃ ἐστὶ συντέλεια τοῦ αἵματος· νῦν δὲ τὰς ἐκείδους δίδουσι διὰ τῶν ἀρετῶν ἀνδρούσης, ὡς ὁ καρπὸς ἐν τῇ ἰδίᾳ καιρῷ προβαίνεται· τῆς τοίνυν ἀνδραπίνης φύσεως κατὰ τὴν μεμενηκυῖσιν ἐκείδῃα συκῆν, πολλὰ διὰ τοῦ νεκρῶντος ἡμῶν χειρῶν τὴν κακὴν ἐκείδῃα συλλεξαμένοι· καὶ ὡς τὸ ψυχικὸν ἔαρ ἐργασάμενος, πρῶτος μὲν ἐπιδόλλει τῆς φύσεως πᾶν ὅσον γινώσκει καὶ ἀχρηστον, ἀντὶ ἀπραγμάτου δι' ἑξαμηνίους ἀποσκευάζων τὰ περιστάματα, εἰς' οὕτω χρηματῆρα τινὰ τῶν ἐκείδοντων μακαριότετος διὰ τῆς ἀρετῆς ζωῆς ἐπιβάλλον τῇ βίῃ, οἷον τισὶν ἐλπίσιν, τὴν βύλυσαν γλυκύτητα τῶν συκῶν εὐαγγελίζεται· οὕτω νόησον καὶ τὴν κοπιούσαν ἀπύλον· ὅς ὁ μὲν εἷος ὁ τὴν καρδίαν εὐφραίνει, πληρώσει ποτὶ τὸν τῆς σοφίας κρατῆρα, καὶ προσίσταται τοῖς συμπέτοις εἰς ἀπόλαυσιν· νῦν μὲν τοι κοπίζει διὰ τοῦ ἐκείδους ἡ ἀμύτης· ταῦτα προδίδουσι τῇ νόμῃ ἡ λόγος τοῦ καλοῦ τῶν ψυχῶν ἕκτος τῶν γνωρίσματ'· καὶ ἐπισπένδει πρὸς τὴν τῶν προεκείνων ἀπόλαυσιν, διαγίρων αὐτὴν τῇ λόγῃ καὶ φρενί.

Ναῖλον.

Τὸ ἀνέγκη, καλοῦντος ἐπὶ καὶ διαγύροντος, ἀπὸ γὰρ τῶν κατὰ τὸν νόμον ταπεινῶν παρεγγεγραμμένων, ἐπὶ τὰ ὑψηλότερα μαθήματα τῶν εὐαγγελικῶν παραθέστων αὐτὴν διαγίρων καλεῖ· κατὰ τὴν φρενὶ τὸν νεποῦθε νόμον, τὸν τῆς ἐνέργειας τῶν ἀμαρτημάτων καλόνον, καὶ ἰδὼς ἐπὶ τὴν χάριν τὴν ἐκείδουσαν καὶ τὸ φῶλον ἐκείδον· ἀνέγκη ἀπὸ τῶν γυναικῶν, πρόσθεν ἐπὶ τὰ εὐράνια· ἀνέγκη ἀπὸ τῶν ἴστων, πορεύεται ἐπὶ τὴν ἀλάθειαν· ἀνέγκη ἀπὸ τοῦ στοιχειώδους νόμου, φθάσει ἐπὶ τὴν τελειότητα· χειμῶνα λίγει τῆς τοῦ πᾶντος καιρῶν, ἐν ᾧ πάντες ἐχρημάδισαν τῇ τῆς ἀρετῆς ποιότητι· καὶ γὰρ καὶ αἰσθητός

II. ως, τῇ τῆς εἰδωλοστροφῆς ἐπιτέλει κρυφῶς τῇ χαλκῇ δι' τοῦ-
 τῃ χειρῶν, ὁ ὅσις τῆς δικαιοσύνης ἐκπνέουσαν, ἵνα διαβε-
 ρῶν τὸν λαβούμενον τῇ κρύει, καὶ γίνεται πάλιν ὑποδαλῆσθαι
 τῇ ἀπείρῃ τοῦ λόγου, ὅμως ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ
 τοῦτο ἡρώδης διὰ τῶν συντηγῶν θυρίδων, εἰς οὗν προσετικῶν
 λόγων τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ κυρίως, ὁ λόγος ὁ ἀνορθῶν τοὺς κατῆ-
 ραγμένους· ἀνίσταδι θελαδὲς ἐκ τοῦ πτώματος, ὁ συμποδοδιδί-
 σκ καὶ πιστούτα εἰς γῆν διὰ τοῦ ἵσους· οὐκ ἀρκεῖ δέ σοι τὸ
 ἀνορθῶσθαι μένον, ἀλλὰ καὶ πρόλβε διὰ τῆς τῶν ἀγαθῶν προ-
 κινήσεως, τὴν ἐν ἀρετῇ διακονήσαντα δρόμον· ἡ δὲ ἄρα τοῦ δέξασθαι
 τοῦ λόγου τῆς δύσεως, ἀνίσταται καὶ παύσεται τῇ φωτὶ καὶ
 πλεονάζει καὶ καλὴ γίνεται, καὶ περιστὰς ἀνορθῶνται καὶ πρὸς
 ὁ βλάται καὶ σχηματίζονται καὶ οὕτω γινώσκουσαν καὶ γὰρ
 φωτὶ προσεγγύουσαν, ὥς γίνεταί· τῇ δὲ φωτὶ τὸ καλὸν τῆς περι-
 στήρας εἶδος ἀνορθῶνται· ἐκείνης λόγω τῆς περιστήρας ἕς τὸ
 εἶδος τὴν τοῦ ἡγίου πνιόματος παρουσίαν ἠγνώρισαν· οὕτω τοῖς
 αὐτῇ προσεγγύουσας ὁ λόγος, καὶ ἀνορθῶνται αὐτῇ, καλὸν μὲν διὰ
 τὸ πλεονῆς, περιστὰς δὲ διὰ τὸ ἄλλος, καὶ τὰ ἄρτις διέρ-
 χεται· οὐκ ἔτι λίγας κρυπτεῖ τοῦ χειρῶν τῶν ψυχῶν τὴν κατέ-
 φικαν· ἰδοὺ γὰρ φασιν ὁ χειρῶν παρῆλθεν· ὁ ὅσις ἀπὸ τοῦ καὶ
 ἱεροῦ τοῦ ἐκτεφρῶν πολυάριθμον δὲ πικρὸν τὸ κακόν, κατὰ τὰς τῶν
 ἐνεργημάτων διαφοράς καὶ χειρῶν λέγεται μὲν, διὰ τὴν πολυειδίαν
 τῶν κακῶν συμπτῶν· πάντα γὰρ ἐν αὐτῇ μνησθῆναι τὴν τοῦ θε-
 οῦ κατῆλθεν· φυτὰ τε ἐξημεύοντα, καὶ ζῶα τῆς ὁδῆς ἀπο-
 πνέοντα καὶ τὰς ἐνεργείας· ἀγρινοῦνται δὲ καὶ ὁ δάκτυλος· διὰ
 δὲ τοῦ ἱεροῦ τοῦ, ἐρρυχθὲς πικρὸν καὶ προσεγγύουσαν ἱεροῦ τὸν
 ὅσιον διὰ τοῦτο τοῖς δεικνύει, πῶς ἐπιβλέπει κατ' ἀρχῆς ὁ
 ἀνθρωπίνης φύσεως ὁ ἐν τῇ παραδείσῳ τοῦ δὲ χειρῶν τῆς παρα-
 τοῦ τῆς ἀθανάτου τῆς ρίζας, εἰ οὐ τὸν φύσιν ἀρκεῖων καρπῶν
 βεβλημένοι ἀποξηραίνοντες, ἀπενόχῳ τὸ ἄσθες, καὶ εἰς γῆν
 ἀνελθῶν καὶ ἐγχεῖσθαι τοῦ καλλοῦς τῆς ἀνθρωπίνης ὁ ἀνθρω-
 πῶς· καὶ ὁ τῶν ἀρετῶν πᾶσι κατεξερῶσθαι τῆς πρὸς θεῶν ἀγάπης·

νόμον καὶ οὐ γυναιζόμενος τοῖς νομοθετήμασι· βλέπει δὲ αὐ- II.
τόν ἢ νόμον ὅπως ἐστὶν τοῦ νόμου τοῖς πολλοῖς οὐχ' ἐρώ-
μενος, διὰ τὸ σαφὲς ἐν τοῦτοις τὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ συνιστά-
σμενος εἰσάγει· ὡς ἡ πύξιν ἰδοῦν Χριστόν, καὶ διδάσκει τὸ
βλῆναι· δύνανται δὲ πάλιν θυρίδας τίς λῆγει, καὶ τίς νό-
μος τὰ αἰσθητὰ· ἅπαντες ἔχουσιν καθαρὰ ἔσσην δι' αὐτῶν, καὶ
ζῶν ἰδὲν, τὸν ἀσπασίαν δύνανται δι' αὐτῶν εἰσδύσασθαι·
κατὰ τὸ, δύνανται ἀνίστη δὲ τὸν θυρίδα ὡς δύνανται δὲ, τοῖς
ἐν τῇ ἐκείνῃ προσηλόντας αὐτῶν παρὰ τοῦ σαφὸς παρὰ τοῦ
ἐν τοῖς αἰσθητοῖς αὐτῶν καθάπερ δύνανται περιεχέναι ἐκείνῃ τοῖς
παρὰ τοῦ· ὡς ἀνίστη φωνὴ ἡ κύριος, καὶ συντερίσκει τὴν πα-
γίδα· καὶ τὰ δύνανται, καὶ τοῖς εὐδοκίαις ἀποκρίσκειν ὑπερ-
κόψας, ἔκκεινται δὲ τὸν δύνανται, τὸν τῆς δύνανται δύνανται
ὑπερκοψίαν τῇ δύνανται ψυχῇ· ὡς λατὸν διεγείνεται τοῖς θυ-
γυρῶν· ἱερουσαλὴμ ἡ κύριος ὡς παρὰ τοῦ μὴ λῆγει ἐκείνῃ
ἡ κύριος, ὡς δὲ πάλιν ἐκείνῃ οὐδὲ τὰ ἐκείνῃ. Λέγει-
το δ' ὡς θυρίδας καὶ τὰ αἰσθητὰ, δι' ὧν ἐπὶ μὴ τὸν ἀσπ-
ασίαν δύνανται διακρίναι· ἐπὶ δὲ τῇ ἐκείνῃ δύνανται ψυ-
χὴς πρὸς τὸν λῆγει, παρὰ τοῦ τοῖς ὡς τὰ δύνανται τοῖς
αἰσθητοῖς παρὰ τοῦ, καὶ δύνανται κατασκευάσκειν ἐκείνῃς ἐν
ὑπερκοψίαν· ἐπ' ἡ δύνανται ὡς κύριος, δι' αὐτῶν ἐκείνῃ κα-
λὸν τὸν νόμον πρὸς ἐκείνῃ ἐπὶ τὰ ὡς τὸν αἰσθητοῦ ἀσπασίαν
καὶ ἀσπασίαν· τοῖς τὰ δύνανται καὶ τοῦ ἐκείνῃς μὴ τοῦ,
ἀσπασίαν ὡς.

Ἀποκρίσκει ἀδελφεός μου καὶ λῆγει μοι ἀνάστα, εἰδὲ ἡ 10.
πύξιν μου, καὶ με, παρὰ τοῦ μὴ· ὡς ἰδοῦ ὡς χιτῶν παρ- 11.
εἰδὲν ὡς ἐκείνῃ ἀποκρίσκει ἐκείνῃ· τὰ δύνανται ὡς ἐν τῇ 12.
γῇ· κύριος τῇ τοῖς ἐκείνῃ φωνὴ τῇ ἐκείνῃς ἐκείνῃς ἐν τῇ 13.
γῇ ὡς· ἡ σὺν ἐκείνῃς ἐκείνῃς αὐτῇ· καὶ ἀσπασίαν ἀσπ-
ασίαν, εἰδὲν ὡς.

Γρηγόριον.

Τὸ κατὰ φῶς ἐκείνῃς ἀποκρίσκει τὸ τὸν ἀσπασίαν γί-

II. τοίχῳ, τοῦ νόμου λόγῳ, τοῦ τῶν σκάνε ποιηθέντος τοῦ μάλιστα-
των ἀγαθῶν, οὗ αὐτῶν τῶν εἰκόνα τῶν πραγμάτων δεκνόμενος·
οὗ ὁμοίαν στίχα ἢ ἀλλότρια ἔχοντες τοῦ τίσιον ὑστερον ἐπι-
λέμεται.

Γραγρίσιον.

Κατὰ τὸ βεβὴν εὐθεὶς οἰκουρούσῃ τῇ νόμῳ διὰ τῶν θυ-
ρίδων ἢ ἱερῶν διαλέγεται· καὶ τοῦ τοίχου ἀποστέρους κατὰ
τὸ μέγεθος διαίρωντες, ἀνεκρίδιστος γίνεται τοῦ λόγου ἢ κο-
νωσία διὰ μὲν τῶν θυρίδων τῆς κεφαλῆς παρακινετούσης, διὰ δὲ
τῶν ἐν ταῖς θυρίσι δεκτῶν πρὸς τὰ ἐντὸς τοῦ ἱερῶν τοῦ δεκ-
νόμενου· ἐνθ' οὖν καὶ ἀσθενεῖς τὰς ἀγωγὰς προσεστέλλει τῇ
θυσίᾳ τῶν ἀνδρακίτων γόνοι ἢ λόγος· πρῶτον μὲν αὐτὴν διὰ τῶν
προφειτῶν ὡς διὰ θυρίδων κατευγάζων· καὶ διὰ τῆς τῶν νομα-
κῶν παραγγελλόμενων πλοῆς ὡς διὰ δεκτῶν· οὕτω γὰρ νοοῦ-
μεν, θυρίδας μὲν τοὺς προφίτας τοὺς τὸ φῶς εἰσάγοντας, δι-
κται δὲ, τῶν τῶν νομακῶν παραγγελλόμενων πλοῶν δι' ὧν ἀν-
φωτίζων ἢ αἰγὸν τοῦ ἀλαδνεῖν φωτὸς ἐπὶ τὰ ἐντὸς παραδύεται·
μετὰ ταῦτα δὲ ἡ τέλεια τοῦ φωτὸς Ὀλαφίης γίνεται ἔτσι ἐπι-
φανεῖ αὐτῶν· τὸ φῶς τὸ ἀλαδνεῖν διὰ τῆς πρὸς τὴν γῆσιν ἡμῶν
ἀνακρίσεως.

Ναῖλου.

Τοίχον, τὸ σῶμα τοῦ κυριακοῦ λέγει ἀνδρώσαν, κρύπτου-
τες τοῦ θεοῦ λόγου τὴν ἀνδρώσαν· βλέπει δὲ αὐτὴν καὶ
παραινέτουσα διὰ τῶν θυρίδων, τῶν λόγων τῶν προφητικῶν·
καὶ ἐκνέουσα διὰ τῶν δεκτῶν τοῦ ἀποστολικοῦ κρύψματος·
μέσους γὰρ αὐτὸν ὡσπερ ἀπὸ θυρίδος παρακινέτουσα οἱ προφη-
τικαὶ παραινέσεις· λόγος ὅλων δὲ ταλαιγῶς ἢ ἀποστολικῆς δι-
κνυσι διδασκαλίᾳ· μόνον οὖν αὐτῶν διδόνεται ἐν τῶν περὶ αὐτοῦ
προφητευσάντων, καὶ ἐκ τῶν παραγγελλόμενων σαρμῶν τῇ ὀρθολο-
γῇ τῆς φύξεως, διὰ τῆς σαρμῶν τοῦ τοίχου διαλάσαι καὶ
ἰδεῖν τὸ κρυπτόμενον ἐν τῇ σάρματι ἔτσι δὲ πᾶσι τοίχος ὁ
νόμος, οὗ ὁμοίαν ἔστιν ὁ κυρία κρυπτόμενος, διδόντας τῶν

- II. τὰ κατασθέντα ὑπὸ τοῦ ποικροῦ πλεονείων τῆς ἐκκλησίας· ἀπερ-
σχόμεν καταγρονθετοῦς αὐτῶν ἐπιβαίνειν διδόναι τῇ ὑπερβά-
σει ἐκκλησία πάντα χρημὸν ποικροῦ, τὰ σπείρα τοῦ αἵματος
δαίνονται, καὶ τὸ ἐγγίζειν τὸ θῖρος, περὶ οὗ ἐν φάσματι τὸ
θῖρος καὶ ἰατρὸν ὡρθε γὰρ αὐτῇ ὡρθε, καὶ ἔγγισεν ἡ πανταλὴς
κάθαρσις, κειρὸς τῆς ταρῆς ἐνομαζομένης.
9. Ὅμοιος ἔστιν ἀδελφοῦς μὴ τῇ δορυμῶν ἡ νιβρὸς ἐλάμων ἐκ
τῆ ἑρμ Βαιβλ.

Γραγορίου.

Διὰ τοῦτο σημαίνει τὴν ὀλιγωρίαν τοῦ τὸ πᾶν ἐπιβλέποντος
ἀλλὰ νιβρὸς ἐλάμων, διὰ τὸ συγκαταίνειν τῷ ἀσέβητι καὶ τῇ
τοῦ χρωτός ἰδιότητι, τὴν τῶν ἐβέλων ἐνέργειαν, ἥτις ὅρη καὶ
βουνοὺς ἐκκαίρει, τὴν τὴν ὑποδεικνύσαν καὶ τὴν προαγγου-
σαν· τοῦτο γὰρ ἡ ἐκ τῶν βουνῶν πρὸς τὰ ἔρη διαστολὴ ὑπαι-
νέντεται· ὁμοίως γὰρ καταπαύεται ἡ τι λῆων καὶ ὁ ὄρεων τὰ
ὑπερέχοντα καὶ ἔρη καὶ σκοτεινὸς τὰ δεκνόμενα καταδείκνυνται
καὶ τοὺς μαθητὰς δὲ πρὸς τὴν τῶν ἐλάμων φύσιν κατεργάζετο
εἰπὼν· ἰδοὺ δίδωκε ὑμῖν ἱερείαν τοῦ πατρὸς ἰσχύος ὅπως καὶ
σκοπεῖν, ὡς τῷ ὄρει τῆς ἁγίας, ἔρη γενέσθαι Βαιβλ· ὅτι
ἡ τοῦ ὀρέματος ἔργασίς δαίνουσι τὸν ὕψαλόν καὶ οὐράσιον βίαν·
ἡ γὰρ λίξις οἶκον σημαίνει Θεοῦ.

Ναίλον.

Βαιβλ ἔστι, καὶ ἐρμηνεύεται οἶκος Θεοῦ· ἔρη δὲ τούτοις
οἱ διὰ μέγεθος ἀρετῆς ἔρη χρηματίζονται· ὡς γὰρ ὑπερεκστα-
σεν ὄρει καὶ διαπύρει κραταιότητι τῆς λοιπῆς γῆς τὰ ἔρη, οὕ-
τως ἐν τοῖς ἀνθρώποις ὑπερίχουσι ὅπως τῷ ὕψει τῆς πο-
λεως διακαταγόμενοι· τοῦτοι οὖν ἐποδεικνύοντα τὸν ἀδελφ-
θὸν ἑαυτὸς ἡ νόρη βίαν, ὁμοιούμενον διὰ μὴ τὴν διαμετρι-
κὴν δύναμιν, καὶ τὸ κριτικὸν εἶναι ἰσχυρότερον καὶ ἰσχυρῶς ἀν-
δραμῶν, δορυμῶν διὰ δὲ τὴν πρακτικὴν καὶ τὴν πρὸς τὴν
ἐκκλησίαν δύναμιν ἀντισημαίνων, νιβρὸς ἐλάμων· ἀναμετρετὴ γὰρ
τῶν ἐβέλων ἐρωτῶν ἡ ἑρμ· διὰ τί δὲ εἶπε νιβρὸς ἐλάμων

νύμφας καὶ τῶν περὶ αὐτὴν ἑταίρων, ὡς διακρίβας ἡ νύμ- II.
φας ὡς ἰσχυρότερος, δίκρφε δ' αὐτῶν καὶ καλὰ τὴν νύμ-
φην πλοσίον ἔλθειν παραθερμόνως ἐγγὺ τῶν διατίων καταρρι-
νῶν, ὡς ὅθι συγχέοντων, καὶ τοῦ χαλκτοῦ δ' αὐτῶν παραθερ-
μόνως κειροῦ, ἐν χειρὶ καλῇ, ἀκριτῶ φέρονται καὶ εφο-
δρῶν ὑπὸν περιβρίνται δὲ καὶ διὰ τῶν καλῶν τοῦ παρόντος
καιροῦ, ἀνδρὶ λέγων ὡς ἐν ἑσπρ καὶ διακρίβας ἀπὸ τῶν τραγύ-
ων τε φωνῶν, καὶ τινὲς δῶνθους, καὶ καταζώσας ἀπὸ τῶν
διακρίβων καὶ τὸν ἑαδὴ συναναπαύσιναι τίπον ἑαδὴ γινώσκον
ἰδοῦντες αὐτὴν ἐν προσώπῳ τῇ νυμφίῳ φανέναι, καὶ τὰς ἑλπίδας
αὐτῇ παρέχειν ἀκαύτους φωνῆς.

Κατέλλων.

Ταῦτα πρὸς τὴν τῶν δραγματικῶς ἐπιγεομένων σοφίαν,
μέχρι τοῦ ἡ γυνὴ σου ἑλπίς, καὶ ἡ ὕψις σου ἑλπίς καὶ θε-
λῶν ὡς ὁ νύμφη τοῦ λόγου ψυχῇ, ἔχουν ἑκκλησίᾳ Χριστοῦ, φω-
νῆς πρὸς νοῦν αὐτὴν ὡς θείας ἀντιλαμβάνεται, ὡς πᾶσχο-
μὲν εἰ ποσὶ, πρὸς νύμφη τὰς νυμφῶς καὶ προσηλίας φωνῆς
ὡς θείας χήρες καὶ ἄλλαι κατακατατρίβονται τοιοῦτος ὅτι τὸ
φωτὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου προστεταγμένον τῆς μαρτίαν ἐπι-
φανίας τοῦ λόγου ἐν ἰδοῦναι πρὸς τὴν διακρίβας ἑλπίωνται,
μετὰ τοῦ μὴ δὲ τῶν βραχυτέμων καταρρινῶν, φωνῆς ἰδοῦν αὐ-
τόν: ὅτι πρὸς ἐν ἑσπρ, διακρίβας ἐν τῷ βραχυτέμῳ δὲ ὅτι
δὲ τοῦ λόγου, τινὲς πρὸς ὡς παρόντι λέγεται τῇ νυμφίῳ τινὲ
δὲ ὡς πρὸς ἑταίρων παρὰ τὰς νύμφας ἐπὶ καὶ τῶν προσηλ-
μάτων, ποτὶ πρὸς τινὲς ζητούμεν ἀπορροῦντες τὰς λύσεις ποτὶ
δὲ τὰς λύσεις ἀπορροῦνται, τὸ νυμφίον λέγου κατακατατρίβονται
ἐν τῇ καρδίᾳ: ὅτι πρὸς ἀπορροῦν ἐν ἑσπρ, καὶ πρὸς
ἐν ἑσπρ ἀπορροῦνται καὶ τοῦτο πολλῶν, μέχρη τελευτῶντες τοῦ
νυμφίου τυχόμεν οὐ μόνον ἐρχόμεν πρὸς ἑσπρ, ἀλλὰ καὶ με-
νὸν ποιούμεν καὶ ἡ ἑκκλησίᾳ ποτὶ πρὸς ἑταίρων τῶν
παρρησιῶν, ἐπιφανίεται δὲ αὐτῇ τοῖς χαρίσμασι: διὰ φωνῆς ἰδοῦ
φωτὶ αὐτὴς ὅτι πρὸς ἐν ἑσπρ ἐρχεται δὲ καὶ ἐν τῇ διακρίβας

- II. περσόμενος, διαδίδεται δὲ προτίχων, καὶ λογιζομένης ἐφ' αὐτῶν, εὐθὺς ἀποβαίνοντας παραμυθούμενος τῆς ἀγαπῆς τὸν πόδον· ὡς ἐκείνους αἰσθάνειν τοῦ κατὰ τὴν φωνῆς ἰδιώματος, εἰσεῖν ἰκ πολλὰς τῆς περιχαρείας· φωνὴ τοῦ ἀδελφοῦ μου, ἰδοὺ οὕτως ὅσοι τὸν γὰρ ἰσχύοντες διακρίνεις ὡς ἡ φωνὴ, καὶ τὸν λόγον φαστάζεται, καὶ διακρινῶς φασὶν ἰδοὺ οὕτως ὅσοι λόγον γὰρ φασταῖσαν στυλῶναι ἡ φωνὴ καὶ τὴν ἀσπὴν ἐπιστρέφουσα τῇ ἑστί, δίδωσι τὸ ἀκούειν· τὸ δὲ παῖδον ἐπὶ τὰ ἔρη, διαδιδόμενος ἐπὶ τοῖς βουνοῖς, τοιοῦτος ὅσοι τῆς φωνῆς αὐτοῦ πείρῳδιον ἀκούει· ἔρη δὲ καὶ αὐτὸν ἐκείνους ἐρῶ παῖδοντα ἐπὶ τὰ ἔρη, καὶ διαδιδόμενος ἐπὶ τοῖς βουνοῖς, ὅσοι ἐκλεχόμενοι ἐπὶ τῆς ἐκκαθάρσεως τοῦ Χριστοῦ· αἱ γὰρ ἐξάσεις τῶν περὶ αὐτοῦ προφητῶν, παῖδοντα ἔρη καὶ ἀλφειῶν· ἔρη δὲ καὶ βουνοὶ οἱ περὶ αὐτοῦ εἰσόντες· προφῆται ἔρη ὡς διαλλόμενος, καὶ ἄρ' ἔτιρως εἰς ἔτιρως παῖδον, τῆς ἐκέρου προφητείας ἡσυχίᾳ πρὸς τὴν ἔτιρως· ἐν σῶμα τῆς διακρίσεως πεισὶν προφητείας, καὶ συνάπτων τοῖς ἀλφειῶν τὸν νοημάτων, τὰ διακρίναι δοκούντα ἔρη τῶν λέξεων· ἔρη δὲ λέγουσι· ὡς αἱ τὰς διακρίσεις αὐτοῦ λέγουσι· προφῆται βουνοὶ δὲ οἱ κατὰ τῆς εὐκνορίας· οἱ γὰρ βουνοὶ ἔρη ὑπερβαίνοντες τῆς ἄλλης γὰρ ἔρη ἔχει τι γὰρδεις· τὰ δὲ ἔρη, λίθος ὅστις ἀκριβῶς γὰρδεις οὐσίας ἀκρίβως.

Ἐργίοντος.

Τοῦτο τινὲς τοῖς προλαβούσιν ἀκούσαντες, τὸ δὲ ἑβραϊκὸν ἐξ ἰδίας τάττει περὶ τοῦ καὶ δὲ ἔρη ὅστις ὡς ἡ νόμος διακρίνεται καὶ διακρίνεται ἑβραϊστικῶς, αἰσθάνειν αἰσθάνεται τῆς τοῦ νοητοῦ φωνῆς, διακρίνεται τὸν ὡς εἰσὶν ὡς αἰσθάνονται ἐπὶ τῶν ἔρη καὶ τῶν βουνοῦ τῶν παραμυθίῶν τῇ τάττει τῆς νόμος διακρίνεται, ὡς μὲν ἀκριβῶς ἐρῶ· εἰτα σπῆδον τῇ τῶν νόμων, ἐκείνους πλεονάζον τοῦ οὐνοῦ καὶ παραμυθίῶν οὐκ αὐτοῦ· εἰτα παῖδοντα μὲν τῶν τοῦ οὐνοῦ οὐκ αὐτοῦ, ἐκείνους ὅσοι ἐκείνους εἰς αὐτὸν παραμυθίῶν· ἐργίον δὲ τῆς οὐκ αὐτοῦ ἐκείνους ὡς νόμος, δίδωσι πολλὰ ἐκείνους τῆς

τοῦ ἐν ῥῆθι δαλεῖται αὐτῷ, οὐκ ἔχουσιν τῶς βιβλικῶν τῶν τῶν II. ἀγαπῶντων κατάρας, μήπως ἄλλως τὴν ἀγάπην κινήσῃ κατα-
γευάσθαι αὐτοῦ· ἅτι μεθ' αὐτοῦ μαθῆσαι κινῆσθαι τῇ ἀγάπῃ καλῶς.

Φωνὴ τοῦ ἀδελφικοῦ μὴ ἰδοῦ οὗτος ἔστι παθῶν ἐπὶ τὰ ὅρα, ἡ
διελλόμενος ἐπὶ τοῖς βουνοῖς.

Γρηγορίου.

Ἐν τοσούτοις ἀκούσις ὑφαιέται δι' ἀγάπης πρὸς τὴν τῶν
ἀγαπῶν μετουσίαν ἢ κενωθῆμεν ψυχῇ, οὕτω κατελθόντι δο-
κεῖ τὸ ζητούμενον· πᾶσι γὰρ τὰς ἀναβάσεις ἐκείνας, οὐ διω-
ρίαν τί καὶ κατέλαβεν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ φωνὴν τοῦ παθον-
τος καταναρᾷ, διὰ τῆς ἀκοῆς χαρακτηριζόμενος τοῖς ἰδω-
μένοις, οὐ δὲ τῆς κατακούσεως γνωστοποιήσαντι καὶ εὐχαρι-
στησάντων φωνή, φωνὴ, οὐκ εἶδος, οὐ πρόσωπον, οὐ χαρακτὴρ ἡ-
φανῶν τοῦ ζητουμένου τῆς φωνῆς· ἀλλὰ φωνή, τοχαπὸν μάλ-
λον ἢ βεβαίως ἐκποιήσας περὶ τοῦ ἐπαγγαζόμενου ὅς τις ἐστὶ
τοῦτο δι' ἀκρίβειαν καὶ τὸ ποικίλον τῆς ἐκτασίαν· ἰδοὺ γὰρ
φωνὴ οὗτος ἔστι, οὐχ' ἰσῶς οὐδὲ περιμένει, ὡς δὲ τῆς ἐπι-
μονῆς γνωρίζεται τῷ ἀκούοντι, ἀλλ' ἀφωπάζει ἐκείνῳ τῶν
ὄρων, τῷ παθῶν καὶ διέλλειν καὶ, καὶ νῦν μὴ θαυμάζει, νῦν
δὲ νῆρθ' ἀποκαλύπτει τὰς τῶν προβλέπει τὴν πόρρωθεν
κρυφθείσας, ὑστερον δὲ φανεραιεύσας, τοῦ θεοῦ λόγον διὰ
σαρκὸς εἰκονομίαν· μαρτυρεῖται γὰρ τοῖς ἔργοις ἡ τοῦ φωνῆ,
καὶ συνάπτεται τῷ λόγῳ τῆς ἐπαγγελίας ἡ ἐξουσία κατὰ φωνὴν
ἡ ἀκρίβεια· ὅτι κατὰ τὴν ἀκούσασαν οὕτω καὶ ἰδωμένη φωνὴ τοῦ
ἀδελφικοῦ μου, τοῦτέστιν οὐκ ἀκούσασαν, ἰδοὺ οὗτος ἔστι τοῦ-
τον οὖν τοῖς ὁρῶσι τοῖς εἰσερχομένοις· γέγονεν οὖν ἡ φωνὴ τοῦ
νηγῆος διὰ τῶν προφητῶν ἐν οἷς ἐλάλει ὁ θεός· καὶ μετὰ τὴν
φωνὴν ἦλθεν ὁ λόγος, ἐκπαθῶν τοῖς ἀντακούουσιν ὅριος, καὶ
τῶν βουνῶν κατελλόμενος, τοῦτέστι καταπατῶν καὶ καταλῶν τὰ
παρα τῆς τῶν διαμένοντος καλῶς ὑφάρματα.

Ναῖον.

Ἐπειδὴ θεός ἔσ' ὁ ἀγαπῶν, οὐ τεμαχίως χωριζόμενος

II. πῶς δὲ ἐκινεῖται τὴν ἀκίνητον ἔρως δι' ἡγήται, καὶ ἐκινεῖται καὶ τὴν ἑρμηνεύ.

Ναῖου.

Τὸ μὲν διαγίγναι, παρὸς τοῖς διαγινώσκουσιν ἱερταλὴν ἔρως τὴν ἐν τίνι δι' ἀγάπην, τὴν ἐν αὐταῖς, ἢ τὴν ἐν τῇ νομίῳ, ἢ τὴν αὐτῇ λεγούσῃ, ἡδύλου· εἰ μὲν οὖν τὴν ἐν ἐκείνῃ ἀγάπῃ διαγινώσκοντες βούλονται, δύναται τοιοῦτόν τι λέγειν· ὅτι ὡς βροτοὶς καὶ ἀσυναίσθητος τῶν συμπεριόντων, πόσον κέρδιος παρορᾷ διὰ ἀκρίβειαν· ὅπερ τοῖς ἀγαπῶσι τὴν νομίαν, ἐκ τοῦ ἀγαπῆς περιγίνεται· ἐρμηνεύ ὅμως κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἄγρου, τὴν τὰ τοῦ κόσμου διοικουμένην, καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἡ καταργούσα τοὺς ἑσπετίους, ἡγεῖται καθυποδύσαν ἐν ἑαυτῇ, καὶ ἡγεῖται τὴν πρὸς τὴν νομίαν ἀγάπην· καὶ γινώσκει τὴν ἰδούσαν τὴν ἑαυτῇ, ἐκ τοῦ ἐν πείρῃ γενέσθαι αὐτῆς παρακαλεῖ δὲ αὐτῆς τὸ ἐκείνην κέρδιος σκοπεύουσα, καὶ τῆς ὁρίσκειν αὐτῇ λογισμένην· ἴδον δὲ τὴν τοῦ νομίῳ ἀγάπην διαγινώσκοντες εἰς, τοῦτο φασὶν· ἐρμηνεύ ὅμως διαγινώσκοντες ἱερταλὴν, προσέειπεν τῇ ὑπ' ἑαυτοῦ ἡγεμῶνι, καὶ τὸ ἑρμὴν πᾶσις ἀπεγγαίλει αὐτῇ· ὅπως αὐτὴν ἀγαπῶσα εἴποι μέντοι οὐ δύναμαι, ἐξελκύνοντός μου τοῦ πείθε, καὶ πόσον ἐκείνη τὴν ὁδοῦ ἀναγκάζοντος, πόσον καὶ ἐκ τύχης συναντῇ τῇ νομομένην· ἡρεσβιάς γὰρ τάχα, μὴ ποτε οὐκ ἀλλοθὺς ἀγαπάται· καὶ εἶδη φαίνεται καὶ συνετχεύεται καὶ λόγους ἀκούσασα παρὰ τοῦ νομίῳ τὴν ἀγάπην θελούσας· ὡσαυτοῦ γὰρ ἡ νομίος παλινῶν, πλὴν αὐτῆς τὴν ἑρμηνεύ διαγινώσκοντες, καὶ τὸ παρατείναντες τῆς ἐκείνης ἀκρίβειαν· ἐν τίνι δὲ τὴν ἀντιγινώσκοντες ἔχει, μὴ ἡγεῖται, μὴδὲ ἡγεῖται, ἴδον μὲν τὴν πρὸς ἑαυτὴν τοῦ νομίῳ, ὅτι οὐ χρεῖται ἔχει μάλιστα· εἶδον γὰρ ὅτι ἄλλῃ γινώσκοντες αὐτῇ, τὸ εἶδον αὐτῇ πρὸς τὴν ἑρμηνεύ ἀγάπην διαγινώσκοντες· εὐ γὰρ παρεργαζομένη ἐς ὁρμῆς ἔρως· αὐτῇ δὲ ἡγεμῶνι τῇ ἄλλῃ τῆς ὕψους ἀκρίβειας, καὶ τοῖς ἔργοις τῶν ἄρτων πληροποιούμενος, εὐχὴ δὲ φέρει τὴν γινώσκοντες παιδευμένην· ἴδον δὲ τὴν ἐκείνην μὴ ἡγεῖται τὴν πρὸς αὐτὴν ἀγάπην· ὅτι γὰρ ἑαυτῇ χρεῖται παρὰ

φυλάττειται τὴν ζωὴν αὐτὴ ἐνὶ ἐκτελέσειν δουλείῃ, τῇ παρὰ Π. λεγούσῃ ὑπὸ τοῦ νοητοῦ ψυχῆ.

Ἔρποντα ἑμῆς δουλείας Ἱερουσαλὴμ ἐν ταῖς δυνάμει καὶ γ. ἐν ταῖς ἰσχύσιν τοῦ ἁγροῦ ἵαν ἀγείρατε καὶ ἐξαγείρατε τὴν ἀγάπην ὡς οὗ θιλάσθ.

Φίλωνος.

Τὰς τῶν ἁγίων ἀρεῖαι ψυχὰς κατὰ τὴν διοργανοῦν ἡς ἰδεῖται ἐν βίῳ Χριστοῦ προσβίαις ἐξαγείρων τὸν πόθον αὐτοῦ πρὸς αὐτὴν. Ἀκόλουθον δὲ γὰρ καὶ Σύμωνα, καὶ ἡ εἰρήνη ἐκδοῦν ἄριστον ἑμῆς δουλείας Ἱερουσαλὴμ, ἐν δουλείῃ, ἡ ἐν ἰλάσει τὰς χώρας ἐκδοῦναι καὶ ἴσως οἱ μὴ διαρκεῖς δουλείας, ἀπὸ τοῦ δίκαιου καὶ βλάπτειν οἱ δὲ γενναῖοι κατὰ τὰς καλὰς ἀγωνιστὰς, καὶ ὁβριδῶς ἀναιρεῖν αὐτὰς τὰ γενναῖα, Πιστοὶ ἐπὶ καὶ τὸ ζῶον ὅπως ἴσως ἀναιρεῖται πρὸς τοῦ τοῦτον ἰσὺ μὴ βλαπτόμενον καὶ ὡς ἑμῆς τὴν ἀγάπην ἐξαγείρατε μέχρι θιλάσθι χαρακτηρίσαι τὴν αὐτὴν ἡ τοῦ νοητοῦ φωνή.

Γρηγορίου.

Ἡ πρὸς τὸ ὕψος ἀναδραμεύουσα ψυχὴ ταῖς μαθητευομένης ψυχῆς, τὴν πρὸς τὸ τίσιον πρὸς τὸν ὑπαγομένην διὰ τοῦ ἔργου πρὸς τὸν κατ' ἀρετὴν χειροκροτῶν βίον φάσκουσα ὅτι ἵαν οἱ μαθητευόμενοι ψυχῇ προσέτιται ταῖς ἀρεταῖς μέχρις ἐν ἀγείρατε καὶ ἐξαγείρατε τὴν ἀγάπην, ἵσως ἵσως ὑφουμένης τὴ καὶ αὐτὴ διὰ προσέτιται πρὸς τὸ μᾶλλον ἐκπεριμένει, καὶ εἰς πᾶσι εἰς τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ θιλάσθ, ὡς ἐν ταῖς ζώσιν, μετέειπε κατὰ σῶμα ζῶν, καὶ ἐν τῇ ἁγρῇ τοῦ κόσμου διακρούσθ, πρὸς τὰς δυνάμεις βλάπτει τὰς ἀγγελικὰς μαμαμίας δι' ἀπαθείας τὴν ἀγγελικὴν καθαρότητα δυνάμει γὰρ τοῦ ἁγροῦ ἵσως τοῦ κόσμου, ἀγγελικὰ δυνάμει πιστεύονται ἑμῆς ἀγγελικὸν ἵαν ἐν τῇ πνευματικῇ κατάστασι. ἰσχύς δὲ καὶ δυνάμει οἱ μὴ ἀντικῶς λέγεται, πρὸς τὸ θίβον ἀναπείπτει ἡ δυνάμει τὰς τοικῶτας φωνὰς οἱ δὲ πλεονεκτητικῶς, τὴν ἀγγελικὴν φύσιν παρῖσταται τὸ δὲ ὅπως, ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῷ ὅπως δὲ ἵσως λόγος πιστεύ-

- II. τὸν ἀγαθὸν εὐδύνει σπανίον ὡς νόρμον τῆς κοινωμένης ἀναλογίας τῆς ἀρμόττου ἀιδιότατος· μένος βίου καὶ ἔτε ζωῆς, διὰ τῆς διείας χωρῆσθαι· διὰ δὲ τῆς ἀριστερίας, τὸν τὸν αἰώνιον ἀγαθὸν πλεόνει καὶ τῆς τοῦ θεοῦ διείας, ἥς αἱ τὸν τοῦ κόσμου ζωότητος διείαν ἀρίστερ γίνονται· διὰ τοῦτο γαστίν, ὅτι αἰώνιος· αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν μου, δι' ἧς εὐδύνεται ὅσι τῶν σπανίον τὴ βίαις, ἡ δὲ διεία αὐτοῦ πρὸς ἑαυτὴν με διακροῦσθαι καὶ ἐκείνουσιν, κοῦρον με πρὸς τὴν ἀνα γαστίν ἀπαιγέζονται· κίσι ἀπαιγέζονται, καὶ τοῦ τοῦτον με χωρῆσθαι, μέλλει ἀνασπασθῆναι· εἴτα πρὸς τὰς θυγατέρας τῆς ἀνα ἱερουσίμης τρέψαι τὸν λόγον· ἡ δὲ λόγος παρὰ τῆς ἑστῆς ἐν ἑστῇ προσηγμένης, τοῦ πλεονάζειν καὶ ἐκείνην αἱ τὸν ἀγάθον· ἡ δὲ ἀπαιγέζονται αὐτοῦ ποίησι τὸ ὅσιον, ἡ δὲ αἰώνιος ἀνδρόνοος αὐτῶν καὶ εἰς ἐργασίαν ἀιδιότατος ἡδύα. διὰ μὲν τοῦ αἰώνου τὰ τοῦ παρόντος βίου κινεῖται, ὡς ἑστῇ καλῇ, ὡς τὴν ἀπαιγέζονται ἡδύα ἔχει· διὰ δὲ τῆς διείας, τὴν τὸν μέλλουσαν ἐν ἀπαιγέζονται προσθεῖναι ὡς τὸν χρόνον ἐν ἀπαιγέζονται ὡς λέγεται καὶ ἡδύα προσθεῖναι γαστίν, τὸ δὲ καὶ τὴ γαστίν, τῇ μὲν διείᾳ περιληφθῆναι, τῇ δὲ ἀριστερίᾳ τὴν καρδίαν ἀνασπασθῆναι· διὰ γὰρ τὸ τοῦ παρόντος βίου καὶ πολὺ νομίζονται χρόνῳ καὶ ἀπαιγέζονται, ὡς ἀπαιγέζονται τῇ καρδίᾳ τῆς τῆς ψυχῆς, μένος τῆς ἀναγκῆς χρῆσαι παρὰ τὸν τὸ σώματι, ὡς τὸ προσπαρῆναι τῇ καρδίᾳ τὰ δὲ τοῦ μέλλοντος αἰώνος, ἡδύα δὲ αἰώνιος ὡς ἀπαιγέζονται ἀνδρόνοος γαστίν, διὰ τῆς παρὰ τῆς τὸ ὑπάρχον ἡδύα τῆς αἰώνιος αἱ χεῖρας παρὰ τῆς αἰώνιος αἰώνιος, αἱ δὲ τῆς ἀριστερίας χεῖρας παρὰ τῆς, τὰ τοῦ σώματος ἀπαιγέζονται· αἱ δὲ τῆς διείας τὰ τῆς ψυχῆς διεία ὡς τὸν ἀπαιγέζονται αἰώνιος αἰώνιος, παρὰ τῆς τῆς ἀπαιγέζονται ἀνδρόνοος· ὡς γὰρ ἡ παρὰ τῆς χεῖρας, καὶ ἀπαιγέζονται καὶ ὡς ἀπαιγέζονται ἔχει τὸ παρὰ τῆς, οὕτως αἱ πρὸς τὸν σπανίον τῆς μέλλουσης ζωῆς ἀπαιγέζονται παρὰ τῆς, πᾶν αἰώνιος τοῦ σώματος αἰώνιος ἀπαιγέζονται, εὐκατεν καὶ εὐκατεν

Ὅτι τετρωμένη ἀγάντες ἰγῶ.

II.

Γρηγορίου.

Ταῦτα εἰπεῖσα, ἔπαισι τὸν τοξότην τῆς εὐσεχίας ὡς καλὸς ἐπ' αὐτὴν τὸ τέλος ἰδόντα· τετρωμένη γὰρ ᾤσιν ἀγάπης ἰγῶ δάκρυσι τῷ λόγῳ τὸ βίλος τὸ τῇ καρδίᾳ βάθους ἠγαπήσαν· ὁ δὲ τοξότης τοῦ βίλους, ἡ ἀγάπη ἐστὶ· τῇ δὲ ἀγάπῃ τὸν θεόν εἶναι παρὰ τῆς γραφῆς μαθητάμεν, ὅς τὸ ἑλεεινὸν βίλος τὸν μονογενὲ υἱὸν ἐπὶ τοὺς σωζομένους ἐπέμπει, τῷ πνεύματι τῆς ζωῆς· τὴν τρικλὴν τῆς αἰδοῦς ἀρεθῆ περιχρῶσκει· αἰὲς δὲ ἡ πίστις ἐστίν· ἵνα ἐν ᾧ ὡς γένηται συνισταγὰς μετὰ τοῦ βίλους καὶ τὸν τοξότην, ὡς ποτὶς ὁ κύριος· ἰγῶ καὶ ὁ πατήρ ἐκινεῖσθαι, καὶ μόνον παρ' αὐτῷ ποθέσμεν· ἄρᾳ τοίνυν ἡ διὰ τὸν θεὸν ἀναβήσασιν ὠφελήσασα ψυχὴ τὸ γλυκὺ τῆς ἀγάπης βίλος ἐν αὐτῇ ᾧ ἐπρώθη· καὶ καύχημα ποιεῖται τὴν τοιαύτην πληγὴν λέγουσα· ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἰγῶ· οὐ μὲν ἄλλὰ καὶ αὐτὴ γίνεται βίλος ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ τοξότου, τῆς μὲν εὐωνόμου τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν θεὸν σκοπὴν εὐθυστάσας, τῆς δεξιᾶς δὲ πρὸς αὐτὴν διαλαμβάνουσας τὸ βίλος· φωνὴ οὖν.

Εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλαμβάνει με.

Κυρίλλου.

Εὐώνυμος ὁ νόμος, δεξιὰ τὸ εὐαγγέλιον· ἡ καὶ εὐώνυμος ὁ παρὼν βίος, δεξιὰ ὁ μέλλον· ἡ τις με περιλαμβάνει, ὅταν τοῖς ἐν δεξιῶν ελεῖν· δεῖντε οἱ εὐεργεταὶ τοῦ πατρὸς μου. Λέγει δὲ καὶ ἱερόμεινος μένος βίου καὶ ἐτη ζωῆς ἐν τῇ δεξιᾷ τῆς σοφίας· ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ, πλοῦτος καὶ δόξα· δεξιὰ γοῦν αὐτὸς ὁ τὸν θεὸν ἐπιστήμη· ἐξ ἧς ἡ αἰώνιος ζωὴ· ἀρετὴ δὲ ὁ τὸν ἀνθρώπου γνῶσις, ἐξ ἧς πλοῦτος καὶ δόξα· λέγει τοίνυν ὅτι ὑπερέχει ὁ νοῦς μου τὰ ἀνθρώπου· καὶ ὁ θεὸς γνῶσις καλύπτει με· καὶ γὰρ εἴρηται πᾶσι· τίμησον αὐτὸν, ἵνα σε περιλάβῃ· δεικνύει τοίνυν, ὅτι ὁ αὐτὸς καὶ νομῖος καὶ τοξότης ἦρᾶν ἐπὶ νόμῳ τε καὶ βίλῳ ὁ καταδραμένη ψυχὴ· ὡς βίλος οὖν πρὸς

II. κατὰ τῶν ἁγίων ἀξιοῦσθαι ταῖς· πάντως ἐκείνου μέγα νοήματαίς τοῖς σκέπταις Χριστοῦ εὐωδία ἐστί.

Σταθίσαι με ἐν μέλει.

Κυρίλλου.

Τοῖς εὐαγγελισαῖς με ἀσφαλισαί λόγους· οὗτοι γὰρ ἔμειν εὐωδιάζοντες Χριστὸν συνεταχθεῖς δι' ἐμοὶ καὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ· ὡς γὰρ αὐτὸς μέλει, οὕτως σύσταται καὶ συμμέτοχος αὐτοῦ μέλει.

Προκοπίου.

Τοῖς κατὰ Διὸν κλεινοτάτατον.

Γρηγορίου.

Ἰσα πάντοτε εἰς ὕψος ἐρύσσε, βίβω πρὸς τὰ τῶν ἀγαθῶν υποδείγματα, ἐν τῷ νομῷ δεικνύμενα· ἐκεῖ γὰρ πρῶτος, ἐκεῖ τὸ ἀέριον, ἐκεῖ τὸ πρὸς τοὺς ἰχθύους ἀμειψόμενον, καὶ τὸ πρὸς τοὺς λυποῦντας φιλάνθρωπον· ἐκεῖ τὸ ἱερὰς καὶ μακρόθυμον, καὶ τὸ ἔμειν ἢ κατὰ τάξιν ἐπισυνεκτάμενα, χαρακτηριστὰν Διαν ἐργάζεσθαι, πρὸς ὕψος πολιτείας ἐπαυγέοντα· μέλει δι' ὃ Χριστὸς, διὰ τὸ λευκὸν τῆς σαρκὸς καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ αἵματος, καὶ τὸν τοῦ κρυόματος εὐωδία.

Ἰππολύτου.

Ὁ Σύμμαχος οὕτως ἐκδίδωκεν· ἐπαυκαλίνας με οὐκ ἔστιν, τοῦτέστιν εὐωδία δίδουσι, τοῖς καλὸν καρπὸν ποιοῦσιν, ἀνδοῦντα· τῶν φαύλων λογομένων δίδωμι ἀκάθαρτον ἢ κακοῦντων ὅντων· Ἰσα δὲ τῶν ἀντιγράφων ἔχει· σταθίσαι με ἐν ἀμύραις· ἢ νοτίαις, ἢ περὶ τοὺς μὲν, οὐ μὲν ὡς χαρακτηρίζεται μέλει τῆς μὴ ἔχουσας σπῖλον ἢ βυτίδα, ἢ ἄλλοτριους τῆς πίστεως χριστοῦς· τὸ δὲ ρωθίσαι με ἐν μέλει, σαφενέζων ὁ Σύμμαχος, περιελίσσεται με μέλει εἶπε· βούλεται γὰρ ἡ νόμος ἐν πολλοῖς περιελισμένους αὐτὸν μέλοις ἀνακαταστήσαι· ἢ τινα εἶμαι κερὰς ἐστὶ τοῦ μέλει ἐν τοῖς ἑτέροις τοῦ θύρου νομῶν, Ἰσα τῆς αὐτῶν μεταλήψῃ ποσότητος· Ἰερῶμαι γὰρ εἰλημν ἐμοὶ κατὰ τὸν Σύμμαχον· ἀπὸ τοῦ ἐλεκετοῦ βέλους, κατὰ τὸν Ἡμεῖον.

ταγμένα ποιήσεται· καὶ καὶ πάλιν ἰσχύει, συνεκρούσας τὸν πρὸς II.
τὸ κρείττονος ἴσχυος καὶ πῶς μὲν ἀγαθὴν τὴν τοῦτο χρεὶ, πῶς δὲ
τὴν πλεονεξίαν διδάσκοντα, ὃ καὶ τοῦτο τυχεῖ ἵστιν ὑπονοεῖται
διὰ τοῦ λόγου ἰσχυρὰ ἀγαπηθῆναι παρὰ τὸν πρῶτον διὰ τῆς
καρμυαίας, ἐν ταῖς ἐχθροῖς ἐλογίσθησαν· νῦν δὲ πάλιν εἰς τὴν αἰ-
τὴν ἰσχυρὰν χάριν δι' ἀγάπης τῇ δευτέρῃ συνεκρούσεται·
καρμυαί μοι τὸ διὰ τῆς χάριτος ταπεινῶσαι καὶ ἀπειτῶσαι,
ὅπως εἰ γὰρ τοῦ τυχεῖος, δι' ἰσχυρὰς καὶ προσεχῆς ἐν τῇ
καλῇ συνεκρούσας μοι τὴν πρὸς τὸ κρείττονος μόνον.

Ἐπιδείκναι με ἐν μέρεσι.

5.

Ἐργασίαν.

Τούτοις ταῖς ἀρεταῖς καὶ εὖ μέσον τὸ βέλτερος τὸ ἀγα-
θόν, καὶ ἐν μετριοῖς τοῦ κρείττονος γίνεσθαι ἔστιν ἀρετὴ, ὡ-
λὰ καὶ τὸ ἀπειτῶνται ἐν τῇ καλῇ διακρίσει· ὃ τοῖς κα-
ριχθῆναι βουλομένοις ἐν ταῖς μέρεσι, τὸ βέλτερον ἐν ταῖς ἀρεταῖς
κινεῖ προσγεινῆσαι· ζῆλον· ἀρετὴ γὰρ τὸ μέσον, ὅπως πάσης δυσ-
κολίας ἀμειψόμενος κενώσῃται ἢ γὰρ ἀμειψίαν δυσκόλως.

Αὐτὸ τοῦτο ἐπιδείκναι με ἐν μέρεσι, στεφάνω με ἐν μέ-
λοις· ὅτι ταπεινῶσαι ἀγάπης ἔχω.

Νέκρον.

Τόχα, ὃ ὡς ἀρετὴν τὴν κατωτέρω μὲν ἵσχυος τὸ ἐν τοῦ-
τοις γίνεσθαι, ὃ ὡς ἀπειτῶνται τῇ πόσει, παραμυθίας ὡς ἐν
αἰσίοις καὶ φυχικαῖς ἰσχυρὰ γὰρ ὡς ἐπὶ ἡλίου τοῦ τοῦ
πρὸς τὴν ἀγαπηθῆναι μέντοι, στεριχθῆναι μὲν ἐν μέρεσι τῆς
δουλείας, στεριχθῆναι δὲ ἐν μέλοις τῶν δουλείων τοῦ νομι-
γῆ καὶ τοῦ καρποῦ τῶν πράξεων ἰσχυρὰ· ἰσχυρὰ ἢ μὲν δου-
λεία τῇ τῶν νομικῶν ἡρώων γλαυρόταται ὁρὰ μέντοι ἢ δὲ
πρῶτος μετὰ τοῦ τροφίμου, καὶ τὸ εὐδὲς ἔχει. ποιεῖ γὰρ καὶ
τὰ τῆς ἀρετῆς ἔργα χαρὴν, τῇ τῶν ἀρετῶν ἐλπίδι τὴν συνει-
δήσαν τοῦ ἐργασίαν εὐφρανόντα· τοῖς δὲ τὸ ἐπιδείκναι με
ἐν μέλοις, περὶ τοῦ δουλείου αἶνον· ὡς τῆς νόμου βουλομένης

- II. αὐτὴ τὴν ἀγάπην, μακίτι ὡς ἐτυχεν αὐτὴν ἀγαπήσαντων, ἀλλ' ἐν τοαῖς τεταγμένους καὶ ὁρισμένους τῶν ἐξ ὁραίλης λευτὸν ἀγαπημένων εὐσκε, ἀρῶμεν καὶ ἔχουσ' καὶ εἶνος εἰς εὐφροσύνην καρδίας κατὰ τὸν φιλοφρόδον λόγοντι· καὶ εἶνος εὐδοκάζων κατὰ τὸν Ζαχαρίαν.

Ἀπολογία.

Ἡμεῖς δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ νόμον τὸ εἰσκατάγει με εἰς εἶνος τοῦ οἴνου· οὐ γὰρ ἐν τῷ πρότερον εἶναι τοῦ ἀρπυλώσεως μετὰ γὰρ τὰς περὶ κρίτας καὶ ἱερὸν καὶ ἐνάτην κληθέντας, ἐκ τῶν ἐνδοκῶν αὐτῇ καλεῖται ἀκούεσθαι τί ὡς ἐστὶ κατὰ ὡς τῆν ἡμέραν ἀργεῖ· πορεύεσθαι εἰς τὸν ἀρπυλῶνα· ἔργου γὰρ, ἐπεὶ μὴ τὰ εἰδικὰ εἰργάζετο, ἀλλοτρίας ἀρπύλλους φυλάττωσθαι καὶ λαμβάνει πρῶτον τὴν ἐξ ἀγάπης τῶν, τὸν χρηματικὸν τὸν βασιλικόν, τὸ δῶρον τὸ πνευματικόν διὰ καὶ Ἀπολίας, ἐταξεν ἐν' ἡμὶν ἐγάπην φρεσὶν ἀγάπης γὰρ, τὸ εἶδος τοῦτο τῇ ἐσχάτῃ δοῦναι ὡς καὶ σοὶ.

Τάξτε ἐν' ἡμὶν ἀγάπην.

Γρηγορίου.

Ἐντός τοῦ παθουμένου γενομένη, ἐπὶ τὸ μάλιστον πᾶσι ἐξέλκεται, καὶ φρεσὶν ἐπιπλεῖ γένεσι ἐν τῇ οἴκῃ τοῦ οἴνου, ὑποτάξαι με τῇ ἀγάπῃ, ἥ τις ἐστὶν ὁ θεός· ἡ τάξτε ἐπὶ ἡμὶν τὴν ἀγάπην· ταυτὸν γὰρ ἐστὶ τὸ σημαντικόν δι' ἑαυτοῦ, ὥπως ἂν χρῆσις τῇ ἀναστροφῇ τοῦ λόγου, ἐκ τῆς τοῦ ὑπὸ τῆς ἀγάπης ταχθέντος, καὶ ἐν τῇ τοῦ τῆς ἀγάπης αὐτῇ ταχθέντος· ὁ τάχως καὶ διδακτικὰ εἶναι ἀνατιθέμενι προσήκει τῇ διὰ τὴν ἀγάπην, καὶ ὥπως πρὸς τοὺς ἄλλους ἔχουσ' ὁμοιοῦς ἀποκρίσεις τις καὶ ἀνταλλαγὴ γίνεται τῆς ἀγάπης· ἡ ἀποκρίσις· διὸν γὰρ δὲ ἀγαπᾶν ἐξ ὡς ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ θυμῶν, τὸν δὲ πληροῖν ὡς ἑαυτὸν γενεῖται δι', εἰ μὴ τις ἐστὶ, καθαρῶς φανερῶς, ὡς ὁ Χριστὸς τῆς ἐκκλησίας· ὁ δὲ ἐκκαθιστάμενος, ὡς τὸ εἶδον σώμα· τὸν ἐχθρὸν δι', ἐκ τῆς μὴ κακῶς ἀπὸ κακοῦ δοῦναι, ἀλλ' ἐνέργειᾳ τῆς ἀδικίας ἀντιβῆναι· φρεσὶ οὖν ἀγάπης το-

ἔστω ἡμῶς πρὸς τὸν ἐκ τῶν κυριασμῶν φεγγμέν ὁ τοῦ πάλαι πατὴρ II. δικτατορίας, ὡς μὴ ὑπὸ τοῦ τοιαύτου ὅλιου συγκατασταθῇ οὐκ ἔστι δὲ ἄλλως ὡς ὑπὸ τῆν σκία τοῦ ἔθλου τῆς ζωῆς ἀναφύλαται μὴ τῆς ἐκιδυμίας πρὸς τοῦτο τὴν ψυχὴν ἀναγοῦσας.

Εἰσαγγαγί με εἰς εἶπον τοῦ εἶπον.

4.

Ἐργασίας.

Ταῦτα πρὸς τοὺς φίλους τοῦ κυρίου πρὸς τοὺς ἁγίους ἁγ-
γίλους ἢ ἀποστόλους τε καὶ προφῆτας· μόνον αὐτοὶ λέγουσι συγ-
κεράσσει με τῇ σῶματι τοῦ Χριστοῦ.

Γρηγορίου.

Ἦ πῶς τρέχει τὸν καλὸν δρόμον καὶ διδόν ἢ καλῶς τῇ ἱε-
ρω παρακαλεσθῆναι ψυχῇ; τοῖς γὰρ ἡμπερὸν ἐκτετακμέναι, οὐκ
ἀρκεῖται τῇ τοῦ σοφίας κρατῆρι· ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὴν λαόν τοῦ
μυστικοῦ εἶπον γενέσθαι ποιεῖ· καὶ τὴν ἀμωμὸν ἐκτετακτὴν τὴν
τοιούτων βότρων ἐκτρέφουσα.

Νέλλου.

Εἰκότως ἀπαιτεῖ ἡ νόμος λαοῦν, τὸ εἰπαχθῆναι εἰς τὸν εἶ-
πον τοῦ εἶπον· ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σταυρῷ τὸν βότρων κρεμά-
μενον, καὶ παρὰ πάντων ἐκτετακθῆναι διὰ τὸ εἶποι κυριεύοντα,
μὴ πῶς ἡτορμῶναι τὸν τοῦ εἶπον χρῆσιν μόνον τὸ ὑπερὸν ἀπο-
δειχθῆναι πρὸς τὴν ἐκτετακτὴν ἐν τῇ λαογραφίᾳ τὴν τοιαύτην προ-
καλεσθῆναι εἶπον· ὡς πρὸ κυρίου τοῦ εἶπον ἐν τῇ κυριεύον-
τι σταυρῷ διαμῆναι ἐν τῇ σταυρῷ ὅτι ἄνω, διότι πρὸς προ-
μαρτυρεῖται, καὶ τὸ ἐκτετακθῆναι πᾶλλον τῆς ἐν τῇ σταυρῷ στα-
φυλῆς κήρυγμα, ὡς εἶδε λαλεῖν βιβλίους κατέχουσιν· κρεῖστος
καθεῖσθαι πρὸ τῆς τῶν πραγμάτων ἐκτέτακτος, ὅσοι οἱ πολλοὶ μετὰ
τὴν ἐκτετακτὴν ἐκτετακτὴν ὅσοι γένος ἐκτετακτὴν τῆς τοιαύτης κρείστος,
καίτοι τὴν ἐν τῇ εἶπον τοῦ εἶπον εἰσοδοῦ· εἰ δὲ οὕτως ἐστὶν ὁ
λόγος, οὕτως τοῦ εἶπον εἰς ὃν ὁ πατὴρ ἐν τούτῳ γὰρ εὐρί-
σκεται ὁ λόγος· μετὰ δὲ τὸ γενέσθαι ἐν τῇ τοιαύτῃ εἶπον κα-
λῶς, καὶ ταχῆναι τὸν ἁγίον ἐν αὐτῇ βούλῃ, ὡς ἡμῶς ἁγίος
εἶδε διὰ τὴν τοιαύτην ἐκτετακτὴν γένος· ὡς ταχῆναι ἐν

- II. χωμαίνα, καὶ ὀσφράσσει, καὶ γέσσει, καὶ τέρψει καὶ ἀπολαύσας
ἐπεὶ δὲ τροφῆς μὴν ἡ γέσεις ἔργωνον, τέρψας ἡ ὀσφράσσει.

Ἐργήσας.

Ἐκρηκε τῇ νόμῳ τοῦ καλλοῦς διὰ τοῦ νομίου γενησάντων,
περὶ αὐτὸς μὲν λέγειν οὐδὲν, πρὸς οἷς δὲ ὁ νομῖος ἔρα περὶ ἑαυ-
τοῦ, μάλῃ παραβάλλειν αὐτὸν τοῖς παρ' αὐτῶν δὲ υἱοῖς, ξύ-
λοις θρυμνοῦ ὑπερβολῇ δὲ τοῦ πάθου, τὸ καὶ σκιάς ἐπιθυμίας
τῆς αὐτοῦ, καὶ παραπλήρως τῇ βλάβῃ τὴν τοῦτε ποιότητα ἔλα-
σι δὲ ταῦτα λέγειν πρὸς τὰς νεκνίδας, ὡς πρὸς τοὺς ἑταίρους ὁ
νομῖος τὰ πρῶτα υἱοῖς δὲ, ἡ τοῖς ἑταίροις λέγει οὐκ παραβαί-
τον νομῖου ξύλοις ἀκάρπεις παρίκατον ἡ τοῖς ἀλλοτρίους αὐ-
τοῦ ὑπὲρ σκιάς δὲ αὐτοῦ ἐπιθυμίας τε καὶ κακῶς ἐκείνῃ λέγει δὲ
καὶ ἱερῆς ἐν θρήνοις πνοῆς παρὰ πρῶτον ἑρῶν χριστὸς
εὐρίας, συνελθὼν ἐν ταῖς διακρίσεσιν ἑρῶν οὐ εἰκόμεν ἐν τῇ
σκιά αὐτοῦ ζεῶμαθι ἐν τοῖς ἰδοῦσι πῶς γὰρ οὐκ ἡμέλλει ζωὴς
ἔσθαι αἰτία ἡ σκιά αὐτοῦ γενέσθαι, γενομένοις ἐκκαθάρσεως τῆς τοῦ
νόμου σκιάς; σκιάς γὰρ εἶχεν ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν,
μακάρι οὖτοι ὑπὲρ νόμον, ἀλλ' ὑπὲρ χάριν, εἰ καὶ νῦν ἑρῶν ὑπὲρ
σκιάς πολλὰ διακρίσκον· μετὰ τὸν παρόντα γὰρ βίον, οὐκ ἔτι
δεῖ ἐσπέρην καὶ αἰνίγματι, ἀλλὰ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὴν
ἀληθεῖαν διακρίσκον· λέγει δὲ καὶ ὁ νόμος ἵνα οὐ διακρίσῃ ἑρῶ-
ν, καὶ κακῶς ἐκείναι· ἔστι γὰρ ὁ βίος ἑρῶν ὡς σκιά,
καὶ ἐν σκιά βιωῖται ὁ εἰς ἰδῶν ἐκκαθίζετε, καὶ οἱ ἀπιστοῦντες
ἐκείνους.

Φίλωνος.

Ἦγουν υἱὸν τῶν Ἰουδαίων φεσίν, κατὰ τὸ υἱοῦς ἐγίνεσθαι,
οὗς ὡς ἀκάρπεις καὶ ξύλα θρυμνοῦ προσκυρόμενοι· ὡς ἐν μίση
κατὰ σάρκα Χριστὸς· ὅτι ματαιοχρεῶς αἰρετικὸς καὶ σαρκοῦ, ὡς
τὸ μέλον υἱῶν ἐν ἑαυτῷ φέρον τὸ ἑρῶν καὶ λευκόν, καὶ μὴ
καὶ εὐνοδοῦν.

Ἀπολωνίου.

Τότε δὲ ἀλαδῶ· γλυκύνεται τὰ τῆς ψυχῆς μετ' αἰσθητήρια,

ναι καὶ κρίνω παρεκείσθηντες, ὡς ἐν μίᾳ ἀνταθῶν τῶν λοιπῶν II.
 γυναικῶν, αὐτὸ πάλιν ἀνταμφίβεται μέλλει αὐτὸν ἐν μίᾳ ἑλῶν
 θρῆνοι προπαγορεύουσα, ὅτι αὐτὸς μὲν ἐγκρατὴς ἐστὶ φρενὸν, τὰ
 δὲ ἑλῶν τοῦ θρῆνου ἀκαταρακτὰ καὶ τῇ ἡ' οὐ ποτίζονται ὕδατι,
 τὴν πρὸς αὐτὰ διαφοράν παρὰ ἐκδοκίμους· περί μιν γὰρ τοῦ-
 των ὁ ἐκκλησιαστής· ἐποίησάμεν καλυμβέδρας φρενὶ ὕδατων, τοῦ
 ποτίσαις ἅπ' αὐτῶν θρῆμὲν βλάστην καὶ τὰ ἑλῶν· περί δὲ τοῦ-
 του ἀσπίδ' ἔσται, καὶ ἔσται ὡς τὸ ἑλῶν τὸ πύρρυνταιον παρὰ
 τῆς διαξέδους τῶν ὕδατων οὐχ' ἔραρον δὲ ἡννοῶσι περιεστρέμε-
 νον ὕδατι ποτίζεσθαι, καὶ ἐκείνους ἀνθρωπίνους ἐν καλυμβέ-
 δρῃ συναχθεῖσιν ἀφιδεύσασθαι ὕδατος· τὸ μὲν γὰρ τὸν οὐρανὸν εκ-
 μαίνει λόγον, τὸ δὲ τὴν ἀνθρωπίνην διδάσκουσιν· ἐπειδ' ὡσπερ
 τὸ μέλλον ἡμῖν ταχέως τῷ ἔθρῳ φιλῶντων τὴν εὐδοκίαν, καὶ
 ἐπὶ τὸ ἔξω αὐτῆς διαμείδωσαν, οὕτω καὶ ἡ διότης ἀνερῶνται
 τῷ σώματι· ὅπως τὴν ἐνέργειαν διαιδέσθαι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἔξω ποι-
 νοῦνται σαρκοῦ· σπῆκ δὲ ἐν τῇ ἐκιδύρῳ καὶ καὶ οὕτως ἡ νόστις
 ἐπειδὴ πᾶλλον ἐκ τῶν φῶν ἡ σπῆκ πύρρυνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 γίνεσθαι, τῷ συνεκραινέῃ τῆς τῶν πετάλων ἐνώσεως, τὴν ἑλῶν
 ἀπὸ τῆς ἀποταχέως· ὅσα οὖν κατὰ φύσιν τῆς ἀνθρωπίνους
 ἐπὶ τῆς ὁ κυριότητος ἀνθρώπου· ἐκδύων καὶ πύρρυνται, καὶ ὅσα φύσις
 ἐν ἔργῳ· ἐπειδὴ μετὰ τὸν ὁ γένεσις ἐκείναι καὶ τούτοις μέτρον,
 αὐτοῦ τῆς ἡλῶν τὸ ἀκαταρακτὸν, ἡλῶν τῆς χρεῖας γινώσκων τὸ
 αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοῦ μέλλει καὶ ἐπὶ ἄρστην πρᾶξις, ἐκ καὶ
 γλυκύς γαγῆσθαι ἐν τῷ λάργγῳ αὐτῆς· τὴν τῆς φύσεως ἀφιδε-
 σαι εὐφροσύνης τῇ χρεῖα πύρρυνται τῆς γένεσις· ἐκ καὶ ἐπὶ τῇ
 ἐκιδῇ ταύτῃ διαμείδῃ, καὶ θεομακρῶν τὸ βελόν· ἐκ γὰρ σπῆκ
 ἐκ καὶ ὁ νόστις τῶν μελλόντων ἡλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν μελλόν-
 των· τὸ δὲ σπῆκ Χριστοῦ, ἡρ' οὐ καὶ ἡ σπῆκ παρρησιάζεται, ἐκ
 τῇ σπῆκ τοῦ νόστις, καὶ ὡς ἐκιδύων ἡ νόστις· οὐκ αὐτὸν τὸν
 νόστις πύρρυνται σαρκοῦ· ἡλῶν τὸ ἔξω σπῆκ ἐκιδύων· ἀργεῖ-
 σαι μὲν τὸν τυπικὸν παραγγελμένον· ἀργεῖον γὰρ ἡ καὶ τῆς σαρ-
 κοῦ, τοῦ κατὰ τὸ δὲ ἀκαταρακτὸν πύρρυνται· καὶ τούτοις ἡννοῶ-

II.

Γρηγορίου.

Τί οὖν ἐστὶν ὃ τιθένται; δορυμένον ἀναμάζει συνάδου ἡ Δία γραφὴ, τὸν ὡλόδη τὸν ἀνδρώπων βίον τὸν τὰ παλαιὰ εἶδε τὸν καθαρῶτατος ὡλομένησαντα· ἐν ᾧ τὰ καθαριστὰ θερία φαλοῦσι, καὶ τοὺς ἀνδρώπωνι λογαίνονται· ὡς ἡ φύσις ἐν φωτὶ καὶ ἄλλῳ ἀναμύγεται μένους, διὰ σκότους τὴν ἰσχὺν ἔχει· διὰ τοῦτο φέεται ἐν τῷ δορυφί τὸ μέλον· καὶ μὲν ἔχον τοῖς λοιποῖς ὁμοῦσιον ὑπάρχον· ἐπειρᾶτο γὰρ καὶ ὁμοίετα πάντων, χωρὶς ἀμαρτίας· καὶ δὲ γλυκαίνει τῷ καρπῷ τὰ τῆς φύχης αἰσθητήρια, πλείονα τὴν πρὸς τὸν δορυφί ἔχει παραλλήλῃ· ἢ ὅσον ἔχει πρὸς τὰς ἀνάδου τὸ πρῶτον, ἔπειρ ἐθνεῖται ἵστί μόνον καὶ τέρεται τῇ Διᾷ· τὸ δὲ μέλον ὡδὸ πρὸς ὅσῳ τὴν καὶ γίσιον καὶ Δίκην· καλῶς οὖν εἶδεν ἡ νόμος τὸ ἐκότης πρὸς τὴν διασπῶσαν διάφορον, ὅτι ἐκότης μὲν ἔστι καὶ ἐρδωρῶν γίνεται χάρις, φῶς γυμνῶτος καὶ μῦρον ἐν τῷ ἀσπρῶτι, ζῶδ τοῖς ἐκότησι· ἡ ἀνδρωπία δὲ φύσις δι' ἀρετῆς τελειοῦται, ἀνδρῶν γίνεται μόνον· οὐ τὴν γυμνῶν τρέφουσα, ἀλλ' ἐκότης καλλωπίζουσα· τροφὴ δὲ μὴ γυμνῶσα τῷ χορτῶ· τὸν γὰρ ἀγαθὸν μου οὐ χροῖαν ἔχεις, ὡς διασπῶσα φετὶν πρῶτον μὲν οὖν ὡς ἔραμεν ἡ τελειομένη φύχῃ, ἐκότης μόνον ὡς ἔραμεν καλλωπίζουσα· ὡς δὲ κόμης ὡς μέλον γέγονεν ἐν δορυφί· ὅτι τὴν ἀνδρωπία ἀνακρίττει οὖν φύσιν, πρὸς τὸ ὡραῖον τε καὶ εὐώδες καὶ βρώσιμον· ἔπειρ γὰρ τὸν ἐκότης δέσμευται· διὰ φετὶν ἡ νόμος ὅτι ὡς καρπὸς αὐτοῦ γλυκύς ἐν τῷ λάρυγγι μου· καρπὸς δὲ ὡς δέσμευται περὶ ἧς λέγει Δαβὶδ· ὡς γλυκὺς τῷ λάρυγγι μου τὰ λόγια σου, ὡς μὲν τῷ στόματι μου· ὡς δὲ λέγει σὺ φίλων τῶν τοῦ νομίου, ἀλλὰ τοῦ σκότους, εἰ καὶ τίς ἐστι ἐργῶς τῇ κοινωσίᾳ τῶν ἐργῶν ἀναμάζονται.

Ναῖλον.

Διένους τὴν ὑπέρχον· πάντας γὰρ ἀνδρώπωνι εἶσι ἔχον δορυφί ἡ νόμος ὡς ἀνδρῶν· μέλον δὲ εἶπεν ὡς ἔραμεν τὸν ἐκότης νομίου· ἐκότης γὰρ ὡς γέγονεν, αὐτὸς τοῖς ἐκότη-

Γρηγορίου.

II.

Ὅταν ἄρῃμεν τὴν πρὸς τὸ ὄψος ἀνάδου τὴν προσηκόντην τῆς ψυχῆς γονυπόνησιν· πρῶτη ἀνάδου, τὴ πρὸς τὴν καθ' ἑαυτὴν τῆς ἡμετέρας διανοίας στρατιᾶς ἀγγέλιον ἢ ἀποστείλαν, ἔκρινεν ὁνομασθῆναι δευτέρα τὴ πλεονεξίαν γενέσθαι καὶ περισσευρᾶς ποιῆσαι τὰ ὄργανα· τρίτη τὴν ἀνάδου, τὴ καὶ ἀδελφὴν τοῦ διαπορεύου κληθῆναι· ὅς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ βίλημα τοῦ πατρὸς μου, οὕτως ἀδελφός καὶ μήτηρ ἐστίν· ἡμεῖς οὖν γίγοντες ἀδελφός, μὲν ὡς τῶν ἀποκαθάρσεων παρασπῶν πρὸς τὸ γενέσθαι κρίνον παραβλαβίσαν, ἡμεῖς δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ οἴκου πατρός· οὕτως, πρὸς τὸν ἀδελφόν· οὕτως κατὰ τὴν καὶ ἀδελφὴν τοῦ πλοῦτος ὁνομασθῆναι διὰ τῆς υἱοθεσίας πρὸς τὴν συγγένειαν ταύτην μετὰ τὴν υἱοθεσίαν, καὶ τῆς τοῦ φιλανθρωπίας πατρὸς ἀποκαθάρσεων, πάλιν ἑαυτὴς γίνεσθαι ὁφθαλμὸν, καὶ βλέπειν τὸ μυστήριον διὰ τῶν τῆς πατρὸς ὁφθαλμῶν, λίγω δὲ τῇ πνεύματι τῆς προφητείας. Ἄδου τοῦ νομῆος ἐστὶν ἡ ψυχὴ, μαρτυροῦσα τῇ νόμῳ πλὴν ὅτι ἡμεῖς τῇ προσηκόντῃ ἐστὶν γὰρ ἑαυτὴν εἶπε κρίνον, τὴν δὲ λοιπὴν ψυχὴν καὶ ὁφθαλμὸν, ἢ μετὰ τὴν υἱοθεσίαν, ἢ καὶ ὁνομασθῆναι οὐ πάλιν στοχεύοντες τῆς ἀδελφίας τὴν σύγγενειαν ἡμεῖς οὕτως ἢ μᾶλλον εἰδὼς τὴν γονυπόνησιν καταστάσεων τῆς ιδιότητος καὶ κρίνον μὲν ταύτην παρακαλεῖ, διὰ τὸ μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν πατρῶν μέρων ἀναδίσχουσαι, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ τοῖς πατρῶν, τὴν τοῦ σώματος ἐκπύρεσιν χρῆται, ἀκαταίτητον καὶ αὐτοσχέδιον τὴν διαγωγὴν ἡμεῖς διὰ τὴν περὶ τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ὁρμήν, ὡς ἐν εὐαγγελίῳ διδόνται ἀνάδου δὲ τῆς λαοῦ ὁρμῆς, διὰ τὸ πᾶσαν τὴν μέρων περὶ τὰ βασιλεία ἔχοντες καὶ μετέχειν ἐν ταῖς ὁρμῇ γενέσθαι ἀνάδου, ἀλλ' αὐτὴς ἐστὶν τῇ ἐκ πολλῆς τῆς περὶ τῆς μέρων σπουδῆς ποιεῖσθαι κατὰ ταύτας.

Ὡς μὲν ἐν ταῖς ὁρμῇ τοῦ ὁρμῆ, οὕτως ἀδελφός μὲν 3. ἀνάδου τῶν οὐρανῶν ὑπὸ τὴν ἐκτικὴν οὕτως ἐκπύρεσιν καὶ ἐκπύρεσιν, καὶ ἡ κατὰ τὴν οὐρανῶν γινώσκου ἐν τῇ λαοῦ γινώσκου.

II.

Ναίλον.

2. Κάμειν ἑαυτὴν φρεσὶν, ἥ διὰ τὸ ἐκτρέπειν ταῖς διὰ ταπεινότητος πρῶτον ἢ νομίστων καὶ καὶ ἀνομιζομένης, φρεσὶς ἐν ἐκτρέψει ἀνεσχημένη καὶ λήρυσσιν· ἥ οὐ κρίνει μίλλει τὰς ταπεινὰς ψυχὰς ἐν τῇ μίλλει ἐν συγχερίσιν τῶν ἰδίων κατωρδωμάτων, οὐδὲ ἔχουσιν ἐν τῇ φρεσὶ πλέον ἐκείνων ὡς νομιστῆται, καὶ βασιλεύουσιν νότοι κατακρινόντες τὴν ἀποπτεν γενεάν· ἄσθες δὲ τοῦ πιδίου εἶναι λέγεται, τάχα μὲν τῶν καλῶδων σφαιρῶν, καὶ διὰ τὸ ταπεινὸν καὶ ἀγνώργετον, καὶ διὰ τὸ πλεονετικῶς ἀνομιζομένη τὴν ἐκ βλάβος ἀσφείας εἰς ἐπίγνωσιν ἰλδόντων ἰδὼν· τοῦ δὲ πιδίου τοῦ ἰσραὴλ διὰ τὸ ἐξομολογεῖσθαι πρὸς ἐπιταδιστότητα γιωργίας, τοῖς προσηταῖς καὶ νομικοῖς παιδείμασιν· καλῶς δὲ καὶ τούτων, οὐχὶ καρπὸς ἀλλ' ἄσθες, εἶναι λέγεται· εἶναι γὰρ τὸ τοῦ σκαυροῦ τὴν γῆν ἀκτέμιναι ἔστροπον, ὅπου ἰπιδται τοῖς ἀπορῶναι ὡς βουσίαι ὁ κυρίως, ζυγῶδον ἐπὶ τὴν γιωργίαν ἀποσταίλας αὐτοῦ, οὐδὲναι αἱματι πεπότητος δεσποτικῆς διὰ ἄσθες ἔναι καὶ στίβας.

Ἐργίονος.

Ἄσθες λέγει τὸ ὁδῶν ἐπὶ τὸ γένεσθαι καρπὸς ἐν οὐν τῇ περιγίῃ τόπου πιδίῳ βιβίοντι, ἄσθες ἐστὶν ὁ νομῖος λέγει ὡς πρὸς τὰ μίλλειν· ὅταν γὰρ εἴδῃ τὸ τίλειον, μεταβαλεῖ τὸ ἄσθες εἰς τὸ γένεσθαι καρπὸς καὶ ἐπὶ μὴ ὥλιον χωροῦσι τοῦ ἄσθες, λέγει ἐπὶ γῆς διὰ ταῦτα γίγνεται ὁ νομῖος ὡς ἄσθες τοῦ πιδίου ἑαυτὴν γὰρ ἐκίνωσιν μορφήν δοῦναι λαβῶν, πρὸς τὸ δυνατῶναι τὴν δοῖναι αὐτοῦ μετὰ ταῦτα ἡμᾶς διακρινόμεναι ρήματα δὲ τοῖς μὲν τύγναιστίροις καὶ ἡμαῖται πιδίους ἀνομιζομένης, ἄσθες ἔστι, τοῖς δὲ τούτων κατωτίροις καὶ καλωτίροις κρίνον· ταῦτα γίγναι ὁ νομῖος παραβάλλει τὴν ὥλιον αὐτοῦ ἀλλας θυγατέρας ταῖς λοιπαῖς ψυχαῖς, καὶ τούτοις εἰσὶν ἀκαθῆναι ταύτῃ παραβάλλομεναι τοιαῦται δὲ καὶ μὴ πλεσίον τοῦ νομῖου ψυχῇ· ἡ δὲ πλεσίον κρίνον ἐν μέτῳ διαλάρμεν αὐτοῦ.

Ὡς κρίνον ἐν μέτῳ ἀκαθῶν, οὕτω ἡ πλεσίον μὴ ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.

C A P. II.

Ἐγὼ ἀδελφὸς τοῦ παιδίου, κρίνον τῶν κοιλιάδων.

γ. ε.

Κυρίλλου.

Ὅτι θελήματα ἡ νόμος τῶν ἀνθρώπων ὅτιον, καὶ ταυτοῦτα τὴν ἀρετὴν, ἀδελφὸς ἐκαστὴν παραβάλλει παιδίον· δείκνυσσι δὲ ὅπου ὠφείλεται ἡ τοῦ Χριστοῦ ἐπιδοχία, ὅπου γὰρ καὶ τὰς κοιλιάδας τὰς ἀναιτιμαρτίας πρὸς ἡ παντασφόρον, τοιαύτων μυστὴς ὁδοῖεν ἀνθρώπων κοιλία γὰρ λέγει τὴν ἀποκαταστάσεων ἀπὸ τῶν εὐκαταστάτων αὐτῶν πάλαι διαμένον.

Φίλωνος.

Ταῦτα φασὶν ἡ νόμος ἀκούσασθαι παρὰ Ἡσαίου, ἀγαλλιάσθαι ἱεροῦ, καὶ ὡς κρίνον ἀναβαίνει καὶ παρὰ τοῦ κυρίου, κατὰμάρτυρε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ· λέγει δ' ἂν ὁ κύριος ἐπὶ γὰρ γεγενῆσθαι, ὡς ἀναθήσωσιν οἱ ποταμοὶ καὶ ἐν τῇ ᾠδῇ τοῦτο γὰρ κοιλιάδων κρίνον ὃ ἔστι νεκρὸς.

Γραγορίου.

Ταῦτα ἡ νόμος περὶ ἐκαστῆς διεξιέχεται λέγουσα· ἐγὼ μετὰ τὸ γενέσθαι ἐν τῇ κλίτῃ ἡμῶν τὴν νεκρίαν συσταμένην τῇ σώματι, ὡς ἐκκαθάρσας ἐν ἐκαστῇ τὴν οἶκον ἡμῶν, ταῖς τῶν ἀρετῶν κείρας ὠφέλωται, γένοισι, φασὶν, ἀδελφὸς εὐσεβὴν τε καὶ καθαρόν καὶ λαμπρόν, ἐκ τὰς ἐν τῇ πλάττει ἀνθρωπίνης φύσεως τοῦ παιδίου, εὐχρησίας τὴν καὶ εὐνοίας, τῶν λαμπρῶν ἀνδρῶν διαφέρων, ὃ λέγεται κρίνον, τὴν τῆς σωτηρίας ἀπαεργάστην μακαρυγόνον τὸ παιδίον τοῦτο συγχαίρει τῆς εὐφροσύνης ὀφείδας κοιλίας ἐσεμμένεται ἐν ᾧ ὁ γεωργεύεται καλῶς ἐκ τοῦ κοίλου πρὸς τὸ ὄψος ἐκδιδόται, ὡς καὶ τοῦ κρίνου ἡ φύσις· ὡς ἂν ἐν μετώπῳ καὶ πρὸν αὐτῇ διαμένῃ τὸ κάλλος τῇ πρὸς τὴν γὰρ ἐπιμαίει μὴ μελαινόμενον, μετὰ συμφωνηγέμενον ταῖς ἀκαταστασίαις τοῦ βίου, ταῖς ποικίλαις δυνάμεσιν ὡς τοῦ διαβόλου θυγατρὸς κατὰ τὸ συνωμῶμενον ἡνέχεται.

Ι. τὴν ἐπιβολὴν ἀπέριξεν ἐνέριξεν, θνητῷ δὲ οὐδενὶ εὐδίας ἐν' αὐ-
 τὸν ἀντιτρέψει τὴν μαρτυρίαν· ἰδοὺ εἰ καλὸς ὁ ἀδελφεός μου
 λέγουσι, καὶ γε ὥραιοι πρὸς, ὅτι τοῦ περιπατοῦς οὗτοι γὰρ τρεῖς
 διαίρεσιν ἰδοὺ· καὶ μετὰ ταῦτα ἡ εὐαγγελία ἡμῶν σύνομος· τὸ σῶμα
 λέγοντες τὸ πνεῦμα, ἐν ᾧ ἀποκαλύπτεται ἀρετότεροι, ὃ τὸ θεὸς λό-
 γος καὶ ἡ μακαρία ψυχὴ· παρορῶν τοῦ νομίου ὑπαίθετον αὐ-
 τὸν ἔχων· μὴ πάλιν ἐξ ἀρετίας τοῦ ἐναντίου ἡλίου ἀπείρας μάθη
 τί τῆς καλαιδίας μαλακώτερος· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν διαίρεσιν, αὐ-
 τὸν νεκρῶσται ὡσεὶ τῆς νόμης λεγούσης· ὅτι ὡ νομῆς, οὐ
 μόνος ἐν ἐνδομῇ λέγειτο καλὸς καὶ γε ὥραιοι, μὴ ἀνίσταται
 ἀλλὰ φανερὸν ἔχων τὸ κάλλος καὶ πρὸς κλίμα δὲ ἡμῶν γινώσκου-
 νος, ὥραιοι εἰ καὶ σύνομος, τὴν μὲν θείαν τῆς θεότητος καὶ
 ἀρετῆς ἔχων μαρτὴν, καὶ ὡς ὑπὲρ παραστήσανται τῇ σοφίᾳ, ἐνερ-
 γῶν μὲν τὰ τῆς θεότητος ἴδιον διὰ διαγνώσεως διὰ γινώσκουτος διὰ
 τὴν ἐπιρρώπουσιν τὰ ἐπιτελούμενα παραδόξως τοῦ σώματος
 περιβολῆς.

Ἐργήσαντες.

Νῦν εἴποις πρότερον ἐκπαλίνοιο τρεσώτερον τῷ τοῦ νομίου
 κάλλει ἡ νόμης· καὶ διὰ τὴν περιπατῶν αὐτῆς ἐκπαλίνοιο ἀν-
 σινοῦμαι τὰς ἐν τῷ κάλλει τοῦ λόγου καὶ ὑπερρεχῶν τόχα δὲ
 καὶ κλίμας ποσὴς αὐτῆς καὶ τοῦ νομίου τὸ σῶμα κινῶνται,
 ἐν ᾧ εἰσι εὐκαὶ ἡ ψυχὴ ὡριεῖται τῆς τοῦ λόγου κοινωσίας λέ-
 γει οὖν Παῦλος τὸ σῶμα ὡς μὴ Χριστοῦ ἐστὶ· διὰ γὰρ
 τοῦ ὡμῶν τῆς νόμης εἶναι λέγει τὸ σῶμα· διὰ δὲ τοῦ μὴ
 Χριστοῦ, τοῦ νομίου σίσκουον δὲ φρενὶ τὸν νομίου διὰ τὴν
 πνεύματι τῶν ἐν τῷ λόγῳ καὶ τῇ σοφίᾳ διαμετῶνται· ἵαν δὲ
 ᾧ ὁ κοινὸς νόμος ἀρετῶν εὐδίας, οὐδὲν διαμετῶνται καὶ ἐπὶ τὸ
 σῶμα πάσας τὴν διὰ τοῦ σώματος πρᾶξιν ἀγαθῶν ἐκτελεῖται.

ἔργον· τοιαύτη δὲ ἵσται ἡ κλέρος καὶ ἡ κυπάριστος· κλέροι μὲν ἔτι γὰρ δοκὸν τὸ ἐπιφάνει εἶναι τῇ κλέτει τοῦ οἴκου τῷ ἱερῷ διακομίζεσθαι· κυπάριστοι δὲ δοκὸν τῆς γενόμενης φανώσεως, τὴν ἐνδοξον τοῦ οἴκου κατασκευὴν ἀρμίζουσιν· ἡτοιχῆ γὰρ ἐν τῇ εὐαγγελίᾳ ὁ κύριος βροχὴν ἐνομήζει τὰς ποταμίας τῶν πειρασμῶν προσβολῆς ἐπὶ τοῦ καλῶς τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πύργον εὐκοδομήσαντος· ὅτι κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἐκέντησαν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἔλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἀπυθὺς ἔβαινον ἐν τούτοις τὰ οἰκοδομήματα· χρῆμα τοσούτων ἔμεινεν δοκῶν, αἱ τοὺς οἴκους αἱ ἄνθρωποι αἱ τὰς πειρασμῶν ἐπιβροχὰς οὐ προσκρίνεται, σπινθὴρ οὐκ αὐτὸς οὐκ αὐτὸς καὶ τὸ πρὸς κακίαν ἀμείδιτον ἐν τοῖς πειρασμοῖς διακρίνεται· μήποτε μαλακωθέντες δοκὸν τῆς τῶν παθιμάτων ἐμπνέσεως, καίτοι γενόμεθα, καὶ τὴν ἐπιβροχὴν τῶν τοσούτων ἰδόντων ἔλθον ἐπὶ τὴν καρδίαν εἰσρέσαντες ἐν τῶν ταπεινῶν παραδοξώμεθα, δι' ὧν φθαίρειται ἔμεινεν τὰ ἀπείδιτα· κίνηται δὲ διὰ τῶν δοκῶν καὶ τοῦ φανώματος ὁ λόγος, ὅτι ἐστὶν εὐφροσύνη τις καὶ εὐαγγελίας συνάδων πύργος, τὸ τῆς ἱερῆς κλέτης διακομίζεσθαι καὶ τῆς εὐσεβείας τῆς φυσικῆς παρακομίζεσθαι τῇ κυπάριστι, ἡ τοὺς καὶ σπινθῆρας ἐξίεν ἀπαμύδναι, καὶ πρὸς πύργον τεκτονικὴν φιλοτεχνίαν ἐπιτάδναι· τῇ μὲν μένουν ἐν τῇ φυχῇ τῆς ἀρετῆς ἐν ἔξει κατορθοῦσθαι κατὰ τὸ ἰδοῦλον, ἀλλὰ καὶ τῆς κατὰ τὸ φανόμενον εὐσχημοσύνης ἀμείδως ἔχον· καὶ γὰρ προσεστὶ καλὴ ἐνάστιν διὰ καὶ ἀνθρώπων καὶ θεῶν μὲν περαινῶσθαι, ἀνθρώπους δὲ καίτοι καὶ καλὴν παρατομία ἔχον ἀπὸ τῶν ἔλθον· λάμπειν τὸ τοῖς φαντασίαις ἔργον ἐπαρῶν τῶν ἀνθρώπων, καὶ εὐσχημοσύνης παρακομίζεσθαι πρὸς τοὺς ἔλθον· ταῦτα ἐστὶν τὰ φανώματα τὰ δοκὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ εὐσεβείας, ἡ κίνησις ἐστὶν ἡ κυπάριστος ἐν τῇ εὐσχημοσύνῃ τοῦ βίου φιλοτεχνούμενα.

Νέκλον.

Εὐνομήτως πάλιν αὐτὰ, πάλιν δὲ ἐκπληροῦμεθα, ἐπὶ τῇ ἀρετῇ καλῇ ἀπὸ τοῦ νομίσαι· μέντοι γὰρ ἐκείνη τὴν ταπει-

I. γέντας, ὥραιοις ἐν ἀποστάσεσι, καλῶς ἐν ἡγεσί τοῦ παρόντος κίονος, ὥραιοι ἐν τοῖς τοῦ μέλλοντος προσκλίνας δι' ἡμῶν εὐνομίας, εὐ δὲ ἡμῶς καὶ ἐν θανάτῳ εὐνομίας· ἴδον γὰρ παρὰ τοῦ ἐν μέσῳ σκεδῆς θανάτου, οὐ φοβούμεθα κακὰ, ὅτι εὐ μετ' ἡμεῶν ἐπ' ἡγαλλωπιστομένη δι' ἡνίκῃ τῇ εὐσεβομαχίῃ κατὰ τὴν ἐκ τῆς νουρίας εἰς, ταῦτα φασὶν· θαυμάς μὲν λίγυστα τοὺς ἀγίους προσηύχας· δίκαιοι γὰρ ὡς φοβῶνται ἀνέστη, ὥστε κίονος ἢ ἐν τῇ λιβάνῃ κληρονομήσεται· φανερῶτα γὰρ ἡ τῶν σκεδῶν εὐσεβιστίᾳ πρὸς γλυκὴν τεσσάρων ἐπιτηδεία.

Εὐσεβιστίου.

Ἦντα γὰρ ὅσα μοι πρότερον ἐν καλῶς ἐνεργήσῃ, φασὶν, εἶναι δόξα ἢ κάλλος ἢ δυναστεία ἢ τί τοιοῦτον, ἀποστράψαν καὶ οὐκ εἶναι μοι περὶ τῶν αὐτῶν καλῶς, ὡς παρὰ σὲ, ἀλλ' ὅτι καλὸν εἶναι εὐδαιμονίαν· εὐ γὰρ ἡ ἀρετὴ καλὴ οὐ καλὴ διὰ μένος, ἀλλ' αὐτὴ τοῦ καλοῦ ἡ εὐνομία, ἡ τῇ ἀρετῇ τῆς ζωῆς συμπαρεχόμενον τὸν ὥραιο, ὃ δυνάμει ἢ φιλοδρασίᾳ ἐγίνετο· ὡς οἱ εἰς τοῦδε ἀντατίνας ἡμῶν ἀδελφεὶς γὰρ ἡ εἰς ἰουδαίαν λαὸς τοῦ εἰς ἰσραὴλ σοὶ προσέειπες, καλῶς διὰ τὴν ἐν σοὶ γέννησιν τῆς διόφρατος ἐν φανερῶσι, ἀδελφεὶς τῆς παδοσίας κατὰ νομῆσθαι. Εἶτα ἐπὶ τῇ πρὸς κλίον ἡμῶν εὐνομίας τοῦτ' ἐγίνετο σου, ἔτσι γινώσκεις ἢ ἀδραστεία φύσας εὐνομίας τῇ εὐνομίᾳ γινώσκον· ἔλθεις γὰρ εὐ φασὶν ὁ καλὸς ἀδελφεὶς, ὥραιοις πρὸς τῇ κλίον ἡμῶν εὐνομίας γινώσκον· ὥραιοις ἀλλ' ὡς χωρεῖται δι' ἡμῶν καὶ γὰρ ἡ πρὸς τὴν ἀνδρώστατα ἐνεργήσας σου, εὐσεβιστίᾳ τῇ σοὶ τὴν διόφρατος ἐπὶ τίς ἂν ἐπὶ τῇ σου τὴν ἀρετῇ; κλίον δι' ἀνέστη, ὡς νύμφη, τῇ τρεπτοῦ σπασίᾳ τὴν πρὸς τὸ θεῖον ἀνέστη, καὶ νομῶν ἀδραστείας εὐνομίας ἐργασίους· ταῦτα δὲ οὐκ ἐν ἡμῶς ἐν δυνατῇ γενέσθαι, εἰ μὴ διὰ τοῦ εὐνομίας ἡμῶν φανῇται τὴν κλίον ἐς εὐνομίας μένος, ἀλλὰ καὶ οἰκονομίας ἐπὶ αὐτῶν ἡμῶν καὶ ταχυσίᾳ τὴν οἶκον, καὶ ὡς τῆς τέχνης γινώσκοντες ἡμῶν γὰρ ἐπὶ τῇ σοὶ, διὰ τῆς ἀρετῆς ὡς καλλωπίζον τὴν

τὸν χαρακτῆρα τῆς πνευματικῆς ζωῆς, τῷ διαπραγματῶ τῆς ψυχῆς Ἰ. ἐκσυγνώσκει· καὶ ἐπειτα ὁ καρδιᾷ αὐτῆς ὀρθολογίας, διαπραγματῶ τῆς περιεργῆς χαρακτῆρος γίγνεται, ἔχον τοῦ ἁγίου πνεύματος, διὰ τοῦτο χωρεῖ καὶ τὸ τοῦ νομοῦ κάλλος διδάσκοντα· οὕτως γὰρ δύναται εἶπαι νόμον Ἰησοῦ, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Ναῖεν.

Αἰς, τὸ καλὸν λέγει· διὸ τὴν ἐν ἀρεταῖς τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῖς τῷ τε ὄντι καὶ τῷ ἔχει καθαρότητα· περισσότερὰ δὲ τοῖς ὀρθολογικοῖς αὐτοῖς εὐκρίτους προσηγορεῖται· ἐπειδὴ πάντων τῇ θεωροῦν τῶν περὶ αὐτὸν εἰκονομαζόντων συμπεριβαλλόντων τῆς γνώμης καὶ ἄλλα μὲν πρὸ τοῦ νόμου, ἄλλα δὲ ἐν τῷ νόμῳ περὶ αὐτοῦ ὑπολαμβάνοντων καὶ ἑτεροδόξους τοῖς κατ' ἐκκεντρίωτα φαταῖς τὸ ἰσχυρὸν τῆς προσηγορίας κληρονομήσαντες, μέγα πνευματικῶς ἰδοὺ τὰ τέλει ὄντων· οὕτως συμβαίνει τῶν κατὰ τὴν τῶν πολλῶν ἐκκλησίαν κρίνεται· τῆς δὲ ἐξ ἀρχῆς περὶ αὐτοῦ ὡς Θεοῦ δοξᾶν ἐν ἐκκεντρίῳ φιλῶντα τοῖς κακοῖς· πλεονεξῶν δὲ αὐτὴν λέγει διὰ τὴν ἐκκεντρίωσιν, ἐπειδὴ τὸ ἐκείνης ἀνέλεος ὄντων καλὰ δὲ αὐτὴν καὶ ἀδελφῶν, διὰ τὸ τῆς συναγωγῆς ἁγίων καὶ νόμων, διὰ τὸ ἀδελφώσαν· ἀλλ' γὰρ οὕτω νόμος, ἀπαράξοντα καὶ νεκρὸν ἔχει τὸν νόμον, ἀγαπᾶται καὶ ἀγαπώμενα.

Κυρίλλου.

Καλὸν αὐτὴν φερεῖ, οὕτως ὡς πρότερον ἐν γυναικὶ λέγειν μόνον, ἀλλ' ἔδει καὶ ὡς πλεονεξῶν αὐτοῦ ἀναδιδουσκῶν τῆς νόμου ὁ νομὸς τὸν ἱκανόν· τὸ τε διαπραγματῶ αὐτῆς ἰκανόν, καὶ τὸ προσηγορεῖται ὀρθολογίας δὲ τοῖς εἰς νοῦν καὶ καρδίαν φερεῖ καὶ περισσότερὰ τὸ διαπραγματῶ κατὰ καὶ εἰς πνεῦμα λαμβάνεται λέγει οὖν ὡς ἰδιότης νοῦν ἢ νόμον, πόσον ὅλοντα θεῖον ὀρθολογίας δὲ καὶ οἱ ἄνθρωποι καὶ ἑξουσιαστικῆς τῆς ἐκκλησίας διδάσκοντες.

Ἰδοὺ εἰ καλὸς ἀδελφιδὸς μου, καὶ γε ὥρατος κλῆσι ἡμῶν 16.
οὕτως· δοκεῖ ἡμῶν κλῆσι· φατῶματα ἡμῶν κυκλίσονται. 17.

Φίλωνος.

Ἦγεν καλὸς ἐν νόμῳ, ὥρατος ἐν εὐαγγελίῳ, καλὸς ἐν προ-

1. πᾶν· μετὰ γὰρ τὸν τοιαύτων, ἐν τε ταῖς ἀρεταῖς, ἐν τε τοῖς θύγμασι καὶ τοῖς ἀκριβοῦσι ἀμειβόμενος πῦρ ὁ νομοθέτης, μᾶλλον δὲ τὰ προσέτακται αὐτῷ περὶ μαρτυρῶν, ἰδοὺ εἰ καλὰ καὶ τὰ ἕξαι.
15. Ἰδοὺ εἰ καλὰ ἡ πλεσίον μου, ἰδοὺ εἰ καλὰ, ὀφθαλμοὶ σου περισσεύει.

Γεωγραφίαν.

Ἐν μὲν τοῖς ῥησίν, ἰσχυροὺς τοὺς εὐμορφίαν τῇ φαινομένην προσεμαρτύρεται· νῦν δὲ ὡς παρθέτου λοιπὸν ἀπεδείχεται τὸ ἀναγκῶν κάλλος, καὶ φασὶν ἰδοὺ εἰ καλὰ ἡ πλεσίον μου· παιδείαι δὲ δὴ τούτων ἡ λόγος, τούτων εἶναι τοῦ κάλλος τῆς ἐκτελέσεως, τὸ πλεσίον τῆς τοῦ καλοῦ γινώσκειν ποτὶ· πρότερον μὲν γὰρ φασὶν οὐκ ἔχει καλὰ· διὰ τοῦ ἀρχιτέκτου κάλλους ἀποξινωμένη τῇ πονερῇ γαιτανίᾳ τῆς κακίας πρὸς τὸ εἰδεχθῆς ἡλλοιωμένη· ἀποστρέφει δὲ νῦν τῆς τοῦ κακοῦ κοινωνίας, καὶ ἑαὶ πλεσιώταται τῇ ἀρχιτέκτῳ κάλλει, καὶ αὐτὴ καλὰ γέγονας, εἰς τι κατέστηρον τῇ ἐμῇ χαρακτὴρ ἐμμορφωμένη· εἴτα ἐπεσχῶν, καὶ εἰς ἐν προσέτακται τὸ καὶ ἐπιδόσει γινώσκον· τοῦ κάλλους αὐτὸν δεκόμενος, πάλιν τὴν αὐτὴν ἐκτελέσειεν λόγον εἰπὼν ἰδοὺ εἰ καλὰ· ἀλλ' ἐν τῇ προτέρῃ τὴν πλεσίον ἀνέμψαν· ἐνταῦθα δὲ τῆς ἐκ τοῦ ὁμοῦ τῶν εἰδῶν γινώσκον· ὀφθαλμοὶ σου γὰρ φασὶν περισσεύει· πρότερον μὲν γὰρ ἐπε τῇ ἰσχυρῇ ἀνωμαλίᾳ, ἐν σιγῇ τε καὶ τραχίᾳ ἡ ἔκστασις· νῦν δὲ ἐπε τὸ ἴδιον αὐτῆς ἀνιῶν κάλλος, ἡ τῶν ὀφθαλμῶν χάρις ἐγκωμιάζεται· ὁ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν ἔκστασις, τὸ περιεργῶς εἶναι τὰ ἔμμενα· ἐπειδὴ πρὸς ὃ ἐν τῇ ἐκτελέσει, τούτου δεχεται ἐν αὐτῇ τὸ ἑμείμαρ· καὶ γὰρ φασὶν οἱ τὰ τοιαῦτα φυσιολόγως ἐπεστέμνους, ὡς τὰς τῶν εἰδῶν ἐκτελέσεις δεχόμενος ὁ ὀφθαλμὸς οἱ τῶν ὀρατῶν ἀπαρίσκειν, οὕτως ἐκτελεῖ τὸν ὅψον ὃ μακρὴν αἷμα καὶ σάρκα, τούτοις τὸν σωματικόν βίον, βλέποντα νόμῳ, ἀλλὰ τῆς σωματικῆς προσπαθείας ἀπαλλαγμένα, εἰσάγει τὸ τῆς περισσεύει εἶδος ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχειν λέγεται· τούτῳ

ἔχοντες, πρὸς τὴν τὸν νομίῳ μορῇν ἀποσώζονται· εἰ γὰρ Ἰ. αὐτός μὲν ἡ Ἀρκίλας, ἡμεῖς δὲ τὰ κλέμματα, ἐν αὐτῇ θηλούντι τῇ Ἀρκίλῃ καταποροῦμεν.

Ναῖται.

Βότρυν Κύπρου ἢ τὴν ἀνδοῦσαν λέγει σταυρὸν, ἢ τὴν ἐκ τῆς Κύπρου βότρυν, ἵσως ἐξαιρούς τι ἰχθύος τῆς πατρίδος, εὐτυχὴς βότρυς· ὑπὸντιρον δὲ τοῦτω ὡν λέγεται παρὰ τὰς νήμας, τῷ ἑπισμυνοῦντι νοήματι, καὶ γὰρ ἀνδοῦσαν λέγει σταυρὸν τὸν ἐκ τῆς ἀνδοῦς· τοιοῦτο λέγει· ὅτι ὡς ἔστιν ἐν τοῖς δοκτοῖσι περιγραφεῖς, κυμαίνων ἐστὶ βότρυν· πλὴν τῶν δι' ἰσχυρῶς ἀποκαταχόμενος τὴν τοῦτον τιμωμένην· ἰσχυρὸν δὲ καὶ ἐν τῷ ἀνδοῖ ὡν, εἰ καὶ μὴ τὴν ἐκ τῆς βρώσεως, ἀλλὰ γινὼν τὴν ἐκ τῆς εὐδίας κυμαίνον ἀποκλίνον, καὶ τὴν τῆς ἀναστάσεως ὑποκλίνον εὐφρασύνην τῇ ἀνδοῖ κληθέντος τὸν κυμαίνον ὑποκλίνον, καὶ τῇ εὐδίᾳ τοῦ ἀνδοῦ τῶς παραμυθεύμενος· ἐν ἀρκίλῃ γὰρ ἔστιν ἐν Γαβδί, ὅπου ἀρκεντόντι ὀφθαλμῷ περιπατεῖται καὶ γὰρ ὁ κύριος κρημνίζων ἐν στενῷ ὡς ἐν περιπατεῖται τοῖς ὑπὸντιν ὀφθαλμοῖς, πολλὰ ἀρχαῖα παρῶνται εἰς ἑρῶν· ἀλλ' οὐκ ἰσχυρῶς ἐστὶ ἡ τελεία φύξις, τελείαν ἔχουσα τὴν εἰς αὐτὴν ἀγάπην, καὶ ἐκ τῶν προσημασμένων πιστεύματα, ὅτι ταῦτα εἶναι γινώσκον καὶ γὰρ πολλοὺς φασί, ἢ καὶ πάντας ἐτέρησι τὰ γεγονέναι, ἀλλ' οὐδὲν ἐπὶ τοῦτον παραίνεσεν· οὐδὲ διεκρίνει παρασκευάσεν· εἰ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐνδοχὴν, βότρυν Κύπρου ἐστὶ, σκεπτικῶς πῶς τῆς Κύπρου βότρυν ὡν, οὐκ ἐν ἀρκίλῃσι Κύπρου, ἀλλ' ἐν Γαβδί λέγεται εἶναι τὰχα οὗν ὅτι ὡν ἐν τοῖς κλίμασι τοῦ πατρὸς πρὸς τῆς ἀναδραμώσεως, βότρυν ὡν τῆς Κύπρου διὰ λόγους ὡν ὅτι δὲ τῷ κόσμῳ διὰ σαρκοῦς ἐκδομένης, ἐν ἀρκίλῃσι γίνονται τῇ Γαβδί· ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ περιπατεῖται οὐκ ἔχοντες ἀρκίλῃ τὴν τῆς ἀνδοῦς κυμαίνον, δυσδιάγνωστον ἔσται τὸ φαινόμενον, ἰσχυρῶς τῆς δικαιοῦς ἐφ' ἑαυτὰ πεισύνει, ἐπὶ τε τὴν δικαιοῦς ἀξίαν διὰ τὸ μέγαθος τῶν δοκμάτων, ἐπὶ τε τὴν ἀνδρομεινὴν εὐτίλκην διὰ τὰ

I. βέτρους γίνονται, τοῦ πρὸς μὲν τοῦ πάθους κυριζόντες, ἀπὸ ἑνὸς ἀνδρῶντος, ἐν δὲ τῷ πάθῳ τὸν εἶον προχίοντες· ὁ γὰρ τὴν καρδίαν ἡμῶν εὐραύνων εἶνος, αἶμα καρπύλις μετὰ τὴν τοῦ πάθους εὐνοορίαν γίνεται καὶ ἐκτρέφεται διπλῆς οὖν οὐσας ἐν τῷ βέτρῳ τῆς ἀπολαύσεως, τῆς μὲν ἐκ τοῦ πάθους, ὅταν εὐνοορίᾳ τῇ εὐνοίᾳ τὰ αἰσθητῆρα, τῆς δὲ διὰ τοῦ τελειοῦντος ὅσα καρπύ, ὅταν ὑπερῆχη κατ' ἡγευσίαν, ἡ τῆς βρώσεως κατὰ τρυφήν, ἡ συμπεσιῶς τῇ εὐνοῇ παιδρεύουσιν· ἐνταῦθα ἡ νόμος ἐστὶ τὸν ἀνδρῶντα βέτρου καρποφορεῖ κύπρον τὴν αἰσθητὴν καπονομήσαν· τὸ γὰρ γινώσκον ἐκτε πεπαιδευμένον ἐν ταῖς διατριβαῖς αὐτόν, διαφόρως προκόντων σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι, οὐκ ἐν αὐτῷ ὁ αὐτὸς ἐστὶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ μέτρον ἐν ᾧ γίνονται καθὼς ἂν ὁ χωρὶς ἐκωνέτερος ἔχη, τοιοῦτος φαίνεται, ὁ νεωτέρων, ὁ προκόντων, ὁ τελειοῦμενος, κατὰ τὴν τοῦ βέτρου φύσιν· ἐς οὐ πάντοτε μετὰ τοῦ αὐτοῦ εἶδος ἐπὶ τῆς ἡλικίᾳ ἑρπύται· ἀλλὰ καὶ συνιλλάσσεται τῷ χρόνῳ τὸ εἶδος, ἀνδρῶν, κυριζῶν τελειοῦμενος, πεπονημένος, εἶνος γινόμενος· οὕτως τοίνυν ὁ τῆς Κύπρου βέτρου, ἐστὶ βέτρου εἶνος ἐκωγυλλόμενος, οὕτω δὲ εἶνος, ἀλλὰ διὰ τοῦ πάθους γινόμενος· ὁ δὲ ἡλικίᾳ τὸ πάθος ἐστὶ, τὴν ἐπομένῃ χάριτι πιστεύοντας· τὴν θεωρεῖται γὰρ εὐραύνει ἀντὶ τῆς γνύσεως τῇ προδοσίᾳ τῶν ἀγαθῶν, τοῖς ἀρεταῖς τῶν ἡλικίων ἐδόνοντα τὰς ψυχὰς αἰσθητῆρα· ὁ δὲ τοῦ Γαδδὶ προδοτικῶν, σημαίνει τὸν ποῖον χωρίον, ᾧ ἐρεμωμένον ὁ ἀρεταῖς, εὐνοορῶν καὶ ὅδῳ καρπὸν ἀπαιργάζεται· οὕτω γὰρ καὶ οἱ τοιαύτως ἐπονησάντες λέγονται τὸν κλῆρον τοῦ Γαδδὶ ἐπιδοτικῶς ἔχειν πρὸς εὐνοορίαν βοτρυῶν· ἐνταῦθα τοίνυν ὁ τῷ νόμῳ κυρίου σύμφωνον ἔχων τὸ δόγμα, καὶ διὰ πάσης νοκτὸς τοῦ καὶ ἡμέρας ταύτης τὴν μελέτην ποιοῦμενος, ἀνδραλῆς γίνονται δίδωρον, ταῖς τῶν ὑδάτων ἐπεφύσεως κινεῖσθαι· τοῦτο χάριτι καὶ ἡ τοῦ νομίου ἀρεταῖς ἐν τῷ Γαδδὶ τῷ ποῖον τόπῳ ἐρεμωμένον βαδίζει τῇ διανοίᾳ διὰ τῶν βέλων δεδογμάτων καταδραμεῖ καὶ αὐξοῖται τὸν εὐνοορῶν τοῦτον καὶ κυριζόντα βέτρου

πυρρὴ τὰ τοῦ σώματος μέλα· μηδὲ μίαν ἀκρίβειαν τὴν κατὰ θεὸν Ἰ. ἄγαπας ἀποψυχούσας· ζακτὴ δὲ γίνονται, ὡς ἀπαιτείται ἐπὶ νό-
μων, καὶ ὡσαύτω γίνονται ἐπὶ τὴν γὰρ λέγει δὲ καὶ ἐν
φύλλοις, σφόδρα καὶ εὐλαχὴ καὶ κατὰ ἀπὸ ἡμετέρων σου· μὴ
ποτε οὖν τοῦ δικαστικοῦ θεοῦ σφάλμα ἢ σφάλμα καὶ σφό-
δρα, ἐν ἀπόδοσιν τῇ ἐκείνης περιφέρει καρδίᾳ ἡ νόμος;

Ἀπογίνονται.

Εἰποῦσα τὴν νύκτα τοῦ νυμφίου διδασκάλου μοι τὴν ἰσχυρὰν,
ἐν τῇ τὴν ἀδελφίδαν μὴ ποῖται ζακτὴς οὐ διαχωρίζεται, οὐδ'
ἔγω ποῖομαι· ἀλλ' ἀποδοθέντες καὶ πικρότερον τὴν εὐδοκίαν
διδόσας· ἀδελφὴν δὲ τὴν πρῶτον ἰσχυροῦς λαὸν ἢ ἐξ ἰδίων ἐκ-
κλησία, ἐκείνη ἐξ αὐτῆς τὸ κατὰ σῶμα ἐν ὁ Χριστῷ, οὐδὲν
ἐκκλησία ἀδελφῶν καὶ νυμφίου τοῦ δὲ ἁγίου ἰδιωτικῶς πα-
τερδιδόντων, λατρίαν πατέρα εἶναι τῆς ἐξ ἰδίων ἐκκλησίας τὴν πό-
λιν λαὸν ἐπὶ ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις νόμων καὶ τῶν προφητῶν
ἢ ἐν θεῷ γένεσις, καὶ ἢ ἐξ ἡμῶν εἰς αὐτὴν ὑπάρχει προφη-
γία· τοῦτον τοῦτον οὕτως ἀποδοθέντες τῆς νόμους πατρός, ἀδελ-
φὸς ὁ σωτὴρ ἡμεῖς ἐκείνους ἐπὶ νόμον γινόμενος.

Κυρίλλου.

Νύκτα καὶ ἀποδοθῶν στακτὴς, ὁ ἐνταρσιμὸς σημαίνεται
Χριστοῦ· ἡ Νεκρότης· φέρων ἐνταύθι τὸ σῶμα αὐτοῦ μαρτύ-
ρῃ δὲ φέρει τὰς δύο διαθήκας ἡ νύκτα, ὡς ὁ Χριστὸς ἀνὰ πῖστον
αὐλίζονται.

Βάπτει τὴν κόπρον ἀδελφίδας μου ἡμοί, ἐν ἀμπύλῳ· Ἐν- 14.
γαδὲ.

Γρηγορίου.

Τίς οὕτω μακάριος ὡς τὸν ἴδιον καρπὸν βλέπων ἐν αὐτῷ
τῷ βότρῳ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς, ὅρα τὸ ἀμπύλῳ διαπόσκει·
ἰδὼν γὰρ ὅσον πύξινος ἢ ἐν τῇ ἰδίᾳ νύκτι τοῦ νυμφίου ἐπι-
γινώσκων τὴν εὐπνοίαν, ἡ στακτὴ αὐτὸν εὐώδως ποικιλαίνεται, καὶ
δικαιοῦσθαι ἐν τῇ καρδίᾳ ἐνδύσας τὸ ἄσμα, ὡς ἐν παραρτί-
ω αὐτῇ τὸ ἁγιάδιον δὲ παντὶς ἀδικήσαντος, μήτηρ τοῦ θεοῦ

- I. ἄλλου κατ' ἄλλον ἰδιότατα εὐσεβούντων τεχνικῇ τις καὶ ἔμπειρος μίξις τὸ τοιοῦτον ἀπεργάζεται μῦρον μίξις τιᾶς πόας εὐώδους ἐκ τῶν συνεσθλαμένων, ἧ ὁσμαι νάρδος ἐστίν, ὅλη τῇ κατασκευάσματι περιχαρήσας τὸ ὄσμαι· οὕτω καὶ εἰ τις πᾶν ὀσμεῖς εὐωδίας ἐκ τῶν ποικίλων τῆς ἀρετῆς λαμβάνων ἀδολογέσθαι καὶ πάντα ἐκινεῖν τὸν βίον ἐν μύρον διὰ τῆς τῶν κατ' ἑαυτὸν ἡμετελευμάτων εὐσεβείας ἀπεργασάμενος, διὰ πάντων γίνετο τέλειος, πρὸς αὐτὸν μὲν τὸν θεὸν λέγων, ὡς πρὸς ἄλλον κύριον ἀπενῶς ἰδεῖν οὔτιν οὐα ἔχει, διὰ τὸ ὑπερεπίρρυνον τῆς οὐσίας, ἐν ἐκινεῖ δὲ καθάπερ ἐν κατόπτρῳ βλέπειν τὸν ἑαυτοῦ· αἱ γὰρ τῆς ἀληθείας καὶ θείας ἀρετῆς ἀκτίνες τῇ κατασκευῇ βίῃ, διὰ τῆς ἀποβλέψεως αὐτῶν ἀναβλέπας ἐλαμβάνουσι, ἐρατὴν ποιεῖσιν ἑαυτὸν τὴν ἀρετὴν καὶ λατὺν τὸ ἀπρόσιτον· τῇ ἡμετέρῃ κατόπτρῳ ἐκζητησάμενος τὸν ἑαυτοῦ· ἡ καὶ τὸ πάθος αἰσθάνεται τοῦ Χριστοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ τὸ ἀλόβηστον τοῦ μύρον χωρεῖν, δειδύκεν τὸν ὁσμεν.
13. Ἀποδέσμος τῆς σκεπτῆς ἀδελφεῖς μὴ ἔραϊ, ἀλλὰ μίξον τῶν μυστῶν μου αἰλλοθήσεται.

Γρηγορίου.

Διὰ τοῦτων μίξον καὶ τελευτήρας ἡμετέρας σοφίαν, ἐν κατεργάσται μένον τῶν ἔδω τετελειωμένων ἐστίν· ἐπειδὴ γὰρ ἔσται τοῖς φιλοσόφοις γενικῶς μὴ τοῖς ἑκαστῶν προσεορίσκει μόνον ἡμετέρας ἐκινεῖται τὸ ἐπὶ τῶν συμβαίνοντων ἐράσμιον, ἀλλ' ἡμετέρας διὰ τινος εὐσεβείας, ἔδω τὰ σώματα τοῖς ἐκινεῖ ἀνδράσι φαίνεται, τὸ καταλλέως ἐνεργοῦν πρὸς τὴν τοιαύτην χρεῖαν ὅσμαι, ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν αἰδέατα περιβολῆς ἐγερθέντων· οὗ τὸν εἰσὶν ἀπέν ἐκδοθέντες, καὶ τὸ σῶμα τῇ τοῦ ὁσμεντος εὐσεβείας συγκρατῶνται τοῦ ἡμῶς πύχινος ἀποδέσμου, καὶ κατὰ τοῦ ὀσμεντος εὐωδίας τὸ σῶμα· ἐντὸς ἐστὶν ὁ κύριος οὐχ' ἕτερον ὅσμαι· σκεπτῇ γὰρ γενόμενος ἐγερταὶ τῇ ἀποδίτῃ τῆς συνειδήσεως κατὰ μου τῇ καρδίᾳ τὸν αἰλλοθήσεται, εἰσὶν ἐν τῇ βελῆ καὶ μυστῶν, ἐν ᾧ τὸν τὸ ἀγαθὸν διασπέρζεται, καὶ ζυ-

δίδωται τῆς γεννῆς καὶ τεθλασμένης ἡς οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ πα- I.
λιγγήσει παραγίνεται.

Κυρίλλου.

Ἦγεον ἀργύριον μὲν ἐν τῇ γραφῇ συνέδωκε, ὁ Δεῖν δίδα-
σκαλὶκ' χρυσίον δὲ τὰ Δεῖν χαρίσματα πάντα δὲ πρὸ τῆς ἐπι-
δημίας Χριστοῦ, ὁμοῖα καὶ ἦν καὶ σὺν τῶν μέλλόντων κατὰ
τὸν ἀπόστολον ἀγαθῶν ἡμετέρας δὲ Χρυσίς τὰ τέλει τοῖς ἀν-
θρώποις δίδωρεται· πρὸ δὲ τῆς ἀναστάσεως ὁμοῖα καὶ εἴχοντο,
παρὰ τῶν ἐπαύμων αὐτοῦ, τοῦ τε νόμου καὶ τῶν προφητῶν.

Νάρδος ἰδωκεν ἱερὸν αὐτοῦ.

Προκαπίου.

Εὐωδίας φασὶν ἐκ ποικίλων ἀρετῶν καὶ ἄκτις εἶ ἀνδρῶν συ-
σχεμένης τῇ νόμῳ· ἐν ἐκτῇ γὰρ ὑπεραίνηται τῆς εὐωδίας Χρι-
στοῦ· καὶ εἰ τὸ πάθος εἶπεν αὐτοῦ, ἔφ' ᾧ καὶ τὸ ἀλάσκαρον
τοῦ μύρου χυθὲν δίδωκε πανταχοῦ τὴν ἰσμὴν.

Ἀργεῖους.

Τὴν γὰρ τοῦ νομίου φασὶν ἰσμὴν ὁ ἰμὸς νάρδος ἐν ᾧ αὐ-
τὸν ἔλιπον, δίδωκε· τῇ γὰρ ἐκτῇ νάρδῳ τοὺς πόδας ἀλείφα-
σα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ταῖς θριξὶ ἀπομάζασα, μετασκευασμένης ἐκ
τῆς ἰσμῆς τοῦ νομίου ταύτην ἀνέλαβεν· ἡς αἰσθανομένη φασὶν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ἐλθεύσας ὁ ἰμὸς νάρδος ἰδωκέ μοι τὴν τοῦ νομ-
ίου ἰσμὴν· διότι ὡς ἀπὸ τῶν χρυσῶν Ἰησοῦ τὴν οἰκίαν εἶεν
ἐπλήρωσε τῆς μαθεύσεως τὸ μύρον.

Γρηγορίου.

Ὡς γὰρ ὅμοις φασὶ τὰ λειτουργικὰ πνεύματα, οὐκ αὐτὸ
τὸ ἀέριον τῆς δεύτης χρυσίον, ἀλλ' ὁμοῖα καὶ διὰ τῶν χρυ-
σατῶν ἡμῶν νομάτων τοῦ χρυσίου χαρίζεται· οὐ τελευτᾷ τῷ
λόγῳ τὰ κατ' αὐτὸν ἐκκαλύπτοντες, ἀλλὰ διὰ τῆς βραχυτέρας
τῶν τοῦ λογικοῦ ἀργυρίου στοιγμάτων ἡμετέρας τοιαύτης παρασχέ-
μενος τοῦ ζητουμένου, οὕτω καὶ δὴ τῆς ἐκπνεύσεως τοῦ ἰμοῦ
μύρου, τὴν αὐτοῦ ἐκείνου εὐωδίαν τῇ αἰσθάνει παραδίδωκεν·
τίσσοιεν δὲ μοι δοκῇ τοῦτο εἶχε· ὥστε ἐκ θεοῦ ἡμῶν,

I. τὰ ἐρωώματα· καὶ οὐκ αὐτοῖς ὁ ἀργυρεὺς, ἀλλὰ τὰ ἐκ τῆς ὕλης ταύτης, τῷ ἐρωώματι τοῦ ἀργυρίου συγκοιτούμενα εἴδηματα· τὰ τοῖνον διὰ τοῦτο θηλοόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι ἡ βλαβή τις πάσης ὑπάρκειται καταληπτικῆς διακρίσεως· τὸ δὲ περὶ αὐτῆς ἡμῶν ἐγγινόμενον νόημα, ἐρωώματά ἐστι τοῦ ζητούμενου· σὺ γὰρ αὐτὰ δείκνυσθαι ἐκείνῳ τὸ εἶδος, ὃ οὐτε τις εἶδεν οὐτε ἰδεῖν δύναται, ἀλλὰ δι' ἰσότητος καὶ δι' αἰνίγματα ἔμφαντι τὸν συγγραφεὶ τοῦ ζητούμενου, ἐκ τινος εἰκασμοῦ ταῖς ψυχαῖς γινόμενον· πᾶς δὲ λόγος τῶν τοιοῦτων νοημάτων σφραγιστὴς, στιγμῆς τοῖς ἀμεροῦς δύναμιν ἔχει· μὴ δυνάμενος ἐμφάνει ὥστε ἡ διακρίσις βούλειται ὡς εἶναι πᾶσι μὲν διακρίσις κατωτέρην τῆς ἀληθείας κατανοήσεως· πάντα δὲ λόγον ἱεραιευτικῶς εἴρηκεν βραχυτεὺς δοκεῖν, μὴ δυνάμενον τῇ πλῆτει τῆς διακρίσεως ἐκτελεῖσθαι· τὴν οὖν διὰ τῶν τοιοῦτων νοημάτων χειραγωγούμενος ψυχὴ πρὸς τὴν τῶν ἀληθινῶν πηρώσεων, διὰ μόνος πίστεως εἰσεκκλίζειν ἐν ἱερῇ λέγει δεινὴ τὴν πάντα νοῦν ὑπερέχουσαν φῶσιν· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ παρὰ τῶν φίλων λεγόμενον· ὅτι σὺ ποτὶ σωματινὴν ἢ ψυχὴν τῇ καλῶς πρὸς τὸν ἱερὸν ἀπεικονισθείσῃ, ἰσθάνεσθαι τὰς ἀληθείας καὶ ἐρωώματα· τοιοῦτόν γὰρ καὶ τοῦ τῶν λόγων ἀργυρίου ἡ δύναμις ὡς ἐκφυγίσματα σφραγισμένη δυνάμις εἶναι τὰ μέματα, μὴ δυνάμενα δι' ἀκρίβειας ἐμφάνει τὸ ἐγγινόμενον νόημα· σὺ δὲ ταῦτα διακρίσεις, ὑποζύγαν τε καὶ ἐκτερίων γενέσθαι διὰ πίστεως, τοῦ σοὶ ἐν ἀνακλίσσῃ μύλλοντος· διὰ τῆς ἐν σοὶ κατακρίσεως· τοῦ γὰρ αὐτοῦ καὶ θρόνος ἱερῆς καὶ οὐκας γενέσθαι· ταῦτα τῶν φίλων τοῦ νοημοῦ τῇ καθαρῇ καὶ παρδίῳ χαρισμένην ψυχῇ, εἶεν δ' ἂν οὗτοι τὰ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακρίσιν ἀπορρέλλόμενα διὰ τοῦς μύλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίας.

Φίλωνος.

Καὶ ἐρωώματα χρυσίου εἰ μέρμερτες, ὡς χρυσοὶ ἐν πυρὶ δοκιμασθέντες· φέροντες ἐπὶ τοῦ σώματος τὰ εἴδηματα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν κερπὶ δι' εἰρήνης· σὺ μόνον ἐν διαγρητῇ· διὰ τὸ

κάμπτων ἢ πάλος τὴν σὺνθεσιν πρὸς τὴν ἰδίαν τῶν ποδῶν βά-
 σις ὁρῶν, δι' ὧν ἀπορροσθέν τε καὶ ἀσφαλὲ ποιῶνται τὴν ἐρ-
 μων, τότε τῇ λίσῃ προσπαύων, μετὰ περιστροφῶν ἐν τῇ βί-
 βῳ τοῦτο δι' οὐ μικρὸν εἰς εὐχαρίαν ἐστὶ ψυχῆς τὸ πρὸς ἐκ-
 τὴν βίβλου· καὶ δι' ἀσφαλείας ἀπάσης πρὸς τὴν βίβλον ἐρ-
 ῶνται· αἱ δὲ ἐν ἐνὶ ῥήμῳ προσπαύοντες ἡρώων, ἀτάλῃ πόν-
 τως ὡς ἱεμενος ἦν, ὡς οὐ τῆς αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀρε-
 τῶν τὴν μαρτυρίαν ἔχων· οὐδὲ πάλιν συλλαμβάνει τῇ λόγῳ
 τῶν ἁγίων τὴν μαρτυρίαν, ἢ πρὸς τὸ πλάτος τῶν ἐρμῶν
 ἐμῶν.

Διδόμου.

Ὁρῶντες γάρ, ὁ καθὺρὰ πίστις ἢ ἡρώωντες σωροῦντες,
 ὁ καθὺρὰ βίος· ἔργον αὐτὸ χρεῖμα κόσμος ἔστιν, ἀλλ' οὐ κό-
 σμος περιεργῶν.

Κυρίλλου.

Αἰεὶ τράχελον τὰ ὑποκατακύν τῆς ψυχῆς· πῶς γὰρ κόσμος
 καλὸς, σὺνθεσιν μετέστας ἔργον τοῦ Χριστοῦ τὴν ζωὴν.

Ὁραῖα μὲν χρυσὴ ποσειδῶναι σοὶ μετὰ τρυφῶν τοῦ ἁ-
 γίου· ὡς οὐ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ.

11.
12.

Ὁριγένους.

Τοῦτο δι', οὐ πολὺς ἐν οὐδὲ καχυμένος ὁ ἄργυρος· ἀλλὰ
 δι' ἐν ἀπορίᾳ τὰ ἐν ἀπορίᾳ λέγονται καὶ τὴν πάλαι σο-
 φῶν ἐπιδοκίμαστος δι' τὰ ἐν τοῖς ἁγίοις τοῦ καὶ τοῦ τοῦ
 τῇ βίβλου τὸ καλῶν τὰ ἐν ἀπορίᾳ σελῶνται ἡρώ-
 νων ὡς καὶ ἐπὶ τῇ βίβλου τὰ ἐν ἀπορίᾳ ὡς ὁ ἀνακλίνων
 καμῶντες ὡς λίαν καὶ ὡς σκόπος ἔργον. Καὶ μετὰ ταῦτα. Τότε
 γὰρ οἱ σὺνθεσιν γεόμενοι τῆς ἀνακλίσεως αὐτοῦ, παρακλίνον-
 ται αὐτοῦ ἀνακλίνων χρυσὴν πλεονάζουσιν γὰρ τῷ ἁ-
 γίῳ καὶ τῇ χρυσῇ.

Γρηγορίου.

Ἄλλων δι' τοῦτο μὴ παραδραμῶν ἀδωρότων· τί δέποτε οὐκ
 αὐτὸ τὸ χρυσὸν εἰς κόσμον παραλαμβάνεται, ἀλλὰ τοῦ χρυσίου

Ι. λοις εἰσέρχεται· περὶ ὧν τὸ, ἐπιβήσθαι ἐπὶ τοὺς ἵππους σὺ, καὶ ἡ ἱκανότης σὺ σωτηρία· οὐ καὶ κατὰ τὴν ἀρμάτῃν εὐεργετήσῃ σου τοῦ νεκροῦ θαυμά.

20. Τὶ ὠραῖώθησαν σκαγόνες σου ὡς τρυγόνες;

Γρηγορίου.

Ἐπειπερ ἵππος ἀνάλατος, τὴν τρυγόνος αὐτὴν ἐκείνου σω-
προσύναν· ἵππον γὰρ εἶπεν, γαστήρ, εὐχ' ὡς κεκοῦ διατρέχει καὶ
χαλινού· ἐμπέττει γὰρ ἡ καὶ ἀρκά σοι ζωή.

Κυρίλλου.

Ἦγουν τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς τὸν νεκρὸν παρίσταται δὲ τῆς
τρυγόνος· ἐπειδὴ γὰρ τῆς τρυγόνος αἰ σκαγόνες· τῇ δὲ συν-
αγωγή τοῦ νεκροῦ ὄφει πόντος ἐγένετο σοι, ἀπαραισχύνησας
πρὸς πάντας.

Ἀργεῖου.

Ἀλλὰ καὶ μάλα Χριστοῦ ἐκκλησίαν νόμος ὁ Παῦλος γαστήρ
ἵς εἰσὶν πρόσωπον, οἱ τῇ κἀλλί τῶν λατῶν διατρέποντες, αἰ-
σχροῦ· οὐδὲν ἐννοοῦντες· τὴν δὲ τῆς σωτηρίας αὐτῇ νεκροπο-
ροῦντες αἰδῶ, οἱ πρότερον ἵππος εὐκ ὄντας καλοὶ, τοσούτων μετ-
έβαλον ὡς εἰρήσθαι τῇ νόμῳ τὴν ὠραῖώθησαν σκαγόνες σου,
μὴ ἔχοντες στίλβον ὁ μυστὶς; τόχα δὲ, καὶ τῇ τῶν ἱππῶν μένος
γινώσκεις· Δεῖν· καὶ ἡ τρυγὼν γὰρ ἐνὶ μένῳ συνέρχεται.

Τράχηλός σου ὡς ἀράττος.

Γρηγορίου.

Ἐπειδὴ τὴν τράχηλον τὴν ἐν σχήματι κύλου γυρομένην,
ὁ δὲ περὶ τοὺς γούρους τῶν πάλων ὁρῶμεν γινόμενον· ἡ γὰρ
τῶν ἀρμάτων μετὰ τὴν κύλιν ἐνδείκνυται, οὐ τὸ σχῆμα ἐπὶ
τοῦ κύλιντος δεικνύμενον, εὐπεριετίτερον αὐτοῦ τῶν πάλων ποιεῖ-
δρμος δὲ λέγεται, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν παραλλῶν τόπων ἐν εἰς
ἡ ἔχθη καὶ τὸ ἐντὶ· ποσειδῶς καὶ καὶ δῖον, ὑποδέχεται τῇ κῶ-
σιν τὴν δάλασσαν· καὶ ἀκαπαῖς δι' αὐτῆς τοὺς ἐκ τοῦ πῶ-
λέγου· προσπλίνοντας· ἐκ μεταφορῆς δὲ διὰ τοῦ σχήματος, ὁ
περιτραχηλὶς κόσμος ὁρῶμεν λέγεται· ὡς δὲ εἰς κύλου σχῆμα

Θείου τῆ πατρὸς πρὸς τὴν σκηνὴς ἐκτεθέσθαι γινώσκοντες ἄρρουν Ι. δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐκκλησίαν ὁ λόγος· γινώσκοντες δὲ τὴν ἐκτὸς εὐδοίαν, εἰ ἀγαθὸν ἢ φαῦλον ἔχει θεόθεν· καὶ πολλὸς τῆς οὐδοῦ τῆς ἐν τῇ ἀρετῇ ἀπολείπεται· ἡ τοῖς ἁμαρτωίοις ἐκτετίθεται, τὸν ὁμοῖον ἐπιλαμβάνοντες· εἰ δὲ καὶ μέσω εὐαθροῦ ἢ τιμολάουται, ἢ προσεγγίζει τοῖς ἁμαρτωίοις τοῦ πάλαι· ἔργον δὲ καὶ τὸ ἀριστόν· ἐκείνη πρᾶξις ὅπως γιγνέται λογισμὸς τε παντί καὶ λόγος· γυναικὸς δὲ τὰς μὲν καθαρὰς μετὰ ἀδελφούς φυλάττει λέγει· ἀριστερὰ δὲ τὰς ἰδίας γνώσεις, γίνονται ἢ ἐκδοκασίαι καὶ περιτριμμένη παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ἀνθρώπων καὶ πανταχοῦ μᾶλλον ποιμαίνει τὰς ἰδίας σκηνὰς ἐρήνης ἢ παρὰ τῇ καλῇ ποιμαίνει λόγος· αὐτὴ δὲ προστινὴς ὁ λόγος, εἰ καὶ μετέωρα λίαν λοιπὸν ἔδωκεν γυναικὶν ἐν καλῇ, συγκαταμιγνύμενη τῇ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίᾳ, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ μικρὸν οὖτον καλλίον· αἱ γὰρ αὐτὴν λεγόμενας τῆς ἐκκλησίας γυναικὸς, τὸν ἰδιωτὸν ψυχῶν ἀσυγκρίτως ἀρίστης περιουμένων ὅτις τὸν ἐρετῶν τὸν ἀνταρτίοντες δυνάμει, γυναικῶς λεγόμενα, ἀλλ' οὐ παρὶόντων, πῶς γὰρ οὐκ ἀρίστην, ἢ πρὸς τὸν κτίστην τὸν σκηνὴς ἀναβιβάζουσι· ἔρουν δὲ τὸ ἐξῆλθε, τῇ παραθεσθῆναι τῇ σκηνῇ, εἰς ἐλεῖπον τὴν σαρκοῦ ἀρροσθῆναι τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τὸ καθάπερ εἶπε πρὸς τὴν καὶ οὐκ εἰς ἀχθῆναι παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸ ταπεινὸν αὐτοῦ.

Τῇ ἑκτῇ μου ἐν ἁρμῇ θεῶν ὁμοῖός σε ὁ κλαίον μ. 9.

Γρηγορίου.

Ἰσχυὲς Θεοῦ ἀνταρτίοντες τοῖς ἁρμῇ θεῶν δύναμις τις ἀγγέλων καὶ ἁγίων καταποντίζουσα τὸν αἰγύπτιον ἢ παρεκλίσταται ἐν τῇ λουτρῇ καταβαρύνει ψυχὴ πᾶν αἰγύπτιον νόημα καὶ πᾶσαν τὴν ἀλλόθουλον κακίαν τοῖς ὅμοις κατακλύζουσα τὴν οὖν παντὶ γὰρ γινόμενα ἐν ἁρμῇ θεῶν, τῇ ἑκτῇ μου νῦν παραμείνῃ σε.

Κυρίλλου.

Ἔργον δείκναι τὴν ἐρὸν ὃ ἐκκλησία πιστεῖν τοῖς ἀποστό-

1. ἔστι δὲ σωτηρία γὰρ καὶ τέρψις τῶν σὺνταξιν· ἴαν μὲ γὰρ πιστὸν ἢ καλὸν ἐν γυναιξίν, ἔλθει ἐκ τῶν πλείων τοῦ ποιμνίου, καὶ ποιμαντὴς ἱέρους· ἀντὶ σωτηρίας ποιμνίου· ἵνα τὸ ἔλθει ἀντὶ τοῦ ἐξελθεῖν.

Φίλωνος.

Ἐπίσης τὸν λόγον ὡς ἀπὸ τοῦ ποιμνίου φασὶ πρὸς τὴν ἐν πάσαις ταῖς συναγωγαῖς μένειν οὕτως καλὴν· ὅτι γὰρ καὶ τοῦ νῦν εἶ, καὶ παρὰ τοῖς ἔχουσιν τὸ καλόν· εἰ δὲ σωτὴς ἀναξίαν τῆς ἡμῶν δόξης ποιεῖς, ποιμαντοὶ τῶν ἀναρπάζοντες τῆς φύχης ἐν τοῖς σκηνώμασι τῶν τοῦ Ἰσραὴλ βασιλέων.

Κυρίλλου.

Ἦγεν, εἰ μὴ μετριοφύκτος, φασὶν, ὅτις τῶν ἰδίων εὐρεθῶν ἂν μὴ ἔχουσιν καρποὺς δικαιοσύνης, ἀκαρποὶ μένουσιν, καὶ ὅτις ποιμνίων ὡς ἱκανὸν συνιστάμεθα.

Ἀπολλωνίου.

Κατὰ δὲ τῆς ἑκδοῦν τοῦ Συμβόχου, τρεῖς οὗτοι ἔχει τὴν εὐνοίαν· εἰ γὰρ τὸν χαρακτηρὸν τῆς ἡμῶν ἀνέγνωσις ποιμνίου, καὶ κατὰ νόμους ἡμῶν τὸν σκευτὴς ποιμαντὴς νῦν, ἔλθει οὕτως ταῖς ποιμνίοις ἀπολείπειν γνώσει γὰρ οὕτως, ὅτι μὴ κατὰ τὴν ποιμνίων τὸν ἰουδαϊκὸν βεβίβει πρὸς τὰ ἡμῶν· οὕτως γὰρ ποιμνιομανεῖς, καὶ τὰ ἑαυτῶν ποιμνιομανεῖς θάρματα, ἅπαντες εἰς τὸν ἱέρους, γνώσει ποῦ εἶναι Χριστὸς, καὶ τότε εἰ ὅν· αὐτὸν νομῶνται, τὸν ποιμνιομανεῖς ἔχοντες καὶ καλλίονας χαρακτηρὸν, καὶ ὅν καλὸν ἐν γυναιξίν ἢ ἑαίματος ἑκδοῦν.

Ἰερωνύμου.

Τὸ πολυθρόνον δὲ παρ' ἄλλων ἐπιβόητος προσήκωνται παραδιδόναι τῷ σοφῷ Ἰωαννῶνι, τὸ γὰρ καὶ σωτὴρ καὶ ἀπολείπειν νῦν ἢ φύχῃ παρὰ τοῦ ἱέρους καὶ νομῶν, εἰ μὴ τὸ δεῖν αὐτὸ κατ' εἰκόνα Θεοῦ φιλεῖται καλλίονας, τὸν ἑκδοῦν ἑκδοῦν, καὶ τὸ ἐν ἰσχύοις τετάχθαι, τοὺς σκευτὴς ἱέρους ποιμνιομανεῖς. Ποιμνιομανεῖς δὲ αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς τῶν ποιμνίων σκηνώμασι, κατὰ μὲν τοῦδε, κατὰ δὲ ἑαυτῶν οἷα δὲ τις ἄλλος· μέχρι καὶ οὕτως.

Γρηγορίου.

I.

Τούτομά σου φεῖνε ἀγνοῶ, ἐκ δὲ τῆς ἀγάπης καλῶς ἀγαπῶ γὰρ εἰκότως τὸν ἀγαπήσμενα καὶ τὴν ψυχὴν διὰ τὴν ἐμεῦ καὶ βούλομαι σου τὴν νομὴν εὐρεῖσθαι ἐμφορεθῆναι τῆς αἰνίου ἔργου, ἥς ὁ μὴ φηγὼν εὐ δύσεται εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν· εὐδομα ἀναπαύσεις, ἐν ἀσπίδι φωτὶ τῆς ἀναγνώσεως· ἀλλὰ μὴ διδάξω πῶς ἐστὶ τούτων τυχεῖν, μῆπως ἀποσφαλίστα ταῖς ἀλλοτρίαις ἐμπέσω τῶν σὺν ποιμνίων ἀγέλης· ἀγνοῶ γὰρ εἰς τὸ φυλάξαι μέχρι τέλους ὅπου ἐκτίσονται κώλεις, καὶ παρὰ τοῦτ' ἐπινοεῖται ὁ δὲ νομῆς μαίζων πᾶσαν ἐξέσταν ἀνορθώσεται τὴν ἀπώροτον· οἱ φίλοι δὲ ἀποκρίνεσθαι τοῦ νομίου, καὶ λέγει τὰ ἐπιγράμματα, τὴν τρέπον τῆς τῶν προσόντων ἀγαθῶν ἀσφαλίσας, διὰ συμβουλῆς ὑπερυμνοῦνται· ἐστὶ δὲ κατεκρυμμένος ὁ παρ' ἐκείνων λόγος.

Κυρίλλου.

Ἐταίροί· αὐτοὶ τοὺς ἀποστόλους καλεῖ· ἔφη γὰρ οὐκ ἐτι λέγω ὑμᾶς θεοὺς ἀλλὰ φίλους· φίλοι γὰρ ἐστί· περιβαλλόμενα δὲ λέγει καλυπτεμένη· λέγοντος Παύλου, ὅτι ἄχρι τῆς σήμερον ἡμέρας, ὅσα ἀναγιγνώσκονται Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κίτται· φωνὴ οὖν ἡ μεταστροφή συσσωγῇ πρὸς Χριστὸν, δόξαμέν μοι σκευὴς, ὅπως μοι τῶν ἐταίρων σου ποιμνίων τῆς ἐκκλησίας, ἐγὼ ἐπὶ τὴν καρδίαν μάλιν τὸ κάλυμμα ἔχουσα.

Ἐάν μὴ γνῷς σκευὴς ἡ καλὴ ἐν γυναικί, ἐξέλεσ' σὺ ἐκ πτήρ- B. νας τῶν ποιμνίων σου καὶ ποίμασαι τὰς ἐρίφους σου ἐπὶ σκευάσει τῶν ποιμνίων.

Γρηγορίου.

Τούτο φυλακτήριον, τὸ σκευὴς ἐπιγράμμαι· ὁ δὲ τοῖς τῶν προσκευασάντων πεπλατυμένοις ἔχουσιν ἀκολουθήσας, λήσεται εἰς ἔσπον ἀντὶ προβάτου μεταβαλὼν· τοῦ νομίου τείνον οἱ φίλοι φεῖναι· ὡς ἐκ μελαίνης ψυχῇ γεννηθὲν καλὴ, εἰ σὺ μάλλις τοῦ φυλάξαι τὸ κώλεις, μὴ ἀκολούθῃς πεπλατυμένους, μῆποτε προσιθῇς τῇ τῶν ἐρίφων ἀγέλῃ, τῇ λεβούσῃ τῆς ζωῆς τῆς ἐξ ἐρεσιμῶν·

- Ι. Ἰερουσαλὴμ διαβήτε λαβούσα, καὶ ἐξ ἐπαγγελίας ἀπεγινωσκίτω· οὐ πρότερον δὲ ταύτην ἔβλεπον φυλάκισσας, εἴτα ἡμαχίσαντο μαχισάμενοι δὲ πρῶτον ἐπιτεθείαν ἐπέστησαν τοῦ τιθέναι ἐν ἀμπυλῶνι εἰς φυλάκην· Μωσῆς δὲ οὗτος καὶ οἱ προφῆται ἐν ἱεστατοῖς ἀγῆς ἦν πλήρες, ἐν εὐλόγεσσι κύριος· καὶ ἀμπύλων ἐν εἰς τίς γινόμενος, καὶ τὴν προτίκα ἔβλεπον καὶ τερῶν ὡς ἐν Σεδάρων ὑπάρχουσας ἀμπυλῶν, τῇ παρόντι κίχρεται λόγῳ.

Κυρίλλου.

Τάχα δὲ καταγορεῖ αὐτῆς, ἐπὶ τὸν ἴδιον οὐκ ἐρύλαζεν ἀμπυλῶν, παρθεῖν αὐτὴν ἁγία πάντα τὸν παρεστῶμενον τῆς ἑδῶν· λυμῆσκαδὶ τε αὐτὴν ἦν ἐν ὄρμῳ, καὶ μοναῖς ὄρμων καταμύρσκαδὶ αὐτὴν· τάχα δὲ καὶ δοξάζει τὸν θεόν, ἐπὶ μὴ θυμωθεῖσκα φυλάξαι τὸν ἴδιον ἀμπυλῶν, τῇ μίττε γινωρῆσκα μίττε φυλάξαι ἐπὶ τοσούτον πρῆσκαφιν, ὡς πολλοὺς ἀμπυλῶν θυμωθεῖν φυλάξαι.

Ἀποστολίου.

Ἀνάγνωστο δ' ἐν ταῦτα, καὶ ἐπὶ τοὺς πρότερον μὲν τῆς ἐκκλησίας δοῶμεντας, ὕστερον δὲ διδάξαντας τοὺς ἐπ' αὐτῶν δομαχῶντας, ἐπειδὴ ἦν ὁ Παῦλος· ἐπειδὴ γὰρ ἰδίδμεν ὁ Σόφρωνος εἰπὸν υἱὸς μητρός μου ἡμαχίσαντο ἐν ἡμοῖ, εἰπὸν με φυλάκισσαν ἐν ἀμπυλῶσι, τοῦτόστι μετὰ τὸ δοῶμεν, εἰπὸν με φυλάσσαν τῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ.

Κυρίλλου.

Ἦσαν υἱὸς μητρός αὐτῆς λέγει τῆς συναγωγῆς, τοὺς γραμματεῖς καὶ γραμματεῖς· οἱ τοὺς ἐπὶ τῶν τοῖς πιστεύουσιν εἰς Χριστὸν ταῖς ἐντέλλόμεναι τῆς κατὰ τὸν νόμον λατρείας· αὐτὰ γὰρ ἀμπυλῶν· ἀλλ' ἐγὼ ταύτην ταῖς οὐκ ἐρύλαζα· ἃ τισιν γὰρ ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἔγχευα διὰ τὸν Χριστὸν ζητεῖν· ὡς ταῖς ὁ μακάριος Παῦλος.

- Ζ. Ἀπογγεῖλόν μοι ἐν ἐγώπικτιν ἡ ψυχὴ μὴ, ποῦ πομαίνεις, ποῦ πομαίνεις ἐν πομαίνεις· μέποτε γένομαι ὡς πομαίνεις ἐν ἀγίῳ ἐνταῖς σου.

μετόνομα· καὶ ὑμεῖς ταῖς αἰ· καὶ πρῶτον ὤρν· τὸ πένθος ἐν ᾧ· I. κτην, τοῦτο γὰρ τὸ καθάρ, γενέσθαι δέξας τοῦ Ἰαλαμῶν, Χριστοῦ τοῦ εἰρηνικοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ φωτός εἰκαστήριον ἀπὸ μέρους γὰρ δέξας τὴν βασιλείαν ἐγὼ σκηνῶν.

Μὴ βλέπετέ με ὅτι ἐγὼ εἰμι μετασκευάσας ἑτι παρῆλθε με 6. ὁ ἔλεος.

Γρηγορίου.

Τὴν τῶν μαθητευομένων δόκωσαν μὴ τῷ διαμαργῶ τὴν πίστιν τοῦ σκοτεινοῦ εἶδους ἀνατιθέναι, ἀλλὰ τῇ ἐκείνῃ προκορῇ καὶ φασὶν μὴ νομίσαι ὅτι μέλας ἐκτίσθη, ἀλλ' ὅτι τοιαύτην ὁ πονηρὸς ἀπέδειξεν ἔλκωσ· περὶ οὗ τὸ ἔκρωσ ὁ ἔλεος, οὗ συγκρίσει σι.

Ἀργεῖους.

Ἦ ὅτι σκοτεινίσαν με τῇ ἁμαρτίᾳ, Χριστὸς παρῆδε διὰ τὸν ἀπίστιν· ὃν ἔλεον δεκτικόν· ἀναγορεύουσιν αἱ γραφαί.

Υἱοὶ πατρός μου ἐπαχίσαντο ἐν ἡμῇ· Ἔθενό μου φυλάσσον ἐν ἁμαρτίᾳ· ἁμαρτίαν ἡμῶν οὐκ ἐρύλαξ.

Γρηγορίου.

Υἱὸς πατρός, τοῦς νεοτὺς εἶπεν ἐχθρούς· λογιστοὶ γὰρ ἦμεν, καὶ ἐν μίᾳ ἀκροῦσι αἰτίας τῆς θείας φύσεως· αἱ τοῖς με φασὶν ἐμβάλλοντες τοῦ καλοῦ ἁμαρτίας, τοῦτίστι τοῦ παραδείσου, ἔθενό με φυλάσσει τοὺς αὐτῶν ἁμαρτίας, ἐν οἷς βέτρως στερρίας καὶ στερρὰ χυλῆς καὶ θυρὸς δραστέων γεφυρίται· ἐν ἁμαρτίᾳ δὲ εἶπεν διὰ τὸ πολυσχεδὸς τῆς κακίας· μεταδόντων δὲ τοῦ πόλεως πύργους τῆς νίκης αἰτία, πρὸς τὸν νομῖον αὐτῆς ποιεῖται τὸν λόγον.

Ἀργεῖους.

Ἦγον αἱ διδάσκοντες μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ, καθάραι με τῶν πρὸς τούτου βουλήμενοι πονηρῶν λογισμῶν, καὶ τῶν συναρτούντων ταῦτα δαιμόνων, ἐπαχίσαντο τοῦτους ἐν ἡμῇ, τῆς αὐτῆς μοι πατρός ὄντος υἱοί, τῆς ἐλευθερίας φωνῇ· αἱ μὲν εἰς τὸ κατ' ἐκλογῆς χάριτος λίθωμα ἀναλαμβάνοντες· ἐγὼ δὲ τὴν κατὰ τὴν ἀνά-

I.

Ναίλου.

Εἰ καὶ μέλαινα τὸν ὕπν εἶναι δευρὸν σπέρμα τινὰ τῆς προ-
 τήρας ἐκπύρουκα καταστάσεως, ἴσα ὅτι ὡς ἐπὶ σπινθὸς τῇ αἰ-
 σιωνικῇ δέσμῃ ἐγκύκλιον αἴλλος ἀπέχκεον, ὅτερ ἀναλόμεν
 ἐν τῇ γαίῃ λευτρή· ἐν γὰρ τῇ καλυμμένη τοῦ βυθίσματος
 ἔστι με λεύκον μέλλρ, τότε ἀναβήσονται λαμπρὰ, τὴν ἐκπύρην
 σπινθὴν ποιεῖται ἀποσφραῖν· ὡς καὶ ὕμνι τότε ἰρώσας
 διαβήσονται καὶ λίγειν· ἦς αὐτὰ ἡ ἀναβήσονται λευκασμένη·
 τί οὖν κερνάζετε θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, ἐπὶ τῇ τῶν πατέρων
 εὐκρίστει, ἔργους ἀποσφραῖναι τὴν εὐκρίστη αὐτῶν, καὶ τὴν
 ἐκ πίστεως ἀποσφραῖναι δικαιοσύνη· τὸ δὲ ὡς σπινθὴρ καὶ
 δέσμιος, τῶν δύο ποιότητων τῆς ἀρετῆς ἐν αἷς γίγναι
 σημαίνει, ἀρετῆς καὶ πίστεως, τὴν τῆς εὐδαιμονίας μελαινό-
 τατα μεταβήσονται, καὶ καλὴ γινώσκον ὡς τῆς Ἱεροσολίτης διέ-
 βησε· ἡ καὶ σπινθὴρ καὶ τοῦ ἀπὸ ἰσθμοῦ φεῖν δέβησε δι
 Ἱεροσολίτης ἐξ Ἱεροσολίτης ἐκπύρουκα καὶ προκρίνεται τῇ πίστει.
 Θεοδωρῶντος.

Ἔστιν ἐξ ἰσθμοῦ ἐκπύρουκα μέλαινα μὲν ὡς ἐκπύρουκα καὶ τῇ
 οἰκίᾳ τῶν ἀλλόγων καταποδωμένη· καλὴ δὲ περικείμενὰ σε τὴν
 ἐξ οὐρανοῦ ἔχοντα διὰ τὴν ἰσθμὸν σπινθὴν διαπομένη· διδόνοντα δὲ
 κατὰ ταυτὸν, τῆς εὐδαιμονίας τὴν ζέον καὶ τὴν διαπομένην ὑπὸ
 τῆς θείας χάριτος αὐτῇ ὥρῃ.

Ἀριγίνοντος.

Λέγει δὲ ἡ ἐξ ἰσθμοῦ ἐκπύρουκα ταῦτα πρὸς τὰς ἐξ Ἱερο-
 σολίτης θυγατέρας, ἡ τοὺς τὴν Ἱεροσολίτην ἐμολογούσας τὸ μέλαν, διὰ
 τὸ μὴ ἐκ λαμπρῶν μετὰ περικείμενων πατέρων· διὰ καὶ σπιν-
 θὴρ παραβήσονται καλὴ δὲ διὰ τὴν λόγον ἐν περικείμενῃ καὶ
 διέβησε εὐκρίστη τοῦ Ἱεροσολίτης ἡς εἶχιν, μετ' ὧν ἄλλων ἐκπύ-
 ρουκα ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ.

Γρηγορίου.

Μὴ θαυμάζετε, φεῖν, ὅτι εὐθὺς ἐγώ σοι μετ' ἄλλ' ὅτι
 καὶ μέλαινα εὐκρίστη ἐκπύρουκα, διὰ τὴν ἐφ' οὗς ἐκπύρουκα

Προκαταίον.

I.

Αἱ νιάνθες τῇ νόμφῃ φασὶ· μετάδεις τῆς ἐπιγνώσεως· καθάπερ ὁ προσκαυκαυόμενος τῇ ἐτάδει Χριστοῦ, καὶ φίληταίς εἰς αὐτοῦ μετρίδωκε τῆς διολογίας ἡμῶν.

Γραγορίου.

Δὴ ταῦτα τῆς ρήσεως τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰκονομίαν ἐκκαλύπτει ὁ λόγος· οἱ γὰρ πρῶτοι μαθητευόμενοι τῇ χάρετι, καὶ αὐτόσπετοι τοῦ λόγου γενόμενοι, οὕτως ὡς ἑαυτοὺς τὸ ἀγαθὸν παρῶμεν, ἀλλὰ καὶ τοῖς μετ' ἐκείνων ἐκ διαδόσεως τῆς αὐτῆς ἐκείνου χάριτος· διὰ τοῦτο πρὸς τὴν νόμφαν φασὶν αἱ νιάνθες τῆς πρῆτης διὰ τοῦ κατὰ σῶμα τοῦ λόγου γενέσθαι τῶν ἀγαθῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν κεκρυμμένων μυστηρίων ἀνιχνεύειν· ὅτι ἐκκλησιαστικά καὶ εὐαγγελισμῶν ἐν σοὶ· κοινὴ γὰρ ἡμῶν ἐστὶ χάρις τὸ σὺν ἀγαλλίασμα.

Ἀγαπήσωμεν μαθητοὺς σε ὑπὲρ οἷον, εὐθύτας ἡγάπησέ σε.

Προκαταίον.

Ὡς ἀγαπᾷς σὺ φασὶν ὑπὲρ οἷον τοὺς τοῦ νομίου μαθητοὺς, οὕτως τοὺς σοὺς ἡμεῖς κατὰ μέγεθος σὴν.

Ἀπολλοκρίτου.

Δεῖ ὡς τοὺς νεώτους ἐν Χριστῷ γὰρ ποτίζεις, διὰ τοῦτο ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ἀγαπήσας τὴν τῶν σοῦ λόγων ἐπιβροῶν· ὅτι σε ἀγάπησεν ὁ εὐθύτερος ὁ Ἰησοῦς· δεῖ σὺ τὸ σκελεῖν εἰς ὅρθεον ἀπειθόντα· ἰσοῦτος ὁ μαθητὴς ἐν ἡμέρᾳ ὁ Ἰησοῦς.

Ἀβριγένους.

Ἦθουν εἰ καὶ εὖν δεῖ ἀποδίδωκεν ὑπὲρ τοὺς σοὺς μαθητοὺς ἀγαπῶμεν ὡς νομίοι τὸν οἶνον, ὅταν βέλτομαζῶμεν ὑπὲρ τούτων αὐτούς ἀγαπᾷ· οἷος μὲν σὺν εὐφραίνων νεκνίδας, τὰ νομικά· ὁ δὲ τελειότερος τοῦ νομίου μαθητοὶ· εἴτω εἰς ἀπολογίαν τοῦ μὴ εἶδε ἀγαπᾷ φασὶν· εὐθύτερος ἡγάπησέ σε· ἡμεῖς δὲ οὕτω τὰς ἐκείνων περὶ σε εὐθείας ἐκποιεσάμεθα.

Μέλιμα καὶ εἰμα καὶ καλὰ θυγατήρες ἱερουσαλήμ· ὡς σκεπόμεθα 5. τα καθάρ, ὡς δέξομαι ἱερολογία.

I.

Γραγερίου.

Αἱ μὲν ἐνι νουμάζονται προστρέχουσιν τῇ εὐαγγελίᾳ· ἡ δὲ τελειώσις αὐτῶν εἰς τὰ ἔθνη ὡς ὁ Παῦλος εἰσάγεται καὶ εἰς τὰς βασιλείας τῶν οὐρανῶν.

Ἐργάτους.

Ἦγουν ἔδωκεν τὴν ἀφείρατον λέγει ψυχὴν ἢ ἐκκλησίαν ἢ τὸ ἡγουμενικὸν τοῦ Χριστοῦ· εἰς ὃ Παῦλος εἰσιλθὼν ἔφη· ἡμεῖς δὲ τοῦν Χριστοῦ ἔχομεν ἰνα ἴδωμεν τὰ ὑπὸ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν· τίνα δὲ ταῦτα; ἢ ἐκβαλόμεν οὐκ εἶδε καὶ οὗς οὐκ ἔκουσεν, καὶ ἐνὶ καρδίᾳ ἀνδρείου οὐκ ἀνέβη· ταῦτα γὰρ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἡγουμένοις αὐτῶν· ἐν γὰρ τῇ ταπεινῇ τοῦ νουρίου πότει· οἱ δεσποῖναι τῆς σαρκὸς καὶ τῆς γνώσεως ἀπορύπτου· αὐτοὶ μὲν γὰρ ὡς προλαβούσα τὰς νεκρώσεως εἰσέχθη, καὶ παρήγαγε ὡς βασιλεύοντα ἐκ δεξιῶν τοῦ βασιλέως· ἐν ἡμετέροις διακρίσει κατὰ τὸν Δαβὶδ· περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ἀπεπαχθέντων τῇ βασιλείᾳ παρδίνου ὁμοίως αὐτοῖς, καὶ τὰ ἔθνη.

Κυρίλλου.

Ἦν τινα βασιλείας ταπεινῶν ἐκ τοῖς παρόυσιν προσπαγερταί.

Ναίλου.

Ταπεινῶν, τὸ σῶμα λέγει τὸ κυριακόν, εἰς ὃ εἰσάγεται ἡ μακαρία ψυχὴ συνεκτέτακτα τῷ Θεῷ λόγῳ καὶ συμβασιλεύοντα σὺν αὐτῷ· εἰς ἕναρ παδίν ἢν εἰσὶν τὰς ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἐρώσεως αὐτῶν ὡς καὶ ἡρακταρμένον, καὶ μετὰ σχήματος σεβαστοῦ τὴν εἰσάγωγὴν μετ' ὃ βασιλεύς· εἰς τὸ ταπεινῶν αὐτοῦ πρὸς τὰς νεκρώσεως λέγουσαν τοῦτ' εἰσκόσας τῇ γνώσει συνιδεῖν, καὶ τὴν νεκρῶσιν αὐταῖς ἐκ τοῦ θαλάσματος ζήλοισιν στοχασαμέναι· εἰ γὰρ ἐκείναις καθυκόντων ταπεινῶν τοῦ βασιλέως ἡ δουρατικὴ καὶ μέλαινα ἐξιδεῖσθαι αὐτοῖς, ἕναρ εἶπεν ἢν ἐκείναις, ἐξιδεῖσθαι αὐτῶν καὶ χλευάζουσαι τοῖς ἐγγενέσις ἐπελογεῖν αὐτοὺς οὐκ εἰσχύοντες μετὰ τοῦ προστιδέναι τὴν αἰτίαν, τοῦ εὐλόγως εἰρεθεῖν αὐτῶν παρὰ τοῦ νουρίου· ἀγκυλοσώματα καὶ ἐνερμαζόμενα ἐν σοφίᾳ.

δεύονται τῆς σῆς παρουσίας, μετὰ τῆν ἐκ τῆς ἐνοχλείας ὥρᾳ. Ἰ. λειπν, μετὰ τῆν ἰδὴν διακρίσεων πείραν ἀπογινώσκεις σὺ τὸ ὄνομα, καὶ ἀπολυθεὶν ἰσχύει σὺ μετὰ τῆν τῆς εὐαγγελίας ἀποδείξεως· ἰγὼ δὲ ὁ σοὶ μαρτυροῦμαι ἔδοκ' ἀπὸ τῆν σῆν ἐνοχλείας σὺνταβόμεν· καὶ ἰδὼν ἀγαθῶν μαρτύρων σου ὑπερὸν γνωσθέντων πολλοῖς φάσκουσιν τὴν γνώσιν τῇ χάριτι θύνασθαι δὲ καὶ νίκαι· δες καὶ λέγεσθαι τὸν νομὸν ἰσχύει ἵσταται, ὃ ἐκ αἰσθησώσεως καὶ ὃ χαριστικῶς, ἀρρότοιμα γὰρ τὸ ἐκ συμπροσώπου ἀλλοτρίως ῥύπον.

Ἀπολογία.

Τῷ γὰρ ὁρόματι τοῦ Χριστοῦ καθυπάρχοντες πάντες, ἰδόντες, βαπτίζοντες, τὴν ἀληθείαν ἡμῖν εὐαγγελίαν ἐκκαλίζοντες· λέγει δὲ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ τὸ ἐκχυσθὲν ὄνομα τῆς ἐκχύσεως τοῦ πνεύματος ἐπὶ πάντας ἐργάζεται· ἀπὸ τὸ ἡγιασθέντες καὶ ἰδικαιώθητε ἐν τῷ ὁρόματι τοῦ κύριου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἀπὸ πνεύματος τοῦτομα, ῥύπον εἰκότως ἐκκαθαρίσιν.

Αὐτὸς τοῦτο νίκαις ἐγάπησέν σε, εἰλικρινῶς σε ὁρίων σου· ὃς αἰς ὁρμῆν ῥύπον σου ἀραμώμεν.

Γρηγορίου.

Τίς γὰρ τοιοῦτου πολλοὺς ἀέριμας, εἰ μόνον ὀρθοδόξους ἔχει τὴν ἐκτίσιναι τῇ ὥρᾳ θυνάμενος; εἰλικρινῶς εὖν αὐτὸς εἰς ἀνταγώπεται· φησὶ γὰρ ὁ σοφία· ἰγὼ τοὺς ἐπὶ φάσκοντας ἀγαπῶ.

Κυρίλλου.

Νέκεις ἦν καὶ Παῦλος· πᾶντα λόγων ἰσχύει ἐν τῷ ἰδὼν· μέντοι με Χριστῷ, διὸ καὶ λίαν ἀγάπῃ φάσκων· τίς ἡμῶς χωρεῖται ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; ὡς δὲ αὐτὸν εἰλικρινῶς; ἀπολυθεσθαι τοῖς ἰσχύειν αὐτοῦ, καὶ τῶν εὐαγγελιστῶν ἀποκαλύπτει ῥύπον· εἰ δὲ ἀραμώμεν, ἔχων τὸν νικητὴν ὃ λόγος, ἀπὸ τὸ ὁρίων κύριου τοῦ Θεοῦ περιωσάμεθα.

Εὐαγγέλιον με ὃ βασιλεὺς εἰς τὸ ταμίον αὐτοῦ.

- Ι. οἷνος εὐφρανθήσασθαι καὶ σχοῦσα παρασκευὴ εἰς τὸ διξάσθαι τοὺς κρείττους τούτων τοῦ νομῆς μαζδοὺς, τοῦτο φεσὶν προτεράσκειν τούτους οἷνον τοῦ ἐν νόμῳ τε καὶ προεῖται· καὶ τὸ περὶ τῶν μύρων δὲ τῇ περὶ τοῦ οἷνου ταυτὴν ἔρα δὲ, ὡς ἐπὶ μὲν τῆς εὐαγγελικῆς πολιτικῆς, ὁρμὴν ἔρα· ἐπὶ δὲ τῆς νομικῆς λειτουργίας, αὐτὰ τίθειαι τὰ ἀρώματα· δηλοῦν, ἵκνιναι μὲν τὸ ὕπερ· ἔχον πνευματικόν, ἱκνῶντες δὲ τὸ περὶ.
5. Μῦρον ἱκανώδην ὀνομάσκει.

Ἐργάζουσι καὶ Προκοπίου.

Τάχα προετίθειν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ τὴν γένεσιν ἀνθρώπου ἀνθρώπου, κατὰ τὴν αὐτοῦ παρουσίαν· ὡς γενέσθαι κατὰ τὸν Παῦλον εἰς μὲν ὅρα· ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, εἰς δὲ ζωῆς· εἰς ζῶν, εἰπὶν ἂν ὁ νόμος, διὰ τοῦτο πάντες ἠγάπησάν σε· ἀλλ' οὐ μόνον αἱ νίκαιες ὁρμηταὶ ἀναστρέψασαι, καὶ μὴ ἔχουσι ῥυτίδα ἢ σπλιν· ἱκανώδην δὲ, ὡς φαίνεται συμπέσθαι κατακαταστρέφον ἐν ἀπερρίπτει.

Κυρίλλου.

Ἀλλοὶ δὲ καὶ τὴν εἰς πάντα τὰ ἔθνη τοῦ μεταγενέστερου ἐκδήσκειν ἰκανώδην, καὶ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη εὐαγγελίζουσι πρὸς αὐτὸν τὴν αὐτοῦ φιλανθρωπία.

Γρηγορίου.

Αὐτὸ μὲν τῆς θείας χάριτος τὸ μῦρον, εἴτ' οὖν τῆς εὐσεβείας κατάληψις, ὑπὲρ πάντων ἔστι ὀνομασία καὶ νόμος· ἔξ ὧν δὲ θανάτου· ἐνέργειαν ὅλην τοῖς θείοις ὀνομασία, πιστότητα τῆς βραχείας τοῦ θείου μύρου σημαίνουσιν· δι' ὧν σπλιν, δυνατὸν, ἀγαθόν, ἅγιον, μακάριον τε καὶ κρεῖττον καὶ σωτὴρα καὶ τὰ τοιαῦτα κατονομάζονται. Ὅσπερ τὸ συνεχόμενον μῦρον κτεόμενον δῆλον γίνεται τῇ εὐαγγελίᾳ, οὕτως τὸ σὺν ὀνομα, ὡς νομῆς, ἐστὶ σὺν ὄντος ἐν τοῖς πατρικοῖς πόλεσις ἀγασσόμενον, μετὰ τὴν ἐκένωσιν, ἵσα κινώδην μῦρον αὐτὴν ἔχει τὴν μαρτυρίαν, τῇ τῶν σημείων θυνάμει πιστοῦμενον· ἀλλ' αἱ μὲν νίκαιες διὰ τοῦτο ἠγάπησάν σε ἰκανῶς ἐκπλήρουσάν σε ἐκ τῶν πατρικῶν κλημάτων ἰκα-

τον ἀνιδεργαστὸς προσφέρειν ὁ κύριος, ὅτι φίληρά με εὖν ἔδει-
κα· ὁ γὰρ ἂν ἐκιδύρδης τοῦ πάθους. Καὶ ἄλλως

Ἰσχυρίζου.

Μὴ δὴ κεραιτῶν μὲ μυστακιστὴν ποτείν, δι' αὐτοῦ δὲ
ἐμειλιστῶ, κατ' ἐνδοξασιν πνευματικῶν δι' ἧς ὁ Ἰωάννης πο-
τεῖν καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐφελάρησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς·
ταῦτα δὲ ποτεῖν ὡς ἴδω κεραιτῶν εἰσόντας ἀκούσαντα· ἐκιδύ-
ρασαν ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου σὺ καὶ ἄλλαχού· ἐν τρόπῳ εὐ-
φρανθήσεται κυρίας ἐπὶ νόμῳ, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος
ἐπὶ σοὶ· ὁσάκις δὲ τι ζητοῦντες ἴδωμεν δόγμα καταλαβόμενον,
καταπεριλήσεται ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ κυρίου νομίσωμεν· ἐν
σοφίᾳ δὲ ἀπορροῦμεν, ὑπολάβωμεν ἰχθύμενοι ἵγιναι τὸ φίλητά με
ἀπὸ φίλων τῶν στόματος αὐτοῦ.

Ὅτι ἀγαθὸν οἱ μαζοὶ σου ὑπὲρ οἶνον, καὶ ὁσμὴ μύρων σὺ
ὑπὲρ πάντα τὰ ἄρώματα.

Ἦγουν αἱ ἀρεταὶ σου ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῖν ἀρετῆς κατὰ τὸ
ἐκείνων οὐρανούς· ὁ ἀρετὴ αὐτοῦ· ἔστι γὰρ αὐτοσοφία καὶ δι-
καιόσυνη· ἡμεῖς δὲ κατὰ μέθεξιν σοφίᾳ τε καὶ δικαιοῖς, κατὰ
προμίσσεις τε καὶ δύνανται, ἐν τῇ ταύτῃ εὐνοίᾳ γινόμενοι.

Γρηγόριον.

Τὸ νεπεσθες διδάγμα τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τὸ εὐνοῦν καὶ διερ-
μότητος τοῦ κύριου σύρισμα· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης θέσεως τῶν μα-
ζῶν τὴν καρδίαν διελεί καὶ τὴν κτερυγμένην καὶ ἀπόβρεχτον τῆς
θεότητος δύναμιν, δι' ἧς τελευτεῖται τὴν ἐκείνου δύναμιν καὶ
ζωὴν ὁ θεός, κατέλληλεν ἐκείνη τῶν διεχόμενων τῆς τραγῆς
χαρίζεσθαι.

Φίλιππος.

Ἦγουν μαζοὶ, αἱ διαθήκαι ὑπὲρ τὴν ἐπίγειον λόγον.

Ἀπολλωνίου.

Πολλὸν οἶνον ἐν τῇ γρηγῇ χρησιμέωσι τι καὶ χερσίν, οὖν
ταῖς ἀρεταῖς αἱ τοῦ κυρίου μαζοὶ παρατίθενται· οὐ γὰρ ἂν
ταῖς χερσὶ συνεκρίβαν· ἡ τοῖνον νόμῳ πολλοῖς καὶ διαφόροις

Ι. ὁ Σολομὼν τοιαύτη παθεῖων· τῇ γὰρ εἶναι κρατούσῃ ψυχῇ παρρημίας ὑποδύμενος, κλέπτει τὴν σοφίαν ἑρῆν· διὸ καὶ οὐδὲν μου λέγαι πικρῶς, καὶ μανύσκει ὡς νῆρ καὶ στήθεσιν ἐπαγγέλλεται· καὶ πρὸς τὸ τέλος τῆς ἀδρείας ἐπακροῖ γυναικῶν αἶψα τῷ αὐτῷ εἰσαχθῆναι· ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ πᾶσι καὶ αἰθερίαι τὰ μέγιστα καὶ μακρότερα λόγων ὅπως ἐν ἀναπτέρωσιν πρὸς τὰ μέγιστα τὴν ψυχὴν καὶ εὖν τῆς αὐτῆς καταβαρύνειν αὐτῷ συνάπτει τῷ αὐτῷ καὶ μόνῃ ἀγαθῷ· τὴν ψυχὴν ἰδίων, μὴτε καλῶς ἐξέβῃ, μὴτε μεθῶν ἰληθῇ, δουλοκρατεῖ γὰρ ἀπρόσπερα, ἀγάπης δὲ φίλων προσδραμεῖν τῷ θεῷ.

V. 1. ἔστιν ἡσυχία.

Ναῖου.

Τὸ τῶν ἡσυχίας βιβλίον εἶναι γυναικί φυσικῇ κἀλλει φαιδρυνόμενῃ, καὶ κόσῳ πολιτικῇ τὸ φυσικὸν προσεξεστέρησιν κἀλλος, τιμὴ δὲ τὸ ἔθος καὶ τῷ φαινομένῳ σχῆματι, πολὺ κατὰ τὸ καταρμόμενον ἰσχυρίσιν διακρίνῃ· ὡς γὰρ ἐπὶ τῆς τοιαύτης γυναικὸς ἢ μὴ ὅτις ἔθενεν κινεῖ τοῖς ἀκαλόστοις, ἢ δὲ πᾶσι διὰ λόγους τῆς σωφροσύνης οὐ συναινεῖται τῇ προχείρῳ σπουδῇ, οὕτως ἐπὶ τοῦ προκειμένου βιβλίου ἢ μὴ λίξας ἑρωτικότερον ἐσχεματισμένον, δευαὶ πῶς δὲλαρ γίνεται τοῖς ἀπαιδευτοῖς, ἢ δὲ δύνανται τὸ κύριον τῶν μυημάτων ἀνακαλύπτουσα τοῖς προσεγγίζουσιν, τίς τῶν νεοφύτων δυσχερὲς ἀπαράδεικτον ποιῇ, διὰ τῆς ἐν τῇ λίξαι τέρψιος καὶ δουλοῖται πείθουσα τῇ τῆς δουρίας σκεντέτι, ἐκ τῆς περὶ τὸ γράμμα δευόσας ἡμαθίας, εἰμαχάνας ἐπὶ τῇ τῶν σφαινομένων δευμάτων ὁδαγούσας μυητικωγίαν.

2. Φιλοσώτω με ἀπὸ φιλημάτων στήματος αὐτοῦ.

Περὶ ζωῆς ἐπὶ ὁ νεοφύτος ὁ βῶν, εἰ τις διττῇ ἡρξάμενος πρὸς με καὶ πινέτω· ἐκ τοῦ γόματος δὲ αὐτοῦ τῆς ζωῆς ἀναμνηστικῶν οἱ λόγοι ἢ σπουδῆς κρατερῆς τὸ ἴδιον ἢ ψυχῇ στήμα, κατὰ τὸν προγόνον ἡλίσκει πινόμε· παντός γὰρ ῥόπον καλῶσιν τοῦτο τὸ φίλημα· διὰ τοῦτο δὲλαρ τῷ λαφρῷ Σίμωνι τὸ τοιοῦ-

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ

Εἰς τὰ ἄσματα τῶν ἁσμάτων ἐξηγητικῶν ἐκλογῶν ἐπιτομὴ ἀπὸ φωνῆς Γρηγορίου Νύσσης, καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Ὀριγένους τε καὶ Φιλωνος τοῦ Καρπαθίου, Ἀπολιναρίου, Εὐσεβίου Καισαρείας, καὶ ἐτέρων διαφόρων, ἔχουν Διδύμου, τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου, Θεοδώρητου, καὶ Θεοφίλου.

C A P. I.

Γρηγορίου Νύσσης.

Διὰ τῶν ἐνταῦθα γεγραμμένων νυμφοσταλεῖται πῶς ἡ ψυχὴ πρὸς τὴν οὐλὴν τε καὶ πνευματικὴν τοῦ Θεοῦ συζυγίαν καὶ δίδται λυχνισμοῦντος ἀποκτῶν ἁμιάντους νεύματα, ὡς ἐντός γενέσθαι τοῦ ἀκατέτου νυμφῶος. Καὶ ἡ προφητὴ γὰρ ἐκῶς ἐπὶ τοῦτο προερίπεται· ὡς γὰρ τὸ ἄγιον τῶν ἁγίων ὑπερέρται τῇ ἁγιότητι, οὕτω τὸ νῦν ἔσται ὑπεραιρεῖ τὰ τε τοῦ ἀπείδ καὶ τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν λοιπῶν προφητῶν ἐν ἐπιβαλαρίου δὲ τρέψῃ τὴν πρὸς τὸ θεῖον ἀνάκρασιν τῆς ἀνθρωπίνης ὑπεργείτης ψυχῆς· δεῖ ταῦτα ὁ Ἰσλαμὴν ἐμφανῶν διὰ τῶν γαργελίων μαμάτων, τὴν τε ὕδατος ἐπιθυμίαν τῆς ἐρηλατικῆς θεῶ, μαίζων πάντας ὀρίξας ἡ γαργελὴ, καὶ τὴν εἰς ἄκρον ἀπέδεικναι τοσοῦτον γὰρ δεῖ καθαριῶν τὸν καλλώμενον τῷ θεῷ, ὡς τὰς ἡμπαδαὶς ὁρῶς ἀπαθείας ἐπέδισεν τίθεσθαι τάδε δὲ ἀρεταῖαι

XXXI. των αἰτίᾳ, καὶ ταῖς κατὰ γῶσιν καὶ ἀρετῶν ἐνέργειαις ἐνερ-
γίῃσι πάσας, θείων πραγμάτων ἐπιστήμη παρέχουσιν.

3α. Ταυτίς ἀρέσκειαι, καὶ μέγαλον κάλλος γυναικὸς οὐκ ἔστιν
ἐν σοί.

Ἐπὶ γὰρ τοῖς οὐκ οὖσιν ἀλλὰ θεατοῖς καλοῖς, οὐκ ἀρέ-
σκῃ καὶ ἀκούσας κορυφαία σοφίας τὰς ἐν λόγῳ κειμένης καὶ τρο-
φαῖς λήσων, ἐκ τέχνης ἐκ προφορῆς κατ' εὐγνωστίαν πρὸς ἀκοῆς
ἐδονὴν γαστριμαύρου, οὐχ ὑπάρχει ἐν σοὶ τῇ ἐνταῶς σοφίᾳ, ὡς
τὸ φιλόδοτον ἄπαι καταλυούσῃ.

Γυνὴ γὰρ συντήρ, εὐλογημένη.

Οὕτω δὲ τῷδε ὁ σύνοικος αὐτῆς τοῖς ἐκφράσας, ἐπειδὴ σο-
φία ἡ τῆς ἐρατικῆς τῆς φύχης διναμένη συννόμος παύσασθαι πρὸς
τοῖς λόγοις καὶ τοῖς τρήσεσι τῶν ἐντελῶν ἐκκαλεῖται κατα-
λαμβάνοντος τοῦ νοῦς, τῇ τῶν θείων ἐντελῶν πίπτῃ, ὅτι εὐε-
ργετοῦσιν αὐτὴν τὰ θεία πάντες διδάγματα, ὡς τῶν φθοροποιῶν
παθῶν ἀπαλλάττοντα, καὶ εἰς τὴν ἀνώλεθρον τοῦ Θεοῦ βυσσι-
λεῖν εἰσάγοντα.

Φόβον δὲ κυρίου αὐτὴ κινεῖται.

Τὸν δὲ θεοκρίνοντα εἰς κίονα κίονος ἁγίου φόβον τοῦ θε-
σπότην τῶν ὅλων Θεοῦ, ἐν ᾧτε δοξάζεται ἵνα μὴ εἰς κατα-
φρόνησιν αὐτοῦ περιέλθῃ.

3ι. Δοτε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χιλιῶν αὐτῆς.

Τίτλους δ' ἐντιούδην ὑπάρχοντες, ὡς ὅσαι τὰς σοφίας γεν-
όμενοι, καὶ θεοκρίνοντες ἄνθρωποι, προσάγει ταύτῃ καὶ ἐπὶ-
ρους τοῖς ἀφελουμένοις διὰ τῶν διδασμάτων αὐτῆς, ἔργοις καὶ
λόγοις ὑποδικαίνοντες αὐτοῖς τὰ σωτήρια.

Καὶ κινεῖσθαι ἐν πύλαις ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς.

Καὶ ὁ συνιστῶν ταύτῃ ἱμῶν τῶν διδασκάλων νοῦς, ἐν ταῖς
δίαιταις πύλων εἰσχωγῶν εἰσεβάσκει τὴν παρ' ἡμῶν διδασκαλιῶ-
ν, εὐχαριστεῖν ἑαυτῶν τὰ καλὰ ἱμῶν ἔργα, καὶ δοξάζον-
των τὸν πατέρα ἱμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Τ Ε Λ Ο Ι .

τρεμὲς τῆς ψυχῆς ἐκδιώκεται τὸ ἀγαθόν, ἐκδιώκεται δὲ ἀγαθόν ἢ πῶς ἐστὶ, ταύτην ἀέλειται δύναμις ἐνεργητικὸν ἐν σώματι, τοῦ σώματος τῶν ἀρετῶν, ἐνεργουμένην ταύτην τοῖς ταύτων τρέψεις ἀποδιαιρούσαι κἀντιούσιν ἐν οἷς τισιν αὐτὰς αὐτὴν ἀποδιαιροῦσι, ἡγαλιώσαντο κατὰ τὸ τέλος τῆς παρούσης αὐτῶν ζωῆς, ὡς τὴν κατὰ θεὸν δόξαν τέλειαισάντων.

Ἰταυτοὶ δεκτρεβίαι εἶεν αὐτοί.

Ἐκμετασπόμεναι τοῦ κατὰ ψυχὴν νοήτου εἰσλητηρίου αὐτῆς, καὶ τοῦ κατὰ σῶμα εἰσλητηρίου, ἀποκαθαίρει τοῦτων, ταῖς κατὰ θεωρίαν καὶ πράξιν ἐν ταύταις κινήσειν αὐτῆς, πάντα χαύουσιν καὶ ἀνεσθύνον λογισμὸν, καὶ βίαν διακαχυμένον καὶ βερβερῶδη.

Ἰτα δὲ ὁσπερ, οὐκ ἔσται.

Λογισμοὺς δὲ τρέποντα κατ' ἀρετὴν τὴν ψυχὴν ἐκζητάμεν, οὐδαμῶς παρεδίξαντο φυλαττομένη ἐκ τῶν ἀπὸ διζιῶ δι' ἀπροσέβων ἐκ βερβερίας τὴν ψυχὴν ἀκατάστων.

Ἰτέρα δὲ ἀνέλγει σαφῶς καὶ νομαδίεως. 26.

Δεδόσκει δὲ τὰ ἀληθῆ δόγματα, καὶ τὰ θεία ἐντάλματα.

Ἢ δὲ ἐλεγεσύναι αὐτῆς ἀέσταναι τὰ τίνα αὐτῆς καὶ ἐπλούτησαν καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἔγνω αὐτῆς. 27.

Καὶ ἡ ἐκ ταύτης μετέδοσις τῆς ταύτων διδασκαλίας, ἐξήγαγε τῆς αὐτῶν ἀπορίας τοὺς παρ' αὐτῆς διδασκαμένους κἀντιούσιν οὕτως τὸν πνευματικὸν κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν ἐκτέταντο πλοῦτον καὶ ὁ συνεσθῶν ταύτῃ τοὺς ἐπῆρσαν αὐτὴν, ταύτην κατὰ αὐτῆς διαλογισάμενος. 28.

Πολλοὶ θυγατέρες ἐποίησαν δύναμιν. 29.

Πλείστα ἐποίησαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, τὴν φύσιν τῶν ἀνθρώπων ἐκιδυνάμωσαν.

Πολλοὶ ἐκτέταντο πλοῦτον.

Πλείστα περιποίησαντο ταύτῃ, ἀφθύνει τὰ χρεώδη τῇ σώματι.

Τὸ δὲ ὑπέραισι, καὶ ὑπερῶς πάσης.

Αὐτοὶ δὲ ἡ σοφία, οἷα ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ὑπὲρ πάσης τῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἐπιστήμης ὑπάρχει, ὡς ταύτην

XXXI. Περιβλεπόμενος δὲ γίνεται ἐν ψύλλῳ ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ὅτινα αὐτὸς
23. καθίστη ἐν συνειδήσει μετὰ τῶν γινόμενων κατωτέρων τῆς γῆς.

Παρανοήτως δὲ γίνεται ὁ ταύτη συννοεῖν τοὺς, ἐν ταῖς ὡς
τοιαύταις εἰσγωγαῖς τῆς τῶν ἑρατῶν φαντασίας αἰσθητικῆς,
ἀποῦναι περὶ ταύτης συνειδήσεως τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ τῇ θυμῷ, ταῖς
οἷα προσγενομένοις ἐκ γινόμενης τῆς λογικῆς ἐνεργείας προσβυτί-
μαι δυνάμειν ἔμμενον λογισμῷ δὲ ἑγερταίᾳ καὶ ὁμοιοῦντι
ὁμοιότητι αὐτῆς ἢ περὶ ψυχικῆς δυνάμεις, τῇ παθετῇ τοῦ χρο-
νοῦ ἡδὼν σαρκίου παραμένοντι, ὡς τῆς φύξης φύσις, τῆς μὲν
συστάσεως τοῦ σώματος κατ' ἐπιθυμίας ἐρεγομένης, τὴν δὲ ῥα-
βδὸν τοῦτου κατὰ θυμὸν ἀποστραφεμένης.

24. Ἰσθῆναι ἐπιλείπει καὶ ἀπώδετο ταῖς φράσις περιζώματα,
ταῖς χηραιοῖσι.

Νεώτερος τῶν ἑμπαδῶν λογισμῶν εἰργάζετο περιβόλαια καὶ
ταῖς καθαρῶσι μὲν ἀπὸ τῶν κατ' ἐνέργειας παθῶν, προσηγο-
ρίοις δ' ἴτι ταῖς κατὰ διάνοιαν, ἀπερρίπτετο καταβαλοῦσαι πρὸς
αὐτὴν οἷον τι τέμαχος τῆς ἀπὸ τῶν κατ' ἐνεργείαν παθῶν ἐγ-
κρατισματικῆς προαίρεσιν ἐγερταίᾳ δὲ καὶ ὁμοιοῦντι τῆς ἀπὸ
ἰδῶν σαρκῆς ὡγωγῆς, ἡμερολογούσας τὸ παθεταῖον τῆς φύξης
μέρος ἀπεργασμένην, κατ' ἔμμενον λογισμὸν τῶν ταῖς κατ' ἐν-
έργειας ὁμαρτήμασι τεταπεινωμένων, ταπεινοὶ γὰρ οἱ χηραιοὶ
ἐχρηματίζονται, ἀπώδετο τοῦτοις αὐτῆς, λαβοῦσα τὸ ἐπιθυμητικὸν
αὐτῶν, καὶ τὸ θυμικὸν τῇ λόγῳ ἐκπειθεῖ.

Ἰσθῆναι δὲ αὐτῆς διένοιξε προσεχόντως καὶ ἐνὸς καὶ τῶ-
ξιν ἐστειλάτο τῇ γλώσσῃ αὐτῆς.

Ἰσθῆναι τὸ ἐκείρεν τὰ ταύτης διδάγματα, ἐκώλυσε μὲν προ-
φίρειν τὰ ὡς ἐντοχὴ παραλείποντα, δίδωτο δὲ τὰ τοῦ θεοῦ ἐν-
τάλματα ῥηθῆναι αὐτῇ τὴν γλῶσσαν λαλεῖν κατὰ
καρπὸν τὰ προσέκοντα.

25. Ἰσθῆναι καὶ εὐφρίσκειν ἐκείνους, καὶ εὐφρόνας ἐν ἡμέραις
ἰσχύσεως.

Δύναμις καὶ πόλλος περιβόλατο, κατ' ἔξιν τοῦ ἀγαθοῦ νοε-
ρὸν τῆς φύξης, καὶ ἐν σαρκὶ ἐνεργεῖν σχεῖσθαι γὰρ κατὰ τὸ

ἔξ εὐνομήων ἑλπίσεις αὐτῶν· τὰς δὲ κινήσεις ὡς αὐτὰς, ὥς XXXI.
 μὴ ἀλόγως εἰρησθαι πρακτικὰς δυνάμεις, στρεβίξει εἰς τὸν δι-
 κην ἀνέκτου συμπλέκοντα λόγον τῆς αἰσθητικῆς τοῦ νοῦ, ἐν τῇ
 ταύτῃ κατ' αἰσθητικὴν τύπου πρὸς τὴν κατὰ τοὺς ἀνέγκτου ἀλά-
 βικαν ταῖς αὐτοῦ συστηματικαῖς.

Χείρας αὐτὰς διένειξε πύκνῃ καρπὸν δὲ ἔχουσιν πτωχῶ. 20.

Ἀμφότεραι ταῖς κατ' ἐπιτηδαιον αὐτὰς ἐκτελεστικαῖς τῶν κατ' ἀρε-
 τὴν τρέψων, τοῦ πλοῦτου μετέδοκε τοῦ κατὰ πρῶτον ἔδου, ὡς
 τῇ συστηματικῇ τῇ ταύτῃ ἐνδείξει δι' ἀλόγικαν ἐκτέλεσιν, κατὰ λό-
 γον ταῦτο ἰσχυρίσασθαι καὶ τῆς ὑπερβολικῆς ἐκτελεστικῆς ἐκτελε-
 στικῆς· τὸ δὲ θεωρητικόν, οὗ ἐξέρχεται τὸ πρακτικόν διὰ καρ-
 ποῦ χείρ, ἐκτελεστικῇ κατὰ γένεσιν, τῇ εἰς ἀγνοίαν τοῦ ὄντος
 κλειῶν, διὰ τὴν πρὸς τὰ ὕλην οὐκ ἔχοντα περιπέτειαν νοῦ ἀνεκ-
 λισμένη καὶ ἐκτελεστικῇ ταύτῃ τοῦ πλάτους, ὡς αὐτὸς βελτίος.

Οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτὸς, ὅταν τοῦ χρόνου 21.
 ζῇ· πάντες γὰρ οἱ κατ' αὐτὴν ἐκτελεστικαί.

Ὁ μαρμαρὶς ὁ ταύτῃ σύνθετος νοῦς κατὰ τῶν ἐν τῇ οἰκ-
 τηρίᾳ αὐτοῦ ἐκτελεστικῇ πλάττειται, ὡς αὐτὸς ταῖς πνευματικαῖς θεω-
 ρίας ἐκτελεστικῇ πλάττειται· πάντες γὰρ οἱ ταύτῃ ἐν αὐτῇ λογισμοί,
 περιβάλλονται διὰ συμφωνίαν καὶ ἀνέγκτου, τὸ ἐκ τῆς τοῦ φλογ-
 μῶν τῶν κατ' ἐκτελεστικῇ ἐκτελεστικῇ πλάττειται, καὶ τοῦ χρόνου τῶν
 κατ' ἐκτελεστικῇ ἐκτελεστικῇ, ἀπαθείς.

Ἀετὰς χλιδῆς ἔποιεσε τῇ ἀνδρὶ αὐτῇ. 22.

Κατασκευάζει τῇ συνείκῃ αὐτῆς νοῦ, κατὰ τὴν θεωρίαν καὶ
 πρῶτον διὰ τὴν περιπέτειαν ταῖς λόγοις ταῦτα τῶν ὄντων, καὶ
 ταῖς τρέψων τῶν ἀνέγκτου ἐκτελεστικῇ.

Ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας, αὐτὴν ἐκτελεστικῇ.

Ἐκτελεστικῇ δὲ αὐτὴν ἐκτελεστικῇ, τὰ κατὰ τὴν εἰσενεργίαν
 καὶ τῆς θεωρητικῆς ὑπὲρ τοῦ δόγματος· παραδειγματὶ γὰρ βύσσος
 διὰ τὸ ὅτι γὰρ ἔχει τὴν γένεσιν, τὰ κατὰ τὴν τοῦ βίου λό-
 γον ἐν ἐκτελεστικῇ δόγματι· ὁ δὲ πορφύρα, διὰ τὸ βυθισ-
 τὸν, τὰ κατὰ τὴν πύκνυν διασπένδοντος τρεπτοτάτου διασπένδοντος.

XXXI. τοῦ θεοῦ ἐντελέων· ὡς πείσασθαι τὴν μὲν ἐπιθυμίαν, ἐρίσασθαι τὴν ἐφ' ἧς ἔστι αὐτῇ προτρέπουσα· τὴν δὲ θυμὸν, ἀποτρέφουσαν τὰ ἐφ' ὧς ἀποτρέπουσι.

16. Θωπεύουσα γὰρ τὴν ἐρίαν, ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς, κατεγύπτει αὐτήν.

Κατακλύσασθαι γνωστικῶς τὴν ἐν ἐμῇ τῇ φύσει καὶ τῇ γῆ-
φῃ γεωργούμενον θυμὸν λέγον, ἐκλύεται τοῦτον καὶ ἔστιν τῆς
κατὰ ψυχὴν διάδοσις, ὡς τὴν καταβαλλομένην δραχμὴν· ἂν δὲ
δὲ τρεῖς καρποφοροῦσιν· καὶ παρὰ ταύτας κινούμεται πραε-
ται τῆς φύσεως δυνάμεις, ὡς ἄγρην τὴν κατεγύπτει τὸ σαρμένον,
τῇ ἐκέρειν πολιτείᾳ.

17. Ἀναψυκτικῶς ἰσχυρῶς τὴν ὁρμὴν αὐτῆς, ἔρπει τοὺς βρα-

18. χίους· αὐτῆς εἰς ἔργον καὶ ἐγείρεται, ὅτι καλὸν ἐστὶ τὸ ἐργά-
ζεσθαι, καὶ οὐκ ἀποτρέφονται ὁ λόχος αὐτῆς ὥστε τὴν νόστον.

Ἀναστειλάσα σωφρονῶς τὴν ἐπιθυμίαν ἀπὸ τῆς τῶν προσ-
καίρων ἐρίσεως, καὶ περιστρέφουσα ταύτην κατὰ θυμὸν ἐνδρι-
κῶς, ἐξέρπει ταύτης τὰς παρ' αὐτῆς κινήσεις πραγματικῶς δυνά-
μεις, κατ' ἑρμῆσαν λέγον, ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῶν τοῦ θεοῦ ἐν-
τελέων τὴν μὲν ἐπιθυμητικὴν, πρὸς τὸν τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ πλο-
σίον ἀγάπην ἐκτρέφουσα· καὶ τὴν θυμικὴν, κατὰ τοῦ πει-
κίλου ταύτῃ ἐκθελόμενος νομοῦ ὁρίων καὶ ἔργων· αὐτοῖς κατὰ
νοῦν ἐπιεικέως, ὅτι ἀγαθὸν τὸ ποιεῖν τὰ θεῶν προστάγματα·
καὶ διακυλάττει ἄφαστον τὸν παρ' αὐτῆς τῇ ψυχῇ περιου-
μενον κατὰ πρῶτον ἐν πεικίλῃ λέγον τῆς γνώσεως ἔχοντος τοῦ
νόμον τοῦ πνεύματος, λαμβανοντα ταῖς ἀγραφαῖς τῶν ἔργων τῆς
δικαιοσύνης, καὶ ὥστε ἀνασπείροντα τὸν συσταμένον τοῦ χεί-
ματος φρονήματος τῆς σωφροσύνης.

19. Τοὺς πόχεις αὐτῆς ἐκτείνει ἐπὶ τὰ σωφρονεῖν· τὰς δὲ χεί-
ρας αὐτῆς ἐρείθει εἰς ἀγκυρῶν.

Τὰς κρίσεις αὐτῆς, πρὸς τῆς σωφρονεούσας εἰς σωφρίαν
ψυχῶν ἀρετὰς, ὑπεκλίνει ταύτας πάντως ταῖς δικαιοσύναις, ὡς
τις πόχεις δεξιῇ τε καὶ αὐτοῖς, μετρεῖται τὰς τῶν ἀρετῶν
σωφροσύνης, καὶ περιμετρεῖται τὰς ἐν δεξιῶν ὑπεβολὰς, καὶ τὰς

Θηρίαι ἐκ' αὐτῆς ἡ καρδία τοῦ ἀνδρός αὐτῆς.

Ἀποφάς ἐστιν ἐν αὐτῇ τοῦ ταύτης συμβιωσύντος· ἡ δεινότης βουδὼν αὐτῆς κικταμένον, καὶ ἐκ' αὐτῆς διαφθεύοντος, ὡς εὐδ' ὑπὸ τῶν ἡδύων ἀπικταθήσεται, εὐδ' ὑπὸ τῶν ἀλγιστῶν ἐπιτρίβεται.

XXXI,

11.

Ἡ τοιαύτη καλὴν σὺλαν οὐκ ἀπαρέσει· ἐνεργεί γὰρ τῇ ἀνδρὶ ἀγαθῇ πάντα τὸν βίον, μερυσμένη ἔρα καὶ λίαν, ἐπιείκῃς εὐχρηστα ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

12.

13.

Ἡ τοιαύτη ἐν τοῖς τοῦ συνείλου αὐτῆς κατὰ τῶν νοσητῶν ἐχθρῶν ἀγωνίσασται, οἷά τίνας ἀγαθῶν λαβόντων, εὐπορήσει τῶν ἀρετῶν· περιποιῖται γὰρ ταύτας αὐτῇ, ἐν τοῖς κατ' αὐτῶν τροπικαῖς παρ' ἄλλοις τὴν παροῦσαν ζωὴν ἐργαζομένη τέ τε δίκην πολλοῦ τραχὺ τῶν διαφθόνων ἐπιταθηνόντων τοῦ κατὰ θεὸν βίῃ, καὶ τῇ οἷα λίαν λιπυνουμένην, ἐν πνύρακι εἰς τὰ νοήματα τῶν ἐν τοῖς οὖτοι λόγων φυσικῶν διαρίων αὐτῶν, ἐχρησάτο ταύτας δεινότης, ταῖς ἑαυτῶν κατ' ἀρετῆς καὶ γνώσειν ἐμμεγέλεις, εἰς ἑρπυσὶν πάντως τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ κατέλεψεν τὰς ἀλκιδείας.

Ἐγίνετο ὡσαύτῃ καὶς ἐμπορευμένη μακρίθεν.

14.

Ἀρσιδὲς νηὶ τοῦ βίῃ τῆς δόξασται· διακλίσην, καὶ πραγματευμένη ἐν τῇ παρόντι τῆς πενηγύρας καρφῇ, τὰ τοῖς δεικαῖς κατὰ τὸ μέλλον ἀποκρίματα ἀγαθῇ.

Ἰνεύγει δὲ αὐτῇ τὸν βίον, καὶ ἀνίσταται ἐν νυκτῶν καὶ ἡμέρας βρώματα τοῖς ἐν τῇ οἷα, καὶ ἔργα ταῖς διαμαρτυρίας.

15.

Συλλέγει δὲ ἡ τοιαύτη κατὰ νοῦν τὸν πνευματικὸν πλοῦτον τὰς γνώσεις τοῦ παροῦτος, ἐν τῶν ποιημάτων αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν πλοῦτον τοῦτου ἐκ τῶν περὶ ταῦτα ἐγείρεται σχέσις, αἷς ὡς ἐν νοῦν ἐκείνουδ' τοῦ νοῦς μέντι κινουμένων πρὸς γνώσειν, πότε ἐμμεγέλεις τὰς ἀρετὰς καὶ οὕτω πρὸς τὸν θεὸν διαγρηθεῖται πλοῦτον, περιέχει τῇ μὲν οἰκατέρῃ ἑαυτῆς νοῖ, τρεφῆς διαφθόνων πνευματικῶν διαμαρτυρίας τοῦ ψυχῆς ἐπιζήνους θεῷ λέγων ταῖς δὲ διακονήσεσσι τῇ λόγῳ δυνάμειν, οἷα ἑαυτῇ δίδως αὐτῇ, τῇ τε ἐπιθυμίᾳ καὶ τῇ θυμῷ, τὰς ἰργασίας τῶν

XXIX. ὅπου ὡς πείσας τίλες σωτηρίᾳ ἔτι, πῶσιν ἄγονται καὶ κακίαν διαφυγῶν, εἰς περ μὴ διαμαρτυρίας θεοῦ, ἀλλὰ κατὰ γνώσιν καὶ ἔρετίν τούτων ἐκτευχῶν, ὥς ἔστιν ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ἀγαθόν· τὸ μὲν ὅτις ἐκ τῆς αἰτίας, τὸ δ' ὅτις ἐκ τῆς ἐκτευχῆς θεοῦ σφραγίσθαι· ἀρτρεπὲν γὰρ ἡ ἀλήθεια· εὐαριστοῦν δὲ τὸ ἀγαθόν.

26. Πᾶσι δὲ διαμαρτυροῦσι πρόσωπα ἡγουμένων· παρὰ δὲ κυρίου γίνεται τὸ θίκαιον ἀνδρί.

Παύσαι τοὺς προειρητάς εἰς πρόσωπον διαμαρτυρίας ἐπιχειροῦσιν· ἐν' ἐνέσκει τοῖς διόξαις, τὴν αἰμίναν αὐτῶν ἐπιστάσαντα· παρὰ δὲ τοῦ τὰ πάντα εἰδότες δισπότη τῶν ὅλων θεοῦ, ἀποδίδεται ἐκείνῳ ἡ ἀνάλογος ἀποκριθῆναι ἢ διαδίδου αὐτοῦ· καὶ οὕτως ἐστὶν τιμὴ εἰς ὁμοκρίτους ὁρᾶται.

27. Βέβηλα καὶ δικαίῳ, ἀνὴρ ὁδότης· βέβηλα καὶ ἀνὴρ κατευθύνοντα ὁδός.

Μισοῦντες θεὸν τὸ ἀποδίδου ἐκείνῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἢ μὴ κατὰ τοὺς νόμους τούτων σωλιτωμένοις, ὡς παραβιάζοντες τῶν θείων αὐτοῦ ἐντελῶν· μισοῦν δὲ τὸ παραβιάζοντι τούτους, ἢ πρὸς σωτηρίαν ἀπαρρηγόμηνος ἄγνοια ἐκείνους σωλιτεία, ὡς τραχυτεία τὴ καὶ ἐκείνους.

* Capitulo XXX. in capitulo XXIV. conclusum iam videmus.

C A P. XXXI.

Πῶσιν ἀνδρείαν τίς εὐρήσει.

10. Ἰσχυροὺς, τὴν τοὺς μὲν κατ' ὁδόν ἀκουσίους περπατοῦντας γένεσις ὑπερίστανται, τοῖς δὲ κατ' ὁδὸν ἀκουσίους μὴ ὑποκρίνεται, τίλειοντες σερῶν, σπασίως τοὺς ἀνδράσις κηρύσσεται· ὅτι σπασίως ἡ τοῦ ἀγαθοῦ κλήσις, καὶ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸ μαθῆσαι εἰς καὶ προκαλούμενον.

Τιμωρὴν δὲ ἔστι λίθον πολυτελεῖν ἡ τοκαῖα.

Κραίνων δὲ ἀσυγκρίτους πάντων τῶν κατὰ τὴν βίαν πολυτελεῖν τε καὶ λαμπρῶν αὐτὴ ἐστίν.

παντ υπερφάνους γὰρ ὁ κίριος ἀντιτίθεται ταπεινοῖς δι' ἐν-
δωσι χάρις.

Ὅς μαρίζεται κλέτῳ, ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ ψυχὴν ἵαν γὰρ ἐρ- 24.
αι προτιθέντος, ἀκούσαντες μὴ ἀγγαίῳσι, φοβηθῶντες καὶ αἰ- 25.
σχυνθέντες ἀνδρώπῳ, ὑπεσκέλισθουσιν ὁ δὲ πακοιδῶς ἐπὶ κυ-
ρίῳ, εὐφρανθήσεται.

Ὁ τῷ σιῶντι τὰ ἀλλότρια συνουθεύων, ὃ καὶ συμμέ-
των, τοῦτο καὶ συμμερίζμενος, τῇ ἰδίᾳ ἐπιβλέπει ψυχῇ,
αὐθαριῶν γνώμῃ τούτων παραδιδούς εἰς ἀπώλειαν· εἰ δ' οὕτοι,
ἐρακοὶ ἀλλήλους καυθευόμενοι μὴ δημοσιεύουσι τὸ τοσούτου
σκαμνίσμα, καὶ τὰς ἐπὶ κερῶν συναρμολογίας τερπόμεναι, μὴ τοῦ-
το ἀποκινώσας, δεδοκότες μόνως φανερωθῶντες, τῇ παρ' ἀν-
δρώπων προτακόντων τομῇ, καὶ αἰσχύνῃ ὑποκίθουσι, ἡνωτή-
θουσιν· ἀλλὰ τὴν εἰρημὴν αἴτιαν, τὴν ἀποκίθουσαν αὐτοῖς ψυ-
χίδι τι καὶ συμπεπνυμένον ἐκφυγεῖν μὴ θέλοντες· ὁ δὲ
θαυρῶν ἐπὶ τῷ παντοδυνάμῳ θεῷ, καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου φόβου
καταρρεῶν, χαρίζεται τῇ κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα βλάβει ἀπαλ-
λουργεῖ καὶ γὰρ ὁ παρ' ἡμῶν ἐλέγχων τὸ εἰσέπον ἀνέρισμα ἐξο-
μολογούμενος, οὐ μόνον τοῦ ψυχικοῦ κινδύνου, ἀλλὰ καὶ τοῦ
σωματικοῦ, εἰ πρόκειται, ἀπαλλάττεται.

Ἀσέβητα ἀνδρὶ δίδωσι σφάλμα ὅς δι' εἰποιδὴν ἐπὶ τῷ δι-
επύτῳ, σιμώσεται.

Τὸ μὴ ποιεῖν τὸν θεόν, ἐν τῷ μὴ προσκίνας πάντως τὸν
αὐτοῦ εὐσεβεῖσται, μετὰ θαυμάειν ἐπ' αὐτῷ ἐν πᾶσι τοῖς ἐγ-
χειρήμασιν, προξενεῖ τῷ κατὰ θεοῦ ὃ προξενεῖ κερταρῶς ἐνο-
χειρεῖσται, γνώσιν ὃ ἀρετὴν καταρθεύει, παρασφαλῆσαι εἰς τὰς
ἀληθείας εἰς τοῦ ἀγαθοῦ τὴν μὴν, εἴπερ εἰς τὸ ἐγχείρημα θεο-
ματιῶν, ἐπὶ τῆς ὃ ἀλλόθια τῶν γνωστῶν, ὡς ἀλάστον γνω-
στόν· τοῦ δὲ, εἴπερ ἰστέ πρακτικόν, ἐπὶ τῆς τῶν πρακτικῶν
τὸ ἀγαθόν, ὡς ἰσχυρὸν ὁρεκτόν· ὁ δὲ θαυρῶν ἐπὶ τῷ κατωτέρῳ
πάντων θεῷ, ὡς τοῦτον ἐν ἡμῶν προτιμών, καὶ σπύδων ἐπὶ
πᾶσι τοῦτο εὐσεβεῖν, μετὰσχῃ τῶν ὑπὲρ γούτων αὐτοῦ ἐκρηῶν

XXIX.

20.

Ἐάν τις ἀνδρα ταχὺν ἐν λόγοις, γίνωσκε διὰ τίσιδεα ἔχει μᾶλλον ὁ ἄρρων αὐτοῦ.

Ἐάν τις ἀνδρα τὸν ἀπειρηκέντως ἐπειγόμενον, γίνωσκε διὰ τίσιδεα ἔχει τὸν μὴ θέροντα νόστον, ταύτας παρ' ὧν ταχὺν ὁ γὰρ ἐν ταῖς ἐπιλείαις προσητός, νομίζων πάντα γινώσκων, παρ' ἑτέρου τὸ καλὸν μαθεῖν οὐκ ἀνέχεται.

21.

Ὅς κατασπαταλῇ ἐκ παιθῆς, οἰκίτης ἔσται· ἴσχυται δὲ ὁδοναθίζεσθαι ἐφ' ἑαυτῷ.

Ὅς τοι μὴ τὰς προσκοίσεις ἀξιόματους ἀγωγῆς, παθεῖται τὸν κατ' ἀνάγκην ἔδωκεν κατατροπῇ, δοῦλος ἔσται πάντως τῶν περὶ λόγων παιδῶν· ἐν συναισθήσει δὲ γινόμενος ἐν τῇ τέλει, ἀλγίστη εἰς ἑαυτὸν μεταγινώσκων ἐφ' οἷς κακῶς τὸν οἰκίαν ζῶν κατακλῶσται, εἰς μαθεῖν δὲ τὴν ταύτην χραισμέμενος.

22.

Ἄνθρωποι θυμώδεις, ἐρώσται νύκτας· ἄνθρωποι δὲ ἐργίλοι, ἐξώρηναι ἀμνηστίας.

Οὗ τοις τὰ περὶ πόρθιον αἶμα εἰσθε ζῆτε δι' ὑπελπίεις κακῶν, ὁ τοιοῦτος φελαρῇ φελεονεύει· ὁ δ' εἰσθῶς ἔχει τὸν θυμὸν ἐντρογόμενον, ἐν τῷ δὲ ἑαυτοῦ ἢ δι' ἑτέρου τὸν λειοτακτὴν ἀνυπόστατον, τὰ τοῦ τριμεροῦς τῆς φύξης παραπτώματα ἐξικλινύει· ἔαν γὰρ μὴ τις ἔμμενοι λογισμῷ τὸν κατ' ἐπιθυμίαν παιδῶν ἐγκατεύουσι, οὐχ' ὑπομένει κατὰ θυμὸν ἀνδρείως τὰ διλεβρά· ἔδωκεν ὁ τὸν λυπησάμενον ἀνυπόστατον, μὴ ὑπομένει αὐτὰ, ἐλέγχεται μὴ τὸν κατ' ἐπιθυμίαν παιδῶν ἐγκατενόμενος ἔμμενοι λογισμῷ.

23.

Ἵβρις ἀνδρα ταπεινὸν· τοῖς δὲ ταπεινόμενος ἡραὶ δόξῃ νόμος.

Τὸν γινώσκων τὰ κατ' ἐπιθυμίαν τῆς ἀρετῆς πάντα καταπαλαίοντα, ἔστιν ἐπὶ τὸ κατ' ὑπερβολὴν ταύτης ἱβριτικῆς τῆς υπερβατικῆς πάθος, τοῦ τῆς παρὰ θεῷ τιμῆς ἕως κατὰγει· τοῖς δὲ τῆς ἀνδρωπίνης ἀσθενείας ἐπειγόμενος, καὶ μετρίεμενος, στερεῖται ἡ ἐννοήσασθαι τοῦ θεοῦ σοφία καὶ δύναμις, ταμίους ταύτους διακτερούσα τῇ σωτικῇ τοῦ παρωγίου ἀνιούσας χά-

λαὸν μὲν τούτοις ὑπάρχων παρσίτης· ἵνα δὲ μὴ τῆς προσ- XXIX.
καύσεως παθείας τεύχῃται παρ' αὐτῶν.

Πολλὰν ὄντως ἀσέβειαν, πολλὰι γίνονται ἁμαρτίαι· εἰ δὲ δι- 16.
καιοί, ἱεταῖοις πατήστων, κατέρροει γίνονται.

Τῶν πολλῶν μὴ δι' ἀγαθουργίας ἐμάντων θεῶν, πολλὰ τοῦ-
τω μὴ ἀρέσκοντα πράττονται· τοῦτοι δὲ εἰ ἁμαρτίας πολιτευό-
μενοι ἱλασόντες τοῦ πτώματος, ἑαυτοὺς τῇ θεῷ φέβῃ καταση-
λίζονται, ὥστε μὴ τοῖς ὁμοίοις περὶ τῆς.

· Παῖδους υἱὸν σου, καὶ ἀνταύσει σε καὶ δώσει νόμον τῇ 17.
ψυχῇ σου.

· Ἄγε τὸν σὸν παῖδα ψυχραιῶς, ὃν τε σαρκαίς εἰς ἃν τε
πνευματικῆς, ἀγνοίας καὶ κακίας ἠποδύνας καθάρων αὐτόν· καὶ
διηγεῖσθαι σε, πληρῶς τὸ ἴπ' αὐτῷ τὰ τῆς ψυχῆς σου βου-
λήματα· καὶ προσέφη αὐτῷ ὡς αὐτῷ τὴν ἐφ' ἑκαστῇ περικλίαν
τῶν ἀρετῶν.

· Οὐ μὲν ὑπάρξει ἔξαγός τις εἶναι παρανομῶν· ὁ δὲ φυλάσσει τὸν 18.
νόμον, μακαριστός.

Οὐκ ἔστιν ἔργον τῶν νομίμων πᾶντως διδασκάλων τοῦ
πνεύματος, λαὸς εἶναι κακίας καὶ ἀγνοίας δουλείου, καὶ μεθό-
δως παραδειχόμενον τὸν νόμον τοῦ πνεύματος· εἰ γὰρ μὴ τοῦτον
παραδειχόμενοι, οὐκ ἂν διαδείκναι τῆς αὐτοῦ ἔξαγός τις· ἵνα καὶ
ἔξαγός τις αὐτοῦ ἔξωσιν διὰ τὸ σῶσαι τῆς ἀγνοίας περικείμενοι,
τῷ ἐλάττω τῆς κακίας παραίτησεν· ὃς δὲ τῶν ἀνθρώπων, τὸν
τοιούτον νόμον τηρεῖ, ἀνώματός ἐστιν, ὡς τῷ θεῷ τῆς ἁμαρ-
τίας ἀνάλωτος.

· Λόγους οὐ παιδεύονται εὐλαῖας σκληροί· ἵνα γὰρ καὶ νοῦ- 19.
σθ, ἀλλ' οὐχ' ὑπακούσεται.

· Ὅσοις μέντοις ῥήματι σωματικῆς, θεολογῶν ἀπειθείας οὐ διορ-
θωθίσκονται· εἰ γὰρ καὶ γινώσκον τὸ καλόν, οὐ πεισθίσκονται τοῦτο
ποιῆσαι, ἀλλὰ διαθίσκονται καὶ πληρῶν, ὥστε γενέσθαι πρὸς τοῦ-
το ἀπειθεῖς, οὕτω καὶ ὁ πρὸς τὰς διδασκαλίας, καὶ θείας ἐν-
τολὰς σκληρονοῦντος, καὶ μὴ ὑπακούων αὐταῖς, ἀκούων δια-
θίσκονται πᾶσι πρὸς τὴν ἰργασίαν αὐτῶν.

XXIX.

Ἡ ψυχὴ μελετῶσα ζωὴς τῇ σαρκὶ, ἀπειτεῖ μὲν αὐτῇ ὡς τι χρεὶς τὸ συνεργεῖσθαι παρ' αὐτῆς πρὸς τὰ κάλλιστα οὐ βούλονται δὲ ὅπως μερῶναι δι' αὐτὴν περισπᾶσθαι τισὶν αὐτῇ δι' ἡ σὰρξ, χρεῖται μὲν τῆς σαρκὶ τῆς ψυχῆς ἀπονοίας, πρὸς τὴν ἑαυτῆς σύστασιν ἀνακινῶνται δὲ ὑπὸ τῆς ὁμοίας αὐτῇ πρὸς τὴν τῶν θείων ἐντολῶν ἡγωγῆς, διὰ τὸ ταύτης ἐκτείναν συνελθόντων οὖν ἀλλήλοις, τῆς μὲν ψυχῆς τῇ σαρκὶ, πρὸς τὸ περισπᾶσθαι αὐτῇ διατροφῆς, καὶ σωματώματα τὰ μόνον ἀναγκασιότατα τῆς δὲ σαρκὸς τῇ ψυχῇ, εἰς τὸ ὑπὸ τῆς αὐτῇ πρὸς πρᾶξιν τῶν ἀρετῶν, ἀρετῆρας προσηκουῶς ἐκβλέπει ὁ διαπότης πάσης τῆς νοετῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς κτίσεως, χορηγῶν αὐταῖς τὰ ἐκτὴρ πρὸς εὐταρίαν πρόσφορα.

14. Βασιλεὺς ἐν ἀληθείᾳ κρινόντες πτωχοὺς, ὁ θρόνος αὐτοῦ εἰς μαρτυρίαν κατασταθίσεται.

Ὅστις βασιλεὺς ἴσως κατὰ τὰς ψυχικὰς διαθέσεις, τοὺς ὑπ' αὐτὸν κρινόντες, καὶ εὐχὴ κατὰ τὰς φαινομένας ἀξίας, κἄν τοῦτω ὑπάρχοντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἐθεύει, τὸ βασιλεὺς τοῦτον ἀξίωμα, ὑπὲρ ὃ θρόνος παραθῆλοι, εἰς ἐλεγχον ἔσται τῶν τε ἀγαθῶν, καὶ τῶν μὴ τοιοῦτων, αὐτῶ καὶ τοῦ ὑπερένους (νοῦ) μὴ πρὸς τὰ φαινόμενα κάλλη, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἀρετῇ βλέποντες, καὶ τὰ ὄντως ἀγαθὰ τῶν νομιζομένων προκρίνοντας, ἢ κατὰ τῶν πωδῶν ἔξουσία τοῦτον, ἢ τας τοῦ παναγίου πνεύματος χάρις ἐπὶ ρῶς ὑπάρχουσα γνώσις λόγους διδασκαλικοῖς διαλέξει τὸ τε ἀγαθόν, καὶ τὸ πονηρὸν.

15. Πλεγαὶ καὶ πλεγχὸς διδάσκει σοφίαν καὶς δὲ πλανώμενος, αἰσχύνει γυνεὶς αὐτοῦ.

Τρωμαὶ υἱὸς πάντως πατρὸς ἐπαγόμενος, καὶ λόγους μετὰ πατρὸς φανερόντες τὰ αἴτια τῶν τρωματῶν ἀπαρτίζοντα, καὶ κατασχίνοντες αὐτὸν πρὸς διόρθωσιν, ἀληθείας γνώσιν τοῦτω χριζέται· υἱὸς δὲ, τῆς ἀληθείας ἀποπλανώμενος, καὶ τῶν ὄντως ἀγαθῶν τὰ νομιζόμενα προτιμώμενος, ἐκ τοῦ πρᾶξις τὰ πωδῆλα, τοὺς ἰδίους κατασχίνει γενώτερας, πολ-

κρατύνουσιν τὸν δι' θυμὸν, τὰ ἰδιωτὰ ὑπομένειν ἢ δι' ἡδ. XXIX.
κακίας ἐργάτης, εἰς κατ' ἀδελφῶν ἐργάζονται, ἐκκαίεται ὑπὸ
τοῦ σκεπῆ· καὶ οὐχ ὑπερίλλεται λέγων τὰ πλεόνοντα ψυχῇ,
καὶ εἰς μέσος ἑκαστοῦ αὐτὰς διαγίγνεται.

Ἄσθρας ἀράων μετοχῇ, μετὰσταν ἔστιν· οἱ δὲ εὐδαίς ἐκ- 10.
ζατέσσουσιν ψυχῇ αὐτοῦ.

Οἱ ὡς τοῖς ἀνομίαις ἐργάταις, τοῖς ἀδελφοῖς ἐκτεδιδμένοι καὶ
ῥαῖραις τούτων ἀπανθρώπως ἐπιχειροῦντες, τὸν ὑπὲρ τῆς σω-
τηρίας μὴ δ' αὐτὰς φειδόμενον τὸς ζωῆς, ἀποσπαρμένονται, ἵνα
δὴ ἀνταρπένται αὐτοῖς· οἱ δ' εὖ τεδιδμένοι τὰ ἑαυτῶν, κατα-
λαβὼν σπέντουσι μεματικῶς, τὴν κατὰ ψυχὴν καταρμύμενον τοῦ-
του διδάσκουσιν.

Ὅταν τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκέρπει ἄρμων' σοφός δι' ἡμετέρου 11.
κατὰ φίλος.

Ὁ μὲ κατὰ λόγον τὸ τῆς ψυχῆς ὄλον μῆρος καθυποτάσ-
σων, μὲ ἔρμων ἵπποτον ἂν εἴη τὸ παρὰ τινος ἐπιστραφέντων αὐτῶν
θλιβερὸν, ἐργίλους μέμασι τε καὶ ἔργοις αὐτοῖς, φασαρεῖ ἔστιν ἔχει
τὴν ὄρεξιν τῆς κατὰ τοῦ λυπόμεντος τούτου ἀντισηκώσεως· ἢ δι'
τὸ κατὰ τῆς ψυχῆς ὄμμα τῇ χόρει τοῦ πικρῶντος πτόματος
πικρῶντες, καὶ τὸ διὰν ὄρων, λόγῳ τὸν θυμὸν ὑποτάσσων,
συστῆσαι τούτων κατ' ἑκαστον τῶν θλιβεράν, οἷα πᾶσι τούτοις
γενναίως ἐγκατεργᾶν.

Βασιλεύς ὑπακούσας λόγον δέδωκεν, πᾶσι οἱ ὡς αὐτὸν 12.
παρόντες.

Ὅσοις τινος βασιλεύοντος ἀνθρώπων, παραδεχόμενον ὑπο-
τάσκειν τῇ δικαίᾳ ἀντίδιδον, οἱ ὑπ' αὐτὸν αὐτῶν ὑπακούοντες,
τὸ παρὰ λόγον διακρίνονται, οὕτω καὶ τοῦ πασῶν τῶν ψυχῶν
δυνάμει ἐγερμένους τοῦ, ὑπακούοντες τῇ ἀντιδίδῃ τῇ
δικῇ ἐντολῇ ὑποτάσκει τοῦ σκεπῆ, πᾶσι οἱ εἰρημεῖν δυνά-
μεις τὴν εἰρημένην ἐντολὴν παραβαίνουσι, τὸ κατὰ ἐργαζόμενοι.

Ἀναίστου καὶ χρεωφιλῆτος ἀλλήλους συνιδόντων, ἑκαστο- 13.
κῆν ἄρμωτῶν ποιεῖται ὁ κύριος.

XXIX. βῆναι παρὰ τοῦτε τὸν ἐπιβλαύμενον, ὁδῶν, ὡς παρὰ τῇ γῆ-
σει καίμενον τοῦ θεοῦ· τὸ δ' ἐπιτύθεν αὐτὸν ὅτ' ἐκτεῦ τὰ μέ-
γιστα καταβλάπτεσθαι, πρέδωκεν· οἷα θεὸς τῆς αὐτοπαγίας κατὰ
δαίμονιν ἀφροσύμενον, καὶ τῷ ἀνθρωποσκόπῳ σατακῶ προσηύδαμενον.

6. Ἀμφοτέρωντι ἀνδρὶ, μεγάλη παγίς· δίκαιος δὲ ἐν χορῇ, καὶ
ἐν εὐφροσύνῃ ἵσται.

Τῷ μὲν πταίομετι κατὰ τὸ παραβαίνον τὰς θείας ἐντολάς ἀ-
δράσῃ, μεγάλη τιμωρία ἵσται κατὰ τὸ μᾶλλον, ἢ ἀπὸ θεοῦ,
τοῦ ἐσχεῖνου ἀρετῆς, ἐκτετακῆς τῷ δ' ἀμείπτως κατὰ τὰς ἐν-
τοῦ ἐντολάς πολιτευομένῳ, ἀγαλλίστως καὶ ἀπείλυσιν, ἢ ἐπιτυ-
χίᾳ, τοσοῦτον ἢ ἀποτυχίᾳ λυτῇ.

7. Ἐπιστάμετι δίκαιος κρίνειν πενηχροῖς· ἢ δὲ ἀσιβὼς οὐ νοεῖ
γνώσει· καὶ πτωχῷ οὐχ ὑπάρχει νοῦς ἐπιγνώμων.

Οὐδὲν ἀπταισίως ἢ τὸν θεὸν ἔργους διακρίσοντας τιμῶν, ἀπα-
δοκαστέλλειν τῶν χρηττόνων τὰ χεῖρωνα, οἷα διακριώσκων ἀπὸ
τῆς παίρας τοῦ ἀγαθοῦ τὸ τοῦτε ἵκαντιον κακόν· ἢ δὲ μὴ οὕτω
τοῦτέν τιμῶν, τὰ ἀπὸ τούτου μακρόνιστον δεικνέμενα τοῦ ἀρ-
χεῖκαυον ἰχθῦος ἀγνοεῖ, καὶ τούτοις ὀλίγισται πρὸς ἀπώλειαν·
καὶ τῷ ἐπιτύθεν κατὰ γνώσει πτωχόουσι, οἷα ἵσται νοῦς ἐπι-
γνώσκων τὸν κύριον ἀγαθόν· ἀλλὰ διαβάλλον αὐτὸν ὡς πλεον-
ρῆν, δὲκ τὸ ἐπίπαινον τῆς ἔργασίας τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν.

8. Ἄνδρες ἄνθρωποι ἱξίκανους πόλιν· σοφοὶ δὲ ἀνίστασθαι ἔργον.

Οἱ παρὰ τὴν θεῖαν ἐντολὴν, ὡς ἐν τινι πόλει τῇ ψυχῇ θρα-
σίως στριφόμενοι λογισμοί, κατ' ἀδράσων τῶντων ἐξήρπον·
τούτοις δὲ οἱ θεῖοι φέβῃ ἐν πύθῃ κτερούμενοι, εἰς γαλένῃν μετ-
έστησαν, εἰρανεποιούμενους αὐτὸν, καὶ τὸν τόραχον τοῦ θυμοῦ
καταβέβηκοντες.

9. Ἄνθρωποι σοφοί, γῆναι ἱδνῶ· ἄνθρωποι δὲ φαῦλοι ἐργιζέμενοι, κα-
τωρῆλκται, καὶ οὐ καταπύσσει.

Ὁ θεῖος φέβῃ, ἐς ἀρχὴν σοφίας ἐστὶ, τὸ ἀγαθὸν ἐργαζό-
μενος, κολάζει τὰ ἀλλέφυλα πάθη, τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν θυ-
μόν· κατὰ λόγον κτερούμενος, τὴν μὲν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁδῶν ἐγ-

αὐτῶν λύσας ἀρερρῶν εὐλογον ἔχοντες· εὐφραυνόμενοι δὲ πάλιν **XXIX.**
ἀρχαγῶν κρατούτων τυραννικῶς, καὶ μὴ δι' ἀγαθῶν ἔργων τυ-
μῶντων θεῶν, στανάζουσιν οἱ γενναῖοι τὰ κατ' αὐτῶν αὐτοῖς
ἐπαρχόμενα λυπερὰ φέροντες.

Ἀνδρᾶς φιλοῦντες σοφίαν, εὐφραίνονται πατὴρ αὐτοῦ· ὅς δὲ 3.
περιποινα πόρας, ἀπολαί πλοῦτον.

Τοῦ γενναίου τὰ πᾶσα κατὰ πρόξιν κατακαλοίσκοντο, το-
δοῦντες γνώσει τὸν αἰτίαν τῶν ὧων σοφίαν, κατὰ τὴν ἐν πατρί-
ματι φυσικὴν θεωρίαν τῶν ὄντων, καὶ οὕτω πρὸς σωτηρίαν ἑα-
γομένην, χεῖραι διὰ φιλανθρωπίαν ὁ τοῦτον κατὰ χάριν νόθε-
σάμενος παροετίμων θεός· ὁ δ' εἰς ἐπιθυμίας ἀλλοτρίους προ-
πονήμενος ἑαυτοῦ, κητεύει τὰς πόξιν τοῦ λόγου τενοῦσης αἰ-
ολόστοις ταῖς ἐπιθυμίαις ἐκτρέφων, ζῆμισυται τὸν κατὰ γνώσει
καὶ ἀρετῇν περματικὸν πλοῦτον.

Βασιλεὺς δικαίος, ἀνίσταται χάριν· ἀνὴρ δὲ παρόντως κα- 4.
τωκάσκει.

Ὁ τοῦ πνευτός δεσπότης καὶ δικαίος τῶν ὧων πρὸς θεός,
τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος τοῦ κατ' ἁμαρτίαν ἐγείρει θεκνέτω, πρὸς
ἔργασίαν τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν, ταῖς τε τῶν καλῶντων ἀπειλαῖς,
καὶ ταῖς ἐπαγγελίαις τῶν ἀγαθῶν· ὁ δὲ τὸν λόγον, κατ' ὃν γέ-
γονε, παραβῶς δαίμων, τῇ κατωγγιλτικῇ τοῦ θεῶν δολέματος
δυνάμει, ἐν παρὰ θεοῦ ἐκστὶ παραχρῶμενος, κητεύει ὡς ἐσχυ-
ρὸς τοῦ κακοποιεῖν τοὺς αὐθαίρετῶ γνῶμῃ κραιθόμενος αὐτῷ,
ἀντὶ τοῦ συνεργεῖν εἰς τὴν κατὰ θεόν ἁμετήρων οἰκοδομήν, καθε-
ρεῖ τῇ κατ' αἰεθστον ἀπαταλῇ καὶ προσκαίρῳ ἰδίῃ.

Ὁς παρασκευάζει ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἑαυτοῦ φίλου δικτυον, 5.
περφέλλει αὐτὸ ταῖς ἑαυτοῦ ποσίν.

Ὁς δολίως ἐπιβουλεύει τῷ ἀγκυρῶτι αὐτόν, λάθρα πλέκει
κατ' αὐτὸν βλάβην σώματος, ὁ ἔτι πρόσωπον τῆς ψυχῆς ὡς ταῖ-
νες χαρακτηριστικόν, κατ' ἐπὶ ἐργασίαν ἑαυτοῦ προσηγορεύει τὴν
τοικύτην περιτιθεσὶ βλάβην κατὰ δόνησιν· ὅς τοις κωίμῃσι,
ὡς τῶν ποσὶ δάκει κατὰ ψυχὴν πρὸς ἀπώλειαν· καὶ τὸ μὲν βλα-

XXVIII.

27.

Ὁ δίδωσι πτωχοῖς, οὐκ ἐνδεδόσεται· ὁ δὲ ἀποκρίσθαι τὸν ὀρθολογὸν αὐτοῦ, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται.

Ὅς χρημάτων καὶ διδασκαλίας ἀρδύτως τοῖς χροῖσιν μεταδίδωσιν, οὐδενὸς τούτων γίνεται ἐνδοξή, ἰκανοποιητικὸν δὲ μεταδίδωσιν ἄλλοις λαμβάνουσιν παρὰ Θεοῦ· ὁ δὲ τούτων ὑπερ-
ορεῖ, καταργουμένη τῆς κατὰ εὐφροσύνην καὶ ψυχὴν εὐταρίας αὐτῶν, πάντων καὶ οὗτος ἴσως πρὸς εὐταρίαν ὑπερβεῖ κατὰ πολλὰ ἐνδοξή· ἐπειδὴ τοὺς ἱερουργίας οὐκ ἐλάττωσεν, οὐδ' αὐτὸς ἐλαττωμένος παρὰ τοῦ Θεοῦ.

28.

Ἐν τέτοις ἀρετῶν στίβους δικαιοὶ ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπο-
λαίᾳ, κλειδοκδεχόμενοι δικαιοί.

Ἐν ταῖς χώραις τῶν μὲν δὲ ἀγαθοεργίας τρωάντων θεῶν ἡγε-
μόνων, διβόρουνται ζητούμενοι οἱ ἀμάρτυες πελευνόμενοι· ἐπί-
σταν δὲ ψόφῃ δικαιοῦ Θεοῦ παραδιδώσιν οἱ τοιοῦτοι ἀρχεργοὶ ἐλ-
δοῦν, καὶ τρωάντες τὴν ἀρετὴν, εἰς κλειδοκδεχόμενοι οἱ ἐκ-
μετοὶ ἐπειδὴ φθαίᾳ τὰ πολλὰ τὸ ὑπάρχον συνελεμνοῦσθαι τοῖς
ἀρχεργοῖς.

C A P. XXIX.

v. 1.

Kρίστων ἀνὴρ ἐλγχευ, ἀνδρὲς σκληροτραχέας· ἡσπίνες γὰρ
πλαγομένην αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἱσσις.

Εἰ καὶ ἀντιστατόμενος ποιεῖ ὁ ἐλγχευ τὸν ἀκαρπὸς τε καὶ
ἀνυπότακτον, εἰς τὸ κατ' αὐτοῦ μένος διεγείρων αὐτόν, καὶ
βλόπτων μάλλον ἢ ἀφελῶν, ἀλλ' ὅπως τούτοις καλλίον ἐστίν, ὡς
ἐλγχευ ἀκούσας ὁ ἀπειθεὶς, καὶ πρὸς ἀρετὴν εὐδὺς δὲ οἰκίαν
αὐξάνειαν ἐκπυρρῶμενος, οὐδὲμιᾳ διαρρησίας ἐκπυρρῶσθαι τοῦ
πρὸς τὴν ἐλγχευτα μένος.

2.

Ἐγκαινοζόμενος δικαίως, εὐφραδίζονται λαοὶ ἀρχόντων
δὲ ἀρετῶν, στίβουσιν ἄνδρες.

Ἐκαιοζόμενος ἀρχεργῶν, ἀκαιοζόμενος τὸ κατ' αἴλιον ἐκαστη
τῶν ὡς αὐτοῦ, χορεύονται οἱ τούτοις ὡπλίσαι, μετρίαν δὲ

Ὁ τὸν θεὸν ὁρῶντα πρὸς κύριον, καὶ κινεῖσθαι τὸν φέ-
βον αὐτοῦ, κηρύττειν σοφίας μὴ ἀποφθεῖναι, ἀπελθῶν μετὰ
θεωρίας ἀγαθῆς, ἐν οἷς ὁρᾷ τοῦτον ὡς ἀνδρῶν ἐκδιδόντα
ποῦ τοῦ πρέποντος, εὐχαριστῆσθαι παρ' αὐτοῦ πλὴν τοῦ κα-
λαρίοντος ὡς τοῦ κατὰ θρόνον αὐτῷ συνεργῆς.

Ὅς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα, καὶ δοκί μὴ ἀμαρτάν- 24.
ειν, οἷτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρὶς ἀπίθους.

Ὅς ἀδυνατῇ γένεσθαι κατὰ χάριν πατέρα θεὸν δι' ἀπειρίαν,
ἢ τὴν κατὰ φύσιν τροφὴν αὐτοῦ διδασκαλίαν, διὰ τὴν τῶν
θεῶν ἐντολῶν παράβασιν, καὶ εἰσὶν μὴ πιστὸν καθεὶν, ὁ τοιοῦ-
τος ἕως τῆς χάριτος μεταλαμβάνει τοῦ λογίου πάσης κηρυττομέ-
νης τοῦς ἡμετέρας παιδομαρτυροῦντες αὐτῷ δαίμονας, καὶ μὴ τιμᾶν εἰ-
δότες θεόν.

Ἄπιστος ἀνὴρ, κρίναι εἰσὶν ὅς δὲ πείνοινται ἐνὶ κύριον, ἐν 25.
ἐπιμαίεισιν ἐσται.

Ὁ παρὰ τῆς αἰρίας μαρτυρῶν, καὶ μὴ πιστεύων τῷ προση-
τῇ πάντων θεῷ, μηδὲ τὰ κατ' αὐτὸν τοῦτον ἀπειθεῖς, ἐπὶ
πράγματι ἀδύνατος κρίναι ματαίως, ἐκείνης καὶ γέροντος καὶ πρὸν
φανταζόμενος καὶ ταῦτα τί τίξεται ὁ ἡμεῖς μὴ ἐπιστάμενος,
κηρύττειν τὰς ἐκείνου ἀμείλις σωτηρίας, ἀνεύουσι φρονέουσιν ἡκο-
σχαλούμενος ὅς δ' ἐν' αὐτὸν ἐλπίζει τὸν τοῦ παντός διαπότην
θεόν, τὰς παρ' αὐτοῦ προνοίας ἡξιοῦσθαι.

Ὅς πίπτει δυνάμει καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄρρων ὅς δὲ πο- 26.
ρεύεται σοφίᾳ, σωθίσεται.

Ὅς ἐνὶ τῇ ἀλογίᾳ ὁρᾷ τῆς ἰδίας ἐλπίζει φύχης, ὁ τοιοῦ-
τος οὐ φέρει νόστον, τὴν πείνονσαν τὸ μὴ ἐπιθυμητικόν, τοῦ
ἐντος καλοῦ ὁρᾷσθαι τὸ δὲ θυμικόν, τὸ ἐντος κατὰ ἀπο-
στρέφεται ὅς δὲ πρῶτον κατὰ νόστον, δυνάμει σοφίᾳ τὰς τῶν
παραγμάτων αἰτίας ὁρᾷ, καὶ οὕτω κατὰ λόγον, τοῦ μὴ, κατ'
ἐπιθυμίας ὁρᾷ τὸ δὲ, κατὰ θυμὸν ἀποστρέφεται, μεθίσεται
τῆς εἰς κερμένους καίας καὶ βέβαια φερούσας ἀλογίαν πορᾶς.

XXVIII. τοῖς κατ' ἄλλωθεν τῆς ἀρετῆς ἐσθιασμένοις πείθεσθαι κατὰ τὰς κατ' ὑπερβολὴν, ὡς τοὺς ἀργατέλους βρόχῳ τῇ παγίᾳ ἔχει τῶν τοσούτων παθῶν, συσχετίζονται πρὸς ἀπάλειαν.

19. Ὁ ἐργαζόμενος γὰρ ἑαυτοῦ γὰρ, πλεονάζειται ἄρτων· ἐ δὲ δούλων σχολὴν, πλεονάζειται πινύας.

Ὁ περὶ τὸν γινώσκον σάρκα αὐτοῦ, τῇ τῶν ἐντολῶν ἐργασίᾳ φιλοπονεῖν, γὰρ τὴν ψυχὴν στασιζόντων χαροσμήτων τοῦ πινύματος γενέσθαι ἐπαλίας· ὁ δὲ τὸν ἀστεφάνον βίον παθῶν, εὐδαμῶς εἶναι τοῦτων ἐπιτοχῆς, καὶ λιμῶζαι ἰσχυρῶς.

20. Ἀνὴρ ἀξιόμιστος, πολλὰ εὐλογεῖται· ἐ δὲ κακοί, οὐκ ἀτιμώμετοι εἰσιν.

Ὁ τῷ κυρίῳ πιστεύων, καὶ τῷ πρὸς αὐτὸν φόβῳ, ἀσυνείητως ἐγκατεργᾶν τῇ ἐπομένῃ τῆς ἐργασίας τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν, ἄλλως αὐτῷ λογιζομένῳ τοῦ περὶ αὐτοῦ τὰ ἐκ τῶν αὐτῶν δόξα τοῦτου περὶ αὐτοῦ, ἀκούσεται παρ' αὐτοῦ τοῦτο εὖ δεῦν ἀγαθὸν καὶ πιστὸν, ἐπὶ ἐλίγῃ ἢ πιστῇ, ἐπὶ πολλῶν οὐ κατεπείχων εἰσελθὼν εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου οὐ· ἐ δ' ἄπιστος καὶ παραβάτης τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν, τὴν αἰώνιον οὐκ ἐκπεύξειται κώλυται.

21. Ὅς οὐκ αἰσχροῖται πρόσκαιρα δακρύων, οὐκ ἀγαθὸν· ἐ τοιοῦτοις φόβου ἔργου ἀποδώσεται ἄδρα.

Ὅς τὰς ἐβριμίας τῶν ἀμαρτυριῶν πολιτευομένων οὐχ ὑποφύλλεται, ἀλλ' ἀναιδελφῶς τοῦτων ὑπερβολή, οὐκ ἀγαθὸν κατὰ γνώμην εἶναι· ὁ τοιοῦτος γὰρ ἐπὶ βραχείᾳ τιμωρίᾳ ἔργον ἀπειροπλήθει ἀνδραγαθῶν γὰρ κατ' ἀρετὴν πόνοις ἀνέχοντες παρορῶν τοῦτον, φαίνεται κλέσματος ἔργου, γινέσθαι λοιπὸν περὶ ἀνέλεον.

22. Ἰσχυροὶς πλουτεῖν ἀνὴρ βέλτερος, καὶ οὐκ εἶδεν οὐκ ἐλεῖται κρατίζει αὐτοῦ.

Ἰσχυροὶς ἐ φθονερὸς κατὰ τὴν ἀποφύγετον πρὸς αὐτοῦ ἀγαθῶν, τοῦτων ἐπὶ μὴ μεταδίδους· καὶ ἀγνοεῖ οὐκ τοῖς χρεῖται καταβάλλων αὐτὰ, ἐπὶ αὐτῷ καλῶς πᾶντα εἰσενεμαί, πλεονεχὴ λήφεται· κενεῖται ἐκπατέστερος τοῦτου γενέσθαι.

23. Ὁ ἐλεγχων ἀνδραγαθῶν ἐβριμίας, χερίτις ἔχει μάλλον τοῦ γινέσθαι οὐχ οὐχ οὐχ οὐχ.

Οἳ δὲ τῆς ἰσχυρότερος τῶν λοιπῶν θεῶν ἴσων πιστῶν φα-
γεῖν σφραγῆς, καὶ πλέον αὐτῶν ἄρσενά λόγος θεῶν πιστὸν αἶμα,
ἵσται ὅς χρηστόν ἀπορῶν, τυραννικῶς ὄρχει ποσειδέω λαῶν,
ἀνελκὺς καὶ τρέχων καὶ διατρίβων αὐτοῖς, ὥστε τὰ αὐτοῦ
ταρσία πληρῶσαι θεταυρῶν.

Βασιλεὺς ἐνδοῆς προσείδων, μέγας συνορῶντας· ὃ δὲ μῶν 16.
ἀδελφεῖν, μακρὸν χρόνον ζῆσαι.

Ἀπορῶν πλεόντων μόντος ἐπαυρατὲς βασιλεὺς, καταφροῦδε-
ται τοῦ εὐαῖε λαοῦ αἰτάματα τοῖσι προσάπτων, ἃ μὴ ἐπι-
ζητοῦντες ἐς δὲ τὸ πλεονεκεῖν ἀποτρέπεται, ἀποφροῦδοντος καὶ
τὴν ποσειδὸν διατρίβει ζῶν, καὶ ὃ μῶνιος αὐτὸν διατρίχεται.

Ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου ὃ ἰγγυῶντος, φυχῆς ἔχει, καὶ 17.
οὐκ ἐν ἀφραδίᾳ.

Ὁ ἰσχυρότερος εἰς τὴν αἰτίαν παραδόντα εἰς σφραγῆς
τὸ κατὰστατὸν φρόνημα τῆς σφραγῆς, τοῦ φρονήματος τῆς φω-
χῆς, καὶ τούτων τῇ κατ' ἐνέργειαν ἀρσενίᾳ σφραγῆς, ἐσπῆ-
σται τῆς ποσειδὸν ζῶν, καὶ γέγον ἔχει τῆς μύλωνος κολήσων.

Παίδων ὡν, καὶ ἀγαπᾶται σε, καὶ δώσω κόσμον τῇ σῇ
φυχῇ· οὐδὲ μὲ ὑπεκούσῃ εἶναι παρατρέχει.

Ἐφύλαττε ὅτι καλὰ φυχὴν τὸ ἐν κορίθ σου τίκων, ἐπι-
πύου πολλὰς τῶν ἀπὸ κακίας ἐπιδῶν ἐκταταῖων αὐτῇ, καὶ
δικαιώσεται καλῶς περὶ σὲ καὶ παρέσχω τῇ ψυχῇ σου εὐφρο-
νίαν, τὰ ἐπ' αὐτῇ πάντες βυλῆματᾳ κορυφῶν ἐμπρόσθεν κατ'
ἀρετὴν· σὺ γὰρ τῇ μὲ τὸν λόγον, καὶ ἐν ἐκείνῃ, τρέπονται
πλήθει τῶν δαυδῶν ὑποταγίσωναι, ἀλλὰ τοῖς σὺς ὑποδίσκωναι
τὸς ὑπερβίαις αὐτῶν ἀποστῶν, εἰς Διὸν καὶ ἀγῶν τὴν σκίον
τὴν πρῶτον.

Ὁ ποσειδώνος δεικνύς βαρυνθήσεται· ὃ δὲ σκολιῆς ὁδοῖς 18.
πορευόμενος ἐμπλακῆται.

Ὁ πόν τῆς εὐδαιας τρέβου τὸν ἀρετῶν μαθητὴς ἐκτριπύ-
μνος, πεπλούτῃ τῆς Διὸς βολῆται· δὲ ἔς τὴν τοῦ διαβό-
λου παρὶθα· ἔξιγνεν· ὃ δὲ τούτοις ἐκτριπύμνος, καὶ ποτὶ μὲν

XXVIII. λαμβάνων τῶν πεποιημένων λόγων τοῦτο τὴν ἔνοικον, εἰς μὲν χρησιμεύουσαν, καταγράφεται τοῦτο, ὡς τοῖς εἰς ἄλλα εἰσὶν χρησίμοις λόγοις ἐκπεφρασμένον, καὶ ταῖς στοιχαῖς ἐγκαλλυπνίζοντον τῶν λήξεων.

12. Δὲ βοήθειαν δεικνύων, πολλὰ γίνεται εἴδη· ἐν δὲ τόποις ἀεὶ βῶν ἀλλοιοῦνται ἐκδραμεῖ.

Δὲ τὴν παρὰ τῆς θείας χάριτος βοήθειαν τῶν ἐν φασὶ γνώσεως προαιρουμένων τὰ αἰώνια τῶν προσκείμενων, καὶ πολιτευομένων ἀειμνίας, πολλὰ ἀνεκτίμωται εἴδη διὰ παρὰ τῶν τὰ καλὰ τούτων ἔργα ἐρώτων, καὶ γινωσκόντων οὐ χωρὶς αὐτοῦ εὖδον εἶναι δύνανται ποιεῖν· ἐν δὲ ταῖς τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς κακίας ἡμεῖς τῶν μὴ δι' ἀγαθοῦργίας τηρούντων θεῶν, κατακρατεῦνται οἱ τῶν αἰωνίων ἐπιτελευνέμενοι, καὶ ἀνδρακίμως προεσόντες τὰ πρόσκαιρα.

13. Ὁ ἐπισκελόμενος ἀνέφικτον ἑαυτοῦ, οὐκ εὐδαιμονοῦται· ὁ δὲ ἐξέτοιμος ἐλέγχους, ἀγαπάζεται.

Ὁ τὰ μὴ τηρῶντα θεῶν εἰσεῖα ἔργα ἀρνούμενος, οὐκ εἰς ἕσπον λαθεῖν θνητῶν ἔφη γὰρ ἀνθρώπους πολλὰκις ἐν τῇ μὴ ἐρολογεῖται ἀπορρῦεσθαι, ἀλλ' οὐ λήσεται καὶ τὸν ἀλάδοντα ἐρ-
 θαμέν τοῦ θεοῦ, ὃς ἀποδίδωται ἰσότηρ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ὁ δ' ἀπαγγέλλων αὐτὰ κατὰ μέρος τοῖς τοῦτον ἐλέγχουσιν, οἷα ἐπαγωγῆμος μεταμειόμενος, εἰ καὶ μὴ ἀρετῇ παρ' ἀνθρώπων, παρὰ θεοῦ καὶ θεοῦ ἀρετίζεται.

14. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς καταντῶσα πᾶντα δι' εὐλάβειαν· ὁ δὲ σκληρὸς τῆς καρδίας, ἡμιποσιῖται κακοῖς.

Εὐέμετος διὰ ἀνθρώπων, ὃς μὴ τινας πράγματις καταρροῖς, διὰ τὴν φεύγειν μὲν τὰ ψυχὴν βλάπτοντα, ἀντιστοιχεῖται δὲ τῶν σωζόντων αὐτῶν, γάρ τοῦ μὴ εἰς κλίσεις ἱκνεῖσθαι, ὃ τῆς βασιλείας ἀποστρεῖν· ὁ δ' ἀπαράδεκτος τοῦ θείου φόβου κατὰ ψυχὴν, εἰς ἀμαρτήματα περικεῖται, αἰσινῶν τούτων ἐκόντων πόλιν.

15. Αἰὼν πικρὸν, καὶ λίπος δειφῶν, ὃς τυραννίᾳ πτωχῶς ὡς πῶνους πτωχῶν.

Ὁ πλεθύνων τὸν πλοῦτον αὐτοῦ μετὰ τόκῳ καὶ κλεινοῦμαι, **XXVIII.**
τῷ θλουτῇ πτωχὸς συνάγει αὐτόν. 8.

Ὁ αὐξάνων τὸν κατὰ γῶσιν καὶ ἀρετὴν πλούματόν πλοῦτον αὐτοῦ, ἐν τῷ δόδεσκαλιῶς τούτῳ μεταδιδόναι τοῖς χρήζουσι, καὶ παρορρίζεσθαι τὴν ἀπὸ τούτου ἀρίστην, κητεύειν πολλὰ-πλοσάζειν αὐτόν, συγκαμίζει τούτον θεῷ, τῷ τοῖς ἐκτεταμέναις τοῦ τοιούτου πλοῦτου εὐαγέροντι, συναγεί τούτῳ πρὸς τὴν τῶν πολλῶν σωτηρίαν γυνόμενος.

Ὁ ἐκκλίνων τὸ εὖς αὐτοῦ τοῦ μὴ εὐτακτοῦσαι νόμον, αὐτὸς 9-
τὴν πρσευχὴν αὐτοῦ ἰβδύλονται.

Ὁ ἀποστρέφων τὰ ὦτα αὐτοῦ τοῦ μὴ ὑπακούειν τῇ ἐντολῇ τοῦ θεοῦ, τούτῳ καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέσιν ἰβδύλονται-μῆναις ὅστις αὐτῷ γὰρ καὶ οὐ λαμβάνει, ὅτι κακῶς αὐτῷ κῆν γὰρ ὑπὲρ τῆς ἰδίας σωτηρίας παρακαλῇ, ἐν καὶ θεῷ παρήγειν βούλεται, ἀλλ' ὅτι μὴ ἐναργουμένην ποιεῖ τὴν αὐτοῦ θέσιν, ὅτι μὴ ἐργαζόμενος τὰ θεῖα προστάγματα; δεκάκις ἀποτυγχάνει αὐτῆς.

Ὅς πλανᾷ εὐδαίς ἐν ὁδῷ κακῇ, εἰς διαφθοράν αὐτὸς ἔμπε- 10-
στυται· οἱ δὲ ἄνθρωποι διελύσσονται ἀγαθὰ, καὶ οὐκ ἐκλείουσιν εἰς αὐτὰ.

Ὁ τοῖς ἀποστρέφουσιν ἀπὸ τῆς πρὸς σωτηρίαν ἐπιστάσεως ἐν νόμον πολιτικῆς διακρίσεως ἀπατελῶς πρὸς τὴν ἀγνοεῖν εἰς ἀπώ-
λειαν, αὐτὸς μὲν καὶ περὶ αὐτῆς τὴν ζωὴν κινδυνεύει ὡς λυ-
μένων· τούτοις προκινδυνεύεις δεκάκις ῥῆμα θεοῦ, οἷα περ ἀνὴρ
δολιχότερος, ἵνα μὴ πολλοῖς ἀπωλείας γένηται πρὸς τὸν αὐτοῦ
θεόν, οἱ μὲν εἰς ἀνταρτίαν γνώμης, ἀλλ' εἰς ἀπάτης τῆς κατὰ λό-
γον πολιτικῆς παρεκτρέμονται, τὰ τούτοις συμφέροντα παρα-
δράμωσι καὶ πείραν τούτων πολιτικῆς οὐ λήθονται.

Σοφὸς παρ' αὐτοῦ ἀνὴρ πλούσιος· πόνος δὲ νότῳ, κατα- 11-
γνώσκειται αὐτοῦ.

Οἶσται εἶναι σοφόν αὐτόν, ὃ τὴν κατὰ προσηρὴν φίλην γνώ-
σιν πλοῦτων· ὃ δὲ ταῦτος μὲν ἰσθῆς, προσέχων δὲ καὶ κατὰ

XXVIII. Δίδει ἔργα ἱππεύουσι, μὴ ἀνδραγαθάνουσιν· οἱ δὲ περὶ τὰς τοιαύτας ἐντολὰς καλῶς διακρίματα, ἑκαστοὶ τὸν Διδόν φόβον περιεσθίαισι δίδον τείχευς ἀπὸ τῶν τοιούτων ῥητορικῶν λόγων τὰς ψυχὰς τούτων περιβαλλόντων.

5. Ἄνδρες κακοί, εὐ νόησεναι κρίμα· οἱ δὲ ζητούντες τὸν νόμον, συνίσουσιν ἐν παντί.

Οἱ τὰς ἀσεμίας ἐργάται, τυφλώνοντες κατὰ ψυχὴν, εἰς τὸν τοῦ Διδὸ νόμον ἀποστρέφονται· εἰς, κατὰ τὸν φαύλογόον, γὰρ ἐστὶ τῶν τριῶν ἑρῶν, εὐ διακρίνουσι τὸ κριτέον ἀπὸ τοῦ κρίμενος· εἰ δὲ πρὸς τὴν ἰδίαν κίεον, τὸν τοῦ παντός δεσπότην Διδόν, ὁπλῶς κατὰ νόον κινεῖσθαι μετ' ἐρίσεως, ὡς' αὐτοῦ τοῦ τὰς δεκαιοσύνης ἔχοντος τὸ νοῖον ἔργα καταλαμπέμενοι, πάν τὸ παρετυχῶν καλῶς γινώσκονται, τὴν καθέλου κατακρίνει διακρίσει.

6. Κρίσεισιν ἑταυχῶς παρενόμενος ἐν ἀληθείᾳ, πλουσίᾳ ψευδῶς.

Ὁ τὰς μὲν κατὰ προφορὰν φύλῃ γνώσεως ἐνδείξ, κατὰ κριτικὴν δὲ, τῶν Διδόν ἐντολῶν τὰς τὰς ἀληθείας ἑδὼν διαρχόμενος, βαλτικὸν ἐστὶ τοῦ λόγου ἔχοντος περιουσίαν πολλήν, μὴ εἴ ἔργων δεκαιοσύνης βιβαιομένην· ὅτι περ ὁ μὲν ποῶν, καὶ τῇ τρέπῃ διδόντων, μακάριος· ὡς καὶ αὐτὸς ὠφέλων, καὶ τοὺς ἑρόντας ἐνάγων εἰς δόξαν Διδόν· ὁ δὲ δοδόντων καὶ μὴ ποῶν, ὀδύνας βλάπτων τε αὐτόν, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ διὰ τὰς τῶν ἔργων ἐκκεντωτάτους ἀκέρους ποῶν· ὁ γὰρ φύλῃ γνώσεως φυσικῇ ὁ δὲ ἀγάπῃ οἰκονομῇ, κατὰ τὸν νόμον ἀπόστολον.

7. Φυλάσσει νόμον νόος συννότης· εἰς δὲ παραβαίνει ἀσυντίαν, ἀτιμάζει πᾶσι.

Ταρεῖ τὸν Διδόν ἐντολὴν ὁ γὰρ κατὰ χάριν νομοθεσίας ὡφειλῆς μὴ καταμῆναι τὸν νόμον φύλῃ, ἀλλ' ἔργοις δεκαιοσύνης προσέφεας εἰς τὸ κατὰ τὰς ψυχῶν δυνάμεις συννότην τε καὶ συνεκτιζέσθαι πρὸς τοὺς λόγους καὶ τοὺς τρόπους τῶν ἐντολῶν· εἰς δὲ περικύβητι τὸν αὐτοῦ κατὰ διαρχομένην βίαν ἀπώλειαν, εἰς ὅβριν γίνεται τοῦ ἐν μὴ ἐνδοξῇ εἰς τὸ εἶναι ταῦτα πραγματοποιῶτος Διδόν· οἱ γὰρ ἐν πείρῃ τὰς αὐτοῦ κακίας γενόμενοι, εἰ' αὐτὸν τὸν τούτου πλάστην ἀπεγχεύονται βλασφημίᾳ.

Θαβρίει ὡπερ θῆρ ὁ λίων ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ βυβαλιόεττε, οὕτω καὶ XXVIII.
ὁ τὰ μὲ ταρώντα θείν ἔργα διαπραττόμενος, καὶ πρὶν ὃ τὸ μὴ-
λον ἑαεῖθ' ἀνακρίνοιν, ἔθε καταδιδίκαται, ὑπὸ τοῦ ἰδίου συγ-
ειδέτος κατακρινόμενος· ὁ δ' ἀρίμηνως πελατευόμενος, κῆν ἐκ-
σίαις πειραμαίοις περιτρίβεται, ἀλλὰ γὰρ τὴν ἐλπίδα τῆς μέλλου-
σας μετ' ἀποδοσίας οὐκ ἀποβύλλεται ὡπερ θῆλον καὶ ὁ μακά-
ριος λέγει Δαβὶδ· διὰ τοῦτο οὐ φοβηθεσόμεθα ἐν τῷ ταρώμεν-
εσθαι τὸν γῆν, καὶ μετρίβεσθαι ὅρα ἐν καρδίᾳς θαλασσῶν.

Δε' ἀμαρτίας ἀσθῆναι, κρίσεις ὑγίαινοντα· ἀλλὰ δὲ πακοῦρ- 3.
γος κατασφίσει αὐτάς.

Τῶν μὲ ταρώντων κατὰ διόλυσιν τὸ ὄντως ἀγαθὸν ἀποτυγ-
χανόντων πολλοίς τῶν αὐτοῖς ἐργῶν, θεινῆλεις μετὰ τοῦτων
ὑγίαινοντα, ἀλλήλοις προσκινόντων τὰς τῶν ἀποτυχῶν ἀφροσύ-
ας· ὁ δὲ φρόνιμος, τὰς ἐντείνων ἐροδὰς μετὶ τῶν ἑαυτοῦ, κατα-
κινῶσι αὐτάς.

Ἀνδρείος ἐν ἀπειθείαις, συγκοκνυῖ πτωχούς. 3.

Ὡπερ ὁ ἰσχυρὸς τῇ τε γλώττῃ τοῦ καταφύεσθαι, καὶ
τῇ χερὶ τοῦ καταδυναστεύειν, τοῖς ἀπεροῦσι καὶ λόγῳ καὶ δυ-
ναστείᾳ ὑπερεκτετακώς ἐκτείνεται, οὕτω καὶ ὁ κατὰ προνοήσαντα
ἐμαρτήσαν ἰσχυρὸς τοῦ κακοποιεῖν σατανῆς, τοῖς κατὰ γνῶμον ἐκ-
πεπαισῶσι τοῦ πλοῦτου τὰς γνώσεις καὶ τὰς ἀρετὰς, κῆντε-
σιν μὲ δυναστείας ἀντιστῆσαι αὐτῷ, φθονερῶς ἐκτείνεται, τέ-
λειον ὑπολίσκει τοῦτους ἐνχειρῶν.

Ὡπερ ὑπὲρ λέβρος καὶ ἀνωρελῆς, οὕτως εἰ ἐγκαταλειπόν- 4.
τες τὸν νόμον, ἐγκωμιάζοντες ἀσβῆσαν· εἰ δὲ ἀγκυλώντες τὸν νό-
μον, περιβάλλουσιν ἐκαστοῖς τίχως.

Καθὼπερ ὀφθαλμοὶ βλαβῆται, καὶ μὲ κατὰ κερὸν φερόμενος
τὸν προσέκοστα, πάντως παραστρέφει τὸν γῆν, καὶ προστρέφει τῷ
αεραλαῖρ τὸν γαργῆν, οὕτως εἰ τὰς θείας ἐντολὰς ἀντετάσσου-
σιν, πρὸς ἀκρίαν τὰς ψυχικάς διαθέσεις τῶν ἀσφακῶν παραστρέ-
φοντι, καὶ τὴν σφῆκὰ τοῦ θεμιτοῦ ἐκτείνοντα τῇ φύσει τῶν
ἀνθρώπων σφῆκον τοῦ ἀγαθοῦ διαστρέφοντες, τὰ μὲ ταρώντα

XXVII. πανταχόθεν τὴν σφάραντον εἰς χεῖρας παραδειγματικῶν ἱστορίων τῶν ὑψηλοτέρων θεωρημάτων· ὅπως κείται τὰ ἀγόμενά σοι κατ' ἐπιστήμην πνευματικῶν, λογικῶν κερμάτων· ἀναλέγων τοῖσι τρεφῇ τῇ κατ' ἱστορίαν διδασκαλίᾳ, τρεφόμενα παρὰ σοῦ, καὶ δίδωκεν πολλοὺς τοὺς τῆς ἀδικίας φιλοσοφίας τρόπους γίνεσθαι ὥστε καὶ τοὺς χερῶντας ταύτας, πρὸς διόλκην μεταλαμβάνειν πνευματικῶν μὴ εἶν ἀπηξίου τῆς χειραγωγούμενης διδασκαλίας, ἀλλὰ καὶ ταύτας λόγον ποιού· ἵνα ὑπάρχῃ σοι καὶ ἀπαιδέτεροι μαθηταί, ὡς γὰρ καὶ ταύται τρέφονται, καὶ ταῖς κατ' ἡμέραν ἐκιδέουσιν πρὸς τελειότητα ἀγαγόμεναι, καὶ οὕτω τὸ λογικόν σου κλιπύνηται ποίησιν.

27. Τὰ, παρ' ἑαυτοῦ ἔχους μάστις ἰσχυρὰς εἰς τὴν ζωὴν σου· καὶ εἰς τὴν ζωὴν σὺν διακρίσεσιν.

Ὁ παύρων νόμισμα λαβὼν, ἀποκτενέμενος ἐξ ἑαυτοῦ τῆς σωφίας κείται διδασκαλίας τρεφούσας σε κατὰ θεωρίαν καὶ πράξιν, εἰς τε τὴν ἐν Χριστῷ κεκρυμμένην οὐσίαν σοι κατὰ πνεῦμα ζωὴν· καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸν τῆς φύσεως νόμον οὐσίαν ζωὴν, ταῖς δουλεύουσιν σοι πρὸς ἐργασίαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντελῶν μέλει τις σαρκοῦ· οὐ· παρεμφερῶς γὰρ σε τὰ κεκρυμμένα διὰ τὴν φαινομένην διδασκονουσαν ἐπιστήμην διείων καὶ ἀνθρωπίνως πραγμάτων χερρίζονται· ὡς ἔν καλῶς πρὸς Θεὸν καὶ ἀνθρώπους διακρίσεις, εἰρήσιν μετὰ πάντων δώσας καὶ τὸν ἄγιον σου.

C A P. XXVIII.

τ. 1. **Φ**εύγει ὁ ἀσκήτης μεθ' ἐνός δυνάμενος· δίκαιος δὲ, ὡς περ λίαν κίνοισται.

Ὡς περ ὁ τὰ πρὸς ἀτιμίαν ἀνθρώπων ποιῶν, πτοούμενος μάταια ὅλα φρονήσις, καὶ δίκαις ὑπέξει ὢν πρὸς αὐτοὺς πανθρομύεται, δρακοντίως κῆν σαρὰ τινος μῶσαι διακρίεται· ὁ δὲ μᾶτι πρὸς λύπην τινος ἐργασθῆναι, κῆν ὑπὸ τινος διαβέλλεται, καὶ εἰς δεικνύειον ἔλκεται, ἔχων τὸ οὐκ εἶναι συζυγῆς ἀκατάγνωστον,

Ὁ ἄλλως ἀπὸ τῶν φανεμένων εἶδῶν, ὡς λεγόμεν προφά-
 των πομπῶν, δεῖ σε γινώσκαι τοὺς σφοδρὰ φοιτητάς, ἀλλὰ τὰ
 κατ' αὐτοὺς ἀρβύβας ἐξετάσκειν, ἐπιγινώσκαι ὅπως ἔχουσιν αἱ κα-
 τὰ φύσιν καρυμμέναι διαθήκαι αὐτῶν, ἵνα τοῖς προσφίροις γαρ-
 μάνεσι, τὰς μὲν καχεκτούσας φύχας, τῶν διαχλούντων αὐτὰς
 ἀπαλλάξῃς παθῶν τὰς δ' εὐκτεύουσας, ἐπὶ τοῦ καθαραιότερος δια-
 ταρίσῃς ὡς δυνατόν· καὶ τοὺς μὲν εἰσπαγωγικοὺς, ὡς νεπὺς ἔτε
 τὴν κατὰ Χριστὸν ἐλπίδα, εἰς γὰρ τὴν ἁδικὴν ποτίσῃς φιλο-
 σοφίαν· τοὺς δὲ προκάπτοντας, τὴν φυσικὴν καὶ τοὺς τελειῶς,
 θρόνης τῆς βιολογικῆς· τὴν ἐκ τοῦ εὐμενὸς καθαβαίνοντα ἄρτον
 τοῦ λόγου εἰς βρώσει πνευματικῆς διδασκαλικῶς προσφίρων αὐ-
 τοῖς, καὶ ταῖς τῶν μαθητῶν ἐμπεγίρειαι χρεὼν σε τὴν σὴν ἐρεί-
 σαι φύχην ἐπισκευάσαν ἐνδιαδίωξι τὰ κατ' αὐτοὺς, καὶ ὡς εἰ-
 κὸς διαπραγμαίνῃ ἐπιχειροῦσαι, δὲκ τέ μὴ εἶναι δυνατόν κατὰ τὴν
 αἰῶνα τοῦτον τῇ κατὰ τῶν παθῶν ἀγωνιζομένῃ, τὴν κατ' αὐ-
 τῶν νύκιν τελείαν περισπᾶσαι, ὡς μαθὲν προσβάλλειν αἷμα ταῦτα
 αὐτῇ· οὐδ' ἀτρεφίας δύναμις ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ὡς ἂν ἐκείνηται
 τῇ ψυχῇ μὴ εἶσα δὲ κατὰ τὴν παρούσαν ζωὴν, οὐδὲ φαρμα-
 κῆρος ἂν εἴ αὐτῆς πρὸς τὴν μάλλουνσαν· ἀλλὰ κτεροναμαδύσεται
 μάλλιν ἐν τῇ ἀρδυσίῃ κατὰ τὴν μάλλουνσαν· δοὺς δὲ σε μετα-
 πάσει σπουδᾷ ἐπιμαλεῖσθαι τῶν ὑπὸ σέ, ὡς ἂν ὡς τραπτοί.

Ἐπιμελοῦ τῶν ἐν τῇ πεδίῳ χλωρῶν, καὶ κεραὶ σίκου· καὶ 25.
 σύναγε χάρεσσιν ἑρμείων, ἵνα ἔχῃς πρέβητα εἰς ἡμελισμὸν· τὴν πα- 26.
 θιδον, ἵνα ὥσιν ἄρτοι.

Καταρροῦν τὰς κατ' αἰσθησιν ἀνυπόφωτος τῶν ἐν τῇ πλά-
 τῃ τῆς φυσικῆς καὶ τῆς γραμμικῆς θεωρίας παλαιουργίαν τε καὶ
 παριγχαρμῶν, τὰς ἱποκειμένης πάντως τῶν ὁρεῶν, καὶ τοῦ καθ'
 ἐξωτερικὸν γράμματος ἐπιμελοῦ κατὰ τοῦτον τῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ πλάττει
 νεκρίζοντων τῇ κακοποιῇ συνείρμει λόγων τῶν ἔντων, καὶ γραμ-
 μῶν νεκρῶν καὶ θρόνῳ κατ' ἐξέργειαν τῶν ἁρετῶν τὴν ἀει-
 δικὴν γινώσκον τῶν ἐν πάσῃ τῇ γραφῇ καὶ τῇ κτίσει διαδιδασκαλι-
 ῶν παραγέδων τοῦ διτοῦ βιολογικῶν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴν οὐλίγη

XXVII. Οὐκ εὐάρεστος τῷ πάντων κυριεύοντι θεῷ πᾶς ὁ γὰρ παρὰ ἔργα τῆς ψυχῆς ἀπασχάλει κατ' αἰσθεσιν τῇ ἐπιφανείᾳ τῶν ἁμαρτιῶν· καὶ μὴ διαβαίνων ἐν συνείρεσι πρὸς τὴν διὰ πάντων ὡς συνβάλλων μενουμένην ἀλλάδιαν· καὶ οἱ ἐπιτάδων μὴ παιδαγωγούμενοι τὰ διὰ ἀδολασχοί, κομψαί λόγων τὰς ἀπᾶς τῶν πολλῶν καταγοστυύουσι, καὶ μὴ τρέφοντες τὰς ὀργισμένης ψυχῆς τοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνοντος ἄρτι, καὶ ταύτας τηροῦντες.

21. Δοκιμῶν ἄργυρον καὶ χρυσόν, πύρρει· ἀλλὰ δὲ δοκιμάζεται διὰ στόματος ἡγνωσκόντων αὐτόν.

Δοκιμάζονται ὁ μὲν ἄργυρος καὶ ὁ χρυσοῦς ἐν καρίῳ πυρρῶναι, ἵνα ᾧσι καθαροί, καὶ μὴ κίβδηλοι· ὁ δ' ἀνίδωτος τοῖς πάθεσιν ἄνθρωπος, ἐξετάζεται καὶ γνωρίζεται ἐν τοῖς τῶν ἐπαινοῦντων αὐτὸν ἡγούμενοις, ἵνα ταπεινῶρων εἴη, καὶ μὴ τοῦτος ἐπαίρεται.

Καρδίᾳ ἀνὴρ ἐξετάει κακὰ· καρδίᾳ δὲ εὐθείᾳ ἐξετάει γνώσει.

Ἡ ψυχὴ τοῦ μὴ κατὰ λόγον ἡγετουμένου τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ τῷ θυμῷ, ὡς ὁ μὲν δαίμων ἐστὶ τοῦ περὶ καρδίαν πνεύματος· ὁ δὲ, ζῆσις τοῦ περὶ καρδίαν αἵματος, ἀρετῶς τῶν τε ἰδίων ὀφύεται, καὶ τῆς τῶν λυπεσάντων ἀντιλυπείας· ἡ δὲ τῇ λόγῳ καὶ νόμῳ τῆς φύσεως, ἰδυμένης ψυχῆ, ὡς τὸ νοερόν αὐτῆς ἔργα πᾶσις ἡχλίας παθῶν ἀπαλλαγμένων διαφυλάττουσα καθαρῶς κατ' ἐπιστήμην ἔρεται τοῦ φωτισμοῦ τῆς γνώσεως τοῦ πάντων κτίου θεοῦ.

22. Ἐὰν πιστιγῆς ἄρρενα ἐν μέσῳ συνεδρίου ἀτιμῶν, οὐ μὴ περιίλῃς τὸν ἁρπαγνὸν αὐτοῦ.

Ἐὰν τὸν ἀλογίως βεβύνη τύπτης λόγοις ἡλεγκτικοῖς, κατασχόμενος αὐτὸν ἐν' ὅψει συγκαταμένων πολλῶν, οὐ περιπαύσεις τὸν ἀλογιστὸν τοῦτον πρὸς τὰ χίρην βεβήν· ἐπιτάδων γὰρ τίλειον ἀπενασχυντήσης, ἀναδῶς ἐν πράττει τὰ ποικρά.

23. Γνωστὴς ἐπὶ γνώσει ψυχῆς περὶναι σου· καὶ ἐπιστήσεις καρ-

24. διαν σου εἰς ἐγίλῃς, ὅτι οὐκ εἰς τὸν κίονα ἀνδρὶ κρᾶτος καὶ ἰσχῶν· οὐ δὲ παραδίδωσιν ἐν γυναιὶ εἰς γυνάν.

Ἰδιῶν μὲν χαλεπότην γε σιδήρεον παραμυθόμενον ταχέως, XXVII.
 τοῦτον δὲ οὐκ ἐφύχῃ δὲ ἀνδρεία, καὶ πρὸς πόνας ἀνιδροτος, αὐ-
 τὸν τὴν συναγὼν αὐτῇ σάρκα κατ' ἐπιστήμονα λόγον λατύνου-
 σα, διαγίγναι πρὸς ἀρετὴν.

Ὅς φυτεύει σπέρν, φάγεται τοῖς καρπὸς αὐτῆς· ὅς δὲ γε- 18.
 λάσσει τὸν λαοῦ τοῦ κίρην, τηρεῖται.

Ὁ τὸν θεῖον λόγον καταμετρώων τῇ πίστει ἐν τῇ ψυχῇ αὐ-
 τοῦ, δίκην ευχεῖς φέροντα καρπὸν τῇ φάβῃ τῶν ἀπώλων, ὕψι-
 ρον δὲ γλυκαίνοντα δίκην μέλιτος, τῇ ἰλαδίᾳ τῶν ἱπαργεῶν,
 ἀπολαύει τοῦτο ἔξω σαρκὸς κατὰ πρᾶξιν γινόμενος· γινόμενος
 τε καὶ μαζὴν ἐκ τῆς πέρας αὐτῆς, ὅτι χρηστὸς ὁ κίρην· ὁ δὲ
 τερπὼν τὸν αὐτοῦ ἡγιασμὸν νοεῖ ἀπὸ τῆς τῶν φαινομένων πλάνης
 ἀναπείθουσαν, ἔξω κόσμῳ κατὰ θεωρίαν γενόμενος, καὶ ἐν θεῷ
 κατακείμενος, δεξιμαθῆσθαι ἐν τῇ ἰσχύει αὐτῇ τὴν δόξαν αὐτοῦ.

Ὡς περ εὐχ' ἔρπον πρόσωπον προσώπων, εὐτως οὐδ' αἱ καρ- 19.
 δὲ τῶν ἀνδρώπων.

Καθ' ἕνα διαφέρει τῶν προσώπων εἰ χρηστῆρες, διακρίν-
 οντες κατὰ τὰ ἀχώροτα συμβεβηκότα, τὸ τι σπέρν καὶ τὸ γε-
 ννῆν, τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, καὶ τὰ ὅμοια, εὐτως διακρίνεται
 καὶ αἱ τῶν ψυχῶν διακρίσεις κατὰ τὰς διαφόρους προαιρετικὰς
 ἀρετὰς καὶ κακίας.

Ἄδης καὶ ἀπώλεια οὐκ ἐπιπλέωνται ὡς πόντος καὶ εἰ ἐρβάλ- 20.
 μοὶ τῶν ἀνδρώπων ἀπλεστοί.

Καθ' ἕνα ὁ τῶν ψυχῶν μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ σώματος διάλυ-
 ξιν ὑποστέχμενος ἄδης, καὶ ὁ πόντος ἀπώλει, καὶ τοῦ εἴ-
 ρως δαίμων, καὶ πάντας κατακίψουσιν, οὐ καθεύδουσιν, κατὰ τὸν
 αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ ἠπικνί τῶν ἀνδρώπων θανάμεις, οὐκ ἐπ-
 κίπνουνται τῆς περὶ τὰ φαινόμενα ἀπάτης· ὥς ἂν τούτων ὑπερ-
 ἰδούται, τὴν δόξαν ὀφύονται τοῦ θεοῦ· τοῦ γὰρ ἐσχάτου ἡρι-
 κτεῦ φυσικῶς πάντα ἐρίεται καὶ τοῦτο τοις δι' ἀκρίτην παρα-
 γωρίζονται, τοῦ μὴ ἔντος ὡς ἔντος κατὰ γέννησιν ἀνείχοντα.

Βδύλλωκα κατὰ γερύων ὀφθαλμὸν καὶ αἱ ἀπαιδευτοί, ἀρε-
 τῆς γλώσσῃ.

XXVII.

Ὅτι ἂν ταχίως ἐν ὁρατῇ ἰσχυροῖς εἰς τὸ φαιεῖν, μεγάλῃ βλάβῃ ἐπύχων αὐτῷ, τὴν ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν βουίαντες, κατεχούμεν οὐδὲν διακρίνειν ὑποκαρδίζονται· διὸ αὐτὸν πρὸ τειλουτὶς μακροῖζον τὰς, διὰ τὸ τῆς προκοπῆς εὐκάλουτον.

15. Ἰταγόναι· ἐξηλλοῦσαι ἀνδραμον ἐν ἡμέρᾳ χεῖρον ἐκ τοῦ αἵμου αὐτοῦ· ὡσεύτως καὶ γὰρ λείδωρ ἐκ τοῦ ἰδίου αἵμου.

Οἱ ἀνδρες φερόμενοι διὰ λόγους, τὴν ἀνδραμον ἐν κατὰ πειρασμῷ, ἱστῶσι κατὰ νοῦν, σαρκεὶς ἐν ᾧ παρκαί· πείδωντες τοῖτον τῶντες ὑπερῶς, διὰ τῆς μύλωνος μισθοποδοσίας· ὡσεύτως δὲ καὶ ἡ αἵματος, τῆς ἀρετῆς διὰ τὸ ἰσχυρῶν διαβάλλουσα, τῆς ἐν τούτῳ διακρίνειν αὐτὸν ἱσταῖ, τοῖς πόνοις μὴ ἐγκαρτερεῖ ἀνακαίβουσα· εἰς δὲ ἀνδρώων παρὶ πάσχεις τῆς φρενῆς ἐκτασσε, καὶ μὴ παρκαίει τῆς χεῖρον· ἡ μὲν γὰρ ἀνάγει τὸν νοῦν πρὸς θεόν, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἄλκοι· ὃ δὲ πρὸς γένεσιν κατὰ τῆς, καὶ καταδοκάζει εἰς ἡμέρας.

16. Βορέας σιδήρῳ ἀνέμοι· ἐνὶ σαρκεὶ δὲ, ἐπιδόξιος καλεῖται.

Τὸ κατὰ τὴν τοῦ βίου βάλαντος, δίκην ἀνέμου βορέας ἀνέγειρον ἀλόβουσι πειρασμῶν, καὶ χεῖρόν τῆς φύχης παύει τῆς ποικίλης, ἀκαταστάς ὑπάρχει τῇ μὲν φύχῃ, τοῖς ἀκαταστάς πειρασμοῖς, τοῖς ἰσχυροῖς δὲ τῇ σαρκεὶ· καὶ γὰρ εἰ μὴ ἰσχυροῖς, εἰ καὶ παρκαίονται ἔδωκεν τῇ σαρκεὶ, ἀλλὰ γὰρ ἡ φύχῃ, τῇ τοῦ συνιστάτος ἐπὶ ταῦτοις ἐκτασσε, καὶ τῇ τῶν μύλωνος καλῶντος φρενῇ, οὐκ ἀκαταστάς· εἰ δ' ἀκαταστάς, εἰ καὶ τῇ ἀκαταστάς τῆς τῶν μύλωνος ἀγαθῶν μισθοποδοσίας· εὐρακῶντες τῆς φύχης, ἀλλ' ἡ σαρκεὶ δυσχεραίνει ἐπὶ τῇ ἰσχυρῇ αὐτῶν ἀρετῇ· διὰ τὰ τοιαῦτα εἰδὼ τῶν πειρασμῶν παρκαίει κακῶς· οὐ ποικίλος· τὸ μὲν ἰσχυρῶν καὶ διεκρίβων τὴν φύχην, μακροῖζοντες ἔδωκεν σάρκεως ἀκαταστάς τῆς βίης· ἀγάσσει τῆς ἰσχυρῆς τὸ δὲ, σαρκεὶς ἱστατούμενος, ὡς δὲ ὁδόναι γαίαν τὴν φρενῇ βουλόμενος· ἵνα βλάσσει τὴν φύχην, ἀκαταστάς κατὰ τῆς βίης, πρὸς τὴν τοῦ πείσαντος διαβόλῃν κατὰ τὸς λογισμοῖς.

17. Σιδήρῳ σιδήρῳ ὁδόναι· ἀνέμοι δὲ παρκαίοντες πείσαντες ἀνέμοι.

παντί δεδυστακίας υιοθετούμενός μας, μεταλαμβάνει ὅπως εὐφρο-
νίας πνευματικῆς ἀπολαύτης σου ἡ ψυχὴ καθαρούμενη τι διὰ
πράξεως, καὶ φωτισμένη διὰ τῆς τῶν ὅλων φυσικῆς ἐν πνεύμα-
τι ζωῆς, καὶ τελειούμενη ἐν τῇ ταύτῃ κατὰ νοῦν διαβίῳ, καὶ
εἰς τὴν ἀντιθετομένην τόπον τῆς μακαρίας περιθίου ἀπο-
φύγῃς φθάσει καὶ ἀδιαλείπτως τοῦ καλλεὺς τῆς ζωῆς αὐτοῦ
καταπληρῆν ἡμαιοτέρως, καὶ ἀποπληρῆν ἐντείνον ἀπὸ σοῦ τῇ ταύ-
του φῶς καὶ πλάτῃ, πάντως τὰς ἐξ ὑποθέσεως τοῦ πνεύματος κι-
νουμένους ἐν τῇ σὴ ψυχῇ πολλὰς ἄλλους μέρους καὶ καταπλη-
ρῶς λογισμοῦς.

Πανούργος, κακῶν ἐπιτηχομένων, ἀπετρέψα' ἄφρονες διὰ ἐπιλ- 12.
δίστες, ζῆρεν τίς σου σιν.

Ὁ εἰς ἐχθρῶν, παντί τρέψῃ, τὸ καλὸν ἐργαζόμενος δε-
δυστακίας, τοχαριστῶς πρεδῶν τὰ ἐπιτηχόμενα αὐτῷ παρὰ τι θα-
ρύνων καὶ ἀνδρώπων ὑπὸ τούτων ἡπατημένων κακῶν, ἐξέρχων
αὐτὰ, ὑπὸ τὴν ζωὴν τι σάπην καταφυγῶν, καὶ ταῦτα εὐρύως
μετέδωκ' οἱ δ' ἄλογιστως βιοῦντες, θραύτως τούτοις ἡπατηθῆ-
σαντες, δικὰς ὑπὲρ τι τῶ ἐκπῶν, καὶ τὰς τῶν δυνάμετων αὐ-
τοῦ ἀνδρώπων φύχας βλάβας, ὑφίστανται.

Ἀριτοῦ τὸ ἡμῶν αὐτοῦ παρῶν γὰρ ὕβρις, ὅς τις τὰ 13.
ἀλλότρεα λυμίσεται.

Περίελα δὲ ἐβύχων τὸ ἐσχατιούμενον τοῦ λόγου τι καὶ τοῦ
τρέπου, ἀνδρώπου τοῦ ἐκδεδωμένου αὐτῷ εἰς προβάτου δορὸν,
καὶ τὰς τῶν εὐεθετέρων φύχας, δικὰς λύσει ἀποτάξοντες παρ-
έδραμα γὰρ τὴν ἀρετὴν, μόνον τὸ παραλλαγμένον τῆς ἐπιτηχόμενης
αὐτοῦ διαδίδως ἔξωθεν σχῆμα αὐτῆς μετέδωκ' ὅς τις ἐντείνον
καθυβρίξει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ἄγαθόν ἐπιχειρῶν τι λαοθά-
μην καὶ ἡπατητῶς ἐπιτηρῶν τὸ τῆς ἀλλοτριούμενης ἐξ αὐτοῦ ἀρε-
τῆς μετέδωκ' καὶ σπῆν' ὅπερ πάντως καὶ διαφθείρει ἐν τῇ τοιο-
υτέρῃ ἐπιτηρῶν αὐτὰ.

Ὅς ἐν εὐλογίᾳ ἔπλεον τὸ πρῶν μεγάλῃ γῇ φωνῇ, καταμερί- 14.
σεν εὐδὴν διαμερεῖν δόξει.

- XXVII. Μόροις καὶ σφοδαὶ καὶ θυμιάματι τίρωται καρδία· καταβ-
9. μέγνεται δὲ ὑπὸ συμπτωμάτων ψυχῇ.

Δόγματι τοι εὐσεβείας χρηρίονα πνευματικῶς ἡ ψυχὴ, καὶ τοῖς
θείαις ἐνεσίαις, τῶν φυσικῶν ἐξισπρίων ἐρίξιμα, καὶ τοῖς τοῦ
παναγίου πνεύματος εὐσεβήματι χρηρίματι, εὐφροσύνης πλη-
ροῦται πνευματικῶς· διατηρεῖται δὲ τούτων, ἐμοῦ καταπίπτουσα
τοὺς εἰς τὴν γῆν δαγμάτων ἀποτίκται, καὶ τὴν τῶν ἐντελῶν ἡ-
ρακείην, πληροῦμένη τῆς θουωδίας τῶν ἀκαθάρτων παθῶν.

10. Φίλον σὸν καὶ φίλον πατρός· μὴ ἐγκαταλείπῃς· εἰς δὲ οἶκον
τοῦ ἀδελφοῦ σου μὴ εἰσέλθῃς ἄνυχον.

Τὸ σοὶ καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ προστάλις σκεπτόν, ῥάτι τῇ ἁρε-
τῇ ῥάτι τοῖς πρὸς εὐσέπτεον ἀναγκασίαις καταλείψῃς ἀνεπαρκέ-
τον ὡς περιπεσεῖν τοῖς κατ' ἐξοκὴν ἢ τοῖς κατ' ἐξοκὴν πάλαι-
σιν· ἀλλ' ὅσον τὸ ἐπὶ σοὶ, ἀνέδονός τοι καὶ ἀνοσον τοῦτο δια-
τερεῶν, ἔχει σύνδουλον πρὸς τὴν τῶν κριτικῶν ὑπαρξίαν· εἰς
δὲ τοῦ διὰ φιλοκρυμίας ἀναγκασίαις ἀδελφοῦ σοι τὸ κατὰ σάρκα
γενέσθαι θεοῦ λόγον, τὸν κατ' ἁρετὴν ἁγίου οἶκον, ἔτι γὰρ
τοῦ κατ' αὐτὸν πνευματικοῦ πλοῦτος πλούτου, μὴ τοῖς κατὰ σάρκα
μὲν ὑποκρίσιμα εἰσελθεῖν ὥστε τοῖς πολλοῖς δόξαι ἐνάρκτος· ἵνα
μὴ ἀναίτως εἰσελθὼν εἰς αὐτόν, εἰς τὸ σπῆτος ἀπορίσθῃς τὸ
ἐξώτερον.

Κρείσσων φίλος ἑγγύς, ἢ ἀδελφός· μακρὸν οἶκον.

Καλλίων ἔστι φίλος ἐμογνώμων, ἢ ἀδελφός· ἱερογνώμων, ὅτι
ἐκείνῳ μὲν ἔστι συμβουλιὰς εἰρημίας, τοῦτο δ' οὐχ οὕτως, ἀλλὰ
τεταραγμένως τὸ καὶ μαχίμως· οἱ φρονεῦντες γὰρ ἀδελφὰ, καὶ
μὴ τυγχάνουσιν ἀδελφοί, πλείον· τῶν κατὰ σάρκα ἀδελφῶν ὑπὲρ-
χούτων ἀδελφοί· ὅσοι δὲ καὶ ὁ κύριος, εἰρενικὸν ὅτι ῥάτι
μου καὶ ἀδελφοί μου εἰσὶν οἱ πεποιθότες τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς
μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

11. Σφόδρα γίνου οὐκ, ἵνα εὐφρανῇται σου ἡ καρδία· καὶ ἀπό-
στρέψῃ ἀπὸ σοῦ ἰπνοειδέσους λόγους.

Τοῦ τίλειπτος χρηρίματος τῆς σοφίας, ὃ διὰ τῆς ἐν πνεύ-

Τοὺ ἀγαπῶντες ἑαυτοὺς θιοῦ, καὶ οἱ θιλοῦντες τὸν θιόντων XXVII.
 τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρίψαι καὶ ζῆν αὐτόν, οἱ παιδείαι
 πλὴν ἀνυγνώτως εἰς αὐτὸν εἰσι πεισιγνώσθαι συμμίσθαι ἑαυτοῦ, καὶ
 ἀκούσιως πρὸς ἀδελφόν ἑαυτοῦ ἐπιστρίψαι, ὑπὲρ τῆς φιλο-
 μήτης ἑαυτοῦ τῶν καθ' ἑαυτοὺς ἐκείνων παλιν ἐπιστρίψαι τοῦ τῆς
 ἡμετέρας ἀπώλειαν θιλοντες διαφύγειν καὶ γὰρ οἱ μὲν κατὰ συγ-
 γράσιν θιοῦ, πρὸς ἡμετέραν διαφύγειν ἀκούσιως πειρασμοί, συμ-
 μερίας ἑαυτοῦ εἰς πρόξενον· οἱ δὲ παρὰ τοῦ ποταμοῦ, πρὸς ἡμε-
 τέραν ἀπώλειαν ἀκούσιως, αὐτοὺς πάλιν εἰσι· ἐγκατενοσώμαθι γὰρ
 τῆς ἑαυτοῦ, καὶ ὑπερμίσθαι τὴν ἀδελφὴν, ὅση δύνανται ὡς
 ἀπαλλοτρίων πάσης παλιν ἐπιστρίψαι, καὶ κατὰ γὰρ διαφύγειν
 εἰς, καὶ τῆς ἀπαλλοτρίων ζωῆς ἐπιστρίψαι.

Ψυχὴ ἐν πλεονεξίᾳ εἶναι, καὶ οἱ ἡμετέρας ψυχὴ δὲ ἐν ἐν-
 δειᾳ, καὶ τὰ παρὰ γλυκίαν φαίνεται.

Ὅτι πρὸς ὅσον πλεονεξίαν, καὶ πρὸς αὐτὸ τὸ ἐδύναται
 μετὰ καὶ πρὸς ἀπορρίψαι, τοῦτο ἐκαταρρίψαι τῇ δὲ ἐδύναται
 τοῦ ἑαυτοῦ, καὶ τὰ τῶν βρωμῶντες ἀδελφὴ, ἑδὲ δυνάει, οὕτως καὶ
 ὅ τῇ τῶν προσκαίρων ἀπορρίψαι πλεονεξίαν ψυχὴ, τὰ κατὰ γλυ-
 κίαν ὑπὲρ πρὸς καὶ καὶ πρὸς γλυκίαν τῇ πλεονεξίᾳ λάρυγγι θιόν
 λόγον ἀπορρίψαι τῇ δ' ἐγκατενοσώμαθι πρὸς τὰ πλεονεξίαν ἑδὲ
 διαφύγειν ψυχὴ, καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ἐκείνων καὶ ἀδελφῆς τῇ εἰ-
 κῇ, κατὰ πλεονεξίαν ἑδύναται ἐδύναται· δυνάει καὶ γενναίως τοῦτο ἐγ-
 κατενοσώμαθι, ἀπορρίψαι ἐχρυσὸν πρὸς γλυκίαν καὶ ἀρετῆς.

Ὅτι πρὸς ὅσον ἡμετέρας κατὰ πλεονεξίαν ἐκ τῆς ἐδύναται, οὐ-
 τως ἀπορρίψαι εἰς αὐτὸν εἰς ἀπορρίψαι ἐκ τῶν ἐδύναται τόσων.

Καθὼς τὸ πλεονεξίαν πρὸ τοῦ πλεονεξίαν θιόν, πλεονεξίαν
 ἐκείνων, ἐκείνων τὸ τῆς ἐκείνων καὶ τῆς ἐκείνων, καὶ τῆς ἐκείνων
 ἀπορρίψαι ἀπορρίψαι, οὕτως καὶ ὅσον πρὸς θιόν ὡς ἀπορρίψαι
 πλεονεξίαν τὸ καὶ τοῦτο ἐκείνων ὡς ἀπορρίψαι γλυκίαν καὶ ἐκείνων
 ἐκείνων, πλεονεξίαν ἀπορρίψαι, ἐκείνων τῶν ἐκείνων κατὰ
 πλεονεξίαν καὶ λόγον ἐκείνων τῆς γλυκίαν καὶ τῆς ἀρετῆς ἐκείνων ἀπορρίψαι
 πλεονεξίαν, τῆς ἀπορρίψαι εἰς αὐτὸν εἰς αὐτὸν.

XXVII. γυνάστῃ ἄλκιος ἐὶ καὶ κυρτῇ, καὶ μυρίαὶ ἱππικοὶ σκευαὶ συναρτάσιν ἐνχειρῆς.

3. Καρὺ λίθος· καὶ δυσβάρκτεον ἄρμος· ὄργη δὲ ἄρμονος, βαρυτέρα ἄρμευρος.

Καρὺ καὶ ὁ τοῦ λογιστικοῦ διὰ φρονήσεως στήρουν πόρρω· καὶ δυσβάρκτεον ἡ περὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν δι' ἐνδοκον συναρτάνει, τῇ ἐπιπόρῃ τῆς τῶν παθῶν ὁλμῆς κἀνυγρον, ἔθεντ' ἐν συνειδέει ἐντεριβουσι καὶ καταβιβάζουσιν κῆνταδεν ἀλόπως ἡρίσθαι μὴ δυνατόν· ἀλλ' ὁ τοῦ θυμικοῦ ἀλόμωτος ἐκέρχεται, ἀνδρώπων τοῦ μὴ ἔχοντι λογισμῷ, οἷά τετι λογισμῷ, ἢ χυλίσῃ, τῆς τυραννικῆς κατὰ τῶν ὁρεσῶν ὁρμῆς τοῦτο ὡς ἀνέμωχεν τισι ἵππων ἀνυχατίζοντος, ἐπαχθευτέρα καὶ ἄρμευρος ἐστὶ· δὲ καὶ μιλίζον τὸ τοιοῦτον φερτίου ἀποσκευαζέμεν γάρμακον, ὃ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης ἐκ τοῦ κυρίου ἐβόδε.

4. Ἀνελάρμων θυμός, καὶ ὀξεία ὄργη· ἀλλ' οὐδὲ ὀρίσεται ζῆλος. Ἐπάρχει ἀτυμπαδὴς πρὸς ἀνδρώπων θυμός καὶ ὄργη φερόμενη σφοδρὰ κατ' αὐτῶν ἐκ μετῆς ὁρεσῆς· ἀλλ' οὐδαμῶς ἐκ τούτων συνίσταται ζῆλος, ὡς μὴ κατὰ τισι αἰτίαις ἐλλογον αἰνουμένων θυμῷ γὰρ ὄργης, εἰ μὴ λόγος προεπαγγαίεται, πῶς ἂν ὑποστῇ ὁ κατ' ἐπίγνωσιν ζῆλος;

5. Κρίσειςσι βλεγχαι ἀποκαλυπτόμενοι κρυπτομένης φύλας.

Κρίττονός εἰσι· ὑπὲρ ἀλαδίας παρῆσταιζόμενοι λόγον, καὶ τοῖς φιλοτιμίοις φασέσταισιντες, διαβδύσεως χάριν, τὰ κύτῳ διαττόμετα· καὶ ἐν τῇ ἀπεξίῃ τὴν τῆς κακίας ἰχθυὸν θρομβώσασιν, ὑπὲρ τῶν συλλογμένων ὁράων, διὰ τὸ ἐπωχθεῖς τῶν ἐλλέγχων, καὶ μὴ ἐξ ἔργων διαπιστευόμενοι· ἐπὶ ἡλίκαι μὲν τῇ ἄλλῃ τῆς ἀγνοίας τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐλεγχόμενων, διαπιστεύουσιν καὶ φῶς γνώσεως αὐτοῖς ἀντιτίλλουσιν ὑπ' ὅπως αὐτῶν ἀγνοίας τὰ τοῦτοις φυχικὰ τρώμετα, ὡς ἂν ἴας προσηκούσας τοῦζονται θρησκείας· αὕτη δὲ ὑποστυλλομένη ἀντημιλέτους τοῖς ἀπαγομένους ἐρ, μεδάρων ἐπάγουσιν τοῖς ὀφίλοισιν.

6. Ἀξιοσευότερα ἐστὶ τραύματα φίλου, ὃ ἐκούσιν φίλτατα ἰχθρῶ.

Γλῶσσα φευδῆς, μισεὶ ἀλέθινον στόμα δι' ἁπτιγον, καὶ XXVI.
28.

Ὁ τὰ πρὸς χάριν λαλῶν, καὶ τὰ πρὸς χάριν ἀκούων ἀπα-
ζεται, ἐν αἷς αὐτὸς διαπραττεται, τοῖσι καὶ ἄλλοις διαπραττὼν
ἐπιχειρῶν κηρύττειν καὶ λέγειν καὶ ἀκούειν τῆς ἀλήθειας ἀπα-
γρῆται· ὁ δ' ἐν λόγοις μὴ ἐγχαρτεύμενος, ἀλλὰ φειγγόμενος
ἀπαρσιάντως τὰ τοὺς ἀκούοντας δάκνουσα ἢ διακρίνουσα, ἀπά-
γει τοῦ καθισταμένου τοῦτου ψυχῆς, εἰς λύπην ἀλόγητον, ἢ
ἁμαίαν χαρὰν περιτρεφὼν αὐτόν.

C A P. XXVII.

Μὴ πνευθὲ τὰ εἰς αἴριον· οὐ γὰρ οἶδας τί τιλεται ἡ ἰσοῦσα. v. 1.

Μὴ κατὰ μὲν τὸ ἐκαστὸς διακρίνῃ τὸν ἀσκητικὸν τῶν ψυ-
χῶν θάλασσαν, τοῖς κατ' ἑξῆς πᾶσι· τοῖς δὲ κατὰ τὴν αἴ-
ριον καταλαβὴς ἑκείνους, ἐγχευθὲ τὸν διακρίνον ἐργάσασθαι· καὶ
οὕτω τὰ κατ' ἑξῆς τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς ἀνταρῆσαι πᾶ-
σι, ἀλλήλους συμπόρῳ, ἐκαστὸς κίρῳ θελητήριον φάρμακον, καὶ
τῆς ἐν πνύματι ζωῆς ἀνωμαλίας ἀγνοεῖ· γὰρ τί σοι συναντῶ-
σι κατὰ τὴν αἴριον διὰ τῇ λέγοντι θεῷ, ὅτι σήμερον ἴδον τῆς
φρονῆς μὴ ἀκούσῃς θεῷ καλῶσθαι, καὶ μὴ εἰς τὴν αἴριον ἀνα-
βάλλεσθαι ἢ εὐχ' ὑπάρχοντι κίρῳ.

Ἐγχαρτίζῃτο ὁ πῦλας, καὶ μὴ τὸ σὸν στόμα· ἄλλοτριος, 2.
καὶ μὴ τὰ σὰ χεῖλε.

Ἐκκεῖνται σε ὁ κατὰ πῦλιν φατορικός σοι, ἀγαθοεργού-
τα ἔρῳν, καὶ εὐφραυνέοντα θεῷ· καὶ μὴ αὐτὸς ἑαυτὸν, μέγα
τι εὐόμενος περὶ ἑαυτοῦ· καὶ ἐκκεῖνται ὁ ὑπερόδους, ἀκούων
περὶ τῆς σῆς ἀρετῆς, καὶ ταύτην αἰδοόμενος· καὶ μὴ ἑαῖνος μὲν
τὸ τοῦ θεοῦ ἔννομα βλαττομένη δὲκ σὲ, ὡς τῆς ἀνερίας ἐργάτης,
αὐτῆς δὲ τοῖς εὐκαίσις ἀποστηνύοντι μέγασι σταντῶν· τί γὰρ δι-
καιοσύνης φέρεις καρπὸν, δικαίως ἐπ' ἀδικημάτωντος πῦσι τοῖς
ἀπιστοῦν τοῦτου μεταλαμβάνουσιν· εἰδ' ἀκαρπὸς εἶ, ὥλεις λο-

XXVI. συναδῶν εἰς βέβαλλον ἀπορίας αὐτῶν· ὁ γὰρ ἀλεξιδῶς συναλγῶν τῇ ἀλγοῦντι, οὐκ αὔξειν τὸ ἄλγος αὐτοῦ, ἀλλὰ κατακυρταίνει μᾶλλον ἐπιχειρεῖ.

25. Ἐάν σου δέχται ὁ ἐχθρὸς μεγάλην τῇ φωνῇ, μὴ κτενέθῃ· ἐπεὶ γὰρ εἰς πονηρίαν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.

Εἴπερ ὁ κοινὸς πάντων ἐχθρὸς, ἐκκαλεῖται σε πρὸς συνήγιστον τοῦ ἐν ἑμὶν βελέματος αὐτοῦ, τὴν ἑαυτοῦ μεγάλωναν παράκλησιν, τῇ τε τῆς ὀδοντὸς διολέησιν, καὶ τῇ τῆς ὀδοντὸς γόμφῳ, ὥστε ποιεῖται σε αὐτὴν ἀκουσθῆναι, μὴ γίγῃ τοῦτο κατὰ παιδῆς, τρυφῶν ὑπετιθιμένῳ σε, διὰ τὸ εὐφημῆσαι καὶ λατῶσαι τὴν σάρκα· ὥς μὴ εἶναι δάδην αὐτὴν τῇ γλώττῃ καὶ τῇ καρτ' αὐτὴν ὀδύει ἐπιχειρήσαν· ἐπεὶ γὰρ εἰς αἱ διὰ τῆς γαστρομαργίας κατὰ πικρίας τοῦ φιλοσώφρου πονηρόταται τοῦτου ἐπιβουλῇ· ἡ τῆς περυσίας, ἡ τῆς λύπης, ἡ τῆς ὀργῆς, ἡ τῆς ἀκαθάρειας, ἡ τῆς κινεδοξίας, καὶ ἡ τῆς ὑπερφανείας, αἷς περσισαί, πάντως καταδιζήμενος τὴν γαστρομαργίαν, ὥς φίλοντος· εἰ δὲ ταύτην θυνέθῃ ἀνελὼν, σπουδαίῃς αὐτῇ καὶ τὰ δὲ αὐτὴν περιουσιώμενα πάθη.

26. Ὁ κρείστων ἐχθρὸν, συείσσεις θέλον· ἐκκαλέσῃς δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας, εὐγνωστος ἐν συνειδήσει.

Ὁ καλόντων τὸ ἑαυτοῦ πρὸς τοιαύτας μίσεις, καρτ' αὐτῶν συνεκινώζει ἐπιβόλῃ· καὶ αἰετῶνται ἵνα μὴ ἀφρακτότης διαγνωσθῇ· ἀνακαλύπτει δὲ τὰ ἑαυτοῦ παραπτώματα ὁ ἐν συεισέσει διαφόρων ἀνδρῶν εὐδαίμωνος· ὥς μὴ θυνόμενος πάντας ἀπὸλλυγχευ ψείστας, καὶ συεικνέζῃς τὰ τοῖσις κατὰθεῖα.

27. Ὁ κρείστων βέβρον τῇ πλεσίῳ, ἐρπασίται εἰς αὐτὴν· ὁ δὲ καλῶν λίθον, ἱπ' ἑαυτῷ κλίσει.

Ὁ βλάθων λαθραίως ἑπνοῶν κατὰ τοῦ ἐρπασίται αὐτῷ, αὐτὸς εἰς ταύτην ἐρπασίται κατὰ ψυχὴν· ὁ δὲ φανερόν βλάθων ἑπνοῶν αὐτῷ, ἑαυτῷ ταύτην καὶ ὁ τοιοῦτος ἐπάγει κατὰ ψυχὴν· καθὼς γὰρ ἂν αὐτοὶ περὶ τὴν πλεσίῳ διατεθῶμεν, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ διατεθῶμεν ὁ κύριος, ἀποδοθεὶς ἑαυτῷ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, οὐκ κρετὸς δικαιώματος.

Ἐκπορεύεται μὲν ἐσχατὰ ἐπ' ἀνδράων κτηνῶν καὶ φλόγα **XXVI**
 ἡγίρευται ἐπιπλόν κυρὶ ζύλα ἐπιπλάμενα ἑλθόντες δι' ἀνέ-
 τας αἰσῶς διαβάλλειν, αἰρῶν τινος τῇ κατὰ τινος μίσει τετα-
 ραγμένους, προσεκτιθέσει κατ' ἑαίνων διαβολὰς καὶ τὸν τῶν
 μισούντων κατὰ τῶν μισουμένων ἐκέρωνται σφοδρὰς ἐπιργάζονται
 καὶ τὸν κατ' ἄλλῳ πόντον ἐπιπλόν ἡγίρει· κεντιόθεν ἀνδ-
 ρέων ὠρεῖται τίρσους αἰσῶς, καὶ οὕς χρηματίζειν θεῶ, ἄλλο-
 τρεῖται θεῶ.

Λόγος κερῶντος, μαλακοὶ αὐτοὶ δι' τούτους εἰς ταρσία **22**
 σπλάγγων.

Τὰ μέντοι τῶν πρὸς χάριν λεγόντων, ἀπώλλεται πόσις
 καλότητος· εἰ δὲ ταῦτα προστρέουσι, τὰ δίκην (τιμῶν) κα-
 κλαισμένα τῶν σπλάγγων ὑπανοίγεται ἐπιχειροῦσι πρὸς αἰτιρ-
 ροὺς· εἰ οὖν τὸ πρὸς χάριν λαλεῖν διὰ τὸ παρορᾶσθαι τὴν ἀνέ-
 λειαν, οὐ καλόν, αἴτιαι πόσις· εἰ σπλάγγων.

Ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου, ὡς περ ἱστῶμεν ἡγῆτιν. **23**

Ὁ μεταδιδούς ἀργυρίου τοῖ, ἀπατῶν τοὺς ὁρώτας, καὶ
 τὸν παρὰ τοῦτον δαρύμενος ἱππικόν, νομιζέτω τοῦτον μεθ' ὅσον δο-
 κῆταιν ἱστῶμεν, ἐπειδὴ μὴ εἰσρεταῖ διὰ διὰ τὰς πρὸς τὸν
 ἀδελφόν δίκην ἀργυρίῳ καθαρῶς διατίστας· εἰςτίμωσις γὰρ ἡδὲ
 γίνεται κατὰ μέτρον δίκην, ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἀπατῶν.

Κίβησι λίβα καρδίαν καλόντι λυπερέν. **24**

Στόμα λόγους προήριον παρημυδιτικούς, καὶ μεθερίαν πα-
 κλειμένους τραχύνεται, λόγους ἀρκεῖται ψυχῆς, εἰς παρημυρίαν
 τὰ δὲ αὐτῶν αὐτῆς ἐκκαλύπτειν, καὶ συντίλλειν τὸ δόλος
 αὐτῆς.

Κίβησι πόσις ἐπιπλόν ἀποκαλύπτειν ἡχθρῶς· ἐπὶ δὲ τῇ καρ-
 δίᾳ ἡκταίνεται δόλος.

Τοῖς λόγους ψυχῆς ἀπαγγέλλουσι λόγους, ἐπὶ πόσις συγκα-
 τατίθεται, ὡς δέδοται συμπάσχων τῇ τούτους προστρέουσι, ὁ
 ἡττηθὼς πρὸς πόντον ἀποκαλύπτειν· ἐπιπλόν δὲ διὰ τὸ πρὸς αὐ-
 τὸν πόσις, κατεκταίνεται βολῆς ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ψυχῇ κατ' αὐτοῦ,

XVI. χιτῶν τῆς ἐπὶ τὰ πρότω φαρῆς, δάκνεται ὑπ' αὐτοῦ, σπιδόν-
τος ἔχον ἀκάλυτον τὴν ἑρμῆν, οὕτως ἡ αὐτὰ τὴν λαχούσαν αὐτῷ
ἀρχὴν ἀνεκρίνων ἕτερον, καὶ ἐξετάζων τὰ κατ' αὐτὸν προεῖς,
ἐπείχων τοῦτον ἐπιχιτῶν τὸς πρὸς κελίαν βροτῆς, ἐπιβουλεύεται
παρ' αὐτοῦ, μὴ βουλευμένου τοῦ κακίστου ἐπιχειρήματος εἰρ-
γεῖσθαι.

18. Ὡς περ οἱ ἰώμενοι προβάλλουσι λόγους εἰς ἀνδράσους, ὃ
19. δὲ ἀπκνίθουσι τῷ λόγῳ πρῶτος, ὑποσκελισθῆσθαι, οὕτω πάν-
τες οἱ ἐαδρεύοντες τοὺς ἰαντῶν φίλους, ὅταν δὲ ἑραθῶσι, λῆ-
γουσιν ὅτι παίζων ἑραθῶ.

Καθότι οἱ πλείους τοῦ βασιλείας, θολοῦς λόγους πρὸς
ἀνδράσας προτίθενται, ὡς δ' ἂν πρῶτος κηκοσσορῶναι, συγ-
κινῶνται τινι τῶν τοιούτων λόγων, περιτραπεύεται, καὶ τοὺς
ἑτέρους διδάξει προσέχειν, ὥς τῇ τῶν τοιούτων λόγων ἀπά-
τῃ μὴ συναρπάζεσθαι, οὕτως ἀπκνίθουσι εἰς λαθραίας ἐπιβουλεύον-
τας τοῖς ἀγαθῶν αὐτοῦ, περιγρᾶνται τοῦτοις, δι' ἃν λῆ-
γουσιν ὅτι καὶ παρὰ τοῦτον διαγνωσθῶσιν, ἀπολογουμένη
ἑκαστος τοῦτων, ὡς χρησιμεύοντες ἐπλάσαντο τὴν ἐπιβουλήν
καὶ ἐν αὐτῷ τῷ τῆς διαγωγῆς φρενὶ, ἐπιχειροῦντες συσπάζειν
οἱ σκαμνὶ τῆς σκαμνίου αὐτοῦ.

20. Ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πύρ' ἔσον δὲ εὖ ἐπὶ διδυμοῖς,
ἡσυχάζει μάχη.

Οἶδεν ἡ τοῦ πυρὸς φύσις, ὅτι ξύλων πολλὰ ἐμπλατύνεσθαι,
καὶ εἰς μέγιστον ὕψος ἐκείρεσθαι τὸν αὐτὸν πάντως τρόπον καὶ
ἡ ἐνδομυχῶν θυμῶς, ὅπως προσφέρου δραστέοντος, διπλασιάζει-
ται, μεγάλην ἔχθραν ἀνέπλυν' ἔσθαι δὲ ὁ ἐνδομυχὸν ἐρμολεύου-
σα τὸν θυμὸν κτενέμενος, μὴ ὑπάρχει διπλασιάζειν αὐτὸν ἀπὸ
τῶν ἑλῶν ἀγροῦν, ἔδον τῆς τοῦτε φύχης τὴ πρὸς τὸν πλε-
σιον σχιλάζει μίτος· ὡς ἀπέντι τῷ μισομύθῳ μὴ διαδικτυομένου
κατ' ἐνέργειαν οἷα δι' ἐργάνου τοῦ σάματος.

21. Ἐσθῆρα ἀνδραῖε, καὶ ξύλα παρὶ' αὐτῇ δὲ λαιδερὸς, εἰς
ταρχῆς εὐμάχης.

Ὡςπερ θύρα κρύβεται ἐπὶ τοῦ σπέρμιγγος, οὕτως ἀνεκρὲς **XXVI.**
ἐπὶ τῆς κλίνας αὐτοῦ. 14.

Καθὼςπερ θύρα ἐν πόρῃ τῇ ἰδίῃ κρύβεται περιεργιστὰς ἀνειγομένη, οὕτω καὶ ὁ πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν διὰ τὸ τὰς ἀρετὰς ἐπίπνεον, ῥέθυμος, τῇ σαρκεὶ ὡς τοῦ κλί-
νης, διὰ φιλαδελφίας ἐκκατακείμενος, μέν τῃ ἡμετέριμῃ σχίσσει τούτους ἐκπεριστρέφεται· κατὰ μὲν ἐπιθυμίαν ἀκρίβιστον, τῶν ἐκδόμων ἔρξων ἐπιστρέφοντας· κατὰ δὲ θυρὴν μὴ ἀδραίως, τὰς ἐκπορὰς τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστρέφοντας· καὶ ὑπέρχων πρὸς μὲν γνώσιν ἀκίαντος, πρὸς δὲ ἀρετὴν ἀνελθόντος.

Καθὼς ἀνεκρὲς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῇ κλίμῃ αὐτοῦ, οὗ
δύναται ἐπενεγαῖν εἰς τὸ στέμα. 15.

Καθὼςκαὶ ὁ πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν ῥέθυμος, ἐν τῇ κατὰ φύσιν ταμίῃ αὐτοῦ, ἴην παρὰ Θεοῦ δοδεῖσται πραγματικὴ δύ-
ναμις, ἥτις μὴ ἐκτίσκει τούτων πρὸς τὴν τῶν Θεῶν ἐντολῶν ἐκτέλειαν, ἀλλὰ τὰς σαρκεὶς, διὰ τὸ τὰς ἀρετὰς ἐπίπνεον, οὗ δύναται ἡ θρῖψαι ἑαυτὸν τῇ τῶν αὐτῶν ἐντολῶν κατὰ πρῶτην γένει, ἡ ἔρξαι χεῖρα βραδείας τῇ ἡτοιγητῇ τῆς ἀλεθείας διδασκαλικῇ αὐτοῦ λόγῳ, δι' ἀπολύειν αὐτῇ πραγματικῶν συμ-
μελιν εἰς βεβαίωσιν ὥστε δύνασθαι αὐτὴν πληροφρεῖν τοὺς ἀκούοντας.

Ισχυρότερος ἐκτὸς ἀνεκρὲς φαίνεται, τοῦ ἐν πλησμονῇ ἀπο- 16.
κριζήσαντος ἀγγελίου.

Ὁ πρὸς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀγαθοῦ ῥέθυμος, συνωτότερον ἑαυτὸν οἶσται, τοῦ ἐν τῇ πεπλαρώσει συνείσταις, ταῦτα δὲ ἔργον δικαιοσύνης ἀπογγέλλοντος· ὅτι μὴ ὡς ἐκείνος τῇ τρα-
χίᾷ τοῦ κατὰ Θεὸν βίῃ, ἀλλὰ ταῖς σαρκεαῖς ἐδυναθείαις μέλ-
λον ἐκδίδωκεν ἑαυτὸν μὴ εἰδὼς γὰρ τὸ οὕτως ἀγαθόν, νομίζει ἀγαθόν τὸ μὴ εἶναι ἀγαθόν.

Ὡςπερ ὁ κρατὴν κίρκου κυνός, οὕτως ὁ ποσειδῶν ἄλλο- 17.
τρίας κρίσταις.

Καθὼςπερ ὁ ἀπτόμενος εὐραίου κυνός, καλύπτει τοῦτον ἑαυ-

XXVI. Ὑπάρχει γέβος ἐπ' αἰσχρῶ περιπαγμένῳ βλάβην ἐσάγων
 ψυχῆς ὁμοῦ καὶ σωτηρίας, πάντως ὁ τὴν διαπραζόμενον τὸ
 αἰσχρὸν, ὡς τὴν παρ' ἀνθρώπων αἰσχύναν μὴ φέροντα, συνωθῶν
 εἰς τὸ ἐκβουλεύεσθαι τῇ ἰδίᾳ ζωῇ καὶ ὑπάρχει αὖτις γέβος
 ἐπ' αἰσχρῶ περιπαγμένῳ, ἵς τὴν μὲν ἐστὶ τοῦ τυχόντος κίν-
 τοῦ, ὡς ἀπὸ τῶν ἀπεροσιῶν παθῶν διακυλλέτων αὐτὸν χά-
 ρις δὲ, ὡς τοῦτο δίδωμι παρὰ θεοῦ ὄψιν καὶ αὐτοῦ τις
 πρὸς τὰ αἰσχρὰ βοηθῇ· ἀλλ' ἔς πολλὸν ὁμοῦ περιπαδεύει.

12. Εἶδον ἄνθρωποι δόξαντα παρ' ἑαυτῶ σοφίαν εἶναι· ἑκάστω μὲν
 τὰς ἐσχε πολλὸν ἔργον αὐτοῦ.

Ἐπιστήμην τοῦα τοῖς κατ' ἑλπίαν τῆς ἀρετῆς πάθεισι ἀπο-
 τέρων, εἰσέειν ἔχειν νορίσιντα τὴν ἀκαρτεσίαν τῶν παθῶν λό-
 γον, καὶ μὴ παρὰ θεοῦ τοῦτον λαβεῖν πλὴν μὲν τὰς γὰρ τοῦ
 τοιοῦτο ἀνθρώπου σωτηρίας ἑκάστω ἐκτόντα, ὁ τοῖς κατ' ἑλ-
 πίαν τῆς ἀρετῆς πάθεισι ἀλογίστως ἐγκυλινοόμενος· ὅτι οὐ-
 τοι μὲν, τῆς εὐαίας ἐπιγνώσεως ἀποβύσιον, μετὰ τῆς ἀκα-
 ρτίας παρὸν, δι' ἣς ἐκπίκει τυχίᾳ σωτηρίας παρὰ θεοῦ· ἐκεί-
 νος δὲ, τὸ καλὸν ὑπερβέλει τῆς ἀρετῆς διάκονον εἶλας ἄγνοον,
 ὡς δυσάρεστον, ἐστὶ δυσάρεστον.

13. Αἰγὴν ἀνηρόν ἀποκαλλόμενος εἰς ὁδὸν, λίαν ἐν ταῖς ὁδοῖς
 ἐν δὲ ταῖς πλεταῖς φονεύει.

Ὁ βέλους, προσηνόμενος διὰ τὰ τοῦ γραπτοῦ νόμον, καὶ
 τοῦ φυσικοῦ ἐν τῇ διαποταῇ καὶ σωτηρίᾳ πορεύεται διέλκω-
 τι, παρ' αὐτοῦ πάντως τοῦ εἰς τὸ εἶναι τοῦτον παραγωγόντος,
 καὶ ὅθεν ἐνὸς ἐκστατοῦτος ποταμοῦ καὶ διαποταῆς τῶν
 εἰωνοῦ θεοῦ, προβαλλόμενος φεβύσθαι ἐν μὲν ταῖς κατὰ πρῶτον
 τριβέας τὸν ἐν τῇ γραπτῇ νόμῳ θεῶν ἐντολῶν, διὰ τὸ τῆς
 ἀρετῆς ἐπίπλεον, τὸν διανοίαν τῆς τῶν ἀνθρώπων ψυχῆς
 ἀρετῆς ἐκτόντα· ἐν δὲ τῇ τῆς φυσικῆς τῶν ἐντομῶν διαποταῇ
 πλεῖται, τοῦ ἐν ταύτῃ διὰ τὸ ἀπατελὸν τῆς αἰσθητικῆς λεγόμε-
 νης ἐκτατοῦτος· καὶ ταῖς φαντασίαις τῶν φαινο-
 μένων δόξαις, ἀποστρέφοντα τὸν νοῦν τῆς τοῦτον ἐν πνεύματι
 ζωῆς.

τοιούτους θραξάρητας, οὐκ ἀμείλῃσι τὰ πρὸς βλάβην ἀνδρώπων ἐρ- XXVI
γάσασθαι κήρυτθες ἢ τὴν τιμὴν αὐτῶ παρασχόν, συμμέτοχος
ἔσται τοῦτο τῆς κατακρίσεως.

Ἀνακίδαι φόνονται ἐν χειρὶ τοῦ μαζύου· δολία δὲ, ἐν χει- 9
ρὶ τῶν ἀγρόνων.

Ἐπιβήματα πρὶν ἀνακρύονταί ἐννοεῖται τῇ ψυχῇ ἐν τῇ κατ' ἀν-
σθεσις ἐπιρροαίᾳ, τοῦ τῇ σχίσσει τῶν ὁρατῶν ἕξιστοκότες τῆς
ἐκτουτοῦ σοφίας τοῦς, ἀνακίδων δίκην πλεττῶσαι καὶ λυποῦσαι αὐ-
τὴν· δολία δὲ παλῶν, ἐν τῇ κατ' ἐπιθυμίᾳ καὶ θυμῷ ἐπιρ-
ροαίᾳ, τῶν μὴ ἐκφρόνως ταῖς δυνάμεισι ταύταις ἐπιστατατούτως
λογισμῶν καὶ μὴ παιδόντως τὴν μὴ ἐπιθυμίαν, ἀνδρείως ὑπο-
μένειν τὰ λυκαρά.

Πολλὰ χερμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀγρόνων· συνετρίβεται γὰρ ἡ το-
κότης αὐτῶν.

Πολλὰ χερμάζειν περισσῶν ἐκνοσίων τε καὶ ἀκνοσίων συν-
έχεται δίκην σκάρας ἢ σὰρξ τῶν μὴ ἐκφρόσι λογισμοῖς οἷά το-
σις οἰαζὶν ἐπιστατεμένως κυβερνῶντων αὐτὴν· τούτων γὰρ ἡ ἀπὸ
τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸ παρὰ φύσιν καλ' ἰδανὴ καὶ ὀδύνην παρ-
εκτροπὴ, πρὸς ἐκντὴν προσκρούει καὶ φθείρεται· ὅτι παρ τὰ κατ'
ὀδύνην πάλῳ, τοῖς καλ' ἰδανὴ ἀντικείμενα, φθείρουσι ταῦτα,
καὶ τοῦτοις συνετρίβεται.

Ἄσπερ κύων ὅταν ἐπὶ ἐπὶ τὸν αὐτοῦ ἐρεται, καὶ με- 11
σετὶς γίνεταί, οὕτως ἄρως, τῇ ἐκτουτοῦ κακίᾳ ἀνακρίβης ἐπὶ
τὴν ἐκτουτοῦ ἁμαρτίαν.

Καθὼς κύων ὅταν ἐπ' ὅπερ φαγὼν βρώσῃ, καὶ βδελυξά-
μενος ἀποήμεται, ἐκανακτρίβης τοῦτο αὐτῷς τραγόμενος, οὕτως
ἐρεται τοῖς βλέποντι βδελυκτός, ὡς ἀδίκως τοῦτους πληρῶν, οὕ-
τως καὶ ἡ ἀλογίζως βίωσι, τῇ συνεθείᾳ τῆς ἁμαρτίας, ἐπὶ τὴν
ἐκτουτοῦ ἐκτριβόμενος κακίαν, ἥς ἀποσχέσθαι ὑπέσχετο, ἐρεται διὰ
τε καὶ τοῖς ἁγίοις ἀγγέλοις αὐτοῦ βδελυκτός.

Ἔσται αἰσχύνῃ ἐπ' αὐτοῦ ἁμαρτίαν καὶ ἐρεται αἰσχύνῃ, δό-
ξα καὶ χόρις.

XXVI. γαίρει διὰ τὸ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς καρδίας καθρῆν αὐτοῦ, πρὸς ἀπερρίσιν τῆς κατὰ πρῶτον τῶν βίου ἐντολῶν τριβου.

4. Μὴ ἀπερρίσιν ἀρρην πρὸς τὴν ἐκείνου ἀρρῶντων· ἵνα μὴ
5. ὅμοιος γίνῃ αὐτοῦ· ἀλλ' ἀπερρίσιν ἀρρην κατὰ τὴν ἀρρῶντων
αὐτοῦ· ἵνα μὴ γαίρῃται σαρὶς παρ' αὐτοῦ.

Μὴ τῷ θεῷ εὐ περιφέρῃντι ἐν καρδίᾳ ἀπολεγεῖν ἀνελού-
θως τῇ ἀνοίᾳ αὐτοῦ· ὡς ἂν μὴ τῇ πλῶνι τοῦτου συνπαχθῇ·
μᾶλλον μὲν οὖν καὶ ἀνέλεγε αὐτῷ, τῇ τοῦτο καταλήξει ἀνοίᾳ,
ὥπως μὴ τὴν εἰκίαν μωρὴν νοήσῃ σαρίαν, καὶ μίχῃ τίλους
παρρησίᾳ αὐτῇ· ἀλλ' ἀρρῶνται καὶ τὴν ἀνέλεται, αὐτοῦ ἐπι-
γνώμων γεραίρεται.

6. Ἐκ τῶν αὐτοῦ ὁδῶν ἐντοδὲς ποιεῖται, ὁ ἀποστῆλας δι'
ἀγγέλου ἀρρῶντος λόγον.

Ἀπὸ τῶν ἀσθένων δικαιοκρατῶν αὐτοῦ μίχῃ περιποιεῖται
αὐτοῦ, ὁ διὰ τοῦ ταῦτα καταγγέλλοντος ἀρρῶντος λόγου διδα-
σκάλῳ τινὶ προβαλλόμενος νοῦς· ὁ γὰρ ἐν αἰσθῆσι τοῦ τοιού-
του λόγου γεραίρεται, ἐπιμάρτεται τῷ τοῦτου ἀποστῆλατι νοί,
ὡς μὴ δικαιοκρατῇ τὰ εἰδῶτα.

7. Ἀρρῶντος σαρίαν σαρίαν, καὶ παρανομήν ἐκ σάρματος ἀρρῶντων.

Ἐξῆλας τὴν πρὶν ἐνέργειαν τῆς καρδίας, ἀπὸ τοῦ ἐπι-
δοκρῶντος τῶν ἀνθρωποδότην θεῶν, καὶ τοῦ θυμῶντος δι' αὐ-
θύνωμεν, ὡς τινὴν σαρίαν, ἡ ψυχὴ δέομαι τὴν ἀπὸ παθῆν, καὶ
φυγεῖ ἀπὸρ μετὰ τὴν δι' ἔξῃν ταῦτα, ἀπὸ τοῦ εἰκῆν στόμα-
τος, τὴν ποικὴν ταῖς εἰρηφῶναις θυνάμεσι κίχῃσι ἐποτιπῶμεν
δικαιοκρατῶν τῶν τοιούτων ἀνθρώπων· εἰς δὲ πάντως ἐξῆλας
αὐτῆς· διὰ τὸ σπαρῆναι παρὰ τοῦ ποταμοῦ τὴν τῆς καρδίας ἔξῃν
καὶ καρρορῆσαι τὴν εἰκίαν ἐνέργειαν.

8. Ὅς ἀποδισμεῖαι λίθων ἐν σαρρῶντι, ὁμοίος ἐστὶ τῷ διδόν-
τι ἀρρῶντος δόξαν.

Ὁ λίθων ἀσφαλῶς ἐντιθείς τῇ σαρρῶντι, τοῦ ἀρρῶντι τοῦτου
πρᾶθυμῶμεν κατὰ τινος, παρρῶντος ἐστὶ τῷ παρρῶντι τῶν
παρρῶντιν θυνάστικῃ τῷ ἀσφαλῶς βυθῶντι· καὶ τῶν γὰρ ὁ

ἀρετῆς πλάθειν· ἢ ὡς ἀπὸ τούτων μὲν φυλασσόμενος, ἐρ' αἷς δ' XXV.
 ἐντείνεν τὸ ἀσφαλὲς ἑαυτῷ περιποιήσασθαι, κατενεχθεὶς τῇ τῆς
 ἐσθέρειας αὐτόματι, τοῖς καὶ ὑπερβέλλει τῆς ἀρετῆς ἀλλοτριῶται
 πλάθειν.

C A P. XXVI.

Ωσπερ θρέσκει ἐν ἀρετῇ, καὶ ὡσπερ ὑπὸς ἐν θίρει, οὕτως γ. κ.
 οὐκ ἔστιν ἄρρηκτι τὴν.

Καθότι θρέσκει ἐν ταῖς θράγμασι τῶν ἀστωχίων, καὶ οὐ-
 τὸς ἐν καιρῷ θίρεις αὐτῶν, οὐκ εἰσὶν ἐκπαινεταί· ὡς μὲν δ' ἀνω-
 σσοῦν ἀφίστανται, οὕτως οὐχ ὑπάρχει τῇ ἀλογίᾳ βιάσθαι οὐτὲ
 θανάτῳ, εὖτε θύσσονται κίλεις· ἐντείνεν γὰρ τῆς μὲν ἀγέρας θά-
 ξης ἐκτραμένους ἐστίν· ἔτι μὴ ἔσπενται ταύτας δι' ἐκπύου κτή-
 νασθαι πολυτελείας· συμβαίνει δ' αὐτῷ ἀποβαλεῖσθαι καὶ τὴν ἐπί-
 κληρον.

Ὡσπερ ἔρπον πένανται καὶ στρουθοί, οὕτως ἀρὰ ματαῖα β.
 οὐκ ἐπιλέγουσιν οὐδὲν.

Καθότι ἀρίστηνται ἀπαντὰ τὰ πτηνὰ, τότε μετὰ καὶ
 τὰ περὶ, τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἀναπαύονται μὴ θύονται, οὕτως
 ἀρετῶν πᾶσα κατάρκεια, διὰ μετρίαν εὐλογον αὐτίαν κατὰ τοῦ
 κατεργασμένου κινήσεως, οὐκ ἐπιδίδωσι αὐτῷ· ἐκείνῳ δὲ πάντως ἐκέρ-
 χεται, καὶ μὴ τις αὐτῷ καταρῶσται, τῇ ἔργου κατάρκεια ἐρ-
 μένου.

Ὡσπερ μάστιγι ἵππῳ καὶ αἰνῶν ἐνν, οὕτως μάστιγι εἶναι β.
 παρανόμῳ.

Καθότι πλῆττους μάστιγι ἵππον, τὸ θαυμαστὸν τοῦτο καὶ
 φιλότιμον ἀποκρίσεται, καὶ οὕτως αἰνῶν ἐνν, διεγέρει τοῦ-
 τον πρὸς ταχυτέραν πορείαν, οὕτω παροῦσι ὡς τις μάστιγι,
 ἢ κατὰ λόγον τῆς σαρκὸς ἡμετέρας λαόν τὸν τοῦς θεῖας παρα-
 βαίνοντα νόμους καὶ καταπαύει μὲν τὸ τοῦτο κατὰ τὸ ἐπιθυ-
 μετικόν, ἀεὶλαστον, καὶ τὸ κατὰ τὸ θυμικόν, μάχηρον δια-

XXV. αἰσθητοὺς τοῖς τύποις τῶν νοσημάτων συνδιακρίβειν τὸν νοστὴν τῇ διαβαλλούσῃ διὰ τῆς ἀπάτης τῶν φαινομένων τὰ νοσήματα αἰσθάναι, κινεῖσθαι τοῖς τύποις ἐκπορεύειν, καὶ μὴ διαβαίνειν πρὸς τὸν ἐν ὧις ἀλῆθαινα.

25. Ὡςπερ ὁμοῦ ψυχρὸν, ψυχρὸν δεινότερον προστινός, οὕτως ἀγχαλὶα ἀγχαλὶα ἢ γὰρ μακρότερον.

Καθότιπερ ὁμοῦ ψυχρότερον, ὑπάρχει δεινότερον ζῶν διακρίβειν, οὕτω καὶ τῇ τῶν καύσεων τῶν πυρρῶν, καὶ τῆς ἀρετῆς τὸ ἐπίστανον γενναίως φαινομένη ψυχρὸν, ἐδυνάτεο ἐστὶν ἢ τῆς κατὰ τὸ μέλλον εὐφροσύνης τῆς γὰρ τῶν πρῶτων ἐπαγγελία τῇ τῶν ἐν ταύτῃ τῇ γῇ ἀγαθῶν Πιπίδι παρακαλοῦσα καὶ ἀνακταμένη τὸν τοιαύτον ψυχρὸν.

26. Ὡςπερ εἴ τις πυρὸν ἡράσσει, καὶ ὕδατος ἔξωθεν λογιζόμενος, οὕτως ἡσασθαι δίκαιον πεποιημένοι ἐνώπιον ἀπειθεῖς.

Καθότιπερ ἴσως τις ἐρηράτῃσι πυρὸν, καὶ ὁμοῦ ἐκ ταύτης καλλίως ἐξίρχεται, ἀπρεπὲς ταύτην ἐργάζεται, ἀρκεῖσθαι τὰ ἐξ αὐτῆς ἀναβλύζοντα διακρίβειν νόματα, οὕτως ἐστὶν ἀπρεπὲς τὸν κροταρῶνα ἐν καλλίαι τῶν ἀρετῶν, ἢ τῇ πρὸς τὸν μὴ τοιοῦτον διόν, ἐχθρὸν τῶν ἐπιτέρων ψυχῶν πάλιν, ἀρετῆς πεποιησθαι νόματα, καὶ τὸν κρόνον ἀποβαλεῖσθαι τῶν ἀρετῶν.

27. Ἐκείνιν μὲν πολλὸν, οὐ καλὸν τιμὴν δὲ χρὴ λόγος ἐνδοξας.

Εἰς κέρων μεταλαμβάνειν τὴν ποταμότητος τῶν διῶν μυσηρῶν γινώσκοντας, ἀσύμφορον ἢ παρὶ ταῦτα γὰρ ἀχαλινωτοὺς θεωρεῖν, φέρει κατὰ κρημενὸν εὐλαβεῖσθαι δ' ὑπάρχει ἀρρεπίειν τὰ περὶ διῶν ὑψηλότερα δόγματα καὶ μὴ ἐπιχειρεῖν καταλαμβάνειν τὸ κατ' οὐσίαν αὐτοῦ ἀκατέλεστον.

28. Ὡςπερ πύλις τὰ τεῖχεα καταβιβάζειν, καὶ ἀντιχίρως, οὕτως ἄλλος ἢ οὐ κατὰ βουλήν τι πράσσει.

Καθότιπερ τις πύλις καθέρπειν τὰ τεῖχεα καὶ ἀρύκετος τάλιον, οὕτως ὑπάρχει εὐπειθεύμενος καὶ ἢ μὴ κατὰ λογικὴν διαμνησκόμενος, πρὸς τοῦ ἀρετῆτος ἐχθροῦς ἀπαγωγισμῶνος ἢ γὰρ ὡς πάλιν ἀρύκετος, εὐπειθεύμετος ἐστὶ τοῖς κατ' ἐλπίειν τῆς

*Ὅσοι οὗτοι ἐν ἡμαθίᾳ, καὶ σκόλει ζῶσι, οὕτως λόγῳ αὐ- XXV.
θρὸς βιάσθαι κερδαίνω.

Καὶ ὅσοι λαμβάνονται σὺν τῇ ἡμαθίᾳ, σκόλει δὲ ζῶσι, οὕ-
τως ἡ παρὰ ἀνδρῶν ἰσχύς λόγῳ, τῇ πρὸς ταῦτον μίσει, τὸν
ἐτοιμοπαθέα καταβιάσθαι ψυχῇ.

Ἐὰν πτωχὸς ὁ ἰσχυρὸς σου, φέμῃς αὐτόν· ἴδὲ δὲ φῆς, πῶ- 21.
τις αὐτόν τοῦτο γὰρ ποιεῖν, ἀνδρακὲς πῦρ ἐσθλότητας ἐστὶ 22.
τὸν κεκλήναι αὐτοῦ· ὁ δὲ κέρως ἀνταποδώσει σοι ἀγαθὰ.

Ἐὰν ὁ μισῶν σε ἴσχυρὸς καὶ πόρτατός ἐστιν ἰσθίης, τρίψῃς
ταῦτάς καὶ σπείξῃς· οὕτω γὰρ εὐεργετῶν αὐτὸν, συνάξῃς ἐπὶ
τὸν ἀγῶνάν σου τοῦτον, διακονήματα, δίκην ἀνδρῶν πῦρ
τὴν κακίαν ἐλέγχοντα, καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν αὐτοῦ κατακαίον-
τα· ὁ δὲ τῶν ὄλων θεσπότης θεός, ἀξιώσου μὴ νουθετῆσαι τῇ
ἐξ ἡμετέρας τοῦ σπῆνός σου εἰς μίσει τοῦ ἀδελφοῦ, ἀλλὰ νο-
ουθετῆσαι μᾶλλον αὐτὸ τῇ ἀγάπῃ τῇ πρὸς αὐτόν, τοῖς κινήσεως
σε ἀμείψεται ἀγαθοῖς.

*Ἄνθρωπος βροτὸς ἐξεγείρει νέφος· πρόσωπον δὲ ἀνιδίης, γλῶσ- 23.
σαν ἐρεθίζει.

Τὸ μὲν, δίκην ἀνθρώπου βροτὸν, χερμάζον τὰς ψυχὰς πονε-
ρὸν πνιῖται, ζεφύρῃ πᾶσι, ὡς τοιαῦτα νέφη, ἐπηρεάζει αὐταῖς,
ταύτας σκοτίζοντα, καὶ μὴ ἴδοντα ταῖς ἀτίσι τοῦ τῆς θεοσε-
βείας ὅλου κατασφραγίσαν· ὁ δὲ χερμακίζων τὴν ἐγκεφαλὴν
μὴ τῇ ψυχῇ διάβειν βίος, τῇ ἐπὶ τοῖς κινήσεως ἐργασίαις κί-
σχύος ὅπως μὴ περικαλυπτόμενος, εἰς τὴν ἑαυτοῦ παραδίδῃ δια-
βολὴν τὴν γλώττης τοῦ ἁρῶτος αὐτοῦ.

Κρίσσαν οἰκίαν ἐπὶ γυναικὶ θάρματος, ἡ μετὰ γυναικὸς λαι- 24.
δέρων ἐν εὐαίᾳ κοίτῃ.

Κάλλιον ἀνυγκρίτως ἐστὶ περιμένειν τῇ συνέπειναι τῇ νό-
τῃν εὐσεβείαν λόγῳ, ὡς ἐν τινι γυναικὶ εὐτελεῖς τινας καταλύ-
ματος τοῦ φαινομένου κόσμου, ὅ ἐν ὅλῳ τῇ κόσμῳ, ὡς ἐστὶ
κοινὴν ἀνταγώγιον τοῦ γε νοῦ καὶ τῆς κινήσεως· οὐκ ἀπαι-
κωμένῳ, τοῦ μὲν νοῦ τοῖς λόγοις τῶν φαινομένων, τοῦ δ'

- XXV. Μὴν εὐρύν, γὰρ τὸ ἰκανόν μάλιστα κλειδίς, ἐξήμερος.
16. Τῆς ἐν τοῖς στοιχείοις λογίαις, δίκην μάλιστα ἀδυνάτους διλογισίας ἐπιτυχόν, μετέλαβε τούτος κατὰ τὸν ὅρον καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐκείνης σοι δυνατότης ὥπως μὴ σπύσσας ἀμέτρως ἱμμερεθῆναι αὐτῆς, τὸ ἀρεθὶ ἀπεβαλεῖς γνώσῃ περιβλεῖν εἰδόμενος τὸ ἀπριλέποντον θεωρεῖν γὰρ ἀχαλίνωτος, μεγάλαν βλάβην τῇ ψυχῇ προσβίβει.
17. Ἰπύκων εἰσάγει σὺν πύδα πρὸς τὸν σικαντὸν φίλον μάλιστα κλειδίς σου, πιστὸς σε.
- Ὀλίγη φρόντις τοῦ δεῖν τὴν συζυγίαν φιλομένον σώματος, μόνον παρεμποδόμενος αὐτῷ τὰ πρὸς σύστασιν αὐτοῦ ἀναγκαῖα ὥπως μὴ παρεθῇ σου, τὰ περιστὰ καὶ ὑπὲρ τὴν χρίαν χορηγούτος αὐτῷ, ἀντὶ συνεργοῦ καλέμεν σοι τοῖς κατ' ἐξουσίαν καὶ ὁδόναν γενέσθαι πύδαισιν.
18. Ῥέπαλον καὶ μάχημα καὶ τέξινμα ἀκιδωτόν, οὕτως καὶ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τοῦ φίλου αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῆ.
- Ὁ προσάπτων τῇ ὁραγῇ καὶ ὁρασίῳ αὐτοῦ κίτριαν φουδο, ὡς τε μὲν ῥέπαλον, τὴν τοῦτε κλέττει ψυχῆν, λύπας παρμήτις ταύτῃ γινόμενος ὡς δὲ τας μάχημα, μάχης αἶμα ἔχθραν ἐγείρων μέσος ἰαλίων καὶ ἰαυτοῦ καὶ ὡς τε τέξιν σφύρειν κατ' αὐτοῦ τὴν λαοφρίαν ἄριστι, τιτρώσκων δὲ τούτους αὐτόν, ὡς διὰ βίλους ὀξυτάτων τινός.
19. Ὅδός κακοῦ, καὶ ποῦς παρημέρου ἁλείται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ.
- Ὁ ποιηρὴς λογισμῶς τοῦ κακοῦ τὴν προσέριστον, καὶ ἡ πρῶξις τοῦ τῶν θείων παραβάτου, ὁλοθρευθήσονται ἐν κινήσι τιμωρίας εἴτε καθαρτικῆς κατὰ τὸ παρὸν, εἴτε ἀνταποδοτικῆς κατὰ τὸ μέλλον.
20. Ὡςπερ ἕξος ἵλασι ἀσύμφορον, οὕτως προσπτεῖν πύδος ἐν σώματι κερδίαν λυπεῖ.
- Καθότιερ ἕξος θρημύκτων ἀλωσετελὲς τῇ ἡλικιανῇ μῆτι καθέστηκε, δάκρυον αὐτό, οὕτω καὶ τῇ τῆς σαρκὸς ἀσθενείᾳ, ἀκύντος ἱπισυβῆς πειρασμός, ἀνὴρ δὲ τὸ συγγαίος τὴν ψυχῆν.

Ὡς μύλον χρυσοῦν, ὑπερίστων περιτραχηλῶν κόσμῳ, ἀπὸ XXV.
 λίθου σαρδίου, οὕτως τὸ λαλῆσαι λόγον διδάσκοντα σωτήριον,
 ὑπερίσται τῷ κοσμίως βιοῦντι κατ' ἀρετὴν τῷ βίῳ γὰρ ὁ λόγος
 συναρμολογούμενος, πολλὴν ἀποτίθει τὴν ὑπερίστικαν.

Εἰς ἐνώστιον χρυσοῦν σάρδιον πολυτελὲς δίδεται, λόγος σο- 12.
 φίας εἰς εὐχέων οὗτος.

Ὡς εἰς ἐνώστιον χρύσειον σάρδιον δίδεται, διαφόροις χρώμα-
 τι ποικιλομένον, οὕτως εἰς ἀκοὴν τῇ εὐπειθείᾳ μετατρέμενον,
 δι' ἔργων περὶτάττει ὁμιλοῦν, ὁ πολυτελής τοις ἡρώσι τοῦ ἀρε-
 τῶν δοδασκαλικὸς λόγος.

Ὡσπερ ξηθὸς χιόνος ἐν ὁματῇ κατὰ καὶρα ὥρειται, οὕτως 13.
 ἄγγελος πιστὸς τοῖς ἀποστείλαις αὐτὸν ψυχῇ γὰρ τῶν χρω-
 μέων ὥρειται.

Καθὼπερ ἀπὸ τεκμηρίων χιόνος, φύχον ἐξηρχόμενος πνεύ-
 μα, καὶ ἐν καιρῷ θίβει ἀποκαρπύμενος τὸν ἐκ τῆς ἀδικίας φλο-
 γώσεως μαρμαρῶν τρίβει τὸν ἀσταχυν, οὕτω καὶ ὁ ἀνεκτιβο-
 λούμενος τῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἀπορίων θίβειον παρήγγιλι-
 μα (δοδασκαλικὸς λόγος) ἦς φλεγόμενος τῷ πύσσωσι τῶν ἐκου-
 σίων πειρασμῶν ψυχῆς, ὑποδουλοῦντος αὐτὸν ἀνακατάγει εἰς ἡγ-
 ηρίτικον καὶ ὑπομονὴν σταθίζων αὐτὰς.

Ὡσπερ ἄνθρωποι καὶ νῆρα καὶ ὕδατι ἐπιμαρτύρονται, οὕτως οἱ 14.
 καυχόμενοι ἐπὶ θόσει φουδεῖ.

Καθὼπερ σφοδραὶ ἀνέμων πνοαὶ, καὶ νῆρα ζορῶδες, καὶ ὕ-
 δει μαγθαιόταται, εἰσὶ τοῖς πᾶσι κατὰθέλεια, οὕτω καὶ οἱ μι-
 γαλευχοῦντες ἐπὶ μεταδόσει χρημάτων μὴ γενομένη, διὰ τῆς πρὸς
 ἀνθρώπων συμπάθειας τὴν μετάδοσιν ταύτης δημοσιεύουσιν ἀν-
 θρώπων ἀπαθῶν, καὶ οὐ θεῶ ἀρέσκοντες βουλόμενοι.

Ὡς μακροθυμῆς, εὐδία βασιλεύοντι γλώσσα δι' ἡλικιᾶς, συν- 15.
 τριβίη ἐστὶν.

Ὡς ἀνελικακῆς οἱ λαοὶ ἐγερνομένους, εὐδοκούντας διὰ ταύ-
 τας πρὸς ἐκείτους τὴν τοῦ ὑπακόου εὐνοίαν ἐκτενέστερον σφαι-
 ρορῇ γὰρ λόγων πρᾶξις, καταμαρτύρῃ καὶ τὰς εὐνοίας ἐκείνων
 σκληρῆς καὶ ἀντιτύπου τῶν φύχων διαδίσκει.

XXV. κίς· κἀλλίον γάρ ἐστι ταπεινοφρονηθεῖν σε, καὶ ἀνέξιν ἐκ-
τὸν κρίνοντα πάσης ἀρχῆς, πρὸς ταύτην κλαδίῃαι παρὰ θεοῦ,
ἢ ἐπιτρέχοντα, τωτίς ἀπορίσθαι· τίρου παρ' αὐτοῦ προ-
κλαδίοντος πρὸς ταύτην, τοῦ πρότερον ἄρξαντος ἰαυτοῦ.

Ἄ εἶδον εἰ ἐρῶταί σοι, λέγα.

Ἄπερ αἱ θεωρηταὶ σου θυνοῖμαι κατίλαβον θεῖα διδάμα-
τα, καὶ ἃ τὰ πάντα γηγόναι, λόγοις τε καὶ ἔργοις αὐτοῖς,
δίδωται.

8. Μὴ πρόσκειται εἰς μάχην ταχίως, ἵνα μὴ μετακλαδῆς ἐν'
9. ἐσχάτων· ἵνα δὲ σε ἐπειδὴ ὁ φίλος σου, ἀνεχώρει εἰς τὰ
10. ἐπίσω· μὴ καταγρῖναι, μὴ σε ἐπειδὴ μὴ ἡ φίλος, ἢ δι' μά-
χην σου καὶ ἢ ἐχθρὸν οὐκ ἀπίσται ἄλλ' ἔστι σοι ἰσθ' ἀνέστην.

Μὴ ἀπολλογίστως ἔρακ πρὸς ἐχθρὸν, ὅπως μὴ ἰαυτὸς ἐπι-
μάρῃ ἐς ὑπέρτερον· ἄλλ' ὅταν ἐπὶ τοι λόγῳ ἢ ἔργῳ φίλος σοὶ
μάρψεται, ἀπὸ τῶν ἐκτασθῶν σοι ἐκάλει ἐλασθῶντας σι-
μωντῶν, μακίται τοῖς ἐμοῖς περὶστέιν· καὶ μὴ τὸν πρὸς τὸν πλε-
σιον ἀγάπην μακρὸν πρῶτον ἐγὼ· ὅπως μὴ μάρψεται μὴ σοι κῶ-
τος, ἐφ' ἣ μὴ διετίθαι καλῶς πρὸς οὐδέν, ἢ δι' δίκαιας καὶ
τὸ μίσην, οὐκ ἀπορῶνται ἀπὸ τοῦ· ἀλλὰ ψυχῆς ὑπέρβη σοι δῶ-
ναι.

Χάρις καὶ φίλος ἐλευθερεῖ· ὡς τίρπον σιμωντῶν, ἵνα μὴ
ἐπειδὴ τοῖς γίγῃ· ἀλλὰ φίλας τὰς ὁδοὺς σου εὐσυνελεύτως.

Τὸ χάρισμα τῆς σοφίας καὶ ἡ ἀγάπη, ἀγαθὰς ἀπαλλάττε-
ται καὶ κακίας· ὡς φίλας παρὰ σιμωντῶν, ὅπως μὴ ὑπάρξει κα-
τάκριτος· ἀλλὰ τίρπον ἀνθρώπων τὰς πρὸς τὸν σοφίαν καὶ τὴν
ἀγάπην θεωρητῶν καὶ πρακτικῶν περὶς σε, καλῶς ὁλοκλήρως
τὸν εἰκότως μεταδίδουσαι· αἰτεῖ μὲν πρακτικὴ τὴν θεωρητικὴν,
τὴν κατὰ γνώσιν λόγων· ἢ δι' θεωρητικὴ τὴν πρακτικὴν, τὴν κατ'
ἀρετὴν τρόπων· ὥστε ψυχούσθαι μὴ τὴν ἀρετὴν κατὰ λόγους
συμβαλῶσθαι δι' τὸν λόγον κατ' ἀρετὴν.

11. Μάλλον χρυσὸν ἐν ἐρίσῃ σαρδίῳ, οὕτως εἰπὴν λόγον (ἰσθ'
ἀρμεζιται αὐτῷ).

επαρμίσαι, τοῖς πολλοῖς ἀδικήμασι· ὅς συλλεγόμενοι μετὰ θε- XXV.
 νατον αὐτοῦ, εἰ περὶ τῆς μελέτης τῶν θεῶν ἐργαζόμενοι γρη-
 γῶν, καὶ διὰ τοῦτο συνήθεις τῷ βασιλεὶ τῶν τῶν ἰσθμίων χώ-
 ρας ἔξουσι, τῇ τῶν παροισμῶν βίβλῳ τελευταίαν ἐγκατατίθειν.

Ἀδελφά θεοὺ κρύπτει λέγον· δόξα δὲ βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πρὸς 2.
 τάγματι.

Ἦ τοῦ θεοῦ δόξα, ὡς μὲν ὑπερνοεῖον, ἀρραγὲς ἐστὶ θεὸς
 τὸ αὐτοῦ ἀκατάληπτον ὡς δὲ πάντων διασπόμενος, πᾶσι παι-
 διαρχεῖν ταῖς αὐτοῦ ἐντολαῖς, διὰ τὸν αὐτοῦ γέγον, καὶ μὴ
 περὶ ταύτης διακρίσθαι καταργουμένης.

Οὐρανοῖς, ὠφελός γὰρ δὲ, βασιλεὺς καρδίᾳ δὲ βασιλεὺς, ἀνι- 3.
 ξίλατος.

Ὡς περ ἀκατάληπτον ἦεν τὸ τε ὄψος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ
 βάθος τῆς γῆς, οὕτω καὶ τὸ θεῶν ἀνταρτίως, ὡς διαρχεῖν
 τε καὶ ἀκατάληπτον· ὁ δὲ περὶ τὸν τρόπον τῆς μελλούσης κατὰ
 χάριν θεώσεως ἡμῶν, βυλὴ αὐτοῦ τοῦ δεσπότη τῶν ὅλων θεοῦ,
 εἴτι ἐστὶν ἡμῶν ἄρανης· ὑπερ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης θελῶν,
 εἶπεν· εἴτι οὕτω ἐκπεράτω τὴν ἰστορίαν.

Κρύπτει * ἀθέμιτος ἀργόριος, καὶ καθαρὸς θεοῦ καὶ 4.
 πῶν ἄπαν. cod. τυ-
 πτα.

Ἀρκεῖτε τοὺς μὴ ταπεινὰς θεοῦ λογιζομένους, ἀπὸ τῆς τῇ
 δεσποτικῇ χαρακτικῇ ταπεινότητος φύχης αὐ, καὶ τὸ νοεῖν ταύ-
 τος, ἐν ᾧ αὐτὸς ὁ τῶν ὅλων δεσπότης θεός, οἷα τοῖς θρόνῳ
 ἐκκατακρίσθαι, καὶ ὁρῶντες τοῦτον ἐργάζονται τὸ ἀγαθὸν ἐν
 τῷ μὴ φρονεῖν παρ' ὃ θεὸς φρονεῖν, κατ' ἑλλείπον πάντως τῆς
 ἀριστείας, ὃ καὶ ὑπερβολὴν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ συμφρονεῖν.

Μὴ ἀλαζονεύου ἐνόνιος βασιλεὺς μετὰ ἐν τόποις δυνατῶν 6.
 ὑρίσταντο· κρείσσον γὰρ σοὶ τὸ βασιτεῖν, ἀνέβαινε πρὸς με, ὃ 7.
 ταπεινώσει σε ἐν προσώπῳ δυνατῶν.

Μὴ εἰς σκευτὴν ἀξίας τινὸς ἄξιον, πρὸ τοῦ ἀξιωματικῇ ταί-
 ρας παρὰ θεοῦ· μετ' ἀνιέρχῃ ἀρχαῖς, ἀρμεζούσαις ἀνδράσι καὶ
 υποτάττωσι τῷ φρονέοντι τοῦ πνιφκτοῦ, τὸ φρόνημα τῆς παρ-

XXIV. εἶμαι τὸ ὕψιόν ἐν τῇ ταπεινῇ· καὶ σκετιζόμενος ἐγὼ ἐν τῶν ἐκείνων ἐπύρρει, ἀδυνατήσωσαν ἐπισκίπτεσθαι τε τοὺς περιεπεμένους ἀδύνατοι, καὶ τὰ κατ' αὐτούς διακρίναν καλῶς, καὶ τῆς προσήκουσας ἀξιοῦν διερατίζω.

6. Δίδετε μίθην τοῖς ἐν ὁδῶσι.

Παρίχεται τῶν ἐν τῶν ἐκείνων εὐφροσύνην τοῖς ἀποτυγχάνουσιν τῆς περὶ τῶν ἐκείνων δόξης, καὶ τὴν ρηδιζόμενον πλοῦτον ἐπιθυμίας.

Καὶ οἶνον πίνω τοῖς ἐν ὁδοῖσι.

Καὶ ἰγκυρίων ἀξιοῦτε τοὺς ἐν ὁδοῖσι σωματικούς.

7. Ἵνα ἐπιλάθωμαι τῆς πνέας, καὶ τῶν πόνων μὲ μνησθῶμαι ἐν.

Ὅπως ἐκείνοι μὲν ἐν λάτρῃ γίνονται τῆς κισσοῦς τούτους ἐνδίας τῶν ἀναγκάσιων· οὗτοι δὲ ἀναμνησόμενοι τῶν ὁδῶν τῆς σαρκός.

8. Ἄνοιγε σὺν στόμα λόγῳ θεοῦ, καὶ κρινε πάντα ὑγιᾶς.

Πλάτυνα τὸ δίχτυ στόματος δικαιοῦν τοῦ ἐν τοῦ εὐφροσύνης κατεβάντος ἔργου, νοῦν τῆς ψυχῆς σου, θείας ἐνοίας· καὶ διακρίνει πάντα καλῶς.

9. Ἄνοιγε σὺν στόμα, καὶ κρινε δικαιοῖς.

Πλάτυνα καὶ αὐτὸ σὺ τὸ φαινόμενον στόμα, προσηγορίας θεῶν μακάτων καὶ ἀποδίδου ἐκάστη τὸ πρότερον.

Διέκρινε δὲ πάντα καὶ ἀξιών.

Διακρίσιν δὲ καλῶς σοὶ παρεκτελέσθαι, τὴν τε τοῦ ἐνδοῦς αἰσχύνης, καὶ τὴν τοῦ ὁδοῦς συνεχρήν σωματικούς· κλητῶν πάντας, τούτων ἐκείνων τὸ κατὰλλεον γάρματον.

C A P. XXV.

7. 1. Αὐτοὶ αἱ παιδείας Σολομώντος αἱ ἀδύνατοι, ἕως ἐξαγρόφου τοῦ οἱ φίλοι ἔξοκον τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων.

Αἱ παροῦσαι νευθισίας Σολομώντος· εἶπεν, αἱ τῶν ὡς θεοῦ.

Ἄκου σοι αὐτὸς ἀπαγγέλλω λόγια, περιώδην ταῦτα παρὰ **XXIV.**
 Θεοῦ· ὃ εἰσι πλοῦτος ἡμεῖς τοῦ λαχόντος ἐνέμενος ἀνδρώπαιος
 ἐκτετατὴν παρὰ τῆς δικῆς μητρός· ἀρεθάρμενος σεφίας· τί λοιπὸν
 φυλάξεις υἱά; φυλάσσω τὰ ἡμὰ λόγια.

Ῥήσεις θεοῦ πρωτογενέες σοι λίγω υἱά· τί τέκον ἡμὰ κοιλίας;

Ἡ λόγια πάντως Θεοῦ; πρὸς εἰ ποιεῖται τὸν λόγον υἱά, ὃς
 ἂν καὶ εἴς, τὸν ἀποτεχθῆντα μοι κατὰ τὴν πρῶτην καὶ πνευ-
 ματικῇ γένεσιν· τί τέκον, ὃ ταῖς τῆς ἡμὰ δικαιοσύνης ὡδίσειν
 ἐγίνοντα διδασκαλικῶς;

Τί τέκον ἡμὰ εὐχῶν;

Τί τέκον, εἰσω τυχεῖν παρκαλῶν Θεόν, τερήσῃ; **3.**

Μὴ δὲς γυναιξὶ σὺν πλοῦτον.

Μὴ τὸν πλοῦτον σὺν φρονῶν ταῖς ἀλόγοις ἐπιθυμίαις τῆς
 κατ' αἰσθησιν ἰδούης, κατακαλύσῃ· μένους τοὺς πακίλως ταύ-
 τας τρέπους ἱπποῶν.

Τὸν σὺν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑπερβολήαν.

Μαθὲ τὸ τοῦ νοῦς σὺ θεωρητικῶν, καὶ τὸ περὶ τὴν ἐν σαρ-
 κὶ καὶ κόσμῳ βιωτῇ σου πρακτικῶν, εἰς πείραν ἐκδοῦ τοῦ κο-
 κοῦ· ἢ οὐ σοι ποτὶ συμβῆσται μεταμίσωδαι.

Μετὰ βουλῆς πάντα ποίει· μετὰ βουλῆς οἰονότει. **4.**

Μετὰ λογικῆς διακριτικῆς μεταλόμφῃ τῆς δικῆς οἶνον εὐ-
 φραινωσας καρδίαν πνευματικῶς φρονεῖς θεωρίας τὴν ἔκταν· ὃ
 τις ἂν ἀχλίωτος ᾖ, τὸν νοῦν τῆς ἀληθείας μεδίωται, καὶ
 φέρεται κατὰ κρηνοῦ.

Οἱ δυνασταὶ θυράδας εἰσὶν, εἰσὶν μὲ πνέτωσαν, ἵνα μὲ **5.**
 πνέοντες, ἐπιλάθωνται τῆς σεφίας, καὶ ἐρῶν κρῆναι οὐ μὲ δύ-
 νωνται τοὺς ἀσθενεῖς.

Οἱ δυναστεύοντες κατὰ τὴν πῆλιν, καὶ τὴν ἰδίαν κατερ-
 θεύοντες φιλοσεφίαν, ὥπλισμένοι εἰσὶ τῇ θυμῷ κατὰ τοῦ νοετοῦ
 ὅπως· λοιπὸν τοῦ παρ' ἀνδρώπων ἐκείνου, τοῦ δικῆς οἶνον
 τοῦτους εὐφραίνοντες, μὲ μεταλαμβάνουσιν· ὅπως μὲ μεγαλο-
 βόντες αὐτοῦ, ἐπιλάθωνται τῆς σεφίας· ἔς ἰδίαν τὸ ἐπιδοῖναι·

XXIV. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ νοῦς, ὡς πὰς τοῦ ἄλλου τῆς διακρίσεως ἀντίστοιχος, εἰς τὰς ἀπεκρινῶν προσηλ, ταῖς αἰσθητοῦς ἐκδητρι-
βαν, καὶ πρὸς τοὺς λόγους τῶν ἑνῶν διαβρίκων, καὶ τίλος
τῶν γνωστῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων, οὐ φέρεται τὰς κατασκευ-
σας τῆς σχέσεως τῶν ὅλων ἀκριβοῦς τῶν ὁρατῶν.

Καὶ τῶν αἰσθητῶν αἰσθητῶν καὶ βασιλεὺς διαμετρήσας ἐν
ἐνῶν.

Ὁ δ' οὕτως ἔχοντι λόγῳ καὶ νοῦ, κατὰ πρῶτον καὶ διακρί-
σας τῶν ἑνῶν καὶ τῶν γνωστῶν, βασιλεὺς τὸ ἔχον πλεονο-
μῶν τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ἀκριβοῦς γὰρ τῆς ἀκριβοῦς προσηλ-
ται τῶν τῆς ἀκριβοῦς διὰ τὴν ἀκριβοῦς ἑνῶν μερίδος ἐκ-
αγωγῶν τοῦτους ἀπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἀκριβοῦς, πρὸς τὰ καταμα-
τῶν καὶ εὐρίσκων καὶ τῆς τοῦ μαθητιούμενου αὐτῆς πλεονο-
μῶν τῆς καὶ ἀκριβοῦς ἀκριβοῦς, κατὰ λόγον μετρίσας καὶ
πλεονομῶν μὴ ὡς ἐνῶν φέρεται.

52. Ἐὰν πρὸς σκοπὸν εἰς ἐνῶν, καὶ ἐκτίσας τὸν χιτῶν
σου μετὰ μέγας, ἀκριβοῦς.

Ἐὰν κατὰ τὸ ἀκριβοῦς τῆς ψυχῆς σου, ἐκτίσας σκοπὸν
ταῖς ἀκριβοῦς ἐκτίσας, καὶ τὸ τοῦ σκοποῦ ἀκριβοῦς κατὰ τὸν
ἀκριβοῦς ἐκτίσας, τοῖς ἀκριβοῦς ἀκριβοῦς, ἀκριβοῦς-
σας, ὡς ἀκριβοῦς κατὰ τὸ λογιστικὸν κατακρίσας.

33. * Ἀλλὰ γὰρ, καὶ ἐστὶν βούλητον *.

* cod. σου
τίσας.

Ἐκτίσας ὡς γὰρ, εἰσὶν ἀκριβοῦς, τὸν τῶν σκοποῦ λογισ-
τικὸν κατὰ τὸν καὶ συλλέγοντι τὸν νοῦν κατὰ τὸν ἐκτίσας, ἐκτί-
σας σου αὐτῶν σκοπὸν καὶ πλεονομῶν.

Ἐὰν δὲ ἐκτίσας σκοπὸν, ἐκτίσας σου αὐτῶν ἐκτίσας, ἐκτί-
σας λόγους, ἐκτίσας σου αὐτῶν ἐκτίσας καὶ μέγας.

Ἐκτίσας δὲ εἰ ἐκτίσας σκοπὸν, αὐτῶν ἐκτίσας σου αὐτῶν
καὶ σκοπὸν σου πρὸς τὸν σκοπὸν, καὶ λόγους ἀκριβοῦς
κατὰ τὸν σκοπὸν, ἐκτίσας σου αὐτῶν ἐκτίσας καὶ ἐκτίσας.

1. Οἱ ἐκτίσας αὐτῶν ἐκτίσας τοῦ σκοποῦ, βασιλεὺς χρηματισμῶν ὡς

2. ἐκτίσας σου αὐτῶν ἐκτίσας τοῦ σκοποῦ ἐκτίσας; τί;

καὶ ἀνθρώποι, ὁ λόγος ταραχίς, καὶ ὡς εἰπὼν θεοῦ πρὸς τὸ ἀρχιτέκτον ὄφειν καλεσθῆναι, μὴ τὸν ἀπείριστον τῆς σαρκὸς εἰς ἀθέ-
 τωτον προβάλλουν τῆς τοῦ θεοῦ ἐντολῆς· ἀλλ' ἐν τῷ παρόντι τῆς
 ἰσχυρίας κατὰ τὴν ἐντέλλομαι σκεπτοῦ τὸν εἰς τὸ μέλλον ἀπελευ-
 σιν καὶ ἐν ταῖς τῶν πειρασμῶν προσβολαῖς, ὑπὸ τὴν σκέπην
 τοῦ νουτὸς πίστεως κατάρτου, ὃ τις ἵσται· ὁ Χριστὸς καὶ αὐτα-
 ξεύσεις ὧν, ἔκ τῃ θείᾳ προτάξει τὴν παντοκράτου τοῦ πατρὸς
 ἰσχυρότατος, καὶ εὐτόκτως τῷ ἀρχιεκόντι ἰχθρῷ ἀνταγω-
 νίζομενος, ἐν τῷ πρώτῳ μὲν αἰ τῷ τοῦ θεοῦ βοῇ καθαιρέ-
 σθαι· ἔπειτα δὲ τῷ ἰσχυρίᾳ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν φαντασθῆναι,
 καὶ αὐτῷ τῷ ἀγαθῷ γίνεσθαι τίλειον· καὶ τῶς πρακτικῆς τῆς
 ψυχῆς δυνάμει, τῇ τε ἐπιθυμίᾳ καὶ τῷ θυμῷ, εἰς τὰς χει-
 ρὰς σταθεροῦντος, καλῶς βλεῖν διὰ τὸν τοῦ θεοῦ ἐντολὴν· ἐν
 αἷ καὶ ὑπόχρως εὐδαιμονίας τῷ ἰχθρῷ διὰ τὴν ἀδύναμον τῆς σαρ-
 κὸς, ἀνταρξώμενος αὐτῷ θαυμάσιον ἐν ταῖς θείαις προσταγαῖς
 εἶναι· ἐν αἷς παραμένοντι καὶ αἱ ἐπισταυνοῦνται· ἐν αἷς τῶν
 ἐργαζομένων δυνάμεισιν ἔργοντες λογισμοί.

Τρία δὲ ἵσται ἡ εὐδαιμονία παραύγει καὶ τίποτος, ὃ καλῶς 29.
 διαβαίνει· σφόδρος λίαντος, ἰσχυρότερος πτενῶν ἐς οὐκ ἀποτρέ- 30.
 φεται, οὐδὲ κακιστάσι κτήσιν.

Καθότι τὰ τρία ταῦτα, ἀκαλύπτως διέρχεται, καὶ τὸ τί-
 ταρτον διαβαίνει καλῶς· ὃ τε σφόδρος τοῦ λίαντος, ὑπερῶν
 τῶν πτενῶν ἰσχυρότερος, καὶ μὲν πτεροῦμενος κτήνος, μὲν
 ἀπὸ τούτου ἠετούμενος· καὶ ὁ ἀλετριῶν ἐν ἀλετριῶσι περπα-
 τῶν ἀρετῶν· καὶ ὁ τράγοι, ἀγίλας αἰγῶν πρὸς τὰς ἐν ταῖς ὕψι-
 λότησι τόποις νομῆς ἀρετούμενος· πρὸς δὲ, καὶ βασιλεὺς,
 ὁ δῆμος εἶναι ὑπεκτὸν ἐκνὸν διδάσκων, αὐτῷ καὶ ὁ ἐκ τοῦ νοῦς,
 αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν ὑπερβαίνει ὁ λίαν, ταπεινῶς λόγος, διέρ-
 χεται κατ' ἀρετὴν ἀπτότος τοῖς παρακαμένοις αὐτῷ κατ' ἐν-
 ταλὴν καὶ ἐνταρβολὴν πάλιν· καὶ τέλος τῶν πρακτῶν εὐρίσκει
 τὸ ἀγαθόν.

Καὶ ἀλλετὼς ὑπερβαίνων θηλείαις εὐφυχοι.

31.

XXIV. Θεὸς νυμφίου αὐτῆς Θεοῦ λέγου· καλλεῖσθαι αὐτὴν, καὶ νυμφὸν ἐν γυναικί, ἀποτερομένην αὐτὴν πρῶτον, διὰ τὸ ἐγκαλεῖσθαι ταύτην ἱεραιῶς εἰς τὰ νυμφὰ, οὐδὲ λογισμὸν ἱμαθῆ ὥς ἐτι ἐπιθεῖσθαι δύναται, διὰ τὸ γκαλεῖσθαι ἔλκεν τοῦ νυμφώματος, καὶ τελέσθαι τὸ ἐπιθυμητικὸν αὐτῆς ὅλον πρὸς κύριον.

24. Τίσεσθαι δὲ ἔστιν ἐλάχιον ἐπὶ τῆς γῆς· ταῦτα δὲ ἐστὶ σοφώτερα τῶν σοφῶν.

Τὰ τίσεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς αὐτὴν ταῦτα, σοφώτερα τῶν ἐκ Θεοῦ μὲν σοφίας δύναμιν λαβόντων ἀνθρώπων ὡς λογικῶν, ζώντων δὲ ὡς ἔτυχον, ἀποδείκνυνται.

25. Οἱ μύρμακες, οἳ μὴ ἔστιν ἰσχύς, καὶ ἰσομαζόνται δίρας τὴν τροφήν.

Οἱ τε μύρμακες, πᾶσι τυγχάνοντες ἀδυνάτους, ἐν δίραις δὲ τῶν τοῦ χειμῶνος τροφῶν εὐτραπίζοντες· ὅπως μὴ τοῦ καιροῦ τῆς αὐτῶν καρπῶν συλλογῆς παρελθόντες, λιμώξωσι.

26. Οἱ χειροκρῖλλοι, ἔθνος οὐκ ἰσχυρὸν, οἱ ἐπαυθέντες ἐν πίκραις τοῦς ἰαυτῶν οἰκιστοῦ.

Καὶ οἱ ἀκατάχοιροι, γένος ὄντος ἀδυνάτου, καὶ τῆς εὐχίτης ἐν πίκραις ποιούμενος, ἵνα φυλάττεται ὑπὸ τούτων σκεπόμενος.

27. Ἀβασίλωντες ἐστὶν ἀκρίς, καὶ κρατοῦσι ἅρ' ἐνὸς καλίστατος εὐτάκτου.

Καὶ ἡ ἀκρίς, τὸν ἐνόντως ἐπιστατούμεν μὴ ἔχουσα, αὐτὴ ζῶν τυγχάνουσα ὁλοθνήσκει, καὶ ὡς ἅρ' ἐνὸς, τοῦ δεσποτικοῦ εὐτάκτου κινουμένην προστάγματος.

28. Καὶ καλεῖσθαι χερσὶν ἰριδόμενος, καὶ εὐέλκτος ὢν, κατακεῖ ἐν ὀχυρώματι βασιλῆως.

Καὶ ὁ τοῖς ἀμφοσθίοις ποσὶν οἷα χερεῖ, τοῦ καρυπυχόντος δρακτέμενος, ἀφεντέσθαι σποριζόμενος, καὶ καλῶς τὰς βίαις ποιούμενος γαλιώτης, εὐχέρως διὰ τὴν εὐκρίαν ὑπάρχου ἀσθένειαν, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ὀχυρωτάτοις οἰκοῖς τῶν βασιλῶν οἰκῶν τοσκαρεῖν πρὸς ταῦτα, αὐτὸν τὰ ὅλογα ζῶν βλι-

τι ἀπὸ τοῦ ἔχου, καὶ ἔρποντες ἐπὶ πέτρας ὁριζῶς ἰδοὺς, καὶ ποῦ-
 τὰ πορεύσας νύκτ' ἐρῶσι, ἀπειθὲς ταῦτα πάντα ἀνυπακούοντες οὐκ
 οἶσι καὶ τὸ τίς ποτε ἄνθρωπος, αἱ τοῦ μὴ τιτιλισμέναι τῆς πεν-
 ματικῆς ἡλικίας νύκτ' ἄστατοι ἔσονται.

Ταυτὴ ὁδὸς γυναικὸς περὶ ἀλλόθεν, ἢ ὅταν πρῶτῃ, ἀποσι- 20.
 φωνῶν, εὐδὲν ποτε περὶ ἀλλόθεν ἔσται.

Αἱς ἡμέραις ἢ τῆς πόρῃ τοῦ λόγου νουόσας παρὸς καὶ παρὶ
 τὰ ἀσθεντὰ ἀνυπακούοντες ἐνέργουν ἢ τας σὺντὲς μετὰ τὴν ἡμαρ-
 τίαν, τὴν μετὰ ταύτην βίωσιν δάκρυσι μετανόησις ἐκπλήσσει,
 ἀποδεικνύει ἑαυτὴν ἀμαρτάντων σκότειν λαμβάνοντας τοῦ νόου,
 τῇ πρὸς τὸ ὅπως ἀγαθὸν ἀλλοθὶ διαφέρει.

Αὐτὰ τρεῖς οἰεῖται ἢ γὰρ τὸ δι' ἐνέργειαν αὐτὸ δίδωται φέρειν. 21.

Αὐτὰ τούτων τῶν τριῶν ὡς διὰ τρεῖς σιτηρὸς διεισδύοντες τὰ
 συντελεῖ, διασπαρμένη τῇ λογικῇ διακρίσει, ἢ συγκαταβῆσαι ἔστιν ἐν
 ἐκ τῶν κατ' ἰδέαν καὶ ἰδύμεν ἑαυτῶν τῆς κακίας μερῶν συγ-
 κριμένην μετὰ τῆς τῆς δι' ἐνέργειαν φέρειν ἑλπίς ἀδυνατοῦσα, τῇ
 λειπὸς τῆς κακίας ἔξιστάται οἶον

Ἐάν οἰκίτης βασιλεύσῃ.

22.

Ἐάν ὁ δουλεύων σπῆται εἰς ἀπαρλόγησιν ἐπιθυμίας, ἰσχυρο-
 τῆτος ἑνὸς αὐτῇ κατὰ πρῶτον, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν βίωσιν φέ-
 ρει ἀπὸ παντὸς λογισμοῦ τῆς κατ' ἐνέργειαν ἡμαρτίας.

Καὶ ἔρπον πλεονεξία σιτίων.

Καὶ ἔάν ὁ μὴ ἰγνωσκὼς εἶδον, ἡμαρτάνῃ τῶν ἐν πεινῇ δια-
 φερμάτων αὐτοῦ, διαβῆς τὰς κατ' ἀσθεντὰς ἐπιθυμίας τῶν ἡμαρ-
 τῶν καὶ τοῖς λόγοις τούτων φαντασθῆς ὡς τῶν ἀπείρων τοῦ τῆς
 δικαιοσύνης οἴων, καὶ αὐτὸν τὸν τοῦ παντὸς αἴτιον εἶδον, ἐκ
 τῶν τούτων ποιημάτων καταλαβών.

Καὶ οἰκίτης, ἔάν ἰσχυρὴ τὴν ἑαυτοῦ κυρίαν.

23.

Καὶ ἔάν ἢ κατὰ θεοῦ οὐκ ἐκείνη τῇ ἡμαρτίᾳ ψυχὴ ἀπο-
 λῆται ταύτης αὐτῆς.

Καὶ μετὰ τὴν γυνή, ἔάν τὸν ἄνδρα ἀγαθὸν.

Ἡρὸς δὲ, καὶ ἔάν τὴν ἐκείνην, ἐπιτυχὴς γίνεται τοῦ ἀγα-

XXIV. εἰς ἄλλους ἄρτις, ὃ τας τὰς μὲν ψυχὰς παραπέμπει τῷ θεῷ, τὰ δὲ σώματα εἰς τὰ τίσιμα ἀναλίσκει στοιχεῖα, ὡς δὲ αὐτὸν τοῦ ἀνθρώπου κατακρίδοντος Διόντες· αὐτὸ μὲν ἐξ αὐτῶν τῶν τίσιμων στοιχείων, ὃ ἀπὸ κινούμενων καὶ ταρβάντων τὰ ὅσταντα, ὃ γὰρ ἑρὰ μὲν θεωρεῖται τοῖς ὄψεσι, καὶ τὴν οἰκίαν ἀποβαλλομένη ἑρώτατα, ὃ τὸ ὕδωρ αὐτὸ, ὃ τὸ πῦρ, τὴς διαλλίου φθορῆς ἡμελεσθήσονται, ὥς τῆς πάντων κατὰ τὴν ἀνάστασιν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ διακρινῶν, καὶ τῆς τοῦ φέροντος στάσεως.

17. Ὁρῶμεν καταγλιζόμενα πατρός, καὶ ὑποκείμενα γῆρας μητρὸς, ἐκείθενται αὐτὸν κίρκας ἐκ τῶν φερόμενων, καὶ καταγόμενοι αὐτὸν νεκροὶ αὐτῶν.

Νεκρὸν ὄντα ψυχῆς, καταρροῦν τοῦ πάντων αὐτῷ Διού, καὶ τὴν συναλίσκει αὐτῷ ἀρχαιοτάτη τῆς πανταχόθεν σοφίας τοῦτου παραδιδωμένην, ἐν τῇ ἡνωμένην ταῖς ὑπὸ νόστον καὶ χρόνον ἡτοιμασίας τῶν ὄντων, καὶ μὴ πρὸς τοὺς λόγους αὐτῶν διαβιβάζειν, οὗς ὁ θεὸς ἔχων πρὸ τῶν αἰώνων, βουλεύεται ἀγαθῇ προνοήσας, κατ' αὐτοὺς τὴν τε ἑρμηνείαν καὶ τὴν ἀρίστην ἐκ τοῦ μὲν ὄντος ὑπερέχοντος κτίσιν, λόγῳ καὶ σοφίᾳ τὰ πάντα κατὰ τὸν δόντα χρόνον ποιήσας τὴν καὶ ποιῶν, τὸ τοιοῦτον ἔργον ἐκτελέσας μὲν τῶν ἀκαθάρτων λογισμῶν οἱ κατ' ἑλπίαν τῆς ἀρετῆς ἀναβαλόντες ὑπὲρ τῆς τῷ πολλῷ μύρουτι τῶν παθῶν ἐκχαρδραδίστας παροῖς, καὶ δοκρυδαίνοντας τὴν πρὸς τὸν ψυχῆς κατὰ τὸν τοῦ συνδεδεκέντος Διού νόμον, πνευματικῶν συνέχειαν καὶ συνάρεσκιν, ὡς σκοτίζοντες αὐτὸ τῇ στήθεσι τῶν ὀλοκῶν καταναλώσασιν δὲ οἱ κατ' ὑπερβολὴν τὰς ἀρετῆς, ἐκ τῶν δίκων ὑφ' ἑαυτῶν αὐτῶν εἰς ὕψος ὑπεργραφίας αἰετήμων τῆς ποταφίας πνευμάτων, ἡνωτοτετέμενοι τῷ ψυχῇ λογισμοῖ· ὡς τὸ ταύτης τῇ μητρὶ αἰῶσι ἡνωμένοι Διωρετικῶν.

18. Τρεῖς δὲ ἔστιν ἀδύνατόν μοι νοῆσαι, καὶ τὸ τρίτον οὐκ

19. ἐκινώσω· ἔχει αὐτοῦ κατεμένη, καὶ ἰδοὺ ὄρας ἐπὶ πάρας, καὶ τριβους νῆας παντοπαρούσας, καὶ ἰδοὺς ἀδελφὸς ἐν νύκτι.

Ἄσπερ ἀδύνατόν μοι τὰ τρεῖς ταῦτα καταλαβεῖν ἡνωμένων

Ἦσαν δι' τοῦτο ποιῆς, ἔγω προπερινομένη ἡ παρὰ σου, καὶ XXIV/
 ἡ ἐσθλιά σου, ὡς περ ἀγαθὸς δραμεύς. 34

Ἐπερ δὴ ταῦτα ποιῆς ἀδρῶντι, ἐνὶ ἐλπίδι αὐτοῦ ἐκείνῳ, εὐαίσθησι ἐπὶ οἷς παντελὲς ἀπορία τοῦ πλοῦτος τῆς ἀρετῆς· προσδοκῶντάς σοι τὴν ἀπόλειπον καὶ ἀτίκτον τῆς ἰδῶν δειλῶν ἐντολῶν γνώσεως, διὰ τὴν ἀπραξίαν αὐτῶν, καθάπερ τις δραμεύς ταχίστατος.

Τῇ βδελύῃ τρεῖς θυγατέρας ἔσται, ἀγαπήσει ἀγαπώμεναι· καὶ 35
 αἱ τρεῖς αὐτῆς οὐκ ἐπιμνήσασιν αὐτῇ· καὶ ἡ τιτάρη οὐκ ἐρ-
 κισθεῖ εἰσεῖν ἱκανόν.

Ἡ μετὰ τὴν πρώτων παρόξυσιν, εἴλω τινας παρὰ τὴν αἰ-
 τίων ἀλόγιστος ἔρσις, ἀπέστην, εὐὴ τοιαυτὰ τρία θυγάτριά πο-
 δεύοντα· τὴν μὲν ἄγνοον, τῇ λογιστικῇ τῆς ψυχῆς· τὴν δὲ
 φιλονεικίαν, τῇ ἐπιθυμητικῇ καὶ τὴν κατὰ τῶν ἀρετῶν τυραν-
 νίδα, τῇ θυμικῇ· τὰ ἀλλήλων ἐξαρτημένα τρία μέγιστα, καὶ ἀρ-
 χήκεα, καὶ πάσης ὁπλῆς εἰσεῖν κακίας παρὰ τὴν· ἐπὶ δ' ἀπο-
 τυχίας εἰσι θεοῦ· ἡ μὲν ἄγνοια, ὡς ἀλατῆτον γνώσεως· ἡ δὲ
 φιλονεικία, ὡς ἐσχατὸν ἔρκετος· ἡ δὲ γὰρ τυραννὶς ἡδονὰ εὐτα διόλ-
 λατος, ἀποτυχία πάλης ἐστὶ τῆς σωματικῆς συστάσεως, ἧς καὶ
 θεοὶ ὑπερβαίνειν οὐκ ἐκείνους τὴν ταύτης τελευτῶσα παρὰ λογὸν
 ἔρσις κορίσι οὐκ ἴσχυον, ἀνέρεστον δὲ τὴν βδελύκιν ὑπάρχε-
 σαν· δοὶ καὶ αὐτῇ, ἡ μετὰ τὴν εἴς αὐτῆς πληροῦσαν τὴν τίς-
 ταρμ ἀριθμῶν, οὐκ ἐχρητάσθη, ὡς ἀποσχίσθαι τὰς παρὰ φύ-
 σιν κινήσεις· ὥς ἂν αὐτὴν καθυπετάξῃς ἡ λόγος, πρὸς τὰ ὑπὲρ
 φύσιν ἀγαθὰ φέρεσθαι πείσεις· ὅπου ποτὶ χερτασθήσεται, ἐν
 τῷ ἐφθῆναι τῷ ἀνθρώπῳ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Ἄδεις, καὶ ἔγωγ γυναικὸς, καὶ τύτταρος, καὶ γὰρ οὐκ ἔμ- 36
 πιλαμένη ὕδατος· καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ, οὐ μὲν εἰκασιν ἀρκαί.

Οὗτε γὰρ ἡ τὴν ἐν σώματι κατὰστασι τῶν ψυχῶν, μετὰ
 τὴν τοῦτον χωρεῖν διακτεχόμενα κατὰστασις, ἡ τις ἥδεις κα-
 λίστη ὡς ἀρκνὴς, δοκ τὴ ἐν αὐτῇ μὲν ἐνεργεῖν πῦρ πύρχειν
 αὐτὰς μετὰ σωματικῶν τὰ ἴδια οἷτις λυπερὰ· οὗτε ἡ κατ' αἰσθη-

XXIV. Καὶ εὖα τις ἀμπλὼν φραγμὸν δαίμωνος εἰς τὸ μὴ τραγῶ-
σθαι παρὰ πάντων τῶν τὴν ὁδὸν παραταραχόμενων, ἔξω ὁ θεὸς
μὲν πρὸς θεῖον ὁρᾶν καὶ πιστεῖναι αὐτῷ· τὰς δ' οἰκδομημένας
διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν θεωρητικὰς τε καὶ πρακτικὰς ἔξω,
ἀνασφραγιζόμενος διὰ ῥαθυμίας μὴ ταρᾶν, ἰσὺ ἀνδραποῶς· εἴτε
γὰρ τὸν ἔξω ἀνδραποῶν πρὸς τὴν τῶν θεῶν ἐντολῶν πράξιν,
εἴτε τὸν ἰσὺ πρὸς τὴν τοῦτον θεωρίαν καταλήξας ἀναπαύεται,
ἀναπείθετός τε ὡς διδασκαλίας πνευματικοῦ σπέρου γενέσθαι.

31. Καὶ ἴαν ἀφ' αὐτῶν, χιρτωθήσεται καὶ χορτασθήσεται διὰς.
Καὶ δίδωσι χίρτου, σαρκίως ἰδοῦναι μένον βλαστᾶν, πρὸς
τὸ χαρτῶσαι τὴν αἰσθητὴν ἐκδομὴν αὐτοῦ.

Καὶ γίνεται ἐκλήρωσις.

Κῆντεῖσθαι αὐτὸς μὲν καταληπτόν ἐστι κατὰ προμήρεον ἀνα-
παύεσθαι.

Οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτοῦ κατασκήπτουσι.

Αἱ δ' ἐπὶ τῷ θεῷ θεωρίαι τὰς εἰς Χριστὸν πίστεως οἰκο-
δομεύονται, ὡς ἐν τοῖς λίθοις· ταῖς θεαῖς ἐντολαῖς φυλάττειται
τοῖτον κατὰ τὴν θεωρίαν καὶ πράξιν ἔξω, καὶ καταρτίζονται εἰς
ἀτόπους ἐκδομὰς καὶ πράξεις ἐμπνεύματος.

32. Ὑπερβαίνει ἰσὺν μετεώρου.

Ὅπως δ' ὁ ἀνδραποῶς ἰσὺν διακρίνεται, πολλὰς ἐπὶ τίλει
μετέγνω.

Ἀπὸ τῆς τοῦ ἐκλήρωσθαι παιδείας.

Καὶ ἀπισκώπεται ὡς προκρίνεται πάντων τῶν ἐρωμένων, τὴν
καὶ ψυχὴν καὶ σάρκα πρὸς τὸ ἁγίων ῥαθυμίζουσαι ἐμπνεύματος
θεωρίαν τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν.

33. Ὅλως κατὰ τὴν αἰσθητὴν καὶ κατὰ τὴν αἰσθητὴν ἐκδομὴν
ζοῦσι χιρτοὶ ἐπὶ τῷ.

Τὰς δὲ σαρκίως ἀπονοίας διὰ τὴν τοῦ γήρους ἀπείκασιν,
μυρὸν μὲν νυκταγῶν ἀκαθάρτων συνήγαγε μύρην δὲ ὑπὸν ῥαθυ-
μίας δουλείῃ καὶ βραχὺ τὰς πρακτικὰς μὲν θυνάμεις ἀνασχετῶν
τοῖς ἀπὸ γὰρ εἰς καρδίαν ἀναβιβάζουσι διανοήμασι.

λέγον, προβρίζουσ αὐτὰς ἀνασπῶν, πρὶς καρπογενοῖαν πτωχευ- XXIV.
τακῶν, ἐν τῷ δικαίῳ σου τὰ ὑπερχοῦλα αἰέσω.

Καὶ πορεύου κατέπειθόν μου.

Καὶ οὕτω ἤρας σου τὸν σταυρὸν, τὸν τοῦ σαρκατοῦ πά-
τως φρονιμώτερος νείρωσιν, ἀκολουθεῖ μοι ἢ πτωχεύουσι δικ-
αί, καὶ σταυρὸν ὑπομένουσιν.

Καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκον σου.

Καὶ ἀνυγίτης τῇ πνευματικῇ πολιτείᾳ, τὸ καταπερὶν σου
τὰς σαρκεῖς οὐκατέρωθεν ταῖς πρᾶξι καὶ τῶν τὰς πνευρίας πνευ-
μάτων.

Μὴ ἰσθὶ φευδῆς ῥάβδους ἐπὶ σὴν πόλιν· μετὰ πλάνους σοὺς 28.
χαίλουσιν.

Μὴ φευδῶς καταμαρτύρηαι τοῦ πολιτευομένου ὡς αὐτὸς προσι-
ρῇ σαρκὶ σου· ἀδύνατον εἶναι φάσκειν τὰς θείας ἐντολὰς κατ-
ερθεύσεθαι, διὰ τὸν σωματικὸν ἀσθένειαν· κητεῦδαι τοῖς κατ'
ἐλπίαν τὰς ἀρετὰς κἀδυσιν ἐνδιώτρεθαι· καὶ ἔρριτοχῶσαι ταῖς
κατ' αὐτοῦ διαβολαῖς ἔχοντες καὶ αὐτοῦ ποιητὴν τὸν θεόν.

Μὴ εἴπης, ἐν τρόπῳ ἐχρήσατό μοι, χρεῶμαι αὐτῷ· εἴσο- 29.
μαι δὲ αὐτὸν ἢ μὴ ἡδίσκεται.

Μὴ ἔρρις ἐπὶ καὶ ἄλλοι μοι τοῦτο βλάβης αἰτίαν γένοιε, βλάβ-
ῃ καὶ αὐτὸ· τιμωρόσμαι δὲ τοῦτο ὑπὲρ οὗ μοι ἀντίζη, καὶ
κακῶς τὸν δεσποτικὸν ἀφείλκεται καὶ οὕτως εἰς τὰ κατ' ὑπερ-
βολὴν τὰς ἀρετὰς ἐκτραπῇ πᾶν· ἀλλ' εἰς ἀλόγους ἐπιθυμίας
μὴ δουλεύσας αὐτῷ· προσείας δὲ τὰς προσσηκῶτας ἄξιον, ἵνα
συνεργῶν ἔχῃς αὐτὸ πρὸς τὰ κάλλιστα.

Ἦσπερ γεωργίαν ἀνὴρ ἄρρων·

30.

Καὶ ἄλλοι τὴν ἐπιτέθεικας εἰς γεωργίαν ἄγρῳ, πολλὰς χρέ-
ζων ἐπιμελείας ἵν' εὐκαρπὸς καὶ πολὺκαρπος γίνεσθαι, ὑπάρχει
ὁ τοῖς προσκαίροις μόνος ποστῶν, καὶ τοῖς περὶ ταῦτα νό-
μοις ἀντιδίδως ἐγκατεργᾶν, καὶ τῷ ἐπηγγέλλομένῳ τὰ αἰώνια
ἀγαθὰ θεῷ ἀπιστῶν ἦν δοῦντος.

Καὶ ὡσπερ ἀρπύγιον, ἡδύκατος ἐνδεὲς γρηγοῶ.

XXIV.
Cap. 26.
23.

Ταῦτα δὲ λέγω ὑπὲρ τοῖς σοφοῖς ἐπιγεγνησέναι.

Ταῦτα δὲ γὰρ ὑπὸν τοῖς διδασκαλοῖς ὥς διαγεγνησέναι εὖς ἀποτρέπεται θεός, καὶ τοῦτον πρὸς αὐτὸν ἐπιστρέψαι φέρει τὸν αὐτὸ ἀπὸ τῶν τοῖς δὲ φοβουμένοις παραμυθιέσθαι, ὥς τε μὴ περιεσθῆναι εἰς ἀπόγνωστον.

Αἰδισθῆναι πρόσωπα ἐν κρίσει, εὖ καλόν.

Ἄνευ κακῶν ἵσται τὸ εἶναι δυνασίου εἶναι πτωχὸν ἐν ταῖς κρίσεσι φαίδεσθαι, καὶ παραμυθεῖν ἐνταῦθεν τὸ δικαίον, οὕτω καὶ τὸ ὑπεκρίσθαι εἶναι τῷ ὑποκρίματι δαίμονι τὰ κατ' ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς πλάττει, εἶναι τὰ κατ' ἐλλείψιν αὐτῶν καὶ τὰ κατ' ἀρετὴν διακρίσιντος ἐκτρέφεσθαι.

24. Ὁ αἰὼν τὸν ἀσφεί, δικαῖός ἐστιν, ἐποκαταρτός λαός ἐστι καὶ μιστός εἰς εἶνα.

Ὁ ἰσχυρότερος τὸν μὴ τρωπύοντα τὸ ἀγαθόν, καὶ δὴ καὶ τοῦτο φιλικτερόν τῶν ἰσχυρῶν, εἴτε ὑπὸ τοῦ πλάτους τῶν πυρῶν εἴτε ὑπὸ τῆς ἀπίστου ἀγκυλίσσεται, ὥς συνεργός τῆς βλάβης αὐτῶν, κῆρ οἱ ἐλλείπει τῶν πυρῶν, ἀγκυλῶσι τοῦτον δὴ τὸν τοῦ θεοῦ ἐντολήν.

25. Οἱ δὲ ἐλαγχόντες, βελτίους φασκεύονται ἐκ' αὐτοῦ δὲ εἴη

26. αἰολογία χαίρει δὲ φιλέουσιν ἀποκρινόμενα λόγους ἀγαθοῦς.

Οἱ δὲ λόγοις ἐλεγχόμενοι ἀνακρίνεται αὐτὸν ἦς κατὰ τῶν ἰσχυρῶν βλάβης ἐπιχειροῦντες, κρείττονες δέξονται, κῆρ τῶν ἰσχυρῶν καταλήφεται ἀπαύσονται δὲ οἱ αὐτοὶ τοὺς πρὸς διάρρωσιν αὐτῶν ἐλαγχον ὑπεκρίνοντας, καὶ προσενῶς ἀπολογουμένους αὐτοῖς, ὥς πρὸς ἐπιστροφὴν ἐτοίμους.

27. Ἐτοιμάζε εἰς τὴν εἴσοδον τὰ ἔργα σου.

Εὐτρέφει σου τὰς πράξεις κατ' ἀρετὴν, ὡς εἰ τὴν παροῦσαν διεξέρχῃ ζωὴν ἐργασίας γὰρ ὁ παρὼν καιρὸς ὁ δὲ μέλλον, ἀνταπεδοσάτω.

Καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἄγρον.

Καὶ ἐν τῷ μέριμναι σοι βουλευτὴς ἀνατίλλεται, δίκην ὑλομανοῦτος ἄγρου, γαιωπόμενος κόσμου, ἐτοιμάζου τῇ ἀρετρῇ τοῦ

δεικνυμένη, καταπραΰς, ἐμβαλὼν αὐτὸν εἰς ἀπόγνωστον, καὶ
 τοῦτον παρασκευάσας τοῦτον τεμαριθῆναι παρὰ τοῦ θεουμένου
 τῆς οἴας διδοῖ· ἵνα μὴ παρ' αὐτοῦ ἀκούσῃς, ἀπ' ἐμοῦ εἰ κα-
 τεμαρίσῃς καὶ εἰς τὰ πόδας ἀποβῆγῃς τὸ ἔξωτερον· ὡς τὴν παι-
 νῶτα τὴν στερῶσαν αὐτοῦ, καὶ δεικνύτω λόγῳ στερῶσαν ἀκού-
 σαι, ἀναλιδῶς καταλαμπύων ἀπέλλυσθαι.

"Εργονος κακόν, πατέρα καταράται· τὴν δὲ μητέρα οὐκ εὐ- 11.
 λογιῖ.

Μισοῦς γὰρ υἱός, οὐκ ἐπιτρέψει θεὸς μετανοίας πρὸς θεόν,
 τὸν νόμιματιζόμενον τοῦτον ἐν τῇ πλάσει κατ' εἰκόνα αὐτοῦ καὶ
 ὁμοίωσιν· ἀλλ' ὡς σκληρόν τὸν ἑαυτοῦ διαβόλλει πατέρα· τὴν δὲ
 τροφὴν ἑαυτοῦ κατὰ φύσιν, θεὸς τούτω διδασκαλίαν οὐκ ἐκω-
 νεί, ὡς δεῖται δυσφύλακτον.

"Εργονος κακόν, δικαίον ἑαυτὸν κρίνει· τὴν δὲ ἔξωθεν οὐ- 12.
 τοῦ οὐκ ἀπέσφει.

Ὁ τοιοῦτος υἱὸς ἐνέμετον ἑαυτὸν οἰσται· τὴν δὲ πρὸς τὸ τέ-
 λος διέξωθεν τῆς ζωῆς αὐτοῦ, οἷμα τῶν κατ' ἁμαρτίας καλλί-
 δων ἐκάλυπτε.

"Εργονος κακόν, ὑψηλοῦς ὀφθαλμοῦς ἔχει· ταῖς δὲ βλεφάροις 13.
 αὐτοῦ ἡφαίρειται.

Ὁ τοιοῦτος υἱὸς, μὴ ἐπιγινώσκων τὴν οἰκίαν ἀσθένειαν,
 στεῖραν ἀχαλίνωτος κινεῖται καὶ τὰ βραχύτατα ἐλαττώματα τῶν
 ἑμπορῶν, ταῖς ὡς ἐν βλεφάροις ἐξετάσσει αὐτοῦ ἀνακρίνων, καὶ
 κατακρίνων, καταπαίρειται τοῦτος ὡς ἐλαχίστων.

"Εργονος κακόν, μαχηρὰς τοὺς ὀδόντας ἔχει· καὶ τὰς πό- 14.
 λας, τομίδας· ὥστε ἀναλίσσειν καὶ καταδίσιν τοὺς ταπεινοὺς
 ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τοὺς πύκτας αὐτῶν ἐξ ἀνδρόπων.

Ὁ τοιοῦτος υἱὸς λόγους προσηρμει, διπλοῦς μαχηρῶν ταῖς
 διαβόλαις τιτρώσκοντας ἀνδρόπων· καὶ διανοήματα προσηρμει,
 εἰσιν τῶν ἀληθέτων ἀπαῶς ὀδόντων, ἱμερικῶς τῆς τῶν ἑπο-
 γῶν ἀλλοφυλίας· ὡς διακρίσειν καὶ βιβρώσκων τοὺς εὐτελεῖς
 τῶν ἀνδρόπων· κρινέσθαι τοῦτους τίλους τὰς γῆς ἡγαυαίζων.

XXIV. Δύο ταῦτα, ὡς λόγι Θεοῦ, θέλω λαβεῖν ἀπὸ σοῦ τὸν τοῦ παναγίου πνεύματος δωρεάν, τὸ νοστήν ὡς, ὃ τῆς θεωρητικῆς τῆς ψυχῆς μου δυνάμεις, νοῦν καὶ διάνοιαν φωτίζει, μὲ ἀγίως ἀπ' ἑμοῦ δι' ὧς μου τῆς ζωῆς.

8. Μάταιον λόγον καὶ ψευδὲ μακράν μου ποιεῖς.

Ἄλλ' ὡς ἐν φωτὶ διαλέγῃς τὸν εἰς ὑπεθέλεις τοῦ ποτεροῦ ἀνωγλή καὶ μὲ ἀναδείκνυστα λογισμὸν, πῶς τῆς ψυχῆς μου ἀπύκνυσεν.

Πλοῦτον δὲ καὶ πλοῦν μὲ μοι δοῖς.

Μὲ συγχωρεῖς δὲ μοι τῷ αὐτεξέσει τῆς προκρίσεως, εἰδ' ὑπερβῆναι κατὰ πρόβλεπ ἀνωγλή τὴν ἀρετὴν, εἰδ' ἐλλείπει ταῦτος ἀπεσπῶς.

Σύνταξον δὲ μοι τὰ δέοντα καὶ κώλυμα.

Ὅμοῦ δ' ἐν' ἑμοὶ ταῖς τὰ θ' ἀρμόζοντα τῷ νοσθῇ τῆς ψυχῆς μου ἀληθῆς θεωρήματα, καὶ πρὸς σωτηρίαν αὐτῆς, αὐτάρκα τῇ δυνάμει τοῦ σώματος μου περὶ τὴν τῶν ἀρετῶν ἐργασίαν γέλοπονίατα.

9. Ἦν μὲ πλεονεξίαι, ψευδὲς γένωμαί, καὶ εἴπω, τίς με ἄρξ; ἢ πίστες γενεαίς, κλέψω, καὶ ὁρῶν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

Ὅπως μόντε ὑπερβῆς τὸν ὅρον καὶ τὸ μέτρον τοῦ χρήματος τῆς ἀρετῆς, διαμέρτω τοῦ κατὰ θεὸν ἀληθεύς σκοποῦ δι' ἡσυχίας ἀνδρώπων καὶ οὐ διὰ θεόν, ἀμέτρως κόμωμαι περὶ τὴν ἐργασίαν τῆς ἀρετῆς κήντεῦδεν ἡσυχίας τὴν ποτερὴν τῆς ψυχῆς μου διαδέσσειν, θεῶν λαλῶντες μὲν ἐλλείπει τοῦ ὅρου καὶ τοῦ μέτρου τοῦ τοιοῦδε χρήματος, κατὰ προαίρεσιν τὴν ὁρελαμίναν θεῷ σὺλῶσι λατρίαν, σερπὶ καὶ κόσμῳ δουλεύων, καὶ στέρξω τῇ θεωρητικῇ τῆς γαστρός καὶ τῶν ὑπεργαστρίων, ἀγαθόμενος τὴν νοσλίαν Θεοῦ.

10. Μὲ παρὰθεῖς οἰκίτην εἰς χεῖρας διασπότην μάλιστα κατάρσεται σε, καὶ ἀρμενοδῆς.

Μὲ τῷ τυρόντῳ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν διαβῶλω, τὸν δουλεύοντα τοῦτον τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ φεύγειν ταύτην ἐκ μεταμελείας

Τίς συνήγαγόν ἄνθρωπος ἐν κλίτῳ;

Καὶ πάσαι τὰς ἐργασίας τοῦ πνεύματος ἐν τῷ κατὰ φύσιν
τομίῳ.

Τίς συνίστασθαι ὕδωρ ἐν κρατρί;

Καὶ τοὺς ἐν τῷ πνεύμῳ λόγους συμπεριέσχετο ἐν ᾧ ἐφάρσα
σαρὰ· τῷ κατ' αὐτὴν τῇ οὐκαστορίᾳ μυστήριον πάντας περιλαβόν.

Τίς ἐσκόπευε τὸν ἄρμον τῆς γῆς;

Καὶ οἱ διαπόνους πάσαι τῆς κτίσεως, ὡς τὸν πατέρα τῆς
γῆς ἐξελύσας τὸ αὐτοῦ κήρυγμα, τὰ μέγχα τοῦτων οὐκαστῶν
ἔβλε, ὡς τὸν αὐτοῦ διαποτικὸν ἐποίησαν, ἰκονοῖας ἐντελεῖν
δείξαντα τὸ ὡπ' αὐτοῦ βασιλεύειν.

Τὶ ἔνομα αὐτῷ, ὃ τί ἔνομα τοῖς τέκνοις αὐτοῦ; πάντες γὰρ 5
λόγοι Θεοῦ πεπνευμαίνονται.

Τίς τί ἐστι κεφαλαιώδης προσηγορία, τῆς ποιότητος αὐτοῦ
παραστατικῆς; καὶ τίς πᾶσι τῶν αὐτοῦ μαθητῶν; Χριστὸς πάν-
τως, καὶ χριστικαὶ· ὃ μὲν, ὡς τῇ θεότητι χρίσας τὸν ἄνθρω-
πότητα, διὰ τὴν ἐν αὐτῷ κατ' ἐπίστασιν τῶν τοιούτων φύσιν
ἑωσεν· οἱ δὲ, ὡς τοῦτου μέτεχει, καὶ δι' αὐτοῦ λαβόντες τὴν
χάριν τοῦ πνεύματος, καὶ υἱοθετηθέντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ· λέ-
γοι γὰρ τὰ εἰρημένα πάντα Θεοῦ, πεπνευμαίνονται ἐν τῷ πᾶσι
ἔργω καὶ καίαν κατακαίοντι τῆς θεογνωσίας κυρί· καὶ τοῖς
κατεχόμενοις τούτοις ἀπρόσφαιστοι.

] Ὑπερκατίσκει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβομένων αὐτόν.

Οὕτως δὲ τοῖς φεβουμένοις αὐτὸν βραβεῖ, κατὰ τὸν πολε-
μύων τούτοις.

Μὴ προσῆς τοῖς λόγοις αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐλθῇ σε καὶ φεῦ· 6
δὴς γένη.

Μὴ πλὴν ἰδίως νοεῖν τὸν παρ' αὐτοῦ διδασκόμενον σε, ἵνα
μὴ ἰσχυρῶς αὐτὸς ἴσως ἢ ἀληθεῶς, φημιμένον ἀπελθῇ σε, ὡς
αὐτὸς ἐντελεῖν τῆς ἀληθείας ἐκπύοντα· προσευχόμενος δὲ αὐ-
τῷ, λέγει τάδε.

Δὸς μοιτοῦμαι παρὰ σοῦ, μὴ ἄλλως με χρεῖν παρὰ τοῦ ἀπο- 7
δοῦναι με.

XXIV. Ἐάν γάρ ἵσταθῇ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ, θαυμάζῃ ἀνδρώπῳ, τοῦς γυμνομένους ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ἀπάτης, σὺν ταῖς περὶ τὰ ὕψος σχέσεσιν αὐτῶν· αἱ δίκαιαι νύμφαι συναδύονται τοῖς αὐτοῖς καὶ τὰς τοσούτῃς δίκαις ἐσὶν αὐτῶν ψυχικαῖς θυνάμεις αὐτῶν καταδίδαι.

Καὶ συγκαίει ὡστὲρ φλόξ· ὥς ἔβρωτα εἶναι νεκροῖς αὐτῶν.

Καὶ συμβλέγει αὐτὰς οἷα περ κῆρ καλέμεν καὶ χέρσιν, εὐπρεστες ὡς, τὰς παραλόγους τεύτῃς ἡμῶς ὅργῃ κατακαίει· ὥς μὲν βιβρώσκονται λογισμοῖς, οὕς ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων ἐκκαταίεται, τὰ δίκαια ὑφιστάμενα αὐτῶν, εἰς ὕψος ὑπερβαίνει· αἰσώμενα τῆς ποταμῆος πνιόμενα.

Cap. 30. Τοῦς ἱεροῦς λόγους νῦν φεβέσθε, καὶ διεξάγετε αὐτοὺς μετὰ τῶν.

Τὰς ἡμῶς ἐντολὰς, τίτιλον, μὲν περιμενεῖτε τοῖς δ' ὡς εἰς αὐτὰς παραδείξαμεν, ἐπ' αἷς ἡμετέροις, μεταγίνωσκε.

Τὰδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσιν θεῷ, καὶ καίμενα.

Ταῦτα ὁ ἀνθρώποις ἐν τῷ γενέσθαι ἁλοῦσιν ἀνθρώποις, ποιομένους τοῦ θεοῦ νόμος καὶ λόγος, διδάσκει τοῖς πιστεύουσιν αὐτῷ, ὡς θεῷ καὶ κατακαίει αὐτὸς τοῦ φρονεῖν πάντως τὰ τῆς σαρκός.

2. Ἀφρονίζοντες γὰρ εἴμε πάντων ἀνθρώπων, καὶ φρονέειτε ἀνθρώπων οὐκ ἔστε ἐν ἱεροῖς.

Πάντων γὰρ τῶν τὰ σαρκὰ φρονούντων ἀνθρώπων, ἀφρονίζοντες ἐντέλλεσθαι εἰμὶ, ἐπειδὴ ὡς φρονέοντι τὰ τοῦ πνεύματος, οὐχ ὑπάρχει ἐν ἱεροῖς σαρκῶν καὶ ἀνθρώπων φρόνημα.

3. Θεοὺς δὲ ἐδίδαξέ με σοφίαν, καὶ γνώστην ὄγμων ἔγνωκα. Θεοὺς δὲ μοι τῆς δόξης αὐτοῦ διδασκαλίας μετέδωκε καὶ καταλαβὼν διὰ μυστήρια, οἷα περ ἐγνώκοντο οἱ καθαροὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶον.

4. Τίς ἀνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κατίβη;

Τίς ἀπὸ γῆς ὑψώθη πρὸς οὐρανόν; ἔς καὶ πρῶτον συγκατίβη τῷ ἡμῶν γυμνάσιον, ὥστε ἀνελκύσαι τοῦτο πρὸς τὸ ὑπερουράνιον αὐτοῦ ὕψος.

Δίος· ἑαίρωνες γὰρ τίθενται τοὺς ἀσθεῖς· τὰς δὲ τιμωρίας ἀποφράνεις τίς γνώσεται;

XXIV.
22.

Τίτουν πενιμακτεῖν, μὴτε Διὸς κατακρήνεις τοῦ κυριεύοντος καὶ ψυχῆς σου καὶ σώματος, μὴτε βασιλείας τοῦ μόνου τοῦ σώματος σου ἑξουσιάζοντος καὶ τῶν παραγγελλμάτων τούτων τοῖς μὴ παρακούουσιν· αἰνείδεις γὰρ τιμωρῶσονται τοὺς μὴ τιμῶντας αὐτούς· τὰς δὲ καλὰς αἰ καὶ ἀρσώτεροι ἐκθύγουσι ταῖς πρὸς αὐτοὺς ἀμαρτάνουσιν, εὐδαίς δὲ τὸ ἄδελον τοῦ πατρὸς ὑπονοήσας ὡς ἂν διορθωσάμενος πρὸ τοῦ τιμωρεῖσθαι, κατὰ-λῆψι τούτους ἑαυτῷ.

Λόγος φυλακτόμενος υἱὸς; ἀκαλῶς ἐκτός ἐστιν· δεχόμενός δὲ, ἐδέχθη αὐτόν.

Τὴν τοῦ Διὸς ἐντολὴν τερῶν ὁ κατὰ χάριτι υἱὸς τοῦτο γινέσθαι ἔβουλε, τοῦ κατ' ἀμαρτίαν κτεθῆναι ἀπελλογέσθαι πρὸς δεχόμενος δὲ αὐτὸν εἰς τὸ βῆθος τῆς διαβολῆς αὐτοῦ.

Μοδὴν φεύδας ἀπὸ γλώσσας βασιλεῖ λέγισθαι, καὶ εὐδὲν φεύδας ἀπὸ γλώσσας αὐτοῦ εὐ μὴ ἔβληθι.

Μὴ ὑπέσχεθι τῷ δεσπότη τοῦ πατρὸς Διὸς διὰ στόματος φωνῆ, ἀλλὰ τὰς πρὸς αὐτὸν σὺ συνθέτας ἐκπλήρωσον καὶ πληρώσει πάντως καὶ αὐτός ἐπὶ σοὶ τὰς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἐπαγγελίας, καὶ εὐ φευσθήσονται σοὶ αἱ ἐπὶ ταύταις ἐλπίδες.

Μάχαρκα γλώσσα βασιλῶν, καὶ εὐ σαρκεῖα.

Ὁ λόγος τοῦ δεσπότη τῶν ὅλων Διὸς, εὐ σαρκετικῶς ἐστὶ διὰ φωνητικῶν ὀργάνων εἰς ἀέρα χεόμενος καὶ λυόμενος, ἀλλὰ ζῶν τε καὶ ἐνεργῆς, καὶ τρωότερος ὑπὲρ πάντων μάχαρκα διέστηκεν.

Ὅς δ' ἂν παραδοθῇ, συντρεφίσσεται.

Ὅς τις δὲ ὁ τὰ παράλογα κινήτων, ἀντίθετος αὐτῷ εὐρεθῇ ἐν ἡμέρᾳ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρατίας, γὰρ ἰσχυρότερον ὑποστήσεται τιμωρίαν, ἐφ' οἷς ἔμμεται ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος.

Ἐάν γὰρ ἐβλήθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ, οὐκ ἐνύροις ἀνδράσιν (ἀνθρώποις) καὶ ἐστὶ ἀνθρώπων κατατρώγει.

XXIV. ἔγερθῆναι εἰς τὴν κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον ζωοῦσαν ζῶν-
τὸν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνοντα ἄρτον, οἷα τὸν ὑπὸ τῆς
τροφῆς ἐσθίουσαν δύναμενος, μετὰ τῆς ἀπὸ πάντας ἀμαρτίας κατὰ-
ποιεῖν, ὥς περ ὁ ἐκτὸς θαλαῖς ἀρσῆς.

Οἱ δ' ἀπειθεῖς ἀσθενήσουσιν ἐν κακοῖς.

Οἱ δ' ἀλογίστως ζῶντες, καὶ ὅπως τὸ ὄντως καλὸν μὴ το-
ρῶντες, ἀπειθεῖσιν τὴν ἐκτὴν σωτηρίαν ἐν οἷς περιλασσεῖται
ἀμαρτήματα· ὡς τὴν κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον διακομίαν βου-
σθῆναι μὴ δύνασθαι, οἷα τροφῆς ὡς ναυόφρονες ἀπαλωτέρας
διόρῃται.

17. Ἐάν τις ὁ ἐχθρὸς σε, μὴ ἐκχαρῆς αὐτῷ· ἐν δὲ τῇ ὑπο-
σχεσίᾳ αὐτοῦ, μὴ ἰταίρῃ.

Ἐάν τις μαχόμενός σε, περὶ τῆς τοῦ πτώματος, μὴ ἐκγυ-
γιάσῃς αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἀπολαίᾳ αὐτοῦ εὐφρανόμενος· ἐπὶ δὲ τῇ
πρὸς τὴν ἀντιπάλῃ πείρασθῃ τοῦτο, μὴ μῆλα ᾔρῃς αὐτῷ, ὡς ἔδει
ἀπαλλαγῆς τοῦ λυπεύοντός σε, καὶ κατεβῆλαστίς σε τὸ ἔργον.

18. Ὅτι ὀφείλῃς κέρει, καὶ οὐκ ἄρετι αὐτῷ· καὶ ἀποστρέφῃς
τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ.

Ὅτι ὁ πάντα εἰδὼς θεοπότης τῶν ὅλων θεός, ἐκβλήῃς ὅπως
κακὸς σου τὰ κατὰ ψυχῆς ἔχουσιν καὶ οἷα φιλοκρόνῃς, οὐκ
ἀποδείξῃς φανεῖσθαι αὐτῷ ὡς ἐκείνῳ μὲν, διαρρυθνόμενα ταῖς
ἐπαγωγαῖς τῶν ὁδονομῶν, ἵκῃται· ἐπὶ οὐ δὲ πάντως τῆς ὁρ-
γῆς αὐτοῦ ἀποστρέφῃς, παιδείας διόρῃται πρὸς διαρρύθμισιν.

19. Μὴ χαίρῃς ἐπὶ κακοποιῶσι· μετὰ ζήλου ἀμαρτωλοῦς οὐ γὰρ

20. μὴ γίνῃται ἔργον πονηρῶν λαμπρὸν δὲ ἀρετῶν σφαιδρῶνται.

Μὴ ἐκτυρῇς διδασκαλοῖς κακὸν σε ἀποτελεῖσαι ταῖς ἰου-
τῶν παρακρίσεσι· μὴ δὲ ραοῦ τοῦς ἀποτυγχάνοντας τοῦ ὄντως
καλοῦ ἐν ταῖς ἰουτῶν πράξεσιν· οὐ γὰρ ἐκ τῆς διδασκαλίας
ἐκείνων ἀποκρίσεις καλῆς ἦ, καὶ τὸ προσεκρίτως ἑδῶ, καὶ πε-
ρίδοξον τῶν μὴ τηρούντων τὸ ὄντως καλόν, κρῖνεται ἀποτυγ-
χεύοντων αὐτοῦ, ταχίως ἀρνησθήσεται.

21. Φοβοῦ τὸν Δόξαν τοῦ, καὶ βασιλείαν καὶ μαδότην αὐτῶν ἄπει-

Τρέφετε πνευματικῶς τῇ τῶν θείων λόγιον γλυκύτατι τίκον· καλὴ γάρ ἐστι ἡ ἁρμονία τῆς τοῦτο διδασκαλίας· κρεῖσσεν μάλιστα δίκην, προσφύει τοῖς διδασκαλίῳι ἀρεταῖς, ὡς τῶν μὲν καλῶν ἀρετῶν ἐξουσίαν καὶ καρτερικῆς, τῶν δὲ σκότει ἀγνοίας καλυπτόμενον καὶ καρτερικῆς, τῶν δὲ σκότει ἀγνοίας καλυπτόμενον, φωτεινῆς· τελειωτικῆς δὲ τῶν ἐσώτων καὶ γυναικῶν· ἵνα ἐκφραζέσθω· σου τῆς τοιαύτης διδασκαλίας, ἰδὼν πνευματικῆς πληρωθῇ σὺ ὡς ἐγώ· δι' οὗτο, ὡς τὴν φέρων γος, τὰ πνευματικὰ νοήματα τῇ ψυχῇ παραστήσονται.

Οὕτως αἰδεῖσθαι σοφίαν τῇ ψυχῇ σου.

14.

Οὕτω γὰρ γλυκύως αἰδεσθῶν κατὰ ψυχὴν τῆς σοφίας ὡς τοῦ κατὰ πνεῦμα γλυκύτατου καλλίου· αὐτῆς παραδείξαι ἑαυτῶς, διὰ βίον τελειότητα.

Ἐκὼ γὰρ εὖρος, ἔσται καλὴ ἡ τελειότης σου, καὶ ἴσως σε εὖ ἐγκαταλείψει.

Ἐκὼ γὰρ ζητῶν ταύτην ἐν τῇ γραφῇ καὶ τῇ κρίσει, εὖρος αὐτῶν οἶδ' ὑπὸ τῶν (πιστῶν) περυστημένων, ὑπάρχει σου τὸ τῆς ζωῆς τέλος ἀγαθόν, χειρουργουμένου δι' αὐτῆς πρὸς σωτηρίαν· ἀντιῶνεν τοῖς κακοῖς ταύτης οὐδενὸς ἀπαικίσαι.

Μὴ προσπαγῶς ἀντιβῇ νόμῳ δικαίῳ· μηδὲ ἀπατεῖς χορ- 15. τασίαι κοιλίας.

Μὴ προσπαγῶς τῇ μὴ δι' ἀγαθῶν ἔργων ἀρετῶν τρεῖς τὸν θεόν, διδασκαλίαν τοῖς κατ' ἀρετὴν τελείοις ἀρεταῖς· καὶ ῥίψαι τοὺς παγκράτους πνευματικοὺς λόγους ἐμπροσθεν τοῦ δικαίου· χεῖρον τῷ βελτίῳ τῶν ἰδόντων ἐγκαταλείψαν· μηδὲ ὑπολαβὼν ἐκλεῖσαι τοῦτον διδασκαλίαν πνευματικῆς, γλυκύτατης.

Ἐκτόθεν γὰρ πιστῆται ὁ δικαίος, καὶ ἀναστήσεται.

16.

Κατακρίσει γὰρ τοῦ περυστημένου ἀρετῶν, ὁ κατὰ τὴν δικαιοσύνην τοῦ τῆς κρίσεως νόμου, κατ' ἄξιον τῇ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ τῇ σοφίᾳ ἀπορίων· τῇ μὲν τὰς γενεὰς ἀρετῶν, τῇ δὲ δικαιοσύνης καὶ ἐκπαιδεύματα, τὰ μὲν ἀναγκασιότατα· ἀντιῶνεν ἀπολεῖν πάσης τῆς πρὸς τὰ πνεύματα, καὶ ὡς τὴν χεῖρον σχέσιν,

XXIV. Καὶ κατὰ τὰς ἀλόγους τὰς ψυχὰς διαμαρτυρεῖτε καὶ προκεκολλημένους θανάτῳ, τὰς αἰσθητικὰς ψυχὰς, καὶ τὸν ἐκαστοῦ καὶ τὸν θυμὸν, ἐν ταῖς ταύταις πρὸς τὸν ἐνόντα τοῦ καὶ συναδραβεῖσθε, τοῖς μὴ μαθεύοντι διαφύλαξτε τὴν ἰδίαν ζωὴν διαζῶμεν, ὃ καὶ ὁμαρτυρεῖται τὰς ψυχὰς ἐντυγχάνει θάνατος.

10. Ἀναδραβεῖν δὲ ἀνδρὶ λοιπὸν, ἐκπροσυνάδραβετ' ἐν ἡμέρᾳ κακῇ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, ὥς ἂν ἐλπίσῃ.

Καὶ ὁ ἀλογίζων βίβη, καὶ ἐκαστὸς μὴ συνῶν ἐγ' εἰς προσκρούει θυμῷ, μέχρι τίλους ταῖς κακίαις ἐρμάνει τῷ δ' ἀπειρικανόστως τὴν κακίαν ἐργαζομένην, ἀπαιτῶν καὶ ἰσχυροῖς ταύταις μεταδίδονται, ἀνθρώπων ἀπεργόνει τὰς ἰσχυροῦς σωματικὰς, ὅπῃ ἐδύνηται σωματικῶς τούτῳ καὶ ψυχικῶς λύπει ἐκλίνωσεν, ὃ ποικίλεια πλὴν ἐκασταδραβεῖται, ἄχρις ἂν τὸ τίλος τὰς ζωῆς αὐτὸν καταλείψῃ.

11. Ὑποκαταγράψοντες εἰς θάνατον, καὶ ἀπεροῦς κτενεργόνους μὴ φείδεσθαι.

Λύτρωσαι ὡς δυνατόν σοι, τοῖς ἀπεργόνους εἰς θάνατον, εἴτε τὴν ἡδονὴν σωματικῶν, εἴτε τὴν καὶ ὁμαρτυρεῖται ψυχικῶν καὶ τοῖς αὐτῶν κτενεργόνους, ἐκπαιδεύοντες δὲ χρημάτων ὃ πικτοῖς λόγων καὶ τρέφον, μὴ ἐκκαίετε.

12. Ἐάν δὲ εἴπῃς, οὐκ οἶδα τοῦτον, γινώσκω ὅτι κέρως κερδοῖς πάντων γινώσκω καὶ ὃ κλέπτει πλεονέκτησιν, αὐτὸς οἶδε πάντα ὅς ἀποδίδωσιν ἐκαστῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ἐάν δ' εἴπῃς καὶ ἑαυτὸν, ὡς αὐτὸς ὁ ἀπολλόμενος, εἴτε κατὰ σῶμα, εἴτε κατὰ ψυχὴν, γινώσκω μὲν ἵστε, καὶ κτενεργόνους αὐτοῦ κτενεργόνους, ἵστε οἶδ' ὅτι ὃ διασπότες τῶν ὅλων ὅτις πάντων τὰς δακρυλαίαις ἐκπαιδεύεται καὶ ὃ παρασχέον ζῶν πᾶσιν ἀνθρώποις, αὐτὸς ἀρετῶν πᾶν γινώσκω, καὶ αὐτὸς εἰς κηρὶς θεοκρίτου, ὅτις τῶν ἔργων ἐκέρου τὰς ἀρετῶν ἀποδίδωσιν δὲ οὐκ ἐκπαιδεύει κατὰ αὐτοῦ, εἴτε καὶ αὐτὸς τὴν ἡμερᾶν οὐκ ἐκπαιδεύει.

13. Φέγγε βίβη καὶ ἀγαθὸν γὰρ κέρως, ἵνα γινώσκῃς σὸν ὃ γινώσκῃ.

τοῖς ἀδικώμενον· καὶ ὁ γυναικίς τὰ πάντα καταπαλεῖν, μετὰ **XXIV.**
 λόγῳ πρῶτον τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐν τοῖς ἀναγκαίαις μένον συγκα-
 ταβαίνειν διὰ τὴν ἀσθένειαν τῇ σαρκεὶ πρὸς σύρτασιν, κρείττω
 ἐστὶ τοῦ εἶναι αὐτῆς πολὺν σαρὰν ἀρετῶς κατὰ πρᾶξιν συνεχο-
 υσας, καὶ καταβάλλοντος αὐτῇ τῇ ἀγῶνι ἐπιβουλῇ· ὁ μὲν γὰρ
 εὖ μένον τὸ κρεῖον φεύγει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἀγαθὸν χωρεῖ,
 ἔχων τὴν σάρκα συνεργὸν πρὸς τὰ κρείττω· ὁ δὲ φεύγει μὲν
 τὰ κατ' ἐλπίσιν τῆς ἀρετῆς πάθος, εὖν ἔχει δὲ τίμην συνεργῶ
 πρὸς τὰ κέλαια χρεῖσται.

Μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος, βούλεται δὲ μετὰ καρδίας 6.
 βουλευτικῆς.

Καθότις ὁ πρὸς τοὺς ἐχρούς ἀντιπάλους πόλεμος, ἐπιτε-
 ρουμένης χρήσις στρατηγίας, μεγάλη δὲ συμβάλλεται τῇ ἰσχυρῇ
 στρατιᾷ, καὶ τὸ τὸν ἐγερμένον κατὰ φύσιν τὰ θύοντα πα-
 ροικνίσσασθαι, οὕτω καὶ ὁ κατὰ τὴν νοστήν ἰχθύον ἀντιπαρά-
 ταξις, πρὸς τὸ ἐντῆσαι αὐτῶν καὶ καταβαλεῖν, ἔργονας δέ-
 νται ἐπιστομίας, καλῶς διαβγωγύσας τὰς τοῦ παθητικοῦ μέρους
 τῆς ψυχῆς θυνάμεις, τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν θυμὸν πρὸς δὲ καὶ
 λογικῆς διακρίσεως τὸ κρείττον διαιρούσας ἀπὸ τοῦ χείρονος.

Ἰσρία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις σερῶν.

Ἡ θεωρησια καὶ ὁ τῶν ἀγαθῶν ἔργων μελέτη, παραδραῖσι 7.
 ἐν ταῖς αὐτῶν εἰσπραγματικῇ δίκῃ πολὺν, αἰσθάνεται τῶν τελείων
 ἀνδρῶν, ὡς ἐκ τῶν πτωμάτων τὴν ποιητὴν καταλαμβάνοντων,
 καὶ τὸ περὶ πάντα αὐτῶν εὐεργετικὸς πείρασμοποιόντων, καὶ κα-
 τὰ τὸ δυνατόν μαμίσθαι ἐπιχειροῦντων.

Ἰσροὶ εὖν ἐκκλίνουσιν ἐκ στόματος κυρίου, ἀλλὰ λογίζονται 8.
 ἐν συνεδρίαις.

Οἱ φθάσαντες εἰς τελειότητα, εὐδαιμονίᾳ τοὺς λόγους τοῦ θε-
 οῦ τῶν ὅλων θεοῦ παραβάνουσιν, ἀλλὰ πρὸς αὐτοὺς ἀνέ-
 γονται.

Ἀπαμειβόμενος συνεκτῇ ὁ ἄνθρωπος, ἀποδίδεται δὲ ἔργον ἐν θ-
 ῶμαρτίκῃ.

XXIII. τίςιν; ἐν' ἱερουργίᾳ κατὰ νόον, ἀπὸ τῶν ἱερῶν πλάνης, φελαγίσου κατὰ θέουσαν τῆς κατὰ λόγον καὶ τῶν ὅτων ἀλεθρίως δοξῆς καὶ τῶν τοῖς συνιστάμεν πρὸς τὴν κατὰ πνεῦμα ἐν θεῷ μακαρίαν ζωὴν.

C A P. XXIV.

- Y** 1. ἢ μὴ ζηλώσης τοὺς ἀνδρας, μαθὲν ἐπαυρόμενος εἶναι μετ' αὐτῶν· φευδὴ γὰρ μελετῇ ἡ καρδία αὐτῶν καὶ πόνοι τὰ χεῖλα αὐτῶν λαλεῖ.

Τίθενον πνευματικόν, μαθηματικὴν μίμησιν ἀνδράσις ἐργαζόμενος τὴν ἀνερρίαν, μαθὲν ποιήσης συνδέσμενος αὐτοῖς· πάντα γὰρ τὰ πρὸς ἀπάτην διαλογίζεται ἡ τοῦτων ψυχή· καὶ τὰ δοκῶντος αὐτῶν προερέμμενα βέβαια, πλέττουσι τοὺς ἀκούοντες, καὶ ἰδυνάσθαι περὶ τὴν αὐτῶν, ἐπειδὴ μαθὲν ἀπαγγέλλουσιν ἀγαθόν.

3. Μετὰ σοφίας εὐνοδομεῖται οἶκος, καὶ μετὰ συνέσεως ἀνορθοῦται μετὰ αἰσθήσεως ἐρησιζόμενος ταμίαι ἐκ πνεύματος πλοῦτον τοῖον καὶ καλοῦ.

Λόγῳ θεῷ νουθετεῖται τὸ τοῦτον εὐεκτήριον πάντως ὁ νοῦς καὶ τῇ κατὰ διάνοιαν πρὸς τοῦτον συνεύσσει, τοῦ τριμεροῦς τῆς ψυχῆς, ἀνεγείρεται ἐκ τῶν κατ' ἡλιείφειν τῆς ἀρετῆς, καὶ ὑπερβολὴν ἐπαυδῶν συμπεριφέρει καὶ πόνοι σφοδρῶς δειγματοποιεῖται ἐκτείναν πρὸς ἐπιμείναι τοῦ ὅτου καλοῦ, πληροῦνται αἱ κατὰ ψυχῆς φυλακτικαὶ τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀρετῆς διαμαρτυρικαὶ ἡμέρας, ἀπὸ τοῦ πνευματικοῦ πλοῦτος, τῆς τε πάντων ὑπερτερίας ἀλεθρίας, καὶ τοῦ πάντων περὶ τὸν αὐτῶν ἀγαθοῦ· ἀπὸ ἑνὸς ὁ θεὸς, ὡς κατ' οὐσίαν ἀνθρώπος, καὶ κατ' ἐνέργειαν εὐεργετικός.

5. Κρείσσων σοφῶς, ἰσχυροῦ καὶ ἀνὰ φρόνησιν ἔχων, γινώσκων μεγάλου.

Καλλίον ἐστὶ διὰ τελευτήτων βίον, ὁ λόγῳ σοφίας πάντα τὰ ὅσα κατὰ νόον διαβῆς, καὶ ἐν θεῷ κατακρίσεις τῇ ὁσῶς ζωῇ, ὑπὲρ τὸν ἐστὶ κατὰ τῶν παθῶν ἀγωνιζόμενον, καὶ γενναίως αὐ-

ἔβλεν τοὺς τῇ συνελθὶ τρεῖς τοῦ προστεχόντος, τὸν εὐαὶον **XXIII**
ἀποβαλλόμενον φέρον' ὡς τοῦτο παρακλήσιος κατατρεφόμενον τοῦ
νοῦ σου, τῇ ἐνδοκροφίᾳ τὸν ὕμνον.

Τὸ δὲ ἐσχίσεν, ὡς περ ὑπὸ ὄφτος πτελέγας ἐκταίνοντα, καὶ **32**
ὡς περ ὑπὸ κινήτου διακρίνεται αὐτῷ ὁ ὢς.

Τελευταῖον δὲ, καὶ ὡς ὁ διδασκόμενος ὑπὸ ὄφτος παρακρί-
με, εἰς γὰρ ἀπλοῦται κερὶς, καὶ ὢς αὐτὸν ὁ ὢς διατρίβει,
αὐτὸν καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ πονηροῦ διδασκόμενος ἡμετεροῦτος εἰς
τὸν πτελέγας τοῦ χοῦτοῦ φρονήματος ἀμαρτανίου ἐνέργωνται· ὁ
ὢς ἐκταίνει πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἐκταίνεται· καὶ ὁ τοῦ διακρίνεται σε
νοῦτοῦ ὄφτος κακία, ὢς σε περιτρίβει· τὴν μὲν ψυχὴν σου,
καὶ ὡς τὸν δὲ σώμα σου, καὶ ἐνέργωνται.

Οἱ ἐρμηνεύοντες σου ὡς ἰδῶσιν ἀλλοτρίως, τὸ γὰρ σε τότε **33**
λαλέσει σκολία.

Ὅπως τὸ καὶ σου ἀπὸς πρὸς τὴν τοῦτο ἀλλοτρίως ἀφ-
εῖς, κατακρίνεται τὰ εὐαὶα παρακρίνεται, καὶ τοὺς καὶ αὐ-
τὸν τύπος καὶ φρονήματος καλλῶσιν ἀμαρτανίου ἐκταίνοντα,
τότε τὸ δικαιοσύνης σου, τὰς ἀλλοτρίως παρακρίνεται κερὶς
λαλέσει δοξῶν ἱκανοῦν ἐκταίνεται τὰ φρονήματα, καὶ μὲν δι-
καιοσύνη κατὰ λόγον πρὸς τὰ νοῦτομα.

Καὶ κατεκρίνεται ὡς περ ἐν κατὰ τὰ λαλέσεις, καὶ ὡς περ **34**
βιολῶντες ἐν πολλῷ κλάδων.

Καὶ κατεκρίνεται ὡς ἀλλοτρίως κερὶς ἐν πολλῷ κλάδων,
εἰς βιολῶν ἀγνοίας καὶ ζῶντος λογομαχίας ἐκταίνονται.

Ἐπεὶ δὲ, ἐκταίνονται με, καὶ οὐκ ἰσχύοντα καὶ ἐκταίνονται μοι, **35**
ἐγὼ δὲ οὐκ ἔδωκα.

Μετὰ ταῦτα δὲ μετακρίνεται, εἰς περ κατὰ τὸ συνελθὸς, ἐκ-
τίνονται με τὰ κατὰ, αὐτὸς δ' οὐκ ἐκταίνονται καὶ ἐκταίνονται με τὰ
τὰς πονηρίας κερὶς, ἐγὼ δ' οὐκ ἐκταίνονται ἐκταίνονται τε τοῦ
κατὰ φύσιν πρὸς τὸ κατὰ φύσιν, καὶ ζῶντος ἀγνοίας κατεκρίνεται.

Νότις ἀλλοτρίως ἐκταίνονται, ἐκταίνονται ζῶντος μετ' ὡς συνελθόντα;
λαλέσει αὐτὸς κατεκρίνεται με τὸ γὰρ τοῦ τὰς δικαιοσύνης

XXIII. Τίσι οὖν, τίσι δόρυβοι, τίσι κρίσις, τίσι δὲ ἀδίκαι καὶ λίσσας, τίσι συντρίμματα δικαιοῦς, τίσις πῦλινος οἱ ἐρῶντες;

Τίσι καπνὸς γαστρός, τίσι δεινίζεις, τίσι δὲ ἀποστρέφαι τῶν ἐμφορῶν καὶ κατ' αὐτῶν φέουσαι, τίσι συντρίμματα ἐπὶ μαθεύει ἀρετῆς γινόμενα, τίσις οἱ ἑταῖροι δυνάμεις ἀνέναντι;

3a. Οὐ τῶν ἐγγρανεύοντων ἐν αἰσῶνι; οὐ τῶν ἐχθροῦντων ποῦ πότοι γίνονται;

Οὐχὶ τῶν ἀκαταμάχων ταῖς ἱεραιαῖς τῶν ὁρατῶν, αἰσῶν ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν, πρὸς τὸ παρὰ φύσιν δίκην εἶναι τὸν νοῦν μισθώσιν; οὐχὶ τῶν ἀναζητούντων ἰδοὶ κατὰ κόρον ἢ τοῦ δολερῶν πέματος τὰς ἁμαρτίας τιθείται μετὰλεψαι; καὶ γὰρ ὁ ταῖς διαμετρεῖς τὰς ψυχὰς δυνάστης ἀσθενῶν, με δυνάμεις κατὰ νοῦν πρὸς τοὺς τῶν ὅτινα διαφέρει λόγους, δὲ τὸν κατ' αἰσῶν πρὸς τὰς ἱεραιαῖς αὐτῶν σχίσιν τῇ τοῦτων ἀνέναντι φέουρ καὶ στήσαι πάντες ἀνέναντις ἀναιρέων, ἐμπέττει εἰς φρενείδης ἐχθροῦς αὐτὸν οὐ μοῦρ; καὶ δὲ πλεονεξίαν τῶν ὁρατῶν, μετὰ τῶν ὁρατῶν διατρέχεται καὶ ἀποστρέφεται τοῦτους, καὶ διαβάλλει, καὶ συρρηθίρειται, προσηγορίαν αὐτοῖς ἀνέναντις.

3a. Μὲ μεθύοντες ἐν αἰσῶνι, ἀλλ' ἐρῶντες ἀνθρώποις δικαιοῖς, καὶ ἐρῶντες ἐν παμπότοις.

Δὲ μὴ ἐξίστασθαι τὸν νοῦν ἐν ταῖς κατ' αἰσῶνις διαμετρεῖς τῶν ὁρατῶν, ἀλόγως αὐτοῖς ἐπιβάλλοντας; ἀλλὰ συνεκλιζέσθαι δικαιοῦς, ἐκότερ τὰς ψυχὰς δυνάμει τὸ πρέσφον ἀποκρίναι καὶ συνεκλιζέσθαι τοῦτους ἐν ταῖς κατὰ ὁρατῶν τῶν αἰσῶνις πρὸς τὰ νοτὰ διαβάσονται.

Ἐὰν γὰρ εἰς τὰς φιλίας καὶ τὰ ποτήρια δὲς τοὺς ἐρῶντες ποῖς σου, ὅστις περικατέστι γυνώσκεις ὁρῶν.

Εἰ γὰρ εἰς μένος τὰς δίκας φιλῶν καὶ ποτηρίων δικαιοῦς τοῦ τῆς διαμετρεῖς νόμος ἱεραιαῖς τῶν ὁρατῶν ἀποστρέφεται, ἐς τὰς ἀν καὶ εἰς, τὰς διαμετρεῖς τὰς ψυχὰς σου δυνάμεις, μετὰ τὰς ἀνέναντι κατ' ἐπιβόρην ἀλόγιστον πρὸς συγκαταθέσεις πάντως ἀπέναντι τὰς δίκας χρεῖται γυμνασμένης πλὴν

Εὐφραίνεται ὁ πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἐπὶ σοὶ καὶ χαίρουσιν ἡ το- XXIII.
κοῦρά σου. 25.

Ἀγαλλιάσθω εὖ ἐπὶ σοὶ ὡς κατὰ χάριν υἱό, ὃ τε υἱοθετη-
σάμενός σε θεός, καὶ αὐτὸς ὡς κατὰ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν βραβεύ-
γησάσθαι σε πραγματικῶς νομοθεσία, ὡς ἐν μήτρᾳ τῇ τέλει, εὖ ἐντός ὃ
ἀλλάξαι, ἐν τῇ καθάρσει σε γινέσθαι τὰς κατ' ἐκλογικῶν ἀγα-
θίας· ἵτι γὰρ μὲν εὐφραίνεται καὶ ὁ θεὸς τοῦ ἁγίου βαπτίσματος
ἀποκατεστάσθαι σε, καὶ υἱὸν θεοῦ ἀναδείξαι καὶ κατεστῶς χάρις τοῦ
πνεύματος, δεξιόμενός σε τραπὺς, ἀντιπαλάττει παντὶ πᾶσι,
τῇ τῆς θεοτικῆς ἐκδηλώσει, τῇ τῆς ἀληθείας ἀγάπῃ, καὶ ἀλη-
θεύοντες ὡς υἱοὶ, τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μετὰ δεξιότητος, ὅς σε
τάδε διακαλεῖται.

Δός μοι νῦν σὺν καρδίᾳ· οἱ δὲ σοὶ ἀγαθοὶ ἱσὺς ὁδοὺς τα- 26.
ράσσων.

Παρέσχε μοι, τέκνον, τὴν εἰς ἐλπίδας ψυχῆς σε ἀγάπην· ἵπας
εἰ σοὶ εὐαρέσ, πρὸς τὸ γινώσκαι τὰς ἐπὶ ἐντολῆς ἔργα· ἵπο-
ρήσῃ ταύτως κατ' ἐρετὴν, καὶ μετὶ τῶν ἡθελῶν τῆς τοῦ πλε-
στον ἀγάπης πρωτοπόρου ἀντιμετώπιον· ἐπὶ ὃ ἀγαπᾷ με, τὰς
ἐντολὰς μου τηρεῖται· αὐτὴ δὲ ἵπας ὡς ἐντολὴ ἡ ἐλπίς, ἵπας ἀγα-
πῆς ἀλλήλων.

Πῶς γὰρ τηρεῖταις ἐστὶν ἀλλότριος εἰσας.

27.

Πῶς τε γὰρ τηρεῖταις εἰσας ὁ τοῖς οἰκίστασι ἐν αὐτῇ
ἐλπίσιν τὰς λογικὰς φύσεις πύδεται τὸν νοῦν διατηροῦντος, ὡς γιν-
ώσκων κατ' ἐκτὴν τὰς ἐντολὰς μὴ θυνέμενος.

Καὶ ἡρεῖται σπουδὴν ἀλλότριον.

Καὶ ἡρεῖται σπουδὴ καὶ ἐλπίς, ὡς τοῖς προσκεῖροις πταιγισμα-
ρῶν ἔχον τὴν στήν, καὶ τοῖς δεξιῶσι τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ
κεταῖς ἐχθροῖς παρέχον ταύτας ἀρτίσθαι.

Οὕτως γὰρ συντόμως ἀποκατεστάται καὶ πῶς παρακέρως ἀναλ- 28.
βίσταται.

Ὁ τοιοῦτος γὰρ μετὰ τὴν πρόσκαιρον ζωὴν, εἰς δεξιὰ ἀπό-
λιν παρακαταλείπεται ἀρτίσθαι πᾶς ὁ τῆς θεῆς ἐντολῆς πα-
ραβέβαιος, τὴν κατ' ἐκλογικῶν τῆς ψυχῆς ὑπερτέταται ἀλλότριον.

ΧΧΙΠ. Μὲ χάρι τῇ τοῦ εὐνοῦ πίστι ἀνέστης· μέγα μὲν εἶπὶ παλὸς ταῖς ἀγοραῖς ἐκδιέτριβε, τὰ πρὸς διαπραγμάτας τῆς γαστρὸς σε ἀνέστης.

21. Πᾶς γὰρ μίδους· καὶ ποσειδέας, περὶ χυλῶν· καὶ ἐνδύεται διτρίβηχριν καὶ βασιλῆα πᾶς ὑπνώδας.

Πᾶς γὰρ τῇ πολλῇ αἰσιοσύνῃ, τοῦ καὶς ἐξιστάμενος, καὶ ἐν τῇ τὴν γαστέρα διαπραγμαίνῃ, τοῖς ὑπογαστρίοις ἐκδιετριμμένους πᾶσι· καὶ ἐκδιέτριβας τῇ ἀκαλασίῃ, ἐκπεσέτω τοῦ τε σωματικοῦ καὶ πνευματικοῦ πλοῦτον· καταδικαστέος καὶ ἀφροσύνης ἐν ταῖς τῆς αἰσχύνῃς ἔργοις καὶ λογιαῖς· καὶ περιβαλλέτω σωματικῶς μὲν, χρεώσας διτρίβηχριν· καὶ αὐτὸς δὲ, δόξας κατὰ τοῦ πικρῆς μεμνημένου ταῖς κατὰ τὰ κατ' ἑαυτὸν ἀλογίους ἐκδιετριβῆς, καὶ ταπεινῶς, ὡς μὴ ἀκαλοῦντας εἰς δόξαν τοῦ τὰ πάντα πνευματικῶς Διού, ὅπως πρὸς τὴν τὰ σωματικὰ καὶ τὰ πνευματικὰ ῥάδιον.

22. Ἄκουε υἱὲ πατρός τοῦ γενέσσαντός σε.
Παῖδον τίκων πνευματικῶς ταῖς ἐντολαῖς τοῦ υἱοθετημένου σε κατὰ χάριν τῇ εἰς αὐτὸν πίστιν Διού.

Καὶ μὴ καταργῶναι ὅτι γέγραπται σου ματῆρ.

Καὶ τὴν ἀνέστην σε παλαιὰς διδασκαλίας μὴ περιφρονῶναι ὅτι τοῖς κατ' αὐτὴν συμβόλοις ἐκδιέτριβε· πληρώσαντος ταῦτα Χριστοῦ, τῆς ἀληθείας τὸν κατὰ νόμον τύπον.

23. Καλῶς ἐκτρέφει πατὴρ δικαιοσύνην.

Διόντως γὰρ διὰ τῆς τοιαύτης διδασκαλίας ἀνάγει Διὸς ὁ κατὰ χάριν γενέτωρ τοῦ περιούσιος εἰς αὐτὸν· ἀποτρέπων μὲν τοῦτον πάσης κακίας, πρὸς δὲ πάσας ἀρετὰς προτρέπων ταῖς δικαιοσύναις αὐτοῦ ἐντολαῖς.

Ἐπὶ δὲ υἱὸς σαρφὺς εὐφραίνεται ὁ ψυχὴ αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῇ πληρωμένῃ συνείσκει υἱὸς κατὰ χάριν τοῦτου, τὸ πικρὸν αὐτοῦ ἀκαταύγαστον πνέον· τελειοῦντι κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον· καὶ μετέπειτα τῶν καλῶν εἰς δόξαν, ἢ πύδην τὸν ἐκκαθαριστὴν εἰς μετάνοιαν, ἀλλ' ὡς υἱὸς πληροῦντι τὸ πνευματικὸν Δίκαιον, ἐν τῇ ἐγγάζεσθαι τὸ ἀγαθὸν δι' αὐτὸ τὸ καλόν.

Μὴ πνέσῃ τὸ νηπιωδὲς φρεσίν, καὶ ἀλογίστως φερόμενον **XXIII.**
 σαρπίον σου, πρὸς ἰργασίαν μὴ βρίζῃαι τοῦ ἀγαθοῦ· ἐπιποθήσῃ εἰ
 ὡς ἐν τοῖς βάθμῳ, λόγῳ ταπεινώσεις αὐτὸ ὑπερηλάζων καὶ δου-
 λωγωνῶν, οὐ μὴ διακωλύῃ, κτλ ὑποτρέχῃ σε πρὸς τοιαύτας.

Τὸ μὲν γὰρ πατάξῃς αὐτὸν βάθμῳ, τὸν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ **14.**
 θανάτου ῥύσῃ.

Τὸ μὲν γὰρ, ὡς εἴρεται, ταπεινώσεις αὐτό, ὡς ἂν μὴ πα-
 ρατρέῃ σε εἰς κρηνοὺς ἡμέρας καὶ βάρβαρον· τὴν δὲ ζωογονεῖ-
 σκεν τοῦτο ψυχὴν σου, ἥλιος τοῦ κατ' ἁμαρτίαν θανάτου.

Υἱέ, ἵαν σὸς γένεταί σοι ἡ καρδία, εὐφρανταί καὶ τὴν ἡμῶν **15.**
 καρδίαν καὶ διδασκίβῃαι λόγοις τὰ σὴ χεῖρα πρὸς τὰ ἡμῶν χεῖ- **16.**
 ρα, ἂν ἁρτὰ ᾖσι.

Τίτουν, ὃ σπουδατικῶς ταῖς ἡμέραις διδασκαλίαις ᾤδισκεν,
 ἵαν λόγῳ θείῳ μετέσχεῃ σου ἡ ψυχὴ, ἀγαλλίσσεται καὶ τῇ ἐμῇ
 ψυχῇ ἱκανήσῃ, οἰκίσθαι σου λογισμοῖσιν τὰ σὴ καὶ τὰ λόγια
 σου πρὸς τὰ ἡμῶν ὡς πρὸς τοια κατὰ παραβολαίς, καὶ συνει-
 νήσεις ἵαν ὑπάρχουσιν ᾤαδῃ.

Μὴ ζελοῦμαι ἡ καρδία σοι ἁμαρτωλοῦς, ἀλλὰ ἐν φόβῳ κυρίου **17.**
 ἰσθὲς εἶπεν τὴν ἡμέραν· ἵαν γὰρ τρέσῃς αὐτὸν, ἵσταται σοι ἔργο- **18.**
 να ἡ δὲ εὐαί σου εὖν ἀποστήσεται.

Μὴ τοῖς τῶν θείων ἐντολῶν παραβότας μισήσῃαι σοι ἡ ψυ-
 χή, ἀλλὰ φόβον ἔχει τοῦ τῶν εἰδων δεσπότου θεοῦ, ὥς ἂν ἡ
 τοῦ θανάτου νόξ καταλάβῃ· ἵαν γὰρ ἁμαρτίαν ταῦτα φυλάξῃς,
 ἔξεις μαθητῶν μαθητὰς, τοὺς ἐκτρέψῃαι τῇ διδασκαλίᾳ σοι, καὶ
 τὴν ἁμαρτίαν σου βίαν ζελοῦνται, καὶ οὐδέποτε ἀπειθήσεις τὴν
 εὐαγγελίαν σου.

Ἄκου υἱὲ καὶ τοῖς γίνε· καὶ καταύθους ἐννοεῖται εἰς καρδίαν. **19.**

Ἀπόδειξέ μοι τὰ ὥσα σοι τίτουν, καὶ θείῳ μετελέγβῃαι λό-
 γον, καὶ κατὰ τοῦτον καταύθους τὴν πρώτην κατὰ νόον κίνησιν
 τῆς ψυχῆς σου ὥστε τίς ἀληθείαν μὴ παρτεπρίσκεισθαι.

Μὴ ἰσθὲς οἰκονόμος, μηδὲ ἱστῶν συμβολαίς, κτλ· τοι ἄγο- **20.**
 ρατοῖς.

XXIII. Ἀποβαλεῖται γὰρ τώτεον αὐ μετὰ πάλῳ, ἀπαγωγῶν σε τοῦ κατὰ θεόν σκοποῦ, καὶ ῥημαὶ τοῦ ἐκ' αὐτοῦ ἀγαθοῦ λογισμοῦ, καίμων σε ὑποκρίσασθαι τώτεον διὰ σταθερίαν καὶ ἀδραμονικῶς σου.

9. Εἰς ὅσα ἄρτους μεθὲν λέγε, ῥήματα μυκτηρίσας τοὺς συνειτούς λόγους σου.

Μεθὲν τῶν θεῶν καὶ μαργαρυδῶν λέγεις, εἰς ἀράσας προ-
εῖσαι τοῦ ἀλογίστου βιούτου, καὶ διὰ τοῦ χοίρου τῷ βαρβάρῳ τῶν
ἰδεῶν ἐγκαλονδουμένη μίσητι ἐπεγγυάσας τοῖς τῇ ἀλεξείᾳ ρω-
χούσι λόγοις σου.

10. Μὴ ῥημάς· ὅρα αἰών· εἰς δὲ κτήρα ἄρτων μὴ ἐπέλθῃ.

Μὴ ρηματοῖσι τὰ πρὸ αἰῶνος παντός τοῦ θεοῦ κήρυκα, ἀρα-
πάζων τὴν κρίσιν αὐτοῦ πρὸ καιροῦ· καὶ εἰς τὴν κατὰ προκρί-
σιν ἐπισκευαίμενος κακοῖν τοῖς ἐπισκευῶσι τῇς τοῦ θεοῦ νόθεσις,
διὰ τῆς τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ παραβύστας, μὴ σωτὴν εἰσερχόμενος,
κατακρίνων αὐτούς ἢ' εἰς ὡς ἄδραμον ἐλεεινίσαντες.

11. Ὁ γὰρ κατακρίνων αὐτοὺς κύριος, κραταῖός ἐστι· καὶ κρινεῖ
τὴν κρίσιν αὐτοῦ μετὰ σοῦ.

Ὁ γὰρ θεὸς οἷα πάντα θυνάμενος, τούτους μὲν τῆς κακίας
ἀπαλλάττει· ἐπὶ δὲ δ' ἐπενόησι τὴν ἀκαμύσαντα τούτους κατὰκρι-
σι, ἐν ᾧ κήρυκα ἕτερον κρίνει κατακρινόμενος.

12. Δὲς εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σου.

Παράσχου διὰ τὸ δικαιοκρατεῖν σου, ἵνα τῆς θεῆς ἐνείκας
ἐκέρχῃ πρὸς τὰ κριτέοντα.

Τὰ δὲ ὅρα σου ἐπομένον λόγους ἐκείνης.

Τὰς δ' ἐπισκευαίς· λόγῳ τοῦ παιδευτικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς αὐ-
θυναίμενος, τὴν ἐκείνην καὶ τὸν θυρόν, ἐπενόησας λογισμοῖς
τοῖς δικαιοκρατεῖν τὸ ὄντως ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ νομιζομένου· ὥς τὴν
μὲν, τοῦ ὄντως ἐργασθῆαι ἀγαθεῦ· τὴν δὲ, τὸ νομιζόμενον ἀπο-
στρίψασθαι.

13. Μὴ ἀπόσχῃ νήπιον καθεύων· ἔτι ἔκκα πατάξῃ αὐτὸν ῥάβδῳ,
αὐ μὴ ἀποδότης.

τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὑπὸ πάντων ὡς αὐτὸν καρτερώμενον, ἐν αὐτῷ **XXIII.**
κατ' εὐεῖαν εὐρήσεις, ὡς ὑπεράσταν.

Κατακαύσεται γὰρ αὐτῷ πύργος, ὥσπερ ἄκαυ.

Ὁ γὰρ κατ' εὐεῖαν πύργον ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ἀδικησάτωσιν εἰς
τὸν κόσμον ἐξηρχήμενος κατ' ἐνέργειαν, ὡς ἐν καρτέναις ὑπὸ τὸν
αἰτιατῶν τῇ καταρτιᾷ διαλογίᾳ, ὡς αὐτὸς μονογενὴς τοῦ Θεοῦ
λέγει, ταῖς τοῦ ἑαυτοῦ αὐτῷ πνιγνῶντος ἐνεργείαις, ὡς τρεῖς
πατέρες ὑψιστοῦς αὐτοῦ, ὑψίστους ἐν τῇ διαρτιᾷ τοῦ ἀνδρώ-
που ἑστί.

Καὶ ὑποστρέψει εἰς τὸν οἶκον τοῦ προσετακέντος αὐτοῦ.

Ἀποστρέψει κατὰ τὸν τῶν ὑπὸ φύσει καὶ χρόνον ἀμείβε-
σιν, ἀπορριπνῶν ὑπολογισμούς, πρὸς τὴν πλήρη χάριτος καὶ ἀλα-
θείας ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός δόξαν.

Μὴ συνδίδιναι ἀνδρὶ βουκόλῳ.

6.

Μὴ συνδιδεκτῇ τῇ εὐσεβοῦντι σοὶ τῆς σωτηρίας διαιρέσει· δια-
σπαρμένης μὲν σου τῆς φύξης τοῦ νομήντος αὐτοῦ Θεοῦ λόγῳ, καὶ-
λαμμένης δὲ δὴ τῶν κατ' ἐκτελεῖν τῆς ἀρετῆς παραλόγων πράξεων,
ὡς τρεῖς ἀνδρὶ αὐτῷ τῇ σωτηρίᾳ κήρυττον συνεσθιάοντες σὺ τοῦ-
τῳ τὸν ἀπὸ Θεοῦ ἔκτιστον.

Μεθὲν ἐκιδύρας τὸν βρωμάτιον αὐτοῦ.

Μὴτ' ἐλθῶν τῶν ποικίλων αὐτοῦ τῆς κακίας βρωμάτων.

Ὅν τρέπον γὰρ εἰ τις κατωκίαι τρέχει, αὐτὸς ἐκδύει καὶ γ.
αἶμα.

Καὶ ἐν γὰρ τρέπον ἡ κατωκίαιως τρέχει, Πιγνῆ, αὐτὸς
καὶ αὐτὶς τρεφόμενος μὲν τὸν κακίαν, τὴν δ' ἄγνοιαν πίνων, τα-
ρβάνεται, καὶ ἀκαταστατὶ τῆς φυσικῆς ἀπέλλων εὐέλπῳ.

Μεθὲν πρὸς σὲ εἰσαγέγρας αὐτόν, καὶ γάρη· τὸν φαρὸν σου
μετ' αὐτοῦ.

Μὴτ' ἐν εἰς πρᾶνταις τὴν ἀρετὴν, δὴς αὐτῷ πόρεδον, τοῦ
συνεσθιάον σοὶ αὐτὸν ἐν τῇ ὑπακορῶν τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς.

Ἐξημέστω γὰρ αὐτόν, καὶ λαμβανέτω τοὺς λόγους σου τοὺς 8.
ἐκδοῖς.

XXIII. μίμης κτίσταις τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ, μὴ κατ' αἰσθεσιν τῶν-
τες ἀπολαύει· ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸ φαινόμενον σοι προκείμενα εἶδε
ταύτας, νοερώς καταλάβῃς, τοὺς τοῦτον λόγους συνέλιγαν, καὶ
κατ' αὐτοὺς ἐπιχειρεῖ πράττειν τὸ ἀγαθόν.

Εἰδώς ὅτι τοιαῦτα σοι δεῖ παρασκευάζεσθαι.

Γινώσκων ὅτι μιμήσειαι Θεὸν τοῖς ἔργοις ὁραῖαις, κερῶν
κατὰ γνώμην τῆς ἀκλογώσεως τοῖς στοιχείαις τίςποτε γινώσκῃ
ἀρετῆς· καὶ τὸν κατὰ δίκαιαν θεωρηπίζεσθαι καὶ αὐτὸς συν-
εῖν κόσμον, τοῖς κατὰ μέρος τῶν ἀρετῶν εἰδέναι· ἐκ τῆ μετὰ-
γων σεμῶς δι' ἡμερῶς ὁρατότερος, τὴν κατὰ τὸν αἰσθητὸν αἰῶ-
να μυστικῶς θεωρεῖν, ἐπὶ τὸν κατὰ δίκαιον ἐν συνήκει διὰ
τῶν ἀρετῶν συμπλερούμενον κόσμον.

3. Εἰ δὲ ἀπληρότερος εἶ, μὴ ἐπιθύμῃ τῶν ἰδιωμάτων αὐτοῦ.
Εἰ δ' οὐκ ἄρα τῇ τοιούτῃ γνώσει τῶν ἀρετῶν, ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι
κατὰ θεωρεῖν ἐκείνη, μὴ ἔρα καταλαμβάνειν τὰ παρ' αὐτοῦ μό-
νου Θεοῦ γνωσκόμενα μυστήρια εἶναι τὴν, ὅπως ἐκ τοῦ ἀγενεστοῦ
πατρὸς ὁ μονογενὴς αὐτοῦ καὶ συνεκίδας υἱὸς γενώσκει, καὶ τὸ
συνεκίδιον αὐτοῦ ἐκπεριέσται πνεῦμα· καὶ ὅπως παρὰ Θεοῦ ἡ κτί-
σις ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παρέχθη.

Ταῦτα γὰρ ἔχεται ζῆλος φανδούρ.

Ὁ γὰρ τὰ τοιαῦτα, ὅταν ἀκατάλακτα, καταλαμβάνει ἐπι-
χειρῶν, φανδούρ ἀντέχεται γνώσεως.

4. Μὴ παρακαίῃσιν πένες ὧν, πλουσίῳ.

Μὴ εὖς ὁ πλουσίῳ ἐκ χροῆς, καὶ τῆς θείας χάριτος ἰσο-
δοῖς, πρὶν μετέχῃς Θεοῦ, παραίσει τοῦτον ἑαυτὸν, τῇ ἀπίστω
καὶ υπερλήρει, καταλαμβάνειν αὐτὸν ἐπιχειρῶν, ὡς εἶδεν αὐτὸς
ἑαυτόν.

Τῇ δὲ σὲ ἰσοῖς ἀπόσχου.

Ἀπόσχεσθαι δὲ τῆς δίκαιας σου ἀπὸ τῆς κατ' οὐσίας τοῦ
Θεοῦ λόγον καταλάβει.

5. Ἐκὼ ἐπιστρέψας τὸ εἶν ὅρμη πρὶς αὐτόν, οὐδωκεῖ φανίται.
Ἐκὼ γὰρ τὸ νοερὸν τῆς ψυχῆς σου ὅρμη ἐλαίσας πρὸς αὐ-

Εἰ γὰρ θεδόντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ διαβολῇ, καὶ τὴν κί- **XXII.**
 ρον τῇ καρίᾳ, καταλάβει τὸ χεῖρ, καὶ μὴ δύναται οὐ ἢ σὺν
 κατὰ πρῶτον τὸ χεῖρ τῆς ἀρετῆς ἀποδοῦναι, πῶς οὖν τὴν ἰσχύν
 αὐτῆς τῇ ἀμαρτίᾳ περιπαυαλάσσει, ἀπολάβει τὰ καθύπευ
 στοιχεῖα τὰ εὐστὰς ἢ αὐτῶν σου σαρκοῦ, τῇ διαβολῇ κλέβει
 ἀναβῆναι εἰς αὐτὴν ἐν ᾗ ἀνακαλεῖται πρὸς ἰδυνάμειον αἱ δι-
 κες ὡς οὖν τοινοῦται τῇ ψυχῇ δουλεύει, ὅτε μὴ πρὸς ἰργασίαν
 τῶν ἀρετῶν δουλεύωνται κινεῖται ἱερὸς ἡ ψυχὴ σου αὐτο-
 λογιζέσθαι πικρῶς ὀργισθῆναι καὶ αὐτὴ ἐν εἰχρῇ πρέ-
 σαιρον ἀνέστηται ἐν σαρκοῖ.

Μὴ μέγα ἔρικ αἰῶνα, ἢ εἴδοντες αἱ πατὴρες σου. **28.**

Μὴ μετανιδίαι τὰ ὅσα τῆς ἀληθείας δόγματα, ἢ σοι πα-
 ροιδιδόντες αἱ τῆς ἀληθείας διδάσκαλοι αἰχμαλωτίζον τούτοις
 πρὸς παρὰ λόγους δόξας πονεῖς.

Ὁρατοῦν δὲ δὲ, καὶ εἶπεν ἐν τοῖς ἱεροῖς αὐτοῦ, βασιλεῖ- **29.**
 σι θεὸς παρτερόναι, καὶ μὴ παρτερόναι ἀνδράσι ναυραῖς.

Θεωρετικῶς καὶ πρὸς πρῶτης ἐτοιμότητος ἀνδραμον, λο-
 γιστοῖς διὰ παιδαρχίαν διδοῖς, καὶ ἑσθλῶς ἐπισκεπτοῖς τοῖς
 πρὸς ἔργον, καὶ μὴ ἀνδραμον; καὶ πρὸς ἰργασίαν τοῦ καλοῦ
 διὰ τὸ τῆς ἀρετῆς ἐπίπνον ἀποκατακτεῖν * ὅπως ταῖς θεωρητικαῖς * *Confer*
 καὶ ταῖς πρακτικαῖς τῆς ψυχῆς δυνάμει τὸν γὰρ καὶ τὴν ἀρε- **P. 147.**
 τὴν ἐργῶν, εἰς θεόν, ὡς ἀλήθειαν καὶ ὀργισθῆναι γέρεται, καὶ
 μὴ μακρόναι τούτου, τῇ σχέσει τῶν ὁρίων ἀπατόμενος, καὶ
 περὶ ταῦτα μόνον καταγινόμενος.

C A P. XXIII.

Εὐν καλὸς διακονεῖ ἐν τῇ ἐπιτάξει δυνάμου, κατὰ τὸν **1.**
 παρτερόναι σοι, καὶ ἐπιτάξει τῆς χεῖρος σου. **2.**

Ἐκὼ εἰς ἀνάμεινον γὰρ, πικρῶναι τῆς πρὸς κυρίαν
 πρῆξις, ὥστε τοῦ οὐρανοῦ κατεβῆναι ὅσον δύνανται μετα-
 λογίζοντες, ἐν τοῖς ὡς ἐν τίς τῶν πρὸς τοῖς στοιχείοις ἰστα-

XXII. Διότατον εὖν σε ἀληθὲς λέγον, καὶ γινώσκον ἀγνήτων κατακρίναι τοὺς ἀποκρίνεται λόγους ἀληθείας τοῖς προβαλλομένοις σοι.

21.

Παιδεύω σε τοῖσιν τὸν Διόν τας ἀληθείας λέγον, καὶ τὴν τοῖσιν ἐν πανόρκατι γινώσκω ὡς ἐν ἄρκῃ καὶ καὶ προσδίδωμι καὶ παραδίδωμι ὡς ἐν ὡσὶ πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας καὶ ἀποκρίσεις σου ἀληθείαι· καὶ μὴ γὰρ τίχρη διδασκαλίας ἀληθεύς, οὐ γινώσκεις διδασκαλίας ἀληθείας.

22.

Μὴ ἀπαθίζω πάντα· πτωχὸς γὰρ ἴσταν καὶ μὴ ἀποκρίσεις.

23.

Ἀποθνήσκω ἐν πύλαις· ἡ γὰρ κύριος κρίνει αὐτοῦ τὴν κρίσιν, καὶ μύσας τὴν θέλον φυχὴν.

Μὴ ἀπαθίζω τὸν τοῦ πλοῦτος τὴν παντοκρατορὴν γινώσκω ἐρωτῶντες, καὶ μένον περὶ σποράς λήθων καὶ λόγους εἰς ἄρκῃ εἰκὼ χρονοῦ ἐσχαλαστικῶν, ἀποδίδωμι σοι λόγους τῶν ἀποκρίσεων· ἐνδεὲς γὰρ ἴσταν τὰς τοῦτων γινώσκω καὶ μὴ διαφύλαξαι τὴν περὶ τὰς πρὸς Διόντιον εἰσαγωγὰς πρῶτης ἀποκρίσεως, κατακρίνων αὐτὸν τῇ γὰρ ἰδίᾳ καὶ τῇ εἰς ἡμᾶς ἀποκρίσεως ἐπιτάσσας τὰ κατ' αὐτὸν καὶ οὐ ἐξῆς σου τὴν φυχὴν ἀξίωσιν ἀπὸ τοῦ κενόθεν τὰς τοῦ ἀδελφοῦ κατακρίσεις.

24.

Μὴ ἴσταν ἱερεὺς ἀνδρὶ διακρίναι ἡμᾶς καὶ ἐξῆς μὴ συντα-

25.

λίζω· γινώσκω μάλιστα τὸν ὡς αὐτὸς, καὶ λόγους ἡρώδους τῇ σὴ φυχῇ.

Μὴ ἴσταν συνταγὰς ἀνδρῶν ἐρωτῶντες ἀποκρίσεις τὸν τοῦτων κατακρίναι μάλιστα συνταγὰς πρὸς αὐτὸς σοὶ καὶ ἡμᾶς τὸν κατὰ τὰ τοῦτων κατακρίναι μάλιστα σοὶ καὶ ἡμᾶς λόγους μετασχεῖ τὸν ἐπιτελεστικῶν αὐτοῦ καὶ διορίσας ἀναστασιατικῶν κατακρίσεις σου τὴν φυχὴν.

26.

Μὴ δίδωμι σιωπὴν εἰς ἡγῶν ἐισαγωγὰς πρῶτης.

Μὴ συγκατέθεται τῇ σοφίᾳ πρὸς ἀδυναμίας καὶ τὸ πρῶτον, καὶ εἰς τὸν ὡς αὐτὸς ἀποκρίσεις αὐτὸν τὴν χάρις τὰς ἀρετὰς· εἰσαγωγὰς ἐπιτελεστικῶν πλεονήσις κατὰ τὸν Διόντιον προσώπου χαρακτηρίζοντα βίον τὴν κατακρίσεις τὰς φυχὰς σου διὰ δίδωμι.

27.

Ἐκὼ γὰρ μὴ ἔχῃ πᾶσι ἀποκρίσεις, λείπονται τὸ σπέρμα τὸ ἐκὼ τὰς πλεονήσις σου.

Καὶ ἔκ ἐκείνης κινήσῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, εὐφρανόμενος σε **XXH.**
 ἔκ ἐκείνης χαίσεις. 18.

Καὶ ἔκ ἀπαγωγῆς τοῦτον εἰς τὴν ψυχὴν σου, γενήσονται σοι χαρὰς πνευματικῆς πρὸς τὸν ἑαυτὸν σου εὐφρανόμενον καὶ τὸς χαίσεις· εἰς τὸν δὲ τοῦτον ὑπολογίζοντος σε, εἰς ἄνθρωπον διδάσκοντος τὰ σοφίσαντα.

Ἰνα σου γίνῃται ἐνὶ κόπον ἡ ἐλπίς.

19.

Ὅπως ἐπέβη σου πᾶσα ἡ ἐλπίς ἐν τὴν τοῦ παντός διασώτην τὸν, μόνον προσεύχεται καὶ λαλεῖς τὸν τὸν.

Καὶ γνωρίσῃ σε τὸς ἐξουσίας αὐτοῦ.

Καὶ γνωρίσῃ σοι αὐτοῦ πρὸς τὸν εἰς αὐτὸν γενόμενος κατὰ γνώσῃ καὶ ἐκείνην πορίσῃ· πρὸς ἐκείνην τὸν μὴ γνωρίσῃ, ὡς ἀλλοτρίαν· τὸν δὲ πρακτῶν, ὡς ἀγαθόν.

Καὶ τὸ δὲ ἀπογνώσῃ αὐτὸς ἐκ τῆς τριτοῦ.

20.

Καὶ αὐτὸς δὲ ἐκείνην τὸς τοῦτον λέγουσιν ἐκ σπουδῆς τριτοῦ, κατὰ τὸ τὸς ψυχῆς σου μέγας· ὑπολογίζοντος εἰς τὴν κατ' εὐφρανῇ καὶ τὴν κατὰ δέξεται καὶ τὴν κατὰ τὸν θυμῶν· ὡς τὸς ψυχῆς ἐκείνης μὴ κατ' ἀλλοτρίαν τὸ τὸν ἐκείνης λόγων μετὰ τὸ ἐκείνης πάντας εὐφρανῇ, διὰ τὸ τὸς ἐκείνης αὐτοῦ προχωρήσῃ· ἐκείνης δὲ κατὰ δέξεται τὸς τὸν τοῦτον λόγων ἀπογνώσῃ θυμῶν· τὸς πολλοὺς ἀλλ' οὐ πάντας διὰ τὸ ἐκείνης βλεπῶν ἐκείνης, καὶ ἀπογνώσῃ αὐτοῦ τὸς τὸς ἐκείνης λέγουσιν εἰς ἐκείνης κατὰ τὸν, τὸς ἐκείνης τὸν εὐφρανῇ, καὶ μετὰ τὸς ἐκείνης ἐκείνης· καὶ οὐχὶ τὸς ἐκείνης ὡς τὸς ἐκείνης, διὰ τὸ ἐκείνης βλεπῶν αὐτὸς καὶ προχωρήσῃ.

Εἰς βουλήν καὶ γνώσῃ ἐνὶ τὸ πλῆτος τὸς καρδίας σου.

Ὅπως δὲ τοῦτον τὸ ψυχῆς σου ἐκείνης, πρὸς ἐκείνης τὸν πρακτῶν, καὶ ἐκείνης τὸν ἐκείνης τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον, τὸ ἐκείνης ἀγαθόν ἀπὸ τοῦ ἐκείνης διακρίνῃ· καὶ γνώσῃ τὰ ἐκείνης ὡς ἐκείνης γνώσῃ.

XXII. σπέρμει ἀπ' αὐτῶν ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ἑαυτοῦ σχολῆς καὶ κακίας.

Ἐπέρχουσι διαλογισμοὶ ἀνδρώπων ἱκανοί, εἰς κρήεις κοκίας ἐν γνώσει αὐτοῦ ῥέοντες, καὶ οὐκ ἔρῃ, γὰρ, ὁ τοιοῦτος τοῦ ἐπιγέρμει τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν· διὸν δὲ ἵσταν ἐπιγέρειν ἐκ τῆς κατ' ἑλπίσιν τῆς ὁρατῆς καὶ ὑπερβολῆς παρεγκλημάτων· μὴν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ πορείας, εἰς κρημονίης δὲ κοκίας φερύσας καὶ βύραδρα.

15. Ἄνοισα ἔχεται καρδίας νόου.

Ἀρροσύνῃ ἔχεται τῆς φύχης τοῦ ἐπε καὶ ἑλπίσιν καὶ ζουτος.

Ῥάβδος δὲ καὶ παιδικὰ μακρὰν ἀπ' αὐτοῦ.

Οἱ δὲ πλεττονῶντες τοῦτον δίκην ῥάβδου ἡλεγετικοὶ λόγοι, καὶ εἰ πρὸς τὸ διὸν ἐκέρχονται, πόρρω ἀπ' αὐτοῦ ἀπλάτυνονται, μὴ παραδειχόμενοι τομαρῶσαν αὐτοῦ, διὰ τὸ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ἐκπαλῶς ἐγκρίσθαι τοῖς πονηροῖς.

16. Ὁ συνεγνωτῶν πίνετα, πολλὰ ποιεῖ τὰ ἑαυτοῦ κακία.

Ὁ φουδῶς λόγων κατὰ τινος πονηρίαν, τὴν μὴ αὐτοῦ κοκίαν αἶψα ἐπὶ πολὺ.

Δίδωσι δὲ πλουσίῳ ἐκ' ἑαυτοῦ.

Ἐκ' ἑαυτοῦ δὲ τὴν τοῦ πλουσίου, πρὸς ἐν κακίᾳ τοῦ πίνετος· ἐπε αὐτοῦ καὶ τῆς τοῦτον βλάβης αἰτίας γίνεται.

17. Λόγοις σοφῶν παρόβρισι σὺν οὖς.

Ταῖς διδασκαλίαις τῶν σοφῶν λόγων μεταληρότων, καὶ τὰ σοφὰ φρονούντων, ὑπόδει· τὴν σὺν ἀσέβει· ἀπαροδοῖας εἰως μὴ ὑπεκρίων.

Καὶ ἄκουε ἑρῶν λόγων.

Ἐκτενῶς αὐτὰς ἑρῶν τῆς σοφίας ἀνωτίζου τοὺς λόγους· διὰ μέσων τῶν τὰ ἑρῶν μαρτυρῶσαν μυστήρια.

Τὴν δὲ σὺν καρδίαν ἐπιστάσαν, ἵνα γὰρ ἐπε καλοὶ εἴσι.

Κατὰ δὲ τὴν διάνοιαν σου πρόσχε, ὥς ἂν καταλάβῃς ἐπε εἰσὶν ἀγαθοί.

διαρρέοντες, καὶ μὴ κατ' αἰσθεσιν τῇ τῶν ἰσχυρῶν ἰσχυραῖς XXII.
ἐναπομένους τὴν γνώσιν τῆς ἀληθείας.

Φαυλίζει δὲ λόγους παρόντας.

Αναβάλλει δὲ τοὺς τῆς προνοίας λόγους ὁ τὰς τοῦ θεοῦ ἐν-
τολάς παραβιάζων, ἐπείπερ μὴ τῶν ὁδῶν μὴ ἐγκρατεῖται, βε-
βαιῶς καὶ δυσκατορθῶν· ἀποκαλῶν τὰς σωτηριάδας τοῦ θεοῦ
ἐντολάς· ἐπείπερ δὲ μὴ ὑπομένῃ τὰ θλίβειν, ὡς οὐκ ἀσχετὸν
αἰσθάνας· καὶ οὐχ ἑαυτὴν, ἀλλὰ θεὸν αἰσιμαίνων.

Προσφύζονται καὶ λόγοι ἑταίροι, λέων ἐν τοῖς ὄρεσι. 13.

Ὁ πρὸς πρῶξιν καὶ θυμὸς μέθυρος προσβάλλεται ἀγορ-
μῆς, οὕτως λέγων· κυλίσ μου τὸ πρῶθυμον τῆς ἐν ταῖς ἐν-
τολάς πρὸς θεόν κατὰ πρῶξιν παρίας, παρεθρύνω ταύτας, ὁ
δύειν λέοντας ζεῶν ἀρπάσκει μου τὴν ψυχὴν οὕτων.

Ἐν δὲ ταῖς πλεονεξίαις φανερῶνται.

Καὶ ἐν τῇ κατὰ τὴν διακτορῆν πλεονεξία τὰς γνώσεις τῶν ἰσχυ-
ρῶν θυμῶς, λεγόμενον τὰ ὅμ' αὐτῶν τῆς πονηρίας ἐνδύμα-
τα, ἀκαρπὶν μὴ ἐπιχειροῦσι τὴν αἴσιν, διὰ τῆς κατ' αἰσθεσιν
πλεονεξίας, πρὸς ζῆλον ἀγνοίας τοῦτον σπείδοντες κατασφῆν.

Βάθρος βαδὺς, στόμα παραπτόμενον. 14.

Τοῦ παραβιάζοντος θάλαμον τὴν λόγον κατ' ἐν γένει, καὶ
θεοῦ ἀποστόλου, αἱ ὑποθέσεις λέγουσιν βαδυνάτων ἐκείνων· ἐπὶ
ὁ τοῦτοι κατ' ἐνέργειαν τινασάτων, τοῦ κατ' ἁρτίον πικέται
δρόμου.

Ὁ δὲ μετὰ τῆς ἐπὶ κυρίου, ἐπιστρέφεται εἰς αὐτόν.

Παραινέται δ' αὐταῖς, ὅς θεός· ἀποστρέφεται ὡς τὰ ἰσχυ-
ρὰ ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ τρομακόμενον· ἐγκατελεγκμένους τὴν ταῦ-
του εἰς τὴν κατ' ἐνέργειαν τῆς ἡμετέρας ἐπιστροφῆς βόθυνον καὶ
μαδύν ἐκ τῆς πείρας αὐτῆς εἶναι ἵστι κακὴν τὴν ἀπιστίαν αὐ-
τῇ ἐκθρομένη πάντως ὑπάρχοντι, καὶ πείθεσθαι τῷ ἐχθρῷ, κή-
τευσθαι ἐκκαλίσσασθαι ταύτων, ὥςτε χεῖρα βεβήκει ἐπ' αὐ-
τῇ, καὶ τοῦ τῆς ἀπιστίας βαδύνου ἐξαγκυλῆν.

Εἰσὶν ὁδοὶ κακὰ ἰσχυρῶν ἀνδρῶς, καὶ οὐ ἀγαθὴ τοῦ ἀπο-

XXII.

Νίκην καὶ ἰσὺν περιποιῖται ὁ δῶρα δούς.

Τὴν κατὰ τῶν καθῶν νίκην, καὶ τὴν παρὰ θεῶ δοξάν ἱκανὴν πάντως περιποιῖται ὁ προσέγων θεῶ ὡς τινι δῶρα τὰς ἀρετὰς.

Τὴν μὲν τοι ψυχὴν ἀφαιρείται τὸν κτεταμένον.

Κήντιζεν τὴν ἑαυτοῦ ἀφραδίαν ψυχὴν ἀπὸ τῶν ἰσχύων ταύτων τῆς πονηρίας πενυμέτων τῇ ἀφαιρίᾳ αἰχμαλώτων.

10. Ἐξήλα ἐν συνεδρίῳ λογιόν.

Ἀπέλασεν τὸν μεταδιδόντα τῆς ἑαυτοῦ κηλίας καὶ τοῖς λογικοῖς, ἀπὸ τῶν συνεδριζόντων εἰς βουλευτήριον.

Καὶ συνεξιλαύσεται αὐτῷ νόμος· ὅταν γὰρ καθίῃ ἐν συνεδρίῳ, πάντως ἀτιμῶν.

Καὶ συναπελαδύσεται τοῦτον φιλονεικία· ὅσταν γὰρ οὗτος συνεδριάσῃ ἰσὶ, πάντως χλευάζει, καὶ διεγείρει εἰς μάχην.

11. Ἄγαθῇ κυρίως ἐσὶς καρδίας.

Ὁ δεσπότης πάντων θεῶν, ἀγαθῇ μὲν ψυχῇ, καρδίᾳ ὑπερρώσκει, καὶ κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον πολιτιμομένης.

Δικταὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄραμοι.

Προεδίχεται δὲ συμπαθῶς, ἐπιλομένης ἀγκάλῃς, τοὺς διὰ μετριοῦς, πάσης ἀφραδίας καλῶς ἑαυτοῦς ἐκκαθάρωντας.

Χαίλειαι παιρῶναι βεταίους.

Ὁ πάντων βασιλεὺς θεῶν, ἔξωθεν διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν τῆς προσκεύστης προνοίας, τοὺς δεχομένους ἑαυτοὺς ἐπ' αὐτοῦ βεταίουςθαι, ἀπάγει μὲν αὐτοὺς τῆς φθοροποιῶς κηλίας, ἅγει δὲ κατ' ἀρετὴν πρὸς τὸ ἀγαθόν.

12. Ὁρθολογῶι κυρίῳ δευτερεύουσι κίεθον.

Οἱ δὲ λόγοι τῶν ὄντων, εἰς ὡς τισιν ὀρθολογίαις αὐτοῖς ὁ τοῦ παντός δεσπότης τὰ πάντα ὀρθῶ, γενώσκειν πᾶσι πρὶν γενέσθαι αὐτῶν, ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ δι' ἧς καὶ ἐν ᾗ τὰ πάντα ἐποίησεν, οἷα ἱστέε ἀκτίνας αὐτοῦ τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἡλίου, ταῖς μὲν θεωρητικαῖς τῆς ψυχῆς δυνάμεισι παρέχουσι τὰ τὰ ὄντα ὀρθῶς ὡς ἰστέε φύσιν· αὐτοῖς δὲ ταῖς αὐτῇ τῇ αὐτῶν ὀρέσθαι

παύειν ἀλλοτρίαις εἰς ἀπόλειαν ἀπόσχεται δι τῶν ταύτων πα- XXII.
 θῶν, ἡ τερπὴν τὴν ἰδίαν ψυχὴν, ὥς τὴς ἐντολῆς μὴ ἐκτρέψαι.

Πλούσιον πτωχὸς ἀρξομένην.

7.

Αἱ εὐλογούμεναι ψυχαὶ ὡς λογικαὶ σοφίαν, τὴ ταύτης δι'
 ἀλογίαν ἐνδεῶς σώματα υποτάττειν, εἰ βούλεται, πρὸς τὴν τῶν
 θείων ἐντολῶν ἔργασιν.

Καὶ οἰκτεταὶ ἰδίαις διαποτάσας δυνάμεις.

Καὶ τὰ δοῦλα τῶν ψυχῶν σώματα, ταῖς διαποτάσας αὐ-
 τῶν ψυχαῖς, ὡς τι δύναιτο παύσαι τὴν περὶ τῆς ἀρετῆς φι-
 λοσοφίαν, κατὰ τὴν παρὰ τῆς πνευματικῆς εὐφροσύνης κα-
 τὰ τὴν μᾶλλον ταύτης συνεκταλίσσονται.

Ὁ σπείρων φθίλλει, θίρειται κακῶς.

8.

Ὁ περὶ τὸ γινώσκαι σκότος, δίκην σπέρματος φθίλλει λογισμοῦς
 καταβύλλων, θίρειται κατὰ πρᾶξιν τῶν ἀμαρτιῶν.

Πιστὸν δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελίσσει.

Τιμωρίαν δὲ διὰ τὰς ποικίλας πράξεις αὐτοῦ συγκαταλείπει.

Ἄνδρα Πιπρὸν καὶ δάκρυ ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

Ἀγαπᾷ ὁ θεὸς διδραμὴν ὕδατος προσοδότη, καὶ προτιμω-
 νει ταύτην κατὰ πρᾶξιν τῆς ἀρετῆς.

Ματαιότης δὲ ἔργων αὐτοῦ συντελίσσει.

Τὸ δὲ περὶ τὰ πρόσκαιρα φιλότιμον αὐτοῦ, τίλειν κατ-
 αλλοτρίαν ἀπὸ τῶν παρόντων πρὸς τὴν μᾶλλον εἰς μεταβιβάζει
 τὸν πόθον αὐτοῦ.

Ὁ Πλούσιος πτωχὸς, αὐτὸς διατρανέσσεται.

9.

Ὁ θείου λόγου διδασκαλικῶς τῇ ταύτης μεταδοθεὶς ἐνδεῶς,
 αὐτὸς τρανέσσεται μᾶλλον κατὰ ψυχὴν ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτην μόνον
 ζῆσται διδραμὴς, ἀλλ' ἐν παντὶ μέματι ἐκτεταμένην ἐν γί-
 ματος αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ αὐτοῦ ἄρτην δίδωκε τῇ πτωχῇ.

Τὸν γὰρ τρέφοντες τὴν αὐτοῦ ψυχὴν θείαις λόγοις, τῇ χρᾶ-
 ζοντι ταύτης μετέδωκε καὶ μεταλαβόντες ταύτην τρανέστερον, ὡς
 ὅν δύναιτο πολλοὶς ἐκτρέψαι.

XXII. τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις· οὐκ ἔλα γάρ τὰ καθήκοντα τοῦ νόου
καρπὸς πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀποκαλυφθῆναι δοξαί.

2. Πλούσιος καὶ πτωχὸς συνέντησαν ἀλλήλους· ἀφροτίμης δὲ ὁ
πόρος ἐπέστηεν.

Πλούσιος, εἴτε τὸν σωματικὸν πλοῦτον εἴτε τὸν πνευματικόν,
καὶ ὁ τοῦτον τίνας ἐνδείας, καὶ τοὶ γὰρ κατὰ τὸ περι-
τιμωθῆναι καὶ στερηθῆναι ἐκκεντρίως ἔχοντες, συνελθόν ἀλλήλους
τοῦ κικετέρου τοῦ καριστὸν ἀκακιστοῦτος τῇ ἐνδείᾳ τὸ ἐνέ-
ρα· οὗτω δὲ καὶ τὰ περὶ ἀφροτίμης φανέρωσαν ὁ κύριος,
ἐν' ἀφροτίμῃ σφύζοντο· ὁ μὲν πλούσιος, μεταδοῦν· ὁ δὲ πῶ-
νος, εὐχαριστῶν.

3. Πανοῦργος εἶδεν πονηρὸν τιμωρόμενον, κραταιὸς αὐτὸς πα-
θεῖσθαι.

Ὁ φρόνιμος, θαυμάσιος πανούργου καλεζόμενον, διαρθεύ-
ται ἵκαν αὐτός, ἐφ' οἷς ἴσως καλῶς μὴ ποιεῖ· ἀφελῶς γο-
λάττεται τοῦ εἰς καλὸν ἐπιστρέφειν.

Οἱ δὲ ἀφροεῖς, παρελθόντες ἰζηριάζονται.

Οἱ δ' ἀσύνετοι, παραδραμέντες καὶ μὴ προσέχοντες τῇ διὰ
τὴν ἐκείνῃ αὐτοῦ τιμωρίᾳ, ἀπώλυσαν τὴν ἐντεῖθεν ὀφείλαν.

4. Γενεὴ σοφίας, γέβας κυρίου, καὶ πλοῦτος, καὶ δοξαί,
καὶ ζωή.

Ἡ ἐν σοφίᾳ κατὰ θεόν τελειότης, γενεήλας ἀρχαίᾳ μὲν
ἀπὸ τοῦ θείου γόβου, ὡς ἐστὶ καὶ ἀπαρχὴ προκόπτοντος δὲ
εἰς τε τὸν κατ' ὁρατὴν πλοῦτον, καὶ τὴν περὶ τῶν ἐντων ἀφ-
εὐ δοξαί, καὶ τελειούμενη εἰς τὴν ἐν θεῷ μακαρίαν ζωή· ὅταν
ὁ καὶς πάντα τὰ ἐντα διαβῇ, καὶ ἐν θεῷ κατακαύσῃ τῇ ἐν-
τως τοῦτου ζωῇ.

5. Τριβέλαι καὶ πυγίδες ἐν ὁδοῖς σελικαῖς· ὁ δὲ φυλάσσων τὴν
ἐκ τοῦ ψυχῆν, ἀρῖζεται αὐτῶν.

Ἐν ταῖς κακιστενεραιόταταις τῆς θείας ἐντολῆς κατὰ τὰ θεω-
ρίαν καὶ πράξιν πορείαις, βάλλεται ὁ ψυχὸς, ὡς τότε τριβέλαις,
ταῖς τοῦ ταύτης τραυματοῦς πύδεται· ὅφ' ὧν καὶ ὡς ὡς τινων

Ὁ δ' ἀληθὲς, ὁ γὰρ διὰ τῆς τῆς ἀλήθειας, οὐκ ἔστιν ἐπὶ XXI
γνώσεσσι, εἰς τὸ τι προσποιεῖται θεῶν καὶ μαρτυρούμενος αὐτῷ, ἐπι-
ρίσκειται τῆς τῶν πραγμάτων ἔργων αὐτοῦ διαρρύσεως.

Οὐκ ἔστι σοφία, οὐκ ἔστιν ἡδονή, οὐκ ἔστι βουλή κατὰ 30.
ἐκείνῃ κυρίου.

Οὐκ ὑπάρχει ἀνθρωπίνη σοφία, εἴτ' ἡδονή, εἴτε περι-
σκεφῆς, ἀντικεισθὲν διὰ δυνάμειν ἀγέλης γὰρ οὗτος τοὺς συνε-
στῶν καὶ περιτρίβει τοὺς ἰσχυροὺς, καὶ βολῶς ἰδὼν διακτι-
δάζει· ἡ δὲ βουλή αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἰσχυρὸς ἐνομαζέσθαι εἰς ἡμέραν πλήρου.

31.

Εὐεργετίζεται κατὰ πρῶτον ἡ διαγωγὴ τῆς παρὰ τοῦ ταύτης
ἐνομαζέσθαι, ὡς δ' ἐπισθαι τούτῳ ἐπείκει, ὅτις ταν οὗτος ἐπὶ
γνώσεσσι αἰσθηταὶ τῆς τοῦ νεοῦ ἐχθρῶ κατὰ τῆς ψυχῆς ἐπι-
λύσεως.

Παρά δὲ κυρίου ἡ βολή.

Τὴν δὲ κατ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ δεσπότης πάντων θεῶν ἰδὼν
οὐκ αἰ μὴ γὰρ οὗτος τούτων παρὰ σοφίαν, εἰς μὴ τῶν ἐκείνου
τῆς εἰρημίας ἐχθρῶ ἀντικεισθόμενος.

C A P. XXII.

Αἰρετώτερον ὄνομα καλὸν, ἢ πλοῦτος πολὺς.

V. 1.

Προτιμώτερον ἢ ἐπ' ἐναρτίῳ πολιτείᾳ ἀγαθὴ φήμη, ὑπὲρ τῆς
φθιμένης πλοῦτον διὰ τὴν τῆς λαφύοντα τὴν φῶς ἡμῶν ἐκπρο-
στὴν τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς δυσκολίας πλοῦτος εἰσπύρεται εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἡ μὲν γὰρ τοσούτη φήμη, διαγιγί-
ρει τοὺς ἀκούοντας πρὸς τὸν ὅποιον ζῆλον τοῦ ἐκείνου· ἡ δὲ
πλοῦτος προσπῆ, καὶ τὸν οὖν πολλὰς ἀπὸ θεοῦ δεκτικῆς.

Υπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον, χάρις ἀγαθὴ.

Υπὲρ δὲ τὸν προσπύρεται παρ' ἀνθρώπων θεῶν, δίδει μὲν
ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ οὐρανῶν βίαν, δίδει δὲ χρυσίον δόξαν
ἐν τῇ καλῇ τῶν μαρτυρῶν καὶ ἡρώων, ἡ παρὰ γὰρ ἔστι

XXI. καταλείπει ἀποσχολισθεὶς, οὐκ ἐργάζονται τι κατὰ προαίρεσιν ἀγαθόν· ἴδεν γὰρ ὁ τοιοῦτος κατὰ ψυχὴν ἀποδείκνυσθαι ὡς ἂν πρὸς τὴν τοῦ καλοῦ ἐργασίαν ἀκίνητος.

26. Ἀετὶς ἐπιθυμᾷ ὅταν τὴν ἡμέραν ἐπιθυμίας κοπῇ.

Ὁ μὲ δὲ ἀγαθοεργίας τιμὴν τὸν θεόν, παρὰ πάντας αὐτοῦ τὴν ζωὴν, ἀλογίστως ὡς οὐ θέμις ἐρίβηται.

Ὁ δὲ δικαίος θεὸς καὶ εὐκλείρει ἀρεθῶς.

Ὁ δὲ κατὰ νόμον θεὸς πολιτευόμενος, μεταδίδωσι τι τῶν οὐκίων τοῖς χρεῖσιν, καὶ ἐπὶ λόγῳ εὐσεβῶν ὑπακούει ταῦταις ἀνυπερβύλαις.

27. Θυσίαι ἀετῶν, βδελυγὰ καὶ γὰρ πυγμαῖοις προσφέρουσιν αὐτάς.

Τὰ εἰς ἀρετῆς προσαγόμενα τῷ πάντως διασώζῃ, παρὰ τῶν μὲ τιμῶντων αὐτὸν θεῷ τῆς τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν ἐργασίας, μετατὰ εἰς παρ' αὐτῶν ἐπιθετὰ παραβλίνοντες εὖτοι, τὴν διακελευμένον ἐντολὴν, ἀπὸ οὐκίων δικαίων πάσων τιμῶν τὸν κόπον, ταῦτα προσάγουσιν.

28. Μέρους ψευδῆς ἀπολείπει.

Ὁ τὸ προσκαίρω ἐδὲ ψευδῶς ἱκανῶς δαίμων, καὶ ἀπατῇ ἐπιχειρῶν, τῇ σχέσει τῶν φθιτομένων τὸν θεὸν ὁρῶν, ὡς παραβόταν αὐτὸν ἀποδειχθῆναι τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν, τῇ ἔτοιμασίᾳ αὐτῷ τι καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ περὶ αἰώνων περικυβιβάσσεται.

Ἄνθρωπός δὲ ἱππῆος φιλοπονήσας λαλῆσαι.

Ὁ δὲ θεὸς ὑπακούων, καὶ τὰς ἁγίας αὐτοῦ τιμῶν ἐντολὰς, δικταρῶν ἑαυτὸν τῆς σαρκικῆς ἀνάτης ἀπείρατον, ἐργοῖς καὶ λόγοις τὸ ὄντως ἐρελογῆται ἀγαθόν, πρὸς τὴν τὸν ἐράντων, καὶ ἀκουόντων ὠφέλειαν.

29. Ἀετὶς ἄνθρωπος, ἀναιδῶς ἐρίσεται προσώπῳ.

Ὁ μὲ τιμῶν τὴν ἀλίσβειν ἑθέρωτος, τὸν ταύτης ἐπὶ ταῖς παραλείψει αὐτοῦ πρέβεισι ἐλεγχῆναι, ἀναισχύντῃ ὑπερφῖνι ἴφῃ.

Ὁ δὲ εὐδὸς, αὐτὸς σπουδὴ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ.

Πόλις ἄχυρος ἐπὶ τῇ σφοδρῇ.

Ἐπὶ γὰρ ταπεινωμένης καὶ κατασπαρμένης τῇ εἰς θεὸν πίσει φυγῇ, ἡ τοῦ θεοῦ λόγος, τῇ σφοδρότητι αὐτοῦ προσηλῇ καὶ χρίσει, ἀλλὰ καὶ καὶ κατασπαρμένης αὐτῇ ταύτης, ὥστε μὴ εἰς ἀλογίαν ἐκτεταθῇ.

Καὶ καθελε τὸ ἄχυρον, ἐφ' ᾧ ἀνοικθῆναι οἱ ἀσφαῖς.

Καὶ περιέλειν ἐξ αὐτῶν τὸ τῆς σφοδρῆς φρόνημα ἐφ' ᾧ τὸ μὴ τρώεσθαι θεὸν τῆς πονηρίας πειράματα, ὡς τινε κακίᾳ ἄχυρόν ποτε, τὸ ἅπαν διόφθης ἐκκλίνοντο διὰ τὴν ἀπάθειαν τῆς σφοδρῆς, τὴν φυγὴν πείθοντα δυσκασθεῖ.

Ὅς φυλάσσει τὸ σέμα αὐτοῦ καὶ τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ αὐτὸν ἐν βλάβει τὴν φυγὴν αὐτοῦ.

Ὅ ἐν λόγοις ἐγκαταμένους, μετὰ περιστάσεως βραχίον φεγγάμενος, φυλάσσει τὴν ἰδίαν φυγὴν τῆς ἐκ μεταμέλειος τῆς ὡς ἐν γῇ λεγομένης, λόγῳ ἀσφαῖς.

Θραυτός καὶ κινδύνης καὶ ἀλαζόν, λαφύς καλεῖται.

Ὅ τοῦ ἀδελφοῦ μὴ φειδόμενος, ἀλλ' ἀνελθεῖ αὐτὸν ἐπαρῶν, καὶ λέγει αὐτὸν αὐθαδικήσαντος καὶ ὑπὲρ νόμον οὕτως πρὸς θεοῦ ἀπώλυνται καὶ τοῦ θραυστοῦ κατακαυρέμενος, καὶ κατακτείνῃ αὐτὸν, φθορὸς ἐνοχάζεται, ὡς ἐργῇ καὶ λόγῳ καὶ φυγῇ διαδίδται, τὸν πλεῖστον αὐτοῦ βλάπτειν ἐπιχειρῶν.

Ὅς δὲ μακρονοεῖ, παρήμερος.

Ὅς δὲ μακρονοεῖ τοῦ παρὰ γινος συμβάντος αὐτῷ λυπηροῦ, καὶ μὴ ταρσεὶ ἀγένης πρὸς αὐτὸν πειρασμὸν, παραβρίμνι τὸν διευκολυνόμενον νόμον, ἡγαπήν τὸν πλεῖστον ὡς ἐκινεῖται εἰ καὶ μὴ βλάβειν τοῦτο ἐπὶ τῇ τῷ.

Ἐκδιψομένη ἀνεργὸν ἀποστρέφουσιν.

Αἱ παραλείπει τὸν αὐτὸν αἰσθητὸν ἰδίῳ ὁμίῳ, τὸν ῥήθμον πρὸς τὸν τὸν θεῖον ἐντολῶν ἐργασίαν, νεκρὸν ἀποστρέφει αὐτὴ φυγῇ.

Οὐ γὰρ προαιρούμεται οἱ χεῖρες αὐτοῦ πρὸς τι.

Αἱ γὰρ τῆς τοῦτο φυγῆς πρακτικαὶ δυνατόται, διὰ τὸ τοῖς

XXI. Ὁ πνευματικὸς χρῆζον τροφῆς, τὸν κατὰ φύκην ποθεῖ ἀγαλλισσεν· ἀποκαζήμενος θαυμάσιος, τὸν τε δίκεν οἷον συντακτὸς πρὸς φύκην τῆς κακίας διῶν νόμον, καὶ τὸν δίκεν ἰδαίου ὡμακίζοντα πρὸς ἔργον τὸν (καλὸν) διῶν παθεῖν.

18. Παρεκθήσεται δὲ δικαίου, ἄνεμος.

Ἐξίλασμα δὲ, ὡς τὸ παρεκθήσεται ὁ Ἀκύλος ἐρμήνευται, τοῦ πολυτιμοτάτου κατὰ διῶν νόμου ἔστιν, ὁ παροβήτης . . ἔστιν αὐτῶν ἔξιλασμα διῶν τούτων, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτοῦ τὸν βίον, δι' οὗ διῶν παρῶργισεν· ὁ γὰρ κατὰ διῶν ζῶν, τὸν μὲ οὕτω ζῶντα, ταῖς ἐκείνῳ παρεκτίσται προσόχων διῶν, καταλλάττει τοῦτον αὐτῷ.

19. Κρίσσειν εἰσὶν ἐν γῇ ἱέρημ, ἡ μετὰ γυναικὶ μαχητὴ καὶ ἁγίλου.

Ἄνεμος τὸ ἄνυγῶν τὸν αἶμα καὶ μαρτυρούμενος αἶμα, κἀλλίον ἔστιν ὡς τὸ συντακτὸς γυναικὶ ἱερῶν αἶμα ὀργισμένης, οὕτω κἀλλίον ἐστὶ καὶ τῷ νῦ ἀντὶ ἐν διῶν μόνον, ἔφη τὸν αὐτῶν γυναικὶ, ἡ συντακτὸς τῇ φιλονεικίᾳ καὶ πρὸς ἄργον ἔξωθεν κακοῦ ταῖς ἀνείροις ἐνοστήσειν ἰλλομένη σοφία.

20. Θεταυρὸς ἐκιδυρατὸς ἀναπαύσεται ἐπὶ εὐρύματος σοφοῦ.

Ὁ ἐν διῶν ἀποκαταργημένος, καὶ ἱερῶν πλοῦτος τὸν μαρτυρῶν αὐτοῦ, ἁγίλου μαρτυρῶν τῇ διδασκαλίᾳ λόγῳ τοῦ τὰ θεῖα σοφοῦ· δι' αὐτοῦ ταῖς χρῆσεσιν ἀνακαλυπτέμενος, καὶ ἰδὲ αἰεὶ δυνάς, πλουτίζων αὐτοῦ.

Ἄνεμος δὲ ἄνεμος, κατανέμεται αὐτόν.

Οἱ δ' ἁλογίστως βιοῦντες ἀνδραγατοῦ, τὸν εἰρημὸν πλοῦτον παρὰ τοῦ διδασκαλέου διδάσκει, ἀνακίσσονται τοῦτον μετ' ἰουστῶν αὐτὸν βουλαδίντας ἐπαργήσαντες.

21. Ὅδὸς δικαιοσύνης, εὐρέσει ζωὴν καὶ δόξαν.

Τὸ τὰ πράγματα κρίνειν ἁπλῶς, καὶ τὸ πρὸς ἀνδράσους συμπεπλῶς δικαιοσύνης, ἔχει κατὰ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν τὸν αὐτῶν τὸν αἰαίαν ζωὴν διδάσκοντα, εἰς τε τὴν ἐν πνεύματι ζωὴν τοῦ τοῦ, τὸν εἰς γνώσεως φωτισμὸν, καὶ εἰς τὸ τοῦ βίῃ δι' ἁγνολογίας λαμπρὸν καὶ ἰνδοξον.

Ἰουσι δίκας καρδίας ἀσπάζει καὶ φυλάξει ἀσπάζεις ἐν καρδίᾳ. XXI.

Ἐκπνεύει ὁ ἀρρήντως πολιτευόμενος, τοὺς μὴ δὲ ἀγαθοεργίας τειρόμενος δίδει, ὅπως κατὰ φύχην κακῶς ἔχουσιν καὶ διὰ λέγχην ἰούσης ἐν τοῖς παραλόγοις ἐργασίαις αὐτῶν ὡς ἐν τῶν αἰσῶν διαρβύωνται βίον, καὶ τῆς αἰσῶν βυθώσεως κολάσται. 12.

Ὅς φράσται τὰ ὅσα τοῦ μὴ ἐκπνεύσαι ἀσθενεὺς, καὶ αὐτὸς ἐκπνεύσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ εὐκαταῶν. 13.

Ὅς ἐφ' εἴτι κατὰ σῶμα εἴτι κατὰ φύχην κακῶς ἔχοντι, καὶ βυθίαις τῆς οἰστοῦν διαρβύει, μὴ ἐκπνεύσεται, τὰ ὅμοια καὶ αὐτὸς κείσεται διαρβύων ἐν ἀνέγκαις, καὶ μὴ εὐρίσκων τὸν βοσθάζοντα· οὐκ ἔστιται γὰρ, ἐπεὶδὲ μὴ ἔλθῃται.

Δόσις λάθρως, ἀνατρίπτει ἐργάσι. 14.

Μετὰδοσις χρημάτων ἀνθρώπου τινὲς λαλῶντι, πρὸς διαρβύει, ἐκπνεύσεται αὐτὸν διαρβύει, ὅπως ἐν τοῦτον παρῶντος τῆς αὐτοῦ παρῶντος ἀνελῶς.

Δύρων δὲ ὁ φειδόμενος, δύρων ἐγείρει ἰσχυρόν.

Ὁ δὲ διὰ φειδόμενος μὴ μετὰδοσις τοῖς χρῶντι τῶν ἐκπνεύσεται, μεγάλως παρῶντος δίδει· ὅτι χρῶντι ἔστι, μὴ ἔστι τοὺς ἔστις ἔστις.

Εὐφροσύνη δεικνύει, ποιεῖν κέρει. 15.

Ποιμαστικὴ ἔστιν ἀγαλλίασις τῶν κατὰ νόμους δόσις πολιτευόμενων, πρᾶτται τὸ κατὰ λόγον κριτὴν ἀγαθόν.

Ὅστις δὲ, ἀκαθάρτος παρὰ ἐκπνεύσεται.

Ὁ δ' αὖτω πολιτευόμενος, αὐτὸς νομίζεται παρὰ τοῖς τῆς κακίας ἐργάταις, καλῶς τὸ καλόν ἐργαζόμενος· ἀλλὰ δὲ ἀκαθάρτος παρῶντος τοῦτο καὶ μετὰδοσις ἐκπνεύσεται.

Ἀλλὰ μετὰδοσις ἐξ ἑαυτοῦ δεικνύσεται, ἐν συνεργῶν γινώσκων ἀκαθάρτος. 16.

Ἀσθενὴς ἐκπνεύσεται τῆς κατὰ ἀρῶν τριβῶν, μετὰ τῶν φειδόμενων συνεκπνεύσεται ἐν εἰς τὸ τοῦ δεικνύει αὐτὸν ἐκπνεύσεται, δὲ τὸ εἶναι αὐτοῦ σῶμα.

Ἀλλὰ ἐκπνεύσεται, ἀκαθάρτος ἐκπνεύσεται, φειδόμενος καὶ ἔστιν εἰς 17. πλεόντων.

- XNI. Πρὸς τοὺς σχολιαῖς, σχολιαὶς ἰδεῖς ἀπορρίπτει ὁ θεὸς ὅλην
8. διὰ καὶ ἐρᾷ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Τοῖς κατὰ γνώμην στραβείοις, δεῖται διαπερῆσθαι ὁ ματὴ
αἰεὶν ὅπως ὑπάρχων θεός· καθάρᾳ καὶ εὐδῆ τα ποικίλα αὐ-
τοῦ πάντα γὰρ κατὰ τὰ ὑπὸ θεοῦ γεγονότα καὶ ὡς αἰτιατὰ,
πρὸς ἐπίγνωσιν τοῦτον ὡς αἰτίου, τὸν ἐπείτερον τοῦ ἀναδύ-
νοντα· ἐπεὶ δὲ τοῦ θεοῦ διέκτατος ἕξτεράνα κατὰ γνώμην ἐν-
δρατος, γέγονε τε καὶ αὐτὸς προσηλπίσι κακῆς, καὶ αἰσθήσει
καὶ τὰ δι' αὐτὸν γεγονότα, κατὰ τὸν παράλογον χρεὼν κακῶ.

9. Κρίσσειν οἰκίῃ ἐπὶ γυναικὶ ὑπαλλήλου, ἣ ἐν μικρομυήσεως
ματὴ ἀδελφῆς, καὶ ἐν οἴκῳ κατὰ.

Κάλλιον ἔστιν ἐν ἀκατῇ γνώμῃ ματὴ, καθαρῶς τινα, ἣ ἐν
τοῖς κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι καὶ ἀκαταστατοῦ, καὶ ἀκαταστατοῦ
στῆν αἰσθητῶν, ματὴ πλεονεξίας τοῦ μὴ γὰρ τὸν ἀπεί-
τον καὶ ἀγαθὸν ἰσχυρῶν, τὸν ἀπείτερον ἀπείτερος ἕλκεται ἐν
φυλάκῃ ὁ φυλὴ, καὶ εὐδῆ χωρὶς πρὸς τὰ ἀπείτερον ἀγαθὸν τοῦ
δὲ τὸ τῆς χρεὼς πρᾶξι καὶ τὸ προσηλπίσι λαμπρὸν καὶ ἐπὶ-
δεῖν αἰσθητῶν, τὸν ἐνδεῶς ματὴ κατὰ πρᾶξι, ἐν εὐδῆ κατὰ
πλεονεξίας ὁ φυλὴ καὶ εὐδῆ ἀκατῆς τῆς αἰσθήσεως κατὰ πρᾶξι.

10. Ψυχὴ ἀπείτερος, οὐκ ἀκατῆς ἐπὶ οὐδὲν τὸν ἀπείτερον.

Τὴν ψυχὴν τοῦ μὴ δι' ἀγαθὸν πρᾶξι τῆς αἰσθήσεως, τῇ δι-
καιοσύνῃ αὐτοῦ κρίται κατὰ πρᾶξι καὶ εὐδῆ κατὰ πρᾶξι, οὐδὲν τὸν
ἀπείτερον ἕλκεται κατὰ πρᾶξι.

11. Σχεματῶν ἀκατῶν, πρᾶξι κατὰ πρᾶξι γίνεται ὁ ἀκατῶν
συνεὶν διὰ σοφίαν, δέξεται γνώμην.

Τὸ μὴ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι, τὸν ἕλκεν πρᾶξι κατὰ πρᾶξι ἐπὶ
αἰσθήσεως κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι, ὁ κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ
πρᾶξι, πρᾶξι κατὰ πρᾶξι γίνεται μὴ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι τὸν πρᾶξι
ἀλλὰ μὴ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι, ὡς μὴ τῆς πρᾶξι κατὰ
πρᾶξι ὁ δὲ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι, ὡς μὴ τῆς πρᾶξι κατὰ
πρᾶξι ἐν τῇ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι
καὶ οὐ κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι κατὰ πρᾶξι.

Ὅς ἐν τῶν ἀνθρώπων τὴν κατὰ νόμους θείους θέλει πολε-
ταίκα, ἐρᾶται μὴ ἀνθρώποις παρ' ἑαυτῷ ἄμαρτος· ὁ δὲ πόν-
τος δισπότης θεός, προνοῶν λόγους καὶ κρίσεις, ἀπαργαλι-
ται πρὸς τὸ ἀγαθὸν ὁδούειν παρασκευάζει πᾶσαν ψυχὴν τὸν τοῦ-
τους ἐθέλουσαν ἑταίρει.

Ποιεῖν δύναικ, καὶ ἀλλοθιῶν, ἄρατὴ παρὰ θεῷ μάλιν, 3.
ἡ θυσίων αἶμα.

Τὸ πρότερον τὰς τοῦ θεοῦ ἐντολάς, καὶ τὰ προσέγγιν τοῦ-
την ἐμελεσίαν ἀληθῆ, εὐάρεστ' εἰσις αὐτῷ ὑπὲρ τὰ νομικὰς προσ-
εγγέμενος παρ' ἰουδαίων αἶμα τῶν θυσίων· ἔπειτα γὰρ φησι θέ-
λω, καὶ οὐ θυσίαν.

Μεγαλόφρων ἐγ' ὤφρι, θρασυκόρδης.

4.

Ὁ μέγα κατεχμένος ἥρωνα, ἐν τῷ ὑπερῷον μὲν τῶν εὐ-
ταίων καὶ ἐκδρασίμων ἐργασμάτων, ζῶντι δὲ τὰ μεγάλα καὶ
θεῖα, θρασὺς ὑπερῇ κατὰ ψυχὴν διὰ τὴν αὐτῆς σωτηρίαν,
καρδὴς μὲν φιλέμμενος.

Ἀμαρτήρ δὲ ἀσεβῶν, ἁμαρτία.

Λύχνος δὲ τῶν ἐγαμίων θεῶν τῆς κοιλίας, κήρυττεν θεῶν
μὲ τιμῶντων, ὃ τῆς γαστρὸς διαρκεία ἐστὶ· φωτισμὸν γὰρ τὴν
πρυμὴν εἶναι ὑπολαμβάνουσιν.

Ὁ ἐναργῶν θεοσκοπίστατα γλώσση φησὶ, μέλαια δίδωσι, 6.
καὶ ἔρχεται ἐπὶ παγίδας θανάτου.

Ὁ ἐν φουδρέμεσσύ ἀποθεσμορίζων χεῖρατα, παθεῖ τὰ
φθαιρόμενα, καὶ εἰς βρέχους ἀπωλείας ἐκπίπτει, τῆς σωτηριώ-
δους ἀγάπης διαμαρτέων· ὡς πᾶς γὰρ ὑπὸ φιλονεικίας, καὶ
ἀκατῆς ἀνδρώσεως ἐπιχειρῶν, ἴσα τὰ αὐτῶν ἀποθεσμορίση, τῆς
πρὸς θεὸν ἀγάπης ἀρίσταται.

Ὅλεθρος ἀσεβῶν ἐπιφανοῦσται· οὐ γὰρ βούλονται πρὸς 7.
στον τὰ δίκαια.

Ταῖς μὲν ταῦται δὲ ἀγαθεινῆς θεῶν, ὁ ἔθος τῆς λογι-
κῆς φύσεως ὡς παρόλογος ψυχικῆς κατ' ἀμαρτίαν θάνατος, ὑπο-
διχάσεται κατὰ προαίρετον καὶ γὰρ οὐ θέλειται εἶναι πρὸς
τὴν τῆς ζωογόνου τῆς ψυχῆς διακινεσθῆναι τοῦ θεοῦ ἐντολῆς.

XX. τῶν μὲ συγχωρούσθ' κατὰ μὲν Διαικίαν, εἰς Διόν τὴν κτίειν παρ-
ραγομερίζων, κατὰ δὲ πρῶξιν λατρεύειν τοῦτ' ἐκ τῶν κτισσάτω.

29. Κόσμος νικάντας, σοφίαν δόξαι δὲ καὶ προσβυτέρων, πολλὰ.

Εὐπρόσπετοι τοῖς νειάζουσιν τῇ καινοποιῇ τοῦ πατέρματος χρί-
σι, ἡ τοῦ τοῦ ἰστί πρὸς Διόν ἔκρητοι ἔκρητοι· ἄλλος δὲ τῶν
πολετισσομένων κατὰ τὸ παλαιόθεν μὲν τὴν γὰρ, ἡ ἀπο-
βελὴ ἰστί τῶν συμπατικῶν παλῶν μιλαιότατος· τὸ γὰρ πα-
λαιόθεν γράμμα, τοῦ κατ' αὐτὸ πολετισσομένης τῶν κατ' ἑλ-
γισαν παλῶν ἀπολλότατος· τὸ δὲ καινοποιῶν παλῶν, τὸν τοῦ
λόγου σοφίας ἀπὸ πάντων τῶν ποιημάτων πρὸς τὸν ποιητὴν ἐπι-
στρίφον, ἀπολλότατος καὶ τῶν κατὰ δόξαιων.

30. Ἰπποκρίτης καὶ συντρέφοντα συναντῇ κακοῖς· πλεοναὶ δὲ εἰς τα-
μεν καλῶν.

Ἰπ' ἔφην ἀνθρώπων, τμηρίαν συμπατικῶν, καὶ ἀρσενίς φυ-
χῆς συντρέφον, δι' ἀκυσίαν πόνου ἰσχυρῆς, ἰσχυρῶντας τοῖς
πολετισσομένοις κακοῖς· ἐλεγχῆς δὲ συναντῇ, εἰς τὰ βέβαια τῶν
δανολῶν αὐτῶν.

C A P. XXI.

v. 1. Ωςπερ ἔφην ὕδατος, εὐλῶ καρδίαν βασιλέως ἐν χερσὶ Διού-
αδ ἱκνέειν νύκτωρ, ἰστί ἑκλινεν αὐτῶν.

Ὡςπερ τὴν τοῦ ὕδατος φορὰν ὁ ἔχρηγίς ἀγχι ἑκάκ' καὶ
βούλῃται, αὐτῶν καὶ ὁ παντοκρατορικὴ τοῦ Διού θύναμις, τὴν
φυχὴν τοῦ βασιλεύοντος· εἰς' ἀνθρώπων εἰς παλῶν, φῆμι ὡς
ἐντὶ Διὶ βουλιτόν· τὴν μὲν τοῦ κρατοῦντος ἀνθρώπων, εἰς το-
νῶν μὲν συμπατικῶν, ἰστίων δὲ τμηρίαν κινεῖται· πρὸς τὸ συμ-
πατικῶν πάντως ἑκάκ'· ἢν μὲν πρὸς τοῦτον ἰστί ὁ βασιλεὺς ταῦτα
ποιῇ, ἀλλ' ὅτι εὐνοίας ἡ μέντοι ἡλεμένης· τὴν δὲ τοῦ παλῶν
κρατοῦντος, ποδευομένη πρὸς τοῦς λυσιτελοῦντας αὐτῶν λόγους,
ἡ τρέπουσιν τῶν ἀρετῶν.

2. Πῶς ἑκάκ' φησιν αὐτῶν ἰστίων· ἀντιπῶνται δὲ καρδίαν ὁ
κύριος.

πίδω τῶν ἐπαγγελιῶν, πῶς ἂν ὑποκείμενος τῇ κατ' ἰδούην γα- XX.
νῶσι, καὶ τῇ κατ' ἰδούην φθορᾷ, κήρυττόντων κρείσσωρον ἔχων
ζῶν, καταλάθῃ τὰς δι' ἄγνοίας μὲν τῶν ἰδίων, ὑπομονῆς
δὲ τῶν ἰδυνάμων φερούσας αὐτὸν εἰς σωτηρίαν ἰδέας;

Παῖς ἀνδρὶ, ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀγιάσαι μετὰ γὰρ τὸ εὖ- 25.
ζῆσαι, πτακασθὲν γίγνεται.

Ἀλλίσταται τῇ ἰδίᾳ λόγῳ, ὡς ἐν παγίδι, ὃ κατὰ συναρ-
πάγειν ὑποσχνοόμενος καθιερώσαι τε θεῶ τῶν εἰκόνων μετὰ γὰρ
τὸ ὑποσχίσθαι, συμβαίνει πολλὰς αὐτῷ μεταμελεῖσθαι, καὶ
τοῦ διαποῦ τὰς ὑποσχίσεις ἀπολυθῆναι μὴ δύνασθαι.

Αἰρητὴρ ἀπὸ βῶν, βουλεύς σφεός, καὶ ἀπὸ βουλεύς αὐτοῖς 26.
πρεχίν.

Ἀρεστέλης ἔστιν ὡς ἀχόρουν ἀπὸ εἴτε τῶν μὴ θεῶν τρώον-
των λογισμῶν, ἀπὸ τῶν τρώοντων αὐτὸν, ὃ τῶν παλῶν αὐτο-
κράτωρ σεβίας λόγοις τοῦ εὐτὸς ἀγαθῷ, τὸν νομιζόμενον ἀπο-
δαμῶν ὅς καὶ δίδων προχοῦ τοὺς τοιοῦτος πονηροὺς λογισμοὺς
ἐκπύλιναι μακρὰν εἴς αὐτοῦ.

Φῶς κυρίου, πρὸς ἀνθρώπων ἔς ἑρνεῖς ταπεινὰ καὶ λίαν. 27.

Τὸ ἀνέστητον φῶς τῆς γνώσεως τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἔστιν,
συνεστεικὲ ἔστι ζῶν τῶν βλεπόντων πρὸς αὐτὸν ὡς ἀρχιτομεῶν
καὶ ταῖς κατ' ἑρνεῖς ἐργασίας τῶν παρηγάδων αὐτοῦ διελ-
μήτων, τὸ κατ' εἰκόνα φυλασσόντων ἀκρίστον ζῶν γὰρ τοῦ νοῦ,
ὃ φωτιστὴς ἔστι τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, ὃς ἐξελήθει τὰ βάθη
τῆς δικαιοσύνης, τῆς δίδων καλῶς χωρετικῆς τῶν κατὰ φύξιν βρώ-
σεων εἴτε ἀρετῆς καὶ ταῦτος εἴτε, εἴτε ἰουμνοκαλ.

Ἐλεμπεύει καὶ ἀλλοθίαι, φυλακὴ βουλεύς καὶ περιουλιώσθ- 28.
σιν ἐν δικαιοσύνῃ τῶν θρώων αὐτοῦ.

Ἡ πρὸς τοὺς ἄρετας συμπαύσαι, καὶ ἡ πρὸς θεῶν ἀλε-
γῆς πύρις, φυλακτοκαὶ εἴτε τοῦ τῶν παλῶν κρατουμένου ἀνθρώ-
πων καὶ περιλήφοντα τὸ ἀρχικὸν αὐτοῦ καὶ αὐτελεῖσθαι, πῶ-
τως τὸ νεκρὸν ἐν ᾧ παραδίδεται πάντων τῶν ἐπὶ γῆς ἐν ὁρᾷ
κρίσει τῶν κατὰ διαίαν καὶ πρᾶξιν νεκρῶν τὸ καὶ προγὰ-

- XX. Μὲ ἀγάπη καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξηρῶς.
 15. Μὲ ἀσπάζω τὸ λέγειν κατὰ τὸν, καὶ διδόναι τῷ ἑαυτοῦ τοῦ φιλοφύγου τὴν γλῶσσαν αὐ- ἵνα μὴ ὡς βλάπτω σὺν αὐτῷ καὶ ἑαυτοῖς, ἀνθρώποις γένε, ὑποστὰς αἰχμηδίων ἑλάνθων.
 Δόκωσθαι δὲ τοῖς ἑρμηνεύουσιν σου, καὶ ἐμπέδωται ἔργων.
 Ἀνακρίντων δὲ πρὸς δίδω τὰς θεωρητικὰς τὰς ψυχὰς σου δυνάμεις, καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐπιφάντων λογίμων αὐτοῦ γνωστικῶς ἐκφορεῖται τοῦ λέγειν κακῶς, τὸ μακρόναι καλῶς, προκρινόμενοι.
23. Πόλλυγμα κυρίῳ, -δοσὶν ἐκείνῳ καὶ ζυγὸς δέξαι, οὐ καλὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.
 Μισοῦ τῷ θεῷ, ὃ κατ' ἐπιθυμίαν καὶ θυμὸν διάφορος τὰς ψυχῆς δίδωται τοῖς διὰ μὲν τῶν πρὸς τὸ ἴδιον οὐκ ἐλπίαν, ἐκαστῷ τὰ ἴδια περιποιούμενον διὰ δὲ τὴν κατὰ τὸν ἑαυτοῦ τυραννίδα, τὰ ἀντικρὺ τούτοις ἐκπορεύονται καὶ αὐτῶ κακῶς τὰ τοῦ πλεονεξίας καὶ τὰ ἐκαστοῦ κακωτερότερον καὶ ὁ τοῦ ἐπιθυμίας καὶ τὸν θυμὸν σταθμῶν λογισμὸς τοῦ ἐγκαταποιήσου μὲν τὸν ἴδιον, ὑπομένοντας δὲ τὰ ὀδυνηρά, μὴ διὰ τοῦ εὐφρανθῆναι, ἀλλὰ δι' ἀνθρώπων ἀρίστην, καὶ οἰκίαν κινεδοξίαν κηρύττειν τὸ καθαρὸν τῶν ἀρετῶν κηδελεύοντας, τῶν ἀγαθῶν παρ' ἀνθρώποις δεῖν, ἀλλ' ἐπ' ὅρα τοῦ ὡς ἔχουσι τὰ πάντα εἰδέναι τοῦ θεοῦ, οὐ τισὶντες ἴσθαι.
24. Παρὰ κυρίῳ εὐδύνεται τὰ διαβήματα ἀνδρῶν. Συνετός δὲ πῶς ἂν νοήσαι τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ;
 Παρὰ τοῦ δεσποῦ τῶν ἑλίων τοῦ διορθοῦνται αἱ κατ' ἀρετὴν περὶ τῶν ἀνθρώπων, ὡς μέτε εἰς τὰ κατ' ἐλπίαν ταύτας πᾶσι, μέτε εἰς τὰ κατ' ὑπερβολὴν περιτρέπεται καὶ γὰρ τῷ μὲν φέρῃ τοῦ θεοῦ, τὰ κατ' ἐλπίαν τὰς ἀρετὰς ἐκπορεύει πᾶσι τῷ δὲ πῶς, τὰ κατ' ὑπερβολὴν δι' αὐτὸν τὸ καλὸν ἐργαζόμενος ἐκτελεστὲρ εἰ μὴ ταῖς δίκαις ἐντολαῖς, τὰ καλὰ διανοῶν, καὶ τὰ ἐκαστῶν, καὶ τῶν μὲν κακῶς ἀπόσχεται τῷ φέρῃ τῶν ἀρετῶν, πρὸς δ' ἐργασίαν τῶν ἀγαθῶν διακινεστὲρ τῷ

λον, ἐπειδὴ κλέπταις τίλος, τὴν περιποιητικὴν τῆς ὁδοῦς γὰρ XX.
 ρὴν καὶ ἄγχιωτὴν ἐστὶ τοῦ διαβόλου, πρὸς ἀπωλείαν ὄλεον.

Μὴ εἴπῃς τίσομαι τὸν ἐχθρὸν ἀλλ' ὑπέρβαινον τὸν κέρειον, 22.
 ἵνα σοὶ βοηθῇ.

Μὴ βουλόμενος ταπεινωσθῇ τὸν λυσιτελεῖν σὲ κατὰ τὴν ἀν-
 τὴν τὸν δι' αὐτοῦ σὲ παιδεύοντα πρὸς δόξαωσιν τοῦ πνεύματος
 δεικνύοντα, ὑπέρβαινον εὐχαρίστως ἵνα σοὶ ἀρωγὴ γένηται κατὰ
 τὸν ἐνοχλοῦντά σοι δι' ἀκαταίτητων παθῶν, τῆς πνευματικῆς κατωχό-
 των ἢ γὰρ τῶν ἀκαταίτητων παθῶν ὑπερβολή, τὸν ἐκείνου ἀπαλ-
 λαγὴ γίνεσθαι.

Ἰσθάρειον μὲν καὶ μακρὸν, πέτρα δισυὰ, ἀκόλαστα ἐκώ- 10.
 πινον κέρειον καὶ ἀργότερον· καὶ ὁ πνεῦμα αὐτῶν, ἐν ταῖς ἐπιτο- 11.
 διαύμασι αὐτοῦ συμποδισθῆσθαι.

Τὸ μὴ εἰσῆαι τὰς ταλαντεύσεις τὰ ἑαυτοῦ καὶ τὰ τῶν ἀδελ-
 φῶν, ἀλλὰ τὰ τούτων μὲν πταίσματα ἐγείσθαι βαρὺν τί καὶ θυ-
 σάζοντα, διαρκῆ δὲ τὰ ἑαυτοῦ· καὶ τὸ μετρίως ἄλλῃ μὲν πέ-
 τρῃ ἑαυτοῦ, ἑτέρῃ δὲ τοὺς ἀρεμαίους, μεγάλῃ μὲν ἀκαταίτητα
 τούτους, μικρὰ δὲ αὐτοῦ, ἐκτενέζον τὴν αἰκὴν εὐστὴν μαρίζον,
 καὶ οὕτως πρὸς τὸν ταύτης διαμαρτυρίαν καὶ νουθεσίαν προσπερῶντα,
 βδελύσσεται εἰς παρὰ τῇ τῶν ὁλων δεικνύοντι καὶ ἀργότερον· καὶ
 ὁ ταύτης διαμαρτυρούμενος, ἐν ταῖς τοιαύταις αὐτῇ ἐπιδείκνυται προσ-
 κείμεν· ἐν αἷς γὰρ ἱγίαις κρύπτει, ἑαυτὸν κατακρύπτει· καὶ ὁ με-
 τρὴν μετρίῃ, μετρεῖσθαι.

Νεκρώτικος μετὰ ὁπίου, καὶ εὐδία ἢ ὁδὸς αὐτοῦ.

Εἰ ὁ νόμος ὑπὲρ διδασκαλίου ὑπάρχει πνευματικῶν, ἄρδῃ τῆς
 κατ' ἀρετὴν πρὸς θεὸν φέρουσιν πρὸς βασιλείαν ὑπ' αὐτοῦ δεικ-
 νύς παιδαγωγούμενος.

Οὕς ἀκούει, καὶ ἐγκλητός ἐστι, κερὶς ἔργα καὶ ἀργότερον. 12.

Παρά τοῦ δεικνύοντος τὸν ὅλον διὰ τὴν πᾶσαν τῆς αἰσθητικῆς
 εἰκονας ἀνδρῶν· οἷον τὸν ἀκουστικὸν τι καὶ ἑστῶτον καὶ καθ-
 εῖς· τῆς λογικῆς δὲ οὖν σὲ χρεώτης ταύτης, ὡς ἡ ὁδὸς ἐν-
 τολὴ ἀπαυτί.

XX. διατάξουν Διός, καθίστη κρίναι ἅπαν ἀνθρώποι διακρίζονται, οὐδὲν τῶν κακῶν ἀντιτάσσεται τοῖς τοῦτο δικαιωτάτοις ἀρεταῖς, ὥς μὴ ἔγνωσμένον εἶναι αὐτοῖς· αὐτοκατακρίνεται γὰρ εἰ ταῦτα διακριζήματα ἔσονται ἰσχυροὶ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ὀδίου ἡλαττωμένοι συσιδότες, καὶ ἀρῶσθαι τὰ ἱερὰ μὲν αὐτῶν, ἔμμενεν τοῦ πάντα ἀρεθῶς εἰδότες Διὸς μὴ δυνάμενος.

9. Τίς καυχῆσθαι ἄγνων ἔχει τὴν καρδίαν; ἢ τίς παρρησιάζεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας;

Τίς μεγαλοχρῶν εἰς καθάρην ἔχειν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπὸ παντὸς ἁμαρτωίου λογισμοῦ; ἢ τίς φθύνεται ἀνομιαιῶς ἁμαρτῶν εἰς τὸ παντελὲς ὑπάρχων τὴν πολιτείαν αὐτοῦ; οὐδὲς γὰρ ἀκαμάρτετος, εἰ μὴ εἰς ὁ Διός.

20. Κακολογούντος πατέρα ἢ μητέρα, σφισθῆσθαι λαμπήρ.

Τὸ τῆς διαγωγῆς νομῆν φῶς ἀποσφισθῆσθαι τοῦ βλαπταμένου, εἴτε εἰς τὴν θεὸν καὶ πατέρα· ἐν τῇ τοιαυτῇ λογῇ, μὴ ὅπως εἶναι θεὸν τοῦ παντός αἰτεῖν· εἴτε εἰς τὴν ἐνοπίστατον αὐτοῦ οὐρίαν, δεῖ ἔς ὑπόστασιν καὶ τῆς προσκεκῶσης αἰετοῦται προσέειναι τὸ πᾶν, ἐν τῇ ἀποσφισθῆσθαι φάσμα, μὴ δεινῶς τοῦτο ὡς αὐτοῦ Διὸς διαλέγεσθαι.

Αἱ δὲ κῆρας τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, ὄφονται σκότος.

Αἱ δ' ὀφθαλμοὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ δυνάμεις, τὴν σκότος ὄντα καὶ φῶς εἶναι ὑπερμενέμενον δαίμονα, κατὰ πλάκην ὡς φῶς ὑποδίδονται· κῆνταιδεν ἐπιστάται ὁ τοιοῦτος εἰς ἀγνοίας κρηνοῦς, καὶ κακίας βράδρα.

21. Μερὲς ἐπισκευαζομένη ἐν πρώτοις, ἐν τοῖς τελευταίοις οὐκ αὐλογοῦσθαι.

Ἡ καρὴ ἁρῶν ἐκμελῶς ζητούμενη διὰ νομοσύνην φρενῶν, ἐκ νοήματος ὁδῶν, μαρτυρῆς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ κατ' αἰσθάνου, καὶ προαιρουμένη τοῦ ἀπαινοῦν τῆς ἀρετῆς κατὰ γνῶμην ἁρῶν, πρὶν τὸ τέλος ἑρώσης ταυτοῦ τῆς ἐκτελέσεως ζωῆς, οὐκ ἐκκινεῖσθαι ὑπὸ τοῦ λόγου, ἀδραβεύοντες, καὶ τὸ ὄντως καλὸν ἀπὸ τοῦ νομιζομένου διακρίνουν διδυνάμενον καταγορεῖσθαι δὲ μάλ-

αἰσχύονται· ὁ γὰρ ἐν τῇ τῆς ἀνταποδοτικῆς καιρῷ αἰδοῦμενος **XX.**
εὐρεῖται τῶν ἀγαθῶν ἰσθμῶν, αἰσχύνεται καὶ ἐν τῇ παρόντι τῆς
ἀργαλίας καιρῷ, ἀμῆλεις ἐλεγχόμενος περὶ τὸ καλόν.

Ἦδὺρ βαδὺ βουλὴ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός.

5.

Δυσχεκτικῶς δοικὴν ὕδατι, τὸ ἐν ψυχῇ ἀνθρώπου τοῦς κε-
κρυμμένον βούλημα.

Ἄνθρωπος δὲ φρόνιμος ἐκκινεῖται αὐτὸν.

Τούτο δ' ἀπαρτίζει ἅπαν, νουθετῶν ἀνθρώπου· ἀπὸ γὰρ τῶν
βλαβερῶν αὐτοῦ, ἐκτρέφεται αὐτὸς μετὰ τὸν ἀπὸ δὲ τῶν ἔργων
αὐτοῦ, ἐκτρέφεται αὐτὸς κατὰ λόγον· ἔργον γὰρ ἀποδείξεις δια-
θέτης.

Μίση ἀνθρώπου, καὶ τῶν ἀνὴρ ἐλεῶμεν.

6.

Ὁ Θεὸς εἰς τοὺς βλέπων, ὡς πρὸς ἀρχιτεκτον, τὸν γοῖνον
πάντα ὑπερβαίνει, καὶ τὸ κατ' εἰκόνα τερῶν, ἐν τοῦτοις ὡμῶν
πάντα ἐστὶ τὰ ὁράμενα καὶ ὁ τὰ πᾶσι γέννησις κατασκευάσας,
καὶ συμπληρῶν πρὸς ἀνθρώπου ὡς κατ' εἰκόνα Θεοῦ, τῶν
καὶ παρ' αὐτῷ καὶ παρ' ἀνθρώποις ὑπάρχει.

Ἄνθρωπος δὲ πιστὸς, ἔργον εὖρεται.

Ἐργάδες ἐστὶν ἐντυχὶν τοῦ ἔργου βεβαίαν τὴν εἰς Θεὸν
πίστιν ἐκτελεστικῶν· οἷοι γὰρ εἰσιν εἰ τὴν σπουδὴν ἰδὼν καὶ
τελειωμένον εὐρίσκουσιν· ἄνθρωπος δ' ὁ πρακτικὸς εὖρεται, ὡς κα-
τὰ τὸν πᾶσι γέννησις ἐκτρέφεται, καὶ ταῖς κατ' αἰσθητικὴν ἰσθ-
μῶν μὴ ἐκτελεστικῶν.

Ὁς ἐκτελεστικὸς ἀνθρώπος ἐν δικαιοσύνῃ, μακαρίως τοὺς παρ' αὐ-
τοῦ καταλείπει.

Ὁς τὸν Θεοῦ ἐντολὰς μετέρχεται μακαρίως, εἰς ὑπε-
ρίστην καὶ ἀποδοτικὴν ἐκτός, μετὰ τὸν ἐντολὴν, ἀφαιρῶν
τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πνευματικῶς ἀσχετικῶς ἐκτός· καλὸν δὲ
δικαίων γὰρ καλὰ τὰ μαθήματα.

Ὅταν βασιλεὺς δικαιοῦς καλῶς ἐπὶ τοῦ θρόνου, εὖ ἐκτε-
τελεῖται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πᾶν ποιεῖν.

Ὅταν ἐκτελεῖται τὸ πᾶν δαδόμενον δικαιοῦς, καὶ τὸν Θεόν

XX. Πᾶς δὲ ἔργων τοιούτοις συμπέσεται.

Πᾶς δὲ ζῶν ἀλογίστως, τοῖς ἑαυτοῦ βλέποντιν ἁμαρτυρίαν.

2. Οὐ διακρίει ἀπὸ τῆς βασιλείας Θεοῦ λίαντες.

Ἔστιν ἡ ἀπὸ τῆς κατὰ Θεοῦ βασιλείας Θεοῦ διακρίαν λίαντες, ἡ δὲ βασιλεία Θεοῦ ἐκείνη.

Ὁ δὲ παραδόντων αὐτὸν, ἁμαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

Ὁ δ' αὐτὸν τὸν πάντων διακρίαν Θεοῦ παραδόντων, καὶ μὴ κινδυνεύει κατὰ τὸν πολλόν, ὡς ὁ ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ Θεοῦ βιβιωμένης, καὶ αὐτὴν κινδυνεύει τὴν ἰδίαν ψυχὴν, Θεοῦ τὸν ὅντος ζωῆς στασιμαίνοντες.

3. Δίχα ἀνδρὶ, ἀποστρέφονται λαοφιλίας.

Τὰς τῶν ἀνδρῶν ἐστὶ, τὸ μισθὸν τῆς κατὰ ἄλλων διαβολῆς. Ἰκανοὶ γὰρ εἰναι τοιοῦτοι, ὡς διὰ τὸ μισθὸν τῆς κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ λαοφιλίας, τὸν ἀδελφὸν μὴ μισθῶν ὡς αὐτὸν αὐτὸς ἐστὶν ὁ δὲ καὶ μὴ μισθῶν τῆς κατὰ αὐτοῦ λαοφιλίας τοῦτον μισθῶν.

Πᾶς δὲ ἔργων τοιούτοις συμπέσεται.

Αὐτὸς τοῦτο δὲ πᾶς ὁ μὴ κατὰ λόγον ἐξετάζων τὰ ἑαυτοῦ, καὶ τὸν Θεόν εὖτε ἐκβαλεῖν ἐκβαλεῖν ἐκείνους, περισκοπεῖν ἐκείνους τὸ ἐν τῷ ἐκβαλεῖν τοῦ ἀδελφοῦ κέρους, καὶ τοῦτον ἐπιγυλῆν, τοῖς τοιούτοις ἀνδράσι, διαβαλεῖν πάντως, συνεκστρέφεται.

4. Ὁνειδίζοντες ἑαυτοὺς, οὐκ ἐκτρέφονται ὡς αὐτοὶ καὶ ὁ Θεός.

Ὁ μὲντοι ἐπὶ τὴν τῶν ἑαυτοῦ ἐργασίαν, διὰ τὸ τοῦτον ἐκτρέφονται, ἐκτρέφονται λόγους ὑπὸ τοῦ διδασκαλίου βαλλόμενοι, οὐκ αἰσθάνονται ἀπολείποντες δὲ καὶ ὁ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, καὶ ὁ ἐν ἀγαλλιάσει συλλέγοντες τὸν οὐκ αἰῶνα πῶν τοὺς καρποὺς οἱ κατὰ τὸν παρόντα ἐν δόξῃ σπείροντες, τῆς κατὰ ἑαυτοὺς ἐκτρέφονται, ὡς τὴν λαοφιλίαν τῶν ἀγαθῶν ἰδίαν ψυχὴν, τοῖς ἐκείνους ἐκτρέφονται, κατὰ τὸν ἐν εὐαγγελίᾳ πλεόνειν, καὶ τῆς μωρῆς παρθένας, ἀποτρέφονται ἐκτρέφονται οὐκ

Υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξει παθεῖν πατρός, μάλιστα μή- XIX.
σαι κακός. 27.

Ὁ δὲ κίρως θεῶ κατὰ χάριν υἱοθετεῖται, καταλείπων τὸ
τοῦτο αὐτῆς θεῆς καὶ πατρικῆς ἐντολῆς, αἱ τὸν ἐμμένον βίαν
διδόντας μὴδρίζονται, διαλογίζονται τὰ ἑαυτοῦ ἢ τοῦτον προ-
τίμει πρῶτον ἢ ἐπιχειρῶν ἀπολεῖν αὐτόν, ἰχθύος τὸν ἐπι-
τίμων ψυχῶν.

Ὁ ἰγγυόμενος παῖδα ἔρπον, καθυβρίζει διακίμα. 28.

Ὁ τὸ ὑπερβύειν τῇ ψυχῇ, καὶ κατ' ἑαυτοῦ ἄλλοθεν ὁδῶν,
ἐπὶ εὐλῇ ἀποδοῦναι κατὰ πρᾶξιν τὸ τίλος τῆς ἀρετῆς ἰγγυώ-
μενος, καὶ μὴ κατὰ τὸ παρὶν πρὸς τὸν τοῦ καλοῦ ἐργασίαν δια-
λογίαν κινεῖ, εὐ τρεῖς τὸν διακίματον θέλει νόμον τοῦς παραβύ-
τας αὐτόν, ὡς τὰ ἐν τούτῳ ἀπεργασμένη διαπραττόμενος.

Ἰσχύει δὲ ἀρετῶν κατακίμαται κρίσις.

Τὰς δ' ἀπολογίας πάσας τῶν μὴ δι' ἀγαθοεργίας τιμῶ-
των θεῶν, οἰκισώμεται ἢ κατὰ τὸ μέλλον ἀπαρμολύγους κρίσις
κρίσις, κατὰ τὸ διαλέγειν τούτους εἰς κατώτερον τῶν προβύ-
λεμῶν αὐτῶν, καὶ καταλύσαι ἅπαντα πρέμματα.

Ἐταρμολύονται ἀκολούτους μέγας, καὶ τιμωρίαι ἐνείκας ἡ- 29.
γροσις.

Εὐερεμίζονται τοῖς κατ' ἐνέργειαν ἀμαρτάνουσι συμφωνεῖ
ὁδῶν καὶ ψυχικῇ ὁσπύτως ὁδοῖς, τοῖς κατὰ δόξαν καὶ πτω-
σι κατὰ μὲν τὸ παρὶν, πρὸς ἐπιτροπὴν καὶ διαρμολύειν κατὰ δὲ
μέλλον, εἰς ἀνακρίσεις.

C A P. XX.

Ἀπέλαστον, εἶνος καὶ ἔβρισην, μέλα.

τ. 1.

Ὁ εἶνος, ἐκθύμων ἐστὶν ἀλογισμὸν καραΐσις τὴν σάρκα
ἐκθύμων τῶν μὴ χρωμένων αὐτῷ ἰγκρατῶς, καὶ διευκρίνων
τούτους πρὸς μέλας αἰσχράς καὶ ἀντιστοιχίας ὑπάρχει ἢ μέλας,
ἀνερμολύμενος κυρμῶναι τὸν μέλυνται.

XIX. Ὁ δὲ ἄρθεος, αἰσθηθεῖται ἐν τύποις, οἷς οὐκ ἐπισκοπεῖ γινώσκου.

Ὁ δὲ τοῦ θεοῦ φόβου ἰσχυρότερος, ἰσχυροποιήσεται ταῖς μὴ λόγῳ κατὰ γνώσιν ἐξισταζόμεναις, ἀλλ' ὡς θυχεῖ προβαινουσιν ἔργοις τῆς ἀνομιᾶς, ἢ περιγυγχαμμένον μόνῃ τῇ πράξει τὸ ἐδὲ κληθεῖται παρ' αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐδύνας διαδισχόμενα· τίλος γὰρ τῆς κατ' αἰσθητοῦ ἐδύνης ἢ ἐδύνης ἰσότης.

24. Ὁ ἰσχυρότερος εἰς τὴν κλίπον αὐτοῦ χιτῆρας ἀδίας, οὐδὲ τῷ στέματι αὐτὸ μὴ προσαγῶγγ αὐτῆς.

Ὁ δὲ διὰ τὸ κατὰ σῶμα ἰσχυρότερος τῆς ἀρετῆς, κρόντος κατὰ ψυχὴν ἀλογίζων τὰς πρακτικὰς δυνάμεις αὐτῆς, καὶ μὴ ἰσχυρῶς καὶ τῆς εἰς ἔργασίαν τῶν τοῦ θεοῦ ἐταλῶν, αὐτὸ δριφύεται τὴν κατ' ἀρετὴν καρπὸν γίνου σαρκίς, καὶ (μὴ) τὴν ἑαυτοῦ θεόφει ψυχὴν τῇ ἐδύσει αὐτῇ τοιαύτῃ καρπῷ ἢ γὰρ σὰρξ ἔργοις δικαιοσύνης, ἐπὶ τῆς ψυχῆς μὴ φιλοπονεῖται, ἀπὸ τοῦ κατ' ἀρετὴν καρποῦ, ἀνατίλλει καὶ τῇ ἀτιμίᾳ πόθῃ· διὰ τὴν ἀποδοῦν τῇ ἐλπίσιν τοῦ συνεδέστος κατακινεῖται αὐτὴν.

25. Λοιμοῦ μαρτυροῦμενον, ἔργων πικαιοργότερος γίνεται.

Τοῦ τῆς φθοροποιῶς κακίας καὶ ἐνέροις μεταδοθέντος, τοιμαρυνόμενου, βελτιούται ὁ τὰ μὴ δέοντα φρονῶν συσταλλόμενος ἀπὸ τῶν ἀλογίζων ἔργων, καὶ ἰσχυροποιεῖται πρὸς τὰ κρείττενα.

Ἐάν δι' ἐλπίχης ἄνθρωποι φρόνιμον, νοήσοι αἰσθητοῦ.

Ἐάν δι' ἐλπίχης τὰ μὴ δέοντα, πικαιότερον ἀνθρώπων ἐχέφρου, κατελέβη διδρασίαν, τὴν διαφροῦσαν τὸ κρείττεον ἀπὸ τοῦ χιτῆρας, ταῖς ἰσχυρότεροις διγυγχαμμέναις πρὸς τὴν τῶν κατ' αὐτοῦ πράττειναι μάλιστα ἐξέτασιν.

26. Ὁ ἀτιμώμενος πατήρα, καὶ ἀποδοῦμενος πατήρα αὐτοῦ, κατασχυροποιεῖται, καὶ ἰσχυροποιεῖται ἴσται.

Ὁ τὸν ἐν οὐρανῷ κατὰ χάριν πατήρα, μὴ διὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἔργων τιμῶν, καὶ τὴν γενέσσαν αὐτὸν εἰς ζῆτον θύσαν παθεῖναι ἐξ ἑαυτοῦ ἀπελαύνων, ἐντραπήσεται παρὰ αὐτὸν ὡς τοῦ ἐν οὐρανῷ πατρὸς ἀπελαττόμενος τὸν δαίμονα, καὶ πᾶσι δίδωσι ἀτιμίαν διδρασίαν αὐτὴν.

Ὁ δὲ δὴ πατριὰς περιεσίαν, τὰς ψδοροποιεῖς αὐτοῦ κα- **XIX.**
 νίας καὶ ἐτέροις μεταδιδούς, προσθήσει τὸ καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον
 ζευκόμενον ζῆλον ἐκκομπούνης αὐτοῦ τῆς ψυχῆς πρὸ ἄρας, ὡς
 μὴ ὑπάρχειν εἰς βλάβην πολλῶν.

Ἄκουε υἱὰ παιδείας πατέρις σου, ἵνα εὖ σοι γένηται ἐν' ἐσ-
 χάτων σου.

Εὐταχὲς ἔσο τίκων τῷς ἐξου τοῦ διδασκάλου σου νοθε-
 σίαις ἵνα μετὰ τὸ καθαρθῆναι σωθῶν καὶ φωτιστὸν διέξωθαι
 γνώσῃς, εὖρες ἔν τῃ τῆς κινήσεως οὐ τίλει, τὸ ἐσχατον ὀρα-
 κτός, δὴ τὸ νοῦν περᾶσαι πάντα τὰ ὄντα καὶ εἰς τὸν τούτων
 αἴτιον, καὶ ὑπὲρ ταῦτα ὑπάρχοντα, καταστῆσαι θεόν.

Παλλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός.

21.

Τὸν δίκαιον τοῦ ἀνθρώπου διάφοροι συνδίδχονται λογισμοί·
 κατὰ δ' ἐκείνην προσηγορίαν καὶ τῇ τῶν ἀλλοιωτῶν ἀλλοιώσει
 συναλλεομένης.

Ἡ δὲ βουλὴ τοῦ κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα μένει.

Τὸ δ' ἐν πάσι θεῖον καὶ δεσποτικόν δόγμα, ἀμετακίνητον
 εἰς τὸν ἀπαιτα διαφέρει αἰῶνα ἔχειν ὁ τούτῳ προσηγορίας τὸ
 τῆς ψυχῆς ἔργον, καὶ τῆς τῶν κινουμένων ὑπεροχῶν παγκοσμι-
 κός, γίγνεται καὶ αὐτὸς ἀσφατος τῇ ἀλλοιώσει τῶν ἀλλοιωτῶν
 μὴ συναλλεομένης.

Καρπὸς ἀνδρὶ διακρίσεως.

22.

Καρποφορεῖ θεὸς ἀνδραγωγός, τὴν πρὸς τοὺς ὁμοφυεῖς συμ-
 πάθειαν· ἡ ἔστι τίλος τῶν ἀρετῶν, ὡς νόμον καὶ προφητῶν
 πλήρωμα.

Κρείσσων δὲ πτωχὸς δικαίος, ἢ πλούσιος φεύστης.

Καλλίων δὲ ἔστιν ἐνδεὲς γνώσῃς ἀρήπτως πολιτευόμενος,
 ὑπὲρ τὸν πλουτοῦντα κατὰ γνώσιν καὶ τὸν ἁμαρταν πολιτεῖαν,
 ὅς θεὸς ὑπέρχεται, μὴ ὑποδρακόμενος.

Φόβος κυρίου, εἰς ζῆλον ἀνδρὶ.

23.

Ὁ τῇ δεσποτικῇ φόβῳ τῆς θείας τερῶν ἐντολῆς, εὐρίσκει
 ἐν αὐταῖς τὸν ζῆλον τοῦ νοῦ, πάντως τὸν τῆς γνώσεως φωτισμόν.

XIX. ἀπεκτανόμενος *, ἡ πρὸς τὸν πόσον τῆς ἀρετῆς ἀτομία, ἐκείνῳ
 * col. vi
 p. 147. ὥστε μὴ ἐπιμειλάσθαι κατὰ πρῶτον οὐκ ἐστὶν ταύτην διὰ τὴν φύσιν,
 ὡς μὴ κατὰ τὴν τῆς ἀρετῆς ἰργασίαν, φιλοπονεύοντες, λαμβάνει τῇ
 ἐκείνῃ τοῦ ἀγαθοῦ.

Ὅς φιλάσσει ἐντολὴν, ταπεινὴν τὴν ἑαυτοῦ φύσιν.

16. Ὅς μὴ παραβαίνει θείαν ἐντολὴν, φιλάσσει τὴν ἑαυτοῦ φύ-
 χην ἀπὸ τῶν ἐπιφουλασσόντων ταύτῃ διὰ πονηρίων παθῶν, τῆς
 πονηρίας πνευμάτων.

Ὁ δὲ καταργεῖν τῶν ἑαυτοῦ ἰδῶν, ἀπολείπει.

Ὁ δ' ἀμείβει κατὰ τῆς θείας ἐντολῆς διακρίματα, αὐτὸν
 ἐκείνῳ ἔργουσι. αὐτὸν ὡρὴς θείου, τοῦτου ἐκκεννύεται τοῦ
 παντοχρῶ παρόντος καὶ τὰ πάντα πληροῦντος.

17. ἀκαίῃσι θεῷ ὁ ἑαυτὸν πτωχύν.

Ὁ συμπαύειν κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸν πλοῦτον ἐκκεννύει
 τα ἐπιδοκίμαστος, τὸν θῖον χρεώσται ποιῶν.

Κατὰ δὲ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀνταποδῶσιν αὐτῷ.

Ἀνταποδῶσιν δὲ εὖτος αὐτῷ ἐν τῇ φρεσὶ αὐτοῦ. κατὰ τὴν
 ἀξίαν τῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκείνῃ διακρίματος τοῦ μισθοῦ.

18. Παιδεύει υἱὸν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὐλαῖα.

Παράγει τὰ δίδαξαι τῇ φρεσὶ αὐτοῦ καὶ τῇ πνευματικῇ αὐ-
 τοῦ ἐνταύθι γὰρ κατὰ θεοῦ κατεσκευάσθαι ἐκείνῃ τὰ ἀγαθὰ τὰ
 θεῷ εὐάρεστοι μισθοί, καὶ τῇ φιλοκρίνῃ τούτων ἰργασίῃ, τὰ ἐν
 ἐπαγγελίᾳ ἀγαθὰ ἐκδεχόμενοι.

Εἰς δὲ ὅρας μὴ ἐκείρῃ τῇ φύσιν σου.

Εἰς δὲ τὸ ἐγείσθαι αὐτὸν κακίῳ, καὶ ἀπὸ σοῦ ἐκκεννύειν,
 μὴ δείγματι τῆς φύσιν σου ἐν τῇ συμβαίνειν ἐκκεννύειν εἰς αὐ-
 τὸν ἵνα μὴ πάντως μισθῶν κατακρίβῃ.

19. Κατέργων ἄνθρωπος, πολλὰ ζημιωθήσεται.

Ὁ τὰ δίδοντα μὴ φρονῶν ἄνθρωπος, τοῦ πλοῦτος τῶν ἀρε-
 τῶν στερηθήσεται· οὐ μὴ διακρίνῃ τὸ κρίνεται ἀπὸ τοῦ χείρο-
 νος, ποιῶν ὡς ἔστιν τὸ κακόν, ζημιῶν ὁρμημάτων τοῦ καλοῦ.

Ἐάν δὲ λοιπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰς φύσιν αὐτοῦ προσθήσει.

τίθων, οὗτω καὶ τὸ ἕρπον-αὖ ἐν αἰσιν βουλόως, ἡ τοῦ ἐπι- XIX.
γίον ἡ τοῦ ἐκφυγίου, τὸν ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ἐργασίᾳ πόσον τοῦ
τὸ βῆρος καὶ τὸν καύσινον τῆς ἐρίως βουτέοντες, παρρη-
δεῖται τῇ ὀπίδῃ τὸν ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου πόσου ἀμαθῶν.

Αἰσχύνει πατρί, υἱὸς ἀρῶν.

13.

Ἄτρεκα τῇ γενέταρι νῦν, ἀρροκίςτος λόγος· ὁ γὰρ φθι-
γόμενος τὴν μὴ δίδου, ἀνέστης δεικνύται.

Καὶ οὐχ ὄγναι οὐχαι ἀπὸ μαζώματος ἐπιρίας.

Ἀκιδάρτοι δὲ εἰσιν αἱ ἀπὸ λογιστοῦ φιλοῦλον πρὸς θεῶν
ὑποσχέσεις· ἐν λογισμῶν, ὡς πείδωκα πάντα, ἡ πόρῳ τοῦ λό-
γον νύστα αἰδεύσεις λαμβάνει ἀπὸ τοῦ νόου, διὰ τὴν ματ' αἰ-
τῆς τοῦτο παρὰλογον παρελκόν· πολλοὶ γὰρ πολλὰ ὑποσχεσθε-
ται θεῷ, ὑπὲρ τοῦ λαβεῖν κατ' αὐτοῦ πλεόντων φειρόμενον ἕς
ὑποσχέσεις ὁ θεὸς ὡς βουκάρως καὶ ἀνομήρους αὐτοῖς, ἀποτρί-
ψεται αὐτοῖς γὰρ φρεσὶ, καὶ οὐ λαμβάνει, δίδου κακῶς αἰδέται.

Οἶκον καὶ ὑπερβον μρίζουσι πατέρας κασιόν.

14.

Τὸ τοῦ νοικοῦ ἔργον αἰετήριον, πάντως τὸν αἰσθητικὸν σάρ-
κα, καὶ τὴν πικρὰν τοῦτου διάθεσιν, διακόμενοι τοῖς αἰσέσις
λογισμοῖς, οἱ τοῦτων γενέταρες νόες προστάττοντες αὐτοῖς αἰσθη-
τικῶν τῶν τοιοῦτων λογισμῶν, τὸ τι πρίσσορον αὐτῷ αἰσθη-
τικῶν τῆς σαρκὸς, καὶ τὴν τοῦτο κατὰ τὴν νοερὰν διάθεσιν,
εἴτε πρὸς τὸ ἀγαθὸν εἴτε πρὸς τὸ πονηρὸν χρεῖται.

Παρὰ κυρίον ἀρρέζεται γυνὴ ἀνδρὶ.

Παρὰ δὲ τοῦ δεσπότου τῶν ὅλων παραμύνηται ἡ μετὰ τοῦ
κατὰ φύχην νοικοῦ, τῆς αἰσθητικῆς σαρκὸς μέγας διὰ οὐδα-
μὸς συμβαλεῖται τῇ φιλοῦλῳ τῷ φιλοῦλον, ἀλλὰ πᾶλλον βιάζει
τοῦτον, ὡς θεὸν τὸν τῆς ζωῆς αἰών, διὰ τὸ ἀρκεῖται παρ-
αίονον.

Δαίδα κατέχει ἀνδρόγυνον· φύχῃ δὲ ἀργεῖ, πεινῶται.

15.

Τὸν ὡς ἀνδρὰ πᾶν δραστηριότητα ἐν τοῖς ποχθεραῖς ἐργοῖς,
καὶ τοῦ ἰδίου καθύστερ κατετελόμενα, φειρόμενον δὲ αὐτοῦ,
γυναικὸς δίδου, ἐν τοῖς καλοῖς, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν σωτηρίαν

XIX. πως, τὸ ἡγεμασμένον αὐτῶ καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πῶρ οὐκ ἐκπεύζονται.

Ὅς δ' ἐν ἐκκλήσῃ κακίαις, ἀπελείπει ὑπ' αὐτῆς.

Ὁ δὲ τὴν ἐξβλεπόντα ἐν τῇ αὐτοῦ ψυχῇ τὰς ἀνομιὰς παραὲν παρὰ τοῦ ἡθελῶς εἶδέν, κατὰ δυνάμεις ὑπαναβάς καὶ πρᾶξιν, ἀποπερρωδίζεται ὑπ' αὐτοῦ τὴν τῆς ψυχῆς εὐξίαν.

10. Οὐ συμφέρει ἄρσενι τροφὴ, καὶ ἴδω αἰετὸς ἄρζεται μὲν ὄβριμος δυναστεύειν.

Ἀσυντάλῃς ἔστιν ἡ τῆς φυσικῆς τῶν ὁρατῶν διαίτης ἐντροφία· τῇ ἀλογίστως αὐτοῖς ἐκβάλλονται· ταῖς γὰρ τοῦτων ἐκτροφαιαῖς ἐκπερρῶνται μὴ δυνάμενος ταύτας δι' ἀρροσύναν περᾶσαι, καὶ τοὺς ἀπορρῶντας ταύτων λόγους καταλαβὴν καὶ ἄλλω ἔστιν αὐτῷ ἀσυντάλῃ καὶ τὸ ἐνταῖδιν συμφέρειν, ὁμοίως τὸ ὑπερχεῖρον τῇ ψυχῇ σῶμα, ἐπιχειρῶν διὰ τὴν ἀπῆμον παιδῶν ταύτης κατεξαισίστασθαι.

Ἐλεῖψον ἀνὴρ μακράθυρος.

11. Ὁ σαρμαθὴς καθ' ὅπως, ὑπάρχει καὶ ἀειζήμερος, ἀδικεῖσθαι μᾶλλον αἰρούμενος ἢ ἀδικεῖν.

Τὸ δὲ καύχημα αὐτοῦ ἐπέρχεται παραπέρας.

Ὁ δὲ κατ' ἀδίκημα, δι' ἐν ἔχει μακράθυρος, ἥκιστα αὐτοῦ, ταῖς ταύτων παρὰ τὴν δαίαν ἐνταλὴν ἀδικοῦσιν παρὰ τῶν ἀρροσύνων ψευδῶς προσάγεσθαι ἡγούμενος εἶναι καμίζοντος τὸ δύνασθαι ἀδικεῖν μᾶλλον, ἢ τὸ δύνασθαι φέρειν τὰ ἀδικήματα, καὶ διὰ ἐνταῖδιν εὐαρεστεῖν.

12. Βασιλῆος ἀτιμὴ, ἐρμία βροντῇ μέντορος.

Καὶ τοῦ ἡγετοῦ βασιλῆος καὶ τοῦ εὐρακίου, ὃ καλῶς ἀπειλῶν λόγος, βροντῇ καὶ εἰσι μέντορος, φόβος ἁποισέοντι δυνάτου· διότι ὁ λόγος αὐτοῦ, καὶ διὰ τῶν ταύτων παραδείγματις ψυχῆς ἐπείχεσθαι τῶν κακῶν.

Ὅπως δὲ δρόσος ἐπὶ χόρτῳ, οὕτως τὸ ἡμῶν αὐτοῦ.

Καὶ ἄλλω δὲ ἰαδινῇ δρόσος, χλὴν ἐν γῇ φερόμενος, τῆς ἁλῆος ἀνακτεῖται φλογόντως, αὐχνοῦ τὸ ἐκ ταύτης κατακτε-

Ὁ ἐκ ψυχῆς ἀποστερημένος τὸν ἡμερῶν, ἐνδεὲς ὂντα τῶν XIX.
τῷ σώματι ἀναγκάσιον ἢ τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ εὐαίσιμον αὐτῷ, καὶ
χρεὶα τοῦτο ἔργον ὡς θανάτου, τὰ ἔρπον πείσονται καὶ αὐ-
τός, τῆς θεοῦ φιλοφροσύνης διακρίτους πείρασθαι ἑαυτὸν ὥσπερ
γὰρ αὐτὸς διατάξῃ περὶ τὸν ἡμερῶν, οὕτως αὐτῷ κρίσει δοκιμῇ
διατάσσεται καὶ θείας.

Ἐνεκεν ἀγαθῇ τοῖς αἰδέσιν αὐτὸν ἰγγαί.

Ἡ ἀπὸ περὶ θεοῦ γνώσις, ἢ κρείττων ἐστὶ πάσης τῶν μὴ
τὰ θεὸν γνώσεως, τοῖς κατὰ πίστιν μαθηταῖς αὐτὸν ἐκτελέ-
σει, πᾶσι μὲν πάντων τῶν ἀπίστων ἀποστασίαις.

Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος, εὐρέσει αὐτὸν.

Πείραν δὲ τούτους λαμβάνει διαρκὲς ἡ γυναικὶς τὰ πάθη κα-
τακυβήσας, καὶ κατὰ λόγον τὰς σχέσεις παρόντος τῶν ὁμιλῶν
εἰς πάντα διαβῆς τὰ ἐκ χόρσου καὶ γόου, καὶ πρὸς αὐτὸς
ἀγῶν ἀναδραμῶν τῶν ὑπὲρ πάντα θεῶν.

Ὁ πολλὰ κακοποιῶν τελευτουργεῖ κακίαν.

Ὁ πᾶν ἁμαρτάνων, οὐ κατ' ἔξιν μόνον τὸν ἁμαρτάνων, ἀλ-
λὰ καὶ κατ' ἐνέργειαν ἐκτελεῖ.

Ὁς δὲ ἐπιβιβάζει λόγους, οὐ διακουθήσεται.

Ὁ δὲ δὸκ τῶν κισθησάντων τοὺς ἐπαυτοὺς αὐτοῦ λογισμοὺς
διεργάζων, οὐ διαφυλαχθήσεται κατὰ ψυχῆς ἀβλαβὲς ἢ γὰρ ἐπι-
βλήσας γυναικὶ πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴς, εἴθε ἐπιχειρῶν αὐ-
τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Ὁ κτώμενος φρόνησιν, ἀγαπᾷ ἑαυτόν.

8.

Ὁ προελαβόμενος φρόνησιν τῇ αἰρέσει τοῦ κρείττενος, τοῦ
ἑαυτοῦ ἐπιβιβάζεται συμφέροντος ὅτι τὰ ψυχῇ καὶ σώματι σω-
τήριον εἰκονομαῖον εἶδεν ἡ φρόνησις.

Ὁς φυλάσσει φρόνησιν, εὐρήσει ἀγαθόν.

Ὁ δὲ τερῶν τούτων κατ' ἐνέργειαν τοῦ καλοῦ, τῶν ἐν ἐκφυ-
γίαις ἀγαθῶν ἐκτελεῖται.

Μάρτυς φειδῆς, οὐκ ἀτιμώροτος ἵσται.

9.

Ὁ δὲ τὴν πρὸς τὰ φειδόμενα σχέσιν ἑαῶν ἐκπεθεῖν δαι-

C A P. XIX.

γ. 4. **Π**λούτες προστιθέναι φίλους πολλούς.

Ὁ κατ' ἀρετὴν καὶ γνῶσει πεποιημένος πλούτος, τῇ καταστάσει αὐτοῦ, προστιθέναι τῇ εἰς θεὸν ἀγάπῃ καὶ τὸν πρὸς πάντας ἀδελφικούς· ἡ γὰρ πρὸς τοὺς ἀγάπη, τῇ πρὸς θεὸν ἰστίαν ἀγάπη ἀνάδειξις.

Ὁ δὲ πτωχὸς, καὶ ἀπὸ τοῦ ὑπάρχοντος φίλου χωρίζεται.

Ὁ δὲ πτωχὸς τοῦ τοιοῦτου πλούτου κατὰ προαίρεσιν, καὶ αὐτοῦ ἀρίσταν τοῦ τοιοῦτον ἀγκυρώμενος αὐτὸν θεοῦ, ὡς μὴ ρόνον ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγῆναι καὶ ζωῆς μεταθεῖναι, καὶ λόγῳ ταῖς αἰσῶσι, καὶ πάσαις ἑλλας ἀξιώσαι προνομίας, ἀλλὰ καὶ τὸν μανεντὸς αὐτοῦ οἶον ὑπὲρ τοῦτον δοῦναι εἰς θάνατον.

5. Μόρως ψευδὲς, οὐκ ἀπορώμετος ἔσται.

Ὁ τὸ κακὸν ψευδὲς ἰσχυρὸν δαίμων, καὶ πρὸς ἰργασίαν τοῦτον τὸν δαίμονα ἰσχυροῦμενος, δικὰς ὑπὲρ περὶ τῆς ποινῆς, αὐτοῦ ἔσται, παρὰ τοῦ θεοῦ κρεττόν.

Ὁ δ' ἰσχυρὸς ἀδίκως, οὐ διατρέφεται.

Ὁ δ' ἐφ' οἷς ἀμαρτάνει αὐτὸν τὸν δαίμονα αἰσιώμενος παραλόγως, διὰ τὸ δοκῆσαι μὴ ἰσχυροῦν αὐτῷ, οὐκ ἐπιτίθεται εἰς ἄνω ἐφόδῳ τὸν κάκιστον ἀποδώσει γὰρ λόγος καὶ οὗτος, ὅτι κατὰ τὸ ταρὸν ἢ κατὰ τὸ μέλλον, ὅτι τὰς ἐπιτολὰς τοῦ κτίσαντος παραβλεψόμενος, ταῖς ἐπιτολὰς ἐπιτίθηται τοῦ ποταμοῦ.

6. Πολλοὶ διαρπατίζουσι πρῶτα βασιλείας.

Οἱ πολλοὶ κατ' ἔξιν τῶν βασιλείων περὶ τῶν διαρπαγῶν τούτων ἐκποδίζονται· ἐκποδίζονται δὲ, ἐκποδίζονται ἁπλοῶς.

Πῶς δὲ ὁ κακὸς, γίνεται ἐκποδιστὴς ἀδελφί.

Πῶς δ' ὁ κακὸς οὕτω φρονῶν, παρὰ τῇ σταθιμαγνώσει ἐκποδίζονται ὡς ἀπαιτῶν.

7. Πῶς ὁ ἀδελφὸς πτωχὸς πιστὴ, καὶ φίλος μακρὸν ἔσται.

ζωογονέας πρέμχεται, ὡς δυναμένης παντὶ καὶ ἀγαθῷ ᾗδ' ἔγγε- XVIII.
σθαι· ὧν τὰ μὲν καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν θανατοῦσι, τὰ δ' ἄρ-
γότερα ζωογονοῦσι.

Οἱ δὲ κρατοῦντες αὐτὰς, ἴδονται τοὺς καρπούς αὐτῶν.

Οἱ δ' ἐπείχοντες ταύτας, καὶ παντὶ ᾗδ' ἔγγεσθαι μὴ συγ-
χωροῦντες, τὴν ζωογονίαν τοῖς ἀποδόντας δυναμένης βεβήκων
ἀπολαμβάνουσι.

Ὅς εὖρα γυναικα ἀγαθὴν, εὖρα χήριτος.

22.

Ὁ τὴν παντός καλοῦ κίττιον σφόνδον εὐνοῖαν προδόντων ὧν,
ἐπὶ ταῖς καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ πνεύματος ποιήματα· χαρίσματα, τὸ
τῆς σωτηρίας, τὸ τῆς γνώσεως, τὸ τῆς ἰουστίας, τὸ τῆς βου-
λῆς, τὸ τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ τοῦ φόβου.

Ἐλθε δὲ παρὰ θεοῦ ὕμνιον κατὰ ψυχὴν, καθαριθεὶς τε καὶ
ῥωτισθεὶς καὶ τέλειμαθις.

Ὅς ἐβόλλει ἀγαθὴν γυναικα, ἐβόλλει ἀγαθὴ.

Ὅς εὖν ἀπλάσσει ἐξ αὐτοῦ, διὰ τὴν πρὸς τα αἰσθητὰ σχί-
σιν, τὴν κατὰ τὸ νεκρὸν αὐτῷ συνεκείσθαι, καὶ τοσοῦτων ἀγα-
θῶν κίττιον σφόνδον, συνεκείσθαι αὐτῷ καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀγαθὰ.

Ὁ δὲ καλῶν μοιχαλίδων, ἄφρων καὶ ἀσεβής.

Ὁ δὲ ταύτην μὲν ἀπλάσσει, τὴν δ' ἀνωτατὴν αἰσθητὴν πα-
ρακαλῶν, εὖ περιφέρει ἐν καρδίᾳ θεοῦ· εὖν μὲν διὰ τῶν τῆς
δικαιοσύνης ἔργων ταύτην ταρῶ.

Ἀφροσύνη ἀνδρός, λυκαίνεται τὰς ἰδοὺς αὐτοῦ.

Τοῦ μὴ πρὸς θεὸν ἀφροῦτος, ἀλλὰ τῇ σχίσσει τὴν προσ-
καίρων ἁπαρμένην, ἡ ἀλέγριος κίνησις, εἰς τὸ μαθὲν ποιεῖ προ-
χωρεῖν τὰ ταύτου ἰουτεδείματα, ὡς τοῖς ᾗδ' αὐτοῖς συνεκείσθαι
ζόνται.

Τὴν δὲ θεὸν κίττιον τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

Αὐτὸς δ' ἐξ ἀνάγκης ἐπιμαρτυρεῖται, οὐχὶ τῇ πᾶσι προσηκόντι
αὐτοῦ, ἡ τὰ δοτὰ καὶ μένεται καταλαμβάνεται πρὶ τὰ ᾗδ' αὐτῶν πᾶ-
σαι σπασθὲν ἰποδύκονται, ἀλλὰ διὰ· ὅτι ᾗδ' αὐτοῖς τὰ ᾗδ' αὐτοῖς
ᾗδ' αὐτῶν.

XVIII. Ἀντιλογίαι πάλιν κλήροι.

18.

Ἡ περὶ γὰρ ἀπὸ θεοῦ ὡς τῶν πατρῶν κλήρος, ἐπὶ τοῖς ἀντιθέτοις τῶν αὐτοῦ κατὰ χώραν νομοθεσίας, τοῦ περὶ γὰρ παύματος θεωρεῖται, τοῖς μὲν ἀπαιτεῖται, καὶ τὰς ἀντιθέσεις τὴν πίστιν τοῖς αὐτοῖς ἐκκαθαίρουσιν, καὶ γὰρ οὗτοι καταστύλλουσιν πῶς τὰ ταῖς ἐντολαῖς ἀνταρτίαν.

Ἐν δὲ δυνατότατος ἐρίξει.

Τοῖς δ' ἀνθρωπείνῃ τῇ πίστει, καὶ τῶν παιδῶν περιγενομένων, περιγράφει τὴν ἐνέργειαν, ἐν αὐταῖς ταῖς τὰ πόδες καταπαλαστήσας ἐντολαῖς τοῦ θεοῦ ὡς ἂν αὐτὰ εἰς τὰς τὰς ἀρετὰς μὴ ἐκλείψῃ ὑπερβολὰς.

19.

Ἀδελφοὶ ὑπὸ ἀδελφοῦ βραβεύονται, ὡς πάλιν ὀχυρὰ, καὶ ὑψηλὰ ἰσχυροὶ δὲ, ὡς περὶ τοῦ ἐκτελεσθέντος προχλαμῶντος βασιλείου.

Ἐν γὰρ πρὸς τὰ κείμενα ὑπὸ τοῦ συγγενοῦ πατρὸς συντηρημένη, διὰ τὴν πάλιν ὀχυρὰς τὴν καὶ ὑψηλὰς, τοῖς μὲν κατ' ὑπερβολὰν τὰς ἀρετὰς πᾶσι μὲν ἀντιθετοῦντο ὡς μετριοφρονεῖσιν τῇ πόσιν τὰς ἀρετὰς, διὰ τὴν ἀντιθέσιν τὰς ἀρετὰς τοῖς δὲ κατ' ἑλλείπον πάλιν, οὐχ ὀλίγου καὶ πᾶσι ὡς πρὸς τὸ πᾶσι τὴν τοῦ ἀντιθέσιν, τῇ ὑψηλὰς τὰς γνώσεις, διὰ τὴν αἰσίων ἀξίαν. ὁ δὲ ταῦτα, ταῖς τοῦ ἐκτελεσθέντος ἐν πᾶσι τοῦ διδόντος πνεύματος ἐνέργειαι, διαφυλάττονται κατὰ τὴν καταστατήσαν ἐν μοχλοῖς σιδηροῖς βασιλείας αἰκατήσαν.

20.

Ἀπὸ καρπῶν στόματος ἀνὴρ πᾶσι καὶ καὶ αὐτοῦ.

Ἀπὸ τῶν προγενομένων ἐκ στόματος ἀγαθῶν διδασκάλων λόγων, ὁ μὲν ταῖς ἀδελφαῖς ἐκτελεσθέντος, πᾶσι τὰς ταύτων διατεκνῶν τὴν καὶ καταργησάντων διάνοιαν ἐκτελεῖ, πᾶσι δὲ συνέσει.

Ἀπὸ δὲ καρπῶν χιλιῶν αὐτοῦ ἐκτελεσθέντος.

Ἀπὸ δὲ τῶν ἐκ τοῦ ἰδίου στόματος πλημμελοῦντος λόγων, ἐν τῇ διδασκίᾳ καὶ οἰκονομίᾳ ἐνέργειαι, ἐκτελεσθέντος ἐνέργειαι γένονται.

21.

Θάνατος καὶ ζωὴ, ἐν χερσὶ γλώττης.

Κατ' ἐνέργειαν τὰς γλώττας, εἴτε θανατοφόρος λόγος, εἴτε

εἶδε γὰρ οὗτος ἐργίζεσθαι καὶ εἰς τὸ τυχεῖν, εἰ συμβῇ μὲν XVIII.
ἀποτίλεσθαι κατὰ τὴν αὐτῇ βολήν, εἰ ἀγνοίῃ τοῦ μὴ τοῦτο
πληρώσαντος, ᾧ πολλὰς ἀκρίβειας ἐπιφέρει καὶ μάστιγι.

Καρδία φρονίμου, κτῆται αἰδέσθαι.

15.

Ἡ ψυχὴ τοῦ περιέρποντος θεῖν κατὰ δέκνοικον, προσλη-
φθεὶς διακρίνει τὴν διακρίσιν. τὴ κρείττον ἀπὸ τοῦ χείρονος·
τῶν ἀποτριπνυσθῶν μὲν τοῦ κακοῦ, ἀποτριπνυσθῶν δὲ πρὸς τὸ
καλὸν ἐντελὲς αὐτοῦ, κατὰ πρῶτον ἐκτετακτομένη.

Ἦτοι δὲ σωφῶν, ζητεῖ ἐννοεῖν.

Αἱ δ' ἀκατακτάται τῶν μετασχόντων τοῦ θεοῦ λόγου, οὐκ ἀρ-
κούται μόνον τῇ τοῦτου βολῇ, ἀλλ' ἀναρπάζει κατὰ διακρί-
νιν καὶ τὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ βολήν εἰς τὸ τοῦτο ὑπὲρ κα-
τάληψιν, ὡς θεοῦ.

Δόξα ἀνδράσι, ἐκτετακτοῖς αὐτοῖς καὶ παρὰ θινύρας καὶ 16.
εἰδότες αὐτόν.

Ἡ τοῦ πανταγῆς κατὰ κράτος βολή, ἐν καρβάνῳ ἀδρανείας,
ἀγχι τοῦτον εἰς μέγαν ὕψος τοῦ πλεονέκτου τοῦ Χριστοῦ
ἀπὸ φόβου θεοῦ ἀρχόμενον, καὶ τοῖς εἰς χάριτας ἐκτετα-
κτοῖς καὶ μετὰ τῶν μετασχόντων τῆς τελειότητος σοφίας, τῆς
ἐκτετακτοῦς τοῦτον εἰς τὸ κατεδυναστεύειν τὴν τὴν ψυχὴν ὑπο-
τακτικῶν τῆς πνευματικῆς ἐκτετακτοῦ, ἐκτετακτοῦ μετὰ τὸ κα-
τάληψιν κατὰ πρῶτον, καὶ ὡς οὕτως γνωστῶς κατὰ δια-
κρίνιν, ἐκτετακτοῦ ἀποκαταστήσει τὴν ἐν τῇ ἀγαθῇ ἀγαθίᾳ.

Δίκαιος, ἑαυτοῦ κατὰ κράτος ἐν πρωτολογίᾳ.

17.

Ὅτι τὸν νόμον τῆς εἰς θεόν καὶ τὸν πλεονέκτου ἀγάπης τρεῖς,
προσηγουμένως οὗτοι θεοῦ, οὗτοι μὲν ἀνδράσι τὴν οἰκονομίαν μὲν
ἐκτετακτοῦ ἀλλ' ἑαυτοῦ ἐκτετακτοῦ ἐν οἷς πλεονέκτου μὲν δὲ πλε-
νῶν τὴν πρὸ ἀποκρίσεως ἐκτετακτοῦ συμπόλαιον.

Ὅτι δ' ἐν ἐκτετακτοῦ ἐκτετακτοῦ, ἐκτετακτοῦ.

Ἐκτετακτοῦ δὲ κατὰ τὴν πρῶτον ἀποκρίσεως ἐκτετακτοῦ τῶν
ἐκτετακτοῦ ψυχῶν, εἰς πρὸς βλαστησίαν τοῦ θεοῦ κατὰ τὸ
ἐκτετακτοῦ, εἰς πρὸς ἐκτετακτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ, ἐκτετακτοῦ, ἐκ-
τετακτοῦ ἐκτετακτοῦ.

XVIII. Ἐκ τῆς καρυτομένης ὑπὸ πάσης τῆς κείσεως μεγάλης δυσ-
ἀρειας τοῦ διασώσεν τὸν ὅλον θεοῦ, φανερὰ ἡ τοῦτον γνώσεως
ἐκδίσταται.

Αὐτῇ δὲ προσδραμόντι δίκαια, ὁφείνται.

Τῇ δὲ τοιαύτῃ γνώσει προσελθόντες διὰ κρίσεως καὶ γά-
βου, οἱ τὸ δέοντες ἀγαθόν, τοῦ νομιζομένου προσκρίνοντες, ἀκό-
γιστοι ἀπὸ τῶν ἐκρηκῶν καὶ γρίων πρὸς τὰ συνειρησιακὰ καὶ
εὐράεια.

11. Ὑπαρξίαι πλεονίστως, πόλεις ἰσχυρά.

Περαισιτία τῶν τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν γνώσεων πεπλουτεσθέντων,
ἡ ἄνω ἰστί μετροπόλεις, ἡ ἀνωφερύλατοι καὶ ἀκάλωτοι, πᾶσι
πρὸς τῶν τὰ παρόντα, ὡς ἂν ἰσχυρὰς πόλεις γίνονται.

Ἡ δὲ διὰ αὐτῆς πόλιν ἰσχυροῦται.

Ἡ δὲ τοῦ πανταγίς πνιγμένου χάρις, ἐπὶ ἑστὴ ἰσχυρὰς τῆς
πόλεως ἰσχυρὰ, ὡς τοὺς πᾶσι πόλιν αἰσθῶν τῆς κατὰ χά-
ριν θεώσεως, οὐ μετὰς ἀρετῶν φιλάνται ἀπὸ τῆς τοῦ φλογ-
ροῦ τῶν καδῶν μαλακώσεως.

12. Πρὸ συντηρίδας ὁφείνται καρδία ἀνδρῶν καὶ πρὸ διέξας τα-
πινούται.

Αἰτία τοῦ κατὰ φύχην πτώματος, ἡ ταύτης ἰστίς ἐκρηκῶν
ἀσπὶρ αὐτὴ ἡ ταπεινωμένης τῆς κατὰ διὰ τῆς πᾶσι γὰρ ἡ
ὕψων ἰσχυρὰς ταπεινωθήσεται, ἡ δὲ ταπεινὴ ἰσχυρὰ ὁφείνται.

13. Ὅς ἀποκρίνεται λέγον πρὶν ἀκούειν, ἀρροῦντα ἰστίς αὐ-
τῇ καὶ ἰσχυρὰς.

Τῇ ἀπολογουμένη πρὶν τοῖς ὡς διέξασθαι τὸ κατὰ τινος
τοῦτον λεγόμενον, ἀκούει ἡ τοιαύτη ἀπολογία παραίτης γίνονται
ὅτι πρὸς τοῖς λεγόμενον, ἰστί πρὸς αὐτὸ φθίγγεται ἰσχυ-
ρὰ δὲ καὶ ἰσχυροῦται κατὰ πᾶσι τοῖς ἰσχυροῦται.

14. Σοφία ἀνδρῶν πρὸς τῆς διέξας φρόνητος.

Ὅρην ἀνδρῶν κατὰ τῆς διέξας φρόνητος, διέξας
αὐτὴν μετὰ τῆς φρόνητος.

Μετὰ τῆς φρόνητος ἀνδρῶν τῆς τῆς φρόνητος, διέξας ἀκούει.

Ἡ ἐπιθυμία καὶ ὁ θυμὸς τοῦ μὴ λόγῳ ταῦτα ἐπιχρῶντος, XVIII.
ἀλλ' ἀγορεύει ὑπ' αὐτῶν ἀλογίζτως, καὶ δι' αὐτῶν ὡς δὴ χυ-
λίου τὸ παρατυχὲν ἄπερ ἀπαζορίνου, εἰς πῦσιν εἴραται αὐ-
τὸν ἁμαρτίαν.

Τὸ δὲ σίγημα αὐτοῦ τὸ θρασυ, βέλτερον ἐπιμαρτυρεῖται.

Ἡ δὲ τοῦτου φαντασία, ἡ δίκαια σέβματος προσηγορία, τὴν
κατὰ δίκαιου λογικὴν δόξαν μὴ ἀνορέουσα, ἀλλὰ προκαταλαμ-
βάνουσα ἐκκαλεῖται τι ἢ φέγειν ὡς ἐτυχεν, ἐπιστάται τὴν κατ'
ἐέργειαν ἁμαρτίαν, ἡ ψυχὴ ἐστὶ βέλτερος.

Ἰστέον ἄγρονος, συντηρῆθαι αὐτῇ. γὰρ δι' αὐτῆς αὐτοῦ, πα-
γὴς τῇ ψυχῇ αὐτοῦ.

Ἡ γὰρ φαντασία τοῦ μὴ τὸν τοῦ θεοῦ φόβον ἐν καρδίᾳ φέ-
ροντος, συνδιδῶ τοῦτον εἰς γὰρ καταπόνησιν τὸ αὐτοῦ φρένους*
ἡ δὲ ἐπιθυμία τοῦτου καὶ ὁ θυμὸς, τὴν αὐτοῦ ψυχὴν ὡς τοσε
θαλάττης ἀπατελῶς τοῖς προσκαίρουσιν συνδίδουσι.

Ὅταν τοὺς καταβῶντας φόβος* ψυχῇ δὲ ἀνδρογύνῃσι πεινῶ-
σιν.

Τοὺς καταβυθιζομένους τῆς τῶν θεῶν ἐντολῆς ἐργασίας, ἡ
αὐτοῦ ἐργασίας διελὶν κατακρίπτειν ποιεῖ· αἱ δὲ ψυχῇ τῶν ὡς
ἀνδρῶν μὲν, θρασυνομήνους ἐν τοῖς ποχθηροῖς ἔργοις, καὶ τοῦ
ἰδίου κειμένου κατατελόμενους, ὡς γυναικῶν δὲ δίκαιοινομήνους
ἐν τοῖς καλοῖς, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν σωτηρίαν ἀσπασμένους*, τῇ
τοῦ ἀγαθοῦ ἐνδοκίᾳ λαμβάνονται.

Ὁ μὴ ἰώμενος αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, ἀδελφές ἐρε τοῦ
λαμπρομένου ἑαυτοῦ.

Ὁ μὴ διὰ τῶν ἔργων τῆς ἀρετῆς ἀπαλλάττων ἑαυτὸν τῶν
καλῶν ἔξιν τῆς ἁμαρτίας παθῶν, ἀδελφὰ φρονεῖ τῇ κατ' ἐέργειαν
πρώτος μᾶλλον ἑαυτὸν καταβιβάζοντι· αἱ μὲν γὰρ καὶ τὴν κατὰ
θείαν μίμνη τῆς καλῆς ἐπιτύχει ἐκπύσαι τῆς, κλέδους πύ-
σαι πονηρῶν λογισμῶν ἀναβιβάζει, καὶ τὴν πικρὴν αὐτῆς τῆς
ἁμαρτίας κατ' ἐέργειαν προσεγγεῖ, κερταίν.

Ἐκ μεγάλων ἐσχέος, φανερόν τὸ ὄνομα κυρίου.

10.

XVIII. 2. Οὐ χρεῖαι ἔχει σοφίας, ἰδοὺς ἡρώων· μέλλει γὰρ ἀγῆται ἀφροσύνη.

Ὁ ἡρώτης τις λειψόμενος, διὰ τὸ μὴ τῇ λογικῇ φύχει τὴν ἄλογον εὐρίαν καθυπερβάλλειν, οὐκ ἐρέγεται σοφίας· ὅτι φιλόλογος ὢν, οὐχ ὑπάρχει φιλόσοφος· καὶ γὰρ πλέον ἐ τοιοῦτος τῇ ἄλογῃ, ἢ τῇ λόγῳ ἔσται κατὰ γνώμην.

3. Ὅτεν ἔλθῃ ἀσφῆς εἰς βλάβος κακῶν, καταργουμένη ἐπὶρχεται δι' αὐτῆς ἀτιμία καὶ ἄναιδης.

Ὅσοις ἀπογὰρ τὴν σωφρίαν ἑαυτοῦ ὁ μὴ δι' ἀγαθῶν ἔργων ἱσθῶν τὴν δόξαν, τὴν φθῶν αὐτοῦ παντελῶς ἐκβάλλει τὰς ἰδίας φύχει· καὶ κατακαρβάνει αὐτὸν τὰ πᾶσι τὰς ἀτιμίας, καὶ ἐ παρὰ πάντων δι' αὐτὰ ἐξουδυνάσκει.

4. Ὑδὼρ βαδὺ, λόγος ἐν καρδίῃ ἀνδρός.

Δίκην ὕδατος βαδυνόμενος ὑπάρχει ὁ βίσιος λόγος, ἐν τῇ φύχει τοῦ γενναίου τὰ πᾶσι κατακαταλίσκουτος· τὴν ἄφροσύνην τὰς γνώσεως αὐτοῦ ἐκκαύωντος κατὰ δεινότητα, καὶ ἀνιξερύουσαν ταύτην εὐρίσκοντος.

Ποταμὸς δὲ ἀκαταδύν καὶ παγὰ ζωῆς.

Ἐκ γένετος δι' τοῦ εὐχρήστου ἀνδρός, αὐτοῦ ἐ λόγος δίκην ποταμοῦ πλεμπυροῦντος, καὶ τῶν ἑαυτοῦ ὁρίων ὑπερμακρύνοντος, καὶ τὴν συμπαρακατρίβειν γένε ἔρδοντος καὶ καταρροῖαν ἀπεκτιλούντος, δοδασκαλικῶς προτρέχοντος, παγίζῃ εὖ εἶναι ζωτικὴν δύναμιν.

5. Θυμῶσαι πρόσωπον ἀσφῆς, οὐ καλόν.

Ὅστις κατακαλῶνται θυμῶντος, δύνει μὴ τρωάμενος δι' ἀγαθουργίας, οὐκ ἔστιν ἡμετερόν.

Οὐδὲ εἶπεν ἐκλήσεις τὴ δίκην ἐν κρίσει.

Οὐδὲ εἶπεν δὲ τὴν ἐξ αὐτοῦ φθῶν, ἐν κρίσει ἐκτρέφεται τοῦ δικαίου, ἢ τὸν κατὰ τὸν φυσικὸν νόμον δικαίου, ἢ κατὰ τὸν νομοθετικὸν νόμον εἰσὶντος ὑπάρχειται πρόσω· πρὸς τὰ ὑπὲρ νόμον ἔχοντος τοῦ παύοντος.

6. Χίλις ἄφρονος, ἄγνοον αὐτὸν εἰς κακὰ.

Ὅς φαίνεται μάλα προτίθεσθαι σκληρόν, ἐπιγνώμων.

XVII.

Ὁ ὑποτιλλόμενος πρὸ τοῦ λυαίνοντος καρδίαν λέγειν, εὐδαιμονίαν τὴν ταύτην τραχύνοντα, τὴν ἀνδραγαθίαν εἶδεν ἀσπίδιαν καὶ τοὺς περιτριμμένους κύνων, εὐ βούλεται καταβάλλειν, ἀλλὰ βαρύνειν ὃ δ' ἐφ' αὐτὴν τρεφόμενος κατ' αὐτοῦ, καὶ δίδωκεν ταύτῃ ἐκόντι, ἀντίδικαυον.

Μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ, φρόνημος.

Ἀνδραγίς ἔστιν εἰδὼς ὅτι ἐστὶ θεός, τῶν ἐκείνου παρηγορίων ἡμετέρης, κηρύττειν τὸν λυαίνοντα κύνων, ὡς ὑπὸ τοῦ σπουδαίου ἡμετέρου ἐστὶν καὶ τῆς ταύτου ἡμετέρας, καθεστέρου ταύτης ἀπελλέκτου ἡμετέρας.

Ἀνδρὶν ἡμετέρου σφίον, σφίον λογισθόμενος.

28.

Ὁ ἀμαθὴς, σφίον νομισθόμενος, σφίον ποιηθόμενος γόνων ἐρώτησιν δίδωκεν γὰρ οἱ ἀκούοντες, ὅτι εἰδὼς ἡμετέρου, δεικνύειν ταῖς ἡμετέρας, εἰ τὸ ἡμετέρου εἰδόμενος.

Ἐντὸν δὲ τρεφόμενος ποιησας, δίδωκεν φρόνημος εἶπας.

Ὁ δὲ σπουδαῖον καὶ ἡμετέρου ταῖς παρηγορίαις δίδωκεν ἡμετέρου, ἐκείνου ταύτης παρήκει πρὸς ἡμετέρου ὡς ἐχέμενος ἡμετέρου ἡμετέρου γὰρ ταύτου ὡς σφίον, πρὸς ἡμετέρου διὰ τὴν αὐτοῦ σφίον, ὡς ἐχέει κατελεγεῖν.

C A P. XVIII.

Προφάνης ζητεῖ ἀνὴρ βουλόμενος χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων. γ. 1.

Ἀφαιρέσει πανταχόθεν ζητεῖ ὁ φίλος διαλύσει φίλων ἐπὶ μετρία ἔστιν εὐλογος πρόφασις εἰς τὸ τὴν ἀγάπην ἀβελτεῖν, διαποτικὴν ὑπάρχουσαν ἐντελέην.

Ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἡμετέρου ἔστιν.

Ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἡμετέρου ἔστιν ὁ καιρὸς, πρὸς ἀνδραγαθίαν γόνων, κατὰ τὸ καιρὸν, ὡς τὸ πρὸς φίλους ἀβελτεῖν πρὸς δὲ θεοῦ κατὰ τὸ φίλον, ὡς τῆς γενικωτέρας τὴν αὐτοῦ ἐντελέαν τῆς ἀγάπης πάντως ὑπερτέλει.

XVII. τα διακονοῦσι τῆς γὰρ· τί θανάτον ταῦτον περιλάβειν, καὶ πό-
σας διατίσκει αὐτῶν.

25. Ὅργη πατρὶ, οὐκ ἔργον.

Τὸ κατ' ἐπιθυμίαν ὑποταγόμενον δικονόμῳ ἐκ παραλόγου τοῦ
νοῦ μετὰ τῆς αἰσθητικῆς συμπλοκῆς, αὐτῷ μὲν τῷ νοῦ, ὡς πα-
τρὶ, παρατίθεται γίνεται θείας ἐργῆς ἢ τῆς ἀναγκῆς τῆς χρε-
γίας τῶν πνευματικῶν χαρακτηρῶν ἐστίν.

Καὶ ὁδὸν τῇ τιμῇ αὐτῶν.

Τῇ δ' ἀποστασὶ τούτου αἰσθῆσαι, εἰς πατρὶ, ὁδὸν πο-
ρευομένη· πόσας ἀκουσίως διαταξάμενος τῆς σωτῆς, κατὰ θείαν
συγχώρησιν ὡς ἐκ ἐπιγνώσεως ἔργου, ὃ τε νοῦς καὶ ἡ αἰσθησις,
μὴ παρενοχλῶν ἀλλήλους συμπλέκονται, καὶ ἐκτὶ ἀρετῆς κακίαν
ἀπογίνονται.

26. Ζημιὸν ἐνδρα δίκαιον, οὐ καλόν.

Τὸ ἀποστρέφειν ἀρετῆς τὸν ταῦτος ἐπιμαρτύρησεν, καὶ εἰς τὰ
κατ' ἐλλείψει αὐτῆς περιτρίβειν πᾶσι, οὐκ ἔστι καλόν, κἂν διὰ
τὸ λείον τῆς ὁδοῦς αὐτῶν δοῦν.

Οὐδὲ εἶπον ἐπιθυμίας εὐνοίας δίκαιος.

Οὐδ' εἶπον ὑπάρχει, τὸ κατ' ὑπέρβλην τῆς ἀρετῆς πᾶσι
ἐπιτίσασθαι τοῖς τῆς ἐπιθυμίας τῶν κατ' αἰσθητικῆς ἔθελον ἐκεί-
νῃ, καὶ καλυνόμενοι τὸν σῶμα τῷ πνεύματι δι' ἐργασίας
τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν λαβρὰν γὰρ ἔχει ἐχθρὸν ἀπὸ δεξιῆς τὸ
τοιούτων ἐπίβουλον· ἀλλὰ καλὸν μὲν πάντως ἐστίν, εἰς δίκαιον,
τὸ κατὰ τὸν φυσικὸν νόμον καὶ τὸν γραπτὸν, ποιεῖν τινὰ εἰς ἐνέ-
ργειαν, ἢ καὶ εἰς ἐκείνους παρ' ἐκείνων γίνεσθαι θῆναι, καὶ ἀγκυρῶν
τὸν πλησίον ὡς ἐκείνους· εἶπον δὲ τὸ κατὰ τὸν πνευματικὸν νόμον
νόμον, ἀγκυρῶν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ καλῶς ποιεῖν τοῖς μισοῦσιν αὐ-
τὸν καὶ οὕτως διακρίνειν ἔργασι τοῖς ἐκείνων τοῖον διὰ τῆς
πύθης νηματούμενοι, ὥπως κληρονομοῖ τῆς αὐτοῦ βασιλείας γε-
νόμεθα καὶ μὴ ὑποκαταστήμεν τῷ θεῷ, ἐκτρέψαντες ἑαυ-
τοὺς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς εἰς τὰ κατ' ἐλλείψει ταῦτος καὶ ὑπερβό-
λην πᾶσι· ἵνα μὴ παρατηγνῶμεν εἰς τὸν τὸ ἀναμαρτύρητον αὐτῷ
καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ.

ὅταν καταποννηστούς διακρινέοντι πρὸς τῆς ἐντελής, τιμωρὲς ἔσται **XVII.**
αὐτοὺς ταῖς τοῦ συνειδήτου ἀποδείξεσι βέλγχοις.

Οὐκ εὐφραίνεται πατήρ ἐπὶ υἱῷ ἀπαιδεύοντι.

Οὐ χαίρει νοὺς ἐπὶ λογισμῷ ἀπύκνυτον, ὅτι ἐκ τῆς ὑπερέν-
δεος τοῖς αἰσθήσεως, εἶδεν καὶ ἐκτὸς ἀέριον τοῦτον ἀπύκνυτον.

Υἱὸς δὲ φρόνημα, εὐφραίνεται πατέρα αὐτοῦ.

Λογισμὸς δ' ἔχθρυν, τίρσκει διὰ τὸν τῆς διακρίσεως ἔρ-
γον τῆς ἀποτελεστικῆς τοῦτον σύνταξιν τοῦ καὶ σοφίας, τῆς ὑπε-
ρένδεος ταύτης πάσης πληρώσιν.

Καρδίᾳ εὐφραίνεται, εὐκταίν νοεῖ.

22.

Τυχὴ πάντοτε χαίρουσα, ὡς ἀδικολογίας προσερχομένη διὰ
τὸ μὴ τὸ εἶδεν ἀλλὰ μόνον τὸ τοῦ Θεοῦ ζήτησιν ὁλόκληρον κήρυττο-
θεν ἐν παντὶ συναντῶνται, καὶ ἀπορροὴ εἰς τὴν χαίρουσάν, ἀπὸ-
στασιν ταῖς αὐτῆς πειρασμοῖς δύναται.

Ἄνδρὸς δὲ λυπηροῦ ἐφραίνεται ὁπότε.

Τοῦ δὲ προσκρινόμενου νοὺς προσκαίρει, καὶ ἐπὶ τῇ τοῦτον
ἀπορροῇ φθαρῆ, τὰ διακρινόμενα ἢ εἶδεν ὅσων αὐτὸς ὑπερεί-
δουσι τῆς ζωογόνου πνευματικῆς νοτιδὸς ἰστίρυνται.

Αναβάντων δὲ ἐν αἰσθη ἀδίκως, εὐ κατανοεῖσθαι ἐν ὁδοῖς **23.**
ἐκκλίνει γὰρ ὁδοὺς διακρίσεως.

Ὁ παραληβάνων μετὰ περιχαρείας ὡς τινος δῶκεν, ἐν τῇ κα-
τὰ δόξαν ταπεινὴ τῆς ψυχῆς ἀδικολογίας τὰς τῶν διακρίσεων ἀπα-
τολὰς ὑπεδέχεται, εὐχ εὐρίσκει ἐν ταῖς αὐτῇ πράξεσι τίλος τὸ ἀγα-
θὸν ἐπιπιδόντων ἀπελκόμενος τὰς διακρίσεις τοῦ Θεοῦ ἐντελής,
αἱ πρὸς αὐτὸν ἄγουσι ὡς ἐρχεται ὁπότεν.

Πρόσωπον συνειτίν, ἀνδρὸς σοφοῦ.

24.

Τοῦ ἔχοντος τὸν τοῦ Θεοῦ λόγον, τὴν αὐτοστροφίαν ἔνοιαν,
συνεταλόμενος ὁ βίος ὅς τὴν ἀρετὴν τῆς ψυχῆς χαρακτηρίζει διὰ
δύσιν ἔχρησιν μὴ τοῖς παροῦσι χρωόμενος, τὸν δὲ μελλόντων
ἐλπίως τυχίᾳ ἀγωνίζομενος.

Οἱ δὲ ἐρδόμενοι τοῦ ἄλλοντος, ἐπ' ἄρα γῆς.

Αἱ δ' ὁδοὶ τοῦ μὴ θεῶν περιττόντες ἐν καρδίᾳ, τὰ πειρα-

- XVII. 18. Ἄνθρωπος ἄρρεν ἱππευταὶ καὶ ἀνυχίρει ἑαυτῷ, ὡς καὶ ὁ ἑγγύμωνος ἐγγὺς τὸν ἑαυτοῦ φίλον.

Ἄνθρωπος ὁ μὴ φροῦν τὰ ἑαυτοῦ καὶ ἱτίους συμπεριόντα, αὐτάρεστος ὑπάρχων καὶ μὴ διδούςας, ἱππευχάται μὲν καὶ εὐφραίνεται ἑαυτῷ, ἐφ' οἷς λέγει τι καὶ ποσὶ, καθότι ἐπ' ἐγγυλλεται τῇ ὑδυναδίῃ τοῦ προσφιλὸς αὐτοῦ σαρκίον, καὶ ὁ τοῦτο ἐπὶ τῇσι ἀποδύνας κατὰ πρῶτον τὸ χρεὸς τῆς ἀρετῆς ἐγγυώμενος, καὶ μὴ διαρβίζων αὐτὸ πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χαλίων καὶ ὁδῶν πύρ διεσπυρίζει.

Ἐν δὲ ταῖς παρ' αὐτοῦ τῶν ζωῶν λέγουσι τὰ καὶ ἐπιτεδύματα, τὰ αἰώνιον ἀποδυσπυρίζει πύρ ἑαυτῷ, εἴη χαίρει ἐπὶ τούτοις ὡς νομιζόμενος αὐτῷ ἀγαθοῖς.

19. Φιλαρμάρτυρας χαίρει μάχαις.

Ὁ τῆς κακίας ἐραστὴς ἐπιευφραίνεται ταῖς παρ' αὐτὸν τοῦ νόμου τῆς αἰσθητικῆς πρὸς τὸν νόμον τοῦ νοῦ ἀντιστασιασάμενος, καὶ αὐτὸς τῆς τῆς ἀμαρτίας εἰσγωγῆς αἰσθητικῆς ἐπιευφρανέμενος ποσὸς τοῦ νοῦ, ἐπιζητεῖ τὴν ἰδίαν ἀπάλειαν.

Υψὸν δόρυς ἑαυτοῦ ζῆται συντριβῆν.

Ὅπως γὰρ ὁ φιλόδοξος, θεοῦ ἀριστάται διὰ σαρκὸς ὑδυναδίσκειν, οὕτω καὶ ὁ αὐτάρεστος, διὰ ψυχῆς ἀγνοεῖν μὴ εἰδὼς θεοῦ εἶναι πάντων τῶν καλῶν αἴτιον, κηρύττειν ἑαυτῷ ἐπιγνώμων τὰ κατεργάματα.

20. Ὁ δὲ σκληροκάριδος, οὐ συνεινῆ ἀγαθοῖς.

Ὁ δ' οὕτω κατὰ ψυχῆς σκληροκάριδος, καὶ πρὸς τῆς θείας ἀντιστατικῆς ἐντολῆς, τῶν ἀποστρέψεως ταῖς δευδαῖς οὐκ ἐπιτυχῆς γίνονται ἀγαθῶν.

Ἄνθρωπος ἐπαρτέβολος γλώσσῃ, ἐπιτείνεται εἰς κακόν.

Ὁ συνέλως ἄλλων τὰς εἰς θεὸν συνθέτας αὐτοῦ, αἱ τερτίαι τῶν ἁγίων αὐτοῦ εἰς ἐντολῶν, καθύπερθε ἀτιμίας περιποιεῖται.

21. Καρδία δὲ ἄρρενος, εἰδὼς τῇ κατεργάσει αὐτοῦ.

Ἡ ψυχὴ τοῦ μὴ γόβου θείων κατεργάου καὶ πᾶσαν, κηρύττει

βίου πρὸς τὸν λόγον ἀνταναστασάτω, ἡ οὐκὰ μέρος τῆς αἰ- XVII
 ὁσίας Πλάτης· ὅταν γὰρ μὴ τῷ λόγῳ ἡ βίος συμμοτυρῇ, ἀνά-
 κη χωλεύεται ἐνταῦθα τὸν ἀλλόθιστον.

Ὅς δίκαιον κρίνει τὸν ὄψιν, ἔδωκεν δὲ τὸν δίκαιον, ἀπὸ 15.
 θαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ θεῷ.

Ὅς νομίζει τὸν μὴ παραβαίνοντα τὰς θείας ἐντολὰς ἀγαθόν,
 ὡς ἀπαύται καὶ βλάβας ἰσχυρόν· τὸν δὲ ταύτας πορεύεται, κα-
 κὸν ὡς ἀνεξέταστος τὰ λοιπὰ φέροντα, καὶ τῷ ἐπάγοντι αὐτῷ
 ταῦτα μὴ ἀντιτίκτοντα, ἱρπαδὸς ἔστιν ἡ τοιοῦτος καὶ διὰ ταῦτα
 παρὰ θεῷ τῷ ἀπαιεῖ, μετὰ τὴν αὐτῇ γὰρ τοῖς λέγουσι τὸ πο-
 κερὸν καλόν, καὶ τὸ καλόν ποικρὸν.

Ἵνα τί ὑπάρξει χρεώματα ἄρρητοι; κτήσεσθαι γὰρ σερῖαν ἀνὰ 16.
 δος αὐθὺνεται.

Τίς ἔσται τοῦ κτήσεσθαι πλοῦτον, τὸν μὴ ἐν καρδίᾳ θεῷ
 περιφύοντα; ἀπειθὴ μὴ εἶδε καλῶς αὐτῷ χρῶσεσθαι· ἡ γὰρ ἐν-
 ταῦθα μὴ περιφύον αὐτόν, ὥς ὅταν νεκρὸν, σκεῖν διακρίνει
 τὴν διακρίσειν τὸ χρεῖον ἀπὸ τοῦ κρείττονος εὐκ ἰσχύου.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

Ὅς ὑφ' αὐτὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ εἶπον, ζητεῖ συντριβὴν ἡ δὲ
 σκολιὰ τὸν μάστιγ, ἐκτίσεται εἰς κακίαν.

XVII. τῶν πεπληρωμένων αὐτῶ ἔκκεν, οὐκ ἐπιγινώσκει τίνας χεῖρας αἱ τῶν πειρασμῶν ἐκποραῖ, συγχωρεῖται θείῃ, τοῦτω ἐπαγγέλλεται κηρύττειν τὸν αἰκιστὸν βίαν οὐ διαρθεῖ.

11. Ἀντιλογίαι ἔγχειται πᾶς κακός.

Ἀντιλογίαι ταῖς τοῦ Θεοῦ ἐντολαῖς, ὡς προσηγορεύοντες τὸ κακὸν προσκαλεόμενοι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις.

Ὁ δὲ κύριος ἄγγελος ἀπειθήματα ἐκπέμφει αὐτῷ.

Ὁ δὲ τοῦ παντός δεσπότης Θεός, τεταρτατοῦ δυνάμει ἐξουσιάζει ἐν αὐτῶν, κατεγγέλλουσιν τοῦτω τῆς κατ' αὐτοῦ δικαιοσύνης τοῦτου ἔργον ὃ γὰρ ματαίως προβαλλόμενος προφάσεις, εἰς τὸ μὴ κοινὰ τὰ θεσπεσιακὰ πρεσβύγκται, παρεργίζων Θεόν, δικαίως τῶν παρ' αὐτοῦ πειρήτων πλεονών.

12. Ἐρρασιέταις μέγιστα ἀνδρὶ νοήμονι.

Ἐκείθε μέγιστε διανοίας πάντων τῶν ἐκείθεν δικαιοτερίων, ἀνδρώσῃ νοεργίῃ, καὶ ταῖς προσκαίροις τῶν νόων μὴ αἰχμαλωτιζομένῃ.

Οἱ δὲ ἄφρονες, διαλογίζονται κακὰ.

Οἱ δὲ μὴ περιέροντες Θεὸν ἐν καρδίῃ, διαλογισμοῦς ἔχουσι ποικίλους, ὡς μένους προσκαίρινοι τοῖς φθαρτοῖς.

13. Ὅς ἀποδώσει κακὰ ἅπτι ἀγαθῶν, οὐ κινεῖσθεται κακὰ ἐκ τοῦ εἶδεν αὐτοῦ.

Νεκρωθίσονται καὶ ἀπεβαλοῦνται τῆς νίκης, τὰ πάθη τῶν σαρκῶν τοῦ καὶ τοῦτον ὑπομεινόμενος καὶ θλίβοντες, ἀνδ' ἐν ταῦτα ἐπιγίγῃ αὐτῷ σαρκῶν ἡδονακιστῶν· αἱ τὰς πολλὰς νομίζονται ἀγαθαί· ἢ γὰρ σὰρξ οἰκτερεῖν ἔστι τὰς ψυχὰς δι' ἐν ὡς λογιστὴν τε καὶ νεκρὸν, ἀνδρῶν καὶ ἔστι καὶ λήγεται ἡμῶν ἕκαστος.

14. Ἐξουσίαν δίδωσι λόγους, ἀρχὴ δικαιοσύνης προεργίται δὲ τῆς ἐσθίας, σπένει καὶ μάχη.

Ἐκτερίων παρῃται τοῖς λόγοις, εἰς τὸ ἀπεριμεινόμενος ἀπαγγέλλειν τὸ ἀληθές, τὸ ἐκ τῆς ἐκέρτου πολιτείας κατὰ τῶν παλαιῶν κρήναι· ἵσταται δὲ τῇ τῶν σαρκῶν κρῖς τὸ πείσμα, καὶ τοῦ

Οὐχ ἄρῳσι ἄρῳσι χεῖρα πιστά.

Οὐκ εὐπαράδεκτοι ἔσονται τῇ μὴ περιφρονεῖσι θεῷ ἐκ παρ-
θέρ. εἰς' ὡς δεσπότην φύβῳ, εἰς' ὡς κατὰ χάριν πατέρα πό-
θῳ, αἱ ἡγῶσι αὐτοῦ ἐντολὰι.

Οὐδέ θαλάσῳ χεῖρα φουδᾷ.

Οὐδέ τῇ κατ' αὐτῆς πολιτευσάνῳ, αἱ τοῦ θαλάσσιου ἀπα-
γάλαί ὑποδύκων· οὐδέ τις γὰρ θαρᾷ καὶ οὕτῳ δουλεύειν δύναται.

Μισθὸς χρηρίτων ὁ παιδεία τοῖς χρωμένοις.

Μισθούονται διὰ τῶν ἐντολῶν, τὰ τοῦ παναγίου πνεύματος
χαρίσματα, εἰς τὴν μεταγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἑκτονίου εἰς τὸ ἀγα-
θόν τὴν ἐκτίτρον βίον παιδεύουσιν, τοὺς μετιόντας αὐτῶν· δέου-
ς γὰρ τῶν τοῦ πνεύματος χαρισμάτων, τοῦ φύβου φερῆ, καὶ τῆς
ισχύος, καὶ τῶν λοιπῶν, οὐδέ τις τοὺς βίους τῇ τῶν ἐντολῶν κατω-
βύσει πρὸς τὸ βέλτιον μεταβάλλεται.

Οὐ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐδωκάζεται.

Εὐδωκάζεται δὲ ἡ τοιαύτη παιδεία, καὶ ἐν τοῖς ἑκτονίοις
ἐμπισθεῖται ἐπὶ μὲν ταῖς εὐθυμίαις, ἐγκράτειαν τῶν ὁρέων ἐπὶ
δὲ ταῖς δυσθυμίαις, ὑπομονὴν τῶν ἀλγεινῶν.

Ὅς κρύπτει ἀδικήματα, ζῆταί φίλον.

Ὁ παρῶν τὰ παρ' ἐσχέων εἰς αὐτὸν γινόμενα σκέπεται,
παθεὶ τὸ τυφλωθῆναι αὐτοῦ.

Ὅς δὲ μετὶ κρύπτει, δίδωται φίλους καὶ εἰσιλους.

Ὅς δ' ἀποστρέφεται τὸ παραβλέπεσθαι ταῦτα, ἐχθραίνοι
τούς τε φιλοῦντας αὐτοῦ, καὶ αὐτούς τοὺς κατὰ γένος προσφ-
κειμένους αὐτῷ· τοὶς γὰρ ἀνακρίνουσι τὰ ἄλλα, ὁδόντες
μὴ εὐρίσκεσθαι σκέπεται.

Συντρίβει ἀπειλὰ καρδίαν φρονέον.

Συντρίβει καὶ τῆς πρὸς τὸ κακὸν ὁρμῆς ἀναστρίλλει τὴν ψυ-
χὴν τοῦ ἐχθρόντος, καὶ βίους ἀπειλητικῶς λόγους προφύκει γὰρ
ἡ τοιοῦτος ἀκαρπία τῶν κακῶν φυγῆν, πρὸ τῆς πείρας αὐτῶν.
Ἄρῳσι δὲ μαστογυθίς, οὐκ αἰσθάνεται.

Ὁ δὲ ὁπίστος, καὶ μετὰ τῆς ἐπικενωμένης αὐτῷ πλεγαῖ,

10.

XVII. Ὁ ἡγεμὼν τὸν πλοῦτα, εἰς θεῖς ἐκρίσκει κρίματα, ἕκαστον αὐτὸν τὸν τοῦτον πλατουργεῖν παραγγέλλει· ὅτι μὴ τὰς ἐνδρυσεν τῶν, τὸ τιμώμενον θεῶ κτήμα καὶ εὐκλείεσται, ἀλλὰ γὰρ μένυσαν ὄλεον καὶ κἄτω μένουσιν.

Ὁ δὲ ἐπιχειρῶν ἀπολλυμένῳ, οὐκ ἀδυναθεύεται.

Καὶ ὁ ἐπιγγεῶν τῷ εἶτε κατὰ ψυχὴν εἶτε κατὰ σῶμα κινδυνεύοντι, οὐκ ἀνείδυνος ἵσταται, ἀλλὰ δικαίος εἶτε κατὰ τὸ παρὸν, εἶτε κατὰ τὸ μέλλον εἰσπραχθεῖσιν παρὰ τοῦ δικαίου γρητοῦ, ἐπειδὴ οὕτως ἀνυπαθῶς περί τὸν ἄραυμὸν διατίθεται.

Ὁ δὲ ἐπισπαραγχοῦμενος, ἡλεθρεύεται.

Ὁ δὲ ἐπὶ λέγχεα ὄλους ὑπονοίγων αὐτῷ, τὸν τοῦ θεοῦ εἰς ἑαυτὸν ἐπισπένδεται ὄλον· ἡλεθρεῖς ὡς ὤλεσται.

6. Ἰσχύειας γιγνέσται, τίσινα τίειται.

Δόξα ὡς περ τοῖς κατ' ὄλους πρεσβυτέρους, νῆσι τῶν νῶν, οὕτω τοῖς κατὰ σύνεσιν γεραιαῖς, ἃ ἐν τῶν γενναδόντων αὐτοῖς δοκ τῆς ποικιλικῆς διδασκαλικῆς ἐπιστροφῆς ἀπετιγθέντες· διότι οὐκ ἀτελὲς ἐδιδάξαν, ἀλλ' ἐτέραν διδασκαλίας τοῖς εὐκλείους ἀπετέλειαν ἰσχύοντι μαθητάς.

Καύχημα δὲ τίειται, πατήρες αὐτῶν.

Καύχημα δὲ καὶ ὡς τὸν κατὰ σῶμα νῶν, οἱ τοῦτων γενοῖς, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὸν κατὰ πνεῦμα, οἱ πνευματικῶς τοῦτοις ἀπετελούντες· καὶ γὰρ ὡς ἐπὶ τοῦ κλήρου, τῇ εὐελείᾳ τῶν γενεατέρων, οἱ νῆσι ἐπαβρύνονται.

Τοῦ πιστοῦ ὄλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων.

Τοῦ βιβλικῶν εἰς θεῖς κατεργάμενον πιστὸν, ἄσπερ τὸ πλεῖστον ἐστὶ τῶν χρημάτων, αὐτῷ τῷ θαυμάργῳ τῶν ὄλων, καὶ ἡρωσθητῇ ἑαυτὸν ἀντιθέτοντος, κηρύττει πληρωμένον τὸν χρεῖαν διὸ οὕτως, καὶ μὲν ἔχει, τὰ πάντα κατέχει.

Τοῦ δὲ ἀπίστου, οὐδὲ ὄλος.

Τοῦ δὲ θεῶ μὴ πιστεύοντος, οὐδ' ὄλος ἐστὶν εἰς, μὲν πιστὸν κατεργάμενον καὶ βιβλικόν, καὶ πολλὸν οὕτως κηρύττει πληρωμένον χρημάτων.

Ἡ οἰκία πεπλατυμένη καρικουράτων παντοδαπῶν, καὶ συμ- XVII.
 γών ἐξ ἀρπαγῆς, κατὰ ἐχθρῶν παρακαταμανούσας ψυχῶν.

Οἰκίους νοήμων κρεττίσι διαποτῶν ἀφρόνων. 2.

Ὁ πᾶσι δουλῶν, καὶ τὴν οἰκίαν ἐπιτηρώσων ἀνδρ-
 ιων, καὶ μετὰ τοὺς ἐν' αὐτῇ πληγῶν, ἔρξει ποτὶ θεῶν λόγου
 τῶν τῶν τούτων ψυχῶν τυραννεύοντων παραλόγων καδῶν.

Ἐν δὲ ἀδελφοῖς δαίλειται μέρα.

Ἐν δὲ τοῖς κατὰ τὴν ἀγαθὴν ἐκπορεύουσαι ψυχῶν δυνάμει-
 σι, τὴν ἑαυτῶν λέγον τῆς ἀρετῆς εἰς διαφόρους ἀρετὰς διακρίνου-
 σάντων δυνάμει ἀποκρίνων τὴν πρόσφορον εἶναι, τῇ μὲν ἐπιθυ-
 μιᾷ, τὴν σωφροσύνην τῇ δὲ θυμῷ, τὴν ἀνδρείαν τῇ δὲ λο-
 γιστικῇ, τὴν φρόνησιν καὶ ταῖς ὁμαῖς, τὴν δικαιοσύνην ἐν τῇ
 τῶν ἑλλείψεσι καὶ τῶν υπερβολῶν ἐκτρέφειν τὸν ἀρετῶν.

Ποτὲ δοκῶνται ἐν πυλῶν ἀργυροῦ καὶ χρυσοῦ, αὕτως 3.
 ἐκτετατὶ καρδίᾳ παρὰ κύριον.

Καδῶνται ὁ τοῦ ἀργύρου φύσις, καὶ ὁ τοῦ χρυσοῦ, αἱ τῶν
 λαμπρῶν ὧν ἐκτετατῶν, ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκτετατῶν, αἱ τῶν ἐν αὐτῇ
 δόξαι ταισθεύουσας καὶ τῶν πολλῶν αἱ πράττουσαι κατὰ γνώ-
 μιν ψυχῶν, παρὰ τῇ τῶν ὧν διαποτῇ θεῶν τῇ γὰρ κατὰ αὐ-
 τοῦ, καὶ τῶν αὐτοῦ πεπραγμένων ἀνδρείᾳ δοτῇ, καὶ ταῖς πικρο-
 γάλοις αὐτοῦ ἐντολαῖς, τὴν κατὰ γνώμην ἐν ταῖς λογικαῖς βα-
 σάνει δίκην χρυσοῦ ἀρτίωτον, καὶ τὸ κατ' ἀρετὴν ἐν βίᾳ, δι-
 κην ἀργύρου διαφανῆς καὶ λαμπρὴν τῶν ταισθεύοντων ψυχῶν δοκί-
 μῶνται.

Κατὰ ὅσους γλώσσας παρανοήμων. 4.

Ὁ κατὰ τὴν γνῶμην κακῶν, ταῖς συμβολαῖς πείθεται τὸν
 μὴ τρεπόμενος τὸν λόγον καδῶν ἐν γένεσιν τῆς παντοίας πνο-
 ῶνται.

Δίκαιος δὲ οὐ προσέχει χεῖρας φερόμενος.

Ὁ δὲ δίκαιος νόμος ἐκτετατῶν, τὰς ἀκαταλάς ἐκτετατῶν αὐ-
 τῶν οὐ προσέχειται.

Ὁ κατὰ τὴν πτωχείαν, παρανοήμων τὸν πεισμένον αὐτόν. 5.

XVI. Τὸ δαιμονικὸν βραβείον τὴς κατὰ τὸν παῖδαν νίκης, τὸ τοῦ βίου τίλος ἔστιν ἐν δὲ ταῖς ἔργασίαις τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν τὸ τοιοῦτον τίλος εἰσπράττεται· ἐκ νώτατος γὰρ τοῖς ἀγωνιζομένοις κατὰ τὸν παῖδαν διὰ τῆς τῶν Θεῶν ἐντολῶν ἔργασίας ἀδελφὸν ἔχει μάχης γένους τὸν κατ' αὐτῶν νικῶν, ὡς τὸ ταύτης δαιμονικὸν βραβείον, ἐν αὐτῇ γὰρ τίλος ἀπειθευόμενος.

32. Κρείσσων ἀνὴρ μακρόθυμος, ἰσχυροῦς ἢ δὲ κρατὴν ἔργῃς, κρείσσων καταλαμβάνουσιν πάλιν.

Καλλίων ἔστιν ὁ γενναίως φέρων τὰ παρὰ τινας αὐτοῦ ἐπιχρήματα λυπερὰ, καὶ λόγῳ κρατῶν τοῦ θυμοῦ, ὥστε μὴ ἐργασθῆαι τῆς τούτων ἀντίδικήσεως, ὑπὲρ αὐτῶν τὸν εἰς βλάβην τοῦτου τὴν ἰδίαν ἐπιτεκνύμενος θυμὸν· ὅς δὲ κἄν τὴν ὀρίην τῆς ἀντιδικήσεως κατασχῇ μὴ δοδύνηται, αὐτοῦ τοῦ ἀντίδικησαι εἰ καὶ θανάτῳ ἔχει ἀπείχεσθαι, καλλίων ἐστὶ τοῦ φθάνοντος τὴν τούτου λυπητὰ ψυχὴν, ἐν ᾗ οὗτος κατὰ δικαιοσύνην τὸ πλείονον κίεταται παρὰ γὰρ Θεοῦ, εἰ μὴν μικροῦς τῆς ὑπερβολῆς ἐνέκειν ἀπειθεύχονταί, οἱ δὲ τεμαρίαι· ὅτι ἕκαστος αὐτῶν διατίθηται πρὸς τὸν πλὴν κατὰς.

33. Εἰς κλέτους ἐπέρχεται πάντα τοῖς ἡδίστοις παρὰ δὲ κυρίου πάντα δίκαια.

Τοῖς βλάπτουσιν ἐτέρους, εἰς εὐεταίαν ἐπιστρέφουσι βλάβην ἢ πρὸς τούτους ἐπιδέκνυνται παρὰ δὲ τοῦ τῶν ὅλων διακέρου, ἢ διακινύου αὐτὴ κρίσις ἐξέρχεται· ἀποδιδόντες πᾶσι κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

C A P. XVII.

V. 1. **K**ρείσσων φησὶς μὴδ' ἡδονῆς ἐν εἰρήνῃ.

Καλλίων ἐστὶν ἄνθρωπος μόνος ἰδίᾳς ἐστιάμενος ἐν γαλήνῃ φησὶ καὶ ἡρεσίᾳ τῇ πρὸς ἑαυτόν.

Ἡ εἰσὶς πλήρης ἀγαθῶν πολλῶν, καὶ ἡδίστων θυμάτων, μετὰ μάχης.

Ἄνδρ ἄφρων, ὁρίσσει ἑαυτῷ κακὰ.

Ἄνθρωπος ὡς πᾶ τὰ ἑαυτοῦ συγγέρουτα διαλογίζεται, καὶ
 ἐκ τῶ ἐξουρίσσει τὰ βλαπτικὰ, ἐπεισὼν τὰ πρὸς εὐαίαν ἀπάθειαν. XVI.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χυλίων θεωρεῖται πῦρ.

Ἐν δὲ τῷ στόματι αὐτοῦ, συνάγει μέμκτα καὶ αἰσθη
 ἐκκρίνοντα παρὰ τοῖς ἀκούουσιν.

Ἄνδρ σκαλός, θεωρεῖται κακὰ.

28.

Ἄνθρωπος κατὰ γινόμεν στεφθλός, παραπλήσει δὲκ μίσου
 τῶν ἐπιτεθείων εἰς τὸ ὑπουργεῖν τὰ αὐτοῦ βουλεύματα, τοὺς
 ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ μελετωμένους δόλους κατὰ τῶν ἀγαπώντων
 ἀλλήλους.

Καὶ λαμπύριον δόλον πυρσεύσει κακῶς καὶ διαχωρίζει φίλους.

Καὶ αὐτῷ πυρσὸν ὑπενόηται ἀπάτης ἐν τοῖς πιδαρχήσασιν
 αὐτῷ ὑπουργοῖς ἵδρ κακίας καὶ δὲκ τοῦτων, ὡς δι' ἐργάτων
 τῶν, τοὺς ἐκτρέφει δι' ἀγάπης εὐμενούς, ἀπ' ἀλλήλων δι-
 σταντες, ἐχθραν ἀνὰ μίσου αὐτῶν ἐρβαλόν.

Ἄνδρ παρόντος ἀποπειράται φίλων, καὶ ἀπάγει αὐτούς ὁδῶς
 εὐα ἀγαθῶς. 29.

Ἄνθρωπος παροφθαλμὸς τῶν τοῦ θεοῦ ἑταίων, βλάβει τοὺς
 βουλόμενος κίστερμένους πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην καὶ ὑπ' ἀλλήλων
 βουθουμένους, διαμαρτίζει τοὺς αἰ τὰ κατ' ἀλλήλων δέχονται
 σκαλῶδες καὶ ἀπὸ τῆς τοικῆος ἀγαθῆς διακρίτους, ἄγει πῶ-
 τοὺς εἰς διαλογισμούς μίσους.

Ἰταρίζων δὲ ἐρβαλμούς αὐτοῦ, λογίζεται διεγγραμμένον ἐπι- 30.
 δόκων δὲ τοῖς χυλίσιν αὐτοῦ, ὁρίζει πάντα τὰ κακὰ.

Ἐμίζων δὲ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἑαυτοῦ ἐρβαλμοῖς, μελετᾷ κατ'
 αὐτῶν πονερά καὶ τὰ ἴδια χυλὶα ἐκδίδων, τῶν ἐκ πᾶσι τὰ
 παρ' αὐτοῦ κατ' αὐτῶν μελετώμενα.

Οὕτως καμνός ἐστι κακίας.

Ὁ γούν τοιοῦτος ἄνθρωπος, πῦρ κακίας ἐστὶ, μετανδρά-
 νως τοῖς παραπυγχόνοντας καταδυναμένον.

Ἰσθάντος ἀνοχίστου γέρας ἐν δὲ ὁδοῖς διακρίσινος εὐρι- 31.
 σκεται.

- XVI. Ἐπὶ δὲ χεῖρας φέρεισι ἐπιγυμνασόμενα.
 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ τῶν χεῖρων ἀσκήσει περιβαλεῖται ἐπιγυμ-
 νων τοῦ πρῶτου καὶ τοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἢ λαλῆσθαι πρῶτον
 οὐκ ἔστιν.
24. Καρπὸν μάλιστα λέγει καλεῖ.
 Οἱ πρὸς διδασκαλίαν ἀγαθοὶ λέγουσι, διὰ τὸν μάλιστα καρπὸν,
 εἰς διανοητικὰς καὶ νοητικὰς ὡς καταλλήλως τῇ τῶν δια-
 μένων δυνάμει ἀρμόττειν.
- Γλῶσσαν δὲ αὐτῶν, ἰσχυρὰ φωνῆς.
 Ἡ δ' ἐν ταύταις ἐκπεφυμένη ὡς ἐν τοσούτοις γλυκυ-
 τάτοις γαστρὶ τῆς αἰσθητικῆς, διαφανὲς ἐκέρχεται φωνῆς καὶ τοῦ
 αὐτοῦ ἀγασίας ἀκαλλήτου.
25. Εἶπεν ἰδοὺ δοκῶσαι εἶναι ἑρμᾶν ἀνδρῶν· τὰ μὲν τοι τέλει-
 τατα αὐτῶν βλέπει εἰς τοὺς πόδας ἔχειν.
 Ὑπερέχοντες πλεονεξοῦσι τοὺς, αἱ δὲ τὸ ἐκτελεῖν αὐτῶν καὶ
 ἰσχυροῦς, ἐκτελεῖται τοὶ ἀνδρῶν ευχετόντων καλεῖ· τὰ δὲ τί-
 λε ταύτων, εἰς πόδας ἀσκητικῆς ἑρμῆς τὰς γὰρ κατ' αἰσθητικὴν ἰδε-
 νῆς, τίλος ἢ ἰδῶναι ἐστὶ καὶ τὰς διακρίνει δέξας, ἢ ἀπὸ τῆς.
26. Ἄνθρωπος ἐν αἰσθητικῇ ἐκτελεῖ, καὶ ἐκτελεῖται αὐτοῦ τὸν
 ἀσκητικόν.
 Ἄνθρωποις τὸς τῇ δοκῶσαι ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐν μέλει
 πολλοὺς πλεονεξοῦσι πλεονῶν, καὶ τυραννικῶς δεξιότατος· ἐπὶ
 δὲ κινδυνὸς τῶν φωνῶν, διαφανῶς ἐκτελεῖται ὁ τοιοῦτος τὸν
 ἴδιον εἰδέναι.
- Ὁ μὲν τοι πλεονῶν, ἐπὶ τῇ αὐτοῦ γαστρὶ τὸν ἀπὸ
 λειαν.
- Ὁ μὲν τοι γαστρὶς ἔχει στρεβλὸν, καὶ βλέπειν αὐτῶν καὶ μὲν-
 τῶν, οὐ πολλοὺς δέξεται καμῶν εἰς βλέπειν αὐτοῦ· ἀλλὰ παρὰ
 τῇ ἰδίᾳ γαστρὶ τὸν αὐτοῦ ἐκτελεῖται εἰδέναι· προκρινῶν ἀπὸ
 λειαν αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἐκτελεῖται παρὰ μὲν τοῦ, τὸν κατὰ
 φωνῆς παρὰ δὲ τὸν ἐκτελεῖται τὰ κατὰ αὐτοῦ λεγόμενα,
 τὸν κατὰ σῶμα.

ἀπὸ τῶν χιρῶν διακρίνω τὰ κριτέα, ὑπάρχει τοῦτον XVI.
ἰσχυρῆς.

Παισιῶδες δὲ ἐστὶ θεῶ, παρρησιᾶς.

Ὁ δὲ πῶς τὴν ἐκείνου ψαῖδα, θεῶ ἀνταθείς καὶ μὴ ἐγ' ἐαυτοῦ θεῶν, τυγχάνει ἀίματος· εἰ μὴ γὰρ κύριος τῇ ἐκείνου ψαῖδι φυλάξει ψυχὴν ἀπὸ τῶν ἱπποκυκλῶντων αὐτῇ ποιημάτων τῆς ποικίλης, εἰς κτὼς ὑπεργόρεται ὁ ταύτης τρεῶν καὶ εἰ μὴ πάλιν ὁ κύριος οἰκοδομεῖται αὐτὸν οἰκατέρων ἐαυτοῦ τῇ ἀρχιτεκτονικῇ τοῦ πνέματος, ἀνεύτως ἐκπεύδεται ὁ οἰκοδομῶν ταύτην ἰσχυρῶς.

Τοῖς σοφοῖς καὶ συνετοῖς ψαῖδος καλεῖται.

21.

Τοῖς γνώσκουσιν τὴν ἀλήθειαν, καὶ αἰρουμένων τὴ ἀγνοίαν καὶ ταῦτα λόγοις καὶ ἔργοις ἀνταποδίδωσι κριτέατος, πρὸς τὴν τῶν ἀκούων καὶ τῆς ὁρώων ἀφύπναι, εἰ ποῦναι τῶν ἀνθρώπων διαβάλλει ἰσχυροῦν· δοκῇ τὸ τοῦ λόγου παρρησιαστικόν, καὶ τὸ τοῦ βίου σκληρόν.

Οἱ δὲ γινώσκοντες ἐν λόγῳ, πλεον ἀκούονται.

Οἱ δὲ τὰ πρὸς χάριν τοῖς ἀκουμένοις ὑπεργόρεται, καὶ κριτέατος τὴν ἀλήθειαν, πλεον λόγων ἀνταποδίδονται, πρὸς χάριν λεγόμενον αὐτοῖς· καὶ ἐκταῖ ἀπαύτως καὶ ἀπαύρτως.

Μετὰ ζωῆς, ἐκταῖ τοῖς κριτέατος.

22.

Ἢ κατὰ δόξαν τῆς τῶν αἰσθητῶν φυσικῆς περιστάσεως, τοῖς κριτέατος αὐτῆς, βρῶντες ἐστὶ πνευματικῆς γνώσεως τὰς αἰτίας τῶν πραγμάτων ἐρίσκουσι.

Παιδίον δὲ ἀγρόν, κατὰ.

Ἢ δὲ μάστις τῶν ἀλογίως ἀρεγμένων τριῶν, ὁ ἀπεριφρόνως αὐτοῦ, οὐ καλὸς ἐστὶν ἵνα δὲ ἀναζητῶντες οὗτοι κατὰ μόνον τὸ τῇ αἰσθητῇ δοκῶν, ἐκταῖν ὁ φέγειν τὸ παρατεχὼν μεταδίδουσι.

Καρδίᾳ σοφοῦ εὐδοκῇ τὸ ἀπὸ τοῦ ἰδίου στόματος.

23.

Τὸ συνετὸν ὁ ψυχὴ γινώσκται πρότερον τὰ δέοντα μεθύνει, καὶ οὕτω ταῦτα πραγμαγῇ τοῦ στόματος· καὶ οὕτως ὡς ἐκταῖ τὰ μὴ δέοντα ὑβρίζεται.

XVI. εἰ παύσαντι ἀπὸ τῆς προσκίρου πρὸς τὴν ἐν θεῷ ἀνταύγε-
τον, τοὺς ἡμετέρους αὐτὸς παρακρίσσει.

Ὁ εὐχαρίστας καθεῖναι, ἐν ἀγαθοῖς ἵσταται.

Ὁ εὐχαρίστας ὑπομένων τὰς τῶν ἀσπίων πόνους πρὸς διόρ-
θωσιν ἡπαγωγάς, εἴη μετὰ τοὺς πόδας τὰ ἐν ἡπαγωγῇ ἀγαθὰ.

Ὁ δὲ φυλάσσας ἐλπίστας, τερματίζεται.

Ὁ δὲ τερπὼν τὰς θολερικοῦς πάσας καλῶς, θύας ἐντολὰς
τοῦ ὄντος ἀγαθοῦ ἡσυχίαν γινώσκειται.

Ὁς φυλάσσει τὰς ἑαυτοῦ ἰδέας, τερπὼν τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

Ὁς δὲ θεῶν γέρον τερπὼν τὰς κατ' ἄριστον πορίδας αὐτοῦ,
εἰς τὸ μὴ τοῦ ἀγαθοῦ παρεστῆκεσθαι, ἀειδόμενος ἀπὸ κακίας
τὴν ἰδίαν φυλάσσει ψυχὴν.

Ἀγαθὸς δὲ ζῶν αὐτοῦ, γινώσκει στέφανος αὐτοῦ.

Ὁ δ' ἀσπαζόμενος τὴν ὡς λεγόμεν ἡρίπουσαν αὐτῷ πνι-
μωτῶς βίωσιν, πολλὰ μὲν ἡμετέρως, ὀλίγα δὲ ἐλπίστας ὄντι
πράττειν μὴ ἢ παρὰ τοὺς ἀγαθὰ, μὴ λίγην δὲ περὶ ὧν μέμνη
κατελθεῖν, καὶ τῆς ἀληθείας ἐντιθέσθαι διακρίνεισθαι.

Πρὸ συντηρῆς, ἐλπίται ἔθρως.

Προηγούμενος τερματίζεται δὲ ἡ τῇ λόγῳ τετταμένη ψυχῇ ἄτιμο-
ταῖς ἀμαρτίαις, ὡς αἰτία αἰσιματοῦ.

18. Πρὸ δὲ στέφανος κακορραδύς.

Αὐτοῦ δὲ τοῦ κατ' ἀμαρτίαν ψυχικοῦ πτώματος, τὸ φρο-
νεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, καὶ μὴ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν.

19. Κρίστας τερματίζεται μετὰ ταπεινώσεως.

Καλλίαν ἐστὶν ὃ δὲ βίον ἐντίλπει, ἀειδέμενος φέρων τὴν
τῶν εὐκλείων πονηρίαν στήρεσιν.

Ἡ ὡς διακρίνεται σκέλη μετὰ ἔθρως.

Παρὰ τὴν ταύτην ταπεινωτικὴν ἀμειψόμενος, καὶ τὴν μετὰ
τῶν μετὰ τὴν ταπεινωτικὴν τῶν ἀσπίων ὅτι τὴν θεῶν,
ὃ μὴ ἔχει ἰδέσθαι, ὃ δὲ τερματίζεται.

20. Συντός ἐν πράγματι, εὐρητής ἀγαθῶν.

Ὁ νοουχὸς καὶ πείρων κριτικὸς ἀρετῆς τῶν πραγμάτων,

Ἐν πυρὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως.

XVI.

Ἐν τῷ πυρὶ ὑπάρχει τὸν ἐντολὴν τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἔλεος, ὃ δὲ τῆς εἰς θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης, υἱὸς κατὰ χάριν αὐτοῦ τοῦ πάντων διασώζοντος γενέσθαι καταλαμβάνει.

Οἱ δὲ προσδεχόμενοι αὐτῷ, ὡσπερ υἱὸς ἔφωτον.

Οἱ δὲ προσδεχόμενοι παρ' αὐτοῦ, ὡς διὰ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν τῷ φῶσι τῶν κολάσεων δουλικῶς, ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῆς κακίας βίου, ἐκί τῆς εἰσεῖς ζωῆς ἐπιστρέφοντες, καὶ τῆς τῷ φλογμῷ τῶν ἰκνουμένων παθῶν, πῶτος πνευματικῆς νοτιδὲς ἐπαρθεῖς ψυχῆς καθυγραινόντες τῇ θεῷ κατέκρινον τῶν διαρκῶς μὲν, ἔφωτον ἰσχυρῶς υἱὸς καὶ ἐρεσκίζοντι τὴν ἐρεσκίζεσσαν γῆν τῷ θεῷ τῷ φλογμῷ καύσαντι.

Νοτικὴ ἐργία μιστρώεται χρυσίου.

16.

Αἱ τοῦ νοτὸς διαρκετικαὶ ἔργιαι, ὡς αὐτὸς δυνατόν ἐργίας πηγῶν ἐν πνεύματι, ἐκί τε τῷ κλέπτει καὶ τῷ φαντασίῳ, ἐν ταύταις τὰς ἐπὶ τῶν ἐντων ἀρεθῶν δόξας κατὰ δικαιοσύνην εἰς τινὰς ἀπογινῶν νοτῶν, προτιμώτεροι ἔφωτον χρυσίου, ὡς ἐν πυρὶ ταῖς λογικαῖς βασάναις δοκιμαζόμενοι, καὶ κατὰ γῶσιν ἀρεθῶν ἐρεσκίζονται.

Νοτικὴ δὲ ἐρεσκίζεσ, μιστρώεται ὑπὲρ ἀργύρου.

Αἱ δὲ τοῦ λόγου προκτικαὶ ἔργιαι, ὡς αὐτὸς δυνατόν ἐρεσκίζεσ ἐκί τῷ ἐπιθυμῇ καὶ τῷ θυμῷ πηγῶν, ἐν ταύταις κατ' ἐπιστολῶν τῆς ἀρεθῆς, εἰς τινὰς νοτῶν προδῶν, ἀργύρου τελευτῶν προτιμώτεροι, διὰ βίε καθαρῶτετα καὶ λαμπρότετα.

Τριβῆς ζωῆς ἐκκλινουσιν ἀπὸ κακῶν.

17.

Αἱ κατ' ἀρεθῆν ἀπὸ εἰσγωγῆς θεῷ προκοπῆς πρὸς τελευτῶν καρίων τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ εὐαγγελίου θεῷ ἐρεσκίζοντες, ὡς πῶτος ἐρεσκίζονται τῆς ἐντολῆς, πάντων κακῶν ἐρεσκίζουσιν.

Μῆκος δὲ βίου, ὁδοὶ δικαιοσύνης.

Αὐτὰς δὲ αἱ κατὰ τοὺς θεῷ νόμους πολιτείας, ζωῆς ποιού-

- XVI. . . Οὐκ οὐρ τις ζυγός πρὸς τὴν πλείων τῆς ἑλπίς πίπτων, οὕτως ἢ τοῦ διασέθεν τῶν ἔλων διακισσόντες, τὰ ἀγαθὰ ἔργων ἔργα καὶ τὰ πονηρὰ, ἐν ἑαίρῃ κρίσιμος ταλαντεύοντα· καὶ εἰ μὴ τὰ κατὰ ἔργα πλείονα εὐφρόδῃ, διακισσόντα· εἰ δὲ τὰ κακὰ, κατακρίνοντα.

Τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ, ἐκείδον δίκαια.

Αἱ δ' εὐαγγελίαι τοῦτοι, ἑοίσεις εἰς πάντας ἐκείχοντες, δορυφόροι πάντων ἐν τῇ ἀναστάσει τοῦ τῆς προκοπίου καὶ τοῦ τῆς φώτιος ἀρχιδιοκτοῦ ὡς κροῖας καὶ διακρίτου μανθῇ ἐνεργουμένου· κατὰ ἑκάστου ἀναλόγως ἀπολαμβάνον τοῖς πεπραγμένοις ἐν τῇ αὐτοῦ βίωσιν.

12. Βασιλεῦ βασιλεῖ ὁ πᾶσι κακὰ.

Μισοῦνός ἐστι τῇ τοῦ παντός διασότη, ὅς τὰ παρ' ἐντελέδου αὐτοῦ ἔργα ποιεῖ· διὰ γὰρ τῆς κατὰ νόμους θείους πολιτείας, εὐτρεπίζεται ἡ ψυχὴ εἰς τὸ ἀκακώτερον ὡς τις θρόνος, ἐν ἑαίρῃ τοῦ θείου, τὴν πάντων αἰτία.

Μετὰ γὰρ διακισσόντες ἐταράσσεται θρόνος ἀρχῆς.

Εὐαγγελίστρια διατὶ πάντων βασιλεῖ, ὅ τε ἐκείδοντα, καὶ ὁ ζυγός ὅταν κατ' ἑρθεῖν κρίσις, ἡ μὴ τὸ ἀγαθὸν φιλεῖ, ὅ δὲ τὰ κακὰ βδελύσσεται.

13. . . Δίκαιά βασιλεῖ χαλκὸς δίκαια.

Ἀσπάζεται δ' αὐτοῦ, τοὺς ὁμολογούντας τὸ ἀληθὲς λόγους, καὶ μὴ ὑποκρινόμενους τὸ φιλοῦναι διὰ φόβου ἀνθρώπων.

14. . . Θωπὸς βασιλεῦς, ἀγγίλος θανάτου.

Ἡ κατὰ κρίσις τοῦ διασέθεν τῶν ἔλων, ἐπαγωγὴ πρὸς διακρίσιν, τῶν κατὰ τὸ παρὲν ἐλπίδων, ὡς τις ἀγγίλος προμνησὶ τῶν ἐπὶ τοῖς ἀρπικωτέτοις κατὰ τὸ μέλλον στίβου αὐτοῦ, τῆς ὅπως ζωῆς.

Ἄνθρωπος δὲ σωπός, ἐξιδέσεται αὐτόν.

Γενεαίως δ' ὑπομνήσας τὰ ἀληγιστὰ, ὁ ἐντελέδου ἐν συνομολόγησι γενέμενος τῶν οἰκτιρῶν πλημμελημάτων, καὶ τῆς ἐκ' αὐτοῖς μέλλουσας καλίστης, καὶ τὴν ἴδων βίαν διαβρωσάμενος, τῶν πᾶν θυγόν αὐτοῦ ἀποκρίβη, ἐπισπένδεται δὲ τὴν εὐφροσύνην.

Ευφραδίστα δι τὰ τοιαῦτα ἔργα θεῶ, ὑπὲρ λόγων ζῶον **XVI.**
 ἀποκαυρώματα ὡς τῆς σαρκὸς υπερβόντα τὸ φρόνημα, καὶ ταύ-
 ταν εὐφρίσιν αὐτῷ θεῶν δι' ἐκέρτου πολιτείας ἀποτιθέοντα.

Ὁ ζῆλον τὸν κυρίον, εὐφρίσιν γινώσκῃ μετὰ δικαιοσύνης.

Ὁ θεὸς ἐκτευχὼν ἐπιήκειας, τιθεῖται τῆς ἐμπρόθετος γινώ-
 σκως τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολὰς.

Οἱ δὲ ὁρθῶς ζητοῦντες αὐτόν, εὐφρανέσθιν εἰρήσιν.

Οἱ δὲ κατὰ τάξιν εὐδυσκολεύοντες πρὸς κύριον, καὶ μάλιστα
 πρὸς τὰ κατ' ἐλπίσιν τῆς ἀρετῆς πάλαι, μᾶλλον πρὸς τὰ κατ'
 ὑπερβολὴν τριπλάσιοι, τελειωτέρας ὡς ἱκανῶς ἀνδρώσῃ, ἀπο-
 θύειας ἀξιομαρτυροῦνται.

Πάντα τὰ ἔργα κυρίου μετὰ δικαιοσύνης.

Δίκαια πάντα ὅσα ἂν ὁ τῶν ὁρίων διαπότης ποιῇ, καὶ ἁγα-
 θὸς δι μὴν διωπραγῆς, τεμαρῶματος κατὰ τὸ παρὲν, ὡς ὡς
 ἀνδρωπὸς ἐκτετακέναι ὅπως κατὰ τὸ μᾶλλον μίνας τῶν ἁγα-
 θῶν ἔργων λήβεται τὰς ἀντιπραθείας.

Φυλάσσεται δὲ ὁ ἀρετῆς εἰς ἁμίαν κακίαν.

Τραπίζεται δὲ εὐπραγῶν κατὰ τὸ παρὲν, ὁ μὲν δὲ ἁγανθυ-
 γίας τοῦτον τὸν θεόν μακροθυμοῦντος τοῦτον ἐπ' αὐτῷ, ὡς
 ἐκέρως ἔργος καὶ ἀποκαλύψαι, καὶ ἀποτιθέοντες αὐτῷ ἁγανθῶ
 νῶν, ὡς ὅτι εἰργάσται τε καλόν, ἐπειδὴ εἶδε τοῦτον μὲν δικ-
 τῶν ἐντολῶν λυτῶν διαρῶν μαρτυροῦνται.

Μακρὸν ἐπὶ χύλας βασιλείας.

Ἐν τοῖς λόγοις τοῦ μακροθυμίου θεοῦ, ὁ τῶν μέλλοντων
 ἵνατι πρόγινωσις ἀποτιθέοντες μὴ τοῖς ἀρετῶν ἀντιπραθείαις
 σὺν αἰῶνι κλέσιν ἐπαγγέλλομαι δι τοῖς ἀποκαλύπτως ἁ-
 γανθῶν τῆς ἁγίας αὐτοῦ ἐντολῆς, τὰ ἀποτιθέοντα ἁγανθῶ.

Ἐν δὲ χύλας, οὐ μὲν κλέσιν τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἦ δὲ κατὰ τῆς μέλλουσας χύλας ἐπὶ τε τοῖς δικαίοις καὶ
 τοῖς ἀντιπραθείαις δικαιοσύνης τοῦτον ἀποφασίς, ἀπλῶς ἵνατι
 ὡς ἀπλῶς τοῦ μὴ δικαιοῦντος, τοῖς δὲ κατεργάζοντες.

Τὸν ζυγὸν, δικαιοσύνην παρὰ κυρίου.

- XV. Ὁ δασυτοξὸς καὶ διὰς φέβας, τοὺς μὲν πρακτικοὺς παιδοὺς ἐκκλίνει ἀπὸ κκοῦ, καὶ ποιεῖν ἀγαθὸν τοὺς δὲ θαυματούς πορίζει ἐκπεύγειν τὴν κατ' αἰσθητὴν ἀνάστην, καὶ χωρεῖν πρὸς τὴν κατὰ νοῦν ἐν πεύκῃ γυνῇ τῷ ἐν τοῖς οὐοῖς λόγῳ· ἐν οἷς διὰς αὐτοῖς τοῖς θαυματοῖς πάντως ἐμμενῶνθεσται, ὁ αἰτίας τῆς ἐν τῇ κίσει μεγαλειότητος.

C A P. XVI.

- Πάντα τὰ ἔργα τοῦ ταπεινοῦ, φανερὰ παρὰ τῇ θαρ.
 Πᾶσα ἡ ἐνθέρως πολιτεία τοῦ ταπεινοῦ, ἢν κίσειται, μὴ τὴν παρ' ἀνθρώπων δόξαν ζητοῦντος, ἀλλὰ θαρδῶ καθεστῆναι, τῇ ἐμμενῶνθεσται αὐτὸν ἐν τῇ καλῇ τῶν ἔργων ἀκαταστάσει.
 4. Οἱ δὲ ἀπείροι, ἐν ἐμμενῇ κατὰ τὴν θαρ.
 Οἱ δὲ μὴ ἐξ ἔργων δικαιοσύνης τιμῶντες θαρ, ἐν ἐμμενῇ ἔργῳ αὐτοῦ καὶ ἀκαταστάσει, ἀκαταστάσει παρακαταστήντες εἰς γένεσιν.
 5. Ἀκαταστάσει παρὰ κυρίῳ πᾶς ὑψηλοφύλιος.
 Βίβλος παρὰ τῇ τοῦ παντός δικαιοσύνῃ, ἢν βίου καθεστῆται ἐκτελεσθῆναι, ἀκατῶν ἀπὸ καὶ ἀκατῶν ἀκαταστάσει (γὰρ θαρ).
 Καὶ δὲ χίρως ἐμμενῇ ἀκατῶν, οὐκ ἀκαταστάσει.
 Ὁ δὲ τῇ ἐμμενῇ τῆς αἰτίας χίρως, τοὺς τῶν ἀλλοτρίων χίρως πάντως παρὰ πάντα δικαιοσύνην λόγον προσπίπτει, οὐ τοῖς συγγνώμῃ παρὰ τοῦ δικαίου τῶν ἑμμενῇ ἐν ἐμμενῇ ἀκαταστάσει.
 Ἀρχὴ ἰδοὺ ἀγαθῆς, τὸ ποιεῖν δικαιοσύνην.
 Εἰσπαύει ἰδοὺ τῆς ἐμμενῇ θαρ βίος, ὁ δὲ τῶν ἀκαταστάσει τῇ κατὰ ἔργων ἀκατῶν τῶν κατῶν μὴ ἢ ἐμμενῇ τε καὶ ἢ ἐμμενῇ.
 Δικαίᾳ δὲ παρὰ θαρ μὴλλον ὁ δὲ τῶν δικαιοσύνης.

Πόρῳ ὁ θεὸς τῶν μὲν δι' ἀγαθουργίας τιμώντων αὐτὸν, δε- XV.
σεται, ὡς μὲν καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ ἐργαζομένων τὸ ἀγαθόν.

Εὐχαίς δὲ δικαίων ὑπακούει.

Τὰς δ' ἐπιτάξεις τῶν κατὰ νόμους αὐτοῦ πολιτευομένων προσ-
ίται ὡς δὲ καὶ μωροῦτος οἰκιστοῦ αὐτοῦ.

Κρίσεων ἄλλας λαῖς μὲν δικαιοσύνης, ἢ καὶ ἄλλὰ γεννη-
ται μετὰ ἀδικίας.

Κρίσεων ἑστὶν ἐν δικαίῳ πάντων μιστὰ εισροή, εἰς μόνον
ἐπαρκεῖται τὰ ἀναγκαῖα, ὁ μὲν ἄλλος ἐξ ἀρπυγῆς πλεονεκτητικῶς θε-
σχυρίζεται.

Καρδίᾳ ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαιον, ἵνα ὑπὸ τοῦ θεοῦ διορ-
θωθῇ τὰ διεφθάρη αὐτοῦ.

Ἡ ψυχὴ τοῦ κατὰ τὸν παλαιὸν ἀδικοῦμένου, δεικνύσθω τὰς
τοῦ θεοῦ ἐντολὰς ὡς ἂν ὡς αὐτοῦ καταδικάζουσιν ἐν τῇ ἀγα-
θῇ τοῦ ταύτου ἀνδρώπου αἱ πράξεις.

Θεῶν ὀφθαλμοὶ καλὰ, εὐγράντοι καρδίαι.

30.

Τῆς πρακτικῆς γενομένης φυγῆς τῶν βίαιων ἐντολῶν, ὁ θεο-
ρῶν τοὺς λόγους αὐτῶν νεορὸς ὀφθαλμοῖς, ἐν τῇ τοῦτον αὐτο-
φύῃ χερὰς πνευματικῆς ταύτης πληροί, γενομένην καὶ διασπ-
μένην ἐν χρεστός ὁ κύριος.

Θέμε δὲ ἀγαθὰ, πιστεῖτε ἐσθλὰ.

Ἡ δ' ἐξ ἀκοῆς μόνος εισδύσονται εἰς φυγὴν τῶν βίαιων ἐν-
τολῶν θέμε, ἐν τῇ τοῦτον ἱερωίᾳ τρέχει τὰς δίκας ἐρῶν τανα-
τικῆς ταύτης δυνάμεις, διακινεῖται ταύτης πρὸς ἐργασίαν αὐτῶν.

Ὅς ἀπαυθεῖται σπαιδίαν, μιστὶ ἑαυτὸν ὁ δὲ θεὸς ἐλγ- 32.
χῆς, ἀγαπᾷ τὴν ἑαυτοῦ φυγὴν.

Ὁ ἀποσιμώμενος τοὺς πρὸς διόρθωσιν ἐπιμαρτυροῦς λό-
γους, ἔχθρὸς ἑαυτοῦ ἀπεδείκνυται, ὡς ἀποτρεφόμενος τὰ συμ-
φύροντα ἑαυτοῦ ὁ δὲ τοὺτους παρ' ἑαυτοῦ φυλάσσων, φιλῶν τὴν
ἑαυτοῦ φυγὴν, τὴν σωτηρίαν ταύτης ζητεῖ.

Φόβος κυρίου, παιδεία καὶ σοφία καὶ ἀρχὴ δόξης ἀποκρι- 33.
θῆσεται αὐτῷ.

XV. Ὁ δὲ τὸ λαβύμενος εἰς ἀδύτατον τῆς ἀληθείας ἀποστρέφεται, σωτηρίας τυγχάνει παρὰ θεοῦ.

Ἐλευθερώνας καὶ πίστιν ἀποκαθαίρονται ἁμαρτίας.

Ταῖς οἰκτιρμοῖς τῶν πνεύτων, καὶ ταῖς εἰς τὸν θεόν πίστεσιν, ὡς θεμιτοῦτος καὶ πρηνεστάτος καὶ κριτῆς, ἀπλύνονται οἱ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς ἀληθείας διὰ καλῶς καὶ ἁγίως ἀποτυχίας.

Τῷ δὲ φόβῳ κυρίου, ἐκλίνει πᾶς ἀπὸ κακοῦ.

Τῷ δ' ἐκ πίστεως θεοῦ καὶ διαποτικῷ φόβῳ, ἀπὸ τῆς κακίας ἐκτρέφουσιν ἅπαντες· ὁ πιστεύων γὰρ τῷ κυρίῳ, φοβέται τὸν εἰκότα· ὁ δὲ τούτου φοβούμενος, ἐγχερατίζεται ἀπὸ τῶν κακῶν.

28. Καρδίας διεκίως μεταβάλλει πίστις.

Αἱ τῶν κατὰ τοὺς θείους νόμους πολιτευομένων ψυχαὶ ταῖς πρὸς τὰς δεσποτικὰς ἐντολὰς εὐπειθείας ἐνασχολοῦνται διαπαντός, ὡς καὶ κατὰ δόξιν αἰσχροκρίτως βουλεύμεται.

Σίτορα δὲ ἀσέβως ἀποκρίνεται κακὰ.

Τῶν δὲ μὴ δι' ἀγαθῶν ἔργων τρώοντων θεόν, καὶ αὐτὸ τὸ γνωστὸν ἔργον, ἐκ περιστάματος τῆς καρδίας, πονηρὰ τοῖς ἐρωτήσιν ἀπολογεῖται· τί γὰρ ἂν χρεῖστος ἐθιγέαιτο ὁ μὴ τι δουλοῦμενος ἀγαθόν;

Δικταὶ τὰρ κυρίῳ ὁδοὶ ἀνδρῶν διεκίως.

Εὐσεβεῖσιν τῷ κυρίῳ πάντως θεῷ, αἱ κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν τῶν ἀρίστων βούοντων παρὰ ἡμιτογχανότων αὐτοῦ, οἷα μὲν τίλους τῶν γνωστῶν, ὡς ἀληθείας· οἷα δὲ τίλους τῶν πρακτῶν, ὡς ἀγαθοῦ.

Διὰ δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ γίνονται.

Διὰ τούτων δὲ, ὡς δυναμένως καὶ ἑτέροις καθίστανει καὶ τιλοῦν, καὶ αὐτοὶ οἱ διὰ κακίαν καὶ ἄγνοιαν διεκίως, τοῦ παλαιοῦ τῶν κακῶν καθαρθῆντες, καὶ τοῦ σπέντος τῆς ἀγνοίας ἀπαλλογίνεσθαι, θεῷ δι' ἀρετῆς καὶ γνώσεως οἰκισθόνται.

29. Μικρὸν ἀπίχει ὁ θεὸς ἀπὸ ἀσεβῶν.

Οὐδ' αὖ μὴ εἴη κείρεν τι καὶ πάλιν ᾧ ποιεῖ. XV.

Ἄλλ' οἷδ' αὖτις φέγγεται τι τῷ κειρῷ πρόσθετον, καὶ τῷ
κειρῷ συμπίπτει τὴν εἰσέτιν δόξαν ζυγῶν, καὶ οὕχ' τὴν τῶν
κλείωνων ἀφίλειαν.

Ὅδοι ζωῆς, διανοηθεῖν συνειτὸν, ἵνα ἰακύνως ἐκ τοῦ ᾄδ' 24.
εὐδῇ.

Τὰς ἀγούσας πρὸς τὴν πνευματικὴν ζωὴν κατ' ἀρετὴν πο-
ρείας, ὁ πρὸς τὸ ἀγαθὸν συνειτὸν διασκεπάζει ἵππας τὸ τῆς κα-
κίας βάρβαρον ἐκφυγῶν, εὖρη σωματικὴν παρὰ θεῷ.

Οἵονες ἰβριετῶν κατασπῆ κύρος. 25.

Τοὺς ἀνομίας ἀργάτας ἐν αἷς εἰσέτιν τὰ τὸν θεόν διαβά-
λιν ἐπιχειροῦντα τῆς πορείας πειράματα, ὁ τῶν ὅλων διασπῆ-
της διὰ ποικίλων πειρασμῶν καθαρίζει καὶ τῇ ἀρχιτεκτονικῇ τοῦ
παιγματος, ἀποκαθαρμαὶ τοῦτους οἰκητήριον ἑαυτοῦ· οἷον ἐν κί-
τοις διὰ πότῃας, καὶ ἡμερησιαῶν δι' ἐργασίας τῶν ἡγίων αὐ-
τοῦ ἱστολῶν.

Ἐσθίρσεν ἔρπον χίρας.

Ἠθροίμωσι δὲ ἐν τῇ χαρμυνόρῃ πῶτας κακίας ψυχῆς, τὴν
πῶτας ἡρῶνσαν εἰς τὸ μὴ πρὸς κακίαν παρελθῆναι θείαν
αὐτοῦ ἐντολὴν, τὴν ἐν τῷ καλῷ ἀπερίβειν τῇ τοικότη ψυχῇ δω-
ροσύμωτος.

Βόλλωγμα κυρῷ λογιθῶς ἄδικος. 26.

Μορατὴν παρὰ θεῷ καὶ τὸ παραλόγον ἐνδύμωσι, ὡς μίξιν
τοῦ κακοῦ περιούσι.

Ἀγῶν δὲ μῶσις, σιμωσι.

Τῶν δὲ καθαρυνόντων ἀπὸ τῶν ποταρῶν ἐνδωμάρτων σημαν-
καὶ τὰ μίγματα, οἷα τινες εὐγενεῖς κλάδων-ἢ ἀγνῶτες μίξας, τῆς
καθαρυνούσης δικαιοῦς, βλάστησκοντα.

Ἐξέλλουσιν ἑαυτῶν ὁ δουραλῶντες. 27.

Ἐπαύλουσιν ἑαυτῶν ὁ δῶρα λαμβάνων, καὶ προδοθεὶς τὴν
ἀλάθειαν, θεοῦ τῆς αὐτοελαθείας ἀποτυγχάνων.

Ὁ δὲ μισῶν δῶρων λήφεις, εὐφρίσκει.

IV. Ὅψι ἀργῶν ἐστρωμένοι ἀνάδαις.

19. Τῶν μὲ ἔργαζομένων τὸ ἀγαθόν, οἱ δίδωσι τὰς ζωὰς πληρωμένοι εἰς μέρμερον καὶ φροντίδων, πανταχόθεν αὐτοὺς δίκην ἀναδῶν ἀλγυνοῦς κατακτείνουσιν.

Αἱ δὲ τῶν ἀνδρείων, λείαν.

Αἱ δὲ τῶν γενναίων, καὶ τῇ ἐποτρύνῃ ἔγκρατουσιν τὰς ἀμαρτίας, πασῶν τούτων ἀπελλογμένοι εἰσὶν ὡς θεῶ μόνῃ ἀναδμήνων τῆς περὶ αὐτοὺς μέρμερον.

20. Τίς σοφός, εὐφραίνει παῖλα.

Ὁ ἀπὸ τοῖς τιετόμενος, ἐπιστήμων τοῦ ὄντος καλοῦ λογισμῶν, τάσας ἐπιστημῶν τὴν τοῦ σώματος κίνησιν, καὶ εὖ-
νοι τοι χαλκῶ τῆς πρὸς ἑαυτὸν φοβῆς ἀνχαλκίζων αὐτό, καὶ
πρὸς τὸ βέλτεον μετατρέμων, χαρὰν πνευματικὴν τῇ ψῇ προξενῶν.

Τίς δὲ ἄφρων, μολταρῶναι μάτην αὐτοῦ.

Ὁ δ' ἀπὸ αἰσθήσεως αὐτῆς τιετόμενος ἀπιστημάτων τοῦ ὄν-
τος καλοῦ λογισμῶν, διαβάλλει τὴν αἰσθησιν, τὴν φροντὴ καὶ ἀλε-
γον ταύτης δοξάν ἐξ ἔργων διεκδοκίμων.

21. Ἀνοήτου τρίβοι, ἐνδύει φροντίς.

Αἱ ἀδιδάκτεται πράξεις, ἐστρωμένοι εἰς φροντίσιν, ὡς ἀλέ-
γιστοι.

Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος, κατὰδύμενος πορεύεται.

Ὁ δὲ πρῶτως μετὰ λόγον, ἀπὸ τοῦ κακοῦ τὸ καλὸν δεκ-
κρίων, καὶ εὐθυμερῶν πρὸς αὐτό, μετέρχεται τοῦτο κατ' ἀρετὴν.

22. Ὑπερβιβνύονται λογισμοί οἱ μὴ τρυφῶντες συνόδῳ.

Οὐ παραδίδχονται ἀγαθῶν συμβουλῶν, οἱ δὲ τὸ εὖεσθαι
ἀρετῆν ἑαυτοῖς, καταφρονεῦντες διεσκοπεῖσθαι μὰδ' ἑτέρων τὰ
δόντα.

Ἐν δὲ καρδίαις βουλευόμενοι, πρὸς βουλὴν.

Ἐν δὲ ταῖς τῶν ἀγαθῶν συμβουλῶν ψυχαῖς, ἀγαθὰ παρ-
εδρεύει ταῖς χρῶνται συμβουλή.

23. Οὐ μὲ ὁμοκρούσθαι ὁ κατὰ αὐτῆς.

Ἢς ὁ πρὸς κακίαν βίβων, οὐκ ἰσοκρούσθαι, ὡς ἀλλοτῶν.

Οἱ δ' ἀγαθοεργεῖντες, ἀτάραχοι δὲ εἶεν τυγχάνουσιν. XV.
Κρείσσων μακρὰ μετὰ μετὰ φῶτον κρείου. 16.

Καλλίων ἐστὶ βραχὺτα χρυμάτων ἀνέμορα, μετὰ θύον φέ-
βη, συγχωρεῖντες πῶν τὸ χρεῖδες, τὰς δὲ φιλοχρημάτων ἀνα-
στύλλουσιν γνώμας.

Ἡ θυσίαι μεγάλαι μετὰ ἀρεθίας.

Ἐντὺς τοὺς πλειονατικῆς δοκιμασίαι, καὶ μὴ τυχευομένη φέ-
βη θύου, συναγομένης πολυταλάντους θυσιαστέας, ὡς τὸ
μακρότερον σφαινομήνου πυρός.

Κρείσσων ξυστὸς λαχάνων πρὸς φέβη καὶ χέρον. 17.

Ἐστὶ καλλίων ἐστὶ εὐτελὲς διαίτα, λαχάνων μόνον εἰς ἐξέτα-
σιν εἶναι παρὰ τινος προτιθίμεται, ὥς τὸν χρῆσται καὶ
τὴν ἀγῶνι αὐτοῦ κτίσται.

Ἡ μάχη ἀπὸ φέβης μετὰ ἐχθρας.

Ἡ μάχη στυγερὰ ἀπὸ φέβης μετὰ μάχης τοῦ ὡσερ-
νομένου πάντως ἀγῶνι, πρὸς τὸ βλέποντος τὴν μάχην λε-
λεδόμενος ἰπποκρίτης.

Ἄνθρωπος θυμῶς, παρασκευάζει μάχην.

Ἀνδρῶς ἐξῆς κινούμενος πρὸς θυμὸν, ἐκπαιδεύεται μάχης
ταῖς ψυχαῖς τῶν πολλῶν. 18.

Μακρόθυμος εἶ, καὶ τὴν πῆλινον καταπραΰνεις.

Ὁ δὲ λόγος ἀπὸ τοῦ θυμοῦ, καὶ ὅς ὁ θυμῶς πῆλιν
ἐν τούτῳ διεγείρεται μάχην, καταπραΰνεις, τὴν εἰς ἀντιπαρά-
σταν ἑαυτοῦ καταπραΰνεις θυμῶν.

Μακρόθυμος ἀνὴρ, καταπραΰνεις πῶν.

Ὁ τοῦ θυμοῦ καταπραΰνεις, καὶ γέννησις φέβης τὰ παρὰ
τὴν ἐπαγέμεται λυγρὰ, τὰς μετ' αὐτοῦ καταπραΰνεις διεισθε-
μελίζων τούτων φέβης, καὶ ἀντιπαράσταν συμβιβάζει εἰς τὸν.

Ὁ δὲ ἀνδρῶς, ἐγείρεται πῆλιν.

Ὁ δὲ δὲ τὸ μὴ τερπνὸν τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγῶνι, εἶναι μὴ
τῶν, ὡσερνομένου πῆλιν τῆς ἀντιπαράσταν, φέβης ἀντιπαρά-
σταν, καὶ στήναι ζήτην τὸ ἑαυτοῦ εἶδμα.

XV. εἰσὶ καὶ πῶς οὐκ ἐπίκειται καὶ τοὺς τῶν καρδιῶν ἔργον διαλογισμοὺς ; φεβδιόμεν οὖν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ οἱ τὰ πονηρὰ διαλογιζόμενοι, ὡς ἐπαρώμενος καὶ ταῦτα.

12. Οὐκ ἀγαπᾷται ἀπαιδευτός τοὺς ἐκλογισμούς κατόν.

Οὐκ ἀσπάζεται ὁ ἀρίστες τοῦ καλοῦ τοὺς φανταστικότητας αὐτῶ τὰ κακῶς διαπραγματεύμενα παρ' αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ σερῶν οὐχ ἐμὴκεται.

Καὶ μετὰ τῶν διαπραγματεύων αὐτῶ τὸ καλόν, οὐ συλλαβῶν, ὡς μᾶτε τὴν τοῦ κακοῦ φύσιν, μᾶτε τὴν τοῦ καλοῦ ἐπιτυχίαν παθῶν.

13. Καρδίας εὐφραίνεται, θύλλει πρόσωπον.

Τοῦ κατὰ τὴν κεκοιμημένην διαθέσειν τῆς ψυχῆς, ἢ ἐπὶ τοῖς τῶν προσώπων ἰδέσθαι, ἢ τῇ τῶν αἰσίων ἀγαθῶν ἐκείνῃ ἀγαλλομένῳ, φαιδρὰ ἢ ὅπως καθίσταται, τὴν ἰδέσθαι τοῦτον χαρακτηρίζουσα ἀγαλλίασιν.

Ἐν δὲ λύπῃς εὐσταί, σκωδραπάζει.

Τοῦ δ' αἰδῶς κατὰ τὸ κρυπτόν, εἴτ' ἐπὶ τοῖς τῶν προσώπων ἀναρᾷ, εἴτε τῇ γόβῃ τῶν ἀκλεινότητος καλίστως ἀναμῆν, καταρῶς ὑπάρχει τὸ πρόσωπον τὴν ἐνδομυχοῦσιν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ λύπην προσηγόν εἰς τὸ ἔρποναι.

14. Καρδία ἐρᾷ ζῆτι κλισίῃσι.

Ἡ πρὸς τὸ εὖθις ὁρᾶται ψυχῇ, σπείθει τὴν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ διακρίσιν κτίσασθαι ἵνα μὴ τοῦ καλοῦ τὸ κακὸν προμῖται, καλόν τοῦτο νομίζουσα.

Ἰλέμα δὲ ἀπαιδευτῶν, ζῆτι κακῶ.

Τὰ δὲ ἴματα τῶν μὴ διδασκόμενων τὸ ἀγαθόν, πρὸς ἔρδας καὶ μάχας ἐκείνεται.

15. Πάντα τὴν χρόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν κακῶν προσδίδονται κακῶ.

Παρά πάντων τὴν ζωὴν, τὰ ἔρματα τῶν τὰ παράλογα διαπραγματεύων, ταμάρων ἀελλογῶν ταῖς τοιαύταις ἐκείνῳ πρᾶξις διὰ κακῶς διαβουλεύμενα.

Οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἠσυχάζουσι διακρινόμενοι.

Ἀποστρίφεται ὁ τῶν ὅλων διακόντης τὰ προσεγγόνια αὐ- XV.
τῷ ὄρωι παρὰ τῶν μὴ πρότερον διαλλαττομένων τοῖς ἀδελφοῖς
καὶ δὲ τῆς εἰς αὐτοὺς ἀγάπης, ἡ τις ἐπὶ πλήρωμα νόμου καὶ
προσητῶν, τὸ εἶδος ἀποκαθόντων αὐτῶν.

Εὐχαὶ δὲ κατεδυνάστευται, δίδεται παρ' αὐτῶν.

Προσδίδεται δὲ τὰς ἐντολὰς τῶν κατὰ τὰς θέσεις αὐτοῦ ἐν-
τολὰς κατεδυνάστευται τῶν ἐντολῶν βίαιης.

Ἐδίδωκεν κυρίῳ, ὁδοὶ ἀσφαλοῦς.

9.

Μισερὰ εἰσι τῷ τοῦ πικρῶς δεσπότη, ὡς παρ' ἐντολῶν τοῦ-
του ὑπάρχοντα, τὰ κατὰ βίαν ἐπιτελεῖσθαι τοῦ μὴ δι' ἀγα-
θῶν ἔργων τρωπῶντος αὐτόν.

Δακρυόεντες δὲ δακρυοσύνουσι, ἀγαπῶν.

Τοὺς δὲ πρὸς τὸν Θεοφίλῃ βίαν σπυδόμενους, ὡς κατ' ἐν-
τολῶν αὐτοῦ παλεονομήσαντες, ἀπαύξινται.

Παιδικὰ ἀνέκον, γυναικίαις ὑπὸ τὸν παρόντων.

10.

Ἡ τοῦ ἀπλουσίονος καὶ κακίης ἀπελλογμένης νεότητις, ἀνυ-
πείστοις οὖσι καὶ φοβερὰ, κατελεμβάνεται καὶ παρὰ τῶν ὡς
ἐν παρόντων τῶντος ἀποκαθόντων.

Οἱ δὲ μισοῦντες ἡλόχους, τελευτῶντες αἰσχυρῶς.

Οἱ δὲ τοὺς ἐντολῶν φανέρους τῶν εὐαγγελίων ἀμαρτημάτων ἡλό-
χους ἀποστρέφονται, τῇ αἰσχίᾳ αὐτῶν κακίᾳ ἐκκαθαίρονται
καὶ, μένοντες δὲ πικρῶς ἀδιδόχως.

Ἄδης καὶ ἀπώλει, φασγὰ παρὰ κυρίῳ πῶς οὐχὶ καὶ αἱ 11.
καρδίαι τῶν ἀνθρώπων;

Καὶ πᾶντα τὰ ἡμῶν ἀγορεύοντα, οἷος ὁ ἀφάνης τόπος ἐν
ᾧ κατὰ διέκλιψιν τῶν ἀπὸ τῶν σωμάτων διέκλιψιν αἱ φύλαι
πρὸ τῆς ἀκαθάρτου (1), καὶ αὐτὰ ὁ ἀπὸ Θεοῦ ἐκκαθαίρονται ἐν αἱ
ἀμαρτωλοὶ κατεκρίνονται, γινώσκοντες παρὰ τῷ τῶν ὅλων δεσπότη

(1) Procopii aetate nondum erat firme ab ecclesiae iudicio
definita sententia de animabus etiam ante corporum resurrectionem
pro merito vel puniendis vel praemiis addiciendis.

XV. ἀμερόμενος, τῶν τοῦ πνευγῶς πνεύματος ἐκτεθέσεται χρησιμότητων, δειχθεὶς χρηματίσας αὐτοῦ δοκ εὐδὲ καθαρότητα.

5. Ἄρμον μωλὲρῖζει παιδείαν πατρός.

Ὁ ἀνέκτος ἐμπαίζει τῇ τοῦ οὐραίου δαδασκάλου νευδισίῃ.

Ὁ δὲ φυλάσσων ἐνδελῆς, πνευγυγίτερος.

Ὁ δὲ τῷ ταύτῃ, ὡς φρόνως ποιῶν παρὰ γυγίματα, προσθεῖται φρονήσεως δέχεται, εἰς τὸ ἀγαθὸν ὁκαίμας ἰσοθεοῦς.

6. Ἐν πλεονεξίᾳ δικαιοσύνης, ἰσχύς πολλή.

Ἐν τῇ τοῦ πνευματος ἐν ἑαυτοῦ δικαιοσύνῃ, τῇ ὑπερβαλλούσῃ τῶν τοῦ φυσικοῦ τι καὶ τοῦ γρηγοῦ, τοσαύτη παρὰ τῆς θείας χάριτος τῇ ταύτῃ ἐξουσίᾳ δύνανται, ὥστε μὴ μόνον τὰ παρὰ γένει πάθη, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν φύσιν νικῶν.

Οἱ δὲ ἀσθεῖς, ἐλεήρῃται ἐκ γὰρ ἰσοθείας.

Οἱ δὲ μὴ δι' ἀγαθειῶν τρώοντες θεῶν, ἐξουσιάζονται τῇ θανάτῃ ἐκ τῆς γῆς, μετὰ τῆς παρὰ τὰ γένει σχίσματος καθ' ἃν οἱ ταύτων ψυχαί, παρὰ τὰ θανάτῃ παρὰ γυγίματα, πρὸς τὰ θανάτῃ μεταρτυθῇται οὐ βούλονται.

Οἷος δικαίως, ἰσχύς πολλή.

Ἐν ταῖς τῶν τῆς θείας ἐνδελῆς ἐργαζομένων σώματι, οἷς οὕτως εἰς τὴν οὐρανὸν, μέγα θανάτῃ παρὰ γυγίματα, πολλὴ παρὰ τῆς θείας χάριτος δύνανται ὥστε τὰ ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένα πάθη, κατὰ πρῶτον ἀποκαταρῶν, καὶ τὰς ἀρετὰς ὑποτάξῃ.

Καρπὸς δὲ ἀσθεῖς ἀποκαταρῶν.

Τὰ δὲ ἐργα τῶν μὴ δι' ἐνέργειαν βίον τρώοντες θεῶν, χωρῶνται εἰς οὐδὲν, ὡς παρὰ τὰ θανάτῃ μόνον ἀποκαταρῶν.

7. Χίλις δὲ σοφῶν διδόνται κλέδου.

Οἱ λόγος τῶν σοφῶν, δευτερεύει τῇ δικαιοσίᾳ ὅπου διδ, καὶ ἐπὶ καὶ ὡς διὰ προεργαζομένη.

Καρπὸς δὲ ἀρρόνως, οὐκ ἀσθενῶν.

Ἡ φύξις δὲ τῶν ἀνοήτων, οὐ περιμένεται ἐν θεῷ γίγῃ, ἀπὸ τῶν παρὰ γυγίμων ἐνδεμερῶν.

8. Θυσίαι ἀσθεῖς, βδελύγματα κυρίου.

C A P. XV.

Ὁργὴ ἀπέλλυσε καὶ ῥενύμους.

V. 1.

Εἰς θυρὸν ἄρχην ἔχοντα πρὸς ἐνέργειαν, ὃ ἔστιν ὀργή, κινεῖσθαι καὶ νουθετεῖν, κινδύνῳ ψυχῆς τε ἄρα πάλλας, καὶ σωματικῷ περιπέτουσιν· ἴαν δὲ αὐταὶ οὕτω, πόσῃ γε μάλλον ἄγροντες;

Ἀπόκριτος δὲ ὑποκρίνεται ἀπεστρίψει θυρὸν.

Ἀπολογία δὲ ὑποκρινόμενα, καὶ μὴ ἀντιπρὶνόντα, θυρὸν κεντραλῶσαι καὶ ἡμεῖς.

Λόγος δὲ σκληρὸς, ἰθαίρει ἔργας.

Ῥῆμα δὲ τραχὺ, κλέπτει, εἰς ἑβγῶς ὑπακούει θυρὸν.

Γλώσσα σαφὴς, καλὰ ἐπίστανται.

2.

Οἱ σοφοὶ ἀγαθὰ εἰδέναι φθγγαίνονται καὶ εὐνομεῖν τοὺς ἀκούοντες.

Σλόμα δὲ ἄρρουν ἀπαγγέλλει κακά.

Οἱ δὲ ἀσέβητες, τὰ ἐναντία λαλοῦσιν, ἐκ περισσεύματος τῆς καρδίας, καὶ τοὺς τοῦτων ἀκρουμένους βλέποντας.

Ἐν σκεπῇ τάνῃ ἄγδαλοι κυρίου σκεπάζουσιν ἀγαθοὺς τε 3. καὶ κακοὺς.

Ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὃ τῶν ὅλων διακρίτες ἐπισκοποῦν· τοὺς τε τῶν πανηγύδων αὐτοῦ ἐστολῶν πληρωτῆς, καὶ τοὺς τῶν νεανείων τούτων ἐργαζομένους καὶ οὐδαίς τὸν παντήτορον αὐτοῦ λήλαθεν ἄγδαλόν· διὸ φροντίζουσιν μὴ ἁμαρτάνουσι, εὐλόγηδες δ' ὄντων ἀγαθοεργοῦντες.

Ἰσται γλώσσας, δένδρον ζωῆς.

4.

Γλώσσα ἡ ἀπὸ τοῦ ἁμαρτάνει ἐν λόγοις, διεραπειθίσκει, τὸν ζωοῦσαν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος, τοῖς τῶν μελετητορῶν νεοκρινόμεναις τῇ ἀγνοίᾳ ψυχῆς, ὥσπερ τι δένδρον καρποφοροῖ.

Ὁ δὲ συντηρῶν αὐτὸν, κλεσθίσταται πνεύματος.

Αὐτοὺς δὲ ὃ φυλάττειν σὺν τῇ διακρίᾳ τὸν γλῶττον τοῦ μὴ

XIV. καὶ οὕτως ἄλλοις τῶν ἔργων καὶ κατορθώσεων· ἐξ ἰδίων γὰρ πο-
νημάτων τῶν τὸν κύριον ἀποκτείναντων.

33. Ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ, ἀνακαίνισται σοφία.

Ἐν ψυχῇ κατεμένη τὴν εἰς θεόν καὶ τὸν πλησίον ἀγά-
πην, ἡ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων ἐπιστήμη
ἐπικρατεῖται ταύτῃ πειθαρχεῖσα ἐν ἀρετῇ, καὶ μετ' ἀποσκευῆς
ἀνταρτίας· ἀγαθῇ γὰρ θεῶν, τὸ παρόχθον αὐτοῦ ἐκγιγνώσκου-
σα, καὶ τὸ παντοδύναμον καὶ ἀγαθὸν ἀνθρώποις, τὸ συγγενὲς
εἶδός, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην μετ' ἀγασσέαν ἀσθενεῖαν καὶ διὰ
τοῦτο πρὸς τοὺς ἐμφροῦς ἀντιθέτως διακερμενὴ καὶ συμπαθεῖς.

Ἐν δὲ καρδίᾳ ἀρρήτων οὐ διαγιγνώσκεται.

Ἐν δὲ τῇ τῶν ἀλόγων πολετωρίῳ ψυχῇ, ἥντις ἡ τοιαύ-
τη ἐπιστήμη δύναμις ἐστίν, ἄλλ' οὐκ ἀγνοῖται, ἐπεὶ μετ' προ-
βίβηκεν εἰς ἐνέργειαν· φανερώσεις γὰρ ἐστὶ τῆς δυνάμεως ἡ ἐνέρ-
γησις ὡς περ τῆς οὐσίας ἡ δύναμις.

34. Δικαιοσύνη ὅλος ἔσθαι.

Ἡ κατὰ Χριστὸν δικαιοσύνη, δεξιᾷ τὸ περισσεύον εἰς αὐ-
τὸν ἅγιον ἔσθαι· ἐν γὰρ παντὶ ἔσθαι, ὃ ἐργαζόμενος τὸ ἅγα-
θόν, δευτέρως αὐτῷ ἐστίν.

Ἐλαττωθεὶς δὲ φυλάς ἁμαρτίας.

Υποβιβάζουσι δὲ τὰς ἱεροκλητικὰς φυλάς αἱ παρνοορίαι ἃς
εἰργάσαντο εἰς Χριστόν.

35. Δεσπότης βασιλεὺς, ὑπερβίτης νοῦμον.

Εὐκταδέκτος τῷ παρβασιλεὺς καὶ τῶν ὅλων θεῶν, ὃ εἰδὼς αὐ-
τοῦ τὸ θέλημα, καὶ ποιῶν.

Τῷ δὲ ἐκ τοῦ εὐετροφίᾳ ἀρακρίεται ἀτιμία.

Οὕτως δὲ, ἥντις τι ἐκ συνειρηγῆς ἄξιον διακρίβεται, τῇ
ταχείᾳ ἐνετροφῇ διαρροῦται αὐτό, καὶ τῆς ἀτιμίας ἐκτὸν ἀπαλ-
λάττει.

ἀλητὰ, μετὰ περιστάσεως πικρῶν καὶ λόγων ἢ δαί, περιφωρῶς XIV.
κίεταται φρόνημα.

Ὁ δὲ ἀλογόφυκος, ἐσχυρῶς ἄρουν.

Ὁ δὲ δὴ μικροφύκος ταχέως ἐκτρέφεται εἰς θυμὸν, ἢ
μὴ δαί πικρῶν τε καὶ λόγων, ἄρουν ἐστίν.

Πρωτόθυμος ἀνὴρ, καρδίας πατὴρ.

30.

Ὁ μὴ ἐκτραφεμένος τῷ θυμῷ ἐν οἷς τις ἐκέρχεται κατ'
αὐτοῦ, ἀλλὰ γενναίως φέρων τὰ παρ' αὐτοῦ αὐτῷ ἐπιτρέχοντι
καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπιτρέχοντες, δὴ τῆς ἰδίας ἀναισθη-
σίας, τὸν τετραργήσαν ἐκείνου διαρκεῖται ψυχὴν.

Σὺς δὲ ἐστίν, καρδία αἰσθητικὴ.

Ὅσοι δὲ τις σκόλῃ διαβιβρώσκει ἐστὶ, οὕτω καρδία ἢ
ἐταίρος κατ' αἰσθησιν, τοῖς μὴ ᾗδεται διακρομένη, τοῖς δ' ἀλ-
γομένοις ἐκτραφεμένη, τὰς τοιαύτας τὰς ψυχὰς θανάτῃς, εἰς
τὰ παρὰ γένειν πόδα καταναλίσκει.

Ὁ ευνομενὸν πῦλον, παραφύκει τὸν ποιῶντα αὐτόν. 31.

Ὁ τῷ αἰετῷ ἐνδοῖ, ὡς ἀποσταστέον προσάπτων τὰ ἑαυτοῦ
αἰσώματα, τὸν πλεόντεα αὐτοῦ παραργίζει θεῖον.

Ὁ δὲ τιμὴν αὐτὸν, ἵναί πτωχόν.

Ὁ δ' ἐν ἀγαθειρίαις τὸν ἐν οὐρανοῖς πατέρα τιμῶν, αἰ-
κίρει τὸν ἀπὸ πλεόντεα πικρὸν, καὶ ὡς θανάτῳ αὐτῷ βαρύνει.

Ἐν κακίᾳ αὐτοῦ, ἀπολείπει ἀναβῆς.

32.

Ἐν τῇ ἰδίᾳ κακίᾳ, καὶ μὴ τῇ τῶν πατέρων ἢ τέκνων, ἀπο-
λείπει ἢ μὴ δὲ ἀγαθῶν ἔργων τιμῶν τὸν θεῖον ἀφελιδίωσι γὰρ
λόγος ἢ μὴ τῶν τέκνων καὶ τῶν ὑπὸ χεῖρα ποιεσάμενος ἐπαρ-
λίσαν, εὐχ' εἴη οὗτοι κακοὶ ἐγένοντο, ἀλλ' εἴη αὐτὸς τὰς σω-
τηρίας τούτων ἐμίλησεν· πάλιν δ' οὗτοι κατακρίνονται, οὐ δὴ
τὸν τῶν πατέρων καὶ διουσιῶν ἀμίλιον, ἀλλ' εἴη αὐτοὶ κακοὶ
γενόμενοι.

Ὁ δὲ ποικιλιῶς ἐπὶ κυρίον, τῇ ἑαυτοῦ ἐπιτέτει δίκαιος.

Ὁ δ' ἐπὶ τὸν τοῦ πικρῶς διουσιῶν πῶτος ἀναβῆματος τὰς
ἀποδῆας, ὑπάρχει δίκαιος, τῇ ἑαυτοῦ πρὸς κυρίον τελειότατος,

XIV. Ἐξελίσταται ψυχὰς ἀπὸ ἁμαρτιῶν, ὁ τὸν τῆς ἀλαθείας λόγον διδάσκων, καὶ τοὺς ἐξ ἔργων πιστεύοντας.

Ἐκκαίς δὲ ψευδὴ δόσεις.

Ἐκκαίνονται δὲ τὴν τὸν παθῶν ἀπαταλὴν κήρυκτον, ὁ προσχέμεται τοῦ καλοῦ φρεσιζήματος τὸ ἰσχυρίων, καὶ τοὺς ἀγαλαστήρους αὐτῶν ἱκανατῶν τῶν ἀνθρώπων.

26. Ἐν φρόνῳ κυρίου, ἱπὶς ἰσχύος.

Ἐν τοῖς διὰ πίστει τῷ φρόνῳ κυρίου ἐκκλίνουσιν ἀπὸ κακοῦ, ἱπὶς ὑπάρτεται ἰσχύος, τὰς τῶν δόλων ποικιλίας ἐστολῶς· μετὰ γὰρ τὸ ἐκκλίνει τούτους ἀπὸ κακοῦ, οἷα δούλους, τῷ τὸν καλῶς φρόνῳ, ποιεῖν ἵσταν ἀγαθῶν ὡς μισθίους, τῷ τὸν μάλιστα ἀγαθῶν ἱπὶς.

Τοῖς δὲ ἰστέουσιν αὐτοῦ καὶ καλῶς ἔργων εἰρήνης.

Τοῖς δὲ ἔξωθεν· δι' ἀγάπης τὰς τοῦ κυρίου οὐδεσίας, αὐτοῖς ἱπάρτεται ὁ κυρίος τὸν ἀπρίσταν, ἀπαθείας ἱδρυμα.

27. Φόβος κυρίου παρὰ ζωῆς· ποιεῖ δὲ ἐκκλίνει ἐκ παγίδος θανάτου.

Ὁ φόβος γὰρ, τὸν ζωογόνων τῆς νεκρωμένης τῷ ἁμαρτίῃ ψυχῆς ἐκτὸς χαρισμάτων τοῦ πνεύματος ὑπάρχει ἄρχη ὡς τίλος ἡ σοφία ἵσταν ὡς τέλει· οὗτος δὲ ὁ φόβος κερματικῶς ἱπάρτεται ἀπὸ ἁμαρτίας, ἡ βρόχος τυχῶν ψυχῆς εἰς ἀπώλειαν.

28. Ἐν πολλῷ ἔδει, δοξὰ βασιλείας.

Ἐν τῷ πλεονεξίᾳ τῶν ἔθνων, ἡ δοξὰ τοῦ παρθενίου θεοῦ, προσκλίνουσιν αὐτῷ, καὶ τοὺς ἀκατακρινέτους διὰ ἀλαθείας διὰ πίστει.

Ἐν δὲ ἐκκλίνει λαοῦ, συντρέχει θανάτου.

Ἐν δὲ τῷ οὕτω ζευκνόμεναι τὸν τέρπειον τῶν ἁμαρτιῶν φυχῶν καὶ πλείων, τὸ ποιεῖν πλείους ἢ δὲ εὐδαιμονίας ἐκτέλει, ἡ δοξὰ αὐτοῦ εἰς χάριν κατασκευάσει.

29. Μακροβύτης ἀνὴρ, πάλῳ ἐν θανάτῳ.

Ὁ κατὰ λόγον φρενὸς τοῦ θυμοῦ, καὶ γενναίως φρενὸς τὰ

Ἀνατίθενται τοῖς προστάταις αἱ μὴ κατὰ νόμον θείων πε- XIV.
λειούμεναι, τὰ ἔργα διαπράττονται τῆς ἀρεμίας.

Ἐλεον δὲ καὶ ἀλάττειν τιταίνουσιν ἀγαθοί.

Τὸν δὲ πρὸς τοὺς ὁρατοὺς ἔλεον καὶ τὴν ἀπιστίαν τῆς
ἀληθείας, ἡ τίσις ἐστὶ τῶν γνωστῶν, κατασκευάζουσι διὰ πα-
σῶν τῶν ὁρατῶν τε καὶ τῶν ἀορατῶν δυνάμειν, αἱ τὰ πα-
ράδοξα τοῦ Θεοῦ ταρβύντι διλήματα.

Οὐκ ἐπιστάταις ἔλεον καὶ πιστεῖν τίκοντες ἀπῶν.

Οὐ γινώσκουσι τὰ πρὸς τοὺς δεινούς ἔλεος, καὶ τὴν πρὸς
Θεὸν πίστιν, αἱ τὰ παρόντα ἐργαζόμενοι· αἱ γὰρ ἐπύχουσιν
ἐκείνους, οὐκ ἂν ἔπραττον ἀρετῶς τὰ ἀλλότριά.

Ἐκπεσόντες δὲ καὶ πιστεῖς, παρὰ τίτλους ἀγαθῶν.

Καὶ αἱ πρὶν πρὸς Θεὸν βεβαίαν ἐκείνους, οὐκ ἂν τῶν ἐν-
τολῶν αὐτοῦ κατεργάζοντο· αἱ δ' εὐκαρτοὶ τῶν πινόντων, καὶ αἱ
πρὸς Θεὸν πιστεῖς, εἰσι παρὰ τοῖς ἐργαζομένοις τὰ ἀγαθὰ· ἐξ
ἔργων διακινῶσι τῆς κτηρυκῆς πρὸς Θεὸν καὶ ἀνθρώπους ψυ-
χαίης διαθήκης αὐτῶν.

Ἐν παντὶ μαρτυροῦναι, ἔσται πιστόν.

23.

Τῶ μαρτυρομένῳ ζητοῦντι ἐν παντὶ πρᾶγματι τὸ ὅπως
καλόν, ἐν ὑπάρξει, ἢ πᾶν ἀσυγκρίτως ὑπάρχειται, ὁ μόνος πάν-
των αἰετός, καὶ ὑπερ πάντα Θεός.

Ὁ δὲ ἐδὺς καὶ ἀνάλγητος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται.

Ὁ δὲ ἄδυκαθός, καὶ μὴ πυνὸν περὶ τὸ ὅπως καλόν, ἐν-
πραθεὶς ἔσται τούτου.

Σπέρματος σαρῶν, πλοῦτος αὐτῶν.

24.

Τοῖς βροτῇ λόγῳ πλουτοῦσι τῆς ἀρετῆς, ἀπαράμιτος αὐ-
ται δόξης γίνονται στέφανος.

Ἡ δὲ διαίτη δὲ ἀρρύνων, κακὴ.

Ὁ δ' ἐν τοῖς ματαίᾳ τῶν ἀνοήτων περισημαίς, κακός·
ὡς τῆς αἰουμένου καλῆς πρὸςβρας.

Ῥύσεται ψυχῆς ἐκ κακῶν μέρους πιστός.

25.

- XIV. Ἐκμετρίσονται οἱ ἀνάστοι τὴν κακίαν ὡς διὰ τὰ τῇ αἰσθήσει τερπνὰ, μετῶντες ἀλλήλους, καὶ ὑπ' ἀλλήλων μετῶνται. Οἱ δὲ πνεύργοι, κρατίσουσιν αἰσθήσεως. Οἱ δὲ φρόνμοι κατὰ λόγον τὴν αἰσθησὶν ὑποτάξουσιν καὶ τὸ συγγεῖς καὶ ἱμέφωλον ἀγκυήσουσιν.
19. Ὀλιγώδεσσι κακοὶ θανάτοι ἀγαθῶν. Προσφροῦσιν οἱ ὀλίγοι εἰς κακίαν τρέχοντες, κατέκοντι τὴν μὴ νικημένην ὑπὲρ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νικῶντων ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακὸν τῶν τοῦτων ἀρετὴν αἰσθάνοντες. Καὶ ἀσπίδις θιρακίσουσιν θύρας δικαίως. Καὶ οἱ μὴ δι' ἀγαθοεργίας ταῦντες θεῶν, πύλαις θαλάσσης τῶν πολιτευομένων ἀρμακτῶν παρεδρεύοντες ἐν αὐταῖς, καὶ τούτους ἐκλεμπεύοντες, ὡς ἐν αὐτοῖς τὸ θεῶν ἐξυλίσσονται.
20. Φίλοι μετῶνσι φίλους πτωχοὺς. Οἱ διὰ χράματα ἀγκυῶντες τισὲς, ἀποστρέφονται τούτους, ἐκτεκνωτάς αὐτῶν. Φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί. Οἱς δὲ κεραικὸς ὁ πλούσιος, τούτους ἀγκυῶσι διὰ τὰ χρεώδη πολλοί. Ἡ καὶ ἄλλως· οἱ διὰ καθῶν θερμαίνοντες τὰ τῆς ἀνομιᾶς δόξας καὶ τοῦ πνευματικοῦ πλούτου ἐκτεκνωτάς τῆς ποικίλης πνιγμάτων, ἀποστρέφονται τούτους· συγχωρήσει θεὸς ὡς αὐτῶν ταμνοῦνται, πρὸς ἐκαστὴν τῶν ἡμερτημένων αὐτοῖς ἀγκυῶσι δὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, εἰς ἃ δόξα καὶ ὁ πλούσιος κεραικὸς τῆς χάριτος εὐ βραχύνει παρ' αὐτῶν βοεδοῦνται, καὶ πρὸς θεὸν ἐκαστρέφοντες.
21. Ὁ ἀπομάζων πνιγνὰ, ἀμαρτάνει. Ὁ καὶ ἐνὸς καταπρηνῶν τῶν συζώντων ἐνδοξία, ἀποτυγχάνει τοῦ καλοῦ παροργίζων θεόν. Ὁ ὀλίγος πτωχὸς, μακαριστός. Ὁ δὲ πᾶντας εὐκλείρων τοὺς τοῦ πλούτου ἀποσιτιστάς, εὐαπείδωντας ὑπέρχει θεῶ.
22. Πλανώμενος ὁδοῖσι, τιτλαίνουσι κακὰ.

Τελυτῶν δὲ χαρὰ, εἰς πᾶσις ἔρχεται.

XIV.

Ἡ δὲ τοιαύτη χαρὰ τῆδε περιγεγραμμένη ὑπάρχει, εἰς
θρῆνον κατατῆθ' διὰ τὴν ἀντιθέτου ἀπάτην· χαρὰς γὰρ ἀπατῆρου
τῆδε, λόγος.

Τῶν ἰσχυρῶν ὁδῶν πλεονάζουσιν θρασυκάρδιος.

14.

Τῶν εἰς ἀπώλειαν φερόντων ἀλογίστων ἐπιχειρημάτων αὐ-
τοῦ, κλερωθήσεται ὁ δὲ ἄρατις ἀντιπυκνῶσαι τῷ περὶ καρδίας
ὑπερβῆαι αἵματι, κηρυτῶντο ὡς θρασυκάρδιος.

Ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ, ἀνὴρ ἀγαθός.

Ἀπὸ δὲ τῶν κατὰ λόγον περιπελόμενων αὐτοῦ, ἐμφορεθίσε-
ται, ἀγαθοεργῶν πάντως, ὁ γενναίως ἐξέρχεται κατὰ τῶν παθῶν.

Ἄλλος πιστεύει πρὸς τὸν λόγον.

15.

Ὁ πᾶ ἑρῶντα εἰς βλάβην αὐτοῦ, ὡς ἀνέστης, μὴ εἰδὼς διου-
κρίναι, πᾶσιν ὡς πᾶσις πείθεται εἰς τοὺς ἰσχυρίσθαι αὐτόν, ὃ ἂν
ὡς αὐτὸν εἰς κίνδυνον συνακούσεται.

Πανούργος δὲ ἔρχεται εἰς μακάριον.

Ὁ δὲ φρόνιμος, εἴη τι τοιοῦτον ἐκ συναρπαγῆς παραδίδε-
ται, ἀπεκρίμαται αὐτὸν ἱκετεύμενος κρίναι τὰ εἴη' εἰς βλάβην
αὐτοῦ ὅντα, εἴη' εἰς ὠφέλιμον.

Ισχυρὸς φοβηθεὶς, ἐξέλιπον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ.

16.

Ὁ τὴν οἰκίαν ἐπιγινώσκων ἀπλῆτα, πταρθεὶς, ἀπὸ ἀν-
θρώπου δίδινεται περὶ αὐτοῦ, τὴν ἐξ αὐτοῦ φυλαττέμενος βλάβην.

Ὁ δὲ ἔρρων ἰσχυρὸς πεποιθὼς, μίγνυται ἀνέργος.

Ὁ δὲ ἀνέστης, οὐκ ἐπὶ θεῷ θαρσύνει ἀλλ' ἐν' ἑαυτῷ, τῷ
τοῦ θείου ἄδικοῦτος νόμῳ, ἐκταυθύνει συναναστρέφεται.

Ὁξύθυμος πρῶσσι μὴ ὀφθαλμοῦ.

17.

Ὁ ταχὺς κινούμενος εἰς θυμὸν, πρᾶττει ἀπερισκεπῶς τὰ
καλέσους αἴτια.

Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος, πολλὰ ὑπερφία.

Ὁ δ' ἀνέστης καὶ νυνεχὲς, λογιζόμενος τὸ πρακτικόν, πλεί-
στα τῶν ὀφθαλμῶν ὑπερβαίνει γενναίως.

Μετρεῖται ἔρρωνις κακία.

18.

XIV. Καρδία ἀνδρός μισθωτική, λοιπὰ ψυχῇ αὐτοῦ.

10. Ἀνδρώκευ καρδία, ἐπὶ μὲν τοῖς κατ' αἰσθησιν ἔστιαι διὰ-
χροντα τοῦ περὶ αὐτὸν παύματος ποσῶδες, καὶ τὴν ἀλογον ἰσο-
δωρίαν ὑπερτάτω, ἐπὶ δὲ τοῖς κατ' αἰσθησιν ἀλογιστοῖς, ζῆτον
τοῦ περὶ αὐτὸν κινήσεως αὐτῆς ποσῶδες, καὶ τὴν ἴσην δι-
μὴν ὑπερτάτω, λοιπὸν αἰσθη τοῦ ποσῶτος ἀνδρός τὴν ψυχὴν,
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ αἰσθητοῦ ἀλόγου, ἐπ' οἷς ἐνταῦθεν πανταίους ἀποκα-
ταί πάσεις.

Ὅταν δ' εὐφραίνεται, οὐκ ἐπαύγεται ἔξωθεν.

Ὅτε δὲ ἡ ψυχὴ ποσῶτικῶς κινεῖται εὐφροσύνη, ἀπο-
λεγμένη τῶς τῶν παθῶν ἀτιμίας ἐστίν.

11. Οἰσίνι ἀσπιδὸν ἀραιοδοῦσιναι.

Τὰ σώματα τῶν ρὰ δὲ ἀγαθουργίας τιμάντων θεῶν, καὶ ὁ
κόσμος αὐτοῖς ἐν ᾧ δὲ αὐτῶν τὸ πολιτικὸν ἔχουσιν περὶ ἡ οὐχ
ὡς σαρκοῦ, ἀλλ' ὡς αἰὼνα κατοικητήριον αὐτοῖς διακινεῖται,
τῇ εὐφροῇ παραδοδύσσονται σὺν ταῦτοις δ' οἱ ποσῶται πάντως
καὶ τῶς κινήσεως ρωτῆς ἀπολέσονται.

Στασι δὲ καλερθεύοντες στήσονται.

Στήσονται δὲ τὸ σαρκεῖον τε καὶ ὁ κόσμος, τοῖς ὡς τινος
παροδικῆς σαρκεῖας ταῦτα λογιζομένων· εἰδόντες ὅτι τὰ φαινόμενα
αὐτῶν, στήσας τὴν ἐν γενέσει καὶ εὐφροῇ ἔχουσι κίνησιν καὶ
μὴτ' ἐπὶ τῇ γενέσει ταύτων εὐφροσύνησι (μὴτ' ἐπὶ τῇ εὐφροῇ
λοιπῶν) ἀφ' ἐνταῦθεν γένεσιν τὰ ἄνω ἐν αὐτοῖς ἀποδιδόνοντες.

12. Ἐστὶν ὁδὸς, ἡ δοκὸς ὁρμῆς εἶναι παρ' ἀνδρώκευ.

Ὁ σαρκεῖος καὶ ἀσπιδὸς βίος, διὰ τὸ ἰδουκῆς αὐτοῦ,
καλὴς παρ' ἀνδρώκευ νομίζεται, ἕως ἄν ταῦτοις χωρὶς κα-
τὰ μόνον.

Τὰ δὲ ταλαιῶτα αὐτῆς ἔρχεται εἰς πυθμένα ἥδον.

Τὸ δὲ πῦρ αὐτῇ κακότης εἰς ἀπώλειαν, ἐπειδὴ ἀπώγει ταύ-
τους τοῦ ὄντως καλοῦ.

13. Ἐν εὐφροσύνησι οὐ προσμύγνεται λύπη.

Οἱ τοῖς προσηκούσιν προσηκούσιναι, ὡς ἂν ἐπυφραίνονται
ταῦτοις, οὐκ αἰσθάνονται λύπη, δι' ἣν οὐκ ἐπυφραίνονται.

Αισθητός δὲ παρὰ ὑπονοήσας, εὐχάρις.

XIV.

Τοῖς δ' ἐχέμενον, ὃ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ διάκρισις
μεθ' αὐτῶν, εἰς αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἀρετῆς ἔχουσιν καὶ εἰ-
δᾶσαι καὶ μὴ, τὸ ποιεῖν εἰς ἑαυτὸς ὃ μὴ πάσχειν αὐτοὶ παρ'
αὐτῶν βούλονται. καλὸν δὲ τὸ ποιεῖν εἰς ἑαυτούς, ὃ καὶ αὐ-
τοὶ πάσχειν παρὰ τούτων ἐβόλονται.

Πάντα ἐκαστὸν ἀνδρὶ ἔσται.

7.

Ἄπαντα τὰ τε ἡθικά καὶ τὰ ἀληθινὰ, εἰς βλάβην ἀπαβαίνει
τῷ ἀνθρώπῳ, καθὼς ἐν τούτοις ἐκαστὸν διεξάγουσι ὡς μὲν τοῖς
ἡθικοῖς συμφέρουσιν χρονοῦν, διὰ τὸ μὴ δεῖ ἐπὶ τοῖς ζῶσι μαρτυ-
ρεῖν μὲν ὅτι ὑποφέρουσιν τὰ ἀληθινὰ, διὰ τὸ μὴ διαίρειν λόγον
τούτων, καὶ ἀνταρτίζουσιν τῆς τῶν ἑν' αὐτοῖς πόνου ὑπομονῆς.

Ὅσα δὲ αἰσθητὰ, χεῖρα τοῦ.

Ἡρὸς δὲ τὸ καταβαλεῖν τῆς τούτου δύσεως, γνώσεως ἔπλη,
λόγοι τὸ ἀληθὲς τραπὺς ἀπαγγέλλουσιν, κατὰ λόγον τὴν οὐσίαν
βουτὸν διεξάγουσιν *.

* fortasse
τοῦ
8.

Τοῖς παντοῦ, ἐργασίαν τῶν ἡθικῶν αὐτῶν.

Οἱ πάντα εὐνοῦς τὰ προσκείμενα ματιγγόμενοι, καὶ τού-
τοις πρὸς ὠφελίαν χρόνους, αἰδᾶται πῶς περπατοῦσι κινή-
σιν τῆς κακίας τοῖς κρηνοῖς καὶ τὰ βέλτερα διακρίνοντας,
ἐκαστὸν πρὸς τὸ ἴσχυον ἐκτείνονται ὁρατοῦ.

Ἄνθρωποι δὲ ἀρτίους ἐν πλάτῃ.

Οἱ δ' ἀλόγως βουνοῖς, ἀποσταλμένοι τῆς ἀληθείας, καὶ
ἀποσυγχύουσιν τοῦ ἀγαθοῦ.

Οὐκ ἀποκρίνεται ἐκτείνονται καθαρῶν.

9.

Τὰ τῶν τῶν θείας ἐντολῆς παραβινοῦσιν σώματα, ἐν αἷς
αἱ τούτων ψυχὰς, ὡς θυμῶν, ὡς τῶν εἰρημίας παρακί-
νουν, ἐκτείνονται κατ' ἐνέργειαν μελόντων πάλαι, διακρί-
νεται τῆς δεῖ ἐκτείνονται ἢ ἀποκρίνεται πόνου καθαρῶν.

Οὐκ ἀποκρίνεται ἐκτείνονται.

Τὰ δὲ τῶν ἀληθινῶν καλοτέρων σώματα, κατὰ πρᾶξιν
διὰ προσεγγίαν, θυμῶν ἐκτείνονται τούτῳ ὑπάρχουσιν.

XIV. Ἐκ εὐέλκτους ἀγρίων, βακτηρία ὕβρις.

3. Ὁ τῶν ἀγρίων λόγος, οὐχ οἷα μάθες τὴν τῶν παιδῶν ὕβριν μαστίζει, ἀλλ' ὡς τις βακτηρία στασιάζει μάλλον κίτην· ὡς τοὺς ἀκούοντες μὴ διορθούμενος, ἀλλ' ἐδράζων ἐν τοῖς κηπέτοις.

Χαλεὰ δὲ τοῦτον, φυλάσσει κήτους.

Τῶν δὲ τοῦτον οἱ λόγοι, οὐ μόνον διορθοῦνται τοὺς τούτων ἀκραμένους, ἀλλὰ καὶ κήτους ταρεῦσαι ὥστε μὴ περιγεῖσθαι οἷς αὐτοὶ ἀποτρέπονται· ἐν οἷς γὰρ οἱ συνταί διορθοῦν ἱεῖρους ἐπιχειροῦσιν, κατατραλιζοῦνται ἑαυτούς, μὴ τὰ ἔρμαι ἐκείνοις παθεῖν.

4. Οἱ μὲ εἶσι βόες, γάβησι καβαρά.

Ἐνδεὴ οὐχ ὑπάρχουσιν ἄλλοι ἐπιθυμία τῶν ἐρατῶν, ἐκείνοις ἀπελλογμένοι παιδῶ φαντασίαι· ἐν οἷς ἀποσιζονται ἢ τῶν ἐρατῶν ἐπιπόρευμα, ὡς τοῦ ἀλόγου τῆς ψυχῆς μέρος τροφῆ.

Οἱ δὲ πολλὰ γινώμεθα, φανερὰ βόες ἰσχυροί.

* Διαγεῖν-
ται? Ὅτι δὲ οἱ διάφοροι λόγοι τῶν ἐρατῶν, κατὰ τὴν ἐν πνεύματι γυναικὶ διαρίαν γνωστῶς γεωργεῖται*, ἐκείνους ἐπὶ τῆς ἐπιθυμίας ἢ κατὰ λόγον δύνανται καὶ ἐν ἡδονῇ τὴν κατ' αἰσθητικὴν παιδαγωγίαν διαβεβαιῶναι, καὶ ῥηδύσκει πρὸς τὴν κατὰ νοῦν τῆς ἐν τοῖς ὅλοις ἀληθείας ἐνότητα.

5. Μάριος πιστός οὐ φεύσεται.

Ὁ θεός λόγος, ἡ κύρια ἀλήθεια, τὴν περὶ τὰ φαινόμενα σχίσαι ἔρως ἀπέναντι μιστῶν, τῇ τούτων ῥητορῇ διελύχων, ἄφραδὲς ἔστιν.

Ἐκείνους δὲ φευδῆ, μάρτυς ἀδίκους.

Ἐπακούει δ' ἐν ἔρῳ τὴν περὶ ταῦτα φευδῆ τοῦ καλῶς ὁπλοῦντος, ὁ δὲ καὶ ταύτας ἀπατῶν ἑμῶς παρὰ πάντα λόγον καὶ μηχανώμενος.

6. Χαλῶνται σοφίαν παρὰ κηπέτοις, καὶ οὐχ εὐρέσταις.

Υπελαβέναι λόγον, καὶ ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι τὸ κακὸν ποιοῦσιν αὐτὸ, καὶ οὐχ εὐρέσταις ἐπειδὴ μὲν ὑπάρχει ἢ γὰρ οὐ ποιοῦσιν, ἀλόγως ποιοῦσιν.

Ὁ δὲ πρὸς τοῦτον καλῶς διακείμενος, μαρτυρηματικῶς προσ-
επίτι τι αὐτῷ ἀπετρέπων τῶν μὴ δίδόντων, καὶ αὐτοῦ προ-
τρέποντος πρὸς τὰ δίδοντα.

Δίκαιος, ἐκδίδων ἐκπλήττει ψυχὴν αὐτοῦ. 25.

Ὁ κατὰ νόμον δίκαιος πολιτευόμενος, τροφὴν ἔχει τὴν εὐ-
ρύνειν ἔχοντα, χαρτακρίθεται ἐν τῇ ἐρῇ αὐτοῦ τὴν δόξαν
τοῦ Θεοῦ.

Ψυχὴ δὲ ἀσπῶν, ἰδοῦαί.

Αἱ ψυχαὶ δὲ τῶν μὴ δι' ἀγαθοργίας τρώσονται τὴν θεοῦ,
τοῦ ἀγαθοῦ ἐξηρημαῖα ὑπάρχοντα καὶ ὑπὸ τῆς τούτου ἰσθμίας,
ὡς ὑπὸ τινος δεινοῦ λαμοῦ τρέχοντα.

C A P. XIV.

Σοφοὶ γενναῖοι, ῥησδόμενοι οἰκον. 1.

Αἱ δὲ τὸ τοῦτο τὴν κατ' ἐν λόγον γένεσιν, σοφίας μὴ
ἀναιρέσει ψυχαί, εὐερέσις αὐταῖς, κατὰ πρόβλεπτον, τῆς δι-
κῆς οἰκονομίας ἀπὸ τοῦ χειρῶνος καὶ τοῦ καύουτος τῶν καλῶν γε-
νητικῶς ἀρετῶν.

Ἡ δὲ ἀρετὴν γεννᾷ, καλίσταφει χερεῖν αὐτῆς.

Ἡ δὲ πρὸς ἀλογίαν τραχίσια ψυχὴ, τὰς ταπεινὰς διαφθε-
ρεῖν ἔρεται· χρηστέα πρὸς αὐτὴν ταῖς πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἀγα-
θοῦ οἰκίας δυνάμειν ἔδειν πᾶσι πᾶσι χαλεπῶς παρ-
εστέκεται αὐτῇ.

Ὁ πορευόμενος ἐρῶς, φοβεῖται τὸν κύριον. 2.

Ὁ μὴ ἐκτρέπόμενος ἀπὸ τῆς κατ' ἀρετὴν εὐθείας ὁδοῦ, τὴν
ἐκτουτο δισπότην φοβεῖται θεόν· τῇ γὰρ φοβῇ κυρίῳ ἐκλείπει
πῶς ἀπὸ κακοῦ.

Ὁ δὲ σκολιῶν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, ἀτυχεύει.

Ὁ δ' εἰς τὰ κατ' Ὀλιφον τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς πύλο
περιτρεπόμενος, τῆς κατὰ θεοῦ τμηδὲ στερεύεται τῆς δίκαιης
βουλῆς ἀποτυχῶν, καὶ κατωφελεῖται εἰς γένεσιν.

XIII. Τούς δὲ δικαίους καὶ ἀγαθὰς ἀγαθὰ.

Τούς δὲ τηροῦντας αὐτάς, τὰ αἰῶνα ἀγαθὰ καταλάβει ὅταν πάντως ἡ δικαιοσύνη κατ' ἑξῆς ὑποσέβῃ ἑαυτήν.

22. Ἀγαθὸς ἄνθρωπος, κληρονομήσει νόον νόον.

Ὁ νόον ἀγαθὸς, ὡς διὰ, γεννηθὲς νόον καὶ λόγον τοῦ θεοῦ καὶ πατρός νόον, γινώσκων ἑαυτὸν, κτίσεται τίνα τι νοηματικὰ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διδασκαλίας, τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητὰς καὶ ἀποστόλους, καὶ τούτων τίνα, οἷς πάντως αὐτοὶ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγένεσκον διαδοχόμενον τοῦ ἀγαθοῦ ἐξ αὐτοῦ, κατὰ διαδοχὰς εἰς πάντας τοὺς παστεύοντάς τι εἰς αὐτόν, καὶ τηροῦντας τὰς ἁγίας αὐτοῦ ἐντολὰς.

Θεωρεῖται δὲ δικαίους πλεόντες ἁπλοῦς.

Ὅς δ' ὡς τινες πλεόντες ἐπέσκοντο εἰ θεῶν μὴ τιμῶντες ποικιλίαντα δαίμονες, εὐαγγελισμένοι τι δὲ ἁπλοῦς, καὶ χρώμενοι ταῦτοις πρὸς πᾶν τὸ αὐτοῖς βουλητίν, εἰ τοιοῦτοι τοὺς ἁγίους πατρίσι καὶ διδασκαλίας ἀποταμιεύοντες ὥστε τῆς τῶν δαίμονων δουλείας ἀφαιρεθῶναι δι' αὐτῶν πλεονεκτήσαν αὐτοὺς μαθητὰς, καὶ προσηγαγόντων θεῶν.

23. Δίκαιοι ποιεῖσθαι ἐν πλούτῳ ἔτι πολλὰ.

Οἱ κατὰ τοὺς δαίμονες νόμους ποιεῖσθαι, τὴν κατ' ἑξῆς καὶ γνώστην ἀρδύαν καταρτίζοντες πλεόντων, εἰς ἀπρόσβουτον αἰῶνα κατ' αὐτὴν διακρίνουν.

Ἄδικοι δὲ ἀπολείπειν συνέβη.

Οἱ δὲ ταῦτους ἀδικοῦντες, ὡς κατὰ τὰ ρηθῆναι πάντα ἐκείνην ποιεῖσθαι, ταχὺς τῷ θεῷ, τοῦ τὸ ἐκείνην καταρτίζονται πλεόντων, καὶ αὐτοὶ παρακαρτίζονται εἰς ἀπρόσβουτον.

24. Ὅς ποιεῖται τῆς ἑαυτοῦ βουλή, μιστὶ τὸν ἑαυτοῦ νόον.

Ὅς μὴ ἀπορρίπτει τὸν ἑαυτοῦ νόον διὰ λόγον, δύναν βουλήν κατὰ τὸν νόον εἰς τὸ ἀγαθόν, κατὰς δίκαιοις πρὸς αὐτόν, ὡς τοῦ συμπεριλαμβανόμενον κατὰ τὸν νόον.

Ὁ δὲ ἀγαθὸς, ἐκείνῳ ποιεῖται.

Ἄγγελοι δὲ σοφοί, κρίναι αὐτόν.

Ἀπελλήνεται δὲ αὐτὸν τοῦ τοιοῦτου κινήσου, ὃ τῆς μεγάλῃς βουλῆς τοῦ πατρὸς ἄγγελοι· ὃ σοφοὶ ἱερεῖς τῶν ἡμετέρων ψυχῶν θεοῖς λόγοις, συγχωρῶν αὐτὸν ποικίλους παραπτώσιν καὶ θύουσιν· ἵνα μάλῃ ταπεινοφρονεῖν, καὶ μὴ τῇ δοκίμῃ θεοῖς ἡμμεταιώσιν.

Πενίαν καὶ ἀλγίαν ἀρκεῖται παιδεύειν.

18.

Ἡ τῶν ἀκουσίων πόνων ἡπαγωγὴ, τὴν σὺντριβαν τῇ κακῇ ἡδυνῇ συνίστη στήριξιν τοῦ πνευματικοῦ πλοῦτος, καὶ τὰ ἀποροπικὰ πάλῃ περιστρέφει· τὸ συνιστῶν διαγείρεται εἰς ἄλγχιον τοῦ κακοῦ.

Ὁ δὲ πολέσμων ἄλγχιος, δοξασθήσεται.

Ὁ δὲ τοῦς τῶν πόνων ἄλγχιος, μὴ δὲ εὐχαρίσας ἀποβίλων, ἀλλὰ συντριβὴν τοῦτους παρ' ἑαυτοῦ δὲ εὐχαρίσταν ὁρμῶν, τῶς παρὰ θεοῦ τεύχεται δοξᾷ.

Ἐπιθυμία εὐσεβίαν, ἡδύναται ψυχῇ.

19.

Αἱ παρὶ τὸ ἀγαθὸν ἐπίσεις τῶν ἀγαθοεργίῶν τιμῶνται θεῷ, τῇ τούτου ἡπενυχτίᾳ εὐφραίνονται ψυχῇ.

Ἔργα δὲ ἀπεβῶν, μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

20.

Αἱ δὲ πράξεις τῶν μὴ οὕτω τιμῶνται αὐτὸν, πόρῃ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ εἰς γνώσεως, ὡς λόγος καὶ ἀπὸ τῆς ματαιῇ κηρυτθῆναι πόνους διὰ τὴν τοῦ κακοῦ πείραν, ἀλλήλους ἐκ μεταμέλειος ψυχῇ.

Ὁ συμπορευόμενος σοφοῖς, σοφὸς ἐστί· ὃ δὲ συμπορευόμενος ἄρρῳ, γνωσθήσεται.

Ὁ τοῦς εἰς τελειότητα φθάσαντος διδασκάλους μακαρίους, τίσις καὶ αὐτὸς ἔσται, ὁρμῶνται τῇ πρὸς αὐτοῦ· ὃ δὲ τῆς ἀσυνέτους συνεπατάμενος, κἄν λαθόντως ἡπενυχτῇ, τὸ ἔργον τοῦ σκότους ποῶν, ἀλλ' οὐκ εἰς ἄπαν λαθεῖν δυνατὸν διαμαρτυροῦνται γὰρ αἱ τούτου πράξεις ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ βέλους.

Ἄμαρτῶντος κατανδύεται κακῷ.

21.

Τοῖς τῶς θείας ἐντολῆς παραβαίνουσιν αἱ αἰῶναι ἰωνελευθήσονται καλῶν.

XIII. βίον τῶν αὐτοῦ πνευματικῶν σωματικὰ ἐπιχειροῦνται γίνονται καὶ οὕτω πρὸς τὰ ἀπὸ ἀρετῆς, οὕτω πρὸς τὰ ἀπὸ θετικῆς πά-
θη, ἢ τοῦτον κατ' ἀρετὴν ἐκκλίνει πορεία.

14. Νόμος σοφοῦ, πηγὴ ζωῆς.

Ὁ ἀπειθῶν τῆς τοῦ νομοῦ πρᾶξις πνευματικῆς νόμος, τοῦ καὶ ἀρετῆς τοῦτον θανάτου βύρας τὴν κατ' ἀρετὴν πνευματικὴν ζωὴν περᾶζει αὐτοῦ.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὑπὸ παγίδος θανάτου.

Ὁ δὲ ἄσώτος συγχυθεὶς ὡς ὑπὸ παγίδος τινός, τῆς περὶ τὰ θανάτου κατ' αἰσθητὴν κλίνας, τῇ καὶ ἀρετῆς ἑλκεται θανάτου.

15. Τύποις ἀγαθῶν, διδῶσι χάριν.

Ἡ τῶν διδασκόντων τελειότης περὶ τὰ θεὰ ἀρετῆς, τοῖς διδασκομένοις θείας γνώσεως μεταδίδωσι.

Τὸ δὲ γινώκει νόμον, δικαιοῦς ἐστὶν ἀγαθός.

Τὸ δ' αὐτοῖς τοῖς μαθητευομένοις καταλαβεῖν τὴν διδασκαλίαν αὐτοῖς θείων ἐντολῶν τὰς αἰτίας, δικαιοῦς ἐστὶν εὐ-
δοκίμοις πρὸς τὴν ἀλάστον.

Ὅσοι δὲ ἐπιμαρτυροῦνται, ἐν ἀκαλίᾳ.

Αἱ πράξεις δὲ τῶν περὶ τὰς θείας ἐντολὰς ἀμελῶς διατη-
ρῶν, περὶ τὸ μεθεῖν καταγίνονται ἐν γὰρ ταῖς οὕτω τὸ κα-
κὸν οὐκ ἔστιν.

16. Πᾶς πνεύργος, πρῶτος καὶ γνώσις.

Ἄσως ἢ τὴν ἐκρηκτικὴν πνεύσαν τῶν ἀρετῶν κεντρικὸς φρό-
νητος, πρῶτος τῆς ἀρετῆς μετὰ λόγῳ, διακρίνων ἀπὸ τοῦ ἀγα-
θοῦ τὸ κακόν, καὶ οὕτω τοῦτο ποιεῖν.

Ὁ δὲ ἄρμος, ἐξελίκεται τὴν ἑαυτοῦ κακίαν.

Ὁ δὲ ἄσώτος τὸ κατὰ θεὸν ἐνδομυχοῦν ἐν αὐτῇ κα-
κίᾳ ἐξελίκεται, δὲ πρᾶξις εἰς τὸ φανερὸν ἀγαθόν.

17. Βασιλεὺς θρασὺς, ἐκκλίνει εἰς κακόν.

Ὁ τοῦ ὅλου ἀνθρώπου ἐφημερεύων νοῦς, εἰ μὴ τὴν σωμα-
τικὴν ἐπιτηδεύων ἀσθένειαν, συγκαταβῆναι αὐτῷ, διεκτελέσει
τὴν κατ' ἀρετὴν μετῴτητα, ὡς παρόμοιος περιεπίπτει τοῖς
καὶ ἐπιτελεῖ τὰς ἀρετὰς πόλιν.

καρ' αὐτοῦ βοηθείας, κρεττόν ἐστι τοῦ ὑπερχωρόθεν βοηθεῖν, XIII.
καὶ μόνη ἀνιδίε παραμυθεύοντι τὸν κήρυκτα· ὃ γὰρ ὑπερτι-
θίμενος τὸν καρπὸν, οὐκ εἶδε τί τέλειται ἢ ἐπιθεῖται, ὃ δὲ κατὰ
νόμον διδοὺς πολιτευόμενος, ἔλατ καὶ θαυρίζει ἐν εἰς ἀνδρώ-
πων ἔλατ, θεῷ θαυρίζων.

Δίκαιος εὐαίρειται, καὶ περὶ δένδρον γὰρ ζωῆς, ἐπιτελεῖται
ἀγαθόν.

Τῷ καταβάλλοντι μετὰ τέκνου τὸ δένδρον, ἐν τῷ ἀποθιθέ-
ναι τὸν καρπὸν τοῦ εἰς τοῦς θαλάμους ἑλθόντος ἐκτενερυνόμενου
οἷα γὰρ τι δένδρον, ὃ κατὰ δικαίαν φέρων τὸν αἰώνιον
ἀγαθὸν πρὸ τῶν προσκαίρων ἔσται, κεραιφορεῖ ζωὴν τὴν ἐν
πνύματι αὐτῷ ἢ ἀγάπῃ καὶ ἢ χρηστότητι, καρπὸς.

Ὅς καταργουσι πράγματα, καταργουμένηται ἡ αὐτοῦ. 15.

Ὅς ἀμείως δέκεται περὶ ρήμα τὸν πρὸς τὸ πρῶτον εἶναι
καρ' ἡμῶν, δεδιωγὼν ἡμῶν περὶ θεοῦ ἐντολῶν, τῆς ἐκ πρώτης
στερεώμεται ἀρετῆς, ὑπερῶν ἐντιμίας τῆς τοῦ καλοῦ ἀρ-
τιότητος.

Ὁ δὲ φοβούμενος ἐντολὰν, οὗτος ὕμνισται.

Ὁ δὲ μετρίως καταργουὺς τοῦ θεοῦ ἐντολῶν, ἀλλὰ τοῦ-
των ἐκείνων μετὰ πάσης σπουδῆς μεταχρήνεται, ἀνιέναι ὑψη-
λῆ ἐν τῷ καλῷ.

Υἱὸς δούλου, οὐδὲν ἔσται ἀγαθόν.

Υἱὸς δούλου τῷ παρθενίῳ, ἀνταρσύνεται, καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ
τελείου βίου, δι' ὃν υἱὸς τοῦ θεοῦ ἀναδείκνυται, μετ' ἐπαρ-
τίας δι' ἀνθρωποκρίτου ἐκτελεστέον, οὐδὲν ὑπάρξει καλόν,
οὐδὲ ευχαριστίαν, καὶ τὴν ευχαριστίαν γὰρ οὗτος ὑπερῶν ἀνα-
ργωρῶν, καὶ πᾶσι τῆς ψυχικῆς ἀρετῆς ἐκτελεσται.

Οἷόντι δὲ σαρφ' εὐδοκεῖ ἰσχυρῶς πρᾶξις, καὶ καταδυναθί-
σεται ὁ ἰδὺς αὐτοῦ.

Τῷ δὲ τῆς ἐπιτελεμένης κολάσεως, ὡς διανοητικῆς πληγῆς γο-
βουμένη, κήρυττεται τῶν ἐπὶ ἐκείνῃ δούλῳ, ἀπαρχαίνοντο ευχαίς
ἐν τῷ φοβεῖσθαι τὸν κύριον, ἀπρόσκατοι αἱ πρὸς αἰθέραν τοῦ

XIII. Φῶς δὲ ἀσφόν, ἡρένεται.

Τὸ δὲ τὸς περὶ τὰ φάρτα κατ' αἰθέριον γινώσκων ἀπατε-
λόν φῶς τὸν μὲ δὲ ἔργων διαπιστώνων τιμῶντων Δαίον, ταχὺ
ὡς πρόσταρον ἀρκεῖται.

Ψυχὰ δάσει, πλεονῶνται ἐν ἀρκεσίαις.

Καὶ ψυχαὶ μὲν, αἱ βέβαιον τοῖς πλεονέσι ἐρίσονται, ἀπα-
τεῖνται, ἑαυταῖς κεραινοῦσαι ἀπώλειαν, ἐν αἷς τῶν τὸν ἑλίκον
βλάβον ἐπιτεχνῶνται.

Δίκαιοι δὲ εὐαγίζονται καὶ Δαεῖνται.

Οἱ δὲ ἀγάπης δὲ τὸν δαίον νόμον πληροῦνται, εὐαγὲς λαμ-
βάνει τὸν δυνάμειον, καὶ θρασυνοῦσιν αὐτοῦ κατὰ δυν-
αμιν τὸν ἑαυτῶν ἐκτελεῖν πραγματοποιήσαν αὐτοῦ.

10. Κεκρίς, μὲδ' ὄφρως πρᾶσσι κακῶ.

Ὁ πῶνται κακίαις μεταστρέφεται, ἀνασχεῶνται ἀρκεῖται τὰ
πεπνῶ.

Οἱ δὲ αὐτῶν ἐπιγνώσκονται, σφαί.

Οἱ δ' ἐν αἷς ταῦτά πρᾶττεται, ἐπιγνώσκονται τὸν εὐαγὲς
ἀσφόνται, καὶ ταπεινοφρονῶνται, κατ' αὐτὸ τοῦτο, μέτοχαι το-
ναι εὐαγίας τίσις.

11. Ὑπαρξὶς ἐπισκευδαζερὶν μετὰ ἀνορίας, ἐλάσσων γίνεται.

Πλεῖστες, ἀδίκαι μετὰ πειθεῖς συναγόμεναι, ἐλαττωθῶσι ὅτι
ἡ οὕτω τοῦτον συναγών, καδ' ἑαυτοῦ αἷς ἀδικαί ὄντα δὲ ὡς
πολυτοῦς ὁ ὅπ' αὐτοῦ συναγόμενος πλεῖστος κατακλιθεῖται τοῦ
ἀδίκου εἰς ἅπαν τὸν Δαίον δίκαι ἐκρυγῆν μὲ δυνάμειον.

Ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῶ μετ' εὐαγίας, πλεονοῦνται.

Ὁ δ' ἐξ εὐαγίων πονημάτων ἀρκεγῆς εἶχε, περιπεσόμενος
ἑαυτῶ χρήματα εἰς τὸ τοῖς διαρμένοις ἑαυτοῦ, πολὺς ἐκτελεῖν
γινώσκονται ἐκτεντακλιθεῖν τε ὡς εἰς τοῖς αἰτούμεται καταβέβλ-
ται λαμβάνων, καὶ ζῆλον αἰώνων.

12. Κρίστων ἐκρυγόμενος βραδείν καρδίῃ, τοῦ ἐκρυγῶντος, καὶ εἰς ἑλπίδα ὄντος.

Ὁ ἀκρυγόμενος ἐκρυγόμενος χιταγωγῆν τὸν χρέζοντα τῆς

ἐπιτελούμενος ταύτας θεῖον, κακοῦς ἀπεργάζεται ἢ κατὰ προαι- XIII.
μασιν ἀποτυχῆναι τοῦ αγαθοῦ.

Εἰς οἱ πλουτίζοντες ἑαυτοὺς, μεδὲ ἔχοντες. 7.

Καὶ ὑπάρχει μὲν οἱ τινες περιποιεῖσθαι ἑαυτοὺς τὸν κατ' ἀρετὴν πνευματικὸν πλοῦτον· εἴτ' ἐν ὑπερίσσει, ὡς κατὰ διαθέ- σιν ἡγεμονίαν αὐτοῦ· εἴτ' ἐν δεικνύοντι, ὡς τοῦ σωματικοῦ ἀπο- ρεύοντες, καὶ τὰ ἐντελέειν προσκείμενα διὰ τὴν εὐχαρίστησιν ὑπε- ρείκοντες.

Καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινότεροι ἑαυτοὺς ἐν πολλῷ πλούτῳ.

Αὐτοὶ δὲ ὑπάρχουσιν, οἱ τινες κατέγουσιν ἑαυτοὺς, εἴτε πράγματι, ἢ τῷ θεῷ τὰς ἐν αὐτοῖς τοῦ κατ' εὐνοίας, ἐν τῇ ἀπολέ- σαι τὸ κατ' ἡμετέρας, δὲ τῷ σωματικῷ τοῦ περιττοῦ καὶ ὑπὲρ τὴν χρῆσιν σωματικοῦ πλοῦτον, καὶ τοὺς ἀλλότῃς συμ- βῆναι πᾶσιν εἴτε φρονήματι, ἐν τῇ πληρώματι τοῦ κατὰ γνώ- σιν καὶ ἀρετὴν σωματικοῦ πλοῦτος, ἑαυτοὺς ἀναξίως θεῷ λο- γιζόμενοι.

Αὐτοὶ φυχῇ ἀνδρῶν, ἢ ἰδίας πλοῦτος. 8.

Καὶ ἡλευθερία μὲν ἔστι τῇ ψυχῇ τοῦ γενναίου κατὰ τὴν καλῶν ἀνδριζόμενα, εἴτ' ἡ γαστριώτατος τῇ αὐτοῦ ψυχῇ κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν πνευματικὸν πλοῦτος, ὡς πάσης ἡγεμονίας καὶ κακίας ἀπαλλάττον αὐτὴν· εἴτ' ἡ ἐξ ἰδίων πόσιν συνεχθεῖς αὐ- τῷ σωματικῷ εἰς πᾶσιν σαρκοποιούμενος, πρὸς λύτρον τὴν ἡμαρ- τολογίας αὐτοῦ.

Πτωχὸς δὲ εὖχ ὑφίσταται ἀπειλῇ.

Ὁ ἡγεμονίαν δὲ πλοῦτος, εἴτε σωματικοῦ, εἴτε πνευμα- τικοῦ, οὐ φοβεῖται ἀπειλὴν τῇ μελλούσῃ καλῶσι, εἴτε ταύτας δι' ἀρροσύνην καταργήσει.

Ὡς δικαίους δὲ πτωχός. 9.

Καὶ τὸ μὲν τῇ διαγωγῇ πῶς, ἢ τοῦ τῇ δικαιοσύνης· οἷον, τοὺς κατὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐπιτολῶν κατεσκευασμένοι, ὡς ἀλλοὺς ἐκιδόμην ἀδύτως· κατὰ μὲν τὸ παρὸν, ἀκινδυνότερον· κατὰ δὲ τὸ μέλλον, τρωακότερον τε καὶ καθαρώτερον.

XIII. σενται ἑαυτοῖς τὸν ἀπὸ θεοῦ μαρτυρῶν, πρὸ τοῦ κακοῦ τῆς κρίσεως καὶ τῆς καταπεθέσεως.

3. Ὡς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, τεταί τὸν ἑαυτοῦ ψυχῇ.

Καὶ ἔς τις μὴ κρατεῖ τῆς ἑαυτοῦ γλώττης, ὥστε ἀπειροσύντως μὴ ῥηθιγγεῖναι τὰ πρὸς θεόν ἢ πρὸς ἀνθρώπους προσκρούοντα, φυλάττει τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ ἀνεπηφύευστος ἀπὸ διαρρίπτειν ἢ ἀνδρώπων, τῶν ζητούντων ἀφαιρῆναι τῶντων λαβίαν.

Ὁ δὲ προκίβης χεῖρσι, πτεῖται αὐτός.

Ὁ δ' ἀπειροσύντως ῥηθιγγόμενος, εἰς φῶς ἑαυτοῦ ἔρβαλει· ὡς ῥηθιγγόμενός τι ἱερῆρον κῆρ ψυχικὸς ἢ σωματικὸς κινδύνων.

4. Ἐν ἐπιθυμίᾳ ἐστὶ πᾶς ἄνθρωπος.

Καὶ ὁρίξιν μὴ κέκεται παραλόγους, ὥτας δοκῇ ῥηθιμῶν ἄργος, ὡς μὴ ἀκαταλῶν ἑαυτοῦ ἐν ταῖς ἐργασίαις καὶ ἁγνείᾳ. Χαίρει δὲ ἄνθρωπος, ἐν ἐπιθυμίᾳ.

Αἱ δὲ πρακτικαὶ θυνάμεις, τῶν γενναίων ἀνδισταμῶν μὴ τοὺς ἑαυτοῖς πᾶσιον, ὑπερβαίνοντες δὲ τὰ ἀκρόσια, ἐν πάσῃ σπουδῇ ἐργάζονται τὸ ἁγνόν, ὥς παρτελῆς ἐκφυγῆναι τὸ κακόν.

5. Λόγους ὁδίκους μισοὶ δίκαιοι.

Καὶ παραίνονται μὴν παρόνομος ἀπερρίπτειν ὁ τερῶν τὸν νόμον τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν, ὡς μὴδ' ἑαροῖς ἀπὸ δίκης κῆρην παραδέξασθαι.

Ἀσέβης δὲ κίσχονται καὶ οὐχ ἔχει παρρησίαν.

Ὁ δ' ἐν τῷ προταίνεσθαι τὴν εἰρημὴν παραίνονται, θεὸς μὴ τερῶν, κίσχονται τὴν μὴ τῶντων παραδεχόμενον, καὶ οὐκ ἐστὶ δύναται ἐκείνους κῆρην παρρησιασθῆναι, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ῥηθιγγεῖναι καὶ γὰρ.

6. Δικαιοσύνη φυλάσσει ἀκάτους.

Ἡ μὴ ποιεῖται τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν, τεταί ἐν τῷ ἁγνείᾳ τοὺς ἀπαλλαγμένους πᾶσις κακίας.

Τοὺς δὲ ἀσέβεις, πᾶσις ποιεῖ ὁμαρτία.

Τοὺς δὲ μὴ δὲ ἐργασίας τῶν δίκων ἐντολῶν τερῶντας τῶν

Κῆρυκα δὲ τόπον, ἀνὴρ καθαρός.

XII.

Πράγμα δὲ τῆς παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις τιμῆς ἄξιον δο-
ξασκεται παντὶς λόγου ἀμαρτημάτων ἀπελλογμένως.

Ἐν ἑστέῃς δικαιοσύνης, ζωὴ.

28.

Καὶ ἐν μὲν ταῖς ἱργασίαις τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν, ὡς πλη-
ρομα ἡ ἀγάπη ἐστίν, ἡ ἐν ταύτης ταπεινότητι φωτισμῶς τῆς γνώ-
σεως, ζωὴ ὑπάρχει τοῦ Θεοῦ.

Ὅσοι δὲ μετασέσωκον, εἰς θάνατον.

Τὰ δὲ ἔργα τῶν τῶ μὲντος πρὸς ἀνθρώπους ἀντιχόστων ἐπι-
μενον, δι' ἀναμίλητον μάλιστα συμβῆντος τινὸς ὑποποῦ παρ' αὐ-
τῶν εἰς αὐτοὺς, ἔγνωσι τοὺς ὡς ἀριστοτάτους μακρὸν τῆς
πιστῶς τῶν ἀρετῶν γενικωτάτης ἀγάπης, εἰς τὴν τῆς ψυχῆς θά-
νατον ἐς ἔσθιν ἡ ἀμαρτία, ὡς χωρισμῶς ἀπὸ Θεοῦ καὶ ἑαυτοῦ
ζωῆς.

C A P. XIII.

Υἱὸς πνεύματος ὑπίτατος πατρί.

V. 1.

Καὶ τὸν μὲν υἱοθετήσαντων θεὸς πῦρως, ἡ πῦρως τῆς θείας
αὐτοῦ ἐντολῆς ἱργαζόμενος, εὐπειθὴς ἐστὶ τῇ κατὰ χάριν υἱο-
θετησάμενος αὐτὸν, καὶ τὰ πρὸς σωτηρίαν ἐντολόμενος Θεὸς καὶ
πατρί.

Ὁ δὲ ἀνάσας, ἐν ἀπουσίᾳ.

Ὁ δὲ μὲν παιδόμενος Θεῷ, εἰς τὸ κοινὸν τῶν ἀγίων αὐτοῦ
ἐντολῆς καὶ θεὸς φύλης πῦρως υἱὸς κληθήσεται ἑξῆς αὐτοῦ, εἰς
τὸν ὅτι αὐτοῦ ἀκούτως χωρεῖ μακροσμέν.

Ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης φάγεται υἱὸς ἀγαθός.

2.

Καὶ ἀπὸ μὲν τῶν μαρτυρομενῶν ἀρετῶν, διὰ τῆς τοῦ
θείου ἐντολῆς ἱργασίας, τραφεύεται κατὰ φύσιν, ὁ τὸν ἐν πνεύ-
ματι κατὰ χάριν υἱοθετοῦν αὐτὸν ἐν πάσῃ εὐπειθείᾳ τερπὸν ἀφύγον.

Ψυχὰς δὲ παρανέμων, ὁλοῦνται ἄστροι.

Αἱ δὲ ψυχὰς τῶν τῶν θείας ἐντολῆς παραβλαστούμεν ὑπερ-
βύοντες.

- XII.
25. Φαρισαῖς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀνδρός δικαίου.
Ἐπειταρ ὃ μὴ φόβον ἔμπροσθεν Διὸς τῶν κολάσεων ἀπει-
λή, τὴν ψυχὴν ἐλθροὶ τοῦ κατὰ τὸν νόμον μὴ ἀνδρογόνου,
ταῖς δὲ θύραις ἐντολαί· πειθαρχοῦντες, ἀπὸ πάσης κακίας ταύ-
της σωστέμενοι.
Ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐργαίνει αὐτὸν.
Ἡ δ' ἐπαγγελία τῶν ἀσεπτῶν ἀγαθῶν χρηταίει αὐτὸν τῇ
ἐλπίδι τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ.
26. Ἐπιγνώμων δίκαιος, ἑαυτοῦ φίλος ἔσται.
Καὶ γὰρ ὃ μὴ ἐπιγνώσκων φόβῳ καὶ πόθῳ τὴν θείαν ὡς
κρετὴν, καὶ ἐν τῇ προτιμῇ τὴν παντὶς ἀνθρώπων ἀγάπην, τὴν
θείαν τερπὴ ἐντολήν, ἑαυτοῦ ἀγαπῶν ἐξ ἀποτίλτρατος ἔσται·
ὡς ἀγαπεθὴς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἔσται αὐτὸς ἀγάπης τοῦς
ἐμοῦσι.
Αἱ γνώμαι τῶν ἀσέβων ἀνεπιστάται.
Αἱ δὲ ψυχικαὶ διαθέσεις τῶν μὴ φόβῳ καὶ πόθῳ τὴν θείαν
ἐν καρδίᾳ περιτρέφοντων, αὐτῶν διὰ τὰ πρόσκαιρα, καὶ ἀσυμ-
παθὲς πρὸς τοὺς ἐμοῦσις ὑπάρχουσιν· τισὶν δὲ πάντως καὶ
τὸ δικαίον κριτὴν ἑαυτοῖς ἐν ἐμέρᾳ ἀνταπεδόσεως ἔχουσιν μὴ
ἐλαττωθῆναι παρ' αὐτοῦ, ἐπὶ μὲν αὐτοῖς ἴτιους ἔλθοντας.
Ἀμαρτάνοντες, καταλείβεται κακία.
Καὶ τοὺς ἀποτυγχάνοντας τῆς εἰς σωτηρίαν ἀγούσης στι-
γῆς καὶ ταλπωρῆς ἑδοῦ τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, καταλείβουσι
κολάσεις· ὃ πρὸς κώταρον πρόσκαιροι, ὃ πρὸς ταμυρίαν δια-
γινώσκουσι.
Ἡ δὲ ἐλπίς τῶν ἀσέβων πλανᾷται αὐτοῦ.
Ἡ δὲ εἰς ἀπώλειαν φέρουσα πλάνη καὶ τυρώχμος βιοτὴ
τῶν μὴ δι' ἔργων δικαιουσίνων τρωάμενοι θεῶν, ἀπατᾷται αὐτοῦς,
ἐσπόμενοι τῇ τῆς ἐλπίδος δολωμένῃ, τῇς εἰς σωτηρίαν ἀγού-
σας ἰδέου.
27. Οὐκ ἐπιτελείται δόλιος δόλος Διός.
Καὶ οὐκ ἐπιτυχῶς μὴν ὃ ὑποκρούμενος τὴν ἐλπίδα, τῆς δε-
συνόμενος ὑπ' αὐτοῦ παρ' ἀνδράσων τῆς.

μῆν, εἰδὲ ἔν τῶν παρὰ τὴν Δίαν ἐντολῶν ὑπὸ τοῦ ποιεῖν τοῦ XII.
ὑποτιθέμενον αὐτῷ.

Οἱ δὲ ἀσφίεις, πλεονάζουσιν κακῶν.

Οἱ δὲ μὴ τρωότες δὲ ἔργων δικαιοσύνης Διὸς, πληρωθή-
σονται ἀτιμίας παθῶν.

Ββίλον γὰρ κυρὸν χεῖρα φειδῆ.

22.

Καὶ ἀποτρέφεται μὲν ὁ τῶν ὧν διαπότισις εἰς αὐτὸς ὁμο-
λογίαν, μὴ δὲ ἔργων δικαιοσύνης βιβλαυμένον, οἷα κερῶν.

Ὁ δὲ ποιῶν πίστιν, θεοῦ παρ' αὐτῷ.

Ὁ δ' ἀποτιλὼν τὸν εἰς Διὸς πίστιν διὰ πρῶτον ζῶσιν,
εὐφρανόμενος τοῦτο ἔστιν εὐ γὰρ κερῶν ὁ Διὸς, ἀλλὰ ζῶ-
ντων ἔστιν.

Ἄσπερ συνιὼς, θρόνος αἰσθητός.

23.

Καὶ ὁ μὲν γενναῖος κατὰ τῶν παθῶν ἀδυστόμητος, καὶ
πρὸς τὴν Δίαν ἐντολῶν συνεισὼν κατὰ διόδοισιν, ἰδρυτὶς ἐστὶ
δικαιοσύνης, ὡς καὶ ἔξεν αὐτὸς ἰσχυρῶς, πᾶσι μὲν ἡς αὐ-
τῷ ἀποτρέπει κακίας ἐκείνων πᾶσιν δ' ἄριστον, πρὸς ἧν καὶ
προτρέπει, ποιῶν.

Καρδία δὲ ὁρρόνως, συναρτίζεται ἄραϊς.

Ἡ ψυχὴ δὲ τῶν μὴ Διὸς ἐν αὐτῷ περιτρώμενων, τοιοῦτοις
ὕπνωσιν κακίαις, οἷσις ὡς τὸ ἐχθροῦ κατεύχεται ὡς ἐστὶν
περικεκολλητὰ, ἐκαστὸς μὲν τοῖς ἀτιμωτοῖς πᾶσιν, ἐκαστὸς
δὲ τοῖς τιμωρτικοῖς.

Χεῖρ ἡλεκτῶν, κρατίζει εὐχερῶς.

24.

Καὶ γὰρ ὁ μὲν ποιητικὴ δύναμις τῶν ἐλεγεργμένων τὸ κρι-
τον τοῦ χείρονος, ἡ ἔστι τὸ λογικόν, ὑποτάξει εὐκόλως τὰς
αὐτῶν πέντας παιδαγωγικὰς καὶ ὁλόγους δυνάμεις, τὸν ἰσχυρὸν
καὶ τὸν θυμὸν, καὶ ποιήσει τὰς ἀρετὰς.

Δόλοι δὲ, ἔσονται εἰς προνομίαν.

Οἱ δὲ δολοῦντες τὴν εὐεξίαν τῇ πρὸς τὸ φθιπέριον σχι-
σει, ὑπάρξουσιν προεξίαντες κατὰ γνώμην εἰς διόρθωσιν τοῦ ἁρ-
χικῶν ἐχθροῦ.

XII. Εἰς οὗτοι λέγοντες τιτρώσκουσιν ὡς μάχισται.

18. Καὶ ὑπάρχουσιν μὲν οἱ τινες ἐπιλοῦντες μετὶν εἰρηκέν, πλέττει τοὺς ἀκούοντας διὰ τὸν οἰκίαν μαρτύρων, ὡς δὲ ὅπως ἐν μάχῃ εἰρηκέν πρὸς ἄλλους ἀντιπάλων πλέττειται δὲ αὐτοὺς, ἐκπαύσονται τὰς τούτων ψυχὰς, ἐν τῇ μὴ εἰδέναι καὶ αἰεὶ πνύματος.

Γνώσκαι σαφὲς ἰστέαι.

Οἱ δὲ λέγουσι τὸν εἰδέναι ὅτι τοῦ εἰρηκέν τυγχάνει πνύματος ἐν τοῦ πνύματος τὴν χάριν αὐτοῦ, καὶ τὰς τιτρώσκουσιν ψυχὰς ῥύσιν εἰρηκαῖς καταπαύοντες, διαμαρτυρίας αἰσίου τῆς προσηκούσας αὐτοῦ.

19. Χαλὴ ἀληθινὰ καὶ σαφὲς μαρτυρίαν.

* cod. τὴν ἀληθινὰ, ἐν κρίσει εἰσενεργεῖται, ἐς πᾶσι * ἔχουσι τὴν τῆς ἀληθείας βίβλιν, εὐμαρτυρίας τὰς τὸν ἀρεσκέν ψυχὰς εἰς πνύματος τῆς ἀληθείας ὄντας.

Μάρτυς δὲ τυχὸς γνώσκαι ἔχει ὁδόν.

Ὁ δὲ ἀπογγέλλων τὴν ἀληθινὰ, πρὸ τοῦ οἰκονομεῖται ἐν κρίσει τοὺς ἐκτοῦ λόγους πρὸς παραθεχῆ καὶ ὁρίσκει τὸν ἀρεσκέν, ὡς τὰ τοῦ θεοῦ μὴ φρονῶν διὰ τὸ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἀντιπαύει, ἀλλὰ γινώσκων ἵνα παρ' ἀνθρώπων διεκίς καμνῶν, λόγους προσηκούσας κίττειται λυμνῶν τοὺς ἀκούοντας.

20. Δόλος ἐν καρδίᾳ τειλαινομένου κακῶ.

Καὶ παραμύθια μὲν παύων ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἐργαζομένου τὰς ὑπερβῆς τοῦ πνύματος τὸ πνύται κατ' εἰκόνα θεοῦ καὶ πρὸς καὶ βελούσων.

Οἱ δὲ βελούσωνται εἰρηκέν, εὐμαρτυροῦνται.

Οἱ δὲ μαρτυροῦντες ἀντιπαύονται ἀπὸ παύων, χαρίζονται τοῦ κατὰ ψυχὴν πνύται βελούσων, καὶ σωτηρίας τυγχάνουσι ὁ γὰρ ὁδὸν, εὐμαρτυροῦνται καὶ τῇ πνύονται, ἀντιπαύονται.

21. Οὐκ ἐρίσκει τῇ δικαίᾳ οὐδὲν ὁδόν.

Καὶ οὐ δόξιν μὲν καλὸν τῇ κατὰ νόμους θεοῦ πνύται-

λίαν τοῦ τὰ θεῖα πότμος ἐπιδόματα καταγγέλλοντες, ἡ ψυχὴ τοῦ XII.
κατὰ τῶν παθῶν ἀνδριζομένου, πληρωθίσταται ἀρετῶν.

Ἀνταπόδωρα δὲ χαίλων αὐτοῦ δεδότηται αὐτῷ.

Ἀνταποδία δὲ τῆς ἀγαθῆς τοῦτου διδασκαλίας παρασχί-
θεται αὐτῷ παρὰ τοῦ μαθητευόμενου θεοῦ, ὅτι ἐξήγει ἄξιον
ἐξ ἀναξίου.

Ὅδοι ἀρετῶν ἐρῶσι ἐνώπιον αὐτῶν. 15.

Καὶ τὰ μὲν ἔργα τῶν ἐπιτηδείων φρονήτως, ἀκριβέστα-
τῶς ἀγαθῶς δεκόμεν αὐτοῖς ὡς ἑαυτοῖς ποτιόμενοι, καὶ μὴ
ἀκριβομένους τὰ ἑαυτῶν ἰστέροις ἐχέμεν, μετ' ὠμακόμενους
αὐτοῖς.

Εἰσκαίει δὲ συμβουλίας σοφίς.

Ἵπποκρίει δὲ ἀγαθὰς ὑποθέσεις, ὃ εἰδώς ὅτι γαστρίως πρόσ-
κειται πᾶς τοῖς οἰκίαις, καὶ μὴ ὥςτε καλὰ ἐφ' ἑαυτῷ ἰστέροις
καλλιστῶν τῶν οἰκίῳ βουλευμάτων ἐξισαπτός, μέμνη εἰς κινῶν
τρέχῃ ἢ ἰδμεν.

Ἄφρων, αὐτομαρὸν ἐξαγγέλλει ἔργον αὐτοῦ. 16.

Καὶ ὃ μὲν μὴ λόγῳ κρατῶν τοῦ θυμοῦ, ἀμὰ τῇ τοῦτου εἰς
ὄργην κινεῖσθαι, ἱερᾷται αὐτόν, εἰ δύνανται ἔργους, εἴτ' οὖν
λόγους.

Κρίνῃσι δὲ τὴν ἰσότην ἀτιμίαν παντοῦργος.

Οὐκ ἐξ δὲ οὗτοι ἔργοις οὗτοι μὲν λόγους φανερῶνται τὰ
ἀτιμωτὰ πόδε, φρενὶ δὲ τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὴν ἰσότητα τούτων
θυμῶν, ὃ πάντα πρῶτως μετὰ περιστάσεων λόγῳ τούτων κρα-
τῶν ἕως ἂν νικῶσθαι αὐτά.

Ἐποδικομένην πίστιν ἀπαγγέλλει δίκαιος. 17.

Καὶ φανερῶνται μὲν δι' ἔργων τὴν εἰς θεόν αὐτοῦ πίστιν,
ἀκακρόνται ὁ ἀνέμπος πολιτευόμενος, ὡς καὶ οὗ νικῶν, ὡ-
λὰ ὕδων κινεῖσθαι αὐτόν.

Ὁ δὲ μόνος τῶν ὀπίμων δάλας.

Ὁ δὲ βεβανῶν ἔργους τὰ παρὰ τὴν ὀρίαν κρίνει αὐτοῦ βε-
βαιότητα, τὰ κατὰ τὴν κρίσιν καταβόσκονται τοῖς παθίσιν.

- XII. Αἱ δὲ μέναι τῶν εὐσεβῶν, ἐν ἐχθρότητι.
 Αἱ δὲ πάλαι ἔχεις τῶν κατ' ἑμπερικτον γῶσιν τ' ἐμόντων
 θεῶν, ἐν ταῖς ταύταις κατὰ ψυχὴν φυλακτικαῖς δυνάμεσι μόνι-
 μως παταγυῖαι εἰσιν.
13. Αἱ' ἑμπερίας χυλῶν, ἑμπίπτει εἰς παγίδας ἑμπερικτῶν.
 Καὶ γὰρ διὰ μὲν τὰς τοῦ ἔντος ἀγαθοῦ ἀποτυχίας τῶν τῆς
 ψυχῆς ἑρκετικῶν δυνάμεων, αἷς ὡς ἐν χυλῶσι φάσματα, αἱ περὶ
 τὰ μέτωπα παρυφίστανται σχέσεις, ἀλλοτριῶνται τοῖς τοῦ διαβόλου
 θεράτρους, ὁ τῆς τῶν θεῶν ἐντολῶν ἀποτυχῆναι οὐδὲν.
 Ἐρριπύει δὲ ἔξ αὐτῶν δίκαιος.
 Διαβιβράσκει δὲ τὰ τοῦ πονεροῦ θεράτρικα, ὁ κατὰ νόμους
 θεῶν καλιντεύμενος.
 Ὁ βλάτων λαβὴ, διαχέσεται.
 Καὶ ὁ μὲν ἀποσκοπῶν κατὰ νοῦν πρὸς τὸν ἐπίσταν ἐν πᾶσι
 ἀνδράσιν θεωρούμενος ἕνα λόγον τῆς αὐτῶν φύσεως, καὶ μὴ
 κρίνων ἐκ τοῦ φαινομένου, τοὺς μὲν, ταπεινοὺς τοὺς δὲ, ὑψη-
 λούς, τῆς παρὰ θεοῦ συμφασίας ἀξιοθεύεται· μὴ κριθεσόμενος
 ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ παραπτώμασι, ἐπεὶ μετ' αὐτῶν τὰ τῶν ἄλλων
 ἔκρυσεν ἄλλὰ πάντως ἀνδράσιν· ἔξ ἰσοῦ ἐγάρπυσσε, διὰ τὸν ἕνα
 λόγον τῆς αὐτῶν φύσεως.
 Ὁ δὲ συναντῶν ἐν πόλιν, ἐκδιέβηται ψυχῆς.
 Ὁ δὲ ταῖς τῶν πολλῶν, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀνιστάται κατ'
 αἰσθήσιν ὁσωντῶν, ἐν τοῖς δίκεν πολὺν παρυσίαν εἰσάγειν πρὸς
 ψυχὴν τὰς τῶν ἑμπερικτῶν ἐμπερικτῶν αἰσθητικαῖς, καὶ παρὰ τῶν
 τσοῦτων ἀνισοτήτων ἑμπεδικζόμενος διαβῆναι κατὰ νοῦν πρὸς τὸν
 ἕνα τῶν τῶν ἀνδράσιν φύσεως λόγον, ἐκπίπτει ψυχῆς, ἀκου-
 σίαις πόνοις ἀποσπόμενος αὐτῶν, κατὰ συμβιβαστικῶν, τοῦ ῥήπε τῶν
 ἑμπερικτῶν αὐτῶν· ἀπελθὼν δὲ πάντως κριθῶναι καὶ ταύτων,
 ἐπειδὴ ἔρπον· καὶ πάλιν τὸν τοῦ θεοῦ κριμάτων τὸ ἀφίπτεον,
 πρὸς κἀμπερὶ τῶν ἑμπερικτῶν αὐτῶν.
14. Ἀπὸ κερπῶν γράμεις, ψυχὴ ἀνδρὸς κληροδοῦνται ἀγαθῶν.
 Καὶ ἐκ μὲν τῶν τροφίμων κατὰ ψυχὴν λόγον τῆς εἰδικτικῆς

Τὰ δὲ ἐπὶ λόγῳ τῶν ἀνθρώπων, ἀπολείπονται.

Αἱ δὲ διακρίσεις τῶν μὲν δι' ἔργων διακρινόμεναι τῶν αὐτῶν
δοῦν ἀπορριπνόμεναι, ὡς ἀποδοκιμασιὰς πρὸς τοὺς ἀποδοκιμαζόμενους.

Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ἐκκληρονομήσει αὐτήν. II.

Καὶ ὁ μὲν φιλοπονεῖς κατὰ πρᾶξιν περὶ τῆς ἑαυτοῦ χεῖρας
σάρκα, ἀνακαταβαίρων τοὺς ἐξ αὐτῆς προεβόλους ἐκπαθείας λογι-
σμούς, ὡς τοὺς τρεβόλους, τῇ τοῦ λόγου ἀρετῇ, ἐκπύουσι γα-
νήσεται τῶν δίκων ἔργων τρεφουσῶν τὴν ψυχὴν ἀρετῶν.

Οἱ δὲ διωκόμενοι πάντα, ἐκδοῦσι φρενῶν.

Οἱ δὲ συνευδόμενοι περὶ τῆς τῶν ἀποσταζόντων ἀσυνήτους
σχίστης, ἑλπίαις αἰεὶ ἔχουσιν ἀντιπάλιν ἀσπίδας καὶ ὑπερβολὰς
ὅτι ἂν πρὸς φρεσίν, ἔξῃ ἐπὶ ἀσπίδας καὶ ὑπερβολὰς ἀντιπαλαί-
ῃ δι' αὐτῶν ἐκδοῦναι, ἑλπίαις αὐτῶν ἵστανται κατὰ ἀσπίδας.

Ὅτι ἴστανται ἄλλος ἐν αἰῶνι διακρινόμενος, ἐν ταῖς ἑαυτοῦ ἐχθ-
ράταις ἐκκαλεῖται ἀρετῶν.

Καὶ γὰρ ὡς τις ἐπὶ ἐκταρακτικότητος ἐν ταῖς περὶ τῆς τῶν
ἐρετῶν ἐκταρακτικῶν ἀποσπαστικότητος, τὴν δίκων αἰῶνι ἐκταρακτικῶν
τῆς ἀληθείας τὴν ταύτης ἐκταρακτικότητος αὐτοῦ, καὶ μὴ πρὸς τοὺς
τῶν ὅτιον διακρινόμενους λόγους, ἐν ταῖς ἀσπίδαίς τῆς ἑαυτοῦ
ψυχῆς αἰσιν αὐτῇ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐκταρακτικῶν ὡς το-
σοῦ ἐκταρακτικῶν, πρὸς τὴν μὴ πρὸς αὐτῶν τὴν ταύτης
ἐκταρακτικῶν ἐκταρακτικῶν, καὶ ἀλλοτρίων τῶν αὐτοῦ
πρὸς ἑαυτὴν διὰ τῆς ἀσπίδαίς ὡς τοσοῦτος ἵστανται διὰ τὴν ἑαυ-
τοῦ κατὰ γῆρας ἐκταρακτικῶν, τὴν ἀσπίδαίς τῶν ταῖς ταυμά-
ταις ἀσπίδαίς ἐκταρακτικῶν τῶν ἀρετῶν ἢ τις ἀσπίδαίς,
καὶ ἑλπίαις ἀποδοκιμασίας ἀσπίδαίς ἀρετῶν καὶ διακρινόμενους,
ἐπὶ περὶ μὲν τὴν ἐκταρακτικῶν ἀσπίδαίς, ἀσπίδαίς περὶ δὲ τὴν
ἐκταρακτικῶν, διὰ τὴν περὶ δὲ τὴν λογικῶν, ἀσπίδαίς καὶ περὶ τῶν ἀ-
ρετῶν τῶν, μισανθῶν.

Ἐκταρακτικῶν ἀσπίδαίς, ἀσπίδαίς.

Ἐκταρακτικῶν ἀσπίδαίς καὶ ἀσπίδαίς καὶ ἀσπίδαίς, τῶν
μὴ ταυμάταις δι' ἐκταρακτικῶν τῶν αὐτοῦ, βλεφάρων ὡς τῶν
ἐκταρακτικῶν ἀρετῶν ἐκταρακτικῶν.

Καὶ ὁ πῶν παρίστανται αἰσθηταί, δόξας ἀληθεύς πρόξενος γίνονται οὐκ, τῷ χρωμένῳ ταύτῃ ἀπὸ λόγον βουδῶ πρὸς τὴν ἀπαιτήσαν θουρίαν τῶν ὁσίων.

Ἄσπερ δὲ ἐν ἑλίῳ σκόλῃ, οὕτως ἀνδρῶν ἀπὸλλυσι γυνὴ κακοποιός.

Καθάπερ δὲ σκόλῃ διασπείρει ἑλὼν, διασπείρωσιν αὐτῷ, οὕτω τὸν νόον διασπείδει αἰσθηταί, ὁ δὲ κατακρίνει τῇ σφίσι τῶν ἡδονῶν, καὶ ἀποκλεινόμεν ταύτην τῆς καρτὶς τοῦ πόντου αἰτίαν, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων κινήσεων ἀληθεύς δόξας.

Λογισμοὶ δυνάμει, κρίματα.

5.

Καὶ οἱ πῶν διανοητικοὶ τῶν μέτε εἰς τὰ κατ' ἐλευθέρην τῆς ἀρετῆς κώδε, μὲτ' εἰς τὰ κατ' ὑπερβολὴν παρεκλινόντων, αὐτῶν ἄλλο εἶναι ὁ τοῦ πῶν ἀληθεύς ἀγαθὸς αἰτίας, τοδ' ὡσαύτως κακοῦ ἀπεφυγῇ.

Κυβερνῶσι δὲ ἀσπίεις, δόλους.

Δοξάζουσι δὲ οἱ τῶν ἀληθειῶν μὴ τιμῶντες κατ' ὑπόμνητον ἀρετῆς, ἀγαθὸν καὶ κακοῦ παρεκλινῶσι· διὰ τὸ ἀνδρώσεως ἐν ἀρετῇ, καὶ εὐ θεῶ ἐν ἀληθείᾳ, σπουδάζοντες ἀρίστην.

Λόγοι ἀσπίων, δόλοι εἰς αἶμα.

6.

Καὶ γὰρ τὰ δουλοῦντα ταῖς ἀρεταῖς εὐνοϊκὰ μέματα τῶν τῶν ἀληθειῶν μὴ τιμῶντων, πλεόντουνται παρὰ ταύτων πρὸς γένον τῶν παρ' αὐτῶν ὁ φθονοῦμενος ὁ ἄλλως πως μετακρίνεται, καὶ δια ταῦτα διαβιβλόμενος ὡς ἔχειν συλλήπτους τοῦ τοιαύτου ἀσπίων ἐπιχειρήματος, τοὺς αὐτῶν ἀρεταῖς.

Στάμα δὲ εὐδίας, βόταναι αὐτοῖς.

Λόγος δὲ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρώσεων, καὶ μάλιστα τῆς ἀληθείας προτιμῶντων, ἐλαγκτικῶς πῶν τῶν διαβιβλόντων, ὑπερβολολογητικῶς δὲ τῶν διαβιβλόμενων, λυτρεύεται ταύτους τῆς ἐκφύλης.

Καὶ εὐ ἰὼν εὐρησθῇ ἀσπίς, ἀρκεῖται.

7.

Ἔσθαι πῶν ἂν ἐκτραπῇ τῆς κατ' ἀρετὴν ὁδοῦ, ὁ μὴ τιμῶν τῶν ἀληθειῶν, εἰτ' εἰς τὰ θετικὰ τὰ ἀγαθὰ ὑπερβαίνει, εἰτ'

XII. δεχόμενον λαλεῖσθαι τὸ δι, ὡς μὴ ἐνδεχόμενον λαλεῖσθαι καὶ τὸ μὴ, ὡς ἐνδεχόμενον γίνεσθαι τὸ δι, ὡς μὴ ἐνδεχόμενον γίνεσθαι καὶ τὸ μὴ, ὡς ἀρθεῖεν τὸ δι, ὡς ῥεθαρῖον ὅτι περ ὁ μὴ κατὰ ἄλλοις τοῖς ὄντες ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ διωκτοῖς, ἐπιμεινόμενος ἐστὶ καὶ ἐπίστροφος, ὡς περιμετρεῖται ὁ δι κατ' αἰσθητοῖς τοῦ δοκούντος, ἔχοντος τὰς σωματικὰς ἐξουσίας καὶ τὰς ὁδούς, προχρηστέα καὶ ἄνετος, ὡς φυσικῶς.

Ὁ δὲ μισὸς ἐλέγχους, ἔχων.

Ὁ δὲ ἀπερμετρεῖται τὰς ψυχρῶτας τῶν αὐτοῦ ἀμαρτιῶν, ἐστέρνεται ἡμεῖς· οἷα μὴ θύμωσιν ἐπὶ εἰς ἐπιγνώσει ἀλεξείας ἐλθόν.

2. Κρίστωις ὁ εὐρὺν χάριν παρὰ κυρίω.

Καὶ ἐκλειλαγμένοι μὴν ἔτι παρὰ τῷ διαπότη τῶν ὅλων διῶ, ὁ τῷ ἑαυτοῦ πύθῳ ἐπιτυχῶν παρ' αὐτοῦ κατὰ θυμῶν, τὰς τε τῶν εὐλαίων ἀμαρτημάτων ἀγίστους, καὶ τὰς αὐτοῦ ἀπολαύσεις.

Ἄνθρωπος δὲ παρὰ τὸν, παρασκευάζονται.

Ὁ δὲ τὴν ποιητικὴν μὴν τῶν κατεμένων κατεμίνους δύνανται, χροῖστος δ' αὐτῷ παρὰ τὸ καθεῖον κατὰ προαίρεσιν, οὐ κατὰ πάντα τοῦ παρὰ διῶ ἀπαξιωθῆσθαι λέγει· ἀλλὰ κατὰ μὴν τὸ αἰεὶ εἶναι, τοῦτο ἐν τῷ ἀναστάσει ἀξιωμαθῆσθαι, διὰ τὴν περὶ πάντας τοῦ διῶ ἀγαθότητα κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ εἶναι αἰεὶ, ἀπαξιωθῆσθαι αὐτοῦ, διὰ τε τὸ τὰς εὐλαίας γνώμης παραλογον, καὶ τὸ τοῦ διῶ δίκαιον.

3. Οὐ κατορθώσει ἄδρμωνος ἔξ ἀνέρον.

Καὶ γὰρ εὐχὴ ἔχει τι χρεῖον ἀποτέλεσμα ἄδρμωνος ἔξ ἀλέγου προαίρεσις, ὡς πάσις αὐτῷ τὰς ἐκείνης εἰς ῥεθάρην τελευτώσας.

Αἱ δὲ μέναι τῶν θεοῦ, εὐχὴ ἐκπαθῆσθαι.

Αἱ δὲ πύγαι περὶ τὸ ἀγαθὸν ἔχουσιν τῶν ἀμεινῶν πολεμεινῶν, μετῶντες ἐν ταυτοῖς ἀναπόστατοις ἐς αἰεὶ, ὡς ἀναλλοιωτῶν κατὰ διαίθετον.

4. Γυνὲ ἀδελφίκα, στήματα τῷ ἀδελφί αὐτῷ.

Ἐκ καρποῦ δικαιοσύνης, γίνῃαι δυνήσκει ζωῆς.

XI.
50.

Καὶ ἔξ ἁρετῆς μὲν καρποποιεῖται πρὸς τὴν κατὰ νόμον ζωὴν πολεμίας, βλαστῶσαι ἐν τῇ ψυχῇ ὁ τούτων συντεταγμένος λόγος τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅς φυλάττεται ἀπὸ τοῦ κατ' ἁμαρτίαν διακρί-
νον· ὡς μὲν καλῶν τῶν μενόντων ἀνταγχεῖναι, ὡς δὲ κακοῦ τὰς
περὶ τὰ πρότεκα οὐχότως ἀνταγχεῖναι.

Ἀφαιρούμεται δὲ ἅραις ψυχὰς παρακρίμων.

Ἀφαιρούμεται δὲ τὰς προσκαίρων ζωῆς πρὸς καρποῦ, ψυχὰς
τῶν μὴ τερπύμενων τὰς τοῦ Θεοῦ ἐπιτολάς, τῶν ἑμερῶν τὰς κα-
κίας αὐτῶν καταβουλεύων, διὰ τοῦ ἐκτετατοῦ.

Εἰ ὁ μὲν δικαίος μέλας σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτανύς ἔτι
πρὸς φασείται;

Εἰ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ τῆς ζωῆς τερπνὴ ἐπιτολὰς διὰ πολλῶν
σώζεται μαθημάτων, τῶν μὲν καὶ ἑδονῶν ἐκουσίων παθῶν ἐγ-
κρατούμενος, τοὺς δὲ κατ' ἐξουίαν πειρασμοὺς εὐχαρίστως ὑπο-
μένων· ἔτι βικιστὴ ἔστιν ἡ βουλοία τῶν εὐρεσιῶν, καὶ βικιστὴ
ἐρπύζουσιν αὐτὸν· ὁ μὲν δὲ ἔργων δικαιοσύνης τερπνὴν τὴν ζωὴν,
καὶ ἀποτρυγχάνων τούτων κατὰ δοῦλαίον, ἡ οὐδυνῶς ἐνεδρασε-
ται, κατακαίει τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτου παρεντος καὶ
τὰ πάντα κτερούοντος, ἐκπτύσκει· ὡς μαθητὴς κατὰ τὸ εἶναι
ἀπειλαῶν αὐτοῦ, ἔστιν ἐν μόνῃ πάντως τῇ εἰσῆ· ὡς κατὰ τοῦ-
το μέσον μετέχων αὐτοῦ, διὰ τὸ ἀνταλλάττειν κατὰ γνώμην,
τοῦ εἶναι αὐτοῦ, τὸ πρὸ εἶναι αὐτοῦ.

C A P. XII.

Ὁ ἀγαπῶν παιδεύει, ἀγαπᾷ εὐδοχεῖ.

V. 1.

Καὶ γὰρ ὁ ἱερὸν τὰς πρὸς σωτηρίαν δι' ἐλεημοσύνης καὶ ὑπο-
μονῆς ἐκτετατὴ τῇ ψυχῇ ἀγωγὴ, ἐξ δικαιοσύνης τὰς τὸ ὄντως
ἀγαθὸν καὶ τὸ καλὸν παντοκράτως ἐκτετατὴς· τὸ μὲν, ὡς μὲν ἐργ-
μεν· τὸ δὲ, ὡς ἐργόμενος· καὶ τὸ μὲν, ὡς ἐκτετατὴς ἐκτε-
τατὴ· τὸ δὲ, ὡς ἐκτετατὴς ἐκτετατὴ καὶ τὸ μὲν, ὡς ἐκ-

XI. καταναλίσκεται τοῖς πολλοῖς τῶν ἐπιτήρων φυχῶν δαίμονι,
ταῖς ἐπιστάς τῶν ἀλόγων παίδων.

Εὐλογίᾳ δὲ εἰς κεφαλὴν τοῦ μετὰδιδότος.

Ἐπ' ἀγαθοῖς δὲ ἔσται ἡ χάρις αὐτοῦ τοῦ ἐκρέτου λόγου,
παρὰ τῇ ἐγγεμένῃ υἱῷ, τοῦ μετὰδιδότος τοῦτον παρὰ πρὸς καρ-
ποφορικῶν ποταμότητος.

27. Τελειούμενος ἀγαθῶ, ζῆτι χάριν ἀγαθῶν.

Καὶ ὁ πῶν ἐργαζόμενος τὰς πανηγύδας τοῦ θεοῦ ἐπιστάς,
σπουδῇ λαβὴν τοῦ σπουδαίου συνόματος δαίμονι, τὴν αὐτοῦ
ὀφειλμένην ἀποκρίσσειναι, καὶ τὰς μεθιῶν τῶν ὑπὲρ φύσιν
ἀγαθῶν ἀξιοῦσιν.

Ἐκτείνοντα δὲ κατὰ, καταλαμβάνει αὐτόν.

Τὸν δὲ σπουδάζοντα κατανοεῖν, καταλάβει δαίμονις τὸ πῶ-
σθιν αὐτοῦ, ὥστε κατὰ τὸ παρὲν πρὸς διαίτησιν, εἴτε κατὰ
τὸ μέλειν πρὸς ταπεινῶν.

28. Ὁ πεπονηθὼς ἐπὶ πλοῦθι αὐτοῦ, αὐτὸς παύεται.

Καὶ ὁ πῶν διαπρῶν ἐπὶ ἰδίᾳς εἴτε χρημάτων εἴτε καταδω-
ματι, καὶ μὴ ἐπὶ τῇ θεῷ, ὁ τοιοῦτος καταναλίσκεται ἐν δόλῳ
ἐγκαταλείψας, εἴτε τῶν χρημάτων διαβήμεντων, εἴτε τοῦτου
σφαλόντος κατὰ λόγον ἢ πρῶξιν.

Ὁ δὲ ἀντιλαβόμενος δαίμονι, αὐτὸς ἀπεκτελεῖ.

Ὁ δὲ ἀντεπιστάμενος καὶ ἔστιν ἐπὶ καὶ ἐνέργειαν, τῶν ἀπο-
κρισέντων πῶν τοῦ αὐτοῦ, ημερομενῶν δὲ εἰς τὰ ἀγαθὰ δόλῳ
ἐπιστάων, καὶ ὡς τὴν οἰκίαν ἐπιγινώσκων ἀποδίδων, εἰς μέσον
ἐπιτίθων θεῷ, ὁ τοιοῦτος διακρινῶν γινώσκεται κατ' ἀρετῆν, καὶ
λαμπρῶς.

29. Ὁ μὴ συμπιπρωμένος τῇ ἐκτὲρ οἴῳ, ελαφρομένῳ ἀνάρῃ.

Καὶ ὁ μὴ ταῖς ἀποδότησιν τῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ οἴῳ συγγνωστο-
ν, καὶ βλαπτόντων αὐτοῦ ὡς δυνατὸν, τὸ ἀρετῶν τῶν τοῦ-
των γινώσκων καρθεῖται, καὶ οὐχὶ τοῦτοις εἰς τὸ ὑπερνοεῖν αὐτοῦ.
ἀνυλίσσει δὲ ἄρρων ἡσυχίαν.

Ἐπαίτεται δὲ τῇ ἐχθρῶν ὁ μὴ ἐχθρῶν, μεταρχήνῃ τοῦ-
των οἰκῶν, καὶ ἀγασσὶ εἰς τὸ πρὸς τὸ ἐκτὲρ βουλεύσας.

Ἡ μὲν ἔστις τοῦ προκρίνουτος τῶν φανερῶν, ὡς προ- XI.
καίρων, τὰ ὑπὲρ τὸ φανερῶν ἀγαθὰ, ὡς αἰώνα, ἅπαντα ὑπερ-
χει καλὰ, ὡς σωτήριος.

Ἐκείνις δὲ ἀποβῶν ἀπελείπται.

Ἡ δ' ἐπὶ ταῖς προσκαίροις κηκοίθαις τῶν μὲν δι' ἐμπράκτα
γνώσεως τιμῶντων θεῖν, ἀφανισθίσκται, εἰς τὸ μὲν χωρεῖσθαι
ἐν τῷ φθαρῶναι αὐτά.

Εἰσὶν αἱ τὰ ἴδια ἐκείροντες, οἱ κλίσιον ποιεῖσιν. 24.

Καὶ ὑπάρχουσιν μὲν οἱ πρὸς τοὺς δευτέρους, εἴτε τὰ κείνι
χρήματα ἐκερκίζοντες, εἴτε ἀρετῶν μεταδόσεις ποιοῦμενοι, οἱ
τῶν ἐκαστανταλαιοῦν αὐτοῖς ἢ τὸν σωματικόν ἢ τὸν πνευμα-
τικόν πλοῦτον περιποιούνται.

Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ συναγόντες τὰ ἄλλότρη, οἱ διατίθενται.

Ὑπάρχουσιν δ' αὖθις τινές, οἱ καὶ τὰ τῶν ἄλλων εἴτε ἀν-
θρώπων ἀρνούοντες χρήματα, εἴτε θείων κακίας μεταλαμβάν-
οντες, οἱ τῶν σμικρόνουν αὐτοῖς, κατὰ μὲν τὸν σωματι-
κόν πλοῦτον, δικῆς εἰσπραττόμενοι, ὑπὲρ ὧν κακῶς ἐτιμῶν-
σαν κατὰ δὲ τὸν ψυχικόν, ὡς τὸν κατ' ἀρετὴν τὸν ἀποβαλ-
λέμενοι, καὶ τὴν κακίαν ἀπαίρειν ἐκαστατόμενοι.

Ψυχὴ εὐλογουμένη, καὶ αὐτὰ ἀπλῶ. 25.

Ψυχὴ γὰρ ἱκανομένη κατὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἐστὶ, κα-
τα ἢ διακρίνουσα αὐτῇ ἐπὶ ταῖς οὐκ αὐτοῖς δι' ἀνάγκην, καὶ μὲν
στασιάζουσα ταῖς σμικροῖνται, εἴτε ἄδια εἶναι, εἴτε καὶ ἀν-
γοῖα κῆρυξεν τὸν ἐκ παθῶν λαμβάνουσα σύνδεσιν, ἀλλ' ἀποδο-
τὴν τῆς ἰδίας φύσεως διαφυλάττουσα λόγον.

Ἀνὲρ δὲ θυμῶδες, οὐκ εὐσχήμων.

Ὁ δὲ πρὸς τοὺς λυκούντας αὐτὸν ἐργιζόμενος, ἀσχερῶν, 26.
τὸν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς κατὰ ψυχὴν γαλήνης εὐσεβέως ἀπο-
βαλλόμενος.

Ὁ συνέχων σίλον, ὑπολείπει αὐτὸν ταῖς ἐλπίσιν.

Καὶ ὁ μὲν μὲν καταβάλλων τὸν δικῆν αἴτου καρποφόρον τῆς
ἀρετῆς ἐμπυτον λόγον σαρὰ κατὰ πρῶτον, καταλείπει τοῦτον

- XI. παλαμφόμενος, πρὸς τὴν ἀνταρκατικὴν καὶ ἀνάλιστον τίσεται
ζῶν, λαμβάνων ἀρχὴν μὴ ταύτης τὴν διὰ πίεως διεγερθεὶς
προσποτὴν δὲ, τὸ κατ' ἀρετὴν ἔδος.

Δωγρός δὲ ἀπεβόη, εἰς θάνατον.

Ἡ πᾶσα δὲ πεπνυγία τοῦ μὴ δι' ἀπαρκέτου γνώσεως τραυ-
τος Διόν, τιλαντὴ εἰς φθάρην, ὡς κατ' ἐννομήν περὶ τὰ προσ-
καίρα.

20. Βδύλον καὶ κορίν, ὅδοι διεισπραμένοι.

Ὅτι μαρτυρέμενα εἰσὶ παρὰ διὰ ἔργα παραγκυλιμένα τῆς
κατ' ἀρετὴν εὐδαιμονίας ὁδοῦ, πρὸς τὰ κατ' ἑλπίαν ταύτης καὶ
καταβόλῃν πύδα.

Προδεδικτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄνθρωποι ἐν ἔθῳ.

Ἀποδεδικτοὶ δὲ αὐτῷ, ὅσοι πάντες μάρτυ ἀπελλεγμένοι τὴν
εἰδὴν τῆς παρούσης ζωῆς διελίχοντο.

21. Χαίρει χεῖρας ἰσχυρῶν ἡδύως, οὐκ ἀτιμώμετος ἔστι κακῶς.

Καὶ ἡ μὴ τῶν πόνων τῆς αἰτίας χεῖρας, ταῦς τῶν ἀλ-
λοτρῶν χερῶν πόνους, παρὰ πάντα δίκαιον λόγον προσβίβας,
οὐκ ἔκτις ἐλπίσιν ἔσται, ὅπῃ ὡς ἐνδείχεται λυπερῶς εἰς τοὺς
πλειονεταθόντας παρ' αὐτοῦ.

Ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνης, λήφεται μισθὸν πιστόν.

Ὁ δὲ σπορεύων εἰς τὰς τῶν διαρκῶν γαστράς, καὶ τῶν
ἐαυτοῦ χερῶν πόνους, ἀκαλόγως τῇ χρεῖᾳ ἐκείνου λήψι παρὰ
τοῦ μισθοποδοῦ τοῦ ἀντιμισθίαν βεβαίως, τὴν ἐς αὐτὸν δια-
ρκέουσιν.

22. Ὅσπερ ἐνώτιον χρυσοῦν ἐν μόνῳ νόσῃ, οὕτω γυναικὶ κακί-
σθου κἄλλος.

Καὶ καθάπερ ἐνώτιος κόσμος, ὑπερτερμῶς χεῖρου μόνῃ, τῇ
βροβέρῃ μισθώνεται, οὕτω καὶ αἰσθητοὶ ἀλογιστως φερόμενοι,
τὸ πρὸς ἐνώτισιν τῆς δόξης τοῦ πιποικέτου κἄλλος τῶν αἰ-
σθητῶν, τῇ βροβέρῃ τῶν ἡδονῶν κατ' ἐκιδυμίαν μισθώνεται
καὶ γάρ

23. Ἐκιδυμία δικαίου πᾶσα ἀγαθή.

Οἱ δὲ ἄνδρες, ἐκείθεν τὴν πλοῦτην.

XI.

Οἱ δὲ κατὰ ψυχὴν γενεαῖοι, ἐκ' αὐτῇ τῇ τῆς γνώσεως πτωματικῇ πλοῦτην στερρίζονται, ἀνδρίζονται τὸ ἐκείθεν.

Τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθόταται ἀπὸρ ἡλαττων.

17.

Καὶ τὸν μὲν ἴδιον ψυχὴν εὐαγγελί, ἐκκαταύζων δι' ἀγαθοργίας αὐτῇ ὡς θεοῦ εἰκότι τὸ κατ' ὁμοίωσιν, ὁ κατὰ τῶν παθῶν ἀνδρίζομενος, καὶ τοῖς περιπίπτουσιν ποικίλαις πειρασμοῖς καὶ θεωρίαις παντοῖαις χιτραγωγίας εὐκαίρων, καὶ χιτρώμα βοηθείας αὐτοῖς κατὰ τὸ δυνατόν ἐράγας.

Ἐξέλλεται δὲ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὁ ἀνείλεπων.

Διακρίνει δὲ τὸ ἴδιον σῶμα, ἴδιον γὰρ καὶ τὸ ἐκείθεν, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρὸν πάντας παθεῖν τε καὶ κρᾶναι, ὁ μὴ δὲ εἶπεν τινὲς ἐκκαταύζομενος, καὶ ὡς δυνατόν βοηθῶν, ἀλλ' ἴδον τοῦτον τοῖς συνόχευσι αὐτὸς κκεῖς ῥηθιρσθαι ὅτι κκεῖς ὁ νεοστος, τοῦ τε θεοῦ τὸν περὶ αὐτὸν ἔλεον, καὶ τῇ τῶν πολλῶν σπλῆγγων καὶ κατακρίσει αὐτοῖς ἑαυτῇ ἐκ τῆς περὶ τὸν πλεονεξίας ἀσπληγγίας τὸν ἀσπληλτον, μὴ ἡλετόμενος ἐπειδὴ μὴ εἴληπεν.

Ἀσπλῆς ποιεῖ ἔργα ἁδίκων.

18.

Καὶ ὁ μὲν μὴ ταμῶν τὸν θεόν ὡς αὐτοεὐλόγητον, διακράττει τὰ παρὰ τὸν νόμον τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν ἔργα.

Ἐπέρου δὲ δικαίως, ρασθός ἡλαθείας.

Ὁ δὲ δίκων σπέρματος, εἰς τὰς ψυχὰς τῶν προεργιάντων τὰ αἰώνια τῶν προεργιών, κίπτων καὶ κερματίζων τὸ ἀγαθόν, εἰς τρεῖς κεντα καὶ εἰς ἑξήκοντα καὶ ἑκατόν, θεῖος λόγος, ρασθωσιθεοῖα ὑπάρχει τοῦ τῶν γνωστῶν πειρατῶν τῆς ἀληθείας περισπόμενος βεβαίως· ὁ γὰρ προσάγων θεῷ βεβαίαν τὸν εἰς αὐτὸν κίπτεν, ἀντιλαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον τῆς ἀλαθείας καθιερῶντα αὐτὸν καὶ τελειοῦντα κατὰ χάριν, τῇ τῶν ὑπὲρ φύσιν ἀγαθῶν μαζέξῃ.

Υἱὸς δικαίος, γεννᾶται εἰς ζωὴν.

19.

Καὶ γὰρ ὁ μὲν θεῷ υἱοθετηθεὶς διὰ πίστεως, καὶ ἀμνηστως

- XI. Σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βουλῇ.
 * cod. Σώματος * δὲ φυλακῇ ἔστιν ἐν τῇ πλείστῃ παρὰ τοῦ ἀνδρὶ
 σώμα· ἐξερπύσσει τοῦ συναισθουτός· καὶ γὰρ

15. Πονερός ἀκακοποιός, ὅταν τυγχίῃ δικαίωμα.
 Ὁ πολυμήχανος ἐχθρὸς τῶν ἐπιτήμων ψυχῶν καὶ πολέμιος
 τὰ μὲν πρὸς βλάβην τῶν ἀγωνιζομένων οὐκ ἄλλοτε ἀποτείλει, εἰ
 μὴ ὅπταν ὑπεργαρίων τῆς ἐπίστασις τῶν ἀρετῶν, τῆς εὐαγ-
 γελῆς τοῦ παρ' ἀνδρώπων δικαίωμα, θάλονότι τὸν ἥπαιτον, πα-
 ραίῃς αὐτῶν τῇ ἀπὸ διελύξ· συνεκταζόμενος παρ' αὐτοῦ κατὰ
 τοῦτον ἐπὶ βουλῇ.

Μορὶ δὲ ἔχον ἀσφαλείας.

Ἀποτρέπεται δὲ, καὶ εὖ βίβει προτρέπεται λόγον προε-
 χόμενόν τε ἐκ ψυχῆς παραλαβόμενος, τῇ πολυπραγίᾳ τῶν αὐτοῦ
 μηχανῶν, καὶ ἐμπαιζόμενα τῶν αὐτῶν φυλακῆς, ταῖς αὐτῇ ὑπε-
 ρουούσας ψυχαῖς.

16. Γυνὴ εὐχρηστὴς, ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν.

Καὶ ἡ μὲν βραδεία τῇ νῦν πρὸς κατανέεσθαι τῶν ἐν ταῖς οὔσαι
 λόγων ἀσθενείας, καλῶς παρὰ τοῦτον χρωμένη, ὡς ἔργον αὐ-
 τοῦ, ἀνιστῇ αὐτῇ κατὰ δίδουσι, γενναίως κατὰ τῶν παθῶν
 ἀγωνιζομένη, τὴν λογικὴν καὶ τῶν ὅρων δόξαν καὶ ἡ ὁ τοῦ
 τῶν ὁδίων ἀπολαυβόμενος τιμῆς, ἐπιγινώσκουσι ἐκ τῶν ὅρων τῆς
 ἀξίως τῶν ὅρων.

Θρόνος δὲ ἀγίας, γυνὴ μετοικα διακίνα.

Ἰδρυσται δὲ αὐτῇ ὕψους, ὁ αὐτὸς μὲν καὶ αὐτὸς συνιργούσας
 τῇ νῦν διὰ τὴν ἀλόγιον τῶν προσπαίρων ἀγίας, τὰς δ' ἀρε-
 τὰς ἀποσπαραγμένης διὰ τὸ τοῦτον ἐπίστατον, αἰσθητοῦ ὁ γὰρ
 τῶν παθῶν μετὰ τοῦ τοῦ, τῇ ἐρυβρίστην ἔχει τὰς καλὰς ἐγκάθε-
 ται, ἀλογιστῶς αὐτῇ ἱκανοποιούμενος.

Πλούτου ἄνεργοι, ἐδιδίξεν γίνεσθαι.

Καὶ τοῦ μὲν κατὰ γὰρ οὐκ ἐκπαινετοῦ πλούτου, εἰ μὲν
 μετῶντες, καὶ μὴ δακνιζόμενοι πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν,
 στήριχτον ὑπερβαίνουσι.

Ἐν εὐλογίᾳ τῷ θένει, ὑψοῦσθαι πόλεις.

XI.

Καὶ γὰρ ἐν μὲν τῇ ἀγαθῇ δόξαντι τῶν ἀπλῶν διδασκόντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ἀρῶσθαι τῇ φυσικῇ ἐν παύρᾳ θεωρίᾳ, εἰς τὴν ἀπαιτεῖται γνώσις τῶν ὑπὸ φύσιν καὶ χρίτων, φύχῃ ἐν ᾗ δόξαροι περικελούσι λογισμοί.

Στόμα δι' αἰσθῶν, κατακαπνύσεται.

Ἐν δὲ ταῖς ἀπατελαῖς ὑπερθέταις τῶν μὴ τιμάντων διὸν σπουδαίων τῆς σωτηρίας, εἰς ἀλογίστους ἐπιθυμίας καταναχθῶσιν.

Μυσταγίξει πολίτας ἐνδεῆς φρονῶν.

12.

Καὶ διακηλίζει μὲν κατακρίνων τοὺς ἐν τῇ παρόντι κόσμῳ μὴ ἀρῶν πολιτευομένους ἀδρόπλους, ἃ ἐν τῇ μὴ ἐπιγινώσκοντι τὴν οὐσίαν ἀσθένειαν, ἑλλειπῆς φρονήσεως.

Ἄνερ δι' ἡρόντος, ἡσυχίαν ἔχει.

Ὁ δὲ ἐν τῇ ταύτῃ ἐπιγινώσκων τίτλος ταῖς ῥῆσι, προσέχων ἑαυτῷ, σφαλίζει μόνον τὰ οἰκτικὰ σφάλματα ἐξιτάζων καὶ διαρρῶμενος.

Ἄνερ διγλωσσος, ἀποκαλύπτει βουλὰς ἐν συνεδρίῳ.

13.

Καὶ ἀνδρικός μὲν πρὸς ἀπύτην πολλῶν, λόγους ἀντικειμένους ἀλλήλοις ψευγγόμενος, ἀποκαλύπτει τὰ ἡμιστευσθέντα αὐτῷ παρὰ τινος σφάλματα ἐν συνελύσει λαοῦ κήρυτθιν τὰ ἐπὶ λυσιστείᾳ πολλῶν, ἢ τούτους μὴ αὐτως ἔχον διεκτῇ, ποικίλματα.

Ποτὶς δὲ πνοῇ κρύπτει πρῶγματα.

Ὁ δὲ τερῶν ταῦτα τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ, καὶ μὴ ὀφείων τὸ παράγγελμα τοῦ ἡμιστευσμένου αὐτῷ τὰ ἴδια μυστήρια, συγκαλύπτει ὅσα φανερούμενα, βλάβην ἀποτίλει· καὶ

Οἷς μὴ ὑπάρχει κυβερνήσις, πίπτουσι ὡσπερ φύλλα.

14.

Οἷς μὲν μὴ ἐστὶ πρᾶσις, καλῶς διαβέβηκεν τὰ κατ' αὐτοῦς, πειρασμέτοις τινος ἐπ' αὐτοῦς πειρασμοῦ, ὑπὸ τοῦ τῆς ποικίλης κινήσεως καταβέβηκεν διὰ τὴν φύσιν ριπτομένην αὐχέρως ὑπ' αἰέμου· μὴ δυναμένοι πρὸς τὰς ριπιδείας τοῦ ἑχθροῦ ἀνταρτῆν, ἐν τῇ τοῦ στεριζέμενος ἀποστρεφόμενοι.

- XI. Τὸ δὲ κοῦχρον τῶν ἀσιβῶν ἐλευθεῖται.

Τὸ δὲ ἐπὶ τῇ δικαιοῦσι δαΐς καὶ τῇ ῥητορικῇ πλοῦτον ἠρώμεται τῶν μὴ δι' ἀγαθοεργίας τιμώντων θεῶν, εἰς τὸ μαθεῖν περιτρέφεται, ὡς τοῦτων ταχέως διαλυομένων, καὶ εἰς τὸ μαθεῖν περισσεύουσιν.

8. Δίκαιος ἐκ θύρας ἐκδύναται.

Καὶ ὁ μὲν ἀποκρίμων τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ ἀρετῆς, καὶ τῇ συμ-
μὲν αὐτάρετος τροφῆς καὶ σκευάσματα, τὰς κατ' ἑλπίαν τὰς
ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς παγίδας τοῦ θεοῦ τοῦ τῶν ἐκείνων ψυ-
χῶν διαδεδράσκει.

- Ἄντ' αὐτοῦ δὲ παραδίδεσθαι ἀσιβῶν.

Ἄντ' αὐτοῦ δὲ ὅς περὶ θείας θειοῦσι ὁ ποταμός, ἐκρίνεται
κατὰ προαίρεσιν εἰς τὰς προαιρεμένας παγίδας, ὁ μὴ δι' ἐμ-
πράκτου γνώσεως τιμῶν τὸν θεόν.

9. Ἐν σιγῇ ἀσιβῶν, παγὶς πολίτης.

Καὶ γὰρ ἐν μὲν τῇ ἀπαιτεῖ ὑποβῆς τῶν μὴ θεῶν τιμών-
των, ἀλλὰ τὴν πρένοισι αὐτοῦ διαβαλλόντων πεινυμάτων τὰς πο-
ταμῶν, ἀρετῆς τὴν καὶ ἀναισθησίας βρόχους κατασκευάζεται τοῖς
μὴ ἐν τῇ εὐνοῇ, ἀλλ' ἐν τῇ γῇ τὸ πολιτευμα κατακρίνεισι ἀν-
θρώπων· ὡς ἂν τῷ τοιοῦτῳ τῶν καλῶντος γόφῳ μὲν ἐκφυγεῖν,
παρὰ πρὸς τὰ ἑαυ βραχέα, τῷ πρὸς αὐτὰ πέδῳ θραυεῖν κατ'
ἀρετὴν δύνανται.

Αἰεθροῦσι δὲ δικαίῳσι εὐδοχοῖ.

Ἡ δὲ γνώσις τῶν ἐναρτέων ἀνθρώπων, ἀπλοῦς ἐστιν, ὡς τὴν
πρῆξιν ποιουμένων θειοῦσι ἐκρίνεται.

10. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίῳσι, κατέρχονται πέλιν.

Καὶ τοῖς καλοῖς μὲν ἔργοις καὶ λόγοις τῶν τοιοῦτῳ ἀν-
θρώπων, ἀπάρτεσι τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν ψυχὴ ἐν ᾧ πλεῖστα ἐνδε-
αίβουσι λογισμοί.

Καὶ ἐν ἀποδείξῃ ἀσιβῶν, ἀγαλλίσματα.

Ἐν δὲ τῇ ἀπ' αὐτῆς ἀρετῆς τῶν μὴ τιμώντων θεῶν πο-
ταμῶν λογισμῶν, προσεγγίγειν αὐτῇ εὐνοῦσιν πεινυματικῇ.

Ἀποθανόν δικίως ὧστε παύμενον.

XI.

Καὶ φονεὺς μὲν ὁ ἀφάρτος πολιτευόμενος, κατέλπει τοὺς αὐτὸν θανατώσασιν, ἢ' εἰς αἰς αὐτὸν πεπληρωμένους, μεταβάλλει, τὴν κατὰ τὸ παρὸν μὲν τὸ συνειδὲς πληττέσας, κατὰ τὸ πᾶλλον δὲ θιντοῦς καλέζουσα.

Πρόχειρος δὲ γίνεσθαι καὶ ἐπίχειρος ἀσφῶν ἀπώλει.

Ἀκύλως δὲ γίνεσθαι καὶ εὐφρόνους, ὁ τῶν κακοποιῶν, καὶ διὰ τοῦτο μὴ τιμώμενος θεῶν, ἐλεῖται· ὅτι τὸ τὰς δίκας εὐταί τῶν αὐτοῖς κακῶς πεπραγμένους, κατὰ τὸ παρὸν ἀπίδωκεν, καὶ αἱ παρ' αὐτῶν κακοίμενοι, τῶν παρ' αὐτῶν κακώμενος ἀπελλάγησαν.

Δεκασίους κλέους, ἠρωδοτῆρι ἰδοῦς.

5.

Καὶ γὰρ ὁ ἠρώτης ἐπὶ τοῖς πρακτικαῖς κρίσις τοῦ ἀφάρτους πολιτευομένου, ἀπαργαλίτου· πρὸς τὰ κατ' ἐλπίσιν τὰς ἀρετὰς καὶ ὑπερβολῆς πᾶσι ποιεῖ τὰς κατ' ἀρετὴν τρίβους αὐτοῦ· ἃς αἱ ἐκρίνουσιν τοῦτοι ἐδιδόντες, σωτηρίας ἀφαινοῦνται.

Ἀσφείδῃ δὲ περιέσθῃ ἄσμερος.

Εἰς ἀτιμίαν δὲ θεοῦ, διὰ τῶν τῆς κακίας ἔργων, ἐκπίπτει ὁ ἀδίκτος τὸν νόμον τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν· καὶ γὰρ

Δεκασίους ἀνδρῶν ἐρῶν ῥύσθαι αὐτούς.

6.

Ἢ μὲν ἀφάρτος πολιτεία τῶν κατὰ τῶν παθῶν ἀνδραγαθῶν, καὶ ἀπαργαλίτου πρὸς κακίαν ποιουμένου τὸν δέρον τὰς ἀρετὰς, ἐξίλειται τοῦτοι τοῦ κατὰ φύσιν, διὰ τῶν κατ' ἐλπίσιν τὰς ἀρετὰς καὶ ὑπερβολῆς παθῶν, κινδύνου.

Τῇ δὲ ἀσφείδῃ αὐτῶν κίνδυνος παρόντος.

Τῇ δὲ μὲν θεῶν τιμῶσιν κατὰ φύσιν δοκίμῃ ἑαυτῶν, κατεχονται οἱ τὸν νόμον τῶν θεῶν ἐντολῶν ἀδικοῦντες.

Τελουτήσαντος ἀνδρὸς δικίου, οὐκ ἐλπίσας ἑαυτῶν.

7.

Καὶ ἀποθανόντος μὲν τοῦ κατὰ τῶν παθῶν γενναίως ἀνδραγαθῶν, καὶ πρὸς τὸ τῆς ἀρετῆς ἐπίπτοντος ἀνιδέου, καὶ τῶν προσκεκρίτων προσκρίναντος τὰ αἰώνια, διαμένει ἂ ἐπὶ τοῖς αἰώνιοις ἀγαθοῖς τοῦτοι ἑαυτῶν, ἀντιεχόμενοι τὸν ὅλην τῆς ὑπερνοῦς τῶν νόμων μυσθόν.

- X. Ἡ δὲ γλωσσελογία τῶν τὰ πρόταγμα τῶν αἰνίων προσημειώσεων, ἐξηρανομένηται, εἰς τὸ μόνον χωρῆσθαι καὶ γὰρ
 32. Χεῖρε ἀνδρῶν δεξιῶν ἀποστέλλει χάριτας.

Οἱ μὲν λόγοι τῶν κατὰ τῶν παιδῶν ἀνδριζομένων, καὶ προσημειώσων τὸ ὅπως ἀγαθὸν τοῦ δεξιῶτος, διὰ τῶν κατὰ μέρους πρὸς τελειότητα ἀναβόσων, τὰς κατὰ Χριστὸν χαρίζονται προσεπάς· πρώτον καθαιρόντες, εἴτα φωτίζοντες, καὶ αὐτὸν τελειοῦντες τοὺς παιδομένους αὐτοῖς.

Ἰτάρα δὲ ἀεθῶς ἀποστέλλεται.

Ἡ δὲ γλωσσία τῶν μὲν δὲ ἐκπράκτε γνώσις τῶντων οὖν, μυστηρία ἐστὶ παρ' αὐτῷ.

C A P. XI.

- v. 1. **Ζ**ηγοὶ δόσεις βδελυγμῶν ἰωάννην κυρίου.

Καὶ αἱ μὲν πρὸς τὰς ἑλλείψεις τῶν ἁγίων καὶ τὰς υπερβολὰς, ἐπιπροβήσεις τὰς φύχας διαδίδους, μετατρέμονται εἰς ἐμπροσθεν τοῦ ἐπιλλομένου μὲν ἐκλείου ἡμᾶς μὲν εἰς τὰ δεξιά μὲν εἰς τ' ἁριστερά, διασπόμεν τῶν ὧν θεοῦ, ὡς τοῦ ὅπως καλοῦ καὶ ἐμπροσθεν ἐμπροσθεν.

Ἰτάρα δὲ δικαιοῦ, δικλὴν αὐτῷ.

Ἡ ἐν τῇ μετέπειτα δὲ τῇ ἁριστερῇ διαμεγμένη ἀρρετής πρὸς τα κατ' ἑλλείψεις ταύτας καὶ ἐπιπροβλὴν πόδε διαδίδους τῇ φύχῃ, ἐμπροσθεν καὶ ὑπάρχει αὐτῷ ὡς τοῦ ὅπως ἐπιπροσθεν καλοῦ.

2. Οὗ ὧν εἰστέλλῃ ὕβρις, ἐκτὸς καὶ αἰτίας.

Καὶ ἐν' ὧ μὲν ἂν εἰστέλλονται ἐξ ὑπερφημίας μῶρος κατὰ τοῦ πῶτος, πᾶσι ἀτιμίας κατὰ συγχύρατος οὖν καταλαμβάνει αὐτόν, ἐν' ἐκτελειῶν ταπεινοφρονείας.

Ἰτάρα δὲ ταπεινὸν μέλλῃ σαρῖαν.

Ἡ δὲ διάστασι τῶν ἐπιπροσθεν αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς μαρτυρήματι, μετατρέμονται σαρῖαν ὅρχην ταύτας τὸν τοῦ κυρίου γένον παύρατος.

τοιὰ ἀγαλλίασις ὡς μὴ καθίσταται τοῖς προσπίπτοντι, ἀλλὰ Χ.
πάντοτε τῇ ἐκτίδι τῶν ἐπαγγελλόμενων ἀγαθῶν χαίρουσιν.

Ἐκτίς δὲ ἀσθενῶν ἔλλογται.

Ἦ δ' ἐπὶ τοῖς προσκαίροις ποιοῖθης τῶν μὴ κατ' ἱερρα-
τος γινώσκων τρώοντων θεῶν, ἀσέλλεται μὴ ἱερῆσαι; ἀλλὰ τό-
χως παρερχομένης.

Ὅχιμα ἄλλου φόβος κυρίου.

29.

Καὶ γὰρ φυλακὴ μὴν ὑπάρχει τῷ ὑπερβάντι τὴν κατὰ τὸν
φυσικὸν νόμον δικαιοσύνην, καὶ πολιτευομένη κατὰ τὸν νομοτα-
τοῦν, ὁ ἄγιος καὶ διηκνῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος θεὸς φόβος, εἰς
τὸ μεθίστοις ἐκπεσεῖν αὐτὸν τῆς θεῆς ἀγάπης, περιπίπτοντα εἰς
κατακρίνανται.

Συντρίβη δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κατὰ.

Θλίψις δὲ καὶ κατάνυξις πρὸς σωτηρίαν ἐκ μετεμέλου τοῖς
πράττοντι ἁμαρτίας.

Δίκαιος εἰς τὸν αἰῶνα οὐκ ἐνδύσει.

30.

Καὶ ὁ μὴ προκρίνων τῶν προσκαίρων τὰ αἰῶνα, οὐκ ἔρ-
λησει τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας, ἀλλὰ μᾶλλον παντὸς ἁμαρτωριωτῆ
πρὸς θεὸν ὀδεύσει κατ' ἁμετὴν ὑπερβάνων εὐχαρίστως πάντα τὰ
ἐπαρχόμενα αὐτῷ κατὰ τὴν παρούσαν ζωὴν.

Ἀσβεστὶς δὲ οὐκ εὐκρίσεται γῆν.

Οἱ δὲ μὴ θεῶν προσηκόντες πάντων τῶν δι' αὐτοῦ γεγονό-
των, οὐ ποθήσονται διαπορεύειν κατὰ διάθεσιν, ἐν τῇ παγίῃ ἔξει
τῶν ἁρετῶν ὡς τοῖς κατ' ἐλλείψιν τούτων, καὶ ὑπερβάνει ἀεὶ
περιπλανώμενοι πᾶσιθεν.

Ἰνέμη δικαίου ἀποστέλλει σοφίαν.

31.

Καὶ ὁ μὴ ἥρην προσηκόντα διδασκαλίαν τοῦ προκρίνοντος
τῶν προσκαίρων τὰ αἰῶνα, μετεδίδωσι δικὴν στεγνόντα, κα-
τὰ βραχὺ, τελειότερος τοῖς τούτοις μεταλαμβάνουσι, πρὸς τὸ
εὐκαρῶδεις εἶναι τούτων κινήσει.

Γνώσκω δὲ ἄξιον ἐξολογῆσαι.

X. Παρεκτεταμένους καὶ αἰγίλους, ἀρπίζονται ἀετῖδες.

25. Καὶ μαρκεῖ μὲν πειρασμοῦ εἰς ἐκείνους εἰς ἄκοιτις, ἀρρε-
δοκτικῶς ἐπερχομένων ὑπὸ τοῦ τῆς πονηρίας πνεύματος, ἀνελ-
λονται ὁ μὲν δι' ἡγεμνίας καὶ ὑπομονῆς τιμῶν τὸν Διόν.

Δίκαιος δὲ ἐκλήσας, σὺζεται εἰς τὸν αἰῶνα.

Ὁ δ' ἡγεμνιούμενος μὲν τῶν καλῶν ὁδῶν ἐκείτῳ παύσας,
ὑπομένων διὰ τὰ κατ' ἐδόξαν ἀκούσας, τὴν κατὰ φύχης δοκρυ-
γὸν κίβδανον, μέσται τῆς αἰωαίου καλότητος.

26. Ἰσχυρὸν ὁρατὶ ἐδοῦσι βλαβερὸν, καὶ καπνὸς ὕμμευον, οὕτε
παρνομία τοῖς χρωόμεσις αὐτῇ.

Καὶ ὡς περ καπνὸς μὲν ἄμρος τῇ τῶν ὁδόντων ἐστργαίᾳ λυ-
μνίσταται, καπνὸς δὲ τῇ τῶν ὀρθαλμῶν, οὕτω τῶν τῆς φύχης
πρακτοῦν καὶ διαμαρτυῶν δυνάμειν, ἡ παράλογος περὶ τὰ πρόσ-
κειρα χρεῖται, τοῖς περὶ ταύτης καταγενομένοις ὡς τὰς μὲν πρα-
κτικὰς τοῦτων δυνάμεις, οἷα περ τινος ὁδόντος αἰμαδοῦν πεισ-
τικῶς, κρὶς τὴν ἐκλὴ κερὶν τοῦ ὄντως καλοῦ ἀποδύσσειν, δὲ
τὴν περὶ κερὶν τοῦ δοκούντος· ταῖς δὲ διαμαρτυκῶς δίκην κα-
πνοῦ ἐπεστατούσας, καὶ πρὸ τοῦ ἀκλινεῖναι αὐτῆς δὲ τῆς ἐν
πνύρατι γνώσεως, μὲ συγχωροῦσαν ταύταις καθαρῇ τὰς τῆς
ἀληθείας πύλας.

27. Φοβὸς Διὸς προσήλθευον κέρρας.

Καὶ γὰρ μὲν Δίος, ἀπαλλάττων τοῦ καλῶν ἀρπύκων τῆς
φύχης θανάτου, ἐκτεταίνει τῆς παρεύσεως ζωῆς τοῦ προσελαμῖν
αὐτῇ τὰς κέρρας μετὰβιβάζων τοῦτον πρὸς τὴν ἐκείνης ἀλκτον
καὶ μακρὴν ζωὴν.

Ἔτε δὲ ἀετῖδες ὀλιγωθήσονται.

Οἱ δὲ χρόνοι τῆς ζωῆς τῶν μὲν ἀρπύκων γνώσει τιμῶντων
εἶναι, ἐκτεταθήσονται, τῆς πειραστικῶς διαμαρτυῶντων ζωῆς ἄν-
δρες γὰρ αἰμάτων καὶ δολιότητος, οὐ μὲν ἐπιστεύσει τῆς κέρ-
ρας αὐτῶν.

28. Ἐχθροῖσι δίκαιοις εὐφροσύνη.

Καὶ παρνομία μὲν τοῖς ἀμήπτως πολετηνομένοις, πειρακ-

ρος μὲν κρίσις ἀνιπλάττωσ προφερόντων αὐτοῖς, τὴν γὰρ
σιν ὑπερέβαινε τὸν θάνατον τοῦ θεοῦ τοῦ ὑπερυπανίου.

Οἱ δὲ ἄλλοι, ἐν ᾧδῳ τέλει τούτου.

Οἱ δ' ἐν καρδίᾳ θεῶν μὴ περιέρχοντες ἀδύνατοι, ἐν σπα-
ράξει τοῦ κατ' ἀρετὴν καὶ γῶσι πτωματικοῦ πλοῦτος τὴν ἰδίαν
ζωὴν καταλείπουσι.

Εὐλογία κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν δικαίου.

22.

Ἡ γὰρ πανόγαθος διδασκαλία τοῦ θεοῦ τῶν ὅλων θεοῦ,
πρόσκειν ἐπὶ τὸν ἀγαθὸν νόον, τοῦ κατὰ πρῶτον τὸν θεῖον ἐν-
ταῖον ἀρετῆς πολιτευομένου, ὡς τὴν πρῶτον ποιουμένη δω-
ρίας ἰσχύουσι.

Αὕτη πλουτίζει.

Ἡ τοιαύτη διδασκαλία, ἀνευθεὶ ποιεῖ τοῦ κατ' ἀρετὴν καὶ
γῶσι πτωματικοῦ πλοῦτος, τὸν τούτῳ παιδόμενον.

Καὶ οὐ μὴ προσελθῇ αὐτῷ λόγος ἐν καρδίᾳ.

Καὶ εἰ ἡ τοιαύτη ποιεῖ κατὰ εὐαγγέλιον τὴν ἀρετὴν, ἀλλ'
οὐ διδύκειται προσθέτων λόγος διδασκαλίας ἐν τῇ αὐτοῦ ψυχῇ, τῇ
ἰσχύει τῆς πολλοῦς μεθυστικῆς ἐκτετακτικῆς.

Ἐν γλώτῃ ἄλλων πρῶτος κακῆ.

23.

Καὶ μετ' εὐφροσύνης μὲν, ὅθεν ἐν καρδίᾳ μὴ περιέρχον,
ποιεῖ ἀρετῆς ὅτι μετὰ εὐφροσύνης τῇ φέβῃ τῶν αὐτοῦ ἀναι-
δῶν, ἐπ' οἷς πλημμελεῖ.

Ἡ δὲ σοφία, ἀνδρὶ τίεται φρόνους.

Ὁ δὲ θεὸς λόγος, τῇ κατὰ τὸν πᾶν ἀνδριζόμενον ἀπο-
τίεται τὴν ἐν τοῖς πρακτικῶν εὐφροσύνην καὶ γὰρ

Ἐν ἀπαιτείᾳ ἀπὸ τοῦ περιέρχοντος.

24.

Ἐν ἀπαιτείᾳ θεοῦ, ὅ μὴ τῶν αὐτῶν, κατὰ θεῖον μὲν
ὡς ἀλλόθεν, κατὰ πρῶτον δὲ ὡς ἀγαθόν, τοῖς κατ' ἄλλοις τῆς
ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς πᾶσι περιέρχονται.

Ἐκδορὴ δὲ δικαίου δικαῖα.

Ἡ ἔρεσις δὲ τοῦ δι' ἐκδορὴν καλὴν τῶν ὁσίων, δε-
καθ' ἡ πρὸ τῶν λοιπῶν πᾶσι πρὸς αὐτὸν πᾶσι, εὐφροσύ-
νης τούτῳ ἔστιν.

Χ. κηρύττειν ἑαυτοῦσι κηρύγματα ἐπιστηβαίμενοι, μὴ φυλακτόντων τῶν τὴν ἀκαρίεστην τῆς ψυχῆς, καὶ εἰς μίσος ἐκπαιττόντων.

18. Καλοῦντο οὖν ἔχθραν χεῖρα δίκαια.

Κρύβονται μὲν εὐ μίσος, ὅπερ εἰ ἀληγορίας παρεστέρησεν κατὰ διάθεσιν ἡ ψυχὴ ἐκτέτατο, λόγοι δὲ αὐτῶν νόμον δουλεύουσιν, καὶ εἰς λειδωρίας μὴ ἐντροπίζονται.

Οἱ δὲ ἐκπρόντες λειδωρίας, ἀρροῦνται εἶναι.

Οἱ δὲ ἐκπρόντες τὸ ἐκτὸν μίσος ταῖς τῶν μισήμενων διαβολαῖς ἀνδραγαθίας, ὡς ὑπάρχουσιν ἄρρεσις ὡς τοῖς κακοποιούσιν αὐτοὺς ἀπὸ πλὴν κατ' ἐκτὸν διαγαίροντες, ἐν τῇ φύσει βλάπτει αὐτοὺς λοιπὸν.

19. Ἐκ πολυλογίας, οὐκ ἐπαύει ἀμνηστία.

Ἀπὸ μὲν τοῦ μακρογρηθῆναι, εὐ διακρίνει τὸ πλῆθος πρὸς θεόν, ἢ πρὸς ἀνδραγαθίας, καὶ γὰρ μὴ προμακρύνει τὰ πρὸς τοῦ λόγου, παρεργίαις, ἢ θεὸν ἐν τῇ ψεύδεσθαι, ἢ ἀνδραγαθίας ἐν τῇ γδύγεσθαι τι εἰς ἐκπρόντες πρὸς βλάβην αὐτῶν.

Φυδόμενοι δὲ χεῖρας, νοῦν ἔχον.

Ἐκπρόντες δὲ ἐν λόγοις, γὰρ οὖν, ἔχον τὴν δίκαιαν λαχόντων, ὡς πρὸς ἐκτέτατο, ταῦτα κατὰ δίκαιαν, καὶ κατελεβὼν μὲν πρὸς θεόν μὲν πρὸς ἀνδραγαθίας προμακρύνονται εἰς αὐτοὺς ἀκαρίεστης προμακρύνονται.

20. Ἀργυροὶ πενυρμῆτες γλῶσσα δικαίου.

Καὶ γὰρ οἷα μὲν τις ἀργυροὶ κυρὶ δίκαιαμνηστίας, ἐκτετατο ἡ λόγος τὸ μὲν πρὸς ἀμνηστίας αὐτὸν προμακρύνει ὡς πρὸς τὸ κατὰ δίκαιαν βασίλειον ἐκτετατο, καὶ πᾶν εἰ τι κηρύττειν ἀκαρίεστης, καὶ ἀκαρίεστης προμακρύνεται.

Κατὰ δὲ ἀκαρίεστης ἐκτετατο.

Νυχτὶ δὲ, εἰ ἢ ἐν σάματι ἢ ἐν τῷ μὴ ἀκαρίεστης λόγος ἀκαρίεστης τερπόμενος θεόν, ἀποκτείνει πρὸς τὴν τῆς ἀκαρίεστης ἀκαρίεστης, ἐκτετατο ὡς αὐτὸς φευδόμενος.

21. Χεῖρα δίκαια ἐκτετατο ὡς ἐκτετατο.

Καὶ εἰ μὲν δοκασίαισι οὖν λόγος τὸν ἐκ πρὸς τὴν πρὸς

μιν κλειόμενοι ἴσταντο, συλλέξαντες ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τὴν αἴ-
σθησιν κατὰ δεικνοῖν τε ἀμυλοχρημένους τοῖς ὑπὲρ αἰσθησιν,
καὶ νοτρὰν τοῦτων κατ' ἡμετέρας γνώσεσι λαμβάνοντες αἰσθῆσιν.

Σόφισμα δὲ προσηγορῶς ἰγνίζει συντηρεῖ.

Διδασκαλία δὲ τοῦ ἀγαθοῦ, πρὸ τῆς τοῦτε πράξεως, πλη-
σιάζει διαφθορᾷ· εἰς τὴν ἔργων ἀντανακλιταμένων τοῖς λόγοις,
τοῦτους ἀνταρρίπναι ἐπιχειροῦντων.

Καὶ τὸς πλεονέκων, πόλλας ἄχρηστ· 15.

Καὶ πλεονεξία μὲν τῶν πτωχόφωνων πλεόντων πτωχεύουσιν κα-
τὰ νότον, ψυχρὸν ἔχοντες τὸ τοῦ ταύτης περιζήτου οὐ-
ραίου ἔργου, καὶ πόλλας τῶν πτωχῶν κατὰ ἐντολὴν αὐτοῦ,
ἀκρίβειαν τοῖς νοτοῖς ἔχοντες, καὶ πλεονεξομένης ταῖς ἀρεταῖς.

Συντηρεῖ δὲ ἀσέβειαν, πείνη.

Ταπεινὰ δὲ ἴσταν τῶν μὴ ταπεινῶν θεῶν, στήριξις παντί-
λης τῆς κατὰ θεοῦ πνευματικῆς τοῦ λόγου βρώσεως, καὶ τῆς
περιβολῆς τῶν ἀρετῶν· ἡ τοι δίκην ἡμετέρας περιουσιάζει ἀπὸ
τοῦ χερσὸς τῶν παθῶν τὰς ψυχὰς.

Ἔργων δεικνύει μὴ ζῶν ποιεῖ. 16.

Ὅτι καὶ αἱ μὲν πράξεις τῶν προσηγομένων τοῦ δεικνύοντος,
τὸ ὅτι καὶ καλὸν, ἀπαιτῶνται τὰς ψυχὰς τοῦ κατ' ἡμετέρας
θεοῦ, τὴν ἐν πνεύματι βασιλείαν ζωῆς προξενούσαν αὐταῖς.

Καρποὶ δὲ ἀσέβειαν, ἀρεταίαν.

Τὰ δ' ἀπορρίπτονται τῶν μὴ ταπεινῶν θεῶν, τοῦ ὅτι κα-
λοῦ ἀποτυχία εἰσιν.

Ὅθεν ζωὴς γινώσκου πειδείαν. 17.

Καὶ τὰς μὲν φρεσὶς διὰς ἐντολὰς εἰς ζῶν πείνην τὰς
ψυχὰς κατὰ ἐπίνοιαν κατ' ἀρετὴν ἀγωγὴν αἴτιαν δὲ.

Πειδείαν δὲ ἀπαιτῶντες πλεονέκων.

Ἡ κατ' ἀρετὴν ἐκείνην ἀγωγὴ, εἰ μὴ θεωρητικῆς δὲ ἀρε-
ταῖς πλεονέκων, καὶ κατ' ἔξιν τῆς ψυχῆς πλεονέκων φρεσὶς, ἐκ-
τραπὶς τῆς ἀληθείας, ἐν προσηγορῇ ἐκείνῃ πλεονέκων, εἰς
πειδείαν ἐκείνην· ἐκείνη δὲ καὶ δὲ ἀνθρώπων αἱ πρὸς θε-

- X. καὶ ὑπερβῶντες πάντες, καὶ τὸ ποιούμενος αὐτὸ ἃ μὴ ἔχον κατὰ φύσιν ἐν ἑαυτῷ ἀνεκποιούμενον τὸ ζῶντος χειρὸς ἀνθρώπου ἔργον διὰ λόγου, ζῶντος αἰώσαντος διακρίνεται τοῖς περιττούμενοι αὐτῷ. Ἰστέον δὲ αὐτοῦτος, καὶ ὅπως ἀπώλειται.

Τὸν δ' ἐκείνου ὑποθέσκει τοῦ μὴ τοσούτως διόντος αὐτοῦ τῆς κακίας, ἀρνούσας ἃ ἀπὸ τοῦ ὄντως καλοῦ ἔργου ἐκπορεύονται, τῷ ἰλέγγῳ τοῦ συνειδήτου· ὅπως γὰρ ἂν ἡμῶς τὴν πρῶτον αὐτὸν ἰδόντες καὶ τὴν ἐπὶ αὐτῷ δοξάν, ἀγαθὸν λογισάμεθα, ἃ εἰρημνὴ ὑποθέσκει εὐὴ ἀναρροῦται· τῇ φησὶ αὐτὸν κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ δοξῆς, τὸ αὐτῷ ἔχοντα ἐκ δὲ τοῦ εὐρίσκοντος τοῦ καλοῦ αἰσθάνοντος αὐτῇ τῆς μὴ κατ' αἰσθάνοντος αὐτοῦ τὴν ὁδόν, τῆς δ' ἐπὶ αὐτῷ δοξῆς τὴν ἀπορίαν· καὶ διὰ τὸ ἐκείνου τοῦ ὄντως καλοῦ ἀμαρτάνοντος, μάλιστα παραδειχόμενος αὐτῷ, ἀρνούσεται ἃ τοιοῦτος ὑποθέσκει, μὴ ἔχοντα τοῦ λαοῦ τὸ αὐτῷ, ἐκ τοῖς μὴ παραδειχόμενοι αὐτῷ.

12. Μῖσος ἔχειται νόμος.

Καὶ ἔχοντες μὴ τῆς φύξης κατὰ τῆς σαφούς, ὡς ἐμφανῶς, διακρίνεται τὸ ἀντιπραγματίζεσθαι τῷ νόμῳ τοῦ νόμου, καὶ ἔχοντες καὶ ὁδόν, τὴν τῆς σαφούς νόμον.

Πάντως δὲ τοῖς μὴ φιλοσοφούμενοι καλῶς (ἐλπίς).

Ἀπαντες δὲ τοῖς κατὰ λόγον ὑποτάσσοντες τῇ φύξῃ τὴν σάρκα, καὶ περιποιούμενοι ταῦτα τὸ ἀμαρτάνον, ἐν τῇ ἐκείνου τὴν μὴ φύξῃ συντηγνόμενοι κατὰ τῆς σαφούς πρὸς τὰ καλλίστην, τὴν δὲ σάρκα τῆς προσκομιδῆς ἀφαιρούμενοι κατὰ τῆς φύξης πρᾶξις, διὰ τῆς ἐλπίς, κατὰ τὸ ζῆν αὐτοῖς τὴν ἐν Χριστῷ κατεργασμένην ζωὴν.

13. Ὅς ἐν χυλῶν προέρχεται σαρκί, μὲν δὲ τούτοις ἀνδρά ἀνέργον.

Ἀφ' οὗ ἐκ δὲ τῆς σαρκὸς τὴν διὸν λόγον καταργεῖται, πλάττει δ' αὐτοῦ ὡς διὰ πνεύματος μὲν δὲ κατὰ τὸ συνειδέναι, τὴν μὴ κατὰ τὸ ἀγαθὸν διέχον φύξῃ καταργεῖται.

14. Ἰστέον πρῶτον αἰσθάνοντος.

Καὶ οἱ μὴ τὴν τοῦ διὸν λόγον ἐν ἐλπίδι περιλαβεῖ κατὰ χῶ-

ἀρετοῦς τῆς τοῦ Θεοῦ, ἐκλήκων εἰς τι τὰ κατ' ἑλπίαν τῆς Χ. ἀρετῆς πάλιν, ἢ εἰς τὰς θείας μὴ ποιεῖ ἐντολὰς, καὶ εἰς τὰ κατ' ὑπερβολὴν, ἢ εἰς ψεύδες ῥήματα ἀρετοῦς αὐτῶν, μή τι γινώσκῃ, παραπληροῦνται τῶν παρούσας εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν τῶν θείας, κατ' ἀρετὴν ὁδοῦ καὶ γὰρ

Ὅς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται σπουδῶς.

9.

Ὅς μὲν διανύει τὴν κατ' ἑλπίαν ὁδὸν ἀνυποκρίτως διὰ Θεοῦ, καὶ μὴ παραμυγνέει αὐτὸν τῇ ποικίλῃ πρὸς τὴν τῶν πολλῶν ἀπάτην δακρυῶν, διέρχεται τὴν τοιαύτην ὁδὸν μὴ πτοούμενος ἢ τοῖς κατὰ τὸ παρὸν ἢ τοῖς κατὰ τὸ μέλλον ἡλύχῃ τῆς ὑποκρίσεως.

Ὅ δὲ διαπορεύων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, γνωσθήσεται.

Ὅ δ' ἀπὸ ἀρεθίας εἰς ψεύδες τὰς ἑαυτοῦ πράξεις μετατρέπων, ὡς εἴρεται, ἡλύχθήσεται, καὶ μὴ ἐν τῇ παρὸντι αἰῶνι, ἀλλὰ γὰρ ἐν τῇ μέλλοντι ἀναμφιβόλως δόξῃ.

Ὅ ἐνταῦθα ἐρῶνταίς μὲν δέλεα, συνάγει ἀνδράσι λύπας. 10.

Ὅ τὰς θεωρητικὰς δυνάμεις ἔχων ἀποβλαπτόσας μὲν πρὸς κακίαν, καλῶνόντας δὲ πρὸς ἐσχαρτωσίμους ἀρετῆς ἔδους, συλλέγει τῇ τι ἐν τῇ ἀνδρώει, καὶ τῇ ἐν τῇ, πόνους δακρυοῖς· οἷα σώματι μὲν κατὰ τὸ παρὸν πονῶν περὶ τὴν ἀρετὴν μὴ διὰ Θεοῦ, φυγῇ δὲ κατὰ τὸ μέλλον αἰώνιος κατάρτις, ἐν δαίῳ τῆς κατὰ διάθεσιν ἀρετῆς.

Ὅ δὲ ἡλύχων μετὰ παθήσεως, εἰσνενοοῖ.

Ὅ δὲ φανεροῦσιν κατὰ τὸ συνειδὸς ἀνυποκρίτως τῇ φυγῇ, ἐν ὁρίῳ πνεύματι λόγος Θεοῦ, τὸ τῆς ὑποκρίσεως ὑπὸν δύνει τι καὶ ἀπαρῶν, ἀπαλλάττει αὐτὸν τὰς ἐχθρανοῦσας ταύτας, καὶ πρὸς Θεὸν καὶ πρὸς σὺντα ποικίλως διατίσκει.

Παγὰ ζωὴς ἐν χερσὶ θεοῦ.

11.

Τὸ γὰρ χαρμῶν ζωὴς ποικίλον ὅριον, κατὰ ὅσον μὲν ἀνυποκρίτως ἐν τῇ παντοκρατορικῇ δυνάμει τοῦ θεοῦ, καὶ δικαιοσύνης ἀγαπήσαντος διατίσκει τῶν ὧν ζωὴ κατὰ χάριν δὲ, ἐν τῇ πρακτικῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει τὸ χεῖρον ἀπὸ τοῦ κρείττους, καὶ περιμερόντας τὰ κατ' ἑλπίαν τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ

- Χ. αἰτίαι παρὰ τοῦ γυναικοῦ τῶν ἐκείνων ψυχῶν, ὡς εἰς τινες ἀπαθήσας, τὰς αἰωνίους ποῦας.

Ἀνεκέρχοντες δὲ γίνονται ἐν ἀμαρτῇ υἱὸς παρανόμου.

Ὑπὸ τῶν πεπραγμένων δὲ τῆς ποινῆς ἐλαύεται διὰ τῶν παρολόγων παθὼν εἰς ἀπαύσιον, ὡς ὑπὸ ἄλλων ἄχρον, τῇ περὶ παρακαταρθεσόμενον ἐν τῇ τῆς συγκομιδῆς τῶν ἔργων καρπῷ, ἡ ἐπιταλομένης μὲν κατὰ ἑαυτοῦ τὸν θεὸν διὰ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν, παραβαίνουσα δὲ τὰς ἀγίας αὐτοῦ ἐντολὰς.

6. Εὐλογία καρπὸν ἔσθι καρπὸν δικαίου.

Καὶ γὰρ μετὰθεσις μὲν ἀγαπᾶται παρὰ τοῦ δισπότου τῶν ἔλων θεοῦ, πρῶτισι κατὰ χάριν ἐστὶ τῇ ἀγαθῇ τοῦ ἀγαπητοῦ πολιτευομένου, ἔλον τοῦτον διὰ μίσευ τοῖς ἀγαθίστοις.

Ἰσχύει δὲ ἀπεθῶν, καλῶς μὲν πτωχὸς ἄνθρωπος.

Τῆς δὲ μισθῇ βίσκερμας διδασκαλίας τῶν μὴ τιμώντων θεὸν πτωχῶν τῆς ποινῆς, συζητῶν ἡ ἐπιγινωσκῶν τοῖς ἀμαρτάνουσιν ἐν μεταβολαῖς μὴ κατὰ τὸν ἐπιτάξιον καρπὸν πρὸς τὴν τῶν ἰσχυρῶν διαρρύσιν, ἐς ἔτιν ὁ παρὼν, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον δικαιοῦς καὶ ἐκτενέστερος λύπη.

7. Μῆτρα δικαίου μετ' ἔγκριστον.

Καὶ ἀποκρίσεις μὲν γινώσκεις ἔχει παρὰ θεοῦ τῶν ἀγαθῶν πολιτευομένων, μετ' ἐκείνων παρεχόμενος ἀρίστης εὐχρηστίας κινήσεις.

Ὅσοι δὲ ἀπεθῶν ἐφάνηται.

Ἡ δὲ αὐτοῦ δὲ θεοῦ προσερχομένη τῶν μὴ τιμώντων αὐτὸν δι' ἔργων ἀγαθῶν ἀρκεῖται, διὰ τὰ τοῦτον ἀλλότρια ποικρὰ ἔργα αὐτῶν, ἀγινωσκῶν αὐτῶν κατὰ τὸ, οὐκ οἶδα ὅπως λυπὸν.

8. Ἰσχύς καρδία, δίδεται ἐντολὰς.

Ὁ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον ἐνδιαθέτως τῇ αὐτοῦ περιεργῶν ψυχῇ, παραδίδεται καὶ οὐκ ἀκνήσκει κατὰ πρᾶξιν τὰ τοῦτον προσταγμάτων.

Ὁ δὲ ἀπ' αὐτοῦ χυλίσαι, σκολιᾶς ἐκποικιλιζέται.

Ὁ δὲ μὴ ἰμῶναι διὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἔργων, τῇ δὲ

Ποῖα ἄνδρα ταπεινοί.

Καὶ γὰρ ἡ ἡμέλειος ἀποτυχία τοῦ κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν πνευματικοῦ πλοῦτου, τὸν ὑπάρχοντα ἄνδρα μιν, ὡς γινώσκοντες κατακρίνοντες κατ' εἰκόνα Θεοῦ δύναμεν θρασυτεῖαν τε καὶ αὐτιξοσύνην, εὖ καὶ ἀνδρεῖν δὲ, ὡς προκαταρτίαι καὶ ὑποδιδάσκοντες ἔργοις καὶ ἰστορίαις Θεοῦ τὸ τῆς εἰρημότητος λογικῆς δυνάμεως θρασυτεῖαν τε, καὶ ἐκκεντρίαν, κατόχου εἰς θυλίαν ἀλόγως παύσας, καὶ ἀποκρίαν παρασυμβιβάζοντα τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ἰστοῦντες αὐτοῖς.

Χείρας δὲ ἀνδρείως κλονεῖζουσιν.

Αἱ δὲ πνευματικαὶ δυνάμεις τῶν ἔργων ὑποδιδάσκοντες τὸ τῆς λογικῆς δυνάμεως, τοῖς ἀλόγοις πᾶσι τοῖς ἀδούλωτοις καὶ κατ' αὐτῶν θρασυτεῖαν, εὖ μένοντες ἀβλαβείας τὰς ταύτων διατηροῦσι φυλάκας, ἀλλὰ καὶ ἑτέροις τοῦ κατ' ἀρετὴν καὶ γνώσιν πνευματικοῦ πλοῦτου μεταδίδασκεν ὡς τοῦτους, λόγῳ μὲν δόξα καλοῦ καὶ, πρὸς μὲν τὸ ἀγαθὸν προτρέποντων, τοῦ δὲ κακοῦ ἀποτρεπόντων ἔργοις δὲ βιβλικούτων τὸν λόγον, καὶ πειθούτων τὰ τοῦ λόγου ποιεῖν, ἐν τῇ μεμίσθῃ τὰ ἔργα καὶ γὰρ

Υἱὸς πεποιθὲς ἵσται, σοφίς ἵσται.

Ὁ μὲν οὐκ ἐκτετατός Θεός, ἀπὸ τῆς ἐκκαθαίρουσας τὴν φύσιν τοῦ ἀπὸ κακίας καλῶν, ὑπεκείνου ἀγωγῆς, τὸς ἀπὸ τῶν ἐπιτηχομένων αὐτῷ ἀφουλήτως ἀγαθίας, εὐδόμενος ἵσται.

Τῷ δὲ ἄρρονι, διακόνῳ χρῆσται.

Τὸν δὲ καὶ περιέροντα Θεὸς ἐν καρδίᾳ, εὐρίσκει αὐτῷ καὶ ὁδὸν ἐκόντων, ὑπαρίσκει ἕξει πρὸς αὐτερείαν ὡς τὸν τε λυπούμενον αὐτὸν εὐαργέτην εὐδόμενος, καὶ τῷ Θεῷ ἐπὶ πάντις εὐχαριστοῦν ὅτι πᾶρ

Διευθύνει ἀπὸ ἀκέραιος υἱὸς υἱῶν.

Ἀκουσίαν ἐκτραπὼν, ὁ εὐδόμενος τοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπερβολῆς τῶν πόνων μεθυσθεὶς καὶ οὕτω μὲν οὕτως ὡς ἐν ὁδῷ τῇ περὶ οὗτοι εἰσὶν, πόνους σφοδρῶς ἐξῆλθε βαλλόμενος, εἰς τὴν οἴκον τὴν ἐν γενέσει καλῶν, ὡς τινος ἐχθρὸν ἀποκαταλείπει καὶ οὕτω

X.
4-

5.

C A P. X.

V. 1. **Υ**ίος πατρός, κύριοναι πατέρα.

Ἐνθὺν τοῖς λόγους πιστόμενος μὲν ἀπὸ τοῦ κατὰ δικαιοσύνην φυχῆ, ἐπιστήμων δὲ τοῦ ὅπως καλοῦ, χρησιμοποιεῖ πατερνατικῶς δὲ τῆς ἀληθείας περὶ τῶν ὄντων δόξης, τὴν αἰτίαν αὐτοῦ νοῶν ὡς κατὰ λόγον ταύτης ἐπετυγχάνουσα, ἐν τῇ ζητεῖν αἰτίαν ἐν ἀπαισι μὲν ἴστικας.

Υἱὸς δὲ ἄγρων, ἴσως πατρί.

Λογιώτης δὲ, πιστόμενος μὲν κατ' αἰσθησιν ἢ φαντασίῳ τῇ φυχῇ, ἐπιστήμων δὲ τοῦ ὅπως καλοῦ, ἴσως αἰτίαν ταύτης, διὰ τὴν φαντασίαν τῶν ὄντων δόξαν ἐξ ἀποτιλέσματος γίνεται ἐργασίας μὲν ἰδούσας, περιτυγχάνουσα δὲ ἰδούσας ὅτι τέλος τῆς κατ' αἰσθησιν ἰδούσας, ἢ ἰδούσας ἰστικ.

2. Οὐκ ἀρτιότιμος θεαυροὶ ἀνθρώπων.

Οὐδὲ γὰρ περιβαλλόμενοι πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν ἰδουμένων, ταυρίσκα πᾶσι, τοῖς μὲν κατὰ νόμους θεοῦς κινεῖται ἐκτὸς τοῖς ἀπορίαις.

Δικαιοσύνη δὲ μένεται ἐκ θεοῦ.

Ἡ δὲ κατὰ τὰς θεῖας ἐντολὰς ἀπαρξηλὸς τοῦ καλοῦ κρίσις, τοῦ κατὰ ἀνθρώπων τῶν φυχῶν ἀπολλύεται κινεῖται.

3. Οὐκ ἀπορτιότιμος κύριος φυχῶν δικαίος.

Καὶ οὐκ ἀπορτιότιμος ἢ ἀπορτιότιμος δυνάμις τοῦ θεοῦ, ὁ ταύτης ἀπορτιότιμος λόγος γὰρ τῆς ἐκείνου μεταβολῆς, ὅπου ἐκ τοῦ εὐρανοῦ κατεβήκεν, τὰς ἀπορτιότιμους αὐτῶν, τῇ αὐτοδικαιοσύνῃ, φυχῶν τῶν ἐκείνου δικαίως ἀπορτιότιμους κατὰ πρᾶξιν τῶν ὁρίων αὐτοῦ ἐντολῶν.

Ζωὴ δὲ ἀπορτιότιμος ἀνθρώπων.

Τὴν δὲ φιλοῦσαν καὶ φιλοῦσαν ζωὴν τῶν μὲν περιττεύει εἰς αὐτὴν, καὶ (μὴ) διὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἔργων περιττεύει αὐτὴν, εἰς ἰδουμένων πάντως περιττεύει ἐν τῇ κατὰ καὶ τῶν παρῶντων περιττεύει αὐτοῦς, καὶ τῶν μὴ ὄντων μὲν ἰδουμένων.

περιγέρσας μένον, πρὸς δὲ τοὺς τούτων λόγους, διανοίας χω-
ρίς διαφθεῖναι μὴ δυναμένης, ἐν αὐτῇ περιγέρσεται ὡς ἐν τό-
πῳ ἰδίῳ.

Μὲθ' ἐπιστάσης σὺν ἡμῃ πρὸς αὐτὴν.

Μὲθ' ἀπειροκλίτους τὸ νεῖρόν ἡμῶν σου, αὐτῇ προστραίγεις
τῇ φαντασίᾳ δωόμενος ταύτης κατὰ δίκηναις περιεκρίσσεσθαι
καὶ τοὺς λόγους τῶν ὄντων ὀρεῖν καὶ πρὸς τὴν ἐν ὅλῃς δια-
βαίνειν ἀλέθειαν.

Οἶμαι γὰρ διαβῆτη ἕδωρ ἁλλότριον.

Κατὰ τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον, ἄφρόνως διέλιθες τὴν μὴ εἶ-
ῆς ἀρχῆς συμπαρηχθεῖσαν τῇ φύσει, ἀλλ' ἐπιγεμνῶνται παθῶν
ἀγρωμένουςαν δάλασσαν.

Καὶ ὑπερβῆτη ποταμὸν ἁλλότριον.

Καὶ τὸ κατὰ τὸ φαινόμενον τῆς φύσεως μὲτόν καὶ παραδε-
κόν, ὃ δὲ καὶ αὐτὸ μὴ κατ' ἀρχῆς συγκαταβῆν αὐτῇ, εἰς πα-
τάσσον διὰ τὴν παρέβασιν ἔλαβεν, ἀπὸς αὐτῶν, γινώσκει ἐβό-
σεις τὴν ἀναλλοίωτον αὐτῆς κατὰ τὸ νοούμενον διαφανῆν.

Ἀπὸ δὲ ὕδατος ἁλλότριον ἀπόσχου.

Ἀπὸ δὲ τῆς πόλεως, καὶ κατὰ τὴν τῆς φύσεως λόγον ἀπὸ
τῆς τῶν παθῶν ἁλμῆς, μὴ μετέτχης.

Καὶ ἀπὸ πεγῆς ἁλλότριας μὴ πίης.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐρατῶν κατὰ μένον αἰσθεσιν γνώσεως, βλο-
κυεῦσθες εἰς τινος πεγῆς τὴν μίαν καὶ παραδικῆς κατ' ἰδί-
αν καὶ ὁδὸν ζωῆς, καὶ ὡς εἰσέειν τῇ ἀλόγῳ φύσει ἀπεξί-
νωμένης τῆς περικλείας τὰ ὄντα κατὰ λόγον ἐπιστασθαι λογι-
κῆς φύσεως, μὴ γινώσκ.

Ἴνα πολὺν ζήτησι χρόνον.

Ὅπως μένοναι κατ' ἀρετὴν ζήτησι ζωῆς.

Καὶ προσεβήσῃς σου ἔτα ζωῆς.

Ἐκτεταθῆσθαι δὲ σοὶ τὰ τῆς προσκαιρῆς ζωῆς ἔτα, μετε-
τελέσθαι σε, διὰ τὴν ἐν τούτοις ἐνδεῶν σου πολιτείαν, πρὸς
τὴν μέλλουσαν ἀγάπῃ καὶ μακαρίαν ζωῆς.

IX. τοῦτον, ὡς τοια ὑψιλότατον θρέινον, ἐν ταῖς εὐρυχωραῖς καθ' ἰδυπέθειαν τῆς ἀπωλείας ὁδοῖς.

15. Προσκυλούμενη τοὺς παρόντας, καὶ κατευθύνουσας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

Ἐργασμένη τοὺς τὴν παρεθελὸν τῶντων διατεργχόμενος ζῶν, καὶ ἐν τοῖς ἐκτὴ τὸν βίον ἐπιτεθείμενος αὐτῶν, μὴ τισιν ἀνταρτοῖς ἐντυγχάνουσας συναντήσασιν καὶ ἐκκεντῶς τῇ ἐσθίῃ τὰδε τοῦτοις διδάσκαι.

16. Ὅς ἴσταν ὅρων ἀρροίστατος ἐκκλινόμενός πρὸς με.

Ὅς τις εὖν ἔσσαν Διὸς μεθ' ὁπισθεῖον ἐν τῇ αὐτοῦ πινυρίαι ψυχῇ, ἐλθίτω πρὸς με, πολυδίαιτον διδασχέσόμενος.

Καὶ τοῖς ἐσθίῃσι φρεσὶν παρκαλύπτου, λέγουσα·

Καὶ τοῖς γνώσονται μὲν Διὸς, τὰς δ' ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ ταρῶσι, παρὰ τοῦ γένεσσαν.

17. Ἄρτων κρυφίων ἀφασθε.

Ἔργων τῶν τὸν ἔξιν τὰς κακίας τραγόντων, εἰς τινος ἄρτων, καὶ λαυθάνοντων ἐρδαινοῦς ἀνδρώπων, μεθ' ἰδονὺς γεύεσθε.

Καὶ ὕδατος κλεπῆς γλυκεροῦ πίστε.

Καὶ γνώσεται τὸν κλοπῆτων, παρκαλυπόμενος εὐσθίῃ τε ὕδαρ διφῆς παρκαλύπτου, τὸν περὶ ταῦτον τὸς ψυχῆς ἄλγυν ἔρεξιν, ἐν τοῦ ἀλλετρεσθαι τὸν εὖν τῇ κλεῖμ τῇ ἰδονῇ, εἰς ἄρτων μετασχεσι.

18. Ὅ δὲ εὖν εἶδεν ὅτι γεγενηῖς παρ' αὐτῇ ἔλλυνται καὶ ἐπὶ πίκυρον ὅθεν συναντῇ.

Ὅ δὲ ταύτῃ πικρῶμενος, ἀγνοῖ ὅτι δὲ αὐτῇ οἱ τὰ γένη φρενοῦντες, ἐλδρον ἐπισπῶνται ψυχῇ· καὶ δὲ ταῦτο καὶ αὐτὸς εἰς τὸ τῶς ἀπωλείας κταντῇ βράδρον· καὶ ταῦτα μὲν ἡ προσετὴς γνησιότης· ἀλλὰ σὺ ταχίως ἀπ' αὐτῆς ὑψιλάτι πρὸς λέγον ἐκτὴ δόκνειται.

Ἄλλ' ἀποκλίσσον, μὴ χρονίσῃς ἐν τόπῳ αὐτῇ.

Μὴ ἐρδαινοῦς τῇ τῶν κλοπῆτων ἐπιγνησίῃ, ἐν ἡ γνησιότης

πρωτευόμενος ἐστὶ, κατὰ τὸν τῆς ἰδίας γένεως λόγον διδρα- IX.
πος, ὡς τε κλέμν· γαργῶν τὸν δίκην αἵου καρδίαν εὐρησί-
νουςμα γνῶσιν τῶν ὄντων.

Τοὺς δὲ ἀφῶνας τοῦ ἰδίου γαργίου πικλῶνται.

Τὸν δὲ νοῦν καὶ τὸν λόγον, οἱ τὴν μετὰ γνώσειν ἀρετὴν
οἰκτεῖν γνῶσιν ἀγνοοῦν, ἡπάτταται.

Δοκτορεύεται δι' ἀνδρῶν ἱέρων, καὶ γῆν διαπτεγρῆται ἐν
δεξιότατον.

Καὶ διεξέρχεται ζῶον τε ἱσπερμένον ποταμικῆς διδασκα-
λίας δίκην ὄφτος ἀρδυνούσης φύχην πρὸς καρποφρίαν τῶν ἀρι-
τῶν, καὶ παρίον ἔξω κακίας ἱερταλμῶν ἐν φυχαῖς ἐνδείξει τῆς
αἰρετικῆς διίας διδασκαλίας.

Συνάγει δὲ χιρτεν ἀκαρτίαν.

Καὶ ἐπὶ λέγει κατ' ἐνέργειαν ταῖς πρακτικαῖς τῆς φύχης πύ-
τος δυνάμειον ἀκαρτίαν, ἢ τίς (ἐστὶ) στήρισις τοῦ ποταμικτοῦ
καρποῦ τῶν ἀρετῶν.

Γυνὴ ἀρμον καὶ θρακία, ἐνδείξει φαρμῶ γίνεται.

13.

Φαντασία γὰρ ἱσπερμένη διίας ἐσσείας. καὶ προσητῆς, ὡς
πρὸ τῆς κατὰ λόγον κρίσεως τὸ δοκεῖν αὐτῇ κρινούσα, συνα-
πτομένη ἀλογίστως τῇ ἡπατερνῶ παρ' αὐτῆς ἡ, ἐν τῇ τὴν
μὲν σύντακτον σοφίαν ἀπολαττεῖν αὐτὴν, μετ' αὐτοῦ δὲ ποταμοῦς
ἀποκρίττει λογιεμοῦς, στερεῖται τοῦ δίκην ἔρτου τριφύτου καὶ
στερεῖζοντος τῆς φύχης λόγου.

Ἡ οὖν ἐπιστάται ἀισχύνει.

Ἡ τες φαντασία, τῆς ἐν τοῦ λόγου ἱεραμιντορῆναι αὐτῇ μῆ-
φους ἐπὶ τοῖς ἀισχροῖς ἐγχευτῆρατον, οὖν αἰσθάνονται.

Ἐκείθεν ἐπὶ θύρας τοῦ ἐκντῆς οἴκου.

14.

Ἠδρῶτα γὰρ ἡ τοιαύτη φαντασία ἐπὶ τοῖς δίκην θυρῶν εἰς-
άγει πρὸς αὐτὴν, κατ' αἰσθάνειν, ἐν τῷ ἐκντῶν ἱεραμιντορῆναι
αἰσθηταρίους τοῦ κατὰ φύσιν οἰκατερίου τῶντος σοφίον.

Ἐπὶ θύρας ἱεραμιντορῆναι ἐν πλάττειν.

Ἐκτῶτατα ἐκντῆ κατ' ἱεραμιντορῆναι καὶ θυρῶν, τὸ δίκηντο-

IX. ἡ πρὸς τὸ δοῦναι ἀγαθὸν ὁδεγὼν ἡμᾶς νόμος τοῦ πανόρατος,
νοῆς ἰστὶ διαλογιζομένη τε καὶ ζητοῦντος αὐτὸ τὸ ἀληθὲς ἀγαθόν.

11. Τούτῃ γὰρ τῇ τρέφῃ, πολλὸν ζήσεις χρόνον.

Ἐν γὰρ τῇ ζητῇ τὸ ἀγαθόν, προσγιγνέσθαι σοι, ὡς τις
ἦν καὶ εἴς, ἡ ἀπείρατος πνευματικὴ καὶ διὰ ζωῆς.

Καὶ προστιθέσθαι σοι ἕνα ζωῆς.

Καὶ ἐπεκτελέσθαι σοι τὰ τῆς ζωῆς μέτρα, προσεκινετα-
μένη τῇ παρούσῃ ζωῇ, διὰ τῆς ἐν αὐτῇ διαρρέουσι πολιτείας,
καὶ τὴν μέλλουσαν.

12. Υἱέ, ἴδεν σοφὸς γένος σταντῶ, σοφὸς ἴσῃ καὶ τοῖς πλοσίῃσιν σκ.

Τῆς ἡμῶς διδασκαλίας παιδείαν, εἰ σοφὸς ἐκάρξει σταν-
τῶ, γάρῃ διὰ ἑαυτὸν καθάρας, καὶ συνίστι γαστρίῃ, καὶ σο-
φίᾳ τελειώσαι, καὶ τοῖς ἑγγεστέ σοι, ζήλοισι σοι τὸ σοφόν,
ἐκπαιδύμεν καθεργάσαι τοῖς λόγοις σκ, καὶ μεμυμένας τοὺς τρέ-
πους σοι, ἐκάρξει σοφός· ὡς καὶ αὐτοὺς φωτίξων, καὶ καθ-
αίρων, καὶ τελειῶν.

Ἐάν δὲ καὶς ἀπαρξῇ, μένος ἀνελθούσις τὰ κακά.

Εἰ δὲ ταῖς κατὰ μέτρον ἀνάγκαις τοῦ παναυτοῦ, κακίας με-
στός ἀποτιλεσθῇ, ἐν τῇ μεδίᾳ χρηρὲν γροῦσιν, ἡ λαλεῖν, αὐ-
τός εἰς αὐτὴν ἐπισπάσῃ τὰ τῆς ἐκείνου ἐπιχείρημα, καὶ μὴ τινός σοι
ταῦτα ἐπαγόντος.

Ὅς ἐρεῖσθαι ἐπὶ φιλόδοξον, οὗτος πομπικὴ ἀνάγκη.

Ὅς τις γὰρ κίποιται ἐπὶ ταῖς ἀναγκαίαις τε καὶ μένουσιν,
οὗτος κυβερνᾷ τὰ ἐστέρηκα, συναλλοιεύμενος τοῖς ἀλλοιούτοις,
ἐν τῇ μὴ δύνασθαι στήσαι τὴν τούτων γάρῃ, ὡς εὐδ' ἀνθρώπων
μυσθῶν.

Ὁ δ' αὐτός διώλῃται ὅρῃσι πειράσεσιν.

Ὁ τισέσθας δὲ καταλαβεῖν παλαιῇ ἐπιχειρήσει τὰ δικὰν
πτερόν ὅλῃως γράμενα ἐκ γαστρίως εἰς ῥυθμόν.

Ἀπὸλας γὰρ ὁδεῶς τοῦ ἑαυτοῦ ἀπεκλίνου.

Κατέλπει γὰρ τὰς κατ' ἐπιγνοῦσιν φεροῦσαι διὰς ἐντελῆς
εἰς τὸν εἰρησέκα, ὅτε ἐγὼ εἶμι ὁ ἄριστος, διὰ λόγον, ἐν τῷ

Οὐ γὰρ ψεύχεται τῷ ἀσεβῆτι, μάλιστά αὐτῷ.

IX.

Τὰ γὰρ φανεροῦσιν τῆς καρδίας τοῦ μὴ ταπεινοῦ Θεὸς λόγῳ, πλεγαὶ αἰεὶ τῇ τοῦτου ψυχῇ, ἐκποιούσιν αὐτῷ μίσους διαβολικῶν πλάσας.

Μὴ ψεύχεται κακός, ἵνα μὴ μισήσῃ σε.

8.

Μὴ φανεροῦσιν τοῖς μὴ θέλουσι τὴν ἰδίαν διαίτησιν, τὰ τοῦτων κακὰ ὥσως μὴ εἰς μίσος τὸ κατὰ σοῦ ἐγείρῃς αὐτούς, κἀντιῶδες ἀντὶ τοῦ περιτεῖν τὴν καρδίαν αὐτῶν, μᾶλλον αὐτίσας αὐτὸν.

Ἐψεύχεται σοφὸν, καὶ ἀγαπήσει σε.

Φανερὰ ποιεῖ τὰ ἐκτελέματα τῇ μετέχοντι σοφίᾳ, ἐν τῷ ἔχειν αὐτὸν φόβον Θεοῦ, καὶ ὡς μὴ ἀγαθῶν ὁ τοιοῦτος τὴν ἐκ τῶν ψεύχων ἰδίαν ἀγάπην, ἐπὶ πλέον καλῶς διακρίθῃται περὶ αὐ.

Δίδου σοφῷ ἀγοράν, καὶ σοφώτερος ἔσται.

9.

Πόρῃ τῷ ἔχοντι φόβον Θεοῦ, ἐσφαλμένον αὐτῷ δοῦναι διὰ κακότητος καὶ φανεροῦ πρὸς τελευτήν.

Γνώριζε δικαίον, καὶ προσθήσει τοῦ δέχτεσθαι.

Ἀνακρίνοντι τῷ διὰ τὸν φόβον αἰωνίαν καλίστην τηροῦντι τὰς τοῦ Θεοῦ ἐντολάς, τὸ ἐν ταύταις ἀλαθῶς ἀγαθόν, καὶ ἀγαπήσας ὁ τοιοῦτος αὐτό, ὡς ἰσχυρὸν ὀρεκτόν, τὴν τοῦτου κατὰ δόξαν ἐκτελεῖν παραδοχῇ.

Ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου.

10.

Ἀρχὴ γὰρ ἔστι τῆς βίβου πραγμάτων ἐπιστήμης ὁ φόβος τοῦ δεσπότου τῶν ὅλων Θεοῦ.

Καὶ βουλή ἁγία, σόφισις.

Καὶ τῶν κινεσθαιμένων ἀπὸ πάσης κακίας, καὶ θανατῶν ἀντιῶδες ἀνεπιμελήτως κατανοεῖν τὸ ὅντως ἀγαθόν, ἢ περὶ τοῦτου διακρίσεις, σύνεσις ἔστι τῶν τριῶν τῆς ψυχῆς δυναμίδων, πρὸς τοὺς κατ' ἐντολὴν λόγους τε καὶ πράξεις αὐτοῦ.

Τὸ εἰ γινώσκαι νόμον, δικαιοσύνη ἔστιν ἀγαθή.

Τὸ εἰ κατανοεῖν, ὅτι οὐδεὶς ἀδύνατον ἔσται σκληρόν· ἀκριβὲς

IX. τῶνον, ἡ παραβολὴς πρὸς τὰς θείας γλώσσας καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀνυγνώσκων καθ' ὁμοίωσιν γίγνεται τότε αἰσιν δι' αὐτῶν γλώσσων.

4. Ὅς ἴσθι ἄρρουν, ἐκκλησέτω πρὸς με.

Ὅς ἔστιν ἄρρουν, διὰ τὸ διαλογίζεσθαι ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ μὴ εἶναι θεόν, ἀπὸ τῆς τῶν ἀδελφῶν, ἰγνύσκειται μοι κατὰ πίστιν καὶ γνώσει με δημιουργόν τοῦ παντός καὶ διακρίνον.

5. Καὶ τοῖς ἐκείνους φρονῶν, εἰπὼν· εἰθετε φέγετε τὸν ἑμὸν ἄρρουν, καὶ πιστεῖτε αὐτὸν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν.

Καὶ τοῖς ἐν διακρίσεως τῶν ἄρρων τῆς πίστεως καὶ τοῖς ἐν αὐτοῖς τελειοτέρως γνώσεως, ἔφα· δεῦτε φέγετε τὸ κατ' ἄρατον, διακρινῶν ἄρρων τρέπον ὑμᾶς σόφω μὲν καὶ πιστεῖτε τὸ κατὰ γνώσει, εἰπὼν αὐτὸν εὐφρανέον ὑμᾶς, καὶ πρὸς θείαν ἐξίτην εἰσὶν με, ἡ τῇ θεότητι παραβολῆς κατέρχεται, διὰ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν.

6. Ἀπολείπει ἄρρουν, καὶ ζήσεται.

Καταλείπει ἀνθρώπου, καὶ τὴν πνευματικὴν ζωὴν καὶ ἀνῶλετον ἔχει.

Καὶ ζητῶσιν φρόνησιν, ἵνα βιώσῃ, καὶ καταβῶσῃ συνῆσιν ἐν γνώσει.

Καὶ καθίσταται τὴν τῇ πράξεως τοῦ ἀγαθοῦ αἰτίαν φρόνησιν ὡς καὶ πολιτικῶν ἀμαρτιῶν κτήσεται, καὶ ἀκαρπίζει ἐν τῇ γνώσει τοῦ ὄντως καλοῦ, τὴν πρὸς αὐτὸ τοῦ τριμερούς τῆς ψυχῆς σύνθεσιν, ἥ ἐκ πίστεως ἐρᾷσεται.

7. Ὁ παιδεύων κακούς, λήφεται ἑαυτῷ ἀγαθόν.

Ὅτι διὰ τὴν πλείων ῥημάτων ἀληθείας τοῦ πρὸς κακίας ἀληθῆς μίμνηται, καὶ διακρίνεται μὴ θύλακας, παραξύνους μάλιστα αὐτοῦ, καὶ ἐπιστῶν τῆς κακίας αὐτοῦ, ὅθεν ἐπιστάται διὰ τοῦτο εἰς ἑαυτόν.

Ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβεῖ, σωφρονίζεται ἑαυτός.

Φανερὰν δὲ ποιεῖν τῇ μὴ ἔχοντι εἰς θεὸν τῶν, τὴν κακίαν αὐτοῦ, ὅσοι μάλιστα καθίσταται ἑαυτόν, ὡς μὴ προσέχοντες τῇ βλάβῃ αὐτοῦ πρὸς γὰρ τὸ μὴ ἀρῶνται αὐτὸν, μάλιστα καὶ βλάπτει, παρακαλῶν αὐτόν εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ τυραννίδα.

κινεῖσθαι παρακαταύχουσα πρὸς τοὺς λόγους τοῦ ὄντος τὰ θεία
 πνεύμα, καὶ ἃ τὰ πάντα γυγνώσκον καὶ ἡ βουλὴ δια-
 κρίνουσα τὰ τοιαῦτα πανόργανα τοῦ θεοῦ θελήματα, ὡς μὴ ἔρ-
 γασιν καὶ ἔσθλαρα, καὶ ἐσθλὰ ἔργα νοεῖσθαι καὶ λαλεῖσθαι καὶ
 πράττεσθαι, ἀπὸ τῶν μὲ τοιαύτων, καὶ ὡς οὐνοῖς, πρὸς πάντα,
 καὶ μὲ πρὸς τὰ ἰουδαία πνεύμα-συνεῖσις καὶ συνεισθεῖσθαι
 τὸν δὲ κατὰ τὸν μουρικὸν θεολογικὸν νόμον, ὁ θεὸς μόνος πα-
 ρεία χωρίζεται, μίθισιν τοῦ βίου παρεχόμενος.

Ἐργαῖς τὰ ἰουδαία θελήματα. 2.

Οὕτω τοῖς ἐκτὸς τοῦ πνεύματος πνεύματος χάρισματι ὁ τοῦ
 θεοῦ λόγος εὐαγγελιστὴν ἑαυτῷ ἀποργασάμενος τὴν διδασκαλίαν,
 ἀπείκασιν ἐν αὐτῷ τῇ μαχαίρᾳ τῇ τοῦ πνεύματος, τῇ φανο-
 ρμῇς πύκτως τὴν αἰσιν καὶ τὰ στήματα καὶ αὐτῶν τὸν πᾶν
 ὄντων οὐσίαν, κερύματα τὴν ἑκταὴν περὶ τὰ φαινόμενα, ἀμεί-
 σιν αὐτοῦ, καὶ τὸ φανερὸν περὶ τῶν ὄντων δοῖται, καὶ τὸ πο-
 λέειν πύκτως.

Ἐκταὴν εἰς κρατὶρα τὴν ἑαυτοῦ οἶνον καὶ ἀποφύματα τὴν
 ἑαυτοῦ πύκτως.

Καὶ ὄντως ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀνδρώτῃ, ἐν ᾧ ὡς τινι κρατὶρι
 κινεῖται ὁ νοετὴ καὶ αἰσθητὴ φύσις, τῇ τῶν ὄντων γνώσει, τὴν
 ἑαυτοῦ ὡς πύκτως αἰσιν ἑαυτοῦ, ὡς τις πύκτως τὸν νοῦν, πύ-
 κτως τὸν μετὰ θεοῦ διπλὴ οἶνον ἑαυτοῦ καὶ οὕτω ἐπ' ἑαυτοῦ,
 ἔργον οὐρανοῦ τυγχάνοντος, φυχῆς κατ' ἑρπῆτι πύκτως, κα-
 τὰ γνώσιν τούτου πύκτως καὶ εὐφρανέοντος, τούτου δὲ πύ-
 κτως τὸν πνεύματος ἐντρίμνους εἰς πνεύματος εὐφρανέον τὸν θε-
 λογικὸν μεταλαμβάνον αὐτοῦ.

Ἀπείκασιν τοῖς ἑαυτοῦ διπλῇ συγκαταστήσιν μετὰ ὀφελος κα-
 ρύκτως ἐπὶ κρατὶρα, ἑαυτοῦ.

Ἐκταὴν τε τοῖς ἐπὶ διπλῇ αὐτοῦ θελήματι λειτουργήσαντος ἀπο-
 στέλλει, μετὰ τοῦ εὐαγγελικοῦ κερύματος, τοῦ ὄντος ὅτι τὸν
 γραπτὸν καὶ φωνικὸν νόμον ὡς πνευματικὸν, προσκαλεόμενος
 ἐπ' ἑαυτοῦ ἐν ᾧ ὡς τινι κρατὶρι κατὰ τὸ τῆς εὐαγγελίας γε-
 5

VIII. Οἱ δ' ἑμοῦ τοῦ Θεοῦ λόγον, διὰ τὴν τῶν παιδῶν ἄλογον ὀρέξιν ἀποτογχάνοντες, τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς τῆς κατὰ μάστιγιν μου στερεοῦσι τῆς οὐκ ἀποβαλλόμεναι τῆ κατ' ἑμοίωσιν Θεοῦ, καὶ παρατυφίδυνται τοῖς κτήσεσι τοῖς ἀνοήτοις, καὶ ὁρῶντες αὐτοὺς.

Καὶ εἰ μετέωτοις με, ἀγαπήσεις θάνατον.

Καὶ εἰ ἀποστεριφόμενοι με τὴν τὴν ἀνάληθρον πνευματικὴν ζωὴν τοῖς θύλασι χαρίζομενον, ἀσπάζονται τὴν κατ' ἁμαρτίαν ψυχικὴν ἑαυτῶν ἀνάληθρον ταῦτα δὲ καὶ πᾶσι τῆς γραφῆς διδάσκουσιν.

C A P. IX.

v. 1. **H** σοφία ἐκδοράσκει ἑαυτὴ εἶπεν.

Ἡ ἐννοήσας τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς δύναμις, ἴδεν κατεσπύσας εὐκατήρην, τὴν τε εἶπεν κέσμεν, ἐν ᾗ εὐκαὶ κατ' εὐφροσύνην, καὶ αὐτὴν τὴν κατ' εὐφροσύνην Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν, ἐξ ὁρατῆς καὶ ἀερέτου φύσεως κτιζίντα ἄνθρωπον.

Καὶ ὑπάρχει στίλους ἐπτά.

Καὶ τῇ μὲν εἰς αἰδίτην φύσει ὑπάρχει πρὶς ὑπάρχειν, τὴν ἐξδοράδιν τοῦ χρόνου περιέδον αὐτῇ δὲ τῇ ἀερέτῃ, μετὰ τὴν γίνεσιν κατὰ Χριστὸν κτιζομένη, ἐν τῇ ποτιτίθει αὐτῇ καὶ τὴν αὐτοῦ παρὶν ἐντέλῃν, ὑπάρχει αἰδίς τὰ ἐπτά τοῦ πνεύματος χαρίσματα ἐν εἰς ψυχαιόμεναις τῆς ἀρετῆς κατὰ γνώσιν, καὶ τῆς γνώσεως αἰδίς παρατυφίδυνται κατ' ἀρετὴν, ὁ πνευματικὸς ἀπαρτίζεται ἄνθρωπος, τελειούμενος τῇ τῆς πίστεως τίλει, τῇ τῶν ὑπὲρ φύσιν μαδίῃν καὶ γὰρ τὴν μὲν κατὰ τὴν πρακτικὴν φιλοσοφίαν κἀδάρειν ἐργάζονται, ὁ τε φόβος παιδῶν ἀπὸ τῶν παιδῶν ἐγερτικαίεσθαι, καὶ ὁ ἐπιστήμη ὑπερτιτίθει τοῖς τῆς κἀδάρειν πρῶτοις, καὶ ὁ γνώσις μὴ ἀγνοεῖν συγχωροῦσιν τὰς ἐκβουλάς τοῦ ἰχθύου τὸν δὲ κατὰ τὴν φυσικὴν ἐν πνεύματι γινώσκον κατεβουλάς, ὁ τε ἰσχύς προεβουλάς ὁρᾶν καὶ

Ἄρει τοῖσιν ἱρὸν θάλαμον καὶ παιδαρεῖον, ποῖν σοι καὶ γὰρ VIII.
ἀξίωται, οἱ παιδόντες σοι, τέρησαι τὰς ἡμέρας ἐνθάδε λατρεῖν.

Ἀκούετε παιδεῖον, καὶ σφιεσθε, καὶ μὴ ἀπορραγῆτε. 33.

Παιδεύετε τούτους ἄκουτες, καὶ μετέχτε μου, καὶ τὰς
ἡμέρας εἰσεθούς μὴ ἀπορραγῆτε.

Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εἰσκαλούσεται μου. 34.

Ἀξιόπαινος ὃς κατὰ τῶν καλῶν ἀδριστεύουσας, παιδεύεται
μοι, μὴ ὑποκρίνεταις αὐτοῖς πυκνεύοντες αὐτῷ.

Καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἡμέρας ἰδοὺς φιλοῖτε.

Καὶ ὃς ἄνω βίδων, τέρησαι τὰς ἡμέρας ἐντολῶν.

Ἀγρυπνῶν ἐν ἡμέραις θύραις κατ' ἑσπέραν.

Γρηγορῶν κατὰ πόσιν τῶν παρούσων ζῶν, ἐπὶ τοῖς δίκην
Θυρῶν ἀναπνεύμενος πρὸς θυρίαν τῶν ἰντων αἰσθητικῶν.

Τερὼν σταθμούς ἱρὸν εἰσεθών.

Φιλόσωμ τὸν κατὰ τοῦ θυρεοῦ ἔξιν, καὶ τὸν κατὰ λό-
γον πρακτικῶν ἐνέργειαν τῆς ψυχῆς τὰς φιλοκτικῶν παραστάτε-
δας τῶν πρὸς αὐτὸν εἰσεθών μου· πῶς τὸς ἑσπέραι, τῶν μὲν γνω-
στῶν, ὡς ἀληθείαν τῶν διπρακτικῶν, ὡς ἀγαθὸν εἰς τὸ μὴ
συνέχεσθαι λαλῶντος τὸν ποικίλον τῷ ἱερῶν τῶν αἰσθητικῶν,
καὶ τῷ τούτῳ σχίσαι διαμεῖναι τὸν νοῦν, καὶ μὴ συγχωρεῖν πρὸς
τούς αὐτῶν διαβόλους λόγους, κἄντινα ὑποδέχονται πα.

Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς. 35.

Αἱ γὰρ παρὰ τοῦ Θεοῦ καὶ πατρός, κρινόμεναι κατὰ τὴν
τόν φυσικὸν καὶ τὸν γραπτὸν καὶ τὸν συνδυαστικὸν νόμον ἔξο-
λεύσεις μου, τοῦ πικαγίου μου πεινόμενος, κατὰ χάριν μετα-
δόσεις τοῖς πλείουσι πληρονομεῖν βυτίαιον εἶναι.

Καὶ ἐπορεύεται θύλας παρὰ κυρίου.

Καὶ εὐφραίνεται ἐν ἡμέραις, διὰ τῶν εὐφραμένων τρεῶν νόμων,
παρ' ἑαυτοῦ τῶν ὅλων διασπορῶν, ὁρίξει φυσικὴ τε καὶ λο-
γικὴ, καὶ πάντων τῶν εὐσυνείας τῷ νόμῳ προσόντων ἰδιωμέ-
των συνεκτικῶν.

Οἱ δὲ εἰς ἡμέρας ἀφικόμενοι, ἀσθενοῦντες εἰς τὰς ἑκτῶν ψυχῆς. 36.

VIII. λικεῖν πενόμεναι καὶ εὐρανοῖς, τὴν πρὸς αὐτὸ τούτοις χαρίζομενος οἰκιστότητα.

28. Ἦναικα ἰσχυρὰ ἵπποις τὰ ἑνὶ νίγῃ, καὶ ἀσφαλὲς ἐτίθει παγὰς τῆς ὑπ' εὐρανοῦ.

Καὶ ὅποτεν εἰργάζετο ἀβήγαις τὰς ὑπὲρ γῆν νεφέλας, καὶ οἰκ' ἰσχυρὰς φυλακτικὰς ὑδάτων παγὰς, ἵπποις ταῦτα εἰς τὴν ἀράειν τὴν γῆν.

29. Ἐν τῇ ταῖς αὐτὴν τῇ θαλάσῃ ἀκριβοῦσιν αὐτοῦ.

Καὶ ὅταν προσέττασσι τῇ θαλάσῃ μὴ ὑπερβαίνειν τὰ ἐκωτὲς ὅρια· θεὸς καὶ οὐ παραδράμωσι τὰ ταῦτα ὑδάτος, τὸ αὐτοῦ πρόσταγμα, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τὰ κύματα αὐτῆς συντρεφόμεναι.

Καὶ ἰσχυρὰ ἵπποις τὰ θαλάσσης τῆς γῆς.

Πρὸς δὲ καὶ ἰδρῶς τὴν βυθὸν τούτων ῥοαῖν, τὴν ἑρῆν καὶ κατωτέρῃ γῆν θαλάσσης ἐπὶ τὴν ὑδάτων.

30. Ἦσαν παρ' αὐτῇ ἀρμόζουσαν.

Συναιδέως ὑπῆρχον ἀρμολογίᾳ παρ' αὐτῇ, συνεκρῆζον τὰς τὴν ὄντων οὐσίας ταῖς ἐπὶ ταύταις προσηκούσας τούτου θαλάσσης, ἐν τῇ κατὰ ταῦτα ἄπαντα ὕμνησαν.

Ἐγὼ ἔμεν ὃ προσείχεται καὶ ἔμενον.

Αὐτὸς ὑπῆρχον ἥ καὶ ἰκέσταν τὴν τῆς δημιουργίας ἐκτὸς κτηρῶν, ἐνεργάλλαντο συμπλοκοῦναι κατὰ τὸ αὐτῇ βουλευτὴν τὰ καὶ ἱερωτὰ, καὶ διὰ τούτων ὡς συμβόλων διακρινόμενον.

31. Εὐφρανόμενον δὲ ἐν προσώπῳ αὐτοῦ, ἐν παντὶ καρπὸς ὅτι εὐφρανέτω τὴν οἰκίαν σου συντελέσας, καὶ εὐφρανέτω ἐν νύκτι ἡσύχως.

Ὁμαδίλως δ' ὑπῆρχον αὐτῷ, ὡς καὶ ἀποστόλος, ἐγγελλόμενον καὶ αὐτὸς ἐνώπιον τούτου διὰ παντός, ὅποτεν ἐγγελλέμετο, ἀπαρτίσας τῇ ἐν πενόμεναι τελειώσει τότε τὸ πᾶν καὶ ἔχαστον ἐπὶ τῇ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων παραγωγῇ, ἀποτελεσθέντος κατ' εἰκόνα ἐκτίσαν, καὶ καὶ ἡμῶσιν.

32. Νῦν εὖν εὖ (ἡσυχίᾳ) μου, καὶ μακάριοι οἱ ἑταῖοί μου φυλάξουσιν.

τὰ μέγιστα ἔχον τὰ εἶναι τὰς δικαιοσύνας ἔργα ἐργάζεσθαι καὶ VIII.
οὕτω μὲν ἔκτειο με τὸς ἀντίστοιχον.

Πρὸ τοῦ αἵματος ἐθαλίμασθε με. 13;

Πρὸ δὲ παντός αἵματος εἶχε τὴν κτῆ τῆς ἐνσώμου οὐρανο-
μίας μου ἐκτρέφειν βουλήν, ὡς τὴν προὔποτεταμένον ταύ-
της θρησκείαν.

Ἐν ἡρχῇ, πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, καὶ πρὸ τοῦ τῆς ἀφύ- 14.
σου ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς παγὰς τῶν ὕδατων πρὸ 15.
τοῦ ἔργου ἰδρυθῆναι.

Κατ' ἀρχῆς πρὶν ἢ τὴν γῆν παραγαγεῖν, καὶ τὰς τῶν ὕδα-
των ἀφύσσους, καὶ πρὶν ἢ τὰς τούτων ἀναβῆσαι παγὰς, καὶ
πρὸ τοῦ τὰ ἔργα πᾶν λαθεῖν.

Πρὸ δὲ πάντων βουλήν γενοῦ με.

Πρὸ δὲ τῆς παραγωγῆς καὶ αὐτῶν πασῶν τῶν ἀγγέλων τέ-
λειον, οἱ καθ' ἑαυτοὺς βουλοῖται, παντὸς ἔλατος ὑψιμαρῖνοι, πάν-
των τῶν κτιστῶν κτισμάτων ὑπερέσονται, καὶ πάσης ὕλης ἀκα-
ταρτῶνται, φυσικῶς καὶ ἡθικῶς γενοῦ με.

Κόσμος ἐπείκει χώρας, καὶ ἀνεκτεταί, καὶ ἄρα ἐκαστόν 16.
τῆς ὑπ' οὐρανό.

Καὶ γὰρ ἡ ἐκείνη πᾶσι, καὶ τῶν ἑλκῶς διακρίσεις, ἐκ τοῦ
μὴ ὅτις εἰς τὸ εἶναι παράγωγε τὰ τοῦ κτιστοῦ τοῦδε μέγε-
θος, καὶ τρέφεται τὰ τε πολλὰ ἐκαστόν καὶ ἰσχυρὸν ἑλκῶν χωρ-
τικόν, καὶ τὸ μὴ ἑλκῶς ἐκαστόν, καὶ εἴτι κῆρας εἰς τῆς γῆς,
καὶ ἐκαστόν τινος κτιστοῦ.

Ἦνεν ἐταίμας τὸν οὐρανόν, συμπάρειν αὐτῷ. 17.

Ὅταν δὲ ἐτρέφετο τὸν οὐρανόν ἑλκῶ καὶ πύλιν καὶ ἄραις
καθαρὰς αὐτόν, συνεπύρην αὐτῷ καὶ συνέργον, ἀρεστότας
αὐτῷ ὑπάρχειν καὶ ἐνσυντάτας δύναμις καὶ σοφίας.

Καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐν' ἀνέμων.

Καὶ ὅτε τῆς εὐσεβείας ὑποτάσσας αὐτοῦ βασιλείας, τοῦ εἶ
αὐτοῦ ἐκπεριποιηθῇ, καὶ ἐν ἑαυτοῦ ἀναπνοῶν, παν-
αγίου πνεύματος ἀείρου τὴν χόρην, ἐκπεριποιηθῇ τοῖς ἁγί-
οις.

VIII. τερμα κατ' ἐνέργειαν, κἀλλίον εἶσις ὑπὲρ ἐπιλεπτοῦ ἀργυρεν, ὡς τοῦτον καὶ λαμπρότερος καὶ λαμπρότερος ἀποδεικνύοντα τοὺς πεποιθότες αὐτό·

30. Ἐν ἰδέῃς δικαιοσύνης περιπαιχθῆναι.

Τούτοις γὰρ οὐκ ἔστις ἰδέῃς εἰς τὴν ἀριμύτην ἔχοντα πολιτείαν, διδασκαλικῶς διαβιζόμενοι.

Καὶ ἀπὸ μίσην τριβῶν δικαιοσύνης ἀκαστρίσονται.

Καὶ μίσην τῶν ἡμεῶν τῆς ἀληθείας ἐξεργασίαν, καὶ μὴ δι' ἀδυναμίας καὶ ὑπερμενείαν τὸ ἀγαθόν, πεποιθὼς τούτων τῶν διδασκάλων μου τρέψων, περιποιῶ τῶν κατ' ἐλλείπον τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς ἀπόντων καλῶν.

31. Ἵνα μάλιστα ταῖς ἡμῶν ἀγαθῶν ὑπαρξῶν.

Ὅπως δικαιοσύνη ταῖς ἡμῶν καθεύδῃ, κατὰ τὸ μέλλον ἀκατέργως ἐκείνη, τὸν ἀδελφικὸν πλοῦτον τῆς κατὰ χάριν δικαιοσύνης.

Καὶ τοὺς θεσπεσίους αὐτῶν ἡμεῶν ἀγαθῶν.

Κατατίθεν ἡμεῶν τὰς θεωρητικὰς καὶ ἐπικτητικὰς δυνάμεις, αἷς τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν γνῶσιν ἐν ζωῇ αὐτῶν ἀκατασφάλως,

* καθεῖν ? τῶν ἐν ἀπαιγνίᾳς με ἀγαθῶν, κατὰ τὸ καθεῖν * καὶ ἰδέῃς τὴν ἡμῶν λαμπρότητα, καὶ χαρτασθέναι ἐν τῇ ἀρετῇ ταῖς τὴν δοξᾷ μου.

Ἐάν ἀπαιγνίᾳς ἡμῶν τὰ καλὰ ἡμεῶν γινώσκω, μετακρίνω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀρεσκόμενα.

Ἐπειδὴ δὲ διδῶμι ἡμῶς τὰ κατὰ τὴν ἐν σοφίᾳ ἀνταλῶν με τοῦ τῆς δικαιοσύνης ὅλῃς, ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων τιθεύμενα, ἀκατέργως τοῦ διαβόλου τὰ παρὰ τῇ τοῦ πατρὸς μου βουλῇ ἀδίκως ὑπάρχοντα περὶ ἡμεῶν μυστήρια.

32. Κύριος ἐστὶν με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ, εἰς ἔργα αὐτοῦ.

Γινώσκω τοίνυν ὅτι ὁ ἡμῶν πατήρ, καὶ τῶν ὅλων διαπότης θεός, εὐδαιμονίᾳ κτερεῖς σοφίᾳ με γινώσκω τὸν ὅλον ἀνταλῶν ὡς ἐν αἰ ἡμῶν αὐτῶν δὲ τῶν αὐτοῦ ἐντολῶν ὁδοῦν βαλόμενοι, ἡμεῖς οὐκ ἀπὸ ἀρχῆς τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἐκκινῶνται, πρῶτον τῆς ἀκατέργως ὁδοῦνται καὶ ἔχοντες με ὑπεργαμῶν εἰς τὸ κα-

Καὶ τὴντοι οὐδ' ἑμεῖς κρατοῦμε γῆς.

Καὶ οἱ τὴν γῆν οὐρανὸν παρεβίβλεμεν, (πρὸς) τὸ ταῦτες ἀποκαρῶσαι φρόνημα, δι' ἑμεῖς πῶτε κατεβόησαν ὡς τὴν πῶ-
δον πρὸς τὰ νοούμενα ἀπὸ τῶν φαινομένων μετέχοντες.

Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φέροντας ἀγκυῶ.

17.

Αὐτοῖς, διὰ τῶν ἐμῶν ἐντολῶν, τοὺς ἀγκυῶντάς με ἀπαλ-
λάττων τῶν παραλέγων παλῶν, γνώριμον τοῖς τὴν πρὸς αὐ-
τοὺς ἀγάπην μου καλίστῳ· καὶ πάντας ἀνδρώπους, ὡς πλάσμα
ἴδιον ἀγκυῶ, ἰπίστας θάλασσαν πάντων τῶν σωτηρίων.

Οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες, εὐρίσκουσι χάριν.

Οἱ δὲ πρὸς με τὸ τέλος τῶν γνώων, τὴν ἀλήθειαν, κα-
τὰ τοῦτον ποιούμενοι μετ' ἐπίσεως, τῆς τοῦ ἀπορροῦς μοι πνεύ-
ματος ἐπιτελοῦνται χάριτος· χαριζομένης τοῖς, ἐν τῇ εἰς πῶ-
σαν τὴν ἀλήθειαν αὐτοὺς ἰδεῖν, ἑμεῖς τῆς σοφίας τῆς μέλει.

Ποῦτες καὶ θέλα ἑμεῖς ὑπάρχει, καὶ πῶτε πολλῶν, καὶ 18.
δικαιοσύνης.

Ὁ γὰρ τῶν ἐν ἐπαγγελίᾳ ἀποκατεμένων ἀεικότες θεσμο-
ρῶς, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν, τὰ ὑπὲρ φύσιν ἀγαθὰ, πρὸς δὲ
καὶ κατὰ φύσιν· ἡ τε καὶ ἔξιν γνώσεις τῶν διαφόρων λόγων καὶ
οὗς γινώσκουσι τε τὰ πάντα καὶ ἀεικότες μένουν, καὶ ἡ κατὰ τοῖ-
τους ὡς τὰ κατ' ἑλπίαν τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπερβολῆς πάθε, ἀ-
ρίστης κρίσις, ἐν ἑμὲ ἵσταν, ὡς δεῦρ μὲν τῶν ὑπὲρ φύσιν
ἀγαθῶν, αὐτῶν δὲ τῶν κατὰ φύσιν.

Εὐκτερον ἐμὲ κατεβίβλεται, ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθου τίμιον 19.
πολλόν.

Κρατερον λαϊκῶν ὑπὲρ χρυσίου τε καὶ λίθου μὲν εὐμετρί-
τους πολυτιμότερον, τὰ ἐν κόσμῳ τετρακτὰ, ἐμὲ τὸν τῆς ἀθανά-
σιος καρπῶν, ὡς ἐν παραδείσῳ τῇ ἑμῇ κόσμῳ συλλέγειν· ἐν τῇ
αἴρειν με ἐκ πάντων, κατὰ τῆς ἐν ποιούμεναι φυσικῆς θεωρίας
αὐτῶν, ὡς ὑπὲρ πάντα κατ' οὐσίαν ὑπάρχοντα.

Τὰ δὲ ἐμὲ γινώσκοντα κρατερον ἀργυρίου ἐκλεκτοῦ.

Τὰ δὲ ἐμὲ διδάσκοντα, εἰς διὰ τὰ πάντα πᾶσι πάντα γί-

- VIII. τῆς πάθης τῶντοις ὑποτάσσας· καὶ τὴν περὶ αὐτῆς διδασκαλίαν αὐτῶν ἢν ταῦτα ποιοῦνται πρὸς τοὺς μὴ θεῶ, ἀλλ' ἑστέας τὰ κατωρῶματα ἐπιγράφοντες· διότι ταῦτα αὐτὸς ὁ τοῦ θεοῦ λόγος, διὰ τοῦ πρὸς αὐτὸν ὁμοῦ ἀπαγορεύων, οἰσινὶ λίγαι.

Μερίστου δὲ ἐγὼ διαστραμμένας ὁδοὺς κακῶν.

Ἐξέβλυξεν δὲ, αὐτὸς ἀρετῆς ὑπάρχων κακῶν, τὰς τῆς κατὰ τῶντων εὐδότητος ἐκτεταρμένας, κατ' ἑλευθέρην αὐτῆς καὶ ὑπερβολὴν, ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς διακρυφῶς τῶν ἱερουργῶν τῆς κακίας διαμένον.

14. Ἐρᾷ βουλὴ καὶ ἀσφάλεια.

Παρ' ἑμοῦ, τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἑλίου, ἀνθρώποις παρέχεται, ὡς μὴν τὴ νοτὸν τῆς ψυχῆς ἅμα φωτίζοντες, ἢ κατὰ πειρασμῶν τῶν ἐκποτῶν διακρίσεις· ὡς δὲ τὸν χειρῶν τῶν πατρῶν ἀπεκρυφέναι τῇ ἑρῳ τοῦ πατέρματος, ἢ ἐκ τούτων φυλακῇ.

Ἐρᾷ ἡρόντες, ἐρᾷ δὲ ἰσχύς.

Παρ' ἑμοῦ ἔστι ταῦτοις, ὡς ἰσχύου ἀρετοῦ, ἢ φέρουσα ὄντως ὁρεῖς τοῦ ἀγαθοῦ· παρ' ἑμοῦ τε πρὸς τὴν ταῦτου ἡρωτῆν ταῦτοις δίδεται δύναμις, ὡς ἐννοεστέου δύναμις τοῦ θεοῦ καὶ πατρός.

15. Δέ' ἑμοῦ βουλαὶς βασιλεύουσι.

Δέ' ἑμοῦ, ὡς θεοῦ λόγου, οἱ τῶν καδῶν αὐτοκράτορες ἐν νόμῳ ἐπιστυτοῦσι τῇ ἐκιδυρίῃ καὶ τῇ θυμῷ.

Καὶ οἱ δύναται γράφοντι δικαιοσύνας.

Καὶ οἱ καθυποτάσσοντες τὴν σάρκα τῷ πνεύματι, τὴν χεῖρα κατὰ πρῶτον ἡθικῶς διαπλέττοντες, διὰ τούτων σημαίνονται ὡς διὰ μέλλουσ, τὴν τῆς ψυχῆς ἀρίστην κρείσσιν πρὸς τὰ κατ' ἑλευθέρην τῆς ἀρετῆς καὶ ὑπερβολὴν πάθῃ ἑμοῦ τὴν λόγον τῆς ἀρετῆς ταῦτοις ὑπαγορεύοντες.

16. Δέ' ἑμοῦ μεγιστάνες μαγαλιούνται.

Δέ' ἑμοῦ, ὡς ἀληθῆτος γνωστοῦ, καὶ ἰσχύου ὁρετοῦ, οἱ κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν προέχοντες, κατὰ ταῦτας περιγρηκῆς καὶ ἐκείθῃς γίνονται.

Και γώσου ὑπερ χροσίον διδοικαρμένον.

Ταῦτ δὲ χροσίον δοικαρμένον ἐν πυρί, φῶς γνώσεαι, τῷ
καίῳ τῶν ἀκουσίων παρασέρων μαδαμῶς ἑλαιοῦμενον.

Ἀνταρτίσασθε δὲ κλεθῆσαι, χροσίον καθαρόν.

Ἄντι τοῦ χαρίζεσθαι ἑλπίδα τοῦ τεθροικαρμένου ὑμῶν ἀπο-
θέλον χροσίον, τῷ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦ ἑκατέρου διακρίσει,
σταρίζασθε ὥστε μὴ κατακίπτεται ἐξ ἀγνοίας, εἰς κρηνοὺς κα-
κίας καὶ βάρβαρον.

Κρίσσω γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν.

11.

Καλλίον γὰρ ὁ τὸ χεῖρον ἀποδοικρῶν τοῦ κρείττενος λό-
γος, καὶ τῶν πολυτέρων λίθων αὐτῶν.

Πᾶν δὲ τίμαν, οὐκ ἔστιν αὐτὸς ἔστιν.

Ὅτι τοῦτοι εὐδὲν τῶν παρ' ὑμῶν τιμῶν ἀντάξιν, ὅς τό-
δε δοῦσκει δι' ἑκαστὴς τῆς γραφῆς καὶ τῆς φύσεως.

Ἐγὼ ὁ σοφία κατακλινῶντα βουλῶν.

12.

Ἐγὼ ὁ τοῦ Θεοῦ λόγος ἐν ταῖς τῶν πιστευόντων μοι ψυ-
χαῖς ἐπαξίαν τὴν ὡς τοιαυτὴν φυλάττευσαν αὐτὸς ἀνωτέ-
ρας τῆς ἐκ τοῦ φλογμοῦ τῶν παιδῶν μάκρυνώσεως, ἡμετέρας καὶ
κακίας δεικνύουσιν.

Και γώσου καὶ ἔνοικον ἐγὼ ἐκτεκλεόμενον.

Καὶ τὴν τῶν ὄντων γώσουν, ἧ ὄντα εἶσι, καὶ τὴν ἐξ αὐ-
τῶν περὶ ἑμοῦ τοῦ πάντων κτίστη Θεοῦ, ἔνοικον ἐκτεκλεόμενον
αὐτοῖς πιστευαῖς ὑπ' αὐτῶν, καὶ εἰς ἔλπίδα καὶ φυσικὴ καὶ
θεολογικὴ φιλοσοφίαν ταύτας ἐναγυῶν.

Φέβος κρένυ, μοσι ἀδικίαν, ὕβριν τε ὑπερηφανίαν, καὶ
ἑδούς ποταρῶν, καὶ στέμψα ἀπίστοι.

13.

Ὁ φέβος δὲ τοῦτου, τοῦ τῶν ὄλων διοκίτου, ἄπαν πα-
ρόλογον ἀπεστράφηται περὶ δὲ τὴν τε κατ' ἑλπίαν τῆς ἡρε-
τῆς, ἀπομαρτίαν τῆς λογικῆς φύσεως κακίαν καὶ τὴν καθ' ὑπερ-
βολὴν ταύτης, φυσικῶν καὶ τῶν περὶ τῶν ὄντων ἀλογίστους
θεῶν δ' ὡν τὰ τῆς ποταρῆς πνιόμενα ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώ-
πων ψυχαῖς πεσοῦμενα τὴν κέρειον, τὰ κατ' ἑλπίαν τῆς ἡρε-

VIII. Οἱ δὲ ἀπαιδευτοί, ἐλθέτε καρδίας.

Οἱ δὲ μέσω τυχόντες μαθητῶς παιδείας πρὸς κάθαρσιν, ἐρμύλλετε εἰς τὰς ἰδίας ψυχὰς τὸν ζωογόμον λόγον τοῦ Θεοῦ ἰνοοῖτε· ἢ τις διὰ τὸν ἐρμηνεύμενον βίον πρὸς αὐτοῦ, πάσης ἐκκαθαίρει καλίδος.

6. Εἰσκακοῦσθε μου, σπανά γὰρ ἔρῳ· καὶ ἐσώσω ἀπὸ χιλίδων ἐρμῶ.

Παίδευτέ μου· τίμιον γὰρ φθόνῳμαι καὶ σφάξω ἐν στέματι μου εὐδὲ λόγον.

7. Ὅτι ἀλάττω μαλατῆσαι ὃ σφύργει μου.

Διότι μοι ὃ δίκον φέρωντας διαταίς τοῖς, τοῖς ψυχῆς χαρίζοντες εὐρκίον ἔργον, προστίσῃ πόντως διδόναι ὑμᾶς τὸν ἐν αἰσὶ ἀλάττω· τοῦτον δευλῶ τὸν ὅτι πάσης τῆς κρίσεως καρποτόμων ἰουκώστων τοῦ Θεοῦ λόγον.

Ἐρμηνεύμεθα δὲ ἰουκώσιν ἑαυτοῦ χιλιε ψευδῶ.

Ἐδιδυται δὲ ἰουκώσιν ἑαυτοῦ, οἱ τὸ ἀλάττω μὴ ἀπαγγέλλοντες λόγον.

8. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου.

Μετὰ κρίσεως ἁγίων· πάντα τὰ ἑαυτοῦ παραγγέλματα.

Οὐδὲν ἐν αὐτοῖς στελεῖν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες.

Οὐδὲν ἐν αὐτοῖς ψεύδους ὑπερσφύμενον τὸν ἀλάττω, οὐτε μὴ τοῦ εὐδίου ἐκτεταμένον.

9. Πάντα ἐδύστω τοῖς σκευαῖσι.

Ἀνακτα φανερὰ τοῖς συνκώσιν πρὸς τὸ ἁγιάζον, καὶ διὰ τῆς κατὰ πρῶτον πίστεως, τὴν ἐντελῶν τὸν ἱερέων κτεταμίνους.

Καὶ ἑρμῶ τῆς εὐρέκωντος γνώσιν.

Καὶ εὐδύστω τοῖς ἐκτεταῖσιν καὶ καταλαμβάνουσιν γνωστῶς τὸ ἀλάττω.

10. Αἰθέρε παυδίων καὶ μὴ ἁγρίων.

Κρίστωδε ὅτι μὴ ἁγρίων καλῶν, τὴν ἰουκώσιν τὴν ὅτι καλῶς καλίδων τὴν ψυχῆς ἐκκαθαίρουσαν ἁγίον κατὰ πρῶτον τὸν ἁγίον ἁγίον.

λάττωσιν ἀμείντορα· τὰ μὲν γὰρ κατ' ἐλαίφιν τῆς ἡμετέρας πόλεως, VIII.
 τὸ μὲν ἕδος τῆς ψυχῆς διαρραϊνέουσι, τὴν δὲ σάρκα μελύνου-
 σιν τὰ δὲ κατ' ὑπερβολὴν, σκοτίζουσι μὲν τὴν ψυχὴν, διὰ τοῦτο
 ἐπιταπνύνουσιν τὸ ἀγαθόν· φθείρουσι δὲ τὴν σάρκα, ἀποστρέφου-
 σα ταύτης τῆς παρὰ τῆς ψυχῆς πρὸς σύστασιν ὀφειλομένης προ-
 νοίας αὐτῆς *.

Παρὰ γὰρ πόλεις θυνεστῶν παριδραδαί.

Παρὰ γὰρ ταῖς τῶν φαινομένων μὲν ἀντιληπτικαῖς, ταύτων
 δὲ τοῦ νοουμένου ταύτων αἰτίων λόγοις, διαπερ πάλιν κατὰ θεω-
 ρικὴν εἰσαγωγὴν * πρὸς τὴν ἐπιγνωσθῆναι αὐτὸν κατὰ τοῦτο τῇ ψυ-
 χῇ, διακριθῆναι αἰτιώσεσιν τῶν μὴ ἀπαιχθέντων τῇ ἀπότηρ τῆς ἐπι-
 γνωσίας τῶν ἡμετέρων.

Ἐν δὲ εἰσόδῳις ὁραεῖται.

Ἐν δὲ ταῖς τοιαύταις αὐτοῦ πρὸς τοῦτο εἰσιλεύσεσιν, μεγα-
 λύνεται διὰ τῶν κατὰ μέρους αὐτοῦ ἀγαθῶν ἔργων ὡς τῶν
 ἐρώντων αὐτὰ δευξάμενων ταύτων τὸν τοῦ παντός αἶσαν ἀγα-
 θού· καὶ ταῦτα μὲν τὰ τῆς σοφίας.

Ἐν δὲ ὡς ἄνθρωποι παρκαλῶ.

Ἐν δὲ τοῖς τῶν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως λόγων οἷον συ-
 λήπτοντας, καὶ τοῖς μὲν παρὰ φύσιν πόθει μὴ ὑπεκρίνον-
 τας, φύσει δ' αὐτῆς καταφρονεῖν ῥῆμα διδοναμένους, οὐ κατ'
 ἐντολὴν τὴν ταύτης καταφρόνησιν ἀπειτῶ, φέρον τινα ἐπιστάμε-
 νον, ἀλλ' ἐν τῇ ἀντιθέσει τῆς τοῦ ὑπὲρ φύσιν λόγου χά-
 ριτος, πρὸς πόθον ἐβλέσκοναι τῆς τελειότητος διαγωγῆς.

Καὶ προέλαμι ἔμην φωνὴν ὡς αὐτὸς ἀνθρώπων.

Προέρπει δὲ τὴν ἔμην διδασκαλίαν, καὶ τοῖς διὰ τὸ ῥῆμα
 φρονεῖν τὰ τῆς κατὰ γνώσεως ἀνθρώπων, καὶ οὐ τοῦτο χρυ-
 σατίζουσι.

Νοήσαντι ἄνακτοι πανουργίαν.

Γινώσκον οἱ πάσης κακίας καθαρούμενους, τὸν παντός ἀγαθόν
 ἐμμελῶς ἐνέργον· ἐπιγινώσκοντες κατὰ πρᾶξιν τῆς τοῦ θεοῦ ἐν-
 τολῆς καὶ εἰς φωτισμὸν ἐκτείναν ἀπὸ τῆς εἰσαγωγικῆς καθάρ-
 σεως προσέφροντες.

* αὐτῇ ?

3.

* cod. εἰσα-
 γωγῆς.

4.

5.

- VII. Καὶ ἀναμίσγεται εἰς αὐτὸν, οὗς πορεύονται.
 Καὶ οὗτοις ἀνδράσιν ἀμειβᾶται δύναται, οὗς τῇ ἡμερ-
 τῇ ἐκτελεσται.
26. Ὅδοι ᾗδεν ὁ εἶκος αὐτῶς, κατέγουσι εἰς τοιαῦτα θανάτων.
 Ἦ γὰρ αἰδέσθαι, ᾗ τῇ αὐτῇ ὡς εἶπε ἡμιλογησάμεν, δια-
 φερουμένη τῇ διὰ τῶν αἰσθητῶν ποικιλοτρόπως ἀντιλέγει τῶν
 αἰσθητῶν, ὑπάρχει εἰς τὴν ἀπυλίστην ἐξελίξει, καταφύγουσιν εἰς
 τὰς ἀποταμίους τοῦ καθ' ἡμαρτίαν ἐλάτρου τῆς ψυχῆς αὐ-
 τῇ γὰρ διὰ τῶν αἰσθητῶν, ἐν σχίστι γεννημένη τῶν αἰσθητῶν,
 περιμυλᾶται καθ' ἑξῆς τὸν ἴδιον ἐλάτρου, μέχρις ἂν προσφύ-
 ρου θραξήσῃ καιροῦ, ἐνδείξεται αὐτὸν κατ' ἐργασίας.

C A P. VIII.

- V. 1. **Δ**ιὸ σὺ τὴν σοφίαν κέρυξαι.
 Διὰ τοῦτο αὐτὸς τὸν τοῦ Θεοῦ μεσογενῆ νόον καὶ λόγον,
 τὸν ἐκπύκναιον αὐτοῦ δύναμις καὶ σοφίαν, ἐκτελεσμένον σοὶ
 τὰ αὐτοῦ διέλματα μεγάλων ταῦτα τῶν σῶν σαρκεῶν προ-
 τήμων διελκυστῶν.
2. Ἵνα φέρῃς σοὶ ὑπακούσας· ἰαί γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄρουν
 ἐστίς.
 Ὅπως ἡ φέρουσα δύναμις κατὰ λόγον ἐκέρχεται τῇ ψυχῇ,
 οὕτως σοὶ, πρὸς τὰ τῶν λόγων ἐκτελεσμένων δι' ἐγχευτικῆς ἀνα-
 χαιτίξαι· ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ ἐκπύκναιος λόγος, πῆρας ὡς τῶν
 γνωστῶν ὡς ἀλλόθι, ὑπάρχει δι' ἑαυτὸν ἐκπύκναιος τῶν γνω-
 ρστῶν διωρίως ὑψηλοτάτων ἀποτάτων ἀπὸ εἰς οἱ λόγοι τῶν
 ὄντων καθ' οὓς γιγνῶσι τὰ πάντα, καὶ αὐτὸς διὰ τὰ πάν-
 τα ἐν τοῖς πᾶσι ἐστίς.
- Ἀνὰ μίσην δὲ τριβῶν ἵσταται.
 Μίσην δὲ τῶν κατ' ἐλλείψει τῆς ἀρετῆς, καὶ ὑπερβολῆς κατ'
 ἐργασίας κακῶν ἵσταται, ὡς ἐσχάτων ἀρετῶν ποσὸν ἀγαθὸν
 ὑπάρχον ψυχῇ τε καὶ σώματι· εἰς τῆς ἐξ ἀποτάτων λόγους ἀπαλ-

Καὶ ὥσπερ κίων ἐπὶ θεμελίους.

VII.

Καὶ καθὼσπερ κίων· θεμέλιος πρὸς θεμελίους σχολάζει τοῦ φυλάττειν ἀπὸ τῶν ἐπιβουλεύοντων, οὕτω καὶ οὗτος, ἐπιτεγόμενος θαυμασθῆναι τῇ κατ' ἐνέργειαν ἀρετῇ, καίεται τοῦ φυλάττειν ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν ἐπιβουλεύοντων θαυμάσιον κατὰ ψυχῇ.

Ἦ ὡς ὁμοῖος τοξόμοις πεπλοῦς εἰς τὸ ἦπαρ.

23.

Ἦ ὥσπερ τις ὁμοῖος τοῖς ὑψηλοτάτοις ὄρεσιν ἰσχυροῦσιν, τὸ ἦπαρ βλάει πλεγαίς, νεφρὸς ὑπὸ τῶν ἀγρινοῶν ἀγεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οὗτος τραδαίει κατ' ἐπιθυμίαν τῶν προσκαίρων τῇ βλάει τοῦ τῶν ἑαυτῶν ψυχῶν θορυνοῦ, ἐπιτεγόμενος τῆς πνευματικῆς ζωῆς, πρὸς πᾶσαν κακίαν ἀγεται ὑπ' αὐτοῦ, τῆς εὐρακίᾳ σχολάζει διακωγῆς.

Ἰσχύει δὲ ὥσπερ ἄρσενον εἰς παρῖθιν.

Καθὼσπερ δὲ τι πτερόν· ἔξωθεν ῥέμπεται πρὸς τὴν ἄγρην δεικνύον, οὕτω καὶ οὗτος, ἄρσενον τῇ ἀμαρτίᾳ διὰ τῆς φαντασίας κατὰ διαθέσεις ἐπιστάμενος, σκευδάζει ὑπὸ τοῦ εἰρημίου θορυνοῦ ἀγρευθῆναι.

Οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.

Ἄγνων ἐστὶ πρὸς ἀπώλειαν σπεύδει τῆς ἰδίας ψυχῆς.

Νῦν εὖν ὦ οὐκ ἔσθ' ἡ μου.

24.

Ἄρτι τοῖσιν τέκνοις μου παῖδον μοι.

Καὶ πρόσκειται ῥήματα στόματός μου.

Καὶ ἱεραιδῶς δίδασκεται περὶ τὰ ἑνὶ παραγγέλματα.

Μὴ ἐκλιναίτω εἰς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἡ καρδίᾳ σου.

25.

Μὴ ἐτραπείτω σου ἡ δίδασκα εἰς τὰς οἰὰς τῆς ὁδοῦ πρὸς αὐτὸν τὴν ὁλοκλήρον ἐπιθυμίαν γερούσης ἀρετῆς ἐνθυμήσεις.

Καὶ μὴ πλανηθῇς ἐν ἀνθρώποις αὐτοῦ.

Ἥτις μὴν ἀπατεθῇς ταῖς τῶν προσκεκίμενος εὐφρανόντων διέδοις αὐτοῦ.

Παλλοὺς γὰρ τρώσασιν καταβιβάζοντα.

26.

Πείσονται γὰρ τῇ κέντρῳ τῆς ὁδοῦς, κατὰ ψυχῆν μὴ ἐκκα, ἐκκινῶν πτώμα πωτὸν κατεκκινῶν.

VII. Πικρύνεται ἰδὼν μακρὸν.

Ἀπῶλε τούτου μακρὸν, τῇ κατ' αἰσθεσι ἀπὸ τῆς ἡμιτε-
χίας, καὶ τοὺς τὰς κακίας ποικίλους τρόπους ἀπειθεῖν.

20. Ἐκδεχόμενος ἀργυρίου λαβὼν ἐν χερσὶν αὐτοῦ.

Τὴν γὰρ δίκην ἀργυρίου λαβαρυσμένον τῇ τῆς βίας ὀρεσί-
τητι κἀλλει, ψυχὴν λαβὼν κατὰ τὸ αὐτιξοῦσιν, ὡς ἐν τισὶ
χερσὶ, ταῖς προαιρηταῖς ἰαργείαις αὐτοῦ, πρὸς πρόνοιαν τῆς
ζωτικῆς τῆς δυνάμεως, μετὰ τοῦ διαρροῦ τῆς σαρκὸς κατε-
σφαλισμένων· ἐν ᾧ αὐτὸς διὰ τὴν ἄλκιον ἡμῖται, διὰ τὸν
χοῖν συστήλλεται καὶ μὴ σὺλάται παρὰ τοῦ λαθραίου κατὰ
διὰ τὸν κατ' ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς καδὼν ἐκφραζόμενος δαι-
μονας· ἐναπομένον δὲ τῇ κατ' αἰσθεσι ἀπὸ τῶν ὁλοκῶν, διὰ
τὴν πρὸς τὴν σάρκα τῆς ψυχῆς σχίσιν, καὶ τοὺς τρόπους ἀπει-
θεῖν τὴν κατ' ἑλπίαν τῆς ἀρετῆς καδῶν.

Δι' ἡμῶν πολλὸν ἡπικαίει εἰς τὸν αἶον αὐτοῦ.

Οὐ διὰ βραχίος καροῦ ἡπικαίεσθαι εἰς τὸ κατὰ νόον αὐ-
τοῦ αἰκατέρων, ταῖς διὰ τὰς ἐν ποικίλῃ φύσει διαρκίαις,
κατὰ μέρος τὰς ψυχῆς ἀπὸ τῶν κατ' αἰσθεσι τύπων πρὸς τὴν
ἀλλότριον ἀναφύουσιν.

21. Ἀπεκλίνουσι δὲ αὐτὸν πολλὰ ἡμιτε.

Ἐξελπόμενος τοίνυν τῇ μακρῇ ἐντυχίᾳ, συγκρατῶσθαι μὴ
τῇ τοῦτον παρασκευάσασθαι.

Βρόχους τε τοῖς ἀπὸ τῶν χυλίων ἰξικαίει αὐτόν.

Διαρροῖς τε τοῖς ἐκ τῶν πρὸς τὰ αἰσθητὰ σχίσιν τῶν αἰ-
σθησίων, δι' ὧν ὡς τινος χυλίων ταῦτα ἀπύχεται, ἰξιστε-
ται αὐτόν τοῦ βροχέοντος πάντως φρονήματος.

22. Ὁ δὲ ἐκκαλούμενος αὐτῇ κερμαδίαις.

Ὁ τοιοῦτος δ' ὑπετάγει αὐτῇ τῇ πείρῃ τῶν κατ' αἰσθεσι
αἰών διδασκαλίας.

Ποτερὸν δὲ βροῦς ἐκὶ σφαγῆν ὄγεται.

Καδόμενος δὲ βροῦς ἀποκαρπὼν περὶ τὸ τῆς ἡργασίας φρίσσου-
νον, φρίσκει πρὸς σφαγὴν, οὕτω δὲ καὶ αὐτός, ἀποκαρπὼν τῇ
ἐκπόρῃ τῆς ἀρετῆς, πρὸς τὴν νεκροποιὴν ὄγεται ἁμαρτίαν.

Τούτου χάριν καταλείψασα τὰ νοσήματα, ἐξῆλθεν πρὸς τὰ VII. φαινόμενα, ὑπαντίσται σοι τῷ καταλιγνυμένῳ τῶν μελλόντων διὰ τὰ ἐκτελέσται.

Ποθεῖσθα τὸ σὸν πρόσωπον, εὐρεκά σε.

Ζητοῦσθα σε τὴν κατὰ γνώμην τὰ παρόντα τῶν μελλόντων προσιρούμενον, ἐντυχὲν σοι.

Καί σοι τί τεχνά τὴν κλίναν μου.

16.

Ταῖς ψυχραῖς σχέσεις τὴν σάρκα καταδίδωμεν, ὥστ' ἡμεῖς ταύτῃ ταῖς προσελιγμένοις τῶν ἑδονῶν ἀπολειπόμεθα, οἷά τινα κλινῇ ἐκκατακλινώμεθα.

Ἀρρετμένοι δι' ἑστρωμα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου.

Ταῖς δ' ἐκ τῆς ἀμαρτίας λείπεται τῶς ἑδονῆς, ταύτης ἀποδύμεθα, τὸ τραχὺ τοῦ κατὰ θεὸν βίου παρασημαίω.

Διέρρηκται τὴν κοίτην ἡμεῖς πρὸς, τὸν δὲ οἶκον ἡμεῖς κινώμεθα.

17.

Κατέρρηκτον τὴν μὲν σάρκα, ἐν ᾗ ὡς ἐν κρηβάτῃ ἀπολευστικῶς ἀκατέκτανται, τῇ πρὸς δὲ δίκην, ἀμέτρως διακχεοῖται τὴν ψυχὴν ἀπολείπει τῶν ὕλικῶν τὴν δὲ αἰσθησιν, ἐν ᾗ ὡς ἐν τοῖς παρακίτοις εὐκατερίῳ, τῇ οὐρανῇ κινώμενον ἑδονοῦσθαι κατ' ἑδονὴν, καὶ διακχεοῖται κατ' ἑδονὴν διακρίσει τῶν αἰσθητῶν κατέρρηκτον δὲ ταύτης, τοῦ ἐκ τῆς ἀμαρτίας μολυσμοῦ, καὶ ἀρρετίζονται πληρώματα.

Ἐλθὲ καὶ ἀπολειπόμεθα φίλους ἕως ὁρίζου.

18.

Παραγινώσκουσιν, καὶ τῶν διὰ θεῶν ἔλογον ποθεύουσιν ἡμῖν συνκαταλείπουσιν, ἕως ἂν τὸ γῆρας τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἔλθῃ ἐν ᾧ δὲ δουλεύουσιν καὶ τὸ τῆς ἀγνοίας σκότος κατακαίεται τὸ ὄντως καλὸν ἐκκαθαίρου.

Δεῦρο καὶ ἐγκαταλείψουσιν ἑστί.

Ἐλθὲ, καὶ τῷ τῶν προσκαίρων πάλῳ κατακχευόμεθα, τῷ κατὰ πρᾶξιν ἀπολείπει αὐτῶν μολυνόμενοι.

Οὐ γὰρ πάρεστιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν οἴκῳ.

19.

Ἄπεισι γὰρ ὁ κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως νόμον συνταγοῦσθαι μοι λόγος τοῦ νεοῦ εὐκατερίῳ αὐτοῦ.

- VII. Ἡ τις ἐπιθυμία παραπεινῶζει μὲν τὰς διανοίας τῶν μὴ βιβουμένων τὰς ἡνάς, ὅπως γάρπιδαι πρὸς ἀμαρτίαις.
11. Ἀναιτρημένον δὲ ἴσται καὶ ἄσματος.
 Ὑπάρχει δὲ πρὸς μὲν ταύτην ἀργῶσα, τοῦ δὲ κατὰ ψυχὴν πλοῦτου δαμνητικῆ.
 Ἐν οἷον δὲ εὐχ ἑουχάζουσιν οἱ πόδες αὐτῶν.
 Ἐν ᾧ δὲ ὡς ἐν οἷον τινὶ διατρίβει αἰσθάνει, οὐ μίνουσιν αἱ κινήσεις αὐτῶν ἀματόβητοι.
12. Χρόνον γὰρ τοια ἔξω μῆριται.
 Ποτὲ μὲν γὰρ ἐν τοῖς φαινόμενοις περιπλαῖται κατὰ δῆλοναι.
 Χρόνον δὲ ἐν πλατίαις παρὰ πῦρας γυνίαις ἐνεδραῖται.
 Ποτὲ δὲ ἐν ταῖς εὐρυχώροις ὁδοῖς τῆς ἀμαρτίας, παρὰ πάντα λόγον, τὸν κατὰ τὴν ἐκῆστου πρῶγματος εὐλογον χρίσιν, δῖαν γυνίαις συνδαικτοῦν τοῦ φαινόμενου πρὸς τὸ νοούμενον, λαθραῖαι τῇ λείῃ τῆς ὁδοῦς ἐκφυλοῖται ταῖς τῶν ἀργέντων ψυχαῖς.
13. Εἰτα ἐπιλαβόμενα ἐρίληπεν αὐτόν.
 Μιτὰ ταῦτα δὲ κατασχούσα ταύτην κατ' ἔξιν, προσελὼ ἐκιντῇ ἀπειργάσασα.
 Ἀναστέλλει δὲ προσώπῳ προσέλαται αὐτῇ.
 Ἀννοστέλλως δὲ προσμύλλεται ταύτην τὰς οἰονίαις προσδικαλεῖσθαι αὐτῇ.
14. Θυσία εἰρημική μοι ἔσται.
 Προσπαγωγὴ καταλλάττουσα πρὸς τὰ καρόντα, τοῖς δὲ τὴν κατὰ τὴν θειερὰν ὁδόν, ἀπαχθῶς πρὸς ταῦτα δοκιμαίους, ὑπάρχει παρ' ἡμεῖς πάντως ἢ κατὰ τὴν γίνεσιν ὁδόν.
 Σίτηρον ἀπεδίδωμι τὰς εὐχὰς μου.
 Φύσει τοῦ κυρίου ἀγαθῶν κατὰ τὸ μέλλον ἀπολαύσει ἐπειμίνε, κατὰ τὸ καρόν τὸ δοκίμαί μοι ἀγαθόν, παρὰ φύσιν γνωμῶς ἐκτελῶ.
15. Ἔσκεν ταύτου, ἐξήλθεν αἰς συνάτασιν σου.

Ἐάν σὲ λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἠρβώσεται.

Εἰπὲρ σὲ ἡ τοικίτη ἐπιθυμία λογισμοῖς τοῖς πρὸς τίρῃν,
ἢ τοῖς πρὸς ἐκκίνηον ἠρβώσεται.

Ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ εἰδου αὐτῆς, εἰς τὰς κλισίας 6.
παρκαίνονται.

Ἀπὸ γὰρ τινος κλισιατέρου ὡς τινος θυρίδος, ἐκ τῆς αἰ-
σθήσεως, ἧ ὡς ἐν οἰκίᾳ τιᾷ ἐνδιετρίβει, προκίπτουσι εἰς τὰς
εἰς ἀπώλειαν ἀγούσας εὐρυχώρους τῆς ἀκακίας οδοὺς. 7.

Ὅν ἂν ἴδῃ τὸν ἀρρέων τίκτων, κακίαν ἐνδιᾷ φρενῶν.

Ἢ τινε ἂν ἐντύχῃ τὸν ἀλογίστως βιούντων τῆς ἀπωλείας
οὐκ, τῇ ἑλπίδι πείθονται καὶ τοῖς φρεσὶ ἀτίθαι.

Παραπορεύμενον * παρὰ γυνίαν ἐν διέδοις εἰδου αὐτῆς. 8.

* οὐδ. ἐντ.

Μὴ ἴδυντοῦς, παρὰ τὴν λόγον δὲ τῆς ἀνδραπίνης φύσεως
τὸν ὡπερ γυνίαν συναπτικὸν τῆς τε κατῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς
φύσεως, τὴν γνώσιν τῶν αἰσθητῶν οὐκ διαφερχομένων ἐν ταῖς
ἐνεργείαις ταῖς κατὰ τὰ αἰσθητῆρα· ἢ τινὲς εἰσι πρὸς τὰ αἰ-
σθητὰ εἶδοι τῶν αἰσθητῶν· αἷς ὡς ἐν τινε οἰκίᾳ αὐτῇ ἐν-
διετρίβει.

Καὶ λαλοῦντα ἐν σκότει ἰσπερινῷ.

9.

Καὶ ᾧ τινι διαλογιζομένῳ ἐν σκότει ἀγνοίας, μετ' ἢ ἂν ὑπὸ
τὸν γένειον σάρκα κρυβῶσι κατὰ τὴν περὶ ταύτης εἰχρίαν αὐτοῦ,
οἱ διαλογίζουσαι ταύτῃ τὸν εἶδον τὰς δικαιοσύνης διδοῖ ἐντο-
λαί, ὡπερ ὑπὸ γῆς ἀκτίνας ἑλκεται.

Ἡλικα ἂν ἡτυχία νυκτερινὴ ἧ καὶ ζεφύδα.

Ὅμοιον μὲ διαλογίζεται τὴν χρηστὴν, δι' ἀγνωσίαν καὶ
ἀρεστίαν τοῦ ὅπως καλοῦ.

Ἡ δὲ γνώη συναντῇ αὐτῷ, εἶδος ἔχουσα ποικίλιν.

10.

Ἡ τοικίτη ἐπιθυμία ὑπαντᾷ αὐτῷ, ἀρρῶντι πρὸς κντὴν
κατὰ γνώσιν, εἶδωλον περιέφρασα ἀμαρτίας, ἐκ τοῦ πόθῳ πεί-
σαι τοῦ σώφρονος λογισμοῦ.

Ἡ ποικί οὐκ ἐξίπτασθαι καρδίας.

- VII. Τήρουν τὰ ὑποτιθέμενα σοι τὰ πρακτικά, ἐκ παραγγελί-
ματος, καὶ ἀποδίδως κατὰ φύσιν διαβίβας τὴν παρούσαν ζωὴν.
Τοὺς δ' ἑαυτοῦ λόγους, ὥσπερ κέρως ἐρράτουν.
Τὰ δ' ἑκ βέλους, εἰς ἐπέρχου σοι τὸ ἔργον τὴν ἀλάθειαν
κατὰ γνώσιν, γόνοισι οὐκ ἐπ' ἐρριπύδων κέρως.
3. Πιπίδου δὲ αὐτοῦς τοῖς δακτύλοις.
Καὶ παρίσθαι αὐτὰ, κατὰ πράξιν ταῖς πραγματικαῖς τῆς ψυ-
χῆς σου δυνάμεσιν ὥσως κινούμεσαι κατ' αὐτὰ διὰ δακτύ-
λου, πῶς ἔργον ἐπιστημάτων πρὸς πῆρας κίσεων μαθηδύουσαι.
Ἐπίγραφον δὲ ἐπὶ τὸ πλῆτος τῆς καρδίας σου.
Ἐπίβας δὲ τῇ τούτων φύδι γνώσιν τὴν κατὰ πῆρας τελειο-
τήραν ἐγκυλίφας ταῦτα κατὰ θεοδίδου τῇ πλῆτει τῆς διανοίας σου.
4. Εἰπὺν τὴν σοφίαν, σὺν ἀδελφῶν εἶναι.
Ἐκτελλόμενος εἰσαῖ ἀγάπῃ τὸν μονογενῆ τοῦ θεοῦ καὶ πα-
τρός υἱὸν καὶ λόγον, τὴν ἐκτελλόμενος δύναμις καὶ σοφία, σὺν
ἀδελφῶν ἐπέρχου, διὰ τῆς ἐν πειρίσσει γνώσεως αὐτοῦ τοῦ
κατὰ φύσιν υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· τοῦτε τοῦ πατρός χρο-
ματίζου κατὰ χάριν υἱός.
5. Τὴν δὲ φρόνησιν, γνώριον περιποιεσθὲν σικουτῇ.
Αὐτὴν δὲ τὴν περὶ τὴν σοφίαν ἀγάπην, ἣ τις ἐρεῖται εἰ ἐστὶ
διακριτικὴ τῶν τῇ σοφίᾳ περιεχόμενων λογικῶν καὶ γνωστικῶν
μαθημάτων, καὶ φρόνησις ἐκτελλέται, ὡς τῇ ἐκτελλομένη αὐτὴν,
εἴρησιν τούτων τὴν ἀρετὴν πάντων νήσεων σοφίας, γνωστὴν σοι
ποιήσας, διὰ τῆς πηλοῦ τῶν πρακτικῶν ἀρετῶν γενικώτατος
ἀγάπης· δι' ἣς ἡ πρὸς τὸν θεόν λόγον ἀγάπη γνωρίζεται.
6. Ἴσα σε ταχέως ἀπὸ γυναικῆς ἁλλοτριᾶς καὶ ποικίλης.
Ὅσως σε φυλάξῃ ἀπὸ ἐπιθυμίας τῆς κατ' ἡλιεφίην μὲν τας
συμπεριποιήσεις, ἵσως τὴν ἀκρίβειαν τοῦ συνεκμετρίοντος αὐτῆς λο-
γου κατὰ τὸν νόμον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ ἱρώτας ἀπο-
λωλὸν ἀκαλῶτως τῆς πολυαιδοῦς κατ' ἐκδοχὴν προσκαίρῳ ἡδέ-
νης καὶ ὑπερβολῇ δὲ πόσεως ἱρώσεως τοῦ κατὰ ἀπὸ τῶν ἡδίων
ἐκδοχῆς ἐγκρίσκειν, ὡς μαρτυρεῖται ἐν τῇ μὴ εἶναι διὰ θεόν,
ἀλλὰ ἐκδοχῆς εἶναι καὶ ἡδονῶν ἀρετῶν.

δι' ἀρροσύνης, τὴν ἰδίαν ἀπέλλει ψυχὴν κατὰ δόκονα καὶ κα- VI.
τὰ πράξει, ὡς εἴρηται.

Ὅδυνος τί καὶ ἀτημίαν ὑποφέρει. 33.

Ἄλλὰ καὶ αἰσθητοὺς σαρκεῖς, καὶ ὕβρεις ὑφίσταται.

Τὸ δὲ ἐνεδος αὐτοῦ οὐκ ἐξαιρουμένηται εἰς τὸν αἶδον.

Καὶ ἐνὶ μεγίστῳ μέρει ἐστὶ παρὰ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ζωὴν.

Μιστὸς γὰρ ζωὴς τῆς μοιχιευθείσης αὐτῇ γυναικὸς, μέσος 34.
τρέφει κατ' αὐτοῦ, πλήρης ζήλοτυπίας.

Οὐ φαίνεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Οὐκ οἰκτιρήσει αὐτὸν ὅταν κρινταὶ μετ' αὐτοῦ.

Οὐκ ἀνταλλάσσεται οὐδενὸς λόγου τὴν ἐχθραν. 35.

Οὐδὲ ἐπιλείπει τοῦτο διὰ τινος τρέπον.

Οὐδὲ μὴ διακινῇ πολλὰν θάρυν.

Οὐδὲ καταλλάσσεται μετ' αὐτοῦ, κἂν πᾶν πολλὰ θῶρα
παρίχῃ αὐτῷ.

C A P. VII.

Υἱ, φύλασσε ἑαυτὸς λόγους.

γ. 1.

Τίνας τὰς ἑμὰς τίμαι διδασκαλίας.

Τὰς δὲ ἑμὰς ἐντολὰς κρύβον παρὰ στανθῷ.

Τὰ δ' ἑμὰ παραγγέλματα τῇ σὲ ψυχῇ ἐκπνευμαίνουσιν ἑλι-
κῶς περὶ ταῦτα διακινῶν, καὶ μὴ ἐκπνεύσας μένειν ὥστε αὐ-
τὸν ἀρεσώμενος.

Υἱά τίμα τὸν κύριον, καὶ ἰσχύσεις.

Τίνας, σέβου καλῶς τὸν πάντων δεσπότην θεόν, κἂν τεύ-
θῃς δυναμιθεῖον κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν,
ἀνώτερος διατηρούμενος τῶν τούτων ἐπιβουλῶν.

Ἦδὲν δὲ αὐτοῦ, μὴ φοβῶ ἄλλον.

Ἐκτός δὲ τοῦ θεοῦ, ἕτερον μὴ φοβῶ· ἄλλος γὰρ οὐδεὶς
εἰς γένεσιν κατακρίναι δυνάμεται.

Φύλασσε ἑμὰς ἐντολὰς, καὶ βιώσεις.

2.

VI. Ἀνδρῶν δ' ἡ τοιαύτη γυνὴ περιτέλει ψυχῆς, ὣν ὅλος ὁ παρὼν κόσμος οὐκ ἔστιν ἀντάξις.

27. Ἀποδέσσει τις πῦρ ἐν κύλῳ, τὰ δὲ ἡμέτερον οὐ κατακαύ-

28. σαι; ἢ περιπατῶσι τις ἐπ' ἀνδράων κυρὸς, τοὺς δὲ πείθας

29. οὐ κατακρίνει; οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα ὑπανδρῶν, οὐκ ἀδικουμένῳ, οὐδὲ πᾶς ὁ ἀπτόμενος αὐτῆς.

Ἦσπερ γάρ ὁ μὲν ἐγχελευσόμενος πῦρ, κατακαύσει τὰ ἡμέ-
τερα, ὁ δ' ἐπ' ἀνδράων βαδίσας, τοὺς πείθας, τὸν αὐτὸν τρό-
πον ὃ τε παρερβυλὸν ἱκανὸν δι' αἰσχρᾶς πράξεως, πρὸς γυναῖ-
κα συνεγγυημένην ἀνδρὶ, τὰς ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ ἐγγέλματι οὐκ ἐκ-
φοῖζονται δίκας, καὶ ὁ ἐπ' αὐτῇ κατὰ δίκαν αὐτῆς ἀμαρτίαν
ἀποτελῶν ὁ μὲν γὰρ τὸ δίκαν κυρὸς ὑπανάπτει, τὸν στα-
νοῦν ἔρωτα, εἰδὼτα τῆς αἰσχρᾶς πράξεως ἀποδαῖς τῇ ψυχῇ,
ἀποτερώσει τὰς ἀρετὰς, ἃς αὐτὴ κατὰ προαίρεσιν ὡς ἀπὸ τοῦ
περὶφθιγμένη, ἀπὸ τοῦ χιτρώοντος γυλᾶσθαι τὸν παῖδ' ὁ δὲ
τῇ κατὰ δίκαν μελέτῃ ἐπ' αὐτῶν βαδίζων τὸν τῆς ἀμαρτίας
ἡμαδῶν λογισμῶν, οὗς τὸ πῦρ ἱκανοῖς τῆς παραλόγου ἡβ-
είας, διαρρίπτει τὰ ἀγαθὰ δικαιοφάνεια τῆς ψυχῆς· δι' ὧν ὡς
τις πειθῶν, πρὸς τὴν μακρίαν τῆς ἀκαθείας λῆξιν αὐτὴ πύ-
γναι φέρεται.

30. Οὐ θαυμαστόν ἐάν ἄλλο τις κλέπτῃ.

Καὶ ἔστιν μὲν οὐδὲν ἴσως, ἐάν τις ἐπὶ κλοπῇ κρατᾷ.

Κλέπτει γὰρ τὰ ἄλλότρια, ἵνα ὧν ἔχει ἐνδύς κεραιᾷ.

31. Ἐάν δὲ ἄλλω, ἀποτίσει ἰστακλασίως.

Φαραβαίς δὲ καὶ ἰστακλαβαίς, ἀποδίδωσι ἰστακλασίως ὁ ἀρῶν.

Καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ δοῦν, ῥύσεται ἑαυτὸν.

Καὶ πάντα τὴν προσοίον αὐτῇ πειροίειν παρασχόν, ἀπο-
λυσάσθαι τοῦ τοιοῦτον ἐγγέλματος.

32. Ὁ δὲ μοιχός, δι' ἐνδοκίαν φρονῶν, ἀπώλειαν τῇ ἑαυτοῦ ψυ-
χῇ περιποιεῖται.

Ὁ δὲ περιεπαιτωμένος τῷ τῆς μοιχείας ἐγγέλματι, οὐ μόνον

Ὅτι λόχος ἐταλὴ νόμον.

Διότι τὸ δάκτυλον τῆς ἐν ὧς τῇ γραφῇ καὶ τῇ φωνῇ θείας
ναρδοσίας, οὐκ μὲν τις θυχρία λόσι τὴν ναρδοσίαν ἀχλὺν τὴν
παίδων.

Καὶ φῶς, καὶ ὁδὸς ζωῆς.

Οὐκ δὲ φῶς τοῦ τῶς δικαιοσύνης ὄντος, τὴν ἀληθεῖ τὴν ἐν-
τος γῶσιν χαρίζεται καὶ ὡς εὐθεία ὁδὸς, ἔχει κατ' ἀρετῆς
καὶ γῶσιν, εἰς τὴν κατὰ νόον καὶ λόγον ἐν ναρδοσίᾳ θείας
ζωῆς.

Ἐλεγχος καὶ παιδεία τοῦ διαφυλάττειν εἰ ἀπὸ διαβολῆς 24.
γλώσσας ἄλλοτριαι.

Φωτισθεὶς τε τῶν σπουδῶν ἔργων ἐστὶ, καὶ ἐπισκευὴς δι'
ἐγκρατίας πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἀγωγή. ὥστε διατηρεῖν εἰ ἀπὸ τοῦ
τοῦ βαρυτέτου τῆς μαχίας ἐγκλήματος, καὶ ἀπὸ πονηρῶς φέ-
γου ἐπαρδοξίου ἀδελφῆς, ἐνσταθεύοντες πᾶσι ἔργοι σου, ἵνα τί
ἐνός διαβολῆς ἔξωον, καὶ διαβολῆς ἐκ τούτου καὶ τὴν ἀνάστα-
τον πίστιν σου.

Υἱὰ μὲ σε ναρδοσίαν καὶ ἄλλους ἐπιθυμία.

25.

Ἀποτὴν ἐν κυρίῳ θέλον, μὲ σε ἐπὶ τῶς καὶ ἄλλους χάριον μα-
ρτονομίαν ἀλέγιστος ἔργου.

Μετὶ ἀγρευθῆς σοὶς ἐρδοσιαίς.

Μετὶ παγεθουθῆς ἀπὸ τῶν σὺν ἐρδοσιᾶν, ὡς ἐν γυναικίς
περιέργως ἐρώντων.

Μετὶ συνεκρηκθῆς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλαβέρων.

Μετὶ δὲ τῶν προσεκλουμένων σου πρὸς μίσην εἰσχερῶν
βλαβέρων αὐτῆς, συνελκεθῆς ταχέως, καὶ τοῦ σώζοντος καὶ
καθισταμένου ἐκείτης λογισμοῦ.

Τὴν γὰρ πόντος, ὥστε καὶ ἐνός ἔργου.

26.

Μετὰ γὰρ γυναικίς πόντος, ἐκείστων ὥστε τίμημα ἔρ-
του ἐνός, ἔδουκ πρόσταγμα ἐπὶ τῶν σφαιρῶν, τῇ κατὰ τὸν
παῖδι ἱπποκρίτου ἐπὶ βραχέ.

Γυνὴ δὲ ἀδελφῶν τμήνω φυχῆς ἀγρεύει.

- VI. Καὶ ἐπιλέγουσι κτίσεις ἀπὸ πάντων ἀνέλεγκται.
Καὶ ἐπαίρεισιν ἐνταῦθα ἰσοῦς μεταξὺ τῶν πρὸς ἄλλῳ
ἐραυσεύοντων ἐραυτῶν.
20. Ὅτι, φύλασσε νόμους πατρός σου.
Τίνας, ἃ τοῖς θεοῖς κατὰ φύχην ἐπέγραψεν δοθέντα, τό-
ρῃ τῆς ἐν τῇ γραφῇ ἐντολῆς τοῦ δικαίου τοῦτον σε κατὰ χάριν
ἐκδιδόντες θεοῦ.
- Καὶ μὴ ἀπόσῃς θεοῖς πατρός σου.
Καὶ μὴ ἀπειρήθῃς τοὺς τιθέντας ἐν τῇ γῆσι τῶν ὁσίων πα-
ρὰ τῆς πάντων αἰτίας σοφίας λόγους, εἰ εἴπω αὐτὰ τὰ θεῶν
ἐκλήματα, καὶ ἃ τὰ πάντα γινώσκω, ταῖς πρὸς ἐργασίαν τοῦ
καλοῦ δεξιότητι σε διδάσκω παραχρῶντες.
21. Ἀγαθὰ δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τῇ φύχῃ διαπαντός.
Ἐκείραντες δὲ τοὺς τοὺς ἐν οἷς τῇ γραφῇ καὶ τῇ γῆ-
σι λόγους, καὶ ἔιν ἐν τῇ φύχῃ σου παρ' ὧν σου τὴν ζωὴν
αἰχίζω αὐτοὺς τῇ ὅρῃ τῆς ἐν πτωχεύει θεοῦ.
- Καὶ ἐκλείψωσι περὶ σὴ τραχέλι.
Καὶ περὶ αὐτοὺς κατ' ἐνέργειαν ὡς τὴν κλίσιν, τῇ συν-
άπτουσι τὴν κλίσιν τῇ καὶ, ὡς τρέχουσιν τῇ παραλῇ τὸ λα-
κὸν σῶμα λογιστικῇ σου καταπαλεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς αὐτῇ, ὥστε
μὴ διαφείγειν τὴν ἀρετὴν κατ' ἔλκετον ἢ καὶ ὑπερβολῇ.
22. Ἡσίκω ἂν περιπατῇς, ἐπὶ αὐτῇ, καὶ μετὰ σοῦ ἔστω.
Ὅστις κατ' ἐνέργειαν, ἐκείρου καὶ τὴν ἐν οἷς
τῇ θεῷ γραφῇ καὶ τῇ γῆσι κατισχυρίσθαι νομοθεσίαν, ἐκείνη
πρὸς αὐτὴν σε ὑποτίθεται καὶ συνέρει σε διὰ πάντας,
ἀποτρέποντα μὲν σε ἀπὸ τῶν νομοθεσιῶν σου τῇ φύχῃ, προ-
τρέποντα δὲ πρὸς τὰ ταῦτα σωτήριον.
- Ὅτι δ' ἂν καθεύδῃς, φύλασσε σε, ἵνα ἐκτρέψῃς τὸ
καλὸν σε.
- Ὅτι δ' ἂν ἀπραγμῇς, τρέπον σε ἀπὸ πάντων ἀκατέλεστων θεο-
ρίας καὶ παραλόγων ἐπιβουλῶν ὧν καὶ πρὸς ἐργασίαν διανο-
σταθῆναι ὑποτίθῃ σε τὰ χρεῖστα, τὴν περὶ ταῦτα τῇ φύχῃ
σου κατρηγμένην διαδίδου, τρεῖς πρακτικοὺς ἀπαγγέλλου.

Δυσπραγμίην δὲ καρδίῃ τιτάνιεται κακῇ.

VI.

Παρηγοριῶν δὲ τοῦ εὐδίας δοκούς, τὰ παράλογα δι-
πράττειται. 14-

Ἐν παντὶ καρπὸς ὁ τοιοῦτος ταραχὴς συνίσταται πόλει.

Οὕτως κατὰ πάντα καρπὸν εὐπραγίας ἢ δυσπραγίας, τάρ-
χον παθῶν κατὰ γνώμον ὕστατὴ τῇ ἰδίῃ ψυχῇ· ἐν ᾧ περιπα-
λεῖ κατὰ διαθέσεις ἢ τριῶν τῶν ταύτης δυνάμεων· πτώσεις ἡγέ-
ρων τοῦ τε ἐπιθυμητικοῦ καὶ τοῦ θυμητικοῦ κατὰ τοῦ λογιστι-
κοῦ, ἐν τῷ μῦθε κατ' ἐπιθυρίαν τῶν ἡδῶν ἡγεγετούσθαι, μᾶτε
κατὰ θυμὸν ὑπομένειν τὰ πλεονά.

Διὰ τοῦτο ἡσυχίαν ἔρχεται ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ, διακοπὴ καὶ 15.
συντρεφὴς ἀνίατος, δεῖ χαίρει ἐπὶ πᾶσι οἷς μιστὶ ὁ κέρως. 16.

Ἐξὶν τοι αἰφνιδίως ἐπέρχεται τούτῳ ὁ αὐτοῦ ἑξαλειπνυ-
σις, ὑπάρχουσα χωριστὴς τῇ ψυχῇ ἀπὸ σώματος, καὶ κέλε-
σις τίλος σὺν ἔχουσα· δοῦτε ἐπισηραίνονται πᾶσι οἷς μιστὶ ὁ
πάντων δεσπότης Θεός, καὶ ἀποστρέφεται.

Συντρεφίσσεται δὲ δι' ἀκαθαρσίαν ψυχῆς.

Καταδύσσεται δ' ὡς εἴρεται, δεῖ τὴν ἐκ τοῦ βυθίου τῶν
παθῶν πολυμερὴς τῇ ψυχῇ ἑαυτοῦ.

Ὅρθαιμὲς ὕβρισταῦ.

17.

Βλέμμα μετ' αἰφνιδίου.

Χαίρει ἐκχέουσι αἶμα δίκαιον.

Πράξεις μιμημένοι κατὰ δοκίμιον ἀνδρός.

Καρδίᾳ τιτάνιουμένη λογισμοὺς κακούς.

18.

Διάνοιαν ἐπιτεχνωμένη πονηρῶς ἐνθυμήσεις.

Καὶ πόδες ἐκρηγνύοντες κακοποιεῖν.

Καὶ ὄρθαι εἰς βλάβην τοῦ πᾶσι ἐκταχόνουσι.

Ἐξαλειπνυδίσσονται.

Καρύσσονται εἰς ἀπόλειπον παντὸς, ὡς δεῖ καὶ ἀνδράσις
μυσταίνετα.

Ἐκκαίει δὲ ψυτὴς μάρτυς ἄδικος.

19.

Ἐκκαίεται δὲ ὑπνοῖας σὺν ἀλεαθῇ· ὁ ἐπιβιβασόμενός τε-
νος τῆς παρὰ τὴν ἀρετὴν κρίσει παρὰ τοῦ πᾶσι ἐκκαίεται.

- VI. **ρία**· ἐπὶ τῇ συνέλκει σοὶ διακονήσας, καὶ συνδιαβίοντα τὴν περὶ σέθεν ζωὴν.

Καὶ ἡ ἰσθμία ὡς περ ἀγαθὸς δρομέας.

Καὶ καθάπερ τις ἐπὶ δρόμον ὤξως, ἡ τῆς γνώσεως οὐκ εἰς τὸ παντάλιν ἀνορία, διὰ τὸν τοῦ συναιδέτος ἐπὶ τοῖς κακοῖς ἐπιγχεῖν, ἰσθμία· διὰ τὸ μὴ γινώσκειν κατὰ πρῶξιν καὶ γινώσκειν τὸ χραιστὲν τοῦ ζυγοῦ, καὶ τὸ ἐλαφρὸν τοῦ φορτίου τῶν τοῦ θεοῦ ἐντολῶν.

Ἐάν τις ἄκνος ᾖς, ὅξω ὡς περ περὶ ὁ ἀμαρτὸς σου.

Εἰ δὲ ποτε τὸν ῥηθιμῶς ἀποτιναχόμενος, διαγεγενημένος ὑπάρχεις ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ τοῦ ἀγαθοῦ, ἐκίσταται θαυμάσιος εἰς περὶ ἁρδονα προχέουσα νάρκτα, ἡ τοῦ καρπῶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἔργων συγχευομένη.

Ἢ δὲ ἰσθμία σου ὡς περ κακὸς δρομέας ἀκνωτορλήσει.

Τὸ δὲ διὰ τὸ ἐκ ψυχῆς ἀκούει, καὶ μὴ κατὰ πείραν πραγματικῶς εἰδέναι σε τὸ ὄντως ἀγαθὸν, προσόν σου πρῶτον ἐπὶ τῇ τούτου γνώσει ἰσθμία, φοῖβεται ἀπὸ σοῦ· οὐκ ὅξως ὡς περ τῇ ἀπράξι τοῦ καλοῦ παραγέγονται, ἀλλὰ σχολαιότερον ταῖς κατὰ μέρος ἐργασίαις τῶν ἐντολῶν, ὡς ἀπενεῖ τις δρομέας, διὰ τὸ τῆς κτήσεως τοῦ ἀγαθοῦ πρόσαντες.

12. **Ἄνθρωποι** καὶ παρόμοιοι, περιίσταται ὁδοὺς οὐκ ἀγαθὰς.

Ἀνθρώποις ἀγνοῶν τὸ ὄντως καλόν, καὶ τὰ παράλογα πρῶτων, ἐκ σκέπης ἀγνοίας καὶ προσκόλληται κακίᾳ, τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν διακρίχεται.

13. **Ὁ δ'** αὐτὸς ἐννοεῖ ἐρθαλμῶ, σημαίνει δὲ ποδὶ, διδόνταί τε νύκτασι δακτύλων.

Ὁ αὐτὸς δὲ ἂν ταῖς προσέκοντα τοῖς λόγοις ἀγαθὰ, καὶ ἄξια γλώττῃ προφέρειν, καὶ ὡσὶν ἀκούειν, μὴ δικαιολογούμενος, δίδουσι μέρος προφέρειν τῶν αὐτοῦ ἐκδομημάτων πιστοποιουμένων καὶ θαλαρῶν· πάλιν δὲ κοσμητοὺς τινὰς ἔχον τῶν πονηρῶν αὐτοῦ δικαιοματίων, εἰσέδον βιαζόμενος, ἐρθαλμῶ τε καὶ ποδὶ καὶ δακτύλῳ χεῖρες, πονηρῶς ἐσχηματομένους κινήματα, μνησὶ τὸ βουλευτὸν αὐτῶν τοῖς ἑσπερήσεως αὐτοῦ.

πολλὰν πόρην καταρβάνων ζώνων ἔγιντο· ἂν μίμνηται πραγματικῶς, VI.
 ἔργον τιμωτάτων τὸ κατ' ἀρετὴν ἐργαζόμενος· καὶ τὰ ἔργα σου
 εἰς διαρκεῖαν πολλῶν φυχίαν τε ἄμκ καὶ σωματικὴν δόξαμην,
 ἀσπαζομένων τὶ ταῦτα, καὶ διὰ θαύματος ἀγόντων· καὶ κἄν μὴ
 πολλὰ σοι ὑπάρχῃ ἰσχύς ἐκ περιουσίας χρημάτων ἢ ἀξιαμάτων
 ὕψους, ἀλλ' ὅτι τὴν παρὰ θεοῦ χάριν πεποιθόταίς, καὶ τέλος
 γίγνεται κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν, προσηγορίᾳ ἕξ τῶν πολλῶν
 τῶ κατὰ κόσμον δόξῃ εὐδοκούμενων καὶ τοῖς χράματιν.

Ἔως τίνας ἀντὶ κατόπισται;

9.

Μήχρη τίνας ἂν βέβαιον κατακτενωσὶς ὑπάρχῃς τῷ φίλῳ τοῦ
 σώματος;

Πότε δὲ ἐξ ὅσων ἐγερθῆς;

Καὶ πότε ὡς ἀπὸ ὅσων τῶν πολλῶν περὶ τὸ ὅπως ἀγαθὸν
 βέβαιον ἐξαναστῆς; εἰ αὖν παρὶ παρὰ τῆς ἀλέγου φύσεως παι-
 δεύῃ, ὅν ἴδω τῷ λόγῳ ἐκθροῦσθαι πρὸς τὸ ἀγαθόν, κἄν ἐξ αὐ-
 τῆς τῶν πατρῶν τῶν πραγμάτων μάθῃται, ὅτι καὶ τοὺς πατρῶς
 τὰ σωματικὰ βέβαιον ἔργα, καὶ τὴν περὶ ταῦτα πόσον φορ-
 τεῖαν ἔχουσιν, πῶς καταλαβάνει δεινὴ οὐκ ἀμερόμετος ἐν
 τῷ πάντων καταρβανέῳ τῶν τῶ δικαιοσύνης ἔργων.

Ὀλίγον μὲν ὅσων.

10.

Ποτὶ μὲν ὅσων βέβαιον δουλείας.

Ὀλίγον δὲ καὶ.

Ποτὶ δὲ τῶ σαρκεὶ χερσὶς ἀνάγκης.

Μικρὸν δὲ νοστήσεις.

Καὶ ἄλλοι νοστήσῃς ἀεθλῶς ὑπόσταται.

Ὀλίγον δὲ ἀναγκαστὶς χερσὶ σταθε.

Ποτὶ δ' αὖθις δευροί; περὶ τὸ σταθεὶς τὰς χεῖρας σου,
 πόνοις φίλοις διαλογισμοῖς κατέχων ἐπὶ καρδίᾳ σου, καὶ τοῦ-
 τος μὴ βιβανθὸν διὰ πρᾶξιν.

Εἴτα παραγίνεται σοι ὡσπερ κατὰ ἰδιότητα ἡ πένις. 11.

Ἐπὶ χεῖρας δὲ σοι μετὰ ταῦτα, ὡς τις βίμπησις συνοδι-
 τας, ἡ τε τοῦ κατ' ἀρετὴν πτωχότητος πλεόντων παντὶς ἀπο-

VI. Μεθ' τὸν ἀναγνώζοντα ἔχου.

Μὲν' ἔχου τὸν πρὸς ἱργασίαν αὐτὸν καταπίοντα.

g. Μεθ' ὑπὸ διασότης ὡς, ἱεραρχέται θύρου τὴν τραπεζήν.

Μεθ' θουλίαις ζυγῷ ὑποκρίματος, εὐτραπεζίᾳ κατὰ τινα φυσικὴν εὐκείαν, ἐν τῇ θύρῳ κυρτῇ, τὸν χειρῶδες κατὰ τὸν χειρῶδες τραπεζῆν.

Πολλὸν τε ἐν τῇ ἀμετῇ ποιῶνται τὸν παρὰδυσαν.

Αὐτῶρες τὴ ἐν τῇ κυρτῇ τῶν ἀρχαίων συγκομιδῆς τὸν ταύτης ποιῶνται ἀπὸδυσαν ἐν μεταμέτρῳ ἢ καὶ λόγῳ ἔχου τὸν ἱεραρχέοντά σε ἱεραρχέσθαι τοῦ ἀγαθού, καὶ ὑποκρίματος τῇ χειρῇ ζυγῷ τὸν ἐνταλὸν τοῦ θεοῦ, ἐν παντὶ τῇ τῇ κυρτῇ τὴν ζυγῷ σου ἱργασίαις χεῖρῳ, συλλήβην ἀπὸδὲ τὰς ἀμετῶς, καὶ ἀποδυσκορρίζου αὐτὸς τῇ ψυχῇ ἵνα ἔκται αὐτὴ τῇ ἀπὸ τοῦ σώματος διασότης χειρῶδες, τρέφεται δὲ αὐτὸν τῇ ἐκπιδῇ τὸν πλείοντων ἀγαθῶν, ἱεραρχῇ αὐτὸν καὶ παρὰβῃ τὸν πύρροντα,

Πορρίζου πρὸς τὴν μέλλουσαν.

Ἀλλὰ γὰρ πρὸς τὴν μέλλουσαν ἀπὸδὲ, τὰ ταύτης ἔργα καταπύοντα.

Καὶ μάθε, ὡς ἱργάται ἐστὶ, τὴν τε ἱργασίαν ὡς σπυρὴν ποιῶνται.

Καὶ γινώθῃ ὅτι καὶ αὐτὴ ἱργάται, καὶ τὴ ἔργον αὐτῇ ἀποταλῇ ἐνταλόμενον.

Ἦς τοῦ σώματος, βασιλείας τε καὶ ἰδιώτης πρὸς ὕψους προσηρῶνται.

Τοῖς δὲ κατὰ φύσιν ἱεραρχεσθῶντες ἔργοις αὐτῇ, ἰνδοῦναι τε καὶ ἀδοῦναι πρὸς ἱστίον χεῖρῳ ἐνταλόμενον ταυτοδυσαν.

Ποδινῶς τὴ ἔστι πάντα καὶ ἐκπιδόζου.

ὑπὸ πύρροντα τὴ ἀγκυρῶνται ἱστίον, καὶ δὲ θωρόματος ἀγέται.

Καίπερ οὕτω τῇ ῥάμῃ ἐκπιδόζου, τὸν σπυρὸν ταυτοδυσαν προέχου.

Καὶ αὐτὴ τῇ θωρόματος ἔστιν ἀδυσῶν, ἀλλ' ὅτι παρὰ τοῦ πύρροντα διαπύρροντα θεοῦ φύσιν τὴ σπυρὸν ἱεραρχέοντα, προσηρῶνται τὴν

Παρέλυσαι δὲ καὶ τὸν φίλον σου ἐν ἰγγυήσω.

VI.

Παράδογε δὲ πᾶλλον καὶ αὐτὸ τὸ φιλούμενόν σοι σαρκεῖον· διαγίγνων τοῦτο πρὸς ἰργασίαν τοῦ ἀγαθοῦ, ὃ δικαιούσους ἰργα ἐνδείκνυσθαι καθυπόσχου Θεῷ.

Μὴ δῶς ὅταν σοὶ ὀφθαλμοί.

4.

Μὴ παρῶχε κατὰ γνώμην ὕπνου βεβηθείας ταῖς θεωρητικαῖς σου δυνάμει, πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας κατάληψιν.

Μεθὶ ἐκνευστάξης σοὶς βλεφάροις.

Μὴν' εἰσι ταῖς κατ' ἀσθεσίαν καὶ φαντασίαν ἀλόγους δόξαις συγκατανεύεις ταῖς ἀρετικαῖς, μὴ γρηγορούσαις πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ὅτου ἀγαθοῦ, διὰ τὸ τῆς τούτου ἰργασίας ἐπιπνεον αἰσιν ἀναπεπνυνόμεναι μὴ πρὸς τοῦτο, εἰς τισιν βλάβηκε, γρηγορουσῶν τῶν θεωρητικῶν πρὸς τὴν τῆς ἀληθείας κατάληψιν· μόνον δὲ πρὸς αὐτὸ, βεβημουσῶν πρὸς αὐτὴν ἀναπεπνυνόμεναι τὸ φῶς τοῦ τῆς δικαιούσους ἅλιν ταύταις διατειχίζουσιν.

Ἦσα σάξῃ ὡσπερ δορκὰς ἐκ βρέχων καὶ ὡσπερ ὄρεον ἐκ 5. πυγίδος.

Οὕτω δὲ σε δικαιεῖσθαι δικαιολογεῖται, ὅπως φυλάττῃ τῶν ποικιλοτρόπων ἁγρευτηρίων τοῦ ἀρχιερέου ἰχθύου· εἴα μὲν τις ἐξυδρόμος καὶ ἀτεκνωτάτη δορκὰς, ὑπερπηδῶν ταῦτα κατ' ἀρετὴν· εἴα δὲ τι ἀερποῦρον καὶ ὀφειντικὸς πτερόν, ὑπερπηδῶμενος αὐτὰ κατὰ γνῶσιν.

Ἦσθι πρὸς τὸν μύμηκα ὡ ἀνηρὸς καὶ ζέλωτος τὰς ὁδοὺς Θεοῦ.

Ἀνέβλεπε πρὸς τὸ εὐτελέστατον ζῶον, τὸν μύμηκα ὡ βήθουρ καὶ γνώσκων τὰς φυσικὰς ἰργασίας αὐτοῦ, μίμησαι ταύτας κατὰ προκρίστα.

Καὶ γινού ἐκείνου σφώτερος.

Καὶ εἴα λογικὸς, εὐκυσον τὴν περὶ τὰ σωματικὰ σοφίαν αὐτοῦ, ἐν τοῖς πνευματικοῖς ἐκτελεστέμενος τὸ σοφόν.

Ἐκείνος γὰρ γεωργίῳ μὴ ὑπάρχωντες.

7.

Ὁ τοιοῦτος γὰρ μὴ εὐπαρῶν τινὲς γεωργίῳ, ἐκ σπέρου προκαταβεβλημένου τῇ γῇ παρ' αὐτοῦ.

- V. Ἀπὸ δὲ τῆς εὐαισιότητος αὐτοῦ, ὡς γενόμενον κατ' εἰκόνα
 Θεοῦ καὶ ὁμοίωσιν, ἀτίμωτος καὶ μακαρίας ἐν καὶ ἀμνηστὶ ζωῆς,
 κατ' εἰκόνα γάρην ἀπέβηκεται καὶ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας ἐξι-
 μεται, διὰ προαίρεσιν ἀλόγιστον.

C A P. VI.

- V. 1. **Υ**ἱ, ἰὼν ἰγγύστη σὸν φίλον, παραδώσας χεῖρα ἐχθρῷ.
 Τίθειον πνευματικῶν, εἰ εἰς τὴν αὐρίαν ἐπιδαίξασθαι τὸ προσ-
 φιλὲς σοι σῶμα μεταποιῶν ἔργα Θεοῦ ἐκπαγγελῶν, καὶ τὸν σῶμα-
 ρον τὰς κατ' ἐπιθυμίας καὶ θυρὸν σαρκικὰς πλεροῦν ἐρεῖας βου-
 λόμενος, κατέβηκε τὴν πρακτικὴν σου δύναμιν τῷ κατὰ πολι-
 μίαν τῶν ἐμετέρων ψυχῶν, εἰς τὸ ἐργάζεσθαι ἃ σοι πρὸς ἀπο-
 λικον ὑποτίθεσιν.
2. Πῶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χεῖρα.
 Θέμετρον γὰρ θεωρεῖται ἄνθρωπος, ὃς ἐκ ἐπιθυμίας, καὶ ὃ
 θυρὸς, ὃ δίκην χεῖλων πρὸς τὸν κατὰ σῶμα ἔχον πρὸς τὰ αἰ-
 σθητὰ, τοῦ κατ' ἀρετὴν θρόνου τὸν λόγον ἀκούουσι καὶ πύ-
 θεται μὴ δουλεύειν τὸν σῶμα, τὸν δὲ κἀπαρτεν εἰς τὴν αὐ-
 ρίαν ὑπερτίθεσθαι τοῦτο ἀνδραποδίζουσιν.
 Καὶ ἀλέσεται χεῖρες ἰδίου στόματος.
 Καὶ κρατεῖται ὁ ἄνθρωπος ταῖς ἀλογίστοις ἐχθραῖς τοῦ εἰ-
 κίου προαιρέτου· δι' αὐτὸς ὡς διὰ τινος στόματος, ἀρετὴς ἢ
 κακίας μεταλαμβάνει κατὰ ψυχὴν.
3. Πῶς οὖν, ὃ ἐγὼ σοι ἐνέλλομαι, καὶ σῶζον.
 Ἐργάζου, τίθειον πνευματικῶν, ἅπαρ σοι αὐτὸς ὑποτίθεαι,
 καὶ ἀπὸ τῶν παραλόγων φυλάττεται καδῶν.
 Ἦστι γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ τὸν φίλον.
 Συνέπει γὰρ εἰς τὸ τοῖς τοσούτοις ἀεθμοῖς ἀλῶσαι πύ-
 θεαι, διὰ τὸ προσφιλὲς σοι σῶμα.
 Ἰσθὲ μὴ ἐκλυόμενος.
 Ἔσο μὴ τὸν τῆς ψυχῆς σου τῶν χυνομένων.

Ἦ δὲ διὰ τὸ ἐκ τῆς πρώτης παραβόλου παθεῖν τῆς συμ- V.
 κῆς, οἰκία σοι ταπεινοφροσύνη, προσηύδα σοι πατὴρ κατ-
 ἐραδύματος, καὶ πρὸς φυλάκην τοῦτον διόδου συνεπαρχίτου σοι.

Ἐν γὰρ τῇ ταύτης εὐχῇ συμπεριφερόμενος, πολλοῖς ἴσθ.

Τῇ γὰρ περὶ ταύτην σχίσαι πρὸς ἑαυτὸν ὑφαιδεύεται.

Μὴ πολὺς ἴσθαι πρὸς ἄλλοτρίους.

20.

Μὴ ἀρετῆς ἴσο ὁ λογικὸς, πρὸς τὴν ἑλλοτρίωμένην λέγει,
 κατ' αἰσθάνειν ἰδέναν· ἀλλὰ κῆν ποτεὺ κῆν ὕψου μεταλαμβάν-
 νης, διὰ τὴν σώματος εὐετησεν, κῆν διὰ παιδεύσειν νομίμῳ
 γυναικὶ ἐπιβῆ, εἰς φυσικῶς ἵπταται ἰδέναν, πᾶσι τοῖς τισούτοις
 χρῶ ἑγαυρώς.

Μεθ' οὐνόχου ἀγνώστως ταῖς μὴ ἰδίαις.

Μεθ' οὐνόχου τῶν αἰσθάνων κατ' αἰσθάνειν περιέχεται, αἱ κα-
 νοὶ σοὶ τι τῇ λογικῇ, καὶ τοῖς ἀλόγοις ὑπάρχουσι, συμπερι-
 γράφει, κατὰ τὸ ἑναπομένον ταῖς ἑτερονομίαις τῶν ἀρετῶν, καὶ
 μὴ διαββαίνου, κατὰ τοῦν πρὸς τοὺς λόγους αὐτόν.

Ἐκείνου γὰρ εἰσι τῶν τοῦ Θεοῦ ἐρθελεῶν, ἰδεὶ ἀνδρῆς. 21.

Οὐδὲν γὰρ τῶν κατὰ γούμον τοῦ ἀνδρώμου ἀναρῶντων, τοὺς
 παντοφύρου τοῦ Θεοῦ ὀλίκεθιν ἐρθελεῶς.

Εἰς δὲ πάσας τὰς τροχίλκας αὐτοῦ συνεπύει.

Ἐκὶ πάντας δὲ τοὺς κατὰ τι θεωρίαν καὶ πρᾶξιν δρόμους
 αὐτοῦ ἐπορῶ, εἰ κατὰ τὴν τοῦτον ἀρεθαιεύουσι βούλονται.

Παρανομίαι ἀνδρα ἀγριόουσι.

22.

Ἦδεναι παράλογον παγιεύουσι δοδρακτον, μὴ συγχωρεῖ-
 σαι τοῦτον τὴν ἰδὲν τῶν θεῶν ἱστολῶς διαβέχχισθαι.

Σιροῖς δὲ τῶν ἱστοῦ ἀρετῶν ἱκανοὶς ἐρύγγεται· οὗτος 23.
 τινεὺς μετὰ ἀπαιδεύτων.

Οἷα δὲ τισι θεωρεῖς ἀγύτοις, ταῖς ἐκ μακρῆς συνεπίκας
 τῶν αἰσθάνων πτωσιρῶντων πλεκτόνως, συνάχεται πῶς δυσανασχέ-
 στως ἔχουσ τῆς ἀρετῆς· ἐκ ἑκὼ μείνη ἀρτανόουτος, κατωτῶ
 εἰς ἀπώλειαν μετὰ τῶν' ὑπερῶν διαβέχχων νευθισίων κυρίων.

Ἐκ δὲ πρὸς τῶν τῆς αὐτοῦ βεστής ἐξήρῃχε, καὶ ἀπώλετο
 δὲ ἀρρεσόνων.

V. Ὑπερχύεω σοι τὰ ὕδατα ἐκ τῆς εἰς πηγῆς.

16. Ὑπερβλύξω σοι τῇ νύκτι καὶ ὑπερχύω γνώσεως ἐκ τῆς διανομοῦς νόματα, γινώσκουσι τὸν κατ' αἰτίαν ἐν πάσι θεῶν, ὡς πάντα κατ' αἰτίαν ὑπερχύου.

Εἰς δὲ τὰς κλειτέας διασπορεύω τὰ ἐκ ὕδατος.

Ἐν δὲ ταῖς χωρετικαῖς τοῦ πλάτους τῆς γυναικὸς τὸν ὅρα-
τῶν διαρῆς κινεῖται ἐκ τοῦ λεγικοῦ, εἰ χωρετοὶ σοι κατὰ
δέουσαν λόγῳ τούτῳ διατρυχεύωμεν, συλλέγοντες σοι αὖ-
τὸν ἐν πνεύματι γνωστικῶς.

17. Ἔστω σοι μένῃ ὑπερχύου.

Ὑπερχύωμεν ἅπαντα διὰ αἰ γυναικῶν, τοῦ μένῃ τοῦ ἀν-
δρῶν πλοῦτος, κατὰ λόγον χωρεῖν αὐτοῖς.

Καὶ μετὰ ἄλλοις μετατρέψω σοι.

Καὶ μὴ τις τῶν ἁλλοτρουμένων θεῶν ἀποστατικῶς θυνά-
μεν, τοῦ τοιούτου πλοῦτος σαρματικῶν σοι, παραχω-
ρῶν τούτῳ κατὰ τὸ αὐτοῖς βουλητόν.

18. Ἡ πηγὴ σοι τοῦ ὕδατος ἔστω σοι ἰδίᾳ.

Τῆς θεῆς χάριτος ἡ βρύση, ἐξ ἧς ἕως τὰ φυσικὰ νό-
ματα, σοι μένῃ τῇ πηγῇ φυλαττέω, εἰς μεταβολὴν τῶν γυ-
νοικῶν τοῦ πνεύματος, τοῖς ἀπίστοις ἀπερχόμενος.

Καὶ συναρπάξω μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ ἐσέτατός σου.

Καὶ συναγάλλῃ μετὰ τῆς συναρμωσίδος σοι σοφίας, ἐξ αὐ-
τῆς τῆς κατὰ τὸν πρῶτον πλάτος ἄρχης, τραδῶντι λόγῳ, καὶ
γινώσκῳ κατ' αἰτίαν θεοῦ καὶ ὁρίμεν.

19. Ἐλαφὸς φύλας, καὶ πᾶσι σοὶ χάριτος ὁρίζω σοι.

Ἡ τῶν, ὡς τῶν θανατηφόρων ἰόν, τῇ τῶν ἀνδρῶν
γῆν τὸν καλὸν ἐκκαρπύοντων νεστῶν ὅρατος ἀναμνητῶν, ἐν
τῇ πάσῃ ταύτῃ ἀγαυοῦσιν ὁλόγη, μετὰ τῆς ἐκ νεφελοῦς
διὰ πάντων τῶν ἐν σοὶ ἰσχυρῶν τοῦ κατισχυοῦ πνεύματος χα-
ρημάτων σοφίας, συνδεδῶν σοι πρὸς πᾶσαν ἀγρεσίαν πνευ-
ματικῆς.

Ἡ δὲ ἰδίᾳ ἑγείω σοι καὶ συνίστω σοι ἐν παντί καίρι.

Ὅσωνίκα τὰ τῆς παρὰς σου μίλη τῷ χρόνῳ καταδραμ- V.
 ναδῇ, καὶ πρὸς ἔργασίαν τοῦ ἀγαθοῦ διὰ τὰ γῆρας ἔξαυται-
 σης, καὶ εἰπὺς ἐκπύου ταλαιώζεις, ἵνα τί τὸν τὸ ἀγαθὸν ὑπο-
 ταίριζον μοι διδασκαλίαν ἐξιδιεύζωμεν, καὶ λόγους τὸν παλαι-
 μου διυλίσχουσιν οὐ προσέχῃ μου ἡ δόξα σου;

Οὐκ ἔσονται φωνῆς παύεινόντες με· καὶ δοδάσκοντι μὲ οὐ 13.
 παύσονται τὰ εὖς μου.

Οὐχ ὑπάρκοντι τῷ τῶν μὲ δίδόντων με ἀνατίλλοντι καὶ τῷ
 τὰ δίδοντα ὑποταίριζον μοι, ὃ παρτίδουν τὰ ὅσα πρὸς ἀνέστην.

Παρ' ἔλιγον ἔγινον ἐν παντί κρηφ, ἐν μίῳ ἐκκλησίας 14.
 καὶ συναγωγῆς.

Παρὰ βραχὺ πῶσον ἡμερσίαν κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα διαπρα-
 ζόμεν ἐνώπιον τοῦ τοῦ τῆς ψυχῆς ναοοποιούντος πνευματικοῦ νό-
 μῳ, ἐν τῷ ταύτῳ καθίρουν κατὰ δίδοναι· καὶ τοῦ τῶν κατ'
 ἐνέργειαν ἡμερησίῳ καθίρουντος γραπτῶ, καὶ συναγόντος
 τοὺς εἰς πολλὰς καὶ ἀντιθέτους μείρας καταπαθόντας, πρὸς
 τὴν ἰαμὸν λόγῳ τῆς φύσεως, ἐν τῷ διακαλίσσασθαι ἑκαστος ἀγα-
 πῆς τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν.

Ἦνε ὅδεκα ἀπὸ σὺν ἀγγέλων, καὶ ἀπὸ σὺν φράσεων παγῶν. 15.

Ἄρῃ δόγματα, μὴ τὰ ἀφ' ὧν ἀγγέλων καὶ ἡ βίβλος γό-
 σις τὴν κατ' ἑθνήν καὶ ὁδόντες τὸν αἰσθητῶν γὰρσιν κομίζε-
 ται· ἀπὲρ πάντως ἀγγελία ἡ αἰσθητός· καὶ ἡ φαντασία ἐξ' ἡμῶν
 ἀπὸ τῶν τῆς ἐκκλησίας ἔχοντες ἄλλοις τῶν μαθημάτων, τῶν οἷα
 φράσεων ἐπιχειρηγούντων τοὺς περὶ ταῦτα ἀσφαλτοπλοῖς, τὰς
 περὶ τῶν ἄντων ψευδεῖς δοξας, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶς σὺν,
 τοῦ τοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης· ἐξ ὧν, ὡς ἐκ τινος ἀγγέλων, αἱ τοῦ
 δότες ἀγαθοῦ, καὶ τοῦ μὴ τοιούτου, λογικαὶ δόξαι ὑφίστανται,
 καὶ τῶν εἰς βλάβειν δοδόντων τοὺς διανοούμενους γραφῶν· ἐξ
 ὧν ὡς φράσεων τινῶν βλάβος ἔχοντες ἀνιχνεύονται ὁδὸς ἔσω-
 τος, βλάζοντες ἀνεμῶς ὡς ἐκ τῆς πηγῆς τῆς τοῦ πνευματικοῦ πη-
 ρματος ἐπιχειρηγείται αὐτοῖς, τῇ εἰς καὶ τῇ διαβολῇ, ἡ γνό-
 σις τῆς ἀληθείας.

V. ρίαις δρόμοι αὐτῶν ὡς μὴ πρὸς τὸ τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ τῇ φευ-
δαὶ ὑπολάβῃ καλὸν ἀποβλέποντες· καὶ οὐκ εὐκόλως οὕτως ἔχουσιν
καταλαμβάνονται, διὰ τὸ τῶν προσηκόντων ὁδῶν ἀπατελεῖν.

7. Νῦν οὖν ἂν οὖν, ἑστιά μιν, καὶ μὴ ἀκόρως ποιῆσαι ἐμοῦς
λόγους.

Κατὰ γὰρ τὸν παρόντα πάντα αἰῶνα τεκνίον ὑπάρχουσιν ἑσ-
ταί, καὶ μὴ ἀπράκτους τὰς ἐμὰς ἐργάσας διδασκαλίας· ὅπως
ταῦτάς τις ὁδοῖς ἀρήμνως ὁδηγῆται πρὸς τὸν μέλλοντα.

8. Μαρτὶν ποιῶσιν ἅπ' αὐτῆς εἰς ὁδόν.

Πάρῃ τῆς ὡς εἰρηται ἀλογίστου αἰσθήσεως, τὴν εἰς ἀκρί-
γυσαι βούλονται.

Μὴ ἐγγίστες προδύρασι οἴκων αὐτῆς.

Καὶ διαβρίνουν κατὰ τοῦτον πρὸς τοὺς λόγους τῶν ὄντων,
ἀπείργει τὰς ἐπιφανείας αὐτῶν εἰς πρῶτον τοῖς δίκαιον θυρῶν
εἰσαγωγῆς αἰσθητοῦ τῆς φαντασίας τῶν αἰσθητῶν εἰς ὡς
τῶν εἰσάγει, παραμένει ἐμφυλοχωροῦσα ἡ αἰσθησις.

9. Ἴνα μὴ πρὸς ἄλλους ζῶντι σου, καὶ τὸν βίον ἀνελθόντων.

Ὅπως μὴ προδῶς τὸν τι θεῖον σοι χορηγοῦντα ζῶντι,
ἐνίοις παρὰ τὰ δίκαια θελήματα, καὶ ἂν τὰ πάντα γινώσκοντες
σφαιρικοὶ θελήματα διεξάγισθαι, καὶ ἅπαν σου τὸ σπουδαῖον
ταῖς τελεματικαῖς δυνάμεσιν.

10. Ἴνα μὴ πλεονάζουν ἄλλοις σοὶ ἐσχάτοις.

Καὶ ἐμφανίζονται εἰς ἀπελλοτριωμένους θεοῦ δαίμονες, ἔτι κα-
κώτεροι δυνάμεις πρὸς ἐργασίας τοῦ ἀγαθοῦ ὑπεργούσας τοῦ-
τοις κατὰ τὸν προαίρεσιν, εἰς πᾶσαν πρᾶξιν ἀδύνατον.

11. Οἱ δὲ σοὶ πόνοι, εἰς οἴκους ἄλλοτριους εἰσέλθουσιν, καὶ με-
ταμεινῶν ἐν' ἐσχάτων σου.

Οἱ δὲ σοὶ μόχθοι εἰς τὰς ἐτοιμαζόμενας αὐτοῖς τοῖς δαι-
μόσι μόνως τῶν καλῶν εἰσχωρῶνται. ὅλη σοι τοῦ αἰώνου πυ-
ρὸς χρηματίζοντες, καὶ μεταγωγῆς εἰς ὑπερίον.

12. Ἦσκειν ἂν κατατρίβῃς σῶμας σῶματός σε, καὶ ἑμὲ πῶς
ἐμίσσηται παιδείας, καὶ ἐλάττωσις ἐξελίξεται ἡ καρδία μου;

Ὅπως εἰς τὸ διονεύς ταύτης κατὰ διάθεσιν τὴν ἀληθὴ περὶ V.
τοῦ ἔντος ἀγαθοῦ δέξαι.

Αἰσθεσὺν δὲ ἡμῶν χεῖρας ἐντέλλομαι σοι.

Τὴν κατὰ πρῶτον δὲ πείραν τῶν ἡμῶν δοξαγμάτων σε κατ'
ἐντολὴν ἀπεικῶ, καὶ εὐχὴ τῆς φίλης τούτων ἀφρόντου.

Μὴ πρόσθε φάλλῃ γυναικί.

3.

Μὴ πρόσθε τῇ ὡς κατὰ προαίρεσιν ἀλογίστην φεικτὴ ἀν-
σθίσαι.

Μὴ γὰρ ἀποστόζει ἀπὸ χεῖρας γυναικὸς πόρος.

Νομιζομένη γὰρ τις ἰδὼν ἀπερίειν ἐκ τῆς πρὸς τα αἰσθητὰ
φίλιας τῆς τοῦ λόγου πόρῳ κενώσας αἰσθεσιν.

Ἡ πρὸς καιρὸν λαπαίνῃ σὺν φέρεγγα' ὕψτερον μὲν τὰς πει- 4.
ρώτερον χεῖρῃς εὐρήσεις, καὶ ἐκαστέρῃ μᾶλλον μαχαίρας δι-
στέρον.

Ἡ τις δὲ ἰδὼν τῆς πρὸς σοὶ τὸ ἰδωσαδὶς πρὸς μικρόν
πατὴ τούτο δ' ἐντύχει αὐτῇ, πρῶτοντι ἐκτενίστην τι πᾶσι
πειρίας· εἰς τῆς κατ' αἰσθεσιν ἰδὼν τῆς τὴν ἰδὼν ἰχνοί-
σας· καὶ ἐκτενίστην πρὸς πᾶσιν τοῦ συνειθέως σου, ὑπὲρ
ξίφος τίμωσιν ἀφροσύνης τοῖς μέρεσιν.

Τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες κατόχου τοῖς χερμαίνε· πύ- 5.
τῇ, πατὴ δύνανται εἰς τὴν ἡδον.

Τῆς γὰρ ἀλογίας αἱ ἑρμαὶ, μετ' αὐτοῦ τοῦ κατ' ἀφροσύνης
ψυχικοῦ θεώτου, κατασπῶσι τοὺς μεταρχεινίους αὐτῇ εἰς τὴν
κατὰ τὴν σωματικὴν φθορὰν ἀφάνειαν.

Τὰ δὲ ἰχνοὶ αὐτῆς οὐκ ἐκτενίσται.

Τὰ δὲ ἔργα ταύτης, ἰσχυρὰ μὴ περὶ τὰ πόρῳ κατωγι-
νῶνται, οὐκ εἰσὶν ἀφροσύνη.

Ὅθεν γὰρ ζωὴς οὐκ ἐκτενίσται.

6.

Αὐτὴ γὰρ, τῆς εἰς τὴν αἰδῶν καὶ ποικίλων ἐν σωματικῇ
ζωῇν περὶ τῆς ζωῆς ἐντολῆς, κατὰ πρῶτον οὐ διερχεται.

Ἰσχυρὰ δὲ αἱ τροχιαὶ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐκτενίσται.

Ἰσχυρὰ δὲ περὶ τὴν τοῦ καλοῦ πρὸς, εἰ κατὰ δυν-

IV. Ἀποστρέφειν δὲ σὺν πᾶσι ἀπὸ ὧσὺ κακῆς καὶ σκολιᾶς.

Εἰ περ δὲ τι τοιοῦτον συμβῇ περὶ σὲ, κινούμενος πρὸς ταῦτα τῆς δικαιοσύνης σου, ματίσγεται ταύτην ἰστοίμως, ἀπὸ τε τῆς κατ' ἑλισφὸν τῆς ἀρετῆς πρὸς κακὸν φθορᾶς, καὶ τῆς καθ' ὑπερβολὴν πρὸς πονηρίαν, ἣ ἔχει τὸ μόνον πόνον ἔρᾳ, ἐν ᾧ οὐκ ἔστι μὴ διὰ θεῶν, ἀλλὰ δι' ἀνθρώπων ἀρέσκιστον, ἐπιτηδεύει τὸ ἀγαθόν.

Ὅθεν γὰρ τὰς ἐκ θεῶν εἶδεν ὁ θεός.

Αἱ γὰρ μὴ διὰ θεῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν περ' ἀνθρώπων θέξαν ἐπιτάσεις τῶν ἀρετῶν, ἡ λαμβάνει τὸν ἐρῶντὸν τοῦ θεοῦ διὰ περ αὐτοῦ οὐ περιέχει τινὰ ὑπὲρ τούτων μεθῶν.

Διειρημένως δὲ εἰσιν αἱ εὐνοίαι.

Αἱ δὲ τῆς κακίας ἐργασίαι, διειρημένως εἰσι τοῦ ἀγαθοῦ, ὡς κατὰ πάντα αὐτῷ ἀντικείμεναι, καὶ μεθ' αὐτῶν ὑπάρκουσιν αὐτοῦ ματίσγεται.

Αὐτὸς δὲ ἐρῶς παύσει τὰς τροχάς σου.

Αὐτὸς δὲ ὁ θεός, ἐν οἷς σπένδει τὰ δι' ἀνθρωποκρίσεις ὑπομενόμενα τὸ ἀγαθόν, ἔργα σου, καὶ ὑπὸ μέρους τίθεται, κατευθύνει τοὺς κατὰ θεωρίαν δρόμους σου ὥστε σε τὴν ἀληθεῖαν μόναν κατὰ γνώσιν ζητεῖν.

Τὰς δὲ πορείας σου ἐν εἰρήνῃ προΐξει.

Τὰς δὲ κατὰ δούσεις προαιρετικὰς τοῦ ἀγαθοῦ κινήσεις σὺ, ἐν ἀταραξίᾳ πάσῃ, καὶ βαθύῃ καθῶν γαλήνῃ εἰς ἔργον προαγάγῃ.

C A P. V.

v. 1. Ὡς, ἐμὲ σὺν πρὸς.

Τίττοναι πειραματικῶν, τῇ ἐμῇ περὶ θεοῦ ἐννοίᾳ πρόσκειται, πρὸς θέξαν ψευδῆ μὴ παρασυρμένοι.

Τοῖς δ' ἑμοῖς λόγοις περιέβαλε σὺν οὖς.

Τοῖς δ' ἑμοῖς διδασκαλίαις παρατίθεται πρὸς ὑπεκλίνον, τὸ ἐπικεινῶς λόγῳ ἐπιθυμητικῶν τῆς ψυχῆς σου καὶ θεωρίαν.

2. Ἐκ γυλάξης ἐνεσεν ἀγαθόν.

ταίς, καὶ ἄπαντι τοῖς τῆς σαρκὸς αὐτῶν μέλεσι, τῶν κατ' εἰρη- IV.
γικαν παθῶν ἀπὸ ἀλλαγῆς.

Πάντ' φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν· ἐν γὰρ τούτῳ ἔθετο ζωῆς. 25.

Διὰ πασῶν τούτων τὴν σὴν καταπραΰνιζον δίκαιον· ἔξ αὐ-
τῶν γὰρ ἡ ἐν πνεύματι περιωμμένη ζωὴ προέειπεν ἐν' ἐκείνῃ θυν-
άμει τῆς ψυχῆς κατ' ἐνέργειαν.

Πιρίελε σικυτοῦ σκολιὸν στόμα.

26.

Πιρίεσθον ἀπὸ σὴ τὴν ὑποτοθέρηναι σοι τὰς ἐπιτάσεις τῶν
ἀρετῶν διὰ τὴν παρ' ἀνθρώποις δοξάν, πικρὰν τοῦ θαύματος
συμβουλῆν.

Καὶ ὀδὸν χιτῆος μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἄνωσαι.

Καὶ τὰς παρανομίας ὑποβίβας αὐτοῦ, αἱ σοι τὰς ἐλλείψεις
τῶν ἀρετῶν ὑπογορεύουσι, πικρὰ ἐν σοὶ ἀποδιώξον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ σου ἐρῶν βλέπτουσιν.

27.

Αἱ θεωρητικαὶ τῆς ψυχῆς σου δυνάμεις, ἀπαρμεγάλυνες τῆς
πρὸς ἑαυτὰν τῆς εἰρημίας ῥοπῆς, πρὸς μόνον τὸ εὐάρεστον θαρ-
ἀπιστοποιήτωσαν.

Τὰ δὲ βίβραρά σου νεύτω δίκαια.

Αἱ δὲ ὁρεκτικαὶ, τῇ ἐπὶ ταῖς κατὰ λόγον προνοήσεσι ἀγα-
θῶς (ῥοπῇ) συγκρατησύνευσαν τοῦ ὄντος μὲν ἀγαθοῦ ἐριγόμε-
ναι, τὸ δὲ κακὸν ἀποστρέφονται.

Ὅρθας τροχῶς ποίει σοὶς ποσί.

28.

Ἰδυναις πρὸς τὸν ἀλάστον καὶ τὸ ἀγαθόν, τοὺς κατὰ
θεωρίαν καὶ πρᾶξιν δράμους σου ἀπεργάζου, ταῖς κατὰ νεῦ-
σι καὶ λόγους τῆς ψυχῆς σου καίεσι.

Καὶ τὰς ὁδοὺς σου κατεύθυνα.

Κήρυττόν τας κατὰ γνώσιν καὶ ἀρετὴν φερούσας εἰ πρὸς
θεόν ὡς ἀλάστον γνωστὴν, καὶ ἐσχατον ὁριζιὴν, ἐντελὲς αὐ-
τοῦ ἀπλανεῶς πορεύεσθαι.

Μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιὰ, μηδὲ εἰς τὰ ἀριστερά.

29.

Μὴ σαρματρώσῃς εἰς τὰ κακὰ ὑπερβαλὼν τὰς ἀρετὰς πάθη,
μηδὲ εἰς τὰ κατ' ἐλλείψεις.

- IV. Οὗτοι γὰρ, ἔργους μὲν ἀτιμίᾳ τρέφονται, τότες πρὸς κακίαν αὐξάνοντες· παραλόγῳ δὲ σαρρῶς φρονήματι, ὡς τινε αἰσῶν, ἐξίστανται τοῦ σώζοντος καθάρσεως τῶν τοῦν πνευματικῶ φρονήματος.
18. Αἱ δὲ ἰδέαι τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λαμπρῶν προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν ὡς κατωλῶσαι ἡ ἡμέρα.
- Τὰ δὲ ἔργα τῶν κατὰ τοὺς βίλους νέμευς πολιτισμένων, τὰς τῶν ἀφαιρόντων εἰς ταῦτα ψυχὰς κατωγαλίζουν, παρακλητικῶς τοῖς ἔργοις τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἔλιον προαγουμένοι δι τούτων, καὶ πορεύονται ταύταις, μέχρις ἢ αὐτοὶ ἡ τῆς δικαιοσύνης ἥλιος φαιδρῶς ἐν αὐταῖς διαλάμπῃ.
19. Αἱ δὲ ἰδέαι τῶν ἀπειθῶν, σκοτεινὰ· οὐκ αἰδῶσι πῶς προσκοπόμενοι.
20. Τὰ δὲ ἔργα ἀπιστόντων διαβ, καὶ μὴ δι' ἀγαθοφιλίας τιμώντων αὐτὸν, σκοτὸς ἀγνοίας ὑπάρχουσιν· ἐπειδὴ οὗτοι ἀγνοοῦσιν ὅπως τῷ ἀγαθῷ προσκοπόμενοι.
- Τὴν, ἡμῶς μένει πρόσχευ.
- Ἐκδίδει τοι τίκτον πνευματικῶν, τῷ ἡμῶς διδασκαλίᾳ τῆς ψυχῆς σε διαμαρτυρῶν ἀπασχέλει, κατανοῶν γνωστῶς ἀπὸρ μὴ σε ἰσχυρίζεται.
- Τοῖς δ' ἡμῶς λόγοις παρὰβλας σὺν οὖς.
- Ταῖς δ' ἡμῶς ὑποθέσεως παρατίθει τὸ ἐκπειθεῖς λόγῳ ἐκμαρτυρῶν σου καὶ θυμῶν, ἰσχυροῦν αὐταῖς ὁμολογῶς κατὰ πρᾶξιν.
21. Ὅπως μὴ λείπῃς σε αἱ παγαὶ τῆς ζωῆς.
- Ὅπως αἰ σοὶ βυστάσῃς κατ' ἐμπειρῶν γυῖον, ὡς τινεὶ ἀίνασι παγαὶ, τὴν πρέπουσάν σοι ὡς λογιῶν πνευματικῆς ζωῆς, αἱ τοῦ θεοῦ ἐντολὰι ἃς δὲ σε καὶ ἰσχυρίζεται.
- Φύλασσε αὐτὰς ἐν σῇ καρδίᾳ.
- Τρεῖς κατὰ διάνοιαν ταύτης διὰ παντός.
22. Ζηλὸς γὰρ ἐστὶ τοῖς εὐρίπτοις αὐτῶν, καὶ πόση σαρρὶ ἰσχύς.
- Ἐνός γὰρ ὑπάρχει πνευματικῆ τοῖς ἐντογγάζουσιν αὐ-

Ἐνὼς δὲ σε κατὰ πρῶτον εἰς τὰς πρὸς πῶτος κακίας ἀπαρ- IV.
 γελίτους θέρμους τῶν ἀρετῶν.

Ἐάν γάρ πορεύῃ, οὐ συγκαταβήσεται τὰ διαβηκτά σου. 12.

Τὰ γὰρ θεῖα θέλωται, εἰ μὴ κατὰ θυμίας διάρχει, πό-
 ρας οὐχ ἔχουσι σὲ τὰ διανοήματα, τῇ θείᾳ ἀπειρίᾳ συμπαρ-
 κτενομένα.

Ἐάν δὲ τρέχῃ, οὐ κοποῖσθαι.

Εἰ δὲ κατὰ πρῶτον προθύμως διείρχει, χρεστός ὁ θυμός·
 καὶ ἰσχυρὸν τὸ φερτίον τῶν θείων ἐντολῶν σοὶ γκαύεται, κα-
 ριστομένη τῇ ἐλπίδι τῶν μέλλόντων ἀγαθῶν τοῦ πόνου τῆς ἀρετῆς.

Ἐπιλαβὸς ἔσθαι παιδείας, μὴ ἄγχι, ἀλλὰ φύλαξαι αὐτὴν ἐν- 13.
 αὐτῇ εἰς ζωὴν σου.

Δὲ προσλαβὸς κατὰ διάθεσιν τὴν ἑλπίδα παρακρίσται, καὶ μὴ
 καταλείβει, ἀλλὰ τήρσκει τούτην παρὰ σκευῇ ἀνεπίκεστον·
 ὥστε ζῆν καθὼς αὐτὴ σοὶ ἐνετίθεται.

Ὅσους ἀρετῶν μὴ ἐπιλάβῃ, μεθὶ ζωῆς τοῦ ἀπὸ παρανομίας. 14.

Τοὺς ἔχουσι τῶν ἀπιστιούτων θεῶν, μὴ τρώωνται δι' ἀγα-
 θῶν ἔργων αὐτῶν, μὴ ἀκολουθήσῃ· μέγα μίσησιν τὰ ἔργα τῶν
 παραβαινόντων τὰς αὐτοῦ ἐντολὰς.

Ἐν ᾧ δ' ἂν τότῃ χρηστοποιήσῃ, μὴ ἐπιλάβῃ κατ' ἐκ- 15.
 κλινον δ' ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρεκλίβῃ.

Ἐκεῖ δ' ἂν αὐτοὶ πρὸς βλάβην ἀνθρώπων ἀποστέλλονται, αὐ-
 τὸς μὴ ἐπιλάβῃ· παρὰ δὲ τούτων ὡς μισοῦσιν ἄρα καὶ μισ-
 οῦσιν ἄνθρωποι γενεῶν καὶ ἄλλων ἅπασιν αὐτοὶ βίαντες βιωτὴν, φιλό-
 διον ἔχουσιν καὶ φιλόανθρωπον.

Οὐ γὰρ μὴ ἐκπύσῃ, ἰὼν μὴ κακοποιήσῃ· ἀφίεται ὁ 16.
 ὕπνος ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐ κοίμονται.

Οὐ γὰρ ὕπνου οὗτοι μετέσχουσιν, μέχρις ἂν τινα βλάβην
 ἰσχύσιν· δεῖται παύματα ἐκ τούτων ὁ ὕπνος, καὶ οὐχ ἐκπύ-
 τονται, τῇ πρὸς βλάβην τοῦ πᾶτος μερίμνῃ ἀπαγρυπνοῦντες δι-
 νεύει.

Ὅθεν γὰρ οἰσιύεται εἰς ἀρετῆς οὐκ ἐπὶ παρανομίᾳ με- 17.
 βύονται.

- IV. Καταργήσεις σταντὶ τῆς σοφίας, ταῖς ὡς περ τόρας ἀπο-
κριτικαῖς τῶν ἐπιβαλλόντων ταύτῃ νεοτῶν ἰχθύων, ἱμαῖς ἐσ-
τιλαῖς, καὶ ἀναγῶγῃ σε ἀπὸ τῶν σαρκοῦ καὶ γένου, πρὸς
τὰ πνευματικὰ καὶ εὐρύσια.

Τίμασεν αὐτὸν, ἵνα σε περιλάβῃ.

Δείξας αὐτὸν ἐν ἀγαθοιργίαις, ἵνα τε ἴλον σε περισχῇ,
πίστωσα τῆς σόφια τῇ νοὶ μὴ ἀντιστρατεύεσθαι ἀλλὰ συνερ-
γῆν αὐτῷ πρὸς τὸν τῶν κριτῶν ὑπερσίον.

9. Ἵνα δὲ τῇ σὲ κεφαλῇ στέφανος χαρίτων.

Καὶ παρέσχεν μὲν τῷ ἁγμένῳ σου νοὶ παροικιόμενον ταῖς
τῶν ἐντελῶν χάρισι στέφανος τῆς κατὰ τῶν ἐκκενῶν μαλῶν
νίκης.

Ἰπτάμεν δὲ τρυφῇ ὑπερσίσαι σου.

ὑπεργνωσίσαι δὲ σου καὶ κατὰ τῶν ἀκουσίων, τῷ ἱε-
ρομένῳ ἐκείνῳ κατὰ τὸν πνευματικὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τρυφῇ.

10. Ἄκουε υἱέ, καὶ δέξαι ἡμῶς λόγους.

Λοιπὸν μένουσι τίμασεν μὲ πνευματικόν, ἢ καὶ αὐτὸς παρὰ
θεοῦ ἰδετέχθην, καὶ προσδέχου κατὰ δαίμονι τὰς ἡμᾶς παρ-
ουσίας.

Καὶ πληθύνουσιντες ἔσθι ζωῆς σου.

Καὶ αὐξήθουσινταί σου τὰ τῆς πνευματικῆς ζωῆς μέτρα.

Ἵνα σοὶ γίνωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίου.

Ὅπως εἰσονται σοὶ πολλαὶ μέθοδοι πολιτικῆς πνευματικῆς,
ἐμπαραιντὶ διὰ πάντων τῶν κατὰ τὸν βίον συσχετισμάτων, πρὸς
τὸν ὅσον χερσίν ὁδεύουσι.

11. Ὅδοις γὰρ σοφίας διδάσκω σε.

Τὰ γὰρ πρὸς σωτηρίαν σε ὄντα θελήματα τῷ θεῷ, ὡς περ
διεβίβηται ὁ μοναχὸς τούτου υἱὸς καὶ λόγος, ἢ ἰννεύσματος
αὐτοῦ δυνάμις καὶ σοφία, ἐκκαλύπτει ἀπαρταίσις αὐτὰ δοῦν
τε τοῦ φυσικοῦ νόμου καὶ τοῦ γρηγοῦ, ὑποδείκνυσι σοὶ κατὰ
θεούριαν.

Ἐμβλέψω δὲ σε τρυφῶς ὁρῶν.

Πῶς γὰρ κατὰ χάριν γέγονα καὶ αὐτός, τῷ οὐρανῷ ἔρως IV.
πατρὶ πισθέντος, καὶ φιλούμενος παρ' αὐτοῦ ἐν τῷ χαρακτη-
ριστικῇ τῆς ἐκθροφῆσός με διδασκαλίᾳ αὐτοῦ κατετίμωτο.

Οἱ ἐδίδασκόν με, καὶ λέγον·

4.

Οἱ, ὃ διδάσκων πάντως, καὶ ὃ τοῦτου διδασκαλίᾳ, ἐν-
δίδουν με, λέγοντες.

Ἐπιδίδωμι ὃ ἐμπίτρος λόγος εἰς τὴν καρδίαν·

Ποικίλῃ ἐν τῇ σὴ δικαιοῇ ὃ παραύτως ἔρως σταγυρῶν,
ἐδραμεύον τούτων ἐν τῇ ἀγαθῇ·

Φύλασσε ἐντολὰς μου, καὶ ζήσῃ·

Τῆρι ἐκ τοῦ υἱοθετησαμένου σε παραγγέλματα, καὶ τῆς
ἐν πνιύρατι μακαρίας μετόσχῃς ζωῆς.

Κτίσται σοφίαν, κτίσται σύνεσιν·

5.

Προσλαβού τὴν τε κύστης ἀγωνίας ἀρραυστικῶς σοφίαν, καὶ
τὴν πασῶν μου τῶν ἐντολῶν ποικτικὴν σύνεσιν.

Μὴ ἐπιλάθῃς, μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐκ τοῦ στόματός.

Μὴ ἀμείνων μᾶτι παρόντες τῆς ἐμῆς γένῃ διδασκαλίας.

Μὴ ἐγκαταλείπῃς αὐτὴν, καὶ ἀνδίζεταί σου.

6.

Μὴ ἀποστῇς τούτης, καὶ ἀντιλέγεται σοι ἐν ταῖς κατὰ τὴν
νοστήν ἐχθρῶν ἀντιπαρετάξισιν.

Ἐράσθῃς αὐτῆς, καὶ τηρέσῃς σε.

Ἀγάπησον αὐτὴν, καὶ φυλάξῃς σε τῆς ἐξ αὐτῆς βλάβης ἀνο-
πθοσύνης σου.

Ἀρχὴ σοφίας, κτίσται σοφίαν.

7.

Ἀναρξόμενος διὰ τῆς σοφίας διὰ πίστιν, ἐν τῇ καθαρῇ-
κῇ τοῦ ῥήπου τῶν ἀμικτεμάτων σου φέβῃ τῶν ἀπειλῶν μου,
ἐκπύχῃς μετὰ πολλῆς τῆς σπουδῆς ὅλην προσλαβίοντα αὐτὴν,
διὰ τῆς τῶν ἐπαγγελιῶν με ἰστίδας, καὶ τῆς πρὸς με ἀγάπης.

Καὶ ἐν πάσῃ κτίσται σου, κτίσται σύνεσιν.

Καὶ διὰ πασῶν ὧν κίετοισι δυνάμει, σπεύδον ἐκπύχου-
σαι τὴν ποικτικὴν τῶν ἐμῶν ἐντολῶν σύνεσιν.

Περιχαράσσον αὐτὴν, καὶ ὕψισται σε.

8.

III. ναίεν, μὴ ἐπαίρυνται ἐν' οἷς χάρις αὐτοῦ οὐ δίδωται ποιεῖν οὐδέν, καὶ τῆς ἀλεθρίας ἀποσιναῶνται· τοὺς δὲ ἐπιγνώοντας τῆς οἰκίας ἀλεθρίας, καὶ ταπεινῶντας, τῆς τοῦ πατρὸς πνεύματος ἁγίου χάριτος, καθαίρων μὲν τοὺς ἀπὸ πάσης κακίας ἐν φόβῳ, φωτίζων δὲ ἐν τῷ τῷ Δεῖνῳ ἐντολῶν κατὰ κρίνειν συνέσει· καὶ τελειῶν ἐν δὲ ἁγνότητι ἐνοσίῃ τοὺς αὐτοῦ, τελειοποιῶ σοφίᾳ.

35. Δόξην σοφοὶ κληρονομήσουσιν.

Ἦς σοφίας οἱ ἁγιαζόμενοι, ὡς ἔργου διακονοῦντες τρέφονται ἐν ἐν οὐρανοῖς κατὰ χάριν πατέρα, τῆς τούτου βασιλείας κληρονομοῦντες γενέσονται.

Οἱ δὲ ἁγίοις ὤφειλαν ἁγνίσαι.

Οἱ δὲ μὴ δὲ ἁγνίσαντες ἔργον τρέφοντες αὐτὸν, τὴν ἐκ τῶν ἁγίων κακίαν ἐπιμαρτυροῦντες ἐποιοῦσαν, τῆς ἁγιαστικῆς τῶν παλαιῶν καθὼν γενέσονται ἐπινοήσεσθαι.

C A P. IV.

V. 1. **Α**κούσατε παῖδες παιδείαν πατέρων, καὶ προσέχετε γνώσει ἐνοσίῃ.

Ἐκδόν τοι τέκνα πνευματικά, ταῖς μὲν ἐκπαίδεξι λέγειν ἐρατικῆς τῶν ψυχῶν ἡμῶν δυνάμει, ὡσαυτοῦσιν τῆς κατὰ πατέρα ἐκπαίδεξης τῶν ἀπὸ κακίας καλῶν ἐκκαθαίρουσας ἡμᾶς παραινέσεως, τοῦ κατὰ χάριν υἱοθετοῦσας ἡμᾶς Θεοῦ· ταῖς δὲ διαμαρτυρικῆς, σκοπεῖτε καταλαβὴν γνώσεως τὴν ταύτης δίδουσαν.

2. Δύον γὰρ ἁγνίσαντες δύοντες ἡμῶν τὴν ἡμῶν νόμον μὴ ἐγκαταλείψετε.

Μεθὲν γὰρ προσηγορευοῦσιν, παρὶν ἡμῶν ἐπιμαρτυροῦσιν αὐτοῖς, τοῦ ἀποτρέποντος τῶν μὴ δίδοντων, καὶ προτρέποντος τὰ δίδοντα Θεοῦ νόμου, ᾧ καὶ αὐτὸς ὑποτάσσεται, μὴ ἀπέσχεσθαι.

3. Υἱὸς γὰρ ἁγνίσαντες νόμον πατέρων ἁγνίσαντες, καὶ ἁγνίσαντες ἐν προσώπῳ μετρός.

ἐνθάδε ὑπάρχειν σοι δύναται εὖλογος ἀγορὴ πρὸς ῥήτορας κτλ. III.
 τοῦ· εἴτε τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἀκονήτως, διὰ τὸ κατ' αὐτὸ τῆς
 ἀνδραγαθίας φύσεως ἀπιδούς, καὶ περὶ τοὺς ἀκονισίους πότους
 εὐδαίμωντες μήποτε ἀποτέλλωσιν εἰς αἰ ψυχῶν ἀπώλειαν, τὸ τῶν
 κακῶν χεῖριστον, δι' ἐλογωρίαν τυχόν, τὴν τοῦτ' ἐκινεῖσκατον
 εὐαθρον·

Μὴ κτῆσι κακῶν ἀνδρῶν ἀντίθε· 31.

Μὴ ἐπιστάται μὲνεις ἅς ὑφίστανται οἱ παράνομοι·

Μεθὶ ζελώσης τῆς ἐδεῦς αὐτῶν·

Μεθὶ γίνῃ τῶν ἔργων αὐτῶν μακρότε·

Ἀκιδήριος γὰρ παρὰ κυρίου πᾶς παράνομος· 32.

Μερόλυρμος γὰρ ἔστιν ἐνώπιον Θεοῦ, ὅν λαοθάλας ἀν-
 θρώπων ἐπιχειρῇ, ὅπως παραβῆτας τῶν αὐτοῦ ἐτολῶν.

Ἐν δὲ δικαίσις οὐ συνεθριάζει·

Μετὰ δὲ τῶν ταρσύντων αὐτῆς οὐ συγκατάεται, ὡς μὴ συν-
 κκαταμένους τοῖσις κατὰ γνώμην ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ·

Κατέρει κυρίου ἐν οἴκοις ἀρεβῶν· 33.

Διὸ κατέρειες ὑπάρχει ἀπ' αὐτοῦ τοῦ τῶν ἑμῶν διαπύτου
 Θεοῦ, τοῖς σώματι, ὧν ἀντέχονται, οἷα τῶν μακίμων καλῶ-
 κιῶντες φιλοσύματοι, αἰ ψυχῇ τῶν μὴ δι' ἀγαθῶν ἔργων τρυφῶν-
 των αὐτὸν κρονοῦσιν τῶν τειούτων ἀνθρώπων κατ' ἀνθρώπου
 σαρκεῖ, ἰσα ζῶσι κατὰ Θεὸν περῶντε·

Ἐκώλεις δὲ δικαίων εὖλογουῦνται·

Τὰ δὲ σώματα ἐν εἰς αὐλίζονται, ὡς προσκαίροις τοῖς παρο-
 χίας, αἰ ψυχῇ τῶν προκροέντων τὰ αἰώνια τῶν προσκαίρων,
 ἐνάγονται πρὸς τὸ ἀγαθόν τοῖς τῶν θείων αὐτοῦ ἐτολῶν ἔρ-
 γασίαις·

Κύριος ὑπερβάνοις ἀντετάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. 34.

Ἀλλὰ καίτοις ἀγνωστοὶ τὴν οἰκίαν ἀπιδούς, καὶ ἰουτοῖς
 καὶ οὐ Θεῷ τὰ κατέρωματα ἐπιγέρουσιν, ἀντικαθίσταται αὐ-
 τὸς ὁ πάντων διασπῆτας, ὁ ἐνυπέρτατος τοῦ Θεοῦ παντοκράτο-
 ρικὴ δύναμις, σφέλλων αὐτὸν ὅπως τὴν οἰκίαν ἐπιγόντες ἀεθί-

III. διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐντολῶν ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον τῆς παρούσης ζωῆς, ἐκρίθει ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐλπίδα σου, ὡς νικηφόρα, ἐν ἀπαθείᾳ τέπῃ· ἵνα μὴ αὐτοῦ ἀποστή· ἡ δὲ τὰ πρακτικὰ σοὶ ὑποτιθέμενη ἐκὼς παραίνεσις, αὕτη ἐστίν.

27. Μὴ ἀποσχῇ εὐ ποιεῖν ἐνδεῶς, ἕλκω ἢ ἔχῃ ἢ χεῖρ σου βεβῆναι.
Μὴ παύσῃ εὐαργετεῖν τὴν ἔχοντα χάριον εὐαργετῆσθαι· ὡς ἂν σοὶ εἰς τὸ ἱκανοῦν αὐτῷ, παρουσία ἐστίν.

28. Μὴ εὖλας ἱκανοῦδων ἐπὶκέταί, καὶ αἶψαν δόσω, δυνατόν σου ὅπως εὐ ποιεῖν· οὐ γὰρ εἶδας τί τέλειται ἢ ἱκανοῦσα.

Μὴ παραστήθῃς αὐτόν· εἰς τὸν ἱκανοῦσαν ἡμέραν, εἰπὼν ὅτι τὸν σήμερον μὲν ὑπεχώρησεν, τὴν δ' αὔριον ἐλθὲ, καὶ οὐ χρεῖας ἔχεις παύσχω σοὶ, ἰσχυρὸς προσποιεῖσαι σοὶ παρανοήτα τοῦτον εὐεργετῆν· ἀγνοεῖς γὰρ τί ἱκανοῦται ἢ αἶριον.

29. Μὴ τέλειταις ἐπὶ σὸν φίλον κακῶς, παρεκκλίνου καὶ κτενοδόσω ἐπὶ σοὶ.

Μὴ κατακλύζῃς, εἴτε ἐν τῇ διὰ τὴν ἐμμεσίαν ἀγκυλωθῇ σοὶ ἐπείγοντι ἀνδρῶσι, τὰ κατὰ τὴν σῶμα καὶ ψυχὴν βλαβερὰ, γειταιδίζοντι σοὶ καὶ μετὰ θεόν· ἐπὶ σοὶ τὰς ἐλπίδας σκαλεῖν· τε, ὡς δυναμὴν βεβῆναι αὐτῷ ἐν οἷς ἂν σου πρὸς τὰ σώματα καὶ ψυχῇ σωτικῶς διεταί· εἴτ' ἐν τῇ φιλομνήμῃ παρὰ σοῦ σαρκαίῃ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν σχέσιν, τὰ κατ' ἐλπίδην τῆς ἀρετῆς πάλιν, ἢ τὰ κατ' ὑπερβολὴν προσεκρίτως καὶ οὐ ποσῶς τῇ σῇ ψυχῇ παρεκκλίνουσι ὡς δυνατόν, καὶ ἀπὸ τοῦ ταύτης λογιστικοῦ φυσικῶς τὸ ἑαυτοῦ ἀποδιδραχόμεν προσεκκλίνῃ· ἀλλὰ καὶ ἀρροτῆραν προνοοῦ· τοῦ μὲν ἐμμεσίως, τάχι πρὸς χάριτον τοῦ δὲ συγγενεῶς σαρκαί, τὰ πρὸς σόστικτον· ἵν' ἔχῃς αὐτὸ συνεργόν πρὸς τὰ κέλ्लιστα, καὶ εὐχὴ τὰ πρὸς ἐδουλόθειαν· ὅπως μὴ ἐντελέθῃ ἀποδρασματικῇ σκευῇ ὕλην τοῦ κινώμενου πυρός.

30. Μὴ φίλαχθῆσαι πρὸς ἀνδρῶσι μόνον, μὴ τε εἰς σὴ ἐργάσεται κακός.

Μὴ ἀγκυλωθῇς, εἴτε τὴν πρὸς τινὰ ἀνδρῶσι ἔχῃς, ὅπως μὴ βλάβῃς τινὰ θελοῦν ψυχικὸν ἢ σωματικὸν ἐπαγῶν σοὶ ἐπὶ.

Και οὐ διακρίσεις ζυγίς, ἡ λαμπρότης τῶν ἐντολῶν τοῦ ΠΡ.
 Δεοῦ, ἐνυπόρχη ὡς τοι τραχὺν τῷ σὺ προσηματικῷ πρακτικῷ.

Ἔχει δὲ ἱστος σαρξί σου, καὶ ἐπιμίλει τοῖς ὀφθαλμοῖς σου.

Ἰσχυρίζου δὲ διακρίαι τῶν τῇ ἡδυσμαθείᾳ κατατρεφόμενων τοῦ
 σάρκατός σε μελῶν, ἡ συμφορὰ καὶ περιτοίσεις τῶν δίλων ὄρων
 τενυτωσὶν τῆς ψυχῆς σου δυνάμει, εἰς τὸ μὴ τοῦ ἁρμύζοντος
 παραφρασίεσθαι, ἡ εὐσιβὲς περὶ Δεοῦ ἐννοια.

Ἴνα πορεύῃ πιστοῦς ἐν εὐρίᾳ πόσει τὰς ὁδοὺς σου, ἡ δὲ 23.
 ποὺς σου οὐ μὴ προσκύνῃ.

Ὡς ἐν πρακτικῷ διαλέγῃ Σαρρῶν, ἐν ἀπαθείᾳ ἔχει καὶ
 ἀταρχῶν, πόσει τὰς εἰς Δεὸν φειδύσας τούτου ἐντολὰς· καὶ τὸ
 ἀπὸ προτάσεων ἀρχόμενον, καὶ μέγα συμπεριπαράτω δέξαν δια-
 νατωσὶν σου, οὐ μὴ προσπορεύῃ δόξαις φινέσειν.

Ἐὰν γὰρ κήθῃ, ἄρσος ἴσῃ· ἴαν δὲ καθιύθῃ, ἥδως ὕψιστος. 24.

Εἴτε γὰρ τοῦ πόνου τὸς ὀρεῖς μικρὸν τὴν σάρκα διανα-
 πύσας, οὐ φοβέσθης τὰς ἐγείρας τῶν περὶ τῶν τῆς πορείας·
 ὡς καὶ τὸν νεῦν ἔχον προσημασίαν Δεῦ' εἰδ' ὕψιστος τὸν τί-
 ποτε ἐκκλινῶν κυρίῳ θέναντες τῶν ὁρίων αὐτοῦ, τῇ ἰλαδί τῆς
 ἀναστάσεως καὶ τῶν ἐπιγγελημένων παρὰ Θεοῦ ἀγαθῶν, ἴσῃ ἐπι-
 φρονέμενος.

Καὶ οὐ φοβέσθης πτόσιν ἐπιλθεύσας, οὐδὲ ὀργὰς ἀπιδῶν 25.
 ἐπερχομένης.

Καὶ οὐ πτόσθῃς διὰ συνειδὸς ἀκατόγνωστον, ἐδεσπώσιν
 τινι διακρινώδη, παραγινώσκον σοι μετὰ τὴν ἔξοδον τῆς παρ-
 ούσης ζωῆς, ὥς διακρίαι σε τῆς πρὸς Δεὸν ἰλαδὸς· οὐτε κα-
 ταδραμὸς τῶν ἀποκρίσεων τούτου, καὶ μὴ τιμάντων αὐτὸν πτω-
 ρύσιν τῆς πορείας, ἐκείνης σοι ἐν ζωῇ, ὥς τῶν Δεῶν ἐν-
 τολῶν παραφράσιν ἀποδικνύσιν σε.

Ὁ γὰρ κύριος ἔχει ἐπὶ πάντων ὁδῶν σου, καὶ ἔρπαισι σὺν 26.
 πόδι, ἵνα μὴ σαλευθῇ.

Αὐτὸς γὰρ ὁ τῶν ὁδῶν διακρίαις Δεός, ἵσταται ἐν πόσει ταῖς
 ἐν ζωῇ κατ' ἄρετην πορείαις σου, ἰδούσιν σε πρὸς σωτηρίαν.

III. μὲν τοὺς ἰσχυροὺς αὐτῇ, ἐνεργεῖται μετὰ πάσι ἀπαλλαγὴ παθῶν παρὰ τούτων ὡς μὲν δόξαι ἔταται, μὲν χάρις ἀνθρωπρεπειᾶς καὶ ἐκιδείχῃς, τὴν ἑτέην ἢ τὴν μάλιστα τῶν Διῶν λόγῳ μεταχειρόμεν.

18. Τόσον ζωῆς ἔτι πᾶσι τοῖς ἀντεχειρόμενοις αὐτῆς, καὶ τοῖς ἐκτελειούμενοις ἐκ' αὐτῆν, ὡς ἐπὶ κύρῳ, ἀσφαλῆς.

Φυτὸν γάρ ἐστι καρποφοροῦν τὴν ἐν πνύματι ζωὴν, ὥστε τοὺς ἐκτὸς δέχεται ἀντικειστούμενοις αὐτῆς, καὶ τοὺς ἐπὶ ταύτῃ κατὰ μέρος ἐστασιγμένους, ὡς ἐπὶ παντοκράτορι Διὶ λόγῳ, φυσικῇ ἀπὸ παντός ὑπάρχει ἀκροῦ.

19. Ὁ Διὸς, τῇ σοφίᾳ ἰθαυάλλεται τὴν γῆν ἐποίησε δὲ αἰρῶν ἐν φρονέσει· ἐν αἰσθήσει αὐτοῦ ἔβυσσος ἑρμῶγεσκε, νῆα δὲ ἑρμῶς θρόνον.

Μετὰ πάντων δὲ τῶν εἰρημένων τῆς σοφίης κατορθωμάτων, καὶ αὐτὸς ὁ Διὸς καὶ πικτὴρ, ταύτῃ ὡς ἐντοσέῳ δύναται κινεῖν, ἰσχυρὰ ἐπὶ τῇ μνῆσιν τῶν ὑδάτων φύσιν τὴν ἑρμῶν γῆν παράγει· δὲ αἰρῶνους τῇ ἰδίᾳ βολῇ· καὶ τῇ κρῖσι αὐτοῦ διερίβει τὰ ὕδατα ἅμα καὶ κατὰ τοῦ καταβάματος ὑπεύθυνος δὲ τὴν γῆν ὑπερὶ τὰ νῆα ἐκώχτεσκε.

21. Υἱὲ, μὴ παραβῆναι.

Δὲ τίανον μάστιγος ἐπὶ τῇ λόγῳ κέρει ὑπὸστει τόδε τὸ πᾶν, μὴ παρεμπιπτεῖς δὲκ τοῦ μεγάλους καὶ τῆς καλότητος τῶν κτισμάτων, εἰς τὸ ταῦτα θεωπεῖσθαι, καὶ τὴν γενομένην πάντων οἶον ἀγνοῖσθαι.

Υἱὸς δὲ ἔμην βουλὴν καὶ ἐνοικον.

Φύλαξον δὲ τὴν ἑρμῶν ἐν μὲν τοῖς πρακτικῇσιν παρμένειν τῇ διῶν ὑποτιθεμένην σοί, ἐν δὲ τοῖς θεωρητικῇσιν τὴν εὐσεβῆς περὶ Διὸς ἐνοικον.

22. Ἴνα ζῆσθ ἡ ψυχὴ σου.

Ὅπως τῆς δὲ ἐνοικον τοῦ ὅπως καλεῖ ἐκ τῶν παθῶν ἐκπράξεις ἀπαλλαγίσαν σου ἡ ψυχὴ, τῆς ἐν πνύματι ἀπαδεικνύεται γνωστῶς ἁγιωτικῇ ζωῇ.

Καὶ χάρις ἡ περὶ σὺ τραχέως.

ἔσεν ὅτι ὑπὲρ πάντα ἐστὶ κατ' οὐσίαν, καὶ ἐν πᾶσι ἐστὶ κατ' ἴσιν. III.
ἐπὶ γὰρ διότι ταύτης κατὰ χάριν μεταλαμβάνομεν, μεθὲν ἔχον
αὐτῇ ἀντισφίροντες.

Μέγας γὰρ βίον, καὶ ἔτε ζωὴς ἐν τῇ θεῷ αὐτῇ. 16.

Παρά δὲ τῇ ὡς θεῷ, τελειότερα ταύτης ἐπὶ γὰρ, ὅτι
ἐστὶν ἡ τῶν θεῶν ἐπιστήμη, ὑπάρχει τὸ τε μέγας τῆς κατὰ
τὸν νόμον τὸν πνευματικὸν ἐπὶ γὰρ, πάντως ἡ τὸν
κατὰ τὸν φυσικὸν καὶ τὸν γραπτὸν νόμον διακρίνουσιν ὑπερβαί-
νοντα ἐπὶ γὰρ, καὶ μέγα τῆς καθαρῆς πύσης ἀποδοτῆς φαντα-
σίας, ἄλλου ἐν πνεύματι γνώσεως.

Ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ αὐτῇ πλοῦτος καὶ δόξα.

Παρά δὲ τῇ ὡς ἀρετῇ, ἀτελειότερα ταύτης ἐπὶ γὰρ, ὅτι
ἐστὶν ἡ τῶν ἀνθρώπων ἐπιστήμη, ὑπάρχει ὁ τε κατὰ τὸν φυσ-
τικὸν καὶ τὸν γραπτὸν νόμον πλοῦτος τῶν ἀρετῶν, καὶ ἡ κατὰ
τὸν φυσικὸν θεοῦ ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἀνάγκη, ὅ
ἀληθὲς θεοῦ περὶ ἀρετῶν δόξα.

Ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη· νόμον δὲ
καὶ πᾶν ἐπὶ γλώσσῃ φασί.

Καὶ ἐκ τῆς ἀληθεστάτης διδασκαλίας αὐτῆς, ὡς ἐκ στόμα-
τος, πρὸς τοὺς ἀρετῶν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰ κατὰ
ἐπὶ γὰρ ταύτης καὶ τὰ κατὰ ὑπερβαλὼν πᾶσα, τὸ ἐπὶ γὰρ
φύσιν ἀποδοτῆς δὲ πνεύματος πνεύματος, καὶ συμπα-
θεῖαν πρὸς πάντας ἀνθρώπους, περιβιβάζεται αὐτῇ ὁ διδασκα-
λικὸς λόγος αὐτῆς ὅτι οὐκ οὐκ γλῶσση, μετρίξει πρὸς ἀρετὴν
τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς, ὁδοὶ καλῆς.

17.

Οἱ δὲ κατὰ ἀρετὴν τε καὶ γνώσει διακρίνουσιν, καὶ τὰ
δέγματα, εἰς αὐτὴν ὡς τισιν ὁδοῖς ἐκπεριπατοῦσιν, τὸν ἐν ἐπὶ
συν περὶ τῆς σωτηρίας θρόνον, ἐπὶ γὰρ εἰς τοὺς κατὰ ταύ-
τη τὴν οὐσίαν διαλερχομένους ζῶν.

Καὶ πᾶσι αἱ ἐπὶ γὰρ αὐτῇ πᾶσι εἰρήνη.

Καὶ εἰ τῶν ἀρετῶν, εἰς διακρίνουσιν ὅτι πρὸς σωτη-

III. Ασθενὲς ἀειμνηστοί, ὁ κατὰ πᾶν τὸ νεοῦντον ἀνδρώσῃ ἱρῶν, καδ' ὃ καὶ κέλεται ἀνδρῶσας· κῆντεῦδεν φελαχίται· τῇ ἐν κνέματι φρενὶ δαυρὶ τῶν ὄντων, τὸν τοῦτον αἰτιον δαῖν· καὶ τοῦτον ἐπιτυχὸν γνωστῶς ἐκ τῶν ποικίλων, ὡς ἐντεῦθεν τῆς περὶ τὰ πρόσκαιρα ἀπάτης, οἷά τινος ἀχλὺς σταδαννομένης, αὐτόντοι κατὰ πᾶν πρακτικῆς γασόμενος τῆς ἀντιπάλῃ τῇ τε ἀνοίᾳ καὶ τῇ ὑπερνοίᾳ ἕξας, ἡ ἰσὶ φρόνησις· ἀντίκειται γὰρ αὐτῇ, τῇ μὲν ἀνοίᾳ ἐν τῇ ἱμνωσίᾳ ἱρῶν τῶν προσκαιρῶν κατὰ γνῶσιν, καὶ τῶν αἰώνων ἀρετῇ· τῇ δὲ ὑπερνοίᾳ ἐν τῇ ἱμνωσίᾳ αὐτῇς ἱρῶν τῆς εὐκλείας ἀσθενείας ἐπιγνῶσιν.

14. Κρίστων γὰρ αὐτὸν ἡμπορεύεσθαι, ὃ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου δεσμορούς.

Ἐπειδὴ κἀλλίον ἐστὶ τὴν αἰτίαν τῇ φρενίστῃ σοφίᾳ, ὡς οὖν ποιεῖσθαι ἱρῶς διὰ πῶτον τῶν καδ' ἱρῶν· ἐν μὲν πτεροσφίᾳ ἀντιθέτως, κατὰ δὲ βίον λαμπροῦς, χωρίζεται ἱρῶν τὸ τε τοῦ χρυσοῦ ἐν κνέμῃ ὁρατῶν, καὶ τὸ τοῦ ἀργυρίου καθαρόν, ὃ αὐτοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου κτῆσθαι πολλοὺς δεσμορούς.

15. Τιμωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν.

Πολυτεμωτέρα δ' αὐτῇ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν· ὅτι αἱ μὲν τὰν τοῦτον ἡμπερῶν, αἱ μὲν τῶν ὄντων ὡς, ὁ βῆχος πᾶν ὡς, χρυσὸς ἡδρῆς, ὃ ἀργυρὸς κατὰβῆλλεται· αἱ δὲ γὰρ τὴν τῆς σοφίᾳς, ἡμεῖς αὐτοὶ τὸ τιμωτέρον δαῖν κτῆρα καὶ εὐκλείτερον.

Οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ οὐδὲν κνέμα.

Οὐκ ἀντίκειται αὐτῇ οὐδὲν κνέμα· κνέμα· εὐκλείτερον γὰρ ἱρῶν κατὰ τὴν γνῶσιν καὶ ἀρετῇ, πᾶσας ἀγνοίας καὶ κνέμας κνέμας ἱρῶν ἀντιπάλῃς σκοτῶμαιναν.

Εἰγνωτῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ὁργίζουσιν αὐτῇ.

Εὐκλείτερος οὖν ἐστὶ τοῖς τοῖς κατὰ μίμῃσιν κνέμας· οἷα τῇ κατ' εὐκλείαν λόγῳ, καὶ τῇ καδ' ὁρῶσιν τρέμῃ δαυρῶν ὡς ἀρχιτυπῶν.

Ἦν δὲ τίμιον, οὐκ ἔστιν αὐτῇ ἐστιν.

Οὐδὲν δὲ τῶν παρ' ἡμῖν τιμωτέτων, ταῦτες ὑπὸ φρενὶ ἀντά-

Ἄφελ, τοὺς τῶν ἄλλων τοκουτέρας καὶ κρείττους· τῶν δὲ κατ' III.
ἀρετὴν ἔργων σου, τὰς αἰτίας· ποιῶν ἅπαντα ταῦτα διὰ Διόν.

Ἵνα συμπλῶνται τὰ τοιαῦτα σου ὁλοσπονδὸς οἶτον, οἷον δὲ 10.
αἱ λαοὶ σου ὑπερβλύωσιν.

Ἵνα σὺ τῆς παρὰ θεοῦ τυγχάνοντος εὐλογίας, αἱ μὲν ἀπο-
θῆκαι καὶ αἱ λαοὶ πλήρεις ἐπαύχωνται τῶν τῷ σώματι χραι-
σμών· ἡ δὲ πρακτικὴ σου ἔξες πεπληρωμένη εἰς τὴν ὥς ἐκ τού-
του σπέρου τῶν θείων ἐτολῶν, γαργαρίσων κατὰ πρῶξιν ἀρετῶν,
εἰά τισιν καρπῶν καὶ ἡ θεωρητικὴ πληρουμένη τῶν κατὰ γνῶ-
σιν λόγων προσημάτων, ὥς ἐκ τισιν βετρύων, τῶν θείων δογ-
μάτων, ὑπερεχθὺς διδασκαλικῶς ποτιζουσα τὰς τῶν ἄλλων ψυ-
χάς, τὸν ταύτης εὐγαρίοντα νοστήν οἶον.

Υἱὰ μὲ ἀλλόγητοι παιδείας κυρίου, μετὰ ἐκλήου ὑμ' αὐτοῦ 11.
ἐπαγγέμενος.

Τίττον πενταμετίον, γενναίως φέρει τὰ κρίσει θεοῦ ἀποδύ-
σαι ἐπαγγέμενα διὰβόλῃ· καὶ μὴ κατόπιστι, παρὰ τοῦτο ὑπεριμ-
νεύμενος σου τὰ ἀμαρτήματα, θαλασσοπύοντος σοι ταῦτα διὰ
τῆς τῶν δυσχερῶν ἐκπαγωγῆς.

Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος, παιδεύει.

12.

Τὸν γὰρ ἐπιγινώσκοντα τὴν τοῦτου πρὸς αὐτὸν ἀγάπην,
παιδεύει ὁ κύριος διὰ τῶν ὁδονομῶν πρὸς διόρθωσιν· ἐπειδὴ τῷ
μὲ ταύτην ἐπιγινώσκοντι, οὐ παιδεύει· τρυφήν δὲ, μὲ διορ-
θωμένην ἀλλὰ βλαπτερομένην, ὑπέρχει τὰ λυπηρά.

Μαστιγᾷ δὲ πάντα νύον, ὃν περδείχεται.

Πλεγὰς δ' ἐπιφέρει ποικίλ κατ' ἀρετὴν μὲν καὶ γνῶσιν νοο-
δοτηρίων αὐτοῦ, μεγαλυνουμένη δὲ ἐφ' οἷς κατορθοῖ· ὅπως πύ-
την αὐτὴν μετρομενέειν ἐπὶ ταῦτοις· καὶ ὁλοκλήρως· ἀλλὰ μὲ ἐκ
μήρους αὐτῇ προσέρχεσθαι· ἵνα παρὰ μέρος διχεται τε καὶ ἀπο-
σπασταὶ τὸ μὲν, διὰ τὸν ἐνέμετον βίαν· τὸ δὲ, διὰ τὸ μὲ
προνεῖν ταπεινῶ.

Μακρότερος ἡδυνάμειος, ὅς εἶρα σοφίαν καὶ θεωρίαν, δὲ εἶδη εἰς.
πρόνοαν.

III. *Χῆρ' ἐμὶ δὲ τῇ παρ' αὐτοῦ δαδίσῃ σοι κατὰ χῆρας σοφίᾳ μὴ μάλα φρένας.*

6. Ἐν πάσις ταῖς ἰδέαις σου γνώριζε αὐτὴν, τὴν ὁρατοτέραν τῶν ἰδεῶν σου, ἡ δὲ παύς σου αὐτὴ μὴ προσέσκητῃ.

Ἄλλ' ἐν πάσι ταῖς ἐργοῖς σου ἐπιγίνωσκε αὐτὴν ἰδεαγόν, ὅπως διαδύσῃ κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἀπεργάζεται καὶ τὸ δικαιοσύνην σου, ᾧ τινι κατὰ ψυχὴν ὡς ποδὶ δαίσεις, καὶ δικαιοσύνης ἰσχυρίσῃ, λίθους ἀγνοίᾳς οὐ μὴ προσκρούῃς.

7. Μὴ ἰαδὴ φρένας παρα σκεπτή.

Μὴ ἴτα τῶν πραγμάτων ἐπιστήμων ἀπ' αὐτοῦ κατὰ μόνον αἰσθητῶν ἀλογιστῶς κρίνῃς αὐτὴν, καὶ δοκῶν καλὸν μὲν, πᾶς τὸ κατ' αὐτὴν ὁδὸν κακὸς δέ, πᾶς τὸ κατ' αὐτὴν ἀρετὴν κακὸν ἀποτυγχάνῃς μὲν τοῦ ὄντως καλοῦ περιμίντων δὲ εἰς τὸ ἀρετῶς κακός.

Φεβῶ δὲ τὸν κύριον, καὶ ἐκλίνων ἀπὸ πικρίας κακοῦ.

Ἄλλὰ φέβων ἔχει θεοῦ, καὶ πάσις ἁμαρτίας ἀπέστανται.

8. Τότε ἴσως ἔσται ἡ ψὶ σώματί σου, καὶ ἐπιβίῃς ταῖς δόξαις σου.

Ταπεινάτω γὰρ ὑπάρξει διαστάσι μὲν τῇ καρδίᾳ σε, ἀπὸ τῆς κατ' ἐνέργειαν φοροτικῆς καλίας· περιμεινέτω δὲ ταῖς δίαις δόξαις τοσαύταις τῆς ψυχῆς σε δυνάμειν, ὥστε μὴ τοῦ δόξαις παραδραμεῖσθαι.

9. Τίμα τὸν κύριον ἀπὸ πάντων δικαίων πόνων.

Πρόσπερε δὲ τῇ θεῷ, ὡς δεσποτῇ δούλῳ, ἀπ' ὧν αὐτὸς περὶ τῆς σωματοῦς καὶ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας πεινῶντας· ἐν μὲν τῆς σωματοῦς, τὰ μὴ ἐκ βλάβης τῶν πᾶσις ἀποσταδέντῃ σοι· ἐκ δὲ τῆς πνευματικῆς, παρθεῖας, ἀκτεμεσύνης, καὶ τὰ ἔρπον· ἔπει καὶ μὴ ἀποσταδίζεις παρ' αὐτοῦ, δικαίως ἐργάζεαι, ὥστε δῶρα προσεργάζῃς αὐτῷ ταῦτα, ἀπὸ ὧν ἰσχυρῶς ἐστολῶς αὐτοῦ.

Καὶ ἀπάρχων αὐτῷ ἀπὸ πάντων καρπῶν δικαιοσύνης.

Καὶ ὡς τινος ἀπαρχῆς πρόσχωε ταῦτα, τῶν μὲν μὴ ἀπὸ ἁρωγῆς· ἀλλ' ἀπὸ τῆς σῆς ἀρετῆς καρπῶν, κατὰ τὸν μακάριον

τημερίαν δι' ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν ἀπειλοῦντά σοι ἐμὲ λόγια, ὃ III.
σὲ κατ' ἐνέργειαν φυλάττειν ψυχή.

Μήκοι γὰρ βίη, καὶ ἔτη ζωῆς, καὶ εἰρήνην προσθήσεται σοι. 2.

Τούτων γὰρ ἡ κατ' ἔξιν μετρεῖ, καὶ ὡ κατ' ἐνέργειαν φυ-
λάττει, αὐξήσονται μὲν σου τῆς βιοτῆς διὰ τῆς κατὰ τὸ παρὸν
ἐργασίας τῶν τῆς ψυχῆς κακίας ἀπελλεκτοσύνῃς θείων ἐντολῶν,
πρὸς τὴν διαιωνίζουσαν εὐφροσύνην σε παρασκήπουσαι· τὰ δὲ
μέγιστα σοι τῆς κατὰ ταῦτα τὴν ἐπὶ τῶν ἐντολῶν ἀντιστα-
τικῆς ζωῆς ἀπεκτείνουσι, διὰ τῆς καθαραιούσης πάσης αἰσθητικῆς πα-
τασίας αὐτῶν τῶν ἐντολῶν γνώσεως δι' ἧς ἐκκαθίζονται σοι καὶ
τὴν πᾶσιν κακίαις ἀπελλεγμένην εἰρησκήναι τῆς ψυχῆς κατέστη-
σεν, τῇ καὶ τῆς ἀγνοίας ἀπαλλαγῇ· ἵστανται καὶ αὐτῶν μὲν κατὰ
μέρος τῶν παραγγελλόμενων ἄκουσι.

Ἐλαφροῦναι καὶ πίστις μὲν ἐλαττωμένην σε.

3.

Σοφιστάται μὲν πρὸς τοὺς ἁμαρτίας ἐπὶ ταῖς κατ' αὐτῶν
ἀκουσίαις ἐπιφοραῖς τῶν αἰμαμάτων, εὐσιβίζεται δὲ πρὸς θεόν
ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ ἐντολαῖς, μὲν ἀπολυμπεύονται σε.

Ἀρσῆται δὲ αὐτὰς περὶ τῆς τραχέως.

Ἐκτρέμασεν δὲ ταῦτα κατὰ προαίρεσιν, ἐν τῇ δίδειν τρα-
χέλιον ὑποκρίνεται ταῦτα, ὡς εἰς θεὸν ζυγὸν πρακτικῆς τῆς
ψυχῆς σου.

Γράφει δὲ αὐτὰς ἐπὶ πλάκας καρδίας σου, καὶ εὐρύσκει
χάρειν.

Ἐγείλαται δὲ ταῦτα κατὰ διάθεσιν τῇ κατεσκευῇ τῆς ψυ-
χῆς σου, καὶ ἐπιτύχει τῆς τοῦ πανουργίου ἀντιμέθεως χάριτος.

Προνοεῖ καλὰ ἐν ὅσῳ θεοῦ καὶ ἀνθρώπου.

4.

Πρὸ πάσης ἄλλης ἐννοίας, διανοεῖ ἐμπροσθεν μὲν θεοῦ τὸ
πρὸς αὐτὸν εὐσθεῖς, ἐμπροσθεν δὲ ἀνθρώπου τὸ πρὸς αὐτοὺς
εὐεργετικόν.

Ἰσθὶ σπουδῶς ἐν ὅσῳ καρδίᾳ ἐπὶ κύριον ἐπὶ δὲ σελίᾳ μὲν 5.
ἐκπύρου.

Ἐλπίζει ἐπὶ τὸν τοῦ παντός διαπότην θεόν, ἢ ὡς ψυ-

- II. Οἱ ἀγαθοὶ τοῖνον κατὰ προαίρεσιν, καὶ μὴ πρὸς τὰ παρὰ φύσιν κατ' ἐπιθυμίαν μισοῦμεναι, κατοικῶσιν εἰς τὴν παγίαν ἔξιν τῶν ἀρετῶν· οἱ δὲ κατὰ θυμὸν τὰ διὰβρὰ ὑπομένοντες, καὶ τοὺς λυποῦντας μὴ ἀνυμνῶναι, οὗ ματαιοποιεῖσιν ταύτας· καὶ πόνοις ἀκυσίοις τοῦτο παθεῖν ἐκβιάζονται.

Ὅτι εὐδαίς καταπαυώσονται γὰρ καὶ οἷοι ὑπολειπθήσονται ἐν αὐτῇ.

Διότι οἱ τὸ ἀληθὺς αἰρούμενοι ἀγαθὸν, τὸν εἰρηάρεν τῶν ἀρετῶν ἔξιν οἰκῶσι κατ' ἐκέργειαν· ταύτας δὲ ἀρτυαίνονται ἰσχυρῶς, οἱ καὶ αὐτῶς διὰ θύον καταπαυωμένους τῆς φύσεως, διὰ τὸ εἶναι παρ' αὐτῇ κατὰ τὴν συμπεριεὶς ἀσθένειαν, τὰς τῶν κακῶς ἀγερῶς.

22. Ὅδοι ἀπὸ τῶν, ἐκ γὰρ ἐλευθέρων.

Λογιῶν καὶ ἐργασίαι τῶν μάρτε φέβω τῶν ἀπειλῶν, μάρτε πόδων τῶν ἐπαγγελιῶν τιμῶντων θεῶν, ἀρτυισθήσονται τῆς κατ' ἀρετὴν ἔξιν· ἐν τῇ μάρτε διὰ τὰς αἰωνίους κολάσεις, τῶν ἰθὺς αὐτοὺς ἐγερταῖοι, μάρτε διὰ τὴν μέλλεσαν μισθαποδοσίαν, τὰ ὁδονὰρ ὑπομένει· ἀλλὰ μεταπίπτειν ἀπὸ τοῦ δὲ ἀγέσων τὸν πλοῦτον εὐεργεσίῃ, πρὸς τὸ διὰ μίσην τοῦτον ἀντικαθεῖ.

Οἱ δὲ παρρησίαι ἔκταθῃσονται ἀπ' αὐτῆς.

Οἱ ἐντεῦθεν τὰ θεία προσηγάμενα παραβιάζοντες, τῆς τῶν προφῶν ἀπὸκαθῃσονται γὰρ· ἢ ὅστις ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ σπουδῆς πρὸς τὰ παρὰ φύσιν ἀκυσίαι;

C A P. III.

- V. 1. **Υ**ἱ, ἐρῶν νοήμων μὴ ἐκτελεσθέντων.

Τὸ δὲ τῶνον πεισματικῶς, τῶν προετρεπόντων σε ἐφ' ἃ δεῖ ποιεῖν, καὶ ἀποτρεπόντων ἀπ' ὧν δεῖ μὴ ποιεῖν, ἐρῶν παραγωγίεσται, καδ' ἔξιν μεταστέλλεται.

Τὰ δὲ μάρκα μὲν τορλαῖται πρὸς καρδίαν.

Τὰ δὲ μισθὸν πρὸς τοῖς καταβύμασι ἐπαγγελλόμενα,

Ἡ γὰρ συμβουλὴ αὕτη, ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἰχθυοῦ προχ- Π.
 ρήσασθαι, καὶ τὸν παραδεδωμένον ταύτης ἄδελφον, καὶ πάντας τοὺς
 ἐξ αὐτοῦ ἀναγεγαμένους θανάτους, ἐποικίσσας ἐν μὲν τῇ ταύτης
 θανάτῳ τὴν κατεσθίου ἰαυλῆς, ὡς τυραννοκρίωνος φέρει θανα-
 τῶτος καὶ παρὰ γινώσκον δίκ τὸ ζῆν, ἀντίχρισθαι τὸν καδ' ἄδελ-
 φὸν παῖδων δίκ πικρὸς, οὐκ συνιστάσας τῆς τῶν αἰσθητῶν με-
 ταλήριως, καδ' ἐν τῷ ἄδελφῷ, τὴν φανερήναι τυραννίαν φέ-
 ρει ἡμῶν· ἐν δὲ τῇ κατὰ τὴν φθορὰν ἀρεσίῃ, μὴ αὐτῶν τῶν
 ἐκ τῆς ἰσχυρότητος τὴν γένεσιν, τὰ τῶν ὁρατῶν ἄλλῃ· οἷς δὲ
 τὸ ἀκατέλεστον, ὅγαυοι ταύτους πρὸς τὴν τῆς θείας ἐντολῆς παρὰ-
 βῆσιν· ἐποικίσσας δὲ, ὡς εἴρεται, ἐν τῇ ἀρεσίῃ μετὰ τῶν γο-
 γητῶν τὰ τῶν ὁρατῶν ἄλλῃ· συμπέριρυσθαι ταύτους αὐτὰ, δὲ
 τὴν ἐξ ὁρχῆς τῆς θείας ἐντολῆς παρὰβῆσιν.

Πάντες οἱ παρονόμοι ἐν αὐτῇ, οὐκ ἀναστρέφονται οὐδ' οὐ 19.
 μὲ καταλάβουσι τριβῶν ἐνθάδε.

Ἀπαντες οὖν οἱ κατ' ἐνέργειαν διεξέρχονται τὴν ταυτῆς
 ποικίλιν συμβουλῇ, οὐκ ἀναστρέφονται μετὰ τὸν θάνατον εἰς ὑπα-
 κοὴν τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν· οὐδ' ἐπιγινώσκονται τὰς ἀπαργαλί-
 τας εἰς θεῶν ἀγοίας ἐργασίας αὐτῶν.

Οὐ γὰρ καταλαμβάνεται ὑπὸ ἰκανῶν ζωῆς.

Ἐπειδὴ μεταπύκνους τῆς πρὸς ἐργασίαν τῶν ἐντολῶν τοῦ
 Θεοῦ δεξιότης ἡμῶν προσκαίρου ζωῆς, οὐκ ἐν ὑπὸ τῶν ταύτης
 ἰδῶν φθάνονται, ὥστε σῶσαι τῆς πρὸς ἀπώλειαν φερούσας νό-
 τούς ἰδοῦ τῆς κακίας, δὲ τὸ ἔδα εἰς αὐτὸν κατανεῖται τὴν
 ἀπώλειαν.

Εἰ γὰρ ἐπεριμένοντο τριβῶν ἀγαθῆς, εὐρεσκὶ ἐν τριβῶν δι- 20.
 κασιόνους λίαν.

Εἰ γὰρ διεξέρχοντο κατὰ τὴν παρούσαν ζωὴν τὰς τῶν θείων
 ἐντολῶν ἐργασίας, εὐρεσκὶ ἐν κατὰ πείραν αὐτῆς τῆς διακασίονος
 ὁδοῦς εὐμαρίης· οἷα τῆς τῶν παῖδων συμπετώδους ἰλῶς ἀπελλαγ-
 μένας.

Χρῆστοι ἴσονται εὐχάριτες γὰρ δοκῶσι δὲ ὑπελειπόμενοι 21.
 ἐν αὐτῇ.

II. νωρὴς αὐτῆς θεοῦ λόγῳ, καὶ ἑαυτῇ προσκαλλῶν, ρηδρίας τῶν ἡμετέρων ψυχῶν δαίμονες.

13. Ὡς οἱ ἐγκαταλίποντες ἑδούς εὐθείας, τοῦ παρενδύσαντος ἐν ἑδούσι σκότους.

Λατῶν, γὰρ οἱ καταλαμβάνοντες τὰς πρὸς κακίαν μὲν ἀκαρ-
γαλίτους, πρὸς θεόν δὲ κατ' ἀρετὴν φερούσας ἑδούς, ὥστε
ἐδύσαντο ἐν ταῖς ἀγαθαῖς εἰς κεραιούς κακίας, καὶ βράβηκε τοῦ
σκότους τῆς ἀγασίας ἑδέεζε.

14. Ὡς οἱ εὐφρανόμενοι ἐπὶ κακοῖς, καὶ χαίροντες ἐπὶ διατρο-
φῇ κακῇ.

Φεῦ οἱ ἐπαλλάττονται ταῖς ἰδίῳ κακοῖς, καὶ ἐπυθρανό-
μενοι τῇ ταύτῃ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸ ἐναντίον περιτροπῇ.

15. Ὡς καὶ Ἰσραὴλ σκαλεῖ, καὶ καρπύλας οἱ τροχαὶ αὐτοῦ, τοῦ
16. μακρὸν σε ποιῶσι ἀπὸ ἑδού εὐθείας, καὶ ἀλλέτριον τῆς δε-
καίας γνώμης.

Ὡς καὶ τὰ ἐπιτεθεύματα καὶ οἱ δικαὶ τροχῶν, τὸ μὲν ἀνέ-
ρπεν τοῦ ἀγαθοῦ φεύγονται, τὸ δὲ κατωρπὲς τῆς κακίας δαώ-
κονταί διαθείσας, διατροπρμέναί εἰσιν ὡς ἐπιτεχωρμένα πά-
μωσ ποιῶσι τῆς κατ' ἀρετὴν πρὸς θεόν φερούσας εὐθείας ἑδῶν,
καὶ ζῶντων παυλίστως ἀπεργάσασθαι τῆς κατὰ λόγον διακρινού-
σας ἀπὸ τοῦ κρείττονος τὸ χεῖρον, καὶ καταφωριζομένης ταύ-
του σχαλὴν παυλὶνὴ προκρίστωσ' ἐνδεῖν τοι

17. Ὡς, μὲ σε καταλίβῃ βουλή κακῇ, ἢ ἀπολίπῃσι δαδασκα-
λίαν νόμους, καὶ διαθείσας θέλει ἐπιδείξασθαι.

Τέκνον πτωματικόν, φεῦγα τὸν πονερὸν τοῦ νοετοῦ ὄρους
συρβουλὴν, δι' ἐγκατείας τῶν ἑδῶν, καὶ ὑπερανῶν τῶν θλι-
βερῶν, μὲ σε καταλίβῃς βούλῃ κατὰ τὸ ἀγαθὸν διακρινόμεν-
ῃ τις συρβουλὴ ἐκείνη τὸν πρωτόπλαστον καταλειπὴν τὸν ὡς ἐν
καθ' ἑνὲς τὸν πτωματικὸν ἥλικίαν, δαδείσαν αὐτῷ θέλει ἐπι-
λεῖν, καὶ ἐπιδείξῃσι ταύτους, διακρινόμενος τὰ καλὰ πρὸς τὰς
τὸ ἀγαθὸν, καλὰ ὁρίωνται θεοῦ.

18. Ἐδεῖτο γὰρ παρὰ τῇ θεότητι τὸν εἶπον αὐτῆς, καὶ παρὰ τῇ
φῶρ τῶν γενεῶν, τοὺς ἄλλους αὐτῆς.

Ἐπεμαρτυρεῖ δὲ τὴν περὶ αὐτῶν, τοῦ φυλάξαι ἰδοὺς δι- II.
καρμάτων, καὶ ὁδὸν εὐλαβοῦμένων αὐτὸν διαφυλάξει. 8.

Καὶ βραδύσει τῇ καρ' ἀρετὴν θρόνον αὐτῶν, ὥστε ταρβῇται ἀκαταγέλτως τὰς ἰργασίας τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἐν τοῖς καὶ τὴν σπρί αὐτοῖς φέρουσιν ὁδὸν τῶν φειδόμενων αὐτὸν, διαταρῇται ἀνεκφυλλέν τῇ νεσφ' ἔχθρῳ.

Τότε συνίστης δεκασιόνων καὶ κρίμα, καὶ αυτορῶσαι πᾶ- 9.
τας ἄλλους ἀγαθοῦς.

Ὅταν δὲ τοῦτων ἐπιτύχῃς γένη τῶν ἀγαθῶν, ὁ ἀκούσας τῆς ἡμῶς παρακλήσεως, τότε ἐπιγνώσῃ τὴν ἀπειρηματικὴν ἐκδοτὴ τοῦ καρ' ἄξιον δεκασιόνων, καὶ τὴν τοῦ καλοῦ ἀκαταγέλτως κρι- σιν, πλερώσει τὰς εἰς ἅπαν ἀγαθὰ ἀγοίσας ἐν τοῖς τοῦ Θεοῦ.

Ἐάν γάρ ἴδῃς ἡ σοφία εἰς σὴν δόξαν σου. 10.

Ἐάν γὰρ παραγίνῃται κατὰ θεοῦ ὁ ἀληθὴς παρὶ Θεοῦ ἔνοικ εἰς τὸ δικαιοδικαίον σου.

Ἢ δὲ πᾶσι τῇ σφ' φυγῇ καλὴ εἶναι δόξῃ.

Ἢ δὲ πεινῶντι τοῦ κακοῦ διαίρεσις, ἀρετὴ σοι κατὰ φυ- γῇν φανέσεται, μὴ δὲ ἀπερίστακτος φαντασίαν ἀλόγως ἐπιθυ- μῶναι τινός.

Βουλὴ καλὴ φυλάξει σε. 11.

Αὐτοὺς μὲν ὁ τῶν πραγμάτων ἀρίστη περίσκεψις, ἀπὸ πάσης παραλόγου περιφυλάξει σε πρόβλεψις.

Ἐνοικ δὲ ὡς ταρῇται σε.

Ἢ δὲ πάσης ἄλλης ἐνοίας ὑπερεμῶν ἀληθὴς παρὶ Θεοῦ ἔνοικ, διαταρῇται σε ἀπὸ πάσης ἐνοίας ἀκαταγέλως καὶ δικαιοσύ- νης ἀπὸ Θεοῦ.

Ἰσὺ μύσεται σε ἀπὸ ἰδοῦ κακῆς. 12.

Ὅπως ἐξελίσσεται σε ὁ μὲν ἀρίστη τῶν πραγμάτων περίσκεψις ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας βίαιης.

Καὶ ἀπὸ ἀνδρός λαλοῦντος πρὸς πιστόν.

Ἢ δὲ ἀληθὴς παρὶ Θεοῦ ἔνοικ, ἀπὸ τοῦ διαβόλλοντος τὴν ἀλθειαν, καὶ δικαιοσύνης ἐντεινεύοντος τὴν φυγὴν σου ἀπὸ τοῦ

II. λίσσασθαι καὶ ὀφείλοντες γίνεσθαι, μὴ ὀφείδην γίνεσθαι καὶ ἀργύρου φθαρτὸν, ἐκμετρίσασθαι σπουδαίαις ψυχῇς κώδης ἐκμετρίμην διαδίδου.

4. Καὶ ἴδεν ζητήσας αὐτὸν ὡς ἀργύριον, καὶ ὡς θυσιαρὸν ἐξεργασήσας αὐτὸν.

Καὶ ἴδεν μαθήσας τὸ κατὰ πρῶξιν τῆς τοιαύτης διακρίσεως ἀρίωντον καὶ καθαρὸν ὡς ἀργύριον, καὶ ἐξετάσας τὸ κατὰ θεωρίαν βλάδας τοῦ πνευματικῆς πλοῦτος αὐτὸς, εἰς τὴν θεωρητικὴν καταργήσας.

5. Τότε συνήσας φέβον κυρίον, καὶ ἐπύκνωσεν θεοῦ εὐρίστης. Τότε μαθήσας τὸν ἐκκαθαίροντα πνεύματος ῥήμα ἁμαρτωίων διῶν φέβον, καὶ καταλάβας τὸν καταργήσαντα τῆς διαιας ἐπιγνώσεως πλοῦτον ἔξ αὐτοῦ ἐστὶ τῇ ψυχῇ ἡ τῶν ἀγαθῶν ἁρδονος χαρῆς.

6. Ὅτι κύριος δίδωσι σοφίαν.

Διότι ἡ διακρίσις τῶν ὅλων διὰς, θεωρεῖται τὸ τελειοποιεῖν χάρισμα τοῦ πνευματικῆς πλούτου, τὴν σοφίαν, τοῖς πᾶσι ἐκμετρίμην ζητοῦσιν αὐτὸν.

Καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνώσεις καὶ σύσεις.

Καὶ τοῖς ἐντιμῶν τὴν ταύτου εἰδέα, ὡς νειδεταιρίαν αὐτῇ, φεβασσιν, ὑπάρχει ἐν μὲν τοῦ περιεῖν τὸ κατ' εἰδέα, γνώσεις τῆς μὲν ἀγνοίας τῶν κατ' ἄρως νοημάτων τοῦ νοητοῦ ἔρως ἐχθροῦ ἀνακριτικῇ τῶν δ' ἐν ταῖς ἐντεταῖς λόγος, κατ' εἰς αἱ τρέμει τῶν ἀρετῶν συνεισέκοι, περιληπτικῇ ἐκ δὲ τοῦ ἐργαζέσθαι κατ' ἐμείωσιν αὐτοῦ τὰ πανόγαθα ταύτου διέκμαται, σύσεις τῆς μὲν ἀπεργασίας ἀνακριτικῇ, πρὸς δὲ τοῖς λόγους καὶ τοῖς τρόποις τῶν ἀρετῶν μεταποιητικῇ.

7. Καὶ θεωρητικῇ τοῖς ἐκμετρίμην σωτηρίας.

Καὶ τοιαυτοτρόπως ἀποκαταστάται ἡ κύριος, διὰ τῶν τοῦ πνευματικῆς πλούτου χαρισμάτων, τῆς σοφίας, τῆς συνήσεως, καὶ τῆς γνώσεως, τοῖς πᾶσι εἰς τὰ ἀριστερὰ μὲν εἰς δεξιὰ, τὰ κατ' ἐλπίαν δεξιὰ τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰ κατ' ἐπιβλέποντες πᾶσι ἐκκαθαίροντες, ἐκκαθαίροντες πλοῦτον, δεικνύει κατὰ αὐτὸν καὶ ψυχῇ καὶ σώματι ἀπὸ τῆς ἀγνοίας ἀγνοίας καὶ ἀκρίας.

Διὰ τούτου δὲ καταγγεῖλῶ ὑμῖν ἐκθαλεῖρον τὸν παρορμη- E
τικὸν τῆς ἡρᾶς διδασκαλικὸς νόμος ἐν ᾧ φύσις καὶ ἡ γραφὴ συμ-
βολικῶς ὑποκρίνεται.

Ἐπειδὴ ἐκέλευε, καὶ εὖχ ὑποκρίνεται. 24.

Ἐπειδὴ προσκαλούμεν ὑμᾶς διὰ τοῦ φυσικοῦ νόμου καὶ τοῖς
ἡμοῖς διδάσκει, καὶ ἡ τὰ πάντα γέγονασιν, εὖχ ὑπαίχεται.

Καὶ ἐξήτανον λόγους, καὶ εὖ προσείχεται.

Ταῦτα δὲ καὶ διὰ τοῦ γραπτοῦ νόμου ὑμῖν ἀπαγγέλλουσιν,
μακροτέρως ἐκποιῶμεν πρὸς ὑμᾶς τὴν τούτων διδασκαλίαν ὑμῖς
δὲ εὐδὲ τοιοῦτον νόμον ἐκποιῶσαι ἠδύκηνται.

Ἄλλὰ ἀνέρους ἐποιεῖτε ἡμᾶς βουλάς· τοῖς δὲ ἡμοῖς ἐλέγχεται 25.
εὖ προσείχεται.

Ἄλλ' ἀπράκτους ἐποιεῖτε τὰς ἡρᾶς ἐντολὰς ἡμῶν δ' ἐλεγ-
χούσας ὑμᾶς διὰ προσητῶν, προσηγορεύοντων τὰ ἐξ ἀπειθείας
ἐπαχθεύμενα ὑμῖν βλαβερὰ, εὐδὲ τούτων ἐν συνειδήσει γε-
γόναι.

Ταῖς γενοῖσι πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀκαλείᾳ ἐπιγυλάσονται. 26.

Διὰ τούτο πρὸς τὴν ἐπιτελεστέμεν ὑμῖν ἀντιμετρήσας ὑπο-
γυλάσονται, ὡς πείνουν τὴν κακοσύνην ὑμῶν.

Ἐπιχαρούμαι δὲ ἡμεῖς ἵνα ἔρχεται ὑμῖν βλάβος, καὶ ὡς ἐν 27.
ἀφίχεται ὑμῖν βλάβος· ἡ δὲ καταστρεφὴς ὁμοίως καταγίγεται πα-
ρῇ· ἡ ὅταν ἔρχεται ὑμῖν βλάβος καὶ πολιεύει.

Ἐπιγυμνάζονται δὲ ὅταν ἡ ἡμῶν ἀδρανεία ὑμῶν, γυμνα-
ται, διὰ τὴν ἀκαταστάσεσιν τὸν ἑαυτῶν καὶ ὅτε παρορμητικῶς ὑμῖν
ἀπερσεύονται καὶ καταστρεφὴς τῆς σωματοειδὲς εὐπραγίας ὑμῶν,
αἰσθητικῶς ἐπιγίνεται, οὐκ οἷς λόγῳ ὑμῖν ἀφίχεται, καὶ πολι-
μῶν τινῶν προσεδραῖον μνημονεύει μεν καὶ ἀκούει πείθουσαν
τοῖς ἀκούσις τούτου πειθὸν μὴ διδάσκουσαν.

Ἔσται γὰρ ὅταν ἀνακαλέσῃ με, ἡγὼ δὲ οὐκ εἰσπεύσω 28.
μεν ὑμῶν.

Ἐπείγῃ γὰρ καί τις, καὶ ἡ διὰ τὴν ἀκαταστάσεσιν μεν, εἰς ἀνα-
καλῆν τὸν ἐπιστρεφόμενον ὑμῖν βλάβος· οὐκ οἷς τὴν κίττον ὑμῶν
ὡς ἀνέμενον ὑμῖν εὖ παραδίδεται.

1. ἐν δὲ αἷσι ἀλαδίας παρήρκετο γάρ, τὸν ταύτης ἐνεργούσα γνώ-
σας διὰ τὸν ἐν πάσῃ τῇ κτήσει συμβαίοντα κῆτος.

21. Ἐκ' ἄρων δὲ τευχίων κερύσσεται.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ τέλει τὸν δίκην τευχίων φυλάκτο-
ντων τῆς ψυχῆς ἀρίτων διηγουόμενοι· προκαταβαλλόμενοι γὰρ τὴν
πρώτως τῇ φύσιν τῶν ἀρίτων, καταλαμβάνομεν δὲ μετὰ τὴν
πρῶτην, πόνων ἐπίκειται τὸν μετὰ θεόν, τῇ περὶ τοῦτω τοῦ
τοῖς προσεδρεύει.

Ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν περιδριάζει.

Καὶ ἐπὶ τοῖς, οἷοναί τισι πύλαις ἀναστεινόμενος στέμα-
σιν, εἰς διὰ τοῦτον τοῦ κατὰ προσηρῶν λόγου τὸν ἀνδρῆος τὰ
πᾶσι καταγνωστέων, καὶ δυναστῶν καὶ ἱέρων ἐξ αὐτῶν μέ-
εθαι, διδασκαλικῶς παρακάλεται.

Ἐπὶ δὲ τοῖς κτὶς καταύσαντων τῶν ἐν τοῖς αὖτις λόγῳ, αἰσ-
ηγωγίαι τῆς τῶν ὁρατῶν φαντασίας αἰσθάνεται τῆς ψυχῆς, ἐν ᾗ
ὁ λόγος τὸ πολίτευμα κίεταται, πεπαρήρκετο δὲ δόξαται.

22. Ὅσον ἐν χρόνῳ ἀκακοὶ ἔχονται τῆς δικαιοσύνης, οὐκ αἰ-
σχυρίζονται.

Ὅτι ἕως ἐν αἰ περὶ τὰ αἰσθητὰ κατ' αἰσθήσειν ἐνερθείας,
κακίαι ἀμείβονται, προκρίνεται δὲ δικαίως τὸν προσκρίων τὰ μέ-
ναι τῇ ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῆς ἀταξίας αἰσχύνῃ, οὐχ ὑποπιστεύονται.

Οἱ δὲ ἄρῶνες, τῆς ὕβριτος ὄντες ἐπιθυμῶνται, ἀπειθεῖς γνό-
23. μνοι, ἐπίσταν αἰσθήσειν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐγόντων ἐλιγχῶν.

Οἱ δὲ θεοὶ ἐν καρδίᾳ μὴ περιμένοντες, τῆς ἐν τῶν διαβε-
βλημένων κατὰ ὕβριτος ἐργαζόμενοι, τὸν κατὰ λόγον τοῦ καλοῦ
καὶ τοῦ κακοῦ διώκοντες ἀπεργάζονται· τιμῇ τὸν θεὸν δὲ ἀγα-
θῶν ἔργων μὴ διλήσκοντες· κηρύττειν ἐνεργεῖ τοῖς παρὰ σοφίας
ἐπὶ τοῖς παρὰ λόγους πράξεσι ἐλέγχους τοῦ συνειδήτους ἐγόντων
το, τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς κατὰ τοὺς διαιετούς.

Ἰδοὺ προύσταται ἐπὶ πνοῆς μέναι.

Ἰδοὺ προβαλοῦμαι τοῦ ἐμοῦ κατέκταται μέναι.

Διδάσκω δὲ ὑμᾶς τὸν ἱερὸν λόγον.

καὶ ἐκτελεσται δικτὺν πταρυγῶν· αὐτοὶ γὰρ οἱ φόνες παύσονται. I.
 τις, δεσπορίζουσιν ἀνθρώποις κακὰ· ἡ δὲ καὶ καταργεῖ ἀνθρώπων πα- 18.
 ρωνίμων, κακὰ αὐτοὶ αἱ ὁδοὶ εἰσι πάντων συντελούντων τὰ ἀνά- 19.
 ρα· τῇ γὰρ ἀπειρή τὴν ἰαυτὴν ψυχὴν ἀραιροῦνται.

Τίτουν μου πταρυγῶν, μὴ συνουπαχθῇς ταῖς ταυτοῖσι ἀν-
 δράσειν, ἐν τῇ αἰῶνι τοῖς ὁδοῖς ἐκ' ἀπώλειαν, πταρυγῶν συμ-
 βουλίᾳ αὐτῶν· πετάξεις σου δὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἀπὸ τῶν προσ-
 δοποιῶν σοι τὴν ἁμαρτίαν πταρυγῶν συμβουλίᾳ αὐτῶν· τὸ γὰρ
 ἐπιθυμητικὸν αὐτῶν, καὶ τὸ θυμικόν, αἰῶνι τοῖς πόδεσσι, ἐξυμ-
 ῖσθαι πρὸς κακίαν ποιοῦνται τὴν κίνησιν· ὁδὸν αὐτοὶ καὶ τα-
 χεῖς εἰς τὸ ἐργάσασθαι φονὴν ὑπάρχουσιν· μεταδίδονται δὲ σου
 τὴν ἐπιθυμίαν ἀπὸ τῶν πταρυγῶν συμβουλίᾳ παρανοῶν· ὅτι περ
 ταῖς θυμικαῖς μὴν διὰ τοῦ καὶ λέγου, ὡς διὰ τοῦτον ἀτι-
 ρύγων, τὰ γένην κατὰ γνώσιν καὶ ἁριτὴν ὑπερίστασθαι, καὶ
 πρὸς τὰ εὐρέσια φέρεσθαι, ἐκουσίως δὲ δι' ἐπιθυμίας ἀλλόγου
 καὶ θυμοῦ, ὡς διὰ τοῦτον ποδῶν στροφισμοῖς περὶ τὴν τῶν γέ-
 νων σχίσιν, δικαίως ὑπερβλύνεται ψυχῇς πεγνίδος εἰς ἑλάνθρον·
 αὐτοὶ γὰρ οἱ ταῖς φωναῖς συμβουλίαις χρώμενοι, τὰ ταῖς ἰαυ-
 τῶν ψυχαῖς λυκαυρόμενα, ἰαυτοῖς ἀποταρυσσόμενοι· τὸ δὲ τέλος
 τῶν παραβαινόντων τὰς τοῦ Θεοῦ ἐντολὰς, εἰς κακίαν αὐτοῖς
 καταντῇ, αἰσχροπρεπέσιν δίκαις ὡς ἁμαρτικαῖσιν· αὐτοὶ τῆς παρ-
 ούσης ζωῆς αἱ διήξεις, πάντων τῶν τὰ παράλογα συνιργα-
 ζόμενων· ἐν γὰρ τῇ μὴ τιμῇ δι' ἔργων ἀγαθῶν τὸν Θεόν, ἀπο-
 στρεφόμενοι ἑαυτοῖς τῆς οἰκίας ταύτης ὡς λογικαῖς κατὰ πνεύ-
 μα ζωῆ· καὶ τὰ μὴ τῆς παιδείας, τοιαῦτα.

Ἰσρία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται.

20.

Ὁ δὲ περὶ τῆς σοφίας λόγος, πολὺς ἐστὶ πανταχοῦ· ἐν τε
 γὰρ ταῖς ἀπὸ τῆς κατὰ νοῦν ἐκδότατος διὰ μαθήτων καὶ ἐρ-
 γων ἐξελίττεται ταύτης πρὸς ἱερίας, μεγαλύνεται σφόδρα πᾶσι
 ταῖς ἀκούσαι καὶ ὁράσαι αὐτὰ, τὸ ὅπως ὑποδεικνύοντα ἀγαθόν.

Ἐν δὲ πλατείαις παύσονται ὄντι.

Καὶ ἐν τῇ κλίματι τῆς ἐν πειρώσει φρονήσεως σοφίας τὴν τῆς

1. τῷ τῶν ὧν φύσει, παρὰ τῆς πύκτου αἰτίας περίως λόγους, εἰ οὐκ εἴσι τὰ θεῖα θελήματα, καὶ ἡ τὰ πάντα γέγονε, μὴ ἀποτρέψας, παρεχόμενος ταῖς πρὸς ἐνέργειαν τοῦ καλεῖσθαι δυνάμεις σοὶ δυνάμεσιν ἐπαγγέλλομαι γὰρ σοι, ἐκ τοῦ μετὰ τῶν σε καὶ ταρεῖν τῆς θεῖας ἐπιβολῆς, προσγενήσεσθαι τῷ μὲν ἀγαθῷ σου εἴ, εἰδὲ τινα στέφανον ἐκ θαλάσσης ποσειδωνίου ἀνέω, τὸν ἐκ τῆς τῶν ὧν φύσεως συλλεγομένην γνώσει τὰς ἀλαθείας· τῷ δὲ συνεκτενέσι τὸν ἀφαιθεῖν τῷ νοί, ὡς ὁ τρώχλος τῷ κεφαλῇ τὸ λευκὸν σῶμα λεγομένη σου, εἰδὲ τινα κόσμον περιτραχύλῳ τὸν λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν βίον.
10. Τί, μὴ σε πλανήσωσιν ἄνδρες ἀσθεῖς· μὴδὲ βέλτερος, ἐκ
11. παραπλάνουσι σε λέγοντες· εἰδὲ μὲν ἥρως, κοινώσας αἰκτοῦ·
12. ἐρόμεναι δὲ εἰς γῆν ἀνδρῶν δικαίων, ἁδίκως καταπίμπας δὲ νότον ὡσεὶ ἄδης ζώνῃ, καὶ ἀρωπὴν αὐτοῦ τὴν μήτηρ ἀπὸ τῆς
13. γῆς· τὴν κτῆσι αὐτοῦ τὴν πολυτελεῖ καταλαβόμεθα· πύλωμα
14. δὲ εἰσὶς ἡμετέρας σπύλων· τὸν δὲ σὸν κλῆρον βάλῃ ἐν ἡμῖν, κενὸν δὲ βλάπτειν κατασάμεθα πάντας, καὶ μαρτύρους ἐν γενέσθω ἡμῖν.
- Μὴ εὖν ἀπατελῆς τέκνιον ὡς ἀνδρώπων δι' ἔργων ἀγνοῶν εἶναι μὴ τρώων, καὶ περιτλῆς ἐς μεταρρίους χαρὴν· μὴδὲ κατακλύσας ὧν, ἐκ σοὶ πατὴρ παρακλήσεως εἴπωσι, δεῦρο μὲν ἡμῶν συρραβέλας αἰματὶς γενεῶν καλύψωμεν ὑπὸ γῆν, παρὰ πάλιν δικαίων λόγους, διδρῶμεν ἀρίκτως πολιτευόμενοι, καὶ πρὸ τοῦ ἐπιβλεῖν τοῦτ' ἐν θένκτον φυσικῶς, ἡσὶς ὡσεὶ τις ἄδης αὐτὸν ἀφανίσωμεν· καὶ λῆδας βυβλῆς τὸ τοῦτον παραδόμενι νηρείσων· τὴν τε πολύτρετον αὐτοῦ περισκεῖας κατέσχωμεν, καὶ τὰς οἰκίας ἡμῶν λαρόμενι πληρώσωμεν· τὰς δ' ἐκ τῶν τοιούτων μερίδα σου, κοινὴν ἡμῖν ποίησον, καὶ ἐν κέρῳ τῶν ἔξωθεν ἀπαντες· καὶ χερσέων δεξιῶν ἐν γενέσθω ἡμῖν.
15. Τί, μου, μὴ περιτλῆς ἐν ἑδῷ μετ' αὐτῶν· ἐκλινὸν δὲ τὸν
16. πῶδα σου ἐκ τῶν τριβῶν αὐτῶν· εἰ γὰρ πῶδες αὐτῶν εἰς κα-
17. κίον τρέχουσι, καὶ ταχέως εἴσι τοῦ ἐνχείαι αἵμα· εὐ γὰρ ἀδ-

της ἐκπαρευμένης καὶ μονοειδῶς ταῖς τῶν ὅλων ἀρετῶν ἑνερ-
γείαις ἐννευμένης, ταῖς πρὸς αὐτὴν τῶν ἐξ αὐτῆς ἀρετῶν ἀπο-
καταστάσει, ὅταν ἡμῖς δι' αὐτῆς κατὰ τὴν ἐκείνης ἀρετῆς γίνοι-
σκιν ποιεῖται τὴν πρίσθεον, ἀκατασταῶς δι' ἐκείντης πρὸς αὐτὴν
συναγόμεθ'· καὶ ὅν τοιοῦτον, ἀγνώστως τοῖς ἐν θεῷ κατὰ τὴ
θρησκείαν ἀνθρώποις ἀπλῶς μυούμενοι, τῶν ὅτων λόγους παλ-
λοὺς καὶ ποικίλους ἐκ τῆς τῶν αἰσθητῶν τῆ καὶ νοητῶν οὐσιᾶς
συρῆς θεωρίας, εὐσιβείας περὶ τῆς ὅλης ἀληθείας ἀποδόσεως
λόγους ποικίλους ταύτης ὡς ἐκ τινος βλαστηνοῦσας παρὰ τῆς
καθάρσεως, τοῖς ὅλοις ἀνθρώποις προσφέροντες.

Εὐσιβίαν δὲ εἰς θεόν, ἀρχὴ κινήσεως.

Εὐσιβίαν δὲ εἰς θεόν, ἣ ἵστι τὸ τοῦτον ἔργον δικαιοσύ-
νης τοιοῦτον, ἀρχὴ ὑπάρχει αἰσθήσεως, ἣ ἵστι κατὰ πῦρκα γινώ-
σκεις τῶν συναγόμενων δικαιοσύνης αὐτοῦ· ἣ γὰρ πρῶτις τῶν τοῦ
θεοῦ ἐντολῶν, ἐσιβίταις τῆς θεωρίας τούτων ἵστις, ἐξαρεθί-
των μὲν λόγῳ δοδασκαλικῷ πρὸ τῆς πράξεως, γνωσθέντων δὲ
πατὴ τῆς πράξεως κατ' αὐτοφίαν τελειώτερος.

Τοιοῦτον δὲ καὶ καθεῖς ἀσθεῖς ἐξουθενήσονται.

Τοιοῦτον δὲ, ἣ φωτισμός ἐστι τῆς ψυχῆς, καὶ κατὰ θεόν
τελείωσις· καὶ παιδεία, ἣ ὠφελίμος ταύτῃ ἵσται ἄγωγὴ, ἀπο-
πύνης τῶν ἀπὸ κακίας καλίδων αὐτῇ ἐκκαθαίρουσιν, οἱ ἔργους
δικαιοσύνης μὲν τρώοντες θεόν, ἅντ' εὐδυνῶς λογίζονται, ὡς μᾶ-
τε φέβῳ τῶν τούτων ἀπειλῶν, μῖτε πᾶσι τῶν τούτου ἐπαγγελ-
ιῶν, μῖτε ἀγῶνι τῇ πρὸς αὐτὴν, ὡς κατὰ χάριν παλῖρα,
τὰ τοῖς δούλοις, ἢ τοῖς μασθίοις, ἢ τοῖς νότοις ἐρμύζοντα ἐρ-
γάζονται.

Ἄκουε οὐκ ἔμευς πατὴρ σου· καὶ μὲν ἀπόση θεομῶς με-
τρὸς σου· στίβικον γὰρ χάριτος δίδῃ τῇ κορυφῇ, καὶ κλεινὸν
χρόσιον περὶ σὺ τραχήλῳ.

Τὸ δὲ ὅ ἐστι νοησίων τὴν κατὰ φύσιν ἀκρίαν, μέλινον
τῆς ἐντολῆς τοῦ κατὰ χάριν σε κλεινοῦντος θεοῦ, διὰ τῆς
πρὸς βελτίαν τῇ εὐστῇ δοθείσας γραφῆς· καὶ τοῖς τίθειται ἐν

Ι. λας, πάντων τὴ ποιεῖται τῶν καὶ αὐτὸν ἀποχὴν, καὶ τῆς κατο-
φρονήσεως ἀπὸ τοῦ τὸν πᾶσι καὶ ὅς οὐ κινούμενοι, ὅθι τις
καὶ τῆς προβαίνοντος, δὲ τὴ ἰσχύος, ὅς τις δὲ τὸν ἰσχύος
τῶν ἐπαγγέλων, ἐπὶ τῆς ἰσχύος ἔστιν ἡμᾶς καὶ κινῶντες πρὸς ἐν-
γίαν τῶν ἐντολῶν, καὶ τῆς ἀσθενείας ἐξέλκεται καὶ βουλῆς, ὅ
τις ὑπάρχει ἔστι τῆς διακρίσεως καὶ ὅς ἐν τῶν λόγων τῆς βίαις
πρῶτον ἐντολῆς, καὶ τῶν κριτικῶν διακρίσεως τὴ χρίσιν
καὶ ἰσότητος, ὅς τις ἔστι τῆς μὴ ἀσθενείας, καὶ τῆς ἐν' αὐ-
τῆς τῶν ἔργων φαυλότητος, διακρίσεως τῶν δὲ καὶ ὅς ἄρετὴν τῆς
πρῶτης τρόπου ἀπώσεως εἰδῶν, καὶ οὗς πρῶτον, τῆς ἐρ-
θῆς τοῦ λόγου κρίσεως, οὐδὲν διακρίσεως καὶ γνώσεως,
ὅς τις ἐστὶ τῶν ἐν ταῖς ἐντολῆς λόγων κριτικῆς, καὶ οὗς οὐ
τῶν ἄρετων συνεκρίσκει, ἀναβαίνοντες πρὸς τῆς σοφίας
τὸ τέλος, τῆς συνέσεως, ὅς τις ἐστὶν ἀκριβείας τῆς ἀκρι-
βειότητος, καὶ συνεκρίσκει πρὸς τοὺς τῶν τῶν καὶ τοὺς λέ-
γους τῶν ἄρετων ὅς κριτικῶν εἰσὶν, μετακρίσκει καὶ ὅς πρὸς
τοὺς τῶν καὶ τοὺς λέγους τῶν ἐντολῶν, συνεκρίσκει γίνε-
ται τῶν φυσικῶν δυνάμεων, ταχῆς τῆς ἐντολῆς οὐ δὲ τῆς
ἀπειλῆς, ὅς δὲ τῆς ἐπαγγέλων, ἀλλὰ δὲ τὸ οἰκιστέον τῶ-
ν, ὡς παναγῶν κατὰ διακρίσιν.

Ἰόντες δὲ ἀγαθὰ εἶναι τοὺς ποιεῖν αὐτῶν.

Ἡ τις συνέσεως καλὰ πάντως ἐστὶν ὅσων τοὺς πάντων ἐρ-
γισμῶν, ἐν τῇ πρῶτῃ ἰσχυρῶν καὶ πάντα τὰ βίαια δι-
κρίματα, καὶ ὅς ἐν πρῶτῃ αὐτῇ γνώσει τῇ δι᾽ ἧς πρὸς
αὐτὸν ἐκείνους μόνον μετακρίσκει ἔχοντες τὸν ἑαυτὸν πρὸς
ἑαυτὸν, δι᾽ ἧς πρῶτῃ σοφίαν, ὅς τις ὑπάρχει τῆς μὴ ἀσθενείας
ἀκριβείας, ἐν δὲ ἐν ταῖς ἐντολῆς συνεκρίσκει λόγων ἀνά-
λυσις πρὸς τὴν αἰτίαν καὶ ἰσχυρῶν ἀναβαίνοντες γὰρ δὲ τῶν
εἰρημῶν ἰσχυρῶν συνεκρίσκει χαρισμάτων, συνεκρίσκει πρὸς
τὸν βίαιον τῆς σοφίας μονάδα τῶν γένεσιν δι' ἡμᾶς τῶν
χαρισμάτων διακρίσκει, πρὸς τὸν τῶν αἰτίαν συνεκρίσκει ἰσχυ-
ρῶν ὅς σοφία μόνος ἐστὶ, τῆς ἐξ αὐτῆς διακρίσεως ἀρετῆς ἀπὸ

τῶν ἀνθρωπίνων ἐκδοσασκέμενος παρ' αὐτοῦ παρεμυθεύει λέ- I
γου· ποιεῖται μὲν ἐξορίζοντας τῆς κακίας, πολυτρέφους δὲ κα-
λῶν τῆς ἀρετῆς ἀνταισθγοντος.

Ὁ δὲ νεώτερος, κυβέρνῃσιν κτίσεται.

Ὁ δ' ἐντεῖθεν τῆς ἀληθείας τῶν ὄντων ἐκτετῆται λαβὼν ,
καὶ εἰδὼς ὅπως τὴν ἀρετὴν φορὴν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων
παινοῦσθαι προσέχει, ὅτε γὰρ τὰ θεῖα καὶ περισπούδαστα τοῖς
πολλοῖς, ὅτε τὰ περιστοτικὰ καὶ κητερὰ τῶν πραγμάτων τὸ
ἴσως καὶ μέγαρον ἔχει καὶ ἐν αὐτῇ τῇ γαλήνῃ τοῦ βίου ,
πάντων αὐτῇ κατὰ μέγεθος προϊόντων, τὰς μεταβολὰς ἐκδίδεται
καὶ οὐχ ὡς ἀβυσσῶσις ἐκκατακρίσται τοῖς ποροῖσιν καὶ ἐν τῇ
σκαθρονοστροφῇ καταστῆται εἰς ἀπὸκρίσιν ἐκυτὸν, καὶ τῇ πολλῇ
λύπῃ καταπαδῇ· ἀλλὰ τὴν νεὴν ἔχων ὡσπερ τοια κυβερνῆται ,
εἰσὶν πλοῖα τὰς σφοδαὶς κυμαρχοῦντα, καὶ ἐκτετῆρας τοὺς λῆ-
γιστοὺς, εἰς οὐρανὸς περιστρέφοντα, τότε ὡς ἐκ τινος ζήλας
βίαιας τοῦ σφοδαίου φρονήματος ἐκτετῆραται τῶν παθῶν κυ-
ματῶσι γενεσίως καὶ ὕψους τοῦτοις καὶ δυσπρόσιτοις ἵσται ,
μεθ' ὧς τῆς ἀπὸ τούτων ἄλλας ἀκατακρίστας καὶ ὅμοιαι μὲν
ἀπὸ αὐτῶς ἐκτετῆραται, μετ' ἐκκαρῶντες ἐν ταῖς εὐθυμίαις ,
μετὰ κατακρίσται ἐν ταῖς σφοδαίαις.

Νοῆσαι τὴν παραβολὴν, καὶ σκοτεινὸν λόγον, βῆσαι τὴν α- G
γῶν, καὶ κίεγμα.

Γινώσκται δὲ λόγους πεντοδαπέρας· παραβολικὸν τε/θεῖον-
τα δὲ τοῦ γινώσκμενου ἡμῶν, τὸ ἀγνοοῦμενον ἡμῶν καὶ
ἀσπερ, τὴν τε βῆσαι καὶ τὴν δίκαιαν· μακάρι τε σφοδρὸν βῆσαι
ἔχοντα γνώσταις, καὶ νοοῖσται τοῖς πολλοῖς ἔχοντα πράξιον
τὴν κατὰ τὴν καὶ κίεγμα, μετ' ἐκκαρῶντες σημαίνοντα τὴν
ἀλῆθειαν ὡς παρεμυθεύει λόγους ἀρετῆς λοιπῶν.

Ἀρχὴ σοφίας, φόβος κυρίου.

7.

Ἀρχὴ τῆς δὲ ἡμῶν εἰς ἐκτὴν σπουδατικὴν χάρισμα διαι-
ρημένης σοφίας, τελευταία μὲν ἐκ θεοῦ, προστεχὸς δὲ ἡμῖν, ὃ
τοῦ κυρίου φόβος ἐστὶν ὅς δὲ τῆς τῶν αἰσίων καλῶν ἀπει-

1. καὶ ὅντες υἱοὶ ἀβελῆ, τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴ βασιλεύοντος· ἐξε-
τίλκοντο δ' αὐτοὶ παρ' αὐτοῦ, ὥστε τὸν τούτους μακάριοντα.
2. Γινώσκοντες σοφίαν, καὶ παιδείαν, νοήσι τε λόγους προσέτις.
Ἐργάζοντες σοφίαν τὴν, ἣ τις ἐστὶν ἐπιστήμη θείων τὴν καὶ
ἀσθεμάτων πραγμάτων· καὶ παιδείαν, ἣ τις ἐστὶν ἀγέλης τῇ
ψυχῇ ἀγωγῇ, ἐπιστήμους πολλὰς τῶν ἀπὸ κακίας κελύδων κα-
τὰ τὴν ἐκκαθαίρονσαν· καὶ καταλαβόντες λόγους τὸ συνέστησεν ὡσι-
οτήτους.
3. Διζυγισθεὶς τε εὐφράς λόγους καὶ λύσις αἰσθημάτων, νοήσι τε
δικαιοσύνης ἀρετῇ, καὶ κρίμα καταβύοντο.
Ἐπιδιδρασκόμενοι τε καὶ χωρῶνται τὴν τούτων ἀπὸ νοῦς κατ'
ἐνέργειαν συγκαταβάσεις εἰς αἰσθήσεις· καὶ αἷδις τὴν ἀπὸ αἰ-
σθήσεως κατ' ἐπιστήμην ἀναγωγὴς πρὸς νοῦν, καὶ μὴ τῇ φη-
σὶ δικαιοσύνην ἰσχυροῦς ἐκκαλεσθαι, ἣ μόνους περιγράφεται τοῖς
συμβάσις, ἀλλὰ μάλιστα τὴν διὰ τούτων δηλουμένην ἀληθὴ δι-
καιότητα, τὴν δὲ ἄρτις κρίσις ἀποκαλοῦσθαι ἐκείνη τὴν τῶν
τῆς φυχῆς δυνάμειν, τὸ κλέπτειν ἢ τις ἐστὶν εἰς ἀποκαρ-
πτικὴ τοῦ κατ' ἄξιον· καὶ τὸν τούτων ἐρίων ἀποκλύσας πρὸς
ἀρετὴν, διὰ κλέψας ἀποκαρπύοντι πρὸς τὰ κατ' ἄλλοις τὴν
ἀρετὴν καὶ ὑπερβαλὼν πᾶσι.
4. Ἴσα δὲ ἀσέβους ἀπεκουργίαν, παιδὶ δὲ νόμῳ αἰσθήσει τε
καὶ ἐννοίαν·
Ὅπως ὁ τούτος τοὺς λόγους ἐκτακτικῶς Σολομὸν παρέσχε
δὲ αὐτῶν, τοῖς μὲν ἀποβαλλομένοις πᾶσι κακίαν, πάντων τῶν
καλῶν ἡμιθέσθαι ἐνέργειαν· τῇ δὲ πνευματικῇ ἡλικίαν ἀρετῶν
καὶ ἐκείνην, διακρίσιν μὲν ἀρετῆς καὶ κακίας· ἐνδύοντες δὲ
τῶν τ' ἐν ἀρετῇ κατὰ τὸ μέλλον ἐκπύλινον καὶ τῶν ἐπὶ κα-
κίας τυμωρίων.
5. Τούτοις γὰρ ἀκούσας σοφίαν, σοφώτερος ἔσται.
Τούτων γὰρ τῶν περιειρημένων λόγων ἀκούσας τίς εἰς σο-
φίαν προκίπτον, εἰς τὴν ταύτης γένηται τελειοτέρην εἶναι πολ-
λὰ μὲν περὶ τῶν θείων παιδευθῆναι δογμάτων· πολλὰ δὲ καὶ περὶ

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ.

C A P. I.

Σκοπὸν ἔχων Ἰακώβου, τὸν πᾶσαν ἡμῶν κινήσει πρὸς τὸ ἀγαπᾶν ἄλλος τοῦ Θεοῦ χαρακτηρὸς, ὅς ἴσται ὁ τοῦ Θεοῦ καὶ πατὴρ ποιεῖν ὡς καὶ λόγος, ἡ ἐκτελέτης αὐτοῦ δύναμις καὶ σοφία, ἡ δὲ τῶν φανερούμενων ὡς διὰ συμβόλων κεραιώμενη, ὑπεργράει τὴν παραιμιωδῶς τῆς χάριτος αὐτῆς, ἐπισπόμενος εἰσαγωγικῶς πρὸς τὴν ὡτως ἱερὰν τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐστὶ τὴν κατὰ ψυχῆς ἐκείαν χειρῶν, διὰ τῶν ἑμὶν ποθεῖν ἢ ἐν αἰσθήσει τιποτῶς, καὶ ἤθεως παθεῖν, καὶ ἢ ἐκπερθεύμενος, καὶ τὰ πρακτικὰ ὑποτιθεῖς, καὶ φασὶν ὡς ἐν ἐπεγγραφῇ.

Παροιμία Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοῦ, ὅς ἔθελλαντο ἐν Ἰσ- v. 1.
ραουλήμ.

Λόγοι παρὰ πᾶσαν τὴν εἰδὴν τῆς παρούσης ζωῆς χρησιμεύοντες, οὐ μόνον ὡς τὸ ἔθος ἡμῶν πρὸς τὸ ἀγαθὸν βυθιάζοντες, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐνέγοντες ἡμᾶς πρὸς τὴν ἐν κατάρκει φαστικῇ θεωρίᾳ τῶν ὄντων ὡς ταῖς ἐπιφανείαις, ὡς ἐν ἐκτάσει καὶ αἰετήμασι, τὰ τοῦ Θεοῦ ἰσχυροῦνται διελκυστῆ, ὡς λόγος τῶν ὄντων, καὶ ὡς τὰ πάντα γιγνόμενα τὰ γὰρ ἄερα αὐτοῦ ἀπὸ τίτιος κέρου, ταῖς ποιεῖται νοούμενα, καὶ ὡς αὐτὰ εἰς τῶν ταυτῶν λόγων, ἕτερον μὲν κατὰ τὸ φανερούμενον, ἕτερον δὲ κατὰ τὸ νοούμενον ἀπαγγελλόμενα· οἷον δὲ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ δι' αὐτῶν ἐπιχωροῦντος εἰσενέειν ἡμᾶς πρὸς τι ἑαυτοῦ καὶ ἀγγέλου· καὶ τὸν Θεόν, Ἰακώβου τοῦ εἰρηκτοῦ γὰρ ὁ Ἰακώβου ἐρμηνεύεται, λαβάντες παρὰ Θεοῦ σοφίαν καὶ ἡρώτησιν,

VIII

hanc confundit cum Philone Byblio grammatico, qui sub Domitiano Caesare cognoscebatur; quum Herennius reapse noster multo iunior sit, quippe qui Iamblichum atque Porphyrium auctores laudat; et quidem cum adsecram fuisse christiani dogmatis, ex nono capitulo comperire, ut arbitror, licet. Porro et locus Herennii, quem ex codice ms. Dionysius Petavius tract. de Deo lib. III. cap. 4. olim protulerat, in editione nostra p. 537. nunc obviam fit.

Hactenus meum volumen minutis litterarum formis totum impressi, ut exuberantem materiae copiam aetio-
re quo fieri potuit spatio concluderem. Postremo Georgii Phrantzae parvum, sed plenum magnis eventibus, Chronicon collocavi, ab anno mcccc. ad mcccclxxvii. pertingens: parvum, inquam, prae maiore illo, quod latine primum inter byzantinarum rerum scriptores, deinde graece in urbe Vindobona divulgatum fuit. Sed de Phrantzae scripto, infra, suo in loco, aptius disserui.

aliam rei naturam esse demonstrat. Hic est christi-
anus divini libri sensus; quem Iudaeorum, quoque sa-
pientes indubitanter fatentur, duce praesertim Ebe-
Esa. Qui vero, praesertim ex recentioribus, ali-
ter sentiunt, hi partim inani abrepti curiositate ya-
gantur, partim vero impietate subversi in praeceptis
ruunt.

Antiquam ad priora duo evangelia scholiorum syl-
logem in volumine sexto edidi; quam nunc demum
ex eodem codice sumptam, ad reliqua quoque evan-
gelia continuandam curavi. Sic igitur spero, me no-
vam sacris criticis adiumentum suppeditasse, quo et
praecipuas circa evangelicos textus controversias faci-
lius solvant, et diversorum patrum exegeticam doctri-
nam ad singula prope divini textus verba in promptu
habeant. Etsi enim auctorum nomina in his scholiis
minime apparent, quominus ipsa tamen ex variis de-
cerpta sint interpretibus, nullus dubito. Et sane sen-
tentiam anonymam p. 448. huius voluminis scriptam,
deinde in tomo decimo cognoscemus pertinere ad Cy-
rillum alexandrinum, cuius desideratos in Lucam com-
mentarios ex inedito Nicetae thesauro eductos nosmet
vulgabimus.

Quartam tomi huius veluti partem constituit He-
rennii philosophi perdoctus et peracutus ad Aristote-
lis metaphysica commentarius, quem mihi codex idem
exhibuit, qui Catenam in Canticum Salomonis. Fal-
litur in primis Ioh. Fabricius, qui Bibl. gr. lib. III.
cap. 6. inter Aristotelis interpretes Herennium Phi-
lonem numerat, *Philonem* inquam pro *philosophum*,
ut in codicibus vaticanis rectius scribitur. Rursus fal-
li Fabricium video lib. IV. 4. et lib. V. 7., dum

„ quam symbolis , praedicatur ; proverbiorum colori-
 „ bus describit formositatem eius ; quò animae adhuc
 „ pueriliter insipientis affectum erga verum amatorem
 „ permoveat, adhibitis rerum sensibilibus delectabilium
 „ argumentis ; moresque informat , perturbationes ani-
 „ mi sanat, quae agenda sint demonstrat ; praeposit-
 „ que operi titulum : proverbيا Salomonis, filii Da-
 „ vid , qui Hierosolymis regnavit. „

Et in hoc quidem ad Proverbia commentario, ore ingenioque proprio Procopius loquitur. Sed enim et alteri mihi occurrit in vaticanis codicibus Procopii eiusdem nomine inscripta lucubratio, scilicet priscorum patrum in Canticum Salomonis Catena, quam ipse retento singulorum auctorum sermone atque nominibus, sapiente delectu contextuit. Horum etsi aliquos in propriis operum editionibus, non sine multa varietate, legimus ; alii tamen, et quidem praeclari et uberes, in impressis libris desiderantur. Et quidem a magni Origenis hexaplari textu varietates novas antiquarum editionum nanciscimur Ergo utile existimavi pretiosas has patrum reliquias in ecclesiae conspectu exponere, gravesque et optimos divino Cantico interpretes suscitare : cuius quidem genuinus et unicus sensus his Gregorii nysseni verbis totus exprimitur : ἐν ἐκθαλαπίου ὑπνῶν τῶν πρὸς τὸ θεῖον ἀνέκρου-
 σιν τὰς ἀνθρωπίνων ψυχῶν : *sub epithalamii specie coniunctionem humanae animae cum Deo auctor describit.* Nilus quoque eleganter et vere Salomonis Canticon ornatissimae matronae assimilat, cuius quidem muliebris mundus imprudentes spectatores fortasse percellit, mos tamen eiusdem familiari consuetudine cognitus, et latens in animo pudicitia, longe

EDITORIS PRAEFATIO.

Procopii gazaei rhetoris, Iustiniano imperante clari, stilus elegans, christiana pietas, vis exegetica non vulgaris, sic me iamdiu delectarant, ut quicquid ab eo scriptum in exemplaribus prisca nactus sum, id dignissimum honore typorum semper iudicaverim. Itaque praeter ea, quae in superioribus tomis edidi, nunc eius pulcherrimum et ~~christianissimum~~ ad Salomonis Proverbia commentarium divulgare non dubitavi, quem in codice vaticano servatum, et manu Matthaei Devarii graeci hominis emendatum, vidisse me recte memineram, et huic collectioni locupletandae addixeram. Interpretandi genus, quod Procopius sequitur, morale est et mysticum, quale scilicet Ecclesiae patres ab apostolicis usque temporibus semper adamarunt: quo super pio argumento praecclare praeter ceteris disputavit Nicolaus Antonellus in praefatione ad commentarium S. Athanasii in psalmos. Reapse hic est praecipuus sacrarum Bibliorum fructus, quem sola rudis grammatica nunquam parit. Sed operae pretium est, Procopii saltem exordium latine haec adscribere. "Quum
 „ hunc sibi finem proposuerit Salomon, ut cupidita-
 „ tem nostram erga ineffabilem divini typi pulchritu-
 „ dinem incendat, id est erga Dei et patris filium uni-
 „ cum atque verbum, substantialem videlicet eius vim
 „ atque sapientiam, quae ab apparentibus rebus, tam-

CLASSICORUM AUCTORUM

E VATICANIS CODICIBUS EDITORUM

T O M U S IX.

PROCOPII GAZAEI COMMENTARIUS IN SALOMONIS
PROVERBIA. EIUSDEM CATENA VETERUM PA-
TRUM IN CANTICUM CANTICORUM. SCHOLIA MI-
NORA IN EVANGELIA LUCAE ET IOHANNIS. HE-
RENNII COMMENTARIUS AD METAPHYSICA ARI-
STOTELIS. GEORGII PHRANTZAE CHRONICON
PARVUM RERUM SUI TEMPORIS.

C U R A N T E

A. M.

R O M A E

TYPIS COLLEGII URBANI

M·DCCC·XXXVII·

**CLASSICORUM
AUCTORUM**

E VATICANIS CODICIBUS EDITORUM

T O M U S IX.

— «Сейчас мы не можем себе позволить тратить деньги на рекламу, потому что мы не знаем, что такое маркетинг», — говорит директор по продажам и маркетингу «Сбербанка» Андрей Козлов. «Сбербанк» — крупнейший банк России, который в 2010 году занял первое место по объему продаж среди банков России.

Тыс. р. 1910-1911 г.г.

«...иногда, когда в разговоре с кем-то из друзей, я забывал, что я не русский, а немецкий человек, и тогда мне становилось стыдно и неприятно».

CLASSICI
AUCTORES

